

TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Recenzenti:

doc. PaedDr. Ján Bauko, PhD.
† PhDr. Milan Majtán, DrSc.
Mgr. Iveta Valentová, PhD.

H Y D R O N Y M I A   S L O V A C I A E

MÁRIA BELÁKOVÁ
JURAJ HLADKÝ
ANDREJ ZÁVODNÝ

HYDRONYMIA MALÉHO DUNAJA

Trnavská univerzita v Trnave
Pedagogická fakulta
Trnava 2018

Monografia je výstupom vedeckého projektu
Hydronymia Malého Dunaja, hradeného z finančných prostriedkov
Grantu VEGA 1/0289/16.

© PaedDr. Mária Beláková, PhD., 2018
doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD., 2018
PaedDr. Andrej Závodný, PhD., 2018
© Ján Vajas (fotografia na obálke)

ISBN 978-80-568-0167-3

OBSAH

Úvod	7
Náčrt vývinu hydrografickej situácie	10
Historické etnické vzťahy v ojkonymii a hydronymii	39
Zásady spracovania hesiel	56
Názvy vodných tokov a kanálov	63
Názvy vodných plôch, močiarov a prameňov	378
Skratky	506
Skratky obcí	509
Pramene, literatúra, literatúra podľa skratiek	512
Kartografické pramene	512
Pramene, literatúra	517

ÚVOD

Monografia Hydronymia Malého Dunaja vznikala počas plnenia grantovej úlohy s názvom Hydronymia Malého Dunaja (VEGA 1/0289/16) a je syntézou výsledkov niekoľkoročného systematického výskumu na Žitnom ostrove a v severnej časti povodia Malého Dunaja, ktorého cieľom bolo získať čo najkomplexnejší inventár názvov vodných objektov na skúmaných územiach od najstarších čias po súčasnosť a pokúsiť sa ho interpretovať. V práci sa nezaobráame len hydronymami, ale aj vlastnými menami z iných onymických tried, ktoré etymologicky či vecne, alebo motivačne súvisia s konkrétnymi hydronymami (osadné a terénne názvy, sčasti aj etnonymá či antroponymá).

Monografia svojou metodikou nadväzuje na ostatné hydronomastické práce z územia Slovenska, avšak s tou odlišnosťou, že územie spracúvané v tejto monografii, resp. jeho jednotlivé povodia, netvorí kompaktný celok, zreteľne vyznačený rozvodnicami, ako je to zvykom v doterajších hydronomastických prácach. Súvisí to s povahou povodia Malého Dunaja. Ide vlastne o ľavostranné rameno Dunaja so svojimi vlastnými ľavostrannými prítokmi, avšak hydrografický vývin územia medzi Malým Dunajom a Dunajom nám dnes nedovoľuje od seba jednoznačne hydrograficky odlíšiť povodia Dunaja a Malého Dunaja, pretože je tvorené desiatkami navzájom poprepájaných odvodňovacích kanálov a ani v minulosti, ani dnes nie je možné identifikovať rozvodnice, ktoré by toto územie spoľahlivo rozčleňovali. V monografii preto spracúvame hydronomastický materiál z ľavostranných prítokov povodia Malého Dunaja, konkrétne povodia Stoličného potoka (ľavostranný prítok Čiernej vody), Čiernej vody a bývalé povodie Blatiny, ktoré bolo zásahom ľudskej činnosti hydrograficky zmenené, pretože v koryte pôvodnej Blatiny vznikol Šúrsky kanál (ľavostranný prítok Malého Dunaja

---

južne od obce Zálesie). Hydronymá pravostranných prítokov povodia Malého Dunaja komplexne spracúvame ako hydronomastický materiál z územia Žitného ostrova, vyčleneného riekami Dunaj, Malý Dunaj a Váh. Pre túto špecifickosť spracúvaného územia bolo treba spracovať hydronomastikony z územia Žitného ostrova a ľavostranných prítokov Malého Dunaja samostatne a následne ich zaradiť do komplexnej monografie o hydronymii povodia Malého Dunaja.

Klasickou monografiou o historickej slovenskej hydronymii je publikácia *Vodopis starého Slovenska* (1932), v ktorej V. Šmilauer rekonštruoval najstaršiu hydronymickú lexiku z jednotlivých slovenských povodí podľa dokladov zo stredovekých listín. Za prvý pokus o systematický výskum a systematické spracovanie hydronomastického materiálu z jedného povodia možno pokladať až monografiu M. Majtána a K. Rymuta (*Hydronimia dorzecza Orawy*, 1985). Už predtým vznikol v Nemecku projekt jednotného a komplexného spracovania hydronymie celej Európy s názvom *Hydronymia Europaea* (jeho históriu a princípy predstavuje P. Žigo v štúdiu *Hydronymia Slovenska a Hydronymia Europaea*; 1994), ktorý našiel svoju podobu aj v národnom projekte *Hydronymia Slovaciae*. Podľa metodických princípov projektu *Hydronymia Slovaciae*, vychodiacej z metodiky *Hydronymia Europaea*, postupne vyšli monografie o hydronymii slovenskej časti povodia Slanej (Sičáková, 1996), Dunajca a Popradu (Rymut – Majtán, 1998), Ipla (Majtán – Žigo, 1999), Turca (Krško, 2003), Nitry (Hladký, 2004), Oravy (Majtán – Rymut, 2006; ide o nové vydanie spomínanej práce *Hydronimia dorzecza Orawy*, spracované podľa metodiky *Hydronymia Europaea*), Hrona (Krško, 2008), Dudváhu (Hladký, 2011), Kysuce (Krško – Velička, 2011), Váhu od povodia Rajčanky po prameň Váhu (Krško, 2011), slovenských prítokov Moravy (Závodný, 2012), slovenskej časti Hornádu (Goóťšová – Chomová – Krško, 2014), severných prítokov Malého Dunaja (Beláková, 2014) a Žitného ostrova (Hladký – Závodný, 2015).

Komplexné spracovanie slovenskej hydronymie zo všetkých relevantných hľadísk (lexikálno-sémantická, štruktúrno-typologická, etymologická stránka hydroným a pod.) v jednotlivých povodiach podľa spoločných metodických kritérií na základe heuristického výskumu

---

umožňuje utvoriť rozsiahlu bázu porovnateľných dokladov z celého územia Slovenska, resp. aj Európy. V samotnej edícii *Hydronymia Europaea* zo slovenskej (resp. slovensko-poľskej) hydronymie vyšla napr. monografia *Gewässernamen im Flußgebiet des Dunajec* (*Nazwy wodne dorzecza Dunajca*) od autorov K. Rymuta a M. Majtána (Stuttgart, 1998). Osobitne by bolo v tomto prípade zaujímavé a dôležité spracovať historickú a súčasnú hydronymiu z maďarského územia, čo by mohlo priniesť podnetný materiál okrem iného aj o vývine etnických vzťahov napr. na území tzv. Veľkého a Malého Žitného ostrova v minulosti a o hydronymickej lexike, ktorá vstupovala do procesu onymizácie.

Korpus názvov, ktoré v práci uvádzame, istotne nie je uzavretý. Pri komplexnom spracúvaní súčasnej aj historickej hydronymie z povodia Malého Dunaja sme ho doplnili aj o doklady z kartotéky toponým v Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV aspoň v takých prípadoch, keď sme mohli spoľahlivo analyzované hydronymá alebo terénne názvy stotožniť s konkrétnymi objektmi na mape.

V tejto súvislosti nám prichodí poďakovať sa za ochotu a užitočné konzultácie počas štúdia prameňov a zostavovania heslára RNDr. Adriánovi Belákovi, odbornému pracovníkovi Ústredného archívu geodézie a kartografie v Bratislave, a takisto posudzovateľom publikácie + PhDr. Milanovi Majtánovi, DrSc., nestorovi slovenskej onomastiky a autorovi prvej systematickej monografie o hydronymii z konkrétneho povodia, ktorý sa, žiaľ, vydania tejto monografie nedožil, Mgr. Ivete Valentovej, PhD., a doc. PaedDr. Jánovi Baukovi, PhD., osobitne za konzultácie o jazykovej interpretácii maďarských názvov.

CHARAKTERISTIKA SKÚMANÉHO ÚZEMIA A NÁČRT VÝVINU HYDROGRAFICKEJ SITUÁCIE

Pomerne podrobnú a ucelenú predstavu o vývine hydrografickej situácie na skúmanom území si môžeme urobiť osobitne na základe porovnávania máp prvého až tretieho vojenského mapovania (v slovníkovej časti tieto kartografické diela označujeme skratkou VM. I – III), a to už od druhej polovice 18. storočia. Mapy prvého vojenského mapovania z hľadiska prehľadnosti považujeme za najpodrobnejšie spracované. Problematické je však ich používanie cez digitalizovanú databázu NIPI spolu s podkladovými mapami, pri ktorých vzniká posun a orientácia v teréne sa tak zneprehľadňuje. Pri tomto mapovom diele sme vzhľadom na odlišnú mierku a menej presný spôsob merania v horskom teréne zaznamenali nesprávne zaznačenie niektorých pramenných oblastí. Ukázalo sa to napríklad pri súčasnej Blatine, ktorá mala podľa tohto diela 15 pravostranných prítokov, no vzhľadom na poznanie situácie priamo v teréne môžeme skonštatovať, že nie je možné, aby sa tu tieto prítoky nachádzali, keďže by museli tiecť hore kopcom. Aj napriek tomu nám vojenské mapovanie umožňuje predpokladať a rekonštruovať ešte starší stav hydrografickej situácie pred 18. storočím. Hoci, pravda, nie v dlhom retrospektívnom horizonte, pretože najmä územie Žitného ostrova bolo v porovnaní s ostatnými povodiami hydrograficky nestabilné. Uvádza to už V. Šmilauer v diele *Vodopis starého Slovenska* a potvrdzujú to napokon napr. aj novšie štúdie P. Pišúta, ale aj porovnávania jednotlivých vojenských mapovaní či rôznych mladších kartografických diel až do obdobia 60. – 70. rokov 20. storočia. Jednotlivé názvy objektov uvádzame v takej podobe, v akej sú uvedené v konkrétnych mapových dielach.

Monografia *Hydronymia Malého Dunaja* prezentuje výsledky z pomerne rozsiahlej časti územia západného Slovenska, ktoré sa vyznačuje

---

istými špecifikami a odlišnosťami v konkrétnych regiónoch. Celé skúmané územie možno rozdeliť do troch častí – malokarpatský región, oblasť bývalého pleistocénneho jazera Šúr a jeho relikty a oblasť Žitného ostrova s prítokmi Malého Dunaja v južnej časti územia. Malokarpatský región je typický množstvom pramenných oblastí s kedysi výdatnými a významnými tokmi. V súčasnosti sú však viaceré toky v tejto oblasti zaniknuté či občasné.

Hydrografická situácia od stredoveku po prvé vojenské mapovanie¹

Na území medzi Dunajom a Malým Dunajom boli v minulosti rozsiahle lesy, močiare, riečne ramená a veľké množstvo menších či väčších jazierok. V Chaloupecký (1923, s. 67, 68) uvádza, že ešte v 13. storočí sa z dochovaných listín zdá toto územie ako jeden veľký, neprístupný močiar, ktorý je popretkávaný hustou sieťou potokov, riečok, tóní a vodných zátok. Podľa neho pásmo dunajských močiarov, široké 10 – 50 km, siahalo od Bratislavy po Komárno, čiže zaberalo takmer celý Žitný ostrov. Takúto charakteristiku územia potvrdzuje aj výpočet vodných objektov T. Ortva (1882, s. 224 – 236), ktorý z historických listín prevažne 13. storočia z územia Žitného ostrova uvádza vyše 200 vodných názvov, zväčša malých jazierok a krátkych riečnych ramien (porov. Šmilauer, 1932, s. 8). Keďže koryto Malého Dunaja nebolo ustálené, rieka často menila svoje koryto približne na území od súčasného hlavného toku Dunaja po rameno Malého Dunaja, nemožno s určitosťou stotožniť všetky listinné doklady so súčasným objektom s názvom Malý Dunaj, teda s jediným hlavným tokom.

Ako ukázali ďalšie výskumy, V. Šmilauer (1932, s. 293) správne predpokladal, že na skúmanom území v minulosti nebolo jedno hlavné rameno, ale množstvo vedľajších ramien, ktoré, prirodzene, neboli pomenova-

---

¹ Mnohé cenné informácie o hydrografickej situácii pred vojenským mapovaním sme získali zo štúdie P. Pišúta *Changes in the Danube riverbed from Bratislava to Komárno in the period prior to its regulation for medium water (1886 – 1896)* z roku 2006.

---

né jedným názvom, a mnohé názvy mali iba lokálnu onymickú platnosť a boli pomenované podľa územia (obce či lokality), cez ktoré tiekli.²

P. Pišút (2006) uvádza, že v 13. storočí sa koryto Malého Dunaja (*Čalova) v porovnaní so súčasným stavom stáčalo na juh pri Topolníkoch. V týchto miestach jeho tok prechádzal rozsiahlymi močiarimi z najstarších paleomeandrov Dunaja. Malý Dunaj (*Čalov) neústil v tom čase do rieky Váh pri Kolárove, ale do Dunaja pri obci Čičov. V 13. – 14. storočí sa teda územie Žitného ostrova od súčasného výrazne líšilo a malo aj svoje alternatívne názvy podľa jednotlivých názvov významných stredovekých sídel, napr. v roku 1339 (stredoveká mapa A. Dulcertiho) sa ostrov nazýval podľa mesta Ráb (lat. Iaurinium, dnes Győr) ako Insula Iaurien(sis), v roku 1367 (mapa M. Pizigani) neskôr podľa mesta Šamorín ako Insula Sanc(t)e Marie.

P. Pišút odmieta všeobecne prijímané hypotézy, že od dávnej minulosti až do modernej doby bolo hlavným korytom Dunaja súčasné koryto Malého Dunaja. Proti tejto hypotéze svedčia paralelne existujúce samostatné názvy v minulosti pre oba objekty (Dunaj a Čalov), no aj najnovšie poznatky o štruktúre povodia Dunaja (program DANREG) a morfometrické parametre starších dunajských paleomeandrov (v blízkosti Vrakune, Mosta na Ostrove atď.). Z jeho hydrografickej mapovej rekonštrukcie Žitného ostrova vyplýva, že cezeň tieklo zopár niekoľko-desiatkilometrových paralelných ramien.

Najsevernejším ramenom Malého Dunaja bola Čierna voda, ktorá sa pôvodne nazývala Plazov (porov. Beláková, 2014, s. 77). S Malým Dunajom sa spájala zľava niekde J od obce Čierna Voda. Južnejšie od Čiernej vody (Plazova) sa sprava z Malého Dunaja pri Orechovej Potôni-Lúkach (miestna časť Orechovej Potône) odpájal Belder, ktorý smeroval JV v koryte súčasného Klátovského ramena a opäť sa s ním sprava spájal pri obci Topolníky. Od tohto miesta sa Malý Dunaj pomenúval až po jeho ústie

---

² Preto často uvádzame v slovníku vodných názvov niektoré historické názvy ramien a častí ramien, ktoré odzrkadľujú zložitú hydrografickú situáciu v stredoveku a so staršími objektmi ich už nemožno úplne spoľahlivo stotožniť (napr. Humér, Belder, Vaskapu a pod.), ako osobitné názvy v samostatných heslách a nie ako varianty iného vodného názvu, pomenújúceho objekt, ktorý v súčasnosti tečie v časti koryta pôvodného ramena.

---

do Dunaja variantným názvom Millér (azda kvôli existencii vodných mlynov na jeho toku). Pri obci Vrakuňa sa sprava z Malého Dunaja od-pájalo rameno Humér (1), ktoré najskôr smerovalo na JV, no neskôr sa pri Podunajských Biskupiciach stáčalo SV a pri obci Vlky sa sprava opäť spájalo s Malým Dunajom. P. Pišút (2007, s. 78) predpokladá, že rame-no Humér sa od koryta Malého Dunaja buď prirodzene (zmeny koryta Malého Dunaja), alebo ľudskou činnosťou (možné prehradenie ramena pri Podunajských Biskupiciach alebo zanesenie ramena v dôsledku vy-budovania vodných mlynov) začalo odstavovať v 14. storočí (potvrzuje to aj listina z roku 1338, v ktorej sa Humér opisuje ako staré rameno – *antiquum meatum aquae Humero*, s. 88), no pri vyšších vodných stavoch bol ešte periodicky prietočný, v 15. – 17. storočí boli dva úseky ramena prerušené bočnou eróziou Malého Dunaja (s. 89).

Pokiaľ ide o opis koryta Dunaja južne od Bratislavy približne po Ru-sovce, podľa P. Pišúta písomné záznamy ukazujú, že Dunaj mal v tomto úseku podobný tvar ako neskôr v 18. a 19. storočí. V krátkych úsekoch tu meandrami utváral niekoľko pomerne stabilných riečnych ostrovov. V tejto oblasti sa z neho odpájali dve viac ako desaťkilometrové rov-nobežné úzke bočné ramená – sprava sa pri Bratislave z neho odpájalo Kopčianske rameno (Gerinn), ktoré prechádzalo v miestach súčasnej Petržalky a spájalo sa so súčasným Mošonským ramenom, a zľava zasa v koryte súčasného Biskupického ramena rameno Starduna (Vlčie hrdlo/Farkas Torok), ktoré poháňalo lodné mlyny až do 19. storočia. Medzi Hamuliakovom a Šamorínom sa z Dunaja ako jeho ramená sprava odpájali Korousduna (Starý Dunaj) a Pranduna. Jedno z týchto ramien je pravdepodobne totožné s korytom súčasného Mošonského ramena pri Čunove, kým druhé rameno pravdepodobne smerovalo Z od maďar-ských obcí Püski, Mosondarnó a Zseli. Od miestnej časti Šamorína Či-listov sa zľava z Dunaja odpájalo dlhé rameno Čiliz, o čom svedčí aj prvý doklad o obci Čilistov z roku 1238 *Chilzteu, Chulstw* (VSO. III, 119), ktorý možno rekonštruovať ako *Csiliztő. Od obce Čilistov smerovalo JV, tieklo pri obciach Dobrohošť, Rohovce, Horný Bar, Bodíky, Baka, Gabčíkovo, Pataš, Baloň a Klúčovec a medzi obcami Klúčovec a Čičov sa spájalo s Dunajom. Spomedzi južných ramien Dunaja ide podľa P. Pi-

---

šúta o najdlhšie (malo najmenej 50 km) a z geografického hľadiska aj najvýznamnejšie rameno. Jeho výrazne kratším pozostatkom je podnes Čiližský potok, ktorý sa v súčasnosti odpája od kanála Gabčíkovo – Topoľníky Z od mesta Gabčíkovo, tečie V smerom, od obce Pataš JV a J smerom až po obec Klúčovec a J od jej západného okraja sa spája s Lyonským kanálom. Z dokladu z roku 1272 v podobe *Chelch ibi vocatur Agagus* (z maď. *agyagos* = hlinitý) vyplýva, že už v 13. storočí bolo koryto tohto ramena plytké, zanesené, no neskôr sa v jeho koryte nachádzalo ešte menej vody. V roku 1330 Čiliž podľa P. Pišúta tiekol v súčasnom hlavnom koryte Dunaja medzi Veľkými a Malými Bodíkmi. Vtedajšie hlavné koryto Dunaja bolo situované viac na JZ (na dnešnom maďarskom území).

V 15. storočí sa vytvoril nový 16 km dlhý úsek Malého Dunaja od Topoľníkov po Kolárovo, no jeho rameno sa podľa P. Pišúta po záplavách rozdvajilo a nové rameno sa spojilo s Dudváhom, ktorý bol o 6 km ďalej, no jeho koryto nemohlo uniesť nával vody z Malého Dunaja, a preto sa rozlial. Neskôr sa toto koryto predĺžilo až do Kolárova a spodné rameno Malého Dunaja zostalo izolované, čo spôsobilo jeho transformáciu na systém izolovaných vodných útvarov. Niektoré úseky tohto koryta boli v 19. storočí využité pri budovaní systému odvodňovacích kanálov. V súvislosti so zmenou koryta Malého Dunaja sa historický areál Vágköz medzi Komárnom, Čičovom, Topoľníkmi a Kolárovom stal súčasťou rozšíreného Žitného ostrova, ktorý zahŕňal už aj strategicky významné Komárno (v tomto čase sa Žitný ostrov nazýval podľa Komárna ako *Insula Comaromiensis*). P. Pišút uvádza, že táto zmena koryta Dunaja mohla byť spôsobená aj úmyselným zásahom človeka, no s najväčšou pravdepodobnosťou išlo o dôsledok dynamickej krajnotvornej činnosti Dunaja.

Na Fabriciovej mape Moravy z roku 1569, na ktorej je Žitný ostrov pomenovaný nemeckým názvom Schütt, sú na mape okrem koryta Dunaja zakreslené ešte dve mohutné ramená, ktoré sa z neho odpájajú približne v miestach súčasného koryta Malého Dunaja.

V tom období sa výrazne zvýšil prietok v Malom Dunaji (Čalov) a vyvrcholenie tohto prietoku je v druhej polovici 17. storočia zachytené

---

aj na mapách Žitného ostrova. P. Pišút uvádza, že v dôsledku niektorej z povodní tej doby, možno v roku 1688, bol utvorený iný horný vstup do Malého Dunaja, ktorý vznikol odtrhnutím, náhlou zmenou priebehu prúdu, čo utvorilo nový kanál v päťkilometrovom úseku medzi obcami Prievoz a Komárov, ktorý bol pomenovaný ako Wartling (porov. VM. I). Toto nové rameno Malého Dunaja pretínalo už existujúce rameno Star-duna (Vlčie hrdlo). V tom období sa utvoril aj meander Malého Dunaja, ktorý obtekal Vračku a tá sa stala súčasťou Žitného ostrova. Vplyvom spomínaných prírodných a antropogénnych faktorov sa zjednodušili hlavné korytá tokov (mnohé meandre boli odrezané od hlavného toku a stali sa mŕtvymi ramenami) a voda sa na tomto území rovnomerne koncentrovala v niekoľkých ramenách. P. Pišút uvádza, že v roku 1798 bolo istému inžinierovi zadané nariadenie, aby posúdil možnosť prehradenia Klátovského ramena, no ten sa vyjadril, že tento uzáver už nie je potrebný, pretože pôvodný vstup ramena je už zanesený.

Prvé vojenské mapovanie (1782 – 1784)

Mapy prvého vojenského mapovania z hľadiska prehľadnosti považujeme za najpodrobnejšie spracované. Problematické je však ich používanie cez digitalizovanú databázu NIPI spolu s podkladovými mapami, pri ktorých vzniká posun a orientácia v teréne sa tak zneprehľadňuje. Povodie Čiernej vody, ktorej významnejšími prítokmi sú Stoličný potok a Blatina, je na vojenských mapovaniach odlišné od súčasnej situácie. Podľa prvého vojenského mapovania tiekla Čierna voda z lokality, dnes pomenovanej ako Židovo (v súčasnosti je pramennou oblasťou Blatiny, t. j. Čierna voda tečie v koryte Blatiny, preto sa v daktorých dielach i v ústnej tradícii zamieňajú tieto dva toky). Čierna voda je na mape prvýkrát pomenovaná až v Cajle-Pezinku ako *Schvartze Waßser*. Tečie popri Limbachu v dodnes nezmenenom koryte. Tam priberala nepomenované prítoky (pomenovaný je len pravostranný prítok Limbašského potoka *Strupicsna Dolina*) a spolu s vtedy nepomenovaným Limbašským, Jurským a Fofovským potokom vtekala do Šúra (*Schur Morast*). Tu na jeho západnom okraji zasa vytekala, tiekla južným smerom, stáčala sa na JZ

---

až Z k dnešnej obci Čierna Voda, v jej strede menila smer na V, tiekla k Bernolákovu, kde sa stáčala k jeho J okraju a pokračovala ako *Schwartze Waßser* (Čierna voda). Ďalej smerovala na JV k okraju obce Šáp, obtekala ju, v strede sa stáčala na SV až k Novej Dedinke. Od nej tiekla na J, tvorila meandre až k obci Tureň. Obtekala pálfiovskú Hornú bažantnicu, za ňou prudko meandrovala v smere na J (dnes už menadre nejestvujú) a zo S obtekala Dolnú bažantnicu, tvorila tu akoby slučku. V koryte, identickým so súčasným, tiekla cez Krmeš, medzi ním a obcou Kráľová pri Seneci sa stáčala na S, tiekla okolo Pálfiho majera rovno na V, kde opäť tvorila „slučku“ (po napriamení toku zanikla), pokračovala meandrujúc (dnes vyrovnané koryto a vysychajúce ramená) na J, hneď potom na V až po sútok so Stoličným potokom (*Sißsak Graben*). Po sútoku (V od Veľkých Úľan) je tok nazvaný ako *Kleine Donau oder Schwarz Waßser*. Tok pokračoval na J, meandroval bez vedľajších prítokov a ramien až po Nekyje, kde priberal Dolný Dudváh. Spolu vytvárali „slučku“, ktorá už dnes nejestvuje. Silne meandrujúci tok pokračoval na J až JV cez Vozokany, kde priberal nepomenované rameno Malého Dunaja, na V od Tomášikova pokračoval na V a potom J smerom ako *Kleine Donau oder Schwartz Waßser* (názov odzrkadľuje meniacu sa hydrografickú situáciu a jej vnímanie v minulosti). Meandrujúc pokračoval V smerom ako *Schwarze Waßs. die Kleine Donau* až ku Kráľovmu Brodu, kde priberal Salibský Dudváh (*Dudwag, Dud- Waag*). Spolu tiekli J cez Kráľov Brod (v dodnes pôvodnom koryte), silne meandrujúc až po sútok s Malým Dunajom v lokalite *Salasch*, dnes Ovčiarske, J od Dolného Chotára.

Spomenuli sme, že Čierna voda bola v tomto mapovom diele situovaná v koryte dnešnej Blatiny. Tento významný prítok preto v prvom vojenskom mapovaní pod názvom *Blatina* nenachádzame (rovnako sa názov nenachádza ani v druhom mapovaní). Podobná situácia je aj pri Stoličnom potoku, ktorého súčasné koryto je situované v toku *Žliabok* a na jeho označenie bol použitý názov susedného toku *Vištucký potok* (ten nie je ani v jednom vojenskom mapovaní pomenovaný). Ide o novodobý zásah, ktorý nie je v mapovom diele viditeľný, avšak pomocou vojenských mapovaní možno argumentovať v neprospech súčasnej hydrografickej situácie. Stoličný potok je na prvom mapovaní označený ako

---

Modera Bach, a to až pod Modrou, nie je teda jasné, či názov označuje *Žliabok* alebo *Kamenný potok*. Z Modry tečie JV smerom v súčasnom koryte a S od Šenkvic (Sisaku) je označený ako *Sißsak Bach*, no až po sútoku s dnešným, vtedy nepomenovaným Hruškovým potokom. Tečie JV smerom do Blatného, za obcou sa stáča na J a potom pokračuje JV až V, J od Veľkého Grobu tečie rovno v upravenom koryte. Tu vidíme prvú výraznejšiu terénnu úpravu a antropogénny zásah. J od Grobu priberá tok z Čataja (neskôr nazvaný ako Vištucký) a v upravenom koryte pokračuje JV smerom ako *ßißsak Graben* až k Pustým Úľanom. Tu sa pri jazere *See Tsadek* (Čadíky) stáča na J, neskôr na JV a znova na J. JZ od Sládkovičova vteká do Malého Dunaja (*oder Schwarz Waßser*).

Zaujímavá hydrografická situácia je aj v prípade dnešných menších tokov Piesocký potok (*Weselin*) a Banský potok (*Rauber bach*), ktoré stekali Z od Rače a vtekali do dnes už zaniknutého jazera. Obidva toky rovnako ako všetky ostatné prítoky Račianskeho potoka pramenili vyššie, boli teda dlhšie, výdatnejšie a priberali viacero prítokov, napríklad Piesocký potok v prvom vojenskom mapovaní priberal štyri pravostranné a tri ľavostranné prítoky (dnes má len jeden ľavostranný a jeden pravostranný). Račiansky potok, ktorý tieto toky napájali, sa v prvom mapovaní rozlieval na lúkach J od Rače, no nemožno jednoznačne určiť, kam ďalej tiekol. V súčasnosti je tok odkanalizovaný a celé koryto je upravené, preto sa v novších dielach ťažšie identifikuje.

Vzhľadom na menší počet názvov v mapovom diele sme našli len dva pomenované toky, ktoré sa v iných mapových a kartografických dielach nevyskytovali. Šlo o názov Piesockého potoka (*Weselin*) a dnes nepomenovaného toku *Strupicsna dolina*.

Západná časť Žitného ostrova po ústie Čiernej vody. Od konca 17. storočia sa podľa P. Pišúta prietok Malého Dunaja výrazne znížil pravdepodobne v dôsledku terénnych zmien v Bratislave a postupného posúvania jeho horného vstupu ďalej od mesta. Okrem toho sa po roku 1751 stále viac prejavovala rozpornosť snáh o udržanie jeho splavnosti v protiklade s rozširujúcim sa mlynárstvom. Keďže aktivita hlavného toku Dunaja s jeho ramenami často poškodzovala hrádze pozdĺž jeho koryta, podľa správy S. Mikovíniho, vtedajšieho krajinského inžiniera,

---

z roku 1729 reálne hrozilo, že sa hlavný prúd Dunaja presunie do ramena tečúceho smerom z Vojky a zaplaví celú spodnú časť Žitného ostrova.

Na mape prvého vojenského mapovania od Bratislavy možno vidieť, že Rameno Malého Dunaja pomenované ako *Menšie Novozámocké rameno (Kleiner Neuhausler Arm), neskôr Mlynskonivské rameno (porov. VM. III) sa odpájalo v miestach Starého mosta, smerovalo na SV a niekde pri Prievoze sa spájalo s *Väčším Novozámockým ramenom (Grosszer Neuhausler Arm), ktorého koryto približne zodpovedalo súčasnému korytu Malého Dunaja a jeho časť sa označovala ako Warling. Od Vrakune rameno pokračovalo SV a bolo pomenované ako Neuhausler Arm (*Novozámocké rameno), od Horných Janíkov ako Donau Arm (*Rameno Dunaja). Na mape je J od Hrubého Šúra zakreslené Rameno Malého Dunaja (1), ktorého koryto takmer zodpovedá súčasnému stavu, a spolu s korytom malého Dunaja utváralo pomerne veľký riečny ostrov. Ovela väčší riečny ostrov však s korytom Malého Dunaja utváralo medzi obcou Jelka a miestnou časťou Horná Potôň-Lúky bočné rameno *Mŕtvy Dunaj (4). Od tohto riečneho ostrova sa Malý Dunaj označuje ako *Väčšie dunajské rameno (*Grosser Arm der Donau). Malý Dunaj, v týchto miestach označený ako *Novozámocké rameno (Neuhausler Arm), s Klátovským ramenom, ktoré sa z neho sprava odpájalo a pri Jahodnej sa s ním opäť spájalo, utvárali ďalší riečny ostrov. Veľká časť hornej časti Žitného ostrova je na území medzi Malým Dunajom na osi Vojtechovce – Ohrady neosídlená, pretože išlo zrejme o pomerne široké inundačné pásmo Malého Dunaja.

J od Bratislavy je na mape zakreslené rameno Vlčie hrdlo (súčasť dnešného Biskupického ramena), Dunaj má v týchto častiach po Hamuliakovo prudší južný spád a zľava sa od neho odpája súčasné Kalinkovské rameno. Od Hamuliakova až po Vojku nad Dunajom sa v okolí hlavného koryta Dunaja nachádzajú kratšie poprepájané bočné ramená, no od Vojky až po Šulany je zakreslené jedno dlhé bočné rameno, ktoré utvára Mlynský ostrov (Mallom Siget) a ktorého pozostatkom je časť súčasného Vojčianskeho a Šulianskeho ramena, pretože tu bol vybudovaný Dunajský kanál do vodného diela Gabčíkovo. Od Šulian je vidno možný reliktný koryta Čiliža, ktoré kopíruje jeho predpokladanú trasu až po Baku. Od

---

Trstenej na Ostrove sa označuje ako Csiles grabe, prechádza cez Baku a od súčasného spoja s kanálom Gabčíkovo – Topolníky už sa označuje ako Csiles. Pri obci Baka možno vidieť aj neskôr zaniknutý močiar Šároš, na ktorom je v súčasnosti krátky úsek kanála Šulany – Jurová. Na mape je zakreslené aj rameno Humér (1), ktoré sa medzi Podunajskými Biskupcami a Mostom pri Bratislave označuje ako Waskapo graben. Pri Moste pri Bratislave sa končil, prípadne spájal s Malým Dunajom a V od Mosta pri Bratislave sa zasa sprava odpájal ako *Mŕtvy Dunaj (Ho[lt] Duna) a pokračoval popri samote Studené k obci Tomášov, kde sa stáčal SV a pri obci Vlky sa s Malým Dunajom opäť sprava spájal. Druhé rameno Huméru (2) pokračovalo JV k obci Štvrtek na Ostrove, J od Oldze a pri Lehniciach sa končilo.

Ďalším zakresleným ramenom v strednej časti Žitného ostrova je rameno Barč, ktoré však v porovnaní s tretím vojenským mapovaním nie je zakreslené celé – začína sa pri Jurovej a končí sa pri Lúči na Ostrove.

Stredná časť Žitného ostrova. Jediným stabilným vodným objektom v strednej časti Žitného ostrova okrem Dunaja, Malého Dunaja (*Väčšieho ramena Dunaja) a nepomenovaného Klátovského ramena (pravostranného ramena M. Dunaja) je podnes Čiližský potok (maď. Csiliz). Prvé vojenské mapovanie (1764 – 1787, resp. 1782 – 1784) ukazuje, že pôvodne bol pravostranným rameno Dunaja. Odpájal sa od neho v obci Baka, no ďalšie koryto smerovalo na SZ a ním sa Čiližský potok pôvodne spájal pravdepodobne aj s močiarom Šároš. Dnes sa odpája od kanála Gabčíkovo – Topolníky a od tohto úseku Čiližský potok podnes tečie len s malými, možno kilometrovými odchýlkami vo svojom pôvodnom koryte. V od obce Pataš sa spája jedným korytom s Chotárnym kanálom, ktorý odvádza časť jeho vôd, a druhé, južnejšie koryto pretína Chotárny kanál a pokračuje ďalej JV až J smerom. Severne od obce Čiližská Radvaň v lokalite Rakytie a Malé Bendovo mení smer prudšie na J a JV (tu tiekol popri V okraji zaniknutého močiara *Čiliž). Celá severo-južná historická trať potoka sa pravdepodobne posunula o 0,5 až 1 km na V, dnes tečie popri V okraji obce Klúčovec a J od nej sa spája s Lyonským kanálom. Podľa VM. I koryto potoka pokračovalo ďalej na J a napokon prostredníctvom dnešnej západnej časti Čičovského rame-

---

na (Čičovské rameno na konci 18. st. obdobia ešte nejestvovalo) sa V od lokality Lipótky spájal s Dunajom. Územie medzi Čiližským potokom a Dunajom patrilo do roku 1918 do pôsobnosti Görsej župy a ujal sa preň názov Medzičiližie (maď. Csilizköz).

Ukazuje sa, že v období prvého vojenského mapovania územia (1764 – 1787, resp. 1782 – 1784) neboli v strednej severnej časti Žitného ostrova vodné toky, ramená či vodné plochy, ktoré by boli pozostatkom starších hydrografických zmien alebo novších povodní, či iné aspoň lokálne významnejšie vodné objekty. Odlišná situácia bola len v južnej časti Žitného ostrova. Od obce Lúč na Ostrove (a jej časti Malá Lúč) a zo západu od obce Horný Bar až po koryto Dunaja sa nachádzala sieť v rôznych smeroch pospájaných viac či menej vyschnutých nepomenovaných močaristých koryt. Dva nepomenované väčšie močiare sa nachádzali pri pôvodných obciach Klúčiarove Kračany a Z od obce Amadeho Kračian. Okrem Čiližského potoka iba jediné koryto bolo bezprostredne spojené s korytom Dunaja, išlo o dnes už zaniknutý Šároš, ktorý sa s Dunajom spájal JZ od obce Jurová v lokalite Blatné jazero. Časť týchto močaristých koryt je zakreslená aj na mapách druhého (1810 – 1868, resp. 1837 – 1840) a tretieho vojenského mapovania (1875 – 1884, resp. 1884). Niektoré pôvodné korytá vyschli, časť bola prípadne odvodnená (na mieste pôvodných močaristých koryt bol neskôr vybudovaný Malolúčsky kanál, sčasti aj Gerský kanál). Pomerne dlhé a členité korytá, ktoré medzi sebou spájali viaceré rozľahlé močiare, močaristé jazerá alebo iné močaristé korytá, sa nachádzali na pomerne veľkom území, ktoré zo západu môžeme vyčleniť obcou Lúč na Ostrove, zo severu mestom Dunajská Streda a obcou Ohrady a z východu a juhovýchodu zasa obcami Topolníky, Opatovský Sokolec a mestom Veľký Meder. Toto výrazne zamokrené územie s mnohými močiarimi, močaristými jazerami a močaristými korytami v strednej a východnej časti Žitného ostrova z juhu vyčleňovalo koryto Čiližského potoka.

Medzi typické veľké močiare alebo močaristé jazerá na tomto území patrili napr. zaniknuté močiare *Uroš, *Staré Šikaro, Sevadföt, *Karábsky močiar (na mieste dnešných Bohelovských rybníkov) a *Hraničný han, medzi najdlhšie močaristé korytá zasa *Malé Šikaro, ktoré vychádzalo

---

z močiara *Staré Šikaro, S od obce Nekyje na Ostrove, smerovalo na SV, pri J okraji obce Povoda menil smer na JV, pri obci Mad zasa na SV, zo S obchádzalo obec Dolný Bar, pokračovalo na JV a potom zasa na SV popod obec Ohrady a napokon utváralo veľké *Čanádske jazero. Celá severná časť kanála Gabčíkovo – Topolníky od Nekyjí na Ostrove je situovaná do tohto pôvodného koryta. Od neho sa na V okraji Mad odpájalo ďalšie pomerne dlhé koryto, ktoré napájalo Čanádske jazero, a to močaristé koryto Han. Relatívne dlhým korytom bolo aj koryto *Čary, ktoré vychádzalo z močiara *Uroš, pokračovalo na Z po S okraji obce Vrakúň na Z, potom na J a od obce Gabčíkovo ďalej na JV ako *Veľký vír.

Na území tzv. Medzičiližia (teda na území medzi Čiližským potokom a Dunajom) sa nachádzalo len zopár vodných objektov: J od Gabčíkova rozvetvené močaristé *Koniarske rameno (pôvodne asi spájalo Čiližský potok s Dunajom), veľký močiar *Čiliž pri Čiližskej Radvani a dva menšie močiare (alebo len močaristé lúky) medzi obcami Baloň a Čiližská Radvaň a S od obce Klúčovec. V teréne bolo rozpoznateľné ešte zachované a pomerne široké vysychajúce alebo už vyschnuté členité koryto, ktoré sa začínalo SZ od obce Baloň, popri nej a popri Čiližskej Radvani smerovalo na JV a J okrajom obce Klúčovec, až napokon JV od nej sa spájalo s Čiližským potokom asi 1 km pred jeho zaústením do Dunaja (pravdepodobne išlo o ľavostranné rameno Dunaja, ktoré sa možno začínalo SZ od obce Ňárad).

Severovýchodnú a juhovýchodnú časť Žitného ostrova od obcí Opatovský Sokolec, Okoč a Sokolce reprezentovali dva vodné toky, resp. ramená – Dudváh (dnes Čalovský Dudváh) a Částa, ktorá sa odpájala od Klátovského kanála medzi obcami Topolníky a Trhová Hradská. Dudváh môžeme spoľahlivo identifikovať až na mieste dnešného Bocianieho kanála pri obci Okoč, z čoho sa zdá, že Čalovský Dudváh bol pôvodne ramenom Částy (resp. ako ukazujú historické doklady, bolo to asi naopak). Na severozápade identifikujeme väčšie zamokrené, močaristé plochy na Z a J od mesta Kolárovo, jediný väčší močiar na tomto území sa nachádzal J od mesta v dnešnej lokalite Jazernisko (v neskorších mapovaniach ako močaristé jazero *Čergov) a nevýrazné močaristé korytá (jarky) sa nachádzali medzi Částou a Čalovským Dudváhom asi dva-tri kilomet-

---

re pred ich zaústením do Váhu (do jedného zo stabilnejších koryt bola neskôr situovaná časť kanála Kolárovo-Kameničná). Dudváh výraznejšie meandroval v okolí obce Mederč, pozostatkom sú podnes močaristé korytá SZ od obce. SV od osady Čerhát v lokalite Čerhát jestvoval pomerne veľký močiar, podľa mladších máp upravený neskôr na dve jazerá (*Veľké jazero, *Okrúhle jazero), od ktorého sa odpájalo viacero nevýrazných močaristých koryt. Od obce Čalovec pokračoval Čalovský Dudváh ďalej na JV až V a ústil do ramena Váhu na mieste dnešného ústia Kameničnianskeho kanála J od obce Kameničná (Časť ústila do Váhu S od obce v lokalite Vinohrady).

JV od mesta Veľký Meder vidno pozostatky historického vodného toku Miller, pokračujúce na J až po koryto Dunaja. Ako nevýrazné močaristé korytá sa na konci 18. storočia prezentuje historický tok Blatná (aj na mieste dnešného kanála Olča – Kosihy), Santov (Polný kanál), ktoré sa spájali s Dunajom. V tom období už jestvovalo aj Lélske rameno, utvárajúce Veľkolélsky ostrov. Na JV území ostrova nie sú zakreslené žiadne vodné objekty (okolie obcí Okoličná na Ostrove, Veľký Lél, Zlatná na Ostrove, Nová Stráž, Komárno – s výnimkou *Ramena Dunaja v Komárne).

Druhé vojenské mapovanie (1810 – 1868, resp. 1837 – 1840)

Mapové dielo druhého vojenského mapovania je bohaté na hydronomastický materiál, no na viacerých miestach sú názvy nečitateľné (prevažne v horskom teréne Malých Karpát). Obsahuje viac názvov skúmaných tokov, no rovnako ako pri prvom vojenskom mapovaní určovanie pramenných oblastí bolo komplikované, na daktorých miestach nemožné. Nebolo možné určiť napríklad pramennú oblasť Čiernej vody, ktorá vyteká zo Šúra, no jej jednoznačný prameň nemožno určiť, pretože sa v Šúre stráca. Hydrografická situácia je temer totožná so situáciou v prvom vojenskom mapovaní, koryto bolo už od prvého mapovania nezmenené. Pri Bernolákove, kde priberá rameno Malého Dunaja Ladovú vodu (v daktorých mapových dielach značenú aj ako *Čierna voda alebo Malý Dunaj*), je označená *Schwarz Waßser* a pri Kráľovom Brode po sútoku s Dudváhom (*Dudvágh B.*) sa uvádza ako *Fekete Viz* (sl. *Čierna*

Woda al. Schwarzwaßser B.). Ako *Fekete Viz* je tok pomenovaný aj pri ústí do Malého Dunaja. Na rozdiel od prvého mapovania v druhom mapovaní sú pri sútoku zakreslené na ľavej strane nepomenované jazierka. Nachádzame už aj názov ramena Malého Dunaja *Ördögi Kánok* (S od Tomášikova).

Blatina, na mape lavostranný prítok Čiernej vody, je v druhom vojenskom mapovaní pomenovaná ako *Alter Bach* a až pri Grinave sa uvádza ako *Saulachen*, ktorý svojou motiváciou súvisí so súčasným názvom. Tečie v rovnakom koryte ako dnes, no v tomto mapovom diele sú zaznačené aj dnes už napriamené meandre pred Šúrom. Vteká do Šúra, tu sa stráca a zo Šúra vyteká už len ako Čierna voda.

Stoličný potok je v druhom vojenskom mapovaní zaznačený v rovnakom koryte ako v prvom vojenskom mapovaní. Tok je v pramennej oblasti nepomenovaný, tečie cez Veľký Šúr pri Modre (*Großse Schur*), na JV do Šenkvic a až za touto obcou je nazvaný ako *Sifsak Bach*. Za Blatným príberá Čatajský potok (*Distacký Potok*). O kúsok ďalej pokračuje v upravenom koryte ako kanál *Comitats Kanal*. V druhom vojenskom mapovaní registrujeme v lokalite Tárnoky sieť zavlažovacích kanálov, ktoré v prvom mapovaní ešte zaznačené neboli. Cez túto sieť kanálov Stoličný potok preteká a pokračuje až k ústiu ako nepomenovaný kanál.

Západná časť Žitného ostrova. Na mape druhého vojenského mapovania je koryto Malého Dunaja od Bratislavy podobné ako na mape prvého vojenského mapovania. S od Vrakune sa označuje ako *Novozámocké rameno Dunaja (Neuhausler Donau Arm) a po obec Malinovo utvára tri veľké meandre. J od Hrubého Šúra je zakreslené Rameno Malého Dunaja (1), ktoré sa označuje ako Holt Duna. Južne od horárne Ludas JV od Jelky sa Malý Dunaj označuje ako *Dunaj alebo *Dunajské rameno (Duna/Donau Arm). Klátovské rameno, ktoré sa z neho ďalej sprava odvádza, je označené ako *Malý Dunaj (Kis Duna). Podobne ako na mape VM. I nie je na území medzi korytom Malého Dunaja a obcami Vojtechovce, Benkova Potôň, Jahodná, Vydrany a Veľké Dvorníky okrem viacerých vodných mlynov na bočných ramenách Malého Dunaja takmer nijaké osídlenie. Na mape je zakreslené aj rameno Humér (1) na miestach ako na VM. I, no rameno Humér (2) už sa končí pri

---

samote Studené a jeho spoj s ďalšou časťou, ktorá smeruje k Štvrtku na Ostrove, prechádza S od Oldze a končí sa pri Légu, je už na dlhom úseku prerušený. Medzi obcami Jurová a Lúčom na Ostrove sú rozsiahle močariská (porov. rameno Barč a zaniknuté jazerá vo VM. III).

Hlavné koryto Dunaja sa označovalo ako Donau Strom, pri Veľkých Bodíkoch ako *Veľký Dunaj (Grosse Donau), ktorý už na tejto mape rozdeľuje obce Veľké a Malé Bodíky. Od Šamorína až po Sap má Dunaj mnohé bočné ramená, ktoré utvárajú široké inundačné pásma.

Z Hamuliakovského ramena (1) sa pri Hamuliakove odpája rameno, ktoré smeruje na S ku Kalinkovu, Jánošíkovú a k Novým Košariskám – objekt na VM. I a VM. III zakreslený nie je. Čiližský potok je na tejto mape od Baky smerom na Z rozvetvený, jedno z ramien sa spája so súčasným Bačianskym ramenom, no ostatné ramená sú zakreslené iba po obec Trstená na Ostrove.

Stredná časť Žitného ostrova. Ani mapy druhého vojenského mapovania neukazujú, že by boli v strednej severnej časti Žitného ostrova významnejšie vodné objekty. Oproti prvému vojenskému mapovaniu sa však situácia výraznejšie zmenila v južnej časti Žitného ostrova. Siet' v rôznych smeroch pospájaných viac či menej vyschnutých nepomenovaných močaristých koryt, nachádzajúca sa od obce Lúč na Ostrove (a jej časti Malá Lúč) a Horný Bar až po koryto Dunaja, sa zachovala aj v tom období, svoju rozlohu výraznejšie zmenšili močiare pri pôvodne samostatných obciach Klúčiarove Kračany a Amadeho Kračany. Sotva rozpoznateľné bolo koryto *Šároš pri Jurovej. Pomerne dlhé a členité korytá, ktoré spájali viaceré rozľahlé močiare, močaristé jazerá alebo iné močaristé korytá na mapách prvého vojenského mapovania, boli sčasti vysušené, sčasti ich nachádzame aj na mapách druhého mapovania.

Močaristé korytá zostali prevažne len v okolí obcí Vrakúň, Padáň, Boheľov a Veľký Meder. Veľké močiare sa v niektorých prípadoch zmenili na močaristé lúky (*Staré Šikaro, *Uroš) alebo podstatne zmenšili svoju plochu, resp. ich časti sa vysušali a močiare sa menili na močaristé nepomenované korytá (*Karábsky močiar, Sevadföt), iné močaristé korytá zasa úplne zanikli. Preto sa tu s názvami močiarov a rôzne dlhých močaristých koryt z prvého vojenského mapovania stretávame len výnimoč-

---

ne, a preto v slovníkovej časti v mnohých prípadoch neuvádzame mladšie podoby názvov. Výnimkou je napríklad *Smradlavý močiar, ktorý sa ako vodný objekt zachoval a na mape druhého vojenského mapovania je pomenovaný ako *Smradlavé rameno (tak aj na mape tretieho vojenského mapovania). V iných prípadoch sa nezachovala kontinuita vlastného mena (*Melé Bendovo: *Vlčie jazero). Postupne sa zužovali alebo vysušali staršie močaristé korytá aj na Z od obcí Okoč a Opatovský Sokolec a postupne sa tak utvárali podmienky na vznik niektorých kanálov, ktoré mali za úlohu odvodňovať močaristé lokality, resp. regulovať vodný režim v celej sústave súčasných kanálov na Žitnom ostrove (kanála Čeček, časti Chotárneho kanála, Krátky kanál a pod.).

V porovnaní s prvým mapovaním situácia na území tzv. Medzičiližia (teda na území medzi Čiližským potokom a Dunajom) vyzerá komplikovanejšie. Zaniklo močaristé *Koniarske rameno (porov. vyššie), zato však vzniklo v smere S – J pomerne rozsiahle močaristé *Kamenné jazero, ktoré siahalo od J okraja obce Gabčíkovo až po dnešnú lokalitu Vranie. Menšie nepomenované močaristé plochy vznikli aj JZ a J od obce Pataš. Na SZ okraji obce Pataš sa s Čiližským potokom spájal pravdepodobne najstarší umelo vytvorený kanál na Žitnom ostrove – Patašský kanál. Na Z od obce Pataš sa odpájalo od Čiližského potoka pravostranné močaristé rameno *Staré bahno (v jeho koryte sú dnes situované kanály Farské, Milinovice-Vrbina a Milinovický kanál). Z od obce Ňárad sa zasa začínalo koryto (pôvodne asi rameno Dunaja) *Veľké blato, ktoré pokračovalo na JV a na Z okraji obce Sap sa spájalo s Dunajom. Veľký močiar *Čiliž pri Čiližskej Radvani je tu zakreslený ako menší močiar *Vlčí han. Čiastočne sa zachovali menšie močaristé korytá medzi obcami Baloň a Čiližská Radvaň a S od obce Klúčovec (*Staré jazero, ktoré na mape prvého vojenského mapovania nebolo pomenované). V tomto období jestvovalo koryto severnej časti dnešného kanála Milinovice-Vrbina, ktoré však pokračovalo priamo k Dunaju cez Čobánsky chrbát (táto južná trasa dnes už nejestvuje).

Severovýchodnú a juhovýchodnú časť Žitného ostrova od obcí Opatovský Sokolec, Okoč a Sokolce naďalej reprezentovali dva vodné toky – Dudváh (dnes Čalovský Dudváh) a Částa. V od obcí Opatovský

Sokolec a Okoč až takmer po obec Okoličná na Ostrove bola vybudovaná stredná časť Komárňanského kanála, jeho dnešná horná časť zostávala v podobe samostatného mohutného močaristého koryta (podobne aj dnešný Sokolský kanál). Komárňanský kanál nebol v tom období zaústený ani vo svojej južnej časti a v teréne sa strácal v lokalite Starý Andrášov dom. Medzi ním a Čalovským Dudváhom je zakreslených viacero nevýrazných močaristých koryt, ktoré sa sprava odpájali od Čalovského Dudváhu pri osade Bodzianske lúky. Močaristý ráz malo naďalej aj okolie Kolárova a JV od neho sa nachádzalo jazero *Čergov. Na mieste jedného z vtedajších močaristých ramien Z od obce Čalovec je dnes situovaný Ektovský kanál, zakreslené sú aj korytá zaniknutého toku Žitava a dnešného kanála Doroštan, ktoré sú pozostatkami starých pravostranných ramien Čalovského Dudváhu (odpájali sa od neho pri osade Bodzianske lúky a postupne utvárali sieť vzájomne poprepájaných ramien, pokračujúcich na J až JV ako *Starý Enčer až k osade Pavel, kde sa strácali v teréne. V od obce Mederč je zakreslené močaristé koryto *Šašinového močiara (do časti jeho koryta je dnes situovaný kanál Kolárovo-Kameničná), do močaristého koryta JZ od obce bol zasa neskôr situovaný Lúčný kanál. JV od obce je zasa zakreslené močaristé koryto *Čiernej vody, čo je vlastne koryto Čalovského Dudváhu (zamieňanie názvov Dudváh a Čierna Voda na historických mapách je spôsobené odlišným chápaním prítokov v sútokovej oblasti ešte v povodí Dudváhu a Čiernej vody – raz sa chápal Dudváh ako prítok Čiernej vody a inokedy Čierna voda ako prítok Dudváhu).

JV od mesta Veľký Meder a SV od obce Čičov naďalej môžeme identifikovať pozostatky historického vodného toku Miller (na mieste dnešného močaristého koryta), pokračujúce ďalej ako *Staré jazero (na mieste dnešného Hamského a Čičovského kanála) a v J časti ako Fok až po koryto Dunaja, resp. po Klížske rameno, s ktorým sa spájal (na tomto úseku ako dnešný kanál Čičov-Holiare). Na Z okraji obce Čičov na mieste dnešných Čičovských rybníkov je zakreslený močiar *Saporka a na mieste dnešného Poľného kanála bolo dlhšie, no nevýrazné nepomenované rameno, ktoré sa odpájalo od dnešného Čičovského mŕtveho ramena a spájalo sa s korytom Fok (vyššie).

Ako nevýrazné močaristé korytá sa na konci 18. storočia prezentuje historický tok Blatná (aj na mieste dnešného kanála Olča – Kosihy), *Santov (Poľný kanál – pôvodne sa odpájal od Blatnej a zo S obchádzal obec Zemianska Olča a pokračoval ďalej na JV), ktoré sa spájali s Dunajom. Veľký močiar Tavera sa nachádzal Z od obce Kosihy (zachoval sa podnes) a spájal sa prostredníctvom *Panského jarka s tokom smerujúcim od obce Veľké Kosihy (Blatná; dnes kanál Olča-Kosihy).

Na JV území ostrova nie sú zakreslené žiadne významnejšie vodné objekty (okolie obcí Okoličná na Ostrove, Veľký Lél, Zlatná na Ostrove, Nová Stráž, Komárno – s výnimkou *Ramena Dunaja v Komárne a v teréne identifikovateľných starších vyschnutých korýt, pôvodných lavostranných ramien Dunaja, v okolí mesta Komárno).

Tretie vojenské mapovanie (1875 – 1884, resp. 1884) a situácia na katastrálnych mapách (prelom 19. a 20. storočia)

Situácia v treťom vojenskom mapovaní na ľavej strane Malého Dunaja je totožná so situáciou v druhom mapovaní a viac-menej aj s dnešným stavom. Rozdiel v historickej a súčasnej situácii vidíme prevažne v napriamení meandrov pri bažantniciach za Bernolákovom a v lokalite Pri Čiernej vode, ktoré sú v tomto mapovom diele stále zaznačené. Čierna voda vyteká zo Šúra, ale už ako sútok Myslenického potoka (*Grünauer B.*) a Blatiny (*Saulacken*). Pod Šúrom pokračuje ako Čierna voda v súčasnom koryte okolo Triblaviny, pri Bernolákovke priberá Ladovú vodu (*Eiswasser*) a pokračuje ako Čierna voda (*Schwarzwasser*). Pri Lúčnom dvore sa tok nazýva *Fekete viz* (*Schwarz Wasser*). Odtiaľ tečie v pôvodnom, dodnes nezmenenom koryte až po sútok s Dudváhom pri Čiernej Vode. Pokračuje v pôvodnom koryte, dnes už nazvanom ako Stará Čierna voda, až po sútok s Malým Dunajom, kde je označená ako *Fekete viz* (*Szeli duna*). Pred sútokom pri Tomášikove je súčasné koryto Čiernej vody značené ako vyschnuté, s prítokom Nový Kalník (*Erecs P.*), ktorý priberá a spolu tečú v upravenom a novovytvorenom koryte. Vo vojenských mapovaniach však Čierna voda tečie v pôvodnom koryte (dnešná Stará Čierna voda), umelo upravené koryto nejestvovalo.

V tomto mapovom diele nachádzame prvýkrát pomenovanie *Blatina*, a to už v pramennej oblasti, čo je v týchto dielach neobvyklé. Už od prameňa tečie v rovnakom koryte ako dnes, no aktuálne má menej prítokov než v 19. storočí. Názvom je označený len ľavostranný prítok *Vidlárová*, po pribratí ktorého spolu pokračujú ako *Blatina*. Zaujímavé sú slovenské varianty názvov pochádzajúcich z horského prostredia obývaného bavorskými huncokármi. Tok ďalej tečie bez označenia až po Grinavu, kde je nazvaný *Saulacken*, a vteká do Šúra, priberá Limbašský potok (*Grünauer B.*) a vyteká ako *Schwarzwasser* (Čierna voda).

Stoličný potok na treťom vojenskom mapovaní má odlišné názvy ako v predchádzajúcich. V hornej časti toku, nie však v pramennej, je označený ako *Hlavná dolina (*Haupt Thal*), ktorý zľava priberá dnešný Žliabok (*Unger Bach*). Tečie cez Modru, potom cez Veľký Šúr, pod ním priberá Trniansky potok (*Zukersdorfska dolina*) a tečie cez Šenkvice. Ďalej pokračuje ako *Sifak p.* do Blatného, Grobu a ako *Comitats Canal*, po pribratí Nového potoka (*Nowi p.*) a Kiškina (*Kistó folyo*), pokračuje k ústiu ako *Ó potok* (*Starý potok*).

Tretie vojenské mapovanie je na názvy vodných objektov najbohatšie, identifikovali sme viacero názvov, ktoré sa v iných materiáloch nevyskytujú: *Reingrund* (Fanglovský potok), *Josefsthäl* (*Jozefkovo údolie), *Mühlgrund* (Pieskový potok), *ImBach* (Rači), *Sebes-követöi-lapos* (*Bysriansky močiar).

Oproti predchádzajúcemu vojenskému mapovaniu sa ani hydrografická situácia na Žitnom ostrove veľmi nezmenila – istotne aj pre nevelký časový rozdiel medzi obidvomi mapovaniami, ktorý nepresiahol 50 rokov.

Západná časť Žitného ostrova. Na mape tretieho vojenského mapovania a katastrálnych mapách možno vidieť, že v Bratislave sa na miestach v súčasnosti už neexistujúceho Starého mosta z hlavného toku Dunaja zľava odpájalo v súčasnosti už zaniknuté Mlynskonivské rameno Dunaja (*Mühler Donau Arm*), ktoré prechádzalo cez katastrálne územia Vrakune a Prievozu, miestnych častí Bratislavy, smerovalo na SV cez Blumentál, potom na V, severne obtekalo súčasnú miestnu časť Prievoz a pri Vrakuni sa zľava spájalo so súčasným korytom Malého Dunaja. Južne od Bratislavy je na mape v tesnej blízkosti Dunaja zaznačená ne-

---

prehľadná, hustá sieť bočných ramien, no približne v miestach súčasných bratislavských prístavov sa zľava z Dunaja odpájal Malý Dunaj (Neuhausler Donau Arm), smeroval na V, potom na S a po Vraakuňu utváral tri pomerne veľké riečne meandre; posledný z nich sa stáčil opäť na Z a zo severu obtekal Vraakuňu. Na území medzi Bratislavou a pôvodným meandrovitým rameno Malého Dunaja až po Vraakuňu sa medzi jednotlivými činnými, ale už aj mnohými mŕtvymi (uzavretými) ramenami nachádza množstvo nív a riečnych ostrovov pomenovaných podľa názvov starých ramien, ktoré uvádza P. Pišút (2006) – Gross Wartling, Muckendorfer Wartling, Brenner Insel a pod.

Okolo Vrakune je ešte vidno obtočené uzavreté a zrejme už pasívne rameno Humér (1), ktoré siaha až ku Komárovu (časť Vrakune), a jeho dve hlavné ramená, na niektorých miestach prerušené, s množstvom bočných neaktívnych ramien smerujú na V – jedno rameno smerovalo na JV popri Štvrtku na Ostrove, severne obtekalo Oldzu a stáčalo sa na J k Lehniciam, kde sa končilo – Humér (2), druhé obteká Most pri Bratislave, južne obchádza Tomášov, stáča sa na SV na obec Vlky, kde sa sprava spája s Malým Dunajom.

Malý Dunaj (Klein Donau/Kis Duna) od Vrakune smeruje na SV, od Pálfiovského mlyna (Pálffy M. H.) utvára až po Malinovo tri veľké meandre, ktoré je vidno s malými zmenami ešte aj na súčasných vodohospodárskych mapách (VMp. 50). V týchto miestach boli podľa B. Varsika (1984, s. 123) aj priechody cez Malý Dunaj – vo Vrakuni bol určený pre obyvateľov Bratislavy najstarší priechod na Žitný ostrov a v Malinove zasa pre poddaných panstva vo Sv. Jure. S od Malinova priberá hlavný tok zľava Blatinu a za Malinovom sa rozpájal na dve ramená – pozostatkom južného ramena je súčasné Malinovské rameno; severné rameno priberalo zľava súčasnú Bielu vodu. Obidve ramená sa neskôr pri horárni Baumholz spolu opäť spájali. Pri osade Vojtechovce pri koryte Malého Dunaja je zaznačené veľké jazero *Žriebäcie jazero (Csikós tói). Úsek koryta Malého Dunaja medzi Malinovom a samotou Šoriakoš pri ústí Čiernej vody do Malého Dunaja JZ od obce Čierna Voda, kde bola opäť hustá koncentrácia aktívnych ramien, sa od tvaru súčasného koryta veľmi nelíšila (pri obci Nový Život sa označoval ako Kis-Duna/Donau Arm

---

a pri samote Horná Potôň-Lúky sa označoval ako Duna ág/Donau Arm). Väčšia koncentrácia bočných ramien je viditeľná v úseku medzi Hornými Janíkmi a Novým Životom a medzi lokalitou Malá sihoť a samotou Horná Potôň-Lúky. Pri samote Orechová Potôň-Lúky sa z koryta Malého Dunaja sprava odpájalo Klátovské rameno (Kis Duna), ktoré je reliktom starého ramena Belder.

J od Bratislavy sa zľava z hlavného koryta Dunaja odpájalo veľké rameno Vlčie hrdlo (nepomenované), ktoré obtekalo Kopáčsky ostrov – podľa P. Pišúta z porušenia tohto veľkého meandra v rokoch 1826 – 1830 vznikli Biskupické rameno a Rusovské rameno. Z pôvodného Biskupického ramena v súčasnosti existuje iba jeho časť, pretože na starších mapách (Kmp. PoBi., Prie.; 1894) sa v katastrálnom území Prievozu V od Petržalky zľava odpájalo z Dunaja v chotárnej časti Vlčie hrdlo, smerovalo na JV, stáčalo sa na JZ a od tohto miesta už pokračovalo v súčasnom koryte Biskupického ramena.

Nižšie sa z Dunaja zľava odpájalo mohutné a v súčasnosti už zaniknuté Kalinkovské rameno (Alte-Donau), ktoré sa opäť s Dunajom spájalo pri Hamuliakove. Od Vlčieho hrdla až po Čilistov sa z pravej aj ľavej strany hlavného koryta (Donau Strom) nachádza hustá sieť menších či väčších ramien. Od Čilistova JV smerom od hlavného toku Dunaja po os vymedzenou obcami Dobrohošť, Vojka nad Dunajom, Šulány a Veľké Bodíky sa nachádzalo inundačné pásmo Dunaja, ktoré v spodnej časti od Veľkých Bodíkov až po Gabčíkovo bolo aj niekoľko desiatok kilometrov široké. P. Pišút uvádza, že v roku 1730 tu Dunaj zničil veľkú časť obce Bodíky. Rameno Čiliž sa dá sčasti podľa mapy zrekonštruovať až od Vojky nad Dunajom, aj tu sa však miestami stráca v nepriehľadnej štruktúre bočných ramien Dunaja, no pomenované ako potok v tvare Csiliz Bach je až od Baky. Na katastrálnej mape (Kmp. Bk) pôvodne tiekol Čiližský potok od Gabčíkova v súčasnom kanáli Baka – Gabčíkovo a názvom Čiliž bol označený aj kanál Baka od spoja Baky so súčasným kanálom Baka – Gabčíkovo. Kanál Baka – Gabčíkovo, ktorý sa od tohto miesta stáčal južne, je v mape pomenovaný ako *Mŕtvy Čiliž.

Medzi Jurovou a Lúčom na Ostrove sú zaznačené dve veľké vodné plochy, ktorých pozostatkami sú menšie jazerá *Volské jazero, *Malé

---

jazero, *Žeriavie jazero a *Široké jazero. Veľké vodné plochy obmývalo veľké rameno *Barč, ktoré je v porovnaní s prvým vojenským mapovaním podrobnejšie zakreslené a začínalo sa pri Veľkej Pake a končil sa pri Vrakúni. Menšie vodné objekty sa nachádzali aj pri Holiciach (*Ihánovský močiar), Blatnej na Ostrove (*Veľké jazero, *Medzijazerný močiar) a Rohovciach (*Rohovský močiar).

Už v dávnej minulosti bolo koryto Dunaja upravované a menšie pravidelne aktívne ramená boli rozdelené a prehradené na rybolov. Početné pilóty, prútené konštrukcie, najmä však stabilné hate prehradili bočné ramená, v prípade užších ramien prehradili celý ich prúd. Tieto zásahy mohli mať podľa P. Pišúta značný vplyv na ukládanie sedimentov v korytách týchto tokov. Výrazný vplyv mala aj transformácia vodných tokov na mlynské náhony, výstavba priehrad a sedimentácia v korytách po prúde od mlynov.

V roku 1830 sa hrádze postupne budovali tak, aby zabezpečili dostatočnú hĺbku koryta Dunaja s cieľom rozvíjať paroplavbu. Malý Dunaj však na lodnú dopravu kvôli zaneseniu jeho koryta v tom období už nebol vhodný.

Voda z reliktov bočných ramien Huméru (1) a Malého Dunaja bola od Malinova neskôr odvádzaná kanálmi Malinovo – Blahová a Tomášov – Lehnice. Od obcí Lehnice a Horná Potôň túto funkciu vykonávajú Starý Klátovský kanál a Klátovský kanál. Stredná zamokrená časť západnej a strednej časti Žitného ostrova od Rohoviec po Vrakúň bola zasa odvodnená vybudovaním kanálov Vojka – Kračany a Šulany – Jurová. V južnej časti Žitného ostrova od Bratislavy zanikli všetky bočné ramená hlavného toku Dunaja od Kalinkova až po Gabčíkovo kvôli vybudovaniu zdrže Hrušov, Dunajského kanála a vodného diela Gabčíkovo. Niektoré ramená medzi Dunajským kanálom a hlavným korytom Dunaja sa však zachovali. Od Gabčíkova až po Sap zasa mnoho ramien zaniklo kvôli vybudovaniu Odpadového kanála, ktorý vychádza z vodného diela Gabčíkovo a spája sa s korytom Dunaja pri obci Sap.

Stredná a východná časť Žitného ostrova. Časť pôvodných močaristých koryt a močiarov, zaznačených v predchádzajúcich mapovaniach,

---

už na mapách tretieho vojenského mapovania nenachádzame, prípadne aj melioračnými zásahmi zmenšili svoju pôvodnú veľkosť. Melioračné zásahy do krajiny a potreba odvádzať vodu z jednotlivých lokalít sa začali prejavovať aj v budovaní umelých odvodňovacích kanálov. Do polovice 19. storočia jestvovali v strednej a východnej časti Žitného ostrova len dva umelé kanály – dokončený Patašský kanál a vo východnej časti ostrova nedokončený *Župný kanál (dnešný Komárňanský kanál).

V období tretieho vojenského mapovania existoval v strednej časti ostrova ďalší nový umelý kanál s názvom *Župný kanál (dnes kanál Veľký Meder – Holiare, ale jeho súčasťou boli aj Akovský kanál a kanály Jurová – Veľký Meder a Čičov – Holiare). V teréne sa začínal pri samote Bendov S od obce Pataš a ďalej pokračoval na JV okolo mesta Veľký Meder a V od neho v historickom, ešte neupravenom koryte starého vodného toku Miller (porov. dokladovú časť). Po celej dĺžke bol už vybudovaný aj ďalší kanál – JV pokračovanie kanála Veľký Meder – Holiare, kanál Holiare – Kosihy. Na druhej strane JZ pokračovanie kanála Veľký Meder – Holiare (dnešný kanál Čičov – Holiare) sa v teréne prezentuje ako neupravené močaristé koryto, resp. upravené bolo len v južnej časti od dnešnej lokality Žrebčinec.

V tom období nebol ešte vybudovaný kanál Gabčíkovo – Topolníky (resp. jestvovala len jeho severná a stále neupravená časť, situovaná do starších močaristých koryt, končiaca sa v *Čanádskom jazere), no vybudovaná bola východná časť kanála Vojka – Kračany (vybudovaný bol len úsek S od obce Nkyje na Ostrove) a Kračany – Bohelov (len po dnešnú lokalitu Studňovské Z od obce Vrakúň), ktoré spolu tvorili jeden kanál (dnes ich pretína mladšia stredná časť kanála Gabčíkovo – Topolníky).

Močaristé koryto *Starého bahna umožnilo upraviť jeho koryto v JV časti (*Kanál – dnes kanál Milinovice – Vrbina) a pripojiť k nemu ďalšie nové odvodňovacie kanály (na VM. III zatiaľ len Ňárad – Vrbina a Lyonský kanál). SZ časť *Starého bahna zostala neupravená. Neupravené zostávalo aj koryto *Malého bahna (neskôr na jeho mieste vznikli kanály Gabčíkovo – Ňárad, Ňárad – Vrbina). Staršie močaristé korytá boli podľa VM. III už upravené a podnes fungujú ako kanály napr. v okolí mesta Veľký Meder (napr. Ižopský kanál), Dunajskej Stredy (Mliečan-

---

ský kanál, Lidérsky kanál). Dohotovené už bolo prepojenie hornej časti *Župného kanála (Komárňanského kanála) s príslušnými vodnatými staršími korytami (dnešný Sokolský kanál, budúci Chotárny kanál). Na V od obce Opatovský Sokolec boli niektoré staršie močaristé korytá napriamené a upravené na nepomenované melioračné kanály (napr. Rakytový kanál) a napojené na Komárňanský kanál, iné korytá úplne alebo sčasti zanikli alebo vznikli nové melioračné kanály na mieste starších poľných ciest a remízok. Dohotovené bolo aj prepojenie Komárňanského kanálu s Váhom, aj keď sa na odvádzanie vôd prioritne používalo prepojenie cez dnešné kanály Čalovec – Kameničná a Kameničniansky kanál, pretože dnešná najjužnejšia časť Komárňanského kanála bola užšia a stále močaristá.

Na SV Žitného ostrova situácia zostávala podobná, ako bola znázornená na druhom vojenskom mapovaní. S budovaním umelých odvodňovacích kanálov sa tu nezačalo, jestvoval len asi 1 km dlhý úsek budúceho kanála Kolárovo – Kameničná na mieste, kde dnes pretína historický tok Starej Částy, ktorý je dnes v tej časti Žitného ostrova najdôležitejším umelým vodným kanálom. Z niekoľkých nevýrazných močaristých koryt bolo azda najvýraznejšie koryto Veľkej doliny (neskôr bolo sčasti vysušené) a jazero *Čergov. Oproti predchádzajúcim mapovaniam sa nezmenila ani situácia s močaristými korytami a bývalými ramenami Čalovského Dudváhu v okolí Čalovca. Na juhovýchode Žitného ostrova sa zavodnil kanál Holiare – Kosihy a upravené bolo aj predtým slabé, nevýrazné koryto J od neho (kanál Klížska Nemá – Kosihy). Takto bol upravený aj Kvočí kanál, daktoré kanály ešte neboli vybudované a vznikli až neskôr akoby na zelenej lúke (napr. Čičov – Klížska Nemá, Bahenný kanál).

Podrobnejšiu a najmä presnejšiu predstavu o hydrografických pomeroch nám umožňujú urobiť si katastrálne mapy obcí z obdobia posledného desaťročia 19. a prvého desaťročia 20. storočia.

V malokarpatskej oblasti sa pomerne komplikovanou hydrografickou situáciou vyznačoval Stoličný potok (lavostranný prítok Čiernej vody). Pôvodná hydrografická situácia ukazovala na Stoličný potok ako na tok prameniaci západne od lokality Modra – časť Piesok. Pramenná

---

oblasť sa skladá z mnohých malých prítokov, z ktorých v rozličných časových etapách sa viaceré považovali za pramene Stoličného potoka, napr. v súčasnosti považujú obyvatelia obce Modra za jeho prameň Rázsošku, predtým bol ním Banský potok či Kolársky potok. Problematickejšie však bolo určenie toku podľa vodohospodárskeho mapového diela, podľa ktorého sa historicky určené koryto Stoličného potoka nenachádza na mieste jeho súčasného koryta, ale jeho trať je presunutá južnejšie, do koryta bývalého toku Žliabok, ktorý je pravostranným prítokom Stoličného potoka v lokalite Badogy v miestnej časti Modra-Harmónia. Podľa najnovších vodohospodárskych máp sa tok pôvodného Žliabka nazýva Stoličný potok. Pôvodne vymedzená pramenná oblasť Stoličného potoka sa na daktorých mapách variatne nazýva Kamenný potok alebo Vištucký potok (lavostranný prítok Stoličného potoka). Vištucký potok pôvodne pramenil na Dolinkovskom vrchu západne od vodnej nádrže Harmónia (Modra – časť Harmónia). Jeho koryto bolo umelo presunuté do koryta Stoličného potoka. Zmena hydrografickej situácie skomplikovala nielen lokalizáciu pramenných oblastí dvoch významných tokov, ale zneprehľadnila aj určovanie variantov jednotlivých názvov. Tak sa na viacerých miestach stáva, že jedno hydronymum určujeme ako variant dvoch dnes už nezávislých tokov (viac o tom Beláková, 2012, s. 199).

Stoličný potok (ak berieme do úvahy jeho pôvodnú pramennú oblasť podľa dostupných mapových materiálov) pramení na SZ svahu vrchu Veľká Homoľa, tečie cez Modru a jej časti, kde priberá Trniansky potok. Pokračuje obcami Šenkvice, Blatné, Veľký Grob, po zaústení Vištuckého potoka pokračuje pozdĺž obce Pusté Úľany a pri Veľkých Úľanoch vo výške asi 118 m n. m. ústi do Čiernej vody. Dĺžka toku je približne 40 km. Stoličný potok má lavostranné (*Hruškový potok*, *Vištucký potok*) i pravostranné prítoky (*Trniansky potok*, *Nový potok*; uvádzame iba významnejšie toky), v dolnej časti sa s ním spájajú aj kanály (*Tarnocký kanál*, *Bučanka*, *Kyškyn*). Vzhľadom na nekompaktnosť územia, cez ktoré vodný tok preteká, pomenúva ho viacero variantov: *Modranský potok* (s historickými dokladmi *Modera Bach*, *fluente Modravsky*), *Červený potok* (*Vörös patak*), *Kamenný potok*, *Čihák* (*Czihak*), *Sisak* (*Sisek*, *Sysek*, *Sifšak Bach*, *Šifák*, *Sifak*), *Šár* (*Sár*, *Sár patak*, *Saar*, *Sar*), *Čadík* (*Tsadek*, *Csáde r.*),

---

Župný kanál, Župný potok, Kanál, Šarfický potok, Blatný potok, Kráľová, Kráľovský potok, Veľký potok, Starý potok (Ó potok).

Západne od povodia Stoličného potoka sme skúmali povodie Blatiny, ktorá má rovnako ako Stoličný potok zmenené pôvodné koryto. Blatina pramení pri lokalite Čertov kopec (západne od lokality Modra-Piesok), tečie cez Pezinok po obec Slovenský Grob a SV od lokality Šúr vteká do Čiernej vody. Vo viacerých mapových dielach sa uvádza Blatina ako Čierna voda, preto sa aj v tomto prípade stretávame so situáciou, že viaceré varianty jedného hydronyma sa vzťahujú v rôznych prameňoch aj na iný vodný tok. Variantné názvy Blatiny, ako sme spomínali, sú v dakto-
rých prípadoch totožné s variantmi Šúrskeho kanála: *Hrubá dolina, Cajla* (starší doklad **Svinská mláka*), **Starý potok, Šúrsky potok, Rybnický po-
tok, Pezinský potok, Blatnica, Kanál Blatina, Stará Blatina, Starý Sajloch*. Blatina nemá v súčasnosti oficiálne pomenované pravostranné prítoky, lavostrannými prítokmi sú *Vidlárová, Viničniansky kanál*.

V dolnej časti toku Blatiny, medzi obcami Pezinok a Slovenský Grob, je staré koryto zregulované a je v ňom umelo vytvorený Šúrsky kanál (zlava sa spája s Malým Dunajom pri obci Zálesie). Pôvodná časť Blatiny ústi do Čiernej vody, najdlhšieho a najrozsiahlejšieho povodia (s plochou 2 188 km²) skúmaného v rámci tohto povodia. Ani v tomto prípade sa nedarí jednoznačne určiť jej prameň. Keďže mapové materiály v rozličných obdobiach zakresľovali Čiernu vodu na rozličných miestach (porov. heslo Čierna voda) a informácie v písomných materiáloch sa rozchádzali, o presné určenie prameňa sme požiadali pracovníkov Slovenského vodohospodárskeho podniku v Bratislave, odštepného závodu v Šali. Tí na základe rekognoskácií určili prameň tesne nad štátnou cestou vedúcou z Pezinka do Svätého Jura, čo potvrdzuje skutočnosť, že Blatina je lavostranným prítokom Čiernej vody (nie sú teda totožné, ako to bolo v minulosti). Čierna voda je nížinným tokom, tečúcim od malokarpatských viníc (Sv. Jur – Pezinok) okolo lokality Čierna Voda, cez obce Bernolákovo, Nová Dedinka, Tureň, Kráľová pri Senci. Preteká okolo obcí Veľké Úľany a Sládkovičovo k obciam Čierna Voda, Vozokany, Tomášikovo, Kráľov Brod a Dolný Chotár. Pri Tomášikove sa jedno z ramien odpája a spája sa s Malým Dunajom, pri obci Čierna Voda je

---

vybudovaná preložka a z hlavného toku sa oddeľuje rameno Stará Čierna voda (tvoriace samostatný hydrografický celok a prítok Malého Dunaja). SZ od obce Kráľov Brod priberá Čierna voda Salibský Dudváh (spracovaný v Hydronymii povodia Dudváhu; Hladký, 2011) a asi po 5 km spolu ústia do Malého Dunaja. Prítokmi Čiernej vody sú doteraz spomínané toky spolu s ľavostrannými kanálmi (*Atalicov, Dávidov, Slováčekov*) medzi obcami Slovenský Grob a Chorvátsky Grob. Pri Ivanke pri Dunaji priberá Čierna voda pravostrannú *Ladovú vodu* a *Strakatú vodu*, ktorá sa od pája z Bielej vody, ústiacej priamo do Malého Dunaja. V dolnej časti toku ústi do Čiernej vody ľavostranný prítok *Nový Kalník* a pretína ho *Suchý potok*. *Stará Čierna voda* prítoky nemá, je spojená kanálmi patriacimi do povodia Dudváhu (porov. *ibid.*). Súčasnú korytu Starej Čiernej vody je v pôvodnom koryte Čiernej vody, preto daktoré hydronymá označujú obidva toky súčasne, napr. *Salibský Dunaj. Variantmi hydronyma Čierna voda sú: **Čikovské jazero (Chikto)*, *Čeklís, *Svinská mláka (názov pomenúva aj časť súčasného koryta Blatina), *Lučina (Lužina)*, *Lúčnik*, *Lúčnica, *Lužnica*, **Sladká Čierna voda*. Varianty ukazujú na komplikovanú hydrografickú situáciu a zamieňanie konkrétnych tokov v minulosti v hustej sútokovej oblasti. Situáciu zneprehľadňujú aj staršie a zaniknuté vodné objekty a ich názvy, ktoré rekonštruoval B. Varsík (1984, 1990).

Malokarpatské toky patrili k pomerne výdatným, preto bolo treba prilahlé lokality odvodňovať. Po vybudovaní odvodňovacieho Šúrskeho kanála v rokoch 1956 – 1957 sa výrazne narušilo zásobovanie vodou v dnes chránenej lokalite Šúr. V súčasnosti priteká priamo do Šúra len jediný tok, preto chránená lokalita postupne vysychá a z pôvodného jazera Šúr sa stáva orná pôda a pasienky (VN > TN Šúr). Šúrsky kanál zbiera vodu zo všetkých tokov pôvodne ústiacich do Blatiny (*Limbašský potok, Jurský potok, Fofovský potok, Fanglovský potok, Javorník, Vajnorský potok, Račiansky potok*) a viaceré z nich pretína. Tento antropogénny zásah výrazne zmenil dovtedajšiu hydrografickú situáciu, pretože narušil pôvodné korytá desiatky vodných tokov. Viaceré toky alebo kanály kanál pretínajú a za ním oddelené časti týchto objektov sa pomenúvajú už iným, mladším názvom, napr. *Fofovský potok* pokračuje za kanálom ako *Blahutov kanál*. O rozľahlosti pravekého Šúru svedčia aj daktoré zacho-

---

vané názvy: *Zadný Šúr, Malý Šúr, Veľký Šúr* (Modra), *Šúr* (Svätý Jur, Blatné, Veľký Grob, Reča). S jeho polohou súvisia aj názvy *Slaniská, Solcáre* (Modra, Pezinok). Šúr tvorí strednú časť skúmaného územia a cez jeho bývalú plochu preteká väčšina nížinných tokov vrátane Čiernej vody.

Posledná časť územia zahŕňa územie Žitného ostrova a ľavostranné prítoky a ramená Malého Dunaja, nepatriace priamo k Žitnému ostrovu. Pri Bernolákove sa z Malého Dunaja odpája a zasa ďalej sa s ním spája *Biela voda*, pri obciach Trstice a Dolný Chotár ústia do Malého Dunaja *Bystrý potok* a *Teplica*. Ide o jediné severné prítoky a ramená Malého Dunaja. Dané územie je pritom špecifické aj množstvom zaniknutých meandrujúcich ramien, z ktorých daktoré možno len ťažko lokalizovať a priradiť ich k zachovanému názvu v historických prameňoch. V lesoch i vo viniciach pod Malými Karpatmi vyvieralo veľké množstvo prameňov, ktoré pod vplyvom suchých ročných období a antropogénnej činnosti zanikli a neustále zanikajú. Viacero upravených prameňov (studničiek), ktoré plnili dôležitú funkciu najmä vo vinohradoch, zaniklo rekultiváciami tzv. pustákov v 60. – 70. rokoch 20. storočia, keď bolo „svahové“ pestovanie viniča nahradené terasovým, čím viaceré studničky zanikli. Vplyvom suchého počasia vysychajú ďalšie pramene najmä na exponovaných miestach, svedčia o nich už iba zachované portály, plastiky na obstavaných bokoch či vymyté miesta. Tieto studničky sme sa usilovali lokalizovať priamo v teréne pomocou GPS súradníc, pretože predpokladáme, že o pár desiatok rokov už nebude možné ich identifikovať.

Katastrálne mapy zachytávajú aj množstvo dnes už nejestvujúcich, najmä lokálne dôležitých vodných objektov. Zároveň ukazujú, že mnohé kanály na Žitnom ostrove sa projektovali alebo už aj budovali práve na prelome 19. a 20. storočia (napr. Tibátsky kanál v roku 1902, kanál Holiare – Lipové v r. 1905, horná časť kanála Čičov – Holiare v roku 1903; v roku 1907 boli napr. projektované kanály Vrbina – Holiare, Červený kanál).

V odvodňovaní Žitného ostrova postupným budovaním siete kanálov sa pokračovalo počas celého 20. storočia, čo možno už podrobne sledovať na základných, vodohospodárskych alebo iných tematických mapách. Medzi najdôležitejšie kanály, ktoré zabezpečujú stabilný vod-

---

ný stav aj v sieti ostatných kanálov v strednej a východnej časti ostrova, patria kanály Vojka – Kračany, Šulany – Jurová, Chotárny kanál, kanály Jurová – Veľký Meder, Veľký Meder – Holiare, Komárňanský kanál a niektoré ďalšie kanály, ktorú ich spájajú s nadradenými recipientmi. V ostatných troch desaťročia zanikol Balvanský kanál S od osady Balvany, vznikla preložka kanála Kolárovo – Kameničná S od obce Kameničná, odvádzajúca vodu zo Žitného ostrova do Váhu, zanikol kanál Žemlekíš pri obci Sokolce, pri osade Nová Stráž (časť mesta Komárno) vznikla preložka spájajúca kanály Nová Stráž a Pavelský kanál (dnes Nová Stráž – Divina). Slovníková časť publikácie prináša podrobnejšie informácie o jednotlivých objektoch prostredníctvom konkrétnych hesiel s názvami zaniknutých aj jestvujúcich vodných objektov.

HISTORICKÉ ETNICKÉ VZŤAHY V OJKONYMII A HYDRONYMII SKÚMANÉHO ÚZEMIA

Lavostranná časť povodia Malého Dunaja ukazuje, že jednotlivé čiastkové povodia, ktoré sme pre lepšiu prehľadnosť a potreby monografie rozčlenili, sa vyznačujú aj odlišnými etnickými či jazykovými špecifikami, ktoré súvisia aj s historickými kontaktmi pôvodného obyvateľstva s inými etnikami a kolonizáciami územia. Okrem hydroným, ktoré vznikli z domácej lexikálnej bázy, dokumentujeme názvy, ktoré vznikli z nemeckej (bavorskej), maďarskej a chorvátskej lexiky. Túto časť územia by sme mohli na základe spoločných znakov rozdeliť do troch základných skupín: malokarpatská oblasť (bavorský jazykový vplyv), stredná časť toku Stoličného potoka (chorvátsky vplyv), južná časť územia (maďarský jazykový vplyv).

Oblasť Malých Karpát bola v období stredoveku osídľovaná bavorským etnikom, ktoré výrazne ovplyvnilo toponymiu územia, a teda aj hydronymiu pramennej časti Stoličného potoka a Blatiny. Bavorská kolonizácia na našom území sa pokladá za najsilnejšiu a prebehla od 12. do 15. storočia (M. Ďurkovská, 2007). Jej cieľom bolo pozdvihnúť hospodársku úroveň Tatármi zničenej krajiny. V tom období boli dosídľované najmä malokarpatské vinohradnícke mestá, ale aj značná časť ostatného územia dnešného Slovenska (Spiš, banské mestá, východné i západné Slovensko). Dosídlené obyvateľstvo sa v prevažnej miere zaoberalo drevorubačskou, rezbárskou, šindliarskou činnosťou a inými prácami súvisiacimi s drevom; neskôr to bola banská kolonizácia a kolonizácia vinohradníkov. Na dosídlených miestach im bol pridelený pozemok s pôdou a lúkou na pasenie dobytky. O pobyte bavorských kolonizátorov svedčia aj viaceré hydronymá v pramennej časti Stoličného potoka, napr. † *Schnitzer Graben* (*Rezbársky jarok), † *Wagner Graben* (*Kolársky jarok).

Drevorubačov, ktorí kolonizovali Malé Karpaty v 14. storočí, domáci obyvatelia posmešne nazývali *hulcokári* (porov. Kraic, 1982, s. 7) alebo *huncokári*, čo je deformovaná podoba nemeckého apelatíva *r Holzhacker*, t. j. drevorubač, stínač (porov. Horváthová, 2002, s. 29). Holzakeri pracovali pre majiteľov lesa, predovšetkým však za naturálnu odmenu. V matrikách boli označovaní ako „lignicida“, s bydliskom „Ex Sylvis“ alebo „Montibus“ – lesní, horskí ľudia (web 35). Doklad o ich pobyte nachádzame aj v terénnom názve *Holzhaker* (VM. I) a názve hájovne *Holzhacker H.[ütte]* v pezinskom chotári (VM. III). Dokladom o ich osadách sú aj viaceré hydronymá (ale i terénne názvy), v ktorých sa objavujú napríklad apelatívne označenia stromov, napr. **Od vrúbkovanej lipy (Von der Sicken Linde)*, **Od navrtaného buka (Von der gebohrten Buche)*, **Tisový potok (Eiben Bach)* a pod. Huncokári žili v izolovaných komunitách, preto si zachovali osobitú kultúru, jazyk a tiež pomenovania najbližšieho okolia. Mnohé chotárne názvy nemajú preto slovenské ekvivalenty. Územie, ktoré obývali „huncokári“, bolo dovtedy neobývané (alebo sa nezachovala kontinuita pôvodného osídlenia), preto sa nezachovali doklady o starších názvoch vodných tokov v lokalite. Hydronymá teda pokladáme za pôvodne bavorské a po odchode „huncokárov“ z lokality sa z prameňov aj povedomia obyvateľov tieto názvy postupne vytratili. Doklady o nich nachádzame len v konkrétnych a katastrálnych mapách z 19. storočia. Ani terénny výskum priamo v lokalite nepotvrdil, že by tieto toky v súčasnosti boli pomenované.

Hydronymá ako *Gidra* (pôvodne aj *Pleva*), *Ronava*, + **Plazov*, *Lúčnik atď.*, keďže sú to názvy dôležitých strategických a komunikačných objektov, si zachovali svoju pôvodnú podobu, ktorú prevzalo aj bavorské etnikum.

Bavorské hydronymá by sme mohli rozdeliť, podobne ako I. Voda (1947), na tri základné skupiny:

1. primárne:

a) tie, ktoré podľa súčasného výskumu nemali a nemajú slovenský ekvivalent, napr. *Bei den Sicken Linde (* Od hraničnej lipy)*, *Bei den gebohrten Buche (* Od hraničného buka) ...* ;

b) tie, ktoré neskôr nahradil domáci (slovenský) názov, napr. dnešný

Stoličný potok (*Stein Bach* v dolnej časti toku, *Roter Bach* v hornej časti toku);

2. názvy čiastočne upravené, resp. deformované, napr. *Nitřperská studienka* (< *Mittelberg*). Deformovaných, resp. substituovaných a podľa slovenskej výslovnosti upravených hydroným nachádzame na skúmanom území azda najviac. Takéto hydronymá sa usilujeme, ak je to možné, rekonštruovať. Ak nie je možné názov rekonštruovať, upravujeme ho tak, aby vyhovoval pravidlám šandardizácie v slovenskom jazyku. Motivácia týchto názvov nie je vždy priehľadná, názvy majú často obrazný charakter. K názvom s jasnou motiváciou patria napríklad hydronymá *Firiglovský potok* alebo *Firiglovská studienka* (< TN. *Viereckel* = sloven. Štvrtáky), *Solcársky potok* (< TN. *Salzer* = sloven. Slanisko < slanisko – močaristá pôda). Podobné názvy uvádza aj A. Závodný (2012, s. 359) v susednom záhorskom regióne, napr. **Herngrüb* (< *Herrn, Grube*). Obrazná motivácia je evidentná v hydronymách *Hamrštílska studienka* (< TN. *Hammer stiel*; porisko, rúčka na kladive), *V Kolískach na Kráľovej* (< TN. *Wiege*; terénna preliačina pripomínajúca kolísku) atď.

Medzi hydronymami, ktoré odkazujú na bavorskú kolonizáciu, sme zaznamenali isté špecifiká pri ich preberaní. I. Voda vo svojej dizertácii (1947) uvádza tieto časté zmeny: *-bach* > *-pach, poch*; *-brunn* > *-prun*; *-berg* > *-perk, -perg, -perek*; *stein* > *-štún, -štán*; a formanty *-ay, -ey, -oy* označujúce krajinu. Špecifická podoba názvov je výsledkom pôsobenia výslovnostných prvkov bavorského dialektu v podmienkach západoslovenských nárečí. I. Voda; (ibid.) klasifikuje dialekt ako „mittelbayrisch“ (stredobavorský), transformovaný viedenskou nemčinou (Bavori tadiaľ prechádzali na naše územie), s prvkami západoslovenského dialektu.

Horná časť toku Stoličného potoka a jeho pramenná oblasť je charakteristická prvkami bavorskej lexiky, v jeho strednej časti (v okolí obce Šenkvice) sme zaznamenali prvky chorvátskeho dosídľovania a dolná časť je poznačená vplyvom maďarčiny. Stopy chorvátskej kolonizácie zo 16. storočia nachádzame v osadnom názve *Sisek* (dnes Šenkvice), z ktorého bol pravdepodobne na konci 16. storočia názov prenesený transonymizáciou aj na Stoličný potok (porov. Dubovský et al., 1994, s. 29). Ako hovorí J. Dubovský (ibid., s. 13), „v literatúre sa tento potok

---

často nazýva Šifak, čo je nesprávne (asi v dôsledku nepresného prepisu nem. grafémy ß pripomínajúcej grafému f – pozn. M. B.). Názov potoka je pravdepodobne podľa mesta Sisek v Chorvátsku, odkiaľ sem prišli chorvátski kolonisti a založili r. 1594 osadu Malý Sisek“. Tento názov spomína aj V. Šmilauer (1932, s. 297): „Jméno Sifak ... vzniklo špatným čtením jména Sisak = Sisek; toto jméno dokládá z Velkých Senkovic ... jmenovali se tak r. 1601 i Senkvice...“ Hydronymum Sisak je v súčasnosti jediným známym svojím pôvodom chorvátskym hydronymom na tomto území. Jeho podoba je dodnes živá, a to v rozličných hláskových podobách, napr. *Šifák, Sifák, Sisak, Sisek*.

Južná časť povodia Stoličného potoka a dolnej časti Čiernej vody odzrkadľuje historickú etnickú štruktúru obyvateľstva, ktorá bola pomerne výrazne maďarská už v stredoveku, napr. v okolí obce Tomášikovo používajú obyvatelia na označenie vodného toku Čierna voda takmer výlučne maďarský názov *Fekete víz* (obec Vozokany).

Maďarské obyvateľstvo sa usídlilo aj v oblasti Bratislavy, Žitného ostrova a na územia s nimi bezprostredne susediacich. Osobitne Žitný ostrov a široké okolie Bratislavy sa nachádza pri hranici s Maďarskom a Rakúskom, preto je preň charakteristické viacjazyčné, multilingválne a multikultúrne prostredie. Územie je tiež poznačené viacerými migračnými vplyvmi (usádzanie nemeckých kolonistov v 12. – 13. storočí, osídľovanie Maďarmi po nájazdoch Turkov) a historickými udalosťami (turecké nájazdy a následné vyludnenie veľkej časti územia), ktoré spôsobili, že sa tu nezachovalo kontinuitné osídlenie, a tak ani pôvodné domáce názvy. Niekoľko pôvodných hydroným však zostalo zachovaných v pomadžarčenej podobe. Upozorňuje na to aj J. Hladký v referáte *Historické etnické vzťahy v ojkonymii a hydronymii Žitného ostrova* (2014), pričom dodáva: „Hoci slovenské osídlenie bolo bázou osídlenia Žitného ostrova a jeho okolia, historici ukazujú na zmenu národnostnej štruktúry v neprospech domáceho slovenského obyvateľstva v priebehu 13. storočia. ... Dokladom o pôvodnom slovanskom obyvateľstve je napríklad hydronymum *Lužnica, horný tok dnešného potoka Čierna voda.“

Maďarská hydronymia je na tomto území zastúpená výraznejšie (*Číkovské jazero – Csíktó, *Čeklís – Checlez), nemeckú lexiku nachá-

---

dzame len zriedka (*Eisgrub vel Eiswaßser* – Ľadová voda). Žitný ostrov v minulosti prešiel pomerne zložitým etnickým vývinom. Je to dané geograficky a historicky: ide o územie vymedzené korytami Malého Dunaja a Dunaja na krajnom juhozápade Slovenska, ktoré po celej svojej dĺžke bezprostredne susedí s Maďarskom (hranicou je tu hlavné koryto Dunaja), a v západnej časti ostrova sa dotýka aj s hranicou Rakúska. Časť Žitného ostrova na slovenskom území sa niekedy označuje ako Veľký Žitný ostrov a časť, ktorá sa z väčšej časti nachádza južne od Dunaja, teda už na maďarskom území, ako Malý Žitný ostrov. Územie Veľkého Žitného ostrova je zobrazené už na mape z roku 1683, kde ho vymedzujú ramená Dunaja. Jeho názov je zapísaný v nemeckom tvare *Schut. I.* (TME.). Na mape prvého vojenského mapovania (1782 – 84 *Insel Schutt, VM. I*) sa zobrazuje na menšej ploche, než ako chápeme Žitný ostrov v súčasnosti (územie medzi Malým Dunajom a Dunajom). V minulosti sa týmto názvom označovalo územie vymedzené súčasnými obcami v smere sever – juh: Jelka – Lehnice, sever – východ: Jelka – Trstice, východ – juh: Trstice – Ohrady a východ – západ: Ohrady – Lehnice. Na druhom vojenskom mapovaní (VM. II) už je vymedzený ako v súčasnosti a označuje sa ako *Veľký Žitný ostrov* (maď. *Csallóközz*, nem. *Grosse Schütt Insel*). Predpokladá sa, že v minulosti bolo hlavným korytom Dunaja vodné koryto súčasného Malého Dunaja. V stredoveku bolo toto územie nárazníkovou zónou zachytávajúcou hroziace nepriateľské vpády, tzv. konfiniom, ktoré bolo prísne strážené staromaďarskými strážnymi jednotkami.

Sám názov Žitný ostrov je novší a nesúvisí s adjektívom *žitný*, ako by sme podľa jeho súčasnej podoby predpokladali (od slovan. apel. *žito* „obilie“; psl. *žito od verba. *žíti; „čo slúži na žitie“; porov. hydronymum Žitava na juhozápadnom Slovensku „rieka pretekajúca obilným, žitným, t. j. úrodným krajom“; zaniknuté hydronymum Žitava sme zaznamenali aj v severovýchodnej časti Žitného ostrova). Umelý názov Žitný ostrov sa vyvinul zo staršieho nemeckého názvu riečneho ostrova *Schütt* (neskôr *Schüttinsel* zo stredohornonemeckého apelatíva *schüte*, *schüt* s významom umelá hrádza proti povodňiam; súvisí s nemeckým verbom *schütten* „sypať“, čiže budovať umelé hrázde, valy zo štrku, kameňov a hli-

---

ny³) s dokladmi od 14. storočia. Ide o nemecký názov Malého Dunaja a aj názov územia medzi hlavným korytom a ramenom Dunaja prevzali Slováci vo forme Šuty (*Ssuthy*, v *Ssutách*). Na základe zvukovej podobnosti sa v slovenskom jazykovom prostredí adaptoval, upravil do dnešnej podoby Žitný (ostrov). Názov pochádza z obdobia, keď v 13. – 14. storočí po ničivom mongolskom (tatárskom) vpáde prichádzali Nemci aj k hornému toku Malého Dunaja a tu aj skutočne stavali ochranné hrádze proti častým záplavám (Varsik, 1984, s. 131). Stotožnenie so slovenským adjektívom *žitný* (< *žito*) sa prejavuje aj v anglickom používaní a preklade názvu Žitný ostrov – Rye Island (z angl. *rye* „žito, raž“; porov. SŽO., 1999, s. 60).

Územie Žitného ostrova je podnes výrazne bilingválne – slovensko-maďarské, čo je prirodzené vzhľadom na politicko-geografickú polohu regiónu a takisto na etnické migrácie v minulosti. Oblasť, ktorá leží medzi Malým Dunajom a hlavným tokom rieky, už v 13. storočí Maďari nazývali *Csallóköz* (< *Csalló* – názov Malého Dunaja, maď. *köz* – medzi; najstaršie doklady: 1237 *Challokuz*, 1240, 1250 *Chollokuz*, 1252 *Collocuz*, 1256, 1257, 1260 *Chollokuz*, 1261 *Chyllokuz*, asi 1262 *Challokuz*, 1277 *Chylloukuz*, 1333 *Churlowkuz* atd.; CDSl. II; Sedlák, 1987, s. 32). Názov rozľahlého riečného ostrova motivoval starší slovanský (slovenský) názov najväčšieho ramena Dunaja (dnešného Malého Dunaja), ktorý je od 13. storočia doložený v podobách *Chollow*, *Chollo* (*fluuiu Chollow*; Šmilauer, 1932, s. 10), po maďarsky *Csalló*. Historik Branislav Varsik podobne ako už pred ním slavista Ján Stanislav ho pokladajú za staré domáce vlastné meno, ktoré dalo ramenu Dunaja staré slovanské obyvateľstvo ešte pred príchodom Maďarov a tí ho prevzali po náležitých hláskoslovných zmenách. V okolí toku Malého Dunaja sa spomína aj zem s týmto názvom (1209 *terra Chalow*), podľa čoho J. Stanislav (1999, s. 243) usudzuje, že najskôr sa toto vlastné meno vzťahovalo na osadu, neskôr na vodný tok a napokon na územie, cez ktoré tento tok tečie, resp. ktorého hranice prirodzene utvára (teda na celý ostrov). Názov osady rekonštruje ako *Čalov alebo *Čalovo* a ako paralely nachádza český osadný názov

---

³ Porov. názov polí *Šuty* v katastri Vajnôr (GNBa. Vaj., 1994).

Čalovice, srbský Čalov-íci, poľský Nieczalów. B. Varsík však predpokladá iný vývin a pôvodný názov rekonštruuje v podobe *Čelov (prípadne aj *Čerlov, 1984, s. 131), z čoho sa prirodzene podľa hláskoslovných pravidiel maďarského jazyka vyvinuli maďarské podoby > Čolov > Čalov. Tu B. Varsíkovi pomáha aj analógia osadného názvu Čelovce v Honte.⁴

I. Okrem archeológie poskytuje cenné svedectvo o historickom osídlení Žitného ostrova aj onomastika. O starej slovansko-slovenskej etnickej báze ostrova nachádzame doklady v jeho starej toponymii, najmä v skupine osadných názvov, ako na to upozornil už napr. J. Stanislav (Slovenský juh v stredoveku, 1. zv. s 70 – 73). Stanislavov výpočet sa na tomto mieste pokúsime doplniť. Na Žitnom ostrove podnes jestvuje viacero obcí, ktorých názvy vznikli zo slovanských, resp. slovenských osobných mien zakladateľov osád či zakladateľov rodu a pod. Z tých presvedčivých dokladov uvedieme niekoľko: názov obce *Dobrohošť* (1237 *Dobrogosz*) vznikol zo slovanského osobného mena *Dobrogost. Ide o kompozitné slovanské OM. so slovotvorným významom „dobrý host“ (porov. Šmil., 1932, s. 8; Stanislav, 2008, s. 21, 22). Domáci (slovanský, resp. slovenský) pôvod má aj názov obce *Bodza*, ktorý je odvodený od osobného mena *Bodza* alebo od osobného mena s koreňom *Bod-* (+ *-ja*). Z osobného mena *Bak* sú na Žitnom ostrove odvodené názvy obcí *Baka*, *Báč*

---

⁴ Z ďalších starších výkladov: V. Chaloupecký (1923, s. 160) názov vykladal zo staroslovanského pomenovania pohrebiska (*žalov*), no sám uvádza, že archeologické ani nijaké iné historické topografické údaje cintorín s takýmto názvom v oblasti neuvádzajú. V. Šmilauer (1932, s. 294) Chaloupeckého výkladu vyčíta, že sa nedá vysvetliť zmena ž na č v maďarčine, ale uvádza aj niekoľko starších výkladov (napr. zo slova *sarló* azda „kosák“; z osobného mena tureckého pôvodu *Csalló*, ktoré mohlo súvisieť s tatárskym slovom *čarlak* „čajka“; M. Bel ho vykladal zo slova *csal* azda „klamať, podvádzať“ alebo „vábiť, zvädzať“; zo slova *sellő* „rusalka, vodná/morská víla“ alebo „kaskáda, vodný prah/stupeň; z maď. slova *csillés* „zlé seno“; porov. Chrenková, 2007, s. 69, 436, 439). Sám V. Šmilauer názov Čalov pokladá za nejasný, no považuje ho za neslovanský.

P. Püspöki Nagy pri výklade motivácie vychádzal z historického dokladu *Csarló(köz)*, ktoré podľa neho pochádza z chazarského (kabarského) rodového mena *Churla* a to zasa z tatárskeho *čarlar* [čarlah] „čajka“. Rodu *Churla* v minulosti patrila obec Rovinka (rod pochádzal z vojenskej vrstvy obrancov Bratislavského hradu). Výklad z OM. *Csalló* (< z tatárskeho *čarlak* „čajka“) uviedol okrem iných už M. Wertner, no v MES. podľa V. Šmilauera uvádzajú, že toto osobné meno je málo doložené (Šmilauer, 1932, s. 294).

---

a názov poľa pri Gabčíkove Báč (**Bak-* + privlastňovacia prípona *-jb*, t. j. *Bakov). Názov *Kračany* (napr. Šipošove K., Moravské K., Kynceľove K., Pinkove K., Etreho K., Kráľovičove K.; 1215 *Corcha*). Názov J. Stanislav rekonštruoval v podobe *Krača (1999, s. 245) a vznikol zo starého slovanského osobného mena *Krak* a posesívneho sufixu *-ja*, teda *Krakova* [ves]. Od osobného mena je odvodený aj názov obce (Čiližská) Radvaň (1252 *Roduan*, 1272 *Raduan* < *Radovan*; pôvodný dvorec bol akiste pomenovaný podľa slovanského, resp. slovenského kniežata).

Názov obce *Dvorníky* [*na Ostrove*] môže siahať ešte do veľkomo-ravského obdobia a vznikol ako typický služobnícky (zamestnanecký) názov (1252 *Vduornuk*, *Vduarnuk*, *Vduarnok*), vznikol zo slova *dvorník* > maď. *udvarnok* – osadník v službe zemepána mimo jeho dvorského sídla (Krajčovič, 2005, s. 162, 163). Starobylý názov má aj starší názov dnešnej obce Rovinka (1274 *Churle*; ďalšie doklady porov. u V. Sedláka, 1987, s. 32), ktorí Maďari prevzali od Slovanov. V. Sedlák (tamže) názov odvodzuje od slov *črchla/čerchla* a motiváciu vidí v pomerne náročnom kultivovaní pôdy na Žitnom ostrove (spôsob kultivovania pôdneho fondu olúpaním kôry zo stromu).

Relatívne neďaleko od seba sa nachádzajú obce Vrakúň a Vrakuňa (obidva názvy vznikli z apelatíva *vrakuňa či *vrakunь s významom čarodejník – ten, kto tajomnými úkonmi pomáha alebo škodí; kto okrem iného môže čarami liečiť). Etymón nachádzame podnes aj vo východoslovanskom slove *врачы* s významom lekár. J. Stanislav (2004, s. 485) zároveň upozorňuje, že tu už ide o mladší a užší význam slova, pričom aj v slovenských nárečiach sa zachovalo slovo *vračať* s významom čarovať. Významový posun už vidieť v ruštine: porov. *врать* s významom tárať, klebetiť; *вралун* s významom klamár, klebetník. Keď už sme spomenuli petrifikovanosť starých kultových pomenovaní v toponymii tohto územia, pri obci Vrakúň sa nachádza aj samota Čary s prvým dokladom z druhého vojenského mapovania z rokov 1837 – 40 (*Cserej major*). Aj tento názov môže zapadať do sémantického okruhu kultového života Slovanov (či starých Slovákov), ak pripustíme, že vznikol z apel. *čary* (psl. *čarъ, pl. *čary; porov. ESSJa, 4, s. 22, 26). Ukazuje sa, že obec Vrakúň bola vo včasnom stredoveku významným slovanským kultovým

---

strediskom pôvodných obyvateľov mikroregiónu. Tzv. druhé a tretie vojenské mapovanie Uhorska, ktoré sa v tomto regióne uskutočňovali v rokoch 1837 – 1840 a 1884, zaznamenalo na severnom okraji mesta Veľký Meder ostrov s názvom *Kap* (< psl. *kapъ, *kapišče* „obraz, modla, pohanský idol“; Fasmer, 4, s. 185), ktorý takisto odkazuje na pohanské tradície starých Slovákov na Žitnom ostrove. V chotári tej istej obce sa nám zachoval aj iný doklad na staré pohanské obyvateľstvo. Zo starej maďarčiny starí Slováci prevzali v stredoveku slovo *šarkan* (maď. *sárkány*) s významom démonická lietajúca bytosť, drak a neskôr sa *šarkan* spájal so schopnosťou priviesť búrku. Doklad na toto apelatívum máme v názve dnešnej Šarkanovskej pusty pri obci Veľký Meder s dokladom z roku 1884 *Sárkány puszta* (VM III). Nedá sa však zistiť, či názov pochádza ešte od Maďarov alebo boli tí, ktorí mu dali názov, už Slováci.

Pretrvávanie pohanských kultových tradícií v dôsledku geografických a etnických špecifik Žitného ostrova (prítomnosť starých Maďarov v tzv. nárazníkovej dunajskej zóne) sa explicitne spomína aj v stredovekých listinách z územia Slovenska. V toponymii tohto územia to dokladá aj viaceror starších dokladov na slovo *mohyla* (psl. *mogila), ktoré sa používalo na označenie vysokého násypu hliny nad hrobom zosnulých v predkresťanskom období (porov. Krajčovič, 2005, s. 117), spomeňme napr. pole *Mohyla* pri obci Okoč (VM II v r. 1837 – 40) ako *Magla rét* (maď. *rét* – sloven. *lúka*), neskôr *Mágla*, *Maglya*. Túto istú motiváciu nachádzame na Žitnom ostrove ešte raz, a to v názve kanála *Maglov* pri obci Veľké Kosihy. Vznikol úpravou staršieho názvu kanála *Maglyai*. Hydronymum vzniklo z terénneho názvu *Mohyla (v maď. doklade už v roku 1268 *locum Magla*; Šmilauer, 1932, Nr. 172). V rokoch 1837 – 1840 sa uvádza ako *Magjai Föld* (pole), neskôr ako *Maglyai*, *Maglya* a súčasná štandardizovaná podoba je *Maglov*. Pri obci sa nachádza aj les s názvom *Mohyla*. Nemožno s istotou tvrdiť, či názov vznikol až z maď. apelatívneho východiska *máglya*, ktoré starí Maďari prevzali od Slovanov. Svedčí o tom aj sémantická štruktúra slova, ktorá popri význame „hranica“ zachováva význam pôvodného slovenského apelatíva *mogila – hromada (najčastejšie dreva).

V toponymii Žitného ostrova máme dva razy doložené aj petrifikované apelatívum **lel'* (psl. *lelb), ktoré v slovenčine zaniklo, zachovalo sa

---

napr. v ruštine. Pôvodne pomenúvalo pohanského bôžika lásky a svadby a dochované je aj v starej srbčine (*Leljo*; Krajčovič, 2005, s. 116). Slovo **lel'* sa zachovalo v názve krátkeho zaniknutého močaristého koryta *Lelec pri obci Okoličná na Ostrove s dokladom z roku 1889 *Lelec* *ér* (slov. *lel-* + suf. *-ec*). Druhým príkladom je už motivačne kontrastný názov *Arcibiskupský Lél* (v stredoveku len *Lél*). V susedstve žili členovia staromaďarského (nekresťanského) kmeňa Keszi a v stredoveku tu teda z iniciatívy cirkvi pravdepodobne vzniklo christianizačné stredisko (Krajčovič, 2005, s. 16). K týmto názvom pravdepodobne patrí aj názov samoty *Balvany* (po maďarsky *Bálvány*) pri obci Kameničná. Doložený je v r. 1837 – 1840 (*Pusztá Balvany Szakallas*) na mape druhého vojenského mapovania Uhorska a pravdepodobne sa na ňu vzťahuje doklad *Baluan* z roku 1109 (Stanislav, 2004, s. 43). Názov vznikol s najväčšou pravdepodobnosťou proprializáciou maďarského apelatíva *bálvány* s významom *modla*. Aj keď by bolo možné názov dávať do súvislosti so slovenským apelatívom *balvan* (pl. *balwany*), maďarský pôvod názvu prostredníctvom významovej stránky maď. apel. *bálvány* nepriamo potvrdzuje skutočnosť, že v stredoveku jestvovala v jej blízkosti aj osada *Pohan (*villa Pogány*) a riečny ostrov *Pogánysziget* (VM II; maď. *pogány* < slovan. *pohan*, stsl. *poganъ* < lat. adj. *pagānus* s pôvodným významom „vidiecky“. Samohláska *-o-* v názve zároveň dokazuje, že pomenúvatelmi osady boli ešte starí Slováci (*pogan > sloven. *pohan*), a nie Maďari, ktorí slovo *pohan* prevzali v podobe *pogány*. Podobné príklady prežívania starých kultov na Žitnom ostrove uvádzame v štúdiu *Slovansko-slovenské kulturologické fenomény v starej slovenskej toponymii (na materiáli Žitného ostrova)* z r. 2014.

Z ďalších dokladov vyberáme: názov obce Klúčovec (> maď. *Kulcsod: z apelatíva alebo osobného mena *Klúč* (< *kluč), čo prešlo do maďarčiny v podobe *kulcs*. Na staré prevzatia pôvodných slovenských názvov osád z tohto územia upozorňujú aj názvy, ktoré po prevzatí do maďarčiny si zachovali aj pôvodné slovanské nosovky (Konkoly: *Kõkolb – porov. apel. *kúkoľ*, hospodárske dvory *Ontopa* od psl. slovesa *top-iti, *Ronka* – od apel. *rõnka – ruka). Na daktoré názvy nemáme poruke staršie doklady, no svojou formou ukazujú, že takisto ide o staré slovanské (slovenské)

---

názvy, napr. názov samoty (Starý a Nový) Goláš určite patrí k psl. *golъ „holý“, sufix *-áš* má pôvod v maďarčine (*-ás*); spoluhláska *-g-* ukazuje, že názov prevzali Maďari ešte v 12. storočí. Názov samoty *Bendov* zasa pravdepodobne pochodí z hypokoristickej formy mena *Benedikt* (t. j. *Bendo*, *Benda*) + domáci posesívny sufix *-ov*.

O tom, že staršia sídlisková báza bola svojim pôvodom slovanská (slovenská) ešte pred príchodom Maďarov v 9. – 10. storočí, svedčí aj existencia názvov osád odvodených od názvov staromaďarských kmeňov. Vychádzame pritom z logického predpokladu, že pomenovateľmi osád, ktoré usádzajúci sa starí Maďari zakladali alebo osídľovali, bolo iné etnikum, teda istotne starí Slováci, ktorí žili v tomto geopriestore už predtým. Pri pohľade na mapu stredovekého maďarského osídlenia juhozápadného Slovenska (Marek, 2006, s. 56) zisťujeme, že aj priestor medzi Malým Dunajom a Dunajom bol v stredoveku osídlený maďarskými alebo im príbuznými kmeňmi, ktoré tu mali vykonávať pohraničnú strážnu službu. Podnes nachádzame doklady o prítomnosti staromaďarských kmeňov *Keszi* (obce Malé a Veľké Kosihy, zaniknutá samota *Keszi* pri sútoku Malého Dunaja a Dunaja), *Megyér* (Veľký Meder, Mederč – dnešný Čalovec, osada *Maderét*), *Nyék* (Nekyje na Ostrove), *Kürt* (*Kürti* – dnes obec Ohrady) a doložených je tu aj niekoľko staromaďarských lokalít s hrobovými nálezmi z 10. – 11. storočia. Pomenovateľmi osád s cudzím etnickým elementom bolo pôvodné obyvateľstvo – teda Slovania.

Najstaršie hydronymá zo skúmaného územia vznikali istotne v ešte staršom období, v období jazykovej integrácie v naddunajskej oblasti. Ako to ešte presvedčivejšie ukázali aj výskumy v najjužnejších častiach bezprostredne susediacich povodií,⁵ v najstaršej hydronymii z juhozápadného Slovenska možno identifikovať vrstvu praslovanského hydronymického fondu, resp. starého slovanského lexikálneho fondu, ktorá najvýraznejšie zachováva starší (ešte praslovanský) stav. V najstarších

---

⁵ So skúmaným územím Žitného ostrova bezprostredne súvisia povodia Moravy (resp. jej slovenské prítoky; Závodný, 2012), Dudváhu (Hladký, 2010), Čiernej vody (porov. Beláková, 2014), Nitry (Hladký, 2004), Hrona (Krško, 2008) a Váhu (zatiaľ je však systematicky spracovaná len jeho horná časť).

---

listinách, viažucich sa na toto územie, sa hlavné riečne rameno Dunaja alebo jeho časť (dnešný Malý Dunaj či pôvodný *Čalov alebo *Čelov) v 13. storočí označuje ako *magnum Er* (lat. *magnum* – veľký, maď. *ér* – rameno rieky), *Noger*, *Nagyer*, *Nagher*. V. Šmilauer ho rekonštruje ako **Nagyóré*m, teda ako *Veľké rameno s priezračnou motiváciou – veľké ľavostranné rameno Dunaja.

Slovenský pôvod má aj dnešný názov potoka Částa (asi pôvodné ľavostranné rameno Čalovského Dudváhu) juhozápadne od mesta Kolárovo. Pri ňom sa nachádza aj hospodársky dvor Částa. Doklady na potok máme v tejto chvíli naporúdzi až od 18. storočia⁶ v podobách *Csasta*, *Öreg Császta* (*Stará Částa), *Csaszta Graben* (Částa; nem. apel. *r Graben* – jarok), *Csaszta Árok* (Částa, maď. apel. *árok* – jarok) a Malá Částa (maď. *Kis Császta*). Názov pochádza zo starého slovanského osobného mena s komponentom *Čast-* (< **Čęst-* < adj. *čęstъ – častý; porov. Hosák – Šrámek, 1970, s. 152). Nedá sa vylúčiť, že názov Částa (pôv. sloven. asi *Častá) vznikol aj priamo z adj. *častý*, resp. zo spojenia *častá [voda]*. Zo staršej slovanskej (slovenskej) hydronymie Žitného ostrova spomeňme napríklad vodné toky (či skôr ramená) *Lelec* (výklad sme uviedli vyššie) *Vidov potôčik (od osobného mena *Vid*, slovan. hykororist. podoby osobného mena *Vitus*) a *Žitava* (Maďari ho prevzali od Slovanov a v maď. prešiel náležitým vývinom *Žitava* > *Zsitva*). Názov so starobylým hydroformantom *-ava* (porov. Myjava, Rudava, Orava a pod.) sa vysvetľuje zo slovanského apelatíva *žito* „obilie“ (psl. *žito od verv. *žíti; „čo slúži na žitie“; Machek, s. 595) a názov pomenúval rieku „pretekajúcu obilným krajom“ (porov. Bel, 1742, s. 162; Varsik, 1990, s. 49 – 50; LMŠ., 1982, s. 357 a i.). V slovníkovej časti uvádzame viacero stredovekých názvov so slovansko-slovenským pôvodom. Na druhej strane však ani nemôžeme predpokladať veľkú hustotu osídlenia v tomto regióne práve kvôli špeciickým podmienkam, limitovaným barinátym terénom riečneho ostrova Dunaja.

---

⁶ Druhé vojenské mapovanie (1837 – 1840).

II. Výsledky výskumu stredovekého osídľovania územia Slovenska inými etnikami, ktorý prezentoval historik Miloš Marek v monografii *Cudzie etniká na stredovekom Slovensku* (2006), potvrdzujú staršie závery výskumov J. Stanislava (SJ. I) či V. Sedláka (1987, s. 23 – 32) v tom zmysle, že hoci slovenské osídlenie bolo bázou osídlenia Žitného ostrova a jeho okolia, počas 13. storočia sa zmenila národnostná štruktúra v neprospech domáceho obyvateľstva, medzi ktorými sa asi od 10. storočia usádzali starí Maďari. Územie Žitného ostrova prišlo po tatárskom vpáde v rokoch 1241 – 1242 do kontaktu aj s pomerne výraznou nemeckou kolonizáciou, ktorá sa dotkla západného pohraničia Uhorska. Okrem Podunajska prichádzali hostia z alpských krajín aj do iných uhorských stolíc, v ktorých žili Slovania – Mošonskej, Šopronskej a Železnej. Tie sa napokon v 13. a 14. storočí takmer úplne ponemčili, ako poznamenáva B. Varsik (1984, s. 89). Silný prúd nemeckej kolonizácie v uhorskom pohraničí postupoval v tom období aj do časti Bratislavskej stolice a na územie Žitného ostrova, kde sa napokon sústredil v jeho západnej časti. Prichádzajúci Nemci tu vytvorili súvislé nemecké územie, ba niektoré obce si sčasti zachovali svoj etnický pôvod až do 20. storočia. Rozloženie nemeckých osád na Žitnom ostrove aj na ostatnom slovenskom území v stredoveku plasticky zobrazuje mapa historika M. Mareka (2006, s. 225), ktorá potvrdzuje a spresňuje starší výskum B. Varsika a ukazuje, že nemecké osídlenie bolo na Žitnom ostrove sústredené v jeho západnej časti. Uvedieme niekoľko príkladov: časť mesta Bratislavy Prievoz leží už na ľavej strane Malého Dunaja, ale podľa B. Varsika (1984, s. 125) vznikol v 14. storočí na Žitnom ostrove novší priechod (brod) cez Malý Dunaj, ktorý dostal nemecký názov *Oberufer* (nem. *ober* – horný, *das Ufer* – breh; 1382 *Ober Urfar*). Most pri Bratislave sa spočiatku v listinách nazýval iba ako **Most* (1283 *Pruk*, Varsik, 1984, s. 122); názov vznikol z nemeckého slova *die Brücke* – most. Na starší názov obce odkazuje aj názov poľa *Pruky* v katastri obce názov samoty *Prucký majer*. Niekde tu teda asi stál v stredoveku starý most cez Malý Dunaj. Ďalší doklad o prítomnosti Nemcov na západnej časti Žitného ostrova máme v osadnom názve *Malinovo* (1209 *Ybrehart*); názov vznikol z nemeckého osobného mena *Eberhard*, azda zakladateľa osady (Varsik, 1984, s. 124). Z etnonyma *Sas*

---

vznikol názov osady *Sása* (1241 *Zazwaros*; Varsík, 1984, s. 126); podobne názov časti obce Hviezdoslavov *Németsók* (1307 *Nemutsuc*; tamže, s. 125) < etnonymum *Németh* = *Nemec*.⁷

Menej výrazné bolo nemecké osídlenie v strednej a východnej časti Žitného ostrova (porov. aj spomínané doklady Zemianska Olča – *Némes Ocsa*, osada *Vár Némes* pri obci Bodza). Aj keď v historickej stredovekej ojkonymii tejto časti Žitného ostrova zaznamenávame pomerne veľa osadných názvov nemeckého pôvodu (porov. Varsík, 1984, s. 120 – 132), nemeckú hydronymiu na Žitnom ostrove až na malé výnimky nenachádzame v listinách ani na starších mapách (porov. napr. heslá *Ham*, *Saský kanál*, **Saská studňa*). Pravdepodobne to súvisí s tým, že Nemci osady, v ktorých žili na Žitnom ostrove, aj zakladali, no názvy vodných objektov (hydronymá) v komunikácii pravdepodobne už preberali od toho etnického spoločenstva, vedľa ktorého žili a ktoré sčasti v regióne nahradili.

III. Druhou závažnou príčinou bola skutočnosť, že asi po tristo rokoch sa nemecké obyvateľstvo na tomto území pomerne výrazne zredukovalo. Nové etnické pohyby na území Žitného ostrova a odchod pôvodného obyvateľstva z neho súviseli s tureckými vpádmi a v tejto súvislosti aj s prítomnosťou drancujúcich španielskych vojakov na tomto území, ktorí mali postup Turkov zastaviť. Mnohé obce či osady tak už v prvej polovici 16. storočia zostali vyludnené, inde zostalo obyvateľstvo výrazne preriedené. To postupne nahrádzali Maďari utekajúci pred Turkami zo severného Zadunajska. Po vyrabovaní Žitného ostrova Nemcami, ktorí išli na pomoc Turkami obliehanému Rábu, bol ostrov medzi Dunajom a Malým Dunajom roku 1595 nanovo kolonizovaný sčasti Slováckmi zo severných oblastí a ešte výraznejšie utekajúcimi kresťanskými Maďarmi zo Zadunajska (porov. Varsík, 1984, s. 127).

Kontinuita nového osídlenia Žitného ostrova však od 17. storočia nenadväzovala na starší stav z obdobia do 9. – 10. storočia, a teda nezachovala sa ani kontinuita medzi starým slovanským (slovenským oby-

---

⁷ Porov. aj názov súčasnej obce Studené (1283 *Mogorheth*) motivovala prítomnosť maďarského etnika, v druhej časti obce (1381 *Némethhét*) žilo nemecké etnikum (porov. Marek, 2006, s. 93).

---

vateľstvom) na tomto území. Na pôvodné osídlenie a etnicitu ostrova môžu odkazovať názvy vodných tokov na tomto území, ktoré od starých Slovákov prevzali Maďari a v maďarčine sa adaptovali podľa jazykových princípov maďarčiny. Takýchto dokladov v stredovekej hydronymii skúmaného územia však veľa nie je, porov. napríklad názov zaniknutého rybníka *Blatá pri osade Balvany: 1268 *piscina Balata* Šmilauer, 1932, Nr. 178; < apel. *blato* (pl. *blatá*): < psl. *bolto (porov. Šmilauer, s. 305, 469), ktorý bol adaptovaný do maďarčiny v podobe *Balata*.

Zachované stredoveké doklady analyzoval V. Šmilauer a nebudeme sa na tomto mieste nimi podrobnejšie zaoberať. Ide väčšinou o názvy, s akými sa bežne stretávame aj v iných povodiach na juhozápadnom Slovensku. Často vznikli propriálizáciou hydronymickej apelatívnej lexiky a motivoval ich najčastejšie tvar či iná fyzická charakteristika objektu, porast v okolí objektu alebo iné vlastnosti objektu alebo jeho okolia. Uvedieme niekoľko príkladov z okolia obcí Čalovec, Okoč a Kameničná: † *Ügyes (1268 *Yguz* < maď. apel. *ügy* – prameň; † *Szélvész (1283 *piscinae Sceleueyze* < maď. *szél* (= okraj), *vejész* > *vejsz*, *vejsze* > *vész* (= miesto, kde sa lovia ryby vršami; *vrša* – košovitá nádoba na chytenie rýb); † *Strmeň (1268 *aqua Kengelfeu* < maď. *kengyel* (= strmeň), *fő* (= horná časť vodného toku) a pod.

Ako ukazujú staršie pramene, z obdobia stredoveku sa zachovalo zo skúmaného územia pomerne málo hydroným. Jednou z príčin bude aj to, že Žitný ostrov bol v stredoveku hydrologicky nestabilným územím, pretože každá väčšia povodeň v hustej sútokovej oblasti zmenila povahu jednotlivých objektov, ba dokonca aj hydrografickú situáciu. Nepriamych dokladov na to máme viacero: katastrálne mapy obcí z 19. storočia ukazujú, že v názvoch močiarov sa pomerne často uplatňovali maďarské apelatíva *ér*, *ág*, označujúce malý vodný tok, potôčik alebo rameno toku – čiže ide o objekty, ktoré v minulosti boli ramenami rieky. Upozorňuje na to aj skutočnosť, že v toponymii Žitného ostrova nachádzame v 19. storočí nezvyčajne veľa čiastočne desémantizovaných názvov, keď polia či lúky a pasienky sa nazývajú tak, ako sa predtým nazývali močiare či barinaté ramená, ktoré neskôr prirodzene vysychali, prípadne boli umelo odvodnené, porov. napr. názvy polí v katastrálnom území obce Hrobo-

---

ňovo (KMp., VM I – III): *Sároság* (*Blatné rameno), *Köröszt ág* (*Križne rameno), podobne názvy pasienkov z 19. st. *Büdös han* (*Smradlavé bahno), *Haniér* (*Hanský potôčik; maď. apel. han – blato, močarisko), *Csanádi ér* (*Čanádsy potôčik), *Széles ér* (*Široký potôčik) a pod. Tieto a mnohé ďalšie doklady z iných obcí ukazujú, že hydrografická situácia na Žitnom ostrove nebola stabilná, čo sa istotne prejavilo aj v nestabilnosti hydronymického systému na tomto území osobitne v období, keď Dunaj a hustá podunajská sútoková oblasť nebola účinne regulovaná.

IV. Mapy vojenského mapovania (18., 19. storočie) nepotvrdzujú kontinuitu so stredovekou hydronymiou z tohto územia, ba, ako sme ukázali v prechádzajúcej kapitole, neraz sa názvy jednotlivých objektov zmenili aj v časovom úseku medzi jednotlivými mapovaniami. Mapy vojenského mapovania a katastrálne mapy z tohto územia obsahujú aj novšie, umelé maďarské názvy. Tie vznikali z potreby pomenovať nové vodné objekty v období, keď sa postupne začalo s budovaním umelých odvodňovacích kanálov, ktoré mali aspoň čiastočne riešiť komplikovanú hydrologickú situáciu v obdobiach so zvýšeným vodným prietokom riek, resp. ramien odvádzaním vody z preťažených korýt. Už od polovice 19. storočia sa v kartografických dielach stretávame s názvami hlavných umelých kanálov, hoci pôvodne išlo väčšinou len o pomerne krátke ramená alebo kanály, ktoré sa postupne spájali a predlžovali, napr. *Várme-gye csatornája* (*Župný kanál, dnes Komárňanský kanál), *Patasi csatornája* (Patašský kanál), ale aj s názvami typu *Malom árok* (*Mlynský jarok) a pod.

V mladšej a synchronnej hydronymii tohto špecifického územia sú typickými hydronymami práve názvy umelých vodných kanálov. Ide predovšetkým o:

- a. názvy motivované presným vymedzením – zaraďujeme sem názvy vymedzujúce smerovanie kanálov, ktoré vznikli koordináciou dvoch osadných názvov (*Čičov-Holiare*, *Gabčíkovo-Ňárad*) a názvy vzniknuté koordináciou dvoch terénnych názvov, resp. koordináciou osadného a terénneho názvu (*Čergov-Vinohrady*, *Tavara-Uranka*, dnes *Tavarský kanál*);
- b. dvojslovné názvy atributívneho typu, odvodené najčastejšie z osad-

---

ného názvu (názvu obce alebo samoty), pri ktorej sa kanál nachádza, napr. † *Balvanský kanál* (< osada Balvany, časť obce Kameničná, apel. *kanál*; pomenúval kanál nachádzajúci sa pri osade Balvany), prípadne ide o názvy odvodené z terénneho názvu, napr. *Báčsky kanál* (< *Báč*; pole);

- c. názvy utvorené podľa inej charakteristiky (napr. dĺžky, tvaru a pod.) – *Krátky kanál*, *Predný kanál*, *Smradlavý kanál; zriedkavé sú homonymické názvy (*Nová Stráž* – osada aj kanál, *Jelšie* – osada aj kanál, *Maglov* – pole aj kanál, *Kece* – pole aj kanál), názvy, ktoré vznikli z iných hydronym (*Topolový kanál* – *Malý Topolový kanál*) a pod.

Interpretácia historického toponymického materiálu ukazuje, že názvy najstarších obcí a vodných objektov na Žitnom ostrove majú domáci (slovenský) pôvod a tieto názvy sčasti prevzalo aj usádzajúce sa maďarské obyvateľstvo. Na základe uvedenej paralely s pomenúvaním osád v tomto regióne môžeme predpokladať, že postupne, najmä od 13. storočia, po zmene etnickej štruktúry obyvateľstva, začali sa objavovať aj maďarské názvy vodných objektov, ktoré sa vzťahovali na kratšie toky alebo ramená a na vodné plochy s lokálnym významom. Novšie doklady o nich naporúdzi nemáme. Nedá sa vylúčiť, že mnohé z nich postupne zanikli s ďalšou zmenou etnickej štruktúry, keď od 13. do 16. storočia osobitne západná časť Žitného ostrova sa výrazne ponemčila. Nemecká kolonizácia podľa doteraz známych dokladov zachovala pomerne výrazné stopy v historickej onymii Žitného ostrova, nie však v jeho hydronymii. V 16. storočí sa tu etniká opäť preskupili v dôsledku tureckých nájazdov a asi odvtedy sa Žitný ostrov vyvíjal ako výrazne maďarské jazykové územie. Zároveň sa ukázalo, že súčasný hydronymický materiál nemá oporu v staršej hydronymii tohto územia. Alebo naopak – zo starej hydronymie sa tu podnes nezachovali takmer žiadne doklady, ktoré by potvrdzovali kontinuálny vývin hydronymie Žitného ostrova. Príčiny však nemožno hľadať výlučne v zmenách etnického zloženia v tomto špecifickom regióne, ale aj v nestabilnosti sústavy onymických objektov v ňom, a to v dôsledku nestabilnosti historických hydrologických pomerov na Žitnom ostrove.

ZÁSADY SPRACOVANIA HESIEL

Monografia je spracovaná podľa metodiky projektu Hydronymia Europaea. Hydronymá sa spracúvajú podľa jednotlivých povodí vo forme slovníka. Slovníková časť (hydronymikon) sa skladá z dvoch častí. V prvej sú podľa abecedy zoradené štandardizované alebo na štandardizáciu vhodné názvy jestvujúcich aj zaniknutých vodných tokov (vrátane ramien a umelých odvodňovacích kanálov), do druhej časti sa zaraďujú názvy jestvujúcich aj zaniknutých vodných plôch, močiarov, prameňov a studní. Doklady sme získali excerpciou dostupných kartografických diel od 18. storočia a literárnych prameňov od 11. storočia (kódexy, registre a iné zbierky listín, obecné monografie, turistické publikácie). Dôležitými kartografickými prameňmi, a z historického hľadiska nezastupiteľnými, sú katastrálne (KMp.) a konkrétné mapy obcí spolu s matricami (KKMp., NKKMp.) z 19. a 20. storočia. Spomínané mapy v najväčšej miere poskytujú dnes už zaniknuté názvy, resp. názvy zaniknutých objektov či názvy (varianty) cudzieho pôvodu (najfrekvencovanejšie sú nemecké a maďarské názvy). V prípade náčrtov (matric) konkrétnych máp sa nedá presne určiť ich datovanie, preto na niektorom mieste uvádzame rok konkrétnej mapy, ktorá sa podľa matrice vyhotovovala, na inom mieste uvádzame len približné roky, napr. 80. roky 19. stor. a pod. Prechodom medzi spomínanými mapami a novšími kartografickými dielami sú štátne odvodené mapy v mierke 1 : 5 000 (ŠMO. 5), ktoré z lingvistického hľadiska poskytujú cenný onymický materiál. Často zaznamenávajú názvy akoby v „prechodnej“ podobe, teda časť z nich dokumentuje staršie, časť už nové názvy. Stretli sme sa aj s prípadmi, keď ŠMO. 5 nám poskytli jediný doklad terénneho názvu, na základe ktorého sme mohli spoľahlivo rekonštruovať deformované maďarské hydronymum.

Heslové slovo (tučne vysádzané) predstavuje štandardizovanú (alebo na štandardizáciu vhodnú) podobu hydronyma. Ak sú doklady hydronyma nemecké alebo maďarské, prípadne ide o slovanský, resp. slovenský názov adaptovaný do maďarčiny, heslové slovo je označené znakom * (to značí, že ide o názov, ktorý bol adaptovaný, rekonštruovaný do slovenčiny). Daktoré takéto názvy tvoria maďarské doklady získané z katastrálnych alebo špeciálnych máp. Neraz ide o umelé názvy (napr. *Tó* → *Jazero, *Csatorna* → *Kanál) vytvorené kartografom a vznikli prostým prekladom slovenských apelatív (jazero, kanál), v bilingválnom prostredí možno aj proprietizáciou neslovanského apelatíva. Apelatívum ani takéto vlastné meno (napr. halastó – *Halastó*, csatorna – *Csatorna* a pod.) v komunikácii obyvateľov nemuseli byť živé.

Rekonštruované podoby treba pokladať len za návrh heslového slova, pretože neraz sa vzťahujú na také vodné toky, pri ktorých sú naporúdzí len jeden dva doklady, a to neraz len z 12. – 13. storočia, a teda overenie pôvodnej podoby vlastného mena býva v takýchto prípadoch veľmi problematické. Nevylučujeme preto, že ďalším výskumom a dopĺňaním dokladov bude treba rekonštrukciu, prípadne aj výklad názvu korigovať. Názvy objektov, ktoré dnes nemajú štandardizované názvy a ktoré pochádzajú z terénneho výskumu, upravujú sa podľa pravidiel spisovného jazyka.

Zápis vodného toku uvádzame na príklade *Balvanského kanála*. Heslo pozostáva z encyklopedickej, dokladovej, výkladovej a bibliografickej časti. Pri každom hesle (**1**) sa nachádza úvodný odsek s identifikáciou vodného objektu. Pri homonymných názvoch (označujúcich odlišné vodné objekty) je v zátvorkách uvedené číslo analyzovaného homonymného názvu, resp. číslo objektu. Nasleduje informácia o dĺžke, resp. veľkosti objektu, presná identifikácia prameňa (resp. začiatku kanála) a jeho ústia (resp. miesta, kde sa spája s iným objektom) v katastrálnom území obce (resp. obcí) a vymedzenie smeru toku (**2**). Ak objekt zanikol a dnes ho už nemožno spoľahlivo lokalizovať, údaj o miestopisnej lokalizácii sa prispôsobuje zachovaným informáciám o objekte. Dĺžku toku sme určovali pomocou elektronického nástroja (draw and measure user graphic)

---

dostupného na www.geoportal.sazp.sk a zaokrúhľovali sme ju smerom nahor na jedno desatinné miesto. Miesto prameňa, ústie toku a príslušné nadmorské výšky sme zisťovali zo základných alebo vodohospodárskych máp (podľa toho, či bol tok zakreslený). V prípadoch, keď je to vhodné alebo dôležité, uvádzame aj informácie o tom, ako sa vodný objekt menil v minulosti. Ak je súčasný hydrografický stav iný, ako bol v minulosti, situáciu stručne popíšeme rovnako v encyklopedickej časti hesla. Pri niektorých studničkách sme udávali aj GPS súradnice, pretože v ostatnom desaťročí najmä vplyvom klimatických zmien mnohé z nich rýchlo vysychajú. V prípade, že vodný objekt mal v minulosti viacero názvov (prípadne ich môže mať aj v súčasnosti), vyratúvajú sa pod zhrnujúcim pomenovaním varianty (nejde tu však o hláskové varianty toho istého názvu, ale o lexikálne, resp. aj slovotvorne a gramatickým číslom odlišné názvy toho istého objektu zo synchronného i diachrónneho hľadiska, takisto sa sem zaraďujú rekonštruované podoby nemeckých a maďarských názvov) (3). Skúmané vodné názvy veľmi často súvisia s vlastnými menami z iných onymických sústav (s oronymom, ojkonymom, názvom chotárnej časti a pod.). Hydronymá sú neraz odvodené od nich, a preto informácia o súvisiacich terénnych názvoch (TN.) a osadných názvoch (ON.), príp. o osobných menách (OM.), vodných názvoch (VN.) alebo etnonymách (EN.) a pod. je uvedená ako záverečná informácia úvodného odseku (4), napr.:

† **Balvanský kanál** (1) 3 km; dnes už zaniknutý kanál; začínal sa S od osady Balvany v k. ú. obce Kameničná, smeroval na SZ, spájal sa s Čergovským kanálom; (2) varianty: Tomanóci-Balvany, *Kanál (5); (3) ON. Balvany; TN. 1. Balvany, 2. Piesky. (4)

Súčasťou každého hesla je lokalizácia objektu podľa poradových (kladových) listov Vodohospodárskej mapy SSR (SR) 1 : 50 000. V lokalizácii sa uvádza číslo listu (5), v daktorých prípadoch aj s poznámkou, že objekt nie je vo vodohospodárskej mape pomenovaný, príp. že sa ho nepodarilo identifikovať (lokalizovať). Ak sa objekt v mape nenachádza, číslo mapového listu je uvedené v hranatých zátvorkách – najčastejšie

---

ide o zaniknuté objekty (pred heslovým slovom sa v takých prípadoch nachádza znak †).

Ďalšiu časť hesla tvorí korpus chronologicky zoradených dokladov hydronyma (6). V niektorých prípadoch za dokladom uvádzame aj to, ako je vodný objekt na konkrétnej mape zakreslený. Dôležité je to vtedy, keď sa objekt napr. v období medzi dvoma mapovaniami významnejšie zmenil (napr. bol rozdelený novým kanálom, sčasti vysušený a pod.).

Za štandardizované sa pokladajú tie názvy, ktoré sú uvedené v zoznamoch geografického názvoslovia, vydávaného v edícii *Kartografické informácie*, a najmä z názvoslovných zoznamov jednotlivých okresov vydávaných v edícii *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR), novšie v rámci *Spravodajcu Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky*. V takýchto prípadoch súčasťou dokladu názvu je občas aj údaj o starších názvoch, resp. o variantoch názvu, ktorý však bolo treba upraviť, štandardizovať. V takýchto prípadoch pri štandardizovanom (úradnom) názve uvádza sa aj starší (neštandardizovaný) názov z názvoslovných zoznamov, avšak kvôli odlíšeniu je vysádzaný menším typom písma. Za dokladom nasleduje skratka prameňa, z ktorého doklad pochádza. Ak ide o doklady z katastrálnych máp alebo názvoslovných zoznamov, pri skratke prameňa je uvedená skratka obce, resp. skratky obcí (7), ktoré uvádzame v zozname na konci publikácie, napr.:

VMp. 50: 45-41 (5)

VN.: 1889 *Csatorna* KMp. Kam. (6), (7)

1971 *odp.[ad] Tomanóci-Balvany* ZMp. 50

1979 *Balvanský kanál (Tomanóci-Balvany)* GN. 10

1982 *Balvanský kanál* VMp. 50

ON.: Balvany (časť obce; Kameničná): (8)

1229 *Zakalus* VSO. II, 14

1261 *Sakalus* VSO. II, 14

1308 *Zakalus* RDSL. I, Nr. 556, 557

1837 – 40 *Pusztá Balvany Szakallas* VM. II

1884 *dv. Balvany* VM. III

-
- 1889 *Bálvány-Szakállas puszta* KMp. Kam. (8), (7)
1920 – 34 *dv. Balvany* VM. III re
1930 *Balvany* GMp.
1957 *Balvany* GŠ. 50
1955 – 61 *Balvany* TM. 5
1971 *Balvany* ZMp. 50
1977 *Balvany* VSO. II, 14
1991 *Balvany* GNKo. Kam. (8), (7)
2008 *Balvany* ZMp. 50
TN.: 1. 1952 – 57 *Balvany* TM. 25 (9a)
1955 – 61 *Balvany (Bálvány-Szakállás)* (pole), *Balvany – Piesky, Balvany – Velký piesok, Balvany (polia)* TM. 5
1957 – 71 *Balvany – Piesky, Balvany – Velký piesok, Balvany* TM. 10
1971 *Balvany* ZMp. 50
1977 *Balvany* VSO. II, 14
1978 *Balvany* ZMp. 50
1979 *Balvany* (pole) GN. 10
1982 *Balvany* VMp. 50
1991 *Balvany* (pole) GNKo. Kam., Čal. (9), (7)
1993 *Balvany* ZMp. 10
1999 *Balvany* TMp. 154
2006 *Balvany* VMp. 50
2. 1983 *Piesky* ZMp. 10 (9b)
1991 *Piesky* (pole) GNKo. Kam. (9b), (7)
1993 *Piesky* ZMp. 10

Doklady vodných názvov pochádzajú z viacerých zdrojov. Historické názvy sú z monografie V. Šmilauera *Vodopis starého Slovenska* (1932), zo zbierok diplomatík (*Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*, tomus I., II.; 1971 a *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*, tomus I., 1980; II., 1987; *Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku*, zv. 1., 2.; 1959). Vhodným prameňom je aj dielo M. Bela *Notitia Hungariae Novae Historico-geographica*.

Mladšie doklady (od 18. storočia) sú zo starších vlastivedných mo-

---

nografií, z *Vzdialenostnej mapy Uhorska* 1 : 50 000 (1898) atď. Závažným prameňom sú mapy troch vojenských mapovaní (mapové listy zo skúmaného povodia sú podľa jednotlivých cyklov mapovania z rokov 1782 – 1784, 1837 – 1840 a z roku 1884; porov. Jakubík, 2009). Nenahraditeľným a veľmi podrobným zdrojom dokladov hydronym aj súvisiacich terénnych názvov sú katastrálne mapy obcí z 19. a prvej polovice 20. storočia a staršie konkrétné mapy obcí (z polovice 19. storočia; nezachovali sa z celého územia, príp. neobsahujú onymický materiál).

Základný korpus súčasných dokladov poskytujú vodohospodárske kartografické diela (*Vodohospodárska mapa SSR* 1 : 50 000, vodohospodárske plány jednotlivých povodí v mierke 1 : 50 000, hydrologické plány povodí v mierke 1 : 50 000, vodohospodárske (hydrografické) zoznamy (*Hydrologické pomery ČSSR*, zv. 1; 1965; *Hydrografický číselník tokov na Slovensku*; 1971), katastrálne mapy a mladšie odtlačky katastrálnych máp jednotlivých obcí v skúmanom povodí podľa fondov Ústredného archívu geodézie a kartografie SR v Bratislave (v mierke 1 : 1 440, 1 : 2 880). Ďalšie doklady pochádzajú z vlastivedných sprievodcov, turistických máp s rozmanitými mierkami, zo *Základnej mapy ČSSR* (resp. SR) 1 : 50 000, 1 : 10 000, z rozmanitých tematických a špeciálnych máp (1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 75 000), z publikácií vydávaných v edícii *Turistický sprievodca*, regionálnych vlastivedných a obecných monografií a podobne.

Doklady o súvisiacich osadných a ďalších názvoch (**8** – v tomto prípade osadný názov Balvany, **9a** – terénny názov Balvany, **9b** – terénny názov Piesky) pochádzajú zo spomínaných kódexov a registárov, z *Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku* (1977 – 1978) a z publikácie M. Majtána *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773 – 1997; 1998)*. Doklady súvisiacich terénnych názvov čerpáme z edícií *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR), *Kartografické informácie* (10., 11. zv.), z katastrálnych máp, kartografických diel s rozličnými mierkami a zameraniami. Staršie doklady sú zo spomínaných urbárov, ktoré zostavili R. Marsina a M. Kušík (1959). V daktorých prípadoch sú uvedené aj doklady z kartotéky terénnych názvov pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV (so skratkou KJÚ. a skratkou konkrétnej obce).

V záverečnej časti každého hesla sa uvádza motivácia a etymologický výklad názvu (resp. názvov) vodného objektu (**10**). Etymológia variantných názvov je vždy na mieste, kde sa analyzuje heslový názov. Ak konkrétny názov bol interpretovaný aj v minulosti, uvedené sú všetky zistené názory. Tam, kde je to možné, uvádza sa stručne aj výklad osadných alebo terénnych názvov, ktoré sú v dajakom vecnom alebo pomenúvacom súvisi s interpretovaným vodným názvom (**11**). V daktorých prípadoch je uvedený aj prehľad etymologickej literatúry, avšak iba tej, ktorá priamo súvisí s analyzovanými názvami (vysádzaná je menším typom písma), napr.:

(**10**) Etym.: Názov *Balvanský kanál* vznikol z osadného názvu *Balvany* (**11**) (pôv. maď. *Bálvány* < maď. apel. *bálvány* – modla; v stredoveku bola v jej blízkosti aj obec *Pohan: villa *Pogány* a ostrov *Pogánysziget* (maď. *po-gány* < slovan. *pohan*, stsl. *poganъ* < lat. adj. *pagānus* s pôvodným významom „vidiecky“; Machek, s. 467; -o- v názve ukazuje, že pomenúvateľmi osady boli ešte Slovania), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri osade *Balvany*. Vylúčiť sa nedá ani výklad zo slov. apel. *balvan* (porov. TN. a názov hosp. dvora *Piesky*), avšak vzhľadom na ostatné názvy, odzrkadľujúce prítomnosť starého pohanského elementu v lokalite, uprednostňujeme prvý výklad. Názov *Tomanóci-Balvany* vznikol podľa smerovania kanála z TN. *Tomanóci (**11**) (v excerpovaných prameňoch nie je doložený; < OM. *Toman* < *Tomáš*) a ON. *Balvany*.

Podľa tejto metodiky a štruktúry sú zoradené aj heslá v kapitole *Názvy vodných plôch, močiarov a prameňov*.

NÁZVY VODNÝCH TOKOV A KANÁLOV

A

A VII → Vojka-Kračany

*Aboň → Blahovský kanál

*Akálošské rameno → Lúčný kanál

*Akolhelyi → Akovský kanál

*Akovsko-bačiansky kanál → Akovský kanál

Akovský kanál 3,8 km; kanál S od mesta Gabčíkovo v lokalite Pažitné, kde sa spája s kanálom Jurová-Veľký Meder; varianty: Akohelyi, *Akovsko-bačiansky kanál, Župný kanál; ON. Baka; TN. 1. Akohely, 2. Akohelyi erdő, 3. Ovčiariska lúka.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Akohely-bakai-Csatorna* KMp. Gab.

1957 *Župný kanál* GŠ. 50

1971 *Akohelyi* ZMp. 50

1977 *Župný kanál* VSO. I, 117

1979 *Akovský kanál (Akohelyi)* GN. 10

1983 *Akovský kanál* VMp. 50

1985 *Akovský kanál* ZMp. 50

1992 *Akovský kanál* GNDS. Gab.; VMp. 50; ZMp. 10

1994 *Akovský kanál* ZMp. 25

1995 *Župný kanál* TMp. 143

1999 *Akovský kanál* TMp. 143

2000 *Akovský kanál* ZMp. 50

2003 *Akovský kanál* VMp. 50

2005 *Akovský kanál* TAS.

2006 *Akovský kanál* VMp. 50

2008 *Akovský kanál* ZMp. 50

ON.: Baka: → Bačianske rameno

TN.: 1. 1893 *Akohely* KMp. Vrak.

1955 – 61 *Akol hely* TM. 5

2. 1837 – 40 *Akóhely Erdő* (les) VM. II

1884 *Akohelyi erdő* VM. III

1893 *Akohelyi erdő* KMp. Vrak.

3. 1992 *Ovčiariska lúka* (pole) GNDS. Vrak.

Etym.: Názov *Akovský kanál* vznikol úpravou staršieho maďarského názvu *Akohelyi* (správne by malo byť *Akolhelyi*). Ten vznikol transonymizáciou z TN. *Akolhelyi* a ten z TN. *Akohely* (< maď. apel. *akol* = sloven. ovčinec – maštal pre ovce, maď. *hely* = sloven. miesto). Názov motivovala skutočnosť, že kanál bol vybudovaný v lokalite Akohely (*Ovčinec); porov. aj názov poľa Ovčiariska lúka. Starší názov **Akovsko-bačiansky kanál* (maď. *Akohely-bakai csatorna*) vznikol podľa smerovania kanála z maď. TN. *Ako(l)hely* a ON. *Baka* (→ VN. Bačianske rameno).

Názov → *Župný kanál* vznikol stotožnením kanála s kanálom Jurová-Veľký Meder, s ktorým sa spája.

Almás Puszta → Jabloňovský kanál

***Amadskokračiansky** → Kračiansky kanál (1)

Andický kanál → Liderský kanál

Antalicov kanál → Atalicov kanál

Atalicov → Atalicov kanál

Atalicov kanál 2,1 km; vyteká v lokalite Obora spod cesty J od obce Chorvátsky Grob vo výške asi 137 m n. m., vo výške asi 130 m n. m. sa spája s Dávidovým kanálom a Z od obce Chorvátsky Grob sa spájajú s Čiernou vodou; variant: Atalicov, Antalicov kanál.

VMp. 50: 44-22

1971 *Atalicov kanál* ZMp. 50

1971 *Atalicov* ZMp. 50

1974 *Atalicov kanál* ZMp. 10

1983 *Atalicov kanál* GNOBAv. Bern., ChoG.

1984 *Atalicov kanál* VMp. 50

1984 *Atalicov kanál* ZMp. 50

1989 *Atalicov kanál* ZMp. 50

1991 *Atalicov kanál* VMp. 50

1991 *Atalicov kanál* ZMp. 50

2003 *Atalicov kanál* VMp. 50

2008 *Atalicov kanál* ZMp. 50

2010 *Atalicov kanál* ZBGIS

2014 náreč. *Antalicóv kanál* ChoG.

Etym.: Názov *Atalicov kanál* vznikol z poses. tvaru OM. *Atalicov* (< *Atalic, *Atalič; informátor uvádza, že správna podoba hydronyma je Antalicov k. < OM. *Antalic*, čo dokladá aj zmienka v PP Rače z r. 1896, Mátyás Antalicz – majiteľ záhrad v lokalite Nová hora v k. ú. Rače; PP sa zmieňuje o majiteľovi

pozemkov v susednej Rači, no je pravdepodobné, že tento rod vlastnil pozemky aj v Chorvátskom Grobe), apel. *kanál* (odvodňovací zregulovaný vodný tok) a motivovali ho vlastnícke vzťahy. Dnešný štandardizovaný názov by bolo vhodné po dôkladnejšom preverení informácií reštandardizovať na *Antalicov kanál*.

Asód-Čergov¹ 16 km; SV od obce Okoč sa odpája od Chotárneho kanála, smeruje na JV okolo samoty Asód a J od mesta Kolárovo pri samote Čergov sa sprava spája s riekou Váh (odvodňuje SV časť Žitného ostrova od Chotárneho kanála do Váhu); varianty: *Asód-Čergov F, *Blatistý kanál, *Bočný Čergovský kanál, *Dvojitý jarok; ON. 1. Asód, 2. + *Malý Asód, 3. Čergov; TN. 1.

---

¹ Názvy motivované presným vymedzením, teda názvy vymedzujúce smerovanie či začiatok a konca kanála, ktoré vznikli koordináciou dvoch osadných alebo terénnych názvov, sa v doterajšej praxi (v štandardizačných zoznamoch, v kartografických dielach aj v odbornej literatúre) pravidelne uvádzajú so spojovníkom. Keďže v týchto názvoch sa vyjadruje rozpätie kanála (jeho začiatok a koniec) a zároveň vzťah rovnocennosti medzi dvoma bodmi, vhodnejšie by bolo uvádzať ich s pomlčkou (vyjadrenie vzťahu „od – do“), napr. *Asód – Čergov*, teda nie so spojovníkom (*Asód-Čergov*). Aj vzhľadom na doterajšie publikácie, kartografickú prax a pod. používame v práci spomínaný starší a menej vhodný spôsob zápisu takýchto názvov (teda so spojovníkom).

- Asód, 2. Čergov.
 VMp. 50: 45-32; 41
 VN.: 1884 *Kettős ér* VM. III
 1906 (západná časť) *Sárréti csatorna*,
 (východná časť) *Csörgői mellékcatorna*
 KMp. Kol.
 1971 *Aszód-Čergov F* ZMp. 50
 1978 *Aszód-Čergov* ZMp. 50
 1979 *Asód-Čergov (Aszód-Čergov F)*
 GN. 10
 1982 *Asód-Čergov* VMp. 50
 1984 – 85 *Asód-Čergov* ZMp. 50; ZMp.
 10
 1989 *Asód-Čergov* AMp. 200
 1991 *Asód-Čergov* GNKo. Kol.
 1992 *Asód-Čergov* GNDS. Okoč
 1993 *Asód-Čergov* ZMp. 10
 1994 – 95 *Asód-Čergov* ZMp. 25
 1999 *Asód-Čergov* Tmp. 154
 2000 *Asód-Čergov* ZMp. 50; VMp. 50
 2005 *Asód-Čergov* TAS.
 2006 *Asód-Čergov* VMp. 50
 2008 *Asód-Čergov* ZMp. 50
 ON.: 1. Asód (dve osady v blízkosti
 obce Okoč):
 asi 1292 *uilla Ozold* SJ. II, s. 11
 1460 *Azolph* SJ. II, s. 11
 1837 – 40 *Nagy Aszod M. H., Kis Aszod*
M. H. VM. II
 1869 *Nagy Aszód* PM.
 1884 *Puszta Aszod* VM. III
 1889 *Aszód puszta* KMp. Okoč
 1898 *Aszód psz.* MTT. 75
 1920 – 34 *Aszód ps.* VM. III re
 1930 *Aszód ps.* GMp.
 1938 *Aszód ps.* ŠMp. 75
 1952 – 57 *Aszódpuszta* TM. 25
 1955 – 61 *Aszód puszta* TM. 5
 1957 *Aszódpuszta* GŠ. 50
 1957 – 71 *Asód pusta* TM. 10
 1971 *Aszód puszta* ZMp. 50
 1977 *Aszód* VSO. II, 341
 1981 *Asód (Aszód puszta)* GN. 10
 1992 *Asód* GNDS. Okoč
 2008 *Asód* ZMp. 50
 2. † 1837 – 40 *Kis Aszod M. H.* VM. II
 1869 *Kis Aszód* PM.
 1889 *Kis Aszód* KMp. Okoč
 3. Čergov (hospodársky dvor; Koláro-
 vo):
 1884 *Csörgő* VM. III
 1966 *Čerhov* TS., s. 101
 1971 *Čerhov* ZMp. 50
 1981 *Čergov (Čerhov)* GN. 10
 1982 *Čergov* VMp. 50
 1983 *Čergov* ZMp. 10
 1991 *Čergov* GNKo. Kol.
 1995 *ŠM Čergov* ZMp. 25
 2008 *Čergov* ZMp. 50
 TN.: 1. 1955 – 61 *Asód pusta (pole)*
 TM. 5
 1957 – 71 *Asód pusta* TM. 10
 1982 *Asód (pole)* VMp. 50
 2. 1884 *Csergő* (les, pole) VM. III
 1971 *Čerhov* ZMp. 50
 1979 *Čerhov* GN. 10
 1982 *Čergov* VMp. 50
 1983 *Čergov* ZMp. 10
 1991 *Čergov (Čerhov)* GNKo. Kol.
 2005 *Čergov* TAS.
 2006 *Čerhov* VMp. 50
 2008 *Čergov* ZMp. 50
 Etym.: Názov *Asód-Čergov* vznikol pod-
 la vymedzenia smeru kanála z osadných
 názvov *Asód* (J. Stanislav rekonštruu-
 je v podobe *Osol-. < OM. *Osol, príp.
 apel. *osol* – zool. *Asinus*; ak by bol názov
 svojím pôvodom maďarský, čo je prav-
 depodobnejšie, vznikol by z maď. *aszó*
 – suchý, vyschnutý – v súvislosti s vod-

ným objektom, *-d* maď. derivačný sufix; porov. Hladký, 2011, s. 26; Kiss, 1988, s. 121) a *Čergov* (azda patrí k starším názvom odvodeným od základu *črch-*, *čerch-*: *črchliť*, *čršliť* a pod. – získavať kultúrnu pôdu; porov. Majtán, 1996, s. 67) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade Asód a končiaci sa pri hospodárskom dvore Čergov.

Názov **Asód-Čergov F* vznikol podľa tej istej motivácie, písmeno *F* v názve je pozostatkom staršieho spôsobu pomenúvania, resp. označovania umelých vodných kanálov a slúži na identifikáciu a difrenciáciu od iných kanálov v komplikovanej sústave odvodňovacích kanálov na Žitnom ostrove.

Starší maďarský názov západnej časti kanála *Sárréti csatorna* vznikol z maď. TN. **Sár rét* (< maď. apel. *sár* = sloven. blato, maď. *rét* = sloven. lúka, t. j. *Blatistá lúka; v excerpovanom materiáli názov nie je doložený) a apel. *csatorna* (sloven. kanál). Názov interpretujeme ako **Blatistý kanál*. Starší maď. názov východnej časti kanála *Csörgői mellécsatorna* vznikol z ON. *Čergov* (maď. suf. *-i* = sloven. *-ský*), maď. apel. *mellécsatorna* (< maď. *mellék-* = bočný, *csatorna* = kanál). Interpretujeme ho ako **Bočný Čergovský kanál*. Starší názov západnej časti kanála *Kettős ér* vznikol z maď. adj. *kettős* – sloven. dvojitý. Názov motivovala azda skutočnosť, že koryto smeruje súbežne s korytom Malého Dunaja neďaleko od neho, prípadne to, že na mieste, kde sa spájali s Chotárnym kanálom, pôvodne tvoril dve korytá; interpretujeme ho ako **Dvojitý jarok*.

Lit.: Stanislav, 2004, s. 11; Kiss, 1988, s. 121, Hladký, 2011, s. 26.

*Asód-Čergov F → Asód-Čergov

*Asódszky kanál → Komárnanský kanál

B

B VII → Šulany-Jurová

Babovský kanál 1,8 km; kanál V od obce Klúčovec a S od obce Čičov, smeruje na SV, neskôr JV a sprava sa spája s kanálom Čičov-Holiare; variant: Babovica; TN. **Babovica*.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1268 *per piscinam Babalatow* Šmil., Nr. 173

1383 *Babalatow / Kabalatow* Šmil., Nr. 173

1971 *odp.[ad] Babóca* ZMp. 50

1979 *Babovica (Babóca)* GN. 10

1984 *Babovica* ZMp. 50

1991 *Babovský kanál (Babovica)* GNKo. Čič.

1992 *Babovský kanál* VMp. 50

1993 *Babovský kanál* ZMp. 10

1995 *Babovský kanál* ZMp. 25

2000 *Babovský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Babovský kanál* VMp. 50

2008 *Babovský kanál* ZMp. 50

TN.: 1. 1837 – 40 *Bobos* VM. II
1889 *Babóca* (lúky) KMp. Čič.

2005 *Babóca* PMp. 10

2. 1837 – 40 *Babaszentöri* VM. II

Etym.: Názov *Babovský kanál* vznikol z terénneho názvu *Babovica* (v maď. prepise *Babóca*) a apel. *kanál*. Názov *Ba-*

bovica vznikol podľa terénneho názvu *Babovica* (< apel. *baba*, psl. *baba; možno aj *Baba* – mytologická bytosť Slovanov). Obe názvy pomenúvajú kanál nachádzajúci sa v lokalite *Babovica*.

Apelatívum *baba* môže mať v rôznych názvoch viacero motivačných impulzov, preto treba prihliadať aj na typ pomenovaného objektu. Takto mohli byť pomenované objekty (kopce, lesy a pod.), tvarom sa podobajúce postave staršej ženy – baby (zaoblený, pretiahnutý tvar), mohli však byť motivované aj významami „žena“, „babička“ alebo „čarodějnice“ (často sa s takýmito objektmi spájajú rôzne ľudové etymológie, (strašidelné) príbehy a povesti), prípadne mohli byť motivované aj osobným menom *Baba* (porov. LMŠ., s. 45). Podľa I. Lutterera a R. Šrámka (1997, s. 40) názvy *Baba*, v češtine aj *Bába*, často označujú kopce zaobleného tvaru. Základ týchto terénnych názvov hľadajú buď v ide. koreni **bab/bob*, ktorý označoval niečo vyduté, nakysnuté, nafúknuté, opuchnuté, zaguľatené, alebo v slovanskom slove *baba* „stará žena“ (zaoblený tvar vyvýšeniny sa podobal ohnutej starene), ktoré sa často nachádza aj v osobných menách, a z nich sú ďalej odvodené aj osadné, miestne názvy. V. Uhlár (1987, s. 355) motivačne spájal názvy vrchov v tvare *Baba* s mýtickou bytosťou starých Slovanov s menom *Baba*. R. Krajčovič (2007, s. 24) uvádza, že terénne názvy so základom *bab-* a ich deriváty mohli byť v prenesenom zmysle motivované skôr charakterom, vlastnosťou objektu – poľa, lesa, pasienku ap., ktorý mohol byť zanedbaný, zarastený, neobrábaný,

opustený, starý alebo aj počarovaný. A. Kavuljak (1955, s. 45) uvádza pri apel. *baba* význam „brána“ a motivácia názvov terénnych vyvýšení pravdepodobne súvisí s tým, že vrchy ohraničujú obývané územia.

V. Šmilauer (1932, s. 304) nenašiel pre stredoveké tvary uspokojivý výklad a pripustil aj v dokladovej časti naznačené čítanie dokladov s iniciálovou grafémou *K*. Ak by v názve namiesto iniciálovej grafémy *B* sa naozaj nachádzalo *K*, potom by do úvahy pripadala rekonštrukcia v podobe *Kabalatô z maď. apel. *kabala* (= sloven. kobyľa), *tô* (= jazero), teda *Kobyľie jazero. Mladšie doklady, ktoré V. Šmilauer nemal k dispozícii, ukazujú, že v názve je iniciálová graféma *B*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

Babský jarok p. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 3,1 km; pramení vo výške asi 577 m n. m. na SV svahu kopca *Baba* v k. ú. Pezinok, tečie J smerom, neskôr sa stáča JV, vo výške asi 296 m n. m. vteká do Blatiny; TN. *Baba* (536 m n. m.), CHN. Pezinská *Baba*.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1941 *Babský jarok* VMH.

TN.: 1941 *Baba* VMH. (→ VN. Studienka na Babe; kapitola Názvy vodných plôch...)

CHN.: 1941 *Pezinská Baba* VMH. (lyž. stredisko)

Etym.: Názov *Babský jarok* vznikol z TN. *Baba* (→ výklad predchádzajúceho hesla Babovský kanál aj heslo Studienka na Babe, kapitola Názvy vodných plôch...), apel. *jarok* (< asi maď. *árok*; jama, prie-

kopa < tur. *arıq; ochranná priekopa; Králik, 2015, s. 241).

Báč → Milinovice-Vrbina, Vrbina-Medvedov

Báčshát → Báčsky kanál

Bačianske rameno 3 km; odpája sa od Bodického ramena pri lokalite Kráľovská lúka JZ od obce Baka, smeruje na V, pri Prívodnom kanáli J od obce sa spája s Gabčíkovským ramenom; varianty: Baka, Dunaj, Rameno Dunaja; ON. Baka (r. 1445 sa obec rozdelila na Hornú Baku a Dolnú Baku; VSO. I, 117; spojené sú od r. 1808; Majt. 1998, s. 24; porov. aj SŽO, 1999, s. 63); OM. Buken; VN. 1. Baka, 2. Baka-Gabčíkovo, 3. Dunaj.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Duna ág* KMp. Bod., Bk.

1898 *Duna* MTT. 75

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1957 *rameno Dunaja* GMp. 50

1966 *rameno Dunaja* Mp. PN. 200

1966 *Baka* TS., s. 108

1971 *Bačianske rameno* VMp. 50

1975 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1987 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1992 *Bačianske rameno* VMp. 50; GNDS. Bk.

1993 *Bačianske rameno* VMp. 50

1993 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1994 *Bačianske rameno* ZMp. 25

1995 *Rameno Dunaja* TMp. 50 (Gab.)

1999 *Bačianske rameno* TMp. 50 (Gab.)

2003 *Bačianske rameno* VMp. 50

2006 *Bačianske rameno* TAS.

2008 *Bačianske rameno* TASR. 50

ON.: Baka:

1260, 1264 *Boka* SŽO., 1999, s. 63

1264 *Baka* VSO. I, 117

1274 *Udvořnici de Baka* SŽO., 1999, s. 63

1439 *Eghazasbaka* VSO. I, 117

1455 *Baka utraque* VSO. I, 117

1491 *Felsewbaka* VSO. I, 117

1495 *Kewzepswebaka, Alsobaka* VSO. I, 117

1773 *All-Baka, Fell-Baka* Majt. 24

1786 *Alscho-Baka, Felscho-Baka* Majt. 24

1808 *Alsó-Baka, Felső Baka* Majt. 24

1863 *Alsóbaka és Felsőbaka* Majt. 24

1873 – 82 *Albaka és Felbaka* Majt. 24

1888 – *Baka* Majt. 24

OM.: 1274 *Buken* (*Bökény?*) SŽO., 1999, s. 63

VN.: 1. → Baka

2. → Trstená-Baka

3. → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Bačianske rameno* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Baka*; sufix *-ske*; apel. *rameno*. Pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Baka. Názov *Baka* J. Stanislav odvodzuje zo slovanského OM. *Bak/Baka* a uvádza aj iné slovanské doklady na OM. (rus. *Baka, Bakaj*, čes. *Bakov*, poľ. *Bakowo* a pod.); porov. SJ. I, 245. Podľa autorov SŽO. (1999, s. 59, 63) nie je ON. jasný, ale pripúšťajú, že je odvodený od starého maď. rodového mena *Buken* (porov. Varsik, 1984, s. 51; Chaloupecký, 1923, s. 35, 78; CDSI. II, Nr. 368) – spôsob pomenúvania podľa rodových mien bol častý u Chazarov a Kumánov. J. Stanislav (2004, s. 72) uvádza, že meno *Buken* reprezentuje

pôvodnejší tvar *Bukan* (podľa neho sa spomína v Nitre už v roku 1111 v tvare *Buquen*). Výklad z OM. *Buken/Bukan* nie je pravdepodobný (porov. vývin ON. *Baka*).

Názov *Baka* motivovala lokalizácia ramena a vznikol podľa ON. *Baka* (vyššie). Názvy *Dunaj* a *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Dunaja, a vznikli z VN. → *Dunaj* (1), apel. *rameno*.

Báčsky kanál 0,7 km; kanál spájajúci sa SZ od mesta Gabčíkovo pri osade Mlynisko s kanálom Jurová-Velký Meder; variant: *Báčshát*; TN. *Báč*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Báčshát* ZMp. 50

1977 *Báčsky kanál* VSO. I, 119, 300

1979 *Báčsky kanál (Báčshát)* GN. 10

1983 *Báčsky kanál* VMp. 50

1985 *Báčsky kanál* ZMp. 50

1992 *Báčsky kanál* GNDS. Vrak., Gab;

VMp. 50; ZMp. 10

1994 *Báčsky kanál* ZMp. 25

2000 *Báčsky kanál* ZMp. 50

2003 *Báčsky kanál* VMp. 50

2006 *Báčsky kanál* VMp. 50

2008 *Báčsky kanál* ZMp. 50

TN.: 1893 *Báčshát* (pole) KMp. Gab.

1955 – 61 *Bács, Báč* TM. 5

1957 – 71 *Báč* TM. 10

1992 *Báč* (pole) GNDS. Vrak.

2005 *Báč* TAS.

Etym.: Názov *Báčsky kanál* vznikol z terénneho názvu *Báč* (< OM. *Báč*, to však mohlo vzniknúť aj ako palatalizovaná podoba OM. *Bak*; porov. Stanislav, 2004, s. 14 – 15; Hosák – Šrámek, 1970, s. 50 – 51; porov. aj názov obce *Báč* pri

Šamoríne a názov obce *Baka* pri Gabčíkove; vyššie), apel. *kanál*. Starší variantný názov *Báčshát* vznikol transonymizáciou staršej podoby TN. (*Báčshát* = *Báčsky chrbát).

Bagomerské rameno 0,8 km dlhé ľavostranné rameno Dunaja JV od obce Medvedov; spája sa s Medvedovským ramenom; variant: *Rameno Dunaja.

VMp. 50: 45-33 (nepomenovaný)

1889 *Duna ág* KMp. Sap

1966 *Bagomerské rameno* TS, s. 98

Etym.: Názov *Bagomerské rameno* vznikol zo slovanského zloženého osobného mena *Bohumer (Bohumír)* > maď. *Bagomer* (porov. Majtán-Považaj, 1998, s. 13; maď. podoba OM. ukazuje na jeho prevzatie pred zmenou *g > h* v 12. st.). Starší maďarský doklad *Duna ág* interpretujeme ako *Rameno Dunaja (maď. *Duna* = sloven. *Dunaj*, apel. *ág* = *rameno*).

Bahenný kanál 0,7 km; kanál spájajúci pri obci Klížska Nemá Trstinový kanál s kanálom Čičov-Klížska Nemá; variant: *Bahenný jarok.

VMp. 50: 45-34

1971 *Láposér* ZMp. 50

1979 *Bahenný kanál (Laposér)* GN. 10

1984 *Bahenný kanál* ZMp. 50

1985 *Bahenný kanál* ZMp. 10

1991 *Bahenný kanál* GNKo. Tráv., KNe-

má

1992 *Bahenný kanál* VMp. 50

1993 *Bahenný kanál* ZMp. 10

1995 *Bahenný kanál* ZMp. 25

2000 *Bahenný kanál* ZMp. 50

2006 *Bahenný kanál* VMp. 50

2006 *Bahenný kanál* VMp. 50
2008 *Bahenný kanál* ZMp. 50
Etym.: Názov *Bahenný kanál* vznikol podľa charakteru dna z adj. *bahenný* (< apel. *bahno*) a apel. *kanál*. Názov vznikol prekladom staršieho maďarského názvu *Laposér*. Hoci grafická podoba názvu zväzda hľadať súvislosť s maď. adj. *lapos* (= ploský), vznikol z maď. apel. *láp* (> *lapos/lapos*; maď. *láp* = sloven. bahnisko, močiar), apel. *ér* (= jarok rameno) a interpretujeme ho ako **Bahenný jarok*.

*Bahenný jarok → Bahenný kanál

*Bahnistá voda → Bahno

Bahno 0,8 km; kanál V od obce Pataš, smeruje na S, spája sa s Čiližským potokom; na jeho mieste sa nachádzal močiar † **Bahno*, variant: **Bahnistá voda*; TN. **Bahnistý hon*; VN. † **Bahno*.
VMp. 50: 45-32
VN.: 1889 *Lapos* KMp. Pat.
1971 *Laposvizi* ZMp. 50
1979 *Bahno* (*Laposvizi*) GN. 10
1982 *Bahno* VMp. 50
1984 *Bahno* ZMp. 10
1985 *Bahno* ZMp. 50
1992 *Bahno* GNDS. Pat.
1993 *Bahno* ZMp. 10
2000 *Bahno* ZMp. 50; VMp. 50
2006 *Bahno* VMp. 50
2008 *Bahno* ZMp. 50
TN.: 1889 *Laposzegi düllő* (pole) KMp. Pat.
VN.: → † **Bahno* (kapitola Názvy vodných plôch...)
Etym.: Názov kanála vznikol podľa ná-

zvu staršieho močiara **Bahno* (maď. *Lapos* < maď. apel. *lapos/lapos* < *láp* = sloven. bahnisko, močiar). Významovo mu zodpovedá aj názov **Bahnistá voda* (maď. *Laposvizi*; → vyššie, apel. *víz* – voda).

Báhonský potok → Vištucký potok

Baka (1) 4,5 km; kanál sa začína v lokalite Pod chrastou v katastri obce Trstená na Ostrove, smeruje na JV; jedna časť kanála sa zľava spája s Prívodným kanálom, druhá smeruje na V a zľava sa spája s kanálom Trstená-Baka V od obce Baka; varianty: Čiliž, Odpad č. VII; ON. Baka; VN. Čiližský potok.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1782 – 84 *Csiles grabe*, *Csiles* (súčasť pôvodného koryta Čiližského potoka; tiekol od Trstenej na Ostrove cez Baku) VM. I

1893 *Csiliz* KMp. Bk.

1952 *Csiliz* ŠMpO. 5

1970 *odpad Baka* VVMp. 50

1971 *Baka* VMp. 50

1975 *odpad č. VII* ZMp. 10

1983 *Baka* VMp. 50

1988 *odpad č. VII* ZMp. 10

1992 *odpad č. VII* ZMp. 10

1992 *Baka* VMp. 50

1992 *Baka (odpad č. VII)* GNDS. Bk., TnOs.

1993 *Baka* VMp. 50

1994 *Baka* ZMp. 25

1999 *Baka* TMp. 50 (Gab.)

2003 *Baka* VMp. 50

2006 *Baka* TAS.

ON.: Baka: → Bačianske rameno

VN.: 1. → Bačianske rameno

2. → Trstená-Baka
3. → Čiližský potok
Etym.: Názov *Baka* motivovala lokalizácia pomerne krátkeho kanála a vznikol podľa ON. *Baka* (→ Bačianske rameno). Názov *Čiliž* pomenúva pôvodnú trať → Čiližského potoka.
Technické pomenovanie *Odpad* č. VII je slovo-numerické technické označenie kanála; apel. *odpad* – kanál, numerický znak VII (= 7).

Baka (2) → Bačianske rameno, Trstená-Baka

Baka-Gabčíkovo → Trstená-Baka

***Balonský** → Balonský kanál

Balonský kanál 1 km; kanál spájajúci sa zľava s kanálom Ňárad-Vrbina J od obce Baloň; smeroval na JZ; variant: *Balonský; ON. Baloň.

VMp. 50: 45-33

VN.: 1971 *Balonyi* ZMp. 50

1979 *Balonský kanál (Balonyi)* GN. 10

1983 *Balonský kanál* VMp. 50

1984 *Balonský kanál* ZMp. 50

1986 *Balonský kanál* ZMp. 50

1992 *Balonský kanál* GNDS. Bal.

2000 *Balonský kanál* VMp. 50

2006 *Balonský kanál* VMp. 50

2008 *Balonský kanál* ZMp. 50

ON.: Baloň:

1252 *Bolon* CDSL. II, Nr. 400

1264 *Balon* VSO. I, 119

1269 *Bolun* VSO. I, 119

1284 *Bolon* Stanislav, 2004, s. 23

1453 *Balon* Stanislav, 2004, s. 23

1479 *Balan* Stanislav, 2004, s. 23

1488 *Balon* Stanislav, 2004, s. 23

1773 *Ballon* Majt. 25

1786 *Ballon* Majt. 25

1808 *Ballony* Majt. 25

1863 – 1907 *Ballony* Majt. 25

1913 – 1920 *Balony* Majt. 25

1927 – 1938 *Baloň, Balony* Majt. 25

1938 – 1945 *Balony* Majt. 25

1945 – 1948 *Baloň, Balony* Majt. 25

1948 *Baloň* Majt. 25

Etym.: Názov *Balonský kanál* vznikol z osadného názvu *Baloň* (< OM. *Bala*; Stanislav, 2004, s. 23; L. Hosák a R. Šrámek ho vysvetľujú ako l-ové participium k verbu *báti sa*; 1970, s. 52; L. Kiss pripúšťa, že ON. je odvodený z maď. apel. *balin* – dravec alebo zo slovan. OM. *Bolen*; 1988, s. 157), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Baloň, podobne starší maď. názov *Balonyi*, ktorý interpretujeme ako *Balonský [kanál].

† **Balvanský kanál** 3 km; zaniknutý kanál; začínal sa S od osady Balvany v k. ú. obce Kameničná, smeroval na SZ, spájal sa s Čergovským kanálom; varianty: Tomanóci-Balvany, *Kanál; ON. Balvany; TN. 1. Balvany, 2. Piesky.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1889 *Csatorna* KMp. Kam.

1971 *odp.[ad] Tomanóci-Balvany* ZMp. 50

1979 *Balvanský kanál (Tomanóci-Balvany)* GN. 10

1982 *Balvanský kanál* VMp. 50

ON.: Balvany (časť obce; Kameničná):

1229 *Zakalos* VSO. II, 14

1261 *Sakalus* VSO. II, 14

1308 *Zakalus* RDSL. I, Nr. 556, 557

1837 – 40 *Pusztá Balvány Szakállás* VM. II
 1884 *dv. Balvány* VM. III
 1889 *Bálvány-Szakállás pusztá* KMp. Kam.
 1920 – 34 *dv. Balvány* VM. III re
 1930 *Balvány* GMP.
 1957 *Balvány* GŠ. 50
 1955 – 61 *Balvány* TM. 5
 1957 – 71 *Balvány* TM. 10
 1971 *Balvány* ZMp. 50
 1977 *Balvány* VSO. II, 14
 1991 *Balvány* GNKo. Kam.
 1995 *Balvány* ZMp. 25
 2004 *Pusta Balvány* PMP. 10
 2006 *Balvány* VMp. 50
 TN.: 1. 1952 – 57 *Balvány* TM. 25
 1955 – 61 *Balvány (Bálvány-Szakállás)* (pole), *Balvány – Piesky, Balvány – Veľký piesok, Balvány (polia)* TM. 5
 1957 – 71 *Balvány – Piesky, Balvány – Veľký piesok, Balvány* TM. 10
 1971 *Balvány* ZMp. 50
 1977 *Balvány* VSO. II, 14
 1978 *Balvány* ZMp. 50
 1979 *Balvány (pole)* GN. 10
 1982 *Balvány* VMp. 50
 1991 *Balvány (pole)* GNKo. Kam., Čal.
 1993 *Balvány* ZMp. 10
 1994 – 95 *Balvány* ZMp. 25
 1999 *Balvány* TMP. 154
 2004 *Balvány* PMP. 10
 2006 *Balvány* VMp. 50
 2. 1983 *Piesky* ZMp. 10
 1991 *Piesky (pole)*
 1993 *Piesky* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Balvánský kanál* vznikol z osadného názvu *Balvány* (pôv. maď. *Bálvány* < maď. apel. *bálvány* – modla; v stredoveku bola v jej blízkosti aj obec

*Pohan: villa *Pogány* a ostrov *Pogány-sziget* (maď. *pogány* < slovan. *pohan*, stsl. *poganъ* < lat. adj. *pagānus* s pôvodným významom „vidiecky“; Machek, s. 467), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa pri osade *Balvány*. Vylúčiť sa nedá ani výklad zo sloven. apel. *balvan* (porov. TN. a názov hosp. dvora *Piesky*), avšak vzhľadom na ostatné názvy, odzrkadľujúce prítomnosť starého pohanského elementu v lokalite, uprednostňujeme prvý výklad. Názov *Tomanóci-Balvány* vznikol podľa smerovania kanála z TN. *Tomanóci (v excerptovaných prameňoch nie je doložený; < OM. *Toman* < *Tomáš*) a ON. *Balvány*.

Banský jarok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,4 km; pramení na V svahu vrchu *Baba* (643 m n. m.) v lokalite *Panský les* vo výške asi 540 m n. m., tečie JV smerom, ústi v lokalite *Panský dom* vo výške asi 465 m n. m. v katastri mesta *Modra*.
 VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)
 1854 *Banský Járek* NKKMp. Mod.
 1894 *Banya árok* KMp. Mod.
 Etym.: Názov *Banský jarok* (náreč. *Banský járek*) vznikol podľa polohy v banskej lokalite (známa je napr. ťažba olovenej rudy na V svahu *Kamenného potoka* v tzv. *Trojičnej štôlni* z 19. stor. a pokusy o dolovanie zlata a striebra) z adj. *banský* (< apel. *baňa* < psl. *baňa, „kúpeľ“, neskôr aj priestor na ťažbu rudy, drahých kovov, minerálov; v maď. *banya*); (porov. výklad Šmilauera, 1932, s. 475; Machka, 1957, s. 24), apel. *jarok* (*menší potok*; KSSJ, 1997; s. 219).

Banský potok p. Pieskový potok (→ Račiansky p. → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 3,2 km; pramení Z od lokality Dolný Červený kríž vo výške 390 m n. m. v k. ú. Bratislava-Rača, ústi v mestskej časti Rača, kde je odkanalizovaný pod povrch zeme; v minulosti tiekol cez jej centrum ako povrchový vodný tok; varianty: Zbojnička, Zbojnicky potok, Knižkova dolina (Križkova dolina je tlačovou chybou), Trandlova dolina; TN.: 1. *Banský kopec, 2. Malá Baňa, 3. Veľká Baňa, 4. Knižková dolina, 5. Zbojnička; UO.: Knižkova (ulica). VMp. 50: 44-22
VN.: 1764 – 1787 *Rauber bach* VM. I 1896 *Zbojnicska patak* KMp. Rača 1896 *Kniskova Dolina* KMp. Rača 1984 *Banský potok* VMp. 50 1991 *Banský potok* VMp. 50 1991 *Banský potok* ZMp. 50 1994 *Banský potok* GNOBA. Rača 1996 *Križkova dolina* (!) PMp. Rača 2003 *Banský potok* VMp. 50 2008 *Banský potok* ZMp. 50 2010 *Banský potok* ZBGIS 2014 náreč. *Knižková, Kniškova dolina, Trandlová dolina* Rača 2018 *Zbojnicky potok* web 29 TN.: 1. 1898 *Banya h.[egy]* (Rača; vrch) MTT. 75 2. 1764 – 1787 *Kl. [eine] Banya* (Rača; les; kopec; 361 m n. m.) VM. I 1896 *Mala Banya* KMp. Rača 1945 *Malá Baňa* ŠMp. 75 1952 *Malá Baňa* ŠMO. 5 1953 *Malá Baňa* Voj. Mp. 50 1959 – 1970 *Malá baňa* TMp. MK. 75 1970 – 1975 *Malá Baňa* TMp. MK. 75 1973 – 1990 *Malá baňa* ŠMO. 5 1974 – 2002 *Malá Baňa* ZMp. 10 1989 – 1990 *Malá baňa* THMp. 1989 miest. *Malá baňa* Rača, Pod., 248 1994 *Malá Baňa* GNOBA. Rača 1996 *Malá baňa* PMp. Rača 2005 – 2007 *Malá Baňa* TAS. 50 2007 *Malá Baňa* TMp. MK. Ba. 50 2010 *Malá Baňa* ZBGIS 2011 *Malá baňa* TAS. 50 3. 1764 – 1787 *Gr.[osse] Banya* (Rača; vrch; 443, 8 m n. m.) VM. I 1875 – 1884 *Velka Banya, Vk. Banya* (G. *Schweinskogel*) VM. III 1896 *Velka Banya* KMp. Rača 1945 *Veľká Baňa* ŠMp. 75 1953 *Veľká Baňa* Voj. Mp. 50 1955 *Veľká Baňa* Voj. Mp. 10 1956 *Veľká Baňa* VTMP. 25 1957 *Veľká Baňa* VTMPš. 50 1959 – 1981 *Veľká Baňa* TMp. MK. 75 1967 *Veľká Baňa* ZVMp. 50 1989 miest. *Veliká baňa* Rača, Pod., 249 1994 *Veľká Baňa* GNOBA. Rača 2005 – 2007 *Veľká Baňa* TAS. 50 2006 *Veľká baňa* PMp. obrys.10. Stp. 2007 *Veľká Baňa* TMp. MK. Ba. 50 2010 *Veľká Baňa* ZBGIS 2011 *Veľká baňa* TAS. 50 4. 1955 *Knižková dolina* (Rača; les, chatová oblasť) Voj. Mp. 10 1989 *Knižkova dolina* Pod., 68 2014 náreč. *Kniškova dolina* Rača 5. → VN. [prameň] *Zbojnička* (kapitola *Názvy vodných plôch...*). UO. : 1955 *Knižkova* (Rača) Voj. Mp. 10 2014 náreč. *Kniškova ulica, Knišková dolina* Rača Etym.: *Názov Banský potok* vznikol z apel. *baňa* (→ *Banský jarok*; *kameňolom*), apel. *potok* (< *psl. *potokъ* < prefix

po-, apel. tok, verb. *tiecť* (< psl. *tek-ti; Šulhač, 1998, s. 221, In: Hladký, 2011, s. 104) a pomenúva tok tečúci cez bývalú ťažobnú lokalitu.

Názov *Zbojníčka* (maď. transkribované *Zbojnicška patak*; nem. podoba *Rauber bach* (< sloven. zbojník; nem. r *Rauber*; nem. r *Bach* – sloven. potok) vznikol z VN. *Zbojníčka* (→ *Zbojnícka studňa* (kapitola *Názvy vodných plôch...*) a pomenúva hornú časť toku vytekajúcu z prameňa *Zbojnícka studňa*. Táto časť toku bola v minulosti považovaná za ľavostranný prítok Banského potoka.

Názov *Knížkova dolina* (*Kniskova Dolina*) vznikol azda z OM. *Knížek* (azda majiteľ), apel. *dolina* a motivovali ho pravdepodobne vlastnícke vzťahy. Názov označuje dolnú časť toku pri sútoku *Zbojníčky* a *Klokoče.

Názov *Trandlova dolina* vznikol z OM. *Trandl* (majiteľ pozemku, cez ktorý časť toku pretekala), apel. *dolina* a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádza v *Trandlovej doline*.

Baraní kanál 1,5 km; začína sa v lokalite *Baraní hon* J od *Orechovej Potône-Lúk*, smeruje na JV; zľava sa spája s *Klátovským kanálom* (1) J od *Orechovej Potône-Lúk*; varianty: *Baranie rameno*, *Baraňošský; ON. *Baraňoš* (zaniknutá osada na mieste súčasného *Blahovského rybníka*); TN. *Baraní hon*.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Barányosi* VVMp. 50

1971 *Baraní kanál* VMp. 50

1976 *Baranie rameno* ZMp. 10

1983 *Baraní kanál* VMp. 50

1985 *Baranie rameno* ZMp. 10

1990 *Baraní kanál* ZMp. 10

1992 *Baraní kanál* VMp. 50; GNDS. OPot., VBlah.

1993 *Baraní kanál* ZMp. 25

1999 *Baraní kanál* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Baraní kanál* VMp. 50

2006 *Baraní kanál* TAS.; GNDS. OPot., VBlah.

2008 *Baraní kanál* TASR. 50

ON.: *Baraňoš* (zaniknutá samota; *Orechová Potôň*):

1884 *Báranyos M. H.* (mlyn) VM. III

1898 *Báranyos major* MIT. 75

1945 *dvor Baraňoš* ŠMp. 75

1952 *Baraňoš* GMp. 50

1955 *Báranyos* ŠMpO. 5

TN.: 1893 *Báranyos* (pole) Kmp. OPot.; VBlah.

1955 *Báranyos* ŠMpO. 5

1976 *Baraní hon* ZMp. 10

1992 *Baraní hon* (*Baranie*) GNDS. OPot.

2006 *Baraní hon* TAS.

Etym.: Názvy *Baraní kanál* a *Baranie rameno* vznikli z ON. *Baraňoš* (maď. *Báranyos* < maď. *bárány* – *baran*, MSS., s. 43), apel. *kanál*, *rameno*. Názov *Baraňošský interpretujeme podľa maď. názvu *Barányosi*, motivovala ho lokalizácia a vznikol z ON. *Baraňoš* (porov. doklad o obci *Veľké Blahovo* z roku 1920; → *Blahovský kanál*).

Baranie rameno → *Baraní kanál*

***Baraňošský** → *Baraní kanál*

† ***Barč** 26,5 km; sčasti zaniknuté rameno na mieste pôvodného pomerne veľkého jazera (porov. *Ortway*, 1882,

s. 113) v k. ú. obcí a osád Macov, Blatná na Ostrove, Lúč na Ostrove, Kráľovičove Kračany, Kostolná Gala, Stará Gala, Póšfa a Veľká Budafa; začínalo sa v Macove pri ceste do Veľkého Légu (časť obce Lehnice), smerovalo na JV okolo Blatnej na Ostrove, z J okolo Veľkej Budafy, pokračovalo na SV až k Čechovej, potom na J k miestnej časti Holíc Beketfa, ktorú obchádzalo z J, pokračovalo cez lokalitu Panské V od Beketfy, potom na J, neskôr Z a ďalej k obci Kráľovičove Kračany; tu menilo smer na J, smerovalo ďalej medzi Veľkou Lúčou a Klúčiarovými Kračanmi a spájalo sa so súčasným kanálom Vojka-Kračany J od Lúče na Ostrove; porov. Pišút, 2007, s. 86 (podľa VM. II koryto Barča pokračovalo až za obec Macov, kde sa rozvetvovalo na dve časti: 1. smerovala J na Trnávku, Báč ponad Kráľovianky a končila sa pri samote Šamot, 2. časť za Macovom pokračovala na SZ a rozdvajila sa tak, že jedna vetva smerovala na SZ k Veľkej a Malej Pake a končila sa pri Kvetoslavove a druhá vetva na SV, neskôr SZ a končila sa S od Malej Paky; podľa VM. II sa obidve vetvy pri Malej Pake opäť spájali a koryto smerovalo na JZ, pri Gančháze na SZ a končilo sa pri Novej Lipnici; svedčí o tom aj názov lokality *Horný Barč* v k. ú. obce Báč); variant: *Plátno; TN. 1. Barčské, 2. *Diely na Barč, 3. *Horný Barč, 4. *Na Barč, 5. *Tmavé Plátno, 6. *Za Barčom. VMp. 50: [45-31] (sčasti nelokalizovaný) VN.: 1248 *Barch* CDSI. II, Nr. 309 1253 *stagnum Barcs, gyolcs* CDSI. II, Nr. 420

1303 *Barch* RDSI. I, Nr. 201
 1307 *aqua Barch* RDSI. I, Nr. 481
 1323 *Baarcha* RDSI. II, Nr. 1072
 1882 *Barch, Barcs, Gyolcs* Ortway, s. 113
 1893 *Barcs ér* KMp. VLúč
 1894 *Barcs ér* KMp. BlaO.
 1954 *Barcs ér* ŠMpO. 5
 TN.: 1. 1893 *Bárcsi* (pole, niva) KMp. Bek.
 1893 *Barczegi* KMp. KGal.
 1973 *Barčské* ŠMpO. 5
 2. 1955 *Bárcsra menő dűlő* (pole) ŠMpO. 5
 3. 1884 *Felső Barcs* (pole) VM. III
 1979 *Felső Barcs* ŠMpO. 5
Horný Barč GEOP. ZMp. 10
 4. 1893 *Bárcsra menő és Barcsontúli* (niva) KMp. VBud. + MBud.
 1894 *Bárcsra menő* (pole) KMp. BlaO.
 1954 *Bárcsra menő* ŠMpO. 5
 1972 *K Barči* ŠMpO. 5
 1979 *Na Barč* ŠMpO. 5
Na Barč GEOP. ZMp. 10
 5. 1882 *Sötét Gyolcs* (polia) Ortway, s. 113
 6. 1893 *Bárcsra menő és Barcsontúli* (niva) KMp. VBud., MBud.
 Etym.: Názov *Barč* nie je jasný. J. Stanislav (2004, s. 28) toponymum *Barč* rekonštruuje ako *Borč(i)* alebo *Borč* z pôvodného *Boreč* (< OM. *Borčka*). T. Ortway (1882, s. 113) uvádza, že názov motivovala charakteristika časti pôvodného jazera, pretože bola zarastená rastlinou podobnou bodliaku (maď. *barcs*) a bola v kontraste s druhou časťou jazera, ktorá bola čistá, nezarastená a nazývala sa *Gyolcs* (< maď. *gyolcs* – plátno). Názov interpretujeme ako *Plátno; porov. TN. *Tmavé Plátno). L. Kiss (I,

s. 68) vykladá ON. *Barcs* v Šomoďskej župe z maďarského OM., ktorého pôvod považuje za nejasný (podľa neho možno súvisí s nem. *Bartsch*).

† **Barnak** dnes už zaniknuté južné rameno Ladovej vody pretekajúce malým rašeliniskom pri Farnej, ktoré ju sfarbovalo dohneda, v k. ú. Ivanka pri Dunaji; TN.: 1. Barnak, 2. *Barnacké.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2018 miest. *Barnak* IpD.

TN.: 1. 1894 *Barnak* KMp. IpD.

1988 *Barnak* ŠMO.5

1974 – 2007 *Barnak* ZMp. 10

2. 1894 *Barnakszög* KMp. IpD.

Etym.: Názov † *Barnak* vznikol z maď. adj. *barna* (= sloven. *hnedý*) a motivovala ho farba vody, resp. podložia.

† **Baroméló** zaniknuté 1 km dlhé koryto spájajúce Bokonský kanál s kanálom Veľká dolina na JZ okraji mesta Kolárovo; TN. Dobyťčie pole.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1837 – 40 *Baroméló* VM. II

1906 *Baroméló* KMp. Kol.

TN.: 1991 *Dobyťčie pole* (les aj pole) GNKo. Kol.

Etym.: Názov *Baroméló* vznikol podľa staršieho TN. *Baroméló* (< maď. apel. *barom* – sloven. dobytok; porov. TN. Dobyťčie pole) a motivovala ho skutočnosť, že lokalita sa zvykla používať na pasenie dobytká.

Barský potok vyteká z lokality Baraní les v k. ú. Vištuk. Niektorí autori stoťožňujú Barský potok s Vištuckým potokom – Brzancom (K. Hrdlovičová,

2016a), čo môže súvisieť so zmenou pôvodného koryta Vištuckého potoka; variant: Potôčik.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 2017 *Barský potok* KJÚLŠ

2018 miest. *Potôčik* Viš. (Hrdl.)

Etym.: Názov *Barský potok* vznikol azda z apel. *bar* – bot. obilnina z rodu mohár, *Setaria*, HSSJ, I, s. 111; sufix *-ský*; apel. *potok*.

Deminutívny názov *Potôčik* vznikol z apel. *potok* a sufixu *-ik* a pomenúva menej výdatný potok.

Lit.: K. Hrdlovičová, 2016a, s. 7.

Barvienok → Trniansky potok

Barvienský potok → Trniansky potok

† ***Bast** zaniknuté rameno pri obci Jelka (Šmil., 1932, s. 296).

VMp. 50: [45-13]; Šmil., Nr. 126

1300 *aqua Baast, Bast* Šmil. Nr. 126

Etym.: Názov *Bast nie je jasný (porov. Šmilauer, 1932, s. 499).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 499.

***Bazový jarok** → Strapatý jarok

Belá (Béle) → Krátky kanál

***Belá** (Bölö) → Kéčsky kanál

***Belá-Kéč** → Kéčsky kanál

Belá-Opatovský Sokolec → Sokolský kanál

† **Belder** zaniknuté rameno, ktorého J časť je dnes pravdepodobne Klá-

tovske rameno; nachádzalo sa v oblasti medzi miestnou časťou Horná Potôň-Lúky a zaniknutou samotou Abony na miestach dnešného Blahovského rybníka; malo viacero vetiev, čo dosvedčujú aj TN. s komponentom Bodor (porov. Pišút, 2007, s. 78); nemožno vylúčiť, že ide o pôv. rameno historického toku Dunaja, ktoré bolo oveľa dlhšie, pretože T. Ortvy (1882, s. 123) a V. Šmilauer (1932, s. 295) lokalizovali tok s rovnakým názvom medzi Sencom a Zoncom (zaniknutá osada, resp. časť obce Tureň); z dokladov P. Pišúta (2006) sa dá usúdiť, že v minulosti asi jestvovali dve ramená Beldera – *Malý Belder a *Veľký Belder (porov. doklad z roku 1517) a Klátovské rameno je zrejme pozostatkom *Veľkého Beldera; M. Beláková (2014, s. 120) uvádza aj jazero *Beldur* a lokalizuje ho medzi Bernolákovu a obec Nová Dedinka; varianty: *Belderský Dunaj, *Veľké rameno Dunaja, *Veľký Belder; TN.: 1. Bodor, 2. Dolný Bodor, 3. Horný Bodor, 4. Stredný Bodor; VN.: 1. Beleder, 2. *Malý Belder.

VMp. 50: [45-13]

VN.: 1301 *Bulder* Pišút, 2006

1430 *Belderduna*, *alio nomine Nagherduna* Pišút, 2006

1517 *Nagbelder* Pišút, 2006

Beldér Pišút, 2007, s. 78

TN.: 1. 1971 *Bieloramenský hon* (niva) VMp. 50

2. *Bödör* (pole, niva) GEOP. ZMp. 10

3. *Dolný Bödör* (pole) GEOP. ZMp. 10

4. *Horný Bödör* (pole) GEOP. ZMp. 10

5. *Stredný Bödör* (pole) GEOP. ZMp. 10

VN.: 1. → Beláková, 2014, s. 120

2. → *Malý Belder

Etym.: Názov *Beleder* nie je jasný. V. Šmilauer (1932, s. 295, 494) uvádza, že pravdepodobne vznikol z maď., maď.-tur. alebo svojím pôvodom neznámeho OM. *Belder* alebo *Boldor*, pretože výklad z podoby *Beld-ér narúša forma *Buldur*. M. Beláková (2014, s. 120) uvádza aj výklad motivácie a rekonštrukciu M. Duchoňa ako *Biele rameno (porov. TN. *Bieloramenský hon*) a predpokladá, že názov vznikol z ON. *Biel, *Bél a maď. *ér* – rameno; porov. Šmilauer, 1932, s. 464. Výklad by narúšala prítomnosť spoluhlásky *-d*, ktorá by však mohla v maď. vyjadrovať deminutívnosť.

Názvy *Belderský Dunaj (*Belderduna*) a **Veľké rameno Dunaja* (*Nagherduna*) → Malý Dunaj (1). Názov *Veľký Belder (*Nagbelder*) motivovala skutočnosť, že išlo o väčšie rameno Beldera v porovnaní s jeho menším ramenom → *Malý Belder.

Lit.: Beláková, 2014, s. 120; Šmilauer, 1932, s. 295; Ortvy, 1882, s. 123; Pišút, 2006.

***Belderský Dunaj** (1) → Malý Dunaj (1)

***Belderský Dunaj** (2) → Belder

† ***Bélhanosórém** pravdepodobne zaniknuté rameno Malého Dunaja pri Vojtechovciach, miestnej časti obce Nový Život; T. Ortvy (1882, s. 120) rameno lokalizoval medzi Vojtechovce a Vydrany; ON. Vojtechovce (v roku 1960 sa stali spolu s obcami Eliášovce a Tonkovce do obce Nový Život; Majtán, 1998, s. 210).

VMp. 50: [45-13]; Šmil., Nr. 127

VN.: 1239 *Berl honus ewren, Berl honus Er* CDSL. II, Nr. 48

1239/1241 *Beilhonus Ewren, Beel Homus Üröm, Berl honus Eurem Šmil.*, Nr. 127

ON.: Vojtechovce (časť obce Nový Život):

1239/1241 *Watha Šmil.*, Nr. 127

1239 *Watha, Vota, Wata* VSO. II, 336

1308 *Beluatha* VSO. II, 336

1773 *Beel-Vatta* Majt. 210

1786 *Bél-Watta* Majt. 210

1808 *Bél-Vata* Majt. 210

1863 *Belvatta* Majt. 210

1873 – 1907 *Bélvatta* Majt. 210

1913 – 20 *Bélvata* Majt. 210

1927 – 38 *Bél-Vata* Majt. 210

1938 – 45 *Bélvata* Majt. 210

1945 – 48 *Bél-Vata* Majt. 210

1948 – 60 *Vojtechovce* Majt. 210

Etym.: Názov **Bélhanosörém* podľa V. Šmilauera (1932, s. 296, 457, 460, 470) motivovala poloha močiara a vznikol z maď. *bél* – vnútorný, *han* – močiar a *örém, örém* – tóna, no uvádza aj rekonštrukcie A. Jerneya (**Bélye-örvény*; maď. *örvény* „krútnava, vodný vír“, MSS., s. 379) a T. Ortvaya (**Beilhonos örvény*). Vzhľadom na polohu vodného objektu nemožno vylúčiť, že názov motivovala lokalizácia močiara alebo tóna a vznikol z maď. ON. *Bél(-Vata)* = Vojtechovce (azda < OM. *Béla*, sloven. *Vojtech*).

*Belsko-ohradský kanál → Ohradský kanál

Belský kanál 9,5 km, pôvodne južná časť Ohradského kanála (ako jeden objekt bývajú zakreslené v niektorých

mapových dielach); odpája sa sprava od kanála Gabčíkovo-Topoľníky v k. ú. obce Dolný Štál, smeruje na JV až po osadu Malá Belá v k. ú. obce Okoč, kde sa spája s Chotárnyim kanálom; varianty: Ohradský kanál, Kürti; ON. 1. Jánošíkovo na Ostrove (predtým Belá), 2. Malá Belá; 3. Ohrady (predtým Kürt); TN. *Belá.

VMp. 50: 45-31; 32

VN.: 1979 *Belský kanál (Kürti)* GN. 10

1983 *Ohradský kanál* (h. č.), *Belský kanál* (d. č.) VMp. 50

1984 *Belský kanál* ZMp. 10

1989 *Belský kanál* AMp. 200

1991 – 93 *Belský kanál* ZMp. 10

1992 *Belský kanál* GNDS. DŠtál

1994 *Belský kanál* (aj na mieste Ohradského kanála) ZMp. 25

1999 *Ohradský kanál (Belský kanál)* TAS. 50

2000 *Belský kanál, Ohradský kanál* ZMp. 50

2003 *Belský kanál* VMp. 50

ON.: 1. Jánošíkovo na Ostrove; predtým Belá (osada; Okoč):

1782 – 84 *Böl m. h.* VM. I

1837 – 40 *Béle M. H., Nagy Béle* VM. II

1869 *Belle M.H.* PM.

1884 *Béle major* VM. III

1893 *Béle major* KMp. Topol.

1930 *Béle mjr.* GMp.

1938 *Béle ps.* ŠMp. 75

1952 *Béle ps.* Mp. 25

1955 – 61 *Jánošíkovo na Ostrove* TM. 5

1977 *Jánošíkovo na Ostrove* VSO. II, 341

1984 *Jánošíkovo na Ostrove* ZMp. 10

1992 *Jánošíkovo na Ostrove* GNDS. Okoč

1993 *Jánošíkovo na Ostrove* ZMp. 10

2006 *Jánošíkovo na Ostrove* VMp. 50

2. Malá Belá: → Malobelský kanál

3. Ohrady (predtým Kürt): → Ohradský kanál

TN.: 1893 *Béle puszta* (pole) KMp. Topol.

Etym.: Názov *Belský kanál* vznikol z osadného názvu [*Malá*] *Belá* – pravdepodobne z maď. *bél* – vnútorný (azda podľa polohy – prvé významné rameno na Žitnom ostrove v smere od Malého Dunaja; porov. aj predchádzajúce heslo), príp. z adj. *biely* alebo z maď. OM. *Béla* – sloven. Vojtech, apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa pri osade [*Malá*] *Belá*. Názvy *Ohradský kanál*, *Kürti* → *Ohradský kanál*.

† ***Bendovský jarok** zaniknutý jarok v lokalite Malé Bendovo a na J okraji Šarkanovskej pustatiny SZ od mesta Veľký Meder; TN. 1. *Bendovský jarok; 2. Malé Bendovo, 3. *Dlhé Bendovo, 4. *Krátke Bendovo; VN. *Malé Bendovo (2).

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Böndő ér* KMp. VMed.

TN.: 1. 1889 *Böndő ér* (pole) KMp. VMed.

2. → Malé Bendovo (2)

3. 1889 *Hosszú Bendő* KMp. VMed.

1955 – 61 *Hosszúbendő* TM. 5

4. 1955 – 1961 *Rövidbendő* TM. 5

VN. → *Malé Bendovo (2; kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: Nie je úplne jasné, či je starší VN. alebo súvisiace TN. Názov vznikol z maď. náreč. apel. *böndő* – hrádza (nachádzajúca sa pri rieke), príp. z hypokor. podoby osobného mena *Benedikt*

(*Benda, Bendo*). Názov vzhľadom na štandardizované terénne názvy (porov. aj ďalšie pri VN. → Malé Bendovo) interpretujeme v podobe **Bendovský jarok*.

Berínsky potok I. Poľný kanál (→ Vištucký potok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 2,1 km; pramení na SZ okraji lokality Predhorie, Z od horárne Fúgelka v k. ú. Dubová, tečie JV smerom, ústi v lokalite Za kaplnkou; potok do 60. rokov 20. stor. tiekol zo Z strany do centra obce, tu sa stáčil na SV a tvoril p. prítok Dubovského potoka; v súčasnosti je odkanalizovaný a časť z neho je situovaná v súčasnom koryte Poľného kanála; názvom *Berínsky potok* obyvatelia obce Dubová pomenúvajú celý → Poľný kanál; varianty: TN. 1. *Berínsky biokoridor*.

VMp. 50: 35-33; 34-44

VN.: 2007 *Berínsky potok* DOPP, 6

2007 miest. *Berínsky potok* PP Dub., 4

2011 *Berínsky potok* RV Dub., 5

2011 *Berínsky potok* UŠ Dub., 9

2014 náreč. *Berínski potok* Dub.

TN.: 2011 *Berínsky biokoridor* (Dubová, zalesnená časť) UŠ Dub., 9

Etym.: Názov *Berínsky potok* je nejasný, vznikol azda zo slovan. OM. Boren, Borin (< OM. Berin; v maď. prepise *Berény*; o nejasnom pôvode ON. Berin pozri Stanislav, 2004a, s. 39 – 40) alebo z TN. *Berín* (v materiáloch nedoložený); apel. *potok*.

Lit.: J. Stanislav, 2004a, s. 39 – 40.

Biela voda (1) I. Malý Dunaj, 7, 9 km; pôvodné ľavostranné rameno Malého Dunaja, ktoré vyteká z M. Dunaja, no

podteká pod Šúrsnym kanálom (v minulosti sa JZ od obce Bernolákovo do nej vlievala Strakatá voda (→ Čierna voda)) vo výške asi 131 m n. m., vo výške 128 m n. m. ústi do M. Dunaja. Od V okraja obce Ivanka pri Dunaji až po ústie do Malého Dunaja je občasným tokom; na časť Bielej vody sa vzťahoval názov → † *Plazov; varianty: Rameno Malého Dunaja, Ivanský Malý Dunaj, *Rameno Dunaja, Potok v Benovém háji; TN.: 1. Pri Bielej vode; 2. potok pri Beňovom háji.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1764 – 1787 *Weißßer Wasß.[er]* VM. I

1853 *Donau Arm* KKMp. IpD.

1954 *Rameno Malého Dunaja* ŠMO. 5

1954 *Ivanský Malý Dunaj* ŠMO. 5

1956 *Rameno Malého Dunaja* VTMP.

25

1964 – 1999 *Biela voda* MEN

1967 *rameno Malého Dunaja* ZVMp. 50

1968 *rameno Malého Dunaja* Voj. Mp. 10

1971 *Biela voda* HČ, 4

1974 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

1974 *rameno Malého Dunaja* ŠMO. 5

1983 *Biela voda* ZMp. 10

1983 *Biela voda (rameno Malého Dunaja)* GNOBAv. Bern., ChoG., Tom.

1986 – 1988 *Biela voda* ZMp. 10

1991 *Biela voda* ŠMO. 5

1996 – 2007 *Biela voda* Tmp. MK. Ba. 50

2000 *Biela voda* ZMp. 10

2007 *Biela voda* ZMp. 10

2010 *Biela voda* ZBGIS

2011 *Biela voda* TAS. 50

2018 miest. *Potok v Benovém háji* IpD.

TN.: 1. 2017 *Pri bielej vode* (hon) KJÚ-LŠ

2. 2018 miest. *Benov/Beňov háj* IpD.

Etym.: Názov *Biela voda* vznikol ako opozitný názov k VN. Čierna voda (1) z adj. *biely* (< psl. *bělb; nem. *weiß*); apel. *voda* (< psl. *voda; porov. Machek, 2010, s. 696).

Názov *Rameno Malého Dunaja* má technický charakter a vznikol z apel. *rameno* (< psl. *ramen v pôv. význame končatina; Machek, 2010, s. 507; nem. *r Arm*), VN. *Malý Dunaj* (< adj. *malý* (< psl. *malb; *ibid.*, s. 349), VN. *Dunaj* (nem. *Donau* < skýt. *ānavya, lat. *fluvius*, „*rieka, voda*“; Kiss, 1988, s. 395). Názov *Rameno Dunaja (nem. *Donau Arm*) má rovnakú motiváciu.

Názov *Ivanský Malý Dunaj* vznikol z ON. *Ivanka pri Dunaji* (→ [jazerro] Ivanka; kapitola Názvy vodných plôch...), VN. *Malý Dunaj* (→ vyššie VN. *Rameno Malého Dunaja*).

Názov *Potok v Benovém háji* vznikol z apel. *potok*, prep. v, TN. *Beňov háj* (< OM. *Beno Benedek* < hypokor. podoby OM. *Benedikt*, nositeľom mena bol podľa tradície miestny hájnik; apel. *háj*) a motivovala ho poloha.

Lit.: L. Kiss, 1988, s. 395.

† ***Biela voda** (2) zaniknuté rameno Čiernej vody v k. ú. Tureň.

VMp. 50: 45-11 (nezakreslený)

1894 *Fehér viz* KMp. Tur.

Etym.: Názov † *Biela voda vznikol z adj. *biely* (maď. *fehér*; v opozícii k VN. Čierna voda; 1), apel. *voda* (maď. *víz*) a motivoval ho charakter vody – čistota, priezračnosť.

***Biela voda** (3) → *Rameno Malého Dunaja* (1)

***Biely jarok** → Biely kanál

Biely kanál 3 km; kanál na V okraji obce Vrakúň, smeruje na V a JZ od obce Mad sa spája s kanálom Kračany-Boheľov; variant: *Biely jarok; TN. Biely jarok.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Fehérárók* ZMp. 50

1978 *Biely kanál* ZMp. 10

1979 *Biely kanál (Fehérárók)* GN. 10

1983 *Biely kanál* VMp. 50

1985 *Biely kanál* ZMp. 50

1989 *Biely kanál* ZMp. 10

1992 *Biely kanál* GNDS. Mad, Vrak.; VMp. 50

1994 *Biely kanál* ZMp. 25

1999 *Biely kanál* TMp. 154, TMp. 143

2000 *Biely kanál* ZMp. 50

2003 *Biely kanál* VMp. 50

2005 *Biely kanál* TAS.

2006 *Biely kanál* VMp. 50

2008 *Biely kanál* ZMp. 50

TN.: 1893 *Fehér árok* (pole) KMp. Vrak.

1955 – 1961 *Biely jarok (Fehér árok)* TM. 5

1957 – 71 *Biely jarok* TM. 10

1978 *Biely jarok* ZMp. 10

1989 *Biely jarok* ZMp. 10

1992 *Biely jarok* (pole) GNDS. Vrak.

Etym.: Názvy *Biely kanál* a *Biely jarok (maď. *Fehér árok*; maď. *fehér* – sloven. biely, *árok* – jarok) vznikli podľa terénneho názvu *Biely jarok*, ten azda podľa staršieho vodného názvu *Biely jarok; VN. *Biely jarok > TN. *Biely jarok*.

Bikásér II. → Býčí kanál (2)

† **Birtli** zaniknuté rameno Dunaja v lo-

kalite Birtli pri obci Hamuliakovo; TN. Birtli.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1880 *Birtli Ág* Pišút, 2006

1881 *Birtli ág* ZT.

TN.: 2014 *Birtli* (les) HSp.

Etym.: Názov *Birtli* pravdepodobne motivovala lokalizácia ramena a vznikol podľa TN. *Birtli* (vzhľadom na adjektívny tvar, v ktorom koncové *-i* pochádza z maďarčiny a má funkciu sloven. sufixu *-ský*, predpokladáme existenciu staršieho názvu *Birtl* (ten pravdepodobne z nem. *bërht*, sl. ligo-tavý, číry, azda aj bystrý; porov. aj TN. Berethalom; Kiss, 1988, s. 200); nemožno vylúčiť ani opačný smer motívácie (VN. > TN.).

Biskupické rameno 4,2 km; mŕtve ľavostranné rameno Dunaja JZ od Podunajských Biskupíc (časť mesta Bratislavy); v súčasnosti existuje iba jeho časť, pretože na starších mapách (KMp. PBis., Prieč.; 1894) sa v k. ú. Prievozu V od Petržalky zľava odpájalo z Dunaja v lokalite Vlčie hrdlo, smerovalo na JV, potom na JZ a pokračovalo v koryte dnešného Biskupického ramena; vodný objekt, ktorého doklady možno jednoznačne rekonštruovať ako *Starý Dunaj, stotožňuje P. Pišút (2006) so súčasným Vlčím hrdlom (porov. Chaloupecký, 1923, s. 256, 260); varianty: *Starý Dunaj, *Rameno Dunaja*, *Vlčie hrdlo; ON. Podunajské Biskupice; TN. Vlčie hrdlo.

VMp. 50: 44-23; 24; 42

VN.: 1247 *Schtarduna* Chal., 260

1262 *Staraduna*, *Starduna*, *Scharduna*

- (*Stharduna) Šmil., 1932, s. 292; Chal., s. 256, 260
 1262 *Stara Duna* Püspöki Nagy, 1991, s. 99
 1894 *Duna ág* KMp. PBis.; Prieu.
 19. stor. *Starduna*, Farkas Torok Pišút, 2006
 1954 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
 1958 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
 1965 *Biskupické rameno Dunaja* VVMp. 50
 1966 *rameno Dunaja*, *Biskupické rameno* Mp. PN. 200; TS., s. 66
 1972 *Biskupické rameno Dunaja* ZMp. 10
 1981 *Biskupické rameno* TS., s. 182
 1982 *Biskupické rameno* ZMp. 10
 1984 *Biskupické rameno* VMp. 50
 1985 *Biskupické rameno* ZMp. 25
 1986 *Biskupické rameno* ZMp. 25
 1987 *Biskupické rameno* ZMp. 10
 1993 *Biskupické rameno* VMp. 50
 1994 *Biskupické rameno* GNBA. PBis., Ruž.
 1995 *Biskupické rameno* ZMp. 10
 1996 *Biskupické rameno* ZMp. 10
 2000 *Biskupické rameno* ZMp. 10
 2003 *Biskupické rameno* VMp. 50
 2005 *Biskupické rameno* TMP. 50 (M. K.-juh)
 2006 *Biskupické rameno* TAS.
 2007 *Biskupické rameno* TMP. 50 (M. K. BA)
 2008 *Biskupické rameno* TASR. 50
 ON.: *Podunajské Biskupice*:
 1254 – 55 *Puspuk* VSO. II, 410
 1255 – 56 *Puspuk* CDSL. II, Nr. 489
 1262 *Pispuky* VSO. II, 410
 1265 *Pyspeky* VSO. II, 410
 1308 *Pispuky* RDSL. I, Nr. 537
 1313 *Püspöky* RDSL. I, Nr. 1125
 1338 *terra Pyspiky* Var., 1984, s. 128
 1359 *Vila Episcopi*, *Pyspekfalva* VSO. II, 410
 1439 *Pischolfstarif* Var., 1984, s. 128
 1773 *Püspöki*, *Pischdorff* Majt. 41
 1786 *Püschpöki*, *Bischdorf* Majt. 41
 1808 *Püspöki*, *Bischdorf*, *Biskupice* Majt. 41
 1863 – 1907 *Püspöki* Majt. 41
 1913 *Pozsonypüspöki* Majt. 41
 1920 *Biskupice* Majt. 41
 1927 – 44 *Biskupice pri Dunaji*, *Püspöki* Majt. 41
 1944 – 71 *Podunajské Biskupice* Majt. 41
 TN.: 1884 *Wolfsrüssel* (les) VM. III
 1984 *Vlčie hrdlo* VMp. 50
 1994 *Vlčie hrdlo* GNBA. Ruž.
 Etym.: Názov *Biskupické rameno* motivovala lokalizácia ramena a vznikol z ON. [*Podunajské*] *Biskupice*. ON. *Podunajské Biskupice* motivovala lokalizácia (adj. *podunajský* „ktorý je v poriečí Dunaja“, KSSJ., s. 498; < VN. *Dunaj*) a príslušnosť obce k Ostrihomskému arcibiskupstvu a kapitule od 11. do 13. storočia a ostrihomskému arcibiskupovi od 14. storočia (porov. VSO. II, s. 411). Časť názvu *Biskupice* vznikla z apel. *biskup* (maď. *püspök*, nem. *der Bischof*; < lat. *episcopus* < gréc. *ēpiscopos* „dohliadač“, Machek, s. 54), sufix *-ký*, apel. *rameno*. Názov *Biskupice* možno patrí do skupiny názvov odzrkadľujúcich kresťanskopohanské napätie, keď sa cirkev usilovala zakladať obce s kostolmi a farami pri obciach, ktoré sa spájali s rôznymi pohanskými obradmi a rituálmi. Toto onymickomotivačné napätie sa petrifikovalo v apelatívnych motivantoch stredovekých osadných názvov viacerých

susedných osád. R. Krajčovič (2005, s. 118) uvádza, že založenie Podunajských Biskupíc pri obci Vrakuňa (v súčasnosti mestská časť Bratislavy) malo eliminovať pohanské tradície (< apel. *vrakun* – liečiteľ, zaklínač, čarodejník, ktorý využíval hlas v predkresťanských obradoch na zaklínanie, výkriky“ < psl. *vrakunъ); porov. Stanislav, SJ. I, 243 (porov. aj názov Arcibiskupský Lél → Lél-Kosihy, VN. Lelec a i.).

Názov *Vlčie hrdlo motivovala lokalizácia ramena a vznikol podľa TN. *Vlčie hrdlo*, ktorý azda motivoval výskyt vlkov (< adj. *vlčí* < apel. *vlk* (maď. *farkas*, nem. *r Wolf*), zool. *Canis lupus*, KSSJ, 839; apel. *hrdlo* (maď. *torok*); porov. ON. blízkej rakúskej obce Wolfsthal), no nemožno vylúčiť ani metaforickú motiváciu: *vlk* – sekundárny prítok, rameno (porov. „mladý, tenký, no neúrodný výhonok ovocných drevín; planá odnož“; porov. Kálal, s. 773; R. Krajčovič uvádza označenie „potoka ako mladého vlka“, t. j. s vlastnosťami mladého vlka (záľudnosť, zákernosť; 1980, s. 222); v obidvoch motivačných prípadoch by bol opačný smer motivácie (VN. > TN.); porov. Krško, 2008, s. 257, 258; Majtán – Žigo, 1999, s. 86, 93; Sičáková, 1996, s. 89.

Názvy *Starý Dunaj (Starduna) a *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien, ktoré sú spojené s hlavným tokom Dunaja, a vznikli z VN. → Dunaj (1); apel. *rameno*.

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 256, 260; Pišút, 2006; Püspöki Nagy, 1991, s. 99 – 101; Šmilauer, 1932, s. 292.

Blahovský kanál (1) 3,6 km; začína sa pri ceste od samoty Kolónia do obce Veľké Blahovo SV od Orechovej Potône, smeruje na SV a spája sa sprava s Klátovským kanálom pri chovných rybníkoch S od Vydrián; v minulosti (1976, ZMp. 10) pretínal Starý Klátovský kanál a spájal sa Klátovským kanálom v koryte súčasného → Blatného kanála; variant: *Aboň; ON. 1. *Aboň (zaniknutá samota v okolí Blahovského rybníka), 2. Malé Blahovo, 3. *Maloblahovský mlyn, 4. Veľké Blahovo; TN. Blahovské; VN. 1. Blahovský rybník, 2. Maloblahovský kanál, 3. Veľkoblahovský kanál.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Abonyi VVMp.* 50

1971 *Blahovský kanál VMp.* 50

1976 *Blahovský kanál ZMp.* 10

1983 *Blahovský kanál VMp.* 50

1987 *Blahovský kanál ZMp.* 10

1990 *Blahovský kanál ZMp.* 10

1992 *Blahovský kanál VMp.* 50; GNDS.

OPot.

1993 *Blahovský kanál ZMp.* 25

1999 *Blahovský kanál TMp.* 50 (Gab.)

2003 *Blahovský kanál VMp.* 50

2008 *Blahovský kanál TASR.* 50

ON.: † *Aboň (zaniknutá oasada pri obci Veľké Blahovo):

1. 1884 *Abony puszta* (samota) VM. III

1898 *Abony puszta* MTT. 75

2. Malé Blahovo (časť mesta Dunajská Streda):

1231 *Castrenses trium villarum Oboni SŽO.*, 1999, s. 85

1236 *Obony* CDSI. II, Nr. 11

1239 *Obony, Abony* CDSI. II, Nr. 48

1240 *tres ville Oboni* VSO. I, 367

- 1298 *Fuloboni, Feloboni, Inferior Oboni* VSO. I, 367, 368
- 1298 *Syke de inferiori Oboni* SŽO., 1999, s. 85
- 1306 *Abani* RDSL. I, Nr. 421
- 1312 *Sykeabany, Syke Abani, Abani* RDSL. I, Nr. 975, 1008
- 1323 *Sikeabany* RDSL. II, Nr. 1097
- 1425 *Kysabany* VSO. I, 368
- 1773 *Sik-Abany* Majt. 78
- 1786 *Kisch-Abány* Majt. 78
- 1808 *Kis-Abony, Sik-Abony* Majt. 78
- 1863 *Kisabony, Sikabony* Majt. 78
- 1873 – 1920 *Sik Abony* Majt. 78
- 1938 – 45 *Sik Abony* Majt. 78
- 1927 – 38 *Malý Aboň, Sik-Abony* Majt. 78
- 1945 – 48 *Malý Aboň, Sik-Abony* Majt. 78
- 1948 – 60 *Malé Blahovo* Majt. 78
3. *Maloblahovský mlyn (Malé Blahovo):
- 1884 *Sik Abony Malom* (mlyn, majer) VM. III 1898 *Sik-Abonyi major* MTT. 75
4. Veľké Blahovo:
- 1162 – 1172/1236 *terra Oboni* VSO. III, 242
- 1231 *Castrenses trium villarum Oboni* SŽO., 1999, s. 85
- 1236 *Obony* CDSL. II, Nr. 11
- 1239 *Obony, Abony* CDSL. II, Nr. 48
- 1239 *Villa Oboni, terra Obony* VSO. III, 242
- 1240 *tres ville Oboni* CDSL. II, Nr. 66; VSO. I, 367
- 1256 *Oboni* CDSL. II, Nr. 553
- 1298 *Fuloboni, Feloboni, Inferior Oboni* VSO. III, 242
- 1298 *Syke de inferiori Oboni* SŽO., 1999, s. 85
- 1299 *Felabony, Naghabon* VSO. III, 242
- 1306 *Abani* RDSL. I, Nr. 421
- 1312 *Sykeabany* RDSL. I, Nr. 975
- 1321 *Abany* RDSL. II, Nr. 668
- 1323 *Feloboni, Felzirabany* RDSL. II, Nr. 1049, 1097
- 1367 *Pilathabony* VSO. III, 242
- 1425 *Kysabany* VSO. III, 242
- 1505 *Tothabany* VSO. III, 242
- 1511 *Chukarabany* VSO. III, 242
- 1773 *Nagy-Abany* Majt. 318
- 1786 *Nagy-Abány* Majt. 318
- 1808 *Nagy-Abony* Majt. 318
- 1863 – 1907 *Nagyabony* Majt. 318
- 1913, 1938 – 45 *Nemesabony* Majt. 318
- 1920 *Nemesabony, Nagyabony, Kisbarányos, Molnárháza* Majt. 318
- 1927 – 38 *Veľký Aboň, Nagy-Abony* Majt. 318
- 1945 – 48 *Veľký Aboň, Nagy-Abony* Majt. 318
- 1948 – *Veľké Blahovo* Majt. 318
- TN.: 1971 *Blahovské* (pole) VMp. 50
- 1992 *Blahovské* GNDS. VBlaH.
- VN.: 1. → Blahovský rybník (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
2. → Maloblahovský kanál
3. → Veľkoblahovský kanál.
- Etym.: *Názov Blahovský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. [Veľké] alebo [Malé] *Blahovo*; sufix *-ský*, apel. *kanál*. Osadné názvy [Veľké] a [Malé] *Blahovo* vznikli až v pol. 20. storočia z OM. *Blaho* (oslavný názov na počesť politika a publicistu Dr. Pavla Blaha; 1867 – 1927), ide o elipticko-substantivizovaný názov s posesívnym sufixom *-ovo*.
- Názov *Aboň* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z maď. názvu ON.

[Velké] alebo [Malé] Blahovo, prípadne podľa ON. zaniknutej samoty *Aboň. Niektoré historické doklady o ON. Veľké a Malé Blahovo nemožno vždy spoľahlivo stotožniť s jedným objektom (zmienka z roku 1240 v tvare *tres ville Oboni* sa vzťahuje zároveň až na tri osady; porov. VSO. I, s. 367). Je možné, že niektoré zmienky sa vzťahujú aj na niektoré už zaniknuté osady. Pri niektorých obciach si možno všimnúť rozdielne prívlastky, prípadne sa ich prívlastky menia: napr. zmienka z roku 1298 v tvaroch *Fuloboni, Feloboni, Inferior Oboni* sa vo VSO. (I, s. 367, s. 368; III, s. 242) vzťahuje na obidve obce, no latinský zápis prináleží jednej a maďarský zápis druhej obci (tvar *Feloboni* < asi z maď. *felső* „horný, vrchný“, *Inferior Oboni* < lat. *inferior* „nižší, dolný“); niektoré doklady o obci Veľké Blahovo (*Pilathabony, Kysabany, Tothabany, Chukarabany, Nemesabony, Molnárháza*) motivovala pravdepodobne príslušnosť obce k jednotlivcovi alebo (šľachtickému) rodu, prípadne etnická charakteristika (porov. SŽO., 1999, s. 85, 88). Maďarský názov *Sikabonyi* (*Sikabony* = maď. názov obce Malé Blahovo; doklady ukazujú, že názov *Sikabony* vznikol z OM. *Sik* alebo *Syk* (de Abany; → dokladová časť hesla Maloblahovský kanál), príp. nesprávnym zapísaním maď. *kis* – malý v podobe *syk/sik*; svojím pôvodom maďarský názov *Abony* vznikol podľa J. Stanislava z OM. *Aba*, ale dáva sa aj do súvislosti s turkickým apel. *aba* s významom otcov majetok; porov. Stanislav, 2004, s. 7; SŽO., s. 85).

Blahovský kanál (2) → Blatný kanál

Blahutov kanál 4,6 km; odvodňovací kanál Šúrskeho kanála a zavlažovací kanál v NPR Šúr, je pokračovaním Fofovského potoka. Vo výške 130 m n. m. vyteká zo Šúrskeho kanála, pod Šúrom pokračuje ako Hraničný potok a vo výške 130 m n. m. Z od lokality Triblavina ústi do Čiernej vody; variant: Blahutov potok.

VMp. 50: 44-22

- 1967 *Blahutov kanál* ZVMp. 50
  - 1971 *Blahutov kanál* ZMp. 50
  - 1974 *Blahutov kanál* ZMp. 10
  - 1983 *Blahutov kanál* GNOBAv. SJur
  - 1984 *Blahutov kanál* ZMp. 50
  - 1984 *Blahutov kanál* TMp. MK. 75
  - 1985 *Blahutov kanál* ZMp. 10
  - 1988 *Blahutov kanál* ZMp. 10
  - 1988 *Blahutov kanál* ŠMO. 5
  - 1989 *Blahutov kanál* ZMp. 50
  - 1991 *Blahutov kanál* VMp. 50
  - 1991 *Blahutov kanál* ZMp. 50
  - 1999 – 2000 *Blahutov kanál* ZMp. 10
  - 2003 *Blahutov kanál* VMp. 50
  - 2006 *Blahutov kanál* ZMp. 10
  - 2008 *Blahutov kanál* ZMp. 50
  - 2003 – 2011 *Blahutov kanál* MEN
  - 2011 *Blahutov kanál* TAS. 50
  - 2011 *Blahútov kanál, Blahutov kanál* PVŽP, 41
  - 2014 náreč. *Blahutov kanál, Blahutov potok* ChoG.
- Etym.: Názov *Blahutov kanál* vznikol z poses. tvaru OM. *Blahutov* (azda majiteľ pozemku; priezvisko *Blahut, Blahút* je v obci rozšírené), apel. *kanál* (umelo upravený tok). Motivácia nie je jasná.

Názov *Blahutov potok* vznikol z poses. tvaru OM. *Blahutov* (→ vyššie), apel. *potok*.

Blahutov potok → Blahutov kanál

Blatina I. Čierna voda (→ Malý Dunaj), 17, 8 km (PHPR, 2007, s. 81); plocha povodia: 37, 852 km²; pramení v lokalite Jágrová S od lokality Židovo vo výške asi 630 m n. m. Podľa vojenskej mapy (VTMpš. 50) pramení S od lokality Čmele (709 m n. m.). Rovnaký údaj uvádza aj PHPR (ibid.): „...na JV svahu pod hrebeňom spájajúcom vrchy Čmeľok a Čertov kopec (752 m n. m.)“. Vo výške 137 m n. m. SZ od obce Slovenský Grob v lokalite Mahulanka vteká do Šúrskeho kanála a pretína Viničniansky kanál. V rokoch 1700 – 1705 (porov. AGMp.) vtekala súčasná Blatina, vtedy pomenovaná ako Čierna voda, do dnešnej Čiernej vody JV od obce Svätý Jur v lokalite Šúr. Do dnešného koryta Čiernej vody vtekala spolu s Jurským potokom. Pokračovaním Blatiny je Stará Blatina (dĺžka 18,93 km), ktorá vyteká z Viničnianskeho kanála vo výške asi 137 m n. m. a v lokalite Dlhé lúky vteká do Čiernej vody.

Keďže názov Stará Blatina sa nevzťahuje na identické objekty a na daktorých mapách sa nazýva táto časť toku Blatina, neuvádzame ho v samostatnom hesle. Na označenie dnešnej Blatiny, vrátane jej pramennej oblasti, sa v minulosti používal aj názov silnejšieho toku Čierna voda (porov. ibid.), preto sú daktoré varianty totožné s variantmi v hesle → Čierna voda. Dnes ide o dve odlišné

pramenné oblasti a súčasná hydrografická situácia je rozdielna, preto uvádzame názvy v samostatných heslách; varianty: Hrubá dolina, *Svinská mláka, Cajloch → Cajla, *Starý potok (1), Šúrsky potok, Pezinský potok, Blatnica, Kanál Blatina, Stará Blatina, Starý Sajloch; → Rybnický potok; ON. Pezinok; UO: Saulaková ulica; TN. 1. Sajlocké lúky, 2.*Svinská mláka (Saulak), 3. Hrubá dolina, 4. *Starý kopec.

VMp. 50: 34-44, 44-22

1729 super rivulo *Saulacke Voda* a., 15

1736 amniculus *Bazingenßium* Bel, 4

1764 – 1787 *Schwartze Waßser* VM. I

1799 *Bazini patak* Vályi, 125

1799 *Czajla vize* Vályi, 65 (v obci Slov. Grob)

1810 – 1869 *Saulacken* VM. II (d. t.)

1810 – 1869 *Alter Bach* VM. II ((h. t.)

1852 *Bach Saulake* KKMp. Pez.

1875 – 1884 *Blatina* VM. III (pramenná oblasť)

1875 – 1884 *Saulacken* VM. III (→ Čierna voda (1); Z okraj Mysleníc)

1880 *Saulackenpatak* Voda a., 15

1895 *Saulacken* KMp. Pez.

1895 *Saulacken p.[atak]* KMp. Caj.

1896 *Saulacke patak* KMp. Jur

1941 *Stará Blatina* VMH.

1945 *Saulacken* ŠMp. 75

1945 *Hrubá dolina* ŠMp. 75 (h. t.)

1947 *Saulacke, saulok, sajlok* Voda, 15 (rpk.)

1952 *Hrubá dolina* ŠMp. 25

1952 *Saulacken* ŠMp. 25

1953 *Blatina* Voj. Mp. 50

1955 *Sajlok* ŠMO. 5

1956 *kanál Blatina* VTMp. 25

1956 *Šúrsky potok* VTMp. 25

-
- 1957 *Blatina* VTMPš. 50 (od prameňa po hájovňu Rybníček)
- 1957 *Rybnický potok* VTMPš. 50 (od hájovne Rybníček)
- 1957 *kanál Blatina* VTMPš. 50 (dnes Šúrsky kanál)
- 1957 *Šúrsky potok* VTMPš. 50
- 1959 *Šúrsky potok* TMp. MK. 75
- 1965 *Pezinský potok* HP
- 1967 *Čierna voda* ZVMp. 50 (d. t.)
- 1967 *Pezinský potok* ZVMp. 50
- 1967 *Šúrsky potok* ZVMp. 50 (d. t.)
- 1968 *Blatina* ZVMp. 50
- 1971 *Čierna Voda* HČ, 3
- 1971 *Blatina* ZMp. 50
- 1971 *Pezinský potok* ZMp. 50
- 1971 *Šúrsky potok* ZMp. 50
- 1972 *Blatina* ZMp. 10
- 1973 *Blatnica* ZMp. 25
- 1973 *Blatina* ZMp. 10
- 1974 *Pezinský potok* ZMp. 10
- 1974 *Saulak* THMp.
- 1975 – 1988 *Saulak* ŠMO. 5
- 1976 *Blatina* ZMp. 50
- 1981 *Šúrsky potok* TMp. MK. 75
- 1982 *Šúrsky potok* DubŽud., 13
- 1983 *Blatina* GNOBAv. Pez.
- 1984 *Blatina* VMp. 50
- 1984 *Blatina* TMp. MK. 75
- 1985 *Blatina* ZMp. 50
- 1985 *Pezinský potok* ZMp. 10
- 1986 *Pezinský potok* ZMp. 10
- 1987 *Blatina* ZMp. 25
- 1987 – 1988 *Blatina* ZMp. 10
- 1990 *Blatina* ZMp. 10
- 1991 *Blatina* ZMp. 25
- 1991 *Blatina* VMp. 50
- 1991 *Blatina* ZMp. 50
- 1992 *Saulak* THMp.
- 1993 *Blatina* ŠMO. 5
- 1994 *Saulak* ŠMO. 5
- 1995 *Blatina* ZMp. 25
- 1996 – 2007 *Blatina* TMp. MK. Ba. 50
- 1999 *Blatina* VMp. 50
- 1999 *Blatina* ZMp. 50
- 1999 – 2000 *Blatina* ZMp. 10
- 1997 *Blatina* VMp. 50
- 2003 *Blatina* VMp. 50
- 2003 *Stará Blatina* VMp. 50
- 2004 *Pezinský potok* PTA. 25
- 2004 *Blatina* PTA. 25 (h. t.)
- 2004 *Blatina* ZMp. 10
- 2005 – 2007 *Blatina* TAS. 50
- 2005 – 2007 *Kanál Blatina* TAS. 50
- 2006 *Blatina* ZMp. 10
- 2008 *Blatina* ZMp. 50
- 2008 *Stará Blatina* ZMp. 50
- 2010 *Blatina* ZBGIS
- 2011 *Blatina* TAS. 50
- 2010 *Stará Blatina* ZBGIS
- 2011 *Stará Blatina* TAS. 50
- 2011 *Pezinský potok* TAS. 50
- 2014 náreč. *Starí Sajloch* SG.
- 2014 náreč. *kanál* SJur
- 2017 miest. *Sauloch* KJÚLŠ; SJur
- 2017 *Pezinský potok, Cajlok* Pez. KJÚLŠ
- 2018 miest. *Cajloch* Pez.
- ON.: Pezinok:
- 1208 *Bozyn, Bozen* CDSl. I, Nr. 205
- 1208, 1216, 1245, 1270 (terra) *Bozen* Vars., 53
- 1231, 1397 terra *Bozyn* Vars., 54
- 1243 *Bozen* Stan., II., 351
- 1245 terra *Bozen* CDSl. II, Nr. 204
- 1256 *Bozin, Bozyn* CDSl. II, Nr. 531
- 1270 *Bozin* Vars., 54
- 1274, 1411 *Byzinio* Vars., 54
- 1295 *Bozyn, Bozinio, Bozin castrum* Vars., 54
- 1295, 1336 *Bozyn* Stan., II., 351

- 1313 territorio Bozen RDSL, Nr. 1087
- 1318 *Poesing* Vars., 54
- 1318 *Pösing* Stan., O., 42
- 1325 *Bozyn*, villa *Bozyn* Vars., 54
- 1327 *Bwzyn* LMŠ, 234
- 1334 poss. *Bozen* Vars., 54
- 1335, 1343 poss. *Bozyn* Vars., 54
- 1340 *Bozyn* Vars., 54
- 1347, 1357 *Bozyn* Stan., II., 351
- 1387 *Bazyn* LMŠ, 234
- 1437 *Pezink* Stan., 351
- 1439 *Posing* Vars., 54
- 1442 z *Pezyinka* Vars., 54
- 1634 *Bazin* Vars., 54
- 1773 *Bazinium*, *Bazin*, *Bösing*, *Pesinek* Majt., 225
- 1786 *Pösing*, *Bozin*, *Pezinek*, *Basinium* Majt., 225
- 1808 *Bazinium*, *Baziny*, *Bösing*, *Pösing*, *Pezynek* Majt., 225
- 1863 – 1913 *Bazin* Majt., 225
- 1920 *Pezinok* Majt., 225
- UO.: 2018 miest. *Saulaková ulica* *Pez*.
- TN.: 1. 1896 *Saulackenwiesen* (*Pezinok*; trávnatá plocha) *KMp*. *Jur*
- 1955 *Sajlocké lúky* ŠMO. 5
2. 1896 *Saulacken* (*Svätý Jur*; *hon*) *KMp*. *Jur*
- 1941 *Saulak* VMH.
- 2017 miest. *Sauloch* KJÚLŠ; *SJur*
3. 1953 *Hrubá dolina* (*Pezinok*; *dolina* v lese) *VTMp*. 50
- 1962 *Hrubá dolina* *VTMp*. 10
- 1965 *Hrubá dolina* *MEN*
- 1971 *Hrubá dolina* *ZMp*. 50
- 1973 *Hrubá dolina* *ZMp*. 10
- 1977 *Hrubá dolina* *ZMp*. 50
- 1983 *Hrubá dolina* *GNOBAV*, *Pez*.
- 1984 – 1991 *Hrubá dolina* *ZMp*. 50
- 1987 *Hrubá dolina* *ZMp*. 10
- 1999 *Hrubá dolina* *ZMp*. 50
- 2006 *Hrubá dolina* *ZMp*. 10
- 2008 *Hrubá dolina* *ZMp*. 50
- 2010 *Hrubá dolina* *ZBGIS*
4. 1810 – 1869 *Altenberg* (*Pezinok*; *vrch*) *VM*. II
- 1875 – 1884 *Altenberg* *VM*. III
- Etym.: Názov *Blatina* vznikol z apel. *blato*, suf. *-ina* (< *bōlto; Machek, 2010, s. 55) a pomenúva tok pretekajúci močaristým, blatitým územím.
- Názov *Stará Blatina* vznikol z adj. *starý* (označujúci *pôvodné koryto*; v súčasnosti je dolná časť toku zregulovaná), *VN*. *Blatina* (→ vyššie).
- Názov *Blatnica* vznikol z adj. *blatný* (< *blato*), suf. *-ica*.
- Názov *Kanál Blatina* je technický názov a vznikol z apel. *kanál* (umelo upravený vodný tok), *VN*. *Blatina* (→ *VN*. *Blatina*) a označuje zregulovanú časť toku.
- Názov *Cajla* (maď. *Czajla vize*) → *VN*. *Cajla*. Názov neoznačuje v tomto prípade p. prítok dnešnej *Blatiny*, ale jej časť v obci *Slovenský Grob*, t. j. strednú časť toku.
- Názov *Hrubá dolina* vznikol podľa *TN*. *Hrubá dolina* (< adj. *hrubý* – široký, veľký), apel. *dolina* (< *psl*. *doľb; terénna zníženie vytvorená vodným tokom).
- Názov *Svinská mláka (doklady *Saulak, *Saulake*, *Saulacken*, *Saulacke*, *Sajlok*) vznikol z nem. apel. *die Sau* (sloven. *sviňa*, metaforicky aj *špinavý*), apel. *die Lache*, *die Lacke* (= sloven. *kaluž*, *mláka*; I. *Voda* považuje koreň *lacke* za bavorskú podobu spis. nem. *e Lache* z lat. *lacus*; 1947, s. 15). Názov bol motivovaný (ne) čistotou vody alebo dna toku, prípadne pomenúva tok, pri ktorom sa zdržiavali

divé svine. S výkladom korešponduje aj heslo v online slovníku Grimmovcov *die saulacke* (porov. DWB.): „kaluž, v ktorej sa chladia svine“ (bair. *e saulachen*). S názvom súvisí aj miestny variant *Starý Sajloch*, ktorý vznikol z adj. *starý* – pôvodný, staré koryto), VN. → (*Svinská mláka).

Názov *Cajloch* vznikol pravdepodobne skomolením VN. *Sajloch* a ON. *Cajla* a používa sa na označenie Blatiny i toku Cajla.

Názov *Starý potok (nem. *Alter Bach*) vznikol z adj. *starý* (nem. *alt*), apel. *potok* (nem. *r Bach*).

Názov *Šúrsky potok* pomenúva dolnú časť toku pretekajúcu NPR Šúr a vznikol z pôvodného VN. *Šúr* (→ Šúr (3); Názvy vodných plôch...) a apel. *potok*.

Názov *Čierna voda (nem. *Schwartze Waßser*) → VN. Čierna voda pomenúva tok tečúci J cez Pezinok a miestnu časť Cajla smerom k Malému Dunaju. Na hornej časti toku ide o súčasnú Blatinu, v dolnej časti označuje dnešnú Čiernu vodu.

Názov *Pezinský potok* vznikol z ON. Pezinok < OM. *Božen, Boza*; J. Stanislav (2008, s. 42) uvádza OM. *Boza* (< verb. *bozkať, bozať*, sufix *-in*; viac porov. v štúdií J. Stanislava Zo slovenských miestnych názvov, In: SR, roč. IX, 1942, s. 193); podobne aj Lutterer – Majtán – Šrámek (1982, s. 234) vychádzajú z motivácie vlastníctva: *Bozov, Bazov majetok*. B. Varsik (1984, s. 54) nesúhlasí s výkladom z OM. *Boza* a prikláňa sa k podobe *Božen* zo základu *Bož-* a sufixu *-en*), apel. *potok*. KJÚLŠ uvádza ľudovú etymológiu z pôvodného ON.

Bazín (< baza, bez, bazga), ktoré Nemci po tatárskom vpáde ponemčili ako Bösing. Názov motivovala skutočnosť, že tok tečie v katastri mesta Pezinok.

Lit.: DWB.; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 234; J. Stanislav, 2004; J. Stanislav, 2008, s. 42; J. Stanislav, 1942, s. 193, In: Slovenská reč, roč. IX, č. 7/8; B. Varsik, 1984, s. 54.

***Blatistý kanál** (Sárréti csatorna) → Asód-Čergov

Blatná 2,5 km; kanál spájajúci sa s kanálom Olča-Kosihy Z od obce Veľké Kosihy v lokalite Blatná; s kanálom Olča-Kosihy sa nachádzal na mieste močiara *Blatný jarok (→ Olča-Kosihy); varianty: *Blato, *Blatný jarok, Blatnica; TN. Blatná.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1268 *aquam Saar* Šmil., Nr. 174

1837 – 40 *Sáros ér* VM. II

1884 *Sáros ér* VM. III

1889 *Sáros ér* KMp. VKos.

1952 – 57 *Sáros ér* TM. 25

1971 *Blatnica* ZMp. 50

1999 *Blatnica* TMp. 154

2000 *Blatná* VMp. 50

2005 *Blatnica* TAS.

2006 *Blatná* VMp. 50

2008 *Blatná* ZMp. 50

TN.: 1. 1889 *Sáros éri düllő* (lúka) KMp.

ZOlča

1955 – 61 *Blatnica (Sáros ér)* TM. 5

1957 – 71 *Blatnica* TM. 10

1985 *Blatná* ZMp. 10

1991 *Blatná (Blatnica)* (pole) GNKo.

VKos.

1993 *Blatná* ZMp. 10

2005 *Blatná* TAS.

2006 *Blatná* VMp. 50

Etym.: Univerbizovaný názov *Blatná* [voda] a názov *Blatnica* (< adj. *blatn-* + suf. *-ica*) vznikli prekladom maďarského názvu *Sáros ér*, ktorý interpretujeme ako **Blatný jarok* (maď. *sáros* = sloven. blatný, blatistý, apel. *ér* = sloven. jarok, rameno) a ten vznikol zo staršieho maď. názvu *Sár* (maď. *sár* = sloven. *blato*). Názvy motivoval blatistý charakter dna; VN. *Blatná*, *Blatnica* > TN. *Blatná*, *Blatnica* (porov. heslo Olča-Kosihy).

*Blatná lúka (Sárrét) → Klátovský kanál, Starý Klátovský kanál

Blatné 3 km; kanál J od mesta Gabčíkovo v lokalite Slané jazero; spája sa zľava s kanálom Vranie-Kotlíba; variant: *Sárosági*; TN. *Blatné rameno*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Sárosági* ZMp. 50

1976 *Šárošági* ZMp. 10

1979 *Blatné (Sárosági)* GN. 10

1983 *Blatné* VMp. 50

1985 *Blatné* ZMp. 50

1987 *Blatné* ZMp. 10

1992 *Blatné (Šárošági)* GNDS. Gab.

1992 *Blatné* ZMp. 10

1994 *Blatné* Zmp. 25

1999 *Blatné* Tmp. 143

2000 *Blatné* ZMp. 50

2003 *Blatné* VMp. 50

2005 *Blatné* TAS.

2006 *Blatné* VMp. 50

2008 *Blatné* ZMp. 50

TN.: 1893 *Sároság* (pole) Kmp. Gab.

1987 *Blatné rameno* ZMp. 10

1992 *Blatné rameno* (pole) GNDS. Gab.

Etym.: Názv *Blatné* vznikol univerbizáciou staršieho názvu *Blatné* [rameno]. Motivoval ho charakter dna a vznikol z adj. *blatný* (< apel. *blato*).

Maďarský názov *Sárosági* (**Blatnora-menský*) je odvodený od terénneho názvu *Sáros ág* (= sloven. *Blatné rameno*): maď. *sáros* – *blatný*, *ág* – *rameno*) + maď. suf. *-i* = sloven. suf. *-ský*, ten však vznikol z pôvodného názvu ramena *Sároság* (**Blatné rameno*): VN. **Sáros ág/*Blatné rameno* > TN. *Sáros ág/Blatné rameno* > VN. *Sárosági/Blatné*.

Blatnica (1) → *Blatná*, *Olča-Kosihy*

Blatnica (2) → *Blatina*

*Blatný jarok → *Blatná*, *Olča-Kosihy*

Blatný kanál 2,7 km; spája Klátovský kanál (1) a Starý Klátovský kanál pri Blahovskom rybníku SV od obce Orechová Potôň; v minulosti (1976, ZMp. 10) sa v jeho koryte nachádzal → Blahovský kanál; variant: Blahovský kanál; ON. 1. Malé Blahovo, 2. Veľké Blahovo; VN. 1. Blahovský kanál, 2. Blahovský rybník.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1971 *Blatný kanál* VMp. 50

1976 *Blahovský kanál* ZMp. 10

1992 *Blatný kanál* VMp. 50

2003 *Blatný kanál* VMp. 50

2008 *Blatný kanál* TASR. 50

ON.: 1., 2. → Blahovský kanál (1)

VN.: 1. → Blahovský kanál (1)

2. → Blahovský rybník (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Blatný kanál* motivovala

charakteristika koryta a vznikol proprializáciou adj. *blatný* (< apel. *blato* < psl. *bólto, Machek, s. 55), apel. *kanál*. Názov *Blahovský kanál* → Blahovský kanál (1).

Blatný potok (1) → Stoličný potok

Blatný potok (2) → Trniansky potok

***Blato** → Blatná

***Bobří močiar** (Hódoslapos) → Vydrí kanál

† **Bocianí kanál** 3,6 km; zaniknutý kanál V od obce Opatovský Sokolec, smeroval na JV až J od samoty Veľký Kováč okolo samôt Starý Goláš a Nový Goláš a spájal sa s kanálom Brestov; TN. Bocianie.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1982 *Bocianí kanál* VMp. 50

1985 *Bocianí kanál* ZMp. 50

1992 *Bocianí kanál* GNDS. Okoč

1994 *Bocianí kanál* ZMp. 25

2000 *Bocianí kanál* VMp. 50

2006 *Bocianí kanál* VMp. 50

ON. > TN.: 1930 *Botlian Samoty* GMp. 50

1938 *Bodianske Samoty (Bogyarét)* ŠMp. 75

1957 *Bodianske Samoty* GŠ. 50

1984 *Bocianie* ZMp. 10

1992 *Bocianie* (pole) GNDS. Okoč

1993 *Bocianie* ZMp. 10

1994 *Bocianie* ZMp. 25

2005 *Bocianie* TAS.

Etym.: Názov *Bocianí kanál* vznikol

z TN. *Bocianie* (< apel. *bocian*; vták z čeľade bocianovitých – Ciconiidae), apel. kanál a pomenúval kanál, ktorý sa nachádzal v lokalite Bocianie. Staršie doklady ON. (TN.) môžu ukazovať, že názov bol nevhodne adaptovaný (správne azda *Bodzianske < ON. *Bodza*); porov. názov samôt *Starý Golláš* a *Nový Goláš* (< mad. adj. *gólyás* = bocianí).

Bočný Bokonský kanál 1,3 km; kanál spájajúci sa s Bokonským kanálom na S okraji mesta Kolárovo v lokalite Bokoň; VN. Bokonský kanál; TN. Bokoň. VMp. 50: 45-32

VN.: 1984 *Bočný Bokonský kanál* ZMp. 10

1993 *Bokonský kanál* ZMp. 10

1994 *Bočný Bokonský kanál* ZMp. 25

2000 *Bočný Bokonský kanál* VMp. 50

2006 *Bočný Bokonský kanál* VMp. 50

TN.: Bokoň: → Bokonský kanál

VN.: → Bokonský kanál

Etym.: Názov *Bočný Bokonský kanál* vznikol z VN. → Bokonský kanál a adj. *bočný* (< *bok*; smerujúci z boku). Názov vyjadruje postavenie kanála k nadradenému (Bokonskému) kanálu.

Doklad *Bokonský kanál* (1993) sa vzťahuje na nadradený kanál a nevyčleňuje me ho ako samostatný variant.

***Bočný Čergovský kanál** (Csörgői mellékcsatorna) → Asód-Čergov

Bodické rameno 6,5 km; odpája sa od Šulianskeho ramena pri koryte Dunaja Z od obce Bodíky, smeruje na JV; rozvetvuje sa na viac vzájomne pospájaných ramien a v lokalite Kráľovská lúka

JZ od obce Baka sa spája s Bačianskym ramenom; varianty: *Dunaj, Rameno Dunaja; ON. Bodíky; TN. Bodíky; VN. 1. Bodický kanál, 2. Dunaj. VMp. 50: 45-31
VN.: 1893 *Duna folyam* KMp. Bod.
1893 *Duna ág* (d. č. ramena) KMp. Bod.
1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1966 *Bodické rameno* (!) Mp. PN. 200; TS., s. 95
1966 *Bodíkovské rameno, Bodické rameno* TS., 69, 108
1971 *Bodické rameno* VMp. 50
1975 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1987 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1988 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1992 *Bodické rameno* GNDS. Bod.
1993 *Bodické rameno* VMp. 50
1993 *rameno Dunaja* ZMp. 10; ZMp. 25
1994 *Bodické rameno* ZMp. 25
1999 *Bodické rameno* Tmp. 50 (Gab.)
2003 *Bodické rameno* VMp. 50
2006 *Bodické rameno* TAS.
2008 *Bodické rameno* TASR. 50
ON.: Bodíky:
1272 – 1290 *Bodak* VSO. I, 443
1304 *Bodok* RDSL. I, Nr. 336
1330 *Bodak iobagionum udvornicorum* SŽO., 1999, s. 67; SJ. I, 245; SJ. II, 49
1463 *Wamosbodak* VSO. I, 443
1512 *Nagy Bodak* VSO. I, 443
1773 *Nagy-Bodak* Majt. 36
1786 *Nagy-Bodák* Majt. 36
1808 *Nagy-Bodák, Nagy-Bodágh* Majt. 36
1863 – 1913 *Nagybodak* Majt. 36
1938 – 45 *Nagybodak* Majt. 36
1927 – 38 *Bodak* Majt. 36
1945 – 48 *Bodak* Majt. 36

1948 – 60, 1988 – *Bodíky* Majt. 36
1960 – 87 súčasť Horného Baru; Majt. 36
TN.:1992 *Bodíky* (pole) GNDS. Bod.
VN.: 1. → Bodický kanál
2. → Dunaj (1).
Etym.: Názov *Bodické rameno* motivovala lokalizácia ramena a vznikol z ON. *Bodíky*, apel. *rameno*. Osadný názov považujú autori SŽO. (1999, s. 67) za nejasný. J. Stanislav (SJ. I, s. 245; SJ. II, s. 49) rekonštruuje názov v podobe **Bodák(y)* s topobázou *bod-* a sufixom *-ák* (< verb. *bodat*, *bodnúť*; porov. Machek, s. 59), takže by sa dalo predpokladať vojenské, prípadne výrobné zaradenie pôvodných obyvateľov obce. Doklad o obci v podobe *Wamosbodak* (maď. *vámos* – colný < maď. *vám* – clo; MSS., s. 581) môže svedčiť o brode cez Dunaj s mýtnym miestom. Na druhej strane Dunaja v Maďarsku sa nachádza obec Malé Bodíky (maď. *Kisbodak* oproti Bodíkom, maď. *Nagy Bodak*), ktorú založili bodícki pastieri a na konci 19. st. sa v dôsledku regulácie koryta Dunaja dostala na pravú stranu Dunaja (SŽO., 1999, s. 67).
Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Dunaja, a vznikol z VN. → *Dunaj*; apel. *rameno*; podobne variant *Dunaj (maď. *Duna folyam*).

Bodický kanál 6 km; začína sa pri obci Bodíky, smeruje na JV; spája sa sprava s Dunajským kanálom Z od obce Baka; v minulosti (1975, ZMp. 10) tvoril s kanálom Trstená-Baka jeden kanál, neskôr sa rozčlenil v dôsledku výstavby Du-

najského kanála; varianty: Čiliž, C VII; ON. Bodíky; VN. Bodické rameno. VMp. 50: 45-31

VN.: 1970 *kanál C VII* VMp. 50

1971 *Bodický kanál* VMp. 50

1975 *Čiliž* ZMp. 10

1988 *Čiliž* ZMp. 10

1992 *Čiliž* ZMp. 10

2003 *Bodický kanál* VMp. 50

2008 *Bodický kanál* TASR. 50

ON.: Bodíky: → Bodické rameno

VN.: → Bodické rameno

Etym.: Názov *Bodický kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Bodíky* (→ *Bodické rameno*), apel. *kanál*.

Názov *Čiliž* vyjadruje skutočnosť, že ide o pôvodnú časť toku → Čiližského potoka.

Technické pomenovanie *C VII* vzniklo z konštrukcie pozostávajúcej z grafémy *C* a numerického znaku *VII* (= 7); rovnaké technické označenie odzrkadľuje prepojenosť kanála s kanálmi Gabčíkovo-Topolníky a Trstená-Baka.

Bohelovský kanál 8,5 km; kanál odpájajúci sa od kanála Gabčíkovo-Topolníky S od obce Vrakúň, smeruje na JV a pri Bohelovských rybníkoch J od obce Bohelov sa spája s kanálom Kračany-Bohelov; varianty: *Kanál, Rybnický kanál, Náhon N, Náhon N_o; ON. Bohelov; TN. Rybničný most. VMp. 50: 45-31, 32

VN.: 1893 *Csatorna* KMp. Mad

1971 *Náhon N, Náhon N_o* ZMp. 50

1978 *Kračany-Bohelov* ZMp. 10

1979 *Bohelovský kanál* GN. 10

1982 *Bohelovský kanál* VMp. 50

1983 *Bohelovský kanál* VMp. 50

1984 *Rybnický kanál* ZMp. 10

1989 *Bohelovský kanál, Kračany-Bohelov* ZMp. 10

1992 *Bohelovský kanál (Rybnický kanál)*

GNDS. Mad, Pov., Vrak.; VMp. 50

1993 *Rybnický kanál* ZMp. 10

1994 – 95 *Bohelovský kanál* ZMp. 25

1999 *Bohelovský kanál* TMp. 154, 143

2000 *Bohelovský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2003 *Bohelovský kanál* VMp. 50

2005 *Bohelovský kanál* TAS.

2006 *Bohelovský kanál* VMp. 50

ON.: Bohelov:

1456 *Beg* VSO. I, s. 176

1773 *Bögellő* Majt. 37

1786 *Bögellő* VSO. I, 176

1808 *Bögellő, Bögölő* Majt. 37

1863 *Bögellő, Bögöllő* Majt. 37

1873 – 1948 *Bögellő* Majt. 37

1947 *Bohelov* VSO. I, s. 176

1948 *Bohelov* Majt. 37

TN.: 1984 *Rybničný most* ZMp. 10

1992 *Rybničný most (pole)* GNDS. Pad.

1993 *Rybničný most* ZMp. 10

Etym.: Názov *Bohelovský kanál* vznikol z osadného názvu *Bohelov* (L. Kiss ho odvodzuje od starotur. apel. *beg* – pán, vodca, 1988, s. 249; napr. v susednej obci Padáň žilo turkické etnikum Pečenehov), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri obci *Bohelov*.

Starší názov *Rybnický kanál* motivovala skutočnosť, že sa nachádza pri Bohelovských rybníkoch; vznikol z adj. *rybnický* (< apel. *rybník*), apel. *kanál* (porov. TN. Rybničný most).

Starší názov *Kanál (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol podľa funkcie proprializáciou maď. apel. *csatorna* –

sloven. kanál. Technické pomenovania *Náhon* a *Náhon N₀* vznikli proprializáciou apel. *náhon* (žlab, kanál, ktorým sa privádza voda k nejakému zariadeniu, napr. k mlynu), graféma *N* a identifikačný číselný znak *0* (nula).

Názov *Kračany-Boheľov* nevyčleňuje ako samostatný variant – doklady vznikli priradením objektu ku kanálu *Kračany-Boheľov*, s ktorým sa spája.

***Bokoň** → Bokonský kanál

Bokonský kanál 4,5 km; kanál začínajúci sa v lokalite *Bokoň Z* od mesta *Kolárovo*, smeruje na *JV*, neskôr na *JZ* a *JV*, na *J* okraji mesta *Kolárovo* pri osade *Jelšie* sa spája s kanálom *Asód-Čergov*; TN. *Bokoň*; variant: *Bokoň.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Bokony* ZMp. 50

1979 *Bokonský kanál* (*Bokony*) GN. 10

1982 *Bokonský kanál* VMp. 50

1984 *Bokonský kanál* ZMp. 10

1985 *Bokonský kanál* ZMp. 50

1991 *Bokonský kanál* GNKo. Kol.

1993 *Bokonský kanál* ZMp. 10

1994 *Bokonský kanál* ZMp. 25

1999 *Bokonský kanál* TMp. 154

2000 *Bokonský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Bokonský kanál* TAS.

2006 *Bokonský kanál* VMp. 50

2008 *Bokonský kanál* ZMp. 50

TN.: 1884 *Bókony* VM. III

1906 *Bókony* KMp. Kol.

1957 – 71 *Bókoň* TM. 10

1971 *Bókoň* ZMp. 50

1979 *Bokoň* (*Bókoň*) (pole) GN. 10

1982 *Bokoň* VMp. 50

1991 *Bokoň* (*Bókoň*) GNKo. Kol.

1993 *Bokoň* ZMp. 10

1999 *Bokoň* TMp. 154

2000 *Bokoň* ZMp. 50

2004 *Bókony*, *Bokoň* PMp. 10

Etym.: Názov *Bokonský kanál* (maď. *Bokony*) vznikol z terénneho názvu *Bokoň* (názov pravdepodobne vznikol z osobného mena *Bok* alebo jeho derivátu *Bokony*; porov. Stanislav, 2004, s. 19 – 20; palatálna podoba *Bokoň* môže pochádzať z pôvodného posesívneho tvaru *Bokonjb* (t. j. *Bokonov*), ktoré Maďari prevzali ako *Bokony*; L. Kiss podobné doklady zo stredoveku odvodzuje od maď. apel. *bakony* – hustý les; 1970, s. 142), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Bokoň*. Starší názov *Bokoň (maď. *Bokony*) vznikol podľa TN. *Bokoň*.

Boldog-Sládkovičovo 15,4 km; kanál, ktorý vznikol reguláciou pôvodného *Zičiho* potoka; vyteká v lokalite *Dolné lúky* na *JV* od obce *Blatné*, *S* od mesta *Sládkovičovo* v lokalite *Pri železnici* sa spája so *Stoličným* potokom; varianty: *Starý potok*, *Zičiho kanál*, *Zičiho potok*, *Ziči*, *Zičiho*, + *Malý potok* (1); ON. 1. *Boldog*, 2. *Sládkovičovo*, 3. *Senec*; TN. 1. *Pri Zičiho potoku*, 2. *Čady*. VMp. 50: 45-11

VN.: 1875 – 1884 *Nowi p.[atak]* VM. III (ako kanál je značená len dolná časť)

1892 *Csádé patak* KMp. PÚ. (rameno *Stoličného* potoka)

1898 *Új patak* MTT. 75

1933 *Potok*, *Zichy Dém.*, 194

1936 *Nowi p.[atak]* ŠMp. 25

1954 *Starý potok* ŠMO.5

1956 *Nový potok* VTMP. 25 (d. t.)

- 1957 *Nový potok* VTMPš. 50
 1959 *Nový potok* TMP. MK. 75 (d. t.)
 1965 *Zichy potok* VTMP. 10
 1965 *Zichi* VTMP. 10
 1969 – 1970 *Zichy potok* ZVMp. 50
 1971 *Zichy potok* ZMp. 50
 1971 *Zichy* HČ
 1972 – 1975 *Zichyho potok* ZMp. 10
 1975 *Zichyho potok* ZMp. 50
 1976 *Zičiho kanál* ŠMO. 5
 1979 *Zichy potok* ŠMO. 5
 1979 *Zichyho potok, Zichy potok* GNZMp. okres Gal.
 1980 *Zichyho kanál* ŠMO. 5
 1983 *Zichyho potok, Zichyho* GNOBAV. Báh., Čtj.
 1986 *Zichyho potok* ZMp. 50
 1989 *Zichyho potok* ŠMO. 5
 1989 *Zichyho kanál* THMp.
 1990 *Zichyho potok* THMp.
 1991 *Zichyho potok* ZMp. 50
 1992 *Zichyho potok* ZMp. 10
 1992 *Boldog – Sládkovičovo (Zichyho potok)* VMp. 50
 1993 *Zichyho potok* ZMp. 10
 1993 *Zichyho potok* ŠMO. 5
 1993 *Zičiho potok (Zichyho potok)* GNOG. VG.
 1994 *Zičiho potok* ZMp. 25
 1998 *Zičiho potok* MEN
 2000 *Boldog – Sládkovičovo* ZMp. 50
 2003 *Boldog – Sládkovičovo (Zičiho potok)* VMp. 50
 2004 *Zichyho potok* ZMp. 25
 2004 – 2005 *Boldog – Sládkovičovo* MEN
 2006 miest. *Malý potok* PÚ., Dém., 181
 2006 *Zičiho potok* Dém., 17
 2006 *Zičiho kanál* Dém., 23
 2006 *potok Boldog* TOOZ. VG., 13
 2006 *Zichyho potok* TOOZ. VG., 12, 13
 2008 *Boldog – Sládkovičovo* MEN
 2008 *Boldog – Sládkovičovo* ZMp. 50
 2010 *Boldog-Sládkovičovo* ZBGIS
 2012 *Boldog – Sládkovičovo (Zičiho potok)* TAS. 50 (h. t. po sútoku so Starým potokom)
 2012 *Boldog – Sládkovičovo* TAS. 50 (od sútoku so Starým potokom)
 2012 *Nový potok* TAS. 50 (nesprávne po sútoku s Novým kanálom)
 2012 náreč. *Zičiho potok* PÚ.
 2012 náreč. *Zichiho potok* PÚ.
 2012 náreč. *Zichého potok* PÚ.
 2012 náreč. *Noví potok* PÚ.
 2012 *Senecký kanál* PÚ. (h. t.)
 2017 *Kanális (Boldog), Zicsi patak (VG.)* KJÚLŠ
 ON.: 1. *Boldog*:
 1240 *Twlwei* Fek., 109
 1245 *Tulwej* VSO I., 179 (fls.)
 1276 *Tholuo*y Vars., 117
 1333 *Tolvajfö*lde (*Tolwayfelde*), *Tolwayfeldu* alias *Bodogfalwa, Tolwayffelde, Bodogazonfalua* Vars., 117
 1335 *Bodogazonfalwa* VSO I., 179
 1335 *Bodogazonffalva* Fek., 317
 1336 *Tolvayfolua* Vars., 92
 1347 *Tolvoy* Fek., 147
 1552 *Bodogazonfalwa* Fek., 160
 1773 *Boldogfalva, Matka Bozy* Majt., 38
 1786 *Bóldogfalwa, Matka Boží* Majt., 38
 1799 *Boldogaszonyfalva, Matka Bozsi, Villa Mariae* Vályi, 240
 1808 *Boldogfalva, Boldogaszonyfalva, Matka Boží* Majt., 38
 1810 – 1869 *Boldogfalva* VM. II
 1863 – 1882 *Boldogfalva* Majt., 38
 1888 – 1907 *Boldogfa* Majt., 38
 1913 *Pozsonyboldogfa* Majt., 38

- 1920 – 1938 *Matka Božia, Boldogfa* Majt., 38
 1938 – 1945 *Pozsonyboldogfa* Majt., 38
 1945 – 1948 *Matka Božia, Boldogfa* Majt., 38
 1948 – 1960 *Matka božia* Majt., 38
 od 1960 *Boldog* Majt., 38
 1977 *Frauendorf* VSO I., 179
2. Sládkovičovo:
 1326 *Gyozyg* VSO III., 42
 1332 – 1337 *Dyosec* VSO III., 42
 1335 *Gyozeg Fek.*, 317
 1378 *Dyosug* VSO III., 42
 1401 *Dyozegh* VSO III., 42
 1773 *Dioszegh* Majt., 265
 1786 *Dioszeg* Majt., 265
 1808 *Diószeg* Majt., 265
 1919 *Nemecký Dioseg* Dém., 86
 1920 *Veľký Dioseg* VSO III., 42
 1927 *Veľký Diosek* VSO III., 42
 1943 – 1945 *Diószeg* Majt., 265
 1945 – 1948 *Diosek* Majt., 265
 od 1948 *Sládkovičovo* Majt., 265
3. Senec:
 1251 *Zemch* Krajč., 215
 1260 *Synči* Stan. I., 407
 1273 *Seynche* Stan. I., 407
 1310 *Szemeth* RDSL., Nr. 824
 1310 *Zemch* RDSL., Nr. 801
 1323 *Zemch* RDSL., Nr. 987
 1323 *Scemch* RDSL., Nr.
 1335 *Scempcz* Fed., 76
 1344 *Scemch* Fed., 15
 1360 *Wortperk* Fed., 15
 1367 *Scemch* SSM, 59
 1390 *Zempch* Fed., 15
 1423 *Scempch* SSM, 59
 1434 *Wartberg* Fed., 15
 1439 *Wartperig* Fed., 15
 1451 *Senncz, Sempcz, Wartberg* Fed., 15
 1565 *Wardperg* Fed., 92
 1735 *Szemptzum* Bel, In: SSM, 240
 1773 *Szempc, Walterstorff, Senecz* Majt., 261
 1786 *Wartberg, Szempcz, Senz* Majt., 261
 1808 *Szempc, Szencz, Wartberg* Majt., 261
 1863 *Szempc, Szenc* Majt., 261
 1873, 1913, 1938 – 1945 *Szenc* Majt., 261
 1877 – 1907 *Szempc* Majt., 261
 1920 *Senec* Majt., 261
 1927 – 1938 *Senec, Szenc* Majt., 261
 1945 – 1948 *Senec, Szenc* Majt., 261
 1948 *Senec* Majt., 261
 TN.: 1. 1969 *Pri Zichyho potoku* (Veľký Grob; pole) VTmP. 10
 1972 – 1992 *Pri Zichyho potoku* ZMp. 10
 1993 *Pri Zičiho potoku* GNOG. VG.
 2010 *Pri Zičiho potoku* ZBGIS
 2017 *Za Zichyho potokom, Pri Zichyho potoku* KJÚLŠ
2. → Čadíky (kapitola *Názvy vodných plôch...*); (Pusté Úľany; mokrad', pasienky, polia)
 Etym.: Názov kanála *Boldog-Sládkovičovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Boldog* a *Sládkovičovo*. ON. *Boldog* vznikol podľa zasvätenia kostola Nanebovzatia Panny Márie z maď. *boldog* (sloven. šťastný, blahoslavený) resp. maď. *Boldogasszony* (sloven. Nanebovzatá Panna Mária). Starší názov *Boldogu Tolvaj* má maď. pôvod (maď. *tolvaj* – sloven. zlodej), pre hanlivý charakter sa osada premenovala podľa patrónky kostola (posvätený v r. 1333). V stredo-vekých listinách (RDSL. Nr., 81) sa spomína *Peter, syn Tolvaja (Petrum filium

Tolwe, Petrus filium Tolve). Pôvodný názov osady mohol vzniknúť aj z OM. *Tolvaj.

Názov *Sládkovičovo* vznikol z OM. *Sládkovič* (Andrej Sládkovič, vl. menom Andrej Braxatoris, pseud. A. S.; A. Sl.; Ondrej Krasislav Sládkovič; Sl, významný básnik a kultúrny pracovník; (porov. ESS, 107)). Do r. 1948 sa obec nazývala *Diosek* (Majtán, 1998, s. 265) z maď. apel. *dió* (= sloven. orech), maď. apel. *szeg* (= sloven. kút, zákutie, osada, zásek), t. j. *Orechová osada. O apel. *szeg* (*zeek*, *zeg*, *zeegy* vo význame samota, brod, miesto) porov. aj Chaloupecký, 1923, s. 115.

Názov *Starý potok* vznikol z adj. *starý* (psl. *starv; jestvujúci skôr, pôvodný; v opozícii k adj. *nový* vo VN. *Nový potok*), apel. *potok*. Názov označuje tok nachádzajúci sa J od kanála Boldog-Sládkovičovo a tvoriaci jeho pravostranný prítok (→ VN. *Reca-Úľany*). Stredná časť súčasného kanála Boldog-Sládkovičovo sa v minulosti označovala ako *Starý potok*, neskôr ako *Zičiho potok* a nesprávne sa stotožňovala s *Novým potokom*. K výkladu názvu *Nový potok* → *Nový kanál*, ide tu o nesprávne označenie a zámenu so susedným vodným tokom, ktorý je jeho ľavostranným prítokom. Obyvatelia napriek zámene tokov označujú kanál Boldog-Sládkovičovo ako *Nový potok* (názov preferujú pred podobou *Zičiho potok*).

Názvy *Zičiho potok* a *Zičiho kanál* vznikli z OM. *Ziči* (Jozef *Zichy* († 1924), predstaviteľ voderadskej grófskej vetvy; priezvisko *Zichi* < predikát *de Zich* < ON. *Zich* (obec v *Zalianskej stolici*);

výstavba kanála sa začala počas života Dr. Jozefa *Zičiho* a skončila sa v roku 1933 po jeho smrti), apel. *potok*, apel. *kanál* (ide o najstarší funkčný odvodňovací kanál v okolí). Podľa A. Démutha (2006, s. 17) potok slúžil ako prírodné kúpalisko spolu s → *Týtešom*, *Stavidlom* a *Rašelinami*.

Vznik názvu *Malý potok* motivovala veľkosť toku v porovnaní so susedným „veľkým“ *Stoličným potokom* (adj. *malý* (< psl. *malъ), apel. *potok*). Názov pomenúva dnes už zaniknutú časť bývalého *Zičiho potoka*, ktorou pokračoval ako → *odpadový kanál* *Kyšyn*.

Vznik názvu *Senecký kanál* súvisí s ON. *Senec* (< apel. *seno*, krmivo pre dobytok z usušenej trávy (porov. *Krajčovič*, 2005, s. 215); kanál sa začína v k. ú. *Senec*) a apel. *kanál*.

Lit.: A. Démuth, 2006, s. 17; M. Majtán, 1998, s. 265; J. Stanislav, 2008, s. 45.

Böllő → *Dvorský kanál*, *Kécský kanál*

*Borsoška → *Rázsoška*

Brestov pôv. 2,3 km; kanál Z od obce *Okoč*, smeruje na *JZ*, zľava sa spája s *Komárňanským kanálom* a dnes tvorí Z časť *Čalovského Dudváhu* (pôvodne tvorili jeden objekt s → *Farským kanálom*); varianty: *Goláš-Brestov, *Brestovský kanál*; ON. 1. *Brestovec*, 2. *Starý Goláš*, 3. *Nový Goláš*; TN. *Brestov*.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Gólyás-Brestov* ZMp. 50

1979 *Brestov (Gólyás-Brestov)* GN. 10

1982 *Brestov* VMp. 50

1984 *Brestov* ZMp. 10

1991 *Brestov* (*Brestovský kanál*) GNKo. Bres.

1992 *Brestov* GNDS. Okoč

1993 *Brestov* ZMp. 10

1994 *Brestov* ZMp. 25

2000 *Brestov* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Brestov* VMp. 50

2008 *Brestov* ZMp. 50

ON.: 1. Brestovec:

1327 *Zylas* VSO. I, 239

1398 *Zilas* VSO. I, 239

1863 *Szilas* VSO. I, 239

1863 – 1948 *Szilas* Majt. 43

1948 *Brestovec* VSO. I, s. 239; Majt. 43

2. Starý Goláš (samota; Okoč):

1971 *Starý Golyáš* ZMp. 50

1981 *Starý Golyáš* GN. 11

1992 *Starý Goláš* (*Starý Golyáš*) GNDS.

Okoč

1994 *Starý Goláš* ZMp. 25

1999 *Golyás* SŽO., 135

3. Nový Goláš (samota; Okoč):

1971 *Starý Golyáš* ZMp. 50

1981 *Nový Golyáš* GN. 11

1992 *Nový Goláš* (*Nový Golyáš*) GNDS.

Okoč

1999 *Golyás* SŽO., 135

TN.: 1984 *Brestov* ZMp. 10

1991 *Brestov* (pole) GNKo. Bres.

1993 *Brestov* ZMp. 10

1994 *Brestov* ZMp. 25

Etym.: Názov *Brestov* vznikol podľa terénneho názvu *Brestov* (< apel. *brest*, bot. *brest* poľný, bot. *Ulmus campestris*; geneticky súvisí s apel. *breza*, psl. **berza*; Machek, s. 47, 49) a pomenúva kanál v lokalite *Brestov*. Názov *Brestovský kanál* vznikol z TN. *Brestov* alebo ON. *Brestovec* (< apel. *brest*, suf. *-ov-ec* + suf. *-ský*), apel. *kanál* a pomenúva kanál,

ktorý sa nachádza v lokalite *Brestov* alebo pri obci *Brestovec*.

Názov **Goláš-Brestov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov [Starý] *Goláš* alebo [Nový] *Goláš* (< maď. adj. *golyás* – bocianí; < maď. apel. *golya* – bocian; vták z čeľade *bocianovité*, lat. *Ciconiidae*); porov. → *Bocianí kanál*.

*Brestovec (*Szilas*) → *Farský kanál*

Brestovský kanál → *Farský kanál*, *Brestov*

Brestový jarok (1) p. *Stoličný potok* (→ *Čierna voda* → *Malý Dunaj*), 5,4 km; pramení na JZ svahu kopca *Malá Homola* v lokalite *Úvozy* vo výške asi 540 m n. m. v k. ú. *Modra*, tečie JV smerom cez lokalitu *Úvozy*, preteká cez nenapustenú retenčnú nádrž k *Podhorskej ulici*, v meste *Modra* je odkanalizovaný a ústi tu do *Stoličného potoka* (porov. aj PPM, 2011); varianty: **Ohnavská dolina*, *Ohnavský potok*, **Strminový potok* (*Meredek patak*), *Štampošský potok*, **Kamenný potok*, *Štampoch*; TN.: 1. *Brestové*, 2. *Ohnavy*, 3. *Ohnavská dolina*, 4. *Ohnavské rúbanisko*, 5. *Strmina*, 6. *Štampochy*; UO.: *Ohnavská cesta*; VN.: † *Ohnavská barina* (kapitola *Názvy vodných plôch...*).

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1610 *Stein Bach* Voda a., 16

1670 *Stanpoch* Voda a., 16

1766 *Steinbach* Voda a., 16

1854 *Ohnavska dolina* = *Das Hohenauer Thal* NKKMp. Mod. (h. t.)

1894 *Meredek patak* KMp. Mod.

- 1945 miest. *Rustengraben* Šulla, 6
 1961 miest. *Brestový jarok* Lehot., 177
 1982 miest. *Brestový járek* Mod., Kraic, 7
 1989 *Brestov jarok* PMp. 10
 1999 *Brestov járok* PMp. 10
 2006 miest. *Štamposký potok* Mod., Voda, 574
 2009 *Brestov jarok* PMp. 10
 2012 náreč. *Brestový járek* Mod.
 2012 náreč. *Ohnavský potok, Hohnavský potok* Mod.
 2012 náreč. *Štamposký potok* Mod.
 TN.: 1. 1955 *Brestové* (Modra; vinohrady, trávnatá plocha) ŠMO. 5
 2. 1575 – 1868 *Hohenau* (Modra; časť lesa, kopec aj vinice) Voda, 566, 588
 1854 *Hohenau, Hohenauer Wald* (les) NKKMp.
 1606 *Hoheney* Voda, 574
 1607 *Hoheneyen* Voda, 574
 1615 *Hohenei, Hohenai* Voda a., 18
 1630 *Hoheney* Voda a., 18
 1640 *Hohenay* Voda a., 18
 1670 *Hohenai* Voda a., 18
 1695 *Hohenei, Hohenay* Voda, 574
 1698 *Hohenay* Voda a., 18
 1710 *Hohenau* Voda, 574
 1848 – 1849 *Hohenau* Voda, 236
 1850 – 1920 *Ohnava* Voda a., 18
 1868 *Hohenau* Voda, 574
 1969 *Hohnava* VTMP. 10
 70. roky 20. stor. *Ohnavy* PMp. obrys. 25
 1974 *Ohnavy* ZMp. 10
 1982 miest. *Ohnavy* Mod., Kraic, 10
 1983 *Ohnavy* GNOBAV. Mod.
 1990 *Ohnavy* THMp.
 2006 miest. *Ohnava, Ohnaj, Hovnaj* Mod., Voda, 566
 2006 *Ohnavy* ZMp. 10
 2009 *Ohnavy* PMP. obrys. 10
 2017 miest. *Ohnava, Ohnavi, Ohňavy, Ohnivi* KJÚĽŠ
 3. 1982 miest. *Ohnavská dolina* (Modra; časť lesa, terénna preliačina) Mod., Kraic, 5
 4. 2017 miest. *Ohnaské rúbanisko* KJÚĽŠ (les)
 5. 1854 *Der steile Berg* (Modra; chrbát) NKKMp. Mod.
 1894 *Meredek* KMP. Mod.
 1945 miest. *Prudký* Mod., Šulla, 7
 1977 *Rudké* PMP. Mod.
 1979 *Strmina* GNZMp. 50, 97
 1982 miest. *Prudké* Mod., Kraic, 5
 2009 *Prudké* PMP. obrys. 10
 6. 1466 *Stambach* (Modra; časť lesa) Voda, 580
 1504 in den *Stampäch* Voda, 580
 1575 *Stheinbach* Voda, 580
 1608 *Steinbächl* Voda, 580
 1868 *Steinbach* Voda, 580
 1982 miest. *Štampochy* Mod., Kraic, 10
 2006 miest. *Štampoch, Štampochy* Mod., Voda, 574
 2006 *Steinbach* Voda, 574
 2006 miest. *Štampoch* Mod., Voda, 580
 2012 náreč. *Štamposká dolina* Mod.
 UO: 2017 miest. *Ohnavská cesta, Štamposká cesta* KJÚĽŠ
 VN.: → Ohnavská barina (kapitola *Názvy vodných plôch...*).
 Etym.: *Názov Brestový jarok* vznikol z TN. *Brestové* (< adj. *brestový* < apel. *brest*, lat. *Ulmus*; nem. *e Rustbaum, Rüstbaum* (k výkladu nem. apel. *e Ruster* porov. J. Grim – W. Grim, 1815), apel. *jarok* (maď. *árok*, nem. *r Graben*) a označuje menší tok pretekajúci brestovým porastom. Skrátená podoba *Brestov* je nárečová. *Názov Rustengraben* vznikol

z nem. apel. *Rusten* (sloven. hrdza) a je pravdepodobne chybným záznamom názvu.

Názov *Štampošský potok* vznikol z TN. *Štampochy* resp. *Štampoch* < nem. VN. *Steinbach* (= sloven. *Kamenný potok); apel. *r Stein* (= sloven. kameň), apel. *r Bach* (= sloven. potok). Rovnakú motiváciu má variant *Štampoch*. P. Šulla (1945, s. 23) navrhol upraviť TN. *Štampochy* do slovenčiny ako *Kamenné potoky*, *Pri Kamenných potokoch*, *Potočná dolina*.

Názov *Ohnavská dolina (nem. *Das Hohenauer Thal*) vznikol skomolením nemeckého TN. *Das Hohenauer Thal* z nem. adj. *hohen* (sloven. vysoký), nem. sufiku *-au* (sloven. pozemok nachádzajúci sa v blízkosti vodného toku, niva; I. Voda (2006, s. 574) hovorí o „pozemkoch v blízkosti vodného toku nad „štampošským potokom“. Pišút et al. (2009, s. 15) uvádzajú významy: 1. niva, zaplavované územie, 2. riečny ostrov, 3. zaplavovaný lužný les), apel. *s Tal* (= sloven. dolina, údolie). K sufiku *-auer* (nem. *Aue* „luhová mokrina z ide. *akwa*“ porov. aj Ondruš, 2002, s. 27).

P. Šulla (1945, s. 16) navrhol úpravu TN. Ohnavy na Horné nivy, Návrsia, Horná dolina.

Názov *Ohnavský potok* (→ vyššie).

Názov *Strminový potok (maď. *Meredek patak*) vznikol z TN. *Strmina* (< adj. *strmý*, *prudký*; maď. *meredek*), apel. *potok* a označuje „potok, ktorý v skalnatom svahu vyryl hlboké koryto“ (porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 574).

Názov *Kamenný potok (nem. *Stein Bach*) vznikol z nem. apel. *r Stein* (= slo-

ven. kameň), apel. *r Bach* (= sloven. potok) a motivoval ho charakter podložia. Lit.: P. Šulla, 1945; I. Voda, In.: Žudel, 2006, s. 574 – 580.

† ***Brestový jarok** (2) zaniknutý tok v k. ú. Svätý Jur; pramenil pravdepodobne v J časti lokality Kotly a SV od lokality Veľké Nové hory vo výške nad 300 m n. m.; v 19. stor. bol tok zakreslený až v lokalite Kolená (SV od mesta Sv. Jur) a stráca sa v Z časti lokality Brestové (kedysi Šúrsky les). TN. 1. *Brestová lúka, 2. Brestové.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1896 *Rusten árok* KMp. Jur

TN.: 1. 1896 *Rustenwiesen* (Svätý Jur; trávnatá plocha, pole) KMp. Jur

2. 1968 – 1992 *Brestové* (Svätý Jur; pole) MEN

1974 – 1991 *Brestové* ŠMO. 5

1983 *Brestové* GNOBAV. SJur

2000 *Brestové* ZMp. 10

2004 *Brestové* PTA. 25

2010 *Brestové* ZBGIS

Etym.: Názov *Brestový jarok vznikol z apel. *brest* (= nem. *e Ruster*) → VN. *Brestový jarok* (1), apel. *jarok* (= maď. *árok*); vznikol z TN. *Brestové* – v lokalite rástol dominantný brest (zdroj KJÚLŠ).

***Brezový potok** → Limbašský potok

Brodisko → Tarnocký kanál

Brzanec → Vištucký potok

Bučanka 5,4 km; kanál začínajúci sa v lokalite Nový pasienok na JZ od obce

Pusté Úlany, pokračuje cez lokalitu Dolné Čady, na Z od obce Sládkovičovo v lokalite Pri železnici vteká do Zičiho potoka; pôvodne sa jeho S časť nazývala *Malý potok (Kis patak; 1,4 km dlhý), J časť, ktorá je umelým predĺžením toku, sa nazýva Bučanka; varianty: *Malý potok (2), Bučanský potok; TN. 1. Bučanka, 2. Kišový, 3. Horný Kišov. VMp. 50: 45-11
VN.: 1892 *Kis patak* KMp. PÚ.
1959 *kanál Bučanka* Tmp. MK. 75
1965 *Bučanka* VTmp. 10
1965 – 1966 *Ručanka* VTmp. 10
1969 *odpad Bučanka* VMp. 50
1970 *odpad Bučanka* VMp. 50
1971 *odpad Bučanka* ZMp. 50
1971 *Bučanka* ZMp. 10
1975 *Bučanka* ZMp. 50
1975 *Bučanka* ZMp. 10
1975 *odpad Bučanka* ZMp. 50
1979 *Ručanka* ŠMO. 5
1979 *Bučanka* GNZMp. 50, 14
1986 *Bučanka* ZMp. 50
1989 *Bučanka* ŠMO. 5
1991 – 1992 *Bučanka* ZMp. 50
1992 *Bučanka* VMp. 50
1992 *Bučanka* ZMp. 10
1993 *Bučanka* ŠMO. 5
1993 *Bučanka* GNOG. PÚ.
1994 *Bučanka* ZMp. 25
1998 – 2005 *Bučanka* MEN
2000 *Bučanka* ZMp. 50
2003 *Bučanka* VMp. 50
2006 *Bučanka* Dém., 23
2006 *bučanský potok* Dém., 115
2008 *Bučanka* ZMp. 50
2010 *Bučanka* ZBGIS
2012 *kanál Bučanka* TAS. 50
2012 náreč. *Bučanka* PÚ.

TN: 1. 1875 – 1884 *Bucsanka erdő* (Pusté Úlany; les) VM. III
1936 *Bucsánka erdő* (*ardő*) ŠMp. 25
1898 *Bucsanka erdő* KMp. PÚ.
2. 1955 *Kišový* (Veľký Grob; pole) ŠMO.5
3. 1893 *Szempci határtól vagy Kisov* (Veľký Grob; pole, trávnatá plocha) KMp. PÚ.
1969 *Horný Kišov* VTmp. 10
1972 – 1992 *Horný Kišov* ZMp. 10
1993 *Horný Kišov* GNOG. VG.
2010 *Horný Kišov* ZBGIS
Etym.: Názov *Bučanka* vznikol z apel. *bučina* resp. *buk* (< psl. *bukъ*; bukový porast; podľa porastu lokality v minulosti; porov. aj Š. Ondruš, 2004, s. 164; V. Machek 1957, s. 48) alebo z verb. *bučať*, *ručať* (< psl. *bučati*, *bukati*; šumenie, bučanie, hučanie; porov. Š. Ondruš, 2004, s. 205); doklad *Ručanka* je pravdepodobne chybný zápis názvu.
V pramennej lokalite Bučanky sa nachádzajú rozsiahle pastviny hovädzieho dobytku, preto sa prikláňame k výkladu motivovanému verb. *bučať*, *ručať*; k výkladu porov. aj A. Démuth, 2006, s. 67. Doklady o poraste buka sme nezaznamenali.
Názov *Bučanský potok* vznikol multiverbizáciou z VN. *Bučanka* (→ vyššie), apel. *potok*.
Názov **Malý potok* (Kis patak) vznikol z adj. *malý* (= maď. *kis*), apel. *potok* (= maď. *patak*) a označoval časť toku v lokalite Nový pasienok, v ktorej vzniklo na odvodnenie lokality prepojenie Bučanky so Zičiho potokom. Podľa informátora prepojenie v súčasnosti nejestvuje, asi pred 10 rokmi bolo zasypa-

---

né. Podľa ľud. výkladu (KJÚLŠ) názov Kišov pochádza z OM. majiteľa lokality Kiša.

Bučanský potok → Bučanka

Buk-Pavel 3,5 km; kanál začínajúci sa pri samote Buk a pri samote Pavel Z od mesta Komárno sa spája s kanálom Nová Stráž-Divina; smeruje na JV, potom na SV; ON. 1. Buk, 2. † Dolný Buk, 3. Pavel.

VMp. 50: 45-43; 34

VN.: 1993 *Buk-Pavel* ZMp. 10

1995 *Buk-Pavel* ZMp. 25

1999 *Buk-Pavel* TMp. 154, NZK. 10

2005 *Buk-Pavel* TAS.

2006 *Buk-Pavel* VMp. 50

ON.: 1. Buk (pôvodne Horný Buk; samota; Zlatná na Ostrove):

1387 *Buk* VSO. III, 355

1480 *Felse Bewk* VSO. III, 355

1837 – 40 *P. Bök (Erdelyi)* VM. II

1889 *Felső Bök, Bök major* KMp. ZnO.

1898 *Bökk psz. [puszta]* MTT. 75

1920 – 34 *Bökk ps.* VM. III re

1938 *Bökk ps.* ŠMp. 75

1952 – 57 *Bökk* TM. 25

1955 – 61 *ps. Bök (Bök puszta)* TM. 5

1957 – 71 *Bök* TM. 10

1977 *Bökk* VSO. III, 355

1985 *Buk* ZMp. 10

1991 *Buk* GNKo. ZnO.

1995 *Buk* ZMp. 25

2008 *Buk* ZMp. 50

2. † ON. > TN. Dolný Buk (zaniknutá samota; Zlatná na Ostrove):

1387 *Buk Inferior* VSO. III, 355

1985 *Dolný Buk* ZMp. 10

1993 *Dolný Buk* ZMp. 10

3. Pavel (miestna časť; Komárno):

1249 *Sanctus Paulus* CDSL. II, Nr. 262

1268 *Ecclesia S. Pauli, ubi sunt populi ecclesie* VSO. II, 325

1312 *villa sancti Pauli* RDSL. I, Nr. 991

1837 – 40 *Puszta Szt. Pál, P. Kis Szt. Pál* VM. II

1884 *ps. Sv. Pavel* 1884 VM. III

1898 *Szt. [Szent] Pál psz. [puszta]* MTT. 75

1920 – 34 *ps. Sv. Pavel* VM. III re

1930 *ps. Sv. Pavel* GMp.

1938 *ps. Sv. Pavel* ŠMp. 75

1955 – 61 *Svätópavelská pusta (Szent Pál pusta)* TM. 5

1957 *Osada Pavel* GŠ. 50

1957 – 71 *Pavel* TM. 10

1966 *Pavel* TS., mapa

1977 *Svätý Pavol* VSO. II, 325

1982 *Pavel* VMp. 50

1991 *Pavel* GNKo. Kom.

2000 *Pavel* ZMp. 50

Etym.: Názov *Buk-Pavel* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Buk* (< apel. *buk*, psl. *bukъ*, bot. buk lesný, lat. *Fagus silvatica*) a *Pavel* (OM. *Pavel*; azda podľa patrocínia sv. Pavla, V. Šmilauer tento výklad odmieta a dáva ho do súvislosti s komesom Pavlom, ktorý kúpil územie obce od kláštora a rodu Koppanovcov a predal časť r. 1276 synom Gabriela a ľuďom „de Kezu de Wagkuz“; 1932, s. 305). Názov pomenúva kanál začínajúci sa pri osade Buk a končiaci sa pri osade Pavel.

*Butlerov jarok p. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,4 km; pramení na SV svahu kopca Suchý vrch (396 m n. m.) vo výške asi 220 m n. m. v k. ú.

mesta Pezinok, tečie V smerom, pod horárňou Sirková sa stáča SV, pri okraji mesta Pezinok vteká do Blatiny a spolu vtekajú do odkanalizovaného ramena Blatiny; tok napája → Suchá studnička (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1852 *Butler Graben* KKMp. Pez.

1941 *Butlerov jarok* VMH.

2018 *Butlerov jarok* web 27

Etym.: Názov *Butlerov jarok vznikol azda z poses. tvaru OM. *Butler* (pravdepodobne majiteľ lokality), apel. *jarok* (nem. *r Graben*).

Býčí kanál (1) 1 km; kanál V od obce Topoľníky, spája sa s Chotárnym kanálom; variant: *Svinská studňa; TN. Býčie.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Disznokút* ZMp. 50

1978 *Svinský kanál* ZMp. 50

1979 *Býčí kanál (Disznokút)* GN. 10

1982 *Býčí kanál* VMp. 50

1984 *Býčí kanál* ZMp. 10

1985 *Býčí kanál* ZMp. 50

1991 *Býčí kanál* ZMp. 10

1992 *Býčí kanál* GNDS. Topoľ.

1994 – 95 *Býčí kanál* ZMp. 25

2000 *Býčí kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Býčí kanál* VMp. 50

2008 *Býčí kanál* ZMp. 50

TN.: 1884 *Disznokút* VM. III

1893 *Bikás* KMp. Topoľ.

1955 – 61 *Bikas, Disznokúti rét* TM. 5

1957 – 71 *Býčie* TM. 10

1971 *Býčie* ZMp. 50

1979 *Býčie (pole)* GN. 10

1982 *Býčie* VMp. 50

1991 *Býčie* ZMp. 10

1992 *Býčie* GNDS. Topoľ.

1999 *Býčie* TMp. 154, TMp. 143

1999 *Disznokút SZO.*, 150

2005 *Býčie* TAS.

2008 *Býčie* ZMp. 50

Etym.: Názov *Býčí kanál* vznikol z terénneho názvu *Býčie* (< apel. *býk*), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Býčie.

Starší maďarský názov *Disznokút* vznikol pravdepodobne podľa pôvodného využitia objektu, interpretujeme ho v podobe *Svinská studňa (maď. *disznó* – sloven. sviňa, maď. *kút* – sloven. studňa) – slúžil ako napájadlo pre pasúce sa svine.

Býčí kanál (2) 3,5 km; kanál okrúhleho tvaru na Z okraji obce Kameničná, od-pája sa od kanála Kolárovo-Kameničná a spája sa s Komárňanským kanálom (pôvodne išlo o ľavostranné rameno historického koryta Čalovského Dudváhu pred jeho zaústením do Váhu); varianty: **Rameno Dudváhu, Bikasér II*; TN. *Starý pasienok* (predtým *Starý dobytčí pasienok*).

VMp. 50: 45-43

VN.: 1889 *Dodvág ág* KMp. Kam.

1957 – 71 *Býčí kanál* TM. 10

1971 *Bikasér II.* ZMp. 50

1979 *Býčí kanál (Bikasér II.)* GN. 10

1982 *Býčí kanál* VMp. 50

1986 *Býčí kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Býčí kanál* GNKo. Kam.

1993 *Býčí kanál* ZMp. 10

2000 *Býčí kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Býčí kanál* VMp. 50

TN.: 1957 – 71 *Starý dobytčí pasienok (pole)* TM. 10

1991 *Starý pasienok* GNKo. Kam.

2004 *Dobytčie* PMp. 10

Etym.: Názov *Býčí kanál* pravdepodobne vznikol z terénneho názvu **Býčie* (maď. **Bikás*; v excerpovanom materiáli nie je doložený) alebo z adj. *býčí* (< apel. *býk*), apel. *kanál* (porov. TN. *Starý dobytčí pasienok*). Tú istú motiváciu má aj starší maďarský názov *Bikasér II*, ktorý vznikol z maď. adj. *bikás* (= sloven. *býčí*) < *bika* (= sloven. *býk*), apel. *ér* (= sloven. jarok, rameno). Numerický znak II. (= 2., t. j. druhý) slúži na odlišenie dvoch kanálov s tým istým názvom.

Doklad *Dodvágh ág* (< maď. podoba hydronyma *Dudváh*, maď. apel. *ág* – rameno) pomenúva pôvodné ľavostranné rameno historického koryta *Dudváhu* a môžeme ho preložiť ako **Rameno Dudváhu*; avšak apel. *ág* môže mať len platnosť geografického termínu – v tomto prípade by sme ho interpretovali ako **Dudváh* (porov. Majtán, 2011).

Bystrá → Limbašský potok

Bystrica → Limbašský potok

Bystrý potok I. Malý Dunaj, 4,9 km; občasný tok na V okraji obce Trstice, J od lokality Vlčiansky chodník, pramení vo výške asi 110 m n. m., tečie J smerom cez lokalitu Banča, ústi v lokalite Za vodou. Podľa vojenského mapovania (VM. II) tok pramenil nad lokalitou Vlčiansky chodník, SZ od obce Trstice, kde priberal iný jarok a Z od obce Dolný Chotár z neho vytekalo rameno do dnešnej Starej Čiernej vody; variant:

Sebeskövető; VN.: **Bystriansky močiar*.

VMp. 50: 45-14; 45-32

VN.: 1971 *Sebeskövető* ZMp. 50

1971 *Sebeskövető* ZVMp. 50

1976 *Bystrý potok* ZMp. 50

1982 *Bystrý potok* VMp. 50

1992 *Bystrý potok* VMp. 50

1993 *Bystrý potok* GNOG. DCH.

2003 *Bystrý potok* VMp. 50

2010 *Bystrý potok* ZBGIS

2011 *Bystrý potok* TAS. 50

VN.: → *Bystriansky močiar* (kapitola *Názvy vodných plôch...*).

Etym.: Názov *Bystrý potok* vznikol z adj. *bystrý* (< psl. **bystrъ* (**bhūs-*) < ide. **b(e)u-*; nafukovať sa, vzdúvať sa; pravdepodobne má zvukomalebný pôvod; porov. apel. *bystrina* – prudký horský potok; Králik, 2015, s. 89); apel. *potok* a motivoval ho charakter toku – čistý, priezračný, resp. rýchlo tečúci. Významovo mu zodpovedá starší maďarský názov *Sebeskövető*, ktorý vznikol z adj. *sebes* (= sloven. rýchly, dravý, bystrý; porov. aj Šmilauer, 1932, s. 462), apel. *kő* (= sloven. kameň), verb. *vető* (= sloven. hádzat) a pomenúva tok s pôvodne silným prúdom.

C

† **C2** pôvodne 4,4 km; dnes 1,9 km; pre výstavbu VD Gabčíkovo šťastí zaniknutý kanál; začínal sa pri obci Bodíky v lokalite Krútnava, smeroval na SV, potom na JV; zľava sa spájal s Bodickým kanálom.

VMp. 50: [45-31]

1970 *kanál C2* VVMp. 50

Etym.: Technické pomenovanie *C2* je

technické označenie kanála, vzniklo z grafémy C a číslice 2.

C VII → Trstená-Baka, Bodický kanál

Cajla p. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,8 km; pramení v lokalite Žilová vo výške asi 450 m n. m., Z od lokality Stupy v k. ú. Pezinok, tečie JV smerom, ústi vo výške asi 230 m n. m. na S okraji mesta Pezinok J od lokality Hrubá dolina; varianty: Cajlanský potok, Žilový jarok, Cajloch; v súčasnosti obyvatelia názvom Cajlanský potok označujú → Blatinu tečúcu cez Pezinok; pri stavbe hesla vychádzame zo staršej hydrografickej situácie, ktorá je prehľadnejšia; ON. Cajla; TN. Žilová (1, 2).

VMp. 50: 44-22

VN.: 1799 *Czajla vize* Vályi, 65 (dnešná Blatina)

1984 *Cajla* VMp. 50

1991 *Cajla* VMp. 50

1982 *Cajlanský potok* DubŽud., 71

2003 *Cajla* VMp. 50

2010 *Žilový jarok* ZBGIS

ON.: Cajla:

1425 *Czayel* Vars., 64

1548 villa *Czayl, Zeil* Vars., 64

1553 *Czaila* Vars., 64

1561 *Zeyll* Vars., 64

1575 *Czajla* Vars., 64

1773 *Czajla, Zayla, Czayla* Majt., 225

1786 *Czajla* Majt., 225

1808 *Czaila, Zeil* Majt., 225

1863 *Caila* Majt., 225

1873 – 1947 *Cajla* Majt., 225

TN.: 1. 1854 *Žilavý* (Pezinok; les) Dub-Žud., 214

1973 *Žilová* ZMp. 10

1983 *Žilová* GNOBAv. Pez.

1987 *Žilová* ZMp. 10

2006 *Žilová* ZMp. 10

2010 *Žilová* ZBGIS

2. 1971 *Žilová* (Pezinok; vrch; 447, 5 m n. m.) ZMp. 50

1977 *Žilová* ZMp. 50

1984 – 1999 *Žilová* ZMp. 50

2008 *Žilová* ZMp. 50

2010 *Žilová* ZBGIS

Etym.: Názov *Cajla* vznikol transonymizáciou z ON. *Cajla* (< nem. apel. *e Zeile* = sloven. *riadok, rad, ulica*; porov. aj Varsik, 1984, s. 64; obec s radovou zástavbou). Názov pomenúva zlatonosný potok pretekajúci cez osadu Cajla.

Názov *Cajlanský potok* vznikol z ON. *Cajla* (→ vyššie), apel. *potok*.

Názov *Žilový jarok* vznikol z TN. *Žilová* (< adj. *žilový* < apel. *žila* „trhlina v hornine vyplnená inou horninou“; KSSJ, 1997, s. 938; porov. aj Machek, 2010, s. 727), apel. *jarok* a motivoval ho azda výskyt ťažobnej suroviny.

Lit.: Varsik, 1984, s. 64.

Cajlanský náhon I. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,8 km; mlynský náhon k Fabiánovmu mlynu na ľavej strane toku Blatina v lokalite Hrubá dolina SZ od Pezinka a JV od Cajly v lokalite Stupy pri Malackej ceste; náhon bol odklonený stavidlom do vedľajšieho ramena; varianty: Nový potok, Mlynský potok (6); VN. Cajlanský potok; ON. Cajla.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1941 *Cajlanský náhon* VMH.

2018 miest. *Nový potok, Mlynský potok* Pez.

VN.: → Cajlanský potok.

ON.: Cajla → Cajlanský potok.

Etym.: Názov *Cajlanský náhon* vznikol z ON. alebo VN. *Cajla* (→ vyššie), apel. *náhon* („užší umelý vodný kanál privádzajúci vodu z hlavného toku obyčajne k mlynu, žlab, struha“; SSSJ, 3, s. 531; náhon na toku Cajla).

Názov *Nový potok* vznikol z adj. *nový*, apel. *potok* na odlišenie od starého koryta pôvodnej Blatiny, resp. Cajly.

Názov *Mlynský potok* vznikol z adj. *mlynský* (→ VN. Mlynský potok 1), apel. *potok* a motivovalo ho využitie toku.

Cajlanský potok → Cajla

Cegejský kanál 1,8 km; kanál na JV okraji mesta Gabčíkovo, smeruje na JV a zľava sa spája s Čiližským potokom.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Cögei* ZMp. 50

1979 *Cegejský kanál* (*Cögei*) GN. 10

1983 *Cegejský kanál* VMp. 50

1985 *Cegejský kanál* ZMp. 50

1992 *Cegejský kanál* GNDS. Gab.

1993 *Cegejský kanál* ZMp. 10

1994 *Cegejský kanál* ZMp. 25

2000 *Cegejský kanál* ZMp. 50

2003 *Cegejský kanál* VMp. 50

2006 *Cegejský kanál* VMp. 50

2008 *Cegejský kanál* ZMp. 50

TN.: 1. 1884 *Czöge* (pole) VM. III

1893 *Czöge* KMp. Gab.

1955 – 61 *Csöge* TM. 5

1955 – 71 *Csöge* TM. 10

2. 1893 *Alsó Czöge* (pole) KMp. Gab.

3. 1893 *Felső Czöge* (pole) KMp. Gab.

Etym.: Názov *Cegejský kanál* a maďarský názov *Cögei* (maď. suf. *-i* = sloven. *-ský*) vznikli z terénneho názvu *C(z)öge.

***Cestný kanál** (Úti csatorna) → Chotárny kanál

Cigánsky Dunaj → Malinovské rameno

Cigánsky kanál 1,5 km; pôvodne tvoril S časť kanála Kolárovo-Kameničná pred vybudovaním kanála Asód-Čergov; dnes sa začína a končí na J okraji mesta Kolárovo, smeruje na J, spája sa s kanálom Asód-Čergov; variant: Cigánsky odpad. VMp. 50: 45-32

1971 odp.[ad] *Cigánsky* ZMp. 50

1979 *Cigánsky kanál* (*Cigánsky odpad*) GN. 10

1982 *Cigánsky kanál* VMp. 50

1984 *Cigánsky kanál* ZMp. 10

1985 *Cigánsky kanál* ZMp. 50

1991 *Cigánsky kanál* GNKo. Kol.

1993 *Cigánsky kanál* ZMp. 10

1994 *Cigánsky kanál* ZMp. 25

2000 *Cigánsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Cigánsky kanál* VMp. 50

2008 *Cigánsky kanál* ZMp. 50

TN.: 1837 – 40 *Csiga Gyűr* VM. II

1884 *Csiga gyűr* VM. III

1898 *Csiga gyűr* MTT. 75

1906 *Csiga gyűr* KMp. Kol.

1920 – 34 *Csiga gyűr* VM. III re

1938 *Csiga gyűr* ŠMp. 75

Etym.: Názov *Cigánsky kanál* vznikol z etnonyma *Cigán*, apel. *kanál*. Názov by tak motivovala skutočnosť, že v jeho blízkosti žili Cigáni, Rómovia; starší názov *Cigánsky odpad* (< etnonymum *Cigán*, apel. *odpad* – kanál). Staršie doklady TN. ukazujú, že mohol vzniknúť nevhodnou adaptáciou staršieho TN. *Csiga gyűr* < maď. apel. *csiga* (sloven. slimák), *gyűr* – na močaristom, zamok-

renom mieste vyčnievajúci malý kopec, vršok; sloven. *Slimačí vršok – názov motivoval hojný výskyt ulitníkov v zamokrenej lokalite.

Cigánsky odpad → Cigánsky kanál

Č

Čadík → Stoličný potok

***Čalov** → Malý Dunaj (1)

Čalovec-Kameničná 3,5 km (pôv. 6,2 km); kanál odpájajúci sa od Komárňanského kanála S od obce Zlatná na Ostrove v lokalite Akáloš, resp. SV od osady Horná Zlatná, smeruje na SZ a Z od obce Kameničná v lokalite Dlhý chrbát sa spája s kanálom Kolárovo-Kameničná (pôv. sa spájal s ramenom Váhu Z od obce Kameničná; pôvodne jeho V časť tvorila historické koryto Čalovského Dudváhu); varianty: Lúčnodvorský kanál, Zlatná-Kameničná, Čerhát-Kameničná, *Čierna voda, Dudváh, ON. 1. Zlatná na Ostrove, 2. Kameničná, 3. Čalovec, 4. Lúčný dvor, 5. Čerhát; TN. Horná Zlatná; VN. 1. Čierna voda, 2. Dudváh.

VMp. 50: 45-43

1837 – 40 *Fekete viz (Schwarzwaßser)*

VM. II (nesúvislé pokračovanie Čalovského Dudváhu JV od obce Čalovec a SV od obce Zlatná na Ostrove)

1884 *Dodvág* VM. III

1889 *Dodvág* KMp. ZnO., Kam.

1889 *Dodvág ér* KMp. NStráž

1938 *Dodvág* ŠMp. 75

1957 *Lúčnodvorský kanál* GŠ. 50

1971 *Čerhát-Kameničná* ZMp. 50

1979 *Zlatná-Kameničná (Čserhát-Kameničná, Čerhát-Kameničná)* GN. 10

1982 *Zlatná-Kameničná* VMp. 50

1984 *Zlatná-Kameničná* ZMp. 10

1986 *Zlatná-Kameničná* ZMp. 50

1991 *Zlatná-Kameničná* GNKO. ZnO., Kam., Kom.

1992 *Čalovec-Kameničná* VMp. 50

1993 *Čalovec-Kameničná* ZMp. 10

1995 *Čalovec-Kameničná* ZMp. 25

1999 *Čalovec-Kameničná* NZK. 10

2000 *Čalovec-Kameničná* VMp. 50

2005 *Čalovec-Kameničná* TAS.

2008 *Čalovec-Kameničná* ZMp. 50

ON.: 1. Zlatná na Ostrove: → Čerhátsky kanál

2. Kameničná:

1482 *Keszegfolwa* VSO. II, 14

1808 *Keszegfalva* Majt. 126

1863 – 1882 *Keszegfalva* Majt. 126

1892 – 1948 *Keszegfalva* Majt. 126

1888 *Keszegfalu* Majt. 126

1948 *Kameničná* Majt. 126

3. Čalovec:

1268 *Megerch* VSO. I, 277

1384 *Megyersch* VSO. I, 277

1773, 1808, 1863, 1877 – 1882 *Megyeres* Majt. 54

1786 *Megyerecsch* Majt. 54

1873, 1888 – 1920, 1938 – 1945 *Megyerecs* Majt. 54

1927 – 1938, 1945 – 1948 *Mederč, Megyerecs* Majt. 54

1948 *Čalovec* Majt. 54

4. † Lúčný dvor: → Lúčný kanál

5. Čerhát: → Čerhátsky kanál

TN.: 1991 *Hornozlatnianska pustatina (pole)* GNKO. ONO.

1992 *Horná Zlatná* VMp. 50

2006 *Horná Zlatná* VMp. 50

VN. 1. Čierna voda (→ Čierna voda (1))

2. Dudváh (→ Hladký, J.: *Hydronymia povodia Dudváhu*, 2011, s. 48 – 50)

Etym.: Názov Čalovec-Kameničná vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Čalovec* (ten vznikol až v r. 1948 ako názov odkazujúci na historický názov Malého Dunaja (*Čalov) a stredovekú osadu *Čalov alebo *Čalovo; porov. aj Čalovo – Veľký Meder) a Kameničná (ako ukazujú historické doklady o obci, pôv. názov *Keszegfalva* vznikol z maď. OM. *Keszeg* (t. j. *Keszegova osada) alebo z apel. *keszeg* = sloven. pleskáč; Kiss, I, s. 723; súčasný názov vznikol nevhodnou analógiou s maď. apel. *kő* (= kameň).

Názov *Lúcnodvorský kanál* vznikol z názvu zaniknutej samoty *Lúčný dvor*, vedľa ktorej sa nachádzal. Názov *Čerhát-Kameničná* vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Čerhát* (< azda zo slovan. apel. *čěrв* – dub cerový, ktoré prešlo do maď. ako *cser* pravidelnou zmenou slovan. *c-* > maď. *cs-*; Stanislav, 2004, s. 102, maď. *-hát* – chrbát; porov. Kiss, 1988, s. 322) a ON. *Kameničná*. Názov *Zlatná-Kameničná* vznikol podľa smerovania kanála z ON. alebo TN. [*Horná*] *Zlatná* alebo ON. *Zlatná [na Ostrove]* (o ryžovaní zlata na Dunaji pri obciach Zlatná na Ostrove, Sap, Dobrohošť a pod. porov. SŽO., s. 142 – 143).

Názvy *Čierna voda (maď. *Fekete víz*, maď. *Schwarzwaßser*) a názov *Dudváh (maď. *Dudvág*, *Dodvág*) odzrkadľujú staršiu komplikovanú hydrografickú situáciu v hustej sútokovej oblasti (po-

rov. Čalovský Dudváh) a pomenúvajú pôvodné časti tokov Dudváhu a Čiernej vody.

Lit.: Hladký, 2010, s. 47 – 52.

Čalovo-Holiare → Veľký Meder-Holiare

Čalovo-Kračany → Kračany-Boheľov

Čalovský Dudváh 18,5 km; najjužnejšia historická trať Dudváhu (podľa VM. I z r. 1782 – 84 sa odpájal od Klátovského kanála medzi obcami Topolníky a Trhová Hradská, hoci na VM. I sa ukazuje, že tu sa odpájala od Klátovského kanála Částa a Čalovský Dudváh bol len jej ramenom s prerušenou kontinuitou v hornej časti toku; podľa P. Pišúta bol odstavený od svojej pôv. trate na prelome 14. – 15. storočia a pri osade Štúrová dosahovala šírka paleomeandra 37 – 50 m; porov. Břízová – Pišút – Uhrečíková, web 2); dnes je jeho koryto zakreslené v lokalite Janov hon V od obce Opatovský Sokolec, smeruje prevažne na JV okolo samôt Veľký Sek (tu sa už na konci 19. storočia strácal v teréne), Maderét, Brodzianske lúky a Ambrózov hon, v teréne sa stráca pri osade Štúrová SZ od obce Čalovec a potom 3,5 km dlhý úsek pokračuje po SZ okraji obce Čalovec, JV od obce sa spája s kanálom Čalovec-Kameničná (pôvodne tvoril jeho východnú časť); pôvodne ústil do Váhu pri obci Kameničná; varianty: Dudváh, Čalovský kanál, *Čierna voda; VN. Dudváh; ON. 1. Čalovec, 2. Čalovo (dnes Veľký Meder). VMp. 50: 45-34, 32

- VN.: uvádzame len doklady z územia toku dnešného Čalovského Dudváhu, ostatné doklady (aj staršie) vzťahujúce sa na ostatné časti pôvodného toku: → Hladký, J.: Hydronymia povodia Dudváhu, s. 47 – 52)
- 1247 *Dudwag* Šmil., Nr. 179
- 1247 *Dvdwag* CDSL. II, Nr. 284
- 1260 *Duduafhtu, Dudu Vagh* Šmil., Nr. 178
- 1260 *Duduwag, Dudwagh* CDSL. II, Nr. 647
- 1268 *aquam Dudwag* Šmil., Nr. 172, 173
- 1268 *aquam Dudvag* Šmil. Nr. 174, 176, 178
2. pol. 13. st. *aqua Dudwag* Šmil., Nr. 171 A
- 1283 *aqua Duduagh* Šmil., Nr. 171 B
- 1782-84 *Dud Waag, Dud=Waag, Dudwaag* (ústí do Váhu) VM. I
- 1837-40 *Dudvág B.[ach], Dudvágh Ére* (S a stredná časť), *Fekete viz (Schwarzwaßser)* (JV časť od obce Čalovec) VM. II
- 1884 *Dodvág* VM. III
- 1889 *Dodvág* KMp. Sok., Ono., ZnO., Čale., Bodza
- 1889 *Dodvág ér* KMp. ZOľča
- 1890 *Dodvág* KMp. OSok.
- 1898 *Dudvág* MTT. 75
- 1938 *Dodvág* ŠMp. 75
- 1952 – 57 *Dodváh* TM. 25
- 1971 *Dudváh* ZMp. 50
- 1977 *Čalovský kanál* VSO. II, 34
- 1979 *Čalovský kanál (Dudváh), Dudváh* (občasný vodný tok) GN. 10,
- 1982 *Čalovský kanál* VMp. 50
- 1984 *Čalovský kanál* ZMp. 50
- 1984 *Dudváh* ZMp. 10
- 1985 *Dudváh* ZMp. 50
- 1991 *Čalovský Dudváh (Čalovský kanál, Dudváh)* GNKo. Ono, ZnO, Čale.
- 1992 *Čalovský Dudváh* VMp. 50
- 1993 *Čalovský Dudváh* ZMp. 10
- 1994 – 95 *Čalovský Dudváh* ZMp. 25
- 1999 *Čalovský Dudváh* TMp. 154
- 2000 *Čalovský Dudváh* ZMp. 50; VMp. 50
- 2005 *Čalovský Dudváh* TAS.
- 2006 *Čalovský Dudváh* VMp. 50
- 2008 *Čalovský Dudváh* ZMp. 50
- ON.: 1. Čalovec: → Čalovec-Kameničná
2. Čalovo (časť mesta Veľký Meder): → Veľký Meder-Holiare
- VN.: → Dudváh (J. Hladký: Hydronymia povodia Dudváhu)
- Etym.: Názov *Čalovský Dudváh* vznikol z osadného názvu *Čalovec* (vznikol až v r. 1948 ako názov odkazujúci na historický názov Malého Dunaja (*Čalov) a stredovekú osadu *Čalov alebo *Čalovo; porov. aj Čalovo – Veľký Meder) a hydronyma *Dudváh*. Názov pomenúva najjužnejšiu časť historického koryta Dudváhu, ktoré pokračovalo cez Žitný ostrov po odvedení väčšiny vôd Dudváhu do Starej Čiernej vody pri obci Kráľov Brod (Salibský Dudváh) ako močaristé koryto a ústilo do Váhu pri obci Kameničná.
- Historickú hydrografickú situáciu odzrkadľuje názov *Dudváh*. Staršie výklady hydronyma *Dudváh* predstavil V. Šmilauer (1932, s. 298). M. Bel o názve *Dudváh* uvádza, že pomenúva rieku, ktorá je sekundárnym korytom rieky Váh a s týmto predpokladom spája aj jej názov („lento aquarum tractu secundarius quasi Vagus, ideo adpellatus“), zároveň odmieta starší výklad z *Tót-Vágus*

(t.j. *Slovenský Váh). Z ďalších názorov V. Šmilauer uvádza výklad z perz. *dudu* – zvuk a ľudovú etymológiu zo spojenia *dudvás Vág* – zaplavený Váh (Resó), uvádza aj výklad od rus. *didjak* (Czirbusz). K otázke výkladu hydronyma Dudváh V. Šmilauer spočiatku nezaujal svoje vlastné stanovisko.

Z doterajších výkladov pokladáme za vážnejší výklad E. Schwarza – hydronymum Dudváh odvodzuje od germ. *dauda, *tōd, *dōd – mŕtvy, resp. názov chápe ako spojenie *daud-wāg (germ. *wāg – prúd; vysvetľuje ho ako predslovanský, resp. kvádsky názov s významom *mŕtvy Váh* (mŕtvy, s motiváciou „pomaly tečúci alebo v nížine tečúci a zahŕňajúci Váh“; porov. LMŠ., 1982, s. 90; Klempa, 1892, s. 81 – 99). S týmto výkladom súhlasí aj L. Kiss (1988, s. 393).

Etymologickým výkladom hydronyma Dudváh sa na viacerých miestach zaoberal Š. Ondruš. K výkladu hydronyma Dudváh prikrčil po diskusii s V. Šmilauerom o etymologickej interpretácii hydronyma Váh, ktoré sa všeobecne pokladá za germánske, resp. predslovanské (podrobnejšie sa zaoberáme len diskusiou, ktorá priamo súvisí s hydronymom Dudváh). Š. Ondruš podľa princípov laryngálnej teórie predpokladal, že hydronymum Váh vzniklo z ináč nedoloženého psl. adj. *wāg s prvotným významom „svetlý tok, svetlá rieka“, prípadne „na juh, za svetlom tečúca rieka“ (1972, s. 257 – 263). Na tento výklad zareagoval V. Šmilauer, ktorý s Ondrušom súhlasí v tom, že germánsky pôvod hydronyma Váh je len hypotéza, no v konečnom dôsledku ju pokladá

za pravdepodobnejšiu ako predložený konštrukt Š. Ondruša. Za jeden z argumentov pokladá aj existenciu hydronyma Dudváh, odvodeného z germ. *daud* – mŕtvy (Šmilauer, 1973, s. 531). Vo svojej trocha osobnej odpovedi V. Šmilauerovi (1975a, s. 39) Š. Ondruš výslovne píše, že „práve na Slovensku, kde existuje hydronymum Dudváh, existuje aj apelatívna lexéma *duda* vo význame priehľbeň, dolina, jama.“ Dudváh tak podľa neho pomenúva dolný Váh (od Trenčína, resp. od Piešťan). Ďalej predpokladá, že neskôr, keď sa názov Váh preniesol na celý tok dnešného Váhu, špecifikoval sa zložený názov Dudváh na pomenovanie dolného toku v priehľbni, v údolí, teda toku medzi vlastným tokom Váhu a Karpatmi (dnešný tok Dudváhu). Aj na tento výklad bezprostredne reagoval formou poznámky V. Šmilauer (1975, s. 40 – 41), spochybňujúc Ondrušov výklad apel. *duda* v slovanských jazykoch a slovenčine (uvádza iba významy otvor v lade, píšťalka, rúra, trstina, teda všetky významy spája význam „niečo, čo je duté“). Ďalším argumentom je skutočnosť, že Váh ani Dudváh netečú v doline, ale tečú v podstate súbežne s rovinatým terénom. Ani spôsob vzniku hydronyma Dudváh sa V. Šmilauerovi nepozdáva – „žádný Slovan by nevytvoril slovo typu „Dudváh = Jámváh; to je spôsob čiste germánský.“ Argumenty V. Šmilauera sa pokúsil Š. Ondruš vyvrátiť v štúdiu Ešte o mene rieky Dudváh (1975b, s. 225 – 229). V porovnaní so staršou štúdiou (1975a, s. 39) spresnil, že slovo *duda* s významom jama, priehľbeň je známe

zo slovenského nárečia v rumunskom Nadlaku, odmieta však, že by aj medzi ostatnými významami nebola súvislosť. Ďalšími argumentmi Š. Ondruša je používanie zložených vlastných mien aj v slovenčine (najmä v antroponymii, mladšie aj v ojkonymii) a neprihliadanie na laryngálnu teóriu a poznatky indoeuropeistiky. K otázke etymológie hydronyma Dudváh k ostatnému príspevku Š. Ondruša sa posledný raz vyjadril V. Šmilauer r. 1981 (s. 155). V podstate zopakoval svoje stanovisko a opäť zdôraznil, že názvy zložené z dvoch substantív v starých slovenských hydronymách sú úplne nemožné, pričom v germánskych jazykoch sú zložené názvy z adjektíva a substantíva bežné. Svoj etymologický názor Š. Ondruš napokon zhrnul v 3. zväzku publikácie Odtajnené trezory slov. Predpokladá pôvodnú kompozitnú podobu **Dud(a)-Vag* a vysvetľuje ju zo spojenia starého apel. základu **dud-* a hydronyma *Váh*, resp. *Vág* (apel. *duda, *dudla – jama, priehľbeň, dolina, ktoré v slovenčine pokladá za reziduá z staršieho vývinu – treba však uviesť, že v apelatívnej slovennej zásobe ho nemáme v slovenčine doľožené ani v starších obdobiach; porov. však chorv. *duliba* – priehľbeň, dolina; porov. aj ESSJa, 5, s. 146; Varsik, 1990, s. 23, 25; podobnú motiváciu Š. Ondruš predpokladá aj pri osadnom názve Dudince – osada v doline, jame, a aj v prípade etnonyma Du(d)lebi – ľudia žijúci v doline; paralely nachádza aj v ruskej ojkonymii). Hydronymum Dudváh tak podľa neho pomenúva dolný Váh, resp. Váh tečúci v nížine – menší para-

lelný tok Váhu (porov. výklad M. Bela). S Ondrušovým výkladom, vychádzajúcim z predpokladanej reziduálnej slovensko-slovenskej lexémy *duda, berúc pritom do úvahy aj historické fakty, nesúhlasil ani B. Varsik (1990, s. 20 – 26). Ukazuje sa, že aj s ohľadom na vývin názvu je namieste pokladať Dudváh za predslovanské hydronymum, ktoré od pôvodných obyvateľov prevzali usádzajúci sa Slovania a od nich zasa Maďari (s očakávanou zmenou v slovenčine *Dudvág* > *Dudváh*, zatiaľ čo maďarčina názov aj z hláskoslovných dôvodov uchovala v podobe spred 12. storočia – *Dudvág*). Viaceré doklady takisto ukazujú, že pomerne výrazne sa pocítovala skutočnosť, že išlo o dvojčlenný názov, ktorý vznikol z hydronyma *Váh* (porov. zápisy z rokov 1260, 1782 – 84 a z polovice 19. storočia *Dud-Wag*, *Dud Wag* a pod.) Názov *Čierna voda odzrkadľuje historické chápanie vzťahu nadradených tokov pri ich ústí – raz sa vnímal Dudváh ako prítok Čiernej vody, inokedy Čierna voda ako prítok Dudváhu (o hydronyme Čierna voda → Čierna voda (1) Názov *Čalovský kanál* vznikol z osadného názvu *Čalovec* a apel. *kanál*. Lit.: Hladký, 2011, s. 48 – 52; Beláková, 2014, s. 37 – 43; Bel, 1736, s. 17; Klempe, 1892, s. 81 – 99; Šmilauer, 1932, s. 299; 1973, s. 531; 1975, s. 40 – 41; 1981, s. 151 – 156; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 90; Kiss, 1988, s. 393; Varsik, 1990, s. 20 – 26; Ondruš, 1972, s. 257 – 263; 1975a, s. 27 – 41; 1975b, s. 225 – 229; 1979, s. 285; 1985, s. 271; 2000, s. 44, 2004, s. 123; Krajčovič, 1990, s. 62.

- Čalovský kanál** → Čalovský Dudváh 1313 *Chatey* RDSL, Nr. 1095
1310 *Chathey* RDSL, Nr. 1077
1335 *Chathe* Fek., 317
1337 *Chatay*, *Chatey* Vars., 115
1346 *Chathay* Fek., 123
1371 *Thatee* Fek., 125
1382 *Chatex* Fek., 125
1390 *Sothain* Vars., 115
1393 *Chatey* Vars., 115
1400 *Schateyn* Vars., 115
1409 *Chatey* Vars., 115
1412 *Catha-falva*, *Cathe* Stan. I., 236
1434 *Chathee* Fek., 142
1509 *Sathay* Fek., 144
1561 *Chatay* Vars., 115
1562 *Chathay* Vars., 115
1610 *Chatay* Fek., 185
1764 – 1787 *Čatay* VM. I
1773 *Csattaj* Majt., 55
1773 *Csataj* Majt., 55
1773 *Czattaj* Majt., 55
1773 *Chattaj* Krajč., 146
1786 *Cschataj* Majt., 55
1808 *Csataj* Majt., 55
1808 *Schatein* Majt., 55
1863 – 1913 *Csataj* Majt., 55
od 1920 *Čataj* Majt., 55
TN.: 1895 *Urasági Medzi Kanáli* (Čataj; polia) KMp. Čtj.
1895 *Medzi Kanáli, Medzi Potoki i novi Luki* KMp. Čtj.
Etym.: Názov *Čatajský potok* vznikol z ON. *Čataj* (< apel. *čata* < psl. *četa „menšia strážna družina, oddiel voj-ska“; Krajčovič, 2005, s. 145 – 146; porov. Machek, 1957, s. 72; > maď. *csata*). J. Stanislav (2008, s. 20) odvodzuje názov od poses. tvaru OM. *Chetou* (Četov), t. j. „*lokalita patriaca Četovi*“; porov. aj Stanislav, 1999, s. 236; porov.
- Částa** → Stará Částa
- Částamelecký kanál** (Kis császtamelle-gi csatorna) → Malá Částa
- Čatajský potok** I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 4,2 km; pramení v lokalite Pasienky za kanálom na V od obce Blatné, tečie V smerom, neskôr na J, na Z od obce Veľký Grob vteká do Stoličného potoka; v 20. stor. bol potok ako podzemný odtok prevedený k Zičihó kanálu (na odvodnenie Šúra), čím sa zmenilo jeho pôvodné koryto; varianty: *Distacký potok, *Župný kanál, *Kanál; ON. Čataj; TN. *Panské. VMp. 50: 45-11
VN.: 1805 *Megyei csatorna* Korab. (→ Stoličný potok)
1810 – 1869 *Distacki Potok* VM. II (d. t. v KÚ VG.)
1895 *Csatorna* KMp. Čtj. (→ Stoličný potok)
1991 *Čatajský potok* ZMp. 50
1992 – 1993 *Čatajský potok* ZMp. 10
1992 *Čatajský potok* VMp. 50
2000 *Čatajský potok* ZMp. 50
2003 *Čatajský potok* VMp. 50
2008 *Čatajský potok* ZMp. 50
2010 *Čatajský potok* ZBGIS
2012 *Čatajský potok* TAS. 50
ON.: Čataj:
1240 *Cyathay*, *Ciathai* Fek., 109
1244 *Chatey* CDSL. II, Nr. 171 (fls.)
1245 *Chatay* Vars., 115
1245 *Chataj*, *Cathay* VSO I., 282
1296 *Chetou* Vars., 115
1306 *Chotey* RDSL, Nr. 412

rus. OM. Četaj. Vznik názvu Čataj teda pravdepodobne motivovala prítomnosť strážnej hliadky (J. Stanislav 2008, s. 236 s touto teóriou nesúhlasí). Š. Ondruš (2002, s. 12) slovan. apel. četa, čata spája so stsl. *sčētati, t. j. spájať, zväzovať, zjednocovať s ide. základom ket-: kot-: kat- (porov. slovnú čelad' koter, koterec). K výkladu porov. aj Varsik, 1984, s. 115; apel. potok.

Názov *Distacký potok nie je jasný; pomenúva dolnú časť Čatajského potoka pri jeho ústí do Stoličného potoka v kat. území V. Grob. Názov Distacký potok môže byť variantom názvu Tistáš (→ VN. Tistáš), ktorým informátor označil sútok „Šarfického (→ Stoličný potok) a Báhonského potoka“ (→ Vištucký potok). Distacký potok je časťou Čatajského potoka pri sútoku so „Šarfickým potokom“, ktorý susedí so spomínaným Tistášom. Je však pravdepodobné, že došlo k zámene objektov.

Názov *Kanál (maď. Csatorna) vznikol proprializáciou apel. kanál (maď. csatorna).

Názov *Župný kanál (maď. Megyei csatorna) vznikol z adj. župný (maď. megyei; < apel. župa, maď. megye → VN. Stoličný potok), apel. kanál (maď. csatorna) a označuje rovnako Stoličný potok, ako aj jeho lavostranné rameno (dnešný Čatajský potok).

Lit: Krajčovič, 2005, s. 145 – 146; Machek, 1957, s. 72; Ondruš, 2002, s. 12; Stanislav, 2008, s. 20; Varsik, 1984, s. 115.

Čeček 5,5 km; kanál elipsovitého tvaru; nachádza sa Z od obce Okoč v lokalite

Pod Sihotou, odpája sa od kanála Veľký Meder-Holiare, smeruje na SZ, potom na JV v lokalite Okružla plytčina S od obce Veľký Meder; v minulosti sa spájal so Sokolským kanálom a v 70. rokoch 20. st. mal len polovičnú dĺžku (v 18. st. bol močaristým korytom, ktoré bolo neskôr spojené aj s dnešným Chotárnyim kanálom); variant: *Karasovský močiar; TN. 1. *Stredný a Horný Čeček, 2. *Dolný Čeček, 3. *Karasovo.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1782 – 84 *Morast Karaszos* (SV časť) VM. I

1837 – 40 *Karaszos Derek* VM. II

1884 *Karaszos-Derek* VM. III

1955 – 61 *Csöcsök dereka* TM. 5

1971 *Csöcsök* ZMp. 50

1979 *Čeček (Csöcsök)* GN. 10

1982 *Čeček* VMp. 50

1984 *Čeček* ZMp. 10

1985 *Čeček* ZMp. 50

1992 *Čeček* GNDS. Okoč, VMed.

1993 *Čeček* ZMp. 10

1995 *Čeček* ZMp. 25

1999 *Čeček* TMp. 154

2000 *Čeček* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Čeček* TAS.

2006 *Čeček* VMp. 50

2008 *Čeček* ZMp. 50

TN.: 1. 1889 *Közép és felső csöcsök* KMp. Okoč

1955 – 61 *Közép és Felső csöcsök* (lúka, pole) TM. 5

1957 – 71 *Horný Čeček (Közép és Felső csöcsök)* TM. 10

1984 *Horný Čeček* ZMp. 10

1992 *Horný Čeček (pole)* GNDS. Okoč

1993 *Horný Čeček* IZMp. 10

2. 1889 *Alsó csöcsök* KMp. Okoč

1955 – 61 *Alsó csöcsök* (pole) TM. 5
3. 1889 *Kárászós* KMp. Okoč
1952 – 57 *Kárászós* (pole) TM. 25
1955 – 1961 *Karasové* (*Kárászós*) TM. 5
1957 – 71 *Karasové* (*Kárászós*) TM. 10
1984 *Karasovo* ZMp. 10
1992 *Karasovo* GNDS. Okoč
1993 *Karasovo* ZMp. 10

Etym.: Názov *Čeček* vznikol podľa terénneho názvu [*Horný, Stredný, Dolný*] *Čeček* (azda zo slovan. OM. so základom *Ček-/Čeč-*; porov. Stanislav, 2004, s. 95) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite [*Horný, Stredný, Dolný*] *Čeček*.

Staršie doklady interpretujeme v podobe **Karasovský močiar* (nem. apel. *r Morast* – blato, močiar, maď. *dereka* – pás). Vznikol z TN. *Karasovo* (maď. *Karaszos*) – nemožno s istotou povedať, či vznikol z apel. *karas* (kaprovitá ryba, lat. *Carassius carassius*; maď. *kárás*) alebo osobného mena *Karas*.

*Čeklís → Čierna voda (1)

† ***Cseres** zaniknutý tok v lokalite **Ereč* (bez bližšej lokalizácie); azda v blízkosti obcí Čičov, Trávník a vodného toku **Ereč* (1) a močiara **Ereč*; azda historická trať Čiližského potoka alebo jeho ramena.

VMp. 50: [45-34?]

1237 – 40 *Ceres fluvios* CDSI. II, Nr. 30
Etym.: Názov pravdepodobne vznikol z maď. adj. *cseres* (sloven. cerový) < *cser* (cer – bot. dub cerový, lat. *Quercus cerris*) a rekonštruujeme ho v podobe **Cseres* (sloven. **Cerový*).

Čergov-Vinohrady 3 km; kanál začínajúci sa v lokalite Čergov J od mesta Kolárovo, smeruje na J popri Váhu, kde sa spája s preložkou Starej Částy, resp. časť pokračuje ďalej na JV ako kanál Vinohrady-Kameničná; ON. Čergov; TN. 1. Čergov, 2. Vinohrady.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1993 *Čergov-Vinohrady* ZMp. 10

1995 *Čergov-Vinohrady* ZMp. 25

1999 *Čergov-Vinohrady* Tmp. 154

2000 *Čergov-Vinohrady* VMp. 50

2006 *Čergov-Vinohrady* VMp. 50

ON.: Čergov (hospodársky dvor; Kolárovo): → Asód-Čergov

TN.: 1. Čergov → Asód-Čergov

2. 1985 *Vinohrady* ZMp. 10

1991 *Vinohrady* (pole aj sad) GNKo. Kam.

1993 *Vinohrady* ZMp. 10

1995 *Vinohrady* ZMp. 25

1999 *Vinohrady* Tmp. 154

Etym.: Názov *Čergov-Vinohrady* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného alebo terénneho názvu *Čergov* (< azda patrí k starším názvovom odvodených od základu *črch-*, *čerch-*: *črchliť*, *čršliť* a pod. – získavať kultúrnu pôdu; porov. Majtán, 1996, s. 67) a terénneho názvu *Vinohrady* (< apel. *vinohrad*, pl. *winohrady*; psl. **vino+*gordъ*; Machek, s. 567) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade alebo v lokalite Čergov a končiaci sa v lokalite Vinohrady.

Čergovský kanál 1,5 km; kanál smerujúci na S pri osade Čerhov J od obce Kameničná, spája sa s kanálom Asód-Čergov; ON. Čergov, TN. Čergov
VMp. 50: 45-41

- VN.: 1985 *Čergovský kanál* ZMp. 10
 1993 *Čergovský kanál* ZMp. 10
 1995 *Čergovský kanál* ZMp. 25
 2000 *Čergovský kanál* VMp. 50
 2006 *Čergovský kanál* VMp. 50
 ON.: Čergov: → Asód-Čergov
 TN.: Čergov: → Asód-Čergov
 Etym.: Názov *Čergovský kanál* vznikol z osadného názvu Čergov (→ Asód-Čergov) a apel. *kanál*, pomenúva kanál nachádzajúci sa pri hosp. dvore Čergov.
- Čerhát** → Novostrážsky kanál
- Čerhát ľavý** → Ľavý Čerhát
- Čerhát-Kameničná** → Čalovec-Kame-
ničná
- Čerhátsky kanál** 1,9 km; kanál Z od mesta Komárno, začína sa v lokalite Malý Čerhát, sprava sa spája s Komárňanským kanálom pri osade Čerhát, smeruje na S; variant: Zlatná-Čerhát; ON. 1. Čerhát, 2. Zlatná na Ostrove; TN. 1. Čerhát, 2. Malý Čerhát; VN. Ľavý Čerhát.
 VMp. 50: 45-43
 VN.: 1971 *Zlatná-Čerhát* ZMp. 50
 1979 *Čerhátsky kanál (odpad Zlatná-Čerhát)* GN. 10
 1982 *Čerhátsky kanál* VMp. 50
 1986 *Čerhátsky kanál* ZMp. 50; ZMp. 10
 1991 *Čerhátsky kanál* GNKo. Kom.
 1995 *Čerhátsky kanál* ZMp. 25
 2000 *Čerhátsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50
 2006 *Čerhátsky kanál* VMp. 50
 ON.: 1. Čerhát (časť obce; Komárno):
 1884 *Cserhátpuszta* VM. III
 1889 *Cserhát puszta* Kmp. NStráž
 1955 – 61 *Cserhátpuszta* TM. 5
 1957 – 71 *Cserhátpuszta* TM. 10
 1966 *Cserhátpuszta* TS., mapa
 1971 *Cserhátpuszta* ZMp. 50
 1982 *Čerhát* VMp. 50
 1991 *Čerhát* GNKo. Kom.
 1995 *Čerhát* ZMp. 25
 1999 *Čerhát* TMp. 154
 2000 *Čerhát* ZMp. 50
 2004 *Pusta Čerhát* PMp. 10
 2. Zlatná na Ostrove:
 1255-56 *Aranas* CDSL. II, Nr. 489
 1256 *Aranos Kiss*, 1988, s. 304
 1267 *Oronos* VSO. III, 355
 1268 *Oronos et altera Oronos* VSO. III, 355
 1356 *Aranyos* VSO. III, 355
 1773 *Aranyos* Majt. 346
 1786 *Alscho-Aranyosch* [a] *Felschö-Aranyosch* Majt. 346
 1808 *Aranyos* Majt. 346
 1863 – 1907 *Aranyos* Majt. 346
 1913 – 1920 *Csallóköz aranyos* Majt. 346
 1927 – 1938 *Zlatná na Ostrove, Aranyos* Majt. 346
 1938 – 1945 *Csallóköz aranyos* Majt. 346
 1945 – 1948 *Zlatná na Ostrove, Aranyos* Majt. 346
 1948 *Zlatná na Ostrove* Majt. 346
 TN.: 1. 1889 *Cserhát puszta* (pole) Kmp. NStráž
 1955 – 61 *Pusta Čerhát (Czerhát puszta)* TM. 5
 1957 – 71 *Čerhát* TM. 10
 1979 *Čerhát (Pusta Čerhát)* (pole) GN. 10
 1982 *Čerhát* VMp. 50
 1991 *Čerhát* GNKo. Kom., ZnO.
 1993 *Čerhát* ZMp. 10
 1999 *Čerhát* TMp. 154

2005 Čerhát TAS.

2. 1955 – 61 Malý Cserhát TM. 5

1957 – 71 Malý Čerhát (pole) TM. 10

1971 Malý Čerhát ZMp. 50

1982 Malý Čerhát VMp. 50

1991 Malý Čerhát GNKo. Kom.

1999 Malý Čerhát Tmp. 154

2005 Malý Čerhát TAS.

VN.: → *Lavý Čerhát*

Etym.: Názov *Čerhát* vznikol z osadného názvu (alebo TN.) *Čerhát* (< azda zo slovan. apel. *cěrb* – dub cerový, ktoré prešlo do maď. ako *cser* pravidelnou zmenou slovan. *c-* > maď. *cs-* (môže na to ukazovať aj používanie podôb *Czerhát*, *Cserhát*); Stanislav, 2004, s. 102, maď. *-hát* – chrbát; porov. Kiss, 1988, s. 322) a pomenúva kanál, ktorý sa nachádza pri osade Čerhát.

Názov *Zlatná-Čerhát* vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Zlatná [na Ostrove]* (< *zlatný* < *zlato*; maď. adj. *aranyos* < *arany* – zlato; podľa ryžovania zlata) a ON. *Čerhát*.

*Čertovský Kalník p. Čierna voda (→ Malý Dunaj); 1,9 km; pôvodná dĺžka bola asi 4 km; pôvodne to bolo rameno Malého Dunaja vtekajúce do Čiernej vody (preložka Čiernej vody), v súčasnosti je jeho dolná časť zaniknutá, časť je občasným tokom; rameno sa odpájalo v močaristej lokalite Šiance, tieklo S smerom, v J časti lokality Kováčovský hon meandrovalo, vtekalo znova do Malého Dunaja a pokračovalo S smerom; potom sa stáčalo na JV a spolu s Novým Kalníkom, tečúcim zo severu, tieklo do Čiernej vody; TN. 1. *Čertova lúka, 2. Čertova diera.

VMp. 50: 45-13 (nepomenovaný)

VN.: 1810 – 1869 *Ördögi Kánok* VM. II

TN.: 1. 1810 – 1869 *Ördög Rét* (Čierna Voda; v minulosti lúka, dnes sčasti zastavaná plocha, trávnatá plocha, pole) VM. II

2. 1993 *Čertova diera* (Mostová; trávinate porasty, pole) GNOG. Most.

2010 *Čertova diera* ZBGIS

Etym.: Názov **Čertovský Kalník* vznikol z TN. **Čertova lúka*, resp. *Čertova diera*; adj. *čertovský* < apel. *čert*, *diabol* (= maď. *ördögi* < apel. *ördög*); v prenesenom význame označuje nebezpečnú, strach naháňajúcu lokalitu; V. Šmilauer (1932, s. 464) hovorí aj o „nebezpečných barinách“, VN. *Kálník* > maď. *Kálnok* → VN. Nový Kalník; motivoval ho charakter lokality.

*Červené rameno → Červený kanál

Červený kanál 2,5 km; kanál spájajúci Hanský kanál a kanál Vrbina-Holiare V od obce Čiližská Radvaň; smeruje na SV; varianty: *Pirosági*, **Červené rameno*; TN. Červené rameno.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1252 *Pyrsgathu* CDSI. II, Nr. 400 (s neistotou)

1971 *Pirosági* ZMp. 50

1984 *Červený kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1992 *Červený kanál* GNDS. ČRad.; VMp. 50

1993 *Červený kanál* ZMp. 10

1995 *Červený kanál* ZMp. 25

1999 *Červený kanál* Tmp. 154

2000 *Červený kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Červený kanál* TAS.

2006 *Červený kanál* VMp. 50

2008 Červený kanál ZMp. 50
TN.: 1889 *Piros ág* KMp. ČRad.
1955 – 61 Červené rameno (*Piros ág*)
(pole) TM. 5
1957 – 71 Červené rameno (*Piros ág*)
TM. 10
1992 Červené rameno (pole) GNDS.
ČRad.
1993 Červené rameno ZMp. 10
1995 Červené rameno ZMp. 25
Etym.: Názov Červený kanál vznikol z terénneho názvu Červené rameno a ten podľa staršieho vodného názvu Červené rameno (maď. *Piros ág* < maď. *piros* – červený, *ág* – rameno; podľa sfarbenia dna alebo okolitého terénu). Maď. názov *Pirosági* preto môžeme interpretovať ako *Červenoramenský [kanál].

Červený potok (1) p. Račí potok (→ Limbašský potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,8 km; pramení na Z svahu kopca Kozí chrbát pri obci Limbach vo výške asi 510 m n. m., tečie V smerom, neskôr sa stáča na J a ako ľavostranný prítok vteká do jedného z ramien Račieho potoka; variant: *Šedivý potok. VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
1895 *Ősz patak* KMp. Lim.
1999 Červený potok PMp. Pez.
2006 Červený potok PMp. obrys.10. Stp.
2009 Červený potok PMp. Pez.
Etym.: Názov Červený potok vznikol z adj. *červený* (< verb. *červiti* farbiť červcom < psl. apel. *črvъ; Machek, 2010, s. 99), apel. *potok*. Motivácia názvu môže súvisieť so sfarbením podlažia, resp. koryta, keďže v okolí sa ťažili kovy. Názov *Šedivý potok (maď. *Ősz patak*) nie je jasný. Vznikol azda z maď. adj.

ősz (= sloven. šedivý, jesenný); apel. *patak*.

Červený potok (2) → Stoličný potok

Číčov-Holiare 11 km; kanál začínajúci sa na SZ okraji obce Holiare ako kanál nadväzujúci spolu s kanálom Holiare-Kosiľhy na kanál Veľký Meder-Holiare, smeruje na JV a od lokality Stará Moňata na J; V od obce Klížska Nemá sa spája s Klížskym ramenom; v minulosti tvorila severná časť kanála spolu s Dvorským kanálom jedno koryto (súčasť stredovekého toku Miller, ktorý bol JV traťou Malého Dunaja – *Čalova), stredná a južná časť sú mladšie; ako celok je súčasťou staršieho koryta, ktoré sa na zač. 20. stor. začínalo v lokalite Dedinská lúka JZ od obce Vrakúň a bolo pomenované ako Župný kanál); varianty: Miller, Župný kanál, *Kanál, Fok, *Hlavný kanál, Holiare-Klížska Nemá, Číčov-Klížska Nemá; ON. 1. Číčov, 2. Malý Číčov, 3. Holiare, 4. Klížska Nemá; TN. Miller; VN. Miller.

VMp. 50: 45-32; 34
VN.: 1810 – 1869 *Millér* VM. II
1884 *Mellér Canal*, (úsek pred zaústením pri samote Ronka) *Fok* VM. III
1889 *Csatorna* KMp. Číc., Hol.
1889 *Csatorna*, (dolná časť) *Fok* KMp. Tráv.
1898 *Meller cst.* [*csatorna*] MTT. 75
1903 *Ősszeklő főcsatorna* KMp. Číc.
1920 – 34 *Meller cstn.* VM. III re
1938 *Meller cstn.* ŠMp. 75
1952 *Mellér cstn.* Mp. 25
1952 – 57 *Župný kanál, Millér csatorna, Župný kanál (Millér csatorna)* TM. 25

- 1957 *Župný kanál* (Millér csatorna) GŠ. 50
- 1957 – 71 *Župný kanál* TM. 10
- 1966 *Župný kanál* TS., mapa
- 1978 *Župný kanál* VSO. III, 166
- 1971 *Holiare-Klížska Nemá* ZMp. 50
- 1979 *Čičov-Holiare* (*Holiare-Klížska Nemá* (časť)) GN. 10
- 1984 *Čičov-Holiare* ZMp. 50; ZMp. 10
- 1991 *Čičov-Holiare* GNKo. Bodza, Čič., Tráv.
- 1992 *Čičov-Holiare* VMp. 50
- 1993 *Čičov-Holiare* ZMp. 10
- 1995 *Čičov-Holiare* ZMp. 25
- 1999 *Čičov-Holiare* TMp. 154
- 2000 *Čičov-Holiare* ZMp. 50; VMp. 50
- 2005 *Čičov-Holiare* TAS.
- 2006 *Čičov-Holiare* VMp. 50
- 2008 *Čičov-Holiare* ZMp. 50
- ON.: 1. Čičov:
- 1172 *Sysou* CDSI. I, Nr. 92
- 1225 *Chichou* CDSI. I, Nr. 301
- 1226 *Cychou* CDSI. I, Nr. 315
- 1227 *Sichou* CDSI. I, Nr. 331
- 1237 – 40 *Chico, Chyco* CDSI. II, Nr. 30
- 1252 *Chychou, Chycheu* CDSI. II, Nr. 400
- 1268 *Chychow* VSO. I, 294
- 1369 *Chicho* Stanislav, 2004, s. 108
- 1378 *Chichou* Stanislav, 2004, s. 108
- 1387 *Alsochychow* VSO. I, 294
- 1397 *Chicho, Chychow* Stanislav, 2004, s. 108
- 1421 *Chicho, Chychow* Stanislav, 2004, s. 108
- 1422 *Chicho et alia Chicho* Stanislav, 2004, s. 108
- 1460 *Alsochychou, Felsewchychou* VSO. I, 294
- 1773 *Csicso* Majt. 58
- 1786 *Cschicschó* Majt. 58
- 1808 *Csicsó* Majt. 58
- 1863 – 1920 *Csicsó* Majt. 58
- 1927 – 1938 *Čičov* Majt. 58
- 1938 – 1945 *Csicsó* Majt. 58
- 1945 – 48 *Čičov, Csicsó* Majt. 58
- 1948 *Čičov* Majt. 58
2. Malý Čičov (časť obce Čičov):
- 1422 *Chicho et alia Chicho* VSO. I, 294
- 1977 *Malý Čičov* VSO. I, 294
3. Holiare: → Veľký Meder-Holiare
4. Klížska Nemá: → Čičov-Klížska Nemá
- TN.: Miller: → Dvorský kanál
- VN.: Miller: → Dvorský kanál
- Etym.: Názov *Čičov-Holiare* vznikol podľa smerovania kanála z osadných názvov *Čičov* (ten zo slovan. OM. *Čik-/Čič-*, resp. z koreňa *čik-/čič-*; sloven. *Čičov > maď. *Csicsó*; porov. Stanislav, 2004, s. 108; Kiss, 1988, s. 328; Hosák – Šrámek, 1970, s. 165) a *Holiare* (pôvodne pravdepodobne **Golar-*, čo dosvedčuje striedanie *-o/-u* v koreni; Stanislav, 2004, s. 159; < azda adj. *holý* < psl. *golъ – holý, bez porastu).
- Názvy *Čičov-Klížska Nemá* a *Holiare-Klížska Nemá* sa vzťahovali len na južnú časť kanála, kde sa dnes odpája kanál → Čičov-Klížska Nemá (odvodňoval kanál do kanála Holiare-Kosihy).
- Starší názov *Miller* s dokladmi od 13. storočia sa vzťahujú na pôvodnú JV časť koryta Malého Dunaja pred napriamením jeho toku od obce Topolníky a umožňuje vykladať ho z nem. apel. *r Müller* (sloven. mlynár – ich povinnosťou bolo aj starať sa o hate a pod.; porov. Majtán, 2014, s. 73; nemecké etnikum bolo na území Žitného ostrova výrazne rozšírené). Názov by motivovala exist

tencia plávajúcich alebo prístavných (kolových) mlynov na toku.

V. Šmilauer (1932, s. 304) ho rekonštruje v maď. podobe *Mély ér – maď. *mély* = sloven. hlboký, *ér* – sloven. rameňo rieky, jarok – názov by motivovala hĺbka koryta.

Názov *Župný kanál* motivovala skutočnosť, že pôvodne išlo o dlhý kanál (jeho súčasťou pred dobudovaním Chotárneho kanála boli aj kanály Jurová-Velký Meder a Velký Meder-Holiare), ktorý sa začínal v Bratislavskej a končil sa v Komárňanskej župe (adj. *župný* (maď. *megyei*) < apel. *župa* (maď. *megye*), apel. *kanál*; maď. *csatorna*); kanál prechádzajúci cez dve župy.

Podobnú motiváciu má aj starší maď. doklad *Összeköltő föcsatorna* (správne *Összekötő föcsatorna* < maď. *összeköt* – spojenie < *össze* – spolu; maď. *fő* – hlavný, maď. *csatorna* – kanál). Názov motivovala skutočnosť, že onymický objekt tvorilo viacero vzájomne pospájaných a na seba nadväzujúcich umelo vytvorených kanálov. Názov môžeme interpretovať v podobe *Hlavný kanál. Maďarský názov *Csatorna* vznikol propriálizáciou maď. apel. *csatorna* (= sloven. kanál).

Názov časti kanála *Fok* vznikol propriálizáciou maď. apel. *fok* (= sloven. schod, stupeň; v staršej terminológii aj malé koryto, ktoré bolo zavodené len počas povodne; Šmilauer, 1932, s. 456) a motitoval ho charakter najjužnejšej časti kanála po odpojení sa kanála Čičov-Holiare a nepomenovaného kanála. Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304, 456.

Čičov-Klížska Nemá 5 km; je pokračovaním kanála Čičov-Holiare J od obce Trávnik, smeruje na V a SV od obce Klížska Nemá sa spája s kanálom Holiare-Kosihy; variant: Holiare-Klížska Nemá; ON. 1. Čičov, 2, Klížska Nemá, 3. Holiare.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1979 *Čičov-Klížska Nemá* (*Holiare-Klížska Nemá* – južná časť) GN. 10

1984 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 50

1985 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 10

1991 *Čičov-Klížska Nemá* GNKo. Tráv., KNemá

1992 *Čičov-Klížska Nemá* VMp. 50

1993 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 10

1995 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 25

1999 *Čičov-Klížska Nemá* Tmp. 154

2000 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 50

2005 *Čičov-Klížska Nemá* TAS.

2006 *Čičov-Klížska Nemá* VMp. 50

2008 *Čičov-Klížska Nemá* ZMp. 50

ON. 1. Čičov: → Čičov-Holiare

2. Holiare: → Velký Meder-Holiare

3. Klížska Nemá:

1226 *Nema* VSO. II, 33

1227 *Nema* CDSL. I, Ne. 331

1237-40 *Nema* CDSL. II, Nr. 30

1247 *Nema* CDSL. II, Nr. 262

1268 *Nema* VSO. II, 33

1303 *Nema* RDSL. I, Nr. 198

1306 *Nema* RDSL. I, Nr. 414, 418

1396 *Vrnepeniewma* VSO. II, 33

1412 *Vrnepenema a. n. Dobozfolua* VSO. II, 33

1460 *Kolosnema* VSO. II, 33

1773 *Kollos-Néma* Majt. 132

1786 *Néma, Kallosch-Néma* Majt. 132

1808 *Kolos-Néma* Majt. 132

1863 *Néma* Majt. 132

1873 *Némakolos* Majt. 132
1877 – 1882 *Kolosnéma* Majt. 132
1888 *Néma* Majt. 132
1892 *Kolosnéma* Majt. 132
1895 – 1920 *Kolosnéma* Majt. 132
1927 – 1938 *Klížska Nemá* Majt. 132
1938 – 1945 *Kolosznéma* Majt. 132
1938 – 1945 *Klížska Nemá* Majt. 132
Etym.: Názov *Čičov-Klížska Nemá* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Čičov* (→ *Čičov-Holiare*) a *Klížska Nemá* (pôv. *Nemá*: < adj. *němъ – nemý; Stanislav, 2004, s. 308). Pomenúva kanál začínajúci sa v katastri obce *Čičov* a končiaci sa v katastri obce *Klížska Nemá*.
Starší názov *Holiare-Klížska Nemá* (južná časť) vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Holiare* (→ *Čičov-Holiare*) a *Klížska Nemá*; pomenúva južnú časť kanála *Holiare-Klížska Nemá*, začínajúceho sa pri obci *Holiare* a končiaceho sa pri obci *Klížska Nemá*.

Čičovské mŕtve rameno 2,5 km; pôv. rameno Dunaja spojené s Čičovským ramenom Z od obce Čičov v lokalite Veľký les, s Dunajom sa spája 2 km dlhým kanálom v lokalite Čičovský les; od roku 1964 je rameno štátna prírodná rezervácia s rozlohou 79,8 ha; na starších mapách sa uvádzalo ako Čičovské rameno (azda sa chápali ako jeden objekt); ON. Čičov; VN. Čičovské rameno. VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný) VN.: 1977 *Čičovské mŕtve rameno* VSO. I, 294
1991 *Čičovské mŕtve rameno* GNKo. Čič.
1992 *Čičovské mŕtve rameno* GNDS. Klúč.

1992 *Čičovské rameno* VMp. 50
1995 *Čičovské mŕtve rameno* ZMp. 25
2005 *Čičovské mŕtve rameno* TAS.
ON.: Čičov: → Čičov-Holiare
VN.: → Čičovské rameno
Etym.: Názov *Čičovské mŕtve rameno* pomenúva mŕtve rameno Dunaja v katastri obce Čičov a vznikol z osadného názvu Čičov (→ Čičov-Holiare) a termínu *mŕtve rameno* (rameno bez stabilného prietoku vody). Názov *Čičovské rameno* sa vzťahuje na → Čičovské rameno.

Čičovské rameno 2,8 km; pôv. rameno Dunaja spojené zo Z s Klúčovským kanálom a z V s Čičovským mŕtvym ramenom, nachádza sa J od obce Klúčovec v lokalite Veľký les; varianty: Lyon, Lyonské jazero, *Račie rameno Dunaja, Mŕtvy Dunaj (5); ON. Čičov; VN. 1. Čičovské mŕtve rameno, 2. Lyonský kanál.

VMp. 50: 45-34
VN.: 1899 *Rakvázi Dunaág* KMp. Med.
1899 *Rakvázi dunaág* KMp. Čič.
1899 *Rakvári dunaág* KMp. Klúč.
1907 *Holt Duna* KMp. Čič.
1955 – 61 *mŕtve rameno Dunaja* TM. 5
1957 – 71 *mŕtve rameno Dunaja* TM. 10
1966 jazero *Lion* TS., mapa
1977 *Lion* VSO. II, s. 34
1977 *Lionské jazero* VSO. I, 294
1979 *Čičovské rameno (Lyon)* GN. 10
1984 *Čičovské rameno* ZMp. 50
1991 *Čičovské rameno* GNKo. Čič.
1992 *Čičovské rameno* GNDS. Klúč.; VMp. 50
1995 *Čičovské rameno* ZMp. 25
1999 *Čičovské rameno* TMp. 154

2000 *Čičovské rameno* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Čičovské rameno* TAS.

2008 *Čičovské rameno* ZMp. 50

ON.: Čičov: → Čičov-Holiare

VN.: 1. → Čičovské mŕtve rameno

2. → Lyonský kanál

Etym.: Názov *Čičovské rameno* pomenúva rameno Dunaja v katastri obce Čičov a vznikol z osadného názvu *Čičov* (→ Čičov-Holiare) a apel. *rameno*.

Staršie názvy *Lyon*, *Lyonské jazero* nie sú jasné (porov. → Lyonský kanál). Jasné nie sú ani maď. doklady *Rakvázi Dunaág* a *Rakvári dunaág* (*Rákvári dunaág*). Pravdepodobne súvisia s maď. apel. *rák* (= sloven. rak), maď. *Duna* (= Dunaj), maď. apel. *ág* (= sloven. rameno) a interpretujeme ho v podobe **Račie rameno Dunaja*. Maď. názov *Holt Duna* (maď. *holt* – mŕtvy, *Duna* – Dunaj) môžeme preložiť ako **Mŕtvy Dunaj*. Názov pravdepodobne vznikol až po odstavení pôvodne prietochného ramena.

Čičovský kanál 6,5 km; kanál odpájajúci sa od Čiližského potoka SZ od obce Čičov, smeruje okolo Čičovských rybníkov a cez obec Čičov, s kanálom Čičov-Holiare sa spája JV od nej; varianty: **Kanál*, **Hamský*; ON. Čičov; TN. 1. Hamské pasienky, 2. Hamské trstie; VN. Hamské trstie.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Csatorna* KMp. Čič.

1971 *odp.[ad] Hami* ZMp. 50

1979 *Čičovský kanál (Hami)* GN. 10

1984 *Čičovský kanál* ZMp. 50

1985 *Čičovský kanál* ZMp. 10

1991 *Čičovský kanál* GNKo. Čič., Tráv.

1992 *Čičovský kanál* VMp. 50

1993 *Čičovský kanál* ZMp. 10

1995 *Čičovský kanál* ZMp. 25

1999 *Čičovský kanál* TMp. 154

2000 *Čičovský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Čičovský kanál* TAS.

2006 *Čičovský kanál* VMp. 50

2008 *Čičovský kanál* ZMp. 50

ON.: Čičov: → Čičov-Holiare

TN.: 1. 1955 – 61 *Pri Hamskom pasienku* TM. 5

1957 – 71 *Pri Hamskom pasienku* TM. 10

1991 *Hamské pasienky* (pole) GNKo. Čič.

2. *Hamské trstie* → Hamské trstie

VN.: → Hamské trstie (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Čičovský kanál* vznikol z osadného názvu *Čičov* (→ Čičov-Holiare) a apel. *kanál*. Pomenúva kanál smerujúci cez obec Čičov. Doklad *Hami* rekonštruujeme ako **Hamský* [kanál]; maď. suf. *-i* = sloven. suf. *-ský* (→ Hamský kanál); vyjadruje skutočnosť, že pôvodne sa odpájal od → Hamského kanála a chápal sa ako jeho južná vetva. Názov *Csatorna* (sloven. **Kanál*) je technický názov, vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* (= kanál).

Čierna voda (1) I. Malý Dunaj, 113 km (ES I., s. 472 uvádza dĺžku 105,5 km). Podľa informácií Vodohospodárskeho podniku (ČPV) je dĺžka toku po ústie preložky do Malého Dunaja 55,2 km, pretože Čierna voda sa začína od objektu priepustu pod Šúrsnym kanálom v nadmorskej výške 130 m n. m. (V od obce Sv. Jur); „začína sa pri ľavom brehu

Šúrskeho kanála, približne pri jeho rkm 12,5, asi 0,5 km SV od J konca Novej Pezinskej ulice“ (PHPR, 2007, s. 84). Na základe informácie pracovníkov Vodohospodárskeho podniku Bratislava, odštepného závodu v Šali, sme lokalizovali prameň Čiernej vody „tesne nad štátnou cestou č. 502 (Pezinok – Sv. Jur)“ vo vinohrade; pod cestou je vybudovaný rúrový priepust a odtiaľ „je otvorený profil vedený cez záhradkársku lokalitu, potom pod mostom železničnej trate Bratislava – Trnava. Ďalej je tok vedený v krytom profile až po Šúrsky kanál, ktorý križuje zhybkou, za Šúrskeho kanálom je už profil prirodzený, neupravený.“ Dĺžka toku je podľa citovaného dokumentu (PHPR, 2007, s. 84) 54,97 km, pričom plocha povodia je 1 257,496 km². Pôvodný prameň sa uvádzal pod Malým Javorníkom Z od obce Sv. Jur, čo korešponduje so súčasným → Račím potokom. Takúto lokalizáciu uvádza aj A. Vályi (1799, s. 396): „pramení na kopcoch Sv. Jura.“ Čierna voda je nížinný tok, tečie J od obce Svätý Jur, potom JV, po 2,6 km sa stáča na J, tečie na V okraji obce Čierna Voda, stáča sa na JZ, neskôr na JV, potom preteká okolo Z okraja mesta Bernolákovo, v obci meandruje, za ňou tečie cez polia JV smerom k obci Nová Dedinka, potom SV k obci Tureň a Kráľová pri Senci, kde mení smer na V. Medzi Veľkými Úľanmi a Sládkovičovom sa stáča na J a ďalej tečie k obciam Čierna Voda, Vozokany, Tomášikovo, Kráľov Brod a Dolný Chotár (podrobnejšie pozri PHPR, 2007, s. 81); pri Tomášikove sa jedno rameno spája s Malým Dunajom. Pri obci Čier-

na Voda sa z hlavného toku oddeľuje → rameno Stará Čierna voda a na SZ okraji obce Kráľov Brod priberá Salibský Dudvák (porov. Hladký, 2011, s. 47 – 48), s ktorým SZ od mesta Kolárovo, asi po 5 km od zaústenia Dolného Dudváhu, zašúťuje umelo vybudovanou preložkou do Malého Dunaja (porov. PVŽP, 2011, s. 41) vo výške 115 m n. m. „Preložka bola vybudovaná na odvedenie povodňových prietokov Čiernej vody a Dolného Dudváhu priamo do Čiernej vody. Od miesta preložky pôvodné koryto rieky pokračuje ako tok Stará Čierna voda, ktorý je hydrologicky zaradený ako samostatný prítok Malého Dunaja“ (ČPV).

„Čierna voda dnes vytvára odtok z bývalej odnože Dunaja (teraz jazero Veľký Šúr)“; (Fekete, 2001, s. 29), čo dokumentuje aj Míkovićini mapa (AGMp., 1700 – 1705), kde Čierna voda tvorí ľavostranné rameno Malého Dunaja. Z Dunaja vytekala na mieste dnešného bratislavského letiska (dnes zaniknutá časť toku) a pretekala Z od Farnej a Ivánky pri Dunaji S smerom, potom J od obce Bernolákovo (takýto stav čiastočne zachytáva aj 1. vojenské mapovanie). Aj v listine z r. 1324 (porov. Duchoň et al., 2009, s. 35) sa popisuje Čierna voda ako „fluvium, qui exit de Danubio“, teda rameno Dunaja, ktoré odbočovalo SV od Vrakune a ústilo do Dudváhu pri Čiernej vode (porov. Šmilauer, 1932, s. 295). Z tohto dôvodu mnohí autori nestotožňujú toky *Lužnica a Čeklís s Čiernou vodou. Čeklís sa nazýval pravdepodobne tok, ktorý vytekal zo Šúra, t. j. dnešné koryto Čier-

nej vody a M. Duchoň (2009, s. 39) ho stotožnil s *Lužnicou; nesúhlasí však s tým, že dnešná Čierna voda je *Lužnica.

Podľa 2. a 3. vojenského mapovania (19. stor.) vyteká Čierna voda pri Šúre, t. j. v koryte toku Čeklís.

Pramennú oblasť Čiernej vody teda nemožno v tomto období určiť ani v jednej zo spomínaných lokalít. V súčasnosti odvodňuje Čierna voda lokalitu Šúr a odvádza vody Limbašského potoka a Blatiny. Plocha povodia je 2188 km² (ČPV uvádza 1257 km²), pričom prietok zlepšuje prepojenie (spojovací kanál) s Malým Dunajom pri Novej Dedinke (porov. ES I, s. 472). Maximálna nadmorská výška v povodí Čiernej vody je 215 m n. m.

Dodnes nie je známy vzťah medzi daktorými zaniknutými tokmi a korytom dnešnej Čiernej vody. Napr. B. Varsik (1990, s. 18) stotožňuje h. t. Čiernej vody s *Lúčnikom. Prameň toku, ktorý uvádza B. Varsik, je však totožný s prameňom dnešnej Blatiny S od Cajly, pričom nesúhlasí identifikácia toku V. Šmilauerom (Varsik, 1984, s. 41), ktorý ju stotožnil s Bystricou (dnes h. t. Limbašského potoka).

V. Chaloupecký (1923, s. 78) lokalizuje Čiernu vodu rovnako ako V. Šmilauer: „...potok prichádzajúci od Pezinku, jež pôvodne slul asi Hliník“. Podobne Hliník lokalizuje aj T. Ortvy (1882, s. 484) ako „neznámy prítok Dudváhu pri Pezinku a Modre“. Podľa CDSL I. (Nr. 143) však rieka rozdeľuje chotár od dnešných Vinosadov, čo by poukázalo na dnešnú Blatinu a lokalizáciu B.

Varsika. V. Šmilauer (1932, s. 15) uvádza *Lúčnik tiež ako tok „pri Trlinku“, t. j. pri dnešných Vinosadoch. Rovnako aj V. Chaloupecký (1923, s. 256) spomína „riuuli Luchnuch“ (rekonštruované ako *Lúčnica) pri „vila Chukaria“, t. j. dnešné Vinosady, pričom názov mohol označovať aj dnes už zaniknutú časť Vičnianskeho kanála.

Pri uvádzaní dokladov ponechávame aj doklady názvu Stará Čierna voda, keďže išlo o pôvodné koryto Čiernej vody a v živej reči sa stále používa názov Čierna voda, resp. maď. podoba Fekete víz; varianty: *Číkovské jazero, *Čeklís, *Dunaj, *Salibský Dunaj, *Svinská mláka (→ VN. Blatina), Lúčina, Lúčnik, *Lúčnica, Lužnica, Zebenkranch, *Sladká Čierna voda; Stará Čierna voda, rameno Čiernej vody; ON. 1. Čierna Voda, 2. Čierna Voda, 3. Dolný Chotár, 4. Bernolákovo, 5. Čeklís (hrad), 6. Mlyn pri Čiernej vode; TN. 1. Čierna voda (hon), 2. Pri Čiernej vode, 3. Čiernovodské, 4. Čiernovodský strážny dom, 5. Čiernovodská pusta, 6. Čiernovodské záhrady.

VMP. 50: 44-22; 45-13; 45-11; 45-14; 45-32

1208 *Luchinc, Lucinc* Vars., 40

1216 *Luchync* Vars., 41

1216 caput fluvii *Luchinc* CDSL I, Nr. 143

1256 riv.[ulum] *Luchnuh, Leuseng, Zebenkranch* Vars., 40, 41

1256 caput fluuij *Luthynt – Lutynt* Šmil., Nr. 131

13. stor. miest. **Lučina, *Lužina* web 26 1324 *Feketevíz-Schwarzwasser-Chikto, Cheklez* Duch., 35

- 1340 fluvio *Luchink Šmil.*, Nr. 132
- 1391 *Zebenkranch Marek*, 88
- 1391 rivulum *Luchnik, Leuseng Vars.*, 41
- 1554 *Fekethewyz alias Chyktho, Schwarczbozzer alias Chyktho, Csiktó Vars.*, a, 18
- 1554 lacus *Fekethewyz alias Chyktho a Swarczbozzer alias Chyktho Vars.*, 41
- 1700 – 1705 *Danubius AGMp.*
- 1735 – 1742 *Aqua Nigra, Fekete víz, Schwartz Wasser, Czerná Woda Šmil.*, 295
- 1736 *riui nigra aqua Bel.*4
- 1736 *Csiktó Duch.*, 35
- 1764 – 1787 *Schwartze Waßser VM.* I (Blatina)
- 1764 – 1787 *Schwarze Waßs.[er] die Kleine Donau, Kleine Donau oder Schwarz Waßser VM.* I
- 1769 *Dulcis Schwartze Wasser Krieg.*
- 1769 *Aqua nigra MTS*
- 1799 *fekete víz, Fekete Viz, Fekete víz, Schwarzwasser Vályi*, 17, 125, 396
- 1800 *Schwartz Waßser Korab.* (pri ústí do M. Dunaja)
- 1804 – 1810 *Fekete víz (Schwartz Vasser) Lip.* b
- 1806 *Czerná woda, Feketevíz, Schwarzwasser Šmil.*, 295
- 1810 – 1869 *Schwarz Waßser, Fekete Viz, Fekete Viz (sl. Czerna Woda d. Schwarzwasser) B.[ach]* VM. II
- 1852 *Bach Schwarzwasser KKMp.* ChoG.
- 1853 *Schwarz Wasser NKKMp.* Snc.
- 1857 *Patak NKKMp.* SG.
- 1871 *Fekete víz Mp.* BŽ. 144
- 1875 – 1884 *Fekete víz (Schwarz Wasser), Schwarzwasser, Schwarzwasser (Černa voda) VM.* III
- 1875 – 1884 *Fekete víz (Szeli duna) VM.* III (dnes Stará Čierna voda)
- 1875 – 1884 *Saulacken VM.* III
- 1892 *Fekete víz, Fekete víz KMp.* Slád., ČB., Koš., ČV.
- 1892 *Fekete víz folyó ága KMp.* ČV.
- 1892 – 1895 *Fekete víz Gönczy*
- 1894 *Feketeviz, Fekete víz KMp.* Ber., Snc., NVpD, Tur., Král., PÚ., Krm.
- 1894 *Feketeviz folyó KMp.* Krm.
- 1894 *patak meder KMP.* Král.
- 1895 *Saulacken Vars.*, 41
- 1895 *Saulaken p. KMp.* Caj.
- 1895 *Saulacken KMp.* Pez. (dnes Blatina)
- 1895 *Fekete víz KMp.* SG.
- 1896 *Feketevíz, Feketeviz KMp.* Jur
- 1898 *Fekete víz, Feketeviz MTT.* 75
- 1924 *Černá voda OZA*
- 1936 *Fekete víz ŠMp.* 25
- 1937 *Fekete víz, Schwarz Wasser ŠMp.* 25
- 1938 – 1945 *Čierna voda ŠMp.* 75
- 1949 *Čierna voda odt. KMp.* Snc.
- 1951 – 1952 *Čierna voda ŠMp.* 25
- 1952 *Čierna voda Voj. Mp.* 50
- 1953 *Čierna voda (Fekete víz) Voj. Mp.* 50
- 1954 – 1993 *Čierna voda ŠMO.* 5
- 1955 *Feketevíz ága, rameno Čiernej vody ŠMO.* 5
- 1956 *Čierna voda (Fekete víz) VTMp.* 25
- 1956 *Čierna voda odt. KMp.* SG.
- 1957 *Čierna Voda VTMpš.* 50
- 1959 – 1984 *Čierna voda Tmp.* MK. 75
- 1963 *rameno Čierna voda ŠMO.* 5
- 1966 – 2010 *Čierna voda MEN*
- 1967 *Čierna voda ZVMp.* 50 (označuje zároveň aj Blatinu)

-
- 1968 Čierna Voda Voj. Mp. 10
1974 Čierna voda ZMp. 10
1971 – 1976 Čierna voda ZMp. 50
1974 – 1991 Čierna voda ŠMO. 5
1976 Čierna voda ZMp. 25
1982 – 1983 Čierna voda VMp. 50 (dnes Stará Čierna voda)
1983 Čierna voda VMp. 50
1983 preložka Čiernej vody VMp. 50 (pri ústí do M. Dunaja)
1983 Čierna voda GNOBAv., 16, 23, 27, 38, 43, 48
1976 Čierna voda ZMp. 10
1986 Čierna voda ZMp. 50
1990 Lužnica Vars., a, 18 (d. t.)
1990 Lužník, Lúčnik Vars., a, 18 (h. t.)
1991 – 2000 Čierna voda VMp. 50
1991 Čierna voda ZMp. 50
1992 Čierna voda ZMp. 10
1992 Stará Čierna voda VMp. 50
1992 Stará Čierna voda ZMp. 50 (od obce Kráľ. Brod pokračuje ako Čierna voda)
1993 Stará Čierna voda ŠMO. 5
1993 rameno Čiernej vody ŠMO. 5
1993 Stará Čierna voda (Čierna voda) GNOG.
1996 Čierna voda PMp. Rača
1996 Čierná voda PMp. Rus.
1996 – 2007 Čierna voda Tmp. MK. Ba. 50
1997 – 2003 Čierna voda Tmp. TPS. 50
1999 Lučina (Lužina) web 6
1999 – 2000 Čierna voda ZMp. 10
2000 Stará Čierna voda ZMp. 50
2000 – 2008 Čierna voda ZMp. 50
2003 Čierna voda VMp. 50
2003 Stará Čierna voda VMp. 50
1993– 2004 Čierna voda ZMp. 25
1992 – 2003 Stará Čierna voda VMp. 50
- 2002 – 2003 Čierna Voda MEN
2003 – 2005 Stará Čierna voda MEN
2005 Čierna voda TAS. 50
2005 – 2007 Stará Čierna voda TAS. 50
2005 Čierna Voda, Čierna voda PMp. obrys. 10. Gal.
2006 Čierna voda, Čierná voda PMp. obrys. 10. Stp.
2006 – 2007 Čierna voda ZMp. 10
2008 Stará Čierna voda TASR. 50
2010 Lúčnica Vav., 63
2010 Čierna voda ZBGIS
2011 Čierna voda TAS. 50
2011 Stará Čierna voda, Stará Čierna Voda TAS. 50
2014 náreč. Černá voda ChoG., SJur.
2014 miest. Fekete víz Voz., Jelka, Trs. ON.: 1. Čierna Voda (obec):
1773, 1786, 1808, 1863 – 1907 Nyék Majt., 58
1913, 1938 – 1945 Feketenyék Majt., 58
1920 Feketenyék, Nyék Majt., 58
1927 – 1938, 1945 – 1948 Čierne Nekyje, Fekete Nyék Majt., 58
od 1948 Čierna Voda Majt., 58
2. Čierna Voda (Chorvátsky Grob; majer):
1825 Schweizerei Piš., 20
1852 Schwarzwasser KKMp. ChoG.
1853 Feketevisi Puszta, Feketevisi Puszta NKKMp. IpD.
1945 dvor Čierna Voda ŠMp. 75
1966 ŠM Čierna Voda Voj. Mp. 10
1966 – 1990 Dolný majer MEN
1970 – 1973 Čierna Voda Tmp. MK. 75
1973 ŠM Čierna voda ŠMO. 5
1975 – 1981 Čierna voda Tmp. MK. 75
1974 – 2006 ŠM Čierna Voda ZMp. 10
1983 Čierna Voda GNOBAv., 23
1983 Horný dvor GNOBAv., 43

- 1984 Čierna Voda Tmp. MK. 75
- 1991 Čierna Voda MEN
- 1996 Čierna Voda Tmp. MK. Ba. 50
- 1996 ŠM Čierna voda Pmp. Rača
- 2004 Čierna voda (horný dvor) PTA. 25
- 2005 – 2007 Čierna voda (horný majer), Čierna Voda TAS. 50
- 2004 – 2007 Čierna voda (horný majer), Čierna voda Tmp. MK. Ba. 50
- 2006 Čierna voda Pmp. obrys.10. Stp.
3. Dolný Chotár: → VN. Stará Čierna voda.
4. Bernolákovo (pôvodne *Ložnica, Lužnica):
- 1209 villa Ceki CDSL. I, Nr. 153
- 1216 villa Cheki LMŠ, 51
- 1236 Cheklez LMŠ, 51
- 1236 villa Checlez CDSL. II, Nr. 18
- 1266 Chekles Chal., 78
- 1297 Luensnicz, Luensnich Vars., b, 38
- 1313 Luensnicz RDSL., Nr. 1077
- 1313, 1317, 1328 Licznitz Vars., 39
- 1317 Luenschnich, Luensnych RDSL., Nr. 223
- 1323 Cheklyz RDSL., Nr. 942, 1029, 1048
- 1328 Licznitz Vars., 39
- 1340 Cheklyz LMŠ, 51
- 1347 Losnych Vars., 39
- 1390 Losnich Vars., a, 18
- 1409 Lünsnich Vars., a, 18
- 1412 possessio Cheklez Fed., 76
- 1428 Loznicz Vars., a, 18
- 1434 Lainsnicz, Lánschitzer Vars., a, 18
- 1439 – 1940 Lasnitz Vars., 39
- 1452 Lasnitz Vars., 39
- 1459 Lannencz, Lainsnicz Vars., 39
- 1460 Lainsnicz Vars., 39
- 1757 Lansitz – Csekles Vars., 39
- 1773 Cseklész, Lanschitz, Czeklis Majt., 32
- 1786 Cscheklész Majt., 32
- 1808 Cseklész, Lanschitz, Landsitz, Czeklis Majt., 32
- 1808 Lanschitz, Laanschitz aliis Landsitz Vars., 39
- 1863 – 1913 Cseklész Majt., 32
20. stor. Čeklís, Cseklész LMŠ, 51
- 1912 Lanschütz Vars., 39
- 1920 Čeklís Majt., 32
- 1927 – 1948 Čeklís Majt., 32
- od 1948 Bernolákovo Majt., 32
- 1989 Lanschnitz Vars., a, 17
5. Čeklís (Bernolákovo; + hrad):
- 1323 Cheklyz RDSL., Nr. 942
- 2007 Čeklís ESH, 94
6. Mlyn pri Čiernej vode (kedysi časť katastra Senca; mlyn):
- 1930 Mlyn pri Čiernej vode – Fekete-vízmalom SSM, 189
- TN.: 1. Čierna voda (Chorvátsky Grob; hon):
- 1852 Fekétevízi Puszta KKmp. ChoG.
- 1965 Čierna voda Voj. Mp. 10
- 1966 Čierna voda MEN
- 1974 – 1990 Čierna voda ŠMO. 5
- 1974 – 2006 Čierna voda ZMp. 10
2. Pri Čiernej vode (Slovenský Grob; trávnatý porast, pole):
- 1857 Pri csernej vode NKKmp. SG.
- 1895 Pri csernej vode Kmp. SG.
- 1949 Pri Čiernej vode odt. Kmp. Snc.
- 1955 – 1993 Pri Čiernej vode ŠMO. 5
- 1956 Pri Čiernej vode odt. Kmp. SG.
- 1963 Pri Čiernej vode (Fekete vízparti dűlő) ŠMO. 5
- 1965 – 1968 Pri Čiernej vode Voj. Mp. 10
- 1965 – 2002 Pri Čiernej vode MEN
- 1972 – 2000 Pri Čiernej vode ZMp. 10

1974 *Pri čiernej vode* ŠMO. 5
 1976 *Pri Čiernej vode* ZMp. 25
 1983 *Pri Čiernej vode* GNOBAv., 38
 1991 *Pri Čiernej vode* ŠMO. 5
 2004 *Pri Čiernej vode* ZMp. 25
 2010 *Pri Čiernej vode* ZBGIS
 3. Čiernovodské (Kráľová pri Senci, Svätý Jur; pole; lúka):
 1810 – 1869 *Fekete Viz Rétek* VM. II
 1853 *Fekete vízi dülő* NKKMp. Snc.
 1875 – 1884 *Fekete víz rétek* VM. III
 1894 *Fekete vízi dülő* KMp. Snc.
 1952 *Čiernovodské hony (Dunai dülő)* Voj. Mp. 50
 1954 *Čiernovodské* ŠMO. 5
 1955 *Feketevízi dülő* ŠMO. 5
 1956 *Čiernovodské* VTMP. 25
 1959 *Čiernovodské (Fekete vízi dülő)* Voj. Mp. 10
 1965 – 1966 *Čiernovodské* Voj. Mp. 10
 1966 *Čiernovodské* MEN
 1967 – 1978 *Čiernovodská* MEN
 1968 *Čiernovodské* Voj. Mp. 10
 1971 *Čiernovodský hon (Feketevízi dülő)* ŠMO. 5
 1972 *Čiernovodské* ZMp. 10
 1974 *Čiernovodské* ŠMO. 5
 1974 – 2000 *Čiernovodské* ZMp. 10
 1978 *Čiernovodská* ŠMO. 5
 1976 *Čiernovodské* ZMp. 25
 1983 *Čiernovodské* GNOBAv., 27
 1988 *Čiernovodský hon (Feketevízi dülő)* ŠMO. 5
 1992 *Čiernovodské* ZMp. 10
 1996 *Čiernovodské* PMp. Rača
 2004 *Čiernovodské* ZMp. 25
 2006 *Čiernovodské* ZMp. 10
 2006 *Čiernovodské* PMp. obrys.10. Stp.
 4. Čiernovodský strážny dom (Svätý Jur; budova):

1896 *Feketevízi csőszlak* KMp. Jur
 5. Čiernovodská pusta (Chorvátsky Grob; hon):
 1895 *Fekete viz puszta* KMp. ChoG.
 1895 *Fekete viz puszta/Suche místo* KMp. ChoG.
 1895 *Fekete viz puszta/Strkovicza* KMP. ChoG.
 1952 *Čiernovodská pusta* ŠMO. 5
 6. Čiernovodské záhrady (Veľké Úľany, pole, les (v 50. rokoch aj trávnaté porasty)):
 1892 *Fekete vízi kertek, Alsó Fekete vízi kertek* KMp. VÚ
 1955 – 1963 *Čiernovodské záhrady* ŠMO. 5
 Etym.: Názov *Čierna voda* vznikol z adj. *čierny* (maď. *fekete*, nem. *Schwarz*); < psł. *čьrnъ; Machek, 2010, s. 98), apel. *voda* (psł. *voda) a motivovalo ho sfarbenie dna toku, aj vzhľadom na charakter miesta, odkiaľ vyteká (močaristý šúrsky prales).
 A. Vályi (1799, s. 396) o Čiernej vode hovorí: „Voda je čierna, pretože má čierne dno.“ Dôvod sfarbenia vody sa uvádza aj v monografii mesta Senec (Fedor et al., 2004, s. 31): „V alkalickom prostredí zasolených pôd dochádza k rozpušťaaniu humusových látok tmavo sfarbených nívnych pôd a ich prieniku do podzemných vôd. Práve preto dostala rieka zberajúca vody v tejto oblasti názov Čierna voda.“
 Názvom *Stará Čierna voda* sa zaoberáme v samostatnom hesle. Na označenie tejto časti toku sa používa aj technický názov *Rameno Čiernej vody* (maď. podoba *Fekete viz folyó ága*).

Názvy *Lúčnik*, *Lúčnica, *Lučina* vznikli z adj. *lúčny* < apel. *lúka* (→ VN. *Lúčanka*) a označovali tok v pramennej oblasti SZ od Pezinka. Pôvodná podoba hydronyma nie je známa (porov. Varsík, 1989, s. 18).

Názvy *Lužnica* (pôv. *Ložbnica), *Lužina* vznikli z apel. *luh* (< slovan. *logъ* „háj na nízinej, bažinatej pôde“; porov. Varsík, 1990, s. 18); tok „pritekal z močaristého hája jurského Šúru“ (Duchoň et al., 2009, s. 35) a označuje d. t. Čiernej vody S od Bernolákova. V. Sedlák (In: Duchoň et al., 2009, s. 35) rekonštruje doklady *Luenschnich*, *Luensnych* a pod. ako *Lesnica, *Lesná. Z VN. *Lužnica vznikol ON. *Lužnica (dnes Bernolákovo).

Doklad *Zeбенkranch* je pravdepodobne chybný zápis. Azda ho môžeme rekonštruovať ako *Lebenskrank*: < nem. apel. *Leben* (= sloven. *život*), adj. *krank* (= sloven. *chorý*), t. j. život ohrozujúci. Motivácia nie je jasná, môže však súvisieť s charakterom (nebezpečnosťou) toku, príp. metaforickým označením vody (opak čistej, priezračnej, na pitné účely vhodnej vody).

Názov *Čikovské jazero (*Csiktó*; Duchoň et al., 2009, s. 35, ho rekonštruuje ako *Červie jazero) vznikol z apel. *čík európsky* (lat. *Misgurnus fossilis*, maď. *csík*) a apel. *jazero* (= maď. *tó*; aj vo význame ústie). M. Bel (1736, In: Duchoň et al., 2009, s. 35) rekonštruuje názov ako *Úhorie jazero (< apel. *úhor*; lat. *Anguilla anguilla*; maď. *angolna*; < psl. *ogořo; Machek, 2010, s. 667; o výskyte úhora v blízkom okolí v minulosti i v súčasnosti porov. aj Fedor et al. (2004,

s. 45 – 46)). S názvom môže súvisieť aj → VN. † *Plazov.

Názov *Čeklís vznikol podľa M. Bela (→ vyššie) z maď. apel. *csík*, verb. *lesni* (= sloven. pozorovať). Z VN. mohol vzniknúť aj ON. *Čeklís* s výkladom „rybárska osada na pozorovanie a chytenie úhorov.“

Podľa B. Varsika (1990, s. 38) však vznik názvu motivovali vlastnicke vzťahy, išlo o „*Čekovu ves*“ (< slovan. OM. *Čeka*). J. Stanislav (2004, s. 97) sa pri dokladoch *Ceky*, *Cseke* tiež opiera o motiváciu slovan. OM. *Čeka*. O názve *Čeklís* uvažuje, rovnako ako V. Sedlák, ako o kompozite z OM. a (ON.?) *Lěšě*, t. j. *Čekova liešť* (< apel. *lěsbka*). Druhú časť kompozita považuje J. Stanislav za pôvodný názov osady (dnešného Bernolákova). S názorom Taganyiho, ktorý uvádza V. Chaloupecký (1923, s. 78) o „pomedznom brode so strážcami hraníc“ (< staromaď. verb. *csek*, *csek-ik* „brodiť sa“) sa autor nestotožňuje.

R. Krajčovič (2005, s. 180) pripúšťa aj výklad zo slovan. apel. *čaka, *čeka* vo význame „lovecké stanovište na zver, lov rýb“.

Podoba *Čeklís*, ako ju vnímal V. Sedlák (In: Duchoň, 2009, s. 35), pochádza z „mena Čeka... a prvej slabiky ďalšieho pôvodného názvu potoka v chotári obce... Lesnica, Lesná.“

Názov **Sladká Čierna voda* vznikol z adj. *sladký* (lat. *dulcis*; vyjadrujúci azda kvalitu vody; v opozícii k vode vytekajúcej zo slaniska v Šúre), VN. *Čierna voda* (nem. *Schwartze Wasser*; → vyššie) a motivovali ho fyzikálne vlastnosti toku. Tok sa takto nazýval na okraji Šúra, kto-

rý je charakteristický zasolenými, bielymi pôdami, fyzikálnymi vlastnosťami odlišnými voči Čiernej vode.

Názov *Potok (maď. *Patak*) vznikol prerializáciou maď. apel. *patak* (= sloven. potok).

Názov *Salibský Dunaj (maď. *Szeli duna*) pomenúva časť toku Čiernej vody, ktorá je v súčasnosti klasifikovaná ako samostatný hydrologický tok, preto ho analyzujeme v hesle → VN. Stará Čierna voda. Lit.: M. Duchoň et al., 2009, s. 35; Fedor et al., 2004, s. 45 – 46; Fekete, 2001, s. 29; J. Hladký, 2010; L. Kiss, 1988, s. 90; R. Krajčovič, 2005, s. 180; T. Ortway, 1882, s. 484; A. Vályi, 1799, s. 396; B. Varsik, 1984, s. 41; B. Varsik, 1990, s. 17 – 18; web 15.

***Čierna voda** (2) → Čalovec-Kameničná, Čalovský Dudvák

Čihák → Stoličný potok

† ***Číkovské jazero** (Chikto) → Čierna voda

† **Čilistovské rameno** 1,2 km; pôv. rameno Dunaja s dĺžkou asi 2,8 km, ktoré z J obteká obec Čilistov; dnes je zachovaná iba časť – na väčšej časti je vybudované vodné dielo Gabčíkovo; pravdepodobne ide o časť pôvodného z väčšej časti zaniknutého ramena alebo potoka Čiliz (→ Čilizský potok, 1); varianty:

*Čiliztó, Čilistovské rameno-Hrušovská zátoka, Dunaj, Rameno Dunaja; ON. 1. Čilistov (doklad z roku 1238 v tvare *Chilzteu* autori VSO. stotožňujú s ON., ale z údajov v listine vyplýva, že ide o názov dunajského ramena pri Dobro-

hošti, smer motivácie je pravdepodobne teda VN. > ON.; VSO. III, 119), 2. † Hrušov; TN. 1. Hrušov, 2. Hrušovské; VN. 1. Čilizský potok, 2. Hrušov.

VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1238 *Chilzteu* CDSL. II, Nr. 42
1313 *Danubius paruus* Šmil., 1932, s. 293

1894 *Duna ág* Kmp. Šam.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1966 *Čilistovské rameno* TS., s. 95

1971 *rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1981 *Čilistovské rameno* TS., s. 171

1981 *Čilistovské rameno-Hrušovská zátoka* TS., s. 182

1986 *Šamorínske rameno* (!) ZMp. 10

1992 *Čilistovské rameno* GNDS. Šam.

2002 *Čilistovské rameno* ZMp. 10

ON.: Čilistov:

1238 *Chilzteu, Chulstw* VSO. III, 119

1287 *Chylstu* VSO. III, 119

1293 *Chyliztu* VSO. III, 119

1305 *Chelchteu* RDSL. I, Nr. 377

1310 *Chelzteu* RDSL. I, Nr. 736

1312 *Chyliztu* RDSL. I, Nr. 1041

1313 *Chylistou, Chiliztu* RDSL. I, Nr. 1074

1323 *Chyliztu, Chyleztu* RDSL. II, Nr. 1071

1381 *Chylztow* VSO. III, 119

1388 *Chulstw* Zimmermann, 1980, s. 91

1389 *Chelztew* Zimmermann, 1980, s. 91

1773 *Csölösztó, Kledern* Majt. 285

1786 *Cschölöstő, Kledern* Majt. 285

1808 *Csölesztő, Kledern* Majt. 285

1863 *Csölesztő* Majt. 285

1873 – 1920 *Csölösztó* Majt. 285

1938 – 45 *Csölösztó* Majt. 285

1927 – 38 *Čilistov*, *Csölösztó* Majt. 285
1945 – 48 *Čilistov*, *Csölösztó* Majt. 285
1948 – 60 *Čilistov* Majt. 285
od r. 1960 časť mesta Šamorín; Majt. 285

2. Hrušov (zaniknutý hosp. dvor, rekreačná oblasť; Šamorín):

1992 *Hrušov* (zaniknutý hosp. dvor, rekreačná oblasť) GNDS. Šam.

TN.: 1. *Pri hrádza (Hrušov)* (trigon. bod) GEONAZ.

2. 1992 *Hrušovské* (pole) GNDS. Šam.

VN.: 1. → Čiližský potok (1)

2. → Hrušov (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Čilistovské rameno* motivovala lokalizácia ramena, vznikol z ON. *Čilistov*; sufix *-ské*, apel. *rameno*. J. Stanislav (SJ, I, 243) pokladá názov za nejasný, no pravdepodobne ho motivovala lokalizácia obce pri hornej časti ramena Čiliž a vznikol z VN. *Čiliž*, resp. *Csiliztó (→ Čiližský potok, 1) a maď. apel. *tő* „najspodnejšia časť, ústie“ (porov. Šmil., 1932, s. 456; Zimmermann, 1980, s. 91); vzhľadom na smerovanie toku Dunaja a jeho rameno Čiliž pomenúva skôr začiatok ramena (porov. SŽO., 1999, s. 147). Podľa F. Zimmermanna (1980, s. 91) vznikol názov z OM. *Kledinus* (< *Kedlin(us)* < *Chadalin*), z ktorého potom vznikol pôvodný nemecký ON. **Kedli(n)storf*, no pod vplyvom analógie so slovenským slovom *kavka* (> čavka > maď. *csóka*) sa názov adaptoval v slovenčine na *Čilistov* a v maďarčine na *Csölösztó*.

Názov *Čilistovské rameno-Hrušovská zátoka* motivovala lokalizácia ramena a vznikol z ON. *Čilistov* (vyššie; su-

fix *-ské*, apel. *rameno*) a TN. *Hrušov* (asi < OM. *Hruša* alebo *Hrušo* < apel. *hruš(k)a* < psl. *gruša, Machek, 186); sufix *-ská*, apel. *zátoka*.

Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Dunaja, a vznikol z VN. → *Dunaj*; apel. *rameno*.

Zápis, ktorý sme rekonštruovali ako *Dunaj (lat. *Danubius paruu*; lat. *paruu* „malý, menší, drobný“; LSS., 423), pravdepodobne pomenúval rameno Dunaja a vznikol podľa VN. → *Dunaj*.

Názov *Šamorínske rameno* je chybný zápis (porov. Belák, 2010, s. 70).

Lit.: Zimmermann, 1980, s. 91.

Čilistovské rameno-Hrušovská zátoka → Čilistovské rameno

Čilizköz (Csilizköz) → Lyonský kanál, Milinovice-Vrbina, Vrbina-Medvedov

***Čiliztó** → Čilistovské rameno

Čiliž → Čiližský potok (1), Baka (1), Trstená-Baka, Bodický kanál

***Čiližský Dunaj** 3 km; ľavostranné rameno Dunaja Z od obce Sap (pôv. sa odpájalo od ramena Dunaja na Z okraji lokality Riečina), s Dunajom sa spája na V okraji Riečiny; TN. Čilizská sihot.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1837 – 1840 *Csili Duna* VM. II

TN.: 1837 – 40 *Csilli erdő* (les) VM. II

1884 *Csilli erdő*, *Csiliz erdő* VM. III

1889 *Csili sziget* KMp. Sap

1893 *Csiliz hajlat* KMp. Gab.

1898 *Csilli erdő* MTT. 75

1955 – 61 *Csili sziget* TM. 5
1957 – 71 *Čilská síhoť, Csili sziget* TM. 10
1987 *Čilížská síhoť* ZMp. 10
1992 *Čilížská síhoť (Čilížská síhoť)* GNDS. Sap
1994 *Čilížská síhoť* ZMp. 25
Etym.: Názov *Čilížský Dunaj* vznikol z historického názvu územia *Čilíž* (→ *Čilížský potok*) a hydronyma *Dunaj*.

Čilížský potok (1) 31 km (pôv. najmenej 50 km; Pišút, 2006); odpája sa od kanála Gabčíkovo-Topoľníky Z od obce Gabčíkovo, tečie V smerom, od obce Pataš JV a J smerom až po obec Klúčovec a J od jej západného okraja sa spája s Lyonským kanálom; na konci 18. st. bol ľavostranným ramenom Dunaja, odpájal sa od neho jedným korytom v obci Baka, druhým korytom sa SZ od nej spájala s močiarom *Šároš; podľa rekonštrukcie P. Pišúta (2006) v období stredoveku (11. – 14. st.) bolo toto rameno Dunaja podstatne dlhšie (malo viac ako 50 km), odpájalo sa od Dunaja pri obci Dobrohošť; F. Zimmermann (1980, s. 91) pri obci Čilistov charakterizuje vodný objekt ako potok, no v dolnej časti toku išlo podľa neho skôr o kanál), resp. Čilistov (porov. historické doklady z 13. – 14. storočia; → Čilistovské rameno), smerovalo mierne na JV v k. ú. obcí Rohovce, Horný Bar a zmenilo smer prudko na JV. Od obce Bodíky tieklo zasa mierne na JV. Po zmene koryta Dunaja sa v 18. st. zakresluje už len jeho stredná a južná časť – ako rameno odpájajúce sa od Dunaja pri obci Trstená na Ostrove, resp. Baka

(Z časť toku od obce Čilistov do 18. st. zanikla); stredná a JV časť sa zachovala bez významnejších zmien podnes. Pôvodne sa spájala s Dunajom prostredníctvom dnešnej Z časti Čičovského ramena V od lokality Lipótky, porov. aj heslá Baka (1), Trstená-Baka, Bodícky kanál; V. Chaloupecký (1923, s. 164) uvádza, že potok v 11. – 13. storočí utváral hranicu medzi územím hradov Bratislava a Komárno, v stredoveku bol asi vodnatý, uvádza sa ako rieka (*fluvium Chelch*) tečúca v lokalite Čobánsky chrbát a Eperješ (CDSI. II, Nr. 400); varianty: Čilíž, *Hlinitý; ON.: 1. Čilistov, 2. Čilížská Radvaň, TN. Čilížská síhoť; VN. 1. † Čilíž, 2. Čilížský Dunaj.

VMp. 50: 45-31; 32; 34
VN.: 1237-40 *Ceres fluvios* CDSI. II, Nr. 30 (?)

1238 *aqua Chilz* (názov dunajského ramena pri obci Dobrohošť) CDSI. II, Nr. 42

1252 *fluvium Chelch* CDSI. II, Nr. 400

1270 *aqua Chelch*, Pišút, 2006

1272 *fluvius Chylch, Chelch ibi vocatur Agagus* Pišút, 2006; Chal., 164

1275 *Chelch* Ortway, 1882, s. 193

1330 *Chelz* Pišút, 2006; Zimmermann, 1980, s. 91

1380 *Chylh, Chelz, Chylz* Zimmermann, 1980, s. 91

1400 *Chelez* Pišút, 2006

1782 – 1784 *Csiles* VM. I

1837 – 40 *Csiliz B.[ach]* VM. II

1869 *Csiliz B.* PM.

1884 *Csiliz Canal, Csiliz B.[ach], Csiliz patak, Csiliz p.[atak]* VM. III

1889 *Csiliz* KMp. Med., Klúč., ČRad., Čič.

- 1889 *Csiliz, Csiliz ér* KMp. Pat., Klúč.,
 1889 *Csiliz patak* KMp. Izop
 1893 *Csiliz* KMp. Pad.
 1893 *Csiliz, Csiliz ér* KMp. Gab.
 1898 *Csiliz p.[atak], Csiliz csat.[orna]*
 MTT. 75
 1920 – 34 *Čilizský potok* VM. III re
 1930 *Čilizský potok* GMP.
 1938 *Čilizský potok* ŠMp. 75
 1952 *Čilizský potok, Čilizský potok* Mp.
 25
 1952 – 57 *Čilizský potok, Čiliz* TM. 25
 1955 *Csiliz ér* ŠMpO. 5
 1957 *Čilizský potok, potok Čiliz* GŠ. 50
 1957 – 71 *Čiliz* TM. 10
 1966 *Čiliz* TS., s. 70
 1966 *Čilizský potok* TS., s. 145
 1971 *Čilizský potok* ZMp. 50
 1975 *Čiliz* ZMp. 10
 1976 *Čilizský potok* ZMp. 10
 1977 *Čilizský potok* VSO. I, 380; II, 34
 1977 *Čilinský potok (!)* VSO. I, 117
 1979 *Čilizský potok* GN. 10
 1982 *Čilizský potok* VMp. 50
 1983 *Čilizský potok* VMp. 50
 1984 *Čilizský potok* ZMp. 10
 1985 *Čilizský potok* ZMp. 50
 1987 *Čiliz* ZMp. 10
 1988 *Čilizský potok* ZMp. 10
 1989 *Čilizský potok* AMp. 200
 1991 *Čilizský potok* GNKo. Čič.
 1992 *Čilizský potok* ZMp. 10
 1992 *Čilizský potok (Čiliz)* GNDS.
 ČRad., Gab., Klúč., Pad., Pat., VMed.;
 VMp. 50
 1993 *Čilizský potok* ZMp. 10
 1994 – 95 *Čilizský potok* ZMp. 25
 1995 *Čiliz* Tmp. 143
 1999 *Čilizský potok* Tmp. 154, Tmp.
 143
- 2000 *Čilizský potok* ZMp. 50
 2003 *Čilizský potok* VMp. 50
 2005 *Čilizský potok* TAS.
 2005 *Čiliz* PMp. 10
 2006 *Čilizský potok* VMp. 50
 2008 *Čilizský potok* ZMp. 50
 ON.: 1. Čilistov: → Čilistovské rameno
 2. Čilizská Radvaň:
 1252 *Roduan, Rodoan* CDSl. II, Nr. 400
 1268 *Rodouan* VSO. I, 299
 1272 *Raduan* VSO. I, 299
 1341 *Radwan* VSO. I, 299
 1443 *Radwan* Stanislav, s. 378
 1482, 1486 *Radwan* Stanislav, s. 378
 1492 *Rodwan* Stanislav, s. 378
 1773 *Radvan, Radván* Majt. 60
 1786 *Radvány* Majt. 60
 1808 *Radvány* Majt. 60
 1863 – 1920 *Csilizradvány* Majt. 60
 1927 – 1938 *Čilizská Radvaň, Csiliz*
Radvány Majt. 60
 1938 – 1945 *Csilizradvány* Majt. 60
 1945 – 1948 *Čilizská Radvaň, Csiliz*
Radvány Majt. 60
 1948 – 1960 *Čilizská Radvaň* Majt. 60
 1960 *Čilizská Radvaň* Majt. 60
 VN.: 1. → † Čiliz (kapitola Názvy vod-
 ných plôch...)
 2. → *Čilizský Dunaj
 Etym.: Názov *Čilizský potok* vznikol zo
 staršieho názvu tohto ramena Dunaja
 *Čiliz, podľa ktorého sa neskôr začalo
 nazývať aj územie siedmich obcí, na-
 chádzajúcich sa medzi Čilizským
 potokom (1) a hlavným korytom Du-
 naja, patriacich pred rokom 1918 do
 pôsobnosti Győrskej župy; porov. TN.
Podčilizie, Medzičilizie; → VN. + Čiliz;
 kapitola Názvy vodných plôch...). Ná-
 zov *Čilizský potok* teda pomenúva tok

(resp. rameno Dunaja), ktorý tečie cez historické územie Čiliž (< VN. *Čiliž). Názov Čiliž (Čiliz) nie je jasný (V. Šmilauer sa vyjadril len k dokladu *Chelch*, „pro něž nelze nalézt slovanské vhodné etymologie“; 1932, s. 10; porov. Kiss, 1988, s. 332). L. Kiss k názvu priradil aj doklad *Ceres* (→ *Ceres*). P. Pišút (2006) pôvodný názov rekonštruje v podobe *Čelic.

Doklad z roku 1272 (*Chelch ibi vocatur Agagus*) interpretuje P. Pišút (2006) v podobe *Agyagos – *Hlinítý (< maď. adj. *agyagos* < apel. *agyag* – sloven. hlinítý < hlina) – názov motivovalo blatisťe koryto.

Lit.: Kiss, 1988, s. 332; Šmilauer, 1932, s. 10; Pišút, 2006.

Čiližský potok (2) → Trstená-Baka

Člnkový kanál 1,3 km; kanál na SZ okraji obce Čiližská Radvaň, spája sa s kanálom Milinovice-Vrbina; variant: Hajórét.

VMp. 50: 45-32

1971 *Hajórét* ZMp. 50

1979 *Člnkový kanál (Hajórét)* GN. 10

1982 *Člnkový kanál* ZMp. 50

1984 *Člnkový kanál* ZMp. 10

1985 *Člnkový kanál* ZMp. 50

1992 *Člnkový kanál* GNDS. ČRad.

1993 *Člnkový kanál* ZMp. 10

1995 *Člnkový kanál* ZMp. 25

2000 *Člnkový kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Člnkový kanál* VMp. 50

2008 *Člnkový kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Člnkový kanál* vznikol prekladom a úpravou názvu *Hajórét*, ktorý azda vznikol podľa staršieho TN.

Hajórét (v excerpovanom materiáli nie je doložený): < maď. *hajó* (= loďka, čln), *rét* (= lúka).

† *Člnkový jarok 0,7 km dlhé močaristie koryto sa nachádzalo SV od obce Okoličná na Ostrove v lokalite Panská lúka, orientované bolo na SV, spájalo sa so † Žitavou a Ektovským kanálom; TN. *Člnkový pasienok.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1889 *Hajó úti ér* KMp. OnO.

TN.: 1889 *Hajó úti legelő* KMp. OnO.

Etym.: Maďarský názov *Hajó úti ér* vznikol z TN. *Hajó út (< maď. *hajó* – loďka, čln, *út* – cesta; v excerpovanom materiáli nie je doložený), apel. *ér* (sloven. jarok, rameno rieky) a interpretujeme ho v podobe *Člnkový jarok.

† *Čobánsky zaniknuté koryto dlhé 3,5 km, pôvodne stredná a JV časť → *Malého bahna (Kis lapás), dá sa identifikovať SZ od obce Klúčovec v lokalite Čobánsky chrbát na mieste, kde sa spája kanál Ňárad-Vrbina (pôvodne *Čobánsky jarok, maď. *Csobánczér*) s kanálom Vrbina-Medvedov; smerovalo na J, potom JV k obci Klúčovec, kde sa spájalo s Lyonským kanálom; TN. Čobánsky chrbát, VN. Ňárad-Vrbina (pôv. *Čobánsky jarok, maď. *Csobánczér*).

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1899 *Csobáncz* KMp. Klúč.

(ďalšie doklady → Ňárad-Vrbina)

TN.: Čobánsky chrbát → Ňárad-Vrbina

VN.: *Čobánsky jarok (*Csobánczér*) → Ňárad-Vrbina

Etym.: → Čobánsky jarok (*Csobánczér*) → Ňárad-Vrbina.

Čobánsky kanál → Nárada-Vrbina

***Čobánsky jarok** → Čobánsky, Nárada-Vrbina

***Čótfanský** → Čótfanský kanál

Čótfanský kanál 1,2 km; kanál smerujúci na SV a spájajúci Starý Klátovský kanál s Klátovským kanálom S od mesta Dunajská Streda; variant: *Čótfanský; ON. Čótfá; TN. Čótfá.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Csótfai* VVMp. 50

1971 *Čótfanský kanál* VMp. 50

1971 *Csótfai* ZMp. 50

1976 *Čótfanský kanál*, *Čótfanský kanál* ZMp. 10

1979 *Čótfanský kanál* (*Csótfai*) GN. 10

1983 *Čótfanský kanál* VMp. 50

1985 *Čótfanský kanál*, *Čótfanský kanál* ZMp. 10

1989 *Čótfanský kanál* ZMp. 10

1990 *Čótfanský kanál*, *Čótfanský kanál* ZMp. 10

1992 *Čótfanský kanál* VMp. 50

1992 *Čótfanský kanál* (*Čótfanský kanál*) GNDS. DS.

1993 *Čótfanský kanál* ZMp. 25

1999 *Čótfanský kanál* Tmp. 143

2000 *Čótfanský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2003 *Čótfanský kanál* VMp. 50

2005 *Čótfanský kanál* TAS.

2006 *Čótfanský kanál* TAS.

ON.: Čótfá (samota; Dunajská Streda): 1574 *Chot*, *Chotfalva* (r. 1646 už opustená usadlosť) SŽO., 81

1893 *Csótfá puszta* Kmp. MBlah.

1952 – 57 *Čudovo* TM. 25

1955 *Csótfá puszta* ŠMpO. 5

1955 – 61 *Csótfá puszta* TM. 5

1970 *Csotfa* VVMp. 50

1971 *Čótfá* VMp. 50

1981 *Čótfá* (*Čudovo*) GN. 11

1983 *Čótfá* VMp. 50

1992 *Čótfá* (*Čudovo*) GNDS. DS.

1992 *dv.[or]* *Čótfá* ZMp. 25

1999 *Čótfá* Tmp. 143

2000 *Čótfá* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Čótfá* TAS.; VMp. 50

TN.: 1893 *Csótfá* (pole) Kmp. MBlah., Blah.

1952 – 57 *Csotfa* TM. 25

1956 *Csotfa* ŠMpO. 5

1957 – 71 *Csótfá pusta* TM. 10

1976 *Čótfá* ZMp. 10

1983 *Čótfá* ZMp. 10

1992 *Čótfá* (pole) GNDS. DS.

Etym.: Názov *Čótfanský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. alebo TN. *Čótfá* (< OM. *Csót*, Kiss, 1988, s. 342; vylúčiť sa nedá ani to, že je odvodený od zloženého slovan. OM. so základom *Chot-*: *Chotimer*, *Chotislav...*; časť *-fa* = maď. *falva* – obec, dedina; ON. > TN. *Čótfá*); sufix *-(n)ský*, apel. *kanál*. J. Stanislav (SJ. II, s. 115) uvádza z Vesprenskej stolice toponymum *Csóta*, ktoré rekonštruuje ako OM. *Čolta.

S tou istou motiváciou vznikol aj maďarský názov *Csótfai*, ktorý rekonštruujeme ako *Čótfanský [kanál]: maď. suf. *-i* = sloven. *-ský*. Pomenúvajú kanál nachádzajúci sa pri samote alebo v lokalite *Čótfá*.

***Csőgov jarok** neidentifikovaný vodný objekt v blízkosti mesta Dunajská Streda a jej mestskej časti Malé Blahovo.

VMp. 50: [45-31]

1323 *aquam Chigeri vocatam* RDSL. II, Nr. 1097

Etym.: Presná podoba názvu nie je istá, azda ho môžeme interpretovať ako *Csőg ér (< mad. OM. *Csőg*; porov. Šmilauer, 1932, s. 495; apel. *ér* – jarok, rameno), teda *Csőgov jarok (porov. → † *Csőgovo jazero; kapitola *Názvy vodných plôch...*).

* **Čukársky potok** → Trniansky potok

D

† **D VII** 1,6 km; zaniknutý kanál; spájal rameno Dunaja s kanálom Gabčíkovo-Topoľníky.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1970 *odpad D VII* VVMp. 50

Etym.: Technické pomenovanie *D VII* je slovnou-numerickým označením kanála; apel. *odpad* – odtokový kanál; vznikol z grafémy *D* a numerického znaku *VII* (= 7).

Davidov → Dávidov kanál

Dávidov kanál 2,4 km; melioračný kanál, začína sa J od obce Chorvátsky Grob v lokalite Panské Ortáše a Z od obce spája sa s Mlynským kanálom; variant: Davidov.

VMp. 50: 44-22

1971 *Davidov kanál* ZMp. 50

1971 *Davidov* ZMp. 50

1974 *Davidov kanál* ZMp. 10

1983 *Davidov kanál* GNOBAv. Bern., ChoG.

1984 *Davidov kanál* ZMp. 50

1984 *Davidov kanál* Tmp. MK. 75

1985 *Davidov kanál* ZMp. 10

1987 *Davidov kanál* ZMp. 25

1989 *Davidov kanál* ZMp. 50

1991 *Davidov kanál* VMp. 50

1991 *Dávidov kanál* ZMp. 50

1991 *Davidov kanál* VMp. 25

2003 *Davidov kanál* VMp. 50

2008 *Dávidov kanál* ZMp. 50

2010 *Dávidov kanál* ZBGIS

2011 *Dávidov kanál* PVŽP, 41

Etym.: Názov *Dávidov kanál* vznikol z poses. tvaru OM. *Dávid* (pravdepodobne majiteľ pozemku), apel. *kanál* (umelo upravený tok).

Dérhídja → Dolný kanál

Diarhan 1,3 km; kanál sa začína v lokalite Lúčne JV od obce Blahová, smeruje na JV, zlva sa spája s Klátovským kanálom; TN. 1. Diarhan, 2. *Lúky v Diarhane.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Diarhan* VVMp. 50

1971 *Diarhan* VMp. 50

1975 *Dierhan* ZMp. 10

1992 *Diarhan* ZMp. 10; VMp. 50

1992 *Diarhan (Dierhan)* GNDS. HPot.

1993 *Diarhan* ZMp. 25

2003 *Diarhan* VMp. 50

2008 *Diarhan* TASR. 50

TN.: 1. 1975 *Dierhan (pole)* ZMp. 10

1992 *Diarhan* ZMp. 10

1992 *Diarhan (Dierhan)* GNDS. HPot.

2. 1893 *Rétek Diarhanban (lúky)* Kmp. BPot.; HPot.

1955 *Rétek Diarhanban* ŠMpO. 5

Etym.: Názov nie je jasný, podľa A. Belá-

ka (2010, s. 72) asi vznikol z TN., ktorý motivovala podmáčanosť lúk, cez ktoré pôvodný potok tiekol, prípadne cez ne kanál smeroval; apel. *han* → Hanský kanál). Autor výklad prvej časti názvu (*Diar-*) neuvádza.

*Distacký potok → Čatajský potok

Divina 1,1 km; kanál začínajúci sa v od osady Divina a Z od mesta Komárno, smeruje na SZ, s kanálmi Nová Stráž-Divina a Nová Stráž-Tomášov dvor sa spája S od osady Divina; pôvodné koryto slúžilo na napájanie vodných priekop pevnosti Komárno, podnes sa z neho zachovala len jeho západná časť; varianty: *Staré rameno, Vadas-Nová Stráž; ON. 1. Divina (pôv. Vadas), 2. Nová Stráž; VN. *Staré rameno.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1884 *Öreg ér* VM. III (s dnešným kanálom Nová Stráž-Divina a ďalej na Z až do Komárna)

1971 *Vadás-Nová Stráž* ZMp. 50

1979 *Divina (Vadás-Nová Stráž)* GN. 10

1982 *Divina* VMp. 50

1986 *Divina* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Divina* GNKo. Kom.

1993 *Divina* ZMp. 10

1995 *Divina* ZMp. 25

1999 *Divina* TMp. 154, NZK. 10

2000 *Divina* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Divina* TAS.

2006 *Divina* VMp. 50

ON.: 1. Divina (časť mesta Komárno):

1884 *Vadas ps.* VM. III

1889 *Vadas major* KMp. NStráž

1952 – 57 *Vadas* TM. 25

1955 – 61 *Divina (Vadas puszta)* TM. 5

1977 *Vadas* VSO. II, 325

1981 *Divina* GN. 11

1991 *Divina* GNKo. Kom.

2000 *Divina* ZMp. 50

2. Nová Stráž: → Nová Stráž-Divina

VN.: → *Staré rameno

Etym.: Názov *Divina* (významovo zodpovedá staršiemu maďarskému názvu *Vadas*) vznikol podľa názvu pôvodnej samoty a dnešnej miestnej časti Komárna *Divina*, pri ktorej sa nachádza.

Názov *Vadas-Nová Stráž* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála zo staršieho názvu samoty a maď. názvu miestnej časti Komárna *Divina* (maď. *Vadas* < maď. *vadas* – divá zver, divina) a pomenúva kanál začínajúci sa pri pôv. samote *Vadas* (*Divina*) a končiaci sa pri Novej Stráži (časť mesta Komárno).

Názov *Öreg ér* sa pôvodne vzťahoval na dlhé rameno, ktoré sa končilo v Komárne. Názov interpretujeme ako → *Staré rameno (maď. *öreg* – starý, *ér* – rameno; pôvodne ľavostranné rameno Dunaja, ktoré je v teréne rozpoznateľné Z od obce Nová Stráž, končilo sa v Komárne).

Dobrohošť-Kračany → Vojka-Kračany

Dolina → Hruškový potok

Dolinský potok → Hruškový potok

*Dolný jarok → Vajspeterský potok

Dolný kanál 3 km; kanál na S okraji obce Veľké Kosihy pri samote Dolná, zľava sa spája s kanálom Olča-Kosihy;

variant: Dérhídja; ON. Dolná; TN. Mostové.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1884 *Dérhídja* VM. III

1971 *odp.*[ad] *Dérhídja* ZMp. 50

1979 *Dolný kanál (Dérhídja)* GN. 10

1984 *Dolný kanál* ZMp. 50

1985 *Dolný kanál* ZMp. 10

1991 *Dolný kanál* GNKO. VKos.

1992 *Dolný kanál* VMp. 50

1993 *Dolný kanál* ZMp. 10

1995 *Dolný kanál* ZMp. 25

2000 *Dolný kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Dolný kanál* VMp. 50

2008 *Dolný kanál* ZMp. 50

ON.: Dolná (hospodársky dvor; Veľké Kosihy):

1889 *Dérhídja* KMp. VKos.

1898 *Térhüd psz. [puszta]* MTT. 75

1955 – 61 *Dérhídja (Mostové)* TM. 5

1971 *Dérhídja* ZMp. 50

1978 *Dérhídja* VSO. III, 245

1981 *Dolná (Dérhídja)* GN. 11

1984 *Dolná* ZMp. 50

1991 *Dolná* GNKO. VKos.

1992 *Dolná* VMp. 50

1995 *PD Dolná* ZMp. 25

1999 *Dolná* Tmp. 154

TN.: 1991 *Mostové (pole)* GNKO. VKos.

1995 *Mostové* ZMp. 25

Etym.: Názov *Dolný kanál* vznikol z názvu hospodárskeho dvora *Dolná* (predtým *Dérhídja*), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri hospodárskom dvore *Dolná* (predtým *Dérhídja*). Starší názov **Dérhídja* vznikol podľa staršieho názvu hosp. dvora *Dérhídja* (dnes *Dolná*): < maď. *dér* – mráz, *híd* – most; v chotári obce je aj názov poľa *Mostové*.

+ ***Dolný potok** nejasne lokalizovaný tok (azda + Spálený jarok) na SV okraji CHKO Šúr (porov. Kriegerova mapa), tiekol Z smerom v dnešnom k. ú. Svätý Jur, kde ústil do Čiernej vody; TN. **Zakázaný les*.

VMp. 50: 44-22 (nelokalizovaný)

VN.: 1769 *Der untere Bann Wißen Bach* Krieg.

2009 *dolný potok zo Zakázaných lúk* Piš., 14

TN.: 1769 *Bann Waldt* (Svätý Jur; kedysi les) Krieg.

Etym.: Názov + **Dolný potok* [zo *Zakázaných lúk*] (nem. *Der untere Bann Wißen Bach*) vznikol z nem. adj. *unter* (= sloven. *dolný*; položený nižšie vzhľadom na vedľajší tok), apel. *r Bann* (= sloven. *čaro, kúzlo, kliatba*; lokalita bola nebezpečná vzhľadom na močaristé podložie (svedčiť o tom môže aj nákras lebky koňa, ktorý sa tu pravdepodobne utopil, na Kriegerovej mape Šúra z r. 1769, a časté požiare rašelinísk), *e Wiese* (= sloven. *lúka, lúčina*), apel. *r Bach* (= sloven. *potok*). Motivácia názvu mohla súvisieť aj s chránenou, hájenou lokalitou (pôv. TN. *Zakázané*).

Dolný tok p. Čierna voda (→ Malý Dunaj), 1, 2 km; Podľa daktorých kartograf. prameňov (ŠMO. 5, ZBGIS (REZM 10)) je Dolný tok pokračovaním toku Struha. V novších dielach je zaznačený ako dolná časť Vajnorského potoka po prietoku cez Šúrsky kanál v k. ú. Chorvátsky Grob. V ZBGIS je tiež celý tok označený aj ako Vajnorský potok, t. j. bez vyčlenenia Dolného toku; ako nížinný tok tečie V smerom vo výške asi

130 m n. m., ústi v lokalite Triblavina v k. ú. Chorvátsky Grob.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1967 *Dolný tok* ZVMp. 50

1971 *Dolný tok* ZMp. 50

1974 *Dolný tok* ZMp. 10

1983 *Dolný tok* GNOBAv. ChoG.

1985 *Dolný tok* ZMp. 10

1987 *Dolný tok* ZMp. 25

1988 *Dolný tok* ZMp. 10

1988 *Dolný tok* ŠMO. 5

1991 *Dolný tok* ZMp. 25

1999 *Dolný tok* ZMp. 10

2006 *Dolný tok* ZMp. 10

2010 *Dolný tok* ZBGIS

2017 miest. *Dolný tok* KJÚLŠ; SJur

Etym.: Názov *Dolný tok* vznikol z adj. *dolný*, apel. *tok* a pomenúva pôvodnú dolnú časť toku Vajnorského potoka; v súčasnosti je pôvodný tok prerušený Šúrsnym kanálom. Vznik názvu motivovala poloha.

Dorošťan 1,5 km; kanál S od obce Okoličná na Ostrove, smeruje na J, zľava sa spája s Komárňanským kanálom JZ od osady Nový Dvor; variant: *Dorošťan-Lapoš (podľa VM. II pôvodne asi išlo o dlhé pravostranné rameno Čalovského Dudváhu, ktoré pred vybudovaním JV časti Komárňanského kanála pokračovalo na JV ako → *Starý Enčer k osade Pavel); variant: Dorošťan-Lapoš. VMp. 50: 45-34

1889 *Dorostya ér* KMp. OnO.

1971 *Dorostyán-Lapos* ZMp. 50

1979 *Dorošťan (Dorostyan-Lapos)* GN. 10

1984 *Dorošťan* ZMp. 50

1984 *Dorošťav* ZMp. 10

1991 *Dorošťan (Dorošťav)* GNKo. OnO.

1992 *Dorošťan* VMp. 50

1993 *Dorošťan* ZMp. 10

1995 *Dorošťan* ZMp. 25

2000 *Dorošťan* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Dorošťan* VMp. 50

2008 *Dorošťan* ZMp. 50

Etym.: Názov *Dorošťan* vznikol zo staršieho názvu *Dorošťan-Lapoš, ktorý vznikol podľa smerovania kanála pravdepodobne z TN. *Dorošťan a *Lapoš (v excerpovaných prameňoch nie sú doložené). V doklade *Dorostyán-Lapos* (1971) *Lapos* možno plní len funkciu hydrografického termínu (< maď. *lapos* < *láp* = sloven. bahno, bahniško). Názov *Dorošťan* nie je jasný.

***Dorošťan-Lapoš** → Dorošťan

Drieňovka odkanalizovaný vodný tok; 2, 6 km; vyteká z prameňa Drieňovka, tečie SV, neskôr V a po sútoku s pravostrannými prítokmi sa stáča JV smerom a tečie v Bratislave popri ulici Na Koziarke; pri železničnej stanici je tok odkanalizovaný do mestskej kanalizácie.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2014 *Drieňovka* OSMp.

VN.: → Drieňovka (→ Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Drieňovka* vznikol azda z TN. *Drieňovec* (< apel. *drieň*, lat. *Cornus mas*; < psl. *dernjB < ide. *der; drat; tŕnistý, derúci ker; Králik, 2015, s. 134; vrch pôvodne porastený drieňom (obyčajným); sufix *-ovec*; mapové materiály dokladajú TN. Hrubý Drieňovec a Bratislavský Drieňovec, no v značnej

vzdialenosti od vodného toku, preto ich v hesle neuvádzame). VN. mohol vzniknúť aj podľa názvu prameňa Drieňovka. Motivácia nie je jednoznačná.

Dropí kanál 7,5 km; pôvodne vodný tok, dnes kanál začínajúci sa na S okraji obce Okoličná na Ostrove, kde sa od-pája od Husieho kanála, smeruje na JV, neskôr V, s Komárňanským kanálom sa spája sprava S od obce Zlatná na Ostrove; varianty: *Tebský jarok, Tebehát, *Malý Enčer, Külsöpiri I.; ON. Tebehát, TN. 1. Tebehát, 2. Pred Dropím kaná-lom, 3. Pri Dropom kanáli, 4. Dropie, 5. Pir, 6. *Vonkajší Pir, 7. Pri Enčeri; VN. Encs ér (Komárňanský kanál).

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Kis Encs ere, Thebe ér* KMp. OnO.

1889 *Tebe ér* KMp. ZnO.

1955 – 61 *Okoličniansko-komárňanský kanál* (V časť), *Thebe* (Z časť) TM. 5

1957 – 71 *Okoličniansko-komárňanský kanál* (V časť), *Thebe* (Z časť) TM. 10

1971 *odp.[ad] Tebehát* ZMp. 50

1979 *Dropí kanál (Tebehát, Külsöpiri I.)* GN. 10

1984 *Dropí kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Dropí kanál* GNKo. OnO., ZnO.

1992 *Dropí kanál* VMp. 50

1993 *Dropí kanál* ZMp. 10

1995 *Dropí kanál* ZMp. 25

1999 *Dropí kanál* TMp. 154

2000 *Dropí kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Dropí kanál* TAS.

2006 *Dropí kanál* VMp. 50

2008 *Dropí kanál* ZMp. 50

ON.: + Tebehát (zaniknutá samota; Okoličná na Ostrove):

1884 *Tebehát ps.* VM. III

1889 *Tebehát major* KMp. ZnO.

1920 – 34 *Tebehát ps.* VM. III re

1952 – 57 *Tebehát ps.* TM. 25

TN.: 1. 1837 – 40 *Cebe* (lúky) VM. II

1875 – 84 *Tebehát ps.* VM. III

1889 *Tebehát* KMp. OnO.

1920 – 34 *Tebehát ps.* VM. III re

1955 – 61 *Tebehátsky pasienok (Tebehát legelő), Pri Thebe (Thebe innen)* TM. 5

1957 – 71 *Tebehátsky pasienok, Pri Thebe* TM. 10

1985 *Tebehát* ZMp. 10

1991 *Tebehát (pole)* GNKo. ZnO.

1993 *Tebehát* ZMp. 10

1995 *Tebehátsky pasienok* ZMp. 25

2005 *Tebehát* TAS.

2. 1985 *Pred Dropím kanálom* ZMp. 10

1991 *Pred Dropím kanálom (pole)* GNKo. OnO

1993 *Pred Dropím kanálom* ZMp. 10

3. 1991 *Pri Dropom kanáli (pole)* GNKo. Ono.

4. 1985 *Dropie* ZMp. 50

1995 *Chránené nálezisko Dropie* ZMp. 25

2008 *Dropie* ZMp. 50

5. 1837 – 40 *Piri Föld* VM. II

1884 *Piri* (samota) VM. III

1955 – 1961 *Piri (Belső Piri)* TM. 5

1957 – 71 *Pýry* TM. 10

1977 *Piri* VSO. I, 174

1991 *Pir (pole)* GNKo. OnO.

1993 *Pir* ZMp. 10

1995 *Pir* ZMp. 25

6. 1889 *Külső piri (pole)* KMp. Ono.

1955 – 1961 *Za piri (Külső Piri)* TM. 5

1957 – 71 *Za Pýry* TM. 10

7. 1985 *Pri Enčeri (pole)* ZMp. 10

1991 *Pri Enčeri* GNKo. ZnO.

1993 *Pri Enčeri* ZMp. 10

VN.: Encs ér → Komárňanský kanál

Etym.: Názov *Dropí kanál* vznikol z TN. *Dropie* (< apel. *drop*), príp. priamo z apel. *drop* (vták z čelade dropovitých, lat. Otididae), apel. *kanál*. VN., resp. TN. motivoval výskyt dropa v lokalite (nachádza sa tu štátna prírodná rezervácia na ochranu dropa veľkého).

Názov *Thebe ér* (*Tebe ér*) vznikol zo staršieho terénneho názvu *T(h)ebe* (ten asi z osobného mena *T(h)ebe*; porov. Kiss, 1988, s. 627), apel. *ér* (= jarok, potok, rameno); *Tebský jarok. Názov *Tebehát* vznikol z ON. alebo ešte skôr z TN. *Tebehát* (< TN. *Tebe* < OM. *T(h)ebe*, maď. *-hát* = chrbát).

Názov *Külsőpiri I.* vznikol z maď. TN. *Külsőpiri* (< maď. *külső* – sloven. vonkajší, TN. *Pir* a číselného znaku *I.* = prvý).

Názov *Malý Enčer (maď. *Kis Encs ér) vznikol zo staršieho názvu časti → Komárňanského kanála (*Encs ér*), s ktorým sa *Dropí kanál* spája (porov. TN. *Pri Enčeri*). Maď. *Encs ér* < nem. OM. *Entsch*, *Entz*, príp. maď. OM. *Endre*; Kiss, 1988, s. 418; J. Stanislav ho odvodzuje od slovan. hypokorist. podoby mena *Ján* – **Jenč-*, alebo **Janč-* > maď. *Encs-* (2004, s. 148).

Doklad *Okoličniansko-komárňanský kanál* (→ *Komárňanský kanál*) nevyčleňujeme ako variant, ide asi o chybu.

Dubová → *Dubovský potok*

Dubovský → *Dubovský potok*

Dubovský potok I. *Vištucký* (→ *Stoličný potok* → *Čierna voda* → *Malý Dunaj*),

5,4 km; pramení vo výške 345 m n. m. pri horárni *Fúgelka SZ* od obce *Dubová*, tečie JV smerom cez obec *Dubová*, nad vodnou nádržou *Vištuk* vo výške 182 m n. m. vteká do *Vištuckého potoka*; horná a stredná časť toku toku *Žliabok*, ako uvádza informátorka, bola v minulosti málo výdatná, v obci tiekol potok v betónovom žľabe a slúžil na pranie bielizne; v 60. rokoch bol zmeliorovaný; varianty: *Dubová*, *Dubovský*, *Žliabok*; ON. *Dubová*.

VMP. 50: 35-33

VN.: 1796 *Dubova patak* Vályi, 528

1882 *Dubovai patak* Ort., 114

1967 *Dubovský potok* ZVMp. 50

1971 *Dubovský potok* ZMp. 50

1971 *Dubovský potok* HČ

1972 – 1973 *Dubovský potok* ZMp. 10

1976 – 1978 *Dubovský potok* ZMp. 25

1976 *Dubovský potok* ZMp. 50

1979 *Dubovský potok* GNZMp. 50, 27

1980 *Dubovský potok* VMP. 50

1983 *Dubovský* GNOBAV. Bud., Dub., Viš.

1984 *Dubovský potok* Tmp. MK. 10

1989 *Dubovský potok* ZMp. 50

1989 *Dubovský potok* Tmp. MK. 10

1991 *Dubovský potok* VMP. 50

1991 *Dubovský potok* ZMp. 50

1991 *Dubovský potok* ŠMO. 5

1992 *Dubovský potok* ZMp. 10

1993 miest. *Žlabek* Dub., Ruž. (nejasná lokalizácia)

1997 *Dubovský potok* VMP. 50

2003 *Dubovský potok* VMP. 50

2003 – 2004 *Dubovský potok* Tmp. MK. 25

2004 – 2005 *Dubovský potok* ZMp. 25

2006 *Zslabek* Ruž. ml., 5

2007 *Dubovský potok* Tmp. MK. 25
 2008 *Dubovský potok* ZMp. 50
 2010 *Dubovský potok* ZBGIS
 2010 náreč. *Dubofskí potok* Bud.
 2014 náreč. *Žlábek, Dubofskí potok* Dub.
 ON.: Dubová:
 1113 *Dombo* Stan. II., 143 (?)
 1262 *Dumbo* VSO I., 361
 1262 *Dombou* Stan. II., 143
 1262 *Dumbou* Chal., 235
 1287 *Dumbo* Šmil., 15
 1287 *Dumbó* Jak., 3
 1347 *Dombo* Šmil., 15
 1347 *Dumbo* Vars. b., 67, 107
 1347 *Dumbow* Vars. b., 67, 107
 1357 *Dombo* Vars. b., 67, 107
 1410 *Dombo* Vars. b., 107
 1435 *Wermesdorf* Vars. b., 107
 1440 *Wernhartsdorf* Vars. b., 107
 1536 *Vernsdorf, Dubová* Vars. b., 107
 1540 *Werisdorf* Vars. b., 107
 1543 *Wernersdorff* Vars. b., 107
 1562 *Dwbwe* Vars. b., 67, 107
 1634 *Dubova* Vars. b., 67, 107
 1773 *Dubova* Majt., 76
 1773 *Dombo, Dubowa* Majt., 76
 1786 *Dubowa* Majt., 76
 1808 *Dubova* Majt., 76
 1863 – 1907 *Dubova* Majt., 76
 1913 *Cserfalu* Majt., 76
 1920 *Dubové* Majt., 76
 1920 *Dubova* Majt., 76
 1927 *Dubová* Majt., 76
 Etym.: Názov *Dubovský potok* vznikol z ON. *Dubová* (psl. **dobov-* < *dobv – dub; porov. Chaloupecký, 1923, s. 255; sufix *-ová*; porov. aj Šmilauer, 1932, s. 479), apel. *potok* (v súčasnosti melioračný kanál tečúci prevažne v pôvodnom koryte) a pomenúva tok pre-

tekajúci dubovým porastom. Rovnakú motiváciu majú varianty *Dubovský* [potok], *Dubová*.

Názov *Žliabok* vznikol proprializáciou demin. apel. *žliabok* < apel. *žlab*; → VN. *Žliabok* (1) a motivoval ho charakter toku – tok tečúci v žlabe. Informátor M. Ružička pripúšťa, že doklad o *Žliabku* sa môže vzťahovať aj na tok → *Žliabok* v susednom k. ú. Modra, pretože v pôvodnom texte sa uvádza, že dedina *Dubová* „vznikla na brehu *Zslabka*“ (Ružička, 2006, s. 5). Podľa inej informátorky *Žliabkom* nazývali obyvatelia hornú a strednú časť dnešného *Dubovského* potoka, preto hydronymum uvádzame samostatne.

Lit.: V. Chaloupecký, 1923, s. 255; M. Ružička, 2006, s. 5.

Dudváh → Čalovský Dudváh, Čalovec-Kameničná, Kameničniansky kanál

Dunaj (1) druhá najdlhšia rieka v Európe s dĺžkou 2857 km vzniká sútokom riek Breg a Brigach v Nemecku, preteká desiatimi štátmi a napokon ústi do Čierneho mora prostredníctvom širokej delty medzi Ukrajinou a Rumunskom (priemerný prietok pri ústí je 6500 m³.s⁻¹). Na Slovensku až 96 % vodstva patrí do povodia Dunaja, zvyšné 4 % do povodia Visly (porov. web 1, Bohuš – Ružičková – Lehotská, 2011). Na slovenské územie priteká z Rakúska Z od mesta Bratislava pri hrade Devín, kde sa do Dunaja vlieva Morava (tvorí hranicu s Českou republikou). Tu Dunaj tvorí štátnu hranicu s Rakúskom. J od obce Hamuliakovo ďalej na JV tvorí

štátnu hranicu s Maďarkom. Dlhodobý priemerný prietok v Bratislave je 2 044 m³.s⁻¹. Slovenské územie Dunaj opúšťa na JV od obce Chlaba na mieste, kde sa doň vlieva Ipel' (obidve rieky tvoria prirodzenú hranicu s Maďarskom). V 2. pol. 20. storočia mal jeho tok na slovenskom území dĺžku 182 km, po napriamení častí toku v súvislosti s výstavbou Dunajského kanála a VD Gabčíkovo sa uvádza jeho dĺžka 172 km. Najvýznamnejšími prítokmi Dunaja na území Slovenska sú Váh a Hron, hraničnými prítokmi zo západu Morava a z východu Ipel'.

Dunaj tvorí J a JZ hranicu Žitného ostrova (či tzv. Veľkého Žitného ostrova) od mesta Bratislava až po Komárno, SZ a S hranicu Žitného ostrova tvorí jeho ľavostranné rameno Malý Dunaj. Východnú hranicu najväčšieho európskeho riečneho ostrova tvorí dnešný dolný tok Váhu (porov. heslo Malý Dunaj; v minulosti sa úsek preto nazýval Vážsky Dunaj); variant: *Veľký Dunaj. V hesle uvádzame doklady z územia Žitného ostrova

VMp. 50: 44-21; 23; 24; 42; 45-31; 34; 43

VN.: 1075 *Danubium, aqua Danubii, Danubio* CDSL. I, Nr. 58

1135 *Danubium* CDSL. I, Nr. 74

1138 *Danubio* CDSL. I, Nr. 77

1158 *Danubium* CDSL. I, Nr. 85

1216 *Danubium* CDSL. I, Nr. 210

1222 *Danubio* CDSL. I, Nr. 274

1223 *Danubii* CDSL. I, Nr. 286

1225 *Danubium* CDSL. I, Nr. 307

1226 *Danubio* CDSL. I, Nr. 320

1230 *Danubium* CDSL. I, Nr. 367

1233 *Danubium* CDSL. I, Nr. 403, 404, 420, 421

1234 *Danubium* CDSL. I, Nr. 438

1237 – 40 *Danobio* CDSL. II, Nr. 30

1238 *Danubium, Danobio, Danobium, Danobius* CDSL. II, Nr. 41, 42, 43

1239 *Danubii* CDSL. II, Nr. 55

1241 *Danubii, Danubium* CDSL. II, Nr. 100, 101, 102

1242 *Danubio, Danubii* CDSL. II, Nr. 109, 110

1244 *Danubio* CDSL. II, Nr. 147

1250 (?) *Danubium, Danubius* CDSL. II, Nr. 350

1254 *Danubium* CDSL. II, Nr. 441, 450

1256 *Danubium* CDSL. II, Nr. 551

1257 *Danubium, Danubii, Danubio* CDSL. II, Nr. 585

1258 *Danubio, Danubium, ad magnum Danubium* CDSL. II, Nr. 608, 620

1302 *Danubii, Danobium* RDSL. I, Nr. 124, 162

1303 *Danobium* RDSL. I, Nr. 219

1304 *Danubii, Danubium* RDSL. I, Nr. 303, 331

1305 *Danubium, Danubii, Danubio* RDSL. I, Nr. 364, 377, 378, 379

1306 *Danuby, Danubium, Danubium Magnum, Danubius* RDSL. I, Nr. 399

1305, 1306 *ad Danubium Magnum* Pišút, 2006

1308 *Danubii, Danubium* RDSL. I, Nr. 569, 570, 586, 595

1309 *Danubii* RDSL. I, Nr. 661

1310 – 42 *Danubio* RDSL. I, Nr. 845

1313 *Magnum Danubium, Danobio, Danobium* RDSL. I, Nr. 1074, 1077

1317 *Danubio, Danubium* RDSL. II, Nr. 223, 225

1318 *Danubium* RDSL. II, Nr. 370

- 1323 *Magnum Danubium, Danobium* RDSL II, Nr. 968, 1071
- 1324 *fluvium, qui exit de Danubio* (tok, ktorý sa v listine opisuje, sa viaže na Malý Dunaj pod hradom Čeklís (v Bernolákove), no názov tejto rieky sa neuvádza, iba lokalizáciou vzhľadom na Dunaj, preto ju uvádzame pri názve Dunaj) MoBer., s. 35
- 1373 *fluvio Danubii* Chal., 113
- 1571 – 73 *Danubius, in Danubio* Ur. I, 289, 293, 368
- 1592 *Tonaw, Thonaw* Ur. I, 477
- 1782 – 84 *Donau Fl.* VM. I
bez vročenia *Donau fl., Danubius Fl., Öreg Duna f.* (v dolnej časti Žitného ostrova) TGJ.
- 1837 – 40 *Donau, Donau Strom* VM. II
- 1869 *Donau St.* PM.
- 1884 *Donau Strom* (južná časť Dunaja pod Bratislavou v úseku asi od Kopáckeho ostrova po Dobrohošť), *Donau* VM. III
- 1888 *Duna folyam* KMp. Kom.
- 1889 *Duna* KMp. VKos.
- 1889 *Duna folyam* KMp. KNemá, VKos.
- 1893 *Duna folyam* KMp. Gab.; Šul.
- 1894 *Duna folyam* KMp. Čil.; Dob.; Ham.; Kys.; Ml.; PBis.; Priev.; Raj.; Šam.
- 1898 *Duna Fluss* MTT. 75
- 1899 *Duna folyam* KMp. Sap, Tráv.
- 1899 *Duna, Duna Folyam* KMp. Med., NStráž
20. roky 20. st. *Duna folyam* KMp. Med.
- 1945 *Dunaj* ŠMp. 75
- 1952 *Dunaj* ŠMpO. 5; Mp. 25
- 1954 *Dunaj* ŠMpO. 5
- 1953 *Dunaj* GMp. 50
- 1958 *Dunaj* ŠMpO. 5
- 1965 *Dunaj* HP.; VVMp. 50
- 1966 *Dunaj* Mp. PN. 200
- 1970 *Dunaj* VVMp. 50
- 1971 *Dunaj* HC.; VMp. 50
- 1972 *Dunaj* ZMp. 10
- 1974 *Dunaj* ŠMpO. 5
- 1975 *Dunaj* ZMp. 10
- 1976 *Dunaj* ZMp. 10
- 1977 *Dunaj* VSO. II, 34
- 1978 *Dunaj* ŠMpO. 5
- 1979 *Dunaj* GN. 10
- 1982 *Dunaj* ZMp. 10
- 1983 *Dunaj* GNBaV. Ham., Kal.
- 1984 *Dunaj* ZMp. 10
- 1985 *Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 25
- 1986 *Dunaj* ZMp. 25
- 1987 *Dunaj* ZMp. 10
- 1988 *Dunaj* ZMp. 10
- 1990 *Dunaj* ZMp. 10
- 1991 *Dunaj* VMp. 5; GNKo. Čič., Tráv., KNemá, VKos., ZnO., Kom.
- 1992 *Dunaj* VMp. 50; GNDS. Bk., Bod., Dob., Gab., HBar, Klúč., Med., Roh., Sap
- 1993 *Dunaj* VMp. 50; ZMp. 10
- 1994 *Dunaj* ZMp. 25; GNBa. PBis., SM., Ruž., Dev., KVes
- 1995 *Dunaj* Tmp. 50 (Gab.); ZMp. 10
- 1996 *Dunaj* ZMp. 10
- 1996 *Dunaj* Pmp. 10
- 1997 *Dunaj* ZMp. 10
- 1999 *Dunaj* Tmp. 50 (BA); Tmp. 50 (Gab.); ZMp. 10; Tmp. 154; NZK. 10
- 2000 *Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 50
- 2002 *Dunaj* ZMp. 10
- 2003 *Dunaj* VMp. 50; ZMp. 10
- 2004 *Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 25
- 2005 *Dunaj* Pmp. 10; ZMp. 25; TAS.
- 2006 *Dunaj* ZMp. 10
- 2006 *Dunaj* Pmp. 10
- 2007 *Dunaj* ZMp. 10

2008 *Dunaj* TASR. 50

2013 *Dunaj* RP.

Etym.: O názve *Dunaj* a názvoch jeho ramien V. Šmilauer (1932, s. 293) napísal, že „*řešení složité otázky o původu a formách tohoto jména nepatří do této práce.*“ Mal pritom na mysli aj názvy zaniknutých stredovekých ramien Dunaja, ktoré sa nachádzali napr. pri Ostrihome a v iných lokalitách mimo územia dnešného ľavobrevia Dunaja. Tými sa ani my v tejto práci nezaobráame. Niektoré názvy, ktoré pomenúvali tok alebo ramená dnešného Malého Dunaja (azda bývalého hlavného toku Dunaja), uvádzame pri hesle Malý Dunaj, názvy ďalších jestvujúcich aj zaniknutých ramien, ktoré sa viažu na dnešný hlavný tok Dunaja, analyzujeme v konkrétnych heslách.

V stredovekých aj novších prameňoch sa stretávame s názvom *Dunaj* vo viacerých podobách: lat. *Danubius*, nem. *Donau*, maď. *Duna*. Všetky tieto podoby hydronyma majú však rovnaký pôvod – pochádzajú z ide. základu *dānu s významom „voda, prúd, rieka“ (LMS., s. 91), pravda, maď. podoba *Duna* je výsledkom mladšieho prevzatia azda zo slovanských jazykov.

Z pôv. ide. základu *dānu sa v slovan. jazykoch vyvinuli dve apelatívne formy – *dunavь (v macedónčine, bulharčine a starej ukrajinčine) a *dunajь (v slovinčine, češtine, slovenčine, poľštine, ruštině, ukrajinčine i bieloruštině), obidve formy sú známe v srbčine a chorvátčine. Obidve podoby majú v jednotlivých jazykoch rôzne významové odtienky – hlboká voda, veľká rieka, stojatá

hlboká voda, žriedlo, na vodu bohatý tok, prameň vyvierajúci spod zeme, jazero (porov. SP. V, s. 92 – 94; ESSJa., V, s. 156 – 157). Staré apelatívum *dunaj sa zachovalo aj v staršej slovenskej toponymii, porov. napr. názov rieky *Dunajec* (Rymut – Majtán, 1998, s. 54 – 55), osadný názov *Dunajov* (obec na brehu rieky Kusuca, okr. Čadca), názov vyvýšeniny *Dunajský vrch* nad riekou Váh pri obci Dvorníky v okr. Hlohovec a i. Aj keď apelatívum *dunaj* nezaznamenal napr. A. Bernolák vo svojom Slovári, český lexikograf F. Š. Kott v 1. zväzku svojho česko-nemeckého slovníka (1878, s. 326) uvádza viacero exemplifikácií z českého frazeologického fondu a iných príkladov z ľudovej slovesnosti, na základe ktorých zopakoval staršie konštatovanie F. Bartoša, že „*nade vši pochybnost vysvítá, že dunaj znamená vodu vůbec.*“ Na Kottov slovník sa odvoláva aj M. Kálal, ktorý r. 1924 do svojho Slovenského slovníka zaradil slovo *dunajčiek* s výkladom „*voda, potůček*“ s poznámkou, že sa používa aj v českých, moravských, poľských a maľoruských nárečiach v podobách *dunaj*, *dunajka* (s. 122). J. Doruľa (1993, s. 84, 85) nachádza podobné paralely v textoch slovenských ľudových rozprávok, piesňach a starších slovenských písomnostiach od 17. stor. Vo všeobecnosti tak môžeme skonštatovať, že hydronymum *Dunaj* vzniklo proprializáciou starého apel. *dunaj* s významom „tečúca voda, vodný tok“.

Názov *Veľký Dunaj (lat. *Magnus Danubius*) sa v historických listinách využíval na odlíšenie od Malého Dunaja (lat. *Parvus Danubius*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 292 – 293; Rymut – Majtán, 1998, s. 54 – 55; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 92; Etimologičeskij slovar slavjanskich jazykov, 5, s. 156 – 157; Słownik prasłowiański, 5, s. 92 – 95; Varsik, 1990, s. 15 – 17; Wolnicz-Pawłowska, 2013, s. 42; M. Kálal, 1924, s. 122; Doruľa, 1933, s. 84 – 85.

Dunaj (2) → Bačianske rameno; Bodické rameno; Čilistovské rameno; Gabčíkovské rameno; Malý Dunaj

Dunajček (Dunajek) → Ladová voda

*Dunajské rameno (1) → Malý Dunaj (1)

† ***Dunajské rameno (2)** 1,3 km; zaniknuté rameno Dunaja v katastri mesta Šamorín; odpájalo sa sprava od Šamorínskeho ramena (1) Z od Čilistova, smerovalo JV; sprava sa opäť spájalo so Šamorínskym ramenom (1) JZ od Čilistova; v súčasnosti sa v týchto miestach nachádza vodné dielo Gabčíkovo; názvom *Duna ér* sú označené ešte dve ramená medzi dvoma Šamorínskymi ramenami v katastrálnom území Šamorína, z ktorých jeden označuje *Kolesový potok (KMp. Šam.); VN. Dunaj. VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1894 *Duna ér* KMp. Šam.

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov **Dunajské rameno* (maď. *Duna ér*) motivovala skutočnosť, že išlo o pôv. rameno Dunaja; VN. → Dunaj (1).

*Dunajské rameno (3) 1,1 km; súčasť zaniknuté rameno Dunaja v katastri mesta Šamorín; odpájalo sa sprava od Šamorínskeho ramena (1) na mieste, kde sa spája Šamorínske rameno a **Dunajské rameno (2)* JZ od Čilistova; rozvetvilo sa na dve časti – jedna časť smerovala na JV a spájala sa zľava so Šamorínskym ramenom (2) v lokalite Horná zátoň JZ od Čilistova; druhá smerovala na J, neskôr na Z a sprava sa spájala so Šamorínskym ramenom (1) JZ od Čilistova (dnes je tu vybudované vodné dielo Gabčíkovo); názvom *Duna ér* sú označené ešte dve ramená medzi dvoma Šamorínskymi ramenami v k. ú. Šamorína – jedno označuje **Kolesový potok* (KMp. Šam.); VN. Dunaj. VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1894 *Duna ér* KMp. Šam.

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → Dunajské rameno (2).

† ***Dunajský jarok** asi 2,5 km; zaniknutý jarok sa začínal v miestach súčasnej zdrže Hrušov pri Kalinkove, smeroval S a kopíroval súčasnú ochrannú hrádzu smerom na Dunajskú Lužnú, končil sa pri miestnej časti Dunajskej Lužnej Nové Košariská; VN. Dunaj. VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Duna árok* KMp. NKO.

VN.: → Dunaj

Etym.: Názov **Dunajský jarok* (maď. *Duna árok*) motivovala skutočnosť, že ide o jeden z jarkov, ktoré sú spojené s korytom Dunaja, príp. s jedným z jeho ramien, a vznikol z VN. → Dunaj (1).

Dunajský kanál 28,5 km; vychádza zo zdrže Hrušov pri Hamuliakove, ktorú prepája s vodným dielom Gabčíkovo, smeruje JV; od vodného diela Gabčíkovo JZ od Gabčíkova sa označuje ako Odpadový kanál, smeruje JV a zľava sa spája s Dunajom pri obci Sap; varianty: Gabčíkovo, SVD/VD (sústava vodných diel/vodné dielo) Gabčíkovo-Nagyymaros, Odpadový kanál, Prívodný kanál; ON.: 1. Gabčíkovo, 2. Nagymaros (Maďarsko); VN. Dunaj.
VMp. 50: 45-13; 31; 44-23; 24; 42
VN.: 1971 *Dunajský kanál* VMp. 50
1983 *Dunajský kanál* VMp. 50
1987 *Vodné dielo Gabčíkovo-Nagymaros* ŠMpO. 5
1988 *SVD Gabčíkovo-Nagymaros (vo výstavbe)* ŠMpO. 5
1991 *SVD Gabčíkovo-Nagymaros, VD Gabčíkovo-Nagymaros* ŠMpO. 5
1992 *Dunajský kanál* ZMp. 10
1992 *Gabčíkovo* (vodná nádrž vo výstavbe) GNDS. Bk., Bod., Dob., Gab., HBar, Roh., Sap, Šam., TnOs., Voj.
1993 *Dunajský kanál* ZMp. 10; ZMp. 25
1994 *Dunajský kanál* ZMp. 25
1995 *Prívodný kanál* Tmp. 50 (Gab.)
1995 *Vodné dielo Gabčíkovo* Tmp. 50 (Gab.)
1999 *Prívodný kanál* Tmp. 50 (Gab.); Tmp. (BA)
1999 *Vodné dielo Gabčíkovo* Tmp. 50 (Gab.); Tmp. 50 (BA)
2002 *Vodné dielo Gabčíkovo* ZMp. 10
2003 *Dunajský kanál* VMp. 50
2004 *Vodné dielo Gabčíkovo* ZMp. 10
2005 *Vodné dielo Gabčíkovo* PMp. 10
2005 *Vodné dielo Gabčíkovo* Tmp. 50 (M. K.-juh)

2006 *Prívodný kanál, Odpadový kanál* TAS.

2008 *Vodné dielo Gabčíkovo, Dunajský kanál* TASR. 50

2008 *Dunajský kanál* ZMp. 50

2013 *Vodné dielo Gabčíkovo* RP.

ON.: 1. Gabčíkovo: → Gabčíkovo-Ňárad

2. Nagymaros (Maďarsko):

1257 *Morus Kiss*, I, 200

1767 *Nagy Maros Kiss*, I, 200

1782 *Nagy Maros Kiss*, I, 200

VN.: → Dunaj.

Etym.: Názov *Dunajský kanál* motivovala skutočnosť, že ide o kanál umelo vybudovaný z časti koryta jedného z ramien pôvodného toku, a vznikol z ON. → Dunaj (1); sufix -ský, apel. kanál.

Názvy *Gabčíkovo* a *SVD/VD Gabčíkovo-Nagymaros* motivovala lokalizácia vod. diela, vznikli podľa ON. *Gabčíkovo* (→ *Gabčíkovo-Ňárad*) a *Nagymaros*. Názov maď. obce *Nagymaros* < *Nagy Maros* (maď. *nagy* – sloven. veľký, sloven. OM. *Maroš* < *Marián*, lat. *Mari(a)nus*; porov. Kiss, I, s. 200).

Názvy *Prívodný kanál* a *Odpadový kanál* motivovala funkcia vodného objektu, resp. jeho časti (adj. *prívodný* „čo niečo privádza“ < verb. *privádzať*; adj. *odpadový* < apel. *odpad* „odtokové zariadenie“), apel. kanál.

***Dvojitý jarok** (Kettős ér) → Asód-Čergov

Dvorský kanál 2,2 km; kanál nachádzajúci sa S od obce Čičov a samoty Krížový dvor, ktorý vznikol na mieste staršieho močaristého koryta Miller (porov.

informačnú časť pri hesle Čičov-Holiare), smeruje na SZ a spája sa s kanálom Čičov-Holiare; varianty: Miller, *Veľké rameno, Böllő; ON. Krížový Dvor, TN. 1. Miller, 2. Krížovské. VMp. 50: 45-34
VN.: 1237-40 *agua Myler, Myler fluvio* CDSI. II, Nr. 30
1837 – 40 *Millér* VM. II
1889 *Millér* KMp. Tráv.
1889 *Nagyág* KMp. Čič.
1971 *Böllő* ZMp. 50
1979 *Dvorský kanál (Böllő)* GN. 10
1984 *Dvorský kanál* ZMp. 50; ZMp. 10
1991 *Dvorský kanál* GNKo. Čič.
1992 *Dvorský kanál* VMp. 50
1993 *Dvorský kanál* ZMp. 10
1995 *Dvorský kanál* ZMp. 25
2000 *Dvorský kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2006 *Dvorský kanál* VMp. 50
2008 *Dvorský kanál* ZMp. 50
ON.: Krížový Dvor (časť obce; Čičov):
1884 *Keresztési major* VM. III
1889 *Kereszt major* KMp. Čič.
1898 *Keresztési mjr.* MTT. 75
1952 *Kereszt mjr.* Mp. 25
1952 – 57 *Kereszt major* TM. 25
1955 – 61 *Krížovský majer* TM. 5
1957 – 71 *Krížovský mjr.* TM. 10
1971 *Krížový dvor* ZMp. 50
1977 *Krížový dvor* VSO. I, 294
1985 *Krížový Dvor* ZMp. 10
1991 *Krížový Dvor* GNKo. Čič.
1995 *Krížový dvor* ZMp. 25
2008 *Krížový dvor* ZMp. 50
TN.: 1889 *Miller* KMp. Čič.
1889 *Millér* KMp. Tráv.
1955 – 61 *Miller* TM. 5
1957 – 71 *Miller* TM. 10
1984 *Miller* ZMp. 10

1991 *Miller (pole)* GNKo. Čič.
1995 *Miller* ZMp. 25
2. 1952 – 57 *Krížovský* TM. 25
1955 – 61 *Krížovské* TM. 5
1957 – 71 *Krížovské (pole)* TM. 10
1985 *Krížovské* ZMp. 10
1991 *Krížovské (Krížovské) (pole)* GNKo. Čič.
1993 *Krížovské* ZMp. 10
Etym.: Názov *Dvorský kanál* vznikol z názvu samoty [*Krížový*] *Dvor* (< adj. *krížový* < *kríž*; apel. *dvor*), v blízkosti ktorej sa nachádza. Názov *Miller* → Čičov-Holiare. Maď. názov *Nagy ág* (< maď. *nagy* – veľký, *ág* – rameno) súvisí s tým, že v stredoveku išlo o súčasť JV trate Malého Dunaja, resp. koryta *Miller* (→ vyššie) a interpretujeme ho ako *Veľké rameno. Názov *Böllő* vznikol azda z maď. *bél* – vnútorný; porov. VN. Kéčsky kanál, Belský kanál.
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

E

Eger → Jelšie

Ekelsko-komárňanský kanál → Komárňanský kanál

Ektov → Ektovský kanál

***Ektovské rameno** → Ektovský kanál

Ektovský kanál 2,3 km; kanál začínajúci sa v mokradi SV od obce Okoličná na Ostrove, smeruje najskôr na Z, potom na JV a J, napokon JZ od obce Čalovec sa spája s Komárňanským kanálom; va-

rianty: Ektov, *Ektovské rameno, Menykó ág; ON. 1. Ektóhát, 2. Nový dvor; TN. 1. Ektóhát, 2. *Ektovské lúky, 3. Úrtava.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Ektó ér*, (južná časť) *Menykő ága* KMp. OnO., Čale.

1971 *Ektó úrtava* ZMp. 50

1979 *Ektovský kanál* (*Ekto úrtava*) GN. 10

1984 *Ektov* (južná časť), *Ektourtava* (severná časť) ZMp. 50

1991 *Ektovský kanál* GNKo. Čale.

1995 *Ektovský kanál* ZMp. 25

2000 *Ektovský kanál* VMp. 50

2006 *Ektovský kanál* VMp. 50

2008 *Ektovský kanál* ZMp. 50

† ON. 1. Ektóhát (zaniknutá samota v k. ú. obce Čalovec na JZ okraji samoty Violín):

1884 *Ektóhát* VM. III

1920 – 34 *Ektóhát* VM. III re

1937 *Ektóhát* GŠ. 50

1955 – 61 *Ektóhát* TM. 5

1971 *Éktóhát* VMp. 50

1977 *Éktóhát* VSO. I, 277

1981 (*Ektóhát*) zaniknutá samota GN. 11

2. Nový dvor (samota; Okoličná na Ostrove):

1837 – 40 *Zichy Ekli Pusztá* VM. II

1889 *Ektó tanya* KMp. OnO.

1955 – 61 *Nový dvor* TM. 5

1981 *Nový dvor* (*Okoličniansky majer*) GN. 11

1991 *Nový dvor* (*Margita*) GNKo. OnO. TN.: 1. 1884 *Ektóhát* VM. III

1889 *Ektóhát*, *Ektórév* (polia) KMp. Čale.

1937 *Ektóhát* GŠ. 50

1952 – 57 *Ektóhát* TM. 25

1955 – 61 *Ektóhát* TM. 5

1957 – 71 *Ektóhát* TM. 10

2. 1837 – 40 *Ektohagy Rétek*, *Ekto hátja Rét* (lúka) VM. II

3. 1889 *Úrtava* (pole) KMp. OnO.

4. 1889 *Menykő ágától a Thebéig* KMp. OnO.

Etym.: Názov *Ektovský kanál* a varianty *Ektov*, *Ektovské rameno (maď. *Ektó ér*, *Ektó úrtava*) vznikli z TN. *Ektó* (azda maď. *ék* – klin, *tó* – jazero), apel. *kanál* (maď. *ér* – rameno rieky, jarok) a pomenúva kanál (jarok) v lokalite *Ektov* (maď. *Ektó*).

Názov *Menykő ág* nie je jasný (azda súvisí s maď. apel. *memykő* – blesk, apel. *ág* – rameno); VN. > TN.

***Enčer** (Encs ere) → Komárňanský kanál

† ***Ereč** (1) zaniknutý tok v lokalite *Ereč (na mieste močiara → † *Ereč alebo pri ňom medzi obcami Čičov a Trávník v blízkosti starého koryta Miller; TN. 1. *Ereč*, 2. *Erečské hony*; VN. *Ereč. VMp. 50: [45 – 34]

VN.: 1237 – 40 *Erech* CDSl. II, Nr. 30 ON. > TN.: 1. 1237 – 40 *predio Erechtu* CDSl. II, Nr. 30

1991 *Ereč* (les) GNKo. Tráv.

2. 1991 *Erečské hony* (pole) GNKo. Čič. VN.: → † *Ereč (kapitola *Názvy vodných plôch...*).

Etym.: Názov *Ereč pravdepodobne vznikol z maď. apel. *ér* – jarok, rameno rieky. Z vodného názvu vznikol názov dvora (statku; lat. *praedium*) *Erechtó (< VN. *Erech*, maď. apel. *tó* – jazero;

azda vznikol na mieste, kde sa koryto rozširovalo a svojím tvarom pripomínalo jazero).

Ereč (2) → Suchý potok (1)

***Everský** → Everský kanál

† **Everský kanál** zaniknutý kanál s dĺžkou 1,5 km; nachádzal sa JV od obce Vrakúň; variant: *Everský; TN. 1. Ever, 2. Everské lúky, 3. *Everský strelec.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1971 *Ěveri* ZMp. 50

1979 *Everský kanál (Ěveri)* GN. 10

1983 *Everský kanál* VMp. 50

1985 *Everský kanál* ZMp. 50

1989 *Everský kanál* ZMp. 25

1992 *Everský kanál* (názov zanikol) GNDS. Vrak.; VMp. 50

1994 *Everský kanál* ZMp. 25

TN.: 1. 1893 *Ever* (pole, lúka) KMp. Vrak.

2. 1893 *Everi rétek* (lúka) KMp. Vrak.

1978 *Everské lúky* ZMp. 10

1989 *Everské lúky* ZMp. 10

1992 *Everské lúky* (pole) GNDS. Vrak.

2005 *Everské lúky* PMp. 10

3. 1893 *Everi nyilas* (pole) KMp. Vrak.

Etym.: Názov *Everský kanál* vznikol prekladom maď. názvu *Ěveri* (> sloven.

*Everský) a ten zo starého TN. *Ever* (**Ever*). Názov nie je jasný.

F

Fanglovský potok p. Šúrsky kanál (→ Malý Dunaj), 3,6 km; pramení na S svahu kopca Myší vrch (459 m n. m.)

v lokalite Horné Jazvečie vo výške asi 410 m n. m. v k. ú. Svätý Jur (tok má niekoľko prítokov; viac o tom porov. na web 14), tečie JV, neskôr J smerom a odkanalizovaný ústi S od Šúrskeho rybníka v k. ú. mesta Svätý Jur, kde je občasným tokom; v 19. stor. vtekal priamo do Šúra; variant: Rein grund; TN. Fangl; UO.: Fanglovská cesta; VN.: 1. † Fanglovský močiar; 2. † Fanglová studienka (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: 44-22

VN.: 17. stor. *Rein grund* Tur., 29

1769 *Rein Grund* Krieg.

1785 – 1884 *Reingrund* VM. III

1967 *Fanglovský potok* ZVMp. 50

1971 *Fanglovský potok* ZMp. 50

1971 *Fanglovský potok* HČ (nepaginované)

1974 *Fanglovský potok* ZMp. 10

1982 – 1984 *Fanglovský potok* ZMp. 10

1983 *Fanglovský potok* GNOBAv. SJur

1984 *Fanglovský potok* VMp. 50

1984 *Fanglovský potok* ZMp. 50

1984 *Fanglovský potok* Tmp. MK. 75

1986 – 1988 *Fanglovský potok* ZMp. 10

1987 *Fanglovský potok* ZMp. 25

1988 *Fanglovský potok* ŠMO. 5

1989 – 1991 *Fanglovský potok* ZMp. 50

1991 *Fanglovský potok* VMp. 50

1991 *Fanglovský potok* ZMp. 25

1996 – 2007 *Fanglovský potok* Tmp. MK. Ba. 50

1999 *Fanglovský potok* ZMp. 10

2003 *Fanglovský potok* VMp. 50

2003 *Fanglovský potok* ZMp. 10

2004 *Fanglovský potok* PTA. 25

2005 – 2007 *Fanglovský potok* TAS. 50

2008 *Fanglovský potok* ZMp. 50

2009 *Fanglový potok* Piš.
 2010 *Fanglovský potok* ZBGIS
 2011 *Fanglovský potok* TAS. 50
 2014 náreč. *Fanglofský potok* SJur
 TN: 1619 *Gfängl*, *Gfangl* (Skalnica, vlnica, hon) Tur., 90
 ½ 17. stor. *Gfangl* Tur., 29
 1769 *Gefangel* Krieg.
 30. roky 20. stor. *Fangl*, *Gfangl* Tur., 176
 1989 *Fangle* Rača Pod., 248
 2014 náreč. *Fangl* SJur
 2017 *Fangle* KJÚLŠ
 UO.: 2017 miest. *Fanglovská cesta* KJÚLŠ
 VN.: → † Fanglovský močiar (kapitola Názvy vodných plôch...)
 Etym.: Názov *Fanglovský potok* vznikol z nem. TN. *Fangl* (< azda z nem. verba *gefangen*, sloven. *chytiť*, *loviť*) < nem. verba *fangen*; J. Turcsány (2009, s. 235) hovorí o „pomenovaní vyhradenej časti lesa, určenej na hospodárske činnosti alebo na pestovanie určitého druhu drevin; hovor. *Fangl*“). Vylúčiť nemožno ani to, že názov vznikol z OM. *Fangl* (< nem. apel. *r Fänger* – sloven. *chytač*, *lovec*).
 Názov *Rein grund* vznikol podľa informátora z bavor. apel. *Rein* (hlinená nádoba podlhovastého tvaru určená na pečenie mäsa na otvorenom ohni; porov. sloven. hovor. *randlík*), apel. *r Grund* (= sloven. *pozemok*, *územie*) a motivoval by ho tvar *pozemku*. Motivácia by mohla súvisieť aj s nem. adj. *rein* (sloven. *čistý*, v prenesenom význame *vyklčovaný*).
 Lit.: J. Turcsány et al., 2009, s. 235; web 14.

***Farská lúka** (Pap rét) → Farské

Farské 1,2 km; kanál začínajúci sa na Z okraji obce Pataš, smeruje na JV a J a zľava sa spája s Milinovickým kanálom; pôvodne sa odpájal od Čiližského potoka ako rameno, ktorého súčasťou bol aj Milinovický kanál a nepomenovaný kanál spájajúci Chotárny kanál s kanálom Milinovice-Vrbina S od obce Čiližská Radvaň. Pôv. boli súčasťou močaristého toku *Staré bahno; varianty: *Farská lúka, *Staré bahno; TN. *Farská lúka.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)
 VN.: 1837 – 40 *Öreg Lapas* VM. II
 1898 *Öreg Lapás* MTT. 75

1971 *Pap rét* ZMp. 50
 1983 *Farské* VMp. 50
 1985 *Farské* ZMp. 50
 1992 *Farské* GNDS. Pat.; VMp. 50
 1993 *Farské* ZMp. 10
 1994 *Farské* ZMp. 25
 2000 *Farské* ZMp. 50
 2006 *Farské* VMp. 50

TN.: 1. 1899 *Pap rétje* KMp. Pat.

Etym.: Názov *Farské* a *Farská lúka (maď. *Pap rét*) vznikol podľa terénneho názvu *Farské lúky (maď. *Pap rétje*, resp. *Pap rét* < maď. *pap*, sloven. *farský* < apel. *fara* < strhnem. *pharre* < lat. *parochia*; Machek, s. 107; maď. *rét* – lúka), pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Farská lúka (*Farské lúky).

Starší názov *Öreg lapás* môžeme preložiť ako *Staré bahno (maď. *öreg* – starý, maď. *lapos*, *lapás* < *láp* – bahnisko, močiar).

† ***Farské rameno** 1 km; zaniknuté pravostranné rameno Čalovského Dudváhu na Z okraji obce Čalovec (podnes rozpoznateľné v teréne).

VMp. 50: [45-34]

1889 *Paptó ér* KMp. Čale.

Etym.: Doklad *Paptó ér* interpretujeme ako **Farské rameno* (doklad ukazuje, že pravdepodobne išlo o rameno, na ktorom bolo jazero < maď. apel. *pap* – sloven. kňaz, *tó* – jazero, *ér* – rameno), názov motivovalo azda vlastníctvo lokality, ktorá patrila fare, resp. cirkvi.

Farský kanál 1,1 km; kanál nachádzajúci sa SV od obce Brestovec, sprava sa spája s Komárňanským kanálom v lokalite Dolné Farské a Horné Farské, smeruje na SV; pôvodne tvorili s kanálom → Brestov jeden objekt; varianty: *Brestovec, Brestovský kanál; ON. Brestovec (predtým Szilas), TN. 1. Farské, 2. Dolné Farské, 3. Horné Farské, 4. Brestov.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Szilás* ZMp. 50

1978 *Brestovský kanál* ZMp. 50

1979 *Farský kanál (Szilas)* GNKo. Bres.

1982 *Farský kanál* VMp. 50

1984 *Farský kanál* ZMp. 10

1985 *Farský kanál* ZMp. 50

1991 *Farský kanál* GNKo. Bres.

1993 *Farský kanál* ZMp. 10

1994 *Farský kanál* ZMp. 25

2000 *Farský kanál* ZMp. 50

2006 *Farský kanál* VMp. 50

2008 *Farský kanál* ZMp. 50

ON.: Brestovec: → Brestov

TN.: 1. 1889 *Papföldek* KMp. Bres.

1955 – 61 *Farské (Papföld)* TM. 10

1957 – 71 *Farské (Papföld)* TM. 5

1971 *Farské* ZMp. 50

2. 1955 – 61 *Dolné farské (Alsó papföld)* TM. 5

1957 *Dolné Farské* TM. 10

1982 *Dolné Farské (pole)* VMp. 50

1991 *Dolné Farské* GNKo. Bres.

1994 *Dolné Farské* ZMp. 25

2000 *Dolné Farské* ZMp. 50

3. 1889 *Felső papföld* KMp. Bres.

1955 – 61 *Horné farské (Felső papföld)* TM. 5

1957 *Horné Farské* TM. 10

1982 *Horné Farské (pole)* VMp. 50

1985 *Horné Farské* ZMp. 50

1991 *Horné Farské* GNKo. Bres.

1994 *Horné Farské* ZMp. 25

2008 *Horné Farské* ZMp. 50

4. Brestov: → Brestov

Etym.: Názov *Farský kanál* vznikol z terénneho názvu *Farské*, príp. [*Dolné*] *Farské* alebo [*Horné*] *Farské* (adj. *farský* < apel. *fara* < strhнем. *pharre* < lat. *parochia*; Machek, s. 107), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri lokalite [Dolné alebo Horné] *Farské*.

Starší maď. názov *Szilás* vznikol podľa staršieho maď. názvu obce Brestovec (= *Szilás* < maď. *szil* – brest, bot. brest poľný, *Ulmus campestris*), prípadne podľa terénneho názvu Brestov. Môžeme ho preložiť ako **Brestovec*. Názov *Brestovský kanál* vznikol z ON. Brestovec alebo TN. Brestov a pomenúva kanál pri obci Brestovec alebo v lokalite Brestov.

Fenešár → Fenešský kanál

Fenešský kanál 4,3 km; začína sa pri samote Blatné (pöv. Fenesar) SZ od Juro-

vej, smeruje na SV; neskôr na JV, v lokalite Jurovský les pri obci Jurová sa zľava spája s kanálom Šulany-Jurová; variant: Fenešár; ON. 1. Blatné, 2. *Feneš; TN. 1. *Fenešár, 2. *Fenešárska tabuľa; VN. Fenešár (1, 2).

VMp. 50: 45-31

VN.: 1970 *Fenes-ár* VVMp. 50

1971 *Fenešský kanál* VMp. 50

1976 *Fenešár* ZMp. 10

1983 *Fenešský kanál* VMp. 50

1987 *Fenešár* ZMp. 10

1988 *Fenešský kanál* ŠMpO. 5

1990 *Fenešský kanál* ZMp. 10

1992 *Fenešský kanál* ZMp. 10; VMp. 50

1992 *Fenešský kanál (Fenešár)* GNDS. Jur., LnOs.

1993 *Fenešský kanál* VMp. 50

1994 *Fenešský kanál* ZMp. 25

1999 *Fenešský kanál* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Fenešský kanál* VMp. 50

2006 *Fenešský kanál* TAS.

2008 *Fenešský kanál* TASR. 50

ON.: 1. Blatné (samota; Veľká Lúč):

1884 *Fenesár major* (major) VM. III

1893 *Fene sár major* Kmp. VLúč

1955 *Fenesár* ŠMpO. 5

2006 *Antonia (Fenesar) Blatné* TAS.

2. + *Feneš (zaniknutá osada pri Kračanoch):

1253 *Fenies* CDSL. II, Nr. 420

TN.: 1. 1893 *Fene sár* (pole) Kmp. VLúč

1955 *Fenesár* ŠMpO. 5

2. 1893 *Fene sári tábla XIX.* (pole) Kmp. VLúč

VN.: → Fenešár (1, 2; kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Fenešský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. alebo VN. *Fenešár* (→ Názvy vodných

plôch...); sufix *-ský*, apel. *kanál*. Názov *Fenešár* pravdepodobne motivoval porast ihličnanov v okolí (< maď. apel. *fenyves* – ihličnatý les, jedlina, smrečina, príp. < *fenyő* – ihličnatý strom a maď. *sár* – blato, bahno, čiže „blatistý močiar, jarok zarastený ihličnanmi (smrekmi, jedľami)“; porov. Šmil., 478); MSS., s. 146, 147). Vzhľadom na existenciu zaniknutej osady *Feneš nemožno vylúčiť, že VN. *Fenešár* motivovala lokalizácia toku (ON. > VN.).

Firiglovský potok → Patákov jarok

Fofovský potok pôvodne 7,3 km (po Šúrsky kanál meria asi 3,2 km; od Šúrskeho kanála (Blahutov kanál) meria 4,1 km); p. Čierna voda (→ Malý Dunaj), pramení na Z svahu kopca Dolné jazvečie vo výške asi 440 m n. m. v k. ú. Svätý Jur, tečie V, neskôr prevažne JV smerom. Podľa Mikovíniho (AGMp., 1700 – 1705) sa J od lokality Šúr spájal s Jurským potokom a SZ od obce Ivanka pri Dunaji sa vlieval do Čiernej vody, v súčasnosti sa s Jurským potokom nespája (prerušené vybudovaním Šúrskeho kanála), do Čiernej vody ústi v Z časti lokality Triblavina; jediný trvalý zavlazovací zdroj rezervácie Šúr, pretína Šúrsky kanál a pokračuje ako Blahutov kanál; variant: Hraničný potok; TN.: Farská hora.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Fofovský potok* VMH.

1967 *Fofovský potok* ZVMp. 50

1971 *Fofovský potok* ZMp. 50

1971 *Fofovský potok* HČ (nepaginované)

1974 *Fofovský potok* ZMp. 10 (h. t.)
1974 *Hraničný potok* ZMp. 10 (d. t.)
1982 *Fofovský potok* ZMp. 10
1983 *Fofovský potok, Hraničný potok* GNOBAV. SJur
1984 *Fofovský potok* VMp. 50
1984 *Fofovský potok* ZMp. 50
1984 *Hraničný potok* VMp. 50
1984 *Fofovský potok* Tmp. MK. 75
1985 *Hraničný potok* ZMp. 10
1986 *Fofovský potok* ZMp. 10
1987 *Hraničný potok* ZMp. 25
1988 *Fofovský potok* ŠMO. 5
1988 *Fofovský potok* ZMp. 10
1988 *Hraničný potok* ŠMO. 5
1989 – 1991 *Fofovský potok* ZMp. 50
1991 *Fofovský potok* VMp. 50
1991 *Hraničný potok* ZMp. 25
1996 *Hraničný potok* PMp. Rača
1996 *Hraničný potok* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Hraničný potok* ZMp. 10
2000 *Fofovský potok* ZMp. 10
2003 *Fofovský potok* VMp. 50
2003 *Fofovský potok* ZMp. 10
2004 *Hraničný potok* PTA. 25
2005 – 2007 *Hraničný potok* TAS. 50
2006 *Hraničný potok* ZMp. 10
2006 *Hraničný potok* PMp. obrys.10. Stp.
2007 *Hraničný potok* Tmp. MK. Ba. 50
2008 *Fofovský potok* ZMp. 50
2010 *Fofovský potok* ZBGIS
2010 *Hraničný potok* ZBGIS
2011 *Fofovský potok* TAS. 50
2014 náreč. *Fofovský potok* SJur
TN.: 30. roky 20. stor. *Pfaff* (Svätý Jur; pôvodné vinice, dnes les, zahŕňa aj lokalitu Lopaty) Tur., 176
1983 *Farská hora* GNOBAV. SJur
1987 *Farská hora* ZMp. 25

2009 miest. *Fóf* Sv. Jur, Tur. 239

2009 *Pfaff, Lopaty* Tur., 239

2014 náreč. *Fóf* SJur

2017 miest. *Fofy* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Fofovský potok* vznikol z nem. TN. *Pfaff* (< nem. apel. r *Pfarrer* – sloven. kňaz), pejor. r *Pfaffe* (sloven. *farárko*); vinohrad po pravej strane potoka patriaci miestnemu kňazovi; podľa Turcsányiho (2009, s. 239) bol neskôr rozparcelovaný medzi mešťanov), apel. *potok*. Názov motivovala lokalizácia toku.

Názov *Hraničný potok* vznikol z adj. *hraničný* (< apel. *hranica*; nachádzajúci sa na pomedzí k. ú. Chorvátsky Grob a Sv. Jur), apel. *potok*.

Lit.: Turcsány et al., 2009, s. 239.

Fok → Čičov-Holiare

G

Gabčíkovo → Dunajský kanál

Gabčíkovo-Ňárad 8,5 km; odpája sa od kanála Gabčíkovo-Topolníky, smeruje na JV, potom na J; S od obce Ňárad sa spája s Chotárnym kanálom; pôvodne tvoril severnú časť toku *Malé bahno (maď. Kis lapás), ktorý zahrnoval aj kanál Ňárad-Vrbina; varianty: Gabčíkovo-Topolovec, Gabčíkovo-Topolovec L, *Malé bahno; ON. 1. Gabčíkovo, 2. Ňárad.

VMp. 50: 45-31; 33

VN.: 1898 *Kis Lapás* (JZ časť; → Ňárad-Vrbina) MTT. 75

1971 *Gabčíkovo-Topolovec L* ZMp. 50

- 1979 *Gabčíkovo-Topolovec (Gabčíkovo-Topolovec L)* GN. 10
- 1985 *Gabčíkovo-Topolovec* ZMp. 50
- 1987 *Gabčíkovo-Topolovec* ZMp. 10
- 1989 *Gabčíkovo-Topolovec* AMp. 200
- 1992 *Gabčíkovo-Ňárad (Gabčíkovo-Topolovec)* GNDS. Ňár., Gab.
- 1992 *Gabčíkovo-Topolovec* ZMp. 10
- 1993 *Gabčíkovo-Ňárad* ZMp. 10
- 1994 *Gabčíkovo-Ňárad* ZMp. 25
- 1995 *Gabčíkovo-Ňárad* TMP. 143
- 1999 *Gabčíkovo-Ňárad* TMP. 143
- 2000 *Gabčíkovo-Ňárad* ZMp. 50
- 2005 *Gabčíkovo-Ňárad* TAS.
- 2006 *Gabčíkovo-Ňárad* VMp. 50
- 2008 *Gabčíkovo-Ňárad* ZMp. 50
- ON.: 1. Gabčíkovo:
- 1264 *Beus* VSO. I, 380
- 1565 *Magyarbős, Nemetbős* SŽO., s. 91
17. stor. *de Bhws, Nementbhws, de Magarbhw* Marek, 2006, 97
- 1773 *Böös* Majt. 81
- 1786 *Bösch* Majt. 81
- 1808 *Bös* Majt. 81
- 1863 *Böös* Majt. 81
- 1873 – 1920 *Bös* Majt. 81
- 1927 – 1938 *Beš, Bös* Majt. 81
- 1938 – 1945 *Bös* Majt. 81
- 1945 – 1948 *Beš, Bös* Majt. 81
- 1948 *Gabčíkovo* Majt. 81
2. Ňárad:
- 1468 *Nyarad* VSO. III, 170
- 1481 *Nayrag* VSO. III, 170
- 1486 *Nyarasd* VSO. III, 170
- 1773 *Nyarod* Majt. 197
- 1786 *Nyárod* Majt. 197
- 1808 *Nyárad* Majt. 197
- 1863 *Nyárad* Majt. 197
- 1873 – 1882 *Nyárad* Majt. 197
- 1888 – 1907 *Nyárad* Majt. 197
- 1913 – 1920 *Csiliznyárad* Majt. 197
- 1927 – 1938 *Čilizský Ňárad, Csiliz-Nyárad* Majt. 197
- 1938 – 1945 *Csiliznyárad* Majt. 197
- 1945 – 1948 *Čilizský Ňárad, Csiliz-Nyárad* Majt. 197
- 1948 – 1990 *Topolovec* Majt. 197
- 1990 *Ňárad* Majt. 197
- Etym.: Názov *Gabčíkovo-Ňárad* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Gabčíkovo* (oslavný názov na počesť Jozefa *Gabčíka* (1912 – 1942), slovenského rotmajstra, ktorý spolu s inými príslušníkmi paradesantnej skupiny Antropoid spáchal 27. 5. 1942 v Prahe-Libni atentát na ríšskeho protektora R. Heydricha) a *Ňárad* (maď. *Nyárad*: *nyáradi* – topoľový < maď. *nyár* – topoľ, bot. topoľ biely, lat. *Populus alba* alebo topoľ čierny, lat. *Populus nigra*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Gabčíkovo a končiaci sa pri obci Ňárad.
- Názov *Gabčíkovo-Topolovec* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Gabčíkovo* a *Topolovec* (< *topolový* < *topoľ*), staršieho názvu obce Ňárad, a pomenúva kanál začínajúci sa pri meste Gabčíkovo a končiaci sa pri obci Topolovec (dnes Ňárad). Týmto spôsobom vznikol aj názov *Gabčíkovo-Topolovec L*. Graféma *L* je pozostatkom staršieho technického označovania kanálov a slúži na identifikáciu a diferenciaciu kanála od iných podobných vodných objektov v pomerne zložitej sústave vodných kanálov.
- Názov *Kis lapás* vyjadruje skutočnosť, že kanál bol vybudovaný na časti staršieho močaristého koryta (maď. *kis* –

- malý, maď. *lapas, lapás* < *láp* – bahniko, močiar). Interpretujeme ho ako *Malé bahno.
- Gabčíkovo-Topolníky** 29 km; jeden z najdôležitejších kanálov na Žitnom ostrove; odpája sa od Dunajského kanála Z od obce Gabčíkovo, smeruje na SV, potom na V cez obec Vrakúň, po S okraji obce Dolný Bar a končí sa na S okraji obce Topolníky; spája vodné dielo Gabčíkovo s Klátovským ramenom; kanál prechádza územím, na ktorom sa v minulosti nachádzali mokrade alebo mŕtve ramená → *Malé Šikaro a → *Staré Šikaro (porov. VM. I); technickým pomenovaním kanála Odpad C VII sa v minulosti označovali aj kanály Trstená-Baka a Bodický kanál; varianty: Gabčíkovský kanál, *Kanál, *Kanál Gabčíkovo-Topolníky S VII.*, *S VII*, *Odpad č. VII*, *Odpad C VII*, *Topolníky S VII*; ON. 1. *Gabčíkovo*, 2. *Topolníky*. VMp. 50: 45-31; 32
VN.: 1893 *Csatorna* KMp. Nek.
1966 *Gabčíkovský kanál* TS., s. 151
1970 *kanál Gabčíkovo-Topolníky S VII*, *Topolníky S VII* (dolná časť) VVMp. 50
1971 *Gabčíkovo-Topolníky*, *Gabčíkovo-Topolníky S VII* ZMp. 50
1971 *Kanál Gabčíkovo-Topolníky* HČ.
1975 *Kanál Topolníky S VII*. (dolná časť), *Kanál Gabčíkovo-Topolníky S VII*. ZMp. 10
1976 (*kanál*) *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1978 *kanál Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1979 *Gabčíkovo-Topolníky* (*Topolníky S VII*) GN. 10
1982 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10; VMp. 50
1983 *kanál Gabčíkovo-Topolníky* VMp. 50
1984 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1985 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 50
1987 *Kanál Topolníky S VII*. (d. č.), *Kanál Gabčíkovo-Topolníky S VII*. (h. č.) ZMp. 10
1987 *kanál Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1989 *Gabčíkovo-Topolníky* AMp. 200
1990 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1991 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10
1992 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10; VMp. 50
1992 *Gabčíkovo-Topolníky* (*odpad č. VII*, *Odpad C VII*) GNDS. Bk.
1992 *Gabčíkovo-Topolníky* (*Topolníky S VII*) GNDS. DBar, Gab., Kút., Pov., THrad., Vrak.; VMp. 50
1992 *Gabčíkovo-Topolníky* GNDS. Mad, Topoľ.
1993 *Gabčíkovo-Topolníky* VMp. 50
1994 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 25
1995 *Gabčíkovo-Topolníky* Tmp. 143
1999 *Gabčíkovo-Topolníky* Tmp. 154, Tmp. 153, Tmp. 143
2000 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 50; VMp. 50
2003 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 10; VMp. 50
2005 *Gabčíkovo-Topolníky* TAS.
2006 *Gabčíkovo-Topolníky* VMp. 50; ZMp. 10
2008 *kanál Gabčíkovo-Topolníky* TASR. 50
2008 *Gabčíkovo-Topolníky* ZMp. 50
ON.: 1. *Gabčíkovo*: → *Gabčíkovo-Ňárad*

2. Topolníky:

Dolný Náražď:

1113 *Narias* VSO. III, 170

1291 *Nayras* VSO. III, 170

1421 *Nyarasd* VSO. III, 170

1773 *Also-Nyarosd* Majt. 299

1786 *Alschó-Nyároschd* Majt. 299

1808 *Alsó-Nyárasd* Majt. 299

1863 – 1920 *Alsónyárasd* Majt. 299

1927 – 1938 *Dolný Náražď, Alsó-Nyárasd* Majt. 299

1938 – 1940 *Alsónyárasd* Majt. 299

2. Horný Náražď:

1421 *Nyarasd, altera Nyarasd* VSO. III, 170

1434 *Feel Niarasd* VSO. III, 170

1773 *Pap-Nyárosd* Majt. 299

1786 *Pap-Nyároschd* Majt. 299

1808 *Felső-Nyárasd, Pap-Nyárasd* Majt. 299

1873 – 1920 *Felsőnyárasd* Majt. 299

1927 – 1938 *Horný Náražď, Felső-Nyárasd* Majt. 299

1938 – 1940 *Felsőnyárasd* Majt. 299

1940 – 45 *Nyárasd* Majt. 299

1945 – 48 *Náražď* Majt. 299

1948 – *Topolníky* Majt. 299

V roku 1940 zlúč. obcí do obce Náražď (Topolníky); Majt., s. 299).

Etym.: Názov *Gabčíkovo-Topolníky* motivovalo vymedzenie smeru kanála a vznikol podľa ON. *Gabčíkovo* (→ *Gabčíkovo-Nárad*) a *Topolníky* (< *topolný* – *topolový* < *topol*, maď. *nyár/fa*; bot. *topol* biely, lat. *Populus alba* alebo *topol* čierny, lat. *Populus nigra*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci *Gabčíkovo* a končiaci sa pri obci *Topolníky*.

Názov *Gabčíkovský kanál* motivovala lokalizácia začiatku kanála a vznikol

z ON. *Gabčíkovo* (→ *Gabčíkovo-Nárad*); sufix *-ský*, apel. *kanál*.

Názvy a technické pomenovania *Kanál Gabčíkovo-Topolníky S VII, S VII, Odpad č. VII, Odpad C VII, Topolníky S VII* vznikli ako slovo-numerické technické pomenovania (porov. *Trstená-Baka, Bodický kanál*). Vznikli z ON. *Gabčíkovo* a *Topolníky*, grafémy *S* alebo *C* a numerického znaku *VII* (= 7), ktoré slúžia na identifikáciu a diferenciaciu od iných podobných vodných objektov v pomerne komplikovanej sústave vodných kanálov. Názov *Csatorna* je technický názov, môžeme ho preložiť ako *Kanál (vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* – kanál).

Gabčíkovo-Topolovec → *Gabčíkovo-Nárad*

Gabčíkovo-Topolovec L → *Gabčíkovo-Nárad*

Gabčíkovské rameno 2,5 km; ľavostranné rameno Dunaja nadväzujúce na Račianske rameno medzi Dunajským kanálom a korytom Dunaja, začína sa J od obce *Baka*; zľava sa spája s Dunajom JZ od *Gabčíkova*; varianty: **Dunaj, Rameno Dunaja*; ON. *Gabčíkovo*; VN. *Dunaj*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1898 *Duna* MTT. 75

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1957 *rameno Dunaja* GMp. 50

1966 *Gabčíkovské rameno* TS., s. 70

1971 *Gabčíkovské rameno* VMp. 50

1975 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1987 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1992 *Gabčíkovské rameno* VMp. 50; GNDS. Bk.

1993 *Gabčíkovské rameno* VMp. 50

1993 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1994 *Gabčíkovské rameno* ZMp. 25

1999 *Gabčíkovské rameno* TMp. (Gab.)

2003 *Gabčíkovské rameno* VMp. 50

2006 *Gabčíkovské rameno* TAS.; VMp. 50

2008 *Gabčíkovské rameno* TASR. 50; ZMp. 50

ON.: Gabčíkovo: → Gabčíkovo-Ňárad
VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Gabčíkovské rameno* motivovala lokalizácia jedného z ramien Dunaja a vznikol z ON. *Gabčíkovo* (→ Gabčíkovo-Ňárad), sufix *-ské*, apel. *rameno*; pomenúva rameno Dunaja v katastri obce Gabčíkovo.

Názvy *Dunaj* a *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z ramien, ktoré sú spojené s hlavným tokom Dunaja, a vznikol podľa VN. → Dunaj (1); apel. *rameno*.

Gabčíkovský kanál → Gabčíkovo-Topolníky

Gaštanový háj → Gaštanový kanál

Gaštanový kanál 2,3 km; kanál sa začína v lokalite Žabí majer v J časti mestskej časti Bratislava-Rača a S od železničnej stanice Bratislava-predmestie, pokračuje S smerom a Z od žel. stanice Bratislava-východ sa spája s Račianskym potokom; kanál slúži ako zberač odpadových vôd, no pre slabý prietok je zanesený a zarastený; varianty: Gaštanový háj, Gaštanový potok (1); TN. Gaštanový hájik.

VMp. 50: 44-22

VN.: 2003 *Gaštanový kanál* VMp. 50

2010 *Gaštanový potok* Slez., 7

2010 *Gaštanový kanál* ZBGIS

2012 *Gaštanový háj* Fur.

TN.: 1957 *Gaštanový hájik* (Rača; zastavaná plocha, sčasti háj) Slez., 5

1974 *Gaštanový hájik* BLP. 20

Etym.: Názvy *Gaštanový kanál* a *Gaštanový háj* vznikli z TN. *Gaštanový hájik* (< adj. *gaštanový* < lat. *castanea*; lat. *Aesculus hippocastanum*), apel. *kanál*, prípadne podľa gaštanového porastu v lokalite (dnes sa z aleje zachovala len malá časť).

Názov *Gaštanový potok* vznikol z TN. → *Gaštanový hájik*, apel. *potok*.

Gaštanový potok (1) → Gaštanový kanál

***Gaštanový potok** (2) neidentifikovaný tok v cajlanskom lesnom revíri v k. ú. Pezínok; tok podľa I. Vodu (1947, s. 15) ústil do Limbašského potoka (Eierbach); TN. *Gaštanová dolina, VN. *Gaštanová studnička (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1947 *Kestenbach* Voda, 15 (rpk.)

TN.: 1947 *Kestengraben* Voda, 43 (rpk.)

VN.: → *Gaštanová studnička (kapitola Názvy vodných plôch...).

Etym.: Názov *Gaštanový potok vznikol z adj. *gaštanový* (→ vyššie), apel. *potok* a motivoval ho gaštanový porast v lokalite.

Lit.: I. Voda, 1947, s. 15.

Gátsky kanál 0,5 km; kanál spájajúci sa sprava s Čiližským potokom SV od obce Klúčovec; *Gátsky hon.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 1971 *Gáttéri* ZMp. 50

1979 *Gátsky kanál (Gáttéri)* GN. 10

1984 *Gátsky kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1992 *Gátsky kanál* GNDS. Klúč.

1993 *Gátsky kanál* ZMp. 10

1995 *Gátsky kanál* ZMp. 25

TN.: 1889 *Gátéri düllő* (pole) KMp. Klúč.

Etym.: Názov *Gátsky kanál* vznikol úpravou staršieho maďarského názvu *Gáttéri*, ktorý vznikol z maď. apel. *gát* (= hrádza), ktoré prešlo do maď. zo slovan. jazykov (< apel. *gats/**gats* – „násyp pri rieke, ale aj cesta cez blato“; porov. Šulhač, 1998, s. 93), apel. *ér* (= jarok, rameno) s motiváciou „jarok tečúci pod hrádzou alebo popri hrádzii“, a apel. *kanál*. Podľa suf. *-i* v maďarskom doklade (*Gáttéri*) predpokladáme, že tu už ide o odvodený názov s vývinom: VN. *Gát ér* > TN. *Gát ér* / *Gátér* > VN. *Gáttéri*.

Gazdovský kanál 2,3 km; prevažne zaniknutý kanál; spájal Račie rameno s Chotárnym kanálom J od mesta Gabčíkovo; podnes sa zachovali jeho zvyšky pri Chotárnom kanáli na Z okraji obce Nárád, kde sa spája s Chotárnym kanálom; variant: K VI.

VMp. 50: 45-31 (prevažne zaniknutý)

VN.: 1971 *Gazdovský kanál, K VI* ZMp. 50

1979 *Gazdovský kanál (K VI)* GN. 10

1983 *Gazdovský kanál* VMp. 50

1985 *Gazdovský kanál* ZMp. 50

1987 *Gazdovský* ZMp. 10

1992 *Gazdovský kanál* (názov zanikol) GNDS. Gab., Nár., Sap; ZMp. 10

TN.: 1971 *Gazdovské ostrovy* ZMp. 50

Etym.: Názov *Gazdovský kanál* vznikol pravdepodobne z terénneho názvu *Gazdovské ostrovy* (v excerpovaných prameňoch je doložený len v r. 1971), príp. z adj. *gazdovský* (< apel. *gazda*) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite, ktorá patrila drobným hospodárom, *gazdovi* alebo *gazdom*.

Technické pomenovanie *K VI* odzrkadľuje starší spôsob označovania umelých vodných objektov a vzniklo z grafémy *K* a numerického znaku *VI* (= 6); porov. heslo † *K VI*.

† ***Gény** neidentifikovaný tok v blízkosti osady Hadovce (v k. ú. mesta Komárno; pravdepodobne medzi Hadovcami a Váhom) alebo v blízkosti obce Čalovec.

VMp. 50: [45-43; 34]; Šmil., Nr. 179

1247 *flumen Gen* Šmil., Nr. 179; CDSL. II, Nr. 284

Etym.: Presné znenie aj etymológiu názvu pokladá V. Šmilauer (1932, s. 306) za neznáme, no pokúsil sa rekonštruovať pôvodnú podobu názvu (*Gény). Lit.: Šmilauer, 1932, s. 306.

***Gerči** → Gerský kanál

Gerský kanál 1,5 km; začína sa pri samote Dobor pri Kynceľovych Kračanoch, miestnej časti Kostolných Kračian, smeruje na J; zľava sa spája s kanálom Vojka-Kračany SV od obce Jurová; variant: *Gerči; TN. V Gerči.

VMp. 50: 45-31
VN.: 1970 *Gercsi* VVMp. 50
1971 *Gerský kanál* VMp. 50
1976 *Gerešihó kanál* (!) ZMp. 10
1978 *Gerský kanál* ZMp. 10
1983 *Gerský kanál* VMp. 50
1990 *Gerský kanál* ZMp. 10
1992 *Gerský kanál* GNDS. KKrač.
1993 *Gerský kanál* VMp. 50
1994 *Gerský kanál* ZMp. 25
1999 *Gerský kanál* Tmp. 50 (Gab.)
2003 *Gerský kanál* VMp. 50
2006 *Gerský kanál* TAS.
2008 *Gerský kanál* TASR. 50
TN.: 1992 *V Gerči* (pole) GNDS.
KKrač.

Etym.: Názvy *Gerský kanál* a *Gerči* pravdepodobne motivovala lokalizácia kanála a vznikol z TN. *V Gerči* (asi < slovan. *grič* „vršok, kamenisté miesto“, Stanislav, 2004, s. 61; príp. maď. adaptáciu sloven. *krč*, *křč* (*görcs*) s významom „peň stromu alebo kra, viničový ker“ (porov. HSSJ., II, s. 132; Majt. 1996, s. 66; Kiss, s. 509); v pôvodnom tvare pravdepodobne nastala neutralizácia konsonantickej skupiny -čš-: *Ger-čs-ký* > *Ger-s-ký*; sufix -ský, apel. *kanál*. Názov *Gerešihó kanál* je pravdepodobne chybný zápis.

***Geszt ér** (Guestre) → Komárňanský kanál

† ***Geszt ér** zaniknuté močaristé koryto SV od osady Nová Osada v k. ú. mesta Komárno, ktorého časť dnes tvorí súčasť Komárňanského kanála; 1. VN. Komárňanský kanál, 2. *Geszt ér*. VMp. [45-43]

VN.: 1888 *Geszt ere* KMp. Kom.
VN.: 1. → Komárňanský kanál
2. *Geszt ér* (kapitola Názvy vodných plôch...)
Etym.: → *Geszt ér* (kapitola Názvy vodných plôch...).

***Goláš-Brestov** → Brestov

Grefty melioračný kanál začínajúci sa v lokalite Grefty v k. ú. Modra, tečie SZ smerom, stáča sa na JZ, na JV okraji mesta Modra sa spája s Prochádzkovým potokom; TN. 1. Grefty, 2. Horné Grefty, 3. Dolné Grefty, 4. Greftovská; VN. † Greftovská studienka.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1990 *kanál Grefty* THMp.

2005 *kanál Grefty, Grefty* ZaD

TN.: 1. 1961 *Greften, Grefty, Výsady* (Modra; bývalé vinice) Lehot., 176

1969 *Grefty* VTmp. 10

1972 – 1974 *Grefty* ZMp. 10

1982 miest. *Grefty* Mod., Kraic, 12

2006 *Grefty* Voda, 572

2. 1983 *Dolné grefty* (Modra; vinice, sčasti trávnatá plocha) GNOBAV. Mod.

1999 *Dolné Grefty* PMp. 10

2017 miest. *Grefty spodné* KJÚLŠ

3. 1999 *Horné Grefty* (Modra; vinice, zastavaná plocha) PMp. 10

2017 miest. *Grefty horné* KJÚLŠ

4. 1982 miest. *Greftovská* (Modra; bývalá lúka) Mod., Kraic, 12

VN.: → † Greftovská studienka (kapitola Názvy vodných plôch...).

Etym.: Názov *Grefty* vznikol transonymizáciou TN. *Grefty* (< nem. apel. *Gräft*, pl. *Gräften* (= sloven. brázda, rigolovací jarok, prenesene zúrodnené

pole, vinohrad, ktorý priniesol 1. úrodu; porov. Voda, 2006, s. 572) a motivovala ho lokalizácia. P. Šulla (1945, s. 21) navrhol upraviť TN. na Výsady, Priesady. Lit.: P. Šulla, 1945, s. 21; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 572.

Grinavský potok → Limbašský potok

Grobský → Grobský kanál

Grobský kanál 0,8 km; začína sa na SV okraji obce Slovenský Grob, orientovaný je S smerom (podľa Kmp. Slov. Grobu z r. 1857 tiekol stredom obce a spájal dnešný Viničniansky kanál so Slováčkovým kanálom na Z okraji obce), na S od obce sa spája s Viničnianskym kanálom; variant: Grobský; ON. Slovenský Grob. VMp. 50: 44-22

VN.: 1967 *Grobský* ZVMp. 50

1971 *Grobský kanál* ZMp. 50

1971 *Grobský* ZMp. 50

1984 *Grobský kanál* VMp. 50

1984 *Grobský kanál* ZMp. 50

1989 *Grobský kanál* ZMp. 50

1991 *Grobský kanál* VMp. 50

1991 *Grobský kanál* ZMp. 50

2003 *Grobský kanál* VMp. 50

2008 *Grobský kanál* ZMp. 50

2010 *Grobský kanál* ZBGIS

ON.: Slovenský Grob:

1550 *Gruob* VSO III., 56

1552 *Nowa az Grwab* VSO III., 56

1568 *Tott Ayzgrwag* VSO III., 56

1773 *Toth-Gurab, Slowack-Weiszgrob, Slow[ensky] Veisgrob* Majt., 269

1786 *Schlowakisch-Weisgrab, Tóth-Gurab* Majt., 269

1808 *Tót-Gurab, Böhmisch-Grub, Bö-*

hmisch-Grub, Böhmisch-Eisgrub, Grob Majt., 269

1863 – 1913 *Tótgurab* Majt., 269

1920 *Slovenský Grob* Majt., 269

Etym.: Názov *Grobský kanál* vznikol z ON. [*Slovenský*] *Grob*: < adj. *slovenský* (na rozdiel od susednej obce Chorvátsky Grob, ktorá bola v 16. stor. dosídlená chorváckym obyvateľstvom), *Grob* (< nem. apel. *gurab* < apel. *e Grube* – sloven. jama; → aj Tarnocký kanál), apel. *kanál* (umelo vybudovaný vodný tok). Variant *Grobský* vznikol univerbizáciou z VN. *Grobský* [kanál].

H

Hajórét → Člnkový kanál

Hájsky kanál 1,2 km; spája Blahutov kanál so Šúrslym kanálom, tečie V smerom, ústi na Z od lokality Čierna Voda v k. ú. Chorvátsky Grob, v SV časti lokality Háj; variant: Hájsky potok; ON. Háj; TN. 1. Panónsky háj, 2. Háj (les), 3. Pod hájom, 4. Od mostíka po hájiček. VMp. 50: 44-22

VN.: 1967 *Hájsky potok* ZVMp. 50

1971 *Hájsky kanál* ZMp. 50

1974 *Hájsky potok* ZMp. 10

1983 *Hájsky kanál* GNOBAV. SJur

1984 *Hájsky potok* VMp. 50

1984 *Hájsky kanál* ZMp. 50

1985 – 1988 *Hájsky potok* ZMp. 10

1989 *Hájsky kanál* ZMp. 50

1990 *Hájsky potok* ŠMO. 5 (pokračuje ako Hraničný potok)

1991 *Hájsky potok* VMp. 50

1991 *Hájsky potok* ZMp. 50

1991 *Hájsky kanál* ZMp. 25
1999 *Hájsky potok* ZMp. 10
2003 *Hájsky potok* VMp. 50
2006 *Hájsky potok* ZMp. 10
ON.: Háj (Svätý Jur; záhradkárska osada):
1996 *Háj* OVR, 3
TN.: 1. 1769 *Ober Aue (Horný luh)* (Svätý Jur; les) Piš., 4
1970 – 1984 *Panónsky háj* TMp. MK. 75
1971 *Panónsky háj* ZMp. 50
1984 *Panónsky háj* VMp. 50
1984 *Panónsky háj* ZMp. 50
1996 – 2007 *Panónsky háj* TMp. MK. Ba. 50
2005 – 2007 *Panónsky háj* TAS. 50
2011 *Panónsky háj* TAS. 50
2. 1952 *Háj* (Svätý Jur; pole, les) ŠMO. 5
1955 *Hájiček* ŠMO. 5
1966 *Háj* Voj. Mp. 10
1974 – 1990 *Háj* ŠMO. 5
1974 – 2006 *Háj* ZMp. 10
1983 *Hájiček* GNOBAV. ChoG.
1983 *Háj* GNOBAV. SJur
1988 *Háj* ŠMO. 5
3. 1895 *Pod Hájom* (Vajnory; hon) KMp. Vaj.
1966 *Pod hájom* Voj. Mp. 10
1985 *Pod hájom* ZMp. 10
1996 – 2007 *Pod hájom* TMp. MK. Ba. 50
2005 – 2007 *Pod hájom* TAS. 50
4. 1955 *Od môstka po hájiček* (Chorvátsky Grob; pole) ŠMO. 5
1974 *Od mostíka po hájiček* ŠMO. 5
1974 *Od môstka po hájiček* ZMp. 10
1983 *Od môstka po hájiček* GNOBAV. ChoG.
1985 *Od môstka po hájiček* ZMp. 10

1988 – 1999 *Od môstka po hájiček* ZMp. 10
2006 *Od môstka po hájiček* ZMp. 10
Etym.: Názov *Hájsky kanál* vznikol z TN. *Háj* (< apel. *háj* – prírodné zalesnená lokalita), apel. *kanál*; prípadne ho motivovala skutočnosť, že tečie okolo hája alebo cez háj; podobne VN. *Hájsky potok*.

Hájsky potok → Hájsky kanál

*Hamský (Hami) → Hamský kanál, Čičovský kanál

Hamský kanál 2,7 km; kanál začínajúci sa Z od obce Čičov, smeruje na SV okolo Čičovských rybníkov a po S okraji obce Čičov, na S okraji obce sa spája s kanálom Čičov-Holiare (pred jeho vybudovaním sa chápal s → Čičovským kanálom ako jeden objekt a pravdepodobne sa nachádza na mieste historického toku Miller); variant: *Hamský; TN. 1. *Ham vedľa pasienka, 2. Hamský Rákoš, 3. Hamské trstie, 4. Ham.

VMp. 50: 45-34

1837 – 40 *Öreg Tó* VM. II

1971 *odp.[ad] Hami* ZMp. 50

1979 *Hamský kanál (Hami)* GN. 10

1984 *Hamský kanál* ZMp. 50

1992 *Hamský kanál* VMp. 50

1993 *Hamský kanál* ZMp. 10

1995 *Hamský kanál* ZMp. 25

2000 *Hamský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Hamský kanál* VMp. 50

2008 *Hamský kanál* ZMp. 50

TN.: 1. *Ham melleti legelő* KMp. Čič.

2. 1977 *Hamský Rákoš* VSO. I, 294

3. → Hamské trstie (kapitola Názvy vodných plôch...)

4. Ham → Čičovské rybníky (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Hamský kanál* vznikol zo staršieho názvu močiara *Ham*, ktorý sa nachádzal na mieste dnešných → Čičovských rybníkov. Názov *Ham* vznikol z nem. apel. *ham*, ktorým sa pomenúvalo vysychajúce alebo mŕtve rameno rieky, ale aj zátoka (porov. aj Hamský kanál, nem. Hamweis v povodí Dudváhu; Hladký, 2011, s. 58 – 59; Kiss, 1988, s. 564; 101). Nedá sa úplne vylúčiť, že môže ísť o starý slovanský (slovenský) názov, ktorý vznikol z psl. apel. *gamъ (šum, krik), verb. *gaměti/*gamiti (šumieť, kričať; ESSJa., 6, s. 98; z psl. *gamъ v mladšej slovnej zásobe aj verb. *hámat* – „klábositi, žvaniti“; Kálal, s. 160) – podľa zvuku. Ak by sme prijali tento výklad, doklad *Ham* by ukazoval, že v 12. storočí prešiel v slovenskom prostredí zmenou *g > h*).

Maďarský názov *Öreg tó* interpretujeme ako *Staré jazero (adj. *starý*, maď. *öreg*, apel. *jazero*, maď. *tó*). Názov motivovala pôvodnosť (neupravenosť) koryta s relatívne stojatou vodou a širokými brehmi, pripomínajúcimi vodnú plochu.

Lit.: Kiss, 1978, s. 262, 564; Hladký, 2004, s. 81; 2011, s. 153.

Hamuliakovo-Dobrohošť 7,7 km; kanál začínajúci sa pri obci Hamuliakovo, smeruje na JV, za miestnou časťou Šamorína Mliečno sa v lokalite Šubáš zľava spája s Dunajským kanálom; ON. 1. Hamuliakovo (v 15. stor. sa spomínajú *Veľký, Malý* a *Kostolný Gutor*; Kostolný

a Veľký Gutor sa v 18. stor. zlúčili, Malý Gutor zničila povodeň; VSO. I, 402), 2. Dobrohošť.

VMp. 50: 44-23; 24; 42; 31

VN.: 1965 *odpad Hamuliakovo-Dobrohošť* VVMp. 50

1970 *odpad Hamuliakovo-Dobrohošť* VVMp. 50

1983 *kanál Hamuliakovo-Dobrohošť* VMp. 50

1984 *kanál Hamuliakovo-Dobrohošť* VMp. 50

1991 *Hamuliakovo-Dobrohošť* VMp. 50

1992 *Hamuliakovo-Dobrohošť* ZMp. 10; GNDS. Báč, Dob., Roh., Šam.

1993 *Hamuliakovo-Dobrohošť* VMp. 50

1994 *Hamuliakovo-Dobrohošť* ZMp. 25

1995 *Hamuliakovo-Dobrohošť* Tmp. 50 (Gab.)

1999 *kanál Hamuliakovo-Dobrohošť* Tmp. 50 (Gab.)

2002 *kanál Hamuliakovo-Dobrohošť* ZMp. 10

2003 *Hamuliakovo-Dobrohošť* ZMp. 10

2005 *Hanuliakovo-Dobrohošť* (!) Tmp. 50 (M. K.-juh)

2006 *kanál Hamuliakovo-Dobrohošť* TAS.

2008 *odpad Hamuliakovo-Dobrohošť* TASR. 50

ON.: 1. Hamuliakovo:

1284 *Gutor* VSO. I, 401

1287 *Gwtur* VSO. I, 401

1306 *Guthur* RDSL. I, Nr. 439

1310 *Guttur* RDSL. I, Nr. 787

1313 *Guthur* RDSL. I, Nr. 1074

1326, 1437 *Guthwrzegh a. n., Kysguthor, Naggutor* VSO. I, 401, 402

1773 *Guthor, Ghuttorn*, Majt. 87

1786 *Guttern, Guttur* Majt. 87

1808 *Gútor, Guthor, Gutern, Gutora* Majt. 87

1863 – 82 *Gutor* Majt. 87

1888, 1895 – 1907 *Gútor* Majt. 87

1913 – 48 *Gutor* Majt. 87

1920 *Gutora, Gutern* Majt. 87

1948 – *Hamuliakovo* Majt. 87

2. Dobrohošť:

1237, 1293 *Dobrogoz* SJ. I, 244

1238 *Dobrogaz, Dabrogos, Deborgoz, Doborgaz, Dobragaz, Doborgoz, Dobrogoz* CDSL. II, Nr. 42; VSO. I, 324

1293 *Dobrogoz* Chal., 165

koniec 13. stor. *Dobrogaz* SŽO., s. 73

1305 *Doborgez, Dobogez* RDSL. I, Nr. 377

1311 *Dobrogoz* RDSL. I, Nr. 902

1312 *Dobrogoz* RDSL. I, Nr. 962

1319 *Dobrogoz* RDSL. II, Nr. 470

1323 *Dobragas* RDSL. II, Nr. 936

1352 *Dobor* SŽO., 1999, s. 73

1383 *Dobrogozth* VSO. I, 324

1438 *Dobrowgaz* VSO. I, 324

1773 *Doborgaz, Doborgáz* Majt. 66

1786 *Doborgász* Majt. 66

1808, 1863 – 73 *Doborgaz* Majt. 66

1877 – 82 *Doborgáz* Majt. 66

1888 – 1920 *Doborgaz* Majt. 66

1927 – 38 *Dobrohošť, Doborgaz* Majt. 66

1938 – 45 *Doborgaz* Majt. 66

1945 – 48 *Dobrohošť, Doborgaz* Majt. 66

1948 – *Dobrohošť* Majt. 66

Etym.: Názov kanála *Hamuliakovo-Dobrohošť* motivovalo smerovanie kanála a vznikol podľa ON. *Hamuliakovo* (oslavný názov na počesť národného buditeľa 19. stor. Martina Hamuljaka; 1789 – 1859); a *Dobrohošť* (< slovan. OM. *Dobrogost*, maď. *Doborgaz*; kompozitné slovan. OM. so slovtvorným

významom „dobrý hosť“; porov. Šmil., 1932, s. 8; Marek, 2006, s. 97). R. Krajčovič (2005, s. 100) predpokladá pôvodný posesívny tvar názvu *Dobrogostb [*dvorъcbъ*] a podľa toho usudzuje, že išlo o meno veľmoža.

† **Hamuliakovské rameno** (1) 7,1 km; zľava sa odpájalo od Dunaja pri obci Hamuliakovo, smerovalo na JV, potom na J; v lokalite Horná zátoň JZ od Šamorína sa zľava pripájalo k Dunaju; v súčasnosti je na ňom vybudované vodné dielo Gabčíkovo; v minulosti v tejto oblasti jednotlivé ramená Dunaja utvárali hustú sieť, ťažko je preto jednoznačne určiť, kde sa konkrétne rameno začínalo a kde sa končilo – názvy niektorých ramien mali iba lokálnu onymickú platnosť, preto pri tomto názve uvádzame ako jeho variant aj názov Šamorínske rameno, hoci ide o dva onymické objekty, no na niektorých mapách (porov. ZMp.; 1990) sa rameno označuje obidvomi názvami (porov. Belák, 2010, s. 71); varianty: Rameno Dunaja, Šamorínske rameno; ON. 1. Hamuliakovo, 2. Šamorín; EO. Kostol Svätej Márie (dnes Kostol Panny Márie); VN. Dunaj. VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1894 *Duna ág* KMp. Ham.; Šam.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1958 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1966 *Hamuliakovské rameno* TS., s. 95

1972 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1976 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1983 *Hamuliakovské rameno* (*rameno Dunaja*) GNBaV. Ham.

1984 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1986 *Hamuliakovské rameno* ZMp. 25

1990 *Hamuliakovské rameno* (horná časť), *Šamorínske rameno* (dolná časť) ZMp. 10
 1992 *Hamuliakovské rameno* GNDS. Šam.
 2004 *Hamuliakovské rameno* ZMp. 25
 2006 *Hamuliakovské rameno* ZMp. 10
 ON.: 1. Hamuliakovo: → Hamuliakovo-Dobrohošť
 2. Šamorín:
 1285 *villa Sancta/Sancte Marie* MoSe., s. 75; VSO. III, 119; Var., 1984, s. 122
 1287 *terra populosa Zethmaria/Zenthmaria* MoSe., s. 75; VSO. III, 119
 1301, 1310, 1313 *villa Sancte Marie* RDSL. I, Nr. 8, 736, 1074; Var., 1984, s. 122
 1323 *Villa Sancte Marie* RDSL. II, Nr. 1071
 1383 *Samaria* VSO. III, 119
 1394 *Sand Marein* Var., 1984, s. 122
 1405 *Samaria* Var., 1984, s. 122
 1406 *hospites de Villa Marie* Var., 1984, s. 122
 1406 *Sand Marein* VSO. III, 119
 1513 *Samaria a. n., Zenth Maria* VSO. III, 119
 1773 *Samaria, Somerein, Samorini* Majt. 285
 1786 *Somerein, Fanum S[anctae] Mariae, Samarja, Ssamorin* Majt. 285
 1808 *Somorja, Samaria, Sancta maria, Sommerein, Sumerein, Ssamorýn* Majt. 285
 1863 – 1913 *Somorja* Majt. 285
 1920 *Šamorýn* Majt. 285
 1927 – 38 *Šamorín, Somorja* Majt. 285
 1938 – 45 *Somorja* Majt. 285
 1945 – 48 *Šamorín, Somorja* Majt. 285
 1948 – *Šamorín* Majt. 285

EO.: 1238 *ecclesia Sancte Marie* VSO. III, 119

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Hamuliakovské rameno* → Hamuliakovo-Dobrohošť; sufix *-ské*, apel. *rameno*.

Názov *Šamorínske rameno* motivovala lokalizácia ramena, vznikol z ON. *Šamorín* (vznikol adaptáciou nem. podoby *Somerein/Somerein*, príp. podľa maď. podoby *Somorja*; porov. Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 292 podľa farnosti zasvätenej Panne Márii), apel. *rameno*. Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z ramien, ktoré sú spojené s hlavným tokom Dunaja, a vznikol z VN. → Dunaj (1); apel. *rameno*.

Hamuliakovské rameno (2) → Šamorínske rameno (1)

† **Han** pomerne dlhé zaniknuté močaristé koryto, ktoré sa v 18. storočí odpájalo od močiara *Malé Šikaro V od obce Mad, pokračovalo na JV a od lokality Podremeňové S od Horného Štálu pokračovalo na SZ, potom na SV a V od obce Dolný Bar sa spájalo s Belským kanálom; v 19. storočí už jestvovali len jeho zvyšky v podobe lužného lesa a malých močaristých plôch (porov. napr. → † Somsóvske jazero); v lokalite Podremeňové sú jeho zvyšky rozpoznateľné podnes; TN. 1. Han, 2. *Za Hanom, 3. *Hanské jazero, 4. *Smradľavý kút.

VMp. 50: [45-31; 32]

VN.: 1782 – 84 *Morast Honn* VM. I

1955 – 1971 *Han* TM. 5

TN.: 1. 1893 *Haniér* KMp. Hrob. (HŠtál)

1893 *Han* (pasienok) KMp. Ohr.

1955 – 61 *Han* TM. 5

1957 – 1971 *Han* TM. 10

1984 *Han* ZMp. 10

1991 *Han* ZMp. 10

1992 *Han* (lúka, pole) GNDS. DŠtál, DBar

1992 *Han* (pole) GNDS. Ohr.

2. *Hanon túl* KMp. (pole) Hrob. (HŠtál)

1984 *Za Hanom* ZMp. 10

1991 *Za Hanom* ZMp. 10

3. 1893 *Hantó* (pole, lúka) KMp. Mad

4. 1893 *Büdösszeg* (močaristý pasienok) KMp. Ohr.

Etym.: Názov *Han* vznikol proprializáciou maď. apel. *han* (= bahnisko, močiar) a motivoval ho charakter koryta s nehybnou, zahŕňajúcou vodou; VN. > TN. *Han* (*Hanský jarok, príp. skôr *Hanské rameno, maď. *Haniér*).

***Hanský** (Hani) → *Hanský kanál*

Hanský kanál 5,5 km; kanál odpájajúci sa od Chotárneho kanála J od obce Dolný Štál a spája ho s Čiližským potokom (1) V od obce Čiližská Radvaň, smeruje na JV; varianty: Kanál, Mokrad', *Hanský; TN. 1. *Han*, 2. *Hanské pasienky*.

VMp. 50: 45-32; 34

VN.: 1952 – 57 *Kanál* TM. 25

1957 *Kanál* GŠ. 50

1957 – 71 *Kanál Mokrad'* TM. 10

1966 *Kanál* TS., mapa

1971 *kanál Hani* ZMp. 50

1979 *Hanský kanál (Hani)* GN. 10

1982 *Hanský kanál* VMp. 50

1984 *Hanský kanál* ZMp. 10

1985 *Hanský kanál* ZMp. 50

1992 *Hanský kanál* GNDS. ČRad., Pat.

1993 *Hanský kanál* ZMp. 10

1995 *Hanský kanál* ZMp. 25

1999 *Hanský kanál* Tmp. 154

2000 *Hanský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Hanský kanál* TAS.; PMp. 10

2006 *Hanský kanál* VMp. 50

2008 *Hanský kanál* ZMp. 50

TN.: 1837 – 40 *Hanszeg* (les, pole) VM. II

1884 *Hanszeg* VM. III

1889 *Hanszeg* KMp. VMed.

1920 – 34 *Hanszeg* VM. III re

1952 – 1957 *Han* TM. 25

1957 – 71 *Mokrad' (Han)* TM. 10

1992 *Han* GNDS. ČRad. (les),

1999 *Han* Tmp. 154

2005 *Han* TAS.

2. 1992 *Hanský pasienok* (pole) GNDS. VMed.

Etym.: Názov *Hanský kanál* vznikol úpravou staršieho maď. názvu *Hani* (*Hanský [kanál]) a ten vznikol z maď. TN. *Han* (pôv. *Hanszeg* < maď. apel. *han* – bahnisko, močiar) a motivoval ho charakter koryta s nehybnou, zahŕňajúcou vodou; VN. > TN. *Han*. Významovo mu zodpovedá aj názov *Mokrad'* (< apel. *mokrad'* – zamokrené, močaristé miesto).

Názov *Kanál* je technický názov, vznikol proprializáciou apel. *kanál*.

† ***Hátovský jarok** zaniknuté rameno Čiernej vody na S okraji k. ú. Velké Úľany v lokalitách Zadná pažiť a Pri ceste; variant: † *Hátovský jarok; TN. *Hátov*. VMp. 50: 45-11 [neidentifikovaný] VN.: 1810 – 1869 *Ható Árok* VM. II

1892 *Hátói gödör* KMp. VÚ
TN.: 1892 *Hátói gyepe* (Veľké Úľany;
vrch)

KMp. VÚ (lúka)

1993 *Hátov (Hátó)* GNOG. VÚ

2005 *Hatov* PMP. obrys.10. Gal.

Etym.: Názvy **Hátovská dolina* a **Hátovský jarok* (pôvod. maď. *Hátói gödör*) vznikol z maď. TN. *Hátó* < apel. *hát* (sloven. chrbát; vo význame kopec, vrch), apel. *tó* (sloven. jazero), maď. apel. *gödör* (sloven. jama; tok tečúci v doline) a motivovala ho lokalizácia toku.

† **Hátovská dolina* → † **Hátovský jarok*

Himligárka → Pieskový potok

*Hlavná dolina (1) → Stoličný potok

*Hlavná dolina (2) → Žliabok (1)

*Hlavný kanál (Összekötő főcsatorna) → Čičov-Holiare; Chotárny kanál; Klátovský kanál

Hlavný odpad Olča-Kosihy → Olča-Kosihy

† **Hlboké rameno* 1,5km; zaniknuté rameno Dunaja uprostred Veľkolélskeho ostrova JZ od obce Zlatná na Ostrove.

VMp. 50: [45-34]

1889 *Mély ér* KMp. ZnO.

Etym.: Názov motivovala hĺbka koryta ramena; vznikol z maď. adj. *mély* (= sloven. hlboký), apel. *ér* (= rameno, jarok).

Hliník → Limbašský potok

*Hlinítý (**Agyagos*) → Čiližský potok

*Hodracký mŕtvy Dunaj 2,2 km; čiastočne zaniknuté ľavostranné rameno Dunaja pri zaniknutom mlyne pri horárni Dekan J od obce Baka; odpája sa zľava od Dunaja, o niečo južnejšie sa k Dunaju zľava pripája; variant: Rameno Dunaja; TN. **Hodracka* (Fodroska); VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (čiastočne zaniknutý)

VN.: 1893 *Hodráczkai holt Duna* KMp. Gab.

1952 *Hodraczkai holt Duna* ŠMpO. 5

2005 *rameno Dunaja* PMP. 10

TN.: 1837 – 1840 *Hodrazka* (niva) VM. II

2005 *Fodroska* (lúka) PMP. 10

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov **Hodracký mŕtvy Dunaj* motivovala lokalizácia a vznikol podľa TN. **Hodracka*. Nemožno vylúčiť ani súvislosť s doloženým TN. *Fodroska* < maď. apel. *fodros* – kučeravý, riasnatý), adj. *holt* (= mŕtvy), VN. *Duna* (→ Dunaj (1)). Názov by však bolo možné rekonštruovať aj ako **Mŕtve rameno Dunaja pri Hodraczke* (možno súvisí aj s maď. apel. *hordás* (= naplaveniny), ktoré mohli zahradiť tok, a tak sa utvorilo mŕtve rameno. Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z ramien, ktoré sú alebo v minulosti boli spojené s ramenom Dunaja, a vznikol z VN. → Dunaj (1).

Holiare-Klížska Nemá → Čičov-Klížska Nemá, Čičov-Holiare

Holiare-Kosihy 11,5 km; kanál odpájajúci sa od kanála Meder-Holiare pri obci Holiare, na J okraji obce Veľké Kosihy sa spája s Dunajom (vznikol na časti pôv. koryta → Miller – dnes sú na jeho mieste vybudované viaceré kanály; porov. aj heslo Čičov-Holiare); varianty: Miller, *Kanál, ON. 1. Holiare, 2. Veľké Kosihy, 3. Malé Kosihy; TN. Miller.
VMp. 50: 45-34
VN.: 1884 *Mellér Canal* VM. III (pri obciach VMed., Bodza)
1889 *Csatorna* KMp. Tráv., Tõň, Hol., VMed., KNemá
1898 *Csatorna* MTT. 75
1971 *Holiare-Kosihy* ZMp. 50; HČ.
1979 *Holiare-Kosihy* (J vetva kanála Čalovo-Kosihy) GN. 10
1984 – 85 *Holiare-Kosihy* ZMp. 10
1989 *Holiare-Kosihy* AMp. 200
1991 *Holiare-Kosihy* GNKo. VKos., Bodza, Tõň, KNemá
1992 *Holiare-Kosihy* VMp. 50
1993 *Holiare-Kosihy* ZMp. 10
1995 *Holiare-Kosihy* ZMp. 25
1999 *Holiare-Kosihy* Tmp. 154
2000 *Holiare-Kosihy* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Holiare-Kosihy* TAS.
2006 *Holiare-Kosihy* VMp. 50
2008 *Holiare-Kosihy* ZMp. 50
ON. 1. Holiare: → Veľký Meder-Holiare
2. Veľké Kosihy:
1237 – 40 *Kezu* CDSL. II, Nr. 30
1268 *Kezu, alia villa Kezu* VSO. III, 245
1272 *Kezu Maior* VSO. III, 245
1380 *Nagykezew* VSO. III, 245
1773 *Nagy-Keszi* Majt. 319
1786 *Nagy-Keszi* Majt. 319
1808 *Nagy-Keszi* Majt. 319
1863 – 1920 *Nagykeszi* Majt. 319

1927 – 1938 *Veľké Kosihy* Majt. 319
1938 – 1945 *Nagykeszi* Majt. 319
1945 – 1948 *Veľké Kosihy, Nagy-Keszi* Majt. 319
1948 *Veľké Kosihy* Majt. 319
3. Malé Kosihy:
1248 *Keseu* CDSL. II, Nr. 296
1248 *Keseu, Kezew* CDSL. II, Nr. 297
1252 *Kezyv* CDSL. II, Nr. 388
1268 *Kezu, alia villa Kezu* VSO. III, 245
1352 *Kyskezeu* VSO. III, 245
1773 *Kis-Keszi* Majt. 319
1786 *Kisch-Keszi* Majt. 319
1808 *Kis-Keszi* Majt. 319
1863 – 1898 *Kiskeszi* Majt. 319
(po r. 1898 pričlenené k obci Veľké Kosihy; Majt. s. 319)
TN.: 1889 *Millér, Millérhát* (pole, zamokrené územie KMp. VMed.
1992 *Miller* (pole) GNDS. VMed.
Etym.: Názov *Holiare-Kosihy* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Holiare* (→ Čičov-Holiare) a [Malé, Veľké] *Kosihy* (podľa staromaďarského kmeňa *Keszi*).
Názov *Miller* sa vzťahuje na starú JV trať Malého Dunaja, v koryte ktorého je kanál *Holiare-Kosihy* súčasťou situovaný (→ Miller, Čičov-Holiare). Maďarský názov *Csatorna* (*Kanál) je technický názov, vznikol proprializáciou apel. *csatorna* (kanál).

Holiare-Lipové 6 km; odpája sa od kanála Veľký Meder-Holiare JZ od obce Sokolce, smeruje na SV až V popri obci Lipové a SV od nej sa spája s Komárnanským kanálom (rozšírená časť, pripomínajúca jazero, bola pôvodne súčasťou kanála → *Žemlekes*); v obci

Lipové sa od neho odpája → Lipovský kanál, ktorý sa pôvodne chápal ako jeho súčasť; variant: *Kanál; ON. 1. Holiare, 2. Lipové.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1905 *Csatorna* KMp. Hol.

1971 *Holiare-Lipové* (aj na mieste → Lipovského kanála) ZMp. 50

1979 *Holiare-Lipové* GN. 10 (vetva S od Lipového)

1982 *Holiare-Lipové* VMp. 50

1984 *Holiare-Lipové* ZMp. 10

1991 *Holiare-Lipové* GNKo. Sokol, Lip., Bodza

1993 *Holiare-Lipové* ZMp. 10

1994 – 95 *Holiare-Lipové* ZMp. 25

1999 *Holiare-Lipové* TMP. 154

2000 *Holiare-Lipové* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Holiare-Lipové* TAS.

2006 *Holiare-Lipové* VMp. 50

ON.: 1. Holiare: → Veľký Meder-Holiare 2. Lipové:

r. 1926 vyčl. z obce Bodza Majt. 164

1926 – 1938 *Hodžovo* Majt. 164

1945 – 1951 *Hožovo* Majt. 164

1938 – 1945 *Hodzsfalva* Majt. 164

1951 *Lipové* Majt. 164

Etym.: Názov *Holiare-Lipové* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Holiare* (→ Čičov-Holiare) a *Lipové* (< apel. *lipa*, bot. *lipa* veľkolistá, bot. *Tilia platyphylla* Scop.; bot. *lipa* malolistá, lat. *Tilia cordata*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Holiare a končiaci sa pri obci Lipové.

Názov *Kanál (mad. *Csatorna*) je technický názov, vznikol proprializáciou mad. apel. *csatorna* (= sloven. kanál).

Holombecká dolina → Holomecký potok

Holomecký potok I. Brestový jarok (→ Trniansky potok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 3,4 km; v minulosti tiekol priamo do Stoličného potoka v meste Modra, v súčasnosti je odkanalizovaný cez Kalinčiakovu ulicu do Trnianskeho potoka; pramení v J časti vrchu Pepevec vo výške 435 m n. m., tečie JV smerom cez Holomeckú dolinu, preteká nenaplnenou retenčnou nádržou, ústi na Z okraji obce Modra; varianty: *Kamenný jarok, Holomecká dolina, Holombeky, Holombek; TN. 1. Holomecká dolina, 2. Pri Kamenom potoku.

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Felsen Graben* NKKMp. Mod.

1894 *Szikla árok* KMp. Mod. (h. t.)

1945 *Felsen Graben* Šulla, 6

1989 *Holomecká dolina* PMp. 10

1999 *Holomecká dolina* PMp. 10

2007 *Holombek* PHPR, 141

2009 *Holomecká dolina* PMp. 10

2011 *Holomecký potok* PPM

2012 náreč. *Holombeki (potok)* Mod.

2017 miest. *Holomeckí potok* KJÚLŠ

TN.: 1. 1572 *Holen weg* (Modra; les) Voda, 574

1592 *im Holenweg* Voda, 574

1810 – 1869 *Hohlen Weg* VM. II

1854 *Hohlen Weg* NKKMp. Mod.

1868 *Hohlenweg* Voda, 574

1923 *Holombeky* VTMP. 25

1969 *Úvozy* VTMP. 10

1971 – 2008 *Úvozy* ZMp. 50

1972 Úvozy ZMp. 10
1979 Úvozy GNZMp. 50, 108
1983 Úvozy GNOBAv. Mod.
1984 – 2003 Úvozy VMp. 50
1990 Úvozy THMp.
2006 miest. *Holombek* Mod., Voda, 574
70. roky 20. stor. Úvozy PMp. obrys. 25
2012 náreč. *Holombecká dolina*, *Holom-
beki* Mod.
2. 1961 *Pri kamennom potoku, Felsengra-
ben* (Modra; časť lesa) Lehot., 177
Etym.: Názov *Holombecký potok* vznikol zo skomoleného TN. *Holombeky* (< nem. TN. *Hohlen Weg* < nem. adj. *hohl* – sloven. dutý, vyhlbený, nem. apel. *r Weg* – sloven. cesta, úvoz), apel. *potok*. I. Voda (2006, s. 587) a D. Lehotská (1961, s. 177) popisujú miesto ako „hlbokú cestu, ktorá vznikla v dolinách eróziou“ a sú pri nej „dlhé kamenné hroble medzi vinicami na kamenistých svahoch, koré vznikali pri prvotnej príprave pôdy pre vinice kľovaním lesa; ide o kamenné rúny, ktoré sú zároveň hranicami vinohradov“. Názov motivovala lokalizácia toku.
Názov *Holombecká dolina* vznikol z TN. → *Holombeky*, apel. dolina.
Názov *Holombeky* vznikol transonymizáciou TN. → *Holombeky*.
Názov **Kamenný potok* (*Felsen Graben* a *Szikla árok*) vznikol z apel. *kameň*, *skala* (nem. *r Felsen*, maď. *szikla*) a apel. *jarok* (maď. *árok*), resp. *dolina* (nem. *Graben*) a pomenúva vrchnú časť toku, prameniaca a tečúca v kamenistom teréne. Motivoval ho charakter podložia.
Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 574; D. Lehotská, 1961.

Holombeky → Holombecká dolina

*Hornolúcky (Felsörétek) → Hornolúcky kanál

Hornolúcky kanál 1,8 km; začína sa pri lokalite Čary SV od obce Baka, od nej smeruje mierne na JZ; zľava sa spája s Akovským kanálom pri obci Baka; variant: *Hornolúcky; TN. Horné lúky.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1970 *Felsörétek* VVMp. 50

1971 *Felsörétek* ZMp. 50

1971 *Hornolúcky kanál* VMp. 50

1979 *Hornolúcky kanál* (*Felsörétek*) GN. 10

1983 *Hornolúcky kanál* VMp. 50

1985 *Hornolúcky kanál* ZMp. 50

1992 *Hornolúcky kanál* ZMp. 10

1992 *Hornolúcky kanál* VMp. 50;

GNDS. Gab.; VMp. 50; ZMp. 10

1993 *Hornolúcky kanál* VMp. 50

1994 *Hornolúcky kanál* ZMp. 25

2000 *Hornolúcky kanál* ZMp. 50

2003 *Hornolúcky kanál* VMp. 50

2006 *Hornolúcky kanál* VMp. 50

2008 *Hornolúcky kanál* ZMp. 50

TN.: 1992 *Horné lúky* (pole) GNDS. Gab.

Etym.: Názov *Hornolúcky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol úpravou staršieho maď. názvu *Felsörétek*, ktorý môžeme preložiť ako **Hornolúcky* [kanál]: < maď. *felső* (= horný) *rét* (= lúka) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Horné lúky.

Horný diel 1,2 km; kanál na S okraji obce Nárád, kde sa spája s Chotárnym

kanálom pri samote Antónia; TN. Horný diel.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Felső-osztály* ZMp. 50

1975 *Horný diel* ZMp. 10

1979 *Horný diel (Felső osztály)* GN. 10

1983 *Horný diel* VMp. 50

1985 *Horný diel* ZMp. 50

1992 *Horný diel* GNDS. Ňár.; VMp. 50

1994 *Horný diel* ZMp. 25

1999 *Horný diel* TMp. 143

2000 *Horný diel* ZMp. 50

2003 *Horný diel* VMp. 50

2005 *Horný diel* TAS.

2006 *Horný diel* VMp. 50

2008 *Horný diel* ZMp. 50

TN.: 1955 – 61 *Felsőosztály (pole)*

TM. 5

1957 – 71 *Horný diel (Felső osztály)* TM. 10

1987 *Horný diel* ZMp. 10

1992 *Horný diel (pole)* GNDS. Ňár.

1994 *Horný diel* ZMp. 25

Etym.: Názov *Horný diel* vznikol podľa terénneho názvu *Horný diel* (adj. *horný*, apel. *díel*) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Horný diel. Významovo mu zodpovedá maďarský názov *Felső osztály* (maď. *felső* – horný, *osztály* – diel, oddelenie).

Horný potok I. Barský (→ I. Vištucký → I. Stoličný → Čierna voda), občasný tok (už v 19. storočí je značený ako občasný; porov. VM. I. – III.)

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

VN.: 2016 *Horný potok* Mar.

TN.: 1855 *Horni Potok* KonMp. Viš.

1896 *Horni potok, Felső patak* KMp. Viš.

Etym.: Názov *Horný potok* vznikol z adj.

horný (nachádzajúci sa v hornej, t. j. v severnej časti obce), apel. *potok*.

Lit.: Marek, 2016, s. 7

Pozn.: Údaj z roku 1855 nevieme jednoznačne určiť ako VN. alebo TN.

*Horný Štagnovický kanál 1,7 km; spája sa s kanálom Kolárovo-Kameničná S od potoka Částa; ON. Štagnovica; TN. Štagnovica; VN. Štagnovický kanál.

VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)

VN.: 1906 *Stagnozai felső csatorna* KMp. Kol.

ON.; TN.; VN.: → Štagnovický kanál

Etym.: Názov **Horný Štagnovický kanál* (maď. *Stagnozai felső csatorna*) vznikol z VN. → *Štagnovický kanál* a adj. *horný* (maď. *felső*), vyjadrujúceho relatívnu polohu k Štagnovickému kanálu; názov *Štagnovický kanál* vznikol z osadného lebo terénneho názvu *Štagnovica* (→ Štagnovica-Čergov).

Horný tok → Račiansky potok

† ***Hraničné rameno** neidentifikovaný vodný objekt (pravdepodobne rameno) v blízkosti obce Klúčovec.

VMp. 50: [45-34] (nelokalizovaný)

1268 *aquam Vegag Šmil.*, Nr. 173

1383 *vygag Šmil.*, Nr. 173

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 304) ako **Végág* < maď. apel. *vég* (= koniec; teda hraničný, posledný), *ág* (= rameno), interpretujeme ho ako **Hraničné rameno*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

Hraničný potok → Fofovský potok

Hrubá dolina → Blatina

Hrubošurske rameno → Rameno Malého Dunaja (1)

Hrubý Dunaj → Malý Dunaj (1)

Hruškový → Hruškový potok

Hruškový potok I. Stoličný (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 6, 4 km; pramení vo výške 212 m n. m. v lúčnom poraste na svahu chrbta pri Starej modranskej tehelni (porov. Dubovský, 1994, s. 200) v k. ú. Modra, tečie J smerom cez lokalitu Biele hlíny, križuje železničnú trať a pred vodnou nádržou Blatné ústi do Stoličného potoka; varianty: Dolina, Dolinský potok, Hruškový; ON. + *Doľany; OM. *Peter z Dolian; TN. 1. Hruškový les, 2. Hruškové, 3. Hrušky. VMp. 50: 45-11

VN.: 1854 *Dolina* NKKMp. Mod.

1959 *Hruškový potok* TMp. MK. 75

1967 *Hruškový* VMp. 50

1971 *Hruškový* ZMp. 50

1973 – 1992 *Hruškový potok* ZMp. 10

1975 *Hruškový potok* ZMp. 50

1978 *Hruškový potok* ZMp. 25

1979 *Hruškový, Hruškový potok* GNZMp. 50, 40

1983 *Hruškový potok* GNOBAV. Mod.

1984 *Hruškový potok* TMp. MK. 10

1986 – 2008 *Hruškový potok* ZMp. 50

1990 *Hruškový potok* THMp.

1991 *Hruškový potok* ŠMO. 5

1992 *Hruškový potok* VMp. 50

1994 *Hruškový potok* ŠMO. 5

1994 miest. *Dolinský potok* Šenk., Dub., 200

2003 *Hruškový potok* VMp. 50

2003 – 2007 *Hruškový potok* TMp. MK. 25

2004 *Hruškový potok* ZMp. 25

2004 *Hruškový potok* PTA. MK. 25

2010 *Hruškový potok* ZBGIS

2012 *Hruškový potok* TAS. 50

ON.: + *Doľany:

1310 *Dalyan, Dalian* RDSL., Nr.824

1316 *Dalyan* RDSL., Nr. 323

1323 *Dalyan* Fek., s. 148

1340 *Dalyan* Dub., 16; Fek., 149

OM.: *Peter z Dolian:

1304 *Petrus de Dolan* RDSL., Nr. 323

1316 *Petri de Dalyan* RDSL., Nr. 104

TN.: 1. 1854 *Birnwald* (Modra; les) KKMp. Mod.

1894 *Körte erdő* KMp. Mod.

1954 *Hruškova hora* ŠMO. 5

1955 *Hruškový les, Hruškova hora* ŠMO. 5

1961 *Birnwald* Lehot., 176

1999 *Hruškový les* PMp. 10

2. 1880 *Hruštová* (Modra; vinica, trávnané porasty) Žud., 302

1968 *Hruščovo* VTMp. 10

1978 – 1988 *Hruščovo* ŠMO. 5

1982 miest. *Hruščové* Mod., Kraic, 10

1983 *Hruštové* GNOBAV. Mod.

1990 *Hruštovo* THMp.

1991 – 1994 *Hruštovo* ŠMO. 5

1997 – 1992 *Hruštové* ZMp. 10

1999 *Hruščová* PMp. 10

2006 náreč. *Hruščové* Mod.

3. 1945 miest. *Hruška* (Modra) Mod., Šulla, 13

1982 miest. *Hrušky* Mod., Kraic, 10

Etym.: Názov *Hruškový potok* vznikol z adj. *hruškový* (< apel. *hruška*, lat. *Pyrus pyraeaster*; psl. **gruša, kruša*; porov. Ma-

chek, 1957, s. 146), apel. *potok* a motivoval ho charakteristický porast, prípadne vznikol z TN. *Hrušková hora*. Názov pomenúva vodný tok tečúci zo svahu medzi Greftami a Šnaudami, na ktorom v minulosti rástli plané hrušky (porov. aj ostatné TN.).

Starší názov *Dolina* vznikol propriálizáciou apel. *dolina* (< psl. *dolb), motivoval ho terénny tvar, cez ktorý preteká. Rovnakú motiváciu má názov *Dolinský potok* (< adj. *dolinský* „tečúci v doline“, apel. *potok*). S vodným tokom *Dolina* súvisí pravdepodobne aj † ON. *Doľany (zaniknutá osada v k. ú. Šenkvic, ktorú V. Sedlák (In: Fekete, 1994, s. 149) rekonštruuje ako *Dolina a J. Stanislav (1999, s. 235) ako *Doľany), preto ju napriek nejednoznačnej lokalizácii v hesle uvádzame. V. Sedlák (1994, s. 149) predpokladá, že osada mohla ležať niekde medzi vodnou nádržou Šenkvice a Pezinským hájom, v mieste tzv. Meckového majera, resp. v chotári Sv. Martina alebo M. Čaníkoviec (dnešné Šenkvice). V. Rábik lokalizuje osadu *Doľany (In: SSM, 2013, s. 56) v priestore od Senca k Pezinku. Je preto pravdepodobné, že VN. *Dolina* resp. *Dolinský potok* súvisí s † ON. *Doľany. Pozn.: D. Lehotská (1961, s. 176) spomína názov Birnwald (dávno zaužívané, pravdepodobne pôv. Hrušovce).

Lit.: J. Dubovský, 1994, s. 200; V. Rábik (In: SSM, 2013, s. 56); V. Sedlák (In: Fekete, 1994, s. 149); J. Stanislav, 1999, s. 235.

Hrušovská zátoka → Čilistovské rameno

† ***Hučiaci močiar** zaniknuté rameno prepájalo Biskupické rameno s Malým Dunajom pri Kopáčskom ostrove JV od Bratislavy; v časti jeho koryta sa nachádza Kanál Slovaftu.

VMp. 50: [44-25; 24; 42]

1782 – 84 *Gelsen Lach* VM. I

Etym.: Názov *Hučiaci močiar pravdepodobne motivovala rýchlo prúdiaca voda v ramene počas väčších prietokov (< nem. *gelsen* – kričiaci, hučiaci, porov. Machek, 166; a hneď. *Lache* – stojatá voda, močiar; porov. Machek, s. 318; Závodný, 2012, s. 165.); motivačne sú mu blízke VN. *Hučák, *Hučiace jazero, *Zugovský kanál*.

Hudcov jarok I. Trniansky potok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1,1 km; pramení na V svahu kopca Široký vo výške asi 300 m n. m. v k. ú. Vinosady, tečie JZ smerom cez lokalitu Lesy, ústi pred vodnou nádržou Vinosady vo výške asi 225 m n. m. VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1999 *Hudcov jarok* PMp. 10

2012 náreč. *Hudcov járek* Mod.

Etym.: Názov *Hudcov jarok* vznikol azda z OM. *Hudec* (napr. podľa vlastníctva pozemku) < apel. *hudec*; event. z nem. OM. *Pfeiffer* (→ VN. † Fajfrová studienka); < apel. *pfeifer* – sloven. *hudec*), apel. *jarok*.

† ***Humér** (1) asi 27 km dlhé rameno Malého Dunaja, ktoré sa sprava odpájalo od Malého Dunaja pri Vrakuni (časť mesta Bratislava), smerovalo na V; za Podunajskými Biskupicami sa koryto rozdvajilo – jedno rameno (*Humér*; 1)

obtekalo Most pri Bratislave, južne obtekalo obec Tomášov, za ňou sa stáčalo SV a pri obci Vlky sa sprava opäť spájalo s Malým Dunajom; druhé rameno (Humér; 2) smerovalo na JV popri Štvrtku na Ostrove, severne obtekalo Oldzu a stáčalo sa na J k Lehniciam, kde sa končilo;

P. Pišút (2007, s. 78) uvádza, že Püspöki-Nagy (1985) určil historickú trať ramena Humér od Podunajských Biskupíc, kde sa oddeľoval od koryta Malého Dunaja, až po obec Topolníky, kde sa s Malým Dunajom (*Čalovom) opäť spájal; o tomto vymedzení svedčia aj doklady zo stredovekých listín v podobách *Humurou*, *Humuro*, *Humurus*, *Humoro* na území pri Podunajských Biskupiciach, Moste, Mierove, Lehniciach, Dunajskej Strede a Ohradách; P. Pišút sa vo svojej štúdií (2007, s. 77 – 93) snažil kriticky prehodnotiť názory o dĺžke tohto ramena, ktoré by v takomto prípade muselo mať viac ako 30 km a patrilo by popri Čiližskom potoku, Klátovskom ramene a Čiernej vode k najvýznamnejším bočným ramenám Dunaja medzi Bratislavou a Komárnom; takéto vymedzenie P. Pišút odmieta, pretože priebeh načrtnutej trasy na viacerých miestach nezodpovedá miestnym trasám starých koryt Dunaja a predpokladá, že všetky doklady v podobe *Humér sa neviažu na jeden vodný objekt, ale takýmto názvom sa v minulosti podľa neho bežne označovali rôzne ramená s podobnou charakteristikou koryta (krivý, vypuklý, oblý, dutý), čo potvrdzujú aj iné doklady na názvy terénnych objektov s rovnakou motiváciou (napr. dolina *Homo-*

rouvelg, vrch *Vyzeshomorou* v donačnej listine zeme Šarkan; CDSl. II, Nr. 248); predpokladá teda, že rameno Humér sa od koryta Malého Dunaja buď prirodzene alebo ľudskou činnosťou (možné prehradenie ramena pri P. Biskupiciach alebo zanesenie ramena v dôsledku vybudovania vodných mlynov) začalo odstavovať v 14. storočí (potvrďuje to aj listina z roku 1338, v ktorej sa Humér opisuje ako staré rameno – *antiquum meatum aquae Humero*, s. 88), no pri vyšších vodných stavoch bol ešte periodicky prietočný, v 15. – 17. storočí boli dva úseky ramena prerušené bočnou eróziou Malého Dunaja (Pišút, 2007, s. 89); ON. *Homorov (zaniknutá osada niekde pri Moste pri Bratislave; porov. RDSl. I, Nr. 23); TN. 1. *Dolný Homorov, 2. Homorovské (1), 3. Homorovské (2), 4. *Homorovský chrbát, 5. *Homorov, 6. *Horný Homorov (na území Cheténu – zaniknutej dediny Hét), 7. Krivý kút, 8. *Krivý štrkový kút, 9. *Vyšný Homorov; UO. *Homorovská ulica (v katastri Komárova medzi Vraľkou a P. Biskupicami); VN. *Humér.

Vmp. 50: [44-23; 24; 42; 45-13]; Šmil. Nr. 125

VN.: 1260 *aqua Homorow*, *Homoro* CDSl. II, Nr. 663

1260 *aqua Homorow*, *Homorow* Šmil., Nr. 123; Chal., 262

1275 *Homorow* Šmil., 1932, s. 294

1291 *Humoro* Šmil., 1932, s. 294

1300 *aqua Homorow*, *Humus* Šmil., Nr. 123, 126

1303 *Humuro* RDSl. I, Nr. 252

1307 *aquam Homorou* RDSl. I, Nr. 481

1313 *Humuro* RDSl. I, Nr. 1111

1315 *fluuvium Humuro* RDSL. II, Nr. 12
1323 *Homor* RDSL. II, Nr. 1097
1338 *aqua Humuro, aque Humero, fluvium Humero* Pišút, 2007, s. 81, obr. 1
1339 *aquam Humuro, aque Humuro, aquam Humuro* Dedek, 1924 (podľa Pišút, 2007, s. 84)
1341 *aquam Humuro* Pišút, 2007, s. 78
1597 *Humér* Püspöki Nagy, 1991, s. 51
ON.: bez vročenia *Homorú* Pišút, 2007, s. 80
1301 *Humoro* RDSL. I, Nr. 23
1312 *Humuro* RDSL. I, Nr. 986
TN.: 1. bez vročenia *Alsó Homorú* (na území Cheténu – zaniknutej dediny Hét) Pišút, 2007, s. 78
2. 1974 *Homorovské* (polia) ZMp. 10
2014 *Homorovské* GEOP. ZMp. 10
3. 1894 *Homorú földek* (polia) KMp. MopB.; Pišút, 2007, s. 83
1974 *Homorovské* (pole) ZMp. 10
2014 *Homorovské* GEOP. ZMp. 10
4. 1506 *Homorohát* (záhon) Kisaludy, podľa Házi 1986 (podľa Pišút, 2007, s. 84)
5. 1894 *Homorú* (pole) KMp. Tom.
6. bez vročenia *Felső Homorú* Pišút, 2007, s. 78
7. 1810 *Homorúszeg* (pole) Pišút, 2007, s. 82
1894 *Homorúszezi külső dűlő* KMp. Komv.
8. 1894 *Homorúszezi kövecses dűlő* (pole) KMp. Komv.
9. 1787 *Felső Homorú* Pišút, 2007, s. 82, podľa Püspöki-Nagy, 1969
UO.: bez vročenia *Homorú utca* (ulica) Pišút, 2007, s. 78
VN.: → *Humér (2), (3)
Etym.: Názov *Humér motivoval podľa

V. Šmilauera (1932, s. 459) tvar koryta dunajského ramena, vznikol z maď. adj. *homorú* „vypuklý, vydutý“ a predpokladá vývin názvu: *Homorou* → *Homoró* → *Homorú* (s. 294).
Lit.: Pišút, 2007, s. 77 - 93; Šmilauer, 1932, s. 294.

† ***Humér** (2) asi 22 km; zaniknuté rameno Malého Dunaja asi medzi obcami Podunajské Biskupice, Alžbetin Dvor, Mierovo, Lehnice; doklady o názve sa viažu iba na územie medzi Sásou a Lehnicami; za Podunajskými Biskupicami sa koryto Huméra (1) rozdvajilo – južné rameno (Humér; 2) smerovalo na JV popri Štvrtku na Ostrove, severne obtekalo Oldzu a stáčalo sa na J k Lehniciam, kde sa končilo; podľa J. Háziho (1986; podľa P. Pišút, 2007, s. 88) rameno vyschlo najneskôr do 15. storočia, v rokoch 1313 – 1325 sa spomína ešte ako prietochné rameno, v roku 1493 sa už spomína len ako chotárny názov; TN. 1. *Dolný Homorov, 2. *Homorov, 3. *Humérsky hon*; VN. *Humér.
VMp. 50: [44-23; 24; 42; 45-13]
VN.: 1283 *Homorou, aquam Homorow* Pišút, 2007, s. 86
1313 *fluuij Humuro* Knauz, 1882 (podľa Pišút, 2007, s. 85)
1325 *Humurw, fluvium Humuro* Dedek, 1924 (podľa Pišút, 2007, s. 85)
1458 *Homorow* Diplomatikai levéltár (podľa Pišút, 2007, s. 85)
TN.: 1. *Alsó Homorú* (hon) Pišút, 2007, s. 86
2. 1493 *Homoró* (údolie) Házi, 1986 (podľa Pišút, 2007, s. 85)
3. *Homorú osztály* (hon) Pišút, 2007, s. 86

VN.: → Humér (1), (3)
Etym.: → *Humér (1).

† ***Humér** (3) zaniknuté neidentifikované rameno medzi obcami Veľké Blahovo a Vydrany; VN. *Humér.

VMp. 50: [45-13]

VN.: 1298 *fluuium Humurus, aquam Humurus* Pišút, 2007, s. 85; SŽO, 1999, s. 154

VN.: → *Humér (1), (2)

Etym.: → *Humér (1).

Husí kanál 2,5 km; začína sa Z od obce Okoličná na Ostrove v lokalite Pir, smeruje na SV a s Dropím kanálom sa spája SZ od obce; variant: Külsöpiri II.; TN. 1. *Vonkajší Pir (maď. Külső Piri), 2. Pir, 3. Stredný pasienok (pôvodne Husí pasienok); VN. Dropí kanál (Külsöpiri I.). VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Külsöpiri I.* ZMp. 50

1979 *Husí kanál (II. Külsöpiri)* GN. 10

1984 *Husí kanál* ZMp. 50

1991 *Husí kanál* GNKo. OnO.

1992 *Husí kanál* VMp. 50

1999 *Husí kanál* TMp. 154

2000 *Husí kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Husí kanál* TAS.

2006 *Husí kanál* VMp. 50

2008 *Husí kanál* ZMp. 50

TN.: 1. → Dropí kanál

2. → Dropí kanál

3. 1979 *Husí pasienok* GN. 10

1984 *Husí pasienok* ZMp. 50

1991 *Stredný pasienok (Husí pasienok)* GNKo. ZOľča

VN.: Külsöpiri I → Dropí kanál

Etym.: Názov *Husí kanál* vznikol zo strašieho TN. *Husí pasienok* alebo ho

motivovala skutočnosť, že sa pri ňom zvykli zdržiavať husi (< *hus*, vták z čelade kačicovitých).

Názov *Külsöpiri II.* vznikol z maď. TN. *Külsöpiri* (< maď. *külső* – sloven. vonkajší, TN. *Pir*) a číselného znaku *II.* (= druhý; porov. starší názov Dropieho kanála *Külsöpiri I.*)

† ***Husie rameno** presne nelokalizované rameno pri hájovni Ludas v k. ú. obce Veľké Úľany pri Malom Dunaji J od obce Jelka; T. Ortvy (1882, s. 485) ho lokalizoval pri obci Lég (časť obce Lehnice); V. Šmilauer (1932, s. 296) uvádza, že historické doklady z listín (Nr. 126, 127) nemožno s dokladom o ramene spoľahlivo stotožniť; ON. Ludas.

VMp. 50: [45-13]; Šmil. Nr. 126, 127

VN.: 1239 *Ludoser* CDSL. II, Nr. 48

1239/1241 *Ludoser, Ludas et, ludaser* Šmil., Nr. 127

1300 *Ludaser, Ludaseer* Šmil., Nr. 126

ON.: 1837 – 40 *Ludas J. H.* (horáreň)

VM. II

Etym.: Názov **Husie rameno* motivoval výskyt husí pri ramene, príp. hospodárske využitie ramena na chov hydiny – husi domácej (adj. *husí* < apel. *hus*, maď. *lúd*) „vodný vták s dlhším krkom chovaný ako hydina na mäso a perie alebo žijúci (ako stahovavý) divo“, zool. *Anser*, KSSJ., s. 203; porov. Šmil., s. 472); maď. *ér* – rameno. Vylúčiť nemožno motiváciu názvu lokalizáciou ramena a jeho vznik z názvu horárne *Ludas* (< azda podľa OM. *Lud-*).

Ch

Chlebnický kanál umelo vybudovaný prírodný kanál na zavodňovanie NPR Šúr v k. ú. Svätý Jur, 2,6 km; tečie prevažne JZ smerom, popri Z okraji Šúru, odpája sa z Čiernej vody pred ústím Blatiny na S okraji rezervácie; variant: Kanál (3); TN. Chlebnice.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1984 *Chlebnický kanál* VMp. 50

1991 *Chlebnický kanál* VMp. 50

1991 *Chlebnický kanál* ZMp. 50

2003 *Chlebnický kanál* VMp. 50

2008 *Chlebnický kanál* ZMp. 50

2010 *Chlebnický kanál* ZBGIS

2011 *Chlebnický kanál* TAS. 50

2014 miest. *Kanál* SJur

TN.: 1966 *Chlebnice* (Svätý Jur; pole, kedysi Šúrske lúky) Voj. Mp. 10

1968 – 1992 *Chlebnice* MEN

1974 – 1991 *Chlebnice* ŠMO. 5

1978 *Chlebnica* MEN

1983 *Chlebnice* GNOBAv. SJur

1988 *Chlebnice* ZMp. 10

1991 *Chlebnica* ŠMO. 5

2000 *Chlebnice* ZMp. 10

2004 *Chlebnice* PTA. 25

2005 – 2007 *Chlebnice* TAS. 50

2007 *Chlebnice* Tmp. MK. Ba. 50

2010 *Chlebnice* ZBGIS

2017 miest. *Chlebnice, Chlebký, Palfické, Horná a dolná záhrada* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Chlebnický kanál* vznikol z TN. *Chlebnice* (< apel. *chlebnica* – miestnosť na skladovanie obilia, prípadne inej prírodnej obživy; R. Krajčovič, 2009, s. 161; < apel. *chlieb* < stsl. *chlebb* < germ. **hlaiba-*; Machek, 2010, s. 199 + *-nica*). V Kriegerovej mape Šúra na-

chádzame v blízkosti lokality zakreslenú pec na pečenie chleba – TN. *Back Offen*; podľa KJÚLŠ tu bola pôda vhodná na pestovanie kvalitnej pšenice vhodnej na chlieb), apel. *kanál*. Obyvatelia mesta Svätý Jur názov v živej reči nepoužívajú, tok pomenúvajú *Kanál* (< apel. *kanál*). Majiteľom polí bol aj gróf Pálfi (porov. TN. Zakázané lúky).

Chotárne rameno → Chotárny kanál

Chotárny kanál 27,5 km; jeden z najdôležitejších kanálov na Žitnom ostrove; odpája sa od Dunajského kanála na Z okraji obce Ňarad, smeruje na SV, potom na V a SV, V od obce Topoľníky sa spája s Malým Dunajom (na daktorých mapách sa končí na mieste, kde sa spája s Belským kanálom a jeho severná časť sa chápe ako pokračovanie Belského kanála); vznikol spojením častí viacerých starších močaristých korýt a dobudovaním ich spojnic (pôvodne sa v 19. st. odpájali od Čiližského potoka a pokračovali ďalej na SV, J časť vznikla dobudovaním na zač. 20. st.); kanál smerujúci na SV Žitného ostrova zabezpečuje spojenie Malého Dunaja s Dunajom a vyvážený vodný režim v ostatných kanáloch, ktoré sa s ním vnútri ostrova spájajú; varianty: *Marcelov močiar, *Karasovský močiar, *Veľký močiar, *Doboš, *Chotárne rameno, Hlavný kanál, Veľký kanál, *Cestný kanál, *Malá Belá-Ohrady, Belský kanál, Chotársky kanál, Palkovičovo-Asód, Palkovičovo-Asód S VI., Psúpo, Topoľovec-Psúpo; ON. 1. Sap (predtým Palkovičovo), 2. Asód, 3. Malá Belá, 4. Ohrady, 5. Ňarad (pred-

- tým Topolovec); VN. Komárňanský kanál (*Marcelov močiar), 2. Čeček (*Karasovský močiar), 3. *Doboš.
VMp. 50: 45-31; 32
VN.: 1837 – 40 *Nagy Lapas* (d. č. pri obci Ňárad, Sap a 3 km na SV), *Marczi Derka* (koryto na S od Komárňanského kanála) VM. II
1884 *Nagy Lapos, Marczi derka* VM. III
1889 *Határra ér* KMp. Okoč
1893 *Csatorna* KMp. Vrak.
1898 (najjuž. č.) *Dobos*, (d. č.), *Karaszos derék*, (stred. č.) *Határ menti csatorna*, (h. č.) *Uti csatorna* MTT. 75
1920 – 34 *Hatar menti csfn.* VM. III re
1938 *Hatar menti csfn.* GŠ. 50
1952 *Hatar menti csfn.* (stredná časť) Mp. 25
1952 – 57 *Hlavný kanál* (d. č.); *Chotárny kanál* (stred. č.); *Kanál Bellekürti* (h. č.) TM. 25
1955 – 61 *Nagy kanalis* TM. 5
1957 *Chotárny kanál* GŠ. 50
1957 *Hlavný kanál* GMp.
1957 – 71 *Hlavný kanál* (d. č.); *Chotárny kanál* (stredná časť) TM. 10
1966 *Chotárny kanál* TS., s. 101, mapa
1971 *Palkovičovo-Aszód S VI.* (stred. č.), *Nagy lapos, Topolovec-Psúpo* ZMp. 50
1971 *Kanál Pálkovičovo-Aszod (!)* HČ.
1975 *Veľký kanál* ZMp. 10
1978 *Chotársky kanál* VSO. III, 170
1979 *Chotárny kanál* (*Palkovičovo-Aszód S VI, Hlavný kanál, Psúpo, Veľký kanál*) GN. 10
1982 *Chotárny kanál* (*Palkovičovo-Asód*) VMp. 50
1983 *Chotárny kanál* (*Palkovičovo-Asód - južná časť*) VMp. 50
1984 *Chotárny kanál*, (h. č.) *Belský kanál* ZMp. 10
1985 *Chotárny kanál* ZMp. 50
1989 *Chotárny kanál* AMP. 200
1991 *Chotárny kanál*, (h. č.) *Belský kanál* ZMp. 10
1992 *Chotárny kanál* GNDS. Boh., Topol., VMed.; VMp. 50
1992 *Chotárny kanál* (*Veľký kanál*) GNDS. Bal., DŠtál, Ňár., Okoč, Pat., Sap
1993 *Chotárny kanál* ZMp. 10
1994 *Chotárny kanál* ZMp. 25
1999 *Chotárny kanál* TMp. 143, 153
2000 *Chotárny kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2003 *Chotárny kanál* VMp. 50
2005 *Chotárny kanál* TAS.
2006 *Chotárny kanál* VMp. 50
2008 *Chotárny kanál* ZMp. 50
ON.: 1. Sap (predtým Palkovičovo): (1255-56 Sap, Scap CDSL. II, Nr. 489)
1289 *Inferior, Superior Zopy* VSO. II, 367
1302 *Zop* RDSL. I, Nr. 107, 123, 136
1310 *Zop* RDSL. I, Nr. 745
1456 *Alsopzap, Felsezap* VSO. II, 367
1468 *Kyszap, Kyssaap* VSO. II, 367
1473 *Dyenezsap a. n. Kyszap* VSO. II, 367
1486 *Naghzap et Felsewzap* VSO. II, 367
1493 *Nemeszap* VSO. II, 367
1495 *Naghzap a. n. Alsozzap* VSO. II, 367
1773 *Szap* Majt. 258
1786 *Szap* Majt. 258
1808 *Szap* Majt. 258
1863 – 1948 *Szap* Majt. 258
1948 – 1990 *Palkovičovo* Majt. 258
1990 *Sap* Majt. 258
2. ON. > TN.: Asód: → Asód-Čergov
3. Malá Belá: → Malobelský kanál

4. Ohrady: → Ohradský kanál
5. Ňárad (predtým Topoľovec): → Gabčíkovo-Ňárad

VN.: 1. *Marcelov močiar → Komárňanský kanál

2. *Karasovský močiar → Čeček

3. → *Doboš (kapitola Názvy vodných plôch...)

Ětym.: Názov *Chotárny kanál* (nesprávne *Chotársky kanál*) vznikol z adj. *chotárny* (< *chotár*) a motivovala ho skutočnosť, že ako jeden z najdlhších kanálov na Žitnom ostrove smeruje cez viacero chotárnych hraníc. Takúto motiváciu má aj názov *Chotárne rameno (maď. *Határra ér*). Dĺžka kanála a jeho významné postavenie v sústave kanálov na Žitnom ostrove motivovala názvy *Veľký kanál* (adj. *veľký*, apel. *kanál*) a *Hlavný kanál* (adj. *hlavný*, apel. *kanál*).

Názvy *Marcelov močiar (doklad *Marczy derka*; výklad uvádzame pri hesle Komárňanský kanál), **Karasovský močiar* (doklad *Karaszos derék*; → výklad uvádzame pri hesle Čeček) a *Doboš (doklad *Dobos*; → výklad uvádzame pri hesle *Doboš) sa vzťahujú len na relatívne krátke časti Chotárneho kanála, resp. na pôvodné močaristé korytá, do ktorých bola sčasti situovaná trať Chotárneho kanála. Názov *Veľký močiar (maď. doklad *Nagy Lapas*) motivovala skutočnosť, že široké koryto kanála bolo bahnisté (maď. *nagy* – veľký, *láp*, *lápas* – bahnisko, močiar).

Názov *Malá Belá-Ohrady (maď. *Bellekürti*) vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Malá Belá* (→ Malobelský kanál) a *Ohrady* (pôv. *Kürti*; → Ohradský kanál). Názov *Belský kanál* bol motivo-

vaný skutočnosťou, že kanál sa nachádza v blízkosti osady *Malá Belá* alebo osady Jánošíkovo (pôv. *Belá*).

Názov *Palkovičo-Asód* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Palkovičovo* (oslavný názov na počesť básnika a pedagóga Juraja Palkoviča; 1769 – 1850; dnes Sap) a *Asód* (→ *Asód-Čergov*); podobne názov *Palkovičovo-Asód S VI* (znaky *S* a *VI* slúžia na bližšiu technickú identifikáciu kanála).

Doklad *Úti csatorna* (správne *Úti csatorna*) vznikol z maď. adj. *úti* (= cestný) < apel. *út* (= cesta) a interpretujeme ho v podobe *Cestný kanál. Názov *Psúpo* nie je jasný, pravdepodobne vznikol akronymizáciou. Názov *Topoľovec-Psúpo* vznikol podľa vymedzenia smeru zo staršieho názvu obce Ňárad (*Topoľovec*) a názvu *Psúpo*.

Chotársky kanál → Chotárny kanál

I

Imársky kanál 2,5 km; začína sa v lokalite Podunajský výmŕ SZ od mesta Komárno, končí sa na okraji osady Hadovce; smeruje na JV; variant: *Immarer*. VMp. 50: 35-43

1971 odp.[ad] *Immarer* ZMp. 50

1979 *Imarský kanál* (*Immarer*) GN. 10

1982 *Imarský kanál* VMp. 50

1986 *Imársky kanál* VMp. 50

1991 *Imársky kanál* GNKo. Kom.

1995 *Imársky kanál* ZMp. 25

1999 *Imarský kanál* Tmp. 154; NZK. 10

2000 *Imársky kanál* VMp. 50

2006 *Imársky kanál* VMp. 50
Etym.: Názov pravdepodobne vznikol z pôv. *Ilmár (< apel. *ilm* – brest; bot. brest hrabolitý; *Ulmus minor*; porov. Kiss, I, s. 626; Stanislav, 2004, s. 197, HSSJ., I, s. 490), maď. apel. *ér* – jarok, rameno.

Immarer → Imarský kanál

Ingyenélök → Mohylský kanál

Istragovské rameno 5 km; ľavostranné rameno Dunaja medzi Dunajom a Dunajským kanálom Z od obce Sap a J od obce Gabčíkovo v riečnom ostrove Istragov; TN. Istragov.

1966 *Istragovské rameno* TS., s. 108

TN.: 1884 *Isztrago sziget* VM. III

1893 *Isztraga szigetek, Isztrága sziget* Kmp. Gab.

1898 *Isztragó sziget* MTT. 75

1920 – 34 *Istragov* VM. III re

1952 *Istragov* Mp. 25

1952 – 57 *Istragov* TM. 25

1966 *Istragov* (riečny ostrov, chránené územie) TS., mapa

Etym.: Názov *Istragovské rameno* vznikol podľa názvu riečného ostrova *Istragov* (J. Stanislav ho odvodzuje od apel. *stragó* – sup; 2004, s. 199), apel. *rameno*.

Išpánsky Dunaj 2 km dlhé ľavostranné rameno Dunaja J od obce Gabčíkovo, spája sa s Mŕtvym ramenom Dunaja (1) v lokalite Erčéd; TN. *Išpánske; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1893 *Ispányos Duna* Kmp. Gab.

1987 *Išpánsky Dunaj* ZMp. 10

1992 *Išpánsky Dunaj* GNDS. Sap; ZMp. 10

1994 *Išpánsky Dunaj* ZMp. 25

TN.: 1899 *Ispányos* (pole) Kmp. Sap

VN.: → Dunaj

Etym.: Názov *Išpánsky Dunaj* vznikol z TN. *Išpánske (< maď. *ispán* – župan; najvyšší úradník v stolici), VN. *Dunaj* a pomenúva časť toku Dunaja v lokalite *Išpánske.

Ivanský Malý Dunaj → Biela voda (1)

***Ižop-Farský ostrov** 4 km; kanál začínajúci sa v osade Ižop (časť mesta Veľký Meder), smeruje na JV a J od obce sa spája s Ižopským kanálom; ON. Ižop; TN. Farský ostrov.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Iszapi-papsziget* ZMp. 50

ON.: Ižop: → Ižopský kanál

TN.: 1992 *Farský ostrov* (pole) GNDS. VMed.

Etym.: Názov **Ižop-Farský ostrov* (maď. *Iszapi-papsziget*) vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Ižop* (→ Ižopský kanál) a TN. *Farský ostrov* (maď. *Pap sziget* < maď. apel. *pap* – kňaz, *sziget* – ostrov).

***Ižopský** (Izsapi) → Ižopský kanál

Ižopský kanál 8 km; kanál odpájajúci sa od kanála Čičov-Holiare Z od mesta Veľký Meder pri osade Ižop; variant: *Ižopský; ON. Ižop.

VMp. 50: 45-34, 32

VN.: 1971 *odp.[ad] Izsapi* ZMp. 50

1979 *Ižopský kanál (Izsapi)* GN. 10

1982 *Ižopský kanál* VMp. 50

1984 *Ižopský kanál* ZMp. 50; ZMp. 10
1992 *Ižopský kanál* GNDS. VMed.
1993 *Ižopský kanál* ZMp. 10
1995 *Ižopský kanál* ZMp. 25
1999 *Ižopský kanál* TMp. 154
2000 *Ižopský kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Ižopský kanál* TAS.
2006 *Ižopský kanál* VMp. 50
2008 *Ižopský kanál* ZMp. 50
ON.: Ižop (časť mesta Veľký Meder):
1297 *Isop* VSO. I, 499
1321 *Isoph* RDSL. II, Nr. 661
1397 *Izap* VSO. I, 499
1460 *Izap* Stanislav, 2004, s. 201
1472 *Isap* VSO. I, 499
1773 *Isap* Majt. 324
1786 *Ischap* Majt. 324
1808 *Izsáp, Isáp* Majt. 324
1863 – 1920 *Izsap* Majt. 324
1927 – 1938 *Ižap, Izsap* Majt. 324
1938 – 1945 *Izsap* Majt. 324
1945 – 1948 *Ižap, Izsap* Majt. 324
1948 – 1976 *Ižop* Majt. 324
1992 *Ižop (Pustatina Ižop)* GNDS. VMed.

Etym.: Názov *Ižopský kanál* vznikol z osadného názvu *Ižop* (< OM. *Ižop* – byzantsko-slovanská podoba prevzatého OM. *Aesopus*; Stanislav, 2004, s. 201), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri Ižope. Rovnakú motiváciu má aj starší maď. názov *Izsapi*, ktorý môžeme preložiť ako **Ižopský [kanál]*.

J

*Jabloňové → Jabloňovský kanál

Jabloňovský kanál 1,5 km; kanál V od obce Trávník, spája sa s kanálom Holiare-Kosihy pri osade Jabloňové; variant: **Jabloňové*; ON. *Jabloňové*. VMp. 50: 45-34
VN.: 1971 *Álmás Puszta* ZMp. 50
1979 *Jabloňovský kanál (Álmás-Puszta)* GN. 10
1984 *Jabloňovský kanál* ZMp. 50
1985 *Jabloňovský kanál* ZMp. 10
1991 *Jabloňovský kanál* GNKO. Tráv.
1992 *Jabloňovský kanál* VMp. 50
1993 *Jabloňovský kanál* ZMp. 10
1995 *Jabloňovský kanál* ZMp. 25
2000 *Jabloňovský kanál* ZMp. 50
2006 *Jabloňovský kanál* VMp. 50
2008 *Jabloňovský kanál* ZMp. 50
ON.: *Jabloňové* (hosp. dom; Trávník):
1884 *Álmási puszta* VM. III
1889 *Álmási major* KMp. Tráv.
1898 *Álmási psz. [puszta]* MTT. 75
1952 *Álmás ps.* Mp. 25
1955 – 61 *Jabloňový majer (Álmasi major)* TM. 5
1957 – 71 *Jabloňový majer (Álmasi major)* TM. 10
1957 – 71 *Jabloňový majer* TM. 10
1971 *Jabloňové* ZMp. 50
1981 *Jabloňové* GN. 11
1991 *Jabloňové* GNKO. Tráv.
1992 *Jabloňové* VMp. 50
1995 *Jabloňové* ZMp. 25
2006 *Jabloňové* VMp. 50
Etym.: Názov *Jabloňovský kanál* vznikol z názvu hosp. domu (samoty) *Jabloňové* (< apel. *jabloň*, bot. *jabloň domáca*, *Malus domestica*). Významovo mu zodpovedá maď. názov *Álmás-Puszta* (< maď. *almás* – jablkový, *jabloňový* < *alm/a* – jablko); vznikol podľa maď. názvu hosp.

dvora (samoty) *Almási puszta* a môže-
me ho preložiť ako *Jabloňové.

Jamský jarok (1) I. Stoličný potok
(→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,5 km;
pramení v S časti lokality Zbojnícke vo
výške 555 m n. m. v k. ú. Modra, tečie
V smerom, ústi vo výške 490 m n. m.;
TN.: 1. Jamy, 2. Nad Jamským jarkom.
VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)
VN.: 1854 *Jamský Járek* NKKMp. Mod.
1894 *Verem árok* KMp. Mod.
TN.: 1. 1894 *Vermek* (Modra; časť lesa)
KMp. Mod.

1894 *Három verem* KMp. Mod.

1854 *Jami* NKKMp. Mod.

1945 miest. *Jamy* Mod., Šulla, 7

1955 *Tri jamy* ŠMO. 5

2. 1854 *naď Jamským jarkom* (Modra;
časť lesa) NKKMp. Mod.

Etym.: Názov *Jamský jarok* vznikol
z TN. *Jamy* (< apel. *jama*, slovan. *jama*;
Machek, 1957, s. 148; < psl. *jama),
apel. *jarok*. Názov pomenúva menší
vodný tok tečúci v lokalite s jamami,
vyhlbeninami, ktoré vznikli pri ťažbe
vápenca a kovov.

***Jamský jarok** (2) → Strapatý jarok

Jarok od Klina I. Kamenný potok (2)
(→ Trniansky potok → Stoličný potok
→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,3 km;
pramení na J svahu kopca Traja jazdci
(607 m n. m.) vo výške 625 m n. m.
v k. ú. Modra, tečie J smerom, ústi vo
výške 405 m n. m.; TN. 1. Klin; 2. Pri
tlstých Klinoch.
VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)
VN.: 1854 *Odklina Járek* NKKMp. Mod.

TN.: 1. 1868 *Zwickl, Zwickel* (Modra;
pole) Voda, 583

1945 miest. *Klin* Mod., Šulla, 13

1982 miest. *Kliny* Mod., Kraic, 10

2. 1854 *Pri tlstých Klinoch* (Vinosady,
les) NKKMp. Mod.

Etym.: Názov *Jarok od Klina* vznikol
z apel. *jarok* (slabšie tečúci tok), prep.
od, TN. *Klin* (< apel. *klin* < psl. *klinъ,
Machek, 1957, s. 205; nem. *das Zwic-
kel*; R. Krajčovič (2010, s. 153) uvádza
o apel. *klin* aj jeho metaf. význam „do
uhla smerujúce hranice chotára, hra-
nice väčšieho pozemku, lesov“. Názov
motivovalo smerovanie toku (porov. aj
Voda, In: Žudel, 2006, s. 583; Lehotská,
1961, s. 177).

Lit.: R. Krajčovič, 2010, s. 153; I. Voda, In:
Žudel, 2006, s. 583; D. Lehotská, 1961,
s. 177.

Jaseňový jarok I. Kamenný potok
(→ Trniansky potok → Stoličný potok
→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,3 km;
pramení v lokalite Strapatá (JZ od kop-
ca Malá Homola) vo výške 445 m n. m.;
tečie Z smerom, ústi vo výške 410 m n.
m. v k. ú. Modra; vyviera pri ňom výdat-
ný a kvalitný prameň Bazová studnička
(1).

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenova-
ný)

1982 miest. *Jasenový járek* Mod., Kraic, 6
2012 náreč. *Jasenový járek, Jasenov járek*
Mod.

Etym.: Vznik názvu *Jaseňový jarok* mo-
tivoval porast jaseňa (lat. *Fraxinus*)
a vznikol z adj. *jaseňový* (< apel. *jaseň*),
apel. *jarok*.

Jatovský kanál 6,9 km; začína sa pri chotárnej časti Prieloh J od obce Rohovce a V od osady Štrkovec, smeruje na JV; potom na S a sprava sa spája s kanálom Vojka-Kračany JV od obce Malá Lúč; variant: Malolúčsky kanál; ON. 1. Jatovský majer, 2. Malá Lúč; VN. Malolúčsky kanál.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1970 *Malolúčsky kanál* (horná časť) VVMp. 50

1971 *Jatovský kanál* VMp. 50

1976 *Malolúčsky kanál* ZMp. 10

1976 *Jatovský kanál* ZMp. 10

1983 *Jatovský kanál* VMp. 50

1987 *Malolúčsky kanál* ZMp. 10

1987 *Jatovský kanál* ZMp. 10

1988 *Malolúčsky kanál* ŠMpO. 5

1992 *Malolúčsky kanál* ZMp. 10

1992 *Jatovský kanál* GNDS. Hlc., LnOs.

1993 *Jatovský kanál* VMp. 50; ZMp. 25

1994 *Jatovský kanál* ZMp. 25

1999 *Jatovský kanál* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Jatovský kanál* VMp. 50

2006 *Jatovský kanál* TAS.; ZMp. 10

2008 *Jatovský kanál* TASR. 50

ON.: 1. Jatovský majer (Lúč na Ostrove):

1884 *Jatto major* (majer) VM. III

1955 *Játói major* ŠMpO. 5

1971 *Jatovský majer* VMp. 50

1992 *Jatovský majer* GNDS. LnOs.

2006 *Jatovský majer* TAS.

2. Malá Lúč (časť obce Lúč na Ostrove):

1222 *Luche* SJ. II, 276

1250 *Lucha* SJ. II, 276

1250 *Udvornici de Luche* SŽO., s. 121

1295 *Luche* VSO. II, 197; SJ. II, 276

1295 *Zylosluche, Chugudluche, Bykeluche, Superior Luche* SŽO., 1999, s. 121

1303 *Luche* RDSI. I, Nr. 202

1322 *Luche* RDSI. II, Nr. 822

1498 *Kyslwluche* VSO. II, 197

1773 *Kis-Lucse* Majt. 172

1786 *Kisch-Lucsch* Majt. 172

1808 *Kis-Lúcse, Kis-Löcs* Majt. 172

1863 *Kisliucs, Kislucs* Majt. 172

1873 – 88 *Kislucs* Majt. 172

1892 – 1920 *Kislúcs* Majt. 172

1927 – 38 *Malá Lúč, Kislúcs* Majt. 172

1938 – 45 *Kislúcs* Majt. 172

1945 – 48 *Malá Lúč, Kislúcs* Majt. 172

1948 – 60 *Malá Lúč* Majt. 172

VN.: → Malolúčsky kanál (1).

Etym.: Názov *Jatovský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Jatovský* [majer]; sufix -ský, apel. *kanál*. Názov majera pravdepodobne motivovalo vlastníctvo a vznikol asi z OM. so slovan. koreňom *Jat-* a sufixom *-ov* (porov. Stanislav, 2004, s. 204).

Názov *Malolúčsky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Malá Lúč*; sufix *-sky*, apel. *kanál*. J. Stanislav (SJ. II, s. 276) uvádza, že historický doklad **Lúče* je plurálová podoba názvu **Lúča*, pretože obci s týmto názvom tu bolo viac, predpokladá vznik z OM. *Lúča* (asi < sloven. *lúka*, psl. **lōka*).

Doklad *Malolúčsky kanál* je asi chybný zápis; v blízkosti tohto kanála sa nachádza → Malolúčsky kanál, ktorý smeruje z obce Malá Lúč, preto asi došlo k zámenne názvov. Na VVMp. 50 je týmto názvom označená horná časť Jatovského kanála.

Javorník p. Šúrsky kanál (Malý Dunaj), 4,5 km; pramení vo výške asi 550 m n. m. v doline medzi kopcami Malý Javor-

- ník (584 m n. m.) a Velký Javorník (594 m n. m.) v k. ú. Limbach, tečie J smerom, V od horárne Biely kríž sa stáča na V a až po ústie tečie JV smerom. Ústi Z od Šúrskeho rybníka v lokalite Šibenice v meste Svätý Jur; varianty: *Veľká dolina, *Velkodolinský potok, Rakový potok (1), Račí potok (1); TN.: 1. Malý Javorník, 2. Veľký Javorník. VMp. 50: 44-22
- VN.: 1895 *Nagyvölgy patak*, *Nagyvölgyi patak* KMp. Lim.
- 1965 *Rakový potok* HP
- 1967 *Rakový potok* ZVMp. 50
- 1971 *Rakový potok* ZMp. 50
- 1971 *Rakový potok* HČ (nepaginované)
- 1974 *Račí potok* ZMp. 10
- 1974 *Račí potok*, *Javorník* ZMp. 25
- 1974 *Račí potok* BLP. 20
- 1982 *Račí potok* ZMp. 25
- 1983 *Račí potok* GNOBAv. SJur, Lim., Pez.
- 1984 *Javorník* VMp. 50
- 1984 *Javorník* ZMp. 50
- 1984 *Račí potok* ZMp. 10
- 1986 – 1988 *Račí potok* ZMp. 25
- 1988 *Račí potok* ZMp. 10
- 1993 *Javorník* ŠMO. 5
- 1994 *Javorník (Račí potok)* GNOBA. Vaj.
- 1999 *Račí potok* ZMp. 10
- 2003 *Javorník* VMp. 50
- 2003 *Račí potok* ZMp. 25
- 2004 *Račí potok* PTA. 25
- 2005 – 2007 *Račí potok* TAS. 50
- 2009 *Rakový potok* Piš.
- 2010 *Javorník* ZBGIS
- 2011 *Javorník* TAS. 50
- TN.: 1. 1810 – 1869 *Kl.[ein] Ahorn* (Limbach; kopec; 584 m n. m.) VM. II
- 1871 *Malá Javorina* Lich., 38
- 1875 – 1884 *Kl. [ein] Ahornberg (Javorník)* VM. III
- 1895 *Klein Ahornberg* KMp. Lim.
- 1896 *Kis Áhornberg* KMp. Jur
- 1945 *Kl.[ein] Ahorn B[erg]* ŠMp. 75
- 1952 *Kl.[ein] Ahornberg* ŠMp. 25
- 1953 *Malý Javorník* Voj. Mp. 50
- 1956 *Malý Javorník* VTMP. 25
- 1957 *Malý Javorník* VTMPš. 50
- 1959 – 1984 *Malý Javorník* TMP. MK. 75
- 1971 *Malý Javorník* ZMp. 50
- 1973 *Malý Javorník* ZMp. 10
- 1974 *Malý Javorník* BLP. 20
- 1983 *Malý Javorník* GNOBAv. SJur
- 1987 *Malý Javorník* ZMp. 10
- 1989 *Malý Javorník* ZMp. 50
- 1991 *Malý Javorník* VMp. 50
- 1991 *Malý Javorník* ZMp. 50
- 1996 *Malý Javorník* PMp. Rača
- 1996 *Malý Javorník* TMP. MK. Ba. 50
- 2003 *Malý Javorník* VMp. 50
- 2005 – 2007 *Malý Javorník* TAS. 50
- 2006 *Malý Javorník* PMp. obrys.10. Stp.
- 2007 *Malý Javorník* TMP. MK. Ba. 50
- 2008 *Malý Javorník* ZMp. 50
- 2010 *Malý Javorník* ZBGIS
- 2011 *Malý Javorník* TAS. 50
2. 1875 – 1884 *Gr.[oß] Ahornberg (Javorník)*; (vrch; 594 m n. m.) VM. III
- 1871 *Veľká Javorina* Lich., 38
- 1895 *Gross Ahornberg* KMp. Lim.
- 1952 *Ahornberg (Javorník)* ŠMp. 25
- 1953 *Vel. [ký] Javorník* Voj. Mp. 50
- 1956 *Veľký Javorník* VTMP. 25
- 1957 *Veľký Javorník* VTMPš. 50
- 1959 – 1984 *Veľký Javorník* TMP. MK. 75
- 1967 *Veľký Javorník* ZVMp. 50

1971 *Veľký Javorník* ZMp. 50
1989 *Veľký Javorník* ZMp. 50
1991 *Veľký Javorník* ZMp. 50
1991 *Veľký Javorník* VMp. 50
1996 *Veľký Javorník* PMp. Rača
1996 – 2007 *Veľký Javorník* Tmp. MK.
BA. 50
2003 *Veľký Javorník* VMp. 50
2005 *Veľký Javorník* TAS. 50
2006 *Veľký Javorník* PMp. obrys.10. Stp.
2008 *Veľký Javorník* ZMp. 50
2010 *Veľký Javorník* ZBGIS
2011 *Veľký Javorník* TAS. 50
Etym.: Názov *Javorník* vznikol transo-
nymizáciou TN. [Malý, Veľký] *Javorník*
(< apel. *javor*, lat. *Acer*; bližšie porov.
Machek, 2010, s. 218).

Názvy **Veľká dolina*, **Veľkodolinský po-
tok* (maď. *Nagyvölgyi patak*) vznikol
z predpokladaného TN. **Veľká dolina*
(maď. *Nagy völgy*; v excerpovaných ma-
teriáloch nie je doložený) alebo z ape-
latívneho spojenia *veľká dolina* (maď.
nagy völgy): adj. *veľký* (maď. *nagy*), apel.
dolina (maď. *völgy*), apel. *potok* (maď.
patak).

Názvy *Račí potok* a *Rakový* [potok]
vznikli z adj. *račí/rakový* (< apel. *rak*
< slovan. *rak*; Machek, 2010, s. 506; lat.
Cancer), apel. *potok*. Motivovala ich ty-
pická fauna (výskyt rakov).

Jazerný kanál 1,5 km; začína sa pri lo-
kalite Konopiská Z od obce Vrakúň na
mieste zaniknutého jazera (močiara),
smeruje na SV, potom na V a zľava sa
spája s kanálom Gabčíkovo-Topoľníky;
v súčasnosti je krátkym kanálom prepo-
jený s kanálom Šulany-Jurová; variant:
Vallé tó; TN. Široké jazero.

VMp. 50: 45-31
VN.: 1970 *Vallé tó* VVMp. 50
1971 *Jazerný kanál* VMp. 50
1971 *Vallé tó* ZMp. 50
1976 *kanál Valle* ZMp. 10
1979 *Jazerný kanál (Vallé tó)* GN. 10
1983 *Jazerný kanál* VMp. 50
1985 *Jazerný kanál* ZMp. 50
1990 *Jazerný kanál* ZMp. 10
1992 *Jazerný kanál* VMp. 50; GNDS.
Vrak.
1993 *Jazerný kanál* VMp. 50
1994 *Jazerný kanál* ZMp. 25
1999 *Jazerný kanál* Tmp. 143
2000 *Jazerný kanál* ZMp. 50
2003 *Jazerný kanál* VMp. 50
2005 *Jazerný kanál* TAS.
2006 *Jazerný kanál* TAS.; VMp. 50
2008 *Jazerný kanál* TASR. 50; ZMp. 50
TN.: 2006 *Široké jazero (pole)* TAS.
Etym.: Názov *Jazerný kanál* pravde-
podobne motivovala skutočnosť, že sa
nachádza v lokalite, kde v minulosti boli
dve veľké jazerá (močiare) **Staré Šika-
ro* a **Malé Šikaro*; vznikol z TN. (*Širo-
ké*) jazero alebo priamo z adj. *jazerný*
(< apel. *jazero*) a apel. *kanál*. Rovnakú
motiváciu má aj starší maďarský názov
Vallé tó (< maď. *vallé* = rameno, *tó* (= ja-
zero); porov. Kiss, II, s. 726).

Jelšie 1 km; kanál Z od mesta Koláro-
vo, smeruje na JZ a spája sa s Panským
kanálom; variant: Eger; ON. Jelšie, TN.
Jelšie.

VMp. 50: 45-32
VN.: 1971 *Eger* ZMp. 50
1979 *Jelšie (Eger)* GN. 10
1982 *Jelšie* VMp. 50
1985 *Jelšie* ZMp. 50

1991 *Jelšie* GNKo. Kol.
1994 *Jelšie* ZMp. 25
2000 *Jelšie* ZMp. 50; VMp. 50
2006 *Jelšie* VMp. 50
2008 *Jelšie* ZMp. 50
ON.: *Jelšie* (samota; Kolárovo):
1920 – 34 *Eger* VM. III. re
1981 *Eger* GN. 11
1991 *Jelšie* (*Eger*) GNKo. Kol.
1994 *Jelšie* ZMp. 25
2006 *Jelšie* VMp. 50
TN.: 1884 *Eger* VM. III
1906 *Eger* KMp. Kol.
1957 – 71 *Jelšina* TM. 10
1971 *Eger* ZMp. 50
1984 *Jelšie* ZMp. 10
1991 *Jelšie* (pole) GNKo. Kol.
1993 *Jelšie* ZMp. 10
2005 *Jelšie* TAS.

Etym.: Názov *Jelšie* vznikol podľa názvu samoty *Jelšie* (apel. *jelšie* – jelšový porast) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Jelšie*. Takú istú motiváciu mal aj maďarský názov *Eger* < maď. apel. *éger* (= jelša, bot. jelša lepkavá, lat. *Alnus glutinosa*) > ON. *Eger* > VN. *Eger*.

Jozefkovo údolie p. Jurský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,7 km; pramení S od lokality Modrý kríž vo výške asi 405 m n. m. v k. ú. Svätý Jur, tečie SV, neskôr V smerom, ústi SZ od chatovej osady v časti Neštich (Svätý Jur) vo výške asi 215 m n. m. V Jozefkovom údolí sa nachádza keramické potrubie z 13. – 14. stor., ktoré privádzalo vodu z potoka do murovanej cisterny (Turcsány, 2009, s. 24); TN. Jozefkovo údolie.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1875 – 1884 *Josefsthal* VM. III
TN.: 2009 *Jozefkovo údolie* (Svätý Jur; časť lesa) Tur., 24
2010 *Jozefkovo údolie* Vav., 15
2014 náreč. *Jozefkovo údolie*, *Jozefkovo údolí* SJur

Etym.: Názov † **Jozefovo údolie* (nem. *Josefsthal*) vznikol transonymizáciou TN. **Jozefkovo údolie* (< OM. *Jozef*, nem. *Josef*; biblická postava, pestún Ježiša Krista), apel. *dolina*, *údolie* (nem. *s Tal*), resp. podľa kresťanskej tradície (vedľajšia dolina je starou mariánskou pútnickou cestou a nazýva sa Máriina). V doline sa nachádza Zelený kríž, vymurovaná kaplnka zasvätená sv. Jozefovi.
Lit.: J. Turcsány et al., 2009, s. 24.

Jožkov jarok p. Mokrú dolinu (2) (→ Trniansky potok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,2 km; pramení na V okraji lokality Šalátová vo výške asi 310 m n. m., tečie JV smerom, ústi vo výške 210 m n. m. v k. ú. Vinosady.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

2009 *Jožkov jarok* PMp. 10

Etym.: Názov *Jožkov jarok* vznikol z poses. tvaru *Jožkov* (< OM. *Jozef*, hypokor. *Jožko*; nachádzajúci sa na pozemku Jožka alebo vzťahujúci sa na udalosť súvisiacu s Jožkom), apel. *jarok*. Presná motivácia nie je známa.

Jurkov → Jurkov kanál

Jurkov kanál kanál spájajúci Stoličný potok s Prochádzkovým potokom v lokalite Veľký Šúr JV od mesta Modra; 1,4 km; Prochádzkov potok v 50. rokoch

20. stor. nejestvoval, Jurkov kanál v tom čase sa spájal priamo so Stoličným potokom; variant: Jurkov.

VMp. 50: 44-22; 34-43

1967 *Jurkov* VMp. 50

1971 *Jurkov* ZMp. 50

1973 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1978 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1979 *Jurkov, Jurkov kanál* GNZMp. 50, 46

1984 *Jurkov kanál* Tmp. MK. 10

1984 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1984 *Jurkov kanál* Tmp. MK. 10

1985 *Jurkov kanál* ZMp. 10

1985 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1987 *Jurkov kanál* ZMp. 25

1989 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1989 *Jurkov kanál* Tmp. MK. 10

1990 *Jurkov kanál* THMp.

1991 *Jurkov kanál* VMp. 50

1991 *Jurkov kanál* ZMp. 50

1991 *Jurkov kanál* ŠMO. 5

1999 *Jurkov kanál* ZMp. 50

2003 *Jurkov kanál* VMp. 50

2005 *Jurkov kanál* ZD ÚPN SÚ, 67

2006 *Jurkov kanál* ZMp. 10

2008 *Jurkov kanál* ZMp. 50

2010 *Jurkov kanál* ZBGIS

Etym.: Názov *Jurkov kanál* vznikol z poses. tvaru *Jurkov* (< OM. *Juraj*, hypokor. *Jurko*; nachádzajúci sa na pozemku patriacom Jurkovi alebo vzťahujúci sa na udalosť súvisiacu s Jurkom), apel. *kanál* (regulovaný vodný tok). Presnejšia motivácia nie je známa.

Jurová-Čalovo → Jurová-Veľký Meder, Veľký Meder-Holiare

Jurová-Šarkan → Jurová-Veľký Meder

Jurová-Veľký Meder 10,5 km; odpája sa od kanála Gabčíkovo-Topoľníky JZ od obce Vrakúň pri osade Dedinská lúka, smeruje na JV, končí sa v lokalite Chrenové, resp. Šarkan; od preložky SZ od mesta Veľký Meder pokračuje ako kanál → Veľký Meder-Holiare (pred vybudovaním Chotárneho kanála ako celku tvorili jeden kanál); varianty: *Župný, *Župný kanál, Miller, Jurová-Čalovo, Jurová-Šarkan; ON. 1. Jurová, 2. Veľký Meder (Čalovo); 3. Šarkanovská pusta; TN. Šarkan.

VMp. 50: 45-31; 32

1884 *Megyei kanális* (spolu s kanálom Veľký Meder-Holiare), *Mellér Canal* (dolná časť: Čičov-Holiare) VM. III

1898 *Megyei csatorna* (horná časť), *Meller cst. [csatorna]* (spolu s kanálom Čičov-Holiare MTT. 75

1930 *Megyei* (spolu s kanálom Veľký Meder-Holiare a Veľký Meder-Holiare) GMp.

1952 *Megyei cstn.* Mp. 25

1952 – 57 *Pastuchovský kanál* (spolu s Patašským kanálom; h. č.), *Župný kanál* (stred. č.) TM. 25

1957 *Župný kanál* (spolu s Akovským kanálom) GŠ. 50

1957 – 71 *Župný kanál* TM. 10

1966 *Župný kanál* TS., mapa

1971 *Jurová-Čalovo* ZMp. 50

1979 *Jurová-Čalovo* GM. 10

1982 *Jurová-Šarkan* VMp. 50

1983 *Jurová-Šarkan* VMp. 50

1984 *Jurová-Čalovo* ZMp. 10

1985 *Jurová-Čalovo* ZMp. 50

1989 *Jurová-Čalovo* AMp. 200

1992 *Jurová-Veľký Meder* (*Jurová-Čalovo*) GNDS. Boh., Pad.

- 1992 *Jurová-Velký Meder (Župný kanál, Jurová-Čalovo)* GNDS. Vrak.
 1992 *Jurová-Čalovo* ZMp. 10
 1993 *Jurová-Velký Meder* ZMp. 10
 1994 – 95 *Jurová-Velký Meder* ZMp. 25
 1999 *Jurová-Velký Meder* Tmp. 154
 2000 *Jurová-Velký Meder* ZMp. 50
 2000 *Jurová-Šarkan* Vmp. 50
 2003 *Jurová-Velký Meder* Vmp. 50
 2005 *Jurová-Velký Meder* TAS.
 2006 *Jurová-Velký Meder* Vmp. 50
 2008 *Jurová-Velký Meder* ZMp. 50
- ON. 1. Jurová:
 1253 *Gyurgsuka, Gurgsuka* VSO. I, 525
 1254-55 *Gursuca* VSO. I, 525
 1307 *terra Georgy* RDSL. I, Nr. 462
 1312 *Gurschka* RDSL. I, Nr. 1054
 1322 *Gurchka* RDSL. II, Nr. 857
 1413 *Gyersoka* VSO. I, 525
 1431 *Gyerczeka* VSO. I, 525
 1773 *Dercsika* Majt. 123
 1786 *Derczika* Majt. 123
 1808 *Dercsika* Majt. 123
 1863 – 1948 *Dercsika* Majt. 123
 1948 *Jurová* Majt. 123
2. Velký Meder (predtým Čalovo): →
 Velký Meder-Holiare
3. Šarkanovská pusta (samota; Velký Meder):
 1884 *Sárkány puszta* VM. III
 1898 *Sárkány psz. [puszta]* MTT. 75
 1952 *Šarkanovská ps.* Mp. 25
 1952 – 57 *Šarkanská Pustatina* TM. 25
 1955 – 61 *Sárkány puszta* TM. 5
 1957 – 71 *Šarkanovská pusta* TM. 10
 1971 *Šarkanovská ps.* ZMp. 50
 1977 *Sarkáň pusta* VSO. I, 277
 1981 *Šarkanovská pustatina* GN. 11
 1982 *Šarkan* Vmp. 50
 1985 *Šarkanovská pustatina* ZMp. 50
- 1992 *Šarkanovská pusta (Šarkanovská pustatina)* GNDS. VMed.
 1993 *Šarkanovská pustatina* ZMp. 10
 1995 *Šarkanovská pusta* ZMp. 25
 1999 *Sárkány SŽO.*, 157
 2008 *Šarkanovská pusta* ZMp. 50
 TN.: 1884 *Sárkány (pole, lúka)* VM. III
 1889 *Sárkány puszta* Kmp. VMed.
 1955 – 61 *Sárkány puszta* TM. 5
 1984 *Šarkan* ZMp. 10
 1992 *Šarkan (pole)* GNDS. VMed.
 1993 *Šarkan* ZMp. 10
- Etym.: Názov *Jurová-Velký Meder* vznikol na základe vymedzenia smerovania kanála z ON. *Jurová* (< OM. *Juraj*, hypokor. *Juro*, maď. *György*). Osadný názov *Velký Meder* vznikol podľa názvu staromaďarského kmeňa *Megyer*, ktorý na prelome 9. a 10. začal prichádzať do Karpatskej kotliny. Rovnakú motiváciu mal aj názov *Jurová-Čalovo* (*Čalovo* – starší názov mesta Velký Meder; < maď. *Csalló* < sloven. *Čalov/*Čelov – starší názov → Malého Dunaja).
- Podľa vymedzenia smeru kanála vznikol aj názov *Jurová-Šarkan* (< apel. *šarkan*, maď. *sárkán* – démonická lietajúca bytosť, drak); pomenúval kanál začínajúci sa pri obci Jurová a končiaci sa pri osade Šarkan.
- Názov **Župný [kanál]* vznikol prekladom staršieho názvu *Megyei [csatorna]* (*kanális*), motivovala ho skutočnosť, že kanál sa začínal v Bratislavskej a končil sa v Komárňanskej župe (adj. *župný*, maď. *megyei* < apel. *župa*, maď. *megye*). Názov *Miller* sa vzťahuje na časť toku, ktorá pôvodne bola súčasťou J trate Malého Dunaja *Miller* (→ Dvorský kanál). Doklad *Pastuchovský kanál* je omyl.

- Jurský potok** p. Šúrsky kanál (→ Malý Dunaj), 4,3 km; pramení S od lokality Modrý kríž vo výške asi 365 m n. m., po ústie s l. ramenom tečúcim z lokality Klčovanice tečie SV smerom, potom sa stáča na JV a takto tečie až po odkanalizovanú časť v centre mesta Sv. Jur; odtiaľ tečie na SV a neskôr na JV k ústiu v lokalite Pálfiovské; podľa Mikovíniho mapy (AGMp., 1700 – 1705) Jurský potok ako pravostranný prítok vtekal do Čiernej vody JV od mesta Sv. Jur v lokalite Šúr, tu sa zároveň zlieval so → *Starým potokom; varianty: Staromlynský potok, Starý potok (4), *Starý jarok, *Svättojurská riečka, *Svättojurský potok; ON.: 1. Svätý Jur; 2. *Nové mesto nad Starým potokom; TN.: 1. *Lúka pri Starom potoku, 2. *Cíp pri Starom potoku; UO. Staromlynská ulica. VMp. 50: 44-22
VN.: 1736 *amiculus Szent-Györgienßis* Bel, 4
1769 *Alt Bach* Krieg.
1799 *Sz.[ent] Györgyi patak* Vályi, 125
1896 *Ó árok* KMp. Jur (h. t.)
1896 *Ó patak* KMp. Jur (d. t.)
1917 *Starý potok* Pod., 21 (Rača)
1931 *Starý potok* KMJ (v obci)
1967 *Jurský potok* ZVMp. 50
1941 *Starý potok* KMJ
1955 – 1960 *Starý potok* ŠMO. 5
1971 *Jurský potok* ZMp. 50
1971 *Jurský potok* HČ (nepaginované)
1974 *Jurský potok* ZMp. 10
1982 *Jurský potok* ZMp. 10
1983 *Jurský potok* GNOBAV. SJur
1984 *Jurský potok* VMp. 50
1984 *Jurský potok* ZMp. 50
1984 *Jurský potok* TMp. MK. 75
1986 – 1988 *Jurský potok* ZMp. 10
1987 *Jurský potok* ZMp. 25
1989 – 1991 *Jurský potok* ZMp. 50
1991 *Jurský potok* VMp. 50
2000 – 2003 *Jurský potok* ZMp. 10
2003 *Jurský potok* VMp. 50
2004 *Jurský potok* PTA. 25
2007 *Staromlynský potok* PHPR, 141
2008 *Jurský potok* ZMp. 50
2009 *Jurský potok* MEN
2010 *Jurský potok* ZBGIS
2014 náreč. *Jurský potok* SJur (h. t.)
2014 náreč. *Staromlynský potok* SJur (d. t.)
2017 miest. *Starý potok* KJÚLŠ; SJur ON.: 1. Svätý Jur:
1209 *Zengurg* CDSL. I, Nr. 153
1209 – 1216 *Sengurg* CDSL. I, Nr. 207
1255 *villa sancti Georgy* CDSL. II, Nr. 489
1278 *Sanctus Georgius* LMŠ, 139
1302 *Sancto Georgio, prope Sanctum Georgium* Vars., 53
1304, 1306 *Sancto Georgio* Vars., 53
1313 *Sanctum Georgium* RDSL., Nr. 1077
1318 *Sant Jorgen* RDSL., Nr. 961
1437 *Swaty Gyrziz* Vars., 53
1439 od *Swateho Gyrzy* Vars., 53
1773 *S[anc]tus Georgius, Sz[ent]-György, S[ank]t-Georgen, Sw[atý] Jur* Majt., 282
1786 *S[ankt]-Georgen, Szent-György, Swatý Jiřich, Sw[atý] Gyur, Fanum S[anti] Georgii* Majt., 282
1808 *Sanct[us] Georgius, Fanum Sancti Georgii, Szent-György, Sanct-Georgen, Swatý Jur, Swatý Djur* Majt., 282
1808 *Swaty Gur vel Jur aut Djur, Sankt-Georg* Vars., 53

1863 – 1913 *Szentgyörgy Majt.*, 282
1920 – 1960 *Svätý Jur Majt.*, 282
1960 – 1990 *Jur pri Bratislave Majt.*, 282
od 1990 *Svätý Jur Majt.*, 282

2. *Nové Mesto nad Starým potokom (zaniknutá osada):

2017 miest. *Nové mesto nad starým potokom, Pitskaváros [čítaj: Pičkavároš], Punceira, Puncejra, Vinohradnícka osada KJÚLŠ; SJur*

TN.: 1. 1896 *Altbach Wiesen* (Svätý Jur; lúka) KMp. Jur

2. 1896 *Altbach Winkel* (Svätý Jur) KMp. Jur

UO.: 2014 náreč. *Staromlinská ulica* (Svätý Jur; ulica) SJur

Etym.: Názov *Jurský potok* vznikol z ON. *Svätý Jur* (< OM. *(svätý) Juraj*; patrón kostola, mučeník; porov. aj Kiss, 1988, s. 558), apel. *potok*. Názov pomenúva kedysi zlatonosný potok v obci Svätý Jur.

Názov **Svätojurská riečka* (lat. *amniculus Szent-Györgienßis*) vznikol z lat. demin. apel. *amniculus* (sloven. riečka), vzťah. adj. *Szent-Györgienßis* (sloven. *svätojurský*; < ON. *Svätý Jur* → vyššie) a motivovala ho lokalizácia.

Názov **Svätojurský potok* (maď. Sz.[ent] Györgyi *patak*) vznikol z maď. vzťah. adj. *Szentgyörgyi* (sloven. *svätojurský*; < ON. *Svätý Jur* → vyššie), maď. apel. *patak* (sloven. *potok*) a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Starý potok → VN. *Starý potok. Názov *Staromlynský potok* motivovala skutočnosť, že tiekol popri mlynoch (VM. I zakrešuje 5 jestvujúcich mlynov, väčšinou patriacich grófovi Pálfiemu; < adj. *starý*, apel. *mlyn* (porov. →

Mlynský kanál), apel. *potok*.

Lit.: L. Kiss, 1988, s. 558.

K

+ **K VI** zaniknutý kanál na mieste dnešného Dunajského kanála; odpájal sa od Račieho ramena v lokalite *Gazdovské ostrovy Z* od obce *Nárad* a spájal sa s *Chotárnym kanálom* (zachovala sa len krátka časť na *Z* okraji obce *Nárad*; porov. aj heslo *Gazdovský kanál*).

VMp. 50: [45-31]

1971 *odpad KVI ZMp. 50*

Etym.: Technické pomenovanie kanála *K VI* pozostáva z grafémy *K* a číselného znaku *VI*. (= 6.).

+ **Kalinkovské rameno** pôv. 8,2 km; dnes z väčšej časti zaniknuté ľavostranné rameno Dunaja; odpájalo sa od Dunaja zľava SV od *Rusoviec*, miestnej časti Bratislavy (na mape z r. 1982 bolo rameno už odstavené a začalo vysychať), smerovalo na JV k *Ostrovu kormoránov*, neskôr na J a zľava sa spájalo opäť s Dunajom Z od *Hamuliakova*; dnes sa tu nachádza *zdrž Hrušov*; varianty: *Rameno Dunaja*, *Starý Dunaj, *Vrbinský Dunaj; ON. 1. *Kalinkovo*, 2. *Kalinkovská horáreň*; TN. 1. *Dolná vrbina, 2. *Horná vrbina, 3. *Malá vrbina, 4. *Stredná vrbina, 5. *Vrbina; VN. *Dunaj*. VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1884 *Alte Donau VM. III*

1894 *Füzerdei Duna KMp. Ham.*

1894 *Füzerdei-Duna KMp. Kal.*

1952 *Rameno Dunaja ŠMpO. 5*

1957 *Rameno Dunaja ŠMpO. 5*

1966 *rameno Dunaja, Kalinkovské rame-*
no Mp. PN. 200; TS., s. 67

1972 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1974 *rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1976 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1981 *Kalinkovské rameno* TS., s. 91

1982 *Kalinkovské rameno* ZMp. 10

1983 *Kalinkovské rameno* GNbAV. Kal.

1984 *Kalinkovské rameno* ZMp. 10

1986 *Kalinkovské rameno* ZMp. 25

1990 *Kalinkovské rameno* ZMp. 10

2004 *Kalinkovské rameno* ZMp. 25

2006 *Kalinkovské rameno* ZMp. 10

ON.: 1. Kalinkovo:

1288 *Scemet* VSO. II, 8; Var., 1984, s.
128

1343 *Zemeth* VSO. II, 8

1351 *Oduarnokzemeth, Zemet Oduarni-*
cale, Nogyzemeth VSO. II, 8

1429 *Zemety* VSO. II, 8

1773, 1863 *Szemeth* Majt. 124

1786 *Semét, Semethdorf* Majt. 124

1873 – 1948 *Szemet* Majt. 124

1948 – *Kalinkovo* Majt. 124

2. Kalinkovská horáreň (Kalinkovo):

1984 *Kalinkovská horáreň* VMp. 50
TN.: 1. 1894 *Alsó fűzes* (niva) KMp.
Ham.

1894 *Alsó fűzesek* KMp. Kal.

2. 1894 *Felső fűzes* (niva) KMp. Ham.;
Kal.

3. 1894 *Fűzes kis osztály* (niva) KMp.
Ham.

4. 1894 *Közép fűzes* (niva) KMp. Ham.

5. 1894 *Fűzes osztály* (niva) KMp. Ham.
VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Kalinkovské rameno* mo-
tivovala lokalizácia ramena a vznikol
z ON. *Kalinkovo* (oslavný názov na po-
česť Joachima Kalinku, evanjelického

básnika a autora náboženskej literatúry;
1601 – 1678), sufix *-ské*, apel. *rameno*.
Starší názov obce Kalinkovo (**Semet*)
vykladá J. Stanislav (SJ. II, 406) z OM.
Sěmitěch/Sěmětěch (< psl. **sěmь* „rodi-
na“).

Názvy **Starý Dunaj* a *Rameno Dunaja*
motivovala skutočnosť, že ide o jedno
z ramien, ktoré sú spojené s hlavným
tokom Dunaja, a vznikli z VN. → Du-
naj (1); nem. *alte* – starý; apel. *rameno*.
Názov **Vrbinský Dunaj* (maď. *Fűzserdei-*
-Duna) motivovala lokalizácia ramena
a vznikol z TN. **Vrbina* (maď. *Fűzes*
osztály < maď. *fűz* „vrba“, MSS., s. 160)
a VN. → Dunaj (1).

Kalník (1) → Nový Kalník

Kalník (2) → Tarnocký kanál

Kalný kanál → Tarnocký kanál

† ***Kalov** (1) 6,1 km; sčasti zaniknuté
rameno alebo močiar v Lúči na Ostro-
ve (pri miestnej časti Malá Lúč); v mi-
nulosti sa odpájalo od ramena Barč
napravo od cesty vedúcej z Jurovej do
Lúča na Ostrove pri mieste, kde sa dnes
spája Veľkolúčsky kanál a kanál Vojka-
-Kračany, asi 0,5 km smerovalo na SZ
v koryte súčasného Veľkolúčskeho ka-
nála, neskôr sa stáčalo na Z, v súčasnom
koryte Malolúčskeho kanála smerovalo
na SZ k miestnej časti Malá Lúč, J od nej
pokračovalo na J, potom v koryte kanála
Vojka-Kračany smerovalo na V a spája-
lo sa s ramenom Barč; J. Stanislav (SJ.
I, 244) uvádza, že v listine je lokalizo-
vaný pri † osade Bekasy (Békási), no

sám predpokladá, že to bude skôr pri Lúčach; TN. 1. *Malý Kalov, 2. *Veľký Kalov; VN. *Kalov.

VMp. 50: [45-31] (sčasti zaniknutý)

VN.: 1268 *palus Kallow, Kallou* SJ. I, 244, SJ. II, 214; Chal., 162

1893 *Kalló ér* KMp. MLúč, VLúč

TN.: 1. 1893 *Kis kalló* (mokrad') KMp. MLúč

2. 1893 *Nagy kalló* (mokrad') KMp. MLúč

VN.: → Vojka-Kračany

Etym.: Názov *Kalov motivovala podľa J. Stanislava (SJ. I, 244) charakteristika ramena a rekonštruuje ho ako sloven. *Kalov (< apel. *kal* „drobné čiastočky zeme alebo nečistoty vo vode, príp. usadené na dne koryta toku“ < psl. *kalb), teda „tok s kalnou vodou, resp. tok s blatistým dnom“.

***Kalov** (2) → Vojka-Kračany

Kameničná → Kameničný kanál

Kameničníansky potok → Kameničný kanál

Kameničný kanál 2,1 km; odpája sa od kanála Kolárovo-Kameničná JZ od obce Kameničná, smeruje na V a spája sa s mŕtvym ramenom Váhu J od obce Kameničná; varianty: Dudváh, Kameničná, Kameničníansky potok; ON. Kameničná; VN. Dudváh.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1837 – 1840 *Dudvágh B.*[ach] VM. II (V časť pôv. koryta Čalovského Dudváhu)

1938 *Dodvág* ŠMp. 75

1971 *Kameničná* ZMp. 50

1979 *Kameničná* GN. 10

1982 *Kameničná* VMp. 50

1991 *Kameničný kanál* GNko. Kam.

1995 *Kameničný kanál* ZMp. 25

1999 *Kameničný kanál* NZK. 10

2000 *Kameničníansky potok* VMp. 50

2006 *Kameničníansky potok* VMp. 50

ON.: Kameničná: → Čalovec-Kameničná

VN.: Dudváh: → Čalovský Dudváh (a → Hladký, J.: *Hydronymia povodia Dudváhu*, 2011, s. 48 – 50).

Etym.: Názvy *Kameničný kanál* (správne by malo byť *Kameničníansky kanál*) a *Kameničníansky potok* vznikol z ON. *Kameničná* (→ Čalovec-Kameničná) apel. *kanál*, *potok* a pomenúvajú kanál (potok) v k. ú. obce Kameničná. Starší názov *Kameničná* vznikol podľa ON. *Kameničná*.

Názov *Dudváh* pomenúva najjužnejšiu časť historického koryta Dudváhu, ktoré pokračovalo cez Žitný ostrov po odvedení väčšiny vôd Dudváhu do Staršej Čiernej vody pri obci Kráľov Brod (Salibský Dudváh) ako močaristé koryto ďalej na JV a ústilo do Váhu pri obci Kameničná. Odzrkadľuje skutočnosť, že kanál je situovaný do pôvodného koryta Dudváhu.

Kamenistý potok → Kamenný potok (2)

Kamenný (1) → Kamenný potok (1)

Kamenný (2) → Stoličný potok

***Kamenný jarok** → Holombecká dolina

- Kamenný potok** (1) Ľ. Trniansky potok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 3,2 km; pramení v lokalite Šimova lúka vo výške 575 m n. m. v k. ú. Vinosady, tečie J smerom na V od kopca Barvienok v k. ú. Vinosady, ústí vo výške 255 m n. m. Z od kopca Široký vrch (326 m n. m.); varianty: Šimov jarok, Kamenný. Názov Trniansky potok nevyčleňujeme ako variant, pretože ide o samostatný vodný tok (→ Trniansky potok) a ide o chybné označenie; TN: 1. Šimova lúka, 2. *Kamenný potok, 3. Kamenica, 4. Kamenný vrch, 5. Kamenná brána. VMp. 50: 34-44
VN.: 1854 *Šimovi Jarek* NKKMp. Mod. 1875 – 1884 *Kameny p.[atak]* VM. III 1894 *Kö patak* KMp. Mod. (od sútoku) 1953 *Kamenný potok* ŠMO. 5 1956 *Kamenný* VTMP. 25 1961 *Kamenný potok* Voj. Mp.10 1971 – 1973 *Kamenný potok* ZMp. 50 1972 *Kamenný potok* ZMp. 10 1973 *Kamenný potok* ZMp. 25 1983 *Kamenný potok* GNOBAv. Mod. 1989 *Kamenný potok* Tmp. MK. 10 1989 *Kamenný potok* PMp. 10 1990 *Kamenný potok* ŠMO. 5 1991 – 1994 *Kamenný potok* ZMp. 50 1995 *Kamenný potok* ZMp. 25 1996 *Kamenný potok* Tmp. MK. Ba. 50 1999 *Kamenný potok* PMp. 10 1999 *Kamenný p.* ZMp. 50 2003 – 2007 *Kamenný potok* Tmp. MK. 25 2004 – 2007 *Kamenný potok* Tmp. MK. 50 2004 *Kamenný potok* PTA. MK. 25 2006 *Kamenný potok* ZMp. 10 2008 *Kamenný potok* ZMp. 50 2009 *Kamenný potok* PMp. 10 2010 *Kamenný potok* ZBGIS 2011 *Kamenný potok (Trniansky potok)* PPM 2012 *Kamenný potok* TAS. 50 (od prameňa po sútok s Trnianskym potokom) 2012 náreč. *Kamení potok* Mod. 2017 miest. *Kamenný potok, Kamení potok* KJÚLŠ (Pez.) TN: 1. 1854 *Šimova* (Modra; lúka) NKKMp. Mod. 1945 miest. *Šimová* Šulla, 14 1955 *Šimova* ŠMO. 5 1982 miest. *Šimová* Mod., Kraic, 5 2009 *Šimova lúka* PMp. 10 2012 náreč. *Šimová, Šimová lúka* Mod. 2. 1894 *Köpatak* (Modra; časť lesa) KMp. Mod. 3. 1875 – 1884 *Stein B.[erg]* (Modra; vrch, 324 m n. m.) VM. III 1965 *Kamenica* VMp. 50 1975 – 2008 *Kamenica* ZMp. 50 1984 – 2003 *Kamenica* VMp. 50 2010 *Kamenica* ZBGIS 2012 *Kamenica* TAS. 50 4. 1972 *Kamenný vrch* (Modra; kopec) ZMp. 10 2009 *Kamenný vrch* PMp. 10 5. 1854 *Kamenná brána* (Modra; skalný útvar v lese) DubŽud., 214 1894 *Kókapu* KMp. Mod. 1955 *Kamenné vráta* ŠMO. 5 2009 *Kamenná brána* PMp. 10 Etym.: Názov *Kamenný potok* vznikol z adj. *kamenný*, prípadne z TN. *Kamenná brána* alebo iného súvisiaceho TN. (< psl. *kamy; Machek, 1957, s. 189), apel. *potok* a pomenúva vodný tok tečúci kamenistou lokalitou, resp. tok s kamenným dnom.

Starší názov *Šimov jarok* označuje hornú časť toku, vznikol z poses. tvaru *Šimov* (< OM. *Šimo*, *Šimko* – hypokor. podoba rodného mena alebo prízvisko od OM. *Šimon*; PP Modry (1894) uvádza v danej lokalite vlastníka s menom János Simkó), apel. *jarok* a pomenúva tok tečúci cez lokalitu Šimova lúka.

Kamenný potok (2) p. Račiansky p. (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,3 km; pramení v J časti lokality Pekná cesta, na V okraji lokality Dieliky vo výške cca 320 m n. m., tečie JV smerom, na krátkom úseku tečie V a stáča sa SV až V smerom; ústi SZ od prameňa Pod Čiernym vrchom v lokalite Pekná cesta. variant: Kamenistý potok.

VMp. 50:44-22 (nezakreslený)

2018 *Kamenný potok* web 27

2018 *Kamenistý potok* OSMp.

Etym.: Názov *Kamenný potok* vznikol z adj. *kamenný* (→ vyššie), apel. *potok* a motivoval ho charakter koryta alebo okolitého terénu. Rovnakú motiváciu má názov *Kamenistý potok*.

Kamenný potok (3) → Stoličný potok

***Kamenný potok** (4) → Vajnorský potok

***Kamenný potok** (5) → Brestový jarok (1)

***Kanál** (1) 3 km; nepomenovaný kanál na J okraji osady Mliečany (časť mesta Dunajská Streda), smeruje zo Z na V, neskôr na SV až k obci Povoda. VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1893 *Csatorna* KMp. Mlieč., LTJe. Etym.: Technický názov *Csatorna* vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* (= sloven. kanál) a môžeme ho preložiť ako *Kanál.

***Kanál** (2) 1,6 km; nepomenovaný kanál S od obce Baloň; začína sa pri Patašskom majeri, smeruje na JV, potom na SV.

VMp. 50: 45-32; 34 (nepomenovaný) 1893 *Csatorna* KMp. Bal.

Etym.: → *Kanál (1).

***Kanál** (3) 3,8 km; nepomenovaný kanál odpájajúci sa od kanála Asód-Čergov a spájajúci sa so Starou Částou J od mesta Kolárovo (v 19. st. jestvovala len jeho severná a východná časť).

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)

1906 *Csatorna* KMp. Kol.

Etym.: → *Kanál (1).

***Kanál** (4) → Balvanský kanál; Bohelovský kanál; Čatajský potok, Čičov-Holiare; Čičovský kanál; Gabčíkovo-Topolníky; Hanský kanál; Holiare-Kosihy; Holiare-Lipové; Klúčovský kanál; Komárňanský kanál; Lyonský kanál; Milinovice-Vrbina; Nřad-Vrbina; Patašský kanál; Veľký Meder-Holiare; Vrbina-Medvedov

Kanál (5) → Šúrsky kanál, Chlebnický kanál

Kanál B VII → Šulany-Jurová

Kanál Blatina → Blatina, Šúrsky kanál

Kanál Gabčíkovo – Topolníky S VII.

→ Gabčíkovo – Topolníky

Kanál Slovnafu 5,8 km; odpája sa zľava od Dunaja pri mieste, kde sa od Dunaja odpája Malý Dunaj, smeruje na JV, neskôr na V a na S okolo podniku Slovnaf a sprava sa spája s ramenom Malý Dunaj; v minulosti sa pravdepodobne spájali pri lokalitách Vlčie hrdlo a Alejové hony JZ od Podunajských Biskupíc s Biskupickým ramenom a pokračoval už v jeho súčasnom koryte až do Malého Dunaja (1782 – 84, VM. I); zaniknutá časť ramena bola dlhá asi 2 km; kanál slúži rafinérii Slovnaf na zásobovanie vodou; variant: Slovnaf; ErO. Slovnaf (rafinéria založená v r. 1895).

VMp. 50: 44-23; 24; 42

VN.: 1965 *Kanál Slovnaf* VVMp. 50

1984 *kanál Slovnafu* VMp. 50

ErO.: 2006 *Slovnaf* TAS.

Etym.: Názvy *Kanál Slovnafu* a *Slovnaf* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z logonyma *Slovnaf* (skratkové slovo, ktoré vzniklo z adj.-subst. spojenia *slovenská nafta*); apel. *kanál*.

*Karasovský močiar → Čeček, Chotárny kanál

Kece 1,8 km; kanál začínajúci sa J od obce Baloň, smeruje na SV po okraji obce a na jej okraji sa spája s kanálom Milinovice-Vrbina; TN. Kece.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Köce* ZMp. 50

1979 *Kece (Köce)* GN. 10

1984 *Köce* ZMp. 10

1985 *Kece* ZMp. 50

1992 *Kece (Köce)* GNDS. Bal.

1993 *Kece* ZMp. 10

1995 *Kece* ZMp. 25

2000 *Kece* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Kece* VMp. 50

2008 *Kece* ZMp. 50

TN.: 1893 *Köcze (lúky)* KMp. Bal.

1955 – 61 *Köcze* (zvyšky močiara, pasienok) TM. 5

1957 – 71 *Köcze* TM. 10

1992 *Kece (Köce)* (pole) GNDS. Bal.

Etym.: Názov *Kece* vznikol podľa TN.

Kece (maď. *Köcze*; názov nie je jasný; azda vznikol z OM. *Keche*; porov. Kiss, II, s. 101).

† **Kéč** 0,8 km; zaniknutý kanál Z od obce Holiare v lokalite Východná; s kanálom Čičov-Holiare sa spájali S od samoty Kéč (v k. ú. obce Čičov); ON. Kéč.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1971 *Kécs* ZMp. 50

ON.: Kéč: → Kéčsky kanál

Etym.: Názov vznikol podľa názvu samoty *Kéč* (→ Kéčsky kanál) a názov močiara † *Kéč.

Kéčsky kanál 4,3 km; kanál odpájajúci sa od kanála Čičov-Holiare S od obce Čičov v lokalite Kéč, podľa náznakov v teréne pôvodné rameno sčasti pokračovalo do obce Čičov a sčasti sa oblúkom vracalo do kanála Čičov-Holiare; varianty: *Belá, *Belá-Kéč; ON. Kéč; TN. 1. Kéčska pustatina, 2. Topoloviská.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1837-40 *Bölö* VM. II

1971 *Böllö-Kécs* ZMp. 50

1979 *Kécsky kanál* (Böllö-Kécs) GN. 10
1984 *Kécsky kanál* ZMp. 50; ZMp. 10
1991 *Kécsky kanál* GNKo. Čič.
1992 *Kécsky kanál* VMp. 50
1993 *Kécsky kanál* ZMp. 10
1995 *Kécsky kanál* ZMp. 25
1999 *Kécsky kanál* Tmp. 154
2000 *Kécsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Kécsky kanál* TAS.
2006 *Kécsky kanál* VMp. 50
2008 *Kécsky kanál* ZMp. 50
ON.: Kéč (samota; Čičov):
1782 – 84 *Götsy Puszta* VM. I
1837 – 40 *Puszta Kécs* VM. II
1884 *Puszta Kécs* VM. III
1889 *Kécs puszta* Kmp. Čič.
1898 *Kécz psz.* [*puszta*] MTI. 75
1920 – 1934 *Kécs ps.* VM. III re
1930 *Kécs ps.* Gmp.
1938 *Kécs ps.* ŠMp. 75
1952 – 57 *Kécs ps.* TM. 25
1955 – 61 *Kéč pusta* TM. 5
1957 *Kécs ps.* GŠ. 50
1957 – 71 *Kéč pusta* TM. 10
1977 *Kéč* VSO. I, 294
1984 *Kéč* VMp. 50
1999 *Kéč* Tmp. 154
TN.: 1. 1889 *Kécs puszta* Kmp. Čič.
1952 *Kécs ps.* Mp. 25
1955 – 61 *Kéč pusta* TM. 5
1957 – 71 *Kéč pusta* TM. 10
1977 *Kécspuszta* VSO. I, 294
1991 *Kécska pustatina* (pole) GNKo.
Čič.
1995 *Kécska pustatina* ZMp. 25
2. 1889 *Nyárfahát és Böllököze* (pole)
Kmp. Čič.
1955 – 61 *Topoloviská* (*Nyárfahát és Böllököze*) TM. 5
1957 – 71 *Topoloviská* (*Nyárfahát és*

Böllököze) TM. 10

1995 *Pri topoľoch* ZMp. 25

1889 *Böllö – Börétje* (pole) Kmp. Čič.

Etym.: Názov *Kécsky kanál* vznikol z ON. *Kéč* (< slovan. OM. **Kojč-*; slovan. *-oj-* v maď. > *-ej-* > *-é-*; Stanislav, 2004, s. 226), apel. *kanál*. Pomenúva kanál, ktorý sa nachádza pri samote *Kéč*. Starší názov *Böllö* vznikol zo staršieho TN. *Böllö* (azda *Belá; porov. staršie grafické podoby ON. *Belá*, *Malá Belá* → *Belský kanál*, *Malobelský kanál*; možno súvisí s maď. apel. *böl*, *bel*, *bél*, ktoré dáva L. Kiss do súvislosti so slovom voda, resp. s maď. *bél* – vonkajší; 1988, s. 250). Názov *Belá-Kéč (maď. *Böllö-Kécs*) vznikol podľa smerovania kanála z TN. *Belá* (maď. *Böllö*) a ON. *Kéč* (maď. *Kécs*).

Kejehomlóka → *Kejský kanál*

+ **Kejský kanál** 1 km; dnes už zaniknutý kanál sa spájal s kanálom + *Kéč* Z od obce *Holiare* v lokalite *Východná* (podľa ZMp. 10 v roku 1993 už nejestvoval). VMp. 50: 45-34

1971 *Kejehomlóka* ZMp. 50

1979 *Kejský kanál* (*Kejehomlóka*) GN. 10

1984 *Kejský kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Kejský kanál* GNKo. Čič.

1992 *Kejský kanál* GNDS. VMed.

Etym.: Názov *Kejský kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Kejehomlóka*, ktorý vznikol podľa TN. *Kejehomlóka (v excerptovanom materiáli nie je doložený; názov nie je jasný).

+ ***Kender ág** zaniknuté rameno alebo ramená pri *Veľkom Blahove*; autori

SŽO. (1999, s. 154) uvádzajú, že ako riečky sa spomínajú v listine z roku 1298 a ich názvy sa ešte donedávna používali; TN. *Konopnisko.

VMp. 50: [45-13; 31]

VN.: 1298 *Canger, Kenderágy* SŽO., 1999, s. 154

TN.: 1306 *Kenderfeld* (pole) RDSL. I, Nr. 421

Etym.: Názov *Kender ág motivovala lokalizácia ramena a vznikol podľa TN. *Kenderföld (< maď. *kender*; MSS., s. 226 – konopa, konope „úžitková poľná rastlina pestovaná pre vlákna a semeno, bot. *konopa siata Cannabis sativa*; KSSJ, s. 263; maď. *föld* – zem, pozemok), príp. priamo z maď. apel. *kender* (konopa), apel. *ág* (rameno). Doklad intepretujeme ako *Konopné rameno. Doklad *Canger* azda môžeme rekonštruovať ako *Kender.

Kirtský kanál → Ohradský kanál

Klátov → Klátovský kanál (1)

Klátovské rameno 30,5 km; pôvodné pravostranné rameno Malého Dunaja (pravdepodobne koryto starého ramena Malého Dunaja → Belder), dnes vodný tok v S časti s močiarimi ako zvyškami pôvodného ramena), pôvodne sa od M. Dunaja odpájalo JV od obce Orechová Potôň (v časti Lúky), tečie na JV v pôvodnom koryte po okraji obcí Dunajský Klátov, Trhová Hradská a spája sa s Malým Dunajom na SV okraji obce Topolníky; varianty: *Malý Dunaj, Margita, *Mŕtvy Dunaj, *Rameno Dunaja, *Rameno Malého Dunaja, *Tőkésške

rameno Malého Dunaja; ON. Dunajský Klátov; TN. 1. *Dolná Margita, 2. *Horná Margita; VN. 1. Klátovský kanál, 2. Starý Klátovský kanál, 3. Dunaj, 4. Belder.

VMp. 50: 45-13; 14; 32

VN.: 1837 – 40 *Kis Duna, Kis Duna Fl.* VM. II

1884 *Kis Duna, Tőkésške rameno M.[alého] Dunaje* VM. III

1893 *Holt Duna* KMp. OPot.

1893 *Kis Duna ág* KMp. ČPot.; MBlah.; Vyd.; DS., Jah., DKlát., THrad., Topol., MBlah., Ohr.

1893 *Kis Duna folyó* KMp. VBlah.

1893 *Kis Duna folyó ág* KMp. Ohr.

1920 – 1934 *Kis Duna, Duna ág* VM. III re

1945 *Margit* ŠMp. 75

1952 *Klátovské rameno (Margit)* GMp. 50

1952 *Tőkésške rameno M.[alého] Dunaje* Mp. 25

1952 – 57 *Klátovské rameno* TM. 25

1955 – 61 *Klátovské rameno, Margita, rameno Malého Dunaja* TM. 5

1956 *Kis Duna ág* ŠMpO. 5

1956 *Holt Duna* ŠMpO. 5

1957 – 71 *Klátovské rameno, Margita* TM. 25

1957 *Klátovské rameno* GŠ. 50

1965 *Klátovské rameno* HP.

1966 *Klátovské rameno* TS., s. 100; TS., s. 101, mapa

1970 *Klátovské rameno* VVMp. 50

1971 *Klátovské rameno* HČ., ZMp. 50

1976 *Klátovské rameno* ZMp. 50

1977 *Klátovské rameno* VSO. I, 368

1978 *Klátovské rameno* VSO. III, 170

1979 *Klátovské rameno* GN. 10

1982 Klátovské rameno VMp. 50
1983 Klátovské rameno VMp. 50
1984 Klátovské rameno ZMp. 10
1986 Klátovské rameno ZMp. 50
1983 Klátovské rameno VMp. 50
1989 Klátovské rameno AMp. 200
1991 Klátovské rameno ZMp. 10
1992 Klátovské rameno ZMp. 10, ZMp. 25, GNDS. Dklát., DS., HMýto, Jah., Ohr., OPot., THrad., Topoľ., VBlaH., Vyd.
1993 Klátovské rameno ZMp. 25
1994 Klátovské rameno ZMp. 25
1999 Klátovské rameno TMp. 153, 154
2000 Klátovské rameno ZMp. 50; VMp. 50
2005 Klátovské rameno TAS.
2006 Klátovské rameno TAS.
2008 Klátovské rameno TASR. 50
ON.: Dunajský Klátov:
1392 *Theukes* VSO. I, 502
1436 *Thewkes et Vyfalw* VSO. I, 502
1485 *Theukes Wyfalw* VSO. I, 502
1773 *Tőkés* Majt. 78
1786 *Tőkesch* Majt. 78
1808 *Tőkés* Majt. 78
1863 – 1897 *Tőkés* Majt. 78
1913 *Dunatókés* Majt. 78
1927 – 1938 *Tőkés* Majt. 78
1938 – 1945 *Dunatókés* Majt. 78
1945 – 1948 *Tőkés* Majt. 78
1948 – 1960 *Dunajský Klátov* Majt. 78
1990 *Dunajský Klátov* Majt. 78
TN.: 1. 1893 *Alsó Margit* (pole) KMp. Vyd.
1955 *Dolný Margit* ŠMpO. 5
1955 – 61 *Margiti düllö* TM. 5
1957 – 71 *Margitin hon* (*Margiti düllö*) TM. 10

1992 *Margitino* (*Margitin*) GNDS. Vydr.
2006 *Margitino* TAS.
2. 1893 *Felső Margit* (pole) KMp. Vyd.
1955 *Horný Margit* ŠMpO. 5
2005 *Horný Margit* PMp. 10
2006 *Margitino* TAS.
VN.: 1. → Klátovský kanál (1)
2. → Starý Klátovský kanál
3. → Dunaj (1)
4. → Belder
Etym.: Názov *Klátovské rameno* motivovala lokalizácia ramena a vznikol z ON. [*Dunajský*] *Klátov*; sufix *-ské*, apel. *rameno*; pomenúva rameno pretekajúce okolo [*Dunajského*] Klátova. Osadný názov *Dunajský Klátov* vznikol prekladom maď. názvu *Dunatókés*: maď. *Duna* (= Dunaj), *tőke* (= klát).
Názvy **Malý Dunaj* (po maď. *Kis Duna*), **Rameno Malého Dunaja* (maď. *Kis Duna ág*), **Rameno Dunaja* (maď. *Duna ág*) a **Mŕtvy Dunaj* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z ramien, ktoré sú alebo v minulosti boli spojené s ramenom Malého Dunaja, a vznikli z VN. → Malý Dunaj (1) alebo → Dunaj (1); maď. *holt* „mŕtvy, bez prirodzeného prietoku“; apel. *rameno*.
Názov *Tőkéske rameno Malého Dunaja* pomenúva rameno Malého Dunaja pri obci Klátov (maď. *Tőkés*; vyššie).
Názov *Margita* motivovala lokalizácia ramena a vznikol podľa TN. [**Dolná*] alebo [**Horná*] *Margita* (< OM. *Margita*; maď. *Margit*); pomenúva rameno Malého Dunaja, ktoré sa nachádza neďaleko od lokality (**Dolná*) alebo (**Horná*) *Margita*.
Porov. aj heslo → Belder.

Klátovský kanál (1) 19,4 km; začína sa pri samote Kopec JZ od Bellovej Vsi, smeruje na V, neskôr na JV popri chovných rybníkoch S od Vydrian; pri Dunajskom Klátove sa sprava spája s Klátovským ramenom; varianty: Šarrét, *Blatná lúka (časť kanála od Blahovského rybníka po miesto, kde sa spája so Starým Klátovským kanálom; porov. Belák, 2010, s. 72), Klátov, Hlavný kanál, Klátovský odpad, Nový hlavný kanál; ON. 1. Dunajský Klátov, 2. Blahová (maď. Sárrét), 3. + Sárrét; VN. 1. Klátovské rameno, 2. Starý Klátovský kanál. VMp. 50: 45-13; 14
VN.: 1970 *Nový hlavný kanál* VVMp. 50
1971 *Klátovský kanál* VMp. 50
1971 *odpad Klátov* ZMp. 50
1971 *Hlavný kanál (Šarrét)* HČ.
1976 *Nový hlavný kanál, Šarrét* ZMp. 10
1979 *Klátovský kanál (Nový hlavný kanál)* GN. 10
1982 *Klátovský kanál* VMp. 50
1985 *Šarrét* ZMp. 10
1983 *Klátovský kanál* VMp. 50
1986 *Klátovský kanál* ZMp. 50
1987 *Nový hlavný kanál* ZMp. 10
1989 *Klátovský kanál* AMp. 200
1990 *Klátovský kanál* ZMp. 10
1992 *Klátovský kanál* VMp. 50; ZMp. 25
1992 *Klátovský kanál (Nový hlavný kanál, Klátovský kanál)* GNDS. DS., DKlát., HPot., Leh., MDvor., MnOs., OPot., VBlah., Vyd.
1992 *Klátovský kanál (Nový hlavný kanál, Klátovský odpad)* GN. 10; ZMp. 25
1993 *Klátovský kanál* ZMp. 25
1995 *Klátovský kanál* Tmp. 143
1999 *Klátovský kanál* Tmp. 143, Tmp. 153

2000 *Klátovský kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2003 *Klátovský kanál* VMp. 50
2005 *Klátovský kanál* TAS.
2006 *Klátovský kanál* TAS.; VMp. 50
2008 *Klátovský kanál* TASR. 50; ZMp. 50
ON. 1. Dunajský Klátov: → Klátovské rameno
2. Blahová:
1951 *Blahová* (vyčlenená z obce Lehnice) Majt. 34
2014 *Blahová* (maď. Sárrét) SŽO., 1999, s. 66
3. + Sárrét (zaniknutá osada na mieste Blahovského rybníka):
1894 *Sárrét major* (samota) KMp. Bl.; Leh.
1898 *Sárréti puszta* MTT. 75
1945 *Sárréti puszta* ŠMp. 75
1952 *Sárréti puszta* GMp. 50
VN.: 1. → Klátovské rameno
2. → Starý Klátovský kanál.
Etym.: Názov *Klátovský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. [*Dunajský*] *Klátov* (→ Klátovské rameno); sufix *-ský*, apel. *kanál*; pomenúva kanál spájajúci sa s Klátovským ramenom pri obci [*Dunajský*] Klátov.
Starší názov *Klátovský odpad* vznikol z osadného názvu [*Dunajský*] *Klátov* (→ Klátovské rameno) a apel. *odpad* (= kanál).
Názov *Nový hlavný kanál* vznikol ako opozitný názov k názvu *Starý hlavný kanál* (dnes → *Starý Klátovský kanál*) z adj. *nový, hlavný*, apel. *kanál*. Názov *Hlavný kanál* motivovala relatívna dôležitosť kanála, vznikol z adj. *hlavný*, apel. *kanál*. Názov *Šarrét* mohla motivovať lokalizácia kanála a vznikol by podľa ON. *Šar-*

rét (z maď. *sár* – sloven. blato, močiar a apel. *rét* – lúka, teda *Blatná lúka; tak aj Belák, 2010, s. 72; Kiss, II, 455).
Lit.: Belák, 2010, s. 72; Kiss, II, s. 455.

Klátovský kanál (2) → Starý Klátovský kanál

Klátovský odpad → Klátovský kanál

Klčovisko 1 km; kanál na mieste zaniknutého koryta *Veľký močiar (→ *Chotárny kanál*); spája sa s *Chotárnym kanálom* na JZ okraji obce *Nárad* v lokalite *Klčovisko*; TN. *Klčovisko*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *odpad M* ZMp. 50

1992 *Klčovisko* Mp. 25

TN.: 1992 *Klčovisko* (pole) GNDS. *Ňár*.
Etym.: Názov *Klčovisko* podľa TN. *Klčovisko* (= miesto, ktoré vzniklo klčováním, vyrúbaním porastu; < verb. *klčovať*) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Klčovisko*. Doklad *odpad M* je technické označenie kanála.

Klížska Nemá-Kosihy 3,5 km; kanál začínajúci sa V od obce *Klížska Nemá*, pokračuje na SV, potom na J a V a Z od obce *Veľké Kosihy* spája kanál *Holiare-Kosihy* s *Dunajom*; variant: *Nemá-Kosihy*; ON. 1. *Klížska Nemá*, 2. *Veľké Kosihy*.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Nemá-Kosihy* ZMp. 50

1979 *Klížska Nemá-Kosihy* (*Nemá-Kosihy*) GN. 10

1984 *Klížska Nemá-Kosihy* ZMp. 50

1991 *Klížska Nemá-Kosihy* GNKo. KNemá, VKos

1992 *Klížska Nemá-Kosihy* VMp. 50

1993 *Klížska Nemá-Kosihy* ZMp. 10

1995 *Klížska Nemá-Kosihy* ZMp. 25

2000 *Klížska Nemá-Kosihy* VMp. 50

2006 *Klížska Nemá-Kosihy* VMp. 50

2008 *Klížska Nemá-Kosihy* ZMp. 50

ON. 1. *Klížska Nemá*: → *Čičov-Holiare*

2. *Veľké Kosihy*: → *Holiare-Kosihy*

Etym.: Názov *Klížska Nemá-Kosihy* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Klížska Nemá* (pôv. *Nemá*: < adj. *němъ – nemý; Stanislav, 2004, s. 308) a *Kosihy* (< etnonymum *Keszi*; jeden zo staromaďarských kmeňov osídľujúcich územie Slovenska v 10. st.) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci *Klížska Nemá* a končiaci sa pri obci *Kosihy*.

Rovnakú motiváciu má aj starší názov [*Klížska*] *Nemá-Kosihy*.

Klížske rameno 2 km; ľavostranné rameno *Dunaja Z* od obce *Klížska Nemá* v lokalite *Shot* (bolo súčasťou *Mŕtveho Dunaja; 1); varianty: *Mŕtvy Dunaj, *Rameno Dunaja; ON. *Klížska Nemá*; VN. *Dunaj*.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Holt Duna* KMp. Tráv.

1889 *Duna ág* KMp. KNemá

1992 *Klížske rameno* VMp. 50

1993 *Klížske rameno* ZMp. 10

1995 *Klížske rameno* ZMp. 25

ON.: *Klížska Nemá*: → *Čičov-Holiare*

VN.: → *Mŕtvy Dunaj (1)

Etym.: Názov *Klížske rameno* vznikol z ON. *Klížska Nemá* (→ vyššie), apel. *kanál* a pomenúva rameno *Dunaja*, ktoré sa nachádza pri obci *Klížska Nemá*.

Názov *Mŕtvy Dunaj (maď. *Holt Duna*;

→ *Mŕtvy Dunaj; 1) motivovala skutočnosť, že objekt vznikol ako (mŕtve) rameno Dunaja. Rovnakú motiváciu má aj názov *Rameno Dunaja (maď. *Duna ág*).

Klokoč p. Banský potok (→ Pieskový potok → Račiansky potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,95 km; prameň na V svahu kopca Malá Baňa v k. ú. Bratislava-Rača, tiekol V smerom a v tej istej lokalite ústil do dnes neznámeho ramena Banského potoka, tečúceho zo S, z lokality Zbojnička.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1896 *Klokogy* KMp. Rača

2018 *Klokoč* web 27

TN.: 2018 *Klokoč* web 27

Etym.: Názov *Klokoč* (pomadarč. podoba *Klokogy*) má pravdepodobne onomatopoický pôvod (< verb. *klokotať*; zvuk mohla spôsobovať voda stekajúca z prudkého svahu), príp. porast *klokočov* – lat. *Staphylea*; → VN. *Klokočov*; Názvy vodných plôch...).

Kľúčovec-Medvedov (1) 3 km; kanál odpájajúci sa od kanála Nárada-Vrbina SZ od obce Kľúčovec, smeruje na J, potom na JV a V, spája sa s kanálom Vrbina-Medvedov V od obce Kľúčovec (podľa niektorých máp zaberá aj Kľúčovský kanál a Čičovské rameno); variant: Medvedov-Kľúčovec; ON. 1. Kľúčovec, 2. Medvedov.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Kulcsod-Medve* ZMp. 50

1984 – 85 *Kľúčovský kanál* ZMp. 10

1992 *Kľúčovec-Medvedov* GNDS. Med.

1992 *Medvedov-Kľúčovec* VMp. 50

1993 *Kľúčovec-Medvedov* ZMp. 10

1995 *Kľúčovec-Medvedov* ZMp. 25

1999 *Medvedov-Kľúčovec* TMp. 154

2000 *Medvedov-Kľúčovec* ZMp. 50

2005 *Medvedov-Kľúčovec* TAS.

2006 *Medvedov-Kľúčovec* VMp. 50

ON.: 1. Kľúčovec:

1251 *Kulchud* CDSl. II, Nr. 370

1252 *Kulchud* CDSl. II, Nr. 400

1266 *Kulchud* Stanislav, 2004, s. 251

1483 *Kwchod* Stanislav, 2004, s. 251

1773 *Kulcsod* Majt. 132

1782 – 84 *Kucsod* VM. I

1786 *Kulcsod* Majt. 132

1808 *Kulcsod* Majt. 132

1863 – 1948 *Kulcsod* Majt. 132

1948 *Kľúčovec* Majt. 132

2. Medvedov:

1252 *Medwe* CDSl. II, Nr. 400

1443 *Medwe et Kendermedwe* VSO. II, 243

1472 *utraque Medwe* VSO. II, 243

1484 *Kysmedwe* VSO. II, 243

1773 *Medve, Weisz-Kirchen* Majt. 186

1786 *Medwe, Weiskirchen* Majt. 186

1808 *Medve, Weisskirchen* Majt. 186

1863 – 1948 *Medve* Majt. 186

1948 *Medvedov* Majt. 186

Etym.: Názov *Kľúčovec-Medvedov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Kľúčovec* (< apel. *klúč*, stsl. *kluč*, psl. **kluč* (> maď. *kulcs*); Stanislav, 2004, s. 251; Machek, s. 204; Kiss, 1988, s. 811) a *Medvedov* (pôvodne **Medved* < *medved*; > maď. *medve*; Stanislav, 2004, s. 289; porov. Kiss, 1988, s. 114) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Kľúčovec a končiaci sa pri obci Medvedov.

Etym.: Názov *Medvedov-Kľúčovec* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála

z ON. *Medvedov* a *Ključovec* (→ vyššie).

Ključovec-Medvedov (2) → Klúčovský kanál

Ključovské rameno mŕtve, pôv. prietočné ľavostranné rameno Dunaja s dĺžkou 9 km; odpájalo sa od neho pri obci Sap a spája sa s ním J od obce Klúčovec; varianty: *Mŕtve rameno Dunaja*, *Starý Dunaj; ON. *Ključovec*; VN. *Dunaj*.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1884 *Donau Strom* VM. III

1920 – 34 *Mŕtvé rameno Dunaje* VM. III re

20. roky 20. st. *Ó Duna* KMp. Med.

1938 *Mŕtvé rameno Dunaje* ŠMp. 75

1952 *Mŕtvé rameno Dunaje* Mp. 25

1952 – 57 *Mŕtve rameno Dunaja* TM. 25

1957 *Mŕtve rameno Dunaja* GŠ. 50

1979 *Ključovské rameno (mŕtve rameno Dunaja)* GN. 10

1992 *Ključovské rameno* GNDS. Klúč.

1992 *Ključovské rameno (mŕtve rameno Dunaja)* GNDS. Gab., Med; VMp. 50

1995 *Ključovské rameno* ZMp. 25

1999 *Ključovské rameno* TMp. 154

1999 *Ključovecké rameno* PAS. 50

2000 *Ključovské rameno* ZMp. 50

2005 *Ključovské rameno* TAS.

2005 *Klátovské rameno* PMp. 10 (omyl)

2006 *Ključovské rameno* VMp. 50

2008 *Ključovské rameno* ZMp. 50

ON.: *Ključovec*: → *Ključovec-Medvedov*

VN.: → *Dunaj*

Etym.: Názov *Ključovské rameno* vznikol z osadného názvu *Ključovec* (→ *Ključovec-Medvedov*), apel. *rameno* a pomenúva rameno Dunaja spájajúce sa s jeho hlavným tokom pri obci Klúčovec.

Starší názov *Mŕtve rameno Dunaja* vznikol z hydrografického termínu *mŕtve rameno* a hydronyma *Dunaj*. Doklad z roku 1884 (*Donau Strom*) bol motivovaný skutočnosťou, že rameno vzniklo ako prirodzené (prietočné) rameno rieky (nem. *r Strom* – veľtok, hlavný tok).

Ključovský kanál 1 km; kanál spájajúci kanál *Medvedov-Vrbina* s *Čičovským ramenom J* od obce Klúčovec (podľa starších máp bol kanál *V* časťou kanála → *Ključovec-Medvedov*); varianty: *Kanál, *Ključovec-Medvedov*; ON. 1. *Ključovec*, 2. *Medvedov*; VN. *Ključovec-Medvedov*.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 1889 *Csatorna* KMp. Med.

1971 *Kulcsod-Medve* ZMp. 50

1979 *Ključovský kanál (Kulcsod-Medve)* GN. 10

1984 *Ključovec-Medvedov* ZMp. 50

1992 *Ključovský kanál* GNDS. Med., Klúč.

1993 *Ključovský kanál* ZMp. 10

1995 *Ključovský kanál* ZMp. 25

1999 *Ključovský kanál* TMp. 154

2000 *Ključovský kanál* VMp. 50

2005 *Ključovský kanál* TAS.

2006 *Ključovský kanál* VMp. 50

ON. 1. *Ključovec*: → *Ključovec-Medvedov*

2. *Medvedov*: → *Ključovec-Medvedov*

VN.: → *Ključovec-Medvedov*

Etym.: Názov *Ključovský kanál* vznikol z osadného názvu *Ključovec*, apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastrálnom území obce Klúčovec. Starší názov **Ključovec-Medvedov* → *Ključovec-Medvedov*.

***Knížkova dolina** → Banský potok

Koberlinský potok I. Vidlárová (→ Blatina → Čierna voda → Malý Dunaj); pramení v lokalite Köberling (dnes J od Peterklina) v k. ú. Pezinok-Cajla; TN. Köberling.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 2012 *Koberlinský potok* APC, 38

TN.: 1875 – 1884 *Köberling* VM. III

1953 *Köberling* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Koberlinský potok* vznikol z TN. *Köberling* (< nem. apel. *r köberling* = *r bisamapfel*), apel. *potok* a motivovala ho poloha.

Kolárovo-Kameničná 15 km; začína sa na J okraji mesta Kolárovo, smeruje na J, od samoty Violín na JV a J od obce Kameničná pri osade Tomáš sa spája s Komárňanským kanálom (jeho stredná a južná časť je situovaná v starších korytách → Malej Časty a *Šašinového močiara); varianty: Malá Časta, *Kolárovský kanál, Kolárovo-Tomášov dvor, Kolárovo-Tomášov dvor E, Tomášov dvor; ON. 1. Kolárovo, 2. Kameničná, 3. Tomáš; VN. Malá Časta.

VMp. 50: 45-43; 32

VN.: 1889 *Kis császta mellék csatorna* KMp. Kam.

1916 *Guta alvégi csatorna* GN. Kol.

1971 *Kolárovo-Tomášov dvor E, Kolárovo-Kameničná*, (dolná časť) *Tomášov dvor* ZMp. 50

1979 *Kolárovo-Kameničná (Kolárovo-Tomášov dvor, Tomášov dvor)* GN. 10

1982 *Kolárovo-Kameničná* VMp. 50

1986 *Kolárovo-Kameničná* ZMp. 50; ZMp. 10

1989 *Kolárovo-Kameničná* AMp. 200

1991 *Kolárovo-Kameničná* GNKo. Kol., Čale., Kam., Kom.

1993 *Kolárovo-Kameničná* ZMp. 10

1994 – 95 *Kolárovo-Kameničná* ZMp. 25

1999 *Kolárovo-Kameničná* TMp. 154; NZK. 10

2000 *Kolárovo-Kameničná* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Kolárovo-Kameničná* TAS.

2006 *Kolárovo-Kameničná* VMp. 50

2008 *Kolárovo-Kameničná* ZMp. 50

ON. 1. Kolárovo:

1268 *Guta* VSO. II, 42

1281 *Gutha* VSO. II, 42

1312 *Guta* RDSL. I, Nr. 967

1312 *Gutta* RDSL. I, Nr. 973

1349 *Gutta* VSO. II, 42

1773, 1895 – 1907, 1927 – 1948 *Guta* Majt. 135

1786, 1863 – 1882 *Gutta* Majt. 135

1808 *Guta, Gutta* Majt. 135

1888 – 1892 *Gúta* Majt. 135

1913 – 1920 *Gúta* Majt. 135

1948 *Kolárovo* Majt. 135

2. Kameničná: → Čalovec-Kameničná

3. Tomáš (samota; Komárno):

1884 *Tomášova ps.* VM. III

1889 *Tamás major* KMp. NStráž

1920 – 34 *Tomášova ps.* VM. III re

1952 – 57 *dv. Tomáš* TM. 25

1955 – 61 *Tomášov dvor* TM. 5

1957 – 71 *Tomášov dvor* TM. 10

1971 *Tomášov mjr.* ZMp. 50

1977 *Tomáš* VSO. II, 325

1980 *Tomáš* ZMp. 50

1981 *Tomáš* GN. 11

1982 *Tomáš* VMp. 50

1991 *Tomáš* GNKo. Kom.

1995 *Tomáš* ZMp. 25

2000 *Tomáš* ZMp. 50

VN.: → Malá Částa

Etym.: Názov *Kolárovo-Kameničná* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Kolárovo* (oslavný názov na počesť Jána Kollára, sloven. básnika a predstaviteľa idey slovanskej vzájomnosti; 1793 – 1852) a *Kameničná* (→ Čalovec-Kameničná) a pomenúva kanál začínajúci sa pri meste Kolárovo a končiaci sa pri obci Kameničná. Názov *Kolárovský kanál (maď. *Guta alvégi csatorna*; *Guta* – pôv. názov mesta Kolárovo) pomenúva kanál pri meste Kolárovo.

Starší názov *Kolárovo-Tomášov dvor* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Kolárovo* (→ vyššie) a *Tomášov dvor* (starší názov samoty Tomáš; < OM. *Tomáš*, apel. *dvor*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri meste Kolárovo a končiaci sa pri samote Tomášov dvor (dnes Tomáš) v k. ú. obce Kameničná; podobne názov *Kolárovo-Tomášov dvor E* (graféma *E* slúžila na technické označovanie kanálov v sústave podobných objektov). Názov *Tomášov dvor* vznikol podľa staršieho názvu samoty Tomáš (→ vyššie), pri ktorej sa spája s Komárňanským kanálom.

Názov *Malá Částa* (maď. doklad *Kis császta mellék csatorna*) motivovala skutočnosť, že táto časť bola pôvodne súčasťou historickej trate potoka → Malá Částa.

Kolárovo-Tomášov dvor → Kolárovo-Kameničná

Kolárovo-Tomášov dvor E → Kolárovo-Kameničná

Kolárovský kanál (1) neidentifikovaný kanál v blízkosti mesta Kolárovo; pravdepodobne ide o 2 km dlhý kanál spájajúci sa s kanálom Veľká dolina na Z okraji mesta Kolárovo; ON. Kolárovo. VMp. 50: 45-32

VN.: 1906 *Guta középtósági csatorna* KMp. Kol.

1916 *Guta középtósági csatorna* KMp. Kol.

1979 *Kolárovský kanál (vedľajší odpad Kolárovo)* GN. 10

1991 *Kolárovský kanál* GNKo. Kol.

ON.: Kolárovo: → Kolárovo-Kameničná
Etym.: Názov *Kolárovský kanál* vznikol z osadného názvu *Kolárovo* (→ Kolárovo-Kameničná). Doklad *vedľajší odpad Kolárovo* vznikol ako technický názov z adj. *vedľajší*, apel. *odpad* (= odtok, kanál), ON. *Kolárovo* (porov. aj *vedľajší odpad Kolárovo* v povodí Nitry; Hladký, 2004, s. 109). Doklad *Guta középtósági csatorna* vznikol zo staršieho názvu mesta Kolárovo (*Guta*), maď. *közép* (= sloven. stred, stredný), *tóság* (< apel. *tó* – jazero) a pomenúva kanál, ktorý sa pripája ku kanálu Veľká dolina asi v polovici dĺžky jeho koryta (na mieste bývalého močaristého jazera) v smere od Kolárova; interpretujeme ho ako *Kolárovský kanál.

Lit.: Hladký, 2004, s. 109.

*Kolárovský kanál (2; *Guta alvégi csatorna*) → Kolárovo-Kameničná

Kolársky jarok jeden z pramenných tokov Stoličného potoka (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,2 km; pramení v lokalite Pri troch bukoch vo výške 570 m

n. m. v k. ú. Modra, tečie S smerom, vo výške 535 m n. m. priberá ďalšie prítoky a pokračuje ako Stoličný potok. Daktori informátori uvádzajú, že Kolársky jarok je hlavný prameň Stoličného potoka; TN. 1. Kolárske, 2. Kolárske horné, 3. Kolárske spodné.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Wagner Graben* NKKMp. Mod.

1941 *Kolársky jarok* VMH.

TN.: 1. 1854 *Wagner Berg, Wagnerberg* (Modra; vrch, les) NKKMp. Mod.

1894 *Bognár hegy* KMP. Mod.

1923 *Kolársky vrch* VTMP. 25

1955 *Bognar* ŠMO. 5

70. roky 20. stor. *Kolárske* PMp. obrys. 25

1961 *Kolárske, Wagnerberg* Lehot., 177

1982 miest. *Kolárske* Mod., Kraic, 5

2012 náreč. *Kolárské* Mod.

2. 2009 *Kolárske horné* (Modra; časť lesa) PMp. obrys. 10

3. 2009 *Kolárske spodné* (Modra; časť lesa) PMp. obrys. 10

Etym.: Názov *Kolársky jarok vznikol z TN. *Kolárske* (nem. podoba *Wagner Berg*, maď. *Bognár hegy*) < nem. apel. *r Wagner*; sloven. kolár, výrobca kolies alebo OM. *Wagner* (PP Modry z r. 1894 uvádza majiteľa viníc a pálenice Jána Wagnera: *János Wagner/Vagner*), nem. apel. *Graben* (sloven. *jarok, dolina*) a motivovala ho poloha – tok tečúci v lokalite Kolárske.

Kolársky potok p. Limbašský (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 2,6 km; pramení na Z od osady Kolárske, J od vrchu Stratený kút (602 m n. m.) a V od vrchu

Tri kamenné kopce vo výške asi 450 m n. m. v k. ú. Pezinok; pramennú oblasť toku tvorí viacero ramien, za pramenný tok sme považovali najdlhší, južne položený tok; tečie JV, v oblasti Kolárske sa stáča na S a ďalej pokračuje SV, pred zaústením (JV od nádrže Limbach) sa prudko stáča na JV a pokračuje na J; ON. Kolárske; TN. 1. Kolárske, 2. Veľký Kolársky vrch, 3. Malé Kolárske, 4. Kolárska štôlna.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Kolársky potok* VMH.

1962 *Kolársky potok* Voj. Mp. 10

1973 *Kolársky potok* ZMp. 10

1984 *Kolársky potok* VMp. 50

1986 – 1987 *Kolársky potok* ZMp. 10

1987 *Kolársky potok* ZMp. 25

1992 *Kolársky potok* THMp.

1993 *Kolársky potok* ŠMO. 5

2003 *Kolársky potok* VMp. 50

2004 *Kolársky potok* PTA. 25

2006 *Kolársky potok* ZMp. 10

2010 *Kolársky potok* ZBGIS

2018 miest. *Kolársky potok* Pez.

ON.: Kolárske (Pezinok; chatová osada, samota):

1962 *Kolárske* Voj. Mp. 10

1970 – 1984 *Kolárske* TMp. MK. 75

1983 *Kolárske* GNOBAv. Pez.

1984 *Kolárske* ZMp. 50

1987 *Kolárske* ZMp. 25

1992 *Kolárske* THMp.

1996 – 2007 *Kolárske* TMp. MK. Ba. 50

2004 *Kolárske* TMp. MK. Ba. 50

2004 *Kolárske* PTA. 25

2005 – 2007 *Kolárske* TAS. 50

2011 *Kolárske* TAS. 50

TN.: 1. 1945 *Kolársky vrch* (Pezinok; vrch, les); (455 m n. m.) ŠMP. 75

1953 Kolársky vrch Voj. Mp. 50
1959 Kolarský vrch Tmp. MK. 75
1965 – 1981 Kolársky vrch Tmp. MK.
75
1973 Kolárske ZMp. 10
1982 Kolársky vrch DubŽud., 16
1987 Kolárske ZMp. 10
1991 Kolárske VMp. 50
1991 Kolárske ZMp. 50
1992 Kolárske THMp.
1999 Kolárske PMp. Pez.
2003 Kolárske VMp. 50
2004 Kolárske PTA. 25
2005 – 2007 Kolárské TAS. 50
2006 Kolárske ZMp. 10
2006 Kolárske PMp. obrys.10. Stp.
2008 Kolárske ZMp. 50
2009 Kolárske PMp. Pez.
2011 Kolárske TAS. 50
2. 1854 *Velký kolársky vrch* (Pezinok;
súčasť lokality Kolárske) DubŽud., 214
3. 1854 *Malý kolársky vrch* (Pezinok;
súčasť lokality Kolárske; les) DubŽud.,
214
1962 *Malé Kolárske* Voj. Mp. 10
1973 *Malé Kolárske* ZMp. 10
1983 *Malé Kolárske* GNOBAv. Pez.
1987 *Malé Kolárske* ZMp. 10
1987 *Malé Kolárske* ZMp. 25
1990 – 1993 *Malé Kolárske* ŠMO. 5
1992 *Malé Kolárske* THMp.
2004 *Kolárske, Malé Kolárske* PTA. 25
2004 – 2007 *Malé Kolárske* Tmp. MK.
Ba. 50
2005 – 2007 *Malé Kolárské* TAS. 50
2006 *Malé Kolárske* ZMp. 10
4. 1973 *Kolárska štôlna* (Pezinok; les)
ZMp. 25
1983 *Kolárska štôlna* GNOBAv. Pez.
1992 *Kolárska štôlna* THMp.

1994 *Kolárska štôlna* ŠMO. 5
2004 *Kolárska štôlna* PTA. 25
2010 *Kolárska štôlna* ZBGIS

Etym.: Názov *Kolársky potok* vznikol z TN. *Kolárske*, príp. iných etymologicky súvisiacich názvov (< apel. *kolár* – výrobca kolies; lokalitu v minulosti obývali kolári), apel. *potok*.

† ***Kolesový potok** pôv. 1,6 km dlhé rameno na pomedzí k. ú. Čilistova a Šamorína; pripájalo sa zľava k Šamorínskemu ramenu (3) JZ od Čilistova; smerovalo na JV; pôvodne bolo dlhá asi 3 km, na KMp. Šamorína je pomenovaný ako *Duna ér* a rovnakým názvom aj dve krátke ramená medzi dvoma Šamorínskymi ramenami v k. ú. Šamorína; varianty: Rameno Dunaja; VN. Dunaj. VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Kerekes patak* KMp. Čil.
1894 *Duna ér* KMp. Šam.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov **Kolesový potok* motivoval tvar vodného toku (< adj. *kolesový*, maď. *kerekes* – „majúci tvar kola, okružný“; apel. *potok*, maď. *patak*). A. Belák (2010, s. 70) uvádza, že názov pomenúva vnútorné rameno Dunaja. Názov *Rameno Dunaja* (maď. *Duna ér*) motivovala skutočnosť, že ide o jedno z menších ramien Dunaja, vznikol z VN. → *Dunaj* (1); apel. *rameno* (maď. *ér*).

Lit.: Belák, 2010, s. 70.

Komárňansko-okoličniansky kanál → Komárňanský kanál, Nová Osada-Komárno

Komárňanský kanál 29,5 km (P. Dušek a Y. Velísková uvádzajú dĺžku 32,5 km; 2014, s. 89); jeden z najdôležitejších kanálov na Žitnom ostrove; odpája sa od Chotárneho kanála SZ od obce Okoč a ako kanál odvodňujúci (zavodňujúci) východnú časť Žitného ostrova smeruje na JV okolo samoty Čerhát a končí sa pri Hadovciach (časť mesta Komárno), kde sa spája s Imárskym kanálom a odtiaľ pokračuje ako kanál Nová Osada-Komárno (v 19. storočí sa spájaj prostredníctvom dnešného kanála Čalovec-Kameničná s Váhom ako Dudváh na J okraji obce Kameničná; → Čalovský Dudváh; dolná časť vznikla pripojením pôv. samostatného koryta → Gest ér pri osade Hadovce); dnes sa spája priamo s Váhom na S okraji Novej Osady; varianty; dotovaný je vodou z rieky Váh: Geszt ér, *Marcelov močiar, *Župný kanál, *Asódský kanál, *Starý Enčer, *Enčer, *Riečne rameno, *Kanál, Komárňansko-okoličniansky kanál, Okoličniansko-komárňanský kanál, Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno; ON. 1. Komárno, 2. Opatovský Sokolec, 3. Lipové, 4. Okoličná na Ostrove, 5. Asód, 6. *Riečny majer; TN. 1. Marcelová, 2. *Marcelov hon, 3. *Riečny pasienok, 4. *Riečna tón, 5. *Gest ér; VN. *Gest ér.
VMp. 50: 45-43; 34; 32
VN.: 1268 *aquam Guestre* Šmil, Nr. 179 (najvýchodnejšia časť pri osade Hadovce)
1837 – 40 *Marczi Derka* (h. č. pri obci Opatovský Sokolec), *Vármegye Csatornája* (stredná časť), *Aszod Kanális* (auch

Comitats Canal), *Öreg Encs ére* – východná časť VM. II

1869 *Vármegye Csatornája* PM.

1884 *Marczi Derka* (SZ od obce Opatovský Sokolec), *Vármegye-Csatornája* (stredná časť), *Gest ére* (pôv. samostatná časť od osady Hadovce po ústie vo Váhu) VM. III

1888 *Komárom-Ekeli csatorna* KMp. Kom.

1889 *Csatorna* KMp. Tòň, Okoč, Sok., OnO., Lip.

1889 *Folyói ér* KMp. Okoč

1889 *Csatorna, Encs ere* Kmp. ZnO.

1889 *Öreg Encs ere* KMp. OnO.

1889 *Csatorna*, (od samoty Čerhát) *Gest ér*, (od osady Hadovce) *Ekel Komáromi csatorna* KMp. NStráž

1898 *Aszód csatorna* (h. č.), *Gest ére* (dolná, pôv. samostatná časť od osady Hadovce) MTT. 75

1938 *Ekelsko-komárenský kanál* ŠMp. 75

1952 – 1957 *Okoličiansko-komárňanský kanál*, *Okoličansko-komárňanský kanál* TM. 25

1955 – 61 *Okoličniansko-komárňanský kanál* TM. 5

1957 *Okoličansko-komárňanský kanál* GŠ. 50

1957 – 71 *Okoličniansko-komárňanský kanál*, *Okoličiansko-komárňanský kanál* TM. 10

1966 *Okoličniansko-komárňanský kanál* TS., mapa

1971 *Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno*, (stred. č.) *Lipovec-Komárno, Opatovský Sokolec* ZMp. 50

1977 *Okoličiansko-komárňanský kanál* VSO. I, 174

1977 *Okoličniansko-komárňanský kanál* VSO. II, 163, 341

- 1979 *Komárňanský kanál (Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno)* GN. 10
 1982 *Komárňanský kanál* VMp. 50
 1984 *Komárňanský kanál* ZMp. 10
 1984 *Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno* ZMp. 50
 1985 – 86 *Komárňanský kanál* ZMp. 50
 1989 *Komárňanský kanál* AMp. 200
 1990 *Komárňanský kanál* MKo.
 1991 *Komárňanský kanál* GNKo. BLÚky, Bres., ZOLča, OnO., ZnO., Sokol, Bodza
 1992 *Komárňanský kanál* GNDS. Okoč
 1993 *Komárňanský kanál* ZMp. 10
 1995 *Komárňanský kanál* ZMp. 25
 1999 *Komárňanský kanál* NZK. 10
 2000 *Komárňanský kanál* ZMp. 50
 2005 *Komárňanský kanál* TAS.
 2006 *Komárňanský kanál* VMp. 50
 2008 *Komárňanský kanál* ZMp. 50
 ON.: 1. Komárno:
 1037 *Camarin* CDSL. I, Nr. 52
 1075 *Camarum* CDSL. I, Nr. 58
 1209 *Camaran* CDSL. I, Nr. 150
 1216 *Kamarun* VSO. II, 45
 1218 *Kamarn, Kamar* VSO. II, 45
 1218 *Kamarni, Kamariensi* CDSL. I, Nr. 231
 1223 *Kamaron* VSO. II, 45
 1230 *Kamarim* VSO. II, 45
 1235 *Camariensi* CDSL. I, Nr. 460
 1235 *Kamarun* CDSL. I, Nr. 455
 1239 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 56
 1243 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 122
 1242 *Comarun* CDSL. II, Nr. 110
 1244 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 160
 1245 *Komaron* CDSL. II, Nr. 187
 1247 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 262
 1252 *Camariensi* CDSL. II, Nr. 396
 1253 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 432, 433
 1255-56 *Kamarum* CDSL. II, Nr. 489
 1256 *Camariensis* CDSL. II, Nr. 557
 1258 *Camarun* CDSL. II, Nr. 597
 1260 *Kamarun* CDSL. II, Nr. 661
 1266 *Kamarum* Stanislav, 2004, s. 238
 1268 *Camarun* VSO. II, 45
 1270 *Cumarum* Stanislav, 2004, s. 238
 1271 *Komárom* Stanislav, 2004, s. 238
 1283 *Kamar, Kamarun* VSO. II, 45
 1301 *Kamarun* RDSL. I, Nr. 1
 1304 *Comarun* RDSL. I, Nr. 297
 1306 *Kamarom* RDSL. I, Nr. 414
 1306 *Comarun* RDSL. I, Nr. 429, 430
 1307 *Comarun* RDSL. I, Nr. 490
 1308 *Comarum* RDSL. I, Nr. 586
 1309 *Comarum* RDSL. I, Nr. 696
 1309 *Kamarun* RDSL. I, Nr. 717
 1309-13 *Comar[un]* RDSL. I, Nr. 653
 1310 *Comarum* RDSL. I, Nr. 753, 815
 1315 *Kamarun* RDSL. II, Nr. 51
 1316 *Kamarun* RDSL. II, Nr. 130
 1317 *Kumarun* RDSL. II, Nr. 226
 1317 *Kamarun* RDSL. II, Nr. 248, 254
 1317 *Camaron* RDSL. II, Nr. 268, 283
 1317 *Camarum* RDSL. II, Nr. 228
 1319 *Kamarum* RDSL. II, Nr. 441
 1321 *Kamaryno* RDSL. II, Nr. 662
 1322 *Kamaron* RDSL. II, Nr. 834
 1323 *Kamarun* RDSL. II, Nr. 1126
 1345 *Kamarun* VSO. II, 45
 1773 *Comaromium, Komárom, Komorn, Komarno* Majt. 135
 1786 *Komorn, Comaromium, Komárom, Komárno* Majt. 135
 1808 *Comaromium, Komárom, Komorn, Komárno* Majt. 135
 1863 – 1913 *Komárom* Majt. 135
 1920 – 1938 *Komárno* Majt. 135
 1938 – 1945 *Komárom* Majt. 135
 1945 *Komárno* Majt. 135

2. Opatovský Sokolec (časť obce Okoč):
 1243 *Zolonta* VSO. II, 349
 1267 *Zalorchazakalus* VSO. II, 349
 1268 *Villa superior, que eciam Zakalus nomanitur* VSO. II, 349
 1323 *Felzakalus* VSO. II, 349
 1773 *Apáczá-Szakalos* Majt. 211
 1786 *Apáczá-Sakálosch* Majt. 211
 1808 *Apáczá-Szakállós* Majt. 211
 1863 *Apáczaszakállós* Majt. 211
 1873 *Apáczaszakállás* Majt. 211
 1877 – 1920 *Apáczaszakállás* Majt. 211
 1927 – 1938 *Apáczá-Szakállás* Majt. 211
 1938 – 1945 *Apáczaszakállás* Majt. 211
 1945 – 1948 *Apáczá-Szakállás* Majt. 211
 1948 – 1976 *Opatovský Sokolec* Majt. 211
3. Lipové: → Holiare-Lipové
4. Okoličná na Ostrove:
 1220 *Eel* (pravdepodobne malo byť *Ecl*) Kiss, 1988, s. 413
 1229 *Ekly* VSO. II, 341
 1244 *Ekly* CDSL. II, Nr. 177
 1247 *Ekly* CDSL. II, Nr. 262
 1247 *Ecly* CDSL. II, Nr. 284
 1252 *Ecli* CDSL. II, Nr. 393
 1261 *Ekl* VSO. II, 341
 1425 *Ekel* VSO. II, 341
 1495 *Ekel*, *Ekell* VSO. II, 341
 1773 *Ekell* Majt. 211
 1786 *Ekel* Majt. 211
 1808 *Ekel* Majt. 211
 1863 – 1948 *Ekel* Majt. 211
 1948 *Okoličná na Ostrove* Majt. 211
5. Asód: → Asód-Čergov
6. *Riečny majer (samota; Okoličná na Ostrove):
 1837 – 40 *Folyó M. H.* VM. II
 1884 *Folyó-m.* [major] VM. III
 1898 *Folyó mjr.* MTT. 75
- TN.: 1. 1889 *Marczi gyúr dereka* KMp. Okoč
 1955 – 61 *Marczigyúrdereka* (pole) TM. 5
 1957 – 71 *Marcelova úžina* (*Marczigyúrdereka*) TM. 10
 1979 *Marcelová* (*Marcelova úžina*) GN. 10
 1982 *Marcelová* VMp. 50
 1984 *Marcelová úžina* ZMp. 10
 1992 *Marcelová* (*Marcelová úžina*) GNDS. Okoč
 1993 *Marcelová* ZMp. 10
 1995 *Marcelová* ZMp. 25
2. 1955 – 61 *Marczi dülő* (pole) TM. 5
3. 1889 *Folyói legelő* KMp. Okoč
4. 1889 *Folyoi tanya* KMp. Okoč
5. 1247 *Gvestre* CDSL. II, Nr. 284
 1837 – 40 *Gestre* (ies, pasienok medzi osadami Tomáš a Hadovce) VM. II
 VN.: → *Gest ér (→ kapitola Názvy vodných plôch...)
 Etym.: Názov *Komárňanský kanál* vznikol z osadného názvu *Komárno* (pôvodne *Комарънѣ: < psl. adj. *komarъnѣ (*jb*) (= obývaný komármi) < *komarъ / *komarъ* (= komár, zool. komár pisklavý, *Culex pipiens* L.); suf. *-nѣ* > *-en* > *-no*; v maď. pravidelne slovan. *-ъnѣ* > *-on* (Stanislav, 2004, s. 238; ESSJa., 10, s. 169 – 171), apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastri mesta Komárno. Podľa L. Kissa (1988, s. 772) je pravdepodobnejší vznik názvu z OM. *Komár* (podľa mena prvého išpána župy). Názov *Asódský kanál (*Aszod Kanális*) motivovala skutočnosť, že je situovaný vedľa samoty Asód → (Asód-Čergov). Názvy *Okoličniansko-komárňanský kanál* (nesprávne *Ekelsko-komárenský*

kanál, Okoličiansko-komárňanský kanál, Okoličiansko-komárňanský kanál) vznikol z osadného názvu *Okoličná* [na Ostrove] (J. Stanislav ho odvodzuje od adverb., prepoz. i part. *okolo*; názov pravdepodobne vznikol v tejto podobe len úpravou maďarskej podoby názvu *Ekel*, L. Kiss predpokladá, že názov *Ekel* vznikol z nem. OM. *Eck(e)l* > *Eckle*, *Eckli* > *Ekel*; porov. Stanislav, 2004, s. 321; Kiss, 1988, s. 413).

Názov *Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Opatovský Sokolec* (pôvodne asi *Sokolъ < stsl., všeslovan. *sokolъ*, maď. *sólyom*; apel. *sokol* – vták z rodu sokol, Falco; občas sa zvykne odvodzovať aj od maď. apel. *szakáll* – brada (porov. Stanislav, 2004, s. 394; Kiss, 1988, s. 104); adj. *opatovský* – prináležiaci opátstvu < *opát* (maď. *apát*) – predstavený kláštora; obec od 13. storočia patrila klariskám na Margitinom ostrove a od 17. st. kláštora na Panónskej hore; VSO. II, s. 349), *Lipové* (< apel. *lipa*, bot. lipa veľkolistá, *Tilia platyphylla* Scop.; lipa malolistá, *Tilia cordata*) a Komárno (→ vyššie) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Opatovský Sokolec, smerujúci okolo obce Lipové a končiaci sa pri meste Komárno. Starší názov *Kanál (maď. *Csatorna*) vznikol ako technický názov.

Názov *Župný kanál (maď. *Vármegye Csatornája*, nem. auch *Comitats Canal*) motivovala skutočnosť, že kanál prechádza západnou časťou bývalej Komárňanskej župy.

Osobitnú skupinu tvoria názvy, ktoré sa vzťahovali len na niektoré časti dnešné-

ho Komárňanského kanála. Pôvodne to boli samostatné objekty, väčšinou močiare alebo krátke močaristé korytá, ktoré boli upravované a spájané v 2. pol. 19. st. alebo na prelome 19. a 20. storočia. Niektoré charakterizujeme pri iných heslách:

*Gest ér (pôvodne samostatné krátke koryto pri mieste záustenia dnešného Komárňanského kanála → *Gest ér),

*Marcelov močiar (< TN. *Marcelová*, maď. *Marczi dereka* < OM. *Marcel*, maď. *Marcell*; → Chotárny kanál),

*Starý Enčer (maď. *Öreg Encs ére*) a *Enčer (maď. *Encs ér*) – pôvodne vodný tok, do ktorého ústil *Malý Enčer → *Dropí kanál*; < nem. OM. *Entsch*, *Entz*, príp. maď. OM. *Endre*; Kiss, I, s. 418; J. Stanislav ho odvodzuje od slovan. hypokor. podoby mena Ján – **Jenč-*, alebo **Janč-* > maď. *Encs-* (2004, s. 148).

Názov *Riečne rameno (maď. *Folyói ér*) motivovala skutočnosť, že pri obci Okoč bolo koryto výrazne širšie a pripomínalo rieku (< maď. *folyó* = rieka, *ér* = rameno).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305, 495.

† ***Koniarske rameno** 3 km dlhé zaniknuté močaristé rameno s dvomi ďalšími ramenami; pravdepodobne sa pôvodne odpájalo od Čiližského potoka S od lokality Farský les medzi obcami Baka a Gabčíkovo, smerovalo na J až JZ a časť až k pôvodnému toku Dunaja; časť koryta je rozpoznateľná v teréne v lokalite Farský les (je na ňom dnes vybudovaná aj J časť kanála Gabčíkovo-Topolníky).

VMp. 50: [45-31]

1782-84 *Csikoschir* VM. I

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe *Csikós ér (< maď. apel. *csikós* – pastier koní, koniar, apel. *ér* – jarok, rameno). Motivovala ho azda skutočnosť, že pastieri koní ho využívali na napájanie zvierat, interpretujeme ho ako *Koniarske rameno.

Koszorkő čiastočne zaniknuté 1,5 km dlhé oblé pravostranné rameno Čalovského Dudváhu S od obce Zlatná na Ostrove; dnes sa sčasti spája s Lúčnym kanálom.

VMp. 50: 45-34 (čiastočne zaniknutý)
1889 *Koszorkő* KMp. ZnO.

Etym.: Názov nie je jasný; azda vznikol zo staršieho sloven. názvu **Kocur-* (ten z OM. **Kocur-*) > maď. **Koszor-* (porov. Kiss, I, s. 784), maď. apel. *kő* (= kameň).

Kotliba-Varjaš → Vranie-Kotliba

Kotlibský kanál 1,6 km; kanál spájajúci kanál Gabčíkovo-Nárad s Čiližským potokom V od obce Gabčíkovo pri samote Kotliba; ON. Kotliba.

VMp. 50: 45-31

VN.: 2006 *Kotlibský kanál* VMp. 50

ON.: Kotliba: → Vranie-Kotliba

Etym.: Názov *Kotlibský kanál* vznikol z osadného názvu *Kotliba* (< azda podľa OM. *Kotliba*; porov. *Kotleba* < nem. *Gott lieb!* – sloven. Boh miluje; porov. Majtán, 2014, s. 48).

Kozí chrbát → Račí potok (1)

Kračany-Bohel'ov 8 km; kanál začínajúci sa SV od obce Vrakúň, smeruje súbežne s Bohel'ovským kanálom na

JV, spája sa s Chotárnym kanálom JV od obce Bohel'ov v lokalite Bendovo; variant: Čalovo-Kračany; ON. 1. Kračany, 2. Bohel'ov, 3. Čalovo (dnes Veľký Meder).

VMp. 50: 45-32, 31

VN.: 1971 *Čalovo-Kračany* ZMp. 50

1976 *Čalovo-Kračany* ZMp. 10

1979 *Kračany-Bohel'ov* (*Čalovo-Kračany*) GN. 10

1982 *Kračany-Bohel'ov* VMp. 50

1984 *Čalovo-Kračany* ZMp. 10

1985 *Kračany-Bohel'ov* ZMp. 50

1992 *Kračany-Bohel'ov* (*Čalovo-Kračany*) GNDS. Maď, Vrak.

1993 *Kračany-Bohel'ov* ZMp. 10

1994 *Kračany-Bohel'ov* ZMp. 25

1992 *Kračany-Bohel'ov* GNDS. Boh., Pad.

1999 *Kračany-Bohel'ov* TMp. 154

2000 *Kračany-Bohel'ov* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Kračany-Bohel'ov* TAS.

2006 *Kračany-Bohel'ov* VMp. 50

2008 *Kračany-Bohel'ov* ZMp. 50

ON.: 1. Kračany: → Kračiansky kanál (1)

2. Bohel'ov: → Bohel'ovský kanál

3. Čalovo (dnes Veľký Meder): → Veľký Meder-Holiare

Etym.: Názov *Kračany-Bohel'ov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu Kračany (→ Kračiansky kanál; 1) a *Bohel'ov* (→ Bohel'ovský kanál) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Kračany a končiaci sa pri obci Bohel'ov. Názov *Čalovo-Bohel'ov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. Čalovo (predchádzajúci názov mesta Veľký Meder; názov vznikol v r. 1948 ako názov

odkazujúci na historický názov Malého Dunaja (*Čalov) a stredovekú osadu *Čalov alebo *Čalovo; porov. aj *Čalovec* – pôv. *Mederč* < etnonymum *Megyer*) a *Bohelov*. Pomenúva kanál začínajúci sa pri obci *Čalovo* (dnes *Veľký Meder*) a končiaci sa pri obci *Bohelov*.

Kračiansky kanál (1) 4,5 km; začína sa v lokalite *Lúčne SV* od obce *Jurová*, smeruje na *SV*, sprava sa spája s kanálom *Vojka-Kračany*; variant: **Amadskokračiansky*; ON. 1. *Kračany* (názov *Kračany* s konkrétnym prívlastkom má 12 pôv. susediacich osád, napr. *Šiposove K.*, *Moravské K.*, *Kyncelove K.*, *Pinkove K.*, *Etreho K.*, *Kráľovičove K.* a pod.; ktorými sa začali diferencovať od 13. – 15. storočia, predtým sa uvádzajú pod spoločným názvom, porov. doklad z roku 1240 *tres ville Caracha*; VSO. II, s. 58; väčšina z pôvodne samostatných obcí sa stala neskôr súčasťou *Kostolných Kračian* a *Kráľovičových Kračian*), 2. *Amadeho Kračany* (miestna časť *Kostolných Kračian*); OM. *Amade*; VN. 1*Kračianske lúky, 2. *Vojka-Kračany*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1970 *Amadé-Karcsai* VVMp. 50

1971 *Kračiansky kanál* VMp. 50

1978 *Kračiansky kanál* ZMp. 10

1983 *Kračiansky kanál* VMp. 50

1990 *Kračianský kanál* ZMp. 10

1992 *Kračiansky kanál* GNDS. Vrak.

1992 *Kračiansky kanál* (*Kračianský kanál*) GNDS. KosK.

1993 *Kračiansky kanál* VMp. 50

1994 *Kračiansky kanál* ZMp. 25

1999 *Kračiansky kanál* TMp. 143

2003 *Kračiansky kanál* VMp. 50

2005 *Kračiansky kanál* TAS.

2006 *Kračiansky kanál* TAS.

2008 *Kračiansky kanál* TASR. 50

ON.: 1. *Kračany*:

1215 *Corcha* CDSL. I, Nr. 198

1218 *Corcha* SJ. I, 245

1231 *Korosa* CDSL. I, Nr. 382

1240 *tres ville Caracha* CDSL. II, Nr. 66, 70; VSO. II, 58

1243 *Karacs* SJ. I, 245

1243 *Karasha* CDSL. II, Nr. 142

1248, 1249 *Karchan* VSO. II, 58

1249 *Karasa*, *Kanisa* CDSL. II, Nr. 345

1253 *Karcsa*, *Karcha* VSO. II, 58

1255 *Karcha* CDSL. II, Nr. 471, 488, 510

1256 *Karacha* CDSL. II, Nr. 552, 553

1271 *Karcha* Stanislav, SJ. I, 245

1307 *Karcza* RDSL. I, Nr. 523

1308 *Karcha* RDSL. I, Nr. 571

1322 *Karcha* RDSL. II, Nr. 851

2. *Amadeho Kračany*:

1390 *Amadekarcha* VSO. II, 58

1773 *Amode-Karcsa*, *Amade-Karcsa* Majt. 139

1786 *Amade-Karcscha* Majt. 139

1808 *Amadé-Karcsa* Majt. 139

1863 *Amadékartsa* Majt. 139

1873 – 82 *Amadékarcsa* Majt. 139

1888 *Siposkarcsa és Amadékarcsa* Majt. 139

1892 – 1907 *Siposamadékarcsa* Majt. 139

1913, 1938 – 1945 *Amadékarcsa* Majt. 139

1920 *Amadékarcsa*, *Siposamadékarcsa* Majt. 139

1927 – 38 *Amadeovské Korčany*, *Amadé-Karcsa* Majt. 139

1945 – 48 *Amadeovské Korčany*, *Amadé-Karcsa* Majt. 139

1948 – 73 *Amadeovské Kračany* Majt. 139

1973 – *Amadeho Kračany* Majt. 139

OM.: 1999 *Amade* SŽO., 115

VN.: 1. → *Kračianske lúky (kapitola Názvy vodných plôch...)

2. → Vojka – Kračany.

Etym.: Názov *Kračiansky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. [*Kostolné, Amadeho, Šipošove, Moravské*] *Kračany*; sufix -sky, apel. kanál. J. Stanislav (SJ. I, 245) osadný názov rekonštruuje ako sloven. *Krača (< OM. *Krak-* + poses. suf. -ja, teda *Krakova* [*ves*]; porov. aj Stanislav, 2008, s. 32); autori SŽO. (1999, s. 114) pripúšťajú vznik názvu aj z maď. OM. *Karcsa* či z maď. apel. *karča* „staromaďarská súdna funkcia“.

Názov **Amadskokračiansky* [*kanál*] motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Amadeho Kračany* (< OM. *Amade*; vlastníckmi Kračian boli aj členovia grófskej rodiny Amadeovcov; porov. SŽO., 1999, s. 115); sufix -sky.

Kračiansky kanál (2) → Mliečanský kanál

Kráľová → Stoličný

Kráľovská voda → Stoličný

Kráľovský potok → Stoličný potok

Kratina p. Vajnorský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 1,5 km; umelo vybudovaný kanál sa začína v lokalite Uhliská (v minulosti pokračoval severnejšie až po lokalitu Dlhé) na Z okraji

mestskej časti Bratislava-Vajnory, tečie mierne SV smerom, končí sa na S od časti Bratislava-Vajnory na hranici lokalít Koncové a Štrkové; variant: Kvačina; TN. Kráčina.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1967 *Kvačina* ZVMp. 50

1971 *Kvačina* ZMp. 50

1974 *Kratina* ZMp. 10

1984 *Kvačina* ZMp. 50

1985 – 1988 *Kratina* ZMp. 10

1987 *Kratina* ZMp. 25

1989 *Kvačina* ZMp. 50

1991 *Kratina* VMp. 50

1991 *Kratina* ZMp. 25

1991 *Kratina* ZMp. 50

1994 *Kratina* (*Kvačina*) GNOBA. Vaj.

1999 *Kratina* ZMp. 10

2003 *Kratina* VMp. 50

2006 *Kratina* ZMp. 10

2008 *Kratina* ZMp. 50

2010 *Kratina* ZBGIS

TN.: 1895 *Kracina, Kraczina* (Vajnory; úzky hon) KMp. Vaj.

Etym.: Názov *Kratina* vznikol transonymizáciou TN. *Kratina* (náreč. *Krácina* < náreč. apel. *kratina, krátčina, kráčina*, krátka roľa; SSN. I., 1994, 867) a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Kvačina* je nesprávnym zápisom; motiváciu apel. *kvač* „mokrú, rozbahnená pôda po hustom daždi alebo topiacom sa snehu“ (SSSJ, 2, s. 866) nepredpokladáme.

Krátky kanál 2,5 km; kanál vybudovaný na JV zvyškoch močaristého koryta → *Ruského ramena, začína sa v lokalite Tónska pustatina a končí sa SZ od obce Okoč; varianty: *Ruské rameno, Belá;

ON. Jánošíkovo na Ostrove (predtým Belá/Béle); VN. † *Ruské rameno.

VMp. 50: 45-32

1837 – 40 *Orosz Ágh* VM. II

1884 *Orosz Ágh* VM. III

1971 *Béle* ZMp. 50

1978 *Belá* ZMp. 50

1979 *Krátky kanál (Béle)* GN. 10

1982 *Krátky kanál* VMp. 50

1984 *Krátky kanál* ZMp. 10

1985 *Krátky kanál* ZMp. 50

1992 *Krátky kanál* GNDS. Okoč

1993 *Krátky kanál* ZMp. 10

1999 *Krátky kanál* TMp. 154

2000 *Krátky kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Krátky kanál* TAS.

2006 *Krátky kanál* VMp. 50

2008 *Krátky kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Krátky kanál* motivovala relatívna dĺžka kanála, vznikol z adj. *krátky*, apel. *kanál*.

Názov *Belá* vznikol podľa staršieho názvu osady Jánošíkovo na Ostrove (*Belá*, maď. *Béle*; → Belský kanál) a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri osade Belá (dnes Jánošíkovo na Ostrove).

Názov *Ruské rameno (maď. *Orosz ág*) → † *Ruské rameno.

† ***Krivé rameno** zaniknutá najjužnejšia časť Lúčneho kanála S od obce Zlatná na Ostrove, ktorá zanikla po vybudovaní kanála Čalovec-Kameničná; spájal sa s Komárňanským kanálom.

VMp. 50: [45-34]

1889 *Horgasér* KMp. ZnO.

Etym.: Názov motivoval zakrivený, hákovitý tvar ramena (maď. adj. *horgas* – hákovitý, apel. *ér* – rameno, jarok), interpretujeme ho ako *Krivé rameno.

† ***Krivý Dunaj** presne nelokalizované zaniknuté rameno pri Mliečne (časť mesta Šamorín) na mieste dnešnej zdrže Hrušov; podľa P. Pišúta (2006) vzniklo po r. 1780, keď sa od Dunaja v dôsledku usadzovania sedimentov odtrhli niektoré staršie ramená a pri zvýšení prietoku v Dunaji sa tu utvárali nové bočné ramená; jeho reliktom možno je → *Kolesový potok.

VMp. 50: [44-23;24;42]

1845 *Görbe Duna, Curved Danube* Pišút, 2006

Etym.: Názov *Krivý Dunaj motivoval tvar ramena (< maď. *görbe* – krivý, nem. e *Kurve* – krivka, *kurvig* – zakrivený); VN. *Dunaj* (maď. *Duna*, nem. *Danube*).

Krivý jarok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,4 km; pramení S od lokality Haverlová vo výške 550 m n. m. v k. ú. Modra, tečie JV smerom cez chatovú osadu, ústi na J od lokality Panský dom vo výške 470 m n. m.; TN. *Krivé*.

VMp. 50: 34–44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Gebogener Graben* NKKMp. Mod.

2012 náreč. *Kriví járek* Mod.

TN.: 2012 náreč. *Krivé* Mod.

Etym.: Názov *Krivý jarok* (nem. *Gebogener Graben*) motivoval tvar vodného toku (meandre) v doline a vznikol z nem. adj. *gebogener* (sloven. zakrivený, kľukatý), apel. *r Graben* (sloven. jarok, dolina), príp. vznikol z TN. *Krivé* (< adj. *krivý* < psl. *krivъ < ide. *(s)ker-; krútiť, ohýbať; Králik, 2015, s. 301).

+ ***Křížne rameno** zaniknuté močaristé koryto dlhé asi 2 km na J okraji obce Topolníky v dnešnej lokalite Křížne hony, smeroval na JV a pôvodne bol spojený s *Čanádskym jazerom (asi bol ramenom pôv. koryta na mieste dnešného Ohradskeho kanála; TN. Křížne hony. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1837 – 40 *Kereszt Ágh* (močaristý les) VM. II

TN.: 1884 *Kereszt-ágh* (polia) VM. III

1893 *Köröszt ág* (pole) KMP. DŠtál

1920 – 34 *Kereszt-ágh* VM. III re

1952 – 57 *Křížne hony* TM. 25

1971 *Křížne hony* ZMp. 50

1982 *Křížne hony* VMp. 50

1985 *Křížne hony* ZMp. 50

1992 *Křížne hony* (pole) GNDS. Topol.

2008 *Křížne hony* ZMp. 50

Etym.: Názov *Křížne rameno motivovala skutočnosť, že močiar smeroval naprieč poľami, ktoré rozdeľoval. Vznikol z verb. *křížovať*, *křížit'* (< apel. *kříž*, maď. *kereszt*) apel. *rameno* (maď. *ág*).

Krkavčí potok p. Limbašský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 7,1 km; pramení na JZ svahu kopca Koží chrbát (542 m n. m.) vo výške asi 510 m n. m. v k. ú. Limbach, tečie prevažne JV smerom, v lokalite Kotlíky (J od obce Limbach) mení smer na SV a až pri ústí (pri Strapákovom mlyne) v k. ú. Pezinok-Grinava sa mierne stáča na J; variant: Rakový potok (3); ON. Krkavec, TN. 1. Krkavec, 2. *Krkavčí chodník. VMp. 50: 44-22

VN.: 1991 *Krkavčí potok* VMp. 50

1993 *Krkavčí potok* ŠMO. 5

1999 *Krkavčí potok* ZMp. 10

1999 *Rakov potok* PMP. Pez.

2003 *Krkavčí potok* VMp. 50

2004 *Krkavčí potok* ZMp. 10

2009 *Rakov potok* PMP. Pez.

2010 *Krkavčí potok* ZBGIS

2018 miest. *Krkavčí potok* Pez.

ON.: 1956 *Hájovňa Krkavec* VTMP. 25 (Grinava)

1957 *Hájovňa Krkavec* VTMPš. 50

1967 *Krkavec* ZVMp. 50

1968 *Hájovňa Krkavec* Voj. Mp. 10

1974 *Hájovňa Krkavec* ZMp. 10

1983 *Krkavec* GNOBAv. Pez.

1984 *Krkavec* Tmp. MK. 75

1990 *horáreň Krkavec* ŠMO. 5

1991 *horáreň Krkavec* VMp. 50

1991 *horáreň Krkavec* ZMp. 50

1996 – 2007 *Krkavec* Tmp. MK. Ba. 50

1999 *Krkavec* PMP. Pez.

2003 *horáreň Krkavec* VMp. 50

2004 *Krkavec* PTA. 25

2005 – 2007 *Krkavec* TAS. 50

2008 *horáreň Krkavec* ZMp. 50

2009 *Krkavec* PMP. Pez.

2011 *Krkavec* TAS. 50

2017 *Hájovňa Krkavec* Mysl. KJÚLŠ

TN.: 1. 1953 *Krkavec* (Grinava, Limbach; vrch; 349 m n. m.) Voj. Mp. 50

1959 – 1984 *Krkavec* Tmp. MK. 75

1968 *Krkavec* Voj. Mp. 10

1983 *Krkavec* GNOBAv. Pez.

1996 – 2007 *Krkavec* Tmp. MK. Ba. 50

2003 *Krkavec* VMp. 50

2004 *Krkavec* PTA. 25

2005 – 2007 *Krkavec* TAS. 50

2010 *Krkavec* ZBGIS

2011 *Krkavec* TAS. 50

2. 1895 *Rabensteig* (Limbach; lesná cesta) KMP. Mysl.

Etym.: Názov *Krkavčí potok* vznikol

z TN. *Krkavec* (< apel. *krkavec*, lat. *Corvus corax*; < verb. *krkati*; Machek, 2010, s. 292), apel. *potok*; podľa výskytu krkavcov; prípadne vznikol z ON. alebo TN. *Krkavec*.

Názov *Rakový potok* (*Rakov potok*) vznikol z adj. *rakový* (< apel. *rak* → *Rakový* potok (1), apel. *potok*) a motivoval ho výskyt rakov). Názov vznikol pravdepodobne prenesením zo susedného, severnejšieho toku Račí potok.

† ***Krutňava** dve zaniknuté krátke močaristé ľavostranné ramená v zákrute Klátovského ramena na S okraji obce Trhová Hradská (tzv. *víry* vznikali v časoch väčších povodní, keď terénne zníženie na dlhší čas zaplnila povodňová voda).

VMp. 50: [45-32]

1893 *Örvény Duna* KMp. THrad.

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *örvény* (= sloven. *krutňava*, vodný vír), VN. *Duna* (= Dunaj). Motivovala ho skutočnosť, že na mieste zaplavenia alebo zaústenia vznikol fyzikálny efekt pripomínajúci vodný vír. Interpretujeme ho ako **Krutňava* (v komunikačnej sfére obyvateľov regiónu sa používa na pomenovanie podobných vodných objektov, ktoré vznikli počas povodne, apel. *vír*).

Kučišdorfská dolina → Trniansky potok

Kučišdorfský potok → Trniansky potok

*Küllő-Akalos → Lúčný kanál

Külsópiri I. → Husí kanál, Dropí kanál

Külsópiri II. → Husí kanál

Kürti → Belský kanál, Ohradský kanál

Kvačina → Kratina

Kvočí kanál 5 km; pôvodne azda vodný tok; začína sa S od obce Trávnik v lokalite Malá Muňota, smeruje najskôr na JZ, potom na JV cez obec Trávnik a na S okraji osady Ronka (k. ú. obce Klížska Nemá) sa spája s kanálom Čičov-Klížska Nemá; variant: **Kvokavý jarok*.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Kotló* KMp. Tráv.

1971 *Kotlosér* ZMp. 50

1979 *Kvočí kanál* (*Kotlosér*) GN. 10

1984 *Kvočí kanál* ZMp. 50

1991 *Kvočí kanál* GNKo. Tráv.

1992 *Kvočí kanál* VMp. 50

1993 *Kvočí kanál* ZMp. 10

1999 *Kvočí kanál* TMp. 154

2000 *Kvočí kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Kvočí kanál* TAS.

2006 *Kvočí kanál* VMp. 50

2008 *Kvočí kanál* ZMp. 50

TN.: 1889 *Kotló* (lúka) KMp. Tráv.

Etym.: Názov *Kvočí kanál* vznikol prekladom staršieho maď. názvu *Kotlosér* (< maď. *kotlós* = *kvokavý* zo zvukomalebného *kvok*, *kvo-kvo*; porov. SSJ. 1, s. 805, maď. apel. *ér* (= jarok, rameno; **Kvokavý jarok*); apel. *kanál* (motivácia nie je jasná). Vzhľadom na prvý doklad v podobe *Kotló* sa nedá vylúčiť ani pôvod z domáceho **Kotlov* < OM. *Kolta*, príp. motivácia terénnou zníženinou (porov. VN. *Kotlovina* v povodí Dudváhu).

Lit.: Hladký, 2011, s. 73.

***Kvokavý jarok** (Kotlosér) → Kvočí kanál

Kyškyn 1,4 km (dĺžka kanála po miesto, kde sa spája s Čiernou vodou, bola ešte v 20. stor. asi 4 km); kanál sa v lokalite Rákoš odvádza z kanála Reca-Úľany (slúži tu na odvodnenie prilahlých polí a pasienkov), smeruje na JV a medzi lokalitami Rákoš a Tarnocké sa stráca; podľa záznamov zo ZVMp. 50 z r. 1971 odtekal ako občasný tok zo Stoličného potoka priamo do Čiernej vody. Podľa novších mapových materiálov kanál vytekal z dnešného kanála Reca-Úľany, J od lokality Dolné Čady priberal *Malé jazero a J od železničnej trate sa spájal s Čiernou vodou (prepojenie dnes už nejestvuje, je zazemnené); varianty: *Starý potok, Suchý potok, Réca; TN. 1. Horný Kišov, 2. Dolný Kišov, 3. Pri Suchom potoku.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1892 *Ó patak* KMp. PÚ.

1936 *Kiškin* ŠMp. 25

1938 *Kiškin* ŠMp. 75

1952 *Kiškin* ŠMp. 25

1966 – 2004 *Kyškyn* MEN

1969 – 1970 *odpad* *Kyškyn* VMp. 50

1970 *Kyškyn* ZVMp. 50

1971 – 1975 *odpad* *Kyškyn* ZMp. 50

1975 *odpad* *Kyškyn* ZMp. 10

1979 *Kyškyn* GNZMp. 50, 57

1986 *Kyškyn* ZMp. 50

1991 *Kyškyn* ZMp. 50

1992 *Kyškyn* ZMp. 10

1992 *Kyškyn* VMp. 50

1993 *Kyškyn* (*odpad* *Kyškyn*) GNOG. PÚ.

1994 *Kyškyn* ZMp. 25

2000 *Kyškyn* ZMp. 50

2003 *Kyškyn* VMp. 50

2008 *Kyškyn* ZMp. 50

2009 *občasný potok* *Kyškyn* Mocik., 23

2012 náreč. *Suchí potok* PÚ.

2012 náreč. *kanál Réca* VG.

TN.: 1. 1965 *Horný Kišov* (Pusté Úľany; hon, pasienky) VTMp. 10

1972 *Horný Kišov* ZMp. 10

1980 *Kišov horný* ŠMO. 5

2010 *Horný Kišov* ZBGIS

2. 1980 *Kišov dolný* (Pusté Úľany; hon, pasienky) ŠMO. 5

3. 1966 *Pri suchom potoku, Pri Suchom potoku* (Pusté Úľany, trávnatá plocha) MEN

2004 *Pri suchom potoku, Pri Suchom potoku* MEN

Etym.: Názov *Kyškyn* je nejasný. Vznikol azda z maď. adj. *kis* (= sloven. malý), sloven. sufixu *-ín*. Nie je jasné, či vznik VN. motivoval TN., alebo naopak, prípadne, či VN. *Kyškyn* súvisí s → VN. *Malé jazero.

Názov *Starý potok (Ó patak; → VN. Reca-Úľany) sa preniesol na kanál *Kyškyn* zo samostatného vodného toku, s ktorým sa kanál spájal. Vznikol z adj. *starý* (maď. *ó*), apel. *potok* (maď. *patak*). Rovnakým spôsobom vznikli aj názvy *Reca* a *Suchý potok* → Reca-Úľany.

L, Ľ

† ***Labanský jarok** dnes neznáme močaristé koryto medzi obcami Čalovec a Kameničná (v teréne je identifikovateľné pri dnešnom Tibátskom kanáli; V. Šmilauer ho lokalizoval J od obce Čalo-

vec s poznámkou, že je možno identifiké s dnes neidentifikovaným jazerom → *Labvány, čo je však vzhľadom na vzdialenosť nepravdepodobné – podľa kartografických diel z 19. st. ide asi o prevažne zaniknuté oválne koryto s dĺžkou asi 2 km V od obce Čalovec pri kanáli Kolárovo-Kameničná; variant: Sövényhát; TN. Sövényhát.

VMp. 50: [45-43]

VN.: 1268 *ad piscinam Laboan Šmil*, Nr. 177

1898 *Lábány ére* MTT. 75

1971 *Sövényhát* ZMp. 50

TN.: 1837 – 40 *Sövényhát* (lúka) VM. II

1889 *Lábán és Sövényhát* KMp. Kam.

1955 – 61 *Laban a Ohrada* (*Lábán és Sövényhát*) TM. 5

1957 – 71 *Laban a Ohrada* TM. 10

1986 *Laban* ZMp. 10

1991 *Laban* (pole) GNKo. Kam., Martovce

1993 *Laban* ZMp. 10

1995 *Laban* ZMp. 25

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 305) pokladá presné znenie a etymológiu názvu za nejasné, aj keď sa pokúsil o rekonštrukciu v podobe *Lábányere. Nevylučuje, že môže ísť o názov toho istého objektu, ktorý analyzujeme v hesle → *Labvány; kapitola *Názvy vodných plôch...*).

Maď. názov *Sövényhát* vznikol podľa TN. *Sövényhát* (< maď. apel. *sövény* – prútená ohrada, stena), *hát* (= chrbát); porov. Kiss, II, s. 495.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

Ladová voda p. Čierna voda (→ Malý Dunaj), 6,5 km; kedysi rameno Malého Dunaja, vo VM. I rameno Čiernej

vody, ktoré vytekalo J od obce Farná cez Ivanku, SV k obci Bernolákovo (v tomto čase Čierna voda (1) nevytekala pri Šúre, ako je to zaznačené na VM. II a VM. III, ale tvorila rameno Malého Dunaja); v súčasnosti vyteká zo Šúrskoho kanála na S okraji obce Ivanka pri Dunaji v lokalite Záhrada, pri obci meandruje, tečie prevažne SV smerom, v lokalite Šakoň sa stáča na S, neskôr na V, ústi na Z okraji mesta Bernolákovo v lokalite Panské lúky; varianty: Dunajček (Dunajek), Plazov; VN. Dunajček (kapitola *Názvy vodných plôch...*); TN. Za Dunajkom.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1810 – 1869 *Eisgrub vel Eiswaßser* VM. II

1875 – 1884 *Eiswasser* VM. III

1894 *Jégviz* KMp. IpD.

1894 *Jég víz* KMp. Far.

1898 *Jég viz* MTT. 75

1954 *Ladová voda* ŠMO. 5

1967 *Ladová voda* ZVMp. 50

1971 *Ladová voda* ZMp. 50

1983 *Ladová voda* GNOBAV. IpD.

1984 *Ladová voda* VMp. 50

1984 *Ladová voda* ZMp. 50

1989 – 1991 *Ladová voda* ZMp. 50

1991 *Ladová voda* VMp. 50

2003 *Ladová voda* VMp. 50

2008 *Ladová voda* ZMp. 50

2010 *Ladová voda* ZBGIS

2018 miest. *Plazev, Dunajek* IpD.

TN.: 1894 *Kis duna megett Za Dunajkem* KMp. IpD.

VN.: → VN. Dunajček (kapitola *Názvy vodných plôch...*).

Etym.: Názov *Ladová voda* (nem. *Eisgrub, Eiswaßser*; maď. *Jég víz*) vznikol

z adj. *ľadový* (*studený*); < apel. *ľad*), apel. *voda* a motivovala ho fyzikálna vlastnosť (teplota) vody. Nemecký názov *Eisgrub* vznikol z nem. apel. *s Eis* (= sloven. ľad), nem. apel. *e Grube* (= sloven. jama). Názov *Eiswasser* vznikol z nem. apel. *s Eis* (→ vyššie), nem. apel. *s Wasser* (= sloven. voda). Obidva názvy motivoval charakter vody. Maďarská podoba názvu *Jég víz* vznikla z maď. apel. *jég* (= sloven. ľad), maď. apel. *víz* (= sloven. voda).

Názov *Dunajček* → VN. *Dunajček* (kapitola *Názvy vodných plôch...*). Názov *Plazov* (→ *Plazov*).

Lak 1,7 km; začína sa na V od obce Sokolce a končí sa Z od obce Brestovec, sprava sa spája s Komárňanským kanálom; ON. Sokolce (predtým Lak).

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Lak* ZMp. 50

1979 *Lak* GN. 10

1982 *Lak* VMp. 50

1985 *Lak* ZMp. 50

1994 *Lak* ZMp. 25

2008 *Lak* ZMp. 50

ON.: Sokolce:

1332 *Laak* VSO. III, 66

1428 *Lak a. n. Zakalus* VSO. III, 66

1495 *Zakalos et pred. Lak* Stanislav, 2004, s. 256

1497 *Eghazaszakalos et pred. Lak* Stanislav, 2004, s. 256

1773 *Nemes-Lak* Majt. 271

1786 *Nemesch-Lak* Majt. 271

1863 *Lakszakállós* Majt. 271

1873 *Lakszakalás* Majt. 271

1877 – 1888 *Lakszakállás* Majt. 271

1892 – 1907 *Lak* Majt. 271

1913 – 1920 *Lakszakállás* Majt. 271

1927 – 1938 *Lak* Majt. 271

1938 – 1948 *Lakszakállás* Majt. 271

1948 *Sokolce* Majt. 271

Etym.: Názov *Lak* vznikol podľa staršieho názvu obce Sokolce (pôvodne *Lak*: < 1. slovan. OM. *Lakъ od koreňa **olk-* ako je v adj. *lakomъ; 2. pravdepodobnejšie však z maď. apel. *lak* – osada, resp. miesto určené na bývanie; porov. Stanislav, 2004, s. 256; Kiss, 1988, s. 10) a pomenúva kanál pri obci *Lak* (dnes Sokolce).

Lak-Maderét → Maderétsky kanál

Lavý Čerhát 0,9 km; začína sa na SZ od mesta Komárno v lokalite Čerhát, smeruje na J a pri osade Čerhát sa zľava spája s Komárňanským kanálom; variant: Čerhát lavý; ON. Čerhát, TN. Čerhát.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1971 *Čerhát lavý* ZMp. 50

1979 *Lavý Čerhát* (*Čerhát lavý*) GN. 10

1982 *Lavý Čerhát* VMp. 50

1986 *Lavý Čerhát* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Lavý Čerhát* GNKo. ZnO., Kom.

1993 *Lavý Čerhát* ZMp. 10

1995 *Lavý Čerhát* ZMp. 25

2000 *Lavý Čerhát* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Lavý Čerhát* VMp. 50

ON.: Čerhát: → Čerhátsky kanál

TN.: Čerhát → Čerhátsky kanál

Etym.: Názvy *Lavý Čerhát* a variant *Čerhát lavý* vznikli podľa staršieho názvu kanála *Čerhát* (→ Čerhátsky kanál); ten podľa ON. alebo TN. *Čerhát* a adj. *lavý*, ktoré vyjadruje, že sa pripája zľava.

Lél-Kosihy 3,5 km; začína sa v obci

Veľké Kosihy, kde sa odpája od kanála Olča-Kosihy, pokračuje na V a SV po samotu Arcibiskupský Lél, odkiaľ po spojení sa s Poľným kanálom pokračuje ako kanál Lél-Zlatná; ON. 1. Arcibiskupský Lél, 2. Veľký Lél, 3. Veľké Kosihy. VMp. 50: 45-34
VN.: 1971 *Lél-Kosihy* ZMp. 50
1979 *Lél-Kosihy* GN. 10
1984 *Lél-Kosihy* ZMp. 50
1985 *Lél-Kosihy* ZMp. 10
1991 *Lél-Kosihy* GNKo. VKos., ZnO.
1992 *Lél-Kosihy* VMp. 50
1993 *Lél-Kosihy* ZMp. 10
1995 *Lél-Kosihy* ZMp. 25
1999 *Lél-Kosihy* TMp. 154
2000 *Lél-Kosihy* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Lél-Kosihy* TAS.
2006 *Lél-Kosihy* VMp. 50
2008 *Lél-Kosihy* ZMp. 50
ON.: 1. Arcibiskupský Lél (časť obce Veľké Kosihy):
1075 *Lelu* CDSl. I, Nr. 58
1247 *Leal* CDSl. II, Nr. 262
1260/1270 *Le* (?) Stanislav, 2004, s. 264
1266 *Leel* Stanislav, 2004, s. 264
1360 *Villa archiepiscopalis de Leel* VSO. III, 245
1416 *Leel* Stanislav, 2004, s. 264
1449 *Erseklely* VSO. III, 245
1452 *Erseklel* Stanislav, 2004, s. 264
1930 *Arcibiskupský Lél* GMp. 50
1938 *Arcibiskupský Lél* GMP. 50
2. Veľký Lél (časť obce Zlatná na Ostrove):
1075 *Lelu* CDSl. I, Nr. 58
1247 *Leal* CDSl. II, Nr. 262
1254 – 55 *Le* VSO. III, 355
1255-56 *Le* CDSl. II, Nr. 489

1308 *Leel* RDSl. I, Nr. 604, 605
1314 *Leel* RDSl. I, Nr. 1193
1429 *Nagleel* VSO. III, 355
1873 *Nagyél* Majt. 346
(po r. 1873 pričlenený k obci Zlatná na Ostrove; Majt. 346)
1930 *Veľký Lél* GMp.
1938 *Veľký Lél* GMP. 50
1966 *Veľký Lél* TS., mapa
2006 *Veľký Lél* VMp. 50
3. Veľké Kosihy: → Holiare-Kosihy
Etym.: Názov *Lél-Kosihy* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov [Arcibiskupský] *Lél* (J. Stanislav predpokladá pôvodnú podobu *Lély a pokladá ho za slovanský (2004, s. 264); R. Krajčovič ho odvodzuje od psl. *lelb – pohanský božik lásky a svadby; z tohto koreňa odvodzuje aj pomenovanie vtáka *lelek*, zool. *Caprimulgus*; 2005, s. 115 – 116) a [Veľké] *Kosihy* (< etnonymum *Keszi*; jeden zo staromaďarských kmeňov osídľujúcich územie Slovenska v 10. st.) a pomenúva kanál začínajúci sa pri pôvodne samostatnej obci [Arcibiskupský] Lél a končiaci sa pri obci [Veľké] Kosihy.

Lél-Zlatná 5,5 km; pokračovanie Poľného kanála od miesta, kde sa spája s kanálom Lél-Kosihy; nachádza sa JZ od obce Zlatná na Ostrove, smeruje na JV a J od obce sa spája s Dunajom; ON. 1. Arcibiskupský Lél, 2. Veľký Lél, 3. Zlatná na Ostrove. VMp. 50: 45-34
VN.: 1971 *Lél-Zlatná* HP., ZMp. 50
1979 *Lél-Zlatná* GN. 10
1984 *Lél-Zlatná* ZMp. 50
1985 *Lél-Zlatná* ZMp. 10

1991 *Lél-Zlatná* GNKo. ZnO.
1992 *Lél-Zlatná* VMp. 50
1993 *Lél-Zlatná* ZMp. 10
1995 *Lél-Zlatná* ZMp. 25
1999 *Lél-Zlatná* TMp. 154
2000 *Lél-Zlatná* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Lél-Zlatná* TAS.
ON.: 1. Arcibiskupský Lél: → Lél-Kosihy
2. Veľký Lél: → Lél-Kosihy
3. Zlatná na Ostrove: → Čerhátsky kanál
Etym.: Názov *Lél-Zlatná* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov [Veľký] *Lél* (→ Lél-Kosihy) a *Zlatná* [na Ostrove] (názov vznikol prekladom staršieho maďarského názvu *Csallóközaranyos*, resp. *Aranyos* (< maď. *aranyos* – zlatý, zlatný < *arany* – zlato) a pomenúva kanál začínajúci sa pri pôvodne samostatnej obci Veľký Lél a končiaci sa pri obci Zlatná [na Ostrove].

† ***Lelec** zaniknuté močaristé koryto dlhé 1 km S od obce Okoličná na Ostrove, kde sa zlava spájalo s Komárňanským kanálom 1 km pred zaústením kanála Dorošťan.
VMp. 50: [45-34; 32]
1889 *Lelecz ér* KMp. OnO.
Etym.: Názov *Lelec* je asi starý slovan. (sloven.) názov odvodený suf. *-ec* od psl. *lelb – pohanský božik lásky a svadby; z tohto koreňa odvodzuje aj pomenovanie vtáka *lelek*, zool. *Caprimulgus*; Krajčovič, 2005, s. 115 – 116; porov. aj ON. Lél → Lél-Kosihy; Stanislav, 2004, s. 264; názov ako viaceré iné na Žitnom ostrove dokumentuje výraznú prítomnosť starých pohanských kultov na

tomto území; porov. Hladký – Závodný, 2014, s. 15 – 30).

Lélske rameno 5 km; ľavostranné rameno Dunaja na J okraji osady Veľký Lél, medzi ním a Dunajom sa rozprestiera Veľkolélsky ostrov; ON. 1. Arcibiskupský Lél, 2. Veľký Lél.
VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)
VN.: 1966 *Lélske rameno* TS., s. 98
ON.: 1. Arcibiskupský Lél: → Lél-Kosihy
2. Veľký Lél: → Lél-Kosihy
Etym.: Názov *Lélske rameno* vznikol z ON. [Veľký] *Lél* (→ Lél-Kosihy), apel. *rameno*; pomenúva rameno Dunaja na okraji obce [Veľký] Lél.

† ***Lesov** → Dudváh (Hladký, 2011)

Lidér-Tejed → Lidérsky kanál

Lidérsky kanál 3 km; kanál situovaný do staršieho močaristého koryta sa začína na J okraji mesta Dunajská Streda, smeruje na J a J od miestnej časti Mliečany sa spája s kanálom Vojka-Kračany; varianty: Andický kanál, Lidértejedský kanál, Lidér-Tejed; ON. Lidér-Tejed; TN. Andické.
VMp. 50: 45-31
VN.: 1970 *Lider-Teied* VVMp. 50
1971 *Lider-Tejed* ZMp. 50
1976 *Lidértejedský kanál* ZMp. 10
1978 *Andický kanál* ZMp. 10
1979 *Lidérsky kanál* (*Lider-Tejed*) GN. 10
1982 *Lidértejedský kanál* ZMp. 10
1983 *Lidérsky kanál* VMp. 50
1985 *Lidérsky kanál* ZMp. 50

1990 *Liderský kanál* ZMp. 10; ZMp. 50
 1992 *Liderský kanál (Lidértejedský kanál, Liderský kanál)* GNDS. DS., Pov.
 1993 *Liderský kanál* VMp. 50
 1994 *Liderský kanál* ZMp. 25
 1999 *Liderský kanál* Tmp. 143
 2000 *Liderský kanál* ZMp. 50
 2003 *Liderský kanál* VMp. 50
 2005 *Liderský kanál* TAS.
 2006 *Liderský kanál* TAS.; ZMp. 10
 2008 *Liderský kanál* TASR. 50; ZMp. 50
 ON.: Lidér-Tejed (časť obce Povoda):
 1231 *Teyed* CDSL. I, Nr. 381
 1250 *Teyed* CDSL. II, Nr. 353
 1255-56 *Teyed* CDSL. II, Nr. 489
 1302 *Teyed* RDSL. I, Nr. 134
 1311 *Theyed* RDSL. I, Nr. 921
 1355 *Legerteyedy* VSO. II, 121
 1773 *Léder-Tejed* Majt. 236
 1786 *Léder-Tejed* Majt. 236
 1808 *Lödér-Tejed, Lieder-Tejed* Majt. 236
 1837 – 40 *Lödér-Tejed* VM. II
 1863 *Lidértejed, Alsótejed* Majt. 236
 1873 – 1882 *Lidértejed* Majt. 236
 1884 *Lidér-Tejed* VM. III
 1888 – 1895 *Liedertejed* Majt. 236
 1898 – 1920 *Lidértejed* Majt. 236
 1927 – 1938 *Lidér-Tejed* Majt. 236
 1938 *Lidér Tejed* ŠMp. 75
 1938 – 1940 *Lidértejed* Majt. 236
 1957 *Lider-Tejed* GŠ. 50
 1977 *Lidér-Tejed* VSO. II, 121
 1995 *Lidér Tejed* Tmp. 143
 1999 *Lidér Tejed* Tmp. 143
 2005 *Lidér Tejed* TAS.
 2006 *Lidér Tejed* TAS.
 (1960 – 1990 pričlenené s obcou Povoda k obci Kútniky; Majt. 236)
 TN.: 2003 *Andické (pole)* VMp. 50
 Etym.: Názov *Liderský kanál* vznikol

z osadného názvu *Lidér[-Tejed]*; podľa L. Kissa pôvodný názov obce bol **Tej > Tejed* (demin. suf. *-d*; azda k maď. apel. *tej* – mlieko) a prvá časť názvu (Lidér) podľa neho pochodí z mena pôvodného vlastníka obce: OM. *Legér > Lidér-*; 1988, s. 34; porov. SŽO., s. 88). S touto istou motiváciou vznikol aj starší názov *Lidértejedský kanál*; < ON. *Lidér-Tejed*, apel. *kanál*. Názov *Lider-Tejed* (správne *Lidér-Tejed*) vznikol podľa ON. *Lidér-Tejed* (→ vyššie). Všetky tri názvy pomenúvajú kanál pri osade (pôv. samostatnej obci) Lidér-Tejed.

Názov *Andický kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z TN. *Andické* (asi < OM. *Anda*, hypokorist. podoba OM. *Anna*; porov. Stanislav, 2004, s. 9); sufixu *-ký*, apel. *kanál*.

Lidértejedský kanál → Liderský kanál

Limbach (1) → Limbašský potok

***Limbach** (2) → Račí potok (1)

Limbašský potok p. Šúrsky kanál (→ Malý Dunaj), 11,3 km; vyviera v priestore medzi vrchmi Kónské hlavy a Korenaté, v lokalite Lieštiny, vo výške asi 550 m n. m. v k. ú. Pezinok, tečie najprv JV, potom J smerom, v lokalite Malé Prostredné sa stáča na V, potom na J, neskôr na JV, od Slnečnej doliny po S okraj obce Limbach tečie južne, v obci meandruje západne, na jej J okraji znova mení smer na J až JV a priberá Račí potok (Dubovský – Žudel (1982, s. 39) uvádzajú tok ako prítok Rakového); pokračuje na JV až J, v lokalite Strapákov

mlyn po zaústení Krkavčieho potoka tečie JV smerom do obce Grinava, kde sa stáča na JZ a na J od obce v lokalite Trenčianka vteká do Šúrskeho kanála.

V 18. stor. vtekal potok do S časti dnešného Šúra (tiekol J smerom od Grinavy; porov. Krieg.), v 19. stor. ústil priamo do Čiernej vody.

Podľa mapových materiálov zo 60. rokov 20. stor. Limbašský potok (vtedy Myslenický potok) vtekal v lokalite Trenčianka do Čiernej vody a zároveň do Blatiny (dnes už nejestvujúce prepojenie); varianty: Hliník, Limbach (1), *Bystrica, Bystrá, *Mirský potok, *Brezový potok, *Vajcový potok, Starý potok (2), Grinavský potok, Myslenický potok, Račí potok, Rakový potok, Staromestský potok, *Lipový potok, *Stredný potok; webová stránka obce Limbach (web 15) uvádza doklady z 13. stor. stredný Lindenbach, Stredný potok, ktoré neuvádzame ako varianty, pretože sú prekladmi pôvodných dokladov, ktoré sa nám nepodarilo overiť. ON. 1. Limbach, 2. Grinava, 3, † *Staré mesto; TN. 1. *Starý zámok, 2. *Lúky pri Grinavskom potoku, 3. *Grinavské pod Grobom, 4. *Grinavské nad Grobom, 5. *Vajcové, 6. Vajčatý; 7. Narpochy.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1208 *fluvius Hylyunic* CDSI I., Nr. 143

1208 *Hylyunik, Lehmbach* LMŠ, 180

1208 *Bistric, Bystric* CDSI. I, Nr. 382

1208 *Bistrit* Voda, 14

1216 *fluvium Bistric* CDSI. I, Nr. 143

1216 *Bistric, Bystric* Voda, 14

1256 *fluv. [ium]* *Byztrich* Vars., 62

1256 *fluvium Hylyunit, hylyunic, Hyliunit, Hylinyky, Hilinuk* Šmil., Nr. 131

1256 *fluvium Bistric, Bistrit, Byztrich, Biztrich, Bystric* Šmil., Nr. 131

1299 *aqua Nir* Šmil., Nr. 122

1343 *Nyrpataka, Byztrich* Šmil., Nr. 131

1343 *riv.[ulum]* *Nyrpataka, Nyirpataka* Šmil., Nr. 131

1339 *Nilpatak, Nyirpatak/Birkenbach* Voda, 14 (rkp.)

1559 *Nyrpatak* Voda, 14

1618 *Altbach* DubŽud., 202

1633 *Ejrbach* Voda, 14

1648 *Altbach* Voda, 15

1669 *Ó Varos* DubŽud., 39 (h. t.)

1736 *amniculus Grünauensis* Bel, 4

1760 *Starý potok/Altpach* DubŽud., 40

1767 *antiquus fluvius (starý potok)* DubŽud., 198

1749 *Ayer Bach* Voda, 14

1759 *ayrbach* Voda, 14

1769 *Grünauer Bach* Krieg.

1775 *Altstadt Bachel, Altstadter B.[ach]* DubŽud., 39

1875 – 1884 *Grünauer B. [ach]* VM. III

1875 – 1884 *Altstadter B.[ach]* VM. III

1799 *Grináviai patak* Vályi, 125

1896 *Grinádi patak* Kmp. Jur

1938 *Altstadter B. [ach]* VTpg.Mp. 25

1947 *Eierbach* Voda, 14

1947 miest. *narpoch* Voda, 14

1952 *Grünauer B. [ach]* ŠMp. 25

1955 *Grinavský potok* ŠMO. 5

1955 – 1960 *Myslenický potok* ŠMO. 5

1956 *Rakový potok* VTmp. 25 (d. t., aj → Račí potok; 1)

1967 *Limbašský potok, Myslenický potok* ZVMp. 50

1968 *Rakový potok* Voj. Mp. 10 (d. t., aj → Račí potok; 1)

- 1971 *Limbašský potok* ZMp. 50
 1971 *Myslenický potok* ZMp. 50
 1971 *Myslenický potok* HČ (nepaginované)
 1971 *Rakový potok* HČ (nepaginované)
 1973 *Limbašský potok* ZMp. 10
 1974 – 1988 *Račí potok* (d. t., po sútoku s dnešným Javorníkom)
 1982 *Limbašský potok* DubŽud., 13
 1982 *Staromestský potok* DubŽud., 39
 1982 *Starý potok* *Rakový* DubŽud.,
 1982 *Bystrá* DubŽud., 68
 1984 *Myslenický potok* VMp. 50
 1984 *Limbašský potok* ZMp. 50
 1984 *Limbašský potok* TMp. MK. 75
 1985 *Myslenický potok, Limbašský potok* ZMp. 10
 1987 *Myslenický potok* (od v. n. Limbach) ZMp. 25
 1987 *Limbašský potok* ZMp. 10
 1989 *Limbašský potok* ZMp. 50
 1990 *Myslenický potok* ŠMO. 5
 1973 – 1974 *Račí potok* ZMp. 10 (d. t., aj → Račí potok; 1)
 1990 – 1994 *Limbašský potok* ŠMO. 5
 1991 *Limbašský potok* VMp. 50
 1991 *Limbašský potok* ZMp. 50
 1992 *Limbašský potok* THMp.
 1996 – 2007 *Myslenický potok* TMp. MK. Ba. 50
 1996 – 2007 *Limbašský potok* TMp. MK. Ba. 50
 1999 – 2000 *Limbašský potok* ZMp. 10
 2003 *Limbašský potok* VMp. 50
 2004 *Limbašský potok* ZMp. 10
 2004 *Limbašský potok, Grinavský potok* PTA. 25
 2005 – 2007 *Limbašský potok, Myslenický potok* TAS. 50
 2006 *Limbašský potok* ZMp. 10
 2010 *Limbašský potok* ZBGIS
 2011 *Limbašský potok* TAS. 50
 2018 miest. *Limbašský, Myslenický potok* Pez.
 ON.: 1. Limbach (Hliník):
 1208 *Hyllyunic* Kiss, 37
 1208 *Hilinuk* Stan., O., 25
 1390 *Limpach* Kiss, 37
 1390 *Limpah* LMŠ, 180
 1390 *Lindenbach (Lipovy potok)* web 15
 1773, 1786 *Limpach* Majt., 163
 1808 *Limpach, Limpoch* Majt., 163
 1863 *Limpach, Limbach* Majt., 163
 1873 – 1907, 1920 *Limbach* Majt., 163
 1913 *Limpak* Majt., 163
 1927 – 1948 *Hliník, Limbach* Majt., 163
 1948 – 1957 *Hliník* Majt., 163
 1957 *Limbach* Majt., 163
 2. Grinava (Myslenice):
 1208, 1216 *villa Mhyr* CDSL. I., Nr. 143
 1216 *Mhyr* Stan., II., 234
 1243 *terra Myr sive Nyr* DubŽud., 200
 1256 *villa Myr* Vars., 41
 1299 *Nyir Šmil*, Nr. 122
 1302 *Bachamiri, terra Bachamiri* Vars., 59, 60
 1339, 1343 *Nyr* Vars., 59
 1340 de *Nir-Pathaka* Vars., 60
 1343 *terra Myr sive Nir, terra Nyr, villa Myr, terra Myr* Vars., 41
 1343 † *statek Nyir, Nyirpatak Šmil*, Nr. 131
 1376 *villa Grynnaw* Vars., 60
 1390 *Grenhaw* Vars., 60
 1412 *Grunaw* Vars., 60
 1553, 1634 *Grinava* Vars., 60
 1773 *Grinavia, Grinau, Grinawa* Majt., 225
 1786 *Grünau, Grinavia* Majt., 225
 1808 *Grünau, Grinavia, Grýňava, Grřňava* Majt., 225

1863 – 1913 *Grinád* Majt., 225
 1920 *Grinava* Majt., 225
 1927 – 1947 *Grinava, Grünau* Majt., 225
 1947 – 1975 *Myslenice* Majt., 225
 3. † *Staré mesto (zaniknutá dedina v k. ú. Pezinok; dnes časť lesa):
 1699 *Óváros, Altstadt* web 15
 1767 *Alt Statt* DubŽud., 39
 1767 *Altstadt* Tur., 35
 1875 – 1884 *Alt Statt* VM. III
 1982 *Alt Stadt, Ó Város, Staré Mesto* DubŽud., 39
 TN.: 1. 1760 *monte Ztari Zámek* (Pezinok; časť lesa) DubŽud., 40
 1767 *Alt Schlos* DubŽud., 198
 2. 1896 *Grünauerbach Wiesen* (Pezinok; v minulosti lúky pri potoku, dnes pole bez potoka) Kmp. Jur
 3. 1896 *Grünauerbachäcker unter dem Eisgruber Weg* (Pezinok; polia) Kmp. Jur
 3. 1896 *Grünauerbachäcker ober dem Eisgruber Weg* (Pezinok; polia) Kmp. Jur
 3. 1895 *Eierbach* (Pezinok; vinice) Kmp. Pez.
 19. stor. *Eierbachel* (hon, vinica) DubŽud., 221
 1952 *Eierbach* ŠMO. 5
 1982 *Eyrpach, Eyrbach* DubŽud., 57, 59
 3. 1983 *Vajčatý* (Pezinok; les) GNOBAV. Pez.
 2010 *Vajčatý* ZBGIS
 7. 1983 *Narpochy* (Pezinok; vinica, sčasti zastavané územie) GNOBAV. Pez.
 2010 *Narpochy* ZBGIS
 Etym.: Názov *Limbašský potok* vznikol z ON. *Limbach* (< nem. apel. *r Lehm* – sloven. *hlina, íl*, nem. apel. *r Bach* – sloven. potok; svojim pôvodom nemecký

osadný názov možno interpretovať ako „hlinený potok“) a pomenúva potok tečúci cez obec Limbach. Túto motiváciu má aj variant *Limbach*.

Názov *Hliník* je sloven. variantom pôvodného názvu toku, ktorý sa preniesol aj na osadný názov (*Limbach*), vznikol proprializáciou apel. *hliník* resp. deriváciou z adj. *hlin-* a sufixu *-ík*; (< apel. *hlina* < psl. *glina < glei- „mazľavá hlina“ používaná na vymazávanie domov, vo význame „glej“, nie pôda (porov. Machek, 2010, s. 168).

V. Chaloupecký (1923, s. 78, s. 256) považuje VN. *Hliník* za pôvodný názov toku Čierna voda. Rovnako ich stotožňuje aj V. Šmilauer (1932, s. 94, s. 297), no neprijíma výklad ON. *Limbach* z nem. apel. *r Lehm*. Prikláňa sa k motivácii porastom z nem. VN. *Lindenbach*. S výkladom V. Chaloupeckého, naopak, súhlasí J. Stanislav (1999, s. 90, s. 309), pričom však VN. *Hliník* nepovažuje za pôvodný, ale za preklad ponemčenej podoby *Lehmbach*. Podľa autorov monografie *Dejiny Pezinka* (Dubovský – Žudel, 1982) však V. Chaloupecký nesprávne lokalizoval prameň i smer toku *Hliníka*, pretože „na začiatku 13. storočia menom *Hliník* nenazývali Lúčanku a Rakový potok, ale iba horný tok terajšej → Čiernej vody.“ M. Marek (2006, s. 90) jednoznačne stotožňuje *Hliník* s *Limbašským* potokom.

Názov *Bystrica vznikol z adj. *bystrý* (< stsl. *bystrъ*, „rýchlo tečúci alebo čistý vodný tok“ (porov. Machek, 2010, s. 78), sufix *-ica* a motivoval ho charakter toku. Názov sa vzťahuje na horný tok *Limbašského* potoka. Podľa B. Varsika

(1984, s. 60) V. Šmilauer lokalizoval Bystricu do Pezinka, čím ju stotožnil so súčasnou Blatinou.

Názov *Bystrá* vznikol univerbizáciou < *Bystrá [voda]* (porov. → vyššie).

Názov **Mirský potok (Nyrpataka)* podľa B. Varsika (ibid.) vznikol z pomadárčenej podoby ON. *Mír* (Nyr); < OM. **Mír* < apel. **mir̃* (vlastník osady; na mieste osady Mír vznikla pravdepodobne stará Grinava). V. Šmilauer (1932, s. 14) hovorí o zaniknutom „statku V od mesta Limbach ... inter Zenthgywrg et Bozyn (medzi Svätým Jurom a Pezinkom – pozn. M. B.)“. J. Stanislav (1999, s. 234) lokalizoval osadu medzi Pezinkom a Sv. Jur. B. Varsik (1984, s. 41) ju priamo stotožňuje s Grinavou; V. Machek (2010, s. 364) pri apel. *mir* rozlišuje významy „mier“ (< stl. *mir̃* – pokoj) a „mir“ – obec, spoločenstvo; apel. *potok* (= maď. *patak*).

Berúc do úvahy rekonštrukciu B. Varsika však v skutočnosti môže ísť o **Brezový potok (Nyirpatak)*, ako pravidelne ukazujú maďarské doklady (< maď. apel. *nyírfa* – sloven. breza, apel. *patak* – sloven. potok). Tomuto výkladu zodpovedá aj nem. doklad *Birkenbach* < apel. breza – nem. *e Birke*, apel. potok – nem. *r Bach*.

Názov **Vajcový potok (Eierbach)* vznikol z nem. adj. *eier* (= sloven. vajcový; < apel. *s Ei* – sloven. vajce), nem. apel. *r Bach* (= sloven. potok). I. Voda (1947, s. 14) spája názov Eierbach s ľud. etymológiou a následným vypadnutím hlásky n- z tvaru Nyirbach. Nedá sa vylúčiť, že motivácia mohla súvisieť aj s výskytom síry, s jej zápachom (v lokalite i širšom

okolí sú doložené viaceré sírne pramene s typickým zápachom „vajcovky“).

Názov *Starý potok* vznikol z adj. *starý*, apel. *potok* a motivoval ho charakter toku.

Názov **Staromestský potok* (maď. Ó város, nem. *Altstadt Bach*) rekonštruovali autori J. Dubovský a J. Žudel (1982, s. 39) a vznikol z adj. *staromestský* (< ON. *Staré mesto* < adj. *starý* (maď. *ó*, nem. *alt*), apel. *mesto* (maď. *város* – aj vo význame „hrad“, nem. *r Stadt*) a motivovala ho lokalizácia.

Názov **Grinavský potok* (maď. *Grinádi patak*) vznikol z ON. *Grinava* (< nem. adj. *grün* – sloven. zelený, nem. *-au „niva“* > zakončenie *-ava*; osada nachádzajúca sa na úrodnej a pôvodne zalesnenej nive), apel. *potok* (= maď. *patak*). Názov pomenúva pôvodné (už zaniknuté) koryto Limbašského potoka, ktoré tieklo cez lokalitu Brestové a v lokalite Šúrske kúsky sa vlievalo do Čiernej vody (v súčasnosti vteká Limbašský potok do Šúrskeho kanála).

Názov *Myslenický potok* vznikol z ON. *Myslenice* (azda < OM. *Myslen(b)* < poses. adj. **Myslenjb*; porov. Krajčovič, 2005, s. 74; B. Varsik (1984, s. 41) lokalizuje obec do k. ú. Pernek a nestotožňuje ju s dnešnými Myslenicami), apel. *potok* a motivovala ho poloha.

Názvy *Rakový potok*, *Račí potok* označujú súčasne dnešný Limbašský potok i Račí potok; → Račí potok (1).

Rekonštruovaný názov **Lipový potok* (Lindenbach), ktorý uvádza webová stránka obce Limbach ako osadný názov odvodený od názvu potoka (web 15), vznikol z adj. *lipový* (< apel. *lipa*,

lat. *Tilia*, nem. *e Linde*), apel. *potok* (nem. *r Bach*) a motivoval ho charakteristický stromový porast.

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 1982, s. 39; V. Chaloupecký, 1923; L. Kiss, 1988, s. 37; R. Krajčovič, 2005, s. 74 – 75; J. Stanislav, 1999, s. 234; V. Šmilauer, 1932, s. 14; B. Varsik, 1984; I. Voda, 1947 (rkp.); web 15.

Lipovský kanál 2,5 km; kanál odpájajúci sa od kanála Holiare-Lipové v strede obce Lipové, pokračuje na JV a spája sa s Komárňanským kanálom (pôvodne zahrnoval aj kanál → Holiare-Lipové); variant: Holiare-Lipové; ON. Lipové.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Holiare-Lipové* ZMp. 50

1979 *Lipovský kanál (Holiare-Lipové – južná vetva od Lipového)* GN. 10

1982 *Lipovský kanál* VMp. 50

1984 *Lipovský kanál* ZMp. 10

1985 *Lipovský kanál* ZMp. 50

1991 *Lipovský kanál* GNKo., ZOľča

1993 *Lipovský kanál* ZMp. 10

1994 *Lipovský kanál* ZMp. 25

1999 *Lipovský kanál* TMp. 154

2000 *Lipovský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Lipovský kanál* TAS.

2006 *Lipovský kanál* VMp. 50

ON.: Lipové: → Holiare-Lipové

Etym.: Názov *Lipovský kanál* vznikol z osadného názvu *Lipové* (→ Holiare-Lipové), apel. *kanál* a pomenúva kanál v obci Lipové. Starší názov *Holiare-Lipové* pomenúva južnú vetvu kanála Holiare-Lipové; vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Holiare* (→ Holiare-Kosihy) a *Lipové* (→ vyššie) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci *Holiare* a končia-

ci sa pri obci Lipové (porov. → Holiare-Lipové).

*Lipový potok → Limbašský potok

*Lopatovské rameno Mŕtveho Dunaja dnes 0,6 km dlhé mŕtve rameno

*Mŕtveho Dunaja (1) J od obce Gabčíkovo za Dunajským kanálom S od lokality Erčéd; časť z neho zanikla pri budovaní Dunajského kanála, pôvodne sa spájalo úzkym korytom aj s Račím ramenom.

VMp. 50: 45-31 (čiastočne zaniknutý)

VN.: 1893 *Lapátfai holt Duna ág* KMp. Gab.

ON.: 1893 *Lapátfá* (samota) KMp. Gab.

Etym.: Názov *Lapátfai holt Duna ág* interpretujeme v podobe **Lopatovské rameno Mŕtveho Dunaja* (< ON. *Lapátfá* < maď. apel. *lapát* – lopata, *-fa* – skrátením apel. *falva* – osada, VN. *Holt Duna*, sloven. **Mŕtvy Dunaj* (1), maď. apel. *ág* – rameno); pomenúva rameno **Mŕtveho Dunaja* pri zaniknutej osade *Lapátfá*.

Lopušný kanál 3,1 km; kanál začínajúci sa SV od obce Zemianska Olča v lokalite Lopušné, smeruje na JZ a spája sa zľava s Komárňanským kanálom S od obce Okoličná na Ostrove; variant: Olča-Kolárovo; ON. 1. Olča, 2. Kolárovo, 3. Lopušný dom > TN. Lopušná pustatina; TN. Lopušné.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Olča-Kolárovo* ZMp. 50

1979 *Lopušný kanál (Olča-Kolárovo)* GN. 10

1982 *Lopušný kanál* VMp. 50

1984 *Lopušný kanál* ZMp. 10

1985 *Lopušný kanál* ZMp. 50
1991 *Lopušný kanál* GNKo. ZOľča
1993 *Lopušný kanál* ZMp. 10
1994 *Lopušný kanál* ZMp. 25
2000 *Lopušný kanál* ZMp. 50; VMp. 50
2006 *Lopušný kanál* VMp. 50
2008 *Lopušný kanál* ZMp. 50
ON.: 1. Zemianska Olča:
1247 *Oucha* CDSI. II, Nr. 262
1268 *Oucha et alia Oucha* VSO. III, 345
1274 *Oucha* Stanislav, 2004, s. 321
1317 *Ocha* RDSL. II, Nr. 1317
1321 *Ochay* RDSL. II, Nr. 694
1360 *Olcha* VSO. III, 345
1429 *Olcha* Stanislav, 2004, s. 321
1460 *Nagholcha* VSO. III, 345
1482 *Olcza* Stanislav, 2004, s. 321
1483 *Olcha* Stanislav, 2004, s. 321
1773 *Nemes-Olcsa* Majt. 344
1786 *Olcscha, Nemesch-Olcscha* Majt. 344
1808 *Nemes-Olcsa* Majt. 344
1863 *Nemesócsa* Majt. 344
1873 – 1882 *Nemesolcsa* Majt. 344
1877 – 1913 *Nemesócsa* Majt. 344
1920 *Zemianská Oča* [!] Majt. 344
1927 – 1938 *Zemianska Olča, Nemes-Olcsa* Majt. 344
1938 – 1945 *Nemesócsa* Majt. 344
1945 – 1948 *Zemianska Olča, Nemes-Olcsa* Majt. 344
1948 *Zemianska Olča* Majt. 344
2. Kolárovo: → Kolárovo-Kameničná
ON.: Lopušný dom (samota; Okoličná na Ostrove) > TN. Lopušná pustatina:
1837 – 40 *Lapaháti rét* VM. II
1889 *Lapuháti ház* KMp. OnO.
1898 *Lapaháti rét* MTT. 75
1955 – 61 *Lopušný dom (Lapuháti ház)* TM. 5

1984 *Lopušná pustatina* ZMp. 10
1991 *Lopušná pustatina (pole)* GNKo. Ono.
1993 *Lopušná pustatina* ZMp. 10
TN.: 1889 *Lapuhát* KMp. OnO.
1955 – 61 *Lopušné (Lapuhát)* (pole) TM. 5
1957 – 71 *Lopušné* TM. 10
1971 *Lopušné* ZMp. 50
1982 *Lopušné (pole)* VMp. 50
1984 *Lopušné* ZMp. 10
1991 *Lopušné* GNKo. OnO.
1994 *Lopušné* ZMp. 25
2008 *Lopušné* ZMp. 50
Etym.: Názov *Lopušný kanál* vznikol z terénneho názvu *Lopušné* alebo *Lopušná pustatina* (< *lopúch*, psl. *lopuchъ, bot. rastlina z rodu *Arctium*), apel. *kanál* a pomenúva kanál v lokalite Lopušné alebo Lopušná pustatina.
Názov *Olča-Kolárovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov [Zemianska] *Olča* (pôv. sloven. *Olša (< *jelša*, psl. *elbcha/*olbcha, bot. jelša lepkavá, *Alnus glutinosa*; Stanislav, 2004, s. 321) > maď. *Olcsa* > *Uycsa* > *Ócsa* a ON. *Kolárovo* (→ Kolárovo-Kameničná), pomenúva kanál začínajúci sa pri obci [Zemianska] *Olča* a končiaci sa pri meste Kolárovo.

Losey vizér → Mecskéer

Lúčanka p. Limbašský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 4,6 km; pramení na SZ svahu vrchu Konský vrch (491 m n. m.) vo výške asi 445 m n. m. (tok má min. 3 pramene) v k. ú. Limbach, tečie J smerom, neskôr JV, obteká lokalitu Pri Lúčanke (tečie tu

- J smerom), na jej J okraji sa stáča na V a pokračuje k obci Limbach; tu tečie JV smerom až po ústie v centre obce; variant: *Sklenárka; TN. 1. Pri Lúčanke, 2. Sklenárka.
VMp. 50: 44-22
VN.: 1875 – 1884 *Glasswiesen Bach* VM. III
1945 p.[otok] *Glaswiessen* ŠMp. 75
1952 *Glaswiesen* ŠMp. 25
1953 *Lúčanka* Voj. Mp. 50
1956 *potok Lučanka* VTMP. 25
1957 *Lúčanka* VTMPš. 50
1962 *potok Lúčanka* Voj. Mp. 10
1967 *Lúčanka* ZVMp. 50
1971 *Lúčanka* ZMp. 50
1973 *Lúčanka* ZMp. 10
1974 *potok Lúčanka* ZMp. 10
1982 *Lúčanka* DubŽud., 13,14
1983 *Lúčanka* GNOBAv. Lim.
1984 *Lúčanka* ZMp. 50
1984 *Lúčanka* VMp. 50
1984 *Lúčanka* Tmp. MK. 75
1985 *potok Lúčanka* ZMp. 10
1987 *Lúčanka* ZMp. 25
1987 *Lúčanka* ZMp. 10
1989 *Lúčanka* ZMp. 50
1990 *potok Lúčanka* ŠMO. 5
1991 *Lúčanka* VMp. 50
1991 *Lúčanka* ZMp. 50
1993 *Lúčanka* ŠMO. 5
1996 *Lúčanka* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Lúčanka* ZMp. 10
2003 *Lúčanka* VMp. 50
2004 *Lúčanka* ZMp. 10
2004 *Lúčanka* PTA. 25
2005 – 2007 *Lúčanka* TAS. 50
2007 *Lúčanka* Tmp. MK. Ba. 50
2008 *Lúčanka* ZMp. 50
2010 *Lúčanka* ZBGIS
2011 *Lúčanka* TAS. 50
2017 miest. *Lúčanka* KJÚĽŠ
TN.: 1. 1962 *Pri Lúčanke* (Limbach; vinice, les, zastavaná plocha) Voj. Mp. 10
1983 *Pri Lúčanke* GNOBAv. Lim.
1985 *Pri Lúčanke* ZMp. 10
1999 *Pri Lúčanke* ZMp. 10
2004 *Pri lúčanke* PTA. 25
2010 *Pri Lúčanke* ZBGIS
2. 1895 *Glaswiesen* (Pezinok; v minulosti rozsiahla lúka v lese, obecné pastviny) KMP. Lim.
1947 *Glaswiese* Voda, 60 (rpk.)
1955 *Glaser* ŠMO. 5 (vinice)
1996 *Sklenárka* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Glozvizňa* PMp. Pez.
2006 *Glozvizňa* PMp. obrys.10. Stp.
2009 *Glozvizňa* PMp. Pez.
Etym.: Názov *Lúčanka* vznikol z apel. *lúka* (< psl. *lōka; Machek, 2010, s. 341).
Starší názov *Sklenárka (nem. doklad *Glasswiesen*) pravdepodobne vznikol z nem. apel. *s Glass* (= sloven. sklo), apel. *e Wiese* (= sloven. lúka). Predpokladáme motiváciu OM. *Glaser* (v obci sa v roku 1620 spomína Michal Glaser, majiteľ vinohradu; Turcsány, 2009, s. 99) < nem. apel. *r Glaser*, sloven. *sklenár*. TN. i VN. by sme potom rekonštruovali ako *Sklenárova lúka.
I. Voda (1947, s. 60) považuje starší výklad „lúka lesknúca sa od kvapôčok rosy“ za ľudový, neprijíma ho, ale vychádza z nem. apel. *Gelass* (= sloven. miestnosť, komora, zadná miestnosť); o nem. apel. *s Glass* porov. aj Grimmov slovník (DWB.), ktorý uvádza význam „*územie, oblasť*“. Názov môže súvisieť aj s nem. adj. *gelass* (= sloven. opustený).

Lit.: J. Turcsány, 2009, s. 99; I. Voda, 1947, s 60; DWB.

Lučanský potok neznámy tok, názov sa bez bližšej lokalizácie uvádza len v monografii Dejiny Pezinka (1982, s. 14). VMp. 50: [35-33]

1982 *Lučanský potok* DubŽud., 14

Etym.: Názov *Lučanský potok* vznikol azda z TN. *Lúčanka* (v excerpovanom materiáli sa doklady naň nenachádzajú; < apel. *lúka*), apel. *potok*.

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 1982, s. 14.

Lučina → Čierna voda (1)

***Lúčnica** → Čierna voda (1)

***Lúčnik** → Čierna voda (1)

Lúčno dvorský kanál → Čalovec-Kameničná

Lúčný kanál 3 km; kanál oválneho tvaru S od obce Zlatná na Ostrove (pravdepodobne na okrajoch z väčšej časti zaniknutého rybníka → *Akáloš), v lokalite Vrby sa odpája od kanála Čalovec-Kameničná, na J okraji obce Čalovec sa spája s Čalovským kanálom; ešte v 70. rokoch 20. st. pred vybudovaním kanála Čalovec-Kameničná sa spájal s Komárňanským kanálom; varianty: *Akálošské rameno, *Küllö-Akalos; ON. + Lúčný dvor; TN. 1. Akáloš, 2. *Akálošské rameno; VN. *Akáloš.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1889 *Akalosi ér* KMp. ZnO., Čale.

1955 – 61 *Žila Akáloš (Akalosi ér)* TM. 5

1957 – 71 *Žila Akáloš* TM. 10

1971 *Küllö-Akoles* ZMp. 50

1979 *Lúčný kanál (Küllö Akolos)* GN. 10

1991 *Lúčný kanál* GNKo. ZnO., Čale.

1992 *Lúčný kanál* VMp. 50

1995 *Lúčný kanál* ZMp. 25

1999 *Lúčný kanál* TMp. 154

2000 *Lúčný kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Lúčný kanál* TAS.

2006 *Lúčný kanál* VMp. 50

2008 *Lúčný kanál* ZMp. 50

ON. + Lúčný dvor (zaniknutá samota, Zlatná na Ostrove):

1884 *Lúčný Dvor (Rétházak)* VM. III

1938 *Lúčný Dvor* ŠMp. 75

1981 *Lúčný dvor (Lúčný mjr.)* zaniknutá samota GN. 11

TN.: 1. 1889 *Kéllő Akalos és Füzes* KMp. Čale.

1955 – 61 *Akáloš (Akalos)* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Akáloš* TM. 10

1985 *Akáloš* ZMp. 10

1991 *Akáloš* (pole) GNKo. ZnO.

1993 *Akáloš* ZMp. 10

2. 1955 – 61 *Žila Akálos (Akálosi ér)* TM. 5

1957 – 71 *Žila Akáloš* TM. 10

VN.: → Akáloš (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: Názov *Lúčný kanál* vznikol z názvu zaniknutej samoty *Lúčný dvor*, príp. z adj. *lúčný* (< apel. *lúka* – trávnatá plocha určená na pasenie zvierat), apel. *kanál*.

Názov **Akálošské rameno* vzniklo z TN. *Akáloš* (maď. *Akalos*, apel. *ér* – jarok, rameno; vzhľadom na charakter objektu uprednostňujeme druhý význam) a ten z názvu rybníka **Akáloš* (→ kapitola *Názvy vodných plôch...*; dnes sú na jeho mieste zvyšky močaristej plochy).

Doklad *Küllö-Akoles* by sme vari mohli interpretovať v podobe **Küllő-Akalos* (< TN. **Küllő* < maď. apel. *küllő* – špic, TN. *Akalos*). Štruktúra maď. názvu ukazuje, že vznikol podľa vymedzenia smeru z TN. **Küllő* (v excerpovanom materiáli nie je doložený) a TN. *Akalos* (→ vyššie).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

Lužnica → Čierna voda (1)

Lyon → Čičovské rameno, Lyonský kanál

Lyonské jazero → Čičovské rameno

Lyonský kanál 5 km; kanál odpájajúci sa od kanála Vrbina-Medvedov (pôvodne bol jeho najnižšie položenou časťou) pri osade Klúčovec (časť obce Pataš), smeruje na JV a V po Z strane Čičovských rybníkov, kde sa končí; varianty: Lyon, **Kanál*, Čilizköz, Vrbina-Medvedov; VN. 1. Lyon (→ Čičovské rameno), 2. Čilizský potok, 3. † Čiliž, 4. Vrbina-Medvedov.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1899 *Csatorna* KMp. Klúč.

1920 – 34 *Čilizköz* VM. III re (súčasť kanála Vrbina-Holiare)

1971 *Lyon* ZMp. 50

1985 *Vrbina-Medvedov* ZMp. 10

1992 *Lyonský kanál* VMp. 50

1993 *Lyonský kanál* ZMp. 10

1995 *Lyonský kanál* ZMp. 25

2000 *Lyonský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Lyonský kanál* VMp. 50

2008 *Lyonský kanál* ZMp. 50

ON.: 1952 strážnica *Lyon* Mp. 25

VN.: 1. Lyon → Čičovské rameno

2. → Čilizský potok

3. → † Čiliž (kapitola Názvy vodných plôch...)

4. → Vrbina-Medvedov

Etym.: Názov *Lyonský kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Lyon* (→ Čičovské rameno), názov však nie je jasný.

Názov **Kanál* (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* (= sloven. kanál). Starší názov *Čilizköz* vznikol podľa historického názvu územia medzi Čilizským potokom a korytom Dunaja (maď. *Csilizköz*, sloven. *Medzičiližie* – územie obcí Baloň, Pataš, Sap, Medvedov, Topolovec, Klúčovec, ktoré bolo pred vznikom ČSR (1918) súčasťou Gyórskej župy potov. Horváth – Telekiné, 2000); < VN. *Čiliz*[ský potok], maď. *Csiliz, köz* – medzi). Keďže názov sa vzťahoval aj na kanál → Milinovice-Vrbina, ukazuje sa, že Lyonský kanál sa chápal ako južná časť staršieho koryta *Csilizköz* (azda ramena Čilizského potoka). Názov *Čiliž* (→ Čilizský potok). Názov Vrbina-Medvedov odzrkadľuje staršie chápanie kanála ako južnej časti kanála → Vrbina-Medvedov.

M

† ***Mačací ostrov** neidentifikované rameno azda v chotárnej časti Mačací ostrov v katastrálnom území obce Malinovo; jeho pozostatkom je asi Malinovské rameno; TN. Mačací ostrov.

VMp. 50: [44-22; 23;24;42?]

VN.: 1881 *Macskasziget* í ág Pišút, 2006

TN.: 1881 *Matska-szigetnél* ZT.
1983 *Mačací ostrov* (pole) GNBaV. Mal.
Mačací ostrov GEOP. ZMp. 10
Etym.: Názov *Macskaszigeti ág* (*Mačací ostrov) motivovala lokalizácia ramena a vznikol z TN. *Mačací ostrov* (maď. *Macskassziget*), maď. apel. *ág* – rameno.

Maderétsky kanál 3,2 km; kanál začínajúci sa pri osade Maderét (v katastri obce Sokolce), smeruje na JZ a SV od obce Sokolce sa spája s Komárňanským kanálom; variant: Lak-Maderét; ON. 1. Maderét, 2. Sokolce (predtým Lak); TN. Maderét.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *odp.[ad] Lak-Maderét* ZMp. 50

1979 *Maderétsky kanál (Lak-Maderét)* GN. 10

1982 *Maderétsky kanál* VMp. 50

1984 *Maderétsky kanál* ZMp. 10

1985 *Maderétsky kanál* ZMp. 50

1991 *Maderétsky kanál* GNKo. Sok.

1993 *Maderétsky kanál* ZMp. 10

1994 *Maderétsky kanál* ZMp. 25

1999 *Maderétsky kanál* Tmp. 154

2000 *Maderétsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Maderétsky kanál* TAS.

2006 *Maderétsky kanál* VMp. 50

2008 *Maderétsky kanál* ZMp. 50

ON.: 1. Maderét (hosp. dvor; vznikol splynutím Horného a Dolného Maderétskeho majera a Maderétskeho majera; Sokolce):

1884 *Felső-Maderét, Alsó-Maderét (Ordody)* VM. III

1889 *Madérét puszta, Felső major, Alsó major* Kmp. Sok.

1898 *Fel-[ső], Al[só].- Madérét* MTT. 75

1930 *Mádéréti mjr.* Gmp. 50

1938 *Hor. (F.) Madérétimajor, Dol. (Al.) Madéréti mjr.* ŠMp. 75

1952 – 1957 *Maderétsky majer, Horný maderétsky majer, Dolný maderétsky majer* TM. 25

1957 *Hor., Dol. Madéréti mjr.* GŠ. 50

1957 – 71 *Maderétsky majer, Horný Maderétsky majer, Dolný Maderétsky majer* TM. 10

1971 *Horný Maderétsky mjr., Dolný Maderétsky mjr.* ZMp. 50

1978 *Felső Madérét, Alsó Madérét* VSO. III, 66

1981 *Maderét (Hor. Maderétsky mjr., Maderétsky mjr.)* GN. 11

1982 *Horný Maderétsky mjr., Dolný Horný Maderétsky mjr.* VMp. 50

1984 *Maderét* ZMp. 10

1991 *Maderét* GNKo. Sok.

1999 *Maderét* Tmp. 154

2005 *Maderét* TAS.

2. Sokolce (predtým Lak): → Lak
TN.: 1889 *Madérét puszta* (pole) Kmp. Sok.

Etym.: Názov *Maderétsky kanál* vznikol z osadného názvu *Maderét* (ten, ako ukazujú staršie doklady *Madé-* pravidelne s dlhým *-é-*, azda z maď. podoby OM. Amadeus *Amadé* (> *Madé*; porov. Kiss, 1988, s. 62; porov. aj ON. Amadeho Kračany) a maď. apel. *rét* (= lúka) a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri hospodárskom dvore Maderét.

Starší názov *Lak-Maderét* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála zo staršieho názvu obce Sokolce (→ Lak) a osadného názvu *Maderét* (maď. *Madérét*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Lak

(dnes Sokolce) a končiaci pri hospodárskom dvore Maderét.

Maglov 1 km; kanál SZ od obce Veľké Kosihy vedľa močiara → *Mohyla (2), smeruje na JV a spája sa s kanálom Olča-Kosihy; variant: *Maglovský; TN. Maglov.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Maglyai* ZMp. 50

1979 *Maglov (Maglyai)* GN. 10

1984 *Maglov* ZMp. 50

1985 *Maglov* ZMp. 10

1991 *Maglov* GNKo. VKos.

1992 *Maglov* VMp. 50

1993 *Maglov* ZMp. 10

1995 *Maglov* ZMp. 25

2000 *Maglov* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Maglov* VMp. 50

2008 *Maglov* ZMp. 50

TN.: 1268 *locum Magla* Šmil., Nr. 172

1837 – 40 *Magjai Föld* (pole) VM. II

1884 *Maglyai* VM. III

1889 *Maglya* KMp. VKos.

1957 – 71 *Máglya* TM. 10

1952 – 57 *Maglya* TM. 25

1984 *Maglov* ZMp. 50

1991 *Maglov* GNKo. VKos.

2004 *Maglia* PMp. 10

2005 *Maglov* TAS.

Etym.: Názov *Maglov* vznikol podľa TN. *Maglov* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Maglov. TN. *Maglov* vznikol úpravou staršieho názvu *Máglya* (< maď. apel. *máglya* – sloven. hraničica). Maď. názov *Maglyai* vznikol z TN. *Máglya*, suf. -i (= sloven. -ský) a môžeme ho preložiť ako *Maglovský [kanál]; porov. Horňanský, 2005, s. 227 – 230.

***Maglovský** (Maglyai) → Maglov

Mahulianka p. Viničniansky kanál (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 2,2km; recipient odpadových vôd, meliorovaný kvôli dobývaciemu priestoru hliny; vyteká na J okraji mesta Pezinok v lokalite Lazárňa, tečie J smerom cez lokalitu Mahulianka, ústi S od Slovenského Grobu; v 18. stor (VM. I) sa ako prirodzený vodný tok v lokalite Hrubá dolina v Jčasti osady Cajla (miestna časť Pezinka) oddeľovala z hlavného koryta Blatiny (vtedy nazvaného ako Čierna voda – Schwartz Wasser), tiekla J smerom do centra mesta Pezinok, kde meandrovala až po ústie do Čiernej vody (pôvodné koryto Mahulianky tvoril aj dnešný už meliorovaný → Slováčkov kanál vtekajúci do Čiernej vody); TN.: 1. Mahulianka, 2. Mahulianka nový hon, 3. Mahulianka pod stanicou, 4. Mahulianka pod Špalom, 5. Mahulianka pri drevenom moste, 6. Mahulianka pri Váhovej studni, 7. Mahulianka za kanálom.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Mahulanka* VMH.

1967 *Mahulanka* ZVMp. 50

1971 *Mahulianka, Mahulianka* ZMp. 50

1973 – 1974 *Mahulanka* ZMp. 10

1974 *Mahulanka* THMp.

1983 *Mahulianka, Mahulanka* GNO-BAv. Pez.

1984 *Mahulianka* VMp. 50

1984 *Mahulianka* TMp. MK. 75

1984 – 1989 *Mahulianka* ZMp. 50

1986 *Mahulianka* ZMp. 10

1987 *Mahulianka* ZMp. 25

1988 *Mahulianka* ŠMO. 5

-
- 1991 *Mahulianka* VMp. 50
1992 *Mahulianka* THMp.
1996 – 2007 *Mahulanka* Tmp. MK. Ba. 50
2000 *Mahulianka* ZMp. 10
2003 *Mahulianka* VMp. 50
2004 *Mahulanka* PTA. 25
2005 – 2007 *Mahulanka* TAS. 50
2006 *Mahulianka* VMp. 10
2008 *Mahulianka* ZMp. 50
2010 *Mohylianka* ZBGIS
2011 *Mahulianka* TAS. 50
2018 miest. *Mahulanka* Pez.
TN.: 1. *Mahulianka* (Pezinok; vršok, pole):
1875 – 1884 *Mahulanka* VM. III
1895 *Mahulanka* KMp. Pez.
1945 *Mahulanka* ŠMp. 75
1947 *Mahulánka, Mahlanger* Voda, 70 (rkp.)
1952 *Mahulanka* ŠMp. 25
1952 – 1988 *Mahulanka* ŠMO. 5
1952 *Mahulanka* Voj. Mp. 50
1957 *Mahulianka* VTmpš. 50
1966 *Mahulanka* Voj. Mp. 10
1966 – 1984 *Mahulanka* MEN
1973 – 1988 *Mahulanka* ZMp. 10
1974 *Mahulanka* THMp.
1983 *Mahulanka, Mahulianka* GNO-BAv. Pez.
1984 *Mahulianka* Tmp. MK. 75
1985 – 1986 *Mahulianka* ZMp. 10
1992 *Mahulianka* THMp.
1993 *Mahulianka* ŠMO. 5
1996 – 2007 *Mahulanka* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Mahulanka* PMp. Pez.
2000 – 2006 *Mahulianka* ZMp. 10
2004 *Mahulianka* PTA. 25
2005 – 2007 *Mahulianka* TAS. 50
2006 *Mahulanka* PMp. obrys.10. Stp.
2009 *Mahulanka* PMp. Pez.
2010 *Mohylianka* ZBGIS
2. 2017 miest. *Mahulanka nový hon* KJÚLŠ
3. 2017 miest. *Mahulanka pod stanicou* KJÚLŠ
4. 2017 *Mahulanka pod Špalom* (strážny dom, kde slúžil Špala) KJÚLŠ
5. 2017 *Mahulanka pri drevenom moste* KJÚLŠ
6. 2017 *Mahulanka pri Váhovej studne* KJÚLŠ
7. 2017 *Mahulanka za kanálom* KJÚLŠ
Etym.: Názov *Mahulianka* vznikol transonymizáciou TN. *Mahulianka* (J. Stanislav (1999, s. 235) odvodzuje názov od apel. *mohyla*; mohyla, pahorok; doložená archeol. lokalita). Predpoklad I. Vodú (1947, s. 70), že TN. má bavorský pôvod (< apel. *Mahal* – sloven. súd, súdne pojednávanie, apel. *r Anger* – sloven. pažiť, lúka), považujeme za nepravdepodobný. Názvami *Mohylianka*, *Mahulianka* a ich súvislosťou s archeologickými nálezmi sa zaoberá aj I. Horňanský v príspevku *Slová brod, brázda, brána, vráta a mohyla v slovenských geografických názvoch* (In: *Kultúra slova*, 2005, s. 218 nn). KJÚLŠ uvádza výklad TN. *Mahulanka* ako skomoleninu OM. bývalého veľkostatkára (z iných KÚ máme doložené OM. *Magolány*). Príkláňame sa k motivácii OM. – v 17. stor. bola obec *Limbach* (a asi aj pozemky v jej okolí) v zálohu Jána *Maholányiho* (+ 1700); *Dubovský – Žudel*, 1982, s. 218.
Tvar *Mahulanka* je nárečový.
Lit.: J. *Dubovský – J. Žudel*, 1982, s. 218; I.

Hornianský, 2005, s. 218; J. Stanislav, 1999, s. 235; I. Voda, 1947, s. 70.

***Malá Belá** → Malobelský kanál

***Malá Belá-Ohrady** (Bellekürti) → Chotárny kanál

Malá Částa 7,5 km; pôvodne asi dlhší sekundárny tok (rameno) → [Starej] Částy, ktorý sa od nej odpájal S od osady Králka; dnes sčasti vyschnutý jarok, začína sa JZ od mesta Kolárovo v lokalite Králka, smeruje na JV okolo lokality Čierny chrbát, pri samote Violín sa spája s kanálom Kolárovo-Kameničná; variant: Částamelecký kanál; ON. Částa, VN. Stará Částa.

VMp. 50: 45-32

1837 – 40 *Kis Császta Ér* VM. II

1889 *Kis császta mellék csatorna* KMp. Kam.

1898 *Kis Császta ére* MTT. 75

1955 – 61 *Császtamellecký kanál (Kis császtamellegi csatorna)* TM. 5

1957 – 71 *Császtamellecký kanál* TM. 10

1971 *Malá Častá* ZMp. 50

1979 *Malá Častá* GN. 10

1982 *Malá Častá* VMp. 50

1984 *Malá Častá* ZMp. 10

1985 *Malá Častá, Častá* ZMp. 50

1991 *Malá Částa* GNKo. Kol., Čale., Kam.

1993 *Malá Častá* ZMp. 10

1994 *Malá Částa* ZMp. 25

1999 *Malá Částa* Tmp. 154

2000 *Malá Částa* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Malá Částa* TAS.

2006 *Malá Částa* VMp. 50

ON.: Částa (hospodársky dvor; Kolárovo):

1837 – 40 *Császta-Melléke* VM. II

1869 *Császta melléke* PM.

1938 *Császtamellék* ŠMp. 75

1952 – 57 *Častá, Császtamellék* TM. 25

1957 *Császtamellék* GMP.

1966 *Császtamellék* TS., mapa

1971 *Császta* ZMp. 50

1977 *Császtamellék* VSO. II, 42

1984 *Částa* ZMp. 10

1991 *Částa* GNKo. Kol.

1993 *Částa* ZMp. 10

1994 *Částa* ZMp. 25

2005 *Částa* TAS.

VN.: → Stará Částa

Etym.: Názov *Malá Částa* vznikol z adj. *malý* (maď. *kis*) a VN. *Částa* (→ Stará Částa); pomenúva pôvodné pravostranné rameno toku Částa (→ Stará Částa; s potokom Částa sa už nespája). Názov *Částamelecký kanál* (maď. *Kis császtamellegi csatorna*) vznikol zo staršieho názvu hospodárskeho dvora Částa (*Császtamellék* < VN. *Částa*, maď. *Császta*, maď. adj. *mellék* – bočný), apel. *kanál* (maď. *csatorna*).

***Malé bahno** (Kis lapás) → Gabčíkovo-Nárad, Nárad-Vrbina

***Malé jazero** zaniknutý tok v lokalite Dolné Čady v k. ú. Pusté Úľany; pôvodná dĺžka bola viac ako 12 km (v súčasnosti sa nedá presne zistiť, kde pramenil); v súčasnosti je časť toku zaniknutá, časť zregulovaná a spodná časť pôvodného koryta je súčasťou koryta kanála Kyškyn; pôvodné koryto tieklo V smerom v súčasnom koryte kanála → Reca-Úľany, v lokalite Tarnocké zmenil tok smer na SV, po pribratí dnešného kanála Boldog-

-Sládkovičovo pokračoval v jeho koryte najprv SV, potom JV, S od lokality Dolné Čady sa stáčil na J (v jej dolnej časti sa nazýval *Kistó folyo*), pokračoval J smerom, z pravej strany priberal dnešný odpad Kyškyn a spolu vtekali do Čiernej vody (JZ od obce Sládkovičovo).
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
1875 – 1884 *Kistó folyo* VM. III
1898 *Kistói p.[atak]* MTT. 50
1936 *Kistó folyo* ŠMp. 25
Etym.: Názov *Malé jazero < maď. *Kistó* < maď. adj. *kis* (= sloven. malý), apel. *tó* (= sloven. jazero) motivovala ho existencia malého jazera na toku.

Malinovo-Blahová 24 km; kanál sa od-pája sprava z Malinovského ramena pri obci Malinovo, smeruje na JV, pri obci Tomášov na SV, neskôr opäť na JV; pri samote Feještov SZ od Hornej Potône-Lúk sa sprava spája s Malým Dunajom; varianty: Závlahový kanál HŽO I.; ON. 1. Blahová, 2. Malinovo.
VMp. 50: 44-23; 24; 42; 45-13
VN.: 1965 *Závlahový kanál HŽO I.*
VVMp. 50
1971 *Malinovo-Blahová* VMp. 50
1983 *kanál Malinovo-Blahová* VMp. 50
1984 *kanál Malinovo-Blahová* VMp. 50
1986 *Malinovo-Blahová* ZMp. 25
1991 *Malinovo-Blahová* VMp. 50
1992 *Malinovo-Blahová* ZMp. 10; GNDS. BVes, Bl., Čak., Jan., Nár., ZKl.
1993 *Malinovo-Blahová* ZMp. 25
1994 *Malinovo-Lehnice* (!) ZMp. 25
1995 *Kanál Malinovo-Blahová* Tmp. 50 (Gab.)
1999 *kanál Malinovo-Blahová* Tmp. 50 (Gab.)

1999 *Kanál Malinovo-Blahová* Tmp. 50 (BA)
2003 *Malinovo-Blahová* VMp. 50
2006 *kanál Malinovo-Blahová* TAS.
2007 *Kanál Malinovo-Blahová* Tmp. 50 (M. K. BA)
2008 *Malinovo-Blahová* TASR. 50
2013 *kanál Malinovo-Blahová* RP.
ON.: 1. 1951 *Blahová* Majt. 34; VSO. I, 167
2. Malinovo:
1209 *Ybrehart* CDSI. I, Nr. 153
1216 *Ybrehart, Ybrohart* CDSI. I, Nr. 207
1260 *Terra Eburhardi* CDSI. II, Nr. 663
1311 *Villa Eberhardi* RDSI. I, Nr. 939
1390 *Ebersdorf, Eberharth* VSO. II, 225;
1397 *Eberharth* Var., 1984, s. 124
1773 *Eberhárd* Majt. 181
1786, 1863 *Eberhard* Majt. 181
1808 *Eberhárd, Eberhard* Majt. 181
1873 *Eberhárdt* Majt. 181
1877 – 82 *Éberhárdt* Majt. 181
1888, 1913 *Éberhárd* Majt. 181
1892 – 1907 *Éberhard* Majt. 181
1920 *Eberhardt* Majt. 181
1927 – 48 *Eberhart* Majt. 181
1948 – *Malinovo* Majt. 181
Etym.: Názov *Malinovo-Blahová* motivovalo vymedzenie začiatku a konca kanála a vznikol podľa ON. *Malinovo* (< adj. *malinový* < apel. *malina* – ker so sladkými a voňavými červenými plodmi rastúci na rúbaniskách, bot. *ostružina malinová, Rubus idaeus*; KSSJ, s. 312; pôvodný názov obce pravdepodobne vznikol z nem. OM. *Eberhard*, podľa B. Varsika (1984, s. 124) ide asi o zakladateľa osady; < stnem. *ebur + hart* „silný, smelý diviak“; Majtán – Považaj, 1998,

s. 88) a *Blahová* (< OM. *Blaho*; na počesť slovenského národného buditeľa, lekára, publicistu a politika Dr. Pavla Blaha; predtým sa nazývala aj *Blahova Dedina*).

Technické pomenovanie *Závlahový kanál HŽO I.* motivovala funkcia kanála a jeho numerické rozlíšenie v sústave hornožitnoostrovských kanálov (HŽO I.) < adj. *závlahový* „služiaci na zavlažovanie“, apel. *kanál*.

Doklad *Malinovo-Lehnice* hodnotíme ako chybný zápis.

Malinovské rameno 6 km; odpája sa sprava od Malého Dunaja pri obci Malinovo, smeruje na JV, potom na SV; v lokalite Na záhrade SV od obce sa sprava spája s Malým Dunajom; varianty: Cigánsky Dunaj, Malý Dunaj, Rameno Malého Dunaja; ON. Malinovo; VN.: 1. Dunaj, 2. Malý Dunaj.

VMp. 50: 44-22; 23; 24; 42

VN.: 1894 *Czigány Duna* KMp. Mal., Tom.

1894 *Kis Duna ág* (h. č. ramena), *Czigány Duna* (d. č. ramena) KMp. Mal.; Zál. 1956 *Cigánsky Dunaj* ŠMp. 5

1974 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

1978 *Rameno Malého Dunaja* ŠMpO. 5

1984 *Malinovské rameno* VMp. 50

1986 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

1991 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 25

1993 *Malý Dunaj* (h. č.), *rameno Malého Dunaja* (d. č.) ŠMpO. 5

2006 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

2006 *Malý Dunaj* (!) TAS.

ON.: → Malinovo-Blahová

VN.: 1. → Dunaj

2. → Malý Dunaj

Etym.: Názov *Malinovské rameno* motivovala lokalizácia ramena a vznikol z ON. *Malinovo* (→ Malinovo – Blahová); sufix *-ské*, apel. *rameno*.

Názov *Cigánsky Dunaj* vznikol z etnonyma *Cigán* „príslušník spoločenskej skupiny indického pôvodu žijúci miestami ešte potulným životom, novšie Róm“, KSSJ, s. 87), VN. *Dunaj*; azda v blízkosti ramena mali obydlia Rómovia.

Názvy *Malý Dunaj* a *Rameno Malého Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Malého Dunaja, a vznikli podľa VN. → *Malý Dunaj* (1), apel. *rameno*.

Malobelský kanál 2 km; kanál súběžne smerujúci popri Chotárnom kanáli SV od obce Okoč, pri samote Malá Belá sa spája s Belským kanálom; variant: *Malá Belá; ON. Malá Belá.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Kisbélle* ZMp. 50

1978 *kanál Malá Belá* ZMp. 50

1979 *Malobelský kanál* (*Kisbélle*) GN. 10

1982 *Malobelský kanál* VMp. 50

1984 *Malobelský kanál* ZMp. 10

1993 *Malobelský kanál* ZMp. 10

1994 *Malobelský kanál* ZMp. 25

2000 *Malobelský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Malobelský kanál* VMp. 50

ON.: Malá Belá (miestna časť; Okoč):

1296 *Billye* SŽO., 77

1884 *Kis-béle* VM. III

1893 *Kis Béle major* KMp. Topoľ.

1930 *Kisbelle* GMp.

1938 *Kisbelle* ŠMp. 75

1952 *Kisbélle* Mp. 25

1955 – 61 *Kis Bélla* TM. 5

1957 *Kisbelle* GŠ. 50
1971 *Kis Bélle* ZMp. 50
1981 *Malá Belá (Kis Bélle)* GN. 11
1992 *Malá Belá* GNDS. Okoč
1999 *Malá Belá* TMp. 154
2000 *Malá Belá* ZMp. 50
Etym.: Názov *Malobelský kanál* vznikol z osadného názvu *Malá Belá* (→ *Belský kanál*) a apel. *kanál* a pomenúva kanál pri osade *Malá Belá* (neďaleko od nej je aj osada *Belá*, dnes *Jánošíkovo* na *Ostrove*; → *Belský kanál*). Názov *Malá Belá (maď. *Kis Bélle*, *Kisbélle*) vznikol podľa ON. *Malá Belá* (maď. *Kis Bélle*).

Maloblahovský kanál 2 km; kanál spájajúci *Starý Klátovský kanál* a *Klátovský kanál* (1) sa začína pri lokalite *Konopisko SZ* od *Malých Dvorníkov*; pretína *Starý Klátovský kanál*, smeruje na *SV* vedľa *Čótfanského kanála* a spája sa sprava s *Klátovským kanálom*; na mape z roku 1970 (VVMp. 50) sa rozlišovali dva samostatné kanály, ktoré mali rozličné smerovanie: od začiatku súčasného *Maloblahovského kanála* po miesto, kde sa spájal so *Starým Klátovským kanálom*, sa označoval ako *Sikabonyi* (2 km; smeroval na *SV* ako *Maloblahovský kanál*); druhý ako *Sikabonyi a* (1,2 km; spájal dnešný *Starý Klátovský kanál* a *Klátovský kanál*, smeroval však na *JZ*); ON. 1. *Abony*, 2. *Malé Blahovo*, 3. **Maloblahovský mlyn*, 4. *Veľké Blahovo*; OM. 1. *Katha filia de Abany*, 2. *Demetrio filio Syke (de villa Sikeabany)*; VN. *Blahovský kanál*.
VMp. 50: 45-13
VN.: 1970 *Sikabonyi*, *Sikabonyi* a VVMp. 50

1976 *Maloblahovský kanál* ZMp. 10
1979 *Maloblahovský kanál (Sikabonyi)* GN. 10
1983 *Maloblahovský kanál* VMp. 50
1985 *Maloblahovský kanál* ZMp. 10
1990 *Maloblahovský kanál* ZMp. 10
1992 *Maloblahovský kanál* GNDS. DS.
1993 *Maloblahovský kanál* ZMp. 25
ON.: 1., 2., 3., 4. → *Blahovský kanál* (1)
OM.: 1317 *domina Katha filia Syke de Abany* RDSI. II, Nr. 173
1323 *Demetrio filio Syke* RDSI. II, Nr. 1097
VN.: → *Blahovský kanál* (1)
Etym.: Názov *Maloblahovský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Malé Blahovo* (→ VN. *Blahovský kanál*; 1), sufix *-ský*, apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa pri obci *Malé Blahovo*. S tou istou motiváciou vznikol aj maďarský názov *Sikabonyi* (*Sikabony* = maď. názov obce *M. Blahovo* → VN. *Blahovský kanál*) a môžeme ho preložiť ako **Maloblahovský [kanál]*.

Malolúčsky kanál (1) 2,1 km; začína sa pri obci *Malá Lúč*, smeruje *JV*; zľava sa spája s kanálom *Vojka-Kračany J* od *Malej Lúče*; ON. *Malá Lúč*; VN. 1. *Malolúčsky kanál*, 2. *Veľkolúčsky kanál*.
VMp. 50: 45-31
VN.: 1971 *Malolúčsky kanál* VMp. 50
1983 *Malolúčsky kanál* VMp. 50
1992 *Malolúčsky kanál* VMp. 50
1992 *Malolúčsky kanál (Malolúcky kanál)* GNDS. LnOs.
1993 *Malolúčsky kanál* VMp. 50
1994 *Malolúčsky kanál* ZMp. 25
2003 *Malolúčsky kanál* VMp. 50
2008 *Malolúčsky kanál* TASR. 50

ON.: Malá Lúč: → Jatovský kanál

VN.: 1. → Jatovský kanál

2. → Veľkolúčsky kanál

Etym.: Názov *Malolúčsky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Malá Lúč* (→ Jatovský kanál); sufix *-sky*, apel. *kanál*. Doklad *Malolúčsky kanál* (1992) nie je jazykovo korektný.

Malolúčsky kanál (2) → Jatovský kanál

Malomhely → Vrakúnsky kanál

† ***Malý Belder** nelokalizované menšie rameno ramena M. Dunaja Belder medzi obcou Orechová Potôň (vzhľadom na lokalizáciu T. Ortwaya (1882, s. 123) a V. Šmilauera (1932, s. 295) by ho bolo možné lokalizovať až od Senca) a obcou Trhová Hradská; TN. 1. Bodor, 2. Dolný Bodor, 3. Horný Bodor, 4. Stredný Bodor; VN. 1. Beleder, 2. Belder.

VMp. 50: [45-13; 14]

VN.: 1517 *Kysbewlder* Pišút, 2006

TN.: → Belder

VN.: 1. Beláková, 2014, s. 120

2. → Belder

Etym.: Názov **Malý Belder* motivovala skutočnosť, že išlo o menšie bočné rameno ramena → Belder (maď. *kis* – malý).

Lit.: Beláková, 2014, s. 120; Šmilauer, 1932, s. 295; Ortway, 1882, s. 123; Pišút, 2006.

Malý Dunaj (1) najdlhšie ľavostranné rameno Dunaja na slovenskom území; odpája sa od hlavného koryta Dunaja JV od mesta Bratislava na r. kilometri 1865,6, má 150 km (vrátane tzv. Váž-

skeho Dunaja – dolného toku Váhu od miesta zaústenia Malého Dunaja pri Kolárove po ústie Váhu do Dunaja), zo S vymedzuje Žitný ostrov; jeho nížinný tok je regulovaný až po Most na Ostrove do kanálového koryta; koryto má veľa meandrov (TS., s. 182 – 183); podľa P. Pišúta (2007) bol stredoveký Malý Dunaj (*Čalov) v období 11. – 14. stor. kratší, S od obce Topoľníky prudko menil smer z JV na J, tiekol okolo obcí Opatovský Sokolec, Okoč a V od mesta Veľký Meder. J od obce Okoč sa už označoval ako → Miller (Millér) a vstupovali doň vody vnútrozemských barín v okolí obcí Vrakúň, Bohelov a Veľký Meder. Preto aj vtedajší Žitný ostrov bol v stredoveku menší, ako ho poznáme dnes. Ramenami vtedajšieho Malého Dunaja boli na severe Čierna voda (vtedajší Plazov; porov. Beláková, 2014, s. 77), Belder (asi na mieste dnešného → Klátovského kanála) a Čiliž (→ Čiližský potok). P. Pišút ďalej uvádza, že prietokový systém Malého Dunaja (*Čalova) okrem jeho koryta pozostávalo z ďalších, často desiatky kilometrov dlhých paralelných ramien. Podľa Pišútovej rekonštrukcie ústil *Čalov do Dunaja JV od obce Čičov.

Názvom *Novozámocký Dunaj sa označovalo koryto Malého Dunaja od odpojenia Malinovského ramena z Malého Dunaja v lokalite *Mačka; názvami **Veľká tóna* a **Veľké rameno* sa pomenúval Malý Dunaj pri obci Jelka – T. Ortway oba názvy stotožnil s časťou ramena pri obci Lég (časť obce Lehnice); Šmilauer, 1932, s. 296; na VM. I sa časť *Väčšieho novozámockého ramena v miestach

- súčasného Slovaftu označuje aj ako Warling (*Wartling), no P. Pišút (2006) uvádza, že išlo o jedno z ramien Malého Dunaja, ktoré museli byť v roku 1790 – 91 umelo upravené kvôli zachovaniu splavnosti Malého Dunaja, z tohto dôvodu tento názov uvádzame v osobitnom hesle; varianty: *Belderský Dunaj, *Čalov, *Dunaj, *Dunajské rameno, Hrubý Dunaj, Malý Dunajček, *Novozámocké dunajské rameno, *Novozámocký Malý Dunaj, *Rameno Dunaja, *Starý Dunaj; *Vážsky Dunaj, *Väčšie dunajské rameno, *Veľká tóna, *Veľké rameno, *Väčšie novozámocké dunajské rameno, *Wartling; ON. Nové Zámky; TN.: 1. *Komárovský Wartling, 2. *Veľký Wartling; PCH. Žitný ostrov; PO. *Čalovský prístav; VN. 1. Dunaj, 2. *Ivanský Malý Dunaj, 3. *Menšie novozámocké rameno, 4. *Novozámocké dunajské rameno, 5. Váh, 6. Miller. VMp. 50: 44-22; 23; 24; 42; 45-32; 11; 13; 14; 41; Šmil. Nr. 122, 123, 128 VN.: 1239 *ad rippam fluminis Kysduna* CDSL. II, Nr. 55
- 1239 *Magno Er, Noger, Nagher, Nogewren, Nagewren, Nagkhew, Nagy Keszew* CDSL. II, Nr. 48
- 1239/1241 *magno Er, Magnoer, Noger, Nagyer, Nagher, Nogewren, Nagherwrem* (rameno M. Dunaja pri Jelke) Šmil., Nr. 127
- 1239 *Magnum Er* Marsina, 1987 (podľa Pišút, 2007, s. 84)
- 1267 *Challo* Šmil., 1932, s. 294
- 1267 *Chollo* Šmil., s. 294; Var., 1984, s. 128
- 1290 *Chollow, Challow* Šmil., Nr. 122
- 1290/1304 *Chollow* Var., 1984, s. 128
- 1291 *fluuii Challowo* Šmil., 1932, s. 294
- 1291 *Cholow* Var., 1984, s. 128
- 1303 *Challoaga, Chollo, Chulluch* RDSL. I, Nr. 183
- 1303 *Chollo* Var., 1984, s. 128
- 1310 – 42 *Chollo* Var., 1984, s. 128
- 1310 – 42 *Chollo* RDSL. I, Nr. 845
- 1313 *Parvus Danubius, Parvo Danubio, Parvum Dan]ubium* RDSL. I, Nr. 1074, 1077
- 1323 *Parvus Danubius, Parvo Danubio, Parvum Danubium* RDSL. II, Nr. 1071
- 1324 *fl. Challov, Challo* Šmil., 1932, s. 295
- 1337 *brachium Danubii, Chullouk* Šmil., 1932, s. 293, 295
- 1338 *Chollo* Var., 1984, s. 128
- 1341 *Chollov* Var., 1984, s. 128
- 1369 *fluuvio Danubii* Šmil., 1932, s. 293
- 1430 *Belderduna, Nagherduna, fluuii danuby* Šmil., 1932, s. 293
16. stor. *Ramus Érsek Újváriensis, Neuhausler Donau Arm, Érsekújvári Ág* Pišút, 2006
- 1753 *Ramus Érsekuivariensis seu Neuhasler arm* Var., 1984, s. 70
- 1782 – 84 *Grosszer Neuhausler Arm, Neuhausler Arm, Warling* (časť *Väčšieho novozámockého ramena), *Donau Arm* (od ústia Ramena Malého Dunaja do Malého Dunaja pri Hurbanovej Vsi), *Grosser Arm der Donau* (od samoty Feještov po miesto, kde sa spája kanál Malinovo-Blahová s Malým Dunajom) VM. I
- 1782 – 84 *Grosser Arm der Donau* (od samoty Feještov po miesto, kde sa spája kanál Malinovo-Blahová s M. Dunajom) VM. I
- 1790, 1791 *Wartling* Pišút, 2006

- 1816 Wartling Pišút, 2006
- 1829 – 1844 *ramus Danubii, ramo Danubii, Chaló Šmil.*, 1932, s. 293, 295
- 1837 – 40 *Duna (Donau Arm), Kis Duna Fl. (sl. Malj Dunaj), Kis Duna, Öreg Duna, Neuhausler Donau Arm* (od Mlynských Nív v koryte Mlynskonivského ramena po Hurbanovu Ves) VM. II
- 1864 – 1865 *Érsekújvári Duna* Hunf., 1864 – 1865, s. 195; podľa Šmil., s. 293
- 1869 *Kis Duna* PM.
- 1884 *Neuhausler Donau Arm* (od miesta, kde sa spája s Dunajom, po Prievoz, kde sa sprava spájalo s Mlynskonivským ramenom) VM. III
- 1884 *Klein Donau (Kis duna), Kis Duna (Donau Arm), Duna Ág (Donau Arm)* VM. III
- 1889 *VágDuna folyó* KMp. Okoč
- 1890 *Kis Duna* KMp. Trs.
- 1890 *Kis Duna folyó* KMp. Tomáš., DS.
- 1893 *Kis Duna folyó* KMp. BPot.; DS.; HPot.; Jah., Topoľ., HMýto, THrad.
- 1893 *Kis Duna folyam* KMp. ČPot.; VBlah.; OPot.
- 1893 *Kis Duna* KMp. MBlah.; VPaka; Vyd.; MBlah.
- 1894 *Kis-Duna folyó* KMp. Ded.; HŠúr; Jel.; NJel.; Nov.; Tur.
- 1894 *Kis Duna* Bl.; DJan.; El.; HJan.; Komv.; Leh.; Mal.; MopB.; Ras.; Tom.; VPaka; VL.; Vr.
- 1894 *Kis-Duna* KMp. Ton.
- 1894 *Kis Duna folyó* KMp. Ber.; IpD.; Mal.; Zál.
- 1894 *Kis Duna, Kiss Duna* KMp. PrieV.
- 1894 *Érsekújvári Duna folyó* KMp. Mal.; Zál.
- 1898 *Kis Duna* MTT. 75
- 1903 *Érsekújvári kis Duna* Šmil., 1932, s. 293
- 1906 *Kis Duna folyó, Kisduna folyó* KMp. Kol.
- 1914 *Čelou* Šmil., 1932, s. 294
- 1930 *Malý Dunaj* GMp.
- 1932 *Hrubí Dunaj, Malí Dunajek* Šmil., 1932, s. 294
- 1938 *Malý Dunaj (Kis Duna)* ŠMp. 75
- 1945 *Malý Dunaj, Kis Duna* ŠMp. 75
- 1952 *Malý Dunaj* GMp. 50
- 1952 – 57 *Malý Dunaj* TM. 25
- 1953 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5
- 1954 *Malý Dunaj* (aj časť pôvodného koryta *Vaskapu) ŠMpO. 5
- 1954 *Kis Duna* ŠMpO. 5
- 1954 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5
- 1955 – 61 *Malý Dunaj* TM. 5
- 1956 *Malý Dunaj* ŠMp. 5
- 1957 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5
- 1957 *Malý Dunaj* GŠ. 50
- 1957 – 71 *Malý Dunaj* TM. 10
- 1962 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5
- 1965 *Malý Dunaj* HP.; VVMp. 50
- 1966 *Malý Dunaj* TS., s. 100
- 1966 *Malý Dunaj* Mp. PN. 200; TS., s. 75
- 1970 *Malý Dunaj* VVMp. 50
- 1971 *Malý Dunaj* VMp. 50; HČ.; ZMp. 50
- 1973 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5
- 1974 *Malý Dunaj* ZMp. 10
- 1975 *Malý Dunaj* ZMp. 10
- 1976 *Malý Dunaj* ZMp. 10
- 1976 *Malý Dunaj* ZMp. 25
- 1976 *Malý Dunaj* ZMp. 50
- 1977 *Malý Dunaj* VSO. I, 368
- 1978 *Malý Dunaj* VSO. III, 186; ZMp. 10
- 1979 *Malý Dunaj* GN. 10

-
- 1981 *Malý Dunaj* TS., s. 90, 182
1982 *Malý Dunaj* VMp. 50; ŠMpO. 5
1983 *Malý Dunaj* GNBaV. Ber., IpD., Mal., MopB., NDed., Tom., Tur., Vl.
1983 – 84 *Malý Dunaj* VMp. 50; ZMp. 10
1984 – 1986 *Malý Dunaj* ZMp. 50
1985 *Malý Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 25
1986 *Malý Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 25
1987 *Malý Dunaj* ZMp. 10
1989 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5; ZMp. 10
1990 *Malý Dunaj* ZMp. 10; ŠMpO. 5
1991 *Malý Dunaj* GNKo. DM., Kol.
1992 *Malý Dunaj* GNDS. DS.; Topol., THrad., HMýto, Jah., Okoč; ZMp. 25
1993 *Malý Dunaj* VMp. 50; ZMp. 25; GNGa. HŠúr, HVes, Jel., Tomáš., VÚ.
1994 *Malý Dunaj* GNBa. Ruž., Vr.
1995 *Malý Dunaj* TMp. 50 (Gab.)
1995 *Malý Dunaj* TMp. 143
1996 *Malý Dunaj* ZMp. 10
1996 *Malý Dunaj* PMp. 10
1997 *Malý Dunaj* TMp. 50 (Sen.)
1999 *Malý Dunaj* TMp. 50 (Gab.)
1999 *Malý Dunaj*, *Novozámocké rameno SŽO.*, s. 11
2000 *Malý Dunaj* ZMp. 10; ZMp. 50
2001 *Malý Dunaj* ZMp. 10
2002 *Malý Dunaj* PTMp. 25 (M. K.-juh) 2003 *Malý Dunaj* VMp. 50
2004 *Malý Dunaj* PTA. 25 (M. K.)
2004 *Malý Dunaj* ZMp. 25
2005 *Malý Dunaj* PMp. 10; TAS.; PMp. 10
2006 *Malý Dunaj* TAS.; ZMp. 10
2007 *Malý Dunaj* ZMp. 10
2008 *Malý Dunaj* TASR. 50; ZMp. 50
2013 *Malý Dunaj* RP.
ON.: *Nové Zámky*:
1183 *Narhyd, Nyárhíd* CDSl. I, Nr. 94
1221 *Nyárhíd, Nyarhyd* CDSl. I, Nr. 266
1245 *Narhid* CDSl. II, Nr. 185
1247 (?) *Nyarhid* CDSl. II, Nr. 272
1571 *Uyuar, Olaj Vyuar, arx archiepiscopalis Wyuar* VSO. II, 331
1590 *Ersekujvár* VSO. II, 331
1773 *Erseg-Ujvár, Neu-Häusel, Nowe Zámky* Majt. 209
1786 *Neuhäusel, Ersek-Ujvár, Nowé Zámky* Majt. 209
1808 *Érsek-Újvár, Neuhäusel, Nowé Zámky* Majt. 209
1863 – 1913 *Érsekújvár* Majt. 209
1920 *Nové Zámky* Majt. 209
1927 – 38 *Nové Zámky, Érsek-Újvár* Majt. 209
1938 – 45 *Érsekújvár* Majt. 209
1945 – 48 *Nové Zámky, Érsek-Újvár* Majt. 209
1948 – *Nové Zámky* Majt. 209
TN.: 1. *Komárovský Wartling, 2. *Velký Wartling: → *Wartling
PCH.: *Žitný ostrov*:
1209 *Challow Chal.*, 68
1237 *Challokuz* CDSl. II, Nr. 27 A
1238 *Insula* CDSl. II, Nr. 43
1240 *Chollokuz* CDSl. II, Nr. 68
1250 *Chollokuz* CDSl. II, Nr. 353
1250 *Chollokuz* Sedlák, 1987, s. 32
1252 *Collocuz, Chollokuz* CDSl. II, Nr. 403, 408
1256 *Chollokuz* CDSl. II, Nr. 543
1257 *Chollokuz* CDSl. II, Nr. 566
1260 *Chollokuz* CDSl. II, Nr. 666
1261 *Chyllokuz* Var., 1984, s. 128
1262 *Challokuz* Sedlák, 1987, s. 32
1266 *Chollokuz* Var., 1984, s. 128
1277 *Chylloukuz* Sedlák, 1987, s. 32
1290 *de Chollokuz Šmil.*, Nr. 122

1291 *portus in Challowkuz Šmil.*, 1932, s. 294
 1304 *Chollokuz RDSL. I*, Nr. 336
 1318 *Challokuz RDSL. II*, Nr. 336
 1322 *Chollokuz RDSL. II*, Nr. 822, 840
 1325 – 39 *Insula Jauriensis* (*Rábsky ostrov) SŽO., 1999, s. 43
 1333 *Churlowkuz Sedlák*, 1987, s. 32
 1334 *Chorloukuz SŽO.*, 1999, s. 41
 1367 *Insula Sancte Marie* (*Ostrov svätej Márie), *Insula Magna* (*Veľký ostrov) SŽO., 1999, s. 43
 1394 *in der Schütt SŽO.*, 1999, s. 43
 1400 *Charlokuz SŽO.*, 1999, s. 41
 1536 – 1686 *Insula Comaromiensis* (*Komárňanský ostrov) SŽO., 1999, s. 43
 1550 *Cituatu, Insula Cituorum SŽO.*, 1999, s. 44
 1554 *Challokewz Ur. I*, 192
 1556 *Chalokeuuz SŽO.*, 1999, s. 46
 1750 – 51 *Insula Scironum* (*Ostrov Skírov) SŽO., 1999, s. 44
 1825 sloven. Čalokez, lat. *Insula Cituatum, Cituorum*, nem. *die Schütt*, maď. *Tsalóköz Bern*.
 70. roky 20. stor. *Podunajská nížina – Ostrov SŽO.*, 1999, s. 44
 PO.: 1291 *Challorew Šmil.*, 1932, s. 294
 1291 *in portu Chollow Var.*, 1984, s. 128
 1306 *in portu Chollou RDSL. I*, Nr. 438
 1307 *de Chollo RDSL. I*, Nr. 454
 VN.: 1. → Dunaj
 2. → Beláková, 2014, s. 25
 3., 4. → *Mlynskonivské dunajské rameno
 5. Váh: → Krško, 2011, s. 161–165
 6. → Miller.
 Etym.: Názvy *Malý Dunaj*, *Dunaj, **Du-*

najské rameno, *Rameno Dunaja, *Hrubý Dunaj*, *Starý Dunaj, **Väčšie dunajské rameno* a *Malý Dunajček* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných veľkých ramien Dunaja, a vznikli z VN. → *Dunaj* (1); adj. *malý* (nem. *klein*, maď. *kis*), *starý* (maď. *öreg*), *veľký/väčší* (lat. *magnum*, nem. *grosser*, maď. *nagy*), *hrubý* „veľký“, apel. *rameno* (lat. *bra(c)chium, ramus* „rameno, vetva, LSS., 76, 502; nem. *Arm*, maď. *ér, ág*). Názov *Malý Dunajček* mal iba lokálnu onymickú platnosť a deminutívny tvar treba posudzovať vzhľadom na väčší (hlavný) tok Dunaja.

Stredoveký názov *Čalov analyzujeme v úvode štúdie Historické etnické vzťahy v ojkonymii a hydronymii Žitného ostrova.

Názvy **Novozámocký Malý Dunaj*, **Novozámocké dunajské rameno* a **Väčšie novozámocké dunajské rameno* vznikli až v období po odstavení pôvodnej J až JV trate Malého Dunaja (Miller) a jej preložení do dnešného koryta, pokračujúceho k mestu Kolárovo. Podľa P. Pišúta (2006) počas osmanskej hrozby jeho nová trať (vodná cesta) získala na strategickosti po dokončení vtedy najmodernejšej európskej pevnosti Nové Zámky (1573), ktorá sa nachádzala 14 km od Kolárova. Strategický význam (smerovanie) nového koryta, ktorým sa dopravovali lode do blízkosti novozámockej pevnosti, motivovala vznik názvov s komponentnom *Novozámocký* < ON. *Nové Zámky* a VN. → *Dunaj* (1); adj. *malý*, *veľký*, apel. *rameno*.

Názov *Vágduna* (*Vážsky Dunaj) odzrkadľuje staršie chápanie dolného toku

Váhu ako prítoku Malého Dunaja (aj na mapách z 20. st. sa úsek od zaústenia M. Dunaja do Váhu označoval ako Vážsky Dunaj); etymol. výklad → Krško, 2011, s. 165, 166), VN. → *Dunaj* (1).

Názvy **Veľká tŕňa* a **Veľké rameno* mali len lokálnu onymickú platnosť a motivovala ich veľkosť objektu (z maď. *nagy* – veľký a maď. *ér* – rameno, resp. *órém*, *órém* – tŕňa). Názov **Belderský Dunaj* → Belder, VN. *Dunaj* (1). Názov **Wartling* → Wartling (1).

Doklad z r. 1239 (*Nagy Keszew*) nevyčleňujeme ako variant, azda ho môžeme rekonštruovať v podobe **Veľké Kosihy* (< staromaď. kmeň *Keszi*; ide o úsek Dunaja pri Jelke a motivačná súvislosť s ON. Veľké Kosihy neprichádza do úvahy).

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 163 – 165; Pišút, 2006; Püspöki Nagy, 1991; Ortway, 1882, s. 186 – 187; Šmilauer, 1932, s. 294; Varsik, 1984, s. 130 – 132; 1990, s. 15 – 17; Zimmermann, 1980, s. 278, 308; Krško, 2011, s. 165 – 166.

Malý Dunaj (2) 2 km; časť koryta Malého Dunaja v k. ú. obce Malinovo, odpája sa ako pravostranné rameno od Malého Dunaja a spája sa s Malinovským ramenom; variant: Rameno Malého Dunaja; VN.: 1. Dunaj, 2. Malý Dunaj. VMp. 50: 44-22; 23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Kis Duna folyó* KMp. Mal. 1978 *Malý Dunaj* ŠMpO. 5 1993 *rameno Malého Dunaja* ŠMpO. 5 VN.: 1. → Dunaj (1) 2. → Malý Dunaj (1) Etym.: Názvy *Malý Dunaj* a *Rameno*

Malého Dunaja motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Malého Dunaja, a vznikli podľa VN. → *Malý Dunaj* (1); apel. *rameno*.

*Malý Dunaj (3) 2,6 km; ľavostranné rameno Dunaja na J okraji mesta Komárno; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)

VN.: 1888 *Kis Duna* KMp. Kom.

VN.: → Malý Dunaj (1)

Etym.: → Malý Dunaj (1); maď. *kis* (malý), VN. *Duna* (Dunaj).

Malý Dunaj (4) → Malinovské rameno; Rameno Malého Dunaja (1); Klátovské rameno

Malý Dunajček → Malý Dunaj (1)

*Malý Encer (Kis Encs ér) → Dropí kanál

† **Malý potok** (1) → Boldog-Sládkovičovo

*Malý potok (2) → Bučanka

Malý Topolový → Malý Topolový kanál

Malý Topolový kanál 1,5 km; kanál vybudovaný na mieste zaniknutého **Vlčieho jazera*, spája sa s kanálom Jurová-Veľký Meder JV od obce Vrakúň v lokalite Veľké Topolové; varianty: Malý Topolový, **Vlčie jazero*; TN. Veľké Topolové; VN. 1. Topolový kanál, 2. **Topolová studňa*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1837 – 40 *Farkas Tó* VM. II

1971 *Malý Topoľový* ZMp. 50
1979 *Malý Topoľový kanál (Malý Topoľový)* GN. 10
1983 *Malý Topoľový kanál* VMp. 50
1985 *Malý Topoľový kanál* ZMp. 50
1992 *Malý Topoľový kanál* GNDS. Vrak.;

1994 *Malý Topoľový kanál* ZMp. 25
2000 *Malý Topoľový kanál* ZMp. 50
2003 *Malý Topoľový kanál* VMp. 50
2006 *Malý Topoľový kanál* VMp. 50
2008 *Malý Topoľový kanál* ZMp. 50

TN.: 1893 *Nyárad* Kmp. Vrak.
1957 – 71 *Veľké topoľové (pole)* TM. 10
1976 *Veľké Topoľové* ZMp. 10
1992 *Veľké Topoľové (pole)* GNDS. Vrak.; ZMp. 10
VN.: 1. → Topoľový kanál
2. → *Topoľová studňa (kapitola Názvy vodných plôch...)
Etym.: Názvy *Malý Topoľový kanál* a *Malý Topoľový* vznikli z vodného názvu → *Topoľový kanál*, s ktorým sa spája, a adj. *malý*; názov motivovala dĺžka kanála (*malý* = krátky). Názov *Vlčie jazero (maď. *Farkas tó*) mohla motivovať jeho metaforická charakteristika (nedostupnosť, nebezpečnosť a pod.).

***Marcelov močiar** (Marczi Derka) → Komárňanský kanál, Chotárny kanál

Margita → Klátovské rameno

† ***Mecskeér** zaniknuté rameno Malého Dunaja S od obce Nový Život pravdepodobne v lokalite Mačacia zátoň pri Malom Dunaji v k. ú. obce Nový Život (porov. Šmil., s. 296); T. Ortway (1882, s. 523) lokalizoval objekt k obci Lég

(časť obce Lehnice); variant: Losey vizér.

VMp. 50: [45-13]; Šmil., Nr. 127
VN.: 1239 *Mechkere*, *Mechkereke* CDSL. II, Nr. 48
1239/1241 *Methkere*, *Mechkerik*, *Mechkereke* Šmil., Nr. 127

1901 *Losey vizér* Šmil., 1932, s. 296
Etym.: Názov *Mecskeér nie je jasný, ale V. Šmilauer (1932, s. 495) ho odvodzuje z maďarského, turecko-maďarského, príp. OM. neistého pôvodu v tvare *Meke* (demin. *Mekcse* → *Mecske*), maď. apel. *ér* – rameno, jarok. J. Stanislav (SJ. II, 290) iné toponymum v tvare *Mekcse* rekonštruuje ako *Mečka (pôvodne OM. známe v starej češtine; porov. v Čechách ON. *Mečkov* a pod.) a vysvetľuje ho metatézou -*csk*- na -*kcs*-.

L. Kiss (II, 112) uvádza toponymum *Mecsek*, ktoré vykladá z maď. OM. *Mechk* (< OM. *Miklós* (Mikuláš), s demin. príponou -*cs*). Podľa neho spájanie názvu so slovom *mecsek* – blato, špina – je nesprávne. Názov *Losey vizér* nie je jasný (*vizér*: < maď. apel. *víz* – sloven. voda, *ér* – rameno, jarok).

***Medvedí potok** pravostranný pramenný tok Račieho potoka (→ Limbašský potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 3 km; pramení v doline medzi kopcami Malý Javorník (604 m n. m.) a Kamenný vrch v k. ú. Limbach, tečie J až JV smerom v Medvedej doline, v lokalite Lúčka mení svoj smer na J a ústi do Račieho potoka; doklady *Račí potok*, *Rakovský potok*, *Rakový potok* boli k tomuto toku priradené chybné (→ Račí potok; 1); TN. 1. Medvedie

údolie, 2. Ústie Medvedieho údolia, 3. Pod Medvedím.
VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
VN.: 1875 – 1884 *Bärengrund* VM. III
1895 *Bärengrund patak* KMp. Lim.
1945 *Bärengrund* ŠMp. 75
1953 *Rakovský potok* Voj. Mp. 50
1952 *Bärengrund* ŠMp. 25
1959 – 1975 *Rakový potok* Tmp. MK. 75
2005 *Račí potok* TAS. 50
2007 *Račí potok* TAS. 50
TN.: 1. 1895 *Medvedia dolina* (Limbach; les, vinice) KMp. Lim.
1895 *Medvedi* KMp. Mysl.
1953 *Medvedie údolie* Voj. Mp. 50
1953 – 1962 *Börengrund* ŠMO. 5
1955 – 1990 *Medvedie* ŠMO. 5
1956 *Medvedie údolie* VTmp. 25
1959 – 1984 *Medvedie údolie* Tmp. MK. 75
1962 *Medvedie údolie* Voj. Mp. 10
1968 – 1978 *Medvedie* MEN
1983 *Medvedie údolie* GNOBAv. Lim.
1996 – 2007 *Medvedie údolie* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Medvedie údolie* PMp. Pez.
2004 *Medvedie údolie* PTA. 25
2005 – 2007 *Medvedie údolie* TAS.
2006 *Medvedie údolie* PMp. obrys. 10. Stp.
2009 *Medvedie údolie* PMp. Pez.
2010 *Medvedia dolina* ZBGIS
2011 *Medvedie údolie* TAS. 50
2017 *Medvedie* Mysl. KJÚLŠ
2. 2011 *Ústie Medvedieho údolia* (Limbach) TAS. 50
3. 1965 – 1990 *Pod Medvedím* (Limbach; les) MEN
2017 miest. *Pod Medvedie* Mysl. KJÚLŠ (hon)
1990 *Pod Medvedím* ŠMO. 5

Etym.: Názov **Medvedí potok* (nem. *Bärengrund patak*) vznikol z nem. podoby TN. **Medvedie údolie* < nem. adj. *Bären* (sloven. medvedí; < nem. apel. *r Bär* – sloven. medved; lat. *Ursus arctos*; v lokalite bol v minulosti doložený výskyt medveda, apel. *r Grund* – sloven. dno, spodok; maď. apel. *patak* – sloven. potok).

Medvedov-Kľúčovec → Kľúčovec-Medvedov

Medvedov-Palkovičovo → Medvedov-Vrbina

*Medvedov-Sap (Medveszap) → Medvedov-Vrbina, Sap-Medvedov

Medvedov-Vrbina 1,6 km; kanál nadväzujúci na kanál Sap-Medvedov V od obce Medvedov, S od nej sa spája s kanálom Ňárad-Vrbina; variant: Szegág ér, **Medvedov-Sap*, *Medvedov-Palkovičovo*; ON. 1. Medvedov, 2. Sap, 3. Vrbina; TN. Vrbina.

VMp. 50: 45-34, 33

VN.: 1889 *Szegág ér* KMp. Med.

1971 *Medveszap* ZMp. 50

1975 *Medvedov-Palkovičovo* ZMp. 10

1979 *Medvedov-Vrbina* (*Medveszap*) GN. 10

1983 *Medvedov-Vrbina* VMp. 50

1987 *Medvedov-Palkovičovo* ZMp. 10

1992 *Medvedov-Vrbina* GNDS. Bal.,

ČRad., Ňár., Kľúč., Med., Sap

1993 *Medvedov-Vrbina* ZMp. 25; ZMp. 10

1999 *Medvedov-Vrbina* Tmp. 154

2000 *Medvedov-Vrbina* ZMp. 50

2005 *Medved'ov-Vrbina* TAS.
 2006 *Medved'ov-Vrbina* VMp. 50
 ON.: 1. Medvedov: → Klúčovec-Medvedov
 2. Sap (predtým Palkovičovo): → Cho-tárny kanál
 3. Vrbina (časť obce; Čiližská Radvaň):
 1884 *Füzes puszta* VM. III
 1889 *Füzes puszta* KMp. ČRad.
 1898 *Füzes psz. [puszta]* MTT. 75
 1920 – 34 *Vrbina (Füzes ps.)* VM. III re
 1930 *Vrbina* GMp.
 1938 *dv. Vrbina* ŠMp. 75
 1952 *Vrbina (Füzes ps.)* Mp. 25
 1952 – 57 *Vrbina* TM. 25
 1955 – 61 *Vrbina* TM. 5
 1957 – 71 *Vrbina* TM. 10
 1966 *Vrbina* TS., mapa
 1977 *Vrbina* VSO. I, 300
 1992 *Vrbina* GNDS. ČRad.
 1995 *Vrbina* ZMp. 25
 2008 *Vrbina* ZMp. 50
 TN.: 1837 – 40 *Füzes* VM. II
 1889 *Füzes puszta* (lúky) KMp. ČRad.
 1952 – 57 *Vrbina* TM. 25
 1955 – 61 *Vrbina* TM. 5
 1957 – 71 *Vrbina* TM. 10
 1992 *Vrbina* (pole) GNDS. ČRad.
 1995 *Vrbina* ZMp. 25
 1999 *Vrbina* Tmp. 154
 2005 *Vrbina* TAS.

Etym.: Názov *Medved'ov-Vrbina* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Medved'ov* (→ Klúčovec-Medved'ov) a ON. alebo TN. *Vrbina* (apel. *vrba* – vrbový porast < apel. *vrba*, maď. *füzes* – vrba, < *füz* – vrba; bot. vrba biela, *Salix alba*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Medved'ov a končiaci sa pri miestnej časti alebo v lokalite Vrbina.

Starší názov **Medved'ov-Sap* (po maď. *Medveszap*) vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Medved'ov* (maď. *Medve*) a ON. *Sap* (maď. *Szap*; J. Stanislav ho rekonštruuje ako **Sáp(y)* a môže súvisieť s koreňom *sop-*, resp. slovesným koreňom *sáp-*; 2004, s. 399); pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Medved'ov a končiaci sa pri obci Sap (porov. kanál → Sap-Medved'ov). Názov *Medved'ov-Palkovičovo* vznikol z ON. *Medved'ov* a staršieho názvu obce Sap (*Palkovičovo*; → Chotárny kanál). Názov *Szegág ér* vznikol pravdepodobne zo staršieho VN. *Szegág* (< maď. apel. *szeg* – kút, apel. *ág* – rameno) a maď. apel. *ér* (jarok, rameno) vo funkcii hydrografického termínu.

Medved'ov-Vrbina (2) → Ňárad-Vrbina

Medved'ovské rameno 2,5 km; ľavostranné rameno Dunaja odpájajúce sa od neho V od obce Medved'ov, s Dunajom sa spájalo J od obce; ON. Medved'ov.

VMp. 50: 45-33 (nepomenovaný)

VN.: 1899 *Duna ág* KMp. Sap

1966 *Medved'ovské rameno* TS., s. 98

ON.: Medved'ov: → Klúčovec-Medved'ov

Etym.: Názov *Medved'ovské rameno* vznikol z ON. *Medved'ov* (→ Klúčovec-Medved'ov), apel. *rameno*; pomenúva rameno Dunaja pri obci Medved'ov.

Medved'ovský kanál → Sap-Medved'ov

***Menšie novozámocké rameno** →

*Mlynskonivské dunajské rameno

Menyókó ág → Ektovský kanál

† ***Michalovo rameno** zaniknutý krátky kanál (pôvodne asi rameno M. Dunaja) JV od obce Topolníky; ešte na zač. 20. st. sa odpájalo od Malého Dunaja a spájalo sa s kanálom Asód-Čergov v lokalite Kozma.

VMp. 50: [45-32]

1283 *aquam Mihál Šmil*, Nr. 171 B

1884 *Mihály ér* VM. III

1932 *Mihályér Šmil*, s. 304

Etym.: Názov *Mihály ér* vznikol z maď. podoby osobného Michal (*Mihály*), maď. apel. *ér* (= rameno); pravdepodobne pomenúval rameno nachádzajúce sa na území, ktoré patrilo Mihályovi (Michalovi).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

Milínovce-Baloň → Milínovický kanál

Milínovce-Kľúčovec → Milínovce-Vrbina

Milínovce-Vrbina 6 km; je pokračovaním Chotárneho kanála od osady Milínovce (Pataš), smeruje na JV a po spojení sa s kanálom Vrbina-Holiare J od obce Čilizská Radvaň pokračuje ako kanál Medvedov-Vrbina; v minulosti bol súčasťou močaristého ramena *Staré bahno (Öreg lapas), ktoré sa sprava odpájalo od Čilizského potoka a smerovalo na JV (pri budovaní Chotárneho kanála a ďalších kanálov bolo upravené a dnes sú v ňom situované kanály Farské, Milínovický kanál a kanál Milínovce-Vrbina); varianty: *Staré bahno, *Kanál, Báč, Čilizköz, Vrbina-Milínovce,

Milínovce-Kľúčovec; ON. 1. Milínovce, 2. Vrbina, 3. Kľúčovec; TN. 1. Vrbina, 2. Bácske; 3. Mokrad; VN. *Čilizköz.

VMp. 50: 45-34; 32

VN.: 1837 – 40 *Öreg Lapas* VM. II

1884 *Öreg Lapas* (h. č.), *Canal* (d. č.)

VM. III

1889 *Csatorna* KMp. ČRad.

1898 *Öreg Lapás* MTT. 75

1920 – 34 *Bács* VM. III re

1938 *Bács* ŠMp. 75

1952 – 57 *Kanál Báč* TM. 25

1957 *Kanál Báč (Csilizköz)* GŠ. 50

1971 *Vrbina-Milínovce* ZMp. 50

1978 *Milínovce-Kľúčovec* ZMp. 50

1979 *Milínovce-Vrbina (Vrbina-Milínovce)* GN. 10

1982 *Milínovce-Vrbina* VMp. 50

1984 *Vrbina-Milínovce* ZMp. 10

1985 – 86 *Milínovce-Vrbina* ZMp. 50

1992 *Vrbina-Milínovce* GNDS. Bal., ČRad.; VMp. 50

1993 *Milínovce-Vrbina* ZMp. 10

1995 *Milínovce-Vrbina* ZMp. 25

2000 *Milínovce-Vrbina* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Milínovce-Vrbina* TAS.

2006 *Milínovce-Vrbina* VMp. 50

2008 *Milínovce-Vrbina* ZMp. 50

ON.: 1. Milínovce (časť obce Pataš):

1884 *Szégfi puszta* VM. III

1978 *Milénovce* VSO. II, 373

1992 *Milínovce* GNDS. Pat.

2. Vrbina: → Medvedov-Vrbina

3. Kľúčovec: → Kľúčovec-Medvedov

TN.: 1. Vrbina: → Medvedov-Vrbina

2. 1889 *Báčsháza* KMp. ČRad.

1920 – 34 *Bács* VM. III re

1952 – 57 *Báčshaza* (pole) TM. 25

1955 – 61 *Bácske (Báčsháza)* TM. 5

1957 – 71 *Báčske (Báčsháza)* TM. 10
1992 *Báčske (pole)* GNDS. ČRad.
3. → Mokrad' (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

VN.: *Čilizköz → Lyonský kanál

Etym.: *Názvy Milinovice-Vrbina* a *Vrbina-Milinovice* vznikli podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Milinovice* a osadného alebo terénneho názvu *Vrbina* (→ *Medvedov-Vrbina*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci *Milinovice* a končiaci sa pri osade alebo v lokalite *Vrbina*. *Názov Milinovice-Ključovec* vznikol z ON. *Milinovice* a *Ključovec* (→ *Ključovec-Medvedov*).

Názov Öreg lapas pomenúva časť historickej trate toku *Staré bahno (porov. úvodnú časť hesla; < maď. *öreg* – starý; *lapas* < *láp* – bahno, bahnisko, močiar), motivoval ho charakter koryta, ktoré bolo bahnisté. *Názov *Kanál* (maď. *Csatorna* < apel. *csatorna* – kanál) je technický názov. *Názov Báč* vznikol podľa staršieho TN. (predtým azda ON. *Báč*; dnes TN. > *Báčske*; → *Báčsky kanál*) a pomenúval kanál v lokalite *Báč*.

Názov Csilizköz pomenúval historické koryto tohto vodného toku pred vybudovaním kanála *Milinovice-Vrbina* (→ *Lyonský kanál*).

Milinovický kanál 3,8 km; pôvodne J časť historického toku *Staré bahno (porov. aj heslo *Milinovice-Vrbina*); dnes kanál začínajúci sa pri obci *Pataš*, smeruje na JV a S od obce *Baloň* pri osade *Milinovice* sa spája s kanálom *Milinovice-Vrbina*; varianty: *Staré bahno, *Millanium-Baloň*, *Milinovice-Baloň*,

Milinovský kanál; ON. 1. *Milinovice*, 2. *Baloň*; TN. *Mokrad'*.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1837 – 40 *Öreg Lapas* VM. II

1898 *Öreg Lapás* MTT. 75

1971 *Millanium-Baloň* ZMp. 50

1975 *Milinovice-Baloň* ZMp. 10

1979 *Milinovský kanál (Millanium-Baloň)* GN. 10

1983 *Milinovský kanál* VMp. 50

1985 *Milinovský kanál* ZMp. 50

1988 *Milinovice-Baloň* ZMp. 10

1992 *Milinovický kanál (Milinovice-Baloň, Milinovský kanál)* GNDS. Bal., Pat.

1993 *Milinovský kanál* ZMp. 10

1994 *Milinovský kanál* ZMp. 25

2000 *Milinovický kanál* ZMp. 50

2006 *Milinovický kanál* VMp. 50

2008 *Milinovický kanál* ZMp. 50

ON.: 1. *Milinovice*: → *Milinovice-Vrbina*

2. *Baloň*: → *Balonský kanál*

TN.: *Mokrad'* → *Milinovice-Vrbina*

Etym.: *Názvy Milinovický kanál* a *Milinovský kanál* vznikli z osadného názvu *Milinovice* (→ *Milinovice-Vrbina*) a apel. *kanál* a pomenúvajú kanál nachádzajúci sa pri osade *Milinovice*.

Starší názov *Milinovice-Baloň* (aj grafická podoba *Millanium-Baloň*) vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Milinovice* a *Baloň* (→ *Balonský kanál*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade *Milinovice* a končiaci sa pri obci *Baloň*. *Názov *Staré bahno* (maď. *Öreg lapás*) → *Milinovice-Vrbina*.

Millanium-Baloň → *Milinovický kanál Miller* 1,5 km; koryto, tvoriace v minulosti súčasť J trate *Malého Dunaja*

(Čalova, ktorá sa nazývala Miller); dnes sú v ňom situované kanály → Čičov-Holiare, Veľký Meder-Holiare, Dvorský kanál, Jurová-Veľký Meder, Holiare-Kosihy; porov. informačnú časť pri hesle Čičov-Holiare); jeho pozostatkom je aj tento nepomenovaný kanál, spájajúci sa zľava s kanálom Veľký Meder-Holiare V od mesta Veľký Meder; TN. 1. Miller, 2. Nad Millerom.

Podľa P. Pišúta (2006) stredoveký Malý Dunaj (*Čalov) v 11. – 14. stor. prudko menil smer S od obce Topolníky z JV na J, tiekol okolo obcí Opatovský Sokolec, Okoč a V od mesta Veľký Meder. J od obce Okoč sa už označoval ako → Miller (Millér) a vstupovali doň vody vnútrozemských barín v okolí obcí Vrakúň, Bohelov a Veľký Meder. Bol východnou hranicou vtedajšieho Žitného ostrova. Podľa Pišútovej rekonštrukcie ústil vtedajší Čalov do Dunaja JV od obce Čičov; porov. heslá Malý Dunaj a Miller. VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý) VN.: 1237 – 40 *agua Myler, Myler fluvio* CDSI. II, Nr. 30
1268 *Myler* Pišút, 2006 (J trať *Čalova)
1380 *Myler* Pišút, 2006 (J trať *Čalova)
1789 *Millér* Pišút, 2006 (J tok *Čalova)
1889 *Millér* Kmp. VMed.
1955 – 61 *Miller* TM. 5
TN.: 1984 *Miller* ZMp. 10
1992 *Miller* (pole) GNDS. VMed.
1993 *Miller* ZMp. 10
1995 *Miller* ZMp. 25 (ďalšie doklady porov. → Dvorský kanál)
2. 1889 *Millérhát* Kmp. VMed.
1955 – 61 *Nad Millerom* (*Millerhát*), *Millerhát* TM. 5
1957 – 71 *Nad Millerom* TM. 10

1984 *Nad Millerom* ZMp. 10

1991 *Nad Millerom* (les aj pole) GNKo. Bodza, Bres.

1993 *Nad Millerom* ZMp. 10

(ďalšie doklady VN. a TN. porov. pri heslách Čičov-Holiare, Veľký Meder-Holiare, Dvorský kanál, Jurová-Veľký Meder, Holiare-Kosihy)

Etym.: → Čičov-Holiare.

Pozn.: V roku 1789 sa uvádza 9 jazier pri meste Veľký Meder, ktorých názov je odvodený od VN. Miller. Podľa P. Pišúta (2006) vznikli ako zvyšky pôvodného toku *Čalova (M. Dunaja); kapitola Názvy vodných plôch... Niektoré časti pôvodného koryta boli neskôr adaptované na kanály (porov. vyššie).

Miller → Miller, Čičov-Holiare, Veľký Meder-Holiare, Dvorský kanál, Jurová-Veľký Meder, Holiare-Kosihy

*Mirský potok (Nyrpataka) → Limbašský potok

Mliečanský kanál 5 km; začína sa pri mokradi pri Veľkom Blahove, smeruje na J, pri miestnej časti Dunajskej Stredy Mliečany sa zľava spája s kanálom Vojka-Kračany; varianty: Kračiansky kanál, Ollétejed; ON. 1. [ ] Kračany (→ Kračiansky kanál), 2. Mliečany (predtým Ollé-Tejed); VN.: 1. Kračiansky kanál. VMp. 50: 45-31
VN.: 1970 *Ollétejed* VVMp. 50
1971 *Mliečanský kanál* VMp. 50
1971 *Ollétejed* ZMp. 50
1976 *Ollétejed* ZMp. 10
1978 *Kračiansky kanál* ZMp. 10
1979 *Mliečanský kanál* (*Ollétejed*) GN. 10

1982 *Ollétejed* ZMp. 10
 1983 *Mliečanský kanál* VMp. 50
 1985 *Mliečanský kanál* ZMp. 50
 1990 *Mliečanský kanál* ZMp. 10
 1992 *Mliečanský kanál* VMp. 50
 1992 *Mliečanský kanál (Kračiansky kanál, Ollétejed)* GNDS. DS., KosK.; VMp. 50
 1993 *Mliečanský kanál* VMp. 50
 1994 *Mliečanský kanál* ZMp. 25
 1995 *Mliečanský kanál* Tmp. 50 (Gab.)
 1999 *Mliečanský kanál* Tmp. 50 (Gab.)
 1999 *Mliečanský kanál* Tmp. 143
 1999 *Mliečanský kanál* Tmp. 143
 2000 *Mliečanský kanál* ZMp. 50
 2003 *Mliečanský kanál* VMp. 50
 2005 *Mliečanský kanál* TAS.
 2006 *Mliečanský kanál* TAS.; ZMp. 10
 2008 *Mliečanský kanál* TASR. 50
 2008 *Mliečanský kanál* ZMp. 50
 ON.: 1. → Kračiansky kanál (1)
 2. Mliečany (časť mesta Dunajská Streda):
 1231 *Teyed* CDSI. I, Nr. 382
 1773 *Ollé-Tejed* Majt. 78
 1786 *Oelle-Tejed* Majt. 78
 1808 *Ölle-Tejed* Majt. 78
 1837 – 40 *Ollé-Tejed* VM. II
 1873 – 1920 *Ollétejed* Majt. 78
 1884 *Ollé-Tejed* VM. III
 1927 – 1938 *Ollé-Tejed* Majt. 78
 1938 *Ollé-Tejed* ŠMp. 75
 1938 – 1945 *Ollétejed* Majt. 78
 1945 – 1948 *Ollé-Tejed* Majt. 78
 1948 – 1960 *Mliečany* Majt. 78
 1977 *Mliečany* VSO. I, 368
 VN.: 1. → Kračiansky kanál (1)
 Etym.: Názov *Mliečanský kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Mliečany*; sufix *-sky*, apel. *kanál*. Osadný

názov vznikol prekladom maď. názvu *Tejed*; podľa L. Kissa pôvodný názov obce bol *Tej > *Tejed* (1988, s. 34); demin. suf. *-d*; azda k maď. apel. *tej* – mlieko (obcí s názvom *Tejed* bolo v okolí Dunajskej Stredy viacero porov. heslo → Lidérsky kanál; SŽO., s. 81, 88).

Názov *Kračiansky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Kračany* (→ VN. Kračiansky kanál; 1). Starší názov *Ollétejed* motivovala lokalizácia kanála a vznikol podľa maď. názvu pôvodne samostatnej obce *Mliečany* (= *Ollétejed*, *Ollé-Tejed*) a dá sa interpretovať ako *Mliečany.

† ***Mlynskonivské dunajské rameno** asi 7,5 km; zaniknuté pôv. koryto Malého Dunaja v k. ú. Vrakuňa a Prievozu, miestnych častí Bratislavy; v minulosti (1782 – 84, VM. I) sa pri Starom moste v súčasnej mestskej časti Mlynské Nivy zľava od Dunaja odpájalo, smerovalo na SV cez Blumentál, potom na V; S obtekalo súčasnú mestskú časť Prievozu a pri Vrakuňi sa zľava spájalo s dnešným korytom Malého Dunaja; varianty: *Menšie novozámocké rameno, *Mlynskonivské rameno; *Novozámocké dunajské rameno; UO. Mlynské Nivy; VN.: 1. Dunaj, 2. *Novozámocké dunajské rameno, 3. *Novozámocký Malý Dunaj, 4. *Väčšie novozámocké dunajské rameno.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1782 – 84 *Kleiner Neuhausler Arm* VM. I

1837 – 40 *Neuhausler Donau Arm* VM. II

1884 *Mühlauer Donau Arm* VM. III

1894 *Malomligeti Duna ág* KMp. Vrak.
1894 *Malomligeti ág* KMp. Prie v.
UO.: Mlynské nivy (pôv. ostrov; dnes
časť mesta aj ulica v Bratislave):
1524 *Mülwert* Horváth, s. 189
1576 *Mühlau* Horváth, s. 189
1580 *Mülaw* Horváth, s. 189
1591 *Mühh Au* Horváth, s. 189
1601 *Müllen Aw* Horváth, s. 189
1640 *Mühlaw* Horváth, s. 189
1739 *Mühl Au-Heiise Land* Horváth,
s. 189
1782 *Mühlau-Strasse* Horváth, s. 189
1840 *Mühlaviensis* Horváth, s. 189
1847 *Malomliget* Horváth, s. 189
od r. 1921 *Mlynské nivy* Horváth, s. 189
(ďalšie doklady → Horváth, s. 189)
VN.: 1. → Dunaj (1)
2., 3., 4. → Malý Dunaj (1)

Etym.: Názvy **Mlynskonivské dunajské
rameno* a **Mlynskonivské rameno* mo-
tivovala lokalizácia ramena a vznikol
z ON. *Mlynské Nivy* (nem. *Mühlauer*,
maď. *Malomligeti*; < adj. *mlynský* < apel.
mlyn; apel. *niva*; na tomto ramene sa
v minulosti nachádzali mlyny; porov.
v Bratislave UO. *Mlynská dolina*).

Názvy **Menšie novozámocké rameno*
a **Novozámocké dunajské rameno* mo-
tivovalo smerovanie ramena a vznikli
z ON. *Nové Zámky* (→ Malý Dunaj; 1)
a VN. → Dunaj (1); adj. *menší* (nem.
kleiner), apel. *rameno* (nem. *r Arm* – ra-
meno).

***Mlynskonivské rameno** → *Mlynsko-
nivské dunajské rameno

† ***Mlynský jarok** krátke zaniknuté ra-
meno S od obce Zemianska Olča a JV

od obce Bodza, smeroval na J a spájal sa
s jedným z nepomenovaných zaniknu-
tých korýt v lokalite Vrátna (časť sa za-
chovala → Mlynský jarok, Poľný kanál);
TN. Mlynský jarok; VN. Mlynský jarok.
VMp. 50: [45-32; 34]

VN.: 1837 – 1840 *Malom árok* VM. II

1884 *Malom árok* VM. III

1889 *Malom árok* KMp. ZOľča

TN.: → Mlynský jarok (kapitola Názvy
vodných plôch...)

VN.: → Mlynský jarok (kapitola Názvy
vodných plôch...)

Etym.: Názov *Mlynský jarok* (po maď.
Malom árok < maď. apel. *malom* – mlyn,
apel. *árok* – jarok) motivovala skutoč-
nosť, že v minulosti na ňom stál mlyn;
VN. *Mlynský jarok > TN. Mlynský
jarok.

Mlynský kanál (1) 1 km; začína sa v lo-
kalite Lúky J od Priečného kanála (J od
Pezinka), pokračuje smerom na JV a J,
Z od obce Viničné pri lokalite Dolný
a Horný mlyn sa spája s Viničnianskym
kanálom; varianty: Mlynský potok, Zá-
chytný, Záchytný kanál; ON. 1. *Mlyn,
2. Viničniansky mlyn, 3. Dolný Vinič-
niansky mlyn, 4. Horný Viničniansky
mlyn; TN. 1. Nad mlynom, 2. Za mly-
nom, 3. Kopanice pri mlyne.
VMp. 50: 44-22

VN.: 1894 *Malom patak* KMp. Vnč.

1898 *Malom p.[atak]* MTT. 75

1945 *Mlynský potok* ŠMp. 75

1956 *Mlynský potok* VTMP. 25

1959 – 1965 *Mlynský potok* TMP. MK.
75

1967 *Záchytný* ZVMp. 50

1971 *Mlynský kanál* ZMp. 50

- 1971 *Záchytný ZMp.* 50
 1973 – 1974 *Záchytný ZMp.* 10
 1983 *Záchytný kanál (Záchytný) GNO-BAv.* Pez.
 1983 *Mlynský kanál (Mlynský potok) GNOBAv.* Lim.
 1984 *Mlynský kanál VMp.* 50
 1984 *Mlynský kanál ZMp.* 50
 1985 – 1986 *Záchytný kanál ZMp.* 10
 1987 *Mlynský kanál ZMp.* 25
 1989 – 1991 *Mlynský kanál ZMp.* 50
 1991 *Mlynský kanál VMp.* 50
 1992 *Záchytný kanál THMp.*
 2003 *Mlynský kanál VMp.* 50
 2006 *Mlynský kanál ZMp.* 10
 2008 *Mlynský kanál ZMp.* 50
 ON.: *Mlyn (Viničné; bývalý mlyn):
 1. 1898 *Malom MTT.* 75
 2. Viničniansky mlyn (Viničné; mlyn):
 1956 *Viničný Mlyn VTMp.* 25
 1984 *Viničný mlyn ZMp.* 50
 3. Dolný Viničniansky mlyn (Viničné; mlyn):
 1875 – 1884 *Untere Schweinsbach M.[ühle] VM.* III
 1945 *Dolný Švajnsbachský mlyn ŠMp.* 75
 2011 *Dolný Viničný mlyn TAS.* 50
 4. Horný Viničniansky mlyn (Viničné; mlyn):
 1875 – 1884 *Obere Schweinsbach M.[ühle] VM.* III
 1945 *Horný Švajnsbachský mlyn ŠMp.* 75
 2011 *Horný Viničný mlyn TAS.* 50
 TN.: 1. 1857 *Vise Mlina* (Viničné; hon) NKKMp. Vnč.
 1894 *Malom mellet KMp.* Vnč.
 1968 – 2009 *Nad mlynom MEN*
 1975 *Nad mlynom ŠMO.* 5
 1995 *Nad mlynom MEN*
 1999 *Nad mlynom PMp.* Pez.
 2006 *Nad mlynom PMp.* obrys.10. Stp.
 2009 *Nad mlynom PMp.* Pez.
 2. 1857 *Pri Mline* (Viničné; hon) NKKMp. Vnč.
 1894 *Malom felett KMp.* Vnč.
 1966 *Za mlynom Voj. Mp.* 10
 1968 – 2009 *Za mlynom MEN*
 1975 *Za mlynom ŠMO.* 5
 1999 *Pri mlyne PMp.* Pez.
 2006 *Pri mlyne PMp.* obrys.10. Stp.
 2009 *Pri mlyne PMp.* Pez.
 2010 *Za mlynom ZBGIS*
 3. Kopanice pri mlyne (Viničné; polia):
 2010 *Kopanice pri mlyne ZBGIS*
 Etym.: Názov *Mlynský kanál* vznikol z adj. *mlynský* (< apel. *mlyn* k pôvodu verb. *mliet'* porov. Machek, 2010, s. 368), apel. *kanál*. Názov **Mlynský potok* (maď. *Malom patak*) vznikol z adj. *mlynský* (< apel. *mlyn*; maď. *malom*), apel. *potok* (maď. *patak*). Obidva názvy motivovalo pôvodné využitie kanála alebo potoka (mlynský náhon).
 Názov *Záchytný kanál* (univerbizovaná podoba *Záchytný*) vznikol z adj. *záchytný* (< verb. *zachytiť*; podľa využitia: *zadržávajúci* vodu ako náhon), apel. *kanál* a motivovalo ho využitie.
- Mlynský kanál** (2) → Mlynský potok (3)
- *Mlynský potok** (1) p. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,3 km; občasný tok, vyteká z v. n. Blatné spolu so Stoličným potokom vo výške 140 m n. m. pri Čihákovskom mlyne, tečie JV smerom, po 1,3 km sa stráca (v 19. stor. mal dĺžku asi 2,8 km a bol odvedený

pravým ramenom Stoličného potoka); ON. Čihákovský mlyn; TN. Čihák. VMp. 50: 45-11 (nezakreslený) VN.: 1894 *Malom patak* KMp. Blatné ON.: Čihákovský mlyn (Blatné; samota): 1810 – 1869 *Czihak M.[alom]* VM II. 1875 – 1884 *Csihákovsky m.[alom]* VM III. 1923 *Čihákovský mlyn, Csihákovský mlyn* VTMP. 25 1968 *Čihákovský mlyn* VTMP. 10 1975 – 2008 *Čihákovský mlyn* ZMp. 50 1978 *Čihákovský mlyn* ŠMO5 1983 *Čihákovský mlyn* GNOBAv. Blat. 1992 – 2003 *Čihákovský mlyn* VMp. 50 2012 *Čihákovský Mlín* TAS. 50 TN.: 2017 miest. *Čihák, Čihác, Pri Čihákoch, Lúky za Čiháci* (polia, lúky) KJÚLŠ Etym.: Názov *Mlynský potok (maď. *Malom patak*) motivovalo využitie a vznikol z adj. *mlynský*; porov. → *Mlynský kanál* (1), apel. *potok*.

Mlynský potok (2) 5,1 km; umelo vybudovaný kanál na odvodňovanie príľahlých polí, v súčasnosti je bez celoročného prietoku (porov. PVŽP, 2011, s. 41); začína sa v lokalite Zadné diely SV od obce Chorvátsky Grob vo výške asi 150 m n. m., tečie SZ smerom, po asi 800 m sa mení na Z, v lokalite Panské jarky sa stáča južnejšie, meandruje SZ smerom, pokračuje J až JZ, v lokalite Nad brehmi sa spája s Čiernou vodou; variant: *Mlynský kanál* (2); ON. Chorvátsky mlyn; TN. Pri mlyne. VMp. 50: 44-22 VN.: 1952 *Mlynský potok* Voj. Mp. 50

1967 *Mlynský potok* ZVMp. 50 1971 *Mlynský potok* ZMp. 50 1973 *Mlynský potok* ZMp. 10 1982 *Mlynský potok* DubŽud., 13 1983 *Mlynský potok (Mlynský kanál)* GNOBAv. ChoG. 1984 *Mlynský potok* VMp. 50 1984 *Mlynský potok* ZMp. 50 1984 *Mlynský potok* TMP. MK. 75 1985 *Mlynský potok* ZMp. 10 1987 *Mlynský potok* ZMp. 25 1989 – 1991 *Mlynský potok* ZMp. 50 1991 *Mlynský potok* VMp. 50 1991 *Mlynský potok* ZMp. 25 1993 *Mlynský potok* ŠMO. 5 1996 – 2007 *Mlynský potok* TMP. MK. Ba. 50 1997 *Mlynský potok* MEN 2003 *Mlynský potok* VMp. 50 2005 – 2007 *Mlynský potok* TAS. 50 2008 *Mlynský potok* ZMp. 50 2010 *Mlynský potok* ZBGIS 2011 *Mlynský potok* TAS. 50 2014 náreč. *Mlinskí potok* ChoG. ON.: Chorvátsky mlyn (Chorvátsky Grob; samota): 1956 *Chorvátsky Mlyn* VTMP. 25 1967 *Chorvátsky mlyn* ZVMp. 50 1983 *Chorvátsky mlyn* GNOBAv. ChoG. 1996 *Chorvátsky mlyn* PMp. Rača 2006 *Chorvátsky mlyn* PMp. obrys.10. Stp. TN.: 1895 *Pri mline* (Chorvátsky Grob; pole) KMp. ChoG. 2006 *Pri mlyne* PMp. obrys.10. Stp. Etym.: Názov *Mlynský potok* vznikol z adj. *mlynský*; porov. → *Mlynský kanál* (1), apel. *potok* a motivovalo ho hospodárske využitie toku (slúžil ako mlynský náhon).

*Mlynský potok (3) časť Limbašského potoka v obci Limbach. Názov uvádzame samostatne, pretože nie je jasné, či označuje tok dnešného Limbašského potoka v jeho hornej i dolnej časti, alebo sa vzťahuje aj na dnešné toky Lúčan-ka a Žobrák. Autori príspevku (porov. web 15) uvádzajú, že Limbach mal v 13. stor. tri toky – *Krebsenbach* – *Rakazpatak* (Rakový), *stredný Lindenbach Mühlbach* a *Nyrpatak* – *Altbach* (dnes Limbašský potok). Podľa náčrtu k registru parciel z r. 1846 (In: Dubovský–Žudel, 1982, s. 202) cez Myslenice tiekol umeľý vykopaný potok bez mena slúžiaci ako mlynský náhon; v r. 1618 (ibid.) sa tento tok označuje ako *mlynský potok, rivus molaris*. Tok je charakterizovaný ako „rameno Rakového potoka“ (→ Račí potok; 1) a vznikol vykopaním jarku k mlynu (ibid.).

VMp. 50: 44-22 (neidentifikovaný)
13. stor. *Mülbach, Mühlbach* web 15
1618 *rivus molaris* DubŽud., 202
Etym.: Názov **Mlynský potok* (nem. *Mühlbach*) vznikol z adj. *mlynský* (< apel. *mlyn*, nem. *e Mühle*), apel. potok (nem. *r Bach*) a motivovalo ho využitie toku. Mlyny tu vlastnili grófi z rodov Pálfiovcov, Zičiovcov a rodina Steppetrová (porov. web 15).
Lit.: Dubovský – Žudel, 1982, s. 202; web 15.

Mlynský potok (4) → Mlynský kanál (1)

*Mlynský potok (5) → Pieskový potok

Mlynský potok (6) → Cajlanský náhon

*Močaristý jarok → Teplica

Močiarny kanál 1,2 km; melioračný kanál začínajúci sa na okraji obce Častá a pokračujúci J smerom cez zachovaný močiarny biotop pri CHKO Lindava (viac o tom v ÚPBU, 2010, s. 52), s Dubovským potokom sa spája na V od obce Dubová, na Z okraji lokality Lindava. Kanál bol vybudovaný v r. 1965. VMp. 50: 35-33

1967 *Močiarný kanál* ZVMp. 50
1971 – 1976 *Močiarny kanál* ZMp. 50
1972 *Močiarny kanál* ZMp. 10
1976 *Močiarny kanál* ZMp. 25
1979 *Močiarny kanál* GNZMp. 50, 67
1980 *Močiarny kanál* VMp. 50
1984 *Močiarny kanál* Tmp. MK. 10
1989 *Močiarny kanál* Tmp. MK. 10
1991 *Močiarny kanál* VMp. 50
1991 *Močiarny kanál* ZMp. 50
1997 *Močiarny kanál* VMp. 50
2000 *Močiarny kanál* ZMp. 50
2003 *Močiarny kanál* VMp. 50
2003 – 2007 *Močiarny kanál* Tmp. MK. 25
2004 *Močiarny kanál* PTA. MK. 25
2005 *Močiarny kanál* ZMp. 25
2008 *Močiarny kanál* ZMp. 50
2010 miest. *Močiarní kanál, Močárni kanál* Bud.
2010 *Močiarny kanál* ZBGIS
Etym.: Názov *Močiarny kanál* vznikol z adj. *močiarny* (< *močiar* < psl. **močarb*; Machek, 1957, s. 303), apel. *kanál* a motivovala ho vlastnosť (zamokrenosť) územia, na ktorom sa nachádza.

Modranský potok → Stoličný potok, Žliabok (1)

Modrica → Žliabok (1)

Mohylský kanál 1 km; kanál Z od obce Okoč v lokalite Mohyla, smeruje na J a spája sa s kanálom Veľký Meder-Holiare; variant: Ingyenélök; TN. 1. Mohyla, 2. Darmožráč.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Ingyenélök* ZMp. 50

1979 *Mohylský kanál (Ingyenélök)* GN. 10

1985 *Mohylský kanál* ZMp. 50

1992 *Mohylský kanál* GNDS. Okoč

2008 *Mohylský kanál* ZMp. 50

TN.: 1837 – 40 *Magla rét* (lúka) VM. II

1889 *Magla* KMp. VMed., Okoč

1955 – 61 *Máglya, Magla (Maglya)* TM. 5

1957 – 71 *Magla (Maglya)* TM. 10

1971 *Mohyla* ZMp. 50

1970 *Mohyla* (pole) GN. 10

1985 *Mohyla* ZMp. 50

1992 *Mohyla* GNDS. Okoč

2005 *Mohyla* TAS.

2006 *Mohyla* VMp. 50

2. 1889 *Ingyenélő* KMp. Okoč

1984 *Darmožráč* ZMp. 10

1992 *Darmožráč* (pole) GNDS. Okoč

1993 *Darmožráč* ZMp. 10

Etym.: Názov *Mohylský kanál* vznikol z TN. *Mohyla* (ten vznikol úpravou staršieho maď. TN. < maď. apel. *máglya*, ktoré má však význam hranica), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Mohyla. Názov *Ingyenélök* vznikol z maď. TN. *Ingyenélő* (sloven. Darmožráč) < maď. *ingyenélő* – darmo- jed, darmožráč, parazit; motivácia TN. nie je jasná).

*Mokrá dolina (1) p. Holombecká dolina (→ Brestový jarok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1,1 km; pramení na V svahu kopca Srncí vrch (375 m n. m.) vo výške asi 360 m n. m. (za pramenný tok sme považovali najjužnejšie sa nachádzajúci), v lokalite Poľovnícky chodníček v k. ú. Modra, tečie JV smerom, po pribatí ostatných prítokov mení smer na J, neskôr sa stáča na V, ústi v J časti lokality Poľovnícky chodníček, S od lokality Sebreky; variant: Sebrecký potok; TN. 1. Mokrá dolina, 2. *Mokrý vrch, , 3. Sebreky, 4. Horný Sebrek, 5. Sebrecká lúčka; UO. Sebrecká cesta.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1810 – 1869 *Naße Thal* VM. II

1854 *Das nusse Thal, Das nasse Thal* NKKMp. Mod.

2001 *Sebrecký potok* PPM.

TN.: 1. 1945 *Nassthal, Mokrá dolina* (Modra; dolina) Šulla, 6

2. 1810 – 1869 *Der nuße Berg, Der naße Berg* (Modra; vrch) VM. II

1854 *Der naße Berg* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Nasser B.[erg]* VM. III

1945 miest. *Nassberg, Mokrý vrch* Šulla, 6
3. 1461 *Sebrok Perig* (Modra; vinica) Voda, 580

1471 *Sebroknperig* Voda, 580

1550 *Sebrockenperg* Voda, 580

1575 *Sebrackenberg* Voda, 580

1578 *Seebrocken* Voda, 580

1608 *Seebraikh* Voda, 580

1848 – 1849 *Sebreck* Žud., 236

1854 *Schreckenberg, Sebrek* NKKMp. Mod.

70. roky 20. stor. *Sebraky* PMP. obrys. 25

1961 *Sehbergacker, Sebreky, Obzory* Lehot, 176

1868 *Sebrek Voda*, 580

1974 – 2006 *Sebreky* ZMp. 10

1982 miest. *Sebreky Mod.*, Kraic, 5

1983 *Sebreky* GNOBAv. Mod.

1990 *Sebraky* THMp.

2006 *Sehbergacker Voda*, 580

2006 miest. *Sebreky Mod.*, Voda, 566, 577

2012 náreč. *Sebreky, Sebraky* Mod.

4. 2017 miest. *Horný Šebrek* KJÚLŠ (hon)

5. 2017 miest. *Sebrecká lúčka* KJÚLŠ

UO.: 2017 miest. *Sebrecká cesta* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Mokrá dolina (nem. *Nasse Thal*) vznikol z nem. TN. *Nassthal* (< nem. adj. *nasse* – sloven. mokrý, apel. *s Tal* – sloven. dolina, údolie) a motivovala ho zamokrenosť terénu. Podoba *Das nusse Thal*, ktorú by sme inak mohli rekonštruovať ako *Orechová dolina, hodnotíme ako chybný zápis.

Názov *Sebrecký potok* vznikol z TN. *Sebreky* (< nem. apel. *r Sehrberg* – sloven. vyhliadkový vrch, nem. *r Acker* – sloven. pole) a motivovala ho lokalizácia toku – preteká pôvodnými vinicami a sadmi na kopci nad mestom, slúžiacom ako pozorovateľňa (porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 580). P. Šulla (1945, s. 17) v minulosti navrhol upraviť TN. ako Rozhľadne, Strážnica, Strážny vrch.

Lit.: P. Šulla, 1945, s. 17; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 580.

Mokrá dolina (2) p. Trniansky (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1,5 km; pramení na SV okraji lokality Šalátová vo výške asi 355 m n.

m. v k. ú. Vinosady, tečie JV smerom po sútok s Jožkovým jarkom, potom V smerom, ústi v lokalite Lesy vo výške asi 235 m n. m.; TN. 1. Mokrá dolina.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1999 *Mokrá dolina* PMp. 10

2009 *Mokrá dolina* PMp. 10

2012 náreč. *Mokrá dolina* Mod.

TN.: 1. 2012 náreč. *Mokrá dolina* (Vinosady; močaristá časť lesa) Mod.

2012 náreč. *Uscaná, Uscaná dolina* Mod.

Etym.: Názov *Mokrá dolina* vznikol z TN. *Mokrá dolina* z adj. *mokrý*, apel. *dolina* a motivovala ho vlastnosť (zamokrenosť) terénu.

Mokrad' → Hanský kanál

Moravod → Šúrsky kanál

***Mostný jarok** → Ohradský kanál

+ **Mostový kanál** 0,75 km; zaniknutý kanál J od obce Gabčíkovo; TN. + *Mostové (maď. Föld híd); VN. *Mostové (*Kamenné jazero).

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1971 *Vágóhídi* ZMp. 50

1978 *Mostový kanál* ZMp. 50

1979 *Mostový kanál (Vágóhídi)* GN. 10

1985 *Mostový kanál* ZMp. 50

1992 *Mostový kanál* (názov zanikol) GNDS. Gab.

TN.: + 1893 *Föld hid* KMp. Gab.

VN.: *Mostové → + *Kamenné jazero (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Mostový kanál* vznikol úpravou názvu *Vágóhídi* (< maď. *vágó* – sečný, *híd* – most; pravdepodobne podľa mosta, ktorý neslúžil na spája-

nie brehov, ale končil sa nad hladinou; existenciu mosta v lokalite potvrdzuje zaniknutý TN. *Mostová zem, maď. *Föld híd*).

***Mírtva voda** dnes už z veľkej časti vyschnutá časť dvoch samostatných tokov – Nového Kalníka a Čertovského Kalníka pri Malom Dunaji; pôvodná predpokladaná dĺžka je asi 8 km, súčasná dĺžka toku je asi 5,1 km, časť v dĺžke asi 2,8 km v lokalite Šiance je vyschnutá; dĺžku toku sme určovali od zaústenia do Malého Dunaja v lokalite Šiance po jeho opätovné zaústenie na hranici lokality Matica.

Na KMP. sa názov vzťahuje iba na časť toku od lokality Čertova diera (dnešný Čertovský Kalník) po miesto, kde pretína Čiernu vodu. Podľa mapových podkladov sa tok zdá byť ramenom Malého Dunaja, ktoré je prerušené Čiernou vodou.

VMp. 50: 45-13 (nepomenovaný)

VN.: 1892 *Holt víz*, *Holt víz* KMP. ČV.

1955 *Holt víz* ŠMO. 5

TN.: 1956 *Holtvízi dűlő* (Čierna Voda; pole) ŠMO. 5

Etym.: Maďarský názov *Holt víz* (*Mírtva voda) vznikol z maď. adj. *holt* (sloven. mŕtvy), maď. apel. *víz* (sloven. voda) a motivoval ho charakter toku.

***Mírtve rameno** čiastočne vyschnuté ľavostranné rameno Čiernej vody na hranici k. ú. Košúty a Veľké Úľany, ktoré vzniklo prerušením meandra Čiernej vody; pôvodná dĺžka bola asi 1,5 km, na dnešných mapách asi 0,7 – 0,8 km.

VMp. 50: 45-13(nepomenovaný)

1892 *Holt ér* KMP. Koš.

Etym.: Maďarský názov *Holt ér* (sloven. *Mírtve rameno) vznikol z maď. adj. *holt* (= sloven. mŕtvy, vyschnutý; rameno v súčasnosti neodteká, časť odtoku a zaústenia je vyschnutá), maď. *ér* (sloven. *žila*; rameno; P. Püspöki – Nagy (1985, In: Pišút, 2007, s. 78) chápe maď. apel. *ér* ako rameno rieky, ale aj „prostredné mohutné resp. vodnaté, spravidla aj vyše 30 km dlhé ramená Dunaja“).

Lit.: P. Püspöki – Nagy, 1985, s. 78.

Mírtve rameno Dunaja (1) 2,6 km; ľavostranné rameno Dunaja J od obce Gabčíkovo; odpája sa od neho ďalšie ľavostranné rameno na Z okraji lokality Erčéd; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Holt Duna ág* KMP. Gab.

VN.: → Dunaj

Etym.: Názov motivovala skutočnosť, že ide o mŕtve rameno rieky Dunaj, vznikol z maď. adj. *holt* (= mŕtvy), apel. *ág* (= rameno), VN. *Duna* (= Dunaj). Môžeme ho preložiť v podobe **Mírtve rameno Dunaja*.

Mírtve rameno Dunaja (2) → Kľúčovské rameno; Rameno Dunaja (3)

Mírtve rameno Váhu 2,5 km dlhé mŕtve (pôvodne pravostranné) rameno Váhu, vysunuté pri východnej rozvodnici Malého Dunaja a Váhu, nachádza sa na severnom okraji obce Kameničná; variant: *Vážsky Dunaj; VN. 1. Váh, 2. Dunaj.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1899 *Vág-Duna folyó* KMP. Kam.

1957 – 71 *mŕtve rameno Vážskeho Dunaja* TM. 10

1986 *mŕtve rameno Váhu* ZMp. 10

1990 *mŕtve rameno Váhu* MKo.

1991 *Mŕtve rameno Váhu (mŕtve rameno Váhu)* GNKo. Kom.

1993 *Mŕtve rameno Váhu (mŕtve rameno Váhu)* ZMp. 10

1995 *Mŕtve rameno Váhu* ZMp. 25

2006 *Mŕtve rameno Váhu* VMp. 50

VN.: 1. Váh: → Krško, 2011, s. 161–165
2. → Dunaj

Etym.: Názov *Mŕtve rameno Váhu* motivovala skutočnosť, že ide o rameno Váhu bez prirodzeného prietoku (pôvodne bolo prietochné). Maď. názov *Vág-Duna folyó* zodpovedá staršiemu názvu *Vážsky Dunaj* (v starších kartografických dielach označuje dolnú časť rieky Váh od miesta, kde sa spája s Malým Dunajom a odzrkadľuje staršie chápanie hydrografických vzťahov v sútokovej oblasti).

***Mŕtvy Čiliž** → Trstená-Baka

***Mŕtvy Dunaj** (1) 3 km; čiastočne zaniknuté ľavostranné rameno Dunaja na J okraji obce Klížska Nemá (pôv. bolo jeho súčasťou aj Klížske rameno); s Dunajom sa spájalo JV od obce (občas zavodnené zvyšky ramena sú identifikovateľné na J okraji hrádze pri obci); VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-34 (čiastočne zaniknutý)

VN.: 1889 *Holt Duna* KMp. KNemá

Etym.: Názov motivovala skutočnosť, že ide o mŕtve rameno rieky Dunaj, vznikol z maď. adj. *holt* (= mŕtvy) VN. *Duna* (= Dunaj). Môžeme ho preložiť v podobe *Mŕtvy Dunaj.

***Mŕtvy Dunaj** (2) čiastočne zaniknuté krátke ľavostranné rameno Dunaja vnútri Veľkolélskeho ostrova JZ od obce Zlatná na Ostrove pri hlavnom toku Dunaja (jeho pozostatkom sú dve malé jazierka).

VMp. 50: 45-34 (čiastočne zaniknutý)

1889 *Holt Duna* KMp. ZnO.

VN.: → Dunaj

Etym.: → *Mŕtvy Dunaj (1).

† ***Mŕtvy Dunaj** (3) asi 11,5 km; pôv. asi časť ramena Humér; odpájal sa ako pravostranné rameno od Malého Dunaja pri Moste pri Bratislave, smeroval na JV, pri Tomášove na SV a sčasti pokračoval v koryte dnešného kanála Malinovo-Blahová; za Tomášovom smeroval k Malému Dunaju a pri obci Vlky sa znova sprava pripájal k Dunaju; VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42; 45-13]

VN.: 1782 – 84 *Ho[lt] Duna* (!) VM. I

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Mŕtvy Dunaj (1).

† ***Mŕtvy Dunaj** (4) 19,6 km; z väčšej časti zaniknuté ľavostranné rameno Malého Dunaja medzi obcou Jelka a miestnou časťou Horná Potôň-Lúky; od Malého Dunaja sa zľava odpájal v lokalite Dolné diely J od obce Jelka, smeroval na SV, potom na JV a pri m. č. Horná Potôň-Lúky (Hornej Potôň) sa zľava pripájal k Malému Dunaju; VN. Malý Dunaj.

VMp. 50: [45-13]

VN.: 1837 – 40 *Holt Duna* VM. II

VN.: → Malý Dunaj (1)

Etym.: → *Mŕtvy Dunaj (1).

*Mŕtvy Dunaj (5) → Čičovské rameno; Klátovské rameno

*Mŕtvy jarok p. Holomebecká dolina (→ Brestový jarok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1 km; pramení na S od lokality Popelárová a Z od kopca Peprovec (472 m n. m.) vo výške asi 380 m n. m. v k. ú. Modra, tečie JV smerom, ústi na V od lokality Popelárová vo výške asi 305 m n. m.; TN. 1. *Todten Haupt*, 2. *Zabita*.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1810 – 1869 *Todten Haupt* VM. II 1854 *Todten Graben* NKKMp. Mod.

TN.: 1. 1854 *Todten Haupt* (Modra; dolina v lese) NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Todtenhaupt* VM. III

2. 1854 *Zabita*, *Zabita erdő* (Modra; vrch; 554, 5 m n. m.) NKKMp. Mod.

1894 *Zabita szikla* (*Zabita*) KMp. Mod.

1894 *Sándor dűlő* (*Zabita*) KMp. Mod.

1955 *Zabita*, *Zabita skala* ŠMO. 5

1969 *Zabita* VTMP. 10

Etym.: Nemecký názov *Todten Haupt* (sloven. **Mŕtvy jarok*) vznikol z nem. adj. *todten* (= sloven. mŕtvy, zabitý), nem. apel. *das Haupt* (= sloven. hlava; adj. *haupt* „hlavný“); motivácia nie je jasná. I. Voda (In: Žudel, 2006, s. 581) uvádza TN. *Tötenmann* (< nem. verb. *töten* – sloven. zabiť, usmrtiť; apel. *r Mann* – sloven. muž, človek, mužstvo, posádka), ktorý spája s nálezom mŕtveho človeka; miesto však nelokalizuje. Severne od lokality *Zabita* sme zaznamenali TN. * Pri človečej hlave (1854 NKKMp.), nevieme však jednoznačne určiť, či názov priamo súvisí s VN. *Todten Haupt*. Pri výklade názvu môžeme

uvažovať aj o metaforickom spojení „mŕtva voda“, zanesené rameno alebo rameno zarastené trstinou). VN. pravdepodobne vznikol z TN.

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 581.

Myslenický potok → Limbašský potok

N, Ň

Na Pántoch I. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 2,5 km; začína sa na S od mestskej časti Bratislava-Rača medzi lokalitami Drozdy a Franclíky, tečie JV, neskôr V smerom, na okraji obce vytvára oblúk, popri obci je situovaný sriedavo JV a V, cez lokalitu Pánty (bývalé obecné močaristé pasienky) JV, pred spojením s Račianskym potokom sa stáča na J a znova na JV; končí sa v S časti lokality Horné Šajby na V od mestskej časti Bratislava-Rača; TN. 1. *Pánty*, 2. *Pántové*, 3. *Pod Pántmi*.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1967 *Na Pántoch* ZVMp. 50

1971 *Na Pántoch*, *Na Pántoch* ZMp. 50

1984 *Na Pántoch* VMp. 50

1984 – 1989 *Na Pántoch* ZMp. 50

1991 *Na pántoch* VMp. 50

1991 *Na pántoch* ZMp. 50

1994 *Na Pántoch* (*Na pántoch*) GNO-BA. Rača

2003 *Na Pántoch* VMp. 50

2007 *tok na Pántoch* PHPR, 141

2008 *Na Pántoch* ZMp. 50

2010 *Na Pántoch* ZBGIS

2014 náreč. *Na Pántoch* Rača

TN: 1. 1954 – 1973 *Pánty* (Rača; lúka, pole) ŠMO. 5

1965 *Pányty* MEN
 1974 – 1999 *Pányty* ZMp. 10
 1987 *Pányty* ZMp. 25
 1989 *Pányty* THMp.
 1989 miest. *Panti* Rača, Pod., 249
 1999 *Pányty* GNOBA. Rača
 2010 *Panty* ZBGIS
 2. 1853 *Pantovi* (Rača; lúka, pole)
 NKKMp. Rača
 2017 miest. *Pantové* KJÚĽŠ, SJur
 3. 1853 *Pod panti, Pod Panti, Podpanti*
 (Rača; polia) NKKMp. Rača
 1989 miest. *Pot panti* Rača, Pod., 249
 Etym.: Názov *Na Pántoch* vznikol z prep.
na, TN. *Pányty* (< náreč. apel. *pant* „tuhá
 močiarna tráva“, ktorá sa používala po
 usušení na uväzovanie viniča; porov. Po-
 dolák, 292, s. 103; *ostrica*, lat. *Carex*).

Náhon N → Bohelovský kanál

Náhon N₀ → Bohelovský kanál

Náhon N₁ 1,4 km; kanál na V strane
 Bohelovských rybníkov pri obci Bohe-
 lov, spája sa s Bohelovským kanálom
 (dnes sa pravdepodobne chápe ako jeho
 V časť).

VMp. 50: 45-32

1971 *Náhon N₁* ZMp. 50

Etym.: Technické pomenovanie *Náhon*
N₁ vzniklo podľa hospodárskeho využi-
 tia kanála, ktorý sa používal ako náhon
 (žlab slúžiaci na prívod vody k mlynu);
 vznikol z apel. *náhon* a technického
 označenia grafémou *N* a indexovanou
 číslicou ₁.

Ňárad-Vrbina 7 km; kanál odpájajúci
 sa na S okraji obce Ňárad od kanála Vr-

bina-Holiare, pokračuje na JV a SV od
 obce Medvedov pokračuje ďalej ako ka-
 nál Vrbina-Medvedov; pôvodne tvoril
 strednú a JV časť → *Malého bahna (Kis
 lapás) s názvom *Čobánsky jarok (mad.
Csobáncz ér), ktorý zahrnoval aj dnešný
 kanál Gabčíkovo-Ňárad; varianty:
 *Malé bahno, *Kanál, Čobánsky kanál,
 *Čobánsky jarok, Topolovec-Vrbina,
 Topolovský kanál, Medvedov-Vrbina,
 Vrbinský kanál, Topolovec-Vrbina-Kľú-
 čovec; ON. 1. Ňárad (predtým Topolo-
 vec), 2. Vrbina, 3. Topolovský majer, 4.
 Medvedov, 5. Kľúčovec; TN. 1. Vrbina,
 2. Čobánsky chrbát; VN. *Čobánsky
 VMp. 50: 45-34, 33, 31

VN.: 1884 *Kis Lapas* (→ aj Gabčíkovo-
 Ňárad) VM. III

1989 *Kis Lapás* MTT. 75

1889 *Csatorna* KMp. ČRad.

1938 *Csobánczér* ŠMp. 75

1952 *Csobánczér* Mp. 25

1957 *Čobánsky kanál (Csobánczér)* GŠ.
 50

1971 *Kanál Topolovec-Vrbina-Kľúčovec*
 (!) HČ.

1971 *Medvedov-Vrbina* ZMp. 50

1975 *Topolovec-Vrbina* ZMp. 10

1977 *Čobánsky kanál* VSO. I, 119

1977 *Čábiansky kanál* VSO. II, 243

1978 *Čubánsky kanál* VSO. III, 170

1983 *Topolovec-Vrbina* VMp. 50

1984 *Topolovský kanál* (h. č. po Balon-
 ský kanál), *Vrbinský kanál* (d. č. od Ba-
 lonského kanála) ZMp. 50

1984 *Medvedov-Vrbina* ZMp. 10

1985 – 86 *Topolovec-Vrbina* ZMp. 50

1987 *Topolovec-Vrbina* ZMp. 10

1992 *Ňárad-Vrbina (Topolovec-Vrbina)*
 GNDS. Bal., Ňár.; VMp. 50

1993 *Ňárad-Vrbina* ZMp. 10
 1993 – 94 *Ňárad-Vrbina* ZMp. 25
 1999 *Ňárad-Vrbina* TMp. 154
 2000 *Ňárad-Vrbina* ZMp. 50
 2005 *Ňárad-Vrbina* TAS.
 2006 *Ňárad-Vrbina* VMp. 50
 2008 *Ňárad-Vrbina* ZMp. 50
 ON.: 1. Ňárad (predtým Topolovec): → Gabčíkovo-Ňárad
 2. Vrbina: → Medvedov-Vrbina
 3. Topolovský majer:
 1983 *Topolovský majer* VMp. 50
 1992 *Topolovský majer* VMp. 5
 4. Medvedov: → Klúčovec-Medvedov
 5. Klúčovec: → Klúčovec-Medvedov
 TN.: 1. Vrbina → Medvedov-Vrbina
 2. 1252 *Chubanch* CDSL. II, Nr. 400
 1955 – 61 *Cobáncky chrbát* (*Czobáncz hát*) TM. 5
 1957 – 71 *Cobáncky chrbát* (*Czobánczhát*) TM. 10
 1984 *Čobánske* ZMp. 10
 1992 *Čobánsky chrbát* (*Čobánske*) (pole) GNDS ČRad.
 1993 *Čobánsky chrbát* ZMp. 10
 2000 *Čobánsky chrbát* VMp. 50
 2006 *Čobánsky chrbát* VMp. 50
 VN.: → *Čobánsky.
 Etym.: Názov *Ňárad-Vrbina* vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Ňárad* (→ Gabčíkovo-Ňárad) a *Vrbina* (→ Medvedov-Vrbina) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Ňárad a končiaci sa pri osade Vrbina; podobne názov *Topolovec-Vrbina* (*Topolovec* – starší názov obce Ňárad) a *Topolovec-Vrbina-Klúčovec*. Názov *Topolovský kanál* vznikol zo staršieho názvu obce Ňárad (pôv. *Topolovec*) alebo ON. *Topolovský majer*, apel. *kanál*. Názov *Medvedov-Vrbina* vznikol z ON.

Medvedov (→ Klúčovec-Medvedov) a *Vrbina* (→ vyššie) a motivovala ho pôvodná trasa močaristého toku *Malé bahno. Názov *Vrbinský kanál* vznikol z ON. *Vrbina*, apel. *kanál* a pomenúva kanál v blízkosti osady Vrbina.

Názov *Malé bahno (maď. *Kis lapás*) vyjadruje skutočnosť, že časť kanála vznikla na mieste tohto historického toku (→ Gabčíkovo-Ňárad).

Názov *Kanál (maď. *Csatorna* < apel. *csatorna* – kanál) je technický názov.

Názov *Čobánsky jarok (maď. *Csobáncz ér*) sa vzťahoval na historickú južnú časť *Malého bahna. Názov vznikol z TN. *Csobáncz* (dnes Čobánsky chrbát; < azda z maď. verb. *csobban* – čľupnúť; možno podľa zvuku vody), apel. *ér* (= jarok, rameno) a pomenúva jarok tečúci v lokalite Čobánsky chrbát. Nedá sa vylúčiť, že pôvodný bol práve VN. *Csobán[cz]*, podľa neho TN. *Csobáncz* a z neho VN. *Csobáncz ér* (porov. aj heslo *Čobánsky).

Názov *Čobánsky kanál* vznikol z TN. *Čobánsky chrbát*, apel. *kanál*.

Nemá-Kosihy → Klížska Nemá-Kosihy

Nová Osada-Komárno 3 km; od Komárňanského kanála (pôvodne bol jeho súčasťou) sa odpája S od mesta Komárno pri osade Nová Osada, smeruje na V a spája sa s Ramenom Váhu na S okraji mesta Komárno; variant: *Komárňansko-okoličniansky kanál, ON. 1. Nová Osada, 2. Komárno.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1888 *Komárom-Ekeli csatorna* KMp. Kom.

- 1995 *Nová Osada-Komárno* ZMp. 25
- 1999 *Nová Osada-Komárno* Tmp. 154, NZK. 10
- 2000 *Nová Osada-Komárno* VMp. 50
- 2006 *Nová Osada-Komárno* VMp. 50
- ON.: 1. Nová Osada (časť mesta Komárno):
- 1966 *Nová Osada* TS., mapa
- 1977 *Nová osada* VSO. II, 45
- 1991 *Nová Osada* GNKo. Kom.
2. Komárno: → Komárňanský kanál
- Etym.: Názov *Nová Osada-Komárno* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Nová Osada* (adj. *nový*, apel. *osada*) a *Komárno* (→ Komárňanský kanál) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade Nová Osada a končiaci sa pri meste Komárno. Názov **Komárňansko-okoličniansky kanál* (maď. *Komárom-Ekeli csatorna*) vyjadruje skutočnosť, že pôvodne bol súčasťou → Komárňanského kanála.
- Nová Stráž** → Nová Stráž-Divina
- Nová Stráž-Divina** 2,5 km; kanál spájajúci Pavelský kanál s kanálom Divina na S okraji časti mesta Komárna Nová Stráž a Divina Z od mesta Komárno (v 80. rokoch 20. st. ešte nebol spojený s Pavelským kanálom); varianty: *Staré rameno, Nová Stráž, Nová Stráž-Vadas, ON. 1. Nová Stráž, 2. Divina (pôv. Vadas).
- VMp. 50: 35-43
- VN.: 1884 *Öreg ér* VM. III (aj s dnešným kanálom Divina a ďalej na Z až do Komárna)
- 1971 *Nová Stráž-Vadás* ZMp. 50
- 1979 *Nová Stráž-Divina* (*Nová Stráž-Vadás*) GN. 10
- 1982 *Nová Stráž* VMp. 50
- 1986 *Nová Stráž-Divina* ZMp. 10
- 1990 *Nová Stráž-Divina* MKo.
- 1991 *Nová Stráž-Divina* GNKo. Kom.
- 1993 *Nová Stráž-Divina* ZMp. 10
- 1995 *Nová Stráž-Divina* ZMp. 25
- 1999 *Nová Stráž-Divina*, NZK. 10
- 2000 *Nová Stráž-Divina* VMp. 50
- 2005 *Nová Stráž-Divina* TAS.
- 2006 *Nová Stráž-Divina* VMp. 50
- ON.: 1. Nová Stráž (časť mesta Komárno):
- 1209 *Vrs* CDSL. I, Nr. 150
- 1218 *Vrs* CDSL. I, Nr. 231
- 1247 *Vrs* CDSL. II, Nr. 262, 284
- 1252 *Vrs* CDSL. II, Nr. 393
- 1255-56 *Vrs* CDSL. II, Nr. 489
- 1256 *Vrs* CDSL. II, Nr. 557
- 1318 *Vrs* RDSL. II, Nr. 363
- 1387 *Wrsufalu* VSO. II, 325
- 1773 *Uj-Falu* Majt. 135
- 1786 *Ujfalú, Neudorf* Majt. 135
- 1808 *Ujfalú, Neudörfel* Majt. 135
- 1863 *Ujfalú* Majt. 135
- 1873 – 1907 *Dunaújfalú* Majt. 135
- 1884 *Nová Stráž (Ors-Ujfalú)* VM. III
- 1898 *Örs-Ujfalú* MTT. 75
- 1913 – 1920 *Örsújfalú* Majt. 135
- 1927 – 1938 *Nová Stráž, Örs-újfalú* Majt. 135
- 1938 – 1945 *Örsújfalú* Majt. 135
- 1945 – 1948 *Nová Stráž, Örs-újfalú* Majt. 135
- 1948 – 1978 *Nová Stráž* Majt. 135
- 1991 *Nová Stráž* GNKo. Kom. (v r. 1979 pričlenená k mestu Komárno; Majt. 135)
2. Divina (pôvodne Vadas): → Divina
- Etym.: Názov *Nová Stráž-Divina* vznikol

podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Nová Stráž* (< *ôr* – stráž; obce s názvom *Örs* patrili k strážnym osadám, v ktorých vykonávali strážnu službu starí Maďari alebo spríbuznené etniká, pravdepodobne turkickí Kovari; Marek, 2006, s. 261, 325; porov. Krajčovič, 2005, s. 153) a *Divina* (→ *Divina*); podobne názov *Nová Stráž-Vadas* (*Vadas* = starší názov osady *Divina*).

Starší maďarský názov *Öreg ér* môžeme preložiť ako **Staré rameno* (→ *Divina*).

Názov *Nová Stráž* vznikol podľa ON. *Nová Stráž*, pomenúva kanál pri osade *Nová Stráž* (používal sa do vybudovania spojnice s *Pavelským kanálom*).

Nová Stráž-Tomášov dvor 1,5 km; kanál spájajúci kanály *Nová Stráž-Divina* a kanál *Divina* s *Komárňanským kanálom* pri osade *Tomáš Z* od mesta *Komárno*; ON. 1. *Nová Stráž*, 2. *Tomáš*. VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *Nová Stráž-Tomášov dvor* ZMp. 50

1979 *Nová Stráž-Tomášov dvor* GN. 10

1982 *Nová Stráž-Tomášov dvor* VMp. 50

1986 *Nová Stráž-Tomášov dvor* ZMp. 50

1991 *Nová Stráž-Tomášov dvor* GNKo. Kom.

1993 *Nová Stráž-Tomášov dvor* ZMp. 10

1995 *Nová Stráž-Tomášov dvor* ZMp. 25

1999 *Nová Stráž-Tomášov dvor* NZK. 10

2000 *Nová Stráž-Tomášov dvor* VMp. 50

2005 *Nová Stráž-Tomášov dvor* TAS.

2006 *Nová Stráž-Tomášov dvor* VMp. 50
ON.: 1. *Nová Stráž*: → *Nová Stráž-Divina*

2. *Tomáš* (samota; *Komárno*): → *Kolárovo-Kameničná*

Etym.: Názov *Nová Stráž-Tomášov dvor* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Nová Stráž* (→ *Nová Stráž-Divina*) a staršieho názvu samoty *Tomášov* (*Tomášov dvor*; < OM. *Tomáš*, apel. *dvor*) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade *Nová Stráž* a končiaci sa pri samote *Tomáš* (predtým *Tomášov dvor*).

Nová Stráž-Vadas → *Nová Stráž-Divina*

Novomlynský jarok pôvodne p. prítok Čiernej vody, dnes jej odkanalizovaná časť (→ *Malý Dunaj*); 1,1 km; vyteká Z od *Šúrskeho kanála* v k. ú. *Svätý Jur*, V od lokality *Stoliciare*, po asi 300 m pretína *Šúrsky kanál*, tečie prevažne JV až V smerom popri železničnej trati; varianty: **Nový mlyn*, *Novomlynský potok*; ON. **Nový mlyn*.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1896 *Új malom árok* KMp. Jur

1896 *Új malom* KMp. Jur

2007 *Novomlynský potok* PHPR, 141

2014 náreč. *Novomlinskí potok* SJur

ON.: 1896 *Új malom* KMp. Jur

Etym.: Názov *Novomlynský jarok* (maď. *Új malom árok*) vznikol z adj. *nový* (maď. *új*), apel. *mlyn* (maď. *malom*), apel. *jarok* (maď. *árok*) a motivovala ho skutočnosť, že na toku stál mlyn. Názov *Új malom* vznikol transonymizáciou ON. *Új malom* (**Nový mlyn*).

Názov *Novomlynský potok* vznikol z ON. *Új malom* (→ vyššie), apel. *potok*.

Názov *Novomlynský potok* vznikol z ON. *Új malom* (→ vyššie), apel. *potok*.

Novomlynský potok → *Novomlynský jarok*

Novostrážsky kanál 1,8 km; kanál v k. ú. mesta Komárno, začína a končí sa SZ od časti Nová Stráž a v lokalite Čerhát sa spája s Komárňanským kanálom; varianty: Čerhát, Pasienok; ON. 1. Nová Stráž, 2. Čerhát; TN. 1. Čerhát, 2. Pasienok.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1971 *odp.*[ad] Čerhát ZMp. 50

1979 *Novostrážsky kanál (odpad Čerhát)* GN. 10

1982 *Pasienok* VMp. 50

1986 *Novostrážsky kanál* ZMp. 10

1991 *Novostrážsky kanál* GNKo. Kom.

1995 *Novostrážsky kanál* ZMp. 25

2000 *Novostrážsky kanál* VMp. 50

2006 *Novostrážsky kanál* VMp. 50

ON.: 1. Nová Stráž: → Nová Stráž-Divina

2. Čerhát: → Čerhátsky kanál

TN.: 1. Čerhát: → Čerhátsky kanál

2. 1889 *Legelő düllő* KMp. NStráž

1955 – 61 *Pasienok (Legelő düllő)* TM. 5

1957 – 71 *Pasienok* TM. 10

1986 *Pasienok* ZMp. 10

1991 *Pasienok* (pole) GNKo. Kom.

1993 *Pasienok* ZMp. 10

Etym.: Názov *Novostrážsky kanál* vznikol z osadného názvu *Nová Stráž* (→ Nová Stráž-Divina), apel. *kanál* a pomenúva kanál pri osade Nová Stráž. Technický názov *odpad Čerhát* vznikol podľa ON. alebo TN. *Čerhát* (→ Čerhátsky kanál) a pomenúva kanál v lokalite Čerhát (apel. *odpad* = kanál). Názov *Pasienok* vznikol podľa TN. Pasienok; pomenúva kanál v lokalite Pasienok (*pasienok* – trávnatá plocha určená na pasenie zvierat).

*Novozámocké dunajské rameno → Malý Dunaj (1), *Mlynskonivské dunajské rameno

*Novozámocký Malý Dunaj → Malý Dunaj

Nový hlavný kanál → Klátovský kanál (1)

Nový Kalník p. Čierna voda (→ Malý Dunaj), asi 15 km (dĺžku uvádzame od lokality Nový Dvor; po Nový Dvor je Kalník vyschnutý a jeho dĺžka je 9,3 km), veľká časť toku je vyschnutá alebo je občasným tokom. V 19. stor. (VM. II) vytekal Kalník z močaristého územia tvoreného mŕtvymi ramenami Malého Dunaja, tiekol cez lokalitu Lencsehely (* Močaristý) a odtiaľ pokračoval ako Erecs B.[ach] → Suchý potok (2). Podľa ŠMO. 5 (1955 – 1956) vtekal súčasne do Malého Dunaja i do Čiernej vody. Tečie na JV a po celej svojej dĺžke meandruje, preteká cez lokalitu Nové Osady, zo Z obteká obec Čierna Voda a v časti Kováčovský hon v k. ú. Mostová II ústi do Čiernej vody; podľa Voj. Mp. 50 (1952) ústil do Suchého potoka, ktorý pri Tomášikove vteká do Čiernej vody; v súčasnosti vteká priamo do Čiernej vody; variant: Kalník (1).

VMp. 50: 45-13

1810 – 1869 *Kánok* VM. II

1875 – 1884 *Kanok p.[atak]* VM. III

1875 – 1884 *Kánok ér* VM. III (h. t.)

1892 *Kánok ér* KMp. VÚ., ČV., ČB.

1898 *Kanok p.[atak]* MTT. 75

1936 *Kánok ér* ŠMp. 25

1938 *p.[atak] Kanok* ŠMp. 75

1951 p.[atak] Kanok ŠMp. 25
 1952 p.[otok] Kalník (p. Kanok) Voj. Mp. 50
 1955 Kánok ŠMO. 5
 1955 – 1956 Kánok ér ŠMO. 5
 1956 Kanyok ér ŠMO. 5
 1956 Nový Kalník (Kanok) VTMP. 25
 1957 Nový Kalník VTMPš. 50
 1963 Kánok-ér ŠMO. 5
 1966 – 1967 Kánok MEN
 1971 Nový Kalník ZMp. 50
 1971 Nový Kalník ZVMp. 50
 1976 Nový Kalník ZMp. 10
 1977 Nový Kalník ZMp. 50
 1983 Nový Kalník VMp. 50
 1986 Nový Kalník ZMp. 50
 1987 Nový Kalník ZMp. 10
 1988 Nový Kalník, Kanyok ér ŠMO. 5
 1991 Nový Kalník ZMp. 50
 1992 Nový Kalník VMp. 50
 1992 Nový Kalník ZMp. 10
 1993 Nový Kalník ZMp. 25
 1993 Nový Kalník GNOG. ČB.
 1997 – 2003 Nový Kalník MEN
 2000 Nový Kalník ZMp. 50
 2000 Nový Kalník VMp. 50
 2005 – 2007 Nový Kalník TAS. 50
 2008 Nový Kalník ZMp. 50
 2010 Nový Kalník ZBGIS
 2011 Nový Kalník TAS. 50
 Etym.: Názov *Nový Kalník* vznikol z adj. *nový*, VN. *Kalník* (→ nižšie) a pomenúva hornú resp. strednú časť toku, ktorá je v súčasných mapových dielach zaznačená ako vyschnutý, resp. občasný tok, je priamo prepojená s Čiernou vodou. Názov *Kalník* vznikol z apel. *kalník* („priehlbina kalom alebo bahnom zakalenej vody“, mútny tok; R. Krajčovič, 2010, s. 28; < adj. *kalný* (< apel.

kal < psl. *kaľb „blato, bahno“; porov. Machek, 1957, s. 189; Šmilauer, 1932, s. 469) + suf. *-ík* a pomenúva tok s kalnou, špinavou vodou, príp. aj tečúcou z močaristého územia. V maď. dokladoch *Kánok*, apel. *patak* (= sloven. potok) a apel. *ér* (= sloven. žila, vo význame jarok, slabý tok) majú platnosť hydrografických termínov.
 Lit.: R. Krajčovič, 2010, s. 26.

Nový kanál I. Boldog-Sládkovičovo (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 2 km; začína sa V od lokality Dlhé lúky a J od majera Tarnok, v lokalite Nový pasienok sa spája s kanálom Boldog-Sládkovičovo. Od 19. stor. (VM. III, MTT. 75) až do 2. polovice 20. stor. (ŠMp. 25, VTMP. 25, 1959 Tmp. MK. 75) sa názvom Nový potok označovala dolná časť Zičihu potoka (dnes Boldog-Sládkovičovo) v lokalite Pri železnici (k. ú. Sládkovičovo) a klasifikovala sa ako kanál. Na ŠMO. 5 (1955) je nesprávne lokalizovaný na mieste Starého potoka (dnes kanál Reca-Úľany). Podľa ŠMp. 25 (1936) vtekal tok do Stoličného potoka pri lokalite Dolné Čady. V živej reči sa názvom pomenúva celý Nový kanál a horná časť Zičihu potoka; variant: Nový potok.
 VMp. 50: 45-11

1875 – 1884 *Nowi p.[atak]* VM. III
 1892 *Új patak* KMp. PÚ.
 1892 *Új patak (Nový potok)* Dém., 66
 1898 *Új patak* MTT. 75
 1936 *Nowi p.[atak]* ŠMp. 25
 1955 *Nový potok* ŠMO. 5
 1956 *Nový potok* VTMP. 25
 1959 *Nový potok* Tmp. MK. 75

1969 – 1970 *Nový potok* VMp. 50
1971 *Nový potok* ZMp. 50
1972 – 1975 *Nový potok* ZMp. 10
1975 *Nový potok* ZMp. 50
1986 – 1991 *Nový potok* ZMp. 50
1992 *Nový potok* ZMp. 10
1992 *Nový kanál* VMp. 50
1993 *Nový potok* GNOZ. VG.
1994 *Nový potok* ZMp. 25
1998 *Nový potok* MEN
2000 *Nový kanál* ZMp. 50
2003 *Nový kanál* VMp. 50
2006 *Nový potok* Dém., 23
2006 *Nový potok* TOOZ. VG., 13
2008 *Nový kanál* ZMp. 50
2010 *Nový kanál* ZBGIS
2012 *Nový kanál* TAS. 50
2012 miest.. *Noví kanál* PÚ.
2012 miest. *Noví potok* PÚ.
Etym.: Názov *Nový potok* vznikol z adj. *nový* (maď. *új*; v opozícii k adj. *starý*; VN. → *Starý potok*), apel. *potok* a motivovala ho pôvodnosť toku. Názov *Nový kanál* vznikol z adj. *nový*, apel. *kanál*.

***Nový mlyn** → Novomlynský jarok

Nový potok (1) → Nový kanál

Nový potok (2) → Cajlanský náhon

Nový Sajloch → Šúrsky kanál

O

***Obecný jarok** → Teplica

***Od hraničného buka** I. *Kolársky jarok (→ Stoličný potok → Čierna voda →

Malý Dunaj), 0,1 km; pramení v lokalite Pri troch bukoch v k. ú. Modra vo výške 535 m n. m., tečie V smerom, ústi v lokalite Pri troch bukoch vo výške asi 525 m n. m.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)
1854 *Von der gebohrten Buche* NKKMp. Mod.

Etym.: Pôvodný nemecký názov *Von der gebohrten Buche* (**Od hraničného buka*) vznikol z nem. prep. *von* (= sloven. od, z), nem. adj. *gebohrten* (= sloven. vrátaný; pri rekonštrukcii názvu sme vychádzali z funkcie stromu ako hraničného znaku, označeného zrejme zásekmi, pretože sa nachádzal na križovatke dôležitých obchodných ciest a na hranici pozemkov patriacich viacerým vlastníkom), nem. apel. *Buche* (= sloven. buk). P. Šulla (1945, s. 5) spomína lesný revír Drei Linden (*Tri lipy) a Drei Buchen, Budhehn (*Tri buky). Názvy by mohli súvisieť s motiváciou VN. (porov. aj VN. **Od hraničnej lipy*).

Lit.: P. Šulla, 1945, s. 5.

***Od hraničnej lipy** I. *Kolársky jarok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,5 km; pramení v lokalite Pri troch bukoch vo výške 551 m n. m. v k. ú. Modra, tečie najprv SZ, potom SV smerom, ústi vo výške 512 m n. m. S od lokality Pri troch bukoch.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)
1854 *Von der Sicken Linde* NKKMp. Mod.

Etym.: Nemecký názov *Von der Sicken Linde* (**Od hraničnej lipy*) vznikol z nem. prep. *von* (= sloven. od, z), nem. apel. *Sicke* (= sloven. ryha, vrúbok;

→ vyššie), nem. apel. *Linde* (= sloven. lipa). O motivácii názvu porov. → *Od hraničného buka.

Odolov 2 km; kanál S od obce Čičov, smeruje na SZ a zľava sa spája s kanálom Čičov-Holiare; ON. + *Odolov.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1903 *Odolloi mellék csatorna* KMp. Čič.

1971 *Odolló* ZMp. 50

1979 *Odolov (Odolló)* GN. 10

1984 *Odolov* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Odolov* GNKo. Čič.

1992 *Odolov* VMp. 50

1993 *Odolov* ZMp. 10

1995 *Odolov* ZMp. 25

2000 *Odolov* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Odolov* VMp. 50

2008 *Odolov* ZMp. 50

ON. + *Odolov (zaniknutá samota; Čičov):

1884 *Odolloy major* VM. III

1889 *Odolloy mjr.* MTT. 75

1898 *Odolloy mjr.* MTT. 75

1930 *Odolloy mjr.* Gmp.

Etym.: Názov *Odolov* vznikol úpravou staršieho maď. názvu *Odolló* (maď. suf. -ó = sloven. -ov) a ten podľa názvu zaniknutej samoty *Odolló* (= sloven. *Odolov; názov nie je jasný); pomenúva kanál pri samote *Odolov*.

Odpad č. VII → Baka (1), Gabčíkovo-Topolníky

Odpad C VII → Trstená-Baka, Gabčíkovo-Topolníky

Odpadový kanál → Dunajský kanál

Ohnavská dolina → Brestový jarok (1)

Ohňavský jarok p. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 1 km; prameni v lokalite Tri duby vo výške asi 300 m n. m., tečie JV smerom, pred sútokom vo výške 200 m n. m. sa stáča na SV; TN. Ohnavy, Dolné Ohnavy.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2018 *Ohňavský jarok* web 27

TN.: 1. 1810 – 1869 *Ohnaw B.*[erg]

VM. II (vrch; 348)

2. 1945 *Hohenau* (vinohradnícky hon) ŠMp.75

2010 *Ohnavy* REZM. 10

2018 *Ohňavy* web 27

2018 miest. *Ohňavy, Dolné Ohňavy* Rača

2018 *Ohňavy* web 27

2018 miest. *Dolné Ohňavy, Dolné Ohnavy, Ohnavy, Ohňavy* Ba, Rača

Etym.: Názov *Ohňavský jarok* vznikol z TN. *Ohňavy* → *Brestový jarok* (1), apel. *jarok*.

Ohnavský potok → Brestový jarok (1)

Ohradský kanál 2,8 km; s Belským kanálom pôv. jedno z močaristých koryt, dnes kanál začínajúci sa na V okraji obce Ohrady, smeruje na J a spája sa s kanálom Gabčíkovo-Topolníky (na niektorých mapách pokračoval v koryte → Belského kanála aj od preložky kanála Gabčíkovo-Topolníky na JV a spájal sa s Chotárnym kanálom pri osade Malá Belá v k. ú. obce Okoč, čo odzrkadľovalo skutočnosť, že pred vybudovaním kanála Gabčíkovo-Topolníky tvorili jeden objekt); varianty: *Belský kanál, *Belsko-ohradský kanál, Kürti, Kirtský

- kanál, *Mostný jarok; ON. 1. Ohrady, 2. Belá, 3. Malá Belá; TN. 1. Mostné, 2. Nad mostom; VN. Belský kanál.
VMp. 50: 45-32
VN.: 1884 *Hidas árok* VM. III
1893 *Béle-kürthi csatorna, Béle-kurthi csatorna* KMp. DŠtál
1893 *Béle kürthi csatorna* KMp. Topol.
1893 *Béle-kürthi csatorna* KMp. Hrob. (DŠtál, HŠtál)
1898 *Béle-kürti cst. [csatorna]* (h. č.), *Hidas árok* (d. č.) MTT. 75
1930 *Béle kürthi* Gmp.
1957 – 71 *Kanál Bélékürti* TM. 10
1971 *Kürti* ZMp. 50
1977 *Kírtsky kanál* ZMp. 50
1979 *Ohradský kanál (Kürti)* GN. 10
1982 *Ohradský kanál* VMp. 50
1984 *Ohradský kanál* ZMp. 10
1985 *Ohradský kanál* ZMp. 50
1991 *Ohradský kanál* ZMp. 10
1992 *Ohradský kanál* GNDS. Ohr., THrad.
1992 *Ohradský kanál (Belský kanál)* GNDS. DBar, DŠtál, Okoč, Topol.
1999 *Ohradský kanál (Belský kanál)* TMp. 154
1999 *Ohradský kanál* TMp. 153
2000 *Ohradský kanál* ZMp. 50
2005 *Ohradský kanál, Ohradský kanál (Belský kanál)* TAS.
2006 *Belský kanál* VMp. 50
2008 *Belský kanál* ZMp. 50
ON.: 1. Ohrady:
1252 *Kurth* CDSL. II, Nr. 408
1255-56 *Kurt, Kurth* CDSL. II, Nr. 489
1316 *Kurth* RDSL. II, Nr. 81
1317 *Kurth* RDSL. II, Nr. 257
1323 *Kuurth* RDSL. II, Nr. 996
1323 *Kurth* RDSL. II, Nr. 1067
1395 *Eghazaskyurth* VSO. II, 340
1773 *Kürth* Majt. 211
1786 *Kürth* Majt. 211
1808 *Kürth* Majt. 211
1863 *Kürth* Majt. 211
1873 – 1907 *Kürt* Majt. 211
1913 – 1920 *Csallóközkürt* Majt. 211
1927 – 1938 *Kert na Ostrove, Csallóköz-Kürt* Majt. 211
1938 – 1945 *Csallóközkürt* Majt. 211
1945 – 1948 *Kert na Ostrove, Csallóköz-Kürt* Majt. 211
1948 *Ohrady* Majt. 211
2. Belá: → Belský kanál
3. Malá Belá: → Malobelský kanál
TN.: 1. 1992 *Mostné (pole)* GNDS. DŠtál
2. *Nad mostom (pole)* GNDS. DŠtál
VN.: → Belský kanál
Etym.: Názvy *Ohradský kanál, Kürti* a *Kírtsky kanál* vznikli z osadného názvu *Ohrady* (pôv. *Kürti* – podľa staromadž. kmeňa *Kürt-Gyarmat*; Marek, 2006, s. 30), apel. *kanál*. Názvy pomenúvajú kanál nachádzajúci sa pri obci Ohrady. Názov *Belský kanál* → Belský kanál (porov. informačnú časť hesla). Názov **Belsko-ohradský kanál* (maď. *Béle-kürthi csatorna*) vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Malá Belá* (→ *Malobelský kanál*) a *Kürt* (dnes *Ohrady*). Doklad *Hidas árok* (**Mostný jarok*) sa vzťahoval na J časť kanála; vznikol z TN. *Hidas* (sloven. *Mostné*: maď. adj. *hidas* (= *mostný, mostový*; < maď. *híd* = sloven. *most*; apel. *árok* = *jarok*) a pomenúva *jarok* v lokalite *Mostné*.
- Okánikovo-Lél** → *Polný kanál* (1)

***Okočský** (Ekecsi) → Okočský kanál

Okočský kanál 1,1 km; kanál Z od obce Okoč, sprava sa pripája k Sokolskému kanálu; smeruje na JV; variant:

*Okočský; ON. Okoč, TN. Okočský les. VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Ekecsi* ZMp. 50

1979 *Okočský kanál (Ekecsi)* GN. 10

1982 *Okočský kanál* VMp. 50

1985 *Okočský kanál* ZMp. 50

1992 *Okočský kanál* GNDS. Okoč

1995 *Okočský kanál* ZMp. 25

2000 *Okočský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Okočský kanál* VMp. 50

2008 *Okočský kanál* ZMp. 50

ON.: Okoč:

1268 *Ekech* VSO. II, 341

1773 *Ekecs* Majt. 211

1786 *Ekecsch* Majt. 211

1808 *Ekecs* Majt. 211

1863 – 1920 *Ekecs* Majt. 211

1927 – 1938 *Ekeč, Ekecs* Majt. 211

1938 – 1945 *Ekecs* Majt. 211

1945 – 1948 *Ekeč, Ekecs* Majt. 211

1948 *Okoč* Majt. 211

TN.: 1992 *Okočský les (les)* GNDS. Okoč

Etym.: Názvy *Okočský kanál* a *Okočský [kanál] (maď. *Ekecsi*) vznikli z osadného názvu *Okoč* (maď. *Ekecs* < nem. OM. *Eck*; Kiss, 1988, s. 413), apel. *kanál* a pomenúva kanál v k. ú. obce Okoč.

Okoličniansko-komárňanský kanál → Komárňanský kanál

***Okrúhle** pôv. močaristé koryto, dnes dva nepomenované kanály spájajúce sa zo S s Trstinovým kanálom S od obce

Klížska Nemá; TN. Okrúhle.

VMp 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 1889 *Keringő* KMp. KNemá

TN.: 1889 *Keringő* KMp. KNemá

1991 *Okrúhle* (pole) GNKo. KNemá

Etym.: Názov pravdepodobne motivoval tvar pôvodného močaristého koryta (< maď. apel *keringő* – valčík < *kering* – dokola sa krútiť < *kerek* – okrúhly; vzniklo asi ako jeden z tzv. (vodných) *vírov* (krútnav) počas povodne); pôv. názvu zodpovedá TN. Okrúhle.

Olča-Kolárovo → Lopušný kanál

Olča-Kosihy 5,2 km; kanál začínajúci sa J od obce Zemianska Olča, smeruje na JV až J cez obec Veľké Kosihy a spája sa s kanálom Holiare-Kosihy na Z okraji obce (občas sa chápe s kanálom → Blatná ako jeden objekt); varianty: Blatný jarok, Blatnica, Hlavný odpad Olča-Kosihy; ON. 1. Zemianska Olča, 2. Veľké Kosihy; TN. Blatná, VN. Blatná.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1837 – 40 *Sáros ér* VM. II

1884 *Sáros ér* VM. III

1898 *Sáros ér* MTT. 75

1971 *Olča-Kosihy hlavný odpad* ZMp. 50

1971 *Hlavný odpad Olča-Kosihy* HČ.

1979 *Olča-Kosihy* GN. 10

1984 *Olča-Kosihy* ZMp. 50

1985 *Olča-Kosihy* ZMp. 10

1991 *Olča-Kosihy* GNKo. ZOlča, VKos.

1992 *Olča-Kosihy* VMp. 50

1993 *Olča-Kosihy* ZMp. 10

1995 *Olča-Kosihy* ZMp. 25

1995 *Olča-Kosihy*, (h. č.) *Blatnica* ZMp. 25

1999 *Olča-Kosihy*, (h. č.) *Blatnica* Tmp.

154

2000 *Olča-Kosihy* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Olča-Kosihy*, (h. č.) *Blatnica* TAS.
2006 *Olča-Kosihy* VMp. 50
2008 *Olča-Kosihy* ZMp. 50
ON.: 1. Zemianska Olča: → Lopušný kanál

2. Veľké Kosihy: → Holiare-Kosihy
TN. Blatná (predtým Blatnica): → Blatná

VN.: → Blatná

Etym.: Názov *Olča-Kosihy* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. [Zemianska] *Olča* (→ Lopušný kanál) a ON. [Veľké] *Kosihy* (→ Holiare-Kosihy) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci [Zemianska] *Olča* a končiaci sa pri obci [Veľké] *Kosihy*; podobne názov *Hlavný odpad Olča-Kosihy*.

Názov *Blatnica* je omyl; pomenúva kanál spájajúci sa s kanálom *Olča-Kosihy* (→ *Blatná*), vznikol prekladom staršieho maďarského názvu *Sáros ér* → *Blatná*.

+ ***Olčianske rameno** 3,5 km; prevažne zaniknuté rameno pri obci Zemianska Olča; bolo pokračovaním + Mlynského jarka na V okraji obce (zvyšky sú rozpoznateľné v teréne) a J od nej sa spájalo s *Jazerom (1), z ktorého v pôvodnom smere tohto kanála vychádzal *Polný jarok* (pôv. *Mlynský jarok*). Podľa toho sa dá usudzovať, že išlo o jediný vodný tok (*Mlynský jarok*); ON. *Olčianska pusta. VMp. 50: [45-34]

VN.: 1889 *Pusztá Ócsai ér* KMp. ZOlča
ON.: 1837 – 40 *Pusztá Ocsa* (osada na S okraji obce Zemianska Olča; neskôr splynula s obcou) VM. II

TN.: 1889 *Pusztá Ócsai kanálsira dülf* KMp. ZOlča

Etym.: Názov *Olčianske rameno (*Pusztá Ócsai ér*) vznikol z ON. *Olčianska pusta (maď. *Pusztá Ocsa* < ON. [Zemianska] *Olča* → Lopušný kanál, maď. apel. *puszta* – pustatina; samota) a pomenúva rameno pri *Olčianskej puste*.

Olčiansky kanál 3,8 km; smeruje na S od obce Zemianska Olča, orientovaný na JV, potom na SV a sprava sa spája s Komárňanským kanálom; variant: *Polný kanál*, *Olča-Kolárovo*; ON. 1. Zemianska Olča, 2. Kolárovo; VN. *Olča-Kolárovo*.

VMp. 50: 45-34, 32

VN.: 1971 (h. č.) *Polný kanál, Olča-Kolárovo* ZMp. 50

1984 (h. č.) *Polný kanál, Olča-Kolárovo* ZMp. 50

1985 *Polný kanál* ZMp. 50

1979 *Olčiansky kanál (Olča-Kolárovo – južná časť)* GN. 10

1982 *Olčiansky kanál* VMp. 50

1984 *Olčiansky kanál* ZMp. 10

1991 *Olčiansky kanál* GNKo. ZOlča

1992 *Olčiansky kanál* ZMp. 50

1993 *Olčiansky kanál* ZMp. 10

1994 – 95 *Olčiansky kanál* ZMp. 25

2000 *Olčiansky kanál* ZMp. 50

2006 *Olčiansky kanál* VMp. 50

2008 *Olčiansky kanál* ZMp. 50

ON. 1.: Zemianska Olča: → Lopušný kanál

2. Kolárovo: → Kolárovo-Kameničná

Etym.: Názov *Olčiansky kanál* vznikol z osadného názvu [Zemianska] *Olča* (→ Lopušný kanál), apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastri obce [Zemianska] *Olča*.

Názov *Olča-Kolárovo* (južná časť) → Lo-

pušný kanál. Názov *Polný kanál* vznikol z adj. *polný* (< apel. *pole*), apel. *kanál* a pomenúva kanál, ktorý smeruje cez pole.

Ollétejed → Mliečanský kanál

Opatovský Sokolec-Lipové-Komárno → Komárňanský kanál

P

Palkovičovo-Medveďov → Sap-Medveďov

***Panský jarok** → Tavarský kanál

Panský kanál 5,5 km; kanál začínajúci sa Z od mesta Kolárovo v lokalite Botovské, smeruje na JV a Z od mesta Kolárovo v lokalite Sudcovská sihoť sa spája s kanálom Asód-Čergov; varianty: Sölled E, Sölledti mellékcsatorna; TN. 1. Panská lúka, 2. † Sölledt.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1906 *Sölledti mellékcsatorna* KMp. Kol.

1971 *Sölled „E“* ZMp. 50

1979 *Panský kanál (Sölled „E“)* GN. 10

1981 *Panský kanál* ZMp. 10

1982 *Panský kanál* VMp. 50

1985 *Panský kanál* ZMp. 50

1991 *Panský kanál* GNKo. Kol.; ZMp. 10

1993 *Panský kanál* ZMp. 10

1994 *Panský kanál* ZMp. 25

1999 *Panský kanál* Tmp. 154

2000 *Panský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Panský kanál* TAS.

2006 *Panský kanál* VMp. 50

2008 *Panský kanál* ZMp. 50

TN.: 1906 *Úr rétje* (pasienok) KMp. Kol.

1957 – 71 *Panská lúka* TM. 10

1971 *Panská lúka* ZMp. 50

1979 *Panská lúka* (les, pole) GN. 10

1982 *Panská lúka* VMp. 50

1984 *Panská lúka* ZMp. 10

1991 *Panská lúka* GNKo. Kol.; ZMp. 10

1994 *Panská lúka* ZMp. 25

2005 *Panská lúka* TAS.; VMp. 50

2. 1884 *Söllet* (pole) VM. III

1898 *Söllet* MTT. 75

1906 *Sölledt* KMp. Kol.

1937 – 40 *Sölleti rétek* (les) VM. II

1955 – 61 *Sölledt* TM. 5

1957 – 71 *Sölledt* (pole) TM. 10

Etym.: Názov *Panský kanál* vznikol z TN. *Panská lúka* (maď. *Úr rétje*; < maď. *úr* – pán, *rét* – lúka), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Panská lúka. Názov *Sölledti mellékcsatorna* vznikol z TN. *Sölledt*, maď. apel. *mellékcsatorna* (= bočný kanál) a pomenúva bočný kanál v lokalite Sölledt (názov nie je jasný). Technický názov *Sölled E* vznikol podľa TN. *Sölledt*, graféma E (technické označenie).

Panský potok → Stoličný potok

Pasienok → Novostrážsky kanál

Pastiersky kanál 1,5 km; začína sa S od obce Vydrany, smeruje na SV; sprava sa spája so Starým Klátovským kanálom pri rybníkoch S od obce; TN. 1. Dolnopastierske lúky, 2. Hornopastierske lúky, 3. Hornopastiersky pahorok.

VMp. 50: 45-31
 VN.: 1971 *Pastiersky kanál* VMp. 50
 1983 *Pastiersky kanál* VMp. 50
 1992 *Pastiersky kanál* GNDS. VBlah.
 1993 *Pastiersky kanál* ZMp. 25
 1999 *Pastiersky kanál* Tmp. 50 (Gab.)
 2003 *Pastiersky kanál* VMp. 50
 2006 *Pastiersky kanál* TAS.
 2008 *Pastiersky kanál* TASR. 50
 TN.: 1. 1893 *Alsó pásztor réti* (pole) Kmp. VBlah.
 1955 *Alsó pásztorréti* ŠMpO. 5
 1992 *Dolnopastierske lúky* (*Dolnopastierské lúky*) GNDS. VBlah.
 2. 1893 *Felső pásztor réti* (pole) Kmp. VBlah.
 1955 *Felső pásztorréti* ŠMpO. 5
 1992 *Hornopastierske lúky* GNDS. VBlah.
 3. 1893 *Felső pásztorréti dombi* (kopec) Kmp. VBlah.
 1955 *Felső pásztorréti dombi* ŠMpO. 5
 1992 *Hornopastiersky pahorok* GNDS. VBlah.
 2000 *Hornopastiersky pahorok* VMp. 50
 2006 *Hornopastiersky pahorok* TAS.
 Etym.: Názov *Pastiersky kanál* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z TN. *Dolnopastierske lúky*, *Hornopastierske lúky*, prípadne *Hornopastiersky pahorok* (< adj. *pastiersky* „vzťahujúci sa na pastiera“ < apel. *pastier* „kto pasie dobytok, statok, hydinu“, HSSJ., III, s. 181; < verb. *pásť*); apel. *kanál*.

Pastúchovský kanál → Patašský kanál

Pastúšsky kanál → Patašský kanál

Patákov jarok p. Stoličný potok (→

Čierna voda → Malý Dunaj), 2,8 km; pramení vo výške 330 m n. m. v lokalite Paták (Z od Badogov) v k. ú. Modra, tečie JV, neskôr J smerom, ústí v obci Modra, kde je odkanalizovaný; variant: Firiglovský potok; OM. Paták; TN. 1. Paták, 2. Pri Patákovi, 3. Firigle, 4. Firiglovská dolina; UO. Firiglovská cesta. VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2005 *Tiriglovský potok* ZD ÚPN SÚ, 42

2011 *Patákov jarok* PPM

2012 náreč. *Patákov járek* Mod.

2012 náreč. *Firiglouší potok* Mod.

2017 miest. *Firiglovský potok* KJÚLŠ

OM.: 1894 *Pál Paták* (majiteľ 3,1 ha viníc) PP Mod.

1895 *Pavol Paták* Žud., 237

1909 krčmár *Paták* Žud., 241

1921 – 1940 *Paták* Žud. 487

TN.: 1. 1971 – 2008 *Paták* (Modra; zastavaná plocha, vinice, trávnaté porasty)

ZMp. 50

1984 – 1999 *Paták* VMp. 50

2010 *Paták* ZBGIS

2012 *Paták* TAS. 50

2. 1977 *Pri Patákovi* (Modra; vinice, zastavaná plocha) VSO II., 261

3. 1563 *Viereckl* (Modra; bývalé vinice, lúka) Voda, 582

1572 *Zwey Oden Viereckhl genanddt* Voda, 582

1590 *vier Eckhel* Voda, 582

1868 *Furigel* Voda, 582

1961 *Vierriegel* (*Vierhügel*), *Firigle*, *Štveráky* Lehot., 177

2017 miest. *Firigle* KJÚLŠ

4. 2012 miest. *Firiglovská dolina* (Modra; dolina) Mod.

UO.: 2017 miest. *Firiglovská cesta*
KJÚLŠ

Etym.: Názov *Patákov jarok* motivovali vlastnícke vzťahy a vznikol z poses. tvaru priezviska *Paták* (bývalý majiteľ pozemku, na ktorom sa nachádzal jarok; porov. PP Modry z roku 1894; < apel. *paták*), apel. *jarok*.

Názov *Firiglovský potok* (nesprávne *Tiriglovský*) vznikol z TN. *Firigel* (< nem. TN. *Viereckl* < nem. *vier* – sloven. num. štyri, nem. *s Eck* (= sloven. úzky strmý svah; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 582, t. j. štvrtinové pozemky na svahu), apel. *potok*. P. Šulla (1945, s. 21) v minulosti navrhol upraviť, resp. preložiť TN. *Firigle* na Štvorníky, Štverníky, Horné, Dolné Kopanice a TN. *Firiglovská dolina* na Štvernická dolina.

Lit.: P. Šulla, 1945, s. 21; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 582.

Patašský kanál 5,5 km; asi najstarší umelý kanál na Žitnom ostrove; začína sa S od mesta Gabčíkovo, odpája sa od Báčskeho kanála, smeruje na JV a končí sa na SZ okraji obce Pataš, kde sa spája s Čilížským potokom; varianty: *Kanál, Pastúchovský kanál, Pastúšsky kanál; ON. Pataš.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1837 – 40 *Patasi Kanális* VM. II

1869 *Patasi Kan.[alis]* PM.

1884 *Patasi kanális* VM. III

1893 *Csatorna* KMp. Vrak.

1898 *Patasi csatorna* MTT. 75

1920 – 34 *Patasi cstn. [csatorna]* VM. III
re

1938 *Patasi cstn. [csatorna]* GŠ. 50

1952 *Patasi cstn.* Mp. 25

1952 – 57 *Pastuchovský kanál* TM. 25

1957 *Pastúchovský kanál* GŠ. 50

1966 *Pastúchovský kanál* TS., mapa

1971 *Pastúchovský kanál* ZMp. 50

1976 *Pastúchovský kanál* ZMp. 10

1977 *Pastuchovský kanál* VSO. I, 380

1979 *Pastúšsky kanál (Pastúchovský kanál)* GN. 10

1983 *Pastúšsky kanál* VMp. 50

1985 *Pastúšsky kanál* VMp. 50

1988 *Pastúchovský kanál* ZMp. 10

1989 *Pastúšsky kanál* AMp. 200

1992 *Patašský kanál (Pastúchovský kanál, Pastúšsky kanál)* GNDS. Gab., Pat., Vrak.

1994 *Patašský kanál* ZMp. 25

1995 *Pastúšsky kanál* TMp. 143

1999 *Patašský kanál* TMp. 143

2000 *Patašský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Patašský kanál* TAS.

2006 *Patašský kanál* VMp. 50

2008 *Patašský kanál* ZMp. 50

ON.: Pataš:

1247 *Bosteh* CDSl. II, Nr. 262

1268/1347 *Pothouch Kiss*, 332

1270 *Pothos* VSO. II, 373

1276 *Patás Kiss*, 332

1356 *Patás* VSO. II, 373

1402 *Pathus* VSO. II, 373

1437 *Kyspatas* VSO. II, 373

1773 *Patás* Majt. 221

1786 *Patásch* Majt. 221

1808 *Patás* Majt. 221

1863 – 1907 *Patás* Majt. 221

1913 – 1920 *Csilizpatás* Majt. 221

1927 – 1938 *Pataš, Patás* Majt. 221

1938 – 1945 *Csilizpatás* Majt. 221

1945 – 1948 *Pataš, Patás* Majt. 221

1948 – 1990 *Pastúchy* Majt. 221

1990 *Pataš* Majt. 221

(vo VSO. I, s. 367 sa uvádza ako časť Gabčíkova s dokladom k r. 1384 *Pathos*)
Etym.: Názov *Patašský kanál* vznikol z ON. *Pataš* (J. Stanislav ho interpretuje ako slovan. názov v podobe *Pat < slovan. OM. *Pata*; 2004, s. 339), apel. *kanál* a pomenúva kanál pri obci Pataš. Názvy *Pastúchovský kanál*, *Pastúšsky kanál* vznikli zo staršej podoby ON. *Pataš Pastúchy* (< sloven. *pastúch* – pastier). Názov *Kanál (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol proprializáciou apel. *kanál* (maď. *csatorna*).

Pavel → Pavelský kanál

Pavelský kanál 3 km; začína a končí sa Z od mesta Komárno, smeruje na V a pri osade Pavel sa spája s kanálom Nová Stráž-Divina; variant: Pavel; ON. Pavel.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1971 *Odpad Pavel* HP., ZMp. 50

1979 *Pavelský kanál (Pavel)* GN. 10

1982 *Pavelský kanál* VMp. 50

1986 *Pavelský kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1990 *Pavelský kanál* MKo.

1991 *Pavelský kanál* GNKo. Kom.

1993 *Pavelský kanál* ZMp. 10

1995 *Pavelský kanál* ZMp. 25

1999 *Pavelský kanál* TMp. 154, NZK. 10

2000 *Pavelský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Pavelský kanál* TAS.

2006 *Pavelský kanál* VMp. 50

ON.: Pavel: → Buk-Pavel

Etym.: Názov *Pavelský kanál* vznikol z názvu osady Pavel (→ Buk-Pavel). S touto motiváciou vznikol aj názov *Pavel*.

***Pekná cesta** → Račiansky potok

Pekný jarok I. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj); asi 900 m; v súčasných mapových materiáloch nie je zakreslený, jediné znázornenie je v špeciálnych mapách 1:75 000; prameň pod Čiernym vrchom vo výške asi 300 m n. m., tečie J smerom, ústi vo výške 240 m n. m. v lokalite Dieliky; TN. Pekná cesta.

VMp.: 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Pekný jarok* web 27

TN.: → VN. Račiansky potok.

Etym.: Názov *Pekný jarok* vznikol z TN. *Pekný vrch*, resp. UO. *Pekná cesta* z adj. *pekný* (→ VN. Račiansky potok), apel. *jarok*.

***Péro** → Perský kanál

***Perský** → Perský kanál

Perský kanál 0,9 km; kanál spájajúci sa s Čičovským kanálom na J okraji obce Čičov; varianty: *Perský, *Péro.

VMp. 50: 45-34

1971 *Péri* ZMp. 50

1979 *Pérsky kanál (Péro)* GN. 10

1984 *Pérsky kanál* ZMp. 50

1985 *Perský kanál* TMp. 10

1991 *Perský kanál* GNKo. Čič.

1993 *Panský kanál* ZMp. 10

1995 *Péro* ZMp. 25

2000 *Perský kanál* VMp. 50

2006 *Perský kanál* VMp. 50

Etym.: Názov *Perský kanál* a *Perský (maď. *Péri*) vznikli pravdepodobne z TN. *Pér (v excerpovaných prameňoch nie je doložený). Názov *Péro* je chybný.

Pezinský potok → Blatina

Pezinský potok → Blatina, Šúrsky kanál

Pieskový potok p. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), asi 5 km; pramení v lokalite Himligárka na S od Dolného červeného kríža vo výške asi 400 m n. m. v k. ú. Bratislava-Rača (druhý prítok vyteká z kopca Piesky; 446 m n. m.), tečie prevažne J a JV smerom, v lokalite Kopaničiarske sa stáča viac na J a priteká k mestskej časti Bratislava-Rača, kde je odkanalizovaný a stáča sa JV smerom, ústi v lokalite Spodné Šajby na V okraji Rače; varianty: Veselín (dnes pravostranné rameno), Himligárka, *Mlynský potok (4); TN. 1. Piesok, 2. Himligárka, 3. *Mlynské, 4. *Nad Mlynským; VN. Himligárka.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1764 – 1787 *Weselin* VM. I (h. t.)

1875 – 1884 *Mühlgrund* VM. III

1896 *Himligarka patak* KMp. Rača (h. t.)

1896 *Mühlgrund patak* KMp. Rača

1974 *Mlynský potok* BLP. 20

1984 *Pieskový potok* VMp. 50

1991 *Pieskový potok* VMp. 50

1991 *Pieskový potok* ZMp. 50

1994 *Pieskový potok* GNOBA. Rača

2003 *Pieskový potok* VMp. 50

2008 *Pieskový potok* ZMp. 50

2010 *Pieskový potok* ZBGIS

TN.: 1. 1875 – 1884 *Pisky* (Rača; vrch; 446 m n. m.) VM. III

1896 *Piszek* KMp. Rača

1953 *Piesky* Voj. Mp. 50

1955 *Piesky* Voj. Mp. 10

1956 *Piesky* VTMP. 25

1967 *Piesky* ZVMp. 50

1974 *Piesky* ZMp. 10

1984 *Piesok, Piesky* VMp. 50

1984 *Piesky* Tmp. MK. 75

1989 miest. *Písek* Rača, Pod., 249

1993 *Piesok* ŠMO. 5

1994 *Piesky* GNOBA. Rača

1996 – 2007 *Piesky* Tmp. MK. Ba. 50

2003 *Piesok* VMp. 50

2004 *Piesky* PTA. 25

2005 *Piesky* TAS. 50

2006 *Piesky* Pmp. obrys.10. Stp.

2010 *Piesky* ZBGIS

2. 1896 *Himligarka* (Rača; les) KMp. Rača

1952 *Himligarka* ŠMO. 5

1955 *Himligarka* Voj. Mp. 10

1989 miest. *Himigarka* Rača, Pod., 248

1994 *Himligarka* GNOBA. Rača

3. 1896 *Mühlgrund* (Rača; hon) KMp. Rača

4. 1896 *Nad Mühlgrund* (Rača; hon) KMp. Rača

VN.: → Himligárka (kapitola Názvy vodných plôch...).

Etym: Názov *Pieskový potok* vznikol z TN. *Piesok* (< apel. *piesok*; vrch s pieskovcovým podložíom), apel. *potok*.

Názov *Himligárka* vznikol podľa TN. *Himligárka*, apel. *potok* (mad. *patak*). Motivácia nie je jasná.

Názov **Weselin* nie je jasný. Mohol vzniknúť z OM. so základom **Vesel-*, suf. *-in*.

Názov **Mlynský potok* (*Mühlgrund patak*) vznikol z TN. *Mühlgrund* (< nem. apel. *e Mühle* – sloven. mlyn, apel. *r Grund* – sloven. pôda, zem, pozemok), apel. *potok* (mad. *patak*) a motivovalo ho hospodárske využitie toku (stál na ňom mlyn). Názov pomenúva časť Pies-

kového potoka od sútoku Himligárky a Šenkárky.

Pirosági → Červený kanál

Pisárka odkanalizovaný tok v k. ú. Bratislava-Rača, pramení v lokalite Urbásky les, pred zaústením sa stáča na V a odpájalo sa z neho viacero ramien tečúcich J a JZ smerom, pokračoval k Z okraju mestskej časti Bratislava-Rača. Vzhľadom na množstvo zaniknutých tokov v lokalite sme nedokázali úplne jednoznačne určiť ďalšie pokračovanie toku ani jeho pôvodnú dĺžku. Pravdepodobne pokračoval popri Z okraji obce na J smerom k lokalite Žajdlíky; TN. 1. Pisáre, 2. Pisárova dolina.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1896 *Pisárka* KMp. Rača

2018 *Pisárka* web 27

TN.: 1. 1988 *Pisáre* ŠMO. 5

2. 2018 *Pisárova dolina* web 27 (les)

Etym.: Názov *Pisárka* vznikol z TN. *Pisáre* (< azda apel. *pisár*). Motivácia nie je jasná, nevylučujeme však ani motiváciu nem. OM. Schreiber (sl. *Pisár*), ktoré bolo v okolí rozšírené (v Modre priamo doložené).

*Plátno → *Barč

† ***Plazov** zaniknutý tok medzi obcami Bernolákovo a Nová Dedinka. Názov označoval dnes už zaniknutú časť toku, časť dnešnej Čiernej vody (porov. obchôdzku chotárnych hraníc Bernolákova; Duchoň et al., 2009, s. 41) a podľa daktorých dokumentov aj časť súčasnej Bielej vody, preto ho uvádzame

ako samostatné heslo; v minulosti bol ramenom Malého Dunaja; podľa toku sa nazývalo celé územie medzi Čiernou vodou a Malým Dunajom (porov. Šmilauer, 1932, s. 296); podľa spomínanej obchôdzky Bernolákova sa mohol *Plazov nachádzať S od Čiernej vody (tvoril jej rameno), zaznačený vo VM. I a VM. II; VM III. už tok zachytáva ako zaniknutý; podľa tejto lokalizácie by *Plazov vytekal z Čiernej vody V od obce Bernolákovo a vtekal by do nej pri dnešnej obci Tureň; podľa informácií obyvateľov Ivanky pri Dunaji sa názvom Plazov označovala časť Ladovej vody (vo VM. I označená ako Čierna voda); TN. *Plazov.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1252 *fluv.[ium]* *Plaza* Fed., 74

1253 *fluv.[ium]* *Palasa* Vars., a, 17

1253 *fluius plaza, palasa* Šmil., Nr. 124
13. stor. miest. *Plaza* web 26 IpD.

1302 *Palazokuz* Vars., a, 17

1323 *aqua Palazou* RDSL, Nr. 985

1323 *Polazou* RDSL, Nr. 987

1324 *fluv.[ium]* *Polyazow, Palayazo* Šmil., Nr. 124

1326 *aqua Palazow(u)* Šmil., Nr. 122

1337 *fl.[uvium]* *Palyazo, Polyazo* Šmil., Nr. 122

1388 *Palazow* Vars., a, 18

1402 *Palyazo* Vars., a, 18

15. stor. *Polyazó* Vars., a, 18

1947 *plasz, Plaza* Voda, 14 (rpk.)

1989 *Plazov* Vars., a, 17

1999 *Plaza* web 6 (Biela voda)

2018 miest. *Plazev* (Ladová voda) IpD.
(názov používajú len starší obyvatelia)

TN.: 1252 *insula Polazo* (Most pri Bratislave; dnes pole; v minulosti rozsiahlejšie územie) CDSL. II, Nr. 387, 388

1302 *Palazocuz* RDSL., Nr. 991332 *Palazóköz*, *Palazoukuz* Vars., 46

1312 provincia *Paliázokuz* RDSL., Nr. 1046

1320 provincia *Palyazokuz* RDSL., Nr. 529

14. – 15. stor. *Palyazóköz* Vars., a, 18
1853 *Palaszó* NKKMp. Snc.

1894 *Palászó* KMp. Snc.

1894 *Alsó Palaszó*, *Felső Palaszó* KMp. DpD.

1966 *Palasov* MEN

1983 *Palasov* GNOBAv. ND.

2005 *Palasov* PMP. obrys.10. Gal.

2010 *Plasov* ZBGIS

Etym.: Názov † *Plazov pochádza podľa B. Varsika (1990, s. 18) zo slovan. apel. *plaz* (metaf. *klúkato tečúca voda*, *plaziaca sa ako had*; < verb. *plaziti* (B. Varsik, 1984, s. 46 – 47) a označuje „*pomaly tečúcu vodu*, *plaziacu sa*“ (v lokalite je veľa zaniknutých meandrujúcich ramien M. Dunaja). V. Šmilauer (1932, s. 295) dáva VN. do súvislosti s českým ON. *Plasy*; V. Machek (2010, s. 454) ho odvodzuje od apel. *plasa* – pruh, pás zeme; < psl. *polsa; a uvádza súvislosť s českým apel. *plaz* a nem. *Furche* (= sloven. brázda, ryha, žliabok). Slovník slovenských nárečí (2006, II., zv. L – P, s. 824) uvádza apel. *plaz* (splaz) ako „úzku a dlhú dolinu“. S názvom † *Plazov by mohol motivačne súvisieť aj VN. *Číkovské jazero (Csíktó) → Čierna voda (1); o TN. s apel. základom *plaz*- porov. aj Horňanský, 2013, s. 266; Beláková, 2015, s. 372 – 378.

Lit.: Beláková, 2015, s. 372 – 378; M. Duchoň et al., 2009, s. 35; Fedor et al., 2004, s. 45 – 46; I. Horňanský, 2013, s. 267; V. Machek, 2010;

T. Ortvy, 1882, s. 484; PHPR, 2007, s. 81; (PVZP) Posudzovanie vplyvov na životné prostredie, 2011, s. 41; B. Varsik, 1984, s. 41; B. Varsik, 1990, s. 17 – 18; web 15.

Pod vývozom I. Banský jarok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1 km; pramení v lokalite Krištofka vo výške 515 m n. m. v k. ú. Modra, tečie J smerom, ústí vo výške 500 m n. m.; TN. Pod Vývozom.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Járek pod Vyvozem* NKKMp. Mod.

TN.: 1854 *pod Vyvozem* (Modra; les) NKKMp. Mod.

1946 miest. *Pod Vývozom* Mod., Šulla, 7, 14

1955 *Pod vývozom* ŠMO. 5

1982 miest. *Pod vývozom* Mod., Kraic, 5
Etym.: Doložený názov *Jarok Pod vývozom* vznikol z apel. *jarok*, TN. *Pod Vývozom* (prep. *pod*, apel. *vývoz*, miesto určené na vyvážanie ťažobného odpadu) a pomenúva menší vodný tok v lokalite, v ktorej sa v minulosti nachádzali bane (porov. doklad TN. *Stolln* < nem. apel. *r Stollen* – sloven. baňa, štóľňa; 1854 KKKMp. Mod.). Názov však môže motivačne súvisieť aj s apel. *vývoz* vo význame „úvoz, hlboká neupravená cesta s kolajami od kolies“ (viac o tom pozri Majtán, 1972, s. 173).

Polný → Polný kanál

Polný kanál (1) 6 km; pôv. močaristé koryto odpájajúce sa od Blatnej, zo S obtekalo obec Zemianska Olča (→ † *Mlynský jarok), smerovalo na

JV, potom na J a zasa na JV; dnes kanál začínajúci sa J od obce Zemianska Olča, smeruje na JV až J a pri samote Arcibiskupský Lél (Z od obce Zlatná na Ostrove) sa spája s kanálom Lél-Kosihy (pôvodne ústil do Dunaja); varianty: Szántó ér, Mlynský jarok, Okánikovo-Lél; ON. (> TN.) 1. *Santov 2. Okánikovo, 3. Veľký Lél; TN. Mlynský jarok; VN. *Mlynský jarok.
VMp. 50: 45-34
VN.: 1837– 40 Szántó Ér VM. II
1884 Szántó ér VM. III
1889 Szántó ér Kmp. VKos., ZOlča
1889 Szántóér Kmp. ZnO.
1898 Szántó ér MTT. 75
1971 odp.[ad] Szántóér ZMp. 50
1979 Polný kanál (Szantóér) GN. 10
1920 – 34 Szantoér VM. III re
1937 Mlynský jarok, Malom árok GŠ. 50
1952 – 57 Mlynský jarok TM. 25
1984 Okánikovo-Lél ZMp. 50
1984 – 85 Polný kanál ZMp. 10
1991 Polný kanál GNKo. Lip., ZOlča, VKos., ZnO.
1992 Polný kanál VMp. 50
1993 Polný kanál ZMp. 10
1995 Polný kanál ZMp. 25
1999 Polný kanál Tmp. 154
2000 Polný kanál ZMp. 50; VMp. 50
2005 Polný kanál TAS.
2006 Polný kanál VMp. 50
2008 Polný kanál ZMp. 50
ON.: 1. (> TN): 1075 villa Samto CDSI. I, Nr. 58 (zan. osada pri obci Veľké Kosihy)
1209 Samto CDSI. I, Nr. 150
1239 Zampto CDSI. II, Nr. 63
1257 Zamtou, Zamtov CDSI. II, Nr. 577
1258 Zamtou CDSI. II, Nr. 594

1258 Zamtu VSO. II, 341
1318 Zamtho RDSI. II, Nr. 370
1889 Szántó pusztá Kmp. ZOlča
1889 Kakal szántó és beretva hegy (pole) Kmp. VKos.
1955 – 61 Santov TM. 5
1957 – 71 Santov TM. 10
1977 Szántó VSO. II, 341, 342
1993 Santov ZMp. 10
1995 Santov ZMp. 25
2. Okánikovo (časť obce Veľké Kosihy):
1991 Okánikovo GNKo. VKos.
1992 Okánikovo VMp. 50
3. Veľký Lél: → Lél-Kosihy
TN.: → *Mlynský jarok
VN.: → *Mlynský jarok
Etym.: Názov *Polný kanál* vznikol z adj. *polný* (< apel. *pole*), apel. *kanál*; pomenúva kanál smerujúci cez polia. Z hľadiska motivácie je mu blízky aj starší maď. názov *Szántó ér* (< maď. *szántó* – oráč, poľnohospodár; *ér* – rameno, jarok). Názov *Mlynský jarok* → † *Mlynský jarok. Názov *Okánikovo-Lél* vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Okánikovo* (oslavný názov na počesť Ľudovíta Okánika, cirkevného hodnostára a politika; 1869 – 1944) a [Veľký] *Lél* (→ Lél-Kosihy).

Polný kanál (2) 4,3 km; začína sa na SZ okraji obce Modra (časť Kráľová) v lokalite Dolné trávniky, pokračuje popri obci JV smerom, potom sa prudko stáča na SV až po lokalitu Za kaplnkou, tu mení smer na J, neskôr na JV a s Vištuckým potokom sa spája pri Kňazovej lúke; varianty: Polný, Berínsky potok (v živej reči sa nepoužíva štandardizovaný názov, ale názov Berínsky potok;

označuje pritom samostatný vodný tok → Berínsky potok aj Polný kanál); TN. 1. Pri Polnom kanáli, 2. Berínsky biokoridor.

VMp. 50: 35-33; 34-44

VN.: 1967 *Polný kanál* VMp. 50

1971 *Polný kanál* ZMp. 50

1972 *Polný kanál* ZMp. 10

1976 *Polný* ZMp. 25

1976 *Polný kanál* ZMp. 50

1980 *Polný kanál* VMp. 50

1984 *Polný kanál* ZMp. 50

1984 *Polný kanál* Tmp. MK. 10

1985 *Polný kanál* ZMp. 50

1989 *Polný kanál* Tmp. MK. 10

1991 *Polný kanál* VMp. 50

1991 *Polný kanál* ZMp. 50

1997 *Polný kanál* VMp. 50

2003 *Polný kanál* VMp. 50

2004 *Polný kanál* PTA. MK. 25

2005 *Polný* ZMp. 25

2007 *Polný kanál* Tmp. MK. 25

2007 *Berínsky potok* DOPP, 6

2007 miest. *Berínsky potok* PP Dub., 4

2008 *Polný kanál* ZMp. 50

2010 *Polný kanál* ZBGIS

2011 *Berínsky potok* RV Dub., 5

2011 *Berínsky potok* UŠ Dub., 9

2014 náreč. *Berínski potok* Dub.

TN.: 1. 1972 *pri Polnom kanáli* (Dubová; polia) VTMP. 10

2. 2011 *Berínsky biokoridor* (Dubová, zalesnená časť) UŠ Dub., 9

Etym.: Názov *Polný kanál* motivovalo využitie lokality a vznikol z adj. *poľný* (< apel. *pole*), apel. *kanál*. Názov *Polný* vznikol univerbizáciou.

Názov *Berínsky potok* → VN. *Berínsky potok*.

Lit.: J. Stanislav 2004a, s. 39 – 40.

Polný kanál (3) → Olčiansky kanál

Potôčik → Barský potok

Potok Boldog → Boldog-Sládkovičovo

*Pračanský potok → Vajnorský potok

Pranduna presne neidentifikované ľavostranné alebo pravostranné rameno Dunaja JV od Bratislavy; P. Pišút (2006) ho spolu s ramenom *Starý Dunaj (Korous Duna) identifikoval ako dlhšie rameno Dunaja medzi Hamuliakovom a Šamorínom, ktoré bolo pravdepodobne uzavreté zaniknutými tokmi (ramenami) na západnom okraji obci Püski, Mosondarnó a Zseli a v 11. storočí utváralo hranicu medzi Bratislavskou a Mošonskou župou; R. Marsina v jednej z listín (CDSL. II, Nr. 42) pripúšťa stotožnenie dokladu z roku 1238 v tvare *Pranduna* s dokladmi z iných listín so zápisom *Starduna*.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1238 *Pranduna* Šmil., 1932, s. 292; Pišút, 2006

1238 *Pranduna* (*Starduna?) CDSL. II, Nr. 42

Etym.: Názov *Pranduna* nie je jasný, no podľa R. Marsinu (CDSL. II, s. 29) by doklad bolo možné rekonštruovať aj ako *Starduna (*Starý Dunaj) → Biskupické rameno.

Lit.: Pišút, 2006.

Predlúčny kanál 1,5 km; začína sa V od samoty Kolónia S od obce Orechová Potôň, smeruje na SV; sprava sa spája so Starým Klátovským kanálom

v lokalite Mokré pastviny SV od obce; TN. 1. Dolné predlúčie, 2. Hanské lúky, 3. Lúčne polia, 4. Trstinné lúky, 5. Vnútorne predlúčie, 6. Vonkajšie predlúčie, 7. Zadné predlúčie.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1971 *Predlúčny kanál* VMp. 50

1983 *Predlúčny kanál* VMp. 50

1992 *Predlúčny kanál* VMp. 50;

1999 *Predlúčny kanál* TMP. 50 (Gab.)

2003 *Predlúčny kanál* VMp. 50

2006 *Predlúčny kanál* TAS. GNDS. OPot.

2008 *Predlúčny kanál* TASR. 50

TN.: 1. 1976 *Dolné predlúčie* (pole) ZMp. 10

1992 *Dolné predlúčie* GNDS. OPot.

2. 1976 *Hanské lúky* (lúky) ZMp. 10

2006 *Hanské lúky* TAS.

3. 1976 *Lúčne polia* (lúky) ZMp. 10

1992 *Lúčne polia* GNDS. HPot.

4. 1976 *Trstinné lúky* (lúky) ZMp. 10

5. 1992 *Vnútorne predlúčie* (pole) GNDS. OPot.

6. 1976 *Vonkajšie predlúčie* (pole) ZMp. 10

1992 *Vonkajšie predlúčie* GNDS. OPot.

7. 1976 *Zadné predlúčie* (lúka) ZMp. 10

1992 *Zadné predlúčie* (pole, pasienok) GNDS. OPot.

Etym.: Názov *Predlúčny kanál* motivovala lokalizácia, vznikol z TN. [*Hanské*] lúky, Lúčne polia alebo [*Trstinné*] lúky, ale pravdepodobnejšie však z TN. [*Dolné / Vnútorne / Vonkajšie / Zadné*] predlúčie; < prep. *pred* + adj. *lúčny* < apel. *lúka*); apel. *kanál*.

Predný kanál 2,6 km; kanál začínajúci sa na JV okraji obce Vrakúň v lokalite

Vlčia studňa, kde odvodňuje lokalitu, v ktorej sa pôvodne nachádzal močiar → *Saský (maď. Szászelő), smeruje na J a zľava sa spája s kanálom Jurová-Veľký Meder; variant: Saský kanál; VN. 1. † *Saský, 2. † *Saská studňa.

VMp. 50: 45-31

1971 *Szászelő* ZMp. 50

1976 *Sásky kanál* ZMp. 10

1979 *Predný kanál* (*Szászelő*) GN. 10

1983 *Predný kanál* VMp. 50

1992 *Predný kanál* (*Sásky kanál*) GNDS. Vrak.; VMp. 50; ZMp. 10

1994 *Predný kanál* ZMp. 25

2000 *Predný kanál* ZMp. 50

2003 *Predný kanál* VMp. 50

2006 *Predný kanál* VMp. 50

2008 *Predný kanál* ZMp. 50

VN.: 1. → † *Saský (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

2. → † *Saská studňa (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: Názov *Predný kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Szászelő* (< maď. *szász* – etnonymum Sas, adj. *predný* = nachádzajúci sa vpredu; maď. *elő*), apel. *kanál*. Starší názov *Saský kanál* (nesprávne *Sásky kanál*; maď. *Szászelő*) motivovala skutočnosť, že slúži na odvodnenie lokality, kde sa v minulosti nachádzal močiar *Szászelő* (vyššie); → † *Saský, † *Saská studňa (kapitola *Názvy vodných plôch...*), *elő* – predný.

*Pri šiestich studničkách I. Trniansky potok (→ Stoličný p. → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,3 km; pramení na J svahu kopca Veľká Homoľa vo výške asi 465 m n. m. v k. ú. Modra (v 19. stor. bol jeho prameň vo výške asi 560 m n.

m. na JZ svahu Veľkej Homole, jeho približná dĺžka bola vtedy asi 1,3 km), tečie J smerom, ústi SZ od kopca Barvienok vo výške asi 355 m n. m.; variant: Tri studničky.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Bei den 6 Bründeln* NKKMp. Mod.

1982 *Tri studničky* DubŽud., 68

2012 náreč. *Tri studnički* Mod.

Etym.: Vznik názvu **Pri šiestich studničkách* (nem. *Bei den 6 Bründeln*) motivoval pôvodný počet prameňov pramenného toku; vznikol z nem. prep. *bei* (= sloven. pri), znaku 6, nem. apel. *r Bründel* (pl. *r Bründeln* – sloven. studničky).

Názov *Tri studničky* vznikol podľa počtu prameňov v lokalite; < num. tri; demin. pl. apel. *studničky*.

Prícestný kanál 2 km; začína sa pri samote Kolónia S od obce Orechová Potôň, smeruje na SV; spája sa so Starým Klátovským kanálom J od obce Blahová. VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Útmelléki* VVMp. 50

1971 *Prícestný kanál* VMp. 50

1983 *Prícestný kanál* VMp. 50

1992 *Prícestný kanál* VMp. 50; GNDS.

1999 *Prícestný kanál* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Prícestný kanál* VMp. 50

2006 *Prícestný kanál* TAS.

2008 *Prícestný kanál* TASR. 50

Etym.: Názov *Prícestný kanál* motivovala poloha kanála (prep. *pri* + apel. *cesta*; sufix *-ný*, apel. *kanál*; maď. *út* – cesta, *mellék-* – bočný); „kanál nachádzajúci sa pri ceste“.

Priečny → Priečny kanál

Priečny kanál 0,4 km; kanál sa začína v J časti lokality Lazárňa vo výške asi 150 m n. m., SZ od obce Viničné a JV od mesta Pezinok; smeruje na JZ a spája sa s kanálom Mahulianka; variant: Priečny; TN. Priečne.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1967 *Priečny* ZVMp. 50

1971 *Priečny kanál* ZMp. 50

1971 *Priečny* ZMp. 50

1974 *Priečny* ZMp. 10

1983 *Priečny kanál (Priečny)* GNOBAV. Pez.

1984 – 1989 *Priečny kanál* VMp. 50

1984 – 1987 *Priečny kanál* ZMp. 50

1986 *Priečny kanál* ZMp. 10

2006 *Priečny kanál* ZMp. 10

TN.: 1895 *Pricsne* (Pezinok; hon, pasienok) KMp. Mys.

1966 *Popriečne* Voj. Mp. 10

1966 – 2009 *Popriečne* MEN

1992 *Popriečne* THMp.

1994 *Priečne* GNOBA. Vaj.

1999 *Priečné* Por. PMP. Mp. Pez.

2000 *Popriečne* ZMp. 10

2006 *Priečné* PMP. obrys.10. Stp.

2009 *Priečné* PMP. Pez.

Etym.: Názov *Priečny kanál* (var. *Priečny*) vznikol pravdepodobne z TN. *Priečne* (< adj. *priečny*, apel. *kanál*; motivovala ho skutočnosť, že kanál smeroval naprieč väčším pozemkom.

Prívodný kanál → Dunajský kanál

Prochádzkov potok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 4,7 km; pramení S od Výskumného ústavu liečiv na S okraji obce Modra v lokalite Líščie stráne, tečie prevažne J a JV smerom,

v časti Lazáre a pri ústí sa stáča na Z, J od mesta Modra sa s ním spája Jurkov kanál a SZ od obce Šenkvice vo výške asi 130 m n. m. ústi do Stoličného potoka.

VMp. 50: 45-11; 44-22

VN.: 1941 *Procházkov potok* VMH.

1965 *Procházkov potok* VMp. 50

1967 *Procházkov potok* VMp. 50

1971 *Procházkov potok* ZMp. 50

1971 *Procházkov potok* HČ (nepaginované)

1973 *Procházkov potok* ZMp. 50

1978 *Procházkov potok* ZMp. 50

1979 *Procházkov potok* GNZMp. 50, 85

1984 *Procházkov potok* ZMp. 50

1985 *Procházkov potok* ZMp. 10

1985 *Procházkov potok* ZMp. 50

1987 *Procházkov potok* ZMp. 25

1989 *Procházkov potok* ZMp. 50

1990 *Procházkov potok* THMp.

1991 *Procházkov potok* ŠMO. 5

1996 *Procházkov potok* Tmp. MK. 50

2004 – 2007 *Procházkov potok* Tmp. MK. 50

70. roky 20. stor. *Procházkov potok* Pmp. 25

2012 *Procházkov potok* TAS. 50

Etym.: Názov *Procházkov potok* vznikol z poses. tvaru *Procházkov* (< OM. *Procházka*; v oblasti sa priezvisko dodnes vyskytuje), apel. *potok*.

Psúpo → Chotárny kanál

R

Račdorfský potok → Račiansky potok

***Račí mŕtvy Dunaj** → Račie rameno

Račí potok (1) p. Limbašský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 6,6 km; pramení na V svahu kopca Malý Javorník (604 m n. m.) vo výške asi 540 m n. m. na rozhraní k. ú. Borinka a Svätý Jur; pramennú oblasť toku tvorí niekoľko prítokov, pri spracúvaní údajov sme vychádzali z databázy ZBGIS, ktorá prameň Račieho potoka uvádza v pramennej oblasti *Medvedieho potoka (S vetva toku). Potok tečie prevažne JV smerom, pri zaústení pravostranného prítoku v lokalite Lúčka (vytekajúceho na viacerých miestach S svahu Prostredného vrchu a kopca Kozí chrbát; v minulosti bol práve tento tok považovaný za hlavný a *Medvedí potok bol I. prítokom) sa stáča skôr Z smerom a ďalej pokračuje na JV; pred obcou Limbach mení smer toku na V a v lokalite Prostredné sa stáča na S; ústi na Z okraji obce Limbach. Podľa mapových podkladov z 50. rokov 20. stor. (1956 VTmp. 25) tiekol Rakový potok až do Mysleníc, stotožňoval sa teda s dolným tokom Limbašského potoka; varianty: *Kozí chrbát, Rakový potok (2), Rakovský potok, *Limbach (2); TN. 1. Pri Račom potoku, 2. Raky, 3. Kozí chrbát.

VMp. 50: 44-22

VN.: 13. stor. *Krebsenbach* web 15

1343 duo riuuli *Rakazpataka* Šmil., Nr. 131

1875 – 1884 *ImBach* VM. III

1875 – 1884 *Gaisrücken B.[ach]* VM. III (od sútoku s *Medvedím údolím)

1898 *Kecskehát p.[atak]* MTT. 75

20. stor. miest. *Krebsenbach* DubŽud., 200 (h. t.)

- 1945 *Rakovský potok* ŠMp. 75 (označuje aj časť *Medvedí potok)
- 1947 *Kroisbach, kroispoch* Voda, 15 (rkp.)
- 1952 *Im Bach* ŠMp. 25
- 1953 *Rakovský potok* Voj. Mp. 50
- 1956 *Rakový potok* VTMP. 25 (d. t. Limbašského potoka)
- 1957 *Rakový potok* VTMPš. 50
- 1959 – 1975 *Rakový potok* Tmp. MK. 75
- 1962 *Rakový potok* Voj. Mp. 10
- 1967 *Rakový potok* ZVMp. 50
- 1968 *Rakový potok* Voj. Mp. 10 (d. t. Limbašského potoka)
- 1971 *Račí potok, Rakový potok* ZMp. 50
- 1973 – 1974 *Račí potok* ZMp. 10 (aj d. t. Limbašského potoka)
- 1983 *Račí potok* GNOBAv. Lim., Pez.
- 1984 *Rakový potok* ZMp. 50
- 1984 *Račí potok* Tmp. MK. 75
- 1984 *Račí potok* VMp. 50
- 1985 *Račí potok* ZMp. 10
- 1987 *Račí potok* ZMp. 25
- 1987 – 1988 *Račí potok* ZMp. 10
- 1989 *Račí potok* ZMp. 50
- 1990 – 1993 *Račí potok* ŠMO. 5 (d. t. Limbašského potoka)
- 1991 *Račí potok* VMp. 50
- 1991 *Račí potok* ZMp. 25
- 1991 *Račí potok* ZMp. 50
- 1996 – 2007 *Račí potok* Tmp. MK. Ba. 50
- 1999 *Račí potok* ZMp. 10
- 2003 *Račí potok* VMp. 50
- 2004 *Račí potok* ZMp. 10
- 2004 *Račí potok* PTA. 25
- 2008 *Račí potok* ZMp. 50
- 2010 *Račí potok* ZBGIS
- 2011 *Račí potok* TAS. 50
- 2018 miest. *Rakóf potok* Pez.
- TN: 1. 1962 *Pri račom potoku* (Limbach; pole) ŠMO. 5
- 1968 *Pri račom potoku* Voj. Mp. 10
- 1965 – 1990 *Pri račom potoku* MEN
- 1983 *Pri Račom potoku* GNOBAv. Lim.
- 1985 *Pri Račom potoku* ZMp. 10
- 2004 *Pri Račom potoku* PTA. 25
- 2010 *Pri Račom potoku* ZBGIS
2. 1962 – 1990 *Raky* (Limbach; pole) ŠMO. 5
- 1965 – 1990 *Raky* MEN
- 1974 *Raky* ZMp. 10
- 1983 *Raky* GNOBAv. Pez.
- 1985 *Raky* ZMp. 10
- 2010 *Raky* ZBGIS
3. 1875 – 1884 *Gaisrücken* (Limbach; chrbát) VM. III
- 1945 *Gaisrücken G 'schlössl* ŠMp. 75
- 1952 *Gaisrücken* ŠMp. 25
- 1983 *Kozí chrbát* GNOBAv. Lim.
- 1984 *Kozí chrbát* Tmp. MK. 75
- 1996 – 2007 *Kozí chrbát* Tmp. MK. Ba. 50
- 1999 *Kozí chrbát* PMp. Pez.
- 2004 *Kozí chrbát* PTA. 25
- 2005 – 2007 *Kozí chrbát* TAS. 50
- 2006 *Kozí chrbát* PMp. obrys.10. Stp.
- 2009 *Kozí chrbát* PMp. Pez.
- 2010 *Kozí chrbát* ZBGIS
- Etym.: Názov *Račí potok* vznikol z adj. *račí* (< apel. *rak*; porov. → Javorník), apel. *potok* a motivoval ho hojný výskyt rakov v minulosti. Názov sa pôvodne vzťahoval aj na dolnú časť dnešného Limbašského potoka. Rovnakú motiváciu má aj názov *Rakový potok* (< adj. *rakový* < apel. *rak*, suf. *-ový*), apel. *potok*. Názov *Rakovský potok* vznikol z TN. *Raky* (< apel. *rak*; → vyššie), suf. *-ovský*, apel. *potok*.

Nemecká podoba *Kroisbach* (*Krebsenbach*) vznikla z nem. apel. *r Krebs* – sloven. rak, kôrovec; v náreč. bav. podobe *Krois-*; Voda, 1947, s. 15), apel. *r Bach* (= sloven. potok, voda). I. Voda (In: Žudel, 2006) uvádza TN. Kroissenberg (Rakovina, BR 1580 Kroissenberg, 1608 Krössenberg, 1868 Groissenberg, Krebsenberg), takto pomenovaný vodný tok však lokalizuje J od mesta Modra-Harmónia.

Názov **Limbach* (doklad *ImBach*) je pravdepodobne skomolený VN. *Lehm-Bach* (→ Limbašský potok).

Názov *Kecskehát patak* (**Kozí chrbát*) pomenúva hornú časť toku pri prameni a vznikol z TN. *Kozí chrbát* (maď. *Kecskehát* < maď. apel. *kecske* (= sloven. koza), apel. *hát* (= sloven. chrbát).

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 1982, s. 200; I. Voda, In: Žudel, 2006.

Račí potok (2) → Javorník

Račiansky kanál → Račiansky potok

Račiansky potok p. Šúrsky kanál (→ Malý Dunaj), 8,9 km; plocha povodia 19,863 km²; pramení na J svahu Krásneho vrchu (411 m n. m.) vo výške asi 390 m n. m., na SZ od mestskej časti Bratislava-Rača, tečie JV smerom, pri okraji Rače sa stáča na SV, potom tečie na V, v obci mení smer na J, neskôr na SV a ďalej tečie SV smerom; ústí asi 1 km od S okraja intravilánu mestskej časti Bratislava-Vajnory (porov. PHPR, 2007, s. 81); D. G. Lichard (1871, s. 41) uvádza, že: „Račdorfský potok tráť sa níže obce Vajnoru do zeme, čoho

následkom i tam povstáva močarina, ktorá stojí vo spojení s Čiernou Vodou.“
varianty: Horný tok, Račiansky kanál, *Pekná cesta; ON. 1. Rača, 2. Krasňany; OM. Rača; TN. 1. Schienweg (vinohrady), 2. Schienweg (cesta), 3. Krásny vrch.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1871 *Račdorfský potok* Lich., 41

1967 *Račiansky potok* ZVMp. 50

1967 *Horný tok* ZVMp. 50

1971 *Račiansky potok* ZMp. 50 (od Rače až k Triblavine; po ústie)

1971 *Horný tok* ZMp. 50 (d. t.)

1971 *Račiansky potok* HČ (nepaginované)

1974 – 1975 *Račiansky potok* ZMp. 10

1974 *Račiansky kanál* ZMp. 10

1974 *Račiansky kanál* BLP. 20

1984 *Račiansky potok* VMp. 50

1984 *Račiansky potok* ZMp. 50

1983 – 1984 *Račiansky potok* (d. t.), *Račiansky kanál* (h. t.) ZMp. 10

1994 *Račiansky potok* GNOBA. Rača

1984 *Račiansky kanál* ZMp. 10

1984 *Račiansky potok* Tmp. MK. 75

1984 – 2000 *Račiansky potok* THMp.

1987 *Račiansky kanál* ZMp. 25

1988 *Račiansky potok* ZMp. 10

1989 *Račiansky potok* ZMp. 50

1990 *Račiansky kanál* ŠMO. 5

1990 *Račiansky potok* ŠMO. 5

1991 *Račiansky potok* VMp. 50

1991 *Račiansky potok* ZMp. 50

1991 *Račiansky kanál* ZMp. 25

1994 *Račiansky potok* GNOBA. Rača

1996 *Račiansky kanál* Pmp. Rača

1996 – 2007 *Račiansky potok* Tmp. MK. Ba. 50

1997 – 1999 *Račiansky potok* ZMp. 10

- 2003 *Račiansky potok* VMp. 50
 2004 *Račiansky potok* ZMp. 10
 2005 *Račiansky potok* TAS. 50
 2006 *Račiansky kanál* PMp. obrys.10. Stp.
 2007 *Račiansky potok* TAS. 50
 2008 *Račiansky potok* ZMp. 50
 2010 *Račiansky potok* ZBGIS
 2011 *Račiansky kanál* TAS. 50
 2014 náreč. *Račánski potok* Rača
 2014 náreč. *Šínveg* Rača
 ON.: 1. Rača (časť mesta Bratislava):
 1245 *Recha* CDSL. II, Nr. 190
 1291 *Reche* Vars., 49
 1296 *Racha* Vars., 50
 1300 *Reche* LMSĽ, 252
 1303 – 1309 *Reche* RDSt., Nr. 619
 1313 villa *Retschendorf* RDSt., Nr. 1122
 1323 *Reche* RDSt., Nr. 987
 1343 *Reche* Vars., 50
 1376 villa *Rechen* Vars., 50
 1390 *Rechesdorf* Stan. II., 376
 1390 *Rechesdorff* Vars., 50
 1428 *Reczesdarff* Vars., 50
 1437 villa *Retschendorf* Vars., 50
 1440 *Retschesdarff*, *Retschesdarif* Vars., 50
 1579 *Raczerstorff* Pod., 28
 1773 *Récse*, *Ratzischdorf*, *Raczissdorff* Majt., 41
 1786 *Ratschdorf*, *Racissdorf*, *Récsche* Majt., 41
 1808 *Récse*, *Ratzesdorf*, *Raitzisdorf*, *Rajča* *Ratschdorf*, *Racissdorf*, Majt., 41
 1863 – 1913 *Récse* Majt., 41
 1920 *Račistorf*, *Rastislavice* Majt., 41
 1927 – 1946 *Račištorf* Majt., 41
 od 19. 5. 1947 *Rača* Pod., 56
 2. → VN. Pri Horárni Krasňany (kapitola Názvy vodných plôch...)
 OM.: Rača:
 1274 *Racha* Vars., 50
 1276 *Reche* Vars., 50
 1287 *Racha* Stan., 376
 1296 *Racha* Vars., 50
 TN.: 1. 1875 – 1881 *Schienweg* (Rača; vinohrady) VM. III
 1920 – 1934 *Pekná cesta* (*Schienweg*) VM. III reamb.
 1952 – 1957 *Pekná cesta* TM. 25
 1974 – 2002 *Pekná cesta* ZMp. 10
 1989 *Šímvég* (vinice) Pod., 100
 2014 miest. *Šínveg* Rača
 2010 *Pekná cesta* ZBGIS
 2012 *Pekná cesta* (záhrady) TAS. 50
 2013 *Dolný Šínwegh*, *Schóneveg*, *Stredný Šínwegh*, *Horný Šínwegh* Fur.Gál
 2. 1875 – 1881 *Schien Weg* (Rača; cesta; dnes *Pekná cesta*) VM. III
 1952 – 1990 „*Les Pekná cesta*“ ŠMO5
 1954, 1990 *Pekná cesta horná* ŠMO5
 1954, 1990 *Pekná cesta dolná* ŠMO5
 1974 – 2002 *Pekná cesta* ZMp. 10
 1974 – 2002 *Pekná cesta* ZMp. 10
 1990 *Pekná cesta stredná* ŠMO5
 2014 náreč. *Šínveg*, *Kolajničná ulica* Rača
 3. → VN. Pod Horárňou Krasňany (kapitola Názvy vodných plôch...)
 Etym.: Názov *Račiansky potok* vznikol z ON. *Rača*, apel. *potok* a motivovala ho skutočnosť, že tečie cez obec Rača (dnes časť mesta Bratislavy). Názory na vznik ON. Rača sa rôznia. Š. Ondruš (2004, s. 124) ho spája s psl. apel. *vrak-ja (> ON. *Vrača* „ohrada, oplotenie“, strážna ohrada). J. Stanislav (2004, s. 376) vychádza z podoby *Rak-ja (< psl. apel. *rakъ*, lat. *Astacus astacus*) motivovanej výskytom raka riečneho v blízkom toku.

Motiváciu vlastníckymi vzťahmi z OM. *Rač*, *Rača* a pod. pripúšťajú viacerí autori. Lutterer – Majtán – Šrámek (1982, s. 252) uvádzajú OM. *Rač*, *Rac* (t. j. „Račova dedina“). Tvar slovan. OM. *Ráča* pripúšťa L. Kiss (1988, s. 404), pričom ho chápe ako pôvodný tvar súčasných mien *Radomír*, *Radoslav*. B. Varsík (1984, s. 49) uvádza údaj o synoch Raču z Okola (*Racha* < slovan. *Radša*) z roku 1274; porov. aj doklad o zemanovi Račovi (*Racha*) v 13. stor. (Podolák, 1989, s. 25).

Rovnakú motiváciu má aj názov *Račiansky kanál*. Vznikol z ON. *Rača* (→ vyššie) a apel. *kanál* (podľa umelo upravenej dolnej časti toku).

Názov *Račdorfský potok* vznikol zo staršej podoby ON. *Rača* (→ vyššie; > ON. *Rača* + nem. apel. *s Dorf* – sloven. dedina, obec), apel. *potok* a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Horný tok* pomenúva v súčasnosti dolnú časť Račianskeho potoka pri lokalite Šprinclov majer. Vznikol z adj. *horný* (*vrchný*; vzhľadom na dolnú časť toku (Dolný tok; dolná časť Vajnorského potoka), apel. *tok* a motivovala ho poloha.

Názov **Pekná cesta* (nem. *Schienenweg*) vznikol z nem. TN. *Pekná cesta* (pôv. *Schienenweg*; < nem. adj. *schön* – sloven. *pekný*; apel. *r Wég* – sloven. *cesta*, *chodník*); ľudová etymológia vychádza z nem. apel. *e Schiene* – sloven. *kolajnica* (v lokalite sa nachádzala úzkokoľajová železnica slúžiaca na zvažanie vyrúbaného dreva).

Lit.: L. Kiss, 1988, s. 404; D. G. Lichard, 1871, s. 41; Lutterer – Majtán – Šrámek,

1982, s. 252; Š. Ondruš, 2004, s. 124; J. Podolák, 1989; J. Stanislav, 2004, s. 376; B. Varsík.

Račie rameno 1,5 km; ľavostranné rameno Dunajského kanála J od obce Gabčíkovo v lokalite Vranie; väčšia časť zanikla pri budovaní Dunajského kanála; pôv. bolo spojené úzkym korytom s *Lopatovským kanálom Mŕtveho Dunaja; variant: Račí mŕtvy Dunaj; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Rákászó holt Duna* KMp. Gab.

1957 – 71 *Račí mŕtvy Dunaj* TM. 10

1987 *rameno Dunaja, Račie rameno* ZMp. 10

1992 *Račie rameno* GNDS. Gab.

2006 *Račie rameno* VMp. 50

VN.: → Dunaj

Etym.: Názov *Račie rameno* motivoval výskyt rakov v koryte, vznikol z adj. *račí* (< apel. *rak*; zool. rak riečny, lat. *Astacus astacus*), apel. *rameno*.

*Račie rameno Dunaja → Čičovské rameno

Rakový potok (1) → Javorník

Rakový potok (2) → Račí potok (1)

*Rakový potok (3) → Krkavčí potok

Rakovský potok → Račí potok (1)

Rakytie 2,5 km; kanál začínajúci sa SV od obce Lipové pri samote Rakytie, smeruje na SV a zľava sa spája s Komár-

ňanským kanálom SV od obce Tõň; variant: *Rakytový; ON. Rakytie, TN. Rakytie.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 odp.[ad] *Rakotyás* ZMp. 50

1979 *Rakytie (Rakotyás)* GN. 10

1985 *Rakytie* ZMp. 50

1991 *Rakytie* GNKo. Lip.

1994 *Rakytie* ZMp. 25

2000 *Rakytie* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Rakytie* TAS.

2006 *Rakytie* VMp. 50

2008 *Rakytie* ZMp. 50

ON.: Rakytie (samota; Lipová):

1884 *dv. Rakottyas* VM. III

1889 *Rakottyás major* KMp. Tõň, Lip.

1920 – 34 *dv. Rakottyás* VM. III re

1930 *Rakottyás* GMp.

1938 *dv. Rakottyás* ŠMp. 75

1952 – 57 *Rakotáš* TM. 25

1955 – 61 *Rakytie (Rakottyás)* TM. 5

1957 *Rakotáš* GŠ. 50

1957 – 71 *Rakytie* TM. 10

1971 *Rakytie* ZMp. 50

1977 *Rakotáš* VSO. II, 163

1981 *Rakytie* GN. 11

1982 *Rakytie* VMp. 50

1985 *Rakytie* ZMp. 50

1991 *Rakytie* GNKo. Lip.

1999 *Rakytie* TMp. 154

2000 *Rakytie* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Rakytie* VMp. 50

TN.: 1889 *Rakottyás* KMp. Tõň, Sok., Bodza, Lip.

1984 *Rakytie* ZMp. 10

1991 *Rakytie* GNKo. Sok.

1993 *Rakytie* ZMp. 10

1994 *Rakytie* ZMp. 25

Ětym.: Názvy kanála *Rakytie* a *Rakytový (maď. *Rakottyás*) motivovala

skutočnosť, že sa nachádza pri osade Rakytie a v lokalite Rakytie (maď. *Rakottyás*): < maď. adj. *rakottyás* = *rakytový* < apel. *rakyta*, bot. vrba *rakyta* (lat. *Salix caprea*) – podľa porastu v lokalite.

***Rakytový** (Rakottyás) → Rakytie

Rakytový kanál 2 km; kanál J od obce Bodzianske lúky v lokalite Rakytové pasienky, smeruje na JZ, kde sa spája s Komárňanským kanálom (už asi zanikol); variant: *Rakytový vedľa cesty; ON. Rakytie; TN. 1. Rakytie, 2. Rakytové, 3. Rakytové pasienky, 4. † Rakytové lúky; VN. 1. Rakytie, 2. *Rakytové lúky.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Rakotyás v.*[edľa] *cesty* ZMp. 50

1979 *Rakytový kanál (Rakotyás v. cesty)* GN. 10

1982 *Rakytový kanál* VMp. 50

1984 *Rakytový kanál* ZMp. 10

1985 *Rakytový kanál* ZMp. 50

1991 *Rakytový kanál* GNKo. BLúky, Lip., Sok., Bodza

1993 *Rakytový kanál* ZMp. 10

1994 *Rakytový kanál* ZMp. 25

2000 *Rakytový kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Rakytový kanál* VMp. 50

2008 *Rakytový kanál* ZMp. 50

ON.: *Rakytie*: → Rakytie

TN.: 1. *Rakytie*: → Rakytie

2. 1955 – 61 *Rakytové (Rakottyás dülö)* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Rakytové* TM. 10

1984 *Rakytové* ZMp. 10

1991 *Rakytové (pole)* GNKo. Sok.

1993 *Rakytové* ZMp. 10

3. 1955 – 61 *Rakytové pasienky (Rakot-*

tyási legelő osztály) (pole) TM. 5
1957 – 71 *Rakytové pasienky* TM. 10
1971 *Rakytové pasienky* ZMp. 50
1982 *Rakytové pasienky* VMp. 50
1991 *Rakytové pasienky* GNKO. Sok.,
BLúky
1993 *Rakytové pasienky* ZMp. 10
1994 *Rakytové pasienky* ZMp. 25
1999 *Rakytové pasienky* Tmp. 154
2000 *Rakytové pasienky* ZMP 50
2005 *Rakytové pasienky* TAS.
2006 *Rakytové pasienky* VMp. 50
4. 1889 *Rakottyás rétek* Kmp. Sok.
1955 – 61 *Rakytové lúky (Rakottyási
rétek)* (pole) TM. 5
1957 – 71 *Rakytové lúky* TM. 10
VN.: 1. → Rakytie
2. → † *Rakytové lúky (kapitola Názvy
vodných plôch...)
Etym.: Názvy *Rakytový kanál* a **Rakytový
vedľa cesty (Rakottyás vedľa cesty)*
vznikli z niektorého z TN. (*Rakytové,
Rakytové pasienky, Rakytové lúky*), príp.
ho motivoval porast v okolí (< *rakytový*;
→ VN. Rakytie), apel. *kanál* a z opisnej
konštrukcie *vedľa cesty*.

***Rakytový vedľa cesty** (Rakottyás ved-
ľa cesty) → Rakytovský kanál

+ ***Rameno** (1) dnes neidentifikovaný
vodný objekt (pravdepodobne močar-
isté rameno) nachádzajúce sa pri obci
Klúčovec.
VMp. 50: [45-34] (nelokalizovaný)
1268 *per lacum Eer, per aquam Eer*
Šmil., Nr. 174
Etym.: Maď. názov *Ér vznikol propria-
lizáciou maď. apel. *ér* (= riečne rameno,
jarok) a môžeme ho preložiť ako **Ra-*

meno, hoci nepoznáme presnú charak-
teristiku objektu (nevieme, či išlo o tok
alebo len rameno toku, čo je v tomto
prípade pravdepodobnejšie).
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

+ ***Rameno** (2) dnes neidentifikovaný
vodný objekt v blízkosti obce Zlatná na
Ostrove.
VMp. 50: [45-34] (nelokalizovaný)
1268 *aqua Erchen* Šmil., Nr. 175
Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer
(1932, s. 305, 456) v podobe *Ércsény*
(demin. podoba apel. *ér* – riečne rame-
no, jarok; vzhľadom na to, že objekt sa
nachádzal v blízkosti hlavného koryta
Dunaja, uprednostňujeme rekonštruk-
ciu v podobe *Rameno).
Nedá sa vylúčiť ani to, že vznikol pod-
ľa názvu osady *Örkény*, jednej zo stre-
dovekých osád, ktoré sa vyvíjali v k. ú.
Zlatnej na Ostrove (porov. Šmil., s. 32).
Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

Rameno Čiernej vody → Čierna voda
(1), Stará Čierna voda

***Rameno Dudváhu** → Býčí kanál (2)

+ **Rameno Dunaja** (1) 4,5 km; sčasti
zaniknuté rameno v k. ú. Hamuliakova;
zlava sa odpájalo z Kalinkovského rame-
na v lokalite Sihot'Z od obce, smerovalo
na J, potom na SV a napokon na J; zlava
sa spájalo so Šamorínskym ramenom
(1) pri obci; v súčasnosti je na väčšej
časti ramena vybudovaná zdrž Hrušov;
VN. Dunaj.
VMp. 50: [44-23; 24; 42]
VN.: 1894 *Duna ág* Kmp. Ham.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1958 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z ramien Dunaja, a vznikol podľa VN. → *Dunaj* (1); apel. *rameno*.

Rameno Dunaja (2) 4,1 km; rameno v k. ú. obce Vojka nad Dunajom; odpája sa od Dunaja a rozdeľuje sa na dve ramenná smerujúce na V, ktoré sa neskôr pri obci spájajú do jedného ramena, to smeruje na J k Dunaju, pri Dunaji sa stáča na S a sprava sa spája s Vojčianskym ramenom pri Vojčianskom jazere; VN. Dunaj. VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Duna ág* KMp. Kys.

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

† **Rameno Dunaja** (3) 2,9 km; zaniknuté rameno v k. ú. Hamuliakova na mieste, kde je vybudované vodné dielo Gabčíkovo, sprava sa v lokalite Sobroš J od Hamuliakova odpájalo od Šamorínského ramena (2), smerovalo na JV, neskôr na S a sprava sa opäť spájalo so Šamorínskym ramenom (2) JV od obce; VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1954 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

† **Rameno Dunaja** (4) 2,5 km; zaniknuté rameno v k. ú. obce Hamuliakovo na mieste, kde sa nachádza vodné dielo Gabčíkovo, zľava sa v lokalite Sobroš J od Hamuliakova odpájalo od Šamorín-

skeho ramena (2), smerovalo na SV, neskôr na J a zľava sa opäť spájalo so Šamorínskym ramenom (2) JV od obce; VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: 1. → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

† **Rameno Dunaja** (5) 0,9 km; zaniknuté rameno v k. ú. mesta Šamorín v lokalite, kde sa nachádza vodné dielo Gabčíkovo, zľava sa v lokalite Sobroš JZ od Šamorína odpájalo od Šamorínského ramena (3), smerovalo na SV, neskôr sa sprava spájalo s Dunajským ramenom (2) JZ od Šamorína; VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1954 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (6) 2,2 km; rameno v k. ú. obce Čunovo pri Ostrove kormoránov; S od obce sa odpája od Dunaja, smeruje na JV, s Dunajom sa spája zľava v lokalite Nový nános SV od obce; VN. Dunaj.

VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1958 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1974 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (7) 4,2 km; rameno v k. ú. Rusoviec, mestskej časti Bratislavy; SV od nich sa odpája od Dunaja, smeruje na JV, pri Ostrove kormoránov

SV od Rusoviec sa sprava spája s Kalinkovským ramenom; VN. Dunaj.

VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1957 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

† **Rameno Dunaja** (8) 1,2 km; zaniknuté rameno v k. ú. Rusoviec, mestskej časti Bratislavy; SV od nich sa zľava odpájalo od Dunaja, smerovalo na JV; v lokalite Na pieskoch SV od Rusoviec sa sprava spájalo s Kalinkovským ramenom; VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1957 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

† **Rameno Dunaja** (9) 4,5 km; zaniknuté rameno pri samote Nad mlynom JZ od obce Gabčíkovo; variant: Mŕtve rameno Dunaja; VN. Dunaj.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1974 *Mŕtve rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1988 *mŕtve rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1); adj. *mŕtvy* „rameno bez prirodzeného prítoku“.

Rameno Dunaja (10) 1,3 km; rameno Dunaja spájajúce Bačianske rameno a Gabčíkovské rameno J od obce Baka; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (11) 8,1 km; rameno Dunaja v k. ú. obcí Bodíky a Trstená na Ostrove; zľava sa odpája od Bodického ramena J od obce Bodíky, kde sa spája Dunaj (2) s Bodickým ramenom; smeruje na JV, J od horárne Kráľovská lúka sa spája s Bačianskym ramenom; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (12) 1,8 km; rameno Dunaja v k. ú. obce Trstená na Ostrove; odpája sa zľava od Bodického ramena v lokalite Hájik J od Bodíkov, smeruje na SV, J od horárne Kráľovská lúka sa sprava spája s Ramenom Dunaja (11); VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (13) 1,5 km; rameno Dunaja v k. ú. obce Trstená na Ostrove; spája Bodické a Bačianske rameno JZ od obce Baka; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (14) 1,3 km; rameno Dunaja v k. ú. obce Baka; zľava sa odpája od Dunaja JZ od nej, smeruje na S a sprava sa spája s Bodickým ramenom v lokalite, kde sa spája Bodické a Bačianske rameno; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (15) 1,3 km; rameno Dunaja JZ od obce Baka; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (16) 3,5 km; rameno Dunaja; začína sa J od Šulianskeho jazera JZ od obce Šulany, smeruje na JV; spája sa sprava s Bodíckym ramenom JZ od obce Bodíky; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (17) 3 km; rameno Dunaja v k. ú. obce Bodíky; začína sa J od obce, smeruje na JV súbežne s Bodíckym ramenom a zľava sa spája s Dunajom; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (18) 1,2 km; zľava sa odpája od Dunaja pri Šulianskom jazere JZ od obce Šulany, smeruje na V a sprava sa spája so Šulianskym ramenom; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

+ **Rameno Dunaja** (19) 1,5 km; zaniknuté rameno Dunaja JZ od Vojky nad Dunajom; zľava sa odpájalo od Dunaja, smerovalo SV a sprava sa spájalo s Vojčianskym ramenom pri obci; VN. Dunaj.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

***Rameno Dunaja** (20) 4,5 km; zľava sa odpája od Dunaja v k. ú. obce Vojka nad Dunajom J od Vojčianskeho ramena JZ od obce, smeruje na JV, potom na J a pri koryte Dunaja na S; sprava sa spája s Vojčianskym ramenom pri Vojčianskom jazere; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31

1894 *Duna ág* KMp. Kys., Voj.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

***Rameno Dunaja** (21) 1,2 km; zľava sa odpája od Dunaja JZ od obce Vojka nad Dunajom, smeruje na V, sprava sa spája s Dunajským ramenom (1); VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1894 *Duna ág* KMp. Kys., Voj.

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

***Rameno Dunaja** (22) 4,2 km; ľavostranné rameno Dunaja utvárajúce Veľkolésky ostrov JV od obce Veľké Kosihy; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

1889 *Duna ág* KMp. VKos.

VN.: → Dunaj

Etym.: → *Rameno Dunaja* (1).

Rameno Dunaja (23) 2,5 km; ľavostranné rameno Bodického ramena pri obci Bodíky, zľava sa od neho od pája, smeruje na JV, obteká obec a spája sa s Dunajom; variant: Rameno Dunaja; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1893 *Duna folyam* KMp. Bod.

1993 *Rameno Dunaja* ZMp. 25

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názvy *Dunaj* a *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Dunaja, a vznikli podľa, resp. z VN. → *Dunaj* (1); apel. *rameno*.

Rameno Dunaja (24) → Bačianske rameno; Bagomerské rameno; Biskupické rameno; Bodické rameno; Čilistovské rameno; Dunaj (2); Gabčíkovské rameno; Hamuliakovské rameno (1); *Hodracký mŕtvy Dunaj; Kalinkovské rameno; Klátovské rameno; Klížske rameno; Malý Dunaj; *Kolesový potok; Šamorínske rameno (1, 2, 3); Šulianske rameno; Vojčianske rameno.

***Rameno Dunaja** (25) → Biela voda (1)

Rameno Malého Dunaja (1) 8 km; zľava sa od pája od Malého Dunaja pri Krajcovom majeri Z od Hrubého Šúra, smeruje na S, potom na JV popri Hrubom Šúre; stáča sa na J a zľava sa pripája k Malému Dunaju v lokalite Na ostrove Z od Hurbanovej Vsi; varianty: Hrubošúrske rameno, *Malý Dunaj, *Biela voda; ON. Hrubý Šúr; VN. 1. Malý Dunaj, 2. Šúr, 3. Veľký Šúr.

VMp. 50: 45-11; 13 (nepomenovaný)
VN.: 1894 *Kis-Dunaág* KMp. HŠúr
1894 *Fehér viz* (h. č. po samotu Slanisko), *Kis Duna folyó* (d. č. od majera Slanisko po spojenie sa s M. Dunajom) KMp. Tur.

1954 *Rameno Malého Dunaja* ŠMpO. 5

1965 *rameno Malého Dunaja* VVMp. 50

1974 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

1982 *rameno Malého Dunaja* ŠMpO. 5

1991 *Rameno Malého Dunaja* ŠMpO. 5

1992 *rameno Malého Dunaja* ZMp. 10

1993 *Rameno Malého Dunaja* VMp. 50

2003 *Rameno Malého Dunaja* VMp. 50

ON.: Hrubý Šúr:

1245 *Swr* VSO. I, 467

1399 *Hegy Suur* VSO. I, 467

1773 *Hegy-Suur* Majt. 106

1786 *Hegyesch-Schur* Majt. 106

1808 *Hegy-Súr* Majt. 106

1863 – 1913 *Hegysúr* Majt. 106

1920 *Šúr* Majt. 106

1927 – 38 *Hrubý Šúr, Hegy-Súr* Majt. 106

1938 – 45 *Hegysúr* Majt. 106

1945 – 48 *Hrubý Šúr, Hegy-Súr* Majt. 106

1948 – *Hrubý Šúr* Majt. 106

TN.: → Šúr (3; Beláková, 2014, s. 153, 154)

VN.: 1. → Malý Dunaj (1)

2. → Šúr (3; Beláková, 2014, s. 153, 154)

3. → Veľký Šúr (Beláková, 2014, s. 160)

Etym.: Názvy *Rameno Malého Dunaja* a *Malý Dunaj motivovala skutočnosť, že ide o jedno z pôvodných ramien Malého Dunaja, a vznikli podľa, resp. z VN. → *Malý Dunaj* (1); apel. *rameno*.

Názov *Hrubošúrske rameno* motivovala lokalizácia ramena z ON. *Hrubý Šúr*,

prípadne z VN. *Hrubý Šúr*, sufix *-sky*, apel. *rameno*. Vodný názov *Šúr* (VN. *Šúr* s rôznymi prívlastkami je veľa; porov. Beláková, 2014) motivovala charakteristika vodného objektu (< nem. *der/die Sur* < nem. *sauer* – kyslý „slatinisko, rašelinisko, močaristá zem zaplavovaná vodou“; Beláková, 2014, s. 136); porov. nem. apel. *r Sur* – slaný vývar, rôsol, *r Sauer* – kyselina, kyslá polievka; *r Schur* – zlosť, nepohodlie, ťažkosť; DWB; Machek, s. 709); VN. > ON.

Názov **Biela voda* vznikol ako opozitný názov k VN. *Čierna voda*, prípadne ho motivovala charakteristika ramena (< adj. *biely*; maď. *fehér* – čistý, priezračný, apel. *voda*; maď. *víz*); porov. *Čierna voda* (1).

*Rameno Malého Dunaja (2) 1,6 km; odpája sa ako pravostranné rameno Malého Dunaja medzi lokalitami Malá plytčina a Veľká plytčina v k. ú. Novej Jelky, smeruje na JZ; pripája sa k Malému Dunaju v k. ú. Eliášoviec (časť Nového Života); VN. Malý Dunaj. VMp. 50: 45-13 (nepomenovaný) VN.: 1894 *Kis-Duna ág* Kmp. Njel. VN.: → Malý Dunaj (1) Etym.: → *Rameno Malého Dunaja* (1).

† ***Rameno Malého Dunaja** (3) 0,9 km; zaniknuté rameno Malého Dunaja pri miestnej časti Orechovej Potône Orechová Potôň-Lúky; odpájalo sa sprava od Malého Dunaja, smerovalo na JV a sprava sa s ním opäť spájalo; VN. Malý Dunaj. VMp. 50: [45-13] VN.: 1956 *Kis Duna ág* ŠMpO. 5

VN.: → Malý Dunaj (1) Etym.: → *Rameno Malého Dunaja* (1)

*Rameno Malého Dunaja (4) → Klátovské rameno; Malinovské rameno; Malý Dunaj (2)

Rameno Malého Dunaja (5) → Biela voda (1)

† ***Rameno Tebského jarka** v teréne rozpoznateľné zaniknuté rameno **Tebského jarka* (→ Dropí kanál) na S okraji osady Horná Zlatná JV od obce Okoličná na Ostrove; na jeho mieste sa dnes nachádza malé jazierko.

VMp. 50: [45-34]

VN.: *Thebe ér ága* Kmp. OnO.

VN.: → † **Tebský jarok*

Etym.: → † **Tebský jarok* (→ Dropí kanál), maď. apel. *ág* – rameno.

Rameno Váhu (1) 2,5 km; bývalé pravostranné rameno Váhu (dnes mŕtve rameno) na JV okraji obce Kameničná pri rozvodnici Malého Dunaja a Dunaja; spája sa s kanálom Vinohrady-Kameničná; VN. Váh.

VMp. 50: 45-43 (nepomenované)

VN.: 1986 *rameno Váhu* ZMp. 10

1991 *Rameno Váhu (rameno Váhu)* GNKo. Kam., Kom.

1993 *Rameno Váhu* ZMp. 10

1999 *Rameno Váhu* Tmp. 154; NZK. 10

2005 *Rameno Váhu* TAS. 50

VN.: Váh: → Krško, 2011, s. 161–165

Etym.: Názov rameno Váhu vznikol z apel. *rameno* a hydronyma *Váh* (Krško, 2011, s. 161–165) a pomenúva pravostranné rameno rieky Váh.

Rameno Váhu (2) 1,4 km; pravostranné rameno Váhu na S okraji mesta Komárno; VN. Váh.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)

1999 *Rameno Váhu* NZK. 10

2000 *Rameno Váhu* ZMp. 50

VN.: Váh: → Krško, 2011, s. 161–165

Etym.: → Rameno Váhu (1).

Rázsoška I. Jamský jarok (1); (→ *Kolíarsky jarok → Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 1 km; podľa NKKMp. (1854) bol Jamský jarok p. prítokom Rázsošky; pramení vo výške 582 m n. m. na V okraji lokality Čermáková lúka v k. ú. Modra, tečie JV cez lokalitu Haverlová, neskôr J smerom, ústi vo výške 490 m n. m. V od lokality Zbojnícke; variant: *Borsoška; TN. 1. Rázsoška; 2. Borša.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Rasoska Graben* NKKMp. Mod.

1894 *Borsoška árok* KMp. Mod.

TN: 1. 1854 *Rasoska* (Modra; časť lesa) NKKMp. Mod.

2. 1461 – 1684 *Pfaffnperg* (Modra; v minulosti rozsiahly les); (dnes sa časť nazýva Korenný vrch (Pepovec, Fífrperky) – z priestorových dôvodov neuvádzame všetky TN.) Voda, 576

1579 *Pfaffenberg* Voda, 576

1567 *Pfefferberg* Voda, 576

1608 *Pfefferberg* Voda, 576

17. – 18. stor. *Borsa* Voda, 576

1854 *Der Wurzen, Pfeffer Berg, Pfefferberg erdő* KonKmp. Mod.

1894 *Borsa* KMp. Mod.

1955 *Borša* ŠMO. 5

1961 *Borša* Lehot., 178

1982 miest. *Borša* Mod., Kraic, 5

2009 *Borša* PMp. obrys. 10

2012 náreč. *Borša* Mod.

Etym.: Názov *Rázsoška* vznikol pravdepodobne z TN. *Rázsoška* (< demin. apel. *rázsoška* < *rázsocha* – horská vetva odbočujúca z hlavného horského hrebeňa, rozoklaný vrch; „chrbát vybiehajúci z vrcholovej plošiny“ (Podolák, 1989, s. 18; porov. Šmilauer, 1932, s. 474; SSJ. 3, s. 704) a motivovala ho lokalizácia – tok prameniáci pod kopcom Rázsoška, ktorý je križovatkou starých obchodných ciest. V. Machek (2010, s. 510) hovorí o rus. apel. *rossócha* (potoky, ktorých sútokom vzniká rieka; ich sútok).

Názov *Borsoška vznikol z TN. *Borša* (< pravdepodobne zo slovan. OM. *Borša* (*Boriš, **Bor(i)ša* < apel. *borš* (Stanislav, 1999, s. 236; Stanislav, 2004, s. 60); L. Kiss (1988, s. 242) považuje OM. *Bors*, *Borsa*, *Borsza* za pôv. turecké (< apel. *bors*); porov. aj ON. *Borsfa*, *Borsa* (Vályi, 1796, s. 250; Fényes, 1851, s. 157), *Borsi*, *Borsmonstor* a i. (Kiss, 1988, s. 242). V minulosti mohlo ísť o lokalitu patriacu *Boršovi, *Borišovi), maď. apel. *árok* (= sloven. jarok).

Ľud. etym. vychádza z maď. apel. *bors* (= sloven. korenie; maď. *közönséges boróka* – borievka obyčajná, lat. *Juniperus communis*). Za motivačný faktor by sme mohli v tomto prípade pokladať aj výskyt polokra, symbolu Malých Karpát, listnatca jazykovitého (lat. *Ruscus hypoglossum*) s červenými bobulovitými plodmi, ktorý v lokalite rastie.

Vychádzajúc z dokladov TN. by sme mohli uvažovať aj o skomolení pôvodného TN. *Farárov kopec (bavor. *Pfaff-*

fenberg < *Pfaff*; staršie označenie kňaza; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 576) na *Korenný kopec (nem. *Pfefferberg* < *Pfeffer*; čierne korenie). Maďarský názov Borša by tak bol prekladom skomoleného pôvodného nemeckého tvaru. P. Šulla (1945, s. 7) navrhol upraviť TN. Fiferperky na slovenské podoby Kňazovské vršky alebo Korienkový vrch.

Pozn.: KJÚLŠ uvádza k TN. Borsa variant Čičerové.

Lit.: L. Kiss, 1988, s. 242nn; Podolák, 1989, s. 18; J. Stanislav, 1999, s. 236; J. Stanislav, 2004, s. 60; V. Šmilauer, 1932, s. 474; P. Šulla, 1945, s. 7; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 576.

Reca-Úľany → Starý potok (3)

† ***Rečianska voda** bližšie neidentifikovaný tok v k. ú. Blatné; mohlo by ísť o hornú, dnes už vyschnutú časť kanála Boldog-Sládkovičovo v lokalite Dolné lúky.

VMp. 50: [35-33]

1799 *Rétsei víz Vályi*, 233

Etym.: Názov † *Rečianska voda vznikol z ON. *Reca* (→ VN. *Reca-Úľany*), apel. *voda* a motivovala ho lokalizácia toku.

Rein grund → Fanglovský potok

***Rezbársky jarok** I. *Od vrúbkovanej lípy (→ *Kolársky jarok → *Stoličný potok* → *Čierna voda* → *Malý Dunaj*), 0,3 km; pramení vo výške 580 m n. m. na JV svahu vrchu Tri kopce (661 m n. m.) v k. ú. Modra, tečie V smerom, ústí vo výške 532 m n. m.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Schnitzer Graben* NKKMp. Mod.

Etym.: Názov *Rezbársky jarok (nem. *Schnitzer Graben*) vznikol z nem. apel. *r Schnitzer* (= sloven. rezbár), nem. apel. *r Graben* (= sloven. jarok, priekopa) a pomenúva menší vodný tok pretekajúci územím, ktoré v minulosti azda patrilo rezbárovi (porov. aj názvy *Kolársky jarok*, *Šindliarsky jarok*).

***Riečne rameno** (Folyói ér) → Komárňanský kanál

***Riedlerov jarok** → Vajspeterský potok

Rolnícky kanál 1,5 km; kanál na S okraji mesta Komárno v časti Hadovce, začína sa pri železničnej zastávke Komárno-škola, smeruje na Z a ďalej na SZ a sprava sa spája s Komárňanským kanálom.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)

1999 *Roľnícky kanál* NZK. 10

Etym.: Názov *Roľnícky kanál* vznikol z adj. *roľnícky* (apel. < *roľník* < *roľa*), apel. *kanál* a pomenúva kanál smerujúci cez pole, roľu.

† ***Ruské rameno** močaristé koryto s dĺžkou asi 7,5 km (19. st.), ktorého zvyšky sa zachovali na V a JV okraji obce Dolný Štál v lokalite Rohožné a Dolný diel; pravdepodobne sa odpájalo od močiara Han a jeho zvyšky sa dnes spájajú s Chotárnym kanálom prostredníctvom → *Krátkeho kanála*, ktorý je vybudovaný na jeho najvýchodnejších zvyškoch.

VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý)

1837 – 40 *Orosz Ágh* VM. II

1884 *Orosz Ágh* VM. III

Etym.: Doklad *Orosz ág* interpretujeme ako **Ruské rameno*, názov vznikol z etnonyma *Rus* (maď. *orosz*), apel. *rameno* (maď. *ág*). Motivácia názvu nie je jasná, hoci môžeme pripustiť, že v blízkosti ramena mohli žiť Rusi, ktorí prichádzali do Dunajskej kotliny spolu so staromaď. kmeňmi a ktorých služby zvykli starí Maďari v 11. – 12. storočí využívať pri strážení hraníc. Výklad však môže byť aj iný, pretože maď. etnonymum *orosz* sa v stredoveku používalo aj na označenie funkcie telesného strážcu, dverníka (porov. ON. Rusovce, Kukučínov, Pohronský Ruskov; Marek, 2006, s. 227, 228).

Rusten árok → Brestový jarok (2)

Rybnický kanál → Bohelovský kanál

Rybnický potok h. t. Blatiny (→ Čierna voda → Malý Dunaj); názov pomenúva tok pri horárni Rybníček (porov. lokalizáciu z r. 1957 VTMPš. 50), nie je však jasné, či ide o ľavostranný prítok spod Čiernej skaly alebo priamo o Blatinu tečúcu od kopca Čmelok, preto sa nedá spoľahlivo určiť ani jeho dĺžka; ON. 1. Rybníček, 2. Rybníček; VN.: Rybníček. VMp. 50: 34-44

VN.: 1957 *Rybnický potok* VTMPš. 50

1968 *Rybnický potok* ZVMp. 50

1971 *Rybnický potok, Rybnický potok* ZMp. 50

1972 *Rybnický potok* ZMp. 10

1973 *Rybnický potok* ZMp. 25

1976 – 1977 *Rybnický potok* ZMp. 50

1991 *Rybnický potok, Rybnický potok* ZMp. 50

2018 miest. *Rybníček* Pez.

ON.: 1. Rybníček (Pezinok; bývalá huncokárska osada):

1764 – 1787 *Ribniczech* VM. I

1968 *Rybníček* ZVMp. 50

2011 *Rybníček* TAS. 50

2. Rybníček (Pezinok; horáreň):

1945 hájovňa *Rybníček* ŠMp. 75

1952 *Rybníček (hájovňa)* ŠMp. 25

1957 hájovňa *Rybníček* VTMPš. 50

1959 – 1984 *Rybníček* Tmp. MK. 75

1971 hájovňa *Rybníček* ZMp. 50

1972 hájovňa *Rybníček* ZMp. 10

1973 hájovňa *Rybníček* ZMp. 25

1983 *Rybníček* GNOBAv. Pez.

2004 *Rybníček* PTA. 25

2004 – 2007 *Rybníček* Tmp. MK. Ba. 50

2005 *Rybníček (poľovnícka chata)* TAS. 50

2007 *Rybníček (poľovnícka chata)* TAS. 50

2011 *Rybníček* TAS. 50

2018 miest. *Rybníček* Pez.

VN.: → Rybníček (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: Názov *Rybnický potok* vznikol z ON. *Rybníček* (< demin. apel. *rybníček* < apel. *rybník* < slovan. apel. *ryba*; porov. Machek, 2010, s. 526), apel. *potok* a motivovala ho skutočnosť, že tečie okolo osady (na mieste zaniknutej huncokárskej osady z 18. – 20. stor.) alebo horárne Rybníček.

S

S VII → Gabčíkovo-Topoľníky

*Salibský Dunaj → Čierna voda (1), Stará Čierna voda

Sap-Medvedov 2,7 km; kanál začínajúci sa na JV okraji obce Sap, smeruje na JV a potom na SV; V od obce Medvedov sa spája s kanálom Medvedov-Vrbina; varianty: Medvedovský kanál, Palkovičovo-Medvedov, *Medvedov-Sap; ON. 1. Sap (predtým Palkovičovo), 2. Medvedov.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Medveszap* ZMp. 50

1984 *Medvedovský kanál* ZMp. 50

1986 *Palkovičovo-Medvedov* ZMp. 50

1992 *Sap-Medvedov* (*Palkovičovo-Medvedov*) GNDS. Med., Sap

1993 *Sap-Medvedov* ZMp. 10

1994 *Sap-Medvedov* ZMp. 25

1999 *Sap-Medvedov* TMP. 154

2000 *Sap-Medvedov* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Sap-Medvedov* TAS.

2006 *Sap-Medvedov* VMp. 50

2008 *Sap-Medvedov* ZMp. 50

ON.: 1. Sap (predtým Palkovičovo):
→ Chotárny kanál

2. Medvedov: → Klúčovec-Medvedov

Etym.: Názvy *Sap-Medvedov* a *Medvedov-Sap (maď. *Medveszap*) vznikli podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Sap* (→ Medvedov-Vrbina) a *Medvedov* (→ Klúčovec-Medvedov) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Sap a končiaci sa pri obci Medvedov (porov. kanál → Medvedov-Sap). Starší názov *Palkovičovo-Medvedov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Palkovičovo* (starší názov obce Sap) a *Medvedov* a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Palkovičovo (dnes Sap) a končiaci sa pri obci Medvedov. Názov *Medvedovský kanál* < ON. *Medvedov* (→ vyššie), apel. *kanál*.

Sapský kanál kanál pri obci Sap (predtým Palkovičovo).

VMp. 50: 45-33

VN.: 1992 *Sapský kanál* (*Palkovičovský kanál*) GNDS. Ňár., Sap

ON.: Sap (predtým Palkovičovo):
→ Chotárny kanál, Medvedov-Vrbina

Etym.: Názov *Sapský kanál* vznikol z ON. *Sap*, apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastrálnom území obce Sap (→ Medvedov-Vrbina). S tou istou motiváciou vznikol aj starší názov *Palkovičovský kanál* – vznikol z ON. *Palkovičovo* (dnes Sap), apel. *kanál*.

Sárosági → Blatné

***Saský** (maď. Szászelő) → Predný kanál

Saulak → Blatina

+ ***Sebeőrem** zaniknuté rameno pri obci Jelka (Šmil., 1932, s. 296).

VMp. 50: [45-13]; Šmil. 126

1300 *Sebeureme, Sebeenrewe* Šmil. Nr. 126

Etym.: Názov *Sebeőrem vykladá V. Šmilauer (1932, s. 296, 489) z dajakého kresťanského OM. (neuvádza, ktorého), možno vznikol z OM. *Sebes* (Še-beš), maď. apel. *őrem, őrem* – toňa.

Sebeskövető → Bystrý potok

Sebrecký potok → Holombecká dolina

Sedláčkov jarok p. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 2,4 km; pramení na JV svahu kopca Čmeľok (709 m n. m.) vo výške asi 535 m n. m. v k. ú. Pezi-

nok, v pramennej oblasti tečie J smerom (druhé rameno V), potom po sútok s p. prítokom z kopca Baba JV, odtiaľ J až po ústie v S časti lokality Nad vápenkou; TN. Sedláčkov jarok.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1957 *Sedláčkov jarok* VTMPš. 50

1968 *Sedláčkov jarok* ZVMp. 50

1976 *Sedláčkov jarok* ZMp. 50

1984 *Sedláčkov jarok* VMp. 50

1984 *Sedláčkov jarok* TMp. MK. 75

1985 *Sedláčkov jarok* ZMp. 50

1990 *Sedláčkov jarok* VMp. 25

1991 *Sedláčkov jarok* VMp. 50

1996 – 2007 *Sedláčkov jarok* TMp. MK. Ba. 50

2004 *Sedláčkov jarok* PTA. 25

2005 *Sedláčkov jarok* TAS. 50

2007 *Sedláčkov jarok* TAS. 50

2008 *Sedláčkov jarok* ZMp. 50

2011 *Sedláčkov jarok* TAS. 50

TN.: 2004 *Sedláčkov jarok* TMp. MK. Ba. 50

2010 *Sedláčkov jarok* ZBGIS

2011 *Sedláčkov jarok* TAS. 50

Etym.: Názov *Sedláčkov jarok* vznikol z poses. tvaru OM. *Sedláček* (azda majiteľ pozemku), apel. *jarok*; VN. > TN.

Senecký kanál → Boldog-Sládkovičovo

Senecký potok občasný tok za obcou Reca smerom na JV k železničnej trati; v súčasnosti tu je mokraď a koryto zarastá trstinou; v minulosti bolo plánované zavezenie koryta a jeho meliorizácia; ústie toku bez zistenia; ON. Senec, TN.: Pri seneckom potoku.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

VN.: 2004 *Senecký potok* Fed., 26

ON.: Senec (→ VN. Boldog-Sládkovičovo)

TN.: 2017 miest. *Pri seneckom potoku* KJÚLŠ (hon)

Etym.: Názov *Senecký potok* vznikol z ON. *Senec* (→ VN. Boldog-Sládkovičovo), apel. *potok* a motivovala ho skutočnosť, že leží pri kat. hranici s mestom Senec.

Sifak → Stoličný potok

Sikasi → Sviný kanál

Silárdsy potok občasný vodný tok, ktorý nemal stále koryto a vznikol len v období zrážok; vylieval sa do priľahlého chotára (Hrdlovičová, 2016a, s. 7); ON.: Silárd.

VMp. 50: 35-33 (nepomenovaný)

VN.: 2016 *Silárdský potok* Hrdl., a

ON.: 1875 – 1884 *Szilárd* VM. III (majer; dnes Farma Vištuk)

1895 *Szilárd major* KMp. Viš.

1955 *Silárd* ŠMOS

1992 *Silárd* ZMp.10

1986 – 2008 *Silárd* ZMp. 50

2016 miest. *Silárd* Mar., 7

Etym.: Názov *Silárdsy potok* vznikol z OM. *Silárd* (< maď. *Szilárd*; majiteľ majera), apel. *potok*.

Siláš 1,4 km; kanál spájajúci sa sprava s Komárňanským kanálom V od obce Okoč a JZ od osady Maderét; ON. Bres-tovec (predtým Szilas).

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Szilás* ZMp. 50

1979 *Siláš* (*Szilás*) (ľavostranný prítok Komárňanského kanála) GN. 10

1982 *Siláš* VMp. 50
1984 *Siláš* ZMp. 10
1991 *Siláš* GNKo. Bres.
1993 *Siláš* ZMp. 10
1994 *Siláš* ZMp. 25
2000 *Siláš* ZMp. 50; VMp. 50
2006 *Siláš* VMp. 50
ON.: Brestovec (predtým Szilas): → Brestov
Etym.: Názov *Siláš* (správne *Silaš*) vznikol úpravou staršieho maď. názvu *Szilás*, ktorý vznikol podľa staršieho ON. *Szilás* (dnes Brestovec; → Brestov); pomenúva kanál v blízkosti obce Brestov, po maď. Szilas. Názov by mal byť správne uvedený v podobe *Silaš* < maď. ON. *Szilás* < maď. adj. *szilas* < apel. *szilfa* – brest; Kiss, II, s. 581.

Sisak (Sisek) → Stoličný potok

***Sklenárka** (Glasswiesen Bach) → Lúčanica

***Sladká Čierna voda** → Čierna voda (1)

Slováčekov → Slováčkov kanál

Slováčekov kanál 1,8 km; zregulovaný kanál začínajúci sa v lokalite Za Batovým na Z okraji obce Slovenský Grob, smeruje na J až JZ, s Čiernou vodou sa spája v lokalite Čiernovodská, na V od NPR Šúr. Podľa Mikovíniho AGMp. (1700 – 1705) pôvodne smeroval cez Slovenský a Chorvátsky Grob ako nezregulovaný tok a do Čiernej vody sa vlieval až Z od Bernolákova; podľa VM. I je kanál situovaný v pôvodnom kory-

te → Mahulianky; varianty: Slováčekov, *Starý potok (7); TN. Za Batovým. VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Slováčekov kanál* VMH.

1967 *Slováčekov* ZVMp. 50

1971 *Slováčekov kanál* ZMp. 50

1971 *Slováčekov* ZMp. 50

1984 *Slováčekov kanál* VMp. 50

1984 *Slováčekov kanál* ZMp. 50

1984 *Slováčekov kanál* Tmp. MK. 75

1987 *Slováčekov kanál* ZMp. 25

1988 *Slováčekov kanál* ZMp. 10

1989 *Slováčekov kanál* ZMp. 50

1991 *Slováčekov kanál* ZMp. 25

1991 *Slováčekov kanál* VMp. 50

1991 *Slováčekov kanál* ZMp. 50

1992 *Slováčekov kanál* THMp.

2003 *Slováčekov kanál* VMp. 50

2008 *Slováčekov kanál* ZMp. 50

2010 *Slováčekov kanál* ZBGIS

2011 *Slováčekov kanál* TAS. 50

2014 náreč. *Slováčkóf kanál* SG.

TN.: 1857 *Pri sztarem potoku Za batovim* (Slovenský Grob; pole) NKKMp. SG.

1895 *Za batovim pri starem potoku* KMp. SG.

1956 *Za Batovým pri Starom potoku* KMp. odt. SG.

1966 – 1994 *Za Batovým pri Starom potoku* MEN

1971 *Za Batovým pri Starom potoku* ŠMO. 5

1983 *Za Batovým (Za batovým)* GNO-BAV. SG.

2010 *Za Batovým* ZBGIS

Etym.: Názov *Slováčekov kanál* vznikol z poses. tvaru OM. *Slováček* (< etnonymum *Slovák*, demin. *Slováček*; predseda bývalého JRD v obci Slovenský Grob,

ktorý sa pričínil o vybudovanie sietí odvodňovacích kanálov), apel. *kanál*. Pôdoby *Slováčekov* a *Slováčekov kanál* nie sú spisovné.

Názov **Starý potok* vznikol z adj. *starý* (označujúce pôvodné, dnes už sčasti vyschnuté a nezregulované koryto), apel. *potok* a motivovala ho pôvodnosť toku.

Slovnaft → Kanál Slovnaftu

† ***Smradlavé rameno** (1) zaniknuté močaristé koryto SZ od mesta Veľký Meder; na jeho mieste bola vybudovaná S časť kanála, spájajúceho Chotárny kanál s kanálom Veľký Meder-Holiare.

VMp. 50: [45-32]

1889 *Büdös ér* KMp. VMed.

Etym.: Názov **Smradlavé rameno* vznikol z maď. adj. *büdös* – smradlavý, páchnuci, apel. *ér* – rameno rieky, jarok) a motivoval ho zápach šíriaci sa zo stojatej, zahŕňajúcej vody (→ porov. vyššie).

Smradlavé rameno → Smradlavý kanál (2)

† **Smradlavka** sčasti zaniknuté rameno staršieho ramena Vaskapu, ktoré sa sprava odpájalo od Malého Dunaja v lokalite Piesky v katastri Vrakune (časť mesta Bratislava) a za ňou sa s ním sprava opäť spájalo.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

1973 *Smradlavka* ŠMpO. 5

Názov *Smradlavka* motivoval zápach vodného toku (< adj. *smradlavý* < subst. *smrad* < verb. *smrdieť*, stsl. **smrǫděti*, *smradb*, Machek, 562; sufix *-ka*); azda podľa zahŕňajúcej vody ramena.

*Smradlavý Han (Büdös Han) → Smradlavý kanál (1)

*Smradlavý jarok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,5 km; pramení v J časti lokality Panská hora vo výške 500 m n. m. v bažinatej oblasti v k. ú. Modra, tečie JV, neskôr J smerom, ústí vo výške 456 m n. m. na Z okraji chatovej osady Piesok.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Der stinkende Graben* NKKMp. Mod.

1894 *Büdös árok* KMp. Mod.

Etym.: Názov **Smradlavý jarok* vznikol z adj. *smradlavý*, páchnuci, zapáchajúci – nem. *stinkende*, maď. *büdös*; apel. *jarok* (nem. *r Graben*, maď. *árok*) a motivoval ho charakter (zápach) vody.

Smradlavý kanál (1) 1,7 km; kanál vybudovaný na mieste → † **Smradlavého močiara* S od obce Okoč, smeruje na J až JZ a zľava sa spája s Komárňanským kanálom; variant: **Smradlavý Han*; TN. 1. Smradlavý Han, 2. Smradlavec, VN. † **Smradlavý močiar*.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1889 *Büdös Han* (zanikajúci močiar) KMp. Okoč

1971 *Büdöshan* ZMp. 50

1979 *Smradlavý kanál* (*Büdöshan*) GN.

10 1982 *Smradlavý kanál* VMp. 50

1985 *Smradlavý kanál* ZMp. 50

1992 *Smradlavý kanál* GNDS. Okoč

1994 – 95 *Smradlavý kanál* ZMp. 25

2000 *Smradlavý kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Smradlavý kanál* VMp. 50

2008 *Smradlavý kanál* ZMp. 50

TN.: 1. 1955 – 61 *Büdös Han* (zvyšky močiara, pole) TM. 5

1957 – 71 *Smradlavý Han* (*Büdös Han*) TM. 10

1992 *Smradlavý Han* (pole) GNDS. Okoč

1995 *Smradlavý Han* ZMp. 25

2. 1957 – 71 *Smradlavce* TM. 10

1992 *Smradlavec* (pole, les) GNDS. Okoč

VN.: → † *Smradlavý močiar (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: *Názov Smradlavý kanál* vznikol prekladom názvu staršieho močiara *Büdös Han* (< maď. adj. *büdös* – smradlavý, páchnuci, apel. *han* – bahno, močiar), na mieste ktorého bol kanál vybudovaný; motivoval ho zápach stojatej, zahnívajúcej vody (→ † *Smradlavý močiar (kapitola *Názvy vodných plôch...*); VN. > TN.

Smradlavý kanál (2) pôvodne močiar (predtým azda lavostranné rameno Dunaja) medzi obcami Sap a Baloň; začína sa na JV okraji obce Sap, smeruje na SV a Z od obce Baloň sa spája s kanálom Ňárad-Vrbina; variant: *Smradlavé rameno*; TN. *Smradlavé rameno*.

Vmp. 50: 45-33

VN.: 1889 *Büdös ág* KMp. Ňár.

1975 *Smradlavé rameno* ZMp. 10

1993 *Smradlavý kanál* ZMp. 25

2000 *Smradlavý kanál* Vmp. 50

TN.: 1975 *Smradlavé rameno* ZMp. 10

1992 *Smradlavé rameno* GNDS. Ňár.

1993 *Smradlavé rameno* ZMp. 25

Etym.: *Názvy Smradlavý kanál* a *Smradlavé rameno* vznikli úpravou staršieho maď. názvu zaniknutého močiara *Büdös*

ág (< maď. adj. *büdös* – smradlavý, páchnuci, apel. *ág* – rameno), na mieste ktorého bol kanál vybudovaný. *Názov* motivoval zápach šíriaci sa zo stojatej, zahnívajúcej vody (→ porov. *Smradlavý kanál* (1); VN. > TN.

+ ***Smradlavý kanál** (3) zaniknuté lavostranné vnútorné rameno Dunaja medzi starým korytom Dunaja a *Mŕtvym ramenom Dunaja (1) J od obce Gabčíkovo; variant: *Mŕtvy Dunaj pri Veľkom lese; TN. *Veľký les*.

Vmp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Nagyerdei holt Duna* KMp. Gab.

1893 *Büdös csatorna* KMp. Gab.

TN.: → *Veľký les* (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: *Názov Büdös csatorna* interpretujeme v podobe *Smradlavý kanál (→ porov. vyššie). Starší maď. názov *Nagyerdei holt Duna* interpretujeme v podobe *Mŕtvy Dunaj pri Veľkom lese < TN. *Veľký les* (maď. *Nagy erdő*), adj. *mŕtvy* (maď. *holt*), VN. *Dunaj* (*Duna*).

Sokolský-Béle → Sokolský kanál

Sokolský kanál 2,8 km; kanál odpájajúci sa od kanála Čeček Z od obce Okoč, smeruje na SV a s Komárňanským kanálom sa spája sprava na S okraji obce Opatovský Sokolec; varianty: *Veszsző Rév*, *Belá-Opatovský Sokolec*, *Sokolský-Béle*; ON. 1. *Opatovský Sokolec*, 2. *Jánošíkovo* na *Ostrove* (predtým *Belá*). Vmp. 50: 45-32

VN.: 1837-40 *Veszsző Rév* VM. II

1884 *Veszsző Rév* VM. III

1898 *Vessző-rév* MTT. 75
 1971 *Sokolský-Bélla, Bélla-Opatovský Sokolec* ZMp. 50
 1978 *Belá-Opatovský Sokolec* ZMp. 50
 1979 *Sokolský kanál (Bélla-Opatovský Sokolec)* GN. 10
 1982 *Sokolský kanál* VMp. 50
 1984 *Sokolský kanál* ZMp. 10
 1985 *Sokolský kanál* ZMp. 50
 1992 *Sokolský kanál* GNDS. Okoč
 1993 *Sokolský kanál* ZMp. 10
 1995 *Sokolský kanál* ZMp. 25
 1999 *Sokolský kanál* TMp. 154
 2000 *Sokolský kanál* ZMp. 50; VMp. 50
 2005 *Sokolský kanál* TAS.
 2006 *Sokolský kanál* VMp. 50
 2008 *Sokolský kanál* ZMp. 50
 ON.: 1. Opatovský Sokolec: → Komárňanský kanál
 2. Jánošíkovo na Ostrove (predtým Belá) → Belský kanál
 Etym.: Názov *Sokolský kanál* vznikol z ON. [Opatovský] *Sokolec* (azda < *sokol*; Stanislav, 2004, s. 394), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa pri obci Opatovský Sokolec. Názvy *Belá-Opatovský Sokolec*, *Sokolský-Bélla* vznikli podľa smerovania kanála z ON. *Belá* (maď. *Bélla*; Jánošíkovo na Ostrove; → Belský kanál) a [Opatovský] Sokolec. Názov *Vessző* (*Vessző*) vznikol z maď. OM. *Vessző* alebo apel. *vessző* – prút, prútie, *rév* – prievoz).

Solcársky jarok → Solcársky potok

Solcársky potok Ľ. Trniansky (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,8 km (pôvodne tiekol z lokality Solcáre a bol dlhý viac ako 2,2 km); pramení

na okraji lokality Solcáre Z od Modry vo výške asi 170 m n. m., tečie JV smerom cez lokalitu Bolešky, ústi v lokalite Malý Šúr; variant: Solcársky jarok, Solcársky potôčik; TN. 1. Solcáre; 2. Solcárska dolina; 3. Solcárska lúka.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
 VN.: 2006 *Solcársky potôčik* Voda, 573
 2012 náreč. *Solcárski potôčik (járek)*, *Solcárski potok* Mod.
 TN.: 1. 1850 – 1920 *Salcer, Solc* (Solisko; Modra; les) Voda a., 18
 1875 – 1884 *Salzberg* VM. III
 1894 *Szolczár erdő* KMP. Mod.
 1923 *Solcár* VTmp. 25
 1955 *Solcár* ŠMO. 5
 1961 *Salzer, Solcár, Slaniská Lehot.*, 176
 1966 *Solisko* MEN
 1968 *Solisko* VTmp. 10
 1974 – 2006 *Solcar* ZMp. 10
 1974 – 2006 *Solisko* ZMp. 10
 1999 *Solcare, Solisko* PMp. 10
 1982 miest. *Solcáre* Mod., Kraic, 5
 1983 *Solcáre* GNOBAv. Mod.
 1990 *Solcáre* THMp.
 2012 *Solcáre* TAS. 50
 2012 náreč. *Solcáre, Solcár* Mod.
 2. 2006 miest. *Solcárska dolina* (Modra; odvodňovacia dolina v lese; spolu so Štampoškou a dolinou Modranského potoka odvodňovali vinohrady) Mod.; Voda, 578
 2012 náreč. *Solcárska dolina* Mod.
 3. 2012 náreč. *Solcárska lúka* (Modra; trávnatá plocha) Mod.

Etym.: Názov *Solcársky potok* vznikol z TN. *Solcáre* (< nem. apel. *Salzer* < nem. *die Sulz*; sloven. močaristé územie, slanisko), apel. *potok* a označuje močaristú dolinu a priliehajúce pozem-

ky s kyslou pôdou (porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 578). P. Šulla (1945, s. 48) navrhol adaptovať TN. v podobách Slatiny, Mokrade.

Názov *Solcársky potôčik* vznikol z TN. *Solcáre* (→ vyššie), demin. apel. *potôčik*. Lit.: D. Lehotská, 1961, s. 176; P. Šulla, 1945, s. 48.

Solcársky potôčik → Solcársky potok

Soliarske rameno → *Solnoostrovské rameno

***Solnoostrovské rameno** 5 km dlhé (sčasti vyschnuté) ľavostranné rameno Klátovského ramena Z od obce Horné Mýto; variant: *Solný ostrov, Soliarske rameno; ON. 1. Solný ostrov, 2. Soliari, 3. † Solnoostrovský majer; TN. 1. Horný ostrov (predtým Slaný ostrov). VMp. 50: 45-31 (čistočne zaniknutý) VN.: 1893 *Sóssziget ér* KMp. HMýto miest. (vyschnuté) *Soliarske rameno* Ohr.

ON.: 1. Solný ostrov (samota; Horné Mýto):

1869 *Sós Sziget* PM.

1884 *Sós Sziget M. H.* VM. III

1992 *Solný ostrov* GNDS. HMýto

2. Soliari (samota; Ohrady):

1952 – 57 *Soliary* TM. 25

1957 – 71 *Soláry* TM. 10

1971 *Solivary* ZMp. 50

1981 *Soliari (Soliary)* GN. 11

1986 *Soliari* ZMp. 50

1992 *Soliari* GNDS. Ohr.; ZMp. 25

2008 *Soliari* ZMp. 50

3. † Solnoostrovský majer (zaniknutá samota; Ohrady)

1893 *Sósszigeti major* KMp. Ohr.

1898 *Sósszigeti mjr.* MTT. 75

1952 – 57 *Solnoostrovský mjr.* TM. 25

1957 – 71 *Solnoostrovský mjr.* TM. 10

1971 *Solnoostrovský mjr.* ZMp. 50

1981 *Solnoostrovský majer* GN. 11

1982 *Solnoostrovský majer* VMp. 50

1986 *Solnoostrovský mjr.* ZMp. 50

1992 (*Solnoostrovský majer*) (už ako zaniknutá samota) GNDS. Ohr.; ZMp. 25 TN.: 1837 – 40 *Sós sziget* VM. II

1884 *Sós sziget W.[ald]* VM. III

1893 *Sóssziget* KMp. Ohr.

1952 – 57 *Solný ostrov* TM. 25

1992 *Horný Ostrov (Slaný ostrov)* (pole) GNDS. Ohr.

2005 *Slaný ostrov* PMp. 10

Etym.: Doklad *Sóssziget ér* (sloven. *Slaný ostrov) vznikol podľa názvu samoty *Solný ostrov* (maď. *Sós sziget*), maď. *ér* (= rameno rieky, jarok). Motivácia ON. nie je jasná – azda sa tu vyrábala soľ, prípadne podľa zasolených pôd v dôsledku častého zaplavovania územia. Názov interpretujeme v podobe **Solnoostrovské rameno*. Názov *Soliarske rameno* vznikol z ON. *Soliari* (< apel. *soľ*), apel. rameno a pomenúva riečne rameno nachádzajúce sa pri samote Soliari.

***Solný ostrov** (Sóssziget ér) → *Solnoostrovské rameno

Sölled „E“ → Panský kanál

Sölledti mellékcsatorna → Panský kanál

Sövényhát → † *Labanský jarok

† ***Spálený jarok** zaniknutý pravostranný prítok dnes už nejestvujúceho koryta Blatiny (→ Čierna voda → Malý Dunaj) s predpokladanou dĺžkou asi 0,6 km; pramenil v lokalite Čiernovodské medzi lokalitami Nové lúky a Dolné lúky SV od NPR Šúr v k. ú. Svätý Jur, ústil v lokalite Čiernovodské; TN. 1. Pálfiovské [lúky], 2. Ohnište.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1896 *Brand árok* KMp. Jur

TN.: 1. 1769 *Pálfische Brandt Wisen* (Svätý Jur; lúky) Krieg. b

1769 *Palfische Lißten* Krieg.

2009 *Spálené pálfiovské lúky* Piš.

2010 *Pálfiovské* ZBGIS

2. 1988 *Ohnište* (Svätý Jur; pole) ŠMO. 5

Etym.: Názov + **Spálený jarok* vznikol z nem. apel. *der Brand* (= sloven. požiar, oheň), maď. apel. *árok* (= sloven. jarok) a motivoval ho charakter pozemku pri Šúre, ktorý vzhľadom na rašelinovú pôdu podliehal častým požiarom. Nedá sa úplne vylúčiť, že názov mohol vzniknúť aj z TN. – lúky vznikli na vyhorených slatiných rašeliniskách.

Stará bažina prítok Kolárskeho potoka v lokalite Slnéčné údolie v k. ú. Pezinok.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1982 *Stará bažina* DubŽud., 68

Etym.: Názov *Stará bažina* vznikol z adj. *starý* (< psl. adj. **staro*), apel. *bažina* (< apel. *barina* < psl. **bara*; podmochená blatistá pôda), motivoval ho charakter dna.

Stará Blatina → Blatina

Stará Částa 5 km; dnes kanál odpája-

júci sa od kanála Kolárovo-Kameničná v lokalite Pri Časte JZ od mesta Kolárovo, smeruje na JV okolo osady Lohót a S od osady Balvany sa spája s nepomenovaným kanálom, odpájajúcim sa od kanála Kolárovo-Kameničná, a ten s riekou Váh (pôvodne sa Stará Částa spájala s Váhom priamo); ešte v 80. rokoch 20. st. mal jej sčasti vyschnutý tok asi 19 km; podľa VM. vznikla ako pravostranné rameno Klátovského kanála (1) a dnes sú zvyšky jej koryta identifikovateľné od osady Asód Z od mesta Kolárovo, jej vyschnuté koryto smeruje na JV okolo samôt Králka, Lohot až po kanál Kolárovo-Kameničná, odkiaľ už tečie vo svojom upravenom historickom koryte; podľa VM. I – III Stará Částa pred vybudovaním ostatných kanálov sa odpájala od Klátovského kanála (1) tesne pred jeho zaústením do Malého Dunaja na okraji obce Topoľníky a smerovala ďalej na JV popri osade Janov majer; neskôr koryto Částy a Starej Částy rozhraničil (rozdelil) novší kanál Kolárovo-Kameničná; varianty: Částa, *Vinohrady-Částá, Viničné-Částá; ON. Částa; TN. 1. Částa, 2. Pri Časte, 3. Vinohrady; VN. Malá Částa.

VMp. 50: 45-32; 41

VN.: 1782 – 84 *Csasta* VM. I

1837 – 40 *Császta Árok*, *Csaszta Graben*, *Öreg Császta B.* VM. III

1884 *Császta patak*, *Császta árok*, *Öreg Császta* VM. III

1889 *Császta ér* KMp. Okoč, Kam.

1889 *Császta* KMp. Sok.

1890 *Császta* KMp. OSok.

1898 *Császta p.[atak]*, *Öreg Császta p.[atak]* MTT. 75

1906 *Császta ér, Szőlős Császta éri csatorna* KMp. Kol.

1920 – 34 *Császta patak* VM. III re

1930 *Stará Částa* GMP.

1938 *Stará Částa* ŠMp. 75

1952 – 57 *Častá* TM. 25

1957 *Stará Častá* GŠ. 50

1957 – 71 *Kanál Častá* TM. 10

1971 *Szőllős-Častá, Stará Častá* ZMp. 50

1977 *Častá* VSO. I, 174

1978 *Viničné-Častá, Stará Častá* ZMp. 50

1979 *Častá (tok), Stará Častá (Szőllős-Častá)* (kanál) GN. 10

1982 *Stará Častá, Častá* VMp. 50

1984 *Stará Častá* ZMp. 50; ZMp. 10

1985 *Stará Částa* ZMp. 50

1991 *Stará Částa* GNKo. Kol., Kom.

1993 *Stará Častá* ZMp. 10

1994 – 95 *Stará Částa* ZMp. 25

1999 *Stará Častá, Častá* Tmp. 154

2000 *Stará Částa* ZMp. 50; VMp. 50

2000 *Stará Částa, Částa* VMp. 50

2004 *Častá* PMp. 10

2005 *Stará Částa, Částa* TAS.

2006 *Stará Částa, Částa* VMp. 50

2008 *Stará Částa* ZMp. 50

ON.: Částa: → Malá Částa

TN.: 1. 1837 – 40 *Öreg Császta Dülö (pole)* VM. II

1984 *Částa* ZMp. 10

1991 *Částa* GNKo. BLúky

1993 *Částa* ZMp. 10

2005 *Částa* TAS.

2. 1837 – 40 *Császta Mellék (pole)* VM. II

1906 *Császtamelléke* KMp. Kol.

1979 *Pri Častej (Pri Časte)* GN. 10

1982 *Pri Častej* VMp. 50

1984 *Pri Časte* ZMp. 10

1992 *Pri Častej* GNDS. Okoč

1994 *Pri Časte* ZMp. 25

3. *Vinohrady* → Čergov-Vinohrady VN.: → Malá Částa

Etym.: Názov *Stará Částa* pomenúva pôvodnú zachovanú časť JV trasy koryta Částy od kanála Kolárovo-Kameničná (< adj. *starý*, maď. *öreg*), VN. *Částa*. Názov *Částa* (vzťahoval sa na hornú a strednú časť pôvodného koryta Částy) podľa J. Stanislava (2004, s. 91) vznikol z niektorého zloženého slovan. OM. s komponentom *Čast-* (< **Čest-* < adj. *čestъ – častý; porov. Hosák – Šrámek, 1970, s. 152). Kvantitu v prvej slabike J. Stanislav vysvetľuje pripodobňovaním tvarov k systému slov ako *búza* a pod. Nedá sa vylúčiť, že názov Částa (pôv. sloven. *Častá) vznikol aj priamo z adj. *častý*, resp. zo spojenia *častá [voda]* – názov by motivovala skutočnosť, že koryto bývalo výraznejšie zavodnené len pri častých povodniach (na Žitnom ostrove bývali zhruba každý druhý rok). Názvy **Vinohrady-Částa (Szőllős-Častá)* a *Viničné-Častá* (správne *Viničné-Částa*) vznikli podľa vymedzenia smeru kanála z TN. *Vinohrady* (maď. *Szőllős* → Čergov-Vinohrady) a ON. alebo VN. *Částa*.

Stará Čierna voda → Malý Dunaj, pôvodne rameno Čiernej vody, v súčasnosti je klasifikované ako samostatný vodný tok, 45,3 km; plocha povodia 332,971 km² (PHPR, 2007, s. 87); tok sa začína pri JV okraji obce Čierna Voda, preteká pri Z okraji obce Vozokany, SZ okraji obce Tomášikovo k obci Kráľov Brod (tu priberá Salibský Dudvák). Potom sa tok stáča na J, tečie cez

Kráľov Brod, vytvárajúc pritom meandre, pokračuje k obciam Trstice a Dolný Chotár (porov. PHPR, 2007, s. 87), kde vytvára jedno meandrujúce rameno. J od obce Dolný Chotár v lokalite Okočský les vteká do Malého Dunaja. Tok bol v minulosti súčasťou Čiernej vody, preto sa na jeho označenie do r. 1992 používal iba názov → Čierna voda (1), resp. rameno Čierna voda; tento názov sa objavuje aj neskôr vo vydaniach turistických atlasov Malých Karpát (1996 – 2007) a ZMp. 10 (1999 – 2007), ZMp. 25 (1993 – 2004); Staršie doklady porov. → Čierna voda; varianty: *Salibský Dunaj; ON. Čierna voda (1, 2); (→ VN. Čierna voda), 2. Dolné Saliby; VN. → Čierna voda.

VMp. 50: 45-14
 VN.: 1764 – 1787 *Schwarze Waßs.[er] die Kleine Donau* VM. I
 1875 – 1884 *Fekete viz (Szeli duna)* VM. III
 1892 *Fekete viz, Fekete víz* KMp. Slád., ČB., Koš., ČV.
 1963 *rameno Čierna voda* ŠMO. 5
 1992 *Stará Čierna voda* VMp. 50
 1992 *Stará Čierna voda* ZMp. 50 (od obce Kráľ. Brod pokračuje ako Čierna voda)
 1993 *Stará Čierna voda* ŠMO. 5
 1993 *rameno Čiernej vody* ŠMO. 5
 1993 *Stará Čierna voda (Čierna voda)* GNOG. ČB., DCH.
 2000 *Stará Čierna voda* ZMp. 50
 2003 *Stará Čierna voda* VMp. 50
 1993 *Stará Čierna voda (Čierna voda)* GNOG. DCH.
 1992 – 2003 *Stará Čierna voda* VMp. 50
 2003 – 2005 *Stará Čierna voda* MEN

2005 – 2007 *Stará Čierna voda* TAS. 50
 2008 *Stará Čierna voda* TASR. 50
 2010 *Stará Čierna voda* ZBGIS
 2011 *Stará Čierna voda, Stará Čierna Voda* TAS. 50
 2014 miest. *Fekete víz* Voz.
 ON.: 1. Čierna Voda (1, 2): → VN. Čierna voda.
 2. Dolné Saliby:
 1158 *Selu* VSO I., 338
 1217 *Zeley* VSO I., 338
 1237 – 1240 *utraque Zeli* CDSI. II., Nr. 31
 1246 *Scely* CDSI. II., Nr. 221
 1271 *Scele* web 2
 1313 *Zeely* RDSL., Nr. 1093
 1355 *Zeley* web 2
 1773 *Also-Szeli, Dolne Saliby* Majt., 69
 1786 *Alscho-Selli, Dolne Saliby* Majt. 69
 1808 *Alsó-Szelly, Dolni Saliby* Majt., 69
 1863 – 1913 *Alsószeli* Majt., 69
 1920 – 1938 *Dolné Saliby, Alsó-Szeli* Majt., 69
 1938 – 1945 *Alsószeli* Majt., 69
 1945 – 1948 *Dolné Saliby, Alsó-Szeli* Majt., 69
 1948 *Dolné Saliby* Majt., 69
 VN.: → VN. Čierna voda

Etym.: Názov *Stará Čierna voda* vznikol z adj. *staryj*; označuje pôvodné, neupravené koryto; VN. → *Čierna voda* a motivovala ho skutočnosť, že tok sa chápал ako súčasť pôvodného koryta Čiernej vody. Na označenie toku sa používa aj technický názov *Rameno Čiernej vody* (maď. podoba *Fekete viz folyó ága*), ktorý vznikol z apel. *rameno*, VN. → *Čierna voda*. Maď. podoba *Fekete viz folyó ága* vznikla z maď. adj. *fekete* (= sloven. čierne), apel. *víz* (= sloven. voda), apel. *fo-*

lyó (= sloven. rieka), apel. ág (= sloven. rameno).

Názov *Salibský Dunaj (maď. *Szeli duna*) vznikol z ON. [*Dolné*] *Saliby* (maď. *Alsó-Szeli*; < adj. *dolný* (= maď. *alsó*), *Saliby* (L. Kiss (1988, s. 90) predpokladá motiváciu vlastnickými vzťahmi z OM. *Szél* < maď. apel. *szél*; sufix *-i* vyjadrujúci vlastnícky vzťah, „Széliho“); VN. *Dunaj* → VN. Biela voda (1) a pomenúva dolnú časť toku Stará Čierna voda, pri ústí do Malého Dunaja. O osadnom názve Saliby a s ním súvisiacom VN. porov. Hladký, 2011, s. 111.

Lit.: Kiss, 1988, s. 90.

Stará Drieňovka p. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj); asi 840 m; pramení vo výške 300 m n. m. v lokalite Tri duby, tečie JV smerom, ústi v lokalite Dieliky vo výške cca 220 m n. m. TN. Bratislavský Drieňovec.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2018 *Stará Drieňovka* web 27

TN.: 2018 *Bratislavský Drieňovec, Pressburger Dirndlberg* web 27 (vrch; 421 m n. m.)

Etym.: Názov *Stará Drieňovka* vznikol z adj. *starý* (označujúci staré koryto toku), TN. *Drieňovka* (→ VN. *Drieňovka*).

***Staré bahno** (Öreg Lapas) → Farské, Milinovice-Vrbina, Milinovický kanál

***Staré horné malé rameno** (Öreg és felső kis ér) → *Staré rameno

***Staré jazero** → Hamský kanál

† ***Staré mlynské rameno** sčasti zaniknuté rameno Malého Dunaja pri mestskej časti Bratislavy Mlynské Nivy; dnes sa časť ramena využíva ako prístav; UO. Mlynské Nivy.

VMp. 50: [44-23; 24; 42] (nepomenovaný)

VN.: 1782 – 84 *Alter Mühl Arm* VM. I

UO.: → *Mlynskonivské dunajské rameno

Etym.: Názov **Staré mlynské rameno* motivovala funkcia ramena v minulosti (nem. *alter* – sloven. *starý*, *r Mühl* – mlyn, mlynský, *r Arm* – rameno), pretože slúžilo na privádzanie vody k mlynom (→ *Mlynskonivské dunajské rameno).

***Staré rameno** (1) 1,7 km zaniknuté pokračovanie kanála → Divina (pôv. ľavostranné rameno Dunaja) medzi osadou Nová Stráž a mestom Komárno (v teréne podnes dobre rozpoznateľné); variant: *Staré horné malé rameno; VN. Divina.

VMp. 50: [45-43] (čiastočne zaniknuté)
VN.: 1884 *Öreg ér* VM. III (aj s dnešným kanálom → Divina)

1888 *Öreg és felső kis ér* KMp. Kom.

VN.: → *Staré rameno: → Divina

Etym.: Názov *Staré rameno motivovala pôvodnosť, neupravenosť koryta (maď. *öreg* – starý, apel. *ér* – rameno). Názov **Staré a horné malé rameno* (maď. *Öreg és felső kis ér*) azda odzrkadľuje skutočnosť, že koryto vzniklo ako rameno Dunaja a S od neho smerovalo ďalej na V ako nevýrazný tok.

***Staré rameno** (Öreg ér; 2) → Divina, Nová Stráž-Divina, *Staré rameno (1)

Staromestský potok → Limbašský potok

Staromlynský potok → Jurský potok, Starý potok (4)

***Starozemský** (Öregföldek) → Starozemský kanál

Starozemský kanál 0,9 km; S od obce Gabčíkovo spája nepomenovaný kanál s Akovským kanálom; variant: *Starozemský.

VMp. 50: 45-31

1971 *Öregföldek* ZMp. 50

1979 *Starozemský kanál (Öregföldek)* GN. 10

1983 *Starozemský kanál* VMp. 50

1985 *Starozemský kanál* ZMp. 50

1992 *Starozemský kanál* GNDS. Gab., Vrak.; VMp. 50; ZMp. 10

1994 *Starozemský kanál* ZMp. 25

2000 *Starozemský kanál* ZMp. 50

2003 *Starozemský kanál* VMp. 50

2006 *Starozemský kanál* VMp. 50

2008 *Starozemský kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Starozemský kanál* vznikol prekladom staršieho maď. názvu *Öregföldek* (*Starozemský; < maď. adj. *öreg* – starý, *föld* – zem), ten vari z TN. *Öreg föld*, t. j. *Stará zem (v excerpovanom materiáli nie je doložený).

***Starý Dunaj** (1) spoľahlivo neidentifikované ľavostranné alebo pravostranné rameno Dunaja JV od Bratislavy; P. Pišút (2006) ho spolu s ramenom Pranduna identifikoval ako dlhšie rameno Dunaja medzi Hamuliakovom a Šamorínom a možno ho pravdepodobne

stotožniť so súčasným Mošonským ramenom Dunaja (porov. Ortway, 1882, s. 141); VN. Dunaj.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1237 *Korousduna* Ortway, 1882, s. 141

1238 *Korousduna* Šmil., 1932, s. 292; Pišút, 2006

VN.: → Dunaj (1)

Etym.: Názov *Starý Dunaj (*Koros Duna) motivovala pôvodnosť koryta Dunaja (< z maď. *koros* – starý, starší a VN. *Dunaj*; ÚMSS., 296; MSS., 257).

Lit.: Ortway, 1882, s. 141; Pišút, 2006.

***Starý Dunaj** (2) → Biskupické rameno

***Starý Dunaj** (3) → Kalinkovské rameno

***Starý Dunaj** (4) → Kľúčovské rameno

***Starý Dunaj** (5) → Malý Dunaj (1)

***Starý Enčer** (Öreg Encs ére) → Komárňanský kanál

Starý hlavný kanál → Starý Klátovský kanál

Starý kanál → Starý Klátovský kanál

Starý Klátovský kanál 19 km; začína sa pri lokalite Bánovská dolina SV od obce Lehnice, smeruje na JV, stáča sa na SV a na Z okraji obce Dunajský Klátov sa sprava spája s Klátovským kanálom; varianty: Klátovský kanál, *Blatná lúka, Starý kanál, Starý hlavný kanál, *Veľké rameno; ON. 1. Dunajský Klátov, 2. Blahová (maď. Sárrét), 3. † Sárrét; VN. 1.

Klátovské rameno, 2. Klátovský kanál.
VMp. 50: 45-13; 14
VN.: 1893 Nagy ér KMp. MBlah.
1970 *Starý hlavný kanál (Sarrét)* VVMp. 50
1971 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
1976 *Starý hlavný kanál* ZMp. 10
1976 *Starý kanál* ZMp. 10
1979 *Starý Klátovský kanál (Starý hlavný kanál, Sárret)* GN. 10
1982 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
1983 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
1985 *Starý kanál* ZMp. 10
1985 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 10
1987 *Starý hlavný kanál* ZMp. 10
1989 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 10
1990 *Klátovský kanál* ZMp. 10
1990 *Starý kanál* ZMp. 10
1990 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 10
1992 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
1992 *Starý Klátovský kanál (Starý hlavný kanál, Starý kanál)* GNDS. DKlát., DS., MDvor., VDvor.
1993 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 25
1995 *Starý Klátovský kanál* Tmp. 50 (Gab.)
1995 *Starý Klátovský kanál* Tmp. 143
1999 *Starý Klátovský kanál* Tmp. 143, 153
1999 *Starý Klátovský kanál* Tmp. 50 (Gab.)
2000 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 50
2003 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
2005 *Starý Klátovský kanál* TAS.
2006 *Starý Klátovský kanál* VMp. 50
2006 *Starý Klátovský kanál* TAS.
2008 *Starý Klátovský kanál* TASR. 50
2008 *Starý Klátovský kanál* ZMp. 50
ON.: 1. → Klátovské rameno
2., 3. → Klátovský kanál (1)

VN.: 1. → Klátovské rameno
2. → Klátovský kanál (1)
Etym.: Názov *Starý Klátovský kanál* motivovala pôvodnosť koryta kanála a jeho lokalizácia a vznikol z ON. [*Dunajský*] *Klátov* (→ VN. Klátovské rameno); sufix *-ský*, adj. *starý*, apel. *kanál*. Názvy *Starý kanál*, *Starý hlavný kanál* motivovala pôvodnosť koryta (adj. *starý*, *hlavný*, apel. *kanál*, maď. *ér* – rameno). Názvy **Blatná lúka* a *Klátovský kanál* → VN. *Klátovský kanál* (1). Názov **Veľké rameno* motivovala šírka pôv. ramena Malého Dunaja (maď. *nagy* – veľký, *ér* – rameno).

Starý → Starý potok (1)

*Starý jarok → Starý potok (2)

Starý potok (1) I. Boldog-Sládkovičovo (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 3,9 km; pramení na poliach J od obce Veľký Grob v lokalite Prvá reforma, tečie JV smerom, v lokalite Rákoš sa stáča viac na SV (dnes sa tu odpája kanál Kyškyn) a končí sa v lokalite Nový pasienok, kde ústi do kanála Boldog-Sládkovičovo.

J. Démuth (2006, s. 67) chybné uvádza, že kanál vznikol v „starom ramene Zichyho potoka“. Zičiho potok vznikol v pôvodnom koryte Starého potoka (dnes Reca-Úľany); varianty: Starý potok, Suchý potok, Suchý, Suchý kanál; ON. 1. Reca; 2. Pusté Úľany; TN. 1. Želiarske v Zákutí medzi cestou a Starým potokom, 2. Želiarske v Zákutí medzi Starým potokom a Kardinálskou cestou, 3. Medzi brodom a Starým potokom, 4. Pri Suchom potoku.

- VMp. 50: 45-11
- VN.: 1875 – 1884 *Ó potok* VM. III
- 1892 *Ó patak* KMp. PÚ.
- 1892 *Ó patak (Starý potok)* Dém., 66
- 1936 *Ó potok* ŠMp. 25
- 1949 *Suchý potok* KMp. odt. Snc.
- 1956 *Starý potok* VTMP. 25
- 1957 *Starý potok* VTMPš. 50 (vztahuje sa aj na → Kyškyn)
- 1959 *Starý potok* Tmp. MK. 75
- 1965 *Suchý potok* Voj. Mp. 10
- 1969 *Starý potok* VMp. 50
- 1970 *Starý potok* VMp. 50
- 1971 *Starý potok* ZMp. 50
- 1972 *Suchý potok* ZMp. 10
- 1975 *Starý potok* ZMp. 10
- 1975 *Starý potok* ZMp. 50
- 1979 *Starý potok* GNZMp. 50, 96
- 1980 *Suchý kanál ŠMO. 5* (vztahuje sa aj na → Kyškyn)
- 1986 *Starý potok* ZMp. 50
- 1991 *Starý potok* ZMp. 50
- 1992 *Starý potok* ZMp. 10
- 1992 *Reca – Ťlany* VMp. 50
- 1993 *Starý potok (Suchý potok)* GNOG. VG.
- 1994 *Starý potok* ZMp. 25
- 2000 *Reca – Ťlany* ZMp. 50
- 2003 *Reca – Ťlany* VMp. 50
- 2006 *Starý potok* Dém., 23
- 2006 *Starý potok* TOOZ. VG., 13
- 2008 *Reca – Ťlany* ZMp. 50
- 2010 *Reca – Ťlany* ZBGIS
- 2012 *Starý potok* TAS. 50
- ON.: 1. *Reca*:
- 1245 *Milenta* web1
- 1256 *Rethe* VSO II., 482
- 1309 *Rethe* RDSL, Nr. 637
- 1310 *Rethe* RDSL, Nr. 801
- 1335 *Reth* Fek., 147
- 1368 *Tera Rethe* web1
- 1667 *Reden* web1
- 1773 *Réthe, Rethe* Majt., 248
- 1786 *Réthe* Majt., 248
- 1808 *Reca* VSO II., 482
- 1808 *Rethe* web1
- 1808 *Réte, Rete, Reca* Majt., 248
- 1863 – 1913 *Réte* Majt., 248
- 1938 – 1945 *Réte* Majt., 248
- 1920 – 1938 *Réca* Majt., 248
- 1945 – 1948 *Réca, Réte* Majt., 248
- 1948 *Reca* Majt., 248
- 1977 *Réte* VSO II., 482
2. *Pusté Ťlany*:
- 1221 *villa Fudemus* CDSL. I, Nr. 263
- 1301 *Fydimis* RDSL, Nr. 15
- 1335 *Fedemes* Fek., 317
- 1439 *Nemethfedemes* VSO II., 467
- 1439 *Ofedemes a. n. Nemethfedemes* VSO II., 467
15. stor. *Némethfödemes* Dém., 63
- 1520 *Óffödemes (Pusztafödemes)* Dém., 63
- 1715 *Pusta-Födemes* Dém., 63
- 1773 *Pusztá-Födemes* Majt., 243
- 1786 *Pusztá-Födimesch* Majt., 243
- 1808 *Pusztá-Födemes, Pusta Fedýmeš* Majt., 243
- 1863 – 1913 *Pusztafödemes* Majt., 243
- 1920 – 1948 *Pustý Fedýmeš* Majt., 243
- 1948 *Pusté Ťlany* Majt., 243
- 1977 *Pusztafödemes* VSO II., 467
- TN. 1. 1892 *Szuglabeli és zsellérföldek út és ó-patak közt/Zéliarske v Zákuťi medzi cestou a Starým potokom (Pusté Ťlany; v minulosti lúky; trávnatá plocha)* Dém., 66
- 1955 *Želiarske zeme ŠMO. 5*
2. 1892 *Szuglabeli és zsellérföldek ó-patak közt és kardinalisi út közt/Žéliarske v Zákuťi medzi Starým potokom a Kardinál-*

skou cestou (Pusté Úľany; hon) Dém., 66
3. 1998 *Medzi brodom a starým potokom*
(Pusté Úľany; pole, jazero, rašelinisko)
MEN

2004 *Medzi brodom a Starým potokom*
MEN

4. → VN. Kyškyn.

Etym.: Vznik názvu *Starý potok* motivoval charakter (pôvodnosť) koryta a vznikol z adj. *starý*, apel. *potok*. Rovnakú motiváciu má univerbizovaný variant *Starý* [potok].

Názov *Reca-Úľany* vznikol z ON. *Reca* (< maď. *Réte*; < maď. apel. *rét* (= sloven. lúka), sufix *-e* (vyjadrujúci vlastníctvo, vzťah k niekomu, niečomu; porov. Kiss, 1988, s. 411), ON. *Pusté Úľany* (< adj. *pustý*; > maď. *puszta*; sloven. *pustý*, prázdny, opustený), apel. *úl'* (< psl. apel. **ul* < **ide. aul* – jama, priehľbeň, dolina, neskôr vo význame „pribytok včiel“; porov. Ondruš, 2004, s. 207). Čiastočne preložená podoba osadného maď. názvu *Pustý Fedýmeš* vznikla zo sloven. adj. *pustý* a staromaď. apel. *fö-dém* (= sloven. *úl'*) a pomenúvala osadu kráľovských včelárov (Démuth, 2006, s. 62). R. Krajčovič (2005, s. 162) hovorí o „usadlosti pri krytých, zastrešených včelínach, ktorým sa jej obyvatelia venovali“. Nemecký variant *Némethfedemes* súvisí s dosídlením nemeckého obyvateľstva na konci 14. a začiatkom 15. stor. (viac o problematike dosídlenia v lokalite Marek, 2006, s. 77); maď. adj. *németh* (= sloven. nemecký), ON. *Fedemes*; názov sa v živej reči nepoužíva. Názov *Suchý potok* vznikol z adj. *suchý* (< psl. **suchъ*; so slabým alebo len občasným prietokom vody), apel. *potok*

a motivoval ho slabý, resp. žiadny prietok v koryte.

Rovnakú motiváciu majú aj názvy *Suchý*, *Suchý kanál*. S názvom *Suchý potok* súvisí povest' o dcére grófa Esterháziho, ktorá sa v potoku utopila, a preto ho gróf dal vysušiť.

Lit.: A. Démuth, 2006, s. 67; L. Kiss, 1988, s. 411; R. Krajčovič, 2006, s. 162; Š. Ondruš, 2004, s. 207.

Pozn.: Webová stránka obce uvádza pôvodný osadný názov Milenta (porov. web 1), v stredovekých listinách RDSL sa však terra Milente a terra Rethé spomínajú samostatne. Išlo asi o dve susediace osady. Názov Milenta preto v hesle neuvádzame (viac o ňom v RDSL, Nr. 630, 637, 644, 797, 961, 801).

Starý potok (2) p. Šúrsky kanál (→ Malý Dunaj), 0,6 km; tok je v súčasnosti zregulovaný a je doň odkanalizovaná dolná časť → Jurského potoka; zachovala sa len horná časť toku, dolná zanikla; potok v minulosti pokračoval až po ústie s Čiernou vodou v lokalite Nové lúky; varianty: *Starý jarok; Staromlynský potok; TN. 1. *Lúka pri Starom potoku, 2. *Cíp pri Starom potoku.

Vmp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1896 *Ó árok* KMp. Jur (h. t.)

1896 *Ó patak* KMp. Jur (d. t.)

1931 *Starý potok* KMJ (v obci)

1941 *Starý potok* KMJ

2007 *Staromlynský potok* PHPR, 141

2014 náreč. *Staromlinskí potok* SJur (d. t.)

TN.: 1. 1896 *Altbach Wiesen* (Svätý Jur; lúka) KMp. Jur

2. 1896 *Altbach Winkel* (Svätý Jur) KMp. Jur

Etym.: Názov *Starý potok* (maď. *Ó patak*) vznikol z adj. *starý* (maď. *ó*), apel. *potok* (maď. *ptak*) a motivovala ho pôvodnosť toku.

Názov **Starý jarok* (maď. *Ó árok*) vznikol z adj. *starý* (maď. *ó*), apel. *jarok* (maď. *árok*).

Názov *Staromlynský potok* → VN. Jurský potok.

*Starý potok (3) → Blatina

Starý potok (4) → Limbašský potok

Starý potok (5) → Stoličný potok

*Starý potok (6) → Trniansky potok

† ***Starý potok** (7) → Slováckov kanál

Starý Sajloch → Blatina

Stavidlo → Stoličný potok

Stoličný → Stoličný potok

Stoličný kanál → Stoličný potok

Stoličný potok I. Čierna voda (→ Malý Dunaj), 38,9 km; PHPR (2007, s. 81) uvádza dĺžku 40,8 km; plocha povodia je 232,263 km²; podľa citovaného dokumentu pramení v strednej časti Malých Karpát na J svahu hrebeňa medzi vrchmi Veľká Homola (709 m n. m.) a Zámčisko (470 m n. m.), čo však korešponduje so súčasným tokom Žliabok. Podľa mapových diel (ZMp. 10, ZMp. 25, ZMp. 50) však pramení na SZ svahu Veľkej Homole vo výške oko-

lo 584 m n. m. v k. ú. Modra; tečie JV smerom, pri obci Veľké Úľany vo výške 118 m n. m. ústi do Čiernej vody.

Podľa PHPR (2007, s. 81) od prameňa tečie JV smerom cez lesy do obce Modra (časť Harmónia), pokračuje popri starom mlyne smerom k cintorínu, kde sa stáča na JZ, po 0,2 km pokračuje na J a pri areáli čistiarne odpadových vôd opúšťa mesto Modra. Po pribratí Trnianskeho potoka mení smer na JV, pokračuje k obci Šenkvice, za ňou preteká v. n. Blatné, obcami Blatné, Veľký Grob. Za zaústením Vištuckého potoka pokračuje pozdĺž JZ okraja obce Pusté Úľany, asi 2,5 km za obcou sa stáča na J a smeruje k ústiu do Čiernej vody (porov. *ibid.*, s. 84).

V súčasnosti je otázka pramennej oblasti Stoličného potoka diskutabilná. Po zмене hydrografickej situácie zaznačenej na VMp. 50 z r. 2005 (a nasledujúce vydania) je Stoličný potok stotožňovaný so svojim pôvodným pravostranným prítokom Žliabkom. Do pôvodnej pramennej oblasti Stoličného potoka (V. Homola) je presunuté koryto Vištuckého potoka, pôvodného pravostranného prítoku (→ Vištucký potok). J. Dubovský et al. (1994, s. 6) konštatujú, že potok „Sisek (t. j. Stoličný potok) vyviera zo štyroch prameňov v Malých Karpatoch v oblasti vrchu Veľká Homola. Tieto potôčky sa zlievajú v Modranskom šúre a ďalej tečú v jednom koryte. V chotári Veľkého Grobu vteká Sisek do Stoličného potoka.“ Vzhľadom na nejednotnosť v zaznačovaní Stoličného a Vištuckého potoka, na odlišné názory vodohospodárov a spracúvateľov kartografických

- materiálov postupujeme podľa dosiaľ zaužívaného názvoslovia a situácie a nevychádzame z aktuálnych vodohospodárskych máp; k problematike porov. aj Beláková, 2012, s. 199).
- V 19. stor. (porov. Korab., 1805) vtekal Stoličný potok J od obce Pusté Úľany do Čiernej vody a zároveň bol J od mesta Sládkovičovo prepojený s Dudváhom. Plocha povodia je 241 km², lesnatosť 20 % (ES, V., 1981, s. 606); varianty: Stoličný, Stoličný kanál, Modranský potok, Červený potok, Kamenný, Kamenný potok, *Hlavná dolina (Haupt Thal), Čihák, Sisak, Šifák, Šár, Čadík, Župný kanál, Župný potok, Šarfický potok, Blatný potok, Kráľová, Kráľovský potok, Kráľovská voda, Veľký potok, Starý potok; Stavidlo, Panský potok; ON. 1. Modra, 2. Blatné, 3. + Sisek, 4. Čihákovský mlyn; TN. 1. Červené, 2. *Pri Kamennom potoku, 3. Medzi kanálmi, 4. Čady.
- VMp. 50: 45-11; 44-22; 34-44
 VMp. 50: 45-11; 44-22; 34-44
 VN.: 1240 Saar Fek., 14, 96, 109 (k. ú. Šenk.)
 1252 *aqua Saar* CDSI. II, Nr. 408
 1264 *fluvium Saar* Fek., 111, 426 (k. ú. Šenk.)
 1326 Saar Šmil. Nr. 161
 1333 Sar Fek., 121 (k. ú. Šenk.)
 1347 *rivulum de v.[illa] Modor, fluvium de v. [illa] Modor* Šmil., Nr. 133
 1559 *fluente Modravszy* Fek., 454
 1736 *Sifciae fontes* Bel, 3
 1764 – 1787 *Modera Bach* VM. I (J od obce Mod.)
 1764 – 1787 *Sifszak Bach* VM. I (k. ú. Šenk.)
- 1764 – 1787 *Sifszak Graben* VM. I
 1794 *Tsadek Canal* Pukk.
 1796 *Tsadek Vályi*, 686 (pri jazere → Čadíky v obci PÚ.)
 1799 *Sziszuki Vályi*, 125
 1799 *Modra vize Vályi*, 624 (centrum Modry)
 1805 *Tsadek* Korab. (s. t. pri obci Blatné)
 1805 *Sifszak, Sifszak Graben* Korab. (pri obci PÚ.)
 1805 *Megyei csatorna* Korab. (→ Čatajský potok)
 1806 *Csáde r.[ivulum?]* Lip. (v lokalite Šúr medzi k. ú. Blat. a VG.)
 1810 – 1869 *Sifszak Bach* VM. II
 1810 – 1869 *Comitats Kanal* VM. II
 1810 – 1869 *Sifszak Bach* VM. II
 1854 *Haupt Thal* NKKMp. Mod. (h. t. pri Panskom dome)
 1854 *Das Hauptthal* NKKMp. Mod.
 1871 *Czihak p.[atak]* Mp. BŽ. 144 (J od Modry)
 1871 *Šišák* Lich., 41
 1875 – 1884 *Haupt Thal* VM. III
 1875 – 1884 *Comitats canal* VM. III
 1875 – 1884 *Sifak p.[atak]* VM. III
 1880 *Rote Bach* Voda a., 16
 1882 *Csádé Ort.*, 104
 1882 *Csádé folyó, Saar Ort.*, 224
 1892 *Megyei csatorna (Stoličný kanál/potok)* Dém., 66
 1892 *Csádé patak (Potok Čádé/Čadík)* Dém., 66
 1894 *Sár patak* Kmp. Blat.
 1894 *Vörös patak* Kmp. Mod.
 1894 *Sifzak p.[atak]* Gön. 390
 1894 *Megyei csatorna* Gön. 390
 1898 *Sifak p.[atak]* MTT. 75
 1898 *Vármegye csatorna* MTT. 75 (k. ú. VG., lokalita Dlhé lúky)

- 1898 *Ó patak* MTT. 75 (d. t. v k. ú. Slád.)
- 1903 *Modra potok* KJÚLŠ
- 1904 *Sifak* HA, 36, 38
- 1931 *Šifák p.[otok]* Fek., 366 (k. ú. Blat.)
- 1932 *Sifak* Šmil., 297
- 1932 *Kráľovský potok* Šmil., 302
- 1932 miest. *Šifák* Blat., Fek., 259
- 1934 *Šifák p.[otok]* OMP., Fek., 509
- 1934 *Starý potok* OMP., Fek., 509 (h. t. v obci Blat.)
- 1936 *Ó potok* ŠMp. 25 (d. t. pri ústí v k. ú. Slád.)
- 1936 *Comitats canal* ŠMp. 25
- 1936 *Stoličný potok* ŠMp. 25
- 1937 *Stoličný potok* VTMP. 25
- 1938 *Stoličný potok* ŠMp. 75
- 1945 *Kamenný potok* ŠMp. 75 (h. t. v k. ú. Mod.)
- 1952 *Sifak potok* ŠMp. 25
- 1952 *Kamenný potok* ŠMp. 25 (k. ú. Mod.)
- 1952 *Stoličný potok* VTMP. 50
- 1952 *Stoličný potok* ŠMp. 25
- 1953 *Stoličný potok* VTMP. 50
- 1953 *Kamenný potok* VTMPš. 50 (k. ú. Mod.)
- 1954 *Šifak* ŠMO. 5
- 1955 *Šár* ŠMO. 5 (k. ú. Blat.)
- 1955 *Kanál* ŠMO. 5
- 1955 *Červený potok* ŠMO. 5 (lokality Panský dom)
- 1956 *Sisek* VTMP. 25
- 1956 *Stoličný potok* VTMP. 25
- 1956 *Kamenný* VTMP. 25 (h. t. v k. ú. Mod.)
- 1957 *Stoličný potok* VTMPš. 50
- 1957 *Sisek* VTMPš. 50
- 1959 *Stoličný potok* TMP. MK. 75
- 1959 *Kamenný potok* TMP. MK. 75 (k. ú. Mod.)
- 1960 *Kamenný potok*. VTMPš. 50 (k. ú. Mod.)
70. roky 20. stor. *Stoličný potok* PMP. 25 (od centra obce Modra, potiaľ ako Kamenný potok)
70. roky 20. stor. *Kamenný potok* PMP. 25 (h. t.)
- 1961 *Kamenný potok* VTMP. 10 (k. ú. Mod.)
- 1964 *Šifák* VTMP. 10
- 1965 *Sisek* VMP. 50 (v lokalite Šúr medzi k. ú. Blat. a VG.)
- 1965 *Župný kanál* VTMP. 10
- 1965 *Sisek* VTMP. 10
- 1965 *Kamenný potok* VTMP. 10
- 1967 *Sisek* VMP. 50 (od obce Blat.)
- 1967 *Župný kanál* MEN
- 1967 *Kamenný potok* ZVMP. 50 (tečúci cez Modru)
- 1969 *Šarfický potok* VMP. 50 (pri sútoku Stoličného p. s Vištuckým p. v k. ú. VG.)
- 1969 *Stoličný potok* VMP. 50
- 1970 *Šarfický potok* ZVMP. 50 (pri sútoku Čatajského a Stoličného potoka, k. ú. VG.)
- 1970 *Stoličný potok* ZVMP. 50
- 1970 *Sisek* TMP. MK. 10
- 1970 *Kamenný potok* TMP. MK. 10
- 1971 *Sisek* ZMp. 50 (od obce Blat.; od k. ú. VG. pokračuje ako Šarfický potok)
- 1971 *Stoličný potok (Sisek, Trniansky)* HČ, 3
- 1971 *Šarfický* ZMp. 50
- 1971 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1972 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1972 *Kamenný potok* ZMp. 10
- 1973 *Stoličný potok* ZMp. 50 (dnes Trniansky potok nad obcou Vinosady; chybný záznam)
- 1973 *Stoličný potok* ZMp. 10

- 1973 *Stoličný Potok* ZMp. 10 (dnes Trniansky potok; chybný záznam)
- 1973 *Kamenný potok* ZMp. 25
- 1974 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1974 *Kamenný potok* ZMp. 10
- 1975 *Stoličný* ZMp. 50
- 1975 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1975 *Župný kanál* ZMp. 10 (pokračovanie Stoličného potoka; J od Tarnoku, k. ú. VG.)
- 1976 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1976 *Kamenný potok* ZMp. 50 (zámena lokalizácie Stoličného a Trnianskeho potoka)
- 1976 *Stoličný potok* ZMp. 25
- 1977 *Stoličný potok* ZMp. 50 (sútok Trnianskeho a Kamenného potoka)
- 1978 *Stoličný potok* ZMp. 25
- 1979 *Stoličný potok, Barvinský potok, Kamenný potok, Sisek, Šarfický potok* GNZMp. 50, 9, 96
- 1979 *Červený potok* GNZMp. 50, 18
- 1980 *Sisek* ASSR, s. 66
- 1980 *Šarfický potok* ŠMO. 5 (aj d. t. Čatajského potoka)
- 1980 *Stoličný potok* ZMp. 50 (sútok Trnianskeho a Kamenného potoka)
- 1981 *Kamenný potok* ŠMO. 5
- 1983 *Stoličný potok* GNOBAv. Báh., Blat., Čtj., Mod., Šenk.
- 1983 *Kamenný* GNOBAv. Mod.
- 1984 *Stoličný potok* VMp. 50
- 1984 *Sisak* VSO I, 179 (v obci Boldog)
- 1984 *Stoličný potok* TMp. MK. 10
- 1984 *Stoličný potok*. TMp. MK. 10
- 1984 *Kamenný potok* TMp. MK. 10
- 1985 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1985 *Stoličný potok* ZMp. 10 (→ pozn.
- 1976 *Kamenný potok*)
- 1985 *Kamenný potok* ZMp. 50
- 1986 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1987 *Stoličný potok* ZMp. 25
- 1987 *Kamenný potok* ZMp. 10
- 1989 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1989 *Stoličný potok* TMp. MK. 10
- 1989 *Župný kanál* ŠMO. 5
- 1990 *Župný kanál* MEN
- 1990 *Kamenný potok* ŠMO. 5
- 1990 *Sysek* THMp.
- 1991 *Sysek potok* ŠMO. 5 (v lokalite Šúr medzi k. ú. Blat. a VG.)
- 1991 *Stoličný potok* ŠMO. 5
- 1991 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1991 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1991 *Stoličný potok* VMp. 50
- 1991 *Kamenný potok* ŠMO. 5
- 1992 *Stoličný potok* VMp. 50
- 1992 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1993 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1993 *Stoličný potok (Župný kanál)* GNOG. PÚ.
- 1993 *Stoličný potok* ŠMO. 5
- 1994 *Stoličný potok* ŠMO. 5
- 1994 *Stoličný potok* ZMp. 25
- 1995 *Stoličný potok* ZMp. 25
- 1996 *Stoličný potok* MK. BA. 50
- 1996 *Kamenný potok* TMp. MK. 50
- 1997 *Stoličný potok* VMp. 50
- 1998 *Stoličný potok* MEN
- 1999 – 2008 *Sisek* LHP. Mod.
- 1999 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 1999 *Stoličný potok* ZMp. 10
- 1999 *Blatný potok* PMp. 10 (v obci Blatné)
- 2000 *Stoličný potok* ZMp. 50
- 2001 miest. *Sisak* Blat., Fek., 7
- 2001 miest. *Sisek* Blat., Fek., 21
- 2001 miest. *Šifák* Blat., Fek., 29
- 2003 *Stoličný potok* TMp. MKs. 25 (od Baby cez Modru)

- 2003 *Stoličný potok* VMp. 50
 2004 *Stoličný potok* ZMp. 25
 2004 *Stoličný potok* MK. BA. 50
 2004 *Stoličný potok* PTA. MK. 25
 2004 *Stoličný potok* MEN
 2004 *Kamenný potok* TMp. MK. 50
 2005 *Modranský potok* ZD ÚPN SÚ, 40
 2006 *Stoličný potok* ZMp. 10
 2006 *Csade Fl.[uvium]* Dém., 19
 2006 *Stoličný potok* Dém., 23
 2006 miest. *Velký (župný) potok* Dém., 181
 2006 náreč. *Týteš* PÚ, Dém., 17 (d. t.)
 2007 *Stoličný potok* PTA. MK. 25
 2007 *Stoličný potok* MK. BA. 50
 2007 *Kamenný potok* TMp. MK. 50
 2008 *Stoličný p.* ZMp. 50 (→ pozn. z r. 1976 *Kamenný potok*)
 2008 *Kamenný potok* ZMp. 50
 2008 *Stoličný potok* MEN
 2010 *Stoličný potok* ZBGIS
 2011 *Csádé-mocsár* Török, 75
 2011 *Tsadak* Török, 75 (správne *Tsadek*; *Vályi*)
 2011 náreč. *Šifák* Blat.
 2011 náreč. *Sisak* Šenk.
 2011 náreč. *Sisek* Šenk. (u starších obyvateľov)
 2011 náreč. *Stoliční potok* Šenk. (u mladších obyvateľov resp. prisťahovalcov)
 2012 *Stoličný potok, Soličný potok* TAS. 50
 2012 náreč. *Modranský potok* Mod. (od lokality *Piesky*)
 2012 náreč. *Starý potok* PÚ.
 2012 náreč. *Šarfický potok* VG.
 2012 náreč. *Sisek* VG. (po sútoku s *Vištuckým potokom*)
 2012 náreč. *Stoliční potok* VG. (od sútoku s *Vištuckým potokom*)
 2012 náreč. *Kamení potok* Mod. (h. t., po lokalitu *Piesky*; odtiaľ *Modranský potok*)
 2012 náreč. *Šúrski potok* Mod. (v časti Šúr pri sútoku s *Brestovým jarkom)
 2017 miest. *Blatniansky potok, Šarfický potok, Sárfoi patak, Pánski potok* KJÚLŠ ON.: 1. *Modra*: → [v. n.] *Modra* (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
 2. *Blatné*: → [v. n.] *Blatné* (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
 3. + *Sisek* (zaniknutá osada na území obce *Šenkvice*):
 1594 *Zizek, kiss Sziszek* Fek., 27
 4. *Čihákovský mlyn*: → VN. *Mlynský potok* (2)
 TN: 1. 1854 *Rother Bach* (*Modra*; les) NKKMp. Mod.
 1894 *Vörös* KMp. Mod.
 1971 – 2008 *Červená* ZMp. 50
 1972 *Červená* ZMp. 10
 1982 miest. *Červené* Mod., *Kraic*, 5
 1983 *Červená* GNOBAv. Mod.
 1984 – 1999 *Červená* VMp. 50
 1945 miest. *Das Röthe, Červené* Mod., *Šulla*, 5
 2006 *Rötl Voda*, 577
 2009 *Červené* PMp. 10
 2. 1961 *Pri kamennom potoku, Felsengraben* (*Modra*; časť lesa) *Lehot.*, 177
 3. 1895 *Medzi Kanáli* (*Čataj*; pole) KMp. Čtj.
 1983 *Medzi kanálmi* GNOBAv. Čtj.
 4. → VN. *Čadíky*.
 Etym.: *Názov Stoličný potok* vznikol z adj. *stoličný* (< apel. *stolica* – administratívno-právna územná jednotka, župa), apel. *potok* a pomenúva významný tok pretekajúci cez bývalú *Bratislavskú stolicu*. Vznik názvu *Stoličný kanál*

motivovala skutočnosť, že tečie naprieč takmer celou župou (v staršom chápaní stolicou) a vznikol z adj. *stoličný* (župný); (→ vyššie), apel. *kanál* (upravený, regulovaný vodný tok).

Názov *Župný kanál* (maď. *Megyei csatorna, Vármegye csatorna*, lat. *Comitatus Kanál*) vznikol z adj. *župný* < apel. *župa* (maď. *megye, vármegye*, lat. *comitatus*) a apel. *kanál*.

Názov *Župný potok* vznikol z adj. *župný* (→ vyššie), apel. *potok*.

Názov *Červený potok* (maď. *Vörös patak*) vznikol azda z TN. *Červené* (< adj. *červený*; azda podľa farby podložia; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 577), apel. *potok* a vzťahuje sa na hornú časť toku pri pramennej oblasti. Nie je jasné, či názov vznikol z TN. *Červené*, alebo TN. motivoval VN.

Názov *Kamenný potok* vznikol z adj. *kamenný* (< apel. *kameň*; → *Kamenný potok* (1), apel. *potok* a motivovala ho povaha podložia. Názov pomenúva hornú časť toku pri lokalite Piesok.

Názov *Modranský potok* (2) vznikol z ON. *Modra*; → [v. n.] *Modra* (kapitola *Názvy vodných plôch...*), apel. *potok* a motivovala ho skutočnosť, že tečie cez mesto Modra a v jeho katastri. Názov **Modranský potok* (*fluente Modravszy*) považujeme za chybný zápis, preto ho nezapíšeme ako variant.

Nemecký názov **Hlavná dolina* (nem. *Haupt Thal*) vznikol z nem. TN. *Haupt Thal*, (v excerpovaných prameňoch sa neuvádza) < nem. apel. *s Haupt* – sloven. hlava, apel. *s Tal* – sloven. dolina, údolie) a pomenúval pravdepodobne hlavný tok v blízkosti pramennej oblasti.

Názov *Šúrsky potok* vznikol z TN. *Šúr* (→ *Modranský Šúr*), apel. *potok* a motivovala ho skutočnosť, že tečie v lokalite Šúr.

Pôvod názvu **Čihák* súvisí s OM. *Čihák* (vlastník mlyna; dnes technická pamiatka s názvom Čihákovský mlyn). Nevyklúčujeme ani motiváciu prostredníctvom TN. Čihák (v prameňoch nie je doložený).

Názov *Sisek* vznikol z ON. *Sisek* (< chorv. ON. *Sisek*, odkiaľ na územie dnešných Šenkvic prišli chorvátski kolonisti a založili tu v r. 1594 osadu Sisek (alebo Malý Sisek); porov. Fekete, 2001, s. 13, 22) a motivovala ho lokalizácia. Názov pomenúval časť toku od Šenkvic po sútok s Vištuckým potokom. Podoby názvu *Sisak, Šifák, Sifák, Šišák* sú skomolenými podobami pôv. názvu *Sisek* (azda zámenou nem. grafémy *ß* za podobnú grafému *f*).

Názov *Kráľovský potok* a *Kráľovská voda* vznikli z ON. *Modra-Kráľová* → *V Kolískach na Kráľovej*; kapitola *Názvy vodných plôch...*) a motivovala ho skutočnosť, že tečie od tejto obce. Živý názov *Kráľová [voda]* – správne by malo byť *Kráľovská [voda]*, vznikol transonymizáciou druhej časti ON. *Modra-Kráľová* (→ vyššie).

Názov *Šár* vznikol z maď. apel. *sár* (= sloven. blato, bahno) a pomenúva tok tečúci bahnitým, močaristým územím, príp. tok s močaristým dnom. Rovnakú motiváciu má názov *Blatný potok*, vznikol z adj. *blatný* (→ vyššie), apel. *potok*.

Názov *Šarfický potok* vznikol zo staršieho ON. *Šarfia* (dnes Blatné) < maď.

apel. *sár* (= sloven. blato, bahno); porov. aj Bel, 1736, In: Fekete, 2001, s. 14; Šmilauer, 1932, s. 470; maď. apel. *ső* (= sloven. hlava, ústie, začiatok, počiatok (Bel, 1736, In: Fekete, 2001, s. 14 hovorí o „počiatku bahna, začiatku blatitého územia, ústí potoka do blatitého územia“; porov. aj V. Šmilauer, 1932, s. 457). Petrov (1927, In: Fekete, 2001, s. 14) ho vykladá ako „hlavu blata, t. j. horná časť bažiny, bahnitej riečky alebo územia, t. j. osadu, obec, ktorá sa nachádza na temene kopca nad bahnitým, blatitým územím“.

Názov *Čadík*: → VN. Čadíky (kapitola Názvy vodných plôch...).

Názov *Starý potok* pomenúva pôvodné koryto toku (popri novovybudovanom Zičiho potoku; dnes Boldog-Sládkovičovo) a vznikol z adj. *starý* a apel. *potok*.

Názov *Panský potok* vznikol z UO. *Panský dom* (neskôr aj TN.) → Panská studnička (kapitola Názvy vodných plôch...), apel. *potok* a motivovala ho poloha pramennej oblasti toku.

Názov † *Týteš* vznikol proprializáciou apel. *týteš* (< maď. *töltés* – sloven. hrádz) a motivovala ho skutočnosť, že pri toku sa nachádzala protipovodňová hrádza). Apel. *týteš* prešlo do slovnej zásoby veľkej časti sloven. nárečí na juhozápadnom Slovensku). Názov označuje v súčasnosti presne neurčenú časť Stoličného potoka v k. ú. Pusté Úľany (pravdepodobne v blízkosti Pustoúľanských rybníkov), ktorá pôvodne slúžila aj ako prírodné kúpalisko. Pozn.: V KJÚLŠ sa nesprávne uvádza variant VN. Lisek.

Lit.: M. Beláková, 2012, s. 199; J. Dubovský

et al., 1994, s. 6; Fekete, 2001, s. 14; Š. Ondruš, 2002, s. 26; J. Stanislav, 2004, s. 235; J. Stanislav, 2008, s. 38; V. Šmilauer, 1932, s. 470; B. Varsik, 1984, 67; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 577.

Strakatá voda 1 km; spojovací retenčný kanál medzi Bielou vodou a Čiernou vodou na J od mesta Bernolákovo v lokalite Dunajské pole.

VMp. 50: 44-22

1991 *Strakatá voda* VMp. 50

1995 *strakatá voda* Švar, 1

2003 *Strakatá voda* VMp. 50

Etym.: Názov *Strakatá voda* vznikol z adj. *strakatý* (rôznofarebne sfarbený), apel. *voda*; názov má obrazný charakter, pomenúva kanál spájajúci Bielu a Čiernu vodu.

Strapatý jarok p. Brestový jarok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 2,1 km; pramení na J svahu kopca Veľká Homola (709 m n. m.) vo výške asi 425 m n. m. v k. ú. Modra, tečie J až JV smerom, ústi v lokalite Pod Širokým, Z od mesta Modra. Tok napája → Bazová studnička (1); kapitola Názvy vodných plôch...; variant: * Bazový jarok; TN. Strapatá.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1810 – 1869 *Hohlen Thal* VM. II

1854 *Das hohle Thal* = *Strapati Jarek* NKKMp. Mod.

1894 *Bodzafa árok* KMp. Mod.

2012 miest. *Strapatý járek* Mod.

TN.: 1854 *Strapati* (Modra; kopec) NKKMp. Mod.

1854 *Hohlenweg, Hohleweg Sutte*

NKKMp. Mod.

1810 – 1869 *Hohlenweg berg* VM. II

1875 – 1884 *Hohlenweg* VM. III

1945 miest. *Strapatá* Mod., Šulla, 7

1982 miest. *Strapaté* Mod., Kraic, 5

2009 *Strapatá* PMp. 10

2012 náreč. *Strapatá* Mod.

Etym.: Názov *Strapatý jarok* vznikol z TN. *Strapatá* (< adj. *strapatý* podľa nepravidelného tvaru lokality), apel. *jarok*. Názov *Jamský jarok (*Das hohle Thal*) vznikol z adj. *jamský* (nem. *höhlen* < apel. *e Höhle*; sloven. jama, jaskyňa, diera, brloh), apel. *jarok* (nem. *s Tal*) a motivoval ho charakter koryta.

Názov *Bazový jarok vznikol prekladom maď. názvu *Bodzafa árok* (< adj. *bazový* < apel. *baza*, maď. *bodzafa*, ker z rodu *Sambucus*), apel. *jarok* (maď. *árok*) a motivoval ho výskyt bazy pri prameni alebo v okolí → VN. Bazová studnička (1).

Stredný potok → Limbašský potok, *Mlynský potok (5)

***Strminový potok** → *Brestový jarok

Struha I. Vajnorský potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 2,3 km; pramení na J svahu Vajnorskej hory vo výške asi 230 m n. m. v k. ú. Bratislava-Vajnory, tečie J smerom, v lokalite Šajby sa stáča na V, priberá lavostranný prítok z lokality Grafle a pokračuje JV, v lokalite Pod vinohradmi sa stáča na V, neskôr pokračuje znova JV a ústi v lokalite Pri majeri. Podľa starších mapových materiálov (porov. napr. ZBGIS, REZM 10) tok neúštil do Vajnorského potoka, ale naopak a mal dĺžku asi 5,7 km, tiekol

v dnešnom koryte Vajnorského potoka, pretínal Šúrsky kanál a pokračoval ako → Dolný tok; TN. Struha.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1952 – 1990 *Struha* ŠMO. 5

1966 *Struha* Voj. Mp. 10

1974 *Struha* ZMp. 10

1983 *Struha* GNOBAv. SJur

1984 *Struha* VMp. 50

1984 – 1988 *Struha* ZMp. 10

1987 *Struha* ZMp. 25

1991 *Struha* VMp. 50

1991 *Struha* ZMp. 25

1994 *Struha* GNOBA. Vaj.

1999 *Struha* ZMp. 10

2003 *Struha* VMp. 50

2006 *Struha* ZMp. 10

2010 *Struha* ZBGIS

TN.: 1895 *Sztruha* (Vajnory; dlhý úzky pás medzi dvoma potokmi) KMp. Vaj.

1965 *Struha* MEN

1988 *Struha* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Struha* vznikol propriázáciou apel. *struha* (umelé vodné koryto, vodná priekopa, jarok; HSSJ V, s. 525; žlab, náhon < stsl. *struga* – tok, kaluž po vyschnutej rieke < psl. *strūga; Machek, 2010, s. 583).

Strupičná dolina p. Lúčanka (→ Limbašský potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,3 km (pôvodne bol dlhší); pramení na JV svahu kopca Bradavica (406 m n. m.) vo výške asi 385 m n. m. v k. ú. Limbach, tečie V smerom, ústi v lokalite Pri Lúčanke; TN. Bradavica.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1764 – 1787 *Strupicsna dolina* VM. I

TN.: 1987 *Bradavica* (Limbach; vrch) ZMp. 25

1971– 2008 *Bradavica* ZMp.50
1953 *Bradovica* VTMP. 50
1956 *Bradavica* VTMP. 50
1967 *Bradavica* VMp. 50
1956 *Bradovica* VTMP. 25
1962 *Bradavica* VTMP. 10
Etym.: Názov *Strupičná dolina* vznikol zo staršieho názvu dnešnej lokality *Bradavica* (pôv. azda *Strup; porov. adj. *strupičný* < apel. *strup* – vred, chrasť; HSSJ, V., 2000, s. 526; V. Machek (2010, s. 584) uvádza celosloven. *strup* vo význame „chrastavý, neúrodný, prahivý“), apel. *dolina* a motivovala ho skutočnosť, že tiekol v lokalite *Strup.

Stupavský potok občasný tok, z veľkej časti zaniknutý, 0,3 km (pôvodne asi 1,4 km); nachádzal sa J od Banského potoka pri Stupavskej ceste v k. ú. Rača (miestna časť Bratislavy), je zregulovaný, z veľkej časti odkanalizovaný pod povrchom zeme; ON. Stupava; UO. 1. Stupavská ulica, 2. Stará Stupavská ulica. VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
VN.: 2014 náreč. *Stupafskí potok* Rača
ON.: Stupava:
1269 *Ztumpa* VSO 3, s. 101
1271 *Ztumpa* VSO 3, s. 101
1271 *Stamfa* Šmil., 7
1280 *Vztumpa* Var. b., 93
1288 *Ztumpa, Stumpa* VSO 3, s. 101
1314 *Stampha* RDSI. I, Nr. 1225
1323 *Stampha* RDSI. I, Nr. 1225
1349 poss. *Stumpa* Var. b., 93
1373 *Stompa* VSO 3, s. 101
1389 *Stompha* Var. b, 93
1404 *Stampha* Var b., 93
1440 *Stampha* Var. b., 93
1445 *Stampha* Var. b., 93

1460 *Stampha* Var. b., 93
1528 *Sthomfa aliter Boosthyankew* VSO 3, s. 101
1561 *Stompha* Var. b., 93
1773 *Stompha, Stomfa, Stompfen, Stupawa* Majt., 279
1786 *Stampfen, Stompha, Stupawa* Majt., 279
1808 *Stompha, Stompfa, Stompfen, Stupawa* Majt., 279
1863 – 1913 *Stomfa* Majt., 279
1920 *Stupava* Majt., 279
UO.: 1. 2014 miest. *Stupavská, Stupavská cesta* (Rača; cesta) Rača
2. 2014 miest. *Stará Stupavská* (Rača; ulica) Rača
Etym.: Názov *Stupavský potok* vznikol z ON. *Stupava* (< psl. apel. *stōpa < germ. **stampa-* „drevená nádoba vydlabaná z kmeňa stromu, v ktorej sa piestom drvili plodiny, ale aj ruda v hutiach; palica na valcovanie súkna vo valche; Machek, 1957, s. 474; podľa HSSJ (V., 2000; s. 532): „zariadenie na spracovanie vlnených tkanín, valcha; zariadenie na drvenie, roztlkanie rudy, zrna pri robení krúp, kaše, drvenie a lisovanie semena pri získavaní oleja; nástroj na pučenie hrozna pred lisovaním“; o výklade ON. porov. Závodný, 2012, s. 279 – 280), apel. *potok* a motivovala ho poloha v blízkosti cesty vedúcej do Stupavy.
Lit.: A. Závodný, 2012, s. 279 – 280.

Stupský jarok p. Žilový jarok (→ p. Blatina → Čierna voda → Malý Dunaj), cca 1,2 km; pramení vo výške asi 450 m n. m. v lokalite Kolárska štôlna (Žilová) v k. ú. Pezinok (Cajla), tečie V, neskôr

SV smerom, ústi vo výške cca 250 m n. m. v lokalite Stupy; TN. Stupy, UO. Stupy.

VMp.: 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1941 *Stupský jarok* VMH.

2017 miest. *Stupi* KJÚLŠ

TN.: 1971 – 1991 *Stupy* ZMp. 50

1987 *Stupy* ZMp. 25

1994 *Stupy* ŠMO5

2017 miest. *Stupi* (lúka, hory) KJÚLŠ

UO.: 2017 miest. *Stupy* (dom) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Stupský potok* vznikol z TN. *Stupy* (porov. vyššie).

† ***Suchá** neznámy tok v povodí Čiernej vody. Podľa CDSI. I, Nr. 143 sa tok nachádzal pri zaniknutej obci Šušľany, ležiacej sa v blízkosti obce Viničné. B. Varsík (1984, s. 63) lokalizuje *Suchú podobne (medzi Pezinok a Viničné).

VMp. 50: [44-23]

VN.: 1208 *fluv.[ium] Succa* CDSI. I, Nr. 143

1216 *fluvium Succa* CDSI. I, Nr. 143

1216 *Suchá, fl.[uvium] Succa* Vav., 63

1256 *fluuium Succa (Sueca)* Šmil., Nr. 131

1984 *Suchá* Vars. b., 63

Etym.: Vznik názvu *Suchá motivovala pravdepodobne slabá vodnatosť toku (porov. Varsík, 1984, s. 63) a vznikol z adj. *suchý* (< psl. adj. *suchъ).

Lit.: B. Varsík, 1984, s. 63.

Suchá vrba bližšie neurčený tok v k. ú. Ivanka pri Dunaji. Názov asi označoval dnes už vyschnuté rameno Malého Dunaja S od Bielej vody (ako vodný tok je naposledy zaznačený vo VM. I, v ostatných vydaniach je občasný alebo

vyschnutý), blízko lokality Vrbina; TN. Vrbina.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Sucha vrba* KJÚLŠ

TN.: 2018 *Vrbina* OSMp. (šťastí zastavaná plocha)

2018 miest. *Vrbina, Pri vrbine* IpD.

Etym.: Názov *Suchá vrba* vznikol z adj. *suchý* (→ vyššie), apel. *vrba* (→ VN. Vrbový potok; časť A) a motivoval ho vysychajúci vrbový porast pozdĺž toku.

Suchý → Reca-Úľany

Suchý kanál → Reca-Úľany

Suchý potok (1) → Malý Dunaj, 5,9 km (dĺžku uvádzame od lokality Druhý hon, SV od lokality Nové Osady); približná dĺžka vyschnutej strednej časti toku (od lokality Nové Osady na SZ) a jej horná časť (občasný tok) je asi 10,7 km; celková dĺžka toku bola v minulosti asi 17 km. Podľa údajov z r. 1993 (ZMp. 25) je horná časť toku vyschnutá (tekla cez obec Veľké Úľany), dolná časť je odkanalizovaná, dvakrát pretína Čiernu vodu, priberá Kalník a vteká priamo do Malého Dunaja. Podľa zakreslenia J. Gönczyho bol Suchý potok ramenom M. Dunaja, ktoré bolo pravostranným prítokom Čiernej vody. MEN uvádzajú Ereč ako vyschnuté rameno Čiernej vody, v r. 1997 ako sútok ramena Čiernej vody a Suchého potoka, Suchý potok sa uvádzal až od Čiernej Vody. Suchý potok dnes vyteká z lokality Kováčske v k. ú. Veľké Úľany, v lokalite Druhý hon (pri vodnej nádrži) sa stráca a po asi 1,2 km znova tečie po povrchu;

po obec Čierna Voda tečie meandrovito JV smerom, na Z okraji obce sa stáča na J, v lokalite Dolné pretína Čiernu vodu, meandruje smerom na J a na JZ od lokality Matica zaústuje; V v lokalite Zátoň sa v minulosti zo Suchého potoka oddeľovalo ľ. rameno, smerujúce k obci Tomášikovo; variant: Ereč; ON. Ereč (k. ú.); TN. 1. Za Erečom, 2. *Prvé obratisko za Erečom.
 VMp. 50: 45-13; 45-14
 VN.: 1810 – 1869 *Erecs B.[ach]* VM. II
 1875 – 188 *Erecs p.[atak]* VM. III
 1875 – 188 *Erecs ér* VM. III (h. t.)
 1892 *Erecs* Kmp. ČV., VÚ.
 1892 – 1895 *Erecs p.[atak]* Gönczy
 1898 *Erecs p.[atak]* MTT. 75
 1936 *Erecs ér* ŠMp. 25
 1938 *p.[otok]* *Erecs* ŠMp. 75
 1951 *p.[otok]* *Erecs* ŠMp. 25
 1952 *Suchý potok (Erecs)* Voj. Mp. 50
 1956 *Suchý potok* VTmp. 25
 1957 *Suchý potok* VTmpš. 30
 1963 *Erecs* ŠMO. 5
 1966 *Ereč* MEN
 1971 *Suchý potok* ZVMp. 50
 1971 *Suchý potok* ZMp. 50
 1972 *Ereč* ŠMO. 5
 1976 *Suchý potok* ZMp. 10
 1977 *Suchý potok* ZMp. 50
 1983 *Suchý potok* VMp. 50
 1986 *Suchý potok* ZMp. 50
 1987 *Suchý potok* ZMp. 10
 1988 *Suchý potok* ŠMO. 5
 1991 *Suchý potok* ZMp. 50
 1992 *Suchý potok* ZMp. 10
 1992 *Suchý potok* VMp. 50
 1993 *Suchý potok* ZMp. 25
 1993 *Suchý potok* GNOG. ČB.
 1997 – 2003 *Suchý potok* MEN

2000 *Suchý potok* ZMp. 50
 2000 – 2003 *Suchý potok* VMp. 50
 2005 *Suchý potok* TAS. 50
 2007 *Suchý potok* TAS. 50
 2008 *Suchý potok* ZMp. 50
 2010 *Suchý potok* ZBGIS
 2011 *Suchý potok* TAS. 50
 ON.: 1. Ereč (Jelka; k. ú.):
 2003 *Ereč* NKÚ SR., 19
 2017 miest. *Erečpuszta* KJÚLŠ
 TN.: 1955 *Za Erečom* (Veľké Úľany; hon) ŠMO. 5
 1993 *Za Erečom* GNOG. VÚ (zaniknutý názov)
 3. 1892 *Erečsentüli első forduló* (Veľké Úľany; pole) Kmp. VÚ
 Etym.: Názov *Suchý potok* vznikol z adj. *suchý*, apel. *potok* a motivoval ho charakter toku.
 Názov *Ereč* vznikol pravdepodobne skomolením z maď. adj. *éres* (sloven. *jarokový* < maď. apel. *ér* – sloven. *jarok*, *potôčik*, *rameno*), suf. *-es*. VN. by potom motivoval ON. *Ereč* (teraz len k. ú.).
 Pozn.: KJÚLŠ uvádza názov samoty *Reča*.

Suchý potok (2) → Reča-Úľany

*Svätojurská riečka → Jurský potok

*Svätojurský potok → Jurský potok

SVD/VD Gabčíkovo-Nagymaros → Dunajský kanál

*Svinská studňa (Disznokút) → Býčii kanál (1)

Svinský kanál 0,9 km; kanál nachádzajúci sa SV od obce Okoč a SZ od osady

Asód v lokalite Svinská lúka, zľava sa spája s Chotárnym kanálom; varianty: Sikasi, Šický kanál; TN. Svinská lúka.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1971 *Sikasi* ZMp. 50

1978 *Šický kanál* ZMp. 50

1979 *Svinský kanál (Sikasi)* GN. 10

1984 *Svinský kanál* ZMp. 10

1985 *Svinský kanál* ZMp. 50

1991 *Svinský kanál* ZMp. 10

1992 *Svinský kanál* GNDS. Okoč

1994 *Svinský kanál* ZMp. 25

2000 *Svinský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Svinský kanál* VMp. 50

2008 *Svinský kanál* ZMp. 50

TN.: 1884 *Disznóskút* VM. III

1889 *Disznókúti rét* (pole) KMp. Okoč

1957 – 1971 *Svinská lúka* TM. 10

1984 *Svinská lúka* ZMp. 10

1991 *Svinská lúka* ZMp. 10

1992 *Svinská lúka* (pole) GNDS. Okoč

1999 *Svinská lúka* TMp. 154

1994 *Svinská lúka* ZMp. 25

2005 *Svinská lúka* TAS.

Etym.: Názov *Svinský kanál* vznikol z TN. *Svinská lúka* (< *svinský* < *sviňa* – zool. sviňa domáca alebo sviňa divá, maď. *disznó*; apel. *lúka*, maď. *rét*), prípadne priamo z adj. *svinský* podľa toho, že lokalita sa využívala na pasenie sviň a iných hosp. zvierat. Názov *Sikasi* nie je jasný. Jeho úpravou vznikol názov *Šický kanál*.

† **Swen** dnes neidentifikovaný vodný tok v blízkosti lokality Čobánsky chrbát S od obce Klúčovec.

VMp. 50: [45-34]

1252 *fluvium Swen* CDSL. II, Nr. 400

Etym.: Názov nie je jasný.

Szántó ér → Polný kanál (1)

Szegág ér → Medvedov-Vrbina

Szegfűpuszta 1,5 km; kanál spája Chotárny kanál s kanálom Milinovice-Vrbina S od obce Čiližská Radvaň; pred vybudovaním Chotárneho kanála tvoril súčasť koryta → *Starého bahna; ON. † Szegfűpuszta.

VMp. 50: [45-32; 34]

VN.: 1971 *Szegfűpuszta* ZMp. 50

ON.: † Szegfűpuszta (zaniknutá samota JV od obce Pataš):

1884 *Szegfi puszta* VM. III

Etym.: Názov *Szegfűpuszta* vznikol podľa názvu zaniknutej samoty *Szegfűpuszta*: < maď. OM. *Szegfi*, *Szegfű* alebo apel. *szegfű* (= sloven. hrebíček; pravdepodobne klinčekovec voňavý, lat. *Syzygium aromaticum* alebo *Eugenia caryophyllata*), apel. *puszta* (= pustatina; samota).

Š

Šábsky kanál kanál spájajúci Čiernu vodu a Malý Dunaj, 1 km; z Čiernej vody vyteká na Z okraji obce Dedinka pri Dunaji, smeruje na JZ, s Dunajom sa spája z V strany pri lokalitách Želiarske lúky a Stará bažantnica; ON. Dedinka pri Dunaji; TN. *Šábsky mlyn.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1991 *Šábsky kanál* VMp. 50

2000 *Šábsky kanál* VMp. 50

2010 *Šábsky kanál* ZBGIS

ON.: Dedinka pri Dunaji :

1252 *Saap* Kön., 45

1256 *Sap* web 18
1338 *Pompsa* web 18
1367 *Saaph* Ráb., 54
1367 *Saap Superior* web 18
1368 *Olsousap* web 18
1399 *Pamsahaza* web 18
1401 *Nogzap* web 18
1764 – 1787 *Schab vel Sáp* VM. I
1773 *Sap* Majt., 206
1786 *Schap* Majt., 206
1808 *Sáp, Schaap* Majt., 206
1810 *Sap vel Schab* VM. II
1863 – 1907 *Sáp* Majt., 206
1913, 1938 – 1945 *Dunasáp* Majt., 206
1920 – 1938 *Šáp* Majt., 206
1948 – 1960 *Dedinka pri Dunaji* Majt., 206
TN.: 1764 – 1787 *Schab. m[alom]* (Dedinka pri Dunaji, mlyn) VM. I
Etym.: Názov *Šábsky kanál* vznikol z ON. *Šáp* (starší názov obce Dedinka pri Dunaji; J. Stanislav (1999, s. 236) odvodzuje názov od slovan. OM. *Šap*), apel. *kanál*.

† ***Šafranový jarok** zaniknuté močaristé koryto rozpoznateľné v teréne na SV okraji obce Gabčíkovo; TN. *Šafranové. VMp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Sáfrányos ér* KMp. Gab.
TN.: 1893 *Sáfrányos* (pole, pasienok) KMp. Gab.
Etym.: Názov *Sáfrányos ér* vznikol z TN. *Sáfrányos* (*Šafranové) alebo priamo z maď. apel. *sáfrány* (= *šafra*n; rastlina z čeľade kosatcovitých, šafra n pravý alebo šafra n siaty, lat. *Crocus*), apel. *ér* (= jarok, ramo no rieky).

Šajbár → Šajbársky kanál

Šajbársky kanál 2,5 km; kanál odpájajúci sa sprava od Patašského kanála, V od obce Gabčíkovo sa s ním opäť spája; nachádza sa na okrajoch zaniknutého močiara *Šajdon; variant: Šajbár; VN. + *Šajdon.

VMp. 50: 45-31
VN.: 1971 *odp.[ad] Sajbár* ZMp. 50
1976 *odpad Šajbár* ZMp. 10
1979 *Šajbársky kanál (Sajbár)* GN. 10
1985 *Šajbársky kanál* ZMp. 50
1988 *odpad Šajbár* ZMp. 10
1992 *Šajbársky kanál (odpad Šajbár)* GNDS. Gab.; VMp. 50; ZMp. 10
1994 *Šajbársky kanál* ZMp. 25
1999 *Šajbársky kanál* Tmp. 143
2000 *Šajbársky kanál* ZMp. 50
2003 *Šajbársky kanál* VMp. 50
2005 *Šajbársky kanál* TAS.
2006 *Šajbársky kanál* VMp. 50; VMp. 50
2008 *Šajbársky kanál* ZMp. 50
TN.: 1893 *Sajbár* (pole) KMp. Gab.
1955 – 61 *Sajbar* TM. 5
VN.: → + *Šajdon (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Šajbársky kanál* vznikol zo staršieho maď. názvu *Sajbár*, apel. *kanál*. Ten pravdepodobne vznikol z názvu zaniknutého močiara → + *Šajdon.

† **Šamorínske ramo no** (1) 7,1 km; zľava sa odpájalo od Dunaja pri obci Hamuliakovo, smerovalo na JV, neskôr na J; v lokalite Horná zátoň JZ od Šamorína sa zľava pripájalo k Dunaju; dnes je na ňom vybudované VD Gabčíkovo; varianty: Rameno Dunaja, Hamuliakovské ramo no; ON. 1. Hamuliakovo, 2. Šamorín; VN. 1. Dunaj, 2. Šamorínske ramo no (2, 3).

VMp. 50: [44-23; 24; 42]
VN.: 1894 *Duna ág* KMp. Ham.; Šam.
1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1958 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1972 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1976 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1981 *Šamorínske rameno* TS., s. 177
1984 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1985 *Šamorínske rameno* ZMp. 10
1990 *Hamuliakovské rameno* (horná časť), *Šamorínske rameno* (dolná časť) ZMp. 10
1992 *Šamorínske rameno* GNDS. Šam.
ON.: 1. Hamuliakovo: → Hamuliakovské rameno (1)
2. Šamorín: → Hamuliakovské rameno (1)
VN.: 1. → Dunaj (1)
2. → Šamorínske rameno (2, 3)
Etym.: *Názvy Šamorínske rameno* a *Hamuliakovské rameno* motivovala lokalizácia ramena, vznikli z ON. *Šamorín* a *Hamuliakovo* (→ *Hamuliakovské rameno*; 1); sufix *-sky*, apel. *rameno*. *Názov Rameno Dunaja* pomenúva jedno z pôvodných ramien Dunaja a vznikol z VN. → *Dunaj*; apel. *rameno*.

+ **Šamorínske rameno** (2) asi 8,5 km; pravdepodobne sa zľava odpájalo od Dunaja v lokalite Sobroš JV od Hamuliakova, pretínalo Šamorínske rameno (1), smerovalo na SV, neskôr na JV; zľava sa spájalo s Dunajom J od Mliečna (v súčasnosti je tu vybudované VD Gabčíkovo); varianty: *Rameno Dunaja*, **Veľké rameno Dunaja*; ON. Šamorín; VN. 1. Dunaj, 2. Šamorínske rameno (1, 3).
VMp. 50: [44-23, 44-24, 44-42]

VN.: 1894 *Nagy Duna ág* KMp. Čil.
1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1954 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1966 *Šamorínske rameno* Mp. PN. 200
1971 *rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1972 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1974 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1978 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1979 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1981 *Šamorínske rameno* TS., s. 177
1986 *Šamorínske rameno* ZMp. 10
2004 *Šamorínske rameno* ZMp. 25
ON.: → Šamorínske rameno (1)
VN.: 1. → Dunaj (1)
2. → Šamorínske rameno (1, 3)
Etym.: → Šamorínske rameno (1); adj. *veľký* (maď. *nagy*).

+ **Šamorínske rameno** (3) 2,5 km; zľava sa odpájalo od Dunaja J od obce Hamuliakovo, smerovalo na JV v lokalite Horná zátoň; zľava sa pripájalo k Dunaju JZ od Šamorína; v lokalite je dnes vybudované VD Gabčíkovo; variant: *Rameno Dunaja*; ON. Šamorín; VN.: 1. Dunaj, 2. Šamorínske rameno (1, 2).
VMp. 50: [44-23; 24; 42]
VN.: 1954 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1979 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1986 *Šamorínske rameno* ZMp. 25
2004 *Šamorínske rameno* ZMp. 25
ON.: → Hamuliakovské rameno (1)
VN.: 1. → Dunaj (1)
→ Šamorínske rameno (1, 2)
Etym.: → Šamorínske rameno (1).

Šamorínske rameno (4) → Hamuliakovské rameno

Šár → Stoličný potok

Šarfický potok → Stoličný potok

Šarkan-Čalovo → Veľký Meder-Holiare

† ***Šároš** zaniknuté močaristé koryto v k. ú. obcí Baka, Jurová a Horný Bar; začínalo sa S od Baky pri dnešnom Hornolúckom kanáli, smerovalo na Z na mieste dnešného kanála Šulany-Jurová cez obec Šulany a zľava sa spájalo s dnešným Šulianskym ramenom (porov. VM. I).

VMp. 50: [45-31]

1782 – 84 *Scharosch Morast* VM. I

Etym.: Názov *Šároš motivovala charakteristika jazera či pôvodného ramena (< maď. *sáros* „bahnistý, močaristý, zablitený“, porov. MSS., s. 436).

Šarrét → Klátovský kanál

***Šašinový močiar** močaristé koryto SV od obce Čalovec v lokalite Violín, do časti jeho pôvodného koryta je dnes situovaná časť kanála Kameničná-Kolárovo.

VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý)

1837 – 40 *Kákas Lapos* VM. II

Etym.: Názov rekonštruujeme ako *Šašinový močiar; správne by mal byť označený ako *Kákas lapos* a motivoval ho porast vodnej trávy (< maď. *káka* – šašina, sitina; *lapos* < *láp* – bahnisko, močiar).

***Šedivý potok** → Červený potok (1)

Šenkárka I. Pieskový potok (→ Račiansky potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 1,1 km; pramení v J časti lokality Šenkárka a S od lokality Piesky (446 m

n. m.) vo výške cca 410 m n. m. v k. ú. Bratislava-Rača, tečie JZ, neskôr J a pred ústím v lokalite Panský les JV smerom; obyvatelia názvom Šenkárka označujú aj Pieskový potok; variant: Šenkársky potok; TN. 1. Šenkárka, 2. Nad Šenkárkou, 3. Šenkárske; VN. Šenkárka (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1895 *Senkarka patak*, *Senkarka patak* KMp. Rača

2018 *Šenkársky potok* web 27

TN.: 1. 1895 *Senkarka* (Rača; nár. príř. rez., les) KMp. Rača

1952 *Šenkárka* ŠMO. 5

1955 *Šenkárka* Voj. Mp. 10

1956 *Šenkárka* VTMP. 25

1983 *Šenkárka* GNOBAv. SJur

1984 *Šenkárka* TMp. MK. 75

1989 miest. *Šenkérka* Rača, Pod., 249

1993 *Šenkárka* ŠMO. 5

1994 *Šenkárka* GNOBA. Rača

1996 – 2007 *Šenkárka* TMp. MK. Ba. 50

2004 *Šenkárka* PTA. 25

2005 *Šenkárka* TAS. 50

2006 *Šenkárka* PMp. obrys.10. Stp.

2007 *Šenkárka* TAS. 50

2011 *Šenkárka* TAS. 50

2. 1996 – 2007 *Nad Šenkárkou* (Rača, les) TMp. MK. Ba. 50

2004 *Nad Šenkárkou* PTA. 25

2005 *Nad Šenkárkou* TAS. 50

2007 *Nad Šenkárkou* TAS. 50

3. 1989 miest. *Šenkérské* (Rača, časť obce) Rača, Pod., 249

VN.: → [prameň] *Šenkárka* (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Šenkárka* vznikol transonymizáciou TN. *Šenkárka* (< apel. *šenkár* – krčmár, výčapník; porov. HSSJ

V., s. 611; < nem. verb. *schenken* – naliať, ponalievat'; obec mala obecného „šenkára“, ktorý azda vlastnil pozemky v danej lokalite; sufixu *-ka*; prechýlená podoba súvisí s apel. studnička). Názov *Šenkársky potok* vznikol z adj. *šenkársky* (→ vyššie), apel. potok.

Šenkársky potok → Šenkárka

Šický kanál → Svinský kanál

Šifák → Stoličný potok

Šimov jarok → Kamenný potok (1)

Šindliarka → Šindliarov jarok

Šindliarov → Šindliarov jarok

Šindliarov jarok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,4 km; pramení na J svahu vrchu Tri kopce (439 m n. m.) vo výške 368 m n. m. v k. ú. Modra, tečie Z smerom, ústi vo výške 310 m n. m.; variant: Šindliarka, Šindliarov; TN. Šindliarka.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Zsindely árok* KMp. Mod.

1945 miest. *Šindelárov* Mod., Šulla, 14

1982 miest. *Šindelarov járek* Mod., Kraic, 6

2012 náreč. *Šindelárka* Mod.

2017 miest. *Šindelárov járek* KJÚLŠ

TN.: 1. 1982 miest. *Šindelárové* (Modra, dnes les a chatová osada) Mod., Kraic, 6

2010 náreč. *Šindelárka* Mod.

Etym.: Názov *Šindliarov jarok* vznikol z OM. *Šindliar* alebo priamo z apel. *šindliar* (výrobca šindľov < apel. *šindel*;

maď. *zsindely*; strešná krytina; pravdepodobne podľa obydlija remeselníka – šindliara), apel. *jarok* (maď. *árok*) a motivovala ho lokalizácia. Univerbizovaný názov *Šindliarov* → vyššie.

Názov *Šindliarka* vznikol transonymizáciou TN. *Šindliarka* (< apel. *šindliar*; sufix *-ka*).

† ***Široké jazero** 1,5 km; sčasti zaniknuté rameno azda na mieste pôv. vodnej plochy; začínalo sa v lokalite Latrán v k. ú. Starej Galy, končilo sa pri Malej Lúči; TN. Jazerné lúčky.

VMp. 50: [45-31] (sčasti nelokalizovaný)

VN.: 1893 *Szöľtői ér* KMp. MLúč

TN.: 1893 *Szöľtői* (lúky) KMp. MLúč

1893 *Szélestői rétek* KMp. S.Gal.

1955 *Szélestői rétek* ŠMpO. 5

1974 *Jazerné lúčky* ŠMpO. 5

Etym.: Názov *Široké jazero* motivoval tvar pôvodného ramena, ktoré azda miestami tieklo v širokom koryte, pripomínajúcom jazero (< maď. *széles* – široký, *tó* – jazero; porov. Šmil., s. 458), príp. ležalo na mieste staršej vodnej plochy. Nemožno vylúčiť, že VN. vznikol z maď. *szőlő* – vinič, vinohrad; vzhľadom na charakteristiku lokality je to menej pravdepodobné.

† ***Široké rameno** zaniknuté koryto (asi pôv. rameno Dunaja) S od osady Nová Stráž v lokalite Pasienok.

VMp. 50: [45-43]

1889 *Széles ér* KMp. NStráž

Etym.: Názov vznikol z adj. *széles* (= sloven. široký), apel. *ér* (= rameno rieky, jarok) a motivovala ho šírka koryta.

Široký → * Široký jarok

***Široký jarok** I. *Banský jarok (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,3 km; pramení vo výške 508 m n. m. v lokalite Panská hora v k. ú. Modra, tečie J smerom, neskôr JZ smerom, ústi vo výške 485 m n. m. v lokalite Panská hora; variant: Široký.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1854 *Breiter Graben* NKKMp. Mod.

1894 *Szelés árok* KMp. Mod.

1982 miest. Široký Mod., Kraic, 10

Etym.: Názov *Široký jarok vznikol z adj. široký (nem. *breiter*, maď. *széles*), apel. *jarok* (nem. *r Graben*, maď. *árok*) a motivovala ho relatívna veľkosť (šírka) koryta.

Škaredý jarok p. Trniansky (→ Stoličný potok → Čierna voda → Malý Dunaj), 0,4 km; pramení vo výške asi 370 m n. m. na Z svahu kopca Barvienok (391 m n. m.) v lokalite Lipiny v k. ú. Vinosady, tečie JV smerom; TN. Škaredý jarok.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1999 *Škaredý jarok* PMp. 10

2009 *Škaredý jarok* PMp. obrys. 10

TN.: 1894 *Skardi jarek* (Modra; terénna preliachina v lese) NKKMp. Mod.

1955 *Škaredý jarok* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Škaredý jarok* vznikol pravdepodobne z TN. Škaredý jarok (< adj. *škaredý*, apel. *jarok*. Motivácia je nejasná.

Štagnovica → Štagnovický kanál

Štampoch → Brestový jarok

Štampošský potok → Brestový jarok

Štagnovica-Čergov 1,5 km; kanál J od mesta Kolárovo, odpája sa od kanála Kolárovo-Kameničná, smeruje na JV a spája sa s nepomenovaným kanálom; variant: *Štagnovicko-čergovský bočný kanál; ON. 1. Štagnovica, 2. Čergov; TN. 1. Štagnovica, 2. Čergov; VN. Štagnovica.

VMp. 50: 45-32; 41

VN.: 1906 *Stagnóza csörgői melléksatorna* KMp. Kol.

1971 *Stagnóca-Čergov* ZMp. 50

1978 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 50

1979 *Štagnovica-Čergov (Stagnóca-Čergov)* GN. 10

1982 *Štagnovica-Čergov* VMp. 50

1984 – 85 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 10

1991 *Štagnovica-Čergov* GNKo. Kol.

1993 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 10

1994 – 95 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 25

2000 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 50

2006 *Štagnovica-Čergov* VMp. 50

2008 *Štagnovica-Čergov* ZMp. 50

ON.: 1. Štagnovica (hosp. dvor; Kolárovo):

1884 *Stagnozai ház* VM. III

1898 *Stagnoczi ház* MTT. 75

1906 *Stagnóza ház* KMp. Kol.

1920 – 34 *Sztagnóza* VM. III re

1981 *Nový majer* GN. 11

1983 *ŠM Štagnovica* ZMp. 10

1991 *Štagnovica (Nový majer)* GNKo. Kol.

1999 *Štagnovica* TMp. 154

2000 *Štagnovica* ZMp. 50

2. Čergov: → *Asód-Čergov*

TN.: 1. 1906 *Stagnóza I, Stagnóza II, Stagnóza III* KMp. Kol.

1955 – 61 *Stagnóza I, Stagnóza II, Stagnóza III* TM. 5

1957 – 71 *Stagnóza I, Stagnóza II, Stagnóza III* TM. 10

1971 *Stagnóza* ZMp. 50

1979 *Štagnovica* GN. 10

1982 *Štagnovica* VMp. 50

1983 *Štagnovica* ZMp. 10

1991 *Štagnovica* GNKo. Kol.

1993 *Štagnovica* ZMp. 10

1994 – 95 *Štagnovica* ZMp. 25

1999 *Štagnovica* Tmp. 154

2004 *Stagnóza I, II* PMp. 10

2005 *Štagnovica* TAS.

2. Čergov: → Asód-Čergov

VN.: → † *Štagnovica (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Štagnovica-Čergov* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z TN. *Štagnovica* (ten podľa názvu zaniknutého močiara *Stagnóza* – azda z nem. verb. *stagnieren* – viaznuť, nehýbať sa (o vode); iniciálová graféma *š* by v tomto prípade mala sekundárny pôvod: *s* > maď. *s* = [š]) a ON. *Čergov* (→ Asód-Čergov) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade (alebo v lokalite) *Štagnovica* a končiaci sa pri osade Čergov. Doklad *Stagnóza csörgői mellékcsatorna* interpretujeme v podobe *Štagnovicko-čergovský bočný kanál (maď. *mellék* – sloven. *bočný* < *bok*, apel. *csatorna* – kanál).

*Štagnovicko-čergovský bočný kanál (*Stagnóza csörgői mellékcsatorna*) → *Štagnovica-Čergov*

Štagnovický kanál 2 km; kanál spájajúci sa s nepomenovaným kanálom J od

mesta Kolárovo v lokalite *Štagnovica*; varianty: *Štagnovica*, **Vesszös-Štagnovica*; ON. *Štagnovica*, TN. *Štagnovica*. VMp. 50: 45-32, 41

VN.: 1906 *Stagnózai vesszös csatorna* KMp. Kol.

1971 *Vesszös-Stagnóca* ZMp. 50

1978 *Štagnovica* ZMp. 50

1979 *Štagnovický kanál (Vesszös-Stagnóca)* GN. 10

1982 *Štagnovický kanál* VMp. 50

1983 *Štagnovica* ZMp. 10

1984 – 85 *Štagnovica* ZMp. 50

1991 *Štagnovický kanál (Štagnovica)* GNKo. Kol.

1993 *Štagnovický kanál* ZMp. 10

1994 – 95 *Štagnovický kanál* ZMp. 25

1999 *Štagnovický kanál* Tmp. 154

2000 *Štagnovický kanál* VMp. 50

2005 *Štagnovický kanál* TAS.

2006 *Štagnovický kanál* VMp. 50

2008 *Štagnovický kanál* ZMp. 50

ON.: *Štagnovica*: → *Štagnovica-Čergov*

TN.: *Štagnovica*: → *Štagnovica-Čergov*

Etym.: Názov *Štagnovický kanál* vznikol z ON. alebo TN. *Štagnovica* (vyššie), apel. *kanál* a motivovala ho lokalizácia kanála. Názov *Štagnovica* vznikol podľa ON. *Štagnovica*. Názov *Vesszös-Štagnovica* vznikol podľa vymedzenia smerovania kanála z TN. *Vesszös* (→ Sokolský kanál) a ON. alebo TN. *Štagnovica* (vyššie).

Šulány-Jurová 9,2 km; zľava sa odpája od Dunajského kanála v lokalite Pažitné J od obce Horný Bar, smeruje na V; pri samote Dedinská lúka JZ od Vrakúňa sa spája s kanálom Gabčíkovo-Topolníky; pôvodne bol asi o 5 km dlhší a začínal

sa pri hosp. dvore Ladislavov majer, smeroval na JV, J od obce Horný Bar a pred vybudovaním Dunajského kanála pokračoval na V v súčasnom koryte kanála; varianty: B VII, Kanál B VII, Šulanský odpad, Šulanský odpad B VII, Šuliansky kanál; ON. 1. Jurová, 2. Šulany; VN. Šulianske rameno. VMp. 50: 45-31
VN.: 1970 *Šulanský odpad B VII, kanál B VII* VVMp. 50
1971 *Šulany-Jurová* VMp. 50
1975 *Šulanský odpad* ZMp. 10
1975 *Kanál B VII* ZMp. 10
1976 *Šaliansky kanál (!)* ZMp. 10
1979 *Šulany-Jurová (Šulanský opad B VII, B VII)* GN. 10
1983 *kanál Šulany-Jurová* VMp. 50
1987 *Šaliansky kanál (!)* ZMp. 10
1987 *Kanál B VII* ZMp. 10
1988 *Kanál B VII* ZMp. 10
1989 *Šulany-Jurová* AMp. 200
1992 *Šulany-Jurová* ZMp. 10; VMp. 50
1992 *Šulany-Jurová (Šuliansky kanál, Šulanský odpad, Kanál B VII, Šaliansky kanál (!))* GNDS. HBar, Jur., Roh., TnOs.
1992 *Šulany-Jurová (Šulanský opad, Kanál B VII)* GNDS. Vrak.
1993 *Šulany- Jurová* VMp. 50; ZMp. 25
1994 *Šulany-Jurová* ZMp. 25
1995 *Šulany-Jurová* TMp. 143
1999 *Kanál Šulany-Jurová* TMp. 50 (Gab.)
1999 *kanál Šulany-Jurová* TMp. 50 (Gab.)
1999 *Šulany-Jurová* TMp. 143
2000 *Šulany-Jurová* ZMp. 50
2003 *Šulany-Jurová* VMp. 50
2006 *kanál Šulany-Jurová* TAS.

2008 *kanál Šulany-Jurová* TASR. 50
2008 *Šulany-Jurová* ZMp. 50
ON.: 1. Jurová: → Jurová-Velký Meder
2. Šulany:
1237 *Suul* CDSL. II, Nr. 27 A
1315 *Suul* RDSL. II, Nr. 72
1319 *Sul* RDSL. II, Nr. 458
1322 *Suul* RDSL. II, Nr. 857
1323 *Suul* RDSL. II, Nr. 1072
1380 *Suul* Kiss, II, 505
1773 *Süüly* Majt. 99
1786 *Schüll* Majt. 99
1808, 1863, 1877 – 1948 *Süly* Majt. 99
1873 *Süll* Majt. 99
1948 – 60 *Šulany* Majt. 99
VN.: → Šulianske rameno
Etym.: Názov *Šulany-Jurová* motivovalo vymedzenie začiatku a konca kanála a vznikol podľa ON. *Šulany* a *Jurová*. ON. *Šulany* vznikol azda z OM. so základom *Šul-* (porov. OM. *Šula*, *Šulík*, *Šulko*, *Šulek* a pod.); súčasný názov má obyvateľskú príponu *-any*. Podľa L. Kissa (II, s. 505) vznikol z maď. OM. (< maď. *sül* – *sündisznó* – jež); ON. *Jurová* (→ VN. *Jurová-Velký Meder*).
Názvy *Šulanský odpad B VII*, *Šulanský odpad B VII* a technické pomenovanie *Kanál B VII* sú slovnou-numerickej technickým označením kanála (adj. *šulanský* < ON. *Šulany*; sufix *-ský*); apel. *kanál, opad*; graféma *B* a numerického znaku *VII* (= 7); je pozostatkom staršieho spôsobu pomenovania, resp. označovania umelých vodných kanálov a slúži na identifikáciu a diferenciaciu objektu od iných kanálov.
Názvy *Šulanský odpad* a *Šuliansky kanál* motivovala lokalizácia kanála (→ vyššie). Technické pomenovanie *B VII* po-

zostáva z grafémy *B* a numer. znaku *VII* (= 7).

Doklad *Šaliansky kanál* je chybný zápis.

Šulanské rameno → Šulianske rameno

Šulianske rameno 3,7 km; začína sa Z od obce Horný Bar, smeruje na V, stáča sa na JZ a spája sa s Bodíckym ramenom; varianty: Rameno Dunaja, Šulanské rameno; ON. Šulany; TN. Šulianske; VN. 1. Dunaj, 2. Šulany-Jurová. VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Duna folyam* Kmp. DBar, Šul.

1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5

1966 *Šulanské rameno* TS., s. 97

1971 *Šulianske rameno* VMp. 50

1975 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1988 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1992 *Šulianske rameno* VMp. 50

1992 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1992 *Šulianske rameno* GNDS. HBar

1993 *rameno Dunaja* ZMp. 10

1993 *Šulianske rameno* VMp. 25

1993 *rameno Dunaja* ZMp. 25

1995 *Rameno Dunaja* TMp. 50 (Gab.)

1999 *Šulianske rameno* TMp. 50 (Gab.)

2003 *Šulianske rameno* VMp. 50

2006 *Šulianske rameno* TAS.

2008 *Šulianske rameno* TASR. 50

ON.: → Šulany-Jurová

TN.: → Šulany-Jurová

VN.: 1. → Dunaj (1)

2. → Šulany-Jurová

Etym.: Názvy *Šulianske rameno* a *Šulanské rameno* motivovala lokalizácia a vznikol z ON. *Šulany* (→ Šulany-Jurová); sufix *-ske*, apel. *rameno*. Názov *Rameno Dunaja* motivovala skutočnosť,

že ide o jedno z pôv. ramien Dunaja, a vznikol z VN. → *Dunaj*, apel. *rameno*.

Doklad *Šaliansky kanál* je chybný zápis.

Šulanský odpad → Šulany-Jurová

Šulanský odpad B VII → Šulany-Jurová

Šuliansky kanál → Šulany-Jurová

[kanál] **Šúr** → Šúrsky kanál

Šúrsky kanál 16,9 km; plocha povodia: 127,433 km² (PHPR, 2007, s. 81); umeľý odvodňovací kanál po obvode nár. prír. rez. Šúr, ktorý je z veľkej časti vybudovaný z pôvodného koryta Blatiny, tá v jeho dolnej časti (pri obci Zálesie) odtéka v prirodzenom koryte. Kanál bol vybudovaný v r. 1956 – 1957 (ibid.) na zachytávanie vody z karpatských potokov (OVR, 2006, s. 2). JZ od obce Grinava mení smer na JZ, pokračuje popri železničnej trati okolo obce Sv. Jur (z JZ strany), pri S okraji mesta Bratislava sa stáča na JV, asi 1 km od mestskej časti Bratislava-Vajnory je umiestnený pod povrch diaľnice, stáča sa na J, neskôr na JV, smeruje Z od okraja obce Ivanka pri Dunaji k obci Zálesie, znova sa stáča na J a spája sa s Malým Dunajom (porov. ibid.); vybudovaním kanálu sa významne zmenila hydrografická situácia mappovaného povodia; varianty: Kanál (2), Blatina, Moravod, Nový Sajloch, Šúr, Pezinský potok; ON. Pezinok; TN. Šúr (ostatné súvisiace názvy uvádzame len v nasledujúcej kapitole pri hesle Šúr); VN. Šúr (Názvy vodných plôch...). VMp. 50: 44-22

VN.: 1952 *Kanál ŠMO*. 5
1957 *kanál Blatina* VTMPš. 50
1965 *kanál Blatina, Šúr, kanál Šúr* HP
1966 *Šúrsky kanál* Voj. Mp. 10
1966 *Moravod* Voj. Mp. 10
1967 *Šúrsky kanál* ZVMp. 50
1968 *Šúrsky kanál* Voj. Mp. 10
1971 *Šúrsky kanál* ZMp. 50
1974 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
1971 *Šúrsky kanál (Pezinský potok, potok Blatina)* HČ (nepaginované)
1974 *Moravod* ŠMO. 5
1971 – 1990 *Šúrsky kanál* ŠMO. 5
1983 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
1983 *Šúrsky kanál* GNOBAv., IpD., SJur, Pez.
1984 *Šúrsky kanál* Tmp. MK. 75 (po k. ú. Mal.)
1985 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
1988 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
1989 *Šúrsky kanál* ZMp. 50
1991 *Šúrsky kanál* VMp. 50
1991 *Šúrsky kanál* ZMp. 50
1993 *Šúrsky kanál* ŠMO. 5
1994 – 2010 *Šúrsky kanál* MEN
1996 *Šúrsky kanál* PMp. Rača
1996 – 2007 *Šúrsky kanál* Tmp. MK. Ba. 50
1996 *kanál Blatina* Tmp. MK. Ba. 50
1999 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
2003 *Šúrsky kanál* VMp. 50
2004 *Kanál Blatina* Tmp. MK. Ba. 50
2005 *Šúrsky kanál* TAS. 50
2006 *Šúrsky kanál* PMp. obrys.10. Stp.
2007 *kanál Blatina* Tmp. MK. Ba. 50 (pri lokalite Trenčianka)
2007 *Šúrsky kanál* TAS. 50
2008 *Šúrsky kanál* ZMp. 50
2000 *Šúrsky kanál* ZMp. 10
2006 – 2007 *Šúrsky kanál* ZMp. 10

2009 *Šúrsky kanál, Blatina* Piš.
2010 *Šúrsky kanál* ZBGIS
2011 *Šúrsky kanál* TAS. 50
2011 *Šúrsky kanál = Blatina* PVŽP, 54
2014 náreč. *Noví Sajloch* SG.
ON. Pezinok: → VN. Blatina.
TN.: → Šúr (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
VN.: → Šúr (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
Etym.: *Názov Šúrsky kanál* vznikol z VN. → Šúr (kapitola *Názvy vodných plôch...*), apel. *kanál* a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádza pri močaristej lokalite Šúr. Rovnakú motiváciu má variant *Šúr*, ktorý vznikol z TN. Šúr (< VN. Šúr).
Názov Kanál je technický a vznikol proprializáciou apel. *kanál*.
Názov Blatina pomenúva pôvodnú časť toku → *Blatina*.
Názov Moravod vznikol transonymizáciou CHO. *Moravod (Slovenské dolnomoravské vodné družstvo; jestvovalo v 50. rokoch 20. stor.; porov. Turcsány, 2009, s. 177)* a pomenúval časť toku v lokalite Háj.
Názov Nový Sajloch vznikol z adj. *nový* (upravené vodné koryto pôvodnej Blatiny – * Svinsej mláky), VN. *Sajloch* (→ VN. Blatina).
Názov Pezinský potok (→ VN. Blatina).

Šúrsky potok (1) → Stoličný potok

Šúrsky potok (2) → Blatina

Švancpošský kanál → Viničniansky kanál

T

Tacký kanál 1,5 km; kanál spájajúci sa s kanálom Medvedov-Vranie V od obce Sap, smeruje na JV; variant: *Tagi*. VMp. 50: 45-33

VN.: 1971 *odp.*[ad] *Tagi* ZMp. 50

1979 *Tacký kanál (Tagi)* GN. 10

1983 *Tacký kanál* VMp. 50

1984 *Tacký kanál* ZMp. 10

1984 *Tagi* ZMp. 50

1986 *Tacký kanál* ZMp. 50

1992 *Tacký kanál* GNDS. Sap

1993 *Tacký kanál* ZMp. 25; ZMp. 10

2000 *Tacký kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Tacký kanál* VMp. 50

2008 *Tacký kanál* ZMp. 50

TN.: 1899 *Tagok* KMp. Sap

1955 – 61 *Diely (Tagok)* TM. 5

1957 – 71 *Diely (Tagok)* TM. 10

1992 *Diely* (pole, les) GNDS. Sap

Etym.: Názvy *Tacký kanál* a *Tagi* vznikli z maď. TN. *Tagok* (< maď. *tag* – diel, časť poľa; sloven. *Diely*), apel. *kanál*, pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Tagi* (*Diely*).

Tagi → *Tacký kanál*

Tarnocký kanál 5,2 km; zavlažovací kanál, začína sa na V od obce Veľký Grob v lokalite Dlhé lúky, pokračuje JV smerom, pri lokalite Tarnok sa stáča viac na J, končí sa J od obce Pusté Úľany, kde vteká do Stoličného potoka; varianty: *Kalník* (2), *Kalný kanál*, *Brodisko*, *Tarnok-Veľký Grob*; ON. 1. Tarnok, 2. Veľký Grob; TN. 1. Trník, 2. Tarnocké, 3. Pod Brodiskom. VMp. 50: 45-11

VN.: 1969 *odpad Tarnok-Veľký Grob* VMp. 50

1970 *odpad Tarnok-Veľký Grob* VMp. 50

1971 *odpad Tárnok-Veľký Grob* ZMp. 50

1975 *odpad Tárnok-Veľký Grob* ZMp. 50

1979 *Tarnocký kanál, Tárnok-Veľký Grob* GNZMp. okres Ga.

1986 *Tarnocký kanál* ZMp. 50

1991 *Tarnocký kanál* ZMp. 50

1992 *Tarnocký kanál* ZMp. 10

1992 *Tárnocký kanál* VMp. 50

1993 *Tarnocký kanál (Trnovský kanál)* GNOG. PÚ, Reca

1994 *Tarnocký kanál* ZMp. 25

1998 – 2006 *Tarnocký kanál* MEN

2000 *Tarnocký kanál* ZMp. 50

2003 *Tarnocký kanál* VMp. 50

2006 *Trnovský kanál* Dém., 23, 26

2006 *Kalník* Dém., 23

2006 *Brodisko* Dém., 23, 26

2006 *Tarnocký kanál* TOOZ. VG., 13

2008 *Tarnocký kanál* ZMp. 50

2008 *Tarnocký kanál* MEN

2009 *Tarnovský kanál* ŠRZK PÚ., 37

2010 *Tarnocký kanál* ZBGIS

2012 *Tarnocký kanál* TAS. 50

2012 náreč. *Kalní kanál* PÚ.

2012 náreč. *Kalník* PÚ.

2012 náreč. *Brodisko* PÚ.

ON.: 1. Tarnok (Veľký Grob; samota):

1301 *Tauarnyk* VSO III., 257

1610 *Tárnok* Fek., 185

1618 *Tarnok* Fek., 169

1799 *Tárnok* Vályi, 469

1799 *Tarnók puszta* Vályi, 65

1851 *Tárnok faluja* Fényes, 60

1876 *Tarnoky M. H.* VM. II

1893 *Tárnok, Tárnok puszta* KMp. PÚ.

1937 *Tárnok M. H.* VTMP. 25

1938 *Tárnok* ŠMp. 75

- 1952 *Tárnok* VTMP. 25
1955 *Tárnok* ŠMO.5
1957 *Tárnok* VTMPš. 50
1965 *ŠM Tárnok* VTMP. 10
1971 – 1975 *Tárnok* ZMP. 50
1979 *Tárnok* GNZMP. 50, 106
1980 *Dvor Tarnok štátne majetky* ŠMO. 5
1991 – 2008 *Tárnok* ZMP. 50
1992 – 2003 *Tárnok* VMP. 50
2004 *Recké Tárnoky* MEN
2005 *Tárnok* PMP. obrys.10. Gal.
2012 *Tárnok* TAS. 50
2. *Veľký Grob*:
1335 *Grwb* Vars. b., 116
1390 *Givib, Grwib* VSO III., 257
1390 *Grwab* Vars. b., 116
1400 *Grueb* Vars. b., 116
1425 *Ayzgraw, alia Auzgraw, Also Aysgrub, Fielse Aysgrub* VSO III., 257
1509 *Grueb* Vars. b., 116
1523 *Gruob* VSO III., 257
1548 *Grub* Vars. b., 116
1553 *Németh Gurab* Vars. b., 116
1561 *Gruab* Vars. b., 116
1610 *Németh-Gurab* Fek., 185
1622 *Gurab* Fek., 187
1634 *Német Aizgrub* Vars. b., 116
1773 *Németh Veisgrob* VSO III., 257
1773 *Német-Gurab, Deutsch-Grob, Németh-Weisgrob* Majt., 323
1779 *Német Guráb* Vályi, 65
1786 *Deutsch-Weisgrab, Német-Gurab* Majt., 323
1808 *Német-Gurab, Německý Grob* Majt., 323
1808 *Deutsch-grub, Deutsch – Eisgrub* Majt., 323
1808 *Deutsch Grub* Vars. b., 116
1851 *Német Guráb* Fényes, 60
- 1863 – 1907 *Németgurab* Majt. 323
1913 *Magyargurab* Majt., 323
1920 *Nemecký Grob, Uherský [Grob], Maďarský [Grob]* Majt., 323
1927 – 1948 *Nemecký Grob, Német-Gurab* Majt., 323
1948 *Veľký Grob* VSO III., 257; Majt., 323
1978 *Magyargurab, Németgurab, Eisgrub, Waisgrub, Deutsch Weissgraben* VSO III., 257
TN.: 1. 1876 *Tárnoky hegy* (Veľký Grob; pole, kopec) VM. I
1893 *Tárnoki parlagok* KMP. PÚ.
1937 *Tárnoky hegy* VTMP. 25
1955 *Tárnok* ŠMO. 5
1971 – 2008 *Tárnok* ZMP. 50
1975 *Tárnok* ZMP. 50
1992 – 2003 *Tárnok* VMP. 50
1993 *Tárnok, Tárnok* GNOG. VG.
2005 *Tárnok, Tárnoky* PMP. obrys.10. Gal.
2010 *Tárnok* ZBGIS
2012 *Tárnok* TAS. 50
2. 1965 *Tárnocká roľa* (Veľký Grob; pole) VTMP. 10
1969 *Tárnocká roľa* VTMP. 10
1975 – 1992 *Tárnocká roľa, Tárnok* ZMP. 10
1993 *Tárnocké* GNOG. VG.
2010 *Tárnocké* ZBGIS
3. 2017 miest. *Potbrodžišom KJÚLŠ* (pole)
Etym.: *Názov Tárnocký kanál* vznikol z ON. *Tárnok* (< pôvod. sloven. *Tovarník*; < apel. *tovarník*, do maď. prevzaté ako *tárnok* – strážca kráľovského majetku, skladov obilia, pokladne (porov. R. Krajčovič, 2005, s. 199; Stanislav, 1999, s. 446; Šmilauer, 1932, s. 8); < stsl. *tovarъ* – náklad, bremeno; Š. On-

druš (2002, s. 15) slovan. apel. tovar odvodzuje z tur. jazykov (stádo, statok, ovca); tovarník – služobník, ktorý mal na starosti sklady tovaru pri cestách, nkladal tovar na povozy, skladal ho, nosil do skladu, strážil sklad“ atď.). V. Sedlák (1994, s. 99) a podobne pred ním V. Šmilauer (1932, s. 8) názov vysvetľuje ako „osada prináležiaca tavernicom“ (tavernic, taverník, továrnik), pričom apel. *tárnok* odvodzujú z maď. tanya (= sloven. miesto na rybolov). Porov. aj výklad názvu Eisgrub; Krajčovič, 2005, s. 146; Varsík, 1984, s. 52 (→ nižšie).

Názov *Tarnok-Veľký Grob* motivovalo vymedzenie smerovania kanála (v živej reči sa nepoužíva) a vznikol z ON. *Tarnok* (→ vyššie) a ON. *Veľký Grob* (R. Krajčovič (2005, s. 146) vykladá pôvod názvu z nem. apel. *s Eis* (= sloven. ľad) a apel. *e Grube* (= sloven. jama), t. j. „ľadom chladená jama, pivničná miestnosť, v ktorej sa skladovalo víno, zelenina, hrozno“ a pod. Výklad podporuje aj výklad názvu susedných obcí Tarnok a Čataj (strážna funkciu pôvodných obyvateľov). Názov *Nemecký Grob* vznikol podľa dosídleného nemeckého obyvateľstva z adj. *nemecký*, ON. *Grob* – podobne aj názvy Uhorský Grob či Maďarský Grob.

Názov *Trnovský kanál* vznikol nesprávnou interpretáciou maď. podoby názvu *Tarnok* (zo sloven. trň, trnie; porov. Šmilauer, 1932, s. 8). Výklad názvu *Trnovský* porov. s výkladom VN. *Trnovský kanál*.

Vznik názvu *Kalný kanál* motivovala čistota či sfarbenie vody. Vznikol z adj. *kalný* < apel. *kal*; porov. Machek, 1957,

s. 189), apel. *kanál*. Rovnakú motiváciu má názov *Kalník*; vznikol z adj. *kalný*, sufix *-ík*.

Vznik názvu *Brodisko* motivovala funkcia, vznikol z apel. *brodisko* (< apel. *brod*; sufix miesta *-isko*); podľa informátorov sa tu brodil dobytok, najčastejšie voly. Z hľadiska motivácie porov. aj výklad VN. *Čadík → Stoličný potok.

Lit.: R. Krajčovič, 2005, s. 146; Š. Ondruš, 2002, s. 15; V. Sedlák, 1994, s. 99; J. Stanislav, 1999, s. 446; V. Šmilauer, 1932, s. 8; B. Varsík, 1984, s. 52.

Tarnok-Veľký Grob → Tarnocký kanál

Tavara → Tavorský kanál

***Tavara-Panský jarok** (Tavara-Uranka) → Tavorský kanál

Tavorský kanál 3 km; kanál v lokalite Rákosie na okraji močiara Rákosie (predtým Tavara) Z od obce Veľké Kosihy; smeruje na JV až J, spája sa s kanálom Holiare-Kosihy; varianty: Tavara, *Panský jarok (d. č.), *Tavara-Panský jarok; TN. 1. Tavara, 2. Panský jarok; VN. Rákosie (predtým Tavara).

VMp. 50: 45-34

VN.: 1837 – 40 *Úrárka B.[ach]* VM. II

1952 – 57 *Tavara* TM. 25

1971 *odp.[ad]* *Tavara-Uranka* ZMp. 50

1979 *Tavorský kanál (Tavara-Uranka)*

GN. 10

1984 *Tavorský kanál* ZMp. 50

1985 *Tavorský kanál* ZMp. 10

1991 *Tavorský kanál* GNKo. VKos.

1992 *Tavorský kanál* VMp. 50

1993 *Tavorský kanál* ZMp. 10

1995 *Tavarský kanál* ZMp. 25
 2000 *Tavarský kanál* ZMp. 50; VMp. 50
 2006 *Tavarský kanál* VMp. 50
 2008 *Tavarský kanál* ZMp. 50
 TN.: 1. 1837 – 40 *Favoró* (lúka) VM. II
 1889 *Tavara* KMp. VKos.
 1955 – 61 *Tavara* (lúka) TM. 5
 1957 – 71 *Tavara* TM. 10
 2004 *Tavara* PMp. 10
 2. 1889 *Úr árka* (pole) KMp. VKos.
 1952 – 57 *Úrárka* TM. 25
 1955 – 61 *Panský jarok* (*Úr árka*) TM. 5
 1957 – 71 *Panský jarok* TM. 10
 1985 *Panský jarok* ZMp. 10
 1991 *Panský jarok* (pole) KMp. VKos.
 1993 *Panský jarok* ZMp. 10
 1995 *Panský jarok* ZMp. 25
 VN.: → Rákosie (predtým *Tavara*; kapitola *Názvy vodných plôch...*)
 Etym.: Názov *Tavarský kanál* vznikol z TN. alebo VN. *Tavara* (azda súvisí s maď. adj. *tav/as* – jazerný), apel. *kanál* a pomenúva kanál v lokalite alebo pri močiari *Tavara* (→ Rákosie; predtým *Tavara*; kapitola *Názvy vodných plôch...*).
 Názov *Panský jarok* (1837 – 40 *Úrárka Bach*) vznikol z TN. *Panský jarok* (ten zo staršieho názvu južnej časti kanála < maď. *úr* – sloven. *pán*, maď. *árok* – jarok; nem. apel. *r Bach* – potok). Názov **Tavara-Panský jarok* (nesprávne *Tavara-Uranka*) vznikol podľa vymedzenia smeru z TN. alebo VN. *Tavara* a TN. alebo VN. *Úr árok* (*Panský jarok).

Tebehát → Dropí kanál

Tebehát vedľa cesty → Tebehátsky kanál

† **Tebehátsky kanál** 1 km; zaniknutý kanál; začínal sa na SZ okraji obce Zlatná na Ostrove, smeroval na S a S od obce sa spájal s Dropím kanálom; variant: Tebehát vedľa cesty; ON. Tebehát, TN. Tebehát, VN. Dropí kanál (pôv. Tebehát).

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1971 *Tebehát vedľa cesty* ZMp. 50

1984 *Tebehátsky kanál* ZMp. 50

ON., TN., VN.: Tebehát: → Dropí kanál
 Etym.: Názov *Tebehátsky kanál* vznikol z TN. *Tebehát* (< VN. *T(h)ebe*, starší názov Dropieho kanála, maď. apel. *hát* = chrbát) a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Tebehát (→ Dropí kanál). Názov *Tebehát vedľa cesty* vznikol podľa TN. Tebehát a opisnej konštrukcie *vedľa cesty* (pomenúval kanál, nachádzajúci sa vedľa cesty, ktorý sa spájal s Dropím kanálom).

***Tebský jarok** (Thebe) → Dropí kanál

Teplica p. Bystrý potok (d. t. je vyschnutý, nezaústuje; v minulosti l. prítok Malého Dunaja), 16,7 km (h. č. toku v dĺžke asi 1,1 km a d. č. toku s dĺžkou asi 5,8 km je prevažne občasný tok, resp. vyschnuté koryto); vyteká z poľa v k. ú. Tomášikovo, zo S časti lokality Zlúčený hon vo výške asi 115 m n. m., tečie J až JV smerom, v obci Trstice sa stáča smerom na Z, tu sa mení na občasný tok pretekajúci po jej Z okraji a prevažne na J, ústi v lokalite Za vodou v k. ú. Trstice. V minulosti vytekala medzi lokalitami Dolné hony a Pašienka a ústila do Malého Dunaja; Dolná časť toku od Trstíc je značená ako vyschnuté koryto už vo

VM II. (1810 – 1869), svedčí o tom aj TN. Suchý jarok (porov. ZBGIS, 2010); varianty: *Močaristý jarok (Lapos Er), *Obecný jarok (Falúhely Gr.[aben]); TN. 1. *Obecná lúka, 2. Teplé, 3. Teplý chodník.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1253 *aquae Lapos Er* CDSL. II, Nr. 420 (h. t. pri Šali)

1810 – 1869 *Lapás B. [ach]* VM. II (h. t.)

1810 – 1869 *Forró* VM. II (d. t. od Trstíc)

1810 – 1869 *Falúhely Gr.[aben]* VM. II (d. t.)

1853 *Lapás* NKKMp. Snc.

1875 – 1884 *Forró, Forró ér* VM. III

1971 *Forró* ZMp. 50

1971 *Forró* ZVMp. 50

1976 *Teplica* ZMp. 50

1983 *Teplica* VMp. 50

1986 *Teplica* ZMp. 50

1989 *Teplica* ZMp. 50

1992 *Teplica* ZMp. 50

1992 *Teplica* VMp. 50

1993 *Teplica* GNOG. Tom.

2000 *Teplica* ZMp. 50

2003 *Teplica* VMp. 50

2005 *Teplica* TAS. 50

2007 *Teplica* TAS. 50

2008 *Teplica* ZMp. 50

2010 *Teplica* ZBGIS

2014 miest. *Forró* Trs.

TN.: 1. 1810 – 1869 *Falúhely Réte* (Trstice; hon) VM. II

2. 1992 *Teplé* (Trstice; pole) ZMp. 25

1993 *Teplé* GNOG. Trs.

2010 *Teplé* ZBGIS

2017 miest. *Pri Forró (Horúci hon, Tep-lé)* KJÚLŠ

3. 2017 miest. *Teplý chodník* KJÚLŠ (pole)

Etym.: Názov *Teplica* vznikol z adj. *teplý* (maď. *forró*), sufixu *-ica* a motivovala ho teplota vody (pramenila z termálneho prameňa; v obci a blízkom okolí sa ich nachádza niekoľko).

Názov *Močaristý jarok (maď. doklad *Lapos Er*) vznikol z maď. adj. *láros* (= sloven. močaristý), maď. apel. *ér* (= sloven. jarok, potôčik) a pomenúva tok vytekajúci z močaristého územia resp. tok s močaristým korytom. Motiváciu maď. adj. *láros* (= sloven. rovný, ploché údolie; Šmilauer, 1923, s. 459) sme vzhľadom na terén vylúčili. Doklady *Lapás, Lapás B.[ach]* vznikli pravdepodobne skomolením pôvodného maď. názvu.

Názov *Obecný jarok (maď. *Falúhely Gr.[aben]*) vznikol z TN. *Obecná lúka (maď. *Falúhely Réte* < maď. apel. *falu* – = sloven. obec, dedina a apel. *hely* – = sloven. miesto, apel. *rét* – = sloven. lúka), nem. apel. *r Graben – jarok* a motivovala ho skutočnosť, že tečie cez lokalitu *Obecná lúka. Nedá sa vylúčiť ani to, že ho motivovala skutočnosť, že tiekol cez obec.

+ **Tibák ér** 0,5 km; zaniknuté močaristé rameno sa v minulosti zľava spájalo s kanálom Čalovec-Kameničná a čiastočne aj s Tibátskym kanálom SV od obce Zlatná na Ostrove; VN. Tibátsky kanál. VMp. 50: [45-43]

VN.: 1889 *Tibák ér* KMp. ZnO.

VN.: → Tibátsky kanál

Etym.: Názov nie je jasný.

***Tibát-Terem** → Tibátsky kanál

*Tibátsko-teremský kanál (Tibád-törömi csatorna) → Tibátsky kanál

Tibátsky kanál 2,1 km; kanál medzi obcami Čalovec a Kameničná; smeruje na SV; spájal kanály Čalovec-Kameničná a Kolárovo-Kameničná; varianty: *Tibát-Terem, *Tibátsko-teremský kanál; ON. Terem.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1902 *Tibád törömi csatorna* KMp. Kam.

1971 *Tibát-Töröm* ZMp. 50

1979 *Tibátsky kanál (Tibát-Töröm)* GN. 10

1982 *Tibátsky kanál* VMp. 50 (omylom aj na 45-32 v lokalite Violínske polia)

1986 *Tibátsky kanál* ZMp. 50; ZMp. 10

1991 *Tibátsky kanál* GNKo. Čale., Kam.

1993 *Tibátsky kanál* ZMp. 10

1995 *Tibátsky kanál* ZMp. 25

2000 *Tibátsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50

ON.: Terem → Töröm (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Tibátsky kanál* vznikol z TN. *Tibát, apel. *kanál*. Názov *Tibát-Töröm* vznikol podľa vymedzenia smeru z názvov *Tibát* (v excerpovaných prameňoch nie je doložený) a *Töröm* (→ *Töröm*). Názov *Tibát* nie je jasný (možno vznikol deformovaním názvu *Tebehát* → Dropí kanál).

*Tisový potok p. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 1,1 km; pramení na JV okraji prírodnej pamiatky Tisové skaly vo výške 530 m n. m. (podľa najnovších ZMp. je dĺžka toku 160 m) v k. ú. Modra, tečie SV až S smerom popri lokalite Tisové skaly, ústi

v lokalite Kreftová vo výške 396 m n. m.; TN. 1. Tisové skaly, 2. Tisové, 3. Tisová dolina, 4. Tisová brána.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Eiben Bach* NKKMp. Mod.

TN.: 1. 1854 *Eiben Berg, Tiszova Skala, Eiben Felsen* (Modra; hrebeň kopca) NKKMp. Mod.

1894 *Tiszafa szikla* KMp. Mod.

1955 *Tisová skala* ŠMO. 5

1961 *Eibenfelsen, Tisové skaly* Lehot., 177

1969 *Tisové, Tisové skaly* VTMP. 10

1971 – 2008 *Tisové skaly* ZMp. 50

1972 *Tisové, Tisové skaly* ZMp. 10

1979 *Tisové skaly* GNZMp. 50, 104

1983 *Tisové skaly* GNOBAv. Mod.

1984 – 1999 *Tisové skaly* VMp. 50

2012 *Tisové skaly* TAS. 50

2. 1894 *Tiszafa dűlő* (Modra; kopec, les) KMp. Mod.

1955 *Tisová* ŠMO. 5

70. roky 20. stor. *Tisové* PMP. obrys. 25

1982 miest. *Tisové* Mod., Kraic, 6

1983 *Tisové* GNOBAv. Mod.

3. 1894 *Tiszafa völgy* (Modra; les) KMp. Mod.

1955 *Tisová dolina* ŠMO. 5

4. 1854 *Das Eiben Thor* (Modra; skalný útvar v lese) NKKMp. Mod.

1961 *Eibenthor, Tisová brána* Lehot., 177

Etym.: Názov *Tisový potok (nem. *Eiben Bach*) vznikol z TN. *Tisové skaly* (nem. *Eiben Berg*; < adj. *tisový* < apel. *tis*; nem. *Eiben*, lat. *Taxus baccata*), apel. *potok* (nem. *r Bach*) a motivoval ho porast v lokalite.

Tistáš → Vištucký potok

- Tökéske rameno Malého Dunaja** → Klátovské rameno
- Tomanóci-Balvany** → Balvanský kanál
- Tomášov dvor** → Kolárovo-Kameničná
- Tomášov-Lehnice** 22 km; sprava sa od pája od kanála Malinovo-Blahová J od obce Tomášov, smeruje na JV, pri Hornej Potôni na SV; spája sa sprava so Starým Klátovským kanálom JZ od Blahovej; variant: Závlahový kanál HŽO. II.; ON. 1. Lehnice, 2. Tomášov, 3. *Tomášov dom.
VMp. 50: 44-23; 24; 42; 45-13
VN.: 1965 *Závlahový kanál HŽO II.*
VVMp. 50
1971 *Tomášov-Lehnice* VMp. 50
1983 *kanál Tomášov-Lehnice* VMp. 50
1984 *kanál Tomášov-Lehnice* VMp. 50
1986 *Tomášov-Lehnice* ZMp. 25
1990 *kanál Tomášov-Lehnice* ZMp. 10
1991 *Tomášov-Lehnice* VMp. 50
1992 *Tomášov-Lehnice* VMp. 50; GNDS. HPot., Hviez., Mier., ŠnOs., VPaka
1993 *Tomášov-Lehnice* ZMp. 10; VMp. 50
1994 *Tomášov-Lehnice* ZMp. 25
1995 *Kanál Tomášov-Lehnice* Tmp. 50 (Gab.)
1999 *Kanál Tomášov-Lehnice* Tmp. 50 (Gab.)
1999 *Kanál Tomášov-Lehnice* Tmp. 50 (BA)
2002 *kanál Tomášov-Lehnice* ZMp. 10
2003 *Tomášov-Lehnice* VMp. 50
2005 *kanál Tomášov-Lehnice* PMp. 10
2006 *kanál Tomášov-Lehnice* PMp. 10
2006 *kanál Tomášov-Lehnice* TAS
- 2007 *Kanál Tomášov-Lehnice* Tmp. 50 (M. K. BA)
2008 *Tomášov-Lehnice* TASR. 50
2013 *kanál Tomášov-Lehnice* RP.
ON.: 1. Veľký Lég:
1239 *Legu, Legun* CDSI. II, Nr. 48
1239 *Legh* Chal., 262
1250 *Leeg* CDSI. II, Nr. 353
1269 *Leg* VSO. II, 138
1310 *Leeg* RDSI. I, Nr. 800
1322 *Leg* RDSI. II, Nr. 776
1328 *Leeg* VSO. II, 138
1396 *Leeg alias Legendorff* VSO. II, 138
1398 *Naglegh* VSO. II, 138
1476 *Legnicz* VSO. II, 138
1773, 1786, 1808 *Nagy-Légh* Majt. 158
1863 – 73 *Nagylégh* Majt. 158
1877 – 1920 *Nagylég* Majt. 158
1927 – 38 *Veľký Lég, Nagy-Lég* Majt. 158
1938 – 40 *Nagylég* Majt. 158
Malý Lég:
1311 *Kyus Leeg* RDSI. I, Nr. 924
1773, 1808 *Kis-Légh* Majt. 158
1786 *Kisch-Légh* Majt. 158
1863 – 73 *Kislégh* Majt. 158
1877 – 1920 *Kislég* Majt. 158
1927 – 38 *Malý Lég, Kis-Lég* Majt. 158
1938 – 40 *Kislég* Majt. 158
Lehnice (po zlúč. obcí V. Lég a M. Lég):
1940 – 48 *Lég* Majt. 158
1948 – *Lehnice* Majt. 158
2. Tomášov:
1250 *Feel* CDSI. II, Nr. 353
1308 *Feel* RDSI. I, Nr. 587
1311 *Feel* RDSI. I, Nr. 938, 939
1312 *Feel* RDSI. I, Nr. 1025
1314 *de Feyl* RDSI. I, Nr. 1192
1330 *Maior et Minor Feell, Nagy Feell* VSO. III, 165

1773 *Féél*, *Feilendorff* Majt. 298
 1786 *Fél*, *Fallendorff* Majt. 298
 1808 *Fél*, *Feilendorff* Majt. 298
 1863 – 95, 1913 *Fél* Majt. 298
 1898 – 1907 *Féll* Majt. 298
 1920 *Feilendorff* Majt. 298
 1927 – 48 *Fél* Majt. 298
 1948 – *Tomášov* Majt. 298
 3. *Tomášov dom (samota; splynula s obcou *Tomášov*):
 1456 *Thamashaza* VSO. III, 165
 Etym.: Názov *Tomášov-Lehnice* motivovalo vymedzenie smeru kanála, vznikol podľa ON. *Tomášov* a *Lehnice*. Motivácia názvu *Lehnice* nie je celkom jasná (< **Legn-* (azda **Le-h/ž-n-*; porov. apel. *ležisko*, *ležište* „miesto na ležanie, odpočívanie, najmä pre zver, dobytok a pod.“, HSSJ. II, 215; < verb. *ležat*, *lahnúť*). O správnosti výkladu môže svedčiť aj nem. zápis z r. 1396 *Legendorff* (< nem. *legen/liegen* – *lahnúť*, *ležat*, nem. apel. *s Dorf* – dedina). Názov *Lég* vznikol podľa L. Kissa (II, 22) z maď. OM. Názov *Tomášov* vznikol z názvu pôv. osady *Tomásháza* (< OM. *Tomáš*, maď. *Tamás*), maď. *ház/haza* – dom); sufix *-ov*. Názov obce vraj vznikol z OM. prvého majiteľa obce *Gregora Tamásháziho* (Tom.), no motivácia bola opačná (ON. > OM.), keďže šľachta si dávala k menu predikáty podľa názvu obce. Technické pomenovanie *Závlahový kanál HŽO II* vznikol z adj. *závlahový* – slúžiaci na zavlažovanie, apel. *kanál*, *HŽO* – horňožitnoostrovský, číselné označenie *II*. (= 2.).

Tôň → *Tònsky kanál*

Tònsky kanál 1,7 km; kanál začínajúci sa na SZ okraji obce *Tòň*; s kanálom *Holiare-Kosihy* sa spája Z od obce; ON. *Tòň*.
 VMp. 50: 45-34
 VN.: 1971 *Tòn* ZMp. 50
 1979 *Tònsky kanál (Tòn)* GN. 10
 1984 *Tònsky kanál* ZMp. 50; ZMp. 10
 1991 *Tònsky kanál* GNKo. *Tòň*
 1992 *Tònsky kanál* VMp. 50
 1993 *Tònsky kanál* ZMp. 10
 2000 *Tònsky kanál* ZMp. 50; VMp. 50
 2006 *Tònsky kanál* VMp. 50
 ON.: *Tòň*:
 1268 *Thon* VSO. III, 165
 1773 *Nagy-Tany* Majt. 300
 1786 *Tany, Nagy-Tany* Majt. 300
 1808 *Nagy-Tány* Majt. 300
 1863 – 1907 *NagyTany* Majt. 300
 1913 – 1920 *Tany* Majt. 300
 1927 – 1938 *Tòň, Tany* Majt. 300
 1938 – 1945 *Tany* Majt. 300
 1945 – 1948 *Tòň, Tany* Majt. 300
 1948 *Tòň* Majt. 300
 Etym.: Názov *Tònsky kanál* vznikol z ON. *Tòň* (< apel. *tòňa, tòn* – tieň, príp. aj *tòňa* – miesto vo vode, kde nevidno dno; stojatá voda, hĺbočina; porov. *Stanislav*, 2004, s. 457; HSSJ. VI, s. 70; *Kiss*, II, s. 614), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce *Tòň*. Doklady *Tòn, Tòn* sú nesprávne zapísané.

Topolníky S VII → Gabčíkovo-Topolníky

Topolovec-Psúpo → Chotárny kanál

Topolovec-Vrbina → Nárada-Vrbina

Topolovec-Vrbina-Kľúčovec → Ňárad-Vrbina

Topolovský kanál → Ňárad-Vrbina

Topolový kanál 3 km; kanál JV od obce Vrakúň v lokalite Studňovské a spája sa s kanálom Jurová-Velký Meder (pôv. sa spájal s Malým Topolovým kanálom); variant: Velký odpad; TN. Velké Topolové; VN. 1. Malý Topolový kanál, 2. *Topolová studňa.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Velký odpad* ZMp. 50

1979 *Topolový kanál (Velký odpad)* GN. 10

1983 *Topolový kanál* VMp. 50

1985 *Topolový kanál* ZMp. 50

1992 *Topolový kanál* GNDS. Vrak.

1994 *Topolový kanál* ZMp. 25

2000 *Topolový kanál* ZMp. 50

2003 *Topolový kanál* VMp. 50

2006 *Topolový kanál* VMp. 50

2008 *Topolový kanál* ZMp. 50

TN.: → Malý Topolový kanál

VN.: 1. → Malý Topolový kanál

2. → *Topolová studňa (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Topolový kanál* vznikol podľa porastu v okolí kanála z adj. *topolový* (< apel. *topol*; bot. *topol* biely, *Populus alba* alebo *topol* čierny, *Populus nigra*), prípadne z TN. [*Velké*] *Topolové* (→ Malý Topolový kanál), apel. *kanál*.

Technický názov *Velký odpad* vznikol z adj. *velký*, apel. *odpad* (= kanál) a motivovala ho veľkosť, resp. šírka kanála, príp. z TN. *Velké [Topolové]*.

Tri studničky → *Pri šiestich studničkách

Trlinský potok → Trniansky potok

Trňanský potok → Trniansky potok

Trniansky potok p. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 8,2 km; plocha povodia 14,565 km²; priteká z Malých Karpát, pramení na SZ od kopca Barvienok (391 m n. m.) vo výške asi 420 m n. m., v k. ú. Vinosady, tečie na J po vodnú nádrž Vinosady (Kučisdorf), stáča sa mierne na V a pokračuje k obci Vinosady, kde mení smer na SV a potom na S, neskôr na J až JV a pri vodnej nádrži Zadný Šúr v lokalite Veľký Šúr ústi do Stoličného potoka; varianty: Barvienok, Barviensky potok, Blatný potok, Kučisdorfská dolina, Kučisdorfský potok, *Starý potok, Trlinský potok, Trňanský potok, Trniansky, *Čukársky potok → Stoličný potok (nepovažujeme za variant, pomenúva samostatný tok); OM. Čukár; ON. 1. Veľké Trnie (pôv. Kučisdorf, Csukárd), 2. Malé Trnie (pôv. Trlinok); TN. 1. Za trlinským potokom, 2. Barvienok.

VMp. 50: 34-44; 44-22

VN.: 1340 rivulum *Chukarpataka* Šmil., Nr. 132

1852 *Stari Potok* KMp. Trnie

1875 – 1884 *Zuckerdorfer B.[ach]* VM. III (h. t.)

1875 – 1884 *Terlinger B.[ach]* VM. III (d. t.)

1898 *Csukárdi p.[atak]* MTT. 50 (po obec Vinosady)

1898 *Terlingi p.[atak]* MTT. 50 (od obce Vinosady)

1932 *Chukurpatak* Šmil., 13 (pri prameni)

- 1932 *Turna Šmil.*, 13 (pri sútoku dnešného Stoličného a Trnianskeho potoka)
- 1941 *Trniansky potok* VMH.
- 1945 *Kučišdorfská dolina* ŠMp. 75
- 1945 *Trlinský potok* ŠMp. 75 (po sútoku s Kamenným potokom)
- 1952 *Kučišdorfská dolina* ŠMp. 25 (prameň v lokalite Lipiny)
- 1952 *Tŕňanský potok* VTMP. 50
- 1953 *Tŕňanský potok* VTMPš. 50
- 1956 *Trniansky potok* Voj.Mp. 25
- 1957 *Trniansky potok* VTMPš. 50
- 1959 *Trniansky potok* Tmp. MK. 75
- 1961 *Barvínsky potok* VTMP. 10
- 1965 *Trniansky potok* ZVMP. 50
- 1967 *Trniansky potok* ZVMP. 50
- 1966 – 1968 *Trniansky potok* VTMP. 10
- 1971 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1971 *Barvínsky potok* ZMp. 50
- 1972 *Barviensky potok* ZMp. 10
- 1975 *Trniansky potok* ŠMO. 5
- 1976 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1977 *Barvínsky potok* ZMp. 50
- 1978 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1978 *Trniansky potok* VSO III., 269
- 1979 *Trniansky potok* ŠMO. 5
- 1979 *Trniansky potok* GNZMp. 50, 106
- 1980 *Barvínsky potok* ZMp. 50
- 1982 miest. *trlinský potok* Mod., Kraic, 12
- 1983 *Trniansky (Stoličný, Barviensky, Barvínsky)* GNOBAv. Pez., Vin.
- 1984 *Trniansky potok* VMp. 50
- 1984 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1984 *Trniansky potok* Tmp. MK. 10
- 1984 *Trniansky potok* Tmp. MK.10
- 1984 *Kučišdorfský potok* Vars. b, 40
- 1985 *Trniansky potok* ZMp. 10
- 1985 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1987 *Trniansky potok* ZMp. 10
- 1987 *Trniansky potok* ZMp. 25
- 1989 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1989 *Trnavský potok* Tmp. MK. 10
- 1989 *Kučišdorfská dolina* PMp. 10
- 1990 *Trniansky potok* ŠMO. 5
- 1991 *Trniansky potok* VMp. 50
- 1991 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 1995 *Trniansky* ZMp. 25
- 1996 *Trniansky potok* MK. BA. 50
- 1997 *Trniansky potok* VMp. 50
- 1999 *Kučišdorfská dolina* PMp. 10
- 1999 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 2003 *Trniansky potok* VMp. 50
- 2003 *Trnavský* VMp. 50
- 2003 *Trniansky potok* Tmp. MK. 25
- 2004 *Trniansky potok* MK. BA. 50
- 2004 *Trniansky potok* PTA. MK. 25
- 2006 *Trniansky potok* ZMp. 10
- 2007 *Trniansky potok* Tmp. MK. 25
- 2007 *Trniansky potok* MK. BA. 50
- 2008 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 2008 *Trniansky potok* ZMp. 50
- 2010 *Trniansky potok* ZBGIS
- 2012 *Trniansky potok* TAS. 50 (od sútoku Barvínskeho a Kamenného potoka)
- 2012 *Barvínsky potok* TAS. 50 (od prameňa po sútok s Kamenným potokom)
- 2012 miest. *Barvínsky potok, Barvínek* Mod.
- 2017 miest. *Starý potok* KJÚLŠ
- OM.: 1214 *Chukar* Stan. I., 234
- 1237 *Chuquar comes* CDSl. II, Nr. 26 B
- 1239 *Chukar* CDSl. II, Nr. 50, 51
- 1256 *Chukar* Stan. I., 234
- ON.: 1. Veľké Trnie (Kučišdorf, Čukárovce; dnes časť obce Vinosady):
- 1208 *Turdune (Torduna, Thurne)* Stan., I., 465; II., 234
- 1208 *Turdune* Vars. b., 56

- 1213 *Sukar* Stan. I., 234; Stan. II., 115
1214 *Khucar* Stan. II., 115
1216 *Turdune* Vars. b., 56
1256 *Torduna* Stan. I., 465
1256 *Chukaria* Chal., 256
1256 *villa filiorum Chukar* Stan., I., 115
1256 *villa Torduna, filiorum Chukar* Vars. b., 56
1256 *Chukaria filiorum Chukar* Kiss, 347
1287 *Turna* Stan. II., 234
1287 *Turna (Twrna)* Šmil., 15
1290 – 1299 *Chukarfalua* Stan. I., 115
1290 – 1299 *Chukarfaluua* Kiss, 347
1291 *Thurne* Chal., 258
1291 *Thurnie* Vars. b., 56
1291 *Thurine* Chal., 258
1292 *Chukarfalua* Stan. I., 115
1292 *Turna Minor et Maior* Chal., 258
1292 *Twrnw seu Chukarfalua* Stan. I., 465
1292 *Twrne seu Chukarfalua* Vars. b., 56
1292 *Turne* Vars. b., 56
1292 *Thurne seu Chukarfolua* VSO III., 269
1294 *Maior Turne* VSO III., 269
1294 *Maior Turna* Vars. b., 56
1323 *Tyrnie, Turnye* Vars. b., 56
1326 *Turne* Vars. b., 56
1338 *Nogthurnye* Vars. b., 56
1338 *Nogthurnye* Vars. b., 56
1338 *Nogthurne* Krajč., 154
1339 *Chukarfolva* Vars. b., 56
1340 *Nogthurnye seu Csukarfalva* VSO III., 269
1340 *Negthurnye seu Chukarfolua, Thurnye al. nom. Chikarfalua, Turnye al. nom. Chukarfolua* Vars. b., 56
1340 *Ternye* Vars. b., 56
1340 *Chukarfalua* Šmil., Nr. 132
1340 *Negthurnye* Stan. I., 465
1347 *Chukarfalua* Vars. b., 56
1347 *Chukarfolva* Vars. b., 56
1347 *Terene* Stan. I., 465
1357 *Chukarfolua* Stan. I., 115
1379 *Schukastorf* Marek, 88
1431 *Czukaria* Vars. b., 56
1433 *Schukenstorff* Vars. b., 56
1437 *Schukaria* Vars. b., 56
1437 *Schukaria et Tording* Chal., 258
1438 *Turding, Terling, Trlinek* Chal., 258
1510 *Kutzesdorff, Kutzisdorff* VSO III., 269
1562 *Czwkaria* Vars. b., 56
1634 *Czukard* Vars. b., 56
1736 *Csukárd* Kis., 347
1773 *Csukard, Zuckerdorff, Kuczischdorff* Vars. b., 56
1786 *Cschukard, Zuckersdorf* Majt., 327
1799 *Csukárd Vályi*, 492
1808 *Kučissdorf* VSO III., 269
1808 *Csukárd, Zuckerdorf, Kučissdorf* Majt., 327
1863 *Csukard, Cukárd* Majt., 327
1873 – 1913 *Csukárd* Majt., 327
1893 *Csukárdiak* Stan., I., 115
1920 – 1948 *Kučišdorf* Majt., 327
1948 *Velké Trnie* Krajč., 154
1964 *Vinosady* Majt., 327
1999 miest. *Kučištorf* Stan. I., 234
2. Malé Trnie (pöv. Trlinok; dnes Vinosady):
1292 *Turna Minor et Maior* Stan. I., 465
1294 *Minor Turne* Krajč., 154
1294 *Turna minor* Stan. O., 50
1294 *Minor Turna* Vars. b., 56
1347 *Terene* Vars. b., 56
1433 *Tuerding* Vars. b., 56
1435 *Terleng* Vars. b., 56
1437 *Tording* Vars. b., 56

1438 *Turding* Vars. b., 56
 1438 *Terling*, *Trlinek* Stan. II., 234
 1509 *Thyerdng* Vars. b., 56
 1553 – 1773 *Terling* Vars. b., 56
 1569 *Thyerdng* Marek, 88
 1799 *Terling* Vályi, 492
 1786 *Terling* Majt., 327
 1808 *Trlínk* Majt., 327
 1808 *Trlink* Vars. b., 56
 1808 *Terling*, *Tierling* Majt., 327
 1863 – 1907 *Terling* Majt., 327
 1875 – 1884 *Trljuk* VM. III
 1913 *Terlény* Majt., 327
 1920 *Trlinok*, *Trlink* Majt., 327
 1927 – 1948 *Trlinok* Majt., 327
 1948 *Malé Trnie* Krajč., 154
 1948 – 1964 *Malé Trnie* Vars. b., 56
 1964 *Vinosady* Majt., 327
 2008 miest. *Trlin(e)k* Stan. II., 234
 TN.: 1. 1982 miest. *Za trlinským potokom* (Modra; azda pole) Mod., Kraic, 12
 2. 1858 *Barwinecz* (vrch; 391 m n. m.) NKKMp. Caj.
 1875 – 1884 *Barvinek* B. [erg] VM. III
 1923 *Barvinek* VTMP. 25
 1955 *Barvinek* ŠMO. 5
 1969 *Barvinek* Voj. Mp. 10
 1971 *Barvinek* ZMp. 50
 1977 – 2008 *Barvienok* ZMp. 50
 1979 *Barvienok*, *Barvinek* GNZMp. 50, 9
 1984 *Barvinek* VMp. 50
 1991 – 1999 *Barvienok* VMp. 50
 2012 *Barvienok* TAS. 50
 Etym.: Názov *Trniansky potok* (univerbizovaný názov *Trniansky [potok]*) a hláskoslovne nesprávny doklad *Třňanský potok* nevyčleňujeme ako doklad vznikol z ON. [Malé, Veľké] *Třnie* (< apel. *třnie* < psl. *třnъ; porov.

Machek, 1957, s. 535; R. Krajčovič (2005, s. 155) uvádza psl. apel. *třnъje (plocha porastená trnistým krovím), vzťahujúce sa na „zátarasy pri okraji cesty smerujúcej do neďalekého priesmyku cez Malé Karpaty“; ibid., s. 154), apel. *potok*. B. Varsík (1984, s. 57) rekonštruuje ON. podľa najstarších dokladov v podobe *Trnava, „ktorý dostala dedina zaiste podľa potoka, ktorý pretekal dedinou, a ktorý bol pôvodne zarastený trnám. Dnes sa nazýva Kučišdorfský potok.“ J. Stanislav (2004, s. 234) predpokladá pôvodnú podobu ON. *Turina*.

Názov *Trlinský potok* vznikol z ON. *Trlinok* (starší názov obce Malé Trnie < skomolená podoba ON. *Terling*), apel. *potok* a pomenúval tok pretekajúci cez obec Trlinok (Malé Trnie; dnes časť obce Vinosady).

Názov *Kučišdorfský potok* vznikol zo staršieho ON. *Kučišdorf* (dnes Veľké Trnie, časť obce Vinosady < slovan. OM. *Kuča*, *Kučar* (azda majiteľ osady alebo významný člen rodu; V. Šmilauer (1932, s. 14, 492) uvádza OM. *Kucar*, *Kuča*, B. Varsík (1984, s. 57) uvádza pôv. OM. *Kucar* – *Kučar* (*Khucar*), *Kucar*. Z OM. *Kučar* podľa autora (ibid.) vznikla prešmyknutím aj maď. podoba ON. *Čukárd* (z nej VN. *Čukársky potok – porov. doklad *Chukarpataka*). J. Stanislav (1999, s. 115) uvádza meno *Čukár* (pôv. *Chukar*; porov. aj OM. *Paka de Cukar* na Žitnom ostrove; Stanislav, 2004, s. 245); M. Marek (2006, s. 88) uvádza obec Kučišdorf vo vlastníctve bratislavského jobagióna Čukara; rovnako tak aj K. Hrdlovičová (2015d, s. 7) uvádza

Jána Čukára, ktorý v r. 1287 dostal od kráľa mesto Modra.

Nedá sa vylúčiť ani súvislosť ON. s maď. apel. *csuka* (= sloven. štika; porov. Šmilauer, 1932, s. 495), apel. *potok*. Podľa zvukovej podobnosti vznikli ponemčené podoby ON. *Zuckerdorf* a i.

Názov *Kučišdorská dolina* vznikol z ON. *Kučišdorf*, apel. *dolina*.

Názov *Barviensky potok* vznikol z TN. *Barvienok* (< apel. *barvienok* – zimozeleň, lat. *Vinca herbacea*; porov. aj Ondruš, 2002, s. 144), apel. *potok* a motivoval ho výskyt flóry. Rovnakú motiváciu má VN. *Barvienok* (náreč. *Barvínok*); vznikol transonymizáciou TN. *Bavienok*.

Názov **Starý potok* vznikol z adj. *starý* (< psl. adj. **staro*), apel. *potok* a pomenúva staré koryto toku vo Vinosadoch.

Názov *Blatný potok* vznikol z adj. *blatný* (< apel. *blato* < psl. **bōlto*; porov. Machek, 1957, s. 33), apel. *potok* a motivoval ho charakter okolitého terénu (močaristé územie, šúr) alebo kalná (blatná) voda v koryte.

Lit.: k. Hrdlovičová, 2015d, s. 7; R. Krajčovič, 2005, s. 155; M. Marek, 2006, s. 88; Š. Ondruš, 2002, s. 144; PHPR, 2007, s. 84; J. Stanislav, 1999, s. 115; J. Stanislav, 2004, s. 245; V. Šmilauer, 1932, s. 495; B. Varsik, 1984, s. 57.

Trnovský → Tarnocký kanál

Trnovský kanál → Tarnocký kanál

Trstená-Baka 3,2 km; odpája sa od Dunajského kanála pri obci Baka (pôv. bol súčasťou → Čiližského potoka), smeruje

na Z, zľava sa spája s kanálom Gabčíkovo-Topoľníky V od obce Baka; na mape z roku 1975 (ZMp. 10) vidno, že bol pôvodne dlhší; varianty: Baka, Čiliž, Čiližský potok, C VII, *Mřtvy Čiliž, Odpad C VII, Baka-Gabčíkovo; ON. 1. Baka, 2. Čiližská Radvaň, 3. Gabčíkovo, 4. Trstená na Ostrove; TN. *Hon pri Mřtvom Čiliži; VN. 1. Bačianske rameno, 2. Baka, Čiližský potok.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1782 – 84 *Csiles grabe*, *Csiles* (tiekol od Trstenej na Ostrove cez Baku) VM. I

1837 – 40 *Csiliz Bach* VM. II

asi pol. 19. stor. *Čiliz SŽO.*, 1999, s. 63

1884 *Csiliz Bach* VM. III

1893 *Csiliz*, *Holt Csiliz* KMp. Bk.

1898 *Csiliz patak* MTT. 75

1945 *Čilizský potok* ŠMp. 75

1951 *Csiliz* ŠMpO. 5

1952 *Csiliz* ŠMpO. 5

1957 *Čilizský potok* GMp. 50

1966 *Čiliz* TS., s. 70

1970 *kanál C VII* VVMp. 50

1971 *Baka-Gabčíkovo* VMp. 50

1975 *Čiliž* ZMp. 10

1983 *Trstená-Baka* VMp. 50

1987 *Čiliž* ZMp. 10

1988 *Čiliž* ZMp. 10

1988 *Čiliz* ŠMpO. 5

1992 *Čiliž* ZMp. 10

1992 *Čiližský potok* ZMp. 10

1992 *Trstená-Baka* VMp. 50

1992 *Trstená-Baka (Odpad C VII)*

GNDS. Bk., Bod.

1993 *Trstená-Baka* VMp. 50

1995 *Baka* TMp. 50 (Gab.)

2008 *Baka-Gabčíkovo* TASR. 50

ON.: 1. Baka: → Bačianske rameno

2. Čilizská Radvaň: → Čilizský potok
 3. Gabčíkovo: → Gabčíkovo-Ňarad
 4. Trstená na Ostrove:
 1250 *Nadast* VSO. III, 199
 1269 *Nadasd* VSO. III, 199
 1773 *Nadásd* Majt. 305
 1786 *Nadáschd* Majt. 305
 1808, 1863 – 1888 *Nadasd* Majt. 305
 1892 – 1907 *Nadasd* Majt. 305
 1913, 1938 – 45 *Csallóköznadasd* Majt. 305
 1920 *Csallóköznadasd*, *Nadasd* Majt. 305
 1927 – 38 *Trstená na Ostrove*, *Nadasd* Majt. 305
 1945 – 48 *Trstená na Ostrove*, *Nadasd* Majt. 305
 1948 *Trstená na Ostrove* Majt. 305
 TN.: 1893 *Holt csilizi osztály* (niva) Kmp. Baka
 1952 *Holt csilizi osztály* ŠMpO. 5
 1974 *Čilizský hon* ŠMpO. 5
 VN.: 1. → Bačianske rameno
 2. → Baka
 3. → Čilizský potok
 Etym.: Názov *Trstená-Baka* motivovalo smerovanie kanála a vznikol z ON. *Baka* (→ Bačianske rameno) a *Trstená*. ON. *Trstená* [na Ostrove] motivovala charakteristika miesta a vznikol z adj. *trstený* (< apel. *trstina*, *trstie* „vysoká vodná tráva, bot. Saccharum“; KSSJ, s. 787; tú istú motiváciu mali maď. názvy *Nadast*, *Csallóköznadasd* < maď. *nadas* „trstie, trstina“).
 Názov *Baka-Gabčíkovo* motivovalo smerovanie kanála a vznikol podľa ON. *Baka* (→ Bačianske rameno) a *Gabčíkovo* (→ VN. Gabčíkovo-Ňarad). Názov *Baka* motivovala lokalizácia začiatku

kanála a vznikol podľa ON. *Baka* (→ Bačianske rameno). Názvy *Čiliz*, *Čilizský potok* a **Mřty Čiliz* (z maď. *holt* – mřty) motivovala skutočnosť, že dnešný kanál je situovaný do pôvodného koryta Čilizského potoka (→ Čilizský potok). Názvy *C VII* a *Odpad C VII* → Gabčíkovo-Topoľníky, Bodícky kanál.

Trstinový kanál 4 km; kanál začínajúci sa na S okraji obce Trávnik, smeruje na JV až V a SZ od obce Klížska Nemá sa spája s kanálom Holiare-Kosihy; variant: *Trstinový jarok; TN. Rákosie (pôv. Trstiny).
 VMp. 50: 45-34
 VN.: 1971 *odp.[ad] Nadasér* ZMp. 50
 1979 *Trstinový kanál (Nadasér)* GN. 10
 1984 *Trstinový kanál* ZMp. 50
 1991 *Trstinový kanál* GNKo. Tráv., KNemá, Tõň
 1992 *Trstinový kanál* VMp. 50
 1995 *Trstinový kanál* ZMp. 25
 1999 *Trstinový kanál* TMp. 154
 2000 *Trstinový kanál* ZMp. 50; VMp. 50
 2005 *Trstinový kanál* TAS.
 2006 *Trstinový kanál* VMp. 50
 2008 *Trstinový kanál* ZMp. 50
 TN.: 1884 *Nád rét* (lúka) VM. III
 1920 – 34 *Nád rét* VM. III re
 1952 – 57 *Trstiny (Nádrét)* TM. 25
 1957 *Trstiny (Nád Rét)* GŠ. 50
 1985 *Rákosie* ZMp. 10
 1991 *Rákosie* GNKo. VKos.
 1993 *Rákosie* ZMp. 10
 1995 *Rákosie* ZMp. 25
 Etym.: Názov *Trstinový kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Nadasér* a ten z TN. *Nád rét* (< maď. apel. *nád* – trstina, *rákosie*, *rét* – lúka; *Trstiny*, dnes

Rákosie) alebo ho motivoval trstinový porast v okolí kanála. Doklad *Nádasér* (< *nád* – trstina, *rákosie*, *ér* – jarok, *rameno*) interpretujeme ako **Trstinový jarok*.

*Trstinový jarok (Nádasér) → Trstinový kanál

Tulipán 0,3 km kanál spájajúci sa zo S s Dropím kanálom pri osade Tulipán V (Okoličná na Ostrove); ON. Tulipán. VMp. 50: 45-34

VN.: 1971 *Tulipán* ZMp. 50

1984 *Tulipán* ZMp. 50

ON.: Tulipán (samota; Okoličná na Ostrove):

1920 – 34 *dv. Tulipán* VM. III re

1971 *Tulipán* ZMp. 50

1984 *Tulipán* ZMp. 50

1991 *Tulipán* GNKo. OnO.

1995 *Tulipán* ZMp. 25

Etym.: Názov *Tulipán* vznikol podľa ON. *Tulipán* (< apel. *tulipán*, maď. *tulipán*; okrasná rastlina z rodu *Tulipa*).

Týteš → Stoličný potok

U, Ú

*Uhorský potok → Žliabok (1)

+ **Umelý kanál** 1,3 km; začínal sa na Z okraji obce Blatné, pokračoval cez lokalitu Pustáky JV, neskôr V smerom a na J obce sa spájal so Stoličným potokom. VMp. 50: [45-11]

1934 *Umelý kanál* Fek., 509

Etym.: Názov *Umelý kanál* je technický

názov; vznikol z adj. *umelý* (vytvorený ľudskou činnosťou), apel. *kanál* a motivovala ho skutočnosť, že nejde o pôvodný tok.

+ ***Úzke rameno** 2,2 km; zaniknuté mŕtve rameno JZ od obce Vrakúň pri železničnej trati z Dunajskej Stredy. VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Keskeny ér* ŠMpO. 5

Etym.: Názov **Úzke rameno* motivovala šírka koryta potoka (< maď. adj. *keskeny* – úzky, tesný; apel. *ér* – rameno, jarok).

V, W

Vadas-Nová Stráž → Divina

*Vajcový potok → Limbašský potok

Vajnorka → Vajnorský potok

Vajnorská dolina → Vajnorský potok

Vajnorský kanál 2 km; začína sa na JZ okraji mestskej časti Bratislava-Vajnory v lokalite Šuty, pokračuje J, neskôr SV smerom, s Vajnorským potokom sa spája v lokalite Vlčí klin; ON. Vajnory (m. č. mesta Bratislava).

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1991 *Vajnorský kanál* VMp. 50

1994 *Vajnorský kanál* GNOBA. Vaj.

2003 *Vajnorský kanál* VMp. 50

2010 *Vajnorský kanál* ZBGIS

ON.: Vajnory: → VN. Vajnorský potok.

Etym.: Názov *Vajnorský kanál* vznikol z ON. *Vajnory* (ON. Vajnory vznikol podľa R. Krajčoviča (2005, s. 164) po-

nemčením pôvodného názvu *Vinári (< apel. *vinár* „služobník panstva, hradného dvora, starajúci sa o víno, jeho spracúvanie, uskladnenie“ < apel. *víno* < psl. *vinō; Machek, 2010, s. 690). B. Varsik (1984, s. 43) považuje ON. za ponemčený názov podľa potoka tečúceho z vinohradov. M. Bel (In: Tibenský et al., 1984, s. 162) uvádza motiváciu ON. „podľa úrody veľmi ušlachtilého vína“), apel. *kanál* (umelo zregulovaný vodný tok).

Lit.: M. Bel, In.: Tibenský: 1984, s. 162; R. Krajčovič, 2005; B. Varsik, 1984, s. 43.

Vajnorský potok p. Čierna voda (→ Malý Dunaj), asi 10,7 km; pramení na J svahu kopca Malý Javorník v lokalite Hrubá jama vo výške asi 460 m n. m. v k. ú. Svätý Jur, tečie prevažne J smerom, na okraji mestskej časti Bratislava-Rača sa stáča na JV, SZ od lokality Šprinčov majer mení smer na V, po 1,8 km sa stáča na J, priberá prítok Kratina, na V okraji mestskej časti Bratislava-Vajnory mení smer na V, pretína Šúrsky kanál a v lokalite Triblavina ústi do Čiernej vody; varianty: Vajnorská dolina, *Kamenný potok (3), Vajnorka, *Pračanský potok; ON. Vajnory; TN. Vajnorská dolina.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1313 *Weynaherpah* Vars., 43

1825 *Parácsai Patak* Piš., 20

1875 – 1884 *Vajnorska dol[ina]* VM. III

1896 *Kameni patak* KMp. Rača

1898 *Vajnorska d[o]l[in]a* MTT. 75 (vteká len do Vajnorského rybníka, ďalej nepokračuje)

1945 *Vajnorská dolina* ŠMp. 75

1967 *Vajnorský potok* ZVMp. 50

1971 *Vajnorský potok* ZMp. 50

1974 *Vajnorský potok* ZMp. 10

1974 *Vajnorský potok* BLP. 20

1982 *Vajnorský potok* ZMp. 10

1984 *Vajnorský potok* VMp. 50

1984 *Vajnorský potok* ZMp. 50

1984 *Vajnorský potok* TMp. MK. 75

1986 – 1988 *Vajnorský potok* ZMp. 10

1989 – 1991 *Vajnorský potok* ZMp. 50

1991 *Vajnorský potok* VMp. 50

1994 *Vajnorský potok* GNOBA. Vaj., Rača

1996 *Vajnorská dolina* PMp. Rača

1996 – 2007 *Vajnorský potok* TMp. MK. Ba. 50

2003 *Vajnorský potok* VMp. 50

2003 *Vajnorský potok* ZMp. 10

2004 *Vajnorský potok* PTA. 25

2005 – 2011 *Vajnorský potok* TAS. 50

2010 *Vajnorský potok* ZBGIS

2012 miest. *Vajnorka* BA, Fur.

ON.: Vajnory:

1217 – 1337 *Dornik alias Zeuleus* Chal., 257

1237 *Paracha* LMŠ, 320

1237 villa *Parachan* Vars., 42

1290 (terra) *Parachan* Šmil., 10

1297 poss. *Bracchan* Vars., 42

1297 *Parachan* Chal., 257

1307 *Weinarn* RDSL., Nr. 513

1307 *Weinern* Krajč., 164

1313 *Parachan, Weynnarn, Weynaherpah, Baynnarn* RDSL., Nr. 1077

1313 *Weynnarn sive Pratschan* Stan., O., 53, Chal., 257

1313 *Weinnarn sive Paratschan* RDSL., Nr. 1122

1316 *Parachan* RDSL., Nr. 987

1317 *Bracchan, Paracchan, Baynnarn sive*

Parachan, Weynar RDSL, Nr. 223
1317 *Weynarn sive Barachan* LMŠ, 320
1317 *Barachan* RDSL, Nr.236
1322 *Pracsan* Stan., II., 371
1323 *Prascan* Stan., II., 371
1323 *terra Parachan* Vars., 42
1
3323 *Parachun* RDSL, Nr. 1048
1325 *de Weynaren* Vars., 42
1332 *Prachan* Vars., 42
1348 *Weynarn sive Praschan* Vars., 42
1351 *monte Weynarn, villa Weinarn* Vars., 42
1355 *poss. Prachan* Vars., 43
1360 *Barachan, Weynarn sive Barachan* Vars., 43
1390 *Prachn* Stan., II., 371
1390 *Prachan* Vars., 43
1431 *poss. Weynarn* Vars., 43
1437 *Weynarn sive Pratschan* Vars., 43
1523 *Pracha, Weinern* Vars., 43
1553 *Pratsa* Vars., 43
1561 *Praathyan* Vars., 43
1634 *Pracha* Vars., 43
1700 – 1750 *Prácsa* AGMp.
1735 – 1736 *Prácsa, Weinern, Wináry* Bel
1773 *Pracsá, Weinár, Wajnor* Majt., 41
1786 *Weinern, Szöllös, Pracsá, Wajnor* Majt., 41
1799 *Prácsa Vályi*, III., 143
1808 *Prácsa, Weinern, Wajnory, Wynory* Majt., 41
1854 *Wainor* KKMp. Vaj.
1863 *Prácsa* Majt., 41
1873 – 1882 *Vajnor* Majt., 41
1888 – 1907 *Szöllös* Majt., 41
1913 *Pozsonyszöllös* Majt., 41
1920 – 1946 *Vajnory* Majt., 41
TN.: 1968 *Vajnorská dolina* (CHKO)
Voj. Mp. 10

1991 *Vajnorská dolina* VMp. 50
2003 *Vajnorská dolina* VMp. 50
2011 *Vajnorská dolina* TAS. 50
Etym.: Názov *Vajnorský potok* vznikol z ON. *Vajnory* (→ VN. *Vajnorský kanál*), apel. *potok* a motivovala ho poloha.
Názov **Pračanský potok* vznikol zo staršieho názvu obce *Vajnory* **Pračany* (alebo *Prača*), apel. *potok*. J. Stanislav (2004, s. 371; 2008, s. 52 – 53) uvádza motiváciu OM. **Pračany* prostredníctvom vlastníckych vzťahov – „Prakova ves“ < **prak-* + poses. suf. *-ja* (*Prakova*) < apel. *prak*, strelec, vrhač kamenných striel; kolektívne pomenovanie obyvateľov obce **Pračani*). Osadu charakterizuje ako sídlo prakovníkov Bratislavského hradu. Rovnakú motiváciu a vývin ON. **Prača* uvádza aj R. Krajčovič (2005, s. 77): < psl. adj. **prakja* < *prakъ*. V osade bolo podľa neho stanovište obrannej vojenskej posádky so zbraňami, prakmi, s vrhačmi kameňov alebo horiacich fakieľ. Odlišnú motiváciu uvádza B. Varsik (1984, s. 44), ktorý vychádza z apel. *práč* („obyvatelia, ktorí prali ostrihomskej kapitule rúcha“). Názov *Vajnorská dolina* vznikol z ON. *Vajnory*, apel. *dolina* a motivovala ho poloha v rovnomennej doline. Názov *Vajnorka* vznikol univerbizáciou VN. *Vajnorský potok*, resp. *Vajnorská dolina*. Názov **Kamenný potok* vznikol z adj. *kamenný* (psl. **kamy*; Machek, 1957, s. 189), apel. *potok* a motivoval ho charakter koryta, resp. dna.
Lit.: R. Krajčovič, 2005; J. Stanislav, 2004, s. 371; J. Stanislav, 2008, s. 52 – 53; B. Varsik, 1984, s. 43.

Vajspeter → Vajspeterský potok

Vajspeterský potok I. Račiansky potok (→ Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 0,7 km (v období 1. vojenského mapovania bol dlhý asi 3,7 km); pramení vo výške asi 220 m n. m., Z od mestskej časti Bratislava-Rača, V od chatovej oblasti Dieľiky a SZ časti lokality Vajspeter tečie J, neskôr JV smerom, ústi na Z okraji mestskej časti Bratislava-Rača v lokalite Špígel; varianty: Vajspeter, *Dolný jarok (Nieder Graben), *Riedlerov jarok TN. 1. Vajspeter; 2. Dolné; VN. Vajspeterská vodná nádrž (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1875 – 1884 *Nieder Gr.[aben]* VM. III

1896 *Riedler Graben* KMp. Rača

1945 *Nieder Gr.[aben]* ŠMp. 75

2014 náreč. *Vajspeterský potok* Rača

2014 náreč. *Vajspeter* Rača

TN.: 1. 1768 *Veisbeterl* (Rača; vinice) Fur.Gál

1875 – 1881 *Weisspeter* VM. III

1945 *Weißpeter* ŠMp. 75

1992 *Vajspeter* GNOBA. Rača

2010 *Vajspeter* ZBGIS

2014 náreč. *Vajspeter, Vajspetre* Rača

2013 *Weispeter, Weispeter Semilan, Weispeter Urbánek* Fur.Gál

2. 1952 – 1957 *Dolné* (Rača, pole) TM. 25
VN.: → Vajspeterská vodná nádrž (kapitola Názvy vodných plôch...).

Etym.: Názov *Vajspeterský potok* vznikol z TN. *Vajspeter* (azda majiteľ pozemku), apel. *potok*. Presná motivácia nie je známa. Názov *Vajspeter* vznikol transonymizáciou TN. *Vajspeter*.

Nemecký názov *Nieder Graben* (sloven. *Dolný jarok) vznikol z nem. adj. *nieder* (= sloven. nízky, spodný), nem. apel. *r Graben* (= sloven. jarok, dolina) a motivovala ho poloha. Názov mohol vzniknúť aj z TN. *Dolná dolina (v uvedených prameňoch nie je doložený).

Názov *Riedlerov jarok vznikol pravdepodobne z poses. tvaru OM. *Riedler* (azda majiteľ lokality), apel. *jarok* (nem. *r Graben*). Motivácia je nejasná.

Waldberg → Valdberský kanál

Valdberský kanál 2,3 km; kanál začínajúci sa S od obce Ohrady v lokalite Prosnisko, smeruje na SV, potom na SZ, končí sa J od obce Dunajský Klátov a nepomenovaný kanál ho spája s Klátovským ramenom.

VMp. 50: 45-14

1971 *Waldberg* ZMp. 50

1976 *Waldberg* ZMp. 50

1979 *Valdberský kanál (Waldberg)* GN. 10

1982 *Valdberský kanál* VMp. 50

1986 *Valdberský kanál* ZMp. 50

1992 *Valdberský kanál* GNDS. DKlát., Ohr.

1999 *Valdberský kanál* TMp. 153

2000 *Valdberský kanál* ZMp. 50; VMp. 50

2005 *Valdberský kanál* TAS.

2006 *Valdberský kanál* VMp. 50

2008 *Valdberský kanál* ZMp. 50

Etym.: Názov *Valdberský kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Waldberg* a ten pravdepodobne vznikol podľa TN. *Waldberg* (v excerpovaných prameňoch nie je doložený) < nem. *r Wald* (= slo-

ven. les, hora), *r Berg* (= sloven. vrch, kopec), apel. *kanál*.

Vallé tó → Jazerný kanál

† **Wartling** zaniknuté rameno; odpájalo sa od Malého Dunaja medzi Prievozom (mestská časť Bratislavy) a Komárovom, smerovalo na J, pretínalo dnešné Biskupické rameno a zľava sa spájalo s Dunajom JZ od Podunajských Biskupíc; podľa P. Pišúta (2006) išlo o jedno z ramien Malého Dunaja, ktoré museli byť v roku 1790 – 91 umelo upravené kvôli zachovaniu splavnosti Malého Dunaja, na 1. vojenskom mapovaní sa názvom Warling (Wartling) označovala aj časť *Väčšieho novozámockého ramena (Grosszer Neuhausler Arm) na mieste, kde je dnes vybudovaný Slovnaft; TN.: 1. *Komárovský Wartling, 2. *Veľký Wartling. VMp. 50: [44-23; 24; 42] VN.: 1790, 1791 *Wartling* Pišút, 2006 1816 *Wartling* Pišút, 2006 TN.: 1884 *Muckendorfer Wartling* (niva?) VM. III 2. 1884 *Grosser Wartling* (niva?) VM. III Etym.: Názov *Wartling* nie je jasný; suf. *-ing* však ukazuje na nemecký pôvod názvu. Azda mohlo ísť o nemecký kompozitívny názov z nem. *warten* – čakať, strážiť a druhou časťou s pôvodným tvarom *Ring* (zámena likvid *r* a *l*) – okruh, okružný s významom „strážny okruh, miesto“ (porov. VN. *Vaskapu*); slovo okruh, kruh mohol zrejme motivovať aj tvar meandra ramena, zrejme sa na týchto miestach strážili mosty alebo brody cez rameno Malého Dunaja (porov. oba TN.).

† ***Vaskapu** asi 10,4 km; časť pôvodného koryta → Huméru, ktoré sa sprava odpájalo vo Vrakuni (časť mesta Bratislava), smerovalo na V a SV, od Mosta pri Bratislave na S; sprava sa pripájalo k pôvodnému korytu Malého Dunaja SZ od obce (podľa VM. I sa rameno odpájalo vo Vrakuni a spájalo sa s Malým Dunajom pri pôvodnom ústí Blatiny); v časti bývalej vodnej priekopy *Vaskapu je situovaná aj časť toku Malého Dunaja, v inej časti jeho pôv. koryta sa nachádza časť ramena Smradlavka.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1782 – 84 *Waskapo Graben* VM. I 1882 *Vaskapuig* Püspöki Nagy, 1991, s. 152

1888 *Vaskapuig* Püspöki Nagy, 1991, s. 198

Etym.: Názov *Vaskapu P. Pišút (2007, s. 88) rekonštruuje ako *Vas kapu Graben „zníženie, priekopa Železná brána“, podľa neho názov motivovala poloha jednej zo štyroch vojenských zemných pevností z čias osmanskej ofenzívy proti Novým Zámkom (v roku 1663 – 64 ich postavili pozdĺž pravého brehu Malého Dunaja s cieľom chrániť prístup k strategickému priechodu cez Malý Dunaj pri Vrakuni a dovnútra Žitného ostrova; opevnenia vznikli v Moste pri Bratislave, Zlatých Klasoch, Topolníkoch a Kolárove; Hladký-Vondrovský, 2009, s. 55 – 56). L. Kiss (II, s. 741) uvádza pri slove *vaskapu* významy „hlboká cesta, vstup, brána“. V. Šmilauer (1932, s. 485) uvádza apel. *kapu* s významom „zemská brána, priechod v pásme zásekov“. *Železná brána však mohla súvisieť aj so strážením brodov cez Dunaj, preto-

že popri Bratislave prechádzala Česká cesta a pri Hainburgu sa nachádzala aj tzv. *uhorská brána* (Chaloupecký, 1923, s. 111).

Lit.: Chaloupecký, 1923, s. 101, 111; Kiss, II, s. 741; Pišút, 2007, s. 88; Šmilauer, 1932, s. 485.

† ***Vaskon derék** 1 km; zaniknuté močaristé koryto bolo pokračovaním močaristého koryta ***Malé Bendovo S** od obce Pataš, resp. pri dnešnom Padánskom majeri, smerovalo na SV v lokalitách Staré Bendovo, Ovčiariska lúka a spájalo sa s rozľahlým močiarom Sevadföt.

VMp. 50: [45-31; 32]

1782-84 *Waskonj Derka* (príp. aj *Waskonj Derka*) VM. I

Etym.: Výklad názvu komplikujú dve možnosti čítania dokladu. V prvom prípade by názov vznikol pravdepodobne z maď. adj. *vaskos* (= tlstý, hrubý), apel. *derék* (pás, stredná časť niečoho; asi < sloven. *driek*) – podľa šírky koryta; v druhom prípade by sme ho interpretovali ako ***Vrakúnsky** (maď. **Várkonyi*) [jarok, kanál] < ON. *Vrakúň* (maď. *Várkony*), ak by sme pripustili chybu v zápise (r / s).

*Vážsky Dunaj → Malý Dunaj (1)

*Väčšie dunajské rameno → Malý Dunaj (1)

*Väčšie novozámocké dunajské rameno → Malý Dunaj (1)

Veľká dolina 2,5 km; kanál odpájajúci

sa od Bokonského kanála, smeruje na JV, potom na JZ a zlava sa spája s kanálom Asód-Čergov na JZ okraji mesta Kolárovo (podľa VM. III pôv. pokračovalo na JV od mesta Kolárovo, kde zanikalo v teréne J od jazera ***Čergov**; variant: ***Veľkobahenský kanál**; VN. ***Veľký močiar**.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1884 *Nagy völgy* VM. III

1906 *Nagy-Láposi csatorna* KMp. Kol.

1971 *Veľká Dolina* ZMp. 50

1979 *Veľká dolina (Veľká Dolina)* GN. 10

1982 *Veľká dolina* VMp. 50

1984 *Veľká dolina* ZMp. 10

1985 *Veľká dolina* ZMp. 50

1991 *Veľká dolina* GNKo. Kol.

1993 *Veľká dolina* ZMp. 10

1994 *Veľká dolina* ZMp. 25

2000 *Veľká dolina* ZMp. 50; VMp. 50

2006 *Veľká dolina* VMp. 50

VN.: → ***Veľký močiar** (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym: Názov *Veľká dolina* vznikol podľa TN. *Veľká dolina* (maď. *Nagy völgy* < maď. *nagy* – sloven. veľký, *völgy* – dolina; v excerpovaných prameňoch nie je doložený). Názov *Nagy-Láposi csatorna* vznikol z VN. → ***Veľký močiar** (maď. *Nagy lápas* < maď. *nagy* – veľký; *lápás* < *láp* – bahnisko močiar), interpretujeme ho ako ***Veľkobahenský kanál**.

† ***Veľká krútnava** zaniknuté močaristé koryto na S okraji obce Gabčíkovo dlhé asi 3 km, smerovalo na JV a jeho zvyšky sú rozpoznateľné v teréne v lokalitách Veľká sihoť a Veľká krútnava.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1782-84 *Nagy Orveny* VM. I

TN.: 1976 *Veľká krútnava* ZMp. 10
1992 *Veľká krútnava (Veľká Krútnava)*
pole GNDS. Gab.

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobu *Nagy örvény* (< maď. *nagy* – veľký, apel. *örvény* – vodný vír, krútnava) a vzhľadom na štandardizovaný TN. ho interpretujeme ho ako **Veľká krútnava*. Názov motivovala skutočnosť, že pôvodný vodný objekt vznikol počas povodne.

*Veľká tóňa → Malý Dunaj (1)

*Veľké blato 1 km; nepomenovaný kanál na J okraji obce Ňárad, na JZ okraji obce sa spája s → Chotárnym kanálom (časť pôvodného močaristého koryta je jeho súčasťou); pôvodne barinatý tok začínajúci sa SZ od obce Ňárad a s Dunajom sa spájal Z okraji obce Sap, resp. asi pôvodné rameno Dunaja).

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1837 – 40 *Nagy Lapas* VM. II

1884 *Nagy Lapas* VM. III

Etym.: Názov motivoval močaristý charakter toku a vznikol z maď. adj. *nagy* (= sloven. veľký), apel. *láp* > *lapas*, *lapos* (= sloven. bahnisko, močiar).

+ ***Veľké rameno** zaniknuté, presne neidentifikované rameno Dunaja v blízkosti obce Čiližská Radvaň.

VMp. 50: [45-32]

VN: 1252 *Noger* CDSl. II, Nr. 400

Etym.: Doklad *Noger* možno rekonštruovať ako **Nagy ér* – **Veľké rameno* (maď. *nagy* – veľký a *ér* – rameno) a názov motivovala relatívna veľkosť (šírka, dĺžka) ramena.

*Veľké rameno (2; Nagy ág) → Dvorský kanál; Malý Dunaj (1); Starý Klátovský kanál

*Veľké rameno Dunaja → Belder; Šamorínske rameno (2)

*Veľkobahenský kanál (Nagy-láposi csatorna) → Veľká dolina

Veľkoblavský kanál 2,3 km; začína sa pri obci Vydrany, smeruje na SV; sprava sa spája so Starým Klátovským kanálom pri Blahovskom rybníku; variant: Veľkoblavský odpad; ON. Veľké Blahovo; VN. Blahovský kanál.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Veľkoblavský odpad*
VVMp. 50

1971 *Veľkoblavský kanál* VMp. 50

1983 *Veľkoblavský kanál* VMp. 50

1990 *Veľkoblavský kanál* ZMp. 10

1992 *Veľkoblavský kanál* VMp. 50;
GNDS. VBlah., Vyd.

1993 *Veľkoblavský kanál* ZMp. 25

2003 *Veľkoblavský kanál* VMp. 50

2008 *Veľkoblavský kanál* TASR. 50

ON.: → Blahovský kanál (1)

VN.: 1. → Blahovský kanál (1)

Etym.: Názvy *Veľkoblavský kanál* a *Veľkoblavský odpad* motivovala lokalizácia a vznikli z ON. *Veľké Blahovo* (→ VN. Blahovský kanál; adj. *veľký*); sufix *-ský*, apel. *kanál*, *odpad*.

Veľkoblavský odpad → Veľkoblavský kanál

*Veľkodolinský potok → Javorník

*Veľkohájsky mŕtvy Dunaj čiastočne zaniknuté ľavostranné (mŕtve) rameno Dunaja J od obce Gabčíkovo na V okraji lokality Nad mlynom a v lokalite Veľký háj; TN. Veľký háj; VN. Dunaj. VMp. 50: 45-31 (čiastočne zaniknutý) VN.: 1893 *Nagyerdei holt Duna* KMp. Gab.

2005 *mŕtve rameno Dunaja* PMp. 10 TN.: 1999 *Veľký háj* (les) PAS. 50 VN.: → Dunaj Etym.: Maďarský názov *Nagyerdei holt Duna* vznikol z TN. *Nagy erdő* (sloven. Veľký háj, maď. adj. *holt* = mŕtvy), VN. *Duna* (= Dunaj) a môžeme ho preložiť ako **Veľkohájsky mŕtvy Dunaj*; pomenúva rameno Dunaja v lokalite Veľký háj.

Veľkolúčsky kanál 3,2 km; začína sa pri obci Lúč na Ostrove, smeruje na J; zľava sa spája s kanálom Vojka-Kračany J od obce Lúč na Ostrove; variant: Veľkolúčsky odpad; ON. Veľká Lúč; TN. 1. Veľká lúka, 2. Veľkolúčske; VN. Malolúčsky kanál.

VMp. 50: 45-31 VN.: 1970 *Veľkolúčsky odpad* VVMp. 50 1971 *Veľkolúčsky kanál* VMp. 50 1976 *Veľkolúčsky kanál* ZMp. 10 1983 *Veľkolúčsky kanál* VMp. 50 1987 *Veľkolúčsky kanál* ZMp. 10 1988 *Veľkolúčsky kanál* ŠMpO. 5 1992 *Veľkolúčsky kanál* ZMp. 10; VMp. 50 1992 *Veľkolúčsky kanál* (*Veľkolúčsky kanál*) GNDS. LnOs. 1993 *Veľkolúčsky kanál* VMp. 50 1994 *Veľkolúčsky kanál* ZMp. 25 2003 *Veľkolúčsky kanál* VMp. 50

2008 *Veľkolúčsky kanál* TASR. 50 ON.: Veľká Lúč: 1222 *Luche* SJ. II, 276 1248 *udvarnicorum Luche* CDSL. II, Nr. 309 1250 *Luchey, Udvornici de Luchei* CDSL. II, Nr. 353; SŽO., 1999, s. 121 1250 *Lucha* SJ. II, 276 1295 *Luche* VSO. II, 197; SJ. II, 276 1295 *Zylosluche, Chugudluche, Bykeluche, Superior Luche* SŽO., 1999, s. 121 1303 *Luche* RDSL. I, Nr. 202 1322 *Luche* RDSL. II, Nr. 822 1773 *Nagy-Lucse* Majt. 172 1786 *Nagy-Lucsche* Majt. 172 1808 *Nagy-Lúcsé, Nagy-Löcs* Majt. 172 1863 *Nagyliucs, Nagylyucs* Majt. 172 1873 – 88 *Nagylyucs* Majt. 172 1892 – 1920 *Nagylyucs* Majt. 172 1927 – 38 *Veľká Lúč, Nagy-Lúcs* Majt. 172 1938 – 45 *Nagylyucs* Majt. 172 1945 – 48 *Veľká Lúč, Nagy-Lúcs* Majt. 172 1948 – 60 *Veľká Lúč* Majt. 172 TN.: 1. 1992 *Veľká lúka* (pole) GNDS. LnOs. 2. 1884 *Nagy-Lúcsi rétek* (lúky) VM. III 2006 *Veľkolúčske* (lúky) PMp. 10 VN.: → Malolúčsky kanál (1) Etym.: Názvy *Veľkolúčsky kanál* a *Veľkolúčsky odpad* motivovala lokalizácia kanála a vznikol z ON. *Veľká Lúč* (→ Jatovský kanál; adj. *veľký*), príp. z TN. Veľká lúka; sufix *-sky*, apel. *kanál, odpad* – odtokový kanál.

Veľkolúčsky odpad → Veľkolúčsky kanál

***Veľký Dunaj** → Dunaj (1)

Veľký Meder-Holiare 11,5 km; kanál odpájajúci sa od kanála Jurová-Veľký Meder (je jeho pokračovaním) SZ od mesta Veľký Meder, smeruje na JV a končí sa na SZ okraji obce Holiare, odiaľ pokračuje ďalej ako kanál Holiare-Kosihy; jeho úseky pôvodne tvorili súčasť starších vodných objektov → Miller a → Župný kanál; varianty: Miller, *Župný kanál, *Župný, *Kanál, Jurová-Čalovo, Šarkan-Čalovo, Čalovo-Holiare; ON. 1. Veľký Meder (predtým Čalovo), 2. Holiare, 3. Jurová, 4. Šarkanovská pusta; TN. 1. Šarkan, 2. *Millerský chrbát, 2. *Millerské tŕstie; VN. Miller.

VMp. 50: 45-32

1237-40 *agua Myler, Myler fluvio* CDSl. II, Nr. 30

2. pol. 13. st. *Myler Šmil*, Nr. 171 A

1837 – 40 *Millér* (Veľký Meder) VM. II

1884 *Mellér Canal* (najjužnejšia časť; s dnešným kanálom → Čičov-Holiare), *Megyei kanális* (s dnešným kanálom → Jurová-Veľký Meder) VM. III

1889 *Millérhát* Kmp. Hol.

1889 *Csatorna* Kmp. VMed., Okoč

1898 *Megyei csatorna* (h. č.), *Meller cst. [csatorna]* (s dnešnými kanálmi → Jurová-Veľký Meder, Čičov-Holiare) MTT. 75

1930 *Megyei* (s dnešným kanálom → Jurová-Veľký Meder) Gmp.

1938 *Megyei csn.* ŠMp. 75

1952 *Megyei csn.* Mp. 25

1952 – 57 *Župný kanál* TM. 25

1957 *Župný kanál* (s dnešnými kanálmi → Jurová-Veľký Meder, → Akovský kanál) GŠ. 50

1966 *Župný kanál* (s dnešným kanálom Jurová-Veľký Meder) TS., mapa

1971 *Jurová-Čalovo* ZMp. 50

1977 *Župný kanál* VSO. I, 278

1979 *Čalovo-Holiare (Jurová-Čalovo)* (V od Chotárneho kanála) časť kanála Čalovo-Kosihy GN. 10

1982 *Šarkan-Čalovo* VMp. 50

1983 *Šarkan-Čalovo, Čalovo-Holiare* ZMp. 10

1985 *Čalovo-Holiare* ZMp. 50

1989 *Čalovo-Holiare* AMp. 200

1991 *Čalovo-Holiare* GNKo. Bodza

1992 *Veľký Meder-Holiare (Čalovo-Holiare)* GNDS. VMed.

1993 *Veľký Meder-Holiare* ZMp. 10

1995 *Veľký Meder-Holiare* ZMp. 25

1999 *Veľký Meder-Holiare* TMP. 154

2000 *Veľký Meder-Holiare* ZMp. 50

2005 *Veľký Meder-Holiare* TAS.

2006 *Veľký Meder-Holiare* VMp. 50

ON.: 1. Veľký Meder (predtým Čalovo):

1248 *Meger* CDSl. II, Nr. 312

1268 *Meger* VSO. I, 277

1369 *Megere* VSO. I, 277

1379 *Megyer* VSO. I, 277

1471 *Naghmegyer* VSO. I, 277

1773 *Nagy-Megyer* Majt. 324

1786 *Megyer, Nagy-Megyer* Majt. 324

1808 *Nagy-Megyer* Majt. 324

1863 – 1913 *Nagymegyer* Majt. 324

1920 – 1938 *Veľký Meder, Nagy-Megyer* Majt. 324

1938 – 1945 *Nagymegyer* Majt. 324

1945 – 1948 *Veľký Meder, Nagy-Megyer* Majt. 324

1948 – 1990 *Čalovo* Majt. 324

1990 *Veľký Meder* Majt. 324

2. Holiare (po zlúč. obcí Dolná a Horný Gellér):

Dolný Gellér:
 1268 *Guler*, *Gyuler* VSO. I, 424
 1449 *Alsoghleer* VSO. I, 424
 1773 *Alsó-Gellér* Majt. 93
 1786 *Alschó-Geller* Majt. 93
 1808 *Alsó-Gellér* Majt. 93
 1863 – 1920 *Alsógellér* Majt. 93
 1927 – 1938 *Dolný Gellér*, *Alsó-Gellér* Majt. 93
 1938 – 1940 *Alsógellér* Majt. 93
 Horný Gellér:
 1257 *Gvler* CDSI. II, Nr. 577
 1257 *Guller* VSO. I, 424
 1258 *Guler* CDSI. II, Nr. 594
 1268 *Gvuler*, *Guler* VSO. I, 424
 1402 *Geller* VSO. I, 424
 1449 *Felsewgyeleer* VSO. I, 424
 1773 *Felső-Gellér* Majt. 93
 1786 *Felschó-Geller* Majt. 93
 1808 *Felső-Gellér* Majt. 93
 1863 – 1920 *Felsőgellér* Majt. 93
 1938 – 1940 *Felsőgellér* Majt. 93
 1927 – 1938 *Horný Gellér*, *Felső-Gellér* Majt. 93
 1940 *Felsőgellér* Majt. 93
 1940 zlúč. obcí D. Gellér a H. Gellér > Gellér; 1971 – 1994 súčasť obce Bodza (Majt. 93)
 3. Jurová: → Jurová-Veľký Meder
 4. Šarkanovská pusta: → Jurová-Veľký Meder
 TN.: 1. Šarkan: → Jurová-Veľký Meder
 2. 1889 *Milléri hát* Kmp. Hol.
 3. 1889 *Milléri nádas* Kmp. Hol.
 VN.: → Miller
 Etym.: Názov *Veľký Meder-Holiare* vznikol podľa vymedzenia smeru z ON. *Veľký Meder* (→ Jurová-Veľký Meder) a *Holiare* (→ Čičov-Holiare), pomenúvajú kanál začínajúci sa v katastri mesta Veľ-

ký Meder a končiaci sa v katastri obce Holiare; podobne názov *Čalovo-Holiare* (*Čalovo* – starší názov mesta Veľký Meder, aj časť mesta Veľký Meder).

Na základe vymedzenia smeru vznikli aj názvy Jurová-Čalovo: < ON. *Jurová* (→ Jurová-Veľký Meder), *Čalovo* (→ vyššie), podobne aj názov *Šarkan-Čalovo* < ON. *Šarkan* (Šarkanovská pusta) alebo TN. *Šarkan* (→ Jurová-Veľký Meder) a ON. *Čalovo* (vyššie).

Názov *Miller* sa vzťahuje na časti koryta pôvodného toku → *Miller* (výklad uvádzame pri hesle Čičov-Holiare); podobne názvy → *Župný kanál (maď. *Megyei csatorna*) a → *Župný (maď. *Megyei*) – výklad uvádzame pri hesle Čičov-Holiare. *Kanál (maď. *Csatorna*) je technický názov, vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* (= kanál).

***Veľký Belder** → Belder

Veľký kanál → Chotárny kanál

***Veľký močiar** → Chotárny kanál

Veľký odpad → Topoľový kanál

Veľký potok → Stoličný potok

Veselín → Pieskový potok

Veszszó rév → Sokolský kanál

***Vesszös-Štagnovica** → Štagnovický kanál

Vidlárová I. Blatina (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 3,6 km; pramení V od

lokality Peterklin v k. ú. Pezinok vo výške asi 610 m n. m., tečie S, potom Z smerom, na J od lokality Vidlárová priberá ďalšie tri prítoky, stáča sa na J (len miestami sa stáča na Z) a ústi v lokalite Lintner; TN. Vidlárová.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1875 – 1884 *Vidlárová* VM. III

1957 *Vidlárova* VTMPš. 50

1968 *Vidlárova* ZVMp. 50

1971 *Vidlárova* ZMp. 50

1972 *Vidlárová* ZMp. 10

1973 *Vidlárová* ZMp. 25

1976 *Vidlárová* ZMp. 50

1984 *Vidlárová* Tmp. MK. 75

1985 *Vidlárová* ZMp. 50

1990 *Vidlárová* ZMp. 10

1991 *Vidlárová* VMp. 50

1991 *Vidlárová* ZMp. 50

1995 *Vidlárová* ZMp. 25

1996 – 2007 *Vidlárová* Tmp. MK. Ba. 50

1997 *Vidlárová* VMp. 50

1999 *Vidlárová* VMp. 50

2003 *Vidlárová* VMp. 50

2004 *Vidlárová* PTA. 25

2005 *Vidlárová* TAS. 50

2007 *Vidlárová* TAS. 50

2008 *Vidlárová* ZMp. 50

2010 *Vidlárová* ZBGIS

2011 *Vidlárová* TAS. 50

TN.: 1961 *Vidlárové* (Pezinok; les) Voj. Mp. 10

1972 *Vidlárové* ZMp. 10

1973 *Vidlárové* ZMp. 25

1983 *Vidlárová* (*Vidlárové*) GNOBAv. Pez.

1990 *Vidlárová* ZMp. 10

1995 *Vidlárová* ZMp. 25

2004 *Vidlárová* PTA. 25

2005 *Vidlárová* TAS. 50

2007 *Vidlárová* TAS. 50

2007 *Vidlárová* Tmp. MK. Ba. 50

2010 *Vidlárová* ZBGIS

Etym.: Názov *Vidlárová* vznikol transonymizáciou TN. *Vidlárová* (< apel. vidlár alebo OM. Vidlár) a motivovala ho poloha.

† ***Vidov jarok** neidentifikovaný tok (asi rameno Čalovského Dudváhu), neskôr rybník medzi obcami Čalovec a Zlatná na Ostrove; TN. Vidov dom; OM. Vid.

VMp. 50: [45-32]; Šmil. Nr. 177

VN.: 1268 *piscina Vydere* Šmil., Nr. 177

TN.: 1978 *Vidháza* VSO. III, 355

1991 *Vidov dom* (pole) GNKo. ZnO.

OM.: 1. 1218 *Vid* (jobagión hradu Komárno) CDSI. I, Nr. 231

2. 1247 *Wyđ, filiis Marcus de villa Vrs* CDSI. II, Nr. 284

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 305) ako *Vid-ere a odvodzuje ho od osobného mena *Vid* (sloven. hypokor. podoba mena *Vitus*), maď. apel. *ér* (= jarok, rameno rieky). Názov pomenúva jarok alebo rameno na území, ktoré patrilo Vidovi. Výklad objektivizuje doklad o Vidovi, jobagiónovi hradu Komárno z r. 1218, príp. o Vidovi z Novej Stráže. Nie je isté, či z VN. *Vidov jarok vznikol TN. (pravdepodobne pôvodne názov samoty) *Vidov dom*, alebo to bolo naopak.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

Viliamov kanál 2,3 km; začína sa JV od Blahovej, smeruje na JV cez lokalitu Viliam, v ktorej sa spája s Blahovským

kanálom S od Vydrián; varianty: *Vilmošov, Vilmošov kanál; ON. † Vilmoš; TN. Viliam.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Vilmosi* VVMp. 50

1971 *Viliamov kanál* VMp. 50

1976 *Vilmošov kanál* ZMp. 10

1983 *Viliamov kanál* VMp. 50

1987 *Vilmošov kanál* ZMp. 10

1990 *Viliamov kanál* ZMp. 10

1992 *Viliamov kanál* VMp. 50

1992 *Viliamov kanál (Vilmošov kanál)*

GNDS. MnOs., OPot.

1993 *Viliamov kanál* ZMp. 25

1999 *Viliamov kanál* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Viliamov kanál* VMp. 50

2006 *Viliamov kanál* TAS.

ON.: † Vilmoš (zaniknutá samota; Orechová Potôň):

1893 *Vilmos major* KMp. OPot.

1945 *dvor Vilmos* ŠMp. 75

1952 *Vilmos* GMp. 50

1955 *Vilmos major* ŠMpO. 5

TN.: 1976 *Viliam* (pole) ZMp. 10

1987 *Viliam* ZMp. 10

1992 *Viliam* GNDS. OPot.

1990 *Viliam* ZMp. 10

2006 *Viliam* TAS.

Etym.: Názvy *Viliamov kanál*, *Vilmošov kanál* a *Vilmošov* (maď. *Vilmosi*) motivovala lokalizácia; vznikol z názvu zaniknutej samoty *Vilmoš* (< OM. *Viliam* < angl. *Wilhelm* < stnem. *willo* „vôľa“ a *helm* „prilba“; Majtán – Považaj, 1998, s. 252, 253); sufix *-ov*, apel. *kanál*.

***Vilmošov** (*Vilmosi*) → *Viliamov kanál*

Vilmošov kanál → *Viliamov kanál*

Viničiansky kanál → *Viničniansky kanál*

Viničiarsky kanál → *Viničniansky kanál*

Viničné-Částa → *Stará Částa*

Viničniansky → *Viničniansky kanál*

Viničniansky kanál 2,6 km; plocha povodia 15,225 km²; začína sa v lokalite Záhumienkový hon Z od obce Vinosady, pokračuje na J, od Z obteká obec Viničné, za v. n. Viničné pokračuje na Z, so Šúrsnym kanálom sa spája S od obce Slovenský Grob v J časti lokality Mahulianka; varianty: *Viničiansky kanál*, *Viničniansky*, *Viničiarsky kanál*, *Švančpošský kanál*, *Viničniansky potok*; ON. *Viničné*; VN. [v. n.] *Viničné*; TN. *Švančpošské*.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Viničniansky kanál* VMH.

1967 *Viničniansky kanál* ZVMp. 50

1971 *Viničniansky kanál* ZMp. 50

1971 *Viničniansky* ZMp. 50

1973 *Viničniansky kanál* ZMp. 10

1983 *Viničniansky (Viničiansky) kanál* GNOBAV. Pez.

1984 *Viničniansky* ZMp. 50

1984 *Viničniansky kanál* Tmp. MK. 75

1985 *Viničniansky kanál* ZMp. 10

1987 *Viničniansky potok* ZMp. 25

1989 *Viničniansky kanál* ZMp. 50

1991 *Viničniansky kanál* ZMp. 50

1991 *Viničniansky kanál* VMp. 50

1992 *Viničiarsky kanál* THMp.

1996 – 2007 *Viničniansky potok* Tmp.

Mk. Ba. 50

2000 *Viničniansky kanál* ZMp. 10

2003 *Viničniansky kanál* VMp. 50
 2004 *Viničniansky potok* PTA. 25
 2005 – 2011 *Viničniansky potok* TAS. 50
 2010 *Viničniansky kanál* ZBGIS
 2014 náreč. *Viničárski kanál, Švancpoš-ski kanál* SG.
 ON.: Viničné:
 1425 *Swaynspah* Vars. b., 62
 1425 *Schweinsbach, Swaynspach* Vars. b., 62
 1509 poss. *Schweyspach* Vars. b., 62
 1548 *Swampoch* Vars. b., 62
 1553 *Svanczpach* Vars. b., 62
 1773 *Svanczpach* Majt., 62
 1773 *Schwantzbach, Swanczpach* Majt., 327
 1786 *Schwanzbach* Majt., 327
 1808, 1863 *Scheinsbach, Schwanzbach* Majt., 327
 1857 *Sveinszbach* NKKMp. SG.
 1873 – 1907 *Schweinsbach* Majt., 327
 1913 *Hattyúpatak* Majt., 327
 1. pol. 20. stor. *Labudová* web 25
 1920 *Varibach* VSO III., 267
 1920 *Schwanzbach, Schweinsbach* Majt., 327
 1920 *Varicbach* (!) Majt., 327
 1927– 1948 *Švajnsbach* Majt., 327
 1948 *Viničné* Majt., 327
 1978 *Schwanenbach* VSO III., 267
 2017 miest. *Haťapaták, Labutí potok* KJÚLŠ
 TN.: 2017 miest. *Švanposké* Mysl. KJÚLŠ (pole)
 VN.: → [v. n.] Viničné (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
 Etym.: *Názov Viničniansky kanál* vznikol z ON. *Viničné* (< adj. *viničný* < apel. *vinič* < psl. **vino*; porov. Machek, 2010, s 690; apel. *kanál*; lokalita, kde sa pestu-

je vínna réva). *Názov* motivovala poloha vodného objektu.
Názov Viničniansky kanál je azda miestnym variantom.
Názov Viničiarisky kanál je nárečovým variantom štandardizovaného názvu → *Viničniansky kanál*.
Názov Viničniansky vznikol univerbizáciou → VN. *Viničniansky kanál*.
Názov Švancpošský kanál vznikol zo staršej nemeckej a dnes hovorej podoby ON. *Viničné* – *Švancpoch* (< nem. apel. *r Schwan* – sloven. labuť, maď. *hattyú*; M. Marek (2006, s. 15) sa prikláňa k motivácii nem. apel. *r Schwein* – sloven. sviňa s rekonštrukciou VN. a následne aj ON. **Svinský potok*; predpokladáme však, že dokladmi nedoložený VN. **Svinský potok* a VN. **Svinská mláka* spolu súvisia; nem. apel. *r Bach* – sloven. potok, v nárečí *r Bach > poch*), apel. *kanál*.

† ***Viničniansky potok** (1) bližšie neurčený tok. T. Ortvy (1882, s. 104) ho charakterizoval ako prítok Dudváhu. V. Šmilauer (1932, s. 297) ho lokalizoval ako prítok Hliníka (→ VN. *Limbašský potok*). B. Varsik (1984, s. 63) rekonštruoval pomadarčenú podobu ako **Vinohradský potok* (v maď. *Szőllős*) a lokalizoval ho k zaniknutej obci **Dvorník* niekde v blízkosti súčasnej obce Svätý Jur (pri ohybe potoka Čiernej vody, v oblasti novovekého majera Triblavina). V. Chaloupecký (1923, s. 257) osadu *Dvorník* (aj *Zeules*) stotožnil s dnešnými Vajnormi (doklady na ON. *Vajnory* → *Vajnorský potok*). *Dvorník* ležal v k. ú. dnešných Vajnor, s kto-

rými neskôr jeho chotár splynul (porov. aj Horváth et al., 1978, s. 409; Varsik, 1984, s. 44). ON. † Dvorník.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1208 *Zolose Vars.*, 63

1216 *caput rivulus Zolose* CDSL. I, Nr. 143

1216 *rivulus Zolose, Zložä (?) Vav.*, 63

1256 *caput rivuli Bolose Vars.*, 63

1256 *Caput Zolose, caput Zeuleusfew, Balase, Zolose, Belose Šmil.*, Nr. 131

1343 *caput Zeuleusfeu Vars.* a, 63

1343 *Szöllösfő Šmil.*, 297

ON.: † Dvorník (*Viničné):

1214 *Szöllös, Zeuleus Vars.* b, 52

1217 *Zeulus Vars.*, b, 44

1296 *Villa Vduornicorum Vars.* b., 51

1313 *Dornik* RDSL., Nr. 801, 223

1323 *Deernuk* RDSL., Nr. 1029

1323 *Zeuleus* RDSL., Nr. 1048

1344 *Tarnuk Vars.* b., 44

1358 *Dornyk wlgariter Zeuleus Vars.* b., 44

1360 *Szöllös Marek*, 74

1360 *possessione Dewrnik teutonice et hungarice Zeuleus Vars.* b., 44

1361 *possessione Zeuleus, in wlgari teutonicali Dornyk Vars.* b., 44

15. stor. *Zeulesch alias Dornig* RDSL., Nr. 1048

1554 *terra Dornyk al. nom. Zewlews Vars.* b., 44

Etym.: Názov **Viničniansky potok* vznikol z ON. † *Szöllös (*Viničné; neskôr *Dvorník) < maď. apel. *szőlő* (= sloven. hrozno, vinič, vinohrad); B. Varsik (1984, s. 63) rekonštruje názov ako **Vinohradský potok*, V. Šmilauer (1932, s. 297) ako *Viničný potok. Podľa R. Krajčoviča (2008, s. 293 – 294) zaradujeme ON. k zamestnaneckým ná-

zvom – „dvorník mal na starosti panskej vinice, dohliadal na osadníkov pri ich práci na panských vinohradoch.“

Lit.: R. Krajčovič, 2008, s. 293 – 294;

T. Ortvyay, 1882, s. 104; B. Varsik, 1984.

Viničniansky potok (2) → Viničniansky kanál

***Vinohrady-Částa** (Szőlös-Častá) → Stará Částa

Vinohrady-Kameničná 3,5 km; kanál sa odpája od preložky Starej Časty S od obce Kameničná, smeruje na JV okolo koryta Váhu a na V okraji obce sa spája s Ramenom Váhu; ON. Kameničná; TN. Vinohrady.

VMp. 50: 45-41, 43 (nepomenovaný)

VN.: 1993 *Vinohrady-Kameničná* ZMp. 10

1995 *Vinohrady-Kameničná* ZMp. 25

1999 *Vinohrady-Kameničná* Tmp. 154

2000 *Vinohrady-Kameničná* Vmp. 50

2006 *Vinohrady-Kameničná* Vmp. 50

ON.: Kameničná: → Kameničný kanál

TN.: Vinohrady: → Čergov-Vinohrady

Etym.: Názov *Vinohrady-Kameničná* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z terénneho názvu *Vinohrady* (< apel. *vinohrad*) a osadného názvu *Kameničná* (< Kameničný kanál) a pomenúva kanál začínajúci sa v lokalite Vinohrady a končiaci sa pri obci Kameničná.

Vištucký → Vištucký potok

Vištucký potok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 23,7 km (PHPR, 2007, s. 84 uvádza iba 21,3 km);

plocha povodia 58,547 km²; pramení na Z svahu Dolinkovského vrchu (392 m n. m.) vo výške 350 m n. m. v k. ú. Modra, tečie J smerom ako občasný tok, od SZ okraja obce Kráľová tečie V smerom cez obec, potom JV smerom cez obec Vištuk, J smerom cez obce Báhoň, Kaplná, Igram, Čataj, Veľký Grob, na J okraji obce Veľký Grob sa stáča na JV a v lokalite Dlhé lúky vo výške 120 m n. m. ústi do Stoličného potoka. Podľa najnovších VMp. 50 Vištucký potok pramení v oblasti kopca Veľká Homola (porov. heslo Stoličný potok). B. Varsík (1990, s. 30) stotožňuje Dubovský potok s Vištuckým potokom. Menej jasne ho lokalizuje T. Ortvyay (1882, s. 114), keď Vištucký potok stotožňuje s Dubovským potokom, pričom Vištucký potok hodnotí ako rameno Dubovského potoka (dnes je situácia opačná). Takisto pripúšťa, že môže ísť o severné rameno *Csádé, t. j. Stoličného potoka*, príp. o rameno Čiernej vody. Keďže prameň lokalizuje do oblasti SZ od Modry, môžeme tok stotožniť s dnešným Vištuckým potokom, v nijakom prípade však nie s ramenom Čiernej vody. Autor nesprávne uvádza, že *Brzanec preteká cez obce Borša, Cajla a Trnava. Takémuto určeniu nezodpovedá nijaký tok v skúmanom území; varianty: *Brzanec, Báhonský potok, Vištucký, Tistáš; ON. 1. Vištuk, 2. Báhoň; TN. Dlhé lúky; VN. *Brzanec.

VMp. 50: 45-11; 35-33; 34-44
 VN.: 1240 *Barzanch* Šmil., Nr. 133
 1240 *Borzancz* Fek., 109
 1244 *Barzanch* CDSL. II, Nr. 171 (fls.)
 1244 *fluvium Barzanch* Chal., 258
 1245 *Barzanach* Hrdl. a., 7 (rovnaký doklad uvádza aj k roku 1244)
 1287 *fontem Borzonch* Chal., 258
 1287 *fluvium Bozonch* Šmil., Nr. 133
 1310 *fluvium Vichi* RDSL, Nr. 824
 1736 *Vijztukenßis riuus* Bel, 3
 1799 *Visztukai patak* Vályi, 125
 1882 *Vistuki víz* Ort., 114
 1956 *Vištucký potok* Voj. Mp. 25
 1957 *Vištucký potok* VTMpš. 50
 1959 *Vištucký potok* TMp. MK. (SČ). 75
 1964 *Vištucký potok* VTMp.10
 1967 *Báhoňský potok* VMp. 50
 1967 *Vištucký potok* ŠMO. 5 (na mieste dnešného Stoličného potoka)
 1968 *Vištucký potok* VTMp.10
 1971 *Báhoňský potok* ZMp. 50
 1970 *Báhonský potok, Báhoňský potok* TMp. MK. 10
 1971 *Báhoňský potok* HČ
 1973 – 1974 *Vištucký potok* ZMp. 10
 1975 *Báhonský potok* ZMp. 50
 1978 *Vištucký potok* ZMp. 25
 1978 *Vištucký potok* VSO III., 271
 1979 *Vištucký potok, Báhoňský potok* GNZMp. 50, 8
 1980 *Vištucký potok* VMp. 50
 1980 *Vyšťucký potok, Vištucký potok* ŠMO. 5 (dnešný Stoličný potok)
 1983 *Vištucký potok, Vištucký* GNOBAV. Báh., Čtj., Vin.
 1984 *Vištucký potok* TMp. MK. 10
 1984 *Vištucký potok* TMp. MK. 10
 1984 *Vištucký potok* VSO I., 282
 1986 *Vištucký potok* ZMp. 50
 1989 *Vištucký potok* TMp. MK. 10
 1991 *Vištucký potok* VMp. 50
 1991 *Vištucký potok* ZMp. 50
 1991 *Vištucký potok* ŠMO. 5

- 1992 *Vištucký potok, Vyštucký potok* ZMp. 10
- 1992 *Vištucký potok* VMp. 50
- 1993 *Vištucký potok* ZMp. 10
- 1993 *Vištucký potok* GNOG. VG.
- 1994 – 1995 *Vištucký potok* ZMp. 25
- 1997 *Vištucký potok* VMp. 50
- 2000 *Vištucký potok* ZMp. 50
- 2003 *Vištucký potok* VMp. 50
- 2003 *Vištucký potok* MK. (stred). 25
- 2004 *Vištucký potok* ZMp. 25 (od v. n. Harmónia)
- 2004 *Vištucký potok* PTA. MK. 25
- 2007 *Vištucký potok* MK. (stred). 25
- 2008 *Vištucký potok* ZMp. 50
- 2010 *Vištucký potok* MEN
- 2010 *Vištucký potok* ZBGIS
- 2011 náreč. *Vištuckí potok* Višt., Blat., PÚ., Šenk., Mod.
- 2012 *Vištucký potok* TAS. 50 (pri Zochovej chate; na mieste dnešného Stolického potoka)
- 2012 miest. *Tistáš* VG.
- 2012 náreč. + *Čistáš* VG.
- 2017 *Falusi patak* KJÚLŠ
ON.: 1. Vištuk:
- 1224 *Vyscha* CDSL. II, Nr. 171 (fls.)
- 1287 *Vysta* 109; Šmil, 15
- 1291 *Vista* Vars. b., 109
- 1296 *Vista* Vars. b., 109
- 1313 *Vista* RDSL., Nr. 1095
- 1335 *Wyste* Fek., 122
- 1335 *Wysthak* Fek., 317
- 1342 *Nogwysta* Vars. b., 109
- 1342 *Wyste* Vars. b., 109
- 1347 *Vysta, Visita* Vars. b., 109
- 1357 *Vysta* Stan. I., 494
- 1390 *Wystah* Vars. b., 109
- 1410 *Wystah* Vars. b., 109
- 1543 *Wyschtuech, Wistuch, Wischtuecher* Teuch Vars. b., 109
- 1561 *Wystak* Fek., 170
- 1561 *Wysthak* Vars. b., 109
- 1562 *Wystok* Vars. b., 109
12. 9. 1679 *Vistok, Vistokiak* Hrdl. c., 7
- 1773 *Wisstuk* Vars. b., 109
- 1773 *Vistuk, Wischtuck* Vars. b., 109
- 1786 *Wistuk* Majt., 328
- 1799 *Vistuk* Vályi, 642
- 1808 *Visztuk, Wystuk* Majt., 328
- 1851 *Visztuk* Fényes, 809
- 1863 *Visztuk, Vistuk* Majt., 328
- 1873 – 1907 *Vistuk* Majt., 328
- 1910 *Karpathalas* Hrdl. b., 7
- 1913 *Kárpáthalas* Majt., 328
- 1920 *Vištuk* Majt., 328
- 1978 *Wischteich* VSO III., 271
2. Báhoň:
- 1243 *villa Bahun* Chal., 258
- 1244 *Bahun* Stan. I., 16
- 1306 *Bahun* RDSL., Nr. 412
- 1313 *Bahun* Stan. I., 16
- 1335 *Bachan superior, Bachan inferior* Fek., 317
- 1335 *Bohon minor, Bohon maior* Fek., 317
- 1342 *Bahun* Fek., 122
- 1347 *Bahun* Šmil., Nr. 133
- 1357 *Bahun* Stan., 16
- 1552 *Bahon* Fek., 160
- 1773 *Bahony* Majt., 24
- 1786 *Bahony* Majt., 24
- 1789 *Báhony* Vályi, 90
- 1808 *Bahony* Majt., 24
- 1851 *Báhony* Fényes, 68
- 1863 – 1913 *Báhony* Majt., 24
- 1920 *Báhoň* Majt., 24
- TN.: 1893 *Osztály rétek* (Veľký Grob; trávnatá plocha) KMp. VG.
- 1955 *Ostalské cesty* ŠMO. 5

1965 *Dlhé lúky* VTMP. 10
1975 – 2008 *Dlhé lúky* ZMP. 50
1980 *Dlhé lúky* ŠMO. 5
1992 *Dlhé lúky* VMP. 50
1993 *Nový pasienok (Ostalské cesty)*
GNOG. PÚ.
2003 *Dlhé lúky* VMP. 50
VN.: → VN. *Brzanec (Názvy vodných
plôch...)

Etym.: Názov *Vištucký potok* vznikol z ON. *Vištuk* (< OM. *Višta* (*Výšta?*); porov. Stan., 1999, s. 494; Marek, 2006, s. 87), apel. *potok*. Pomenúva tok v katastri obce Vištuk. Variant *Vištucký* vznikol univerbizáciou z názvu *Vištucký* [potok]. S. Fekete (2001, s. 109) uvádza v metácii obce Blatné zo 14. stor., že „v blízkosti chotára Šenkvic sú tri hraničné znaky, jeden vymedzuje chotár dediny Doľany, druhý Holete a tretí Šarfie. Potom hranica chotárov smeruje na východ smerom k rieke volanej Vichi a medzi touto riekou a chotárom dediny Šenkvice sú takisto znaky... a tam je táto rieka hranicou.“ KJÚLŠ uvádza ľud. etymológiu ON.: „Kedysi dávno bol v tejto obci rybník. Kedysi Nemci ju pomenovali „Fištok“ a či Fistuk“.

Vznik názvu *Brzanec motivoval azda rýchly prúd vody (< adj. *brzъ – rýchly; *brzina* – rýchly prúd; Šmilauer, 1932, s. 461). V. Chaloupecký (1923, s. 258) rekonštruuje názov ako *Bařinec*, *Brzanec*. Podobne rekonštruuje názov aj V. Hrmo (In: Hrdlovičová, 2016, s. 7) ako *Barinec* (< apel. *barina*; územie s tromi tokmi a viacerými barinami). Názov *Báhonský potok* vznikol z ON. *Báhoň* (< slovan. OM. **Bogun-*; hypokor. podoba zloženého OM. so zák-

ladom **Bog-* > *Boh-*; Šmilauer, 1932, s. 490). J. Stanislav (2008, s. 9) názov odvodzuje od apel. *bahno*.

Názov *Tistáš* (náreč. *Čistáš*) vznikol z maď. apel. *tisztás* (= sloven. lúka, trávnatý porast, čistina v lesnom poraste (porov. TN. Dlhé lúky), príp. < maď. adj. *tiszta* s významom čistá voda. Názov označuje sútok Vištuckého a Stoličného potoka.

Podľa ľudovej etymológie názov vznikol skomolením pôvodného názvu *Čistáš* (< adj. *čistý*) a motivovala ho čistota vody na sútoku Vištuckého (čistá voda) a Stoličného potoka (kálná voda). Pri sútoku sa voda Stoličného potoka údajne čistila.

Názov *Falusi patak* vznikol z maď. adj. *falusi* (< maď. apel. *falu*, sloven. dedina; maď. suf. *-i* = sloven. *-ský*), „dedinský, nachádzajúci sa v dedine, resp. v intraviláne“, maď. apel. *patak*, sloven. *potok* a označuje tok tečúci cez obec.

Lit.: S. Fekete, 2001; V. Chaloupecký, 1923, s. 258; M. Marek, 2006, s. 87; T. Ortvaj, 1882, 114; J. Stanislav, 2008, s. 9; V. Šmilauer, 1932, s. 461.

***Vlčie hrdlo** → Biskupické rameno

Vojčianske rameno 9,9 km; sprava sa odpája od Dunajského kanála pri obci Dobrohošť, smeruje na JV medzi korytami Dunaja a Dunajského kanála; v lokalite Šípová hať pri Šulianskom jazere Z od obce Horný Bar sa spája so Šulianskym ramenom; pôvodne sa ako lavostranné rameno odpájalo pri Dobrohošti z Dunaja a bolo dlhšie asi o 1,5 km (KMP. Dob.; 1983); varianty:

- Rameno Dunaja, Vojka; ON. Vojka nad Dunajom; VN. 1. Vojčianske jazero, 2. Vojka-Kračany. VMp. 50: 45-31
VN.: 1894 *Duna ág* KMp. Dob.; Kys.; Roh.; Voj.
1952 *Rameno Dunaja* ŠMpO. 5
1966 *Vojka* TS., s. 108
1971 *Vojčianske rameno* VMp. 50
1975 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1992 *Vojčianske rameno* VMp. 50; GNDS. Roh., Voj.
1993 *rameno Dunaja* ZMp. 10
1993 *Vojčianske rameno* VMp. 50
1993 *rameno Dunaja* ZMp. 25
1999 *Vojčianske rameno* Tmp. 50 (Gab.)
2003 *Vojčianske rameno* VMp. 50
2006 *Vojčianske rameno* TAS.
2008 *Vojčianske rameno* TASR. 50
ON.: Vojka nad Dunajom:
1113 *Wochoi* (?) CDSL. I, Nr. 69
1185 *Voyku* (?) CDSL. I, Nr. 97
1186 *Vajka, Vayka* CDSL. I, Nr. 98
1247 *Weyk, Wojku, Woiku* CDSL. II, Nr. 239, 259, 262
1254 – 55 *Woyka* VSO. III, 278
1255 – 56 *Woyka* CDSL. II, Nr. 489
1256 *Woyka* SŽO., 1999, s. 162, 163
1260 – 70 *Woyka* Zimmermann, 1980, s. 195
1345 *Thomas de Weyka* SŽO., 1999, s. 163
1357 *Wayka archiepiscopi* SŽO., s. 163
1373 *Wajka* SJ. I, 244
1773, 1808, 1863, 1882 – 1920 *Vajka* Majt. 331
1786 *Wajka* Majt. 331
1873 – 77 *Vajka és Szigetei* Majt. 331
1927 – 38 *Vajka nad Dunajom, Duna Vajka* Majt. 331
1938 – 40 *Vajka* Majt. 331
1940 – 48 *Vajkakeszölce* Majt. 331
1948 – *Vojka nad Dunajom* Majt. 331
VN.: → 1. Vojčianske jazero (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
2. → Vojka-Kračany
Etym.: *Názvy Vojčianske rameno a Vojka* motivovala lokalizácia ramena a vznikli z ON. *Vojka (nad Dunajom)*; sufix *-ianske*, apel. *rameno*.
Osadný názov *Vojka* vznikol podľa J. Stanislava (SJ. I, s. 244; SJ. II, s. 474) zo slovan. OM. *Vojbka* (> *Vojka > maď. *Vajka*). R. Krajčovič (2005, s. 100, 144) ho vykladá z psl. *vojb „vyčlenená družina ľudí z okolitých usadlostí na zastavenie a vyhnanie nepriateľa z územia, ktoré im patrilo, neskôr oddiel vojska“, čo podľa neho svedčí o tom, že veľmož Dobrogost' zo susednej obce Dobrohošť mal svoju strážnu družinu. Autori SŽO. (1999, s. 163 – 165) okrem tohto výkladu pripúšťajú aj vznik názvu z OM. *Vajk* (pohanské meno prvého uhorského kráľa Štefana I. Svätého pred jeho pokrstením; porov. Segeš a kol., 2006, s. 41 – 48). Podľa ľudovej etymológie mladý princ Vajk často poľoval v okolitých lesoch.
- Vojka** → Vojčianske rameno
- Vojka-Kračany** 18 km; zľava sa od pája od Dunajského kanála pri samote Štrkovec, smeruje na V; zľava sa spája s kanálom Gabčíkovo-Topolníky pri veľkovýkrmni JV od Mliečan; varianty: Dobrohošť-Kračany, *Kalov, A VII; ON. 1. Dobrohošť, 2. [ ] Kračany, 3. Vojka nad Dunajom; TN. 1. *Malý Ka-

lov, 2. *Veľký Kalov; VN. 1. *Kalov, 2. Kračiansky kanál, 3. Vojčianske jazero, 4. Vojčianske rameno.
 VMp. 50: 45-31
 VN.: 1893 *Kalló ér* KMP. MLúč
 1955 *Kalló* ŠMpO. 5
 1970 *kanál A VII* VVMp. 50
 1971 *Vojka-Kračany* VMp. 50
 1975 *kanál A VII* ZMp. 10
 1976 *kanál A VII* ZMp. 10
 1978 *Dobrohošť-Kračany* ZMp. 10
 1983 *kanál Dobrohošť-Kračany* VMp. 50
 1987 *kanál A VII* ZMp. 10
 1988 *Dobrohošť-Kračany* ŠMpO. 5
 1989 *Dobrohošť-Kračany* AMp. 200
 1990 *kanál Dobrohošť-Kračany* ZMp. 10
 1992 *Dobrohošť-Kračany, Dobrohošť-Kračany* ZMp. 10
 1992 *Vojka-Kračany (kanál A VII, Dobrohošť-Kračany)* GNDS. DS., BlaO., Hol., KosK., KKrač., LnOs., Pov., Roh., Vrak.
 1992 *Vojka-Kračany* VMp. 50
 1993 *Dobrohošť-Kračany* ZMp. 10
 1993 *Vojka-Kračany* VMp. 50; ZMp. 25
 1994 *Vojka-Kračany* ZMp. 25
 1995 *Kanál Dobrohošť-Kračany* Tmp. 50 (Gab.)
 1999 *kanál Vojka-Kračany* Tmp. 50 (Gab.)
 2000 *Vojka-Kračany* ZMp. 50
 2003 *Vojka-Kračany* VMp. 50
 2005 *Vojka-Kračany* TAS.
 2006 *kanál Vojka-Kračany* TAS.
 2008 *kanál Vojka-Kračany* TASR. 50
 ON.: 1. Dobrohošť: → Hamuliakovo-Dobrohošť
 2. [ ] Kračany: → Kračiansky kanál (1)
 3. Vojka nad Dunajom: → Vojčianske rameno

TN.: 1., 2. → *Kalov (1)

VN.: 1. → *Kalov (1)

Etym.: Názov *Vojka-Kračany* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Vojka [nad Dunajom]* a osadného názvu [ ] *Kračany* (→ Kračiansky kanál). Názov *Dobrohošť-Kračany* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Dobrohošť* (→ Hamuliakovo-Dobrohošť) a ON. *Kračany* (→ Kračiansky kanál; 1) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Dobrohošť a končiaci sa pri obci Kračany. Názov **Kalov* (→ *Kalov; 1). Technické pomenovanie *A VII* vzniklo z konštrukcie pozostávajúcej z grafémy *A* a numerického znaku *VII* (= 7).

Vrakúň-Padáň 4,3 km; kanál JV od obce Vrakúň (podľa VM. II 1837 – 40 je vybudovaný na mieste ramena, ktoré sa odpájalo od *Vlčieho jazera; dnes Malý Topoľový kanál), s kanálom Kračany-Bohelov sa spája Z od obce Padáň. Smeruje na S, potom na JV; variant: Vrakúň-Petěň; ON. 1. Vrakúň, 2. Padáň, 3. Petěň; TN. Petěň.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Vrakúň-Petěny* ZMp. 50

1976 *Vrakúň-Petěň* ZMp. 10

1979 *Vrakúň-Padáň (Vrakúň-Petěny)* GN. 10

1983 *Vrakúň-Padáň* VMp. 50

1985 *Vrakúň-Padáň* ZMp. 50

1992 *Vrakúň-Padáň (Vrakúň-Petěň)*

GNDS. Pad., Vrak.; VMp. 50; ZMp. 10

1994 *Vrakúň-Padáň* ZMp. 25

2003 *Vrakúň-Padáň* VMp. 50

2006 *Vrakúň-Padáň* VMp. 50

2008 *Vrakúň-Padáň* ZMp. 50

ON.: 1. Vrakúň:
 1260 *Warkun* VSO. III, 283
 1284 *Warkon* VSO. III, 283
 1308 *Warkund* RDSL. I, Nr. 537
 1773 *Várkony* Majt. 332
 1786 *Warkony* Majt. 332
 1808 *Várkony* Majt. 332
 1863 – 1940 *Várkony* Majt. 332
 1940 – 1948 *Nyékvárkony* Majt. 332
 1948 *Vrakúň* Majt. 332
 2. Padáň:
 1254– 1255 *Padan* VSO. II, 365
 1255–56 *Padan* CDSL. II, Nr. 489
 1260 *Nogypadan* CDSL. II, Nr. 654
 1272 *Podan* VSO. II, 365
 1351 *Kyspodan* VSO. II, 365
 1773 *Nagy-Padány* Majt. 219
 1786 *Nagy-Padány* Majt. 219
 1808 *Nagy-Padány* Majt. 219
 1863 *Nagypadány* Majt. 219
 1873 – 1948 *Padány* Majt. 219
 1948 *Padáň* Majt. 219
 3. Petéň (časť obce Padáň):
 1255–56 *Peten* CDSL. II, Nr. 489
 1260 *Peten* CDSL. II, Nr. 654
 1320 *Pethen* RDSL. II, Nr. 558
 1796 *Petényi puszta* SŽO., 124
 1837 – 40 *Patin M. H.* VM. II
 1869 *Petény M. H.* PM.
 1884 *Petény major* VM. III
 1893 *Petény major* KMp. Pad.
 1989 *Petény mjr.* [major] MTT. 75
 1920 – 34 *Petény ps.* VM. III re
 1952 *Petény ps.* Mp. 25
 1971 *Petéň* ZMp. 50
 1977 *Petéň* VSO. II, 365
 1993 *Petéň* ZMp. 10
 2006 *Petéň* VMp. 50
 TN. 1893 *Petény, Petény puszta* KMp. Pad.

Etym.: Názov *Vrakúň-Padáň* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Vrakúň* (< apel. *vrakuňa či *vrakunə – kto okrem iného môže čarami liečiť; Stanislav, 2008, s. 485; Š. Ondruš ho odvodzuje od starého indoeurópskeho koreňa *vrk*´-, ktorý sa v praslovančine zmenil na *vrs-* (porov. rus. apel. *vorok*) a mal význam pletivo, oplotenie, plot; 2000, s. 186) a osadného názvu *Padáň* (J. Stanislav ho odvodzuje od verb. *padat*´; s. 330) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Vrakúň a končiaci sa pri obci Padáň. Názov *Vrakúň-Petéň* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Vrakúň* (→ vyššie) a ON. *Petéň* (< azda maď. OM. *Petenye*; porov. Šmilauer, 1932, s. 495; < OM. *Peter*; Kiss, II, s. 87) a pomenúva kanál začínajúci sa pri obci Vrakúň a končiaci sa pri osade Petéň.

Vrakúň-Petéň → Vrakúň-Padáň

Vrakúnsky kanál 2,5 km; kanál na V okraji zaniknutého močiara Korpod; začína sa na J okraji obce Vrakúň, smeruje na JV a potom na J a s kanálom Jurovová-Veľký Meder sa spája J od obce Vrakúň; variant: Malomhely; ON. 1. Vrakúň, 2. Mlynisko; TN. Staré mlynisko.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1971 *Malomhely* ZMp. 50

1979 *Vrakúnsky kanál (Malomhely)* GN. 10

1983 *Vrakúnsky kanál* VMp. 50

1985 *Vrakúnsky kanál* ZMp. 50

1989 *Vrakúnsky kanál* ZMp. 10

1992 *Vrakúnsky kanál* GNDS. Vrak.

- 1999 *Vrakúňsky kanál* Tmp. 143
 2000 *Vrakúňsky kanál* ZMp. 50
 2003 *Vrakúňsky kanál* VMp. 50
 2005 *Vrakúňsky kanál* TAS.
 2006 *Vrakúňsky kanál* VMp. 50
 2008 *Vrakúňsky kanál* ZMp. 50
 ON. 1.: Vrakúň: → Vrakúň-Padáň
 2. Mlynisko (samota; Vrakúň):
 1782 – 84 *Malom-hely* VM. I
 1837 – 40 *Malomhelyi Major* VM. II
 1884 *Malomhely m.* VM. III
 1920 – 34 *Malomhely ps.* VM. III re
 1971 *Malomhely* ZMp. 50
 1981 *Mlynisko* GN. 11
 1992 *Mlynisko* GNDS. Vrak.
 1999 *Malomhely SŽO.*, 166
 2008 *Mlynisko* ZMp. 50
 TN.: 1992 *Staré mlynisko (pole)* GNDS. Vrak.
 Etym.: Názov *Vrakúňsky kanál* vznikol z ON. *Vrakúň*, apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce *Vrakúň* (→ *Vrakúň-Padáň*). Starší názov *Malomhely* vznikol podľa staršieho názvu samoty *Mlynisko* (= maď. *Malomhely* < maď. *malom* – mlyn, *hely* – miesto) a pomenúva kanál pri samote *Mlynisko*.
- Vranie-Kotliba** 3 km; kanál začínajúci sa J od obce Gabčíkovo v lokalite *Vranie*, smeruje na S, potom na V a SV a pri samote *Kotliba* sa spája s kanálom *Gabčíkovo-Ňarad*; variant: *Kotliba-Varjaš*, ON. 1. *Vrania pusta*, 2. + *Veľké Vranie*, 3. + *Malé Vranie*, 4. *Kotliba*; TN. 1. *Vranie*, 2. *Veľké Vranie*, 3. *Kotliba*. VMp. 50: 45-31
 VN.: 1971 *Kotliba-Varjas* ZMp. 50
 1979 *Vranie-Kotliba (Kotliba-Varjas)* GN. 10
- 1883 *Vranie-Kotliba* VMp. 50
 1985 *Vranie-Kotliba* ZMp. 50
 1987 *Kotliba-Varjaš* ZMp. 10
 1992 *Vranie-Kotliba (Kotliba-Varjaš)* GNDS. Gab.
 1992 – 93 *Vranie-Kotliba* ZMp. 10
 1994 *Vranie-Kotliba* ZMp. 25
 1999 *Vranie-Kotliba* Tmp. 143
 2000 *Vranie-Kotliba* ZMp. 50
 2003 *Vranie-Kotliba* VMp. 50
 2005 *Vranie-Kotliba* TAS.
 2006 *Vranie-Kotliba* VMp. 50
 2008 *Vranie-Kotliba* ZMp. 50
 ON.: 1. *Vrania pusta* (samota; Gabčíkovo):
 1987 *Vrania pusta* ZMp. 10
 1992 *Vrania pusta* GNDS. Gab.
 2. + *Veľké Vranie* (zaniknutá samota; Gabčíkovo):
 1884 *Nagy Varias major* VM. III
 1893 *Varjas major* Kmp. Gab.
 1898 *N.[agy]-Varjas mjr.* MTT. 75
 1920 – 34 *dv.[or] Veľké Vranie (Nagy Varjas)* VM. III re
 1930 *Veľké Vranie* Gmp. 50
 1938 *Veľké Vranie* Šmp. 75
 1952 *dv. Veľké Vranie (Nagy Varjas)* Mp. 25
 1957 *Veľké Vranie* GŠ. 50
 1971 *Veľké Vranie* ZMp. 50
 1977 *Veľké Vranie* VSO. I, 380
 1981 *Veľké Vranie* (zaniknutá samota) GN. 11
 1983 *Veľké Vranie* VMp. 50
 3. + *Malé Vranie* (zaniknutá samota; Gabčíkovo):
 1884 *Kis Varias major* VM. III
 1893 *Kis Varjas major* Kmp. Gab.
 1898 *Kis-Varjas mjr.* MTT. 75
 1920 – 34 *Malé Vrenie (Kis Varjas)* VM. III re

1930 *Malé Vranie* GMp.
1938 *Malé Vranie* ŠMp. 75
1952 *Malé Vranie (Kis Varjas)* Mp. 25
1957 *Malé Vranie* GŠ. 50
1971 *Malé Vranie* ZMp. 50
1977 *Malé Vranie* VSO. I, 380
1981 *Malé Vranie (zaniknutá samota)*
GN. 11
1983 *Malé Vranie* VMp. 50
1992 *Malé Vranie (zaniknutá samota)*
GNDS. Gab.
4. *Kotliba (hospodársky dvor; Gabčí-
kovo)*:
1884 *Kotliba major* VM. III
1893 *Kotliba major* KMp. Gab.
1898 *Kotliba mjr.* MTT. 75
1920 – 34 *Kotliba* VM. III re
1930 *Kotliba* GMp.
1938 *dv. Kotliba* ŠMp. 75
1952 *dv. Kotliba* Mp. 25
1957 *Kotliba* GŠ. 50
1976 *Kotliba* ZMp. 10
1977 *Kotliba* VSO. I, 380
1981 *Kotliba* GN. 11
1992 *Kotliba* GNDS. Gab.; VMp. 50
1993 *Kotliba* ZMp. 10
1999 *Kotliba* TMp. 143
2003 *Kotliba* VMp. 50
TN.: 1. 1884 *Erdő Varias (pole)* VM. III
1893 *Varjas* KMp. Gab.
1992 *Vranie* GNDS. Gab.; ZMp. 10
1994 *Vranie* ZMp. 25
1999 *Vranie* TMp. 143
2000 *Vranie* ZMp. 50
2. 1884 *Erdő Varias* VM. III
1987 *Veľké Vranie* ZMp. 10
1992 *Veľké Vranie (pole)* GNDS. Gab.
1994 *Veľké Vranie* ZMp. 25
1999 *Veľké Vranie* TMp. 143
2005 *Veľké Vranie* TAS.

3. 1893 *Kotliba* KMp. Gab.
1992 *Kotliba (pole)* GNDS. Gab.
2000 *Kotliba* ZMp. 50
Etym.: Názov *Vranie-Kotliba* vznikol
podľa vymedzenia smeru kanála z ON.
[Malé alebo Veľké] *Vranie* (dnes *Vrania
pusta*; < adj. *vrani* < *vrana*; maď. adj.
varjas < *varjú* – *vrana*, zool. vrana čier-
na, lat. *Corvus corone*) a ON. *Kotliba*
(→ *Kotlibský kanál*) a pomenúva kanál
začínajúci sa pri osade [Malé alebo Veľ-
ké] *Vranie* a končiaci sa pri hosp. dvore
Kotliba. Takú istú motiváciu má aj ná-
zov *Kotliba-Varjaš*, vznikol z ON. *Kot-
liba* a ON. [Malé alebo Veľké] *Vranie*
(maď. *Varjas*; → vyššie).

Vrbina → *Vrbina-Medvedov*

Vrbina-Holiare 5,5 km; kanál spájajúci
kanály *Milínovce-Vrbina*, *Vrbina-Med-
vedov* a *Čičov-Holiare* JZ od obce *Veľ-
ký Meder*; variant: *Vrbina-Kéč*; ON. 1.
Vrbina, 2. *Holiare*, 3. *Kéč*; TN. *Vrbina*.
VMp. 50: 45-34
VN.: 1971 *Vrbina-Kécs* ZMp. 50
1971 *Kanál Vrbiná-Kécs (!)* HČ.
1979 *Vrbina-Holiare (Vrbina-Kécs)* GN.
10
1984 *Vrbina-Holiare* ZMp. 50
1989 *Vrbina-Holiare* AMp. 200
1992 *Vrbina-Holiare* GNDS. VMed.
1999 *Vrbina-Holiare* TMp. 154
2000 *Vrbina-Holiare* ZMp. 50; VMp. 50
2005 *Vrbina-Holiare* TAS.
2006 *Vrbina-Holiare* VMp. 50
2008 *Vrbina-Holiare* ZMp. 50
ON.: 1. *Vrbina* (časť obce *Čiližská
Radvaň*): → *Medvedov-Vrbina*
2. *Holiare*: → *Čičov-Holiare*

3. Kéč: → Kéčsky kanál
TN.: Vrbina → Medved'ov-Vrbina
Etym.: Názov *Vrbina-Holiare* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. alebo TN. *Vrbina* (→ Medved'ov-Vrbina) a ON. *Holiare* (→ Čičov-Holiare) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade (alebo v lokalite) Vrbina a končiaci sa pri obci Holiare. Starší názov *Vrbina-Kéč* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. alebo TN. názvu *Vrbina* a ON. *Kéč* (→ Kéčsky kanál) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade (alebo v lokalite) Vrbina a končiaci sa pri samote Kéč.

Vrbina-Kéč → Vrbina-Holiare

Vrbina-Medved'ov 7 km dlhý kanál je pokračovaním kanála Milinovice-Vrbina, od neho sa odpája v lokalite Vrbina SZ od obce Klúčovec, smeruje na JV a od miesta, kde sa od neho odpája Lyonský kanál, na JZ; JZ od obce Medved'ov sa spája s Klúčovským ramenom, časť ústi do Dunaja J od obce Klúčovec; varianty: Čilizköz, Báč, Vrbina, *Kanál, Vrbina; ON. 1. Vrbina, 2. Medved'ov; TN. 1. Vrbina, 2. Báčske; VN. Čilizköz, Báč.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1899 *Csatorna* KMp. Klúč.

1920 – 34 *Čilizköz* VM. III re

1938 *Čilizköz* ŠMp. 75

1952 – 57 *Kanál Báč (Csilizköz)* TM. 25

1957 *Kanál Báč (Csilizköz)* GŠ. 50

1971 *Kanál Vrbina* ZMp. 50

1979 *Vrbina-Medved'ov (Vrbina)* GN. 10

1984 *Vrbina-Medved'ov* ZMp. 50

1984 *Medved'ov-Vrbina* ZMp. 10

1992 *Vrbina-Medved'ov* GNDS. ČRad.

1993 *Vrbina-Medved'ov* ZMp. 10

1995 *Medved'ov-Vrbina* ZMp. 25

1999 *Vrbina-Medved'ov* TMp. 154 (tu zahrnuje aj Lyonský kanál)

2000 *Vrbina-Medved'ov* VMp. 50

2006 *Vrbina-Medved'ov* VMp. 50

2008 *Vrbina-Medved'ov* ZMp. 50

ON.: 1. Vrbina: → Medved'ov-Vrbina

2. Medved'ov: → Klúčovec-Medved'ov

TN.: 1. Vrbina: → Vrbina-Holiare

2. Báčske: → Milinovice-Vrbina

VN.: 1. → Čilizköz

2. → Báč

Etym.: Názov *Vrbina-Medved'ov* vznikol podľa smerovania kanála z ON. *Vrbina* (→ Medved'ov-Vrbina) a *Medved'ov* (→ Klúčovec-Medved'ov) a pomenúva kanál začínajúci sa pri osade Vrbina a končiaci sa pri obci Medved'ov. Názov *Vrbina* vznikol podľa ON. alebo TN. *Vrbina* (→ vyššie). *Kanál (maď. *Csatorna*) je technický názov; vznikol proprializáciou maď. apel. *csatorna* (= kanál).

Názvy → *Čilizköz*, → *Báč* sú staršie názvy pôvodného kanála, ktorého súčasťou boli dnešný kanál → Milinovice-Vrbina a Vrbina-Medved'ov.

Vrbina-Milinovice → Milinovice-Vrbina

***Vrbinský Dunaj** (Füzerdei Duna) → Kalinkovské rameno

Vrbinský kanál → Ťárad-Vrbina

Vrbový potok I. Račiansky (→ Šúrsky kanál); na mapách nie je zakreslený.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2018 *Vrbový potok* web 29, web 27

Etym.: Názov vznikol z apel. *vřba* (lat. *Salix*), apel. *potok* a motivoval ho okolitý porast.

Würflov kanál 0,8 km; kanál pri bývalom mlyne v k. ú. Bratislava-Rača, SV od železničnej stanice v lokalite Pányty sa sprava spája s kanálom Na Pántoch; VN. Würflov rybník (kapitola Názvy vodných plôch...).

VMp. 50: 44-23 (nepomenovaný)

VN.: 2014 náreč. *Virflov kanál* Rača

VN.: → Würflov rybník (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: Názov *Würflov kanál* vznikol z poses. tvaru OM. *Würfl* (→ VN. + Würflov rybník; kapitola Názvy vodných plôch...), apel. *kanál*.

Vydří kanál 3,3 km; začína sa v lokalite Kračianske lúky J od Šipošových Kračian, smeruje na JZ, neskôr na JV; zľava sa spája s kanálom Gabčíkovo-Topolníky pri obci Nekyje na Ostrove; variant: *Vydří močiar.

VMp. 50: 45-22; 31

VN.: 1970 *Hódoslapos* VVMp. 50

1971 *Vydří kanál* VMp. 50

1971 *Hódoslapos* ZMp. 50

1976 *Vydří kanál* ZMp. 10

1979 *Vydří kanál* (*Hódoslapos*) GN. 10

1983 *Vydří kanál* VMp. 50

1985 *Vydří kanál* ZMp. 50

1990 *Vydří kanál* ZMp. 10

1992 *Vydří kanál* VMp. 50

1992 (*Vydří kanál*) (zanikol) GNDS. Vrak.

1993 *Vydří kanál* VMp. 50

1994 *Vydří kanál* ZMp. 25

2003 *Vydří kanál* VMp. 50

2008 *Vydří kanál* TASR. 50

2008 *Vydří kanál* ZMp. 50

Etym.: Názvy *Vydří kanál* motivoval výskyt vydier v okolí vodného objektu < adj. *vydří* < apel. *vydra* – vodná šelma s cennou kožušinou, zool. *Lutra*), apel. *kanál*. Starší maď. názov *Hódoslapos* interpretujeme v podobe *Bobří močiar (maď. *hód* – sloven. bobor; hlodavec z rodu *Castor*; maď. apel. *lapos* – močiar).

Z, Ž

Záchytný → Mlynský kanál

Záchytný kanál → Mlynský kanál

Zálistok pravostranný prítok zaniknutého pravostranného ramena Vajnorského potoka (→ Čierna voda → Malý Dunaj) s predpokladanou dĺžkou asi 0,2 km; pramení v doline medzi vrchom Piesky a Šenkárka vo výške asi 410 m n. m. v lokalite Zálistok v k. ú. Bratislava-Vajnory, tečie SV smerom, ústi do ramena tečúceho z lokality Malá jama; varianty: Zo Zálistka, Zálistský potok; TN. Zálistok.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1896 *Zalisztek patak* KMp. Rača

2014 náreč. *Ze Zálistka* Rača

2018 *Zálistský potok* web 27

TN.: 1896 *Zalisztek* (Rača; les) KMp. Rača

1989 miest. *Zálistek* Rača, Pod., 249

1994 *Zálistok* GNOBA. Rača

2006 *Zálistok* PMp. obrys.10. Stp.

2010 *Zálistok* ZBGIS

Etym.: Názov *Zálistok* vznikol podľa TN. *Zálistok* (< apel. *zálistok* – mladý, sekundárny výhonok < *list*; azda súvisí s vinohradníckou činnosťou, miestom, kde vinohradníci odkladali zálistky).

Názov *Zo Zálistka* vznikol z prep. *zo*, TN. *Zálistok* (→ vyššie) a motivovalo ho smerovanie toku.

Názov *Zálistský potok* vznikol z TN. *Zálistok* (→ vyššie), apel. *potok*.

Zálistský potok → Zálistok

Zátočina neznámy vodný objekt alebo jeho časť v k. ú. obce Ivanka pri Dunaji. VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 miest. *Zátočina* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Zátočina* vznikol z apel. *zátočina* (< apel. *zátoka* < verb. *tiecť*).

Závlahový kanál HŽO I. → Malinovo-Blahová

Závlahový kanál HŽO II. → Tomášov-Lehnice

Zbojníčka → Banský potok

Zbojnícky jarok I. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 0,5 km; pramení vo výške 570 m n. m. v lokalite Zbojnícke v k. ú. Modra, tečie V smerom, v tejto lokalite vo výške 500 m n. m. ústi do Stoličného potoka; podľa informátorov je Zbojnícky jarok považovaný za prameň Modranského potoka (h. t. Stoličného potoka); je napájaný prameňom z Modranskej Baby; TN. Zbojnícke; VN. Zbojníčka studienka. VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Rauber Graben*, *Ranber Graben* NKKMp. Mod.

1894 *Haramia árok* KMp. Mod.

2012 miest. *Zbojnícky járek* Mod.

TN.: 16. stor. *Räuberberg* (Modra; les) Voda, 577

1854 *Rauberberg/Ranber Berg* NKKMp. Mod.

1955 *Haramia* ŠMO. 5

70. roky 20. stor. *Zbojnícke* PMp. obrys. 25

1961 *Zbojnícke, Räuberberg* Lehot., 177

1969 *Zbojnícke* VTMP. 10

1982 miest. *Zbojnícke* Mod., Kraic, 6

1983 *Zbojnícke* GNOBAV. Mod.

2012 *Zbojnícke* TAS. 50

2017 *Zbojnícke* KJÚLŠ

VN.: → Zbojníčka studienka (kapitola *Názvy vodných plôch...*)

Etym.: Názov *Zbojnícky jarok* vznikol z TN. *Zbojnícke* (< *zbojník*; nem. *r Rauber* mad. *haramia*; azda podľa prítomnosti zbojníkov), apel. *jarok* (= nem. *r Graben*, mad. *árok*) a motivovala ho skutočnosť, že tečie v lokalite Zbojnícke (v minulosti tadiaľto viedli obchodné cesty, napr. Kuchynská cesta – obchodná cesta vedúca do obce Kuchyňa, dá sa tu teda predpokladať prítomnosť zbojníkov v minulosti).

Zebenkranch → Čierna voda

Ziči → Boldog-Sládkovičovo

Zičiho → Boldog-Sládkovičovo

Zičiho potok → Boldog-Sládkovičovo

Zičiho kanál → Boldog-Sládkovičovo

Zichého potok → Boldog-Sládkovičovo

† **Zlatná-Čalovec** zaniknutý kanál s dĺžkou 1,1 km; začínal sa na S okraji obce Zlatná na Ostrove a S od nej sa spájal s Dropím kanálom (smeroval po pri ceste vedúcej z Čalovca do Zlatnej na Ostrove); ON. 1. Zlatná na Ostrove, 2. Čalovec.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1971 *Zlatná-Čalovec* ZMp. 50

1984 *Zlatná-Čalovec* ZMp. 50

ON.: 1. Zlatná na Ostrove: → Čerhátsky kanál

2. Čalovec: → Čalovec-Kameničná

Etym.: Názov vznikol na základe smerovania kanála z ON. *Zlatná [na Ostrove]* (→ Čerhátsky kanál) a *Čalovec* (→ Čalovec-Kameničná); pomenúval kanál začínajúci sa pri obci Zlatná na Ostrove a končiaci sa pri obci Čalovec.

Zlatná-Čerhát → Čerhátsky kanál

Zlatná-Kameničná → Čalovec-Kameničná

Zo Zálistka → Zálistok

Zugovský kanál 1,2 km; kanál SV od samoty Ploty a JV od obce Blahová; sprava sa spája s Klátovským kanálom (1); variant: Žugovský kanál.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1970 *Zúgó* VVMp. 50

1971 *Zugovský kanál* VMp. 50

1977 *Zugov* ZMp. 50

1983 *Žugovský kanál* VMp. 50

1990 *Zugovský kanál* ZMp. 10

1992 *Žugovský kanál* VMp. 50

1992 *Zugovský kanál* GNDS. MnOs.

1993 *Žugovský kanál* ZMp. 25

2003 *Zugovský kanál* VMp. 50

Etym.: Názov *Zugovský kanál* a *Žugovský kanál* pravdepodobne motivovala charakteristika pôvodného vodného toku (< maď. *zúgó* – hučiaci, zurčiaci, ale aj splav, vodopád); sufix *-ský*, apel. *kanál*. Podľa A. Beláka (2010, s. 72) je takáto motivácia možná, pretože kanál sa križuje s Klátovským kanálom a stretávajúce sa prúdy vody tu môžu vydávať hlasný zvuk (porov. neštandardizovaný VN. *Zúgov*; *Dlhý kanál* v katastri Močenka (Sekerešová, 2015), názov vodopádu a prírodnej rezervácie v Nových Zámkoch (Homolová, 2014, s. 6) a hosp. dvor *Zúgov* pri Čiernom Brode (GNGa. ČBr, 1993).

Žemlekeš (1) 3 km (pôv. asi 5 km); kanál začínajúci sa v obci Brestovec, smeruje na J a neskôr JZ a zasa na JV, v obci Bodza sa spája s kanálom Holiare-Lipové (jeho rozšírená časť, pripomínajúca jazero, však bola pôv. súčasťou kanála Žemlekeš); TN. 1. Žemlekeš, 2. Pod Žemlekešom, 3. Za Žemlekešom.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1261 *stagnum Selmekus* Šmil., Nr. 172

1268 *ad piscinam Semlekus* Šmil., Nr. 172

1383 *Semlykus* Šmil., Nr. 172

1782 – 1784 *Semlékes* VM. I

1837 – 1840 *Zsemlékes* VM. II

1884 *Zsemlékes* VM. III

1889 *Zsemlékes tó* KMp. Sok.

1920 – 34 *Zsemlékes* VM. III re

ON. † Žemlekešský majer:

1898 *Semlékes mjr.* MTT. 75
TN.: 1. 1955 – 61 *Zsemlékes* TM. 5
2. 1957 – 71 *Pod Žemlekešom* TM. 10
1984 *Pred Žemlekešom* ZMp. 10
1994 *Pred Žemlekešom* ZMp. 25
2005 *Pod Žemlekešom* (pole) TAS.
3. 1957 – 71 *Za Žemlekešom* TM. 10
1984 *Za Žemlekešom* ZMp. 10
1994 *Za Žemlekešom* ZMp. 25
Etym.: Aj keď názov bol pôvodne štandardizovaný podľa mladších dokladov v podobe *Žemlekeš* (GN. 10), staršie doklady ukazujú, že jeho pôv. podoba by sa mala rekonštruovať ako *Semlyékes (< maď. *semlyék* – sloven. močiar, barina); motivovalo ho barinaté, močaristé koryto.

† **Žemlekeš** (2) 1,5 km; zan. kanál SV od kanála Holiare-Lipové, začínal a končil sa V od obce Sokolec, sprava sa spájala s Komárňanským kanálom, smeroval na SV; ON. † *Žemlekéšsky majer*; TN. 1. *Žemlekeš*, 2. *Pod Žemlekešom*, 3. *Za Žemlekešom*; VN. *Žemlekeš*.
VMp. 50: 45-32
1971 *Zsemlékes* ZMp. 50
1979 *Žemlekeš (Zsemlekés)* GN. 10
1982 *Žemlekeš* VMp. 50
1985 *Žemlekeš* ZMp. 50
ON.: † *Žemlekešsky majer*: → *Žemlekeš*
TN.: 1., 2., 3. → *Žemlekeš* (1)
VN.: → *Žemlekeš* (1)
Etym.: → *Žemlekeš* (1).

Žilový jarok → *Caĵla*

† **Žitava** zaniknuté močaristé rameno, ktoré malo na konci 19. st. dĺžku asi 0,6 km; nachádzalo sa SV od obce Okolič-

ná na Ostrove v lokalite Panské jazero, kde sa spájalo s Ektovským kanálom; smerovalo na SV, neskôr na J a V (ako ukazuje VM. II, pôvodne išlo asi o pravostranné rameno Čalovského Dudváhu, ktoré sa pred vybudovaním JV časti Komárňanského kanála spájalo s pôv. korytom dnešného kanála Doroštan a pokračovalo na JV ako → *Starý Enčer až k osade Pavel).

VMp. 50: [45-34]

1889 *Zsitva ér* Kmp. OnO.

Etym.: Staršie výklady VN. *Žitava* (v povodí Nitry) názvu zostavil V. Šmilauer (1932, s. 345). Názov *Žitava* sa všeobecne pokladá za slovanský s východiskovou podobou *Žitava*, ktorý Maďari prevzali od Slovanov v 10. storočí a pomadařčili ho (*Žitava* > *Zsitva*). Názov s formantom *-ava* (> maď. *-va*) sa vysvetľuje zo slovan. apel. *žito* „obilie“ (psl. *žito od verv. *žitti; „čo slúži na žitie“; Machek, s. 595) a názov označoval rieku „pretekajúcu obilným krajom“ (porov. aj Bel, 1742, s. 162).

V. Šmilauer však nevyklučuje ani to, že slovan. názov *Žitava* môže byť i prispôbením dajakého staršieho predslovan. názvu (1932, s. 345). V. Šmilauer spomína názor G. Czirbusza, ktorý názov *Situa*, *Citua* vysvetľuje z keltčiny ako „lesný potok“. Š. Ondruš (2000, s. 13) uvádza aj názor H. Kunstmanna, ktorý predpokladá, že názov *Žitava* má (podľa neho aj hydronymá *Nitra*, *Cetínka*) ilýrsky pôvod a Slovania si ho priniesli z Balkánu. B. Varsik (1990, s. 49 – 50) v súvislosti so *Žitavou* v Ponitří nemá o pôvode tohoto hydronyma pochybnosti – pokladá ho za slovanský. Aj to,

že na území Slovenska nachádzame viacero tokov s týmto názvom, potvrdzuje, že ide o domáci (slovenský) názov.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 345; Hladký, 2004, s. 220.

Žliabok (1) p. Stoličný potok (→ Čierna voda → Malý Dunaj), 3,6 km; podľa najnovších informácií je tok pramenným tokom Stoličného potoka; vzhľadom na nejednoznačnosti ho uvádzame ako prítok Stoličného potoka; pramení na V svahu kopca Veľká Homola vo výške 550 m n. m. v lokalite Škovránková v k. ú. Modra, tečie na J, neskôr JV cez dolinu Žliabok, na J od Harmónie v lokalite Badogy sa stáča viac na J a ústi Z od časti Harmónia-Kráľová; varianty: *Uhorský potok (Unger Bach, Magyar patak), *Hlavná dolina (Fö völgy), Modranský potok, Modrica; ON. Modra; TN. 1. Žliabok, 2. Nad Žliabkom, 3. *Uhorský vrch; VN. Žliabocká studienka.

VMp. 50: 34-44

VN.: 1635 *Ungerbach* Voda a., 15

1792 *Žliabok* VM. I

1799 *Zlábek* Vályi, 624

1854 *Unger Bach* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Unger Bach* VM. III

1894 *Magyar patak* KMp. Mod. (dnes časť Stoličného potoka V od obce Modra)

1898 *Fö völgy* MTT. 50

1899 – 1901 *Zlábek* Voda, 597 (prm.)

1900 *Zlábek* Žud., 230 (prm.)

1947 *Modrica* Voda a., 15

1957 *Žliabok* VTMPš. 50

70. roky 20. stor. *Žliabok* PMp. 25

1961 *Žliabok* p. VTMP. 10

1970 *Žliabok* Tmp. MK. 10

1971 – 2008 *Žliabok* ZMp. 50

1972 *Žliabok* ZMp. 10

1973 *Žliabok* ZMp. 25

1979 *Žliabok* GNZMp. 50, 122

1982 miest. *Zlábek* Mod., Kraic, 6

1984 *Žliabok* Tmp. MK. 10

1984 *Žliabok* Tmp. MK. 10

1984 – 1999 *Žliabok* VMp. 50

1987 *Žliabok* ZMp. 10

1989 *Žliabok* Tmp. MK. 10

1991 *Žliabok* ŠMO. 5

1995 *Žliabok* ZMp. 25

1996 *Žliabok* MK. BA. 50

1999 *Žliabok* ZMp. 10

2003 *Žliabok* Tmp. MK. 25

2004 *Žliabok* MK. BA. 50

2004 *Žliabok* PTA.MK. 25

2006 *Zlábek* Voda, 597

2006 *Ungerbach* Voda, 582

2007 *Žliabok* Tmp. MK. 25

2007 *Žliabok* MK. BA. 50

2012 náreč. *Zlábek, Modranský potok* Mod.

ON.: Modra:

1086 *Mudre* Chal., 258

1158 *Modor* Chal., 258 (fls.)

1239 – 1241 *Modor, Modur* Šmil., Nr. 133

1248 *Moderdorff* CDSI. I, Nr. 135

1256 *Modur* Vars. b., 64

1271 *Modor* Chal., 258

1287 terra *Modor* Šmil., Nr. 132

1287 *Modur* Šmil., Nr. 133

1326 – 1359 *Modur* Vars. b., 66

1345 *Modur* Vars. b., 65

1347 *Modor* Šmil., Nr. 133

1388 *Modur* Vars. b., 66

1390 *Modra* Vars. b., 66

1393, 1397, 1398 *Modor* Vars. b., 66

- 1402 *Modor* Vars. b., 66
 1404 *Modra* Vars. b., 66
 1404 *Modor* Vars. b., 66
 1406, 1407 *Modra* Vars. b., 66
 1428 *Modrany* Vars. b., 66
 1430, 1439 *Moder* Vars. b., 66
 1435 *Modor* Vars. b., 66
 1454, 1457 *Moder* Vars. b., 66
 1607 *Modor* Žud., 213
 1634 *Modor, Modra, pred. Modrensi* Vars. b., 66
 1647 *Modor* Žud., 147
 1671 *Modor* Žud., 96
 1773 *Modra, Modor, Modern* Majt., 191
 1786 *Modern, Modor, Modra* Majt., 191
 1808 *Modra, Modor, Modern* Majt., 191
 1808 *Modorinum* Majt., 191
 1863 – 1913 *Modor* Majt., 191
 1920 *Modra* Majt., 191
 TN.: 1. 1894 *Žlábek* (Modra; dolina) KMp. Mod.
 1972 *Žliabok* ZMp. 10
 1979 *Žliabok* GNZMp. 50, 122
 1983 *Žliabok* GNOBAV. Mod.
 1983 miest. *Žlábky* Mod., Kraic, 11
 1984 *Žliabok* Tmp. MK. 10
 2017 miest. *Uherský potok* KJÚLŠ
 2. 1945 miest. *Ober dem Žlábek, Nad Žlábkom* Mod., Šulla, 7
 3. 1461 *Ungerperig* (Modra; lesný revír, vyprahlá, kamenistá pôda, kedysi viniče) Žud., 50
 1475 *ungerperig* Voda, 582
 1565 *Ungerberg* Voda, 582
 1571 *Unger Perg* Voda, 582
 1590 *Ungerbach* Voda, 582
 1848 – 1849 *Ungerberg* Žud., 236 (viniče)
 1854 *Unger Berg* NKKMp. Mod.
 1868 *Ungerberg* Voda, 582
 1894 *Magyarhegy* KMp. Mod. (polia)
 1955 *Maďarský vrch* ŠMO. 5
 1961 *Uherský vrch* (*Hungerberg?*), *Uherské* Lehot., 178
 70. roky 20. stor. *Uherské* PMP. obrys. 25
 1983 miest. *Uherský vrch* Mod., Kraic, 7
 1983 miest. *Uherské* Mod., Kraic, 11
 2006 *Ungerberg, Uherské, Uherský vrch* Voda, 582
 VN.: → *Žliabocká studienka* (kapitola *Názvy vodných plôch...*)
 Etym.: *Názov Žliabok* (náreč. *Žlábek*) vznikol proprializáciou apel. *žliabok* (< apel. *žlab* < apel. *želb*; > maď. *zseléb* „mlynský žlab, splav“; porov. Šmilauer, 1932, s. 474). M. Ružička (1993) spomína povesť o obci Dubová, ktorú „založili podomoví kupci na brehu potoka Žlabka“. Z prameňa nie je možné zistiť, či ide o ten istý objekt.
Názov *Uhorský potok (*Unger Bach, Magyar patak*) vznikol z TN. **Uhorský vrch* (< *uhorský*; nem. adj. *unger*, maď. adj. *magyar* (sloven. maďarský aj uhorský; vzhľadom na obdobie vzniku sa prikláňame k druhému významu; zároveň adjektívom *uhorský* „nemeckí kolonisti – hostia – v našom regióne označovali aj veci slovenské“; Žudel, 2006, s. 167), resp. TN. *Uherské*, apel. *potok* (nem. *der Bach*, maď. *patak*). Nedá sa úplne vylúčiť ani to, že doklad *Magyar patak* by mohol súvisieť s apel. *maďarka* („odroda viniča, rodiaca tmavé hrozno“; SSN., II, 2006, s. 107), ktorý by pomenúval potok tečuci cez vinicu s touto odrodou. Pripúšťame aj motiváciu OM. Uher – PP Modry z r. 1894 uvádza OM. János Uher (vlastník viníc).

I. Voda (In: Žudel, 2006, s. 582) predpokladá inú pôvodnú podobu TN. Názov odvodzuje z nemčiny a rekonštruuje ho ako *Hungerberg (*r Hunger* – hlad, *r Berg* – kopec, vrch) – obrazné pomenovanie viníc so slabou výnosnosťou. Z podobného výkladu vychádzal už P. Šulla (1945, s. 35), keď navrhol zmenu TN. na Hladovec.

Názov (*Fö völgy*) *Hlavná dolina vznikol z apel. maď. apel. *fő* – sloven. hlava, vrchná časť toku; porov. Šmilauer, 1932, s. 457, maď. apel. *völgy* – *dolína*) a pomenúva hornú časť toku. Podľa I. Vodu (2006, s. 582) z lokality Uherský vrch „tečie horný tok hlavného modranského potoka Ungerbach“.

Názov *Modranský potok* vznikol z ON. *Modra* a apel. *potok*. Výklad osadného názvu nie je jasný. J. Stanislav (2008, s. 38; 2004, s. 235) vykladá názov z adj. „modrý“ (< psl. *modrŏ), Lutterer – Majtán – Šrámek (1982, s. 200) názov interpretujú ako „modrá ves“. B. Varsik (1984, s. 67) hovorí o „*dedine ležiacej pod Modrou horou*“. R. Krajčovič (1988, s. 325) vychádza z adj. *modrŏ; „vlhké, mokré miesto (s prameňom vody)“.

Názov pomenúval časť Žliabku po sútok s terajším Stoličným potokom. Súčasný Stoličný potok obyvatelia Modry označovali Žliabok, preto je názov Modranský potok pre oba toky totožný.

Motiváciu názvu *Modrica* vysvetľuje I. Voda (1947, s. 15) vápencovým podložíom toku (modrý kalcit – pozn. M. B.). Názov vznikol z adj. *modrý* (< psl. *modrŏ), sufixu *-ica*. Nevylučujeme ani motiváciu ON. *Modra* (→ vyššie) a sufixu *-ica*.

Lit.: Krajčovič, 1988, s. 325; Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 200; M. Ružička, 1993, 41 s.; J. Stanislav, 2004, s. 235; J. Stanislav, 2008, s. 38; B. Varsik, 1984, s. 67; J. Žudel, 2006.

Žliabok (2) → Dubovský potok

Žobrák I. Lúčanka (→ Limbašský potok → Šúrsky kanál → Malý Dunaj), 3,2 km; pramení, Z od lokality Kolárske vo výške asi 540 m n. m. v k. ú. Limbach, tečie prevažne J smerom, preteká lokalitou Kramáre, kde príberá dva I. prítoky, ústi na Z od obce Limbach v lokalite Pri Lúčanke; TN. Žobraky.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1962 Žobrák Voj. Mp. 10

1973 Žobrák ZMp. 10

1974 Žobrák ZMp. 10

1984 Žobrák VMp. 50

1985 Žobrák ZMp. 10

1987 Žobrák ZMp. 25

1990 Žobrák ŠMO. 5

1991 Žobrák VMp. 50

1992 Žobraky THMp.

1999 Žobrák ZMp. 10

2003 Žobrák VMp. 50

2004 Žobrák ZMp. 10

2004 Žobrák PTA. 25

2010 Žobrák ZBGIS

2011 Žobrák TAS. 50

TN. 1895 Bettler (Limbach, vinica)

KMp. Lim.

1983 Žobraky GNOBAv. Pez.

2017 náreč. Žebráky, Žebriaky Pez.

KJÚLŠ

Etym.: Názov *Žobrák* vznikol azda z TN. *Žobraky* (nem. *r Bettler* – sloven. žobrák; metaf. neúrodná pôda). Pri mo-

---

tivácii vychádzame z rovnomenného TN. Žobráky (nem. Bettler) v k. ú. Sv. Jur, kt. označoval menej úrodné pôdy.
Lit.: Voda, 1947, s 67.

† ***Žriebäcie rameno** zaniknuté 1,5 km dlhé močaristé koryto SZ od obce Čalovec (azda pôvodné rameno Čalovského Dudváhu); nachádzalo sa medzi samotou Matulov majer a osadou Štúrová; TN. Žriebäcia dolina.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Ácsikó ér* KMp. Čale.

TN.: 1889 *Csikos völgy* KMp. Čale.

1984 *Žriebäcia dolina* ZMp. 10

1993 *Žriebäcia dolina* ZMp. 10

1994 *Žriebäcia dolina* ZMp. 25

Etym.: Názov **Žriebäcie rameno* (mad. *Ácsikó ér*, resp. **Csikó ér*) vznikol z TN. *Žriebäcia dolina* (mad. *Csikos völgy*) alebo z apel. *csikó* (= žriebä) – azda podľa toho, že sa tu zvykli napájať kone.

Žugovský kanál → Zugovský kanál

*Župný [kanál] (Megye, Megyei [csatorna]; 1) → Akovský kanál, Jurová-Velký Meder, Veľký Meder-Holiare

*Župný kanál (Vármegye Csatornája; 2) → Čatajský potok, Komárňanský kanál, Stoličný potok

Župný potok → Stoličný potok

NÁZVY VODNÝCH PLÔCH, MOČIAROV A PRAMEŇOV

A

***Akáloš** pôvodne rybník, dnes zvyšky močiara na J okraji obce Čalovec pri → Lúčnom kanáli; TN. Akáloš; VN. *Akáloš.

VMp. 50: 45-34; Šmil., Nr. 177 (čiastočne zaniknutý)

VN.: 1247 *ad insulam Ocolus* CDSL. II, Nr. 284

1268 *piscinam Oklus* Šmil., Nr. 177

TN.: Akáloš → Lúčný kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

VN.: *Akáloš → Lúčný kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Aj keď presnú podobu názvu aj jeho etymológiu pokladal V. Šmilauer (1932, s. 305) za nejasné, pretože doklad zväzda hľadať súvislosť s lat. apel. *oculus* (metaf. na základe tvaru jazera), čo však nepokladá za pravdepodobné. Možnú podobu názvu rybníka rekonštruoval v podobe **Ak(o)los* (< maď. apel. *akol* < slov. *okol* – ohrada pre dobytok; porov. aj LSTN.). Rybník sa nachádzal medzi obcami Čalovec a Zlatná na Ostrove a stotožniť ho môžeme s lokalitou *Akáloš* v k. ú. Zlatná na Ostrove a Čalovec (VN. *Akolos > *Akalos [akáloš]); porov. aj → Lúčný kanál.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

† **Aloan** zaniknutý močiar pravdepodobne na močaristom území pri Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1253 *stagnum Aloan* CDSL. II, Nr. 420

Etym.: Názov nie je jasný.

Andor jazierko na JZ okraji obce Ňárad.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1889 *Andor* KMp. Ňár.

Etym.: Názov Andor vznikol z OM. *Andor* (< OM. *Andrej*; porov. Majtán, 2014, s. 16), príp. z maď. podoby mena *Andronikus* (= *Andor*) a zda pomenúva jazierko na pozemku, patriacom Andrejovi alebo Andorovi.

† ***Asszonyvíz** zaniknutý rybník na lúke pri obci Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Ahzunveyze* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad *Ahzunveyze* T. Ortway (1882, s. 74) rekonštruoval ako *Asszony-vize a pravdepodobne ho motivovalo vlastníctvo územia, na ktorom sa rybník nachádzal (maď. *asszony* – žena, pani, a maď. *víz* – voda).

B

Bager (1) → Slnecné jazera

Bager (2) → Vajnorské jazero

Bagrovisko → Zlaté piesky

Bagrovka → Dunajček

† ***Bahno** zaniknutý močiar na V okraji obce Pataš; TN. *Bahnistý hon; VN. Bahno.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Lapos* KMP. Pat.

TN.: *Bahnistý hon → Bahno (kapitola Názvy vodných tokov...)

VN.: → Bahno (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *láp* (> *láros/lapos* = sloven. bahniko, močiar) a môžeme ho preložiť ako *Bahno.

† **Bajzlovská studienka** vyschnutý prameň v zaniknutej časti vinohradu Bajzle v k. ú. Pezinok; TN. Bajzle, UO. Bajzlovská cesta; súradnice: 48°17'34''N, 17°14'1''E.

VMp. 50: [34-44]

VN.: 2017 *Bajzlovská studénka* KJÚLŠ 2018 miest. *Bajzlovská studénka*, *Bajzlovská* Pez.

TN.: 2017 *Bajzle* (chotár) KJÚLŠ

2018 miest. *Bajzle*, *Bajzel* Pez.

UO.: 2017 *Bajzlovská cesta* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Bajzlovská studienka* vznikol z TN. *Bajzle* (< azda OM. *Beisel* < nem. apel. *s Beisel*, sloven. *krčma*), demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

***Balonské jazero** pôv. močaristé koryto, neskôr jazero, dnes už len malý močiar medzi obcami Baloň a Klúčovec pri kanáli Medvedov-Klúčovec v lokalite Čobánsky chrbát; ON. Baloň.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 1837 – 40 *Balony Tó* VM. II

1884 *Ballony Tó* VM. III

1898 *Ballony tó* MTT. 75

ON.: Baloň: → Balonský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Balonské jazero vznikol z ON. *Baloň* (→ Balonský kanál), apel. *jazero* (maď. *tó*) a pomenúva jazero nachádzajúce sa v katastri obce Baloň.

† **Baňa** (1) prameň nad horárňou pri starej bani v blízkosti bývalej Pinelovej nemocnice v k. ú. Cajla-Pezinok.

VMp. 50: [44-22]

2018 *Baňa* Pez.

Etym.: Názov *Baňa* vznikol z apel. *baňa* a motivovala ho poloha pri starej rudnej bani. Názov používali potomkovia huncokárskej rodiny Adamkovci v tvare: „ísť pre vodu do Bane“ a užší okruh tamojších obyvateľov.

Baňa (2) zastrešený prameň vo výške 190 m n. m. na pravej strane Trnianskeho potoka v lokalite Čierne zeme v k. ú. Vinosady; súradnice: 48°19'0"N, 17°16'28"E.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1941 *Baňa* VMH.

2012 miest. *Prameň Baňa* Vin.

2018 *Baňa* OSMp.

Etym.: Názov *Baňa* vznikol z apel. *baňa* → VN. *Baňa* (1) a motivoval ho spôsob vzniku.

Baňa (3) → Zelené jazero

Barina močaristá časť dnes už zalesenej plochy V od lokality Široké v k. ú. Modra, časť Modranského Šúra; varianty: Malá barina, Veľká barina.

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)
1590 *Fützel* Voda, 577

1854 *Barina* Voda, 577

1945 miest. *Veľká Barina, Grose Barina* Šulla, 5, 16

1945 *Malá Barina, Kleine Barina* Šulla, 5, 16

1961 *Malá barina, Veľká barina, Barina* Lehot., 178

1982 náreč. *Malá barina, Veliká barina* Mod., Kraic, 5, 6

2006 *Pfützel* Voda, 577

2012 miest. *Barina* Mod.

Etym.: Názov *Barina* vznikol proprializáciou apel. *barina* (< psl. *bara; Machek, 2010, s. 47) a motivoval ho močaristý charakter okolia studne.

† **Barus** nelokalizované jazero pri obci Holice (porov. Ortway, 1882, s. 113, 114).

VMp. 50: [45-13; 31]

1251 *aquam Barus* CDSL. II, Nr. 379

Etym.: Latinizovaný doklad *Barus* nie je jasný, pravdepodobne súvisí s ON. blízkej obce (Horný) *Bar* alebo s VN. *Barč*.

Bazová → Bazová studnička (1)

Bazová studnička (1) prameň na J svahu kopca Malá Homoľa v k. ú. Modra, napája → Bazový jarok; variant: Bazová.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1850 *holler Bründel* Voda a., 17

1894 *Bodzafa forrás* KMp. Mod.

1945 miest. *Hollunderbrünlein, Bazová studnička* Mod., Šulla, 8

1961 *Bazová studnička* Lehot., 177

1982 miest. *Gbezová studénka* Mod., Kraic, 7

1993 miest. *Gbezová studénka* Mod., Palk., 15

2003 *Bezová stud.[ienka]* MK(stred). 25

2004 *Bezová studienka* MK. BA. 50

2004 *Bezová studnička* PTA. MK. 25

2007 *Bezová studnička* MK (stred). 25

2007 *Bezová studienka* MK. BA. 50

2009 *Bezová* PMp. 10

2012 *Bezova stud.[nička]* TAS. 50

2012 náreč. *Bazová studnička, Gbezová studénka* Mod.

2017 miest. *Gberová studénka* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Bazová studnička* (náreč. *Gbezová studénka*, nem. *Hollunderbrünlein*, maď. *Bodzafa forrás*) motivoval porast *bazy* čiernej (lat. *Sambucus nigra*, náreč. *gbez*, na záp. Slovensku aj *hulér; hular* z nem. *der Holler*); vznikol z adj. *bazový* (< *baza* > maď. *bodza*; Šmilauer, 1932, s. 483) a demin. apel. *studnička* (< *studňa*). Variant *Bazová* (náreč. podoba *Bezová, Gbezová*) je univerbizovaná podoba VN. *Bazová studnička*. Podoba *Gberová studénka* je nesprávny zápis.

Bazová studnička (2) bližšie neurčený prameň vo viniciach v k. ú. Bratislava-Rača.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2014 náreč. *Bezová* Rača

Etym.: Názov *Bazová studnička* (náreč. *Bezová*) vznikol z adj. *bazový* (→ vyššie), demin. apel. *studnička* a motivoval ho *bazový* porast v okolí prameňa.

***Bél** zaniknutý močiar alebo rameno pri miestnej časti Lehníc Sása; hoci V. Šmilauer (1932, s. 296) uvádza, že z údajov listiny nie je isté, či ide o vodný objekt, neskorší doklad (RDSL. I, Nr. 1237) to potvrdzuje; ON. Berl.
VMp. 50: [45-13]; Šmil. 127
VN.: 1239 *Berl* CDSL. II, Nr. 48
1239/1241 *Beil, Beel, Berl* Šmil., Nr. 127
1314 *Ber* RDSL. I, Nr. 1237
ON.: 1239 *terra Berl* CDSL. II, Nr. 48
Etym.: Názvy V. Šmilauer rekonštruoval ako *Bélhan < maď. *bél* – vnútorný [*han* – močiar]. Vylúčiť sa nedá, že vznikol podľa názvu zaniknutej osady *Berl*.

† **Beldur** zaniknuté jazero nachádzajúce sa pravdepodobne medzi mestom Bernolákovo a obcou Nová Dedinka; na základe metácie mesta Bernolákovo (In: Duchoň et al., 2009, s. 41) ho možno lokalizovať JZ od zaniknutej samoty Belvedér (porov. mapy vojenského mapovania), na mieste dnešného Šábskeho kanála; vzhľadom na nejasnú lokalizáciu uvádzame popri ON. Veľký Biel aj ON. vzdialenej obce Vojtechovce (predtým Běl Vata); lokalizácia toku T. Ortwayom (1882, s. 38) a V. Šmilauerom (1932, s. 295) ukazuje na koryto súčasného Malého Dunaja pri dnešnej obci Vojtechovce Z od obce Jelka v blízkosti lokality Bieloramenský hon; poloha jazera však nemusí súvisieť so spomínaným tokom; ON. Veľký Biel (súvisiace názvy uvádzame len v hesle → Bielske jazero); TN. Bieloramenský hon; VN. † Beldur.
VMp. 50: [45-11]
VN.: 1324 *Beldur* Šmil., Nr. 129
ON.: Veľký Biel: → VN. Bielske jazero.

TN. 1894 *Fehérági düllő* KMp. El.
1950 *Fehérági düllő* KMp. odt. El.
1952 – 1957 *Fehér ági düllő* (Eliášovce; pole) TM. 25
1953 *Fehérági düllő* ŠMO. 5
1955 – 1961 *Fehér ági düllő* TMp. 50
1957 – 1971 *Bieloramenský hon, Fehér ági düllő* TM. 10
1958 *Bieloramenský hon, Fehér ági düllő* VTMP. 10
1971 *Bieloramenský hon* VMp. 50
1983 *Bieloramenský hon* ŠMO. 5
1983 *Bieloramenský hon* ZVMp. 50
1990 *Bieloramenský hon* ZMp. 10
1992 *Bieloramenský hon* ZVMp. 50
1992 *Bieloramenský hon* GNODS, 34
2003 *Bieloramenský hon* ZVMp. 50
2010 *Bieloramenský hon* ZBGIS
VN.: 1252 *flumen Beleder* Šmil., Nr. 124
1300 *Buldur, Welder* Šmil., Nr. 126
1384 *fl. Danubii Nog Buldur* Šmil., s. 294
1430 *Belderduna* Šmil., 294
1517 *locus Belderthe, Nagbelder, Kysbewlder* Šmil., 294
1882 *Beleder flumen* Ort., 38
Etym.: Názov *Beldur* nie je jasný. V. Šmilauer (1923, s. 494) uvádza OM. *Belder, Boldor* (maď., maď.-tur., resp. neznámy pôvod) < ON. Beled, Bulder; názvy však neuvádza v súvislosti s VN. *Beldur*. Motiváciu ON. *Beld + maď. apel. ér vzhľadom na formu *Buldur* neprijíma.
M. Duchoň (2009, s. 41) rekonštruoval názov *Belder* ako *Biele jazero. V prospech rekonštrukcie svedčí aj TN. vzdialenejšej lokality *Bieloramenský hon* (< VN. *Biele rameno*; maď. *Fehér ág* (azda < ON. *Biel, *Bél; apel. *rameno* (= maď. *ág*)).

Pri podobe Welder ide o grafickú zámenu (porov. Šmilauer, 1932, s. 295).

Lit.: M. Duchoň et al., 2009, s. 41; V. Šmilauer, 1932, s. 295.

Benedukvejsze → † * Hraničné Bendo-vo

† **Beszlüsto** zaniknuté močaristé koryto (močiar) J od obcí Vrakúň a Mad s ďalším paralelným korytom, ktoré ho spájalo s močiarom *Uroš a ďalšími tromi močiarmi na J a V s dĺžkou asi 3,5 km.

VMp. 50: [45-31]

1782-84 *Morast Beszlüsto* VM. I

Etym.: Presná podoba názvu nie je jasná (nem. apel. *r Morast* – močiar).

***Biele jazero** močaristé jazero na SV okraji mesta Veľký Meder pri ceste vedúcej do obce Okoč; TN. Biele jazero.

VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)

VN.: 1889 *Fehér tó* KMp. VMed.

TN.: 1955 – 61 *Fehértó* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Biele jazero* TM. 10

1984 *Biele jazero* ZMp. 10

1992 *Biele jazero* (pole) GNDS. VMed.

1993 *Biele jazero* ZMp. 10

Etym.: Názov *Biele jazero (maď. *Fehér tó* < adj. *fehér* – biely, apel. *tó* – jazero) azda motivovala priezračnosť, čistota vody; VN. > TN. Biele jazero.

Bielske jazero jazero v intraviláne obce Veľký Biel; ON. Veľký Biel; TN.: 1. *Biel, 2. Pri jazere.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1991 *Bielske jazero* ZMp. 50

1991 *Bielske jazero* VMp. 50

2000 *Bielske jazero* ZMp. 50

2000 *Bielske jazero* VMp. 50

2008 *Bielske jazero* ZMp. 50

2011 *Bielske jazero* TAS. 50

2017 miest. *Šutika* VB.

ON.: 1. Veľký Biel (obec vznikla zlúčením Veľkého a Malého Biela):

1294 *Beel* web 3

1310 *Beel* RDSL., Nr. 831

1323 *Beel, Bel, Minor Beel* RDSL., Nr. 987

1323 *Beel* Fed., 79

1773 *Magyar-Béél* Majt., 322

1786, 1808 *Magyar-Bél* Majt., 322

1863 – 1920, 1938 – 1945 *Magyarbél* Majt., 322

1927 – 1938, 1945 – 1948 *Madarský Béel, Magyar-Bél* Majt., 322

1948 – *Veľký Biel* Majt., 322

TN.: 1. 1323 *Beel* (Veľký Biel; vinohrad) Fed., 79

2. 1976 *Pri jazere* (Veľký Biel; pole) ZMp. 25

2004 *Pri jazere* ZMp. 25

Etym.: Názov *Bielske jazero* vznikol z ON. [*Veľký*] *Biel* (< adj. *veľký*; v opozícii k ON. Malý Biel; *Biel* < adj. *biely*; V. Rábik (2013, s. 60) interpretuje ON. ako „biele sídlisko“, oproti čiernemu, uholnému sídlu“ (t. j. † obce Žužulany – pozn. M. B.), apel. *jazero*. ON. *Biel* by sme mohli interpretovať aj v súvislosti s ON. *Bél-Vata* (dnes Vojtechovce) < OM. *Bél* – vlastník samoty Vata r. 1205; Kiss, 1988, s. 722).

Názov *Šutika* vznikol z hovor. apel. *šuter*, „kameň“, maď. demin. sufixu *-ika* a motivovalo ho využitie lokality – ťažba štrku.

Lit.: V. Rábik, In: SSM, 2013, s. 60.

Blahovský rybník S od obce Vydrany; varianty: Rybník, Rybníky; ON. 1. Malé Blahovo, 2. Veľké Blahovo.

VMp. 50: 45-13

VN.: 1971 *Blahovský rybník* VMp. 50

1990 *Rybníky* ZMp. 10

1992 *Blahovský rybník* VMp. 50

1992 *Rybníky* GNDS. VBlah.

1993 *Blahovský rybník* ZMp. 25

2003 *Blahovský rybník* VMp. 50

2005 *Rybník* PMp. 10

2008 *Blahovský rybník* TASR. 50

ON.: 1., 2. → Blahovský kanál (1)

Etym.: Názov *Blahovský rybník* motivovala lokalizácia rybníka, vznikol z ON. *Blahovo* (→ Blahovský kanál); sufik -ský, apel. *rybník*. Názvy *Rybník* a *Rybníky* vznikli propriálizáciou apel. *rybník*.

† ***Blatá** dnes neidentifikovaný rybník pravdepodobne medzi osadami Balvany (časť obce Kameničná) a korytom Váhu, resp. osadou Kava (časť obce Lándor).

VMp. 50: [45-32; 23]; Šmil., Nr. 178

1268 *piscinam Balata* Šmil., Nr. 178

Etym.: Názov **Blatá* vznikol propriálizáciou plurálovej podoby apel. *blato* (pl. *blatá*): < *blato* < psl. **bolto* (porov. Šmil., s. 305, 469).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

† ***Blatistý močiar** → † Korpod

Blatné vodná nádrž na hranici k. ú. Blatné a Šenkvice v lokalitách Štvrte a Dolné diely, rozloha 157 600 m², postavená v polovici 60. rokov; v obecnej dokumentácii sa ako úradný názov používa *Priehrada Blatné*; ON. Blatné.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1959 *vodná nádrž Blatné* STM. MK (SČ). 75

1965 *akumulačná nádrž Blatné* VMp. 50

1967 *akumulačná nádrž Blatné* ZVMp. 50

1970 *Blatné* TMp. MK. 10

1971 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 50

1975 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 50

1984 *vodná nádrž Blatné* TMp. MK. 10

1984 *vodná nádrž Blatné* TMp. MK. 10

1986 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 50

1989 *vodná nádrž Blatné* TMp. MK. 10

1991 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 50

1992 *vodná nádrž Blatné* VMp. 50

1992 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 10

2003 *vodná nádrž Blatné* VMp. 50

2008 *vodná nádrž Blatné* ZMp. 50

2010 *vodná nádrž Blatné* ZBGIS

2012 *vodná nádrž Blatné* TAS. 50

2017 miest. *Šarfická priehrada* Šenkv.

2017 miest. *Priehrada Blat*.

ON.: Blatné:

1245 *Sarfeo* VSO I., 168

1245 *Sarfew* Fek., 14

1254 *Sarfew* CDSI. II, Nr. 449

1259 *Sarfeu* CDSI. II, Nr. 563

1264 *Sarfew* Fek., 426

1310 *Sarffy* Fek., 117

1310 *Sarfy*, *Saarffy* RDSL, Nr. 824

1310 *Sarfew* RDSL, Nr. 801

1310 *Sarffy*, *Sarfy* Vars. b., 116

1335 *Sarfe* Fek., 122

1335 *Sarfew* Fek., 317

1337 *Sarfew* Fek., 14

1337 *Sarfew* Vars. b., 116

1340 *Sarfe* Vars. b., 116

1346 *Sarfew* Fek., 123

1352 *Sarfew* Fek., 14

1371 *Saarfew* Fek., 125

1382 *Charfew* Fek., 125
 1390 *Sarfew* Vars. b., 116
 1390 *Sharfeq* web 8
 1422, 1434, 1509 *Sarfew* Fek., 135, 142
 15. stor. *Serephey* Fek., 141
 1548 *Saarffy* Vars. b., 116
 1552 *Sarfew* Fek., 160
 1561 *Sarffy* Fek., 319
 1568 *Sarfew* Fek., 167
 1575 *Sárffeő* Fek., 171
 1575 *Haldendorf* Fek., 171
 1601 *Sárffy – Heltendorff* Fek., 190
 1601 *Sarffy* Fek., 463
 1610 *Sárffeő* Fek., 185
 1618 *Sarffeő* Fek., 195
 1622 *Sarffi(e?)ő* Fek., 187
 1634 *Saárfő* Fek., 335
 1640 *Sarffeő* Fek., 433
 1689 *Sarffeő* Fek., 395
 1697 *Sarffő* Fek., 429
 1717 *Sarfő* Fek., 433
 1726 *Šarfia* Fek., 461
 1773 *Sarffeő* Fek., 329
 1773 *Saarfő, Saárfő* Majt., 34
 1781 *Sarffeő* Fek., 329
 1786 *Scharfő* Majt., 34
 1808 *Sárfő* Majt., 34
 1808 *Ssárfia* Majt., 34
 1863 *Sárfeő* Majt., 34
 1873 – 1907 *Sárfő* Majt., 34
 1913 *Pozsonysárfő* Majt., 34
 1918 *Sárfő(Pozsonysárfő)* Fek., 257
 1920 – 1948 *Šarfia* Majt., 34
 1920 *Šárfija* Fek., 375
 1948 *Blatné* Majt., 34
 1977 *Scharfing* VSO I., 168

Etym.: Názov *Blatné* vznikol podľa ON. *Blatné* (→ Stoličný potok; kapitola Názvy vodných tokov...) a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádza v katastri obce Blatné.

Názov *Šarfická priehrada* vznikol zo staršieho ON. *Šarfia* (dnes Blatné), apel. *priehrada*.

† ***Blatné rameno** zaniknutý močiar na SZ od obce Veľké Kosihy, dnes jeho hranice približne určujú kanály Blatná, Olča-Kosihy a Maglov, na S časti sa k nemu od Z pripájal → † Székes sáros ér; variant: *Blato.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný; sčasti zaniknutý)

VN.: 1268 *aquam Saar* Šmil., Nr. 174
 1837 – 40 *Sáros ér* VM. II

VN.: → Blatná (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov **Blatné rameno* motivoval charakter dna močaristého ramena a z neho vychádzajúceho toku; vznikol z maď. adj. *sáros* (< blato), apel. *ér* (jaro, rameno rieky); porov. doklad **Sár* (slov. **Blato*) → Blatná (kapitola Názvy vodných tokov...).

*Blatné jazero jazierko na SZ okraji obce Sap.

VMp. 50: 45-33 (nepomenovaný)
 1889 *Sáros tó* KMp. Sap

Etym.: Názov vznikol z maď. adj. *sáros* – blatný, apel. *tó* – jazero a interpretujeme ho ako **Blatné jazero*; motivovala ho povaha dna, ktoré bolo blatisté.

*Blato → *Čanádske jazero; † **Blatné rameno*, Šúr (3)

† ***Bohatá** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Váh.
 VMp. 50: [45-32]
 1260 *piscina Bagatoa* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad interpretujeme v podobe *Bohatá, názov mohla motivovať metaforická charakteristika objektu – objekt alebo územie bohaté na niečo (napr. na množstvo vody, rýb), nemožno vylúčiť ani motiváciu vlastníctvom územia (< OM. *Bogata/Bohata*; porov. Chaloupecký, 1923, s. 151).

***Bohelov** → Bohelovské rybníky

Bohelovské rybníky dva rybníky na V a J okraji obce Bohelov, vodný režim v nich upravuje Bohelovský kanál; na jeho JZ okraji sa nachádzal → † *Smradlavý močiar; varianty: *Bohelov, Bohelovský rybník; ON. Bohelov, TN. *Bohelov.

VMp. 50: 45-32

VN.: 1837– 1840 *Bög VM. II* (močiar na mieste severnej časti dnešného rybníka)

1982 *Bohelovský rybník VMp. 50*

1992 *Bohelovský rybník GNDS. Boh.*

1993 *Bohelovské rybníky ZMp. 10*

1994 – 95 *Bohelovské rybníky ZMp. 25*

1999 *Bohelovský rybník TMp. 154*

2000 *Bohelovské rybníky VMp. 50*

2005 *Bohelovský rybník TAS.; PMp. 10*

2006 *Bohelovské rybníky ZMp. 50*

ON.: Bohelov: → Bohelovský kanál

TN.: 1893 *Bög* (pole) KMp. Hrob. (DŠtál)

Etym.: Názvy *Bohelovské rybníky* a *Bohelovský rybník* vznikli z ON. *Bohelov* (maď. *Bögellő*; → Bohelovský kanál), apel. *rybník* (pl. *rybníky*) a pomenúva rybník v katastri obce Bohelov. Doklad *Bög* zodpovedá historickému maď. názvu obce *Bohelov*.

Bohelovský rybník → Bohelovské rybníky

† **Boroan** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Váh. VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Boroan CDSI. II, Nr. 647*

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa (porov. Ortway, 1882, s. 146, 147); ak by išlo o slovanský názov, vznikol by z psl. *borъ* – borový, borovicový les, avšak starší význam apel. bol močiar, rašelinisko – z vysychajúcich močiarov sa postupne stávali vresoviská, na ktorých postupne začali aj v nížinách rásť ihličnaté stromy (Machek, s. 60; porov. analýzu Břízovej, Pišúta a Uherčíkovej; web 2).

Borša prameň vodného toku → Rázsoška v k. ú. Modra; TN. Borša; VN. Borsoska.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1982 miest. *Borša Mod., Kraic, 7*

2012 náreč. *Borša studénka, Borša Mod.*

TN.: → VN. Rázsoška (Názvy vodných tokov...)

VN.: → VN. Rázsoška (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Borša* vznikol z TN. *Borša* (→ VN. Rázsoška) a pomenúva prameň v lokalite Borša.

† ***Bousonság** nelokalizovaná vodná plocha pri zaniknutej osade *Bousonság pravdepodobne pri miest. časti Dunajskej Stredy Bašatejed (porov. Ortway, 1882, s. 151); ON. *Bousonság. VMp. 50: [45-31]

VN.: 1248 *stagnum Bousonsag CDSI. II, Nr. 309*

ON.: 1248 *terra Bovsousag* CDSL. II, Nr. 309

Etym.: Názov rekonštruoval J. Jerney (Ortvay, 1882, s. 243) ako *Boszus-ág, azda *Zradné rameno a motivovala by ho charakteristika močiara (z maď. *boszzús* – mrzutý, zlostný, porov. maď. *boszzú* – pomsta, MSS., 62); VN. > ON.

***Brestová studnička** prameň → *Brestového jarku v lokalite Košiar, V od kopca Strapatá v k. ú. Modra; VN. *Brestový jarok.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1854 *Ruster Bründl* KKMp. Mod.

VN. *Brestový jarok: → VN. * Brestový jarok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov **Brestová studnička* motivoval typický porast a vznikol z adj. *brestový* (< apel. *brest*, nem. apel. *die Ruster*, lat. *Ulmus*), demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*; nem. apel. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*); porov. VN. Brestový jarok.

Brezová → Brezová studnička (1), (2)

Brezová studnička (1) prameň v lokalite Brezová lúka v k. ú. Svätý Jur vo výške cca 490 m n. m., „vyteká spod betónovej platne pod dreveným prístreškom“ (web 14) vystavaným p. Tomíkom (rovnako ako pri prameňoch Zbojnička a Máriin prameň); odtekajúca voda sa spája s prameňom z opačného konca lúky a je to jediný pravý prítok Javorníka na Z svahu kopca Myší vrch (459 m n. m.); varianty: Brezový prameň, Brezová; TN. 1. Brezová, 2. Brezová lúka.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1769 *Rinerl* Krieg.

1941 *Brezová* VMH.

1997 *Brezová* Žen.

2014 miest. *Brezová, Brezová studnička,*

Brezový prameň Rača

2018 *Brezová* OSMp.

TN.: 1. 1983 *Brezová* (Svätý Jur; les)

GNOBAv. SJur

2. 1769 *G. Bircken Wiße, K. Bircken Wiße*

(Svätý Jur; lúka) Krieg.

1941 *Brezová lúka* VMH.

1983 *Brezová lúka* GNOBAv. SJur

2006 *Brezová lúka* PMp. obrys. Stup. 10

2010 *Brezová, Brezová lúka* ZBGIS

2014 miest. *Brezová lúka* Rača SJur

1999 *Brezová* ZMp. 50

Etym.: Názov *Brezová studnička* vznikol

z TN. *Brezová lúka* (< apel. *breza*, lat.

Betula pendula, demin. apel. *studnička*).

Tú istú motiváciu má aj názov *Brezový prameň* (→ vyššie) a univerbizovaný názov *Brezová*.

Názov *Rinerl* je nejasný.

***Brezová studnička** (2) bližšie neurčený prameň v k. ú. Modra

VMp. 50: [34-44]

VN.: 2017 *Brezová* KJÚLŠ (lesná studienka)

Etym.: Názov *Brezová studnička* vznikol

z adj. *brezový* (< *breza* → vyššie), demin.

apel. *studnička* a motivoval ho porast brezy.

Brezový prameň → Brezová studnička

***Brzanec** prameň Vištuckého potoka pravdepodobne na Dolinkovskom

vrchu (→ VN. Vištucký potok) v k. ú.

Modra; VN.: *Brzanec.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1240 *Barzanch* Šmil., Nr. 133
1240 *Borzancz* Fek., 109
1244 *Barzanch* CDSL. II, Nr. 171 (fls.)
1287 *fontem Borzonch* Chal., 258
1287 *fons Borzonch* Šmil., Nr. 133
VN.: *Brzanec: → VN. Vištucký potok
(časť A)
Eym.: *Brzanec → VN. Vištucký potok
(časť A).

† **Buzma** jeden zo šiestich dnes neidentifikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.
VMp. 50: [45-32]
1260 *Buzma* CDSL. II, Nr. 647
Eym.: Presná podoba názvu nie je jasná.

***Bystriansky močiar** vodná plocha Z od obce Dolný Chotár na rozhraní lokalít Topolové a Banča; v minulosti z neho vytekal → Bystrý potok; TN. *Bystrianska dolina; VN. Bystrý potok.
VMp. 50: 45-32 (nezakreslený)
VN.: 1875 – 1884 *Sebes – kevetöi – lapos* VM. III
TN.: 1875 – 1884 *Sebes követöi völgy* (Dolný Chotár, dnes pole, močaristá lokalita) VM. III
VN.: → Bystrý potok (časť A).
Eym.: Názov **Bystriansky močiar* (maď. *Sebes – kevetöi – lapos*) vznikol z VN. → *Bystrý potok* (maď. *Sebeskevetö*; časť A); apel. *močiar* (maď. *láp, lapos*).

C, Č

***Cigánske jazero** najvýchodnejšie ležiace jazierko v obci Brestovec.
VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)

1889 *Csigány tó* KMP. Bres.
Eym.: Názov vznikol z etynonyma *Cigán* (maď. *cigány*), apel. *jazero* (maď. *tó*) a motivovala ho azda skutočnosť, že v jeho blízkosti bývali Rómovia – Cigáni, príp. z maď. apel. *csiga* – slimák.

Čadíky sústava štrkovísk v k. ú. Veľký Grob pri lokalite Tarnok; v minulosti sa na mieste bývalých rašelinísk vraj ukrývali obyvatelia pred tureckými nájazdmi (KJÚLŠ); variant: Čadská slatina; ON. Čadík; TN. 1. Čadíky, 2. Dolné Čady, 3. Horné Čady, 4. Čadské lúky.
VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
VN.: 1764 – 1787 *See Tsadek* VM. I
1796 *Csáde álló vize* Vályi, 386
1799 *Csádé tava* Vályi, 65
1796 *Tsadek tava* Vályi, 686
1965 *Čadík* VTMP. 10
2006 *štrkovisko Čadíky* TOOZ. VG.
2006 *Čadíky* TOOZ.VG., 12
2008 *Čádská slatina* Káč., 23
2011 *Csádé-mocsár* Török, 75 (→ Stoličný potok)
2012 náreč. *Čadíki* PÚ., VG.
ON.: Čadík (Pusté Úľany; majer):
1980 *Čadik – štátne majetky* ŠMO. 5
TN.: 1. (1965 *Čadíky* Pusté Úľany; pole, les, lúka) VTMP. 10
1967 – 2005 *Čadíky* MEN
1975 – 1992 *Čadíky* ZMP. 10
1993 *Čadíky* GNOG. PÚ., VG.
2004 *Čadíky* MEN
2006 *Čady, Čadíky* Dém., 63
2010 *Čadíky* ZBGIS
2017 *Čádzik, Čázik, F Čádzikoch, V čádziku, Čádyk, Rašeliniská* KJÚLŠ
2. 1843 *Alsó csádé* (Dolné Čady, Čadíky) (Pusté Úľany; les) Dém., 66

1892 *Alsó csádé* Kmp. PÚ.
 1954 *Dolná Čád, Dolná Čáda* ŠMO. 5
 1971 – 2008 *Dolné Čady* ZMp. 50
 1975 – 1992 *Dolné Čady* ZMp. 10
 1979 *Dolné Čady* GNZMp. 50, 24
 1992 – 2003 *Dolné Čady* VMp. 50
 1993 *Dolné Čady* GNOG. PÚ.
 2006 *Dolné Čady* Dém., 20; 22
 2009 *Dolné Čady* ŠRZK PÚ., 37
 2010 *Dolné Čady* ZBGIS
 2012 *Dolné Čady* TAS. 50
 3. 1843 *Felső Csádé (Horné Čady, Čadíky)* (Pusté Úlany; pole, pasienky) Dém., 66
 1954 *Horná Čáda* ŠMO. 5
 4. 1892 *Helység alatti felső csádé-rétek patakig* (Pusté Úlany, pasienky) Kmp. PÚ.
 1892 *Helység alatti felső csáde-rétek patakig /Podobecné lúky Čádé po potok* Dém., 66
 1892 *Patakok köztii csádé rétek* Kmp.
 1892 *Patakok köztii csádé rétek / Lúky Čádé medzi potokmi* Dém., 66
 1892 *Kisbirtokosok csádé réteji / Drobnotatkárske lúky Čádé* Dém., 66
 1954 *Čádske lúky* ŠMO. 5
 Etym.: Názov *Čadíky* vznikol z TN. *Čadík* alebo z iného etymologicky príbuzného názvu (< zastar. maď. apel. *csádé* = sloven. močiar, trstina, trstinou zarastená mokraď). E. Maácz (1955) uvádza zast. maď. apel. *csádé* (novšie *csáté*) s významom „káka“ – sloven. sitina, vysoká tráva v mokrej pôde, bot. *Juncus* (KSSJ, 1997, s. 638) alebo „sás“ – sloven. ostrica, bot. *Carex*, menej hodnotná tráva (KSSJ, 1997, s. 430). A. Démuth (2006, s. 80) uvádza výklad z OM. miestneho obyvateľa Csadek, ktorý sa v 18. stor. staral o sieť rybníkov, potokov a mokra-

dí v tejto časti chotára, ktoré boli vzhľadom na močaristé a rašelinové podložie nebezpečné. Ďalej uvádza, že v staršej literatúre sa spomína i jazero Čadet. „Obyvatelia sa živili lovom rýb, a to na Čiernej vode a v kanáli pretekajúcom cez časť chotára nazývanej Csádé.“

S. Mikovíni (Török, 2011, s. 75) spomína močiar *Csádé* medzi Čatajom a Pustými Úlanmi, ktorý A. Vályi (1799, s. 686) spomína ako jazero Tsadak, ktoré bolo odvodnené a vysušené kvôli získaniu pastvín a lúk a skráteniu cesty do Bratislavy v druhej polovici 18. storočia. Názov *Čadská slatina* vznikol z TN. *Čady* (→ vyššie), apel. *slatina* (slanisko, mokraď, močaristá plocha, rašelinisko; k výkladu porov. aj Machek, 1957, s. 452) a pomenúva jednu z troch Úlanských mokradí.

Lit.: M. Démuth, 2006, s. 80; E. Maácz, 1955; A. Vályi, 1799, s. 686.

Čadská slatina → Čadíky

***Čanáď** → *Čanádske jazero

Čanádska struha → *Čanádske jazero

***Čanádske jazero** v stredoveku pravdepodobne sústava šiestich rybníkov, dnes sčasti zaniknuté rozľahé močaristé koryto s dĺžkou asi 5 km medzi obcami Dolný Bar a Topolníky J od samoty Čanáď; pôvodne siahalo až k obci Ohrady; z JZ sa spájalo s močaristým korytom → † Han (kapitola *Názvy vodných tokov...*); varianty: *Čanáď, Čanádsky močiar, Čanádska struha, *Na prvé jazero, *Blato, *Voda; ON. Čanáď; TN. Čanádske.

VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)
VN.: 1252 *aqua Saar*, Weyz CDSL. II, Nr. 408
1316 *septem clausuris piscium*, Weiz *vo-cati* RDSL. II, Nr. 81
1782 – 84 *Morast Csonkaderi* VM. I
1837 – 40 *Csanád Tóság* VM. II
1884 *Csanád-Tóság* VM. III
1898 *Csanádi tóság* MTT.75
1920 – 34 *Csanádi lapos* VM. III re
1952 *Csanádi lapos* Mp. 25
1955 – 61 *Na prvé jazero (Tökéstó)* – JZ časť; *Čanádska struha (Csanád ér)* – JV časť TM. 5
ON.: Čanáď (samota; Topoľníky):
1884 *Csanádi major* VM. III
1898 *Csanádi major* MTT. 75
1920 – 34 *Čanádsky dv.* VM. III re
1952 *Čanádsky dvor* Mp. 25
1952 – 57 *Čanádsky majer* TM. 25
1955 – 61 *Čanádsky majer* TM. 5
1957 – 71 *Čanádsky majer* TM. 10
1981 *Čanáď (Čanádsky mjr.)* GN. 11
1992 *Čanáď* GNDS. Topoľ.
1994 *Čanáď* ZMp. 25
1999 *Csanád SŽO.*, 150
2006 *Čanáď* VMp. 50
TN.: 1893 *Csanádi ér* KMp. Hrob. (DŠtál)
1952 – 57 *Čanádske (pole)* TM. 25
1955 – 61 *Čanádske* TM. 5
1957 – 71 *Čanádske* TM. 10
1984 *Čanádske* ZMp. 10
1992 *Čanádske (pole)* GNDS. Topoľ.
Etym.: Názov **Čanádske jazero* vzniklo zo staršieho VN. *Čanáď* (názov mohol vzniknúť z niektorého slovan. OM. s komponentom *Čan-/Čen-*; porov. Stanislav, 2004, s. 88 – 89; porov. Kiss, 1988, s. 304 – 305). Z neho vznikol aj

názov osady *Čanáď* (pôvodne *Csanádi major* – **Čanádsky majer*) a mladšie VN. **Čanádsky močiar* (maď. *Csanádi lapos*) a *Čanádska struha* (maď. *Csanádi ér*). Prvý doklad (*Morast Csonkaderi*) rekonštruujeme v podobe **Csanád ér* (nem. apel. r *Morast* – močiar je použité ako hydrografický termín). Názov *Na prvé jazero* (maď. *Tökéstó*) vznikol asi z TN. **Na prvé jazero* (prep. *na*, num. *prvé*, subst. *jazero*), vyjadrujúceho relatívny smer. Názov *Tökéstó* nie je jasný, nie je však vylúčené, že je odvodený od ON. *Tökés* (maď. názov obce Dunajský Klátov) – motivačná súvislosť však nie je jasná, pretože jazero sa od obce nachádza asi 8 km. Stredoveký doklad *Weiz* rekonštruujeme v podobe **Víz* (< maď. apel. *víz*) a interpretujeme ho ako **Voda*; nie je vylúčené, že by sa mohol dať rekonštruovať v nem. podobe **Weiß* (= sloven. biely). Názov **Sár* motivoval charakter objektu, interpretujeme ho ako **Blato*.

*Čanádsky močiar → **Čanádske jazero*

*Čarská studňa neidentifikovaná studňa pri zaniknutom močiaru → **Čary* Z od obce Vrakuň; ON. Čary; TN. Čarské polia; VN. Čary.
VMp. 50: 45-31 (neidentifikovaný)
VN.: 1884 *Csára kút* VM. III
ON.: Čary (samota; Vrakuň):
1837 – 34 *Cserej major* VM. II
1869 *Cserej major* PM.
1884 *Cserej major* VM. III
1893 *Csére* KMp. Vrak.
1952 *Csére ps.* Mp. 25
1952 – 57 *Csére* TM. 25

1955 – 61 *Csére puszta* TM. 5
1957 – 71 *Čary* TM. 10
1978 *Csérepuszta* VSO. III, 283
1981 *Čary* GN. 11
1992 *Čary* GNDS. Vrak.
2005 *Čary* PMp. 10

TN.: 1893 *Sebes és Csere* (lúky) KMp.
Vrak.

1955 – 61 *Sebes és Csére* TM. 5
1957 – 71 *Čarajské polia* TM. 10
1992 *Čarské polia* (*Čarajské polia*)
(pole) GNDS. Vrak.
1994 *Čarské polia* ZMp. 25

VN.: → *Čary

Etym.: Názov *Čarská studňa* vznikol podľa názvu staršieho močiara → *Čary*, od ktorého je odvodený aj názov samoty *Čary* (-j na konci dokladov *Cserej* má pôvod v maď. posesívnom sufixe -i = sloven. -ský). Názov *Čary* vznikol úpravou maď. názvu *Csere (→ *Čary*; ten z maď. apel. *csere* – dub cerový, ktorý sa v maď. terénnych názvoch vyskytuje aj v podobe *csere*, mali by sme ho preto rekonštruovať ako *Cerová studňa; dnešný štandardizovaný názov samoty *Čary* a súvisiacich TN. zväzda hľadať súvislosť s maď. apel. *csere* – zámena, výmena; ale aj *čary*, čarovanie < psl. *čarъ, pl. *čary; porov. ESSJa., 4, s. 22, 26 a spolu s názvom susediacej obce Vrakúň a i. by tak patril do sémantického okruhu názvov odzrkadľujúcich kultový život Slovanov na Žitnom ostrove.

***Čary** z väčšej časti zaniknuté močaristé koryto sa pôv. začínalo Z od obce Vrakúň, smerovalo na J a V od osady Mlynisko sa spájalo s močaristým korytom Ritet a rozkladalo sa do siete troch

menších koryt, z ktorých jedno siahalo k obci Gabčíkovo. Do S časti pôvodného koryta je situovaná časť dnešného kanála Gabčíkovo-Topolníky; ON. Čary, TN. Čarské polia, VN. Čarská studňa.

VMp. 50: 45-31 (šťasti zaniknutý)
VN.: 1782 – 84 *Morast Csire* VM. I
ON., TN., VN.: → *Čarská studňa
Etym.: → *Čarská studňa; názov je možné interpretovať aj v podobe *Cerový; porov. výklad → Čarská studňa.

***Csekzefel-vize** → † *Csógovo jazero

***Čergov** zaniknutý močiar v lokalite Čergov JV od mesta Kolárovo (na jeho mieste je dnes jazero); ON. Čergov, TN. Čergov, VN. Asód-Čergov.

VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý)
VN.: 1837 – 40 *Csörgő Morast* VM. II
1898 *Csörgő* MTT. 75

1906 *Csörgő* KMp. Kol.

ON., TN.: Čergov: → Asód-Čergov
VN.: → [kanál] Asód-Čergov (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: *Čergov (→ Asód-Čergov), nem. apel. *r Morast* – sloven. močiar.

Čermákova studňa → Studienka na Babe

***Čertov prameň** prameň Račieho potoka v lokalite Prostredný vrch v k. ú. Limbach.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
1895 *Ördög forrás* KMp. Lim.

Etym.: Názov *Čertov prameň vznikol z adj. *čertov* (< apel. *čert*; maď. *ördög*), apel. *prameň* (maď. *forrás*).

Čertova studienka → Šajbovská studienka

***Čertova studnička** bližšie neurčený prameň v obci Grinava. I. Voda (1947, s. 71) hovorí o polohe v „tmavom lese“, prameň však bližšie nelokalizuje. Mohlo by ísť o prameň Račieho potoka; → *Čertov prameň, nachádzajúceho sa v susednom k. ú. (Limbach), ale vzhľadom na nejednoznačnú lokalizáciu a väčšiu vzdialenosť lokalít ho uvádzame ako samostatné heslo.

VMp. 50: [44-22]

1947 *Teufelsbründl* Voda, 71 (rkp.)

1947 *Teufel Bründel* Voda, 17 (rkp.)

Etym.: Názov **Čertova studnička* (nem. *Teufelsbründl*) vznikol z nem. adj. *Teufels* (= sloven. čertovský) < nem. apel. *r Teufel* (= sloven. diabol, čert, satan, zlý duch), nem. (bav.) apel. *r Bründel* (= sloven. studnička, prameň). Motivácia názvu nie je jasná.

Čertova studienka pod Šibenicami →

*Šajbovská studienka

Čičovské rybníky dnes sústava šiestich rybníkov pri Lyonskom kanáli na SZ okraji obce Čičov (v r. 1984 len močaristé územie; ktoré bolo pozostatkom ramena Dunaja); varianty: *Starý Dunaj, *Mŕtvy Dunaj, Ham, Veľké rameno; ON. Čičov; TN. Veľké rameno; VN. 1. Hamský kanál, 2. Hamské trstie.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1899 *Vén Duna* KMp. Kľúč.

1889 *Holt Duna* KMp. Čič.

1955 – 61 *Ham* TM. 5

1957 – 71 *Ham* TM. 10

1992 *Čičovské rybníky* VMp. 50

1993 *Čičovské rybníky* ZMp. 10

1995 *Čičovské rybníky* ZMp. 25

1999 *Čičovské rybníky* TMp. 154

2000 *Čičovské rybníky* ZMp. 50

2005 *Čičovské rybníky* TAS.

2005 *Veľké rameno* PMp. 10

2006 *Čičovské rybníky* VMp. 50

2008 *Čičovské rybníky* ZMp. 50

ON.: Čičov: → Čičov-Holiare

TN.: 1985 *Veľké rameno* ZMp. 10

1991 *Veľké rameno* (pole, pasienok, trstinový porast) GNKo. Čič.

1993 *Veľké rameno* ZMp. 10

VN.: 1. → Hamský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

2. → Hamské trstie

Etym.: Názov *Čičovské rybníky* vznikol z ON. Čičov (→ Čičov-Holiare), apel. *rybník*, pl. *rybníky*; pomenúva sústavu rybníkov v katastri obce Čičov. Názvy *Starý Dunaj (maď. *Vén Duna* < maď. adj. *vén* – starý, VN. *Duna* – Dunaj), *Mŕtvy Dunaj (maď. *Holt Duna* < adj. *holt* – mŕtvy, VN. *Duna* – Dunaj) a *Veľké rameno* (< adj. *veľký*, apel. *rameno*) pomenúvajú jedno z bývalých veľkých mŕtvych ramien Dunaja. Názov *Ham* → Hamský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...).

† ***Čierne jazero** (1) zaniknuté jazierko v obci Gabčíkovo pri ľavom brehu Čiližského potoka.

VMp. 50: [45-31]

1893 *Fekete tó* KMp. Gab.

Etym.: Názov *Čierne jazero (maď. *Fekete tó* < maď. adj. *fekete* – čierny, *tó* – jazero) a pravdepodobne ho motivovalo sfarbenie blatistého dna.

† ***Čierne jazero** (2) zaniknuté jazierko pri obci Baka; zaniklo asi kvôli budovaniu cesty z Gabčíkova do Trstenej na Ostrove; TN. Čierne jazero. VMp. 50: [45-31]
VN.: 1952 *Fekete tó* ŠMpO. 5
TN.: 1974 *Čierne jazero* (pole) ŠMpO. 5
Etym.: → † *Čierne jazero (1).

Čiernovodské jazero jazero na JV okraji obce Senec S od toku Čierna voda v blízkosti železničnej trate. Severne od jazera sa nachádza rekreačná oblasť Slnčné jazerá, ktorej názov na ZMp. 10 z r. 1992 sa vzťahoval aj na Čiernovodské jazero. Jazero slúžilo do roku 1990 ako ťažobný priestor, dnes je neoficiálnym prírodným kúpaliskom. Podľa informátorky je najhlbšie, najčistejšie a najmladšie v Senci, vzniklo r. 1950 (porov. web 21); varianty: Hlboké jazero, Slnčné jazerá, Guláška. VN. Čierna voda. VMp. 50: 45-11
VN.: 1983 *Slnčné jazerá* GNOBAV. Snc.
1991 *Čiernovodské jazero* ZMp. 50
1991 *Čiernovodské jazero* VMp. 50
1992 *Slnčné jazerá* ZMp. 10
1997 *Hlboké jazero* Tmp. TPS. 50
2000 *Čiernovodské jazero* ZMp. 50
2000 *Čiernovodské jazero* VMp. 50
2003 *Hlboké jazero* Tmp. TPS. 50
2005 *Hlboké jazero* TAS. 50
2006 *Čiernovodské jazero* ZMp. 10
2007 *Hlboké jazero* TAS. 50
2008 *Čiernovodské jazero* ZMp. 50
2013 miest. *Guláška* Fed., 168
2014 náreč. *Guláška* Snc.
VN.: Čierna voda → Čierna voda (časť A)

Etym.: Názov *Čiernovodské jazero* vznikol z VN. → *Čierna voda* (Názvy vodných tokov...), apel. *jazero*. Jazero vzniklo na mieste zaniknutého ramena Čiernej vody.

Názov *Hlboké jazero* vznikol z adj. *hlboký* (názov motivovala hĺbka jazera; dosahuje vraj 18 m), apel. *jazero*. Názov *Slnčné jazerá* → Slnčné jazerá.

Názov *Guláška* vznikol podľa informátorky z OM. *Guláš* (obyvatel' žijúci v blízkosti jazera). Túto motiváciu potvrdzuje aj internetový zdroj (web 21), príp. vznikol z maď. apel. *gulyás* –pastier dobytky (podľa informátora tu jestvovalo hydronymum *Gulyás gödör*).

† ***Číkovské jazero** bližšie neurčené zaniknuté jazero v k. ú. Bernolákovo; predpokladáme, že by mohlo ísť o zaniknutú plochu na SZ okraji obce Ivanka pri Dunaji (odtiaľto v minulosti vytekala Čierna voda), resp. miesto, odkiaľ v súčasnosti vyteká Ladová voda.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]
1554 *Fekethewyz alias Chyktho, Schwarczbozzer alias Chyktho, Csíktó* Vars., a, 18

1554 *lacus Fekethewyz alias Chyktho* Vars., 41

1736 *Csíktó Duch.*, 35

Etym.: Názov *Číkovské jazero vznikol z adj. *číkovský* (< apel. *čík*, maď. *csík*), apel. *jazero* (= maď. *tó*); porov. → Čierna voda, variant *Číkovské jazero (Názvy vodných tokov...). Názov motivoval pravdepodobne výskyt rýb – číkov.

† ***Čiliž** zaniknutý rozľahlý močiar medzi obcami Čiližská Radvaň, Pataš

a Ižop, resp. medzi Čiližským potokom a dnešným Hanským kanálom (podľa VM. zahrnoval celý dnešný Hanský kanál a lokalitu Mokrad'); varianty: Han, *Vlčí han, *Vrbina, *Veľké jazero, Mokrad'; ON. Vrbina, TN. 1. Vrbina, TN. 1. Podčiližie, 2. Mokrad'; VN. 1. Čiližský potok, 2. Hanský kanál.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1782 – 84 *Čsilez Morast* VM. I

1789 *Nagytotárkamillér* Pišút, 2006

1837 – 40 *Hon Farka* VM. II

1884 *Hon Tárka* VM. III

1889 *Han Füzes* KMp. ČRad.

1955 – 61 *Han* TM. 5

1957 – 71 *Mokrad' (Han)* TM. 10

1984 *Mokrad'* ZMp. 10

1992 *Mokrad'* (trstinový porast) GNDS.

ČRad.

1993 *Mokrad'* ZMp. 10

ON.: Vrbina → Medvedov-Vrbina

TN.: 1. Vrbina → Medvedov-Vrbina

2. 1889 *Csiliz melléke* KMp. ČRad.

1955 – 61 *Csiliz melléke* TM. 5

1957 – 71 *Podčiližie (Csiliz melléke)*

TM. 10

1992 *Podčiližie* GNDS. ČRad.

1993 *Podčiližie* ZMp. 10

2. 1983 *Mokrad'* VMp. 50

1992 *Mokrad'* (pole, trstinový porast)

GNDS. ČRad.

VN.: 1. → Čiliž (kapitoly Názvy vodných tokov...)

2. → Hanský kanál (kapitoly Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov Čiliž (Čsilez → Čiliž, nem. apel. *r Morast* – močiar) a pomenúval rozľahlý močiar na pravom brehu Čiližského potoka. Názov *Han* vznikol propriálizáciou maď. apel. *han* (→ Hanský

kanál) podľa močaristého charakteru vodnej plochy a neskôr maď. názov nahradil názov *Mokrad'* (< apel. mokrad') s tou istou motiváciou. Doklady *Hon Farka* a *Hon Tárka* rekonštruujeme v podobe *Han Farkas (< maď. apel. *farkas* – vlk, apel. *han* – bahnisiko, močiar a interpretujeme ho ako *Vlčí han). Doklad *Nagytotárkamillér* interpretujeme v podobe *Veľké jazero (v doslovnom preklade **Veľké jazero Vlčieho Milléra* – vzniklo na mieste bývalého koryta → Miller, ktoré v stredoveku bolo J traťou Malého Dunaja). Doklad *Han Füzes* interpretujeme ako *Vrbina (→ Vrbina-Medvedov) a motivoval ho vrbový porast v okolí močiara.

Čiližské močiare močiare tvoriace súčasť chráneného územia v katastri obce Čiližská Radvaň; ON. Čiližská Radvaň, VN. Čiližský potok.

VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)

1977 *Čiližské močiare* VSO. I, 300

ON.: Čiližská Radvaň (→ kapitola Názvy vodných tokov...)

VN.: Čiližský potok (→ kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov vznikol z ON. *Čiližská Radvaň*, apel. *močiar*, príp. z VN. *Čiliž (Čiližský potok)*.

† ***Cobol** zaniknutá vodná plocha v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu; podľa T. Ortwaya (1882, s. 209) nie je isté, či išlo o rybník alebo močaristú lúku.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Cobol* CDSl. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa. Nedá sa vylúčiť, že vznikol z apel. *kobyla* (asimiláciou náreč. *kobola*) > maď. *kabala*.

† **Colco** jeden zo šiestich dnes neidentifikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.

VMp. 50: [45-32]

1260 *Colco* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa.

† ***Čorda** zaniknuté jazierko J od obce Trhová Hradská.

VMp. [50: 45-32]

1893 *Csorda* KMp. THrad.

Etym.: Názov *Čorda* pravdepodobne vznikol propriálizáciou maď. apel *csorda* (= sloven. črieda). Motiváciou bola azda skutočnosť, že jazierko slúžilo na napájanie čriedy, stáda hosp. zvierat.

† ***Csőgova voda** → † *Csőgovo jazero

† ***Csőgovo jazero** dnes neidentifikovaný rybník pri obci Okoč a jej miestnej časti Opatovský Sokolec; variant: *Csőgova voda.

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 171

2. pol. 13. st. *piscarium Chyug(thu)* Šmil., Nr. 171 A

1260 *piscina in pratis Chekzefelveyze, Chekzefelvegze* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 304) v podobe *Csőgtó* (-tő) < maď. OM. *Csőg*, apel. *tó* (= jazero) a môžeme ho azda interpretovať ako *Csőgovo jazero*. Nie je úplne isté, či doklad *Chekzefelveyze* patrí k tomu is-

tému objektu. T. Ortway (1882, s. 192) ho rekonštruoval ako *Csekzefel-vize*, no motivácia názvu nie je podľa neho jasná. Pravdepodobne by sme ho mohli rekonštruovať v podobe *Csőgova voda; porov. → Csőgov jarok (kapitola *Názvy vodných tokov...*).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304, 495; Ortway, 1882, s. 192.

***Čurgov** prameň v lokalite Tarnok v k. ú. Veľký Grob, S od lokality Jurajov dvor, nachádza sa pri sútoku Vištuckého a Stoličného potoka; TN. Čurgov.

VMp. 50: 45-11 (neidentifikovaný)

VN.: 1892 *Csurgó Dém.*, 66

1966 *Čurgó* MEN

2004 *Čurgó* MEN

TN.: 1892 *Csurgó* (Veľký Grob; pasienky, polia) KMp. PÚ.

1893 *Csurgó* KMp. VG.

1893 *Csurgó kút és szőlők alatti legelő* KMp.VG.

1955 *Čurgov* ŠMO. 5

Etym.: Názov *Čurgov vznikol z maď. zastar. apel. *csurgó* – sloven. tečúci; žlab, odkvap, prameň).

D

Dedinská lúka rozsiahly, dnes neidentifikovaný močiar pri obciach Gabčíkovo a Vrakúň; ON. *Dedinská lúka*.

VMp. 50:45-31 (nezakreslený)

VN.: 1966 *Dedinská lúka* TS., s. 151

ON.: 1992 *Dedinská lúka* (samota; Vrakúň) GNDS. Gab.

Etym.: Názv *Dedinská lúka* vznikol podľa ON. *Dedinská lúka* (ten azda podľa

staršieho TN. *Dedinská lúka* < adj. *dedinský* < apel. *dedina*, apel. *lúka*).

† **Dlhé panské jazero** zaniknutý močiar podlhovastého tvaru JV od obce Baloň a S od obce Klúčovec pri Čiližskom potoku a na západnom okraji lokality Homod; v minulosti bol spojený s † Okrúhlym panským jazerom, preto sa na VM. chápu ako jeden objekt (*Staré jazero); variant: *Staré jazero; VN. Okrúhle panské jazero; TN. Panské jazero.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1837 – 40 *Öreg Tó* VM. II

1889 *Hosszú urastó* KMp. ČRad.

1955 – 61 *Dlhé panské jazero (Hosszú urastó)* TM. 5

1957 – 71 *Dlhé panské jazero (Hosszú urastó)* TM. 10

TN.: 1984 *Dlhé panské jazero* ZMp. 10

1992 *Panské jazero (pole)* GNDS. Bal.

1993 *Dlhé panské jazero* ZMp. 10

1995 *Panské jazero* ZMp. 25

VN.: → † Okrúhle panské jazero

Etym.: Názov *Dlhé panské jazero* (maď. *Hosszú urastó*) vznikol na základe vlastných vzťahov a tvaru jazera (→ porov. Okrúhle panské jazero); VN. > TN. Panské jazero. Názov *Staré jazero vznikol z adj. *starý* (maď. *öreg*) a apel. *jazero* (maď. *tó*).

† ***Dlhý močiar** zaniknutý močiar Z od obce Okoč; nachádzal sa uprostred vnútorného ostrova kanála Čeček.

VMp. 50: [45-32]

1889 *Hosszú lapos* KMp. Okoč

1955 – 61 *Hosszú lapos* TM. 5

Etym.: Názov *Hosszú lapos* vznikol

z maď. adj. *hosszú* (= sloven. dlhý), apel. *lapos* (= sloven. močiar); motivovala ho relatívna dĺžka močiara.

† ***Doboš** močaristé koryto bolo pôvodne prirodzeným pokračovaním močiara *Hraničné Bendovo a *Šomod' medzi obcami Bohelov a mestom Veľký Meder v lokalitách Amorušov kopec a Veľký Ďur; TN. 1. Amorušov kopec, 2. *Strážny kopec, 3. *Kopec, 4. *Kopcovitý.

VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý)

1782 – 84 *Morast Dobosch* VM. I

1837 – 40 *Dobos Derka* VM. II

1884 *Dobos Derka* VM. III

1889 *Dobos, Dobos derka* KMp. VMed.

1955 – 61 *Dobos* TM. 5

TN.: 1. 1893 *Ambrus domb (pole)* KMp. Tône

1955 – 61 *Ambrusdomb* TM. 5

1957 – 71 *Ambrušov pahorok (Ambrus domb)* TM. 10

1992 *Amorušov kopec* DŠtál

2. 1837 – 40 *Strázsa Domb* VM. II

1884 *Strázsa Domb* VM. III

3. 1837 – 40 *Telek Domb* VM. II

1884 *Telek Domb* VM. III

4. 1889 *Dobos derka* KMp. VMed.

1952 – 57 *Dobos (pole)* TM. 25

1955 – 61 *Dobosderka (pole)* TM. 5

Etym.: Názov nie je jasný, interpretujeme ho v podobe *Doboš. Mohli by sme ho spájať s maď. apel. *dobos* (= bubeník; to však < z maď. *domb* – dub), príp. vznikol podľa OM. *Doboš* (porov. DPS., 1998). Aj keď názov sa pravidelne zapisuje v maď. podobe *Dobos*, doklady TN. ukazujú, že skôr bol odvodený z TN. s komponentnom *domb* (= kopec),

resp. z apel. *domb* (kopec), a to na základe reliéfu krajiny.

*Dócka krútnava jazierko na J okraji obce Ňárad, kde susedí s *Novou krútnavou.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1889 *Dókhelyi örvény* KMp. Ňár.

Etym.: Doklad ukazuje, že názov vznikol z maď. TN. *Dókhely* (v excerpovaných prameňoch nie je doložený), apel. *örvény* (= sloven. vodný vír, krútnava; jazierko vzniklo ako pozostatok povodne) a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádzal v lokalite *Dókhely (slov. *Dócke).

Dolná Tehelňa jazero na hranici k. ú. Pezínok a Grinava v lokalite Mahulianka J od železničnej trate.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1941 *Dolná Tehelňa* VMH.

2018 *Myslenice* OSMp.

2018 miest. *Dolná Cihelna* Pez.

Etym.: Názov *Dolná Tehelňa* vznikol z adj. *dolný* (nachádzajúci sa v dolnej časti chotára), apel. *tehelňa* (→ VN. † Pri starej tehelni; prvá vybudovaná tehelňa v Pezinku).

Názov *Myslenice* vznikol transonymizáciou ON. *Myslenice* (→ VN. Myslenický potok) a motivovala ho lokalizácia.

† **Dolný rybník** zaniknutý rybník v JV časti obce Vištuk v lokalite Polianka; bol vybudovaný v 13. stor. ako chovný rybník, po vzniku vodnej nádrže Vištuk (r. 1968) rybník vyschol a zanikol.

VMp. 50: [35-33]

VN.: 1984 *Dolný rybník* Hradný, 12

2017 *dolný rybník* Hrdl. b., 7

Etym.: Názov *Dolný rybník* vznikol z adj. *dolný* (nachádzajúci sa v dolnej, južnej časti obce), apel. *rybník* (vodná plocha určená na chov rýb).

Drieňovka prameň → Drieňovky na V od bobovej dráhy v lokalite Kamzík (Bratislava) a Z časti lokality Krivé jaroky; VN. Drieňovka (Názvy vodných tokov...); TN. Drieňovec. súradnice: 48.1829675N, 17.1034508E

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Drieňovka* OSMp.

VN.: → (Názvy vodných tokov...)

TN.: → Drieňovka (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Drieňovka* vznikol z VN. *Drieňovka* (Názvy vodných tokov...).

Dudváh → † *Dudvážske jazero

† ***Dudvážske jazero** neidentifikované jazero v blízkosti obce Okoč a jej miestnej časti Opatovský Sokolec (Sokolce-Lúky), ležalo na toku Čalovského Dudváhu; variant: Dudváh; VN. Dudváh (→ Čalovský Dudváh).

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 171 A

VN.: 1260 *Duduagtu* CDSI. II, Nr. 647

2. pol. 13. st. *Thou Dudwag* Šmil., Nr. 171 A

1889 *Dudwag Tó* KMp. Sok.

VN.: Dudváh (→ Čalovský Dudváh; kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer v podobe *Tó Dudvág*. Vznikol podľa toho, že jazero ležalo priamo na toku [Čalovského] Dudváhu a interpretuje ho ako *Dudvážske jazero.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

Dunajček štrkovisko na S okraji obce Ivanka pri Dunaji s rozlohou 1,8 ha; KJÚLŠ ho uvádza ako prameň Čiernej vody; štrkovisko vzniklo vyschnutím časti vodného toku Ladová voda (vo VM. I sa Ladová voda označuje ako Čierna voda) a ťažbou štrku v lokalite (web 32); pôvodný tok mal širšie koryto, ktoré v 18. stor. gróf Grasalkovič rozšíril na jazero, pri ktorom usporadúval honosné vodné slávnosti; variant: Bagrovka; UO. Šenk pri Dunajku; VN. Dunajček.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2014 *Bagrovka* web 22

2017 *Dunajek* KJÚLŠ

2018 miest. *Dunajek, Dunájek* IpD.

UO.: 2018 miest. *Šenk pri Dunajku* IpD. (→ aj VN. Pivnička).

VN. → VN. Ladová voda

Etym.: Názov Dunajček (miest. *Dunajek*) vznikol ako deminutívny názov k hydronymu Dunaj (→ VN. *Malý Dunaj*); obyvatelia pomenovaním *Dunájek* označovali obidva menšie toky v obci – Ladovú i Bielu vodu, názov sa však zachoval len pri štrkovisku na Ladovej vode), suf. -ek.

Názov *Bagrovka* vznikol z apel. *bager* → VN. *Bager* (1); Slnecné jazera, suf. -ovka a motivoval ho spôsob vzniku jazera.

Lit.: web 22.

Dunajská Lužná-Malá voda → Nové Košariská

***Dunajské jarky** zvyšky močiara na J okraji obce Klúčovec.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

1899 *Duna árki legelő* KMp. Klúč.

Etym.: Názov zanikajúceho močiara, ktorý sa využíval aj ako pasienok, motivovala skutočnosť, že močiar vznikol počas povodní na Dunaji a interpretujeme ho ako *Dunajské jarky (< VN. *Dunaj* = Dunaj, apel. *árok* = jarok, *legelő* = pasienok).

Dunajský ostrov rozsiahly močiar a trstinový porast medzi kanálom napájajúcim VD Gabčíkovo a korytom Dunaja J od obce Gabčíkovo; VN. Dunaj. VMp. 50:45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1992 *Dunajský ostrov* GNDS. Gab. 2005 *Dunajský ostrov* TAS.

VN.: → Dunaj

Etym.: Názov vznikol z VN. *Dunaj* a apel. *ostrov*; pomenúva močaristý ostrov medzi umelým kanálom a korytom Dunaja.

Dve studničky horské pramene → Zbojníckeho jarku (časť A) v lokalite Pri Stratenke S od lokality Borša v k. ú. Modra; TN. Dve studne.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1854 *Zwei Bründl* NKKMp. Mod. 1894 *Két forrás* KMp. Mod.

1945 *Zwei Bründel, Dve studničky* Šulla, S 1947 *Zwei Bründl* Voda, 17 (rkp.)

1961 *Dve studničky, Zwei Bründel* Lehot., 177

1982 miest. *Dve studénky* Mod., Kraic, 7

1999 *Dve studničky* PMp. 10

2012 náreč. *Dve studnički, Dve studénki* Mod.

TN.: 70. roky 20. stor. *Dve studne* PZ Mod.

Etym.: Názov *Dve studničky* vznikol z numer. *dva* (nem. *zwei*, maď. *két*), de-

min. apel. *studničky* (nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*, maď. *forrás* – sloven. prameň) a motivoval ho počet objektov; VN. Dve studničky > TN. Dve studne.

E

† **Egves** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu (porov. Ortway, 1882, s. 291). VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Egves* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa, no môže súvisieť s maď. apel. *égés* – zhorenisko; porov. VN. *Horiace jazero.

† ***Emevseun** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Emersven* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: T. Ortway (1882, s. 293) názov rekonštruoval ako *Emevseun*, no motívacia nie je jasná.

† ***Ereč** dnes neidentifikovaný močiar v blízkosti obce Čičov; TN. 1. Ereč, 2. Erečské hony; VN. *Ereč.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1252 *stagnum Erech* CDSL. II, Nr. 400

TN.: 1., 2.; VN.: → *Ereč; 1 (kapitola Názvy vodných tokov)

Etym.: → *Ereč; 1 (kapitola Názvy vodných tokov).

† ***Értó** jeden zo šiestich dnes neidenti-

fikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.

VMp. 50: [45-32]

1260 *Ertu* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Názov rekonštruujeme v podobe *Értó – vznikol z maď. apel. *ér* (= jazero, rameno) a *tó* (= jazero), vznikol azda podľa toho, že rozšírené koryto pripomínalo jazero.

F

† **Fajfrova studienka** dnes neznámy prameň v k. ú. Modra.

VMp. 50: [34-44]

1982 miest. *Fajfrová studénka* Mod., Kraic, 12

2017 *Fajfrová studnička* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Fajfrova studienka* vznikol pravdepodobne z OM. *Pfeiffer* (PP Modry z r. 1894 uvádza OM. *Jánoš Pfeiffer* < nem. apel. *r Pfeiffer* – sloven. hudec, hráč na píšťale), demin. apel. *studienka* a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

† **Fanglová studienka** bližšie neurčený zaniknutý prameň v k. ú. Svätý Jur v lokalite Fangl; TN. Fangl; VN.: 1. † Fanglovský močiar, 2. Fanglovský potok.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

2017 miest. *Fanglová studénka* SJur.

Etym.: Názov *Fanglová studienka* vznikol z TN. *Fangl* (→ Fanglovský potok; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

† **Fanglovský močiar** zaniknutý močiar v pramennej oblasti jedného z ramien → Fanglovského potoka v lokalite

Jelenie v k. ú. Svätý Jur; TN. Fangl; VN.: 1. Fanglovský potok; 2. † Fanglová studienka.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1769 *Gefangel Lacken* Krieg.

TN.: → Fanglovský potok (Názvy vodných tokov...)

VN.: → Fanglovský potok (Nízvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Fanglovský močiar* vznikol z TN. *Fangl* (→ Fanglovský potok; Názvy vodných tokov...), apel. *močiar* (nem. *Lacken* < apel. *Lacke*) a motivovala ho poloha.

† ***Farská studňa** neidentifikovaná studňa JV od obce Opatovský Sokolec v lokalite Farské; TN. 1., 2. *Farská zem, 3. Horné Farské, 4. Dolné Farské.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1837 – 40 *Fárföldlábi Kút* VM. II

1884 *Fárföldlábi kút* VM. III

TN.: 1. 1884 *Földláb* (pole) VM. III

1890 *Földláb* KMp. OSok.

1955 – 61 *Földláb* TM. 5

2. 1890 *Fárföldlábi* KMp. OSok.

1955 – 61 *Farföld* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Farföld* TM. 10

3. Horné Farské: → Farský kanál

4. Dolné Farské: → Farský kanál

Etym.: Doklady terénneho názvu *Fárföld(láb)* by sme mohli rekonštruovať ako **Farský diel* (bezprostredne vedľa nej sa nachádzajú lokality → Dolné Farské a Horné Farské). Názov rekonštruujeme v podobe **Farská studňa*.

† **Fecéz** dva zaniknuté rybníky v blízkosti obce Opatovský Sokolec.

VMp. 50: [45-32]

1260 *due piscine Fecz, Fetez* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Názov nie je jasný, no možno ide o zápis maď. názvu **Füzes* (< maď. apel. *füzes* – vrbina < apel. *vřba*), názov by tak motivoval vrbový porast v okolí rybníkov.

† **Fene** zaniknuté jazierko SZ od obce Pataš a JZ od samoty Bendov.

VMp. 50: [45-31]

1884 *Fene tó* VM. III

Etym.: Názov je nejasný, vznikol z maď. apel. *fene* (= sloven. vred; aj hrozný, strážidelný, obávaný), apel. *tó* (= jazero), motivácia pravdepodobne súvisí s povahou (nebezpečnosťou) jazera, jeho brehov a pod.

† **Fenešár** dva presne nelokalizované zaniknuté močiare pri Lúči na Ostrove; ON. 1. Blatné, 2. *Feneš; TN. 1. *Fenešár; VN. 1. Fenešár (2), 2. Fenešský kanál.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1322 *Fynisaar* RDSL. II, Nr. 822

ON.: 1. Blatné (samota; Veľká Lúč) → Fenešský kanál

2. † *Feneš (zaniknutá a nelokalizovaná osada pri Kračanoch) → Fenešský kanál

TN.: 1. → Fenešský kanál

VN.: 1. → Fenešár (2)

2. → Fenešský kanál

Etym.: → Fenešský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...).

Firiglovská studienka → Patákova studienka

† **Folegruntská studnička** zaniknutý horský prameň v lokalite Folegrunty v k. ú. Modra; TN.: 1. Folegrunty; 2. Folegruntská (lúka).

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2012 miest. *Folegruntská studňa* Mod.

2017 *Folegruntská studnička* KJÚLŠ

TN.: 1. 1590 *Farngrund* Žud., 572

1608 *Fahregrund*, *Faren grund* Žud., 572

1750 *Föhregrund* Žud., 572

1868 *Fahregrund* Žud., 572

2012 miest. *Folegrunty* Mod.

2017 *Folegrunty* KJÚLŠ (vinohrady)

2. 2017 *Folegrunská* KJÚLŠ (lúka)

Etym.: Názov *Folegruntská studnička* vznikol z TN. *Folegrunty* (< nem. *Farngrund*, náreč. *Folegrunt* < nem. apel. *r Farn*, sloven. papraď, lat. *Aspidium filis*; názov označoval „pôvodne vlhkú a papradím porastenú úžlabinu“; Dubovský – Žudel, 2006, s. 570), demin. apel. *studnička*.

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 2006, s. 570.

Forášek výdatný prameň za železnicou v k. ú. Ivanka pri Dunaji; prameň sa rozlieval do okolia a tvoril jazero, z ktorého si v 19. stor. tunajší mäsiari v zime lámali ľad a následne uchovávali v obecnej ľadovni.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2017 miest. *Forášek* KJÚLŠ

2018 miest. *Forášek* IpD. (známy staršej generácii)

Etym.: Názov *Forášek* vznikol z maď. apel. *forrás* – sloven. *prameň* a sloven. demin. sufixu *-ek*.

† **Földégési ér** → † Szöröm Lapos

Frankovka prameň v Slniečnom údolí vo výške 402 m n. m. v k. ú. Pezinok; súradnice: 48°19'41" N 17°12'18" E
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2018 miest. *Frankovka* Pez.

Etym.: Názov *Frankovka* vznikol z apel. *frankovka* (odroda viniča; azda lokalita, kde sa pestovala táto odroda) a motivoval ho charakteristický porast.

† **Frošalská studňa** bližšie neurčený prameň v lokalite Frošále pri Panskom chodníku v k. ú. Pezinok; TN. Frošále.
VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Frošalská studňa* KJÚLŠ

TN.: 2017 *Frošále*, *Frošál* (spustnutý vinohrad) KJÚLŠ

2018 miest. *Frošále* Pez.

Etym.: Názov *Frošalská studňa* vznikol z TN. *Frošále* (< nem. *r Frosch* – žaba; podmochené územie s výskytom žiab), apel. *studňa*.

Fuenzoim → † *Megyertelek

† **Fyuk** dnes neidentifikovaný rybník pravdepodobne medzi osadami Balvany (časť obce Kameničná) a korytom Váhu, resp. osadou Kava (č. o. Lándor); nedá sa presne určiť, v ktorom povodí sa nachádzal (Váh, Nitra, Dudváh, Malý Dunaj).

VMp. 50: [45-32; 23]; Šmil., Nr. 178

1268 *piscina Fyuk* Šmil., Nr. 178

VN.: → Fene tó (kapitola Názvy vodných plôch...)

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 305) presné znenie názvu a etymológiu pokladá

za nejasné. Pripúšťa, že ide o deformovaný názov: maď. *Fyus < maď. *füves* (= trávnatý); azda podľa trávnatých brehov.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

G

Gabčíkovo vodná nádrž s vodnou elektrárnou vybudovaná v katastri obcí Gabčíkovo, Horný Bar a Sap; začala sa budovať v r. 1977 ako vodné dielo Gabčíkovo-Nagymaros s cieľom zabrániť rozsiahlym záplavám a vytvoriť spoľahlivú plavebnú dráhu; po zmenách sa napokon zrealizovala len časť projektu, ktorá bola na Slovensku dokončená v r. 1992 a elektráreň bola sprevádzkovaná r. 1996 (porov. web 1); ON. Gabčíkovo. VMp. 50: 45-31

VN.: 1983 *Gabčíkovo* VMp. 50

1992 *Gabčíkovo* GNDS. Gab., HBar, Sap

2005 *Gabčíkovo* TAS.

ON.: Gabčíkovo: → Gabčíkovo-Ňárad (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Gabčíkovo* pomenúva vodnú nádrž v katastri obce Gabčíkovo (→ Gabčíkovo-Ňárad).

† ***Gardubar** zaniknuté jazero na ramente Malého Dunaja pri obci Jelka, ktoré sa v listinách pomenúvalo ako *Veľké rameno (Nagyér); T. Ortway ho podľa V. Šmilauera nesprávne lokalizoval pri Lehniciach (1932, s. 296).

VMp. 50: [45-13]; Šmil. 127

VN.: 1239 *Gardubartu*, *Charduburku*, *Chardubarkw* CDSI. II, Nr. 48

1239/1241 *Gardubarto*, *Karduberka*, *Chaduwocha*, *Gardubartu* Šmil., Nr. 127
Etym.: Názov nie je jasný. V. Šmilauer (1932, s. 499) predpokladá, že vznikol z neznámeho OM.

Gašparské prameň Vajspeterského potoka asi 600 m S od nádrže Vajspeter na SZ strane vrchu Gašparské vo výške 275 m n. m.; súradnice: 48°12'43"N, 17°7'25"E; variant: Prameň pod Gašparským; TN. Gašparské.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Gašparské* OSMp.

2018 *Prameň pod Gašparským* web 27

2018 miest. *Gašparské* Ba

TN.: 1974 *Gašparické* (vrch; 330 m n. m.) BLP. 20

1989 *Gašparské* Pod., 219

2018 *Gašparské* web 27

Etym.: Názov *Gašparské* vznikol transonymizáciou TN. *Gašparské* (< OM. *Gašpar*; vlastník pozemkov; PP Ba. z r. 1894 – 1895 uvádza OM. Zsuzsanna Gáspár) a motivovala ho lokalizácia. Rovnakú motiváciu má názov *Prameň pod Gašparským*, ktorý vznikol z apel. *prameň*, prep. *pod*, TN. *Gašparské*.

† ***Gaštanová studňa** neidentifikovaný prameň v cajlanskom lesnom revíri v k. ú. Pezinok; TN. *Gaštanová dolina; VN. *Gaštanový potok (2).

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1947 *Kestenbründl* Voda, 43 (rpk.)

TN.: → *Gaštanový potok (2); (Názvy vodných tokov...)

VN.: → *Gaštanový potok (2); (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov **Gaštanová studnička*

vznikol z TN. *Gaštanová dolina (< *gaštan*; nem. *Keste*; lat. *Castanea*), demin. apel. *studnička* (nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*). Nedá sa vylúčiť ani priama motivácia gaštanovým porastom.

† **Gelnárska studňa** zaniknutý prameň (zanikol pri rekultiváciách) v lokalite Gelnáre, J od Starej hory v k. ú. Pezinok. VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Gelnárska studňa* KJÚLŠ

2018 miest. *Gelnárska, Gelnárska studnička* Pez.

TN.: 2017 *Gelnáre* (chotár) KJÚLŠ

2018 miest. *Gelnár, Gelnáre* Pez.

Etym.: Názov *Gelnárska studňa vznikol z TN. *Gelnáre* (< azda OM. *Kellner* < nem. apel. *r Kellner*, sl. *čašník*), apel. *studňa* a motivovala ho poloha.

† ***Gemchetó** zaniknutý prameň pri zaniknutej osade Bekasy (azda *Békás) medzi Veľkým Blahovom, Malým Blahovom a Kračanmi (porov. Chaloupecký, 1923, s. 162); variant: *Gynche*. VMp. 50: [45-13; 31]

1269 *palus Gemchetov* Chal., s. 162

1302 *Gynche* RDSL. I, Nr. 103

Etym.: Doklady *Gemchetov* a *Gynche* nie sú jasné. Vzhľadom na iný doklad z historickej hydronymie v podobe *Gemelchen* ide možno o deformovaný názov (< maď. *gyümölcsény – ovocný ker alebo strom < *gyümölcs* – ovocie, apel. *tó* – jazero; názov by motivoval porast ovocných stromov alebo krov v okolí jazera; porov. Šmilauer, 1932, s. 477; Kiss, I, s. 553).

† ***Gerč** zaniknuté jazierko na dnešnom Gerskom kanáli v k. ú. Kostolných Kra-

čan pri Moravských Kračanoch; VN. Gerský kanál.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Gércs* ŠMpO. 5

VN.: → Gerský kanál

Etym.: → Gerský kanál.

† ***Geszt ér** dnes neidentifikovaný rybník SZ od mesta Komárno medzi osadami Tomáš a Hadovce (TN., VN. → Komárňanský kanál); TN., VN. *Gest ér. VMp. 50: [45-43]; Šmil., Nr. 179

VN.: 1247 *ad pisscinam Gvestre* CDSL. II, Nr. 284

1274 *ad piscinam Gvestre* Šmil., Nr. 179 (najvýchodnejšia časť pri osade Hadovce)

TN., VN. *Gest ér: → Komárňanský kanál (kapitola *Názvy vodných tokov...*)

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 305) doklad rekonštruoval v podobe *Gesztere (< *Gesztér) a odvodzuje ho od maď. OM. *Geszt*, mohol však vzniknúť z maď. apel. *geszt* (= háj, malý les), príp. môže súvisieť aj so slovan. OM. **Gost-* > maď. *Gest-* (porov. Stanislav, 2004, s. 163 – 164).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 88.

† **Godorhát** neveľký zaniknutý močiar na S okraji obce Zlatná na Ostrove v lokalite Valkovisko; ON. > TN. Godorhát. VM. 50: [45-34]

VN.: 1889 *Godorhát* KMp. ZnO.

ON. Godorhát (zaniknutá samota; Zlatná na Ostrove) > TN. Godorhát:

1889 *Godorhát major* KMp. ZnO.

1955 – 61 *Godorhát* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Godorhát* TM. 10

1985 *Godorhát* ZMp. 10

1993 *Godorhát* ZMp. 10

Etym.: Názov *Godorhát* vznikol podľa názvu bývalej samoty, resp. podľa TN. *Godorhát* (< azda *gödör*, *geder* – jama, roklna; HSSJ. I, s. 378, *hát* – chrbát).

† ***Gombárovské** zaniknutý močiar na SZ okraji obce Vrakúň; TN. Gombárovské.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Gombárság és Burze* KMp. Vrak.

TN.: 2005 *Gombárovské* PMp. 10

Etym.: Názov *Gombárovské vznikol podľa TN. *Gombárovské* (maď. *Gombárság* < OM. *Gombár* alebo apel. *gombár* – výrobca gombíkov) a pomenúva močiar nachádzajúci sa v lokalite, ktorá patrila Gombárovi alebo gombárovi.

† **Gracla** zaniknutá studňa v lokalite Gracla vedľa vinohradu Gelnár; napájala pravostranný prítok Blatiny v k. ú. Pezinok; TN. Gracla, Gracle.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Gracla* KJÚLŠ

2018 *Graclovská studnička, Graclovská, Gracla* Pez.

TN.: 2018 miest. *Gracla, Gracle* Pez.

Etym.: Názov *Gracla* vznikol transonymizáciou TN. *Gracla* (< nem. *r Krätzer*, sloven. „zlé, resp. kyslé víno“ (DWB.); v južnom Tirolsku apel. *Kretzer, Kratzer* označuje druh, resp. sortu trpkého vzhroza a vína, resp. „slabého vína, ktoré sa lisovalo zo zvyškov už vy-lisovaného hrozna“ (web 36); < nem. verb. *kratzen*, sloven. škriabať, driapať; teda vinica, v ktorej sa dorábalo „v krku škriabajúce víno“).

† **Greftovská studienka** zaniknutý prameň na JV okraji obce Modra v lokalite Grefty; TN. 1. Grefty, 2. Horné Grefty, 3. Dolné Grefty, 4. Greftovská (lúka); VN. → Grefty (časť A).

VMp. 50: [34-44]

VN.: 1982 miest. *Greftovská studénka* Mod., Kraic, 12

2012 miest. *Greftovská studénka* Mod., *Kreflová studénka* KJÚLŠ

TN.: 1. → VN. Grefty (Názvy vodných tokov...)

2. → VN. Grefty (Názvy vodných tokov...)

3. → VN. Grefty (Názvy vodných tokov...)

4. → VN. Grefty (Názvy vodných tokov...)

VN.: → Grefty (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Greftovská studienka* vznikol z TN. *Grefty* (→ VN. Grefty; (Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* (< *studňa*).

Guláška → Čiernovodské jazero

† **Gúnyó ér** zaniknutý močiar, ktorý sa nachádzal pri dnešnom Bohelovskom kanáli J od obce Bohelov.

VMp. 50: [45-32]

1893 *Gúnyó ér* KMp. Boh.

Etym.: Názov je odvodený od maď. apel. *gúny* (= sloven. posmech, výsmech; adj. *gúnyos* – vysmievačný, ironický), apel. *ér* (= sloven. rameno rieky). Názov je metaforický, azda ho motivovala charakteristika močiara (záľudnosť).

Gynche → † Gemchetov

† **Gyvllu** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Dudváh.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Gyvllu* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa.

H

† ***Hadí Miller** jedno z deviatich zaniknutých jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v blízkosti mesta Veľký Meder; VN. Miller.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Kigyósmillér* Pišút 2006

VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov interpretujeme ako **Hadí Miller* (< maď. apel. *kígyó* – had, VN. *Millér*) a motivoval ho pravdepodobne podlhovastý a pravidelný tvar koryta, podobajúceho sa na hada, ale možno aj výskyt hadov v okolí jazera.

† ***Hadie rameno** zaniknuté močaristé koryto alebo močiar (v 19. st. už len zvyšky) SZ od Novej Stráže (časť mesta Komárno) medzi osadami Čerhát a Malý Čerhát (podnes rozpoznateľné v teréne).

VMp. 50: [45-43]

1889 *Kigyó ér* KMp. NStráž

Etym.: Názov **Kigyó ér* interpretujeme v podobe **Hadie rameno* (maď. apel. *kígyó* – had, *ér* – rameno) a motivoval ho podlhovastý pravidelný tvar koryta, príp. aj výskyt hadov.

† **Halacka** zaniknutý prameň „na Greftoch pri Dominikovi“ (Pol., 2005, s. 5),

J od horárne Fúgelka a Z od obce Dubová; variant: Pri Dominikovi.

VMp. 50: [34-44]

2005 miest. *Halacka* Dub., Pol., 5

2014 náreč. *Pri Dominikovi* Dub.

Etym.: Názov *Halacka* nie je jasný. Názov *Pri Dominikovi* vznikol z prep. *pri*, OM. *Dominik* (Dominik Gloznek; vlastník pozemku).

Ham → Čičovské rybníky

† **Hamrštílska studienka** zaniknutý prameň Z od obce Modra v lokalite Hamrštíl J od lokality Firigle, vedľa lokality Šalaperky. Presná poloha nie je známa; TN. Hamrštíl.

VMp. 50: [34-44]

VN.: 1982 miest. *Hamrštílska studénka* Mod., Kraic, 12

2017 miest. *Hamrštílska studnička* KJÚĽŠ

TN.: 1489 *Hamerstil in dem Salhenperg* (Modra, časť lesa; bývalý vinohrad) Voda, 573

1600 *Hammerstil* Voda, 54 (rkp.)

1850 – 1920 *Pörölynyél* Voda, 54 (rkp.)

1854 *Hammerstiel* NKKMp. Mod.

1868 *Hammer stiel* Voda, 573

1961 *Hammerstiel, Hamrštíl, Kladivá* Lehot., 176

1977 *Hamerstill* VSO II., 261

1982 miest. *Hamrštíl, Hamrštíle, Hamrštýl* Mod., Kraic, 9

2012 náreč. *Hamrštíle* Mod.

2017 miest. *Hamerštíle, Hamerstill* KJÚĽŠ

Etym.: Názov *Hamrštílska studienka* vznikol z TN. *Hamrštíl* (< nem. apel. *r Hammer* – sloven. *kladivo*, *r Stiel* – slo-

ven. rúčka); lokalita mala pravdepodobne tvar poriska; porov. aj I. Voda (In: Žudel, 2006, s. 573), demin. apel. *studienka*. P. Šulla (1945, s. 13) navrhol upraviť TN. na Poriská, Toporec. Lit.: P. Šulla, 1945, s. 13; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 573.

Hamské trstie pôvodne rozľahlý močiar Z od obce Čičov na J okraji dnešných Čičovských rybníkov; zvyšky sa zachovali podnes v lokalite Hamské trstie; variant: Szaporka; TN. 1. Ham, 2. Hamské pasienky; VN. Hamský kanál. VMp. 50: 45-34 (čiastočne zaniknutý) VN.: 1837 – 40 *Szaporka Lapos* VM. II 1884 *Szaporka lapos* VM. III 1889 *Hami nádás* KMp. Čič. 1955 – 61 *Hamské trstie (Hami nádás)* TM. 5 1957 – 71 *Hamské trstie* TM. 10 1991 *Hamské trstie* GNKo. Čič. TN.: 1. Ham → Hamský kanál 2. 1991 *Hamské pasienky* (pole) GNKo. Čič.

VN.: → Hamský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov *Hamské trstie* (maď. *Hami nádás* maď. < apel. *nádás* – trstie, trstina) vznikol z názvu staršieho močiara *Ham* → Hamský kanál. Názov *Szaporka lapos* nie je jasný (maď. *szapor* – hojný; *láp*, *lapos* – bahnisko, močiar).

Han (1) → † *Čiliz

Han (2) zvyšky močiara SV od obce Bodza pri osade Bodza-Lúky; TN. *Hanský hon. VMp. 50: 45-32

VN.: 1889 *Hanos* KMp. Bodza TN.: 1889 *Hanosí dűlő* KMp. Bodza Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *han* (močiar, bahnisko) a motivoval ho charakter vodnej plochy; VN. > TN.

+ **Hangyas** pomerne rozľahlý zaniknutý močiar v lokalite Studňovské pri dnešnom kanáli Vrakúň-Padáň Z od obce Padáň (pri samote Petéň). VMp. 50: [45-31] VN.: 1837 – 40 *Hangyas* VM. II 1884 *Hangyas* VM. III 1898 *Hangyas* MTT. 75 TN.: 1837 – 40 *Hangyas* (les) VM. II 1884 *Hangyas* VM. III Etym.: Názov *Hangyas* vznikol z maď. apel. *hangya* – mravec, ale aj kolónia hmyzu; názov pravdepodobne motivovala skutočnosť, že v okolí močiara vo veľkej miere prebývali kolónie hmyzu.

+ ***Hanské trstie** zaniknutý močiar S od mesta Veľký Meder na Z okraji kanála Čeček; TN. Han; VN. Hanský kanál. VMp. 50: [45-32] VN.: 1889 *Hani nádás* KMp. VMed. 1955 – 61 *Hani nádás* TM. 5 TN.: Han: → Hanský kanál VN.: → Hanský kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov *Hanské trstie (maď. *Hani nádás*; → vyššie) vznikol zo staršieho názvu Hanského kanála *Han* (→ Hanský kanál), apel. *trstie*; pomenúva močaristý trstinový porast v lokalite Han.

Harmónia vodná nádrž v S časti k. ú. Modra-Harmónia, plocha 16 600 m²; ON. Harmónia.

VMp. 50: 34-44
VN.: 1967 *retenčná nádrž Harmónia* ZVMp. 50
1971 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1972 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 10
1972 *Harmónia* ZMp. 10
1976 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1977 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1979 *Harmónia* GNZMp. 50, 33
1980 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1983 *nádrž – Harmónia* GNOBAV. Mod.
1984 *vodná nádrž Harmónia* VMp. 50
1985 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1987 *Harmónia* ZMp. 10
1991 *vodná nádrž Harmónia* VMp. 50
1995 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 25
1996 *Vodná nádrž Harmónia* MK. BA. 50
1997 *vodná nádrž Harmónia* VMp. 50
1999 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
1999 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 10
2003 *vodná nádrž Harmónia* MK(stred). 25
2003 *vodná nádrž Harmónia* VMp. 50
2004 *Vodná nádrž Harmónia* MK. BA. 50
2007 *vodná nádrž Harmónia* MK (stred). 25
2008 *vodná nádrž Harmónia* ZMp. 50
2010 *vodná nádrž Harmónia* ZBGIS
2017 miest. *priehrada* Mod.
ON.: *Harmónia* (Modra; rekreačná oblasť):
80. roky 19. stor. *Harmonie* NKKMp. Mod. (budova)
1981 miest. *Harmónija* Mod., Kraic, 5 od 1885 *Harmónia* web 4
Etym.: Názov *Harmónia* vznikol z ON. *Harmónia* (< apel. *harmónia* – súlad, vyváženosť; asociatívny názov sa vzťahuje na športovo-rekreačné letovisko). Rov-

naký názov mala aj prvá stavba v osade – vila *Harmonia* (1888 – 1889).

† **Hausperecká studňa** prameň v lokalite *Hausperegy*, pod *Pinelovou nemocnicou*, na hranici k. ú. *Pezinok* a *Vinosady*; TN.: 1. *Horný Hausberg*; 2. *Hausperegy*.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 miest. *Hausperecká studňa* KJÚLŠ

TN.: 1. 1767 *Ober Hausberg* (vrch) *DubŽud.*, 198

2. 2017 miest. *Hausperegi*, *Hausperék* (chotár, vinohrad) KJÚLŠ

2018 miest. *Hausperég/Hausperék*, *Hausperégi* *Pez*.

Etym.: Názov *Hausperecká studňa* vznikol z TN. *Hausperegy* (< nem. apel. *s Haus* –dom, obydlie; deform. apel. *pereg*, *pergmajster* < apel. *bergmajster* < nem. *r Bergmeister* – správca viníc, osoba na čele viničného úradu; obydlie *bergmajstra*), apel. *studňa* a motivovala ho poloha. I. *Voda* (In: *Turcsány*, 2006, s. 236) interpretuje TN. *Hausberg* ako „*vinica na svahu, kde už zasahovali domy*“.

Lit.: *Turcsány*, 2006, s. 236.

† ***Házkürti** zaniknutý rybník medzi obcou *Opatovský Sokolec* a *riekou Váh*. VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Hazcurth* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Doklad *Hazcurth* interpretujeme v podobe **Házkürti* – azda podľa toho, že v stredoveku mali pri rybníku stanovište členovia staromad. kmeňa *Kürt-Gyarmat*, maď. apel. *ház* – dom.

Helena mokrad' a trstinový porast JZ od obce Sap medzi korytom Dunaja napájajúcim VD Gabčíkovo a starým korytom Dunaja; TN. Helena. VMp. 50: [45-33]
VN.: 1992 *Helena* GNDS. Sap
TN.: 1975 *Helena* ZMp. 10
1987 *Helena* ZMp. 10
1992 *Helena* (les) GNDS. Sap
1993 *Helena* ZMp. 10
2005 *Helena* TAS.; PMp. 10
Etym.: Názov *Helena* vznikol podľa TN. *Helena* (< OM. *Helena*); azda na základe vlastníctva lokality.

† **Henčlov rybník** zaniknuté jazero prírodného charakteru v k. ú. Bratislava-Rača, na dnešnej Výchonskej ulici pri podniku Drevona; v 50. rokoch 20. st. slúžilo ako kúpalisko. VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]
1989 miest. *Henčlúv ribník* Rača, Pod., 248
2014 náreč. *Henčlúf ribník* Rača
Etym.: Názov *Henčlov rybník* (náreč. *Henčlúf ribník*) vznikol z poses. tvaru OM. *Henčl* (bývalý majiteľ pily), apel. *rybník*.

Himligárka obmurovaný a zastrešený prameň Piesockého potoka S od lokality Dolný červený kríž vo výške asi 425 m n. m. v k. ú. Rača; nachádza sa na turistickej trase Štefánikova magistrála; súradnice: 48°14'1"N, 17°7'35"E; TN. Himligárka; VN. Himligárka (Názvy vodných tokov...). VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
VN.: 1875 – 1884 *Hivlingarsker Br[unne]*n. VM. III

1945 *Himligárka* ŠMp. 75
1974 *Himligárka st[u]d.[ňa]* BLP. 20
1996 *Himligárka* PMp. Rača
1996 – 2007 *Himligárka* TMp. MK. Ba. 50
2005 *Himligárka* TAS. 50
2006 *Himligárka* PMp. obrys.10. Stp.
2007 *Himligárka* TAS. 50
2011 *Himligárka* TAS. 50
2018 miest. *Himligárka* Rača
TN.: → VN. Pieskový potok (Názvy vodných tokov...)
VN.: Himligárka: → Pieskový potok (Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov *Himligárka* vznikol transonymizáciou TN. *Himligárka* (< azda nem. OM. Himliger). Motivácia je nejasná.

Hlboké jazero → Čiernovodské jazero

Hergottov prameň prameň pravého prítoku → Krkavčieho potoka pri Hergotovej chate SZ od kopca Ostrý vrch vo výške 330 m n. m. na hranici k. ú. Svätý Jur a Limbach; variant: Hergottova studňa; ON. Hergottova chata; OM. Ján Hergott. VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 1896 *Herrgott forrás* KMp. Jur
2014 náreč. *Hergotova studna* SJur
ON.: Hergottova chata (Svätý Jur; chata):
2011 *Hergotova chata* TAS. 50
TN.: 2017 *Hergottova búda* (chotár) KJÚLŠ
OM. 2006 miest. *Ján Hergott* SJur (náhrobník na cintoríne)
Etym.: Názov *Hergottov prameň* vznikol z OM. *Hergott* (vlastník obydlia < nem.

apel. *Hergott* (= sloven. Pán Boh, kručifix); vlastník chaty mohol byť podľa informátorov mäsiar, člen Matice slovenskej Ján Branislav Hergott (1817 Ružindol – 1873 Sv. Jur; porov. aj Turcsány et al., 2009, s. 136), apel. *prameň* (maď. *forrás*).

Názov *Hergottova studňa* vznikol z OM. *Hergott* (→ vyššie), apel. *studňa*.

Lit.: V. Turcsány et al., 2009, s. 136.

Hergottova studňa → Hergottov prameň

Holomecká dolina vodná nádrž na Brestovom jarku Z od mesta Modra; TN. Holomecká dolina; VN. Holomecká dolina (časť A).

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

VN.: 2009 *Holomecká dolina* PPM

TN.: → Holomecká dolina (Názvy vodných tokov...)

VN.: → Holomecká dolina (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Holomecká dolina* → Holomecká dolina (Názvy vodných tokov...).

Holoperecká studienka vyschnutý prameň v lokalite Holopereg, S od Fajgalskej cesty spájajúcej obce Pezinok a Limbach v k. ú. Pezinok; súradnice: 48°17'57N, 17°14'2''E; TN. Holoperegy, UO. Holoperecká cesta.

VMp. 50: [44-22]

2017 miest. *Holoperecká studénka* KJÚLŠ

TN.: 2017 miest. *Holoperegi*, *Holcperegi* (vinice, chotár) KJÚLŠ

2018 miest. *Holoperki*, *Holoperek* Pez.

UO.: 2017 *Holoperecká cesta*, *Holoperecká cesta* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Holoperecká studienka* vznikol z TN. *Holopereg* (< azda TN. *Holperig < nem. adj. *holperig*, sl. *hrbolatý*; súvisiaci aj s verb. *holpern*, sl. *potkynat' sa*, *hrkotat'*, *otriasat' sa*; apel. *Berg*), príp. *Höllenberg* (< adj. *höllen* < nem. *ie hülle*, bav. *helle*; sl. *peklo*; aj vo význame jama (porov. DWB.); ľudová etymológia vychádza z tvaru „Holovrch“, t. j. vrch bez porastu, nevýnosný), demin. apel. *studienka* a motivovala ho poloha.

Horáreň Krasňany → Prameň pri Horárni Krasňany

† ***Horiace jazero** zaniknuté jazierko v k. ú. obce Jurová po ľavej strane cesty z obce do Horného Baru; TN. Horiace jazero.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1952 *Egési tó* ŠMP O. 5

TN.: 1974 *Horiace jazero* (lužný les, mokrad') ZMp. 10

Etym.: Názov *Horiace jazero azda motivovala charakteristika okolia jazera alebo metaforická charakteristika (maď. *égési* – horiaci, zhorenisko, spálenisko, apel. *tó* – jazero), teda „jazero pri spálenisku, zhorenisku“.

† **Horný rybník** rybník v lokalite Bujačky v k. ú. obcí Vištuk a Dubová; nachádzal sa SZ od obce Vištuk a JV od obce Dubová na mieste dnešných lokalít od Vištuckého, Horné lúky a Pri kňazovej lúke na toku dnešného → Poľného kanála (časť A). Rybník bol vybudovaný v rokoch 1540 – 1542 s rozlohou 80, 6

ha ako najväčší z okolitých rybníkov; bol určený na chov rýb.

VMp.: 50: 35-33 [nezakreslený]

VN.: 1984 *Horný rybník Hradný*, 12

2017 *horný rybník Hrdl.*, 2017b., 7

Etym.: Názov *Horný rybník* vznikol z adj. *horný* (nachádzajúci sa v hornej, severnej časti obce), apel. *rybník* (vodná plocha určená na chov rýb) a motivovala ho poloha.

Lit.: Hrdlovičová, 2017a, s. 7.

Hrabová studienka jeden z prameňov → Krkavčieho potoka (Názvy vodných tokov...) v lokalite Tri bresty, J od horárne Tri bresty vo výške 380 m n. m. na hranici k. ú. Svätý Jur a Grinava; variant: *Jastrabia studňa.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

pol. 17. stor. *Spärber brünl* Tur., 29

1896 *Hrabova forrás* KMp. Jur

2017 miest. *Hrabová studienka* KJÚLŠ; SJur

Etym.: Názov *Hrabová studienka* vznikol z adj. *hrabový* (< apel. *hrab*, lat. *Carpinus betulus*), dem. apel. *studienka* a motivoval ho porast v okolí.

Názov *Jastrabia studňa (nem. doklad *Spärber brünl*: s *Sperber* – jastrab, krahulec, lat. *Falco*; r *Brunnen*, bav. r *Bründl* – studňa) motivoval výskyt krahulca.

Hrabovka prameň Berínskeho potoka vo výške asi 310 m n. m. J od horárne Fúgelka v k. ú. Dubová; „pramenila pod skalkami, nad ktorými rástli hraby“ (KJÚLŠ); obyvatelia pokladajú vodu za liečivú.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

2005 miest. *Hrabovka* Dub., Pol., 5

2014 náreč. *Hrabofka* Dub.

2017 miest. *Hrabovka* (*studnička*) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Hrabovka* vznikol z adj. *hrabov-ý* + suf. *-ka*; → VN. *Hrabová studienka*) a motivoval ho porast hrabu, „spod ktorého koreňov vytekala“ (Polčicová, 2005, s. 5).

***Hraničné** → † ***Hraničné Bendovo**

† ***Hraničné Bendovo** v 13. st. rybník, neskôr už len široké močaristé koryto (dnes je na jeho časti umiestnené koryto Chotárneho kanála) a močiar na hranici Bratislavskej a Komárňanskej župy SZ od obce Veľký Meder v lokalite Kamenná hranica; nachádzal sa na J okraji dnešných Bohelovských rybníkov; varianty: *Benedukveysze, *Hraničné; ON. *Bendov*; TN. 1. *Bendovo*, 2. *Malé Bendovo*, 3. *Staré Bendovo*, 4. *Kamenná hranica*.

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 171 B

VN.: 1283 *piscinae Benedukueyze* Šmil., Nr. 171 B

1782 – 84 *Morast Miegjeryj Bendü* VM. I 1889 *Megyes, Megyes bündő* KMp. Ižop ON.: *Bendov* → *Malé Bendovo* (2; kapitola Názvy vodných tokov...)

TN.: 1. 1889 *Bendő* Kmp. VMed.

2. → *Malé Bendovo* (2)

3. 1992 *Staré Bendovo* (pole) GNDS. Vrak.

4. 1889 *Medgyes* KMp. VMed.

1992 *Kamenná hranica* (pole) GNDS. Boh.

VN.: → † *Bendovský jarok (kapitola Názvy vodných tokov...)

Etym.: Doklady *Morast Miegjeryj Ben-*

dü a príbuzné doklady rekonštruujeme v maď. podobe *Megyei Bendő (nem. apel. *r Morast* – sloven. močiar má funkciu geografického termínu) a interpretujeme ako *Hraničné Bendovo (maď. adj. *megyei* – medzný, hraničný; < *megye* – medza, hranica a TN. *Bendovo* (vznikol z maď. apel. *böndő* – hrádza pri rieke (→ *Bendovský jarok) alebo z hypokor. podoby OM. *Benedit*; porov. → aj Malé Bendovo); pôvodne však išlo možno o *Hraničnú hrádzu. Názov motivovala skutočnosť, že močiar tvoril spolu s močiarmi *Doboš a *Hraničný han súčasť hranice medzi Bratislavskou a Komárňanskou župou; porov. názov lokality Kamenná hranica, kde sa močiar nachádzal). Doklad *Megyes* vznikol skrátením pôvodného názvu a interpretujeme ho ako *Hraničné.

Stredoveký doklad rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 304) ako *Beneduk-vejsze: maď. podoba OM. *Benedikt* – maď. *Beneduk* < *Benedok* < sloven. *Benedik* < lat. *Benedictus*; porov. maď. priezvisko *Bende* (Majtán, 1998, s. 60); maď. apel. *vejész* > *vejsz*, *vejsze* > *vész* (= miesto, kde sa lovia ryby vršami; *vrša* – košovitá nádoba na chytanie rýb; HSSJ., 6, s. 449); porov. aj výklad pri názve *Bendovský jarok: < maď. náreč. apel. *böndő* – hrádza (nachádzajúca sa pri rieke) – názov by tak pomenúval vodnú plochu nachádzajúcu sa pri hrádzi, kde sa ryby lovili vršami.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

+ ***Hraničné jazero** zaniknuté jazero pravdepodobne na močaristom území pri Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1253 *stagnum Megeto* CDSL. II, Nr. 420
Etym.: Doklad *Megeto* rekonštruujeme ako *Megye tó* – *Hraničné jazero a názov motivovala poloha jazera na hranici (maď. *megye* – medza, hranica; *tó* – jazero); porov. Chal., s. 67; Ortway, 1882, s. 515.

+ ***Hraničný han** zaniknutý rozľahlý močiar S od mesta Veľký Meder, siahal až po obce Okoč a Opatovský Sokolec, nachádzal sa v lokalitách Horný Čeček a Dolný majetok; spolu s močiarmi *Hraničné Bendovo a *Doboš tvoril prirodzenú hranicu medzi Bratislavskou a Komárňanskou župou; na jeho S strane sa neskôr vytvoril → **Karasovský močiar* (kanál Čeček).

VMp. 50: [45-32]

1782 – 84 *Morast Megyeri Honn* VM. I
Etym.: Názov rekonštruujeme v podobe *Megyeri han a interpretujeme ako *Hraničný han (maď. adj. *megyei* – medzný, hraničný; < *megye* – medza, hranica; maď. apel. *han* – močiar). Názov motivovala poloha močiara na hranici dvoch žúp.

+ ***Hraničný Miller** jedno z deviatich neidentifikovaných jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller.
VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Megyemillér* Pišút 2006

VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov interpretujeme v podobe *Hraničný Miller (< maď. *megye* – hranica, medza; VN. *Millér*); názov motivovala jeho poloha, resp. skutočnosť, že

ležal na medzi, hranici (pravdepodobne na hranici Bratislavskej a Komárňanskej župy; porov. aj heslo **Hraničný han*).

† **Hrobárska studienka** bližšie neidentifikovaný prameň v lokalite Hrobáre v k. ú. Modra; variant: Nitrperská studienka pri Hrobároch; TN. Hrobáre. VMp. 50: 34-44 [neidentifikovaný]

VN.: 1982 miest. *Hrobárska studénka* Mod., Kraic, 12

1982 náreč. *Nitrperská studénka pri Hrobári* Mod., Kraic, 12

2017 miest. *Hrobárská (studnička)* KJÚLŠ

TN.: 1945 miest. *Hrobár* (Modra; les, zastavaná plocha) Mod., Šulla, 13

1982 miest. *Hrobáre* Mod., Kraic, 10 (vinice)

2012 náreč. *Hrobáre* Mod.

Etym.: Názov *Hrobárska studienka* vznikol z TN. *Hrobáre* (< OM. *Hrobár* alebo apel. *hrobár* < apel. *hrob*), demin. apel. *studienka*.

Názov *Nitrperská studienka pri Hrobároch* vznikol z TN. *Nitrperky* (→ **Nitrperská studienka*), demin. apel. *studienka*, prep. *pri*, TN. *Hrobár* (*Hrobáre*).

Hruščovská studnička → Kadlúbok (1)

† ***Hruškový Miller** jedno z deviatich neidentifikovaných jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Körtefásmillér* Pišút 2006

VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov interpretujeme v podobe

*Hruškový Miller (< maď. apel. *körte* – hruška – ovocný strom z rodu *Pyrus*; *fás* – drevo, VN. *Millér*); pravdepodobne ho motivoval hruškový porast v okolí.

Hrušov vodná nádrž na rieke Dunaj v lokalite Starý les pri hraniciach s Maďarskom; ON. †Hrušov.

VMp. 50: 44-23; 24; 42

VN.: 1993 *Zdrž Hrušov* VMp. 50

1994 *Hrušov* GNBa. PBis.

1995 *Zdrž Hrušov* TMp. 50 (Gab.)

1996 *Zdrž Hrušov* PMp. 10

1999 *Zdrž Hrušov* TMp. 50 (Gab.); TMp. 50 (BA)

2003 *Zdrž Hrušov* VMp. 50

2004 *zdrž Hrušov* ZMp. 10

2006 *Zdrž Hrušov* PMp. 10

2008 *Zdrž Hrušov* TASR. 50

2013 *vodná nádrž Hrušov* RP.

ON.: → Čilistovské rameno

Etym.: Názov *Hrušov* motivovala lokalizácia, vznikol transonymizáciou ON. *Hrušov* (→ VN. Čilistovské rameno).

Hubertka → Hubertus

Hubertus prameň Kamenného potoka (1) v lokalite Hubertka, JV od lokalít Kamenný vrch a Kamenná brána, Z od lokality Strapatá v k. ú. Modra; variant: Hubertuska; TN. Hubertka.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1970 – 1973 *Hubertus* TMp. MK. 75

1981 *prameň Hubertus* TMp. MK. 75

2012 náreč. *Hubertka* Mod.

2012 náreč. *Hubertuska* Mod.

TN.: 1976 *Hubertka* PMp. Pez. 10

1999 *Hubertka* PMp. 10

2017 miest. *Hubert* KJÚĽŠ (pole)
Etym.: Názov *Hubertus* vznikol transonymizáciou OM. *Hubertus* (sv. *Hubert*, patrón poľovníkov; socha svätca sa nachádzala v lokalite Hubertka) a motivovalo ho patrocínium.

Názov *Hubertuska* vznikol z OM. *Hubertus* (→ vyššie), sufixu *-ka*. Jazykovo korektná je podoba *Hubertka*.

Hubertuska → *Hubertus*

† ***Hučák** pomerne veľký močiar nachádzajúci sa SZ od obce Čiližská Radvaň v lokalite Spušť; TN. Spušť.

KMp. 50: [45-32; 34]

VN.: 1889 *Zúgó* KMp. ČRad.

TN.: 1955 – 61 *Zúgó* TM. 5

1957 – 71 *Spušť* (*Zúgó*) TM. 10

1992 *Spušť* (pole) GNDS. ČRad.

Etym.: Názov *Zúgó* vznikol z maď. verb. *zúg* (sloven. hučať) – motivoval ho pravdepodobne zvuk pri spuste (vodnom stave) na bezprostredne susediacom kanáli Milinovice-Vrbina; názov by tak vznikol podľa zvuku vody prechádzajúcej cez spust, vodný stav (porov. Zugovský kanál).

† ***Hučiace jazero** zaniknuté jazierko medzi obcami Jurová a Vrakúň pri začiatku Jazerného kanála V od Jurovej.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Ordító* ŠMpO. 5

Etym.: Názov **Hučiace jazero* pravdepodobne motivovala charakteristika vodného objektu, prípadne potoka, ktorý sa doň vlieval (< maď. *ordít* – hučať, revať, kričať, maď. *tó* – jazero).

Huncokárka bližšie neurčený prameň v k. ú. Modra; nachádza alebo nachádzal sa asi v pramennej oblasti Vištuckého potoka na Čermáckej lúke v lokalite Piesok, ktorú huncokári obývali; prameň označuje azda → Studienku na Babe, vzhľadom na množstvo výverov ich však nemožno úplne stotožniť; TN. U huncokárov.

VMp. 50: [34-44]

VN.: 2017 miest. *Huncokárka* (studnička) KJÚĽŠ

TN.: 2017 miest. *U huncokáru* KJÚĽŠ (les)

Etym.: Názov *Huncokárka* vznikol zo zdeformovaného. apel. *huncokár* (< nem. apel. *r Holzhacker*, sl. *drevorubač, stínač*; Horváthová, 2002, s. 29), suf. *-ka*.

Ch

Chatársky prameň → Prameň pri Horárni Krasňany

Chladná obmurovaný a zastrešený prameň potoka **Zálistok* (Názvy vodných tokov...) S od vrchu Piesky (446 m n. m.) v k. ú. Bratislava-Rača vo výške cca 415 m n. m.; súradnice: 48°14'10"N, 17°8'54"E

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

1996 – 2007 *Chladná* TMp. MK. Ba. 50

2005 *Chladná* TAS. 50

2007 *Chladná* TAS. 50

2018 miest. *Chladná* Rača

Etym.: Názov *Chladná* vznikol z adj. *chladný* (< apel. *chlad*) a motivovala ho teplota vody.

***Chotárna studnička** prameň Strapatého jarku (Názvy vodných tokov...) V od Barvienka (391 m n. m.) na hranici k. ú. Modry a Cajly.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
80. roky 19. stor. *Hotter Bründl* NKKMp. Mod.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
80. roky 19. stor. *Hotter Bründl* NKKMp. Mod.

Etym.: Názov **Chotárna studnička* (*Hotter Bründl*) vznikol z adj. *chotárny* (< apel. *chotár*, nem. *r Hotter*), apel. *studňa* (nem. *r Bründl*) a motivovala ho poloha prameňa (studne) na pomedzí dvoch chotárov.

† ***Chotárny Miller** jedno z deviatich neidentifikovaných jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Határmillér* Pišút 2006
VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov rekonštruujeme v podobe *Chotárny Miller (< maď. *határ* – chotár, VN. *Millér*); jazero azda ležalo na hranici obcí.

† **Chrastavá studnička** zaniknutý prameň J od lokality Ochtále, Z od Močiarneho kanála a S od obce Dubová; VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]
2014 náreč. *Chrastavá studnička, studienka* Dub.

Etym.: Názov *Chrastavá studnička* vznikol z adj. *chrastavý* (majúci chrasty < apel. chrasta, „zaschnutá krv na hojacej sa rane, vyrážka, vred“ (HSSJ I, s. 477), demin. apel. *studnička* (< *stud-*

ňa)). Podľa ľudovej etymológie mala voda liečivé účinky a preto sa používala na omývanie „chrastavých rúk“.

† ***Chrast'** neidentifikovaná vodná plocha (asi močiar) v blízkosti obce Klúčovec; tu aj jazero **Chrast'* (*Harozthov*; 1252, CDSl. II, Nr. 400).

VMp. 50: [45-34]
1252 *stagnum Hraztou* CDSl. II, Nr. 400
Etym.: Doklady interpretujeme v podobe **Chrast'* (sloven. *chrast'* > maď. *haraszt*; maď. apel. *tó* – jazero). Názov motivoval trnistý porast v okolí vodnej plochy.

***Chrenové** (1) čiastočne zaniknutý močiar SZ od obce Veľký Meder; časť z neho sa zachovala podnes ako 2 km dlhá spojnica medzi Čiližským potokom a kanálom Jurová-Veľký Meder; TN. Chrenové.

VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý; nepomenovaný)
VN.: 1889 *Tormás lapos* KMp. VMed.
TN.: 1889 *Tormás rét* KMp. VMed.
1955 – 61 *Tormásszeg, Tormás hátaljai düllő* TM. 5

1957 – 71 *Chrenové (Tormás hátaljai düllő)* TM. 10
1984 *Chrenové* ZMp. 10
1993 *Chrenové* ZMp. 10
1995 *Chrenové* ZMp. 25

Etym.: Maď. názov *Tormás lapos* interpretujeme ako *Chrenové (< maď. adj. < *tormás* – chrenový; maď. apel. *torm* – chren, bot. chren dedinský, lat. *Armoracia rusticana*); maď. apel. *lapos* (bahnisko, močiar) je v doklade pravdepodobne len vo funkcii geograf. ter-

mínu; názov motivoval chrenový porast v lokalite.

† ***Chrenové** (2) zaniknutý močiar v blízkosti lokality Čobánsky chrbát S od obce Klúčovec.

1252 *stagnum Tormas, Thormas* CDSL. II, Nr. 400

Etym.: *Chrenové (1; → vyššie), lat. apel. *stagnum* – močiar).

† ***Churlo tó** zaniknutá vodná plocha pravdepodobne na močaristom území pri Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1253 *stagnum Curloustho* CDSL. II, Nr. 420

Etym.: Doklad *Curloustho* J. Jerney (Ortvay, 1882, s. 243) rekonštruoval ako *Sarlós tó* – *Kosákové jazero (podľa tvaru; < maď. *sarló* – kosák a *tó* – jazero). Názov by sme však mohli rekonštruovať skôr ako *Csurló tó < z chazarského (kabarského) rodového mena *Churla*; porov. P. Püspöki Nagy, 1991, s. 45; výklady názvu Žitný ostrov v úvodných kapitolách).

I

† ***Ihántovský močiar** zaniknuté jazero pri časti Nový dvor v lokalite Ihánta v k. ú. obce Blatná na Ostrove; TN. Ihánta.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1894 *Ihántai lapos* KMp. BlaO.

TN.: 1894 *Ihánta* (pole) KMp. BlaO.

2006 *Ihánta* TAS.

Etym.: Názov **Ihántovský močiar* mo-

tivovala lokalizácia močiara a vznikol z TN. *Ihánta* (azda < (i)*hántó* – močiar, močarisko; maď. *lapos* – bahnisiko, močiar (porov. apel. *han* a *láp/lápa* Šmil., s. 470); prípadne deformácia názvu z maď. *iható* – pitný; v oboch prípadoch by bol smer motivácie VN. > TN.).

† ***Ikör** dnes neidentifikované jazero v blízkosti obce Čalovec.

VMp. 50: [45-34]; Šmil., Nr. 177

1268 *per aquam Ikur* Šmil., Nr. 177

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 305) v podobe *Ikör* < maď. apel. *ikër*, ktoré sa používalo na označenie dvojitého jazera, resp. dvoch jazier spojených pruhom vody (Šmil., s. 459). Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305, 459.

Itatóhely → *Studňa

Ivanka jazero J od obce Ivanka pri Dunaji medzi Šúrsnym kanálom a Bielou vodou (1) smerom k obci Zálesie; plocha: 7, 6 ha; jazero slúži ako prírodné kúpalisko a lovný revír; varianty: Ivanské jazero, Štrkovka (3), Šutrovka, Šutrovňa; ON. Ivanka pri Dunaji.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1996 – 2007 *Ivanka* TMp. MK. Ba. 50

1988 *jazero Ivanka* ZMp. 10

2000 *jazero Ivanka* ZMp. 10

2005 *Ivanka* TAS. 50

2006 *jazero Ivanka* PMp. obrys.10. Stp.

2007 *jazero Ivanka* ZMp. 10

2007 *Ivanka* TAS. 50

2011 *jazero Ivanka* TAS. 50

2018 miest. *Štrkovka, Šutrovka, Šutrovňa, Ivanské jazero* IpD.

ON.: Ivanka pri Dunaji:
1209, 1229 *Ioan* CDSL. I, Nr. 153, 382
1252 *Ivanka* CDSL. II, Nr. 387
1324 *Terra Iwan* web 6
1332 *Villa Iuany* web 5
1390 *Hahayth* Marek, 75
1412 *possessione Iwan* Marek, 75
15. stor. *Iwand, Aichen* web 6
16. stor. *Aicha* web 6
1773 *Iványi, Ivanyi, Iwanka* Majt., 114
1786 *Iwanka, Iwany* Majt., 114
1808, 1873 – 1882, 1902 – 1907 *Ivánka*
Majt., 144
1863 *Iványi, Ivánka* Majt., 114
1888 – 1900 *Iványi* Majt., 114
1913 *Pozsonyivánka* Majt., 114
1920 *Bratislavská Ivánka* Majt., 114
1927 – 1948 *Ivánka pri Dunaji* Majt.,
114
1948 – *Ivanka pri Dunaji* Majt., 114
Etym.: Názov *Ivanka* vznikol podľa ON.
Ivanka pri Dunaji (< OM. *Ivan*; pôvod-
ný majiteľ, zakladateľ osady) a motivo-
vala ho poloha.
Názvy *Štrkovka, Šutrovka a Šutrovňa* →
Štrkovka 1).

Ivanské jazero → *Ivanka*

J

Jánov prameň prameň na JZ svahu
vrchu Chlmec pri turistickej križovatke
Pod Chlmcom v k. ú. Bratislava-Vino-
hrady vo výške cca 290 m n. m.; súrad-
nice: 48°11'32"N, 17°6'26"E
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
19. stor. miest. *János forrás* Ba.-Vin.
2018 *Jánov prameň* OSMp.

Etym.: Názov *Jánov prameň* vznikol
z poses. tvaru OM. *Ján* (azda človek,
ktorý prameň upravil a vystaval), apel.
prameň, motivácia je nejasná.

† ***Járommiller** jedno z deviatich ne-
identifikovaných jazier, ktoré vznikli na
mieste bývalého toku Miller (Millér)
v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller.
VMp. 50: [45-32]
VN.: 1789 *Járommiller* Pišút, 2006
VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)
Etym.: Názov nie je jasný (azda < maď.
járom – jarmo, VN. *Millér*).

*Jastrabia studňa (Spärber brünl) →
*Hrabová studienka

† ***Jazero** (1) zaniknuté jazero J od obce
Zemianska Olča, s ktorým sa zo S spájal
† Mlynský jarok a z J Poľný kanál.
VMp. 50: [45-34]
VN.: 1889 *Vizállás* KMp. ZOľča
Etym.: Názov *Vizállás* vznikol propria-
lizáciou maď. apel. *vízállás* (= stojatá
voda) a interpretujeme ho ako ***Jazero**.

† ***Jazero** (2) zaniknuté jazero v k. ú.
Amadeho Kračian (časť obce Kostolné
Kračany) pri kanáli Vojka-Kračany v lo-
kalite Dobytčie.
VMp. 50: [45-31]
VN.: 1893 *Tó* KMp. Amad.
Etym.: Názov ***Jazero** vznikol propriali-
záciou apel. *jazero* (maď. *tó*).

† **Jazero** (3) zaniknutá vodná plocha
na JZ okraji mestskej časti Bratislava-
Vajnory na mieste dnešného Letiska
Vajnory.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]
VN.: 1810 – 1869 *Jazero* VM. II
1875 – 1884 *Jezero* VM. III
Etym.: Názov *Jazero* vznikol propriáli-
záciou apel. *jazero*.

***Jazero** (4) → Rovinka-Za hrádzou

Jazierko → [vodná nádrž] Vajspeter

Jurské jazero trvalo zamokrené rašeli-
nisko, močiar; od r. 1988 prír. rezervácia
Z od obce Svätý Jur blízko kopca Malý
Javorník vo výške 550 m n. m. (niekto-
ré zdroje uvádzajú výšku 589 m n. m.);
rozloha 27,5 ha (porov. Hegedúsová –
Škodová, 2004, s. 1); variant: *Červené
jazero; ON. Svätý Jur; TN. Jazero.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1769 *Rother See* Krieg.

1896 *Rother See* Kmp. SJur

2004 *Jurské jazero* Heg., 1

2014 náreč. *Jurské jazero* Rača

TN.: 1983 *Jazero* (les) GNOBAv. SJur.

2011 *Jurské jazero* TAS. 50

Etym.: Názov *Jurské jazero* vznikol
z ON. [Svätý] Jur → Šúr (3), apel. *jazero*
a motivovala ho skutočnosť, že sa na-
chádza pri obci [Sv.] Jur.

Názov *Červené jazero vznikol z adj. *čer-
vený* (nem. *rot*); sfarbenie mohlo spô-
sobiť železité zloženie pôdy, typické pre
túto oblasť), apel. *jazero* (nem. *r See*).

Jurský rybník → Šúrsky rybník

Jurský Šúr → Šúr (3)

K

Kadlúbok (1) prameň Prochádzkovho
potoka na V okraji mesta Modra, cha-
rakteristický nekvalitnou vodou, v mi-
nulosti slúžil ako napájadlo; prameň sa
nachádza pri mieste postrelenia L. Štú-
ra v r. 1855; varianty: Pod Šnavdami,
Hrúščovská studnička, Kadlúbok v lú-
kach; TN. 1. Šnavdy, 2. Pri Kadlúbku,
3. Hrúščov.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Kadlbek studénka*
Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Pot Šnavdami* Mod.

2012 náreč. *Kadlbek* Mod.

2012 náreč. *Hrúščovská studnička* Mod.

2017 miest. *Kadlbek v lúkach* KJÚLŠ

TN.: 1. 1608 *Schnauden* (Modra; pole,
kedysi vinice) Voda, 579

1854 *Schnauden* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Schmauden* VM. III

1961 *Schnauden, Šnaudy, Štúrovo* Le-
hot., s. 176

1974 *Šnavdy* ZMp. 10

1983 *Šnavdy* GNOBAv. Mod.

1990 *Šnavdy* THMp.

2006 miest. *Šnauda, Šnaudy* Voda, 579

2017 miest. *Šnabdi, Šnaudi, Šnavdy, Šná-
vdy* KJÚLŠ

2. 1982 miest. *pri Kadlbku* (Modra;
lúka) Mod., Kraic, 12

1993 miest. *Pri kadlbku* Mod., Palk., 14

2017 miest. *Pri kadlbku, Pri Kadlbku*
KJÚLŠ (pole)

3. → VN. Hruškový potok (časť A)

Etym.: Názov *Kadlúbok* (náreč. *Kadlbek*
studénka) vznikol z deminut. podoby
apel. *kadlub*, „bútlavý alebo vydlabaný
peň osadený do prameňa... válov, žlab

na napájanie dobytku“ (porov. SSN I, s. 733) a motivoval ho charakter prameňa. Názov *Kadlúbok v lúkach* (náreč. Kadľbek) bližšie lokalizuje prameň (→Kadlúbok v horách). Názov vznikol z apel. *kadlub* (→ vyššie), prep. v, pl. apel. *lúky*.

Názov *Pod Šnaudami* vznikol z prep. *pod*, TN. *Šnavdy* (< nem. verb. *schnauden* – sloven. dychčať pri práci, namáhavej chôdzi, metaf. podľa šumenia vetra alebo vody v prameni; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 579). *Šnavdy* boli založené na ťažkej hlinitej pôde na zač. 17. stor. ako veľmi výnosné vinohrady).. Názov *Hrúščovská studnička* (*Hrúščovská studnička*) vznikol z TN. *Hrúščov* (→ VN. Hruškový potok;Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka*. Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 579.

Kadlúbok (2) prameň na Podbrezovej ulici v mestskej časti Bratislava-Rača; vyteká z vinohradov, v súčasnosti je znečistený. VMp. 50: 44 -23, 24, 42 (nezakreslený) 2014 náreč. *Kadúbek* Rača Etym.: → vyššie.

Kadlúbok v horách bližšie neurčený prameň v k. ú. Modra VMp. 50: [34-44] VN.: 2017 miest. *Kadľbek v horách* KJÚLŠ Etym.: Názov **Kadlúbok v horách* vznikol z demin. apel. *kadlub* (→ vyššie), prep. v, pl. apel. *hora*, pl. *hory* a motivovala ho lokalizácia objektu.

Kadlúbok v lúkach → Kadlúbok (1)

Kalná → Kalné jazero

Kalné → Kalné jazero

Kalné jazero umelo vybudované jazero; vzniklo v 60. rokoch 20. stor. na odvodnenie lokality pri výstavbe železničného depa žel. stanice Bratislava-východ (nachádza sa J od nej); vodná plocha je 6,5 ha; varianty: Kalná, Kalné.

VMp. 50: 44-22

1991 *Kalné jazero* VMp. 50

2004 *Kalné jazero* ZMp. 10

2004 *Kalné jazero* PTA. 25

2010 *Štrkovisko Kalná* web 7

2010 *Kalná, jazero Kalná* web 7

2014 náreč. *Kalná, Kalné jazero, Kalné Rača*

Etym.: Názov *Kalné jazero* vznikol z adj. *kalný* (< apel. *kal*; → Nový Kalník;Názvy vodných tokov...), apel. *jazero* a motivovala ho čistota, resp. znečistenie vody. Univerbizáciou vznikli názvy *Kalná, Kalné*. Apelatívna časť *štrkovisko* ukazuje na spôsob vzniku jazera.

† ***Kalov** → † ***Kalov** (1; kapitola Názvy vodných tokov)

*Kamenná studňa dnes neidentifikovaná studňa SZ od obce Opatovský Sokolec a V od Jánošíkova v lokalite Marcelová.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

2. pol. 13. st. *Kueskuth* Šmil. Nr. 171 A 1837 – 40 *Köves kút* VM. II

Etym.: Názov *Köves kút* vznikol z maď. adj. *köves* (< *kő* – kameň), apel. *kút* (= studňa). Takto ho rekonštruoval aj

V. Šmilauer (1932, s. 304, 467) a môžeme ho preložiť ako **Kamenná studňa*. Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304, 467.

† ***Kamenné jazero** zaniknutý pomerne rozľahlý močiar na J okraji obce Gabčíkovo v lokalite Kamenné; variant: **Mostové*; ON. Kamenné, TN. 1. Kamenné, 2. **Dolné Kamenné*; 3. **Kamenný most*.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1837 – 40 *Föld híd* VM. II

1884 *Kövesi tó, Föld híd* VM. III

1893 *Kövesi tó* KMp. Gab.

ON.: Kamenné (samota; Gabčíkovo):

1920 – 34 *Köves* VM. III re

1952 *Köves* Mp. 25

1981 *Kamenné* GN. 11

1992 *Kamenné* GNDS. Gab.

1994 *Kamenné* ZMp. 25

1999 *Kamenné* PAS.

2005 *Kamenné jazero* PMp. 10

2006 *Kamenné* VMp. 50

TN.: 1. 1893 *Köves* (pole) KMp. Gab.

1987 *Kamenné* ZMp. 10

2005 *Kamenné* PMp. 10

2. 1893 *Alsó Köves* (lúka) KMp. Gab.

3. 1893 *Kőhid megi* (pole) KMp. Gab.

Etym.: Názov **Kamenné jazero* (maď. *Kövesi tó*) vznikol z ON. alebo TN. *Kamenné* (maď. *Köves* < adj. *köves* – sloven. kamenný < *kő* – kameň; apel. *tó* – sloven. jazero) a pomenúva jazero nachádzajúce sa pri osade alebo v lokalite Kamenné; ON. – TN. > VN. Názov *Föld híd* vznikol podľa TN. *Föld híd* z maď. apel. *föld* (= sloven. zem, pozemok), apel. *híd* (= most) a motivovala ho azda skutočnosť, že ponad časť močaristého jazera viedol most (→ Mostový kanál).

† ***Kamenný Miller** jedno z deviatich neidentifikovaných jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Kőmillér* Pišút 2006

VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov interpretujeme v podobe **Kamenný Miller* (< maď. apel. *kő* – kameň, VN. *Millér*); názov vari motivoval kamenný, štrkový charakter dna alebo brehov jazera.

Kamzík obmurovaný prameň na SZ od bobovej dráhy v lokalite Kamzík (Bratislava) a Z časti lokality Krivé jarky vo výške cca 360 m n. m., SZ od prameňa Pod lúkou a Z od prameňa Krčmár; napája → Drieňovku; súradnice: 48.1848700N, 17.1010700E

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1997 *Kamzík – pod vlekom* Žen.

2014 *Kamzík 1* web 30

2018 *Kamzík* OSMp.

TN.: Kamzík (vrch; 440 m n. m.)

1800 *Gemßenberg* Korab.

1810 – 1869 *Gämßenbergen* VM. II

1894 – 95 *Gemsenberg* KMp. Pez.

1935 *Kamzičí vrch* KMp.odt.

1954, 1973 *Kamzík*ov vrch ŠMOS

1988 *Kamzičí vrch* ŠMOS

1968 *Kamzík*ov vrch VTMP.10

1968 *Kamzík* VTMP.10

1953, 1957 *Kamzík* VTMP.50

1971 – 2008 *Kamzík* ZMp. 50

1974 – 2006 *Kamzík* ZMp. 10

1996 – 2016 *Kamzík* Por. Mp. Pez.

CHO.: 1974 – 2006 *Kamzík* (vysielač) ZMp. 10

Etym.: Názov *Kamzík* vznikol z TN.

Kamzík (nem. TN. *Gemsenberg* < apel. *e Gemse, Gämse* –kamzík, divá koza; Vrch divých kôz – vrch, na ktorom sa zdržovali zatúlané kozy osadníkov; iný výklad vychádza z nem. TN. *Gansberg* (< nem. apel. *Gahns* – rumovisko, kamenné nánosy vznikajúce navázaním kamenia, krovia z novovznikajúcich vinohradov; web 31).

Názov *Kamzík – pod vlekom* vznikol z TN. *Kamzík*, prep. *pod*, apel. *vlek* (lyžiarsky vlek) a je umelo utvorený na odlišenie od ďalších dvoch rovnomenných prameňov (*Kamzík – pod Somárskou lúkou*, *Kamzík – Krčmár*). Názov *Kamzík I* je technický názov..

Kamzík Lúka → *Kamzík – pod Somárskou lúkou*

Kamzík – pod Lúkou → *Kamzík – pod Somárskou lúkou*

Kamzík – pod Somárskou lúkou prameň na S od bobovej dráhy na okraji cvičnej lúky v lokalite *Kamzík* (Bratislava) a Z časti lokality *Krivé jarky* vo výške 351 m n. m., S od prameňa *Drieňovka* a J od prameňa *Krčmár*; napája vodný tok → *Drieňovka*; súradnice: N 48°10'58.94" E 17°06'12.82"; varianty: *Kamzík Lúka*, *Kamzík – pod lúkou*, *Pod lúkou*. TN. *Somárska lúka*. VMp. 50: 44 -22 (nezakreslený)

VN.: 1997 *Kamzík – pod Somárskou lúkou* Žen.

2014 *Kamzík Luka* web 30

2018 miest. *Kamzík – pod Lúkou* Ba

2018 *Pod lúkou* OSMp.

TN.: 2018 miest. *Somárska lúka, lúka* Ba

Etym.: Názov *Kamzík – pod Somárskou lúkou* vznikol z TN. *Kamzík* (→ VN. *Kamzík*), prep. *pod*, TN. *Somárska lúka* (cvičná lúka určená na výučbu lyžovania) a motivovala ho poloha. Názvy *Kamzík Lúka*, *Kamzík – pod Lúkou*, *Pod lúkou* majú rovnakú motiváciu.

Kamzík – v lese (Krčmár) → *Krčmár*

† **Kanaer** zaniknutý bližšie nešpecifikovaný vodný objekt (pôv. azda rameno) v blízkosti *Močiara* (3) medzi obcami *Kračany* a *Veľké alebo Malé Blahovo* (porov. *Ortavy*, 1882, s. 413).

VMp. 50: [45-13; 31]

VN.: 1256 *Kanaer* CDSL. II, Nr. 553

Etym.: Názov *Kanaer* nie je jasný, mohol ho motivovať výskyt kaní pri *močiar* (< apel. *kaňa* – myšiak, KSSJ, s. 239, maď. *kánya*, maď. *ér* – rameno; MSS, s. 219; porov. *Šmilauer*, 1932, s. 484).

† ***Karábsky močiar** zaniknutý močiar v lokalite *Karáb* (v 19. storočí už len močaristé lúky) JV od obce *Bohelov*; sčasti sa rozprestieral aj na mieste dnešných *Bohelovských rybníkov*; ON. *Karáb*, TN. 1. *Od Karába, 2. *Za Karábom.

VMp. 50: [45-32] (prevažne zaniknutý)

VN.: 1782 – 84 *Morast Carabey* VM. I

ON.: 1782 – 84 *Carabe m. h.* VM. I

1837 – 40 *Pusztá Karab* VM. II

1869 *Pusztá Karáb* PM.

1884 *Pusztá Karáp* VM. III

1893 *Karáp major* KMp. Boh.

1920 – 34 *ps. Karáb* VM. III re

1952 *ps. Karáb* Mp. 25

1955 – 61 *Karap major* TM. 5

1952 – 57 *Karáb* TM. 25
1957 – 71 *Karáp* TM. 10
1971 *Karáb* ZMp. 50
1982 *Karáb* VMp. 50
1984 *Karáb* ZMp. 10
1992 *Karáb* (zaniknutá samota) GNDS.
Boh.

2005 *Karáp majer* PMp. 10

2006 *Karáb* VMp. 50

TN.: 1. 1893 *Karábi útra* (lúka) KMp.
DŠtál

2. 1893 *Külső Karáp* (lúka) KMp. Boh.

1992 *Karáb* (pole) GNDS. Boh.

1993 *Karáb* ZMp. 10

1995 *Karáb* ZMp. 25

Etym.: Doklad interpretujeme v podobe **Karabský močiar* (nem. *r Morast* – sloven. močiar, *Karabey* – maď. *-i* = sloven. suf. *-ský*; < ON. *Karáb* < azda OM. *Karab(a)* < čes. adj. *krabatý*, *karabatý* – sloven. poprehýbaný, krivý; Moldanová, 2010, s. 81; HSSJ., 2, s. 124; podobne aj Šulhač, 1998, s. 145 – 146; Valentová, 2014, s. 202 – 207). Názov vznikol z názvu zaniknutej samoty *Karáb*, pri ktorej sa nachádzal. Nedá sa vylúčiť ani súvislosť s maď. apel. *kar* – rameno, pretože močiar bol spojený s inými ramenami s okolitými močiarimi; porov. situáciu na VM.).

*Karasovský močiar (Morast Karaszos) → Čeček (Názvy vodných tokov...)

† ***Kéč** zaniknuté jazero asi na močaristom území pri Kostolných Kračanoch (porov. VM. I, VM. II; Ortway, 1882, s. 418, 419); TN. **Kéč*.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1253 *aqua Kech* CDSL. II, Nr. 420

TN.: 1248 *pratum Kech* (lúka) CDSL. II, Nr. 309

Etym.: Názov **Kéč* nie je jasný, ale pravdepodobne ho motivovala lokalizácia jazera a vznikol podľa TN. **Kéč*. Doklad J. Jerney (Ortway, 1882, s. 418, 419) rekonštruoval ako **Kecs* (porov. SJ. II, 226; porov. → Kéčsky kanál).

Kejda → [v. n.] Pezinok

*Ketešská studňa dnes neidentifikovaná studňa JV od obce Topolníky V od samoty Lapogoš; TN. **Jazerné*; VN. Kettös ér.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

VN.: 1884 *Kettös-éri kút* VM. III

TN.: 1955 – 61 *Tökéstó* TM. 5

VN.: → Kettös ér (kanál → Asód-Čergov)

Etym.: → Kettös ér (→ Asód-Čergov), maď. apel. *kút* (studňa); interpretujeme ho ako **Ketešská studňa*.

† ***Kizentó** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Váh. VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Kyzentoa* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa. Prvá časť názvu nie je jasná, druhú časť tvorí maď. apel. *tó* (= jazero; porov. Ortway, 1882, s. 457).

Klčovanka prameň vo výške 360 m n. m. v lokalite Klčovance, napája ľavostranný prítok → Jozefkovho údolia v k. ú. Svätý Jur. TN. Klčovance.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2012 *Klčovanka 2* Vrab.

TN.: 1973 – 2003 *Klčovance* (les) ZMp. 10 1987 *Klčovance* ZMp. 25

2006 *Medzi klčovanice* Por. Mp. SJur
2018 miest. *Klčovanice* (les) SJur
Etym.: Názov *Klčovanka* 2 je umelo
utvorený z TN. *Klčovanice* (< verb. *klčo-
vať* – odstraňovať korene); num. 2 (VN.
Klčovanka 1 nám nie je známy) a moti-
vovala ju poloha.

Klokočov neidentifikovaný prameň
v k. ú. Modra, asi na svahu Veľkej Ho-
mole.

VMp. 50: 34-44 [neidentifikovaný]
1945 miest. prameň *Klokočov* Šulla, 14
Etym.: Názov *Klokočov* vznikol z verb.
klokotať (klokotanie, zvuk vyvierajúcej
vody), príp. z apel. *klokočov* (druh kro-
vitého porastu rastúceho na skalách
i v lesoch; *Staphylea*, ktorého zrelé to-
bolky vydávajú štrkotavý zvuk; Krajčo-
vič, 2010, s. 229; Králik, 2015, s. 270).
TN. i VN. *Klokočov* je aj v k. ú. Rača,
môžeme teda uvažovať aj o nesprávnej
lokalizácii prameňa.

Kňazove diery pramenisko pozostáva-
júce zo siedmich prameňov, zdroj pitnej
vody napájajúci zbernú studňu Stupy;
lavobrežný prameň → Blatiny pri cestnej
komunikácii Pernek – Cajla v lokalite
Hrubá dolina J od prameňa Vápenka;
TN.: 1. *Kňazove diery*; 2. *Kňazove kúty*.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2000 *Kňazove diery* – *pravý, lavý
a horný Biz.*, 160

2010 *Stupy* – *Kňazove diery Pravobrežný,
Stupy* – *Kňazove diery Lavobrežný horný,
Stupy* – *Kňazove diery Lavobrežný dolný*
web 34, 6

2011 *Kňazove diery* ÚPPez.

2018 miest. *Knezové dzíre* Pez.

TN.: 1. *Neu(n?) Pfaffen Löcher* VM.
I (močaristá lokalita)

2011 *Pfaffen Löcher* DubŽud., 121

1982 *Kňazove diery* DubŽud., 121

2. 1984 *Knezové kúty* DubŽud., 204

Etym.: Názov *Kňazove diery* vznikol
transonymizáciou TN. *Kňazove diery*
(< *kňaz*, pl. apel. *diery* – výver má pukli-
nový charakter; pôv. *nem. Pfaffen Löcher*
< *r. Pfaffe*, *sl. farár*; < *Löcher*, *sl. diery*)
a motivovala ho lokalizácia. Prívlastky
pravý (*pravobrežný*), *lavý* (*lavobrežný
dolný*) a *horný* (*lavobrežný horný*) majú
technický charakter a spresňujú locali-
záciu prameňa pri Blatine.

† ***Koniarovo jazero** asi zaniknutý
rybník pravdepodobne medzi osadami
Balvany (časť obce Kameničná) a kory-
tom Váhu, resp. osadou Kava (časť obce
Lándor).

VMp. 50: [45-32; 23]; Šmil., Nr. 178

1268 *Luazto* Šmil., Nr. 178

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 305)
pripúšťa čítanie dokladu ako *Loaztu*,
Louaztw a rekonštruuje ho v podobe
*Lovásztó. Vznikol z maď. apel. *lovász*
(koniar) < *ló* (= kôň), *tó* (= jazero)
s motiváciou „jazero, v ktorom sa kúpu
kone“.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

† ***Konský močiar** krátke zaniknuté
močaristé koryto (močiar) SV od obce
Zemianska Olča a Z od osady Králka
pri Čalovskom Dudváhu (v minulosti
sa pravdepodobne spájalo s Malou Čás-
tou); TN.: 1. *Konský hon*, 2. **Konský
močiar*.

KMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Lófagó* KMp. ZOľča
TN.: 1. 1889 *Lófagó sziget* (lúka) KMp. ZOľča
1955 – 61 *Konský hon* (*Lófagósziget*) TM. 5
1957 – 71 *Konský hon* TM. 10
1991 *Konský hon* (pole) GNKo. ZOľča
2. 1955 – 61 *Konský hon* (*Lófagólapos*) (pole) TM. 5
Etym.: Názov *Lófagó* nie je úplne jasný (pôv. názov bol asi *Lófagó lapos*; porov. TN. *Konský močiar); vznikol z maď. apel. *ló* (= sloven. kôň), apel. *lapos* (močiar) > TN. *Lófagó sziget* (dnes *Konský hon*), *Lófagólapos* (*Konský močiar); motivácia nie je jasná.

Kopanice 1 prameň v lokalite Kopanice vo výške 236 m n. m. v k. ú. Rača; súradnice: N 48°13'28.03" E 17°09'19.84"; v lokalite sa nachádza aj vodojem; TN. Kopanice; VN. Kopanice 2.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Kopanice 1* OSMp., web 30
TN.: 1989 *Kopanice* Pod., 62
VN.: → nižšie.
Etym.: Názov *Kopanice 1* je technickým názvom a vznikol z TN. *Kopanice* (< *kopanica* – horská roľa obrozená kopaním, kľčovaním) a numerického znaku 1.

Kopanice 2 prameň v lokalite Kopanice vo výške 299 m n. m. v k. ú. Rača; súradnice: N 48°13'26.59" E 17°09'02.87"; TN. Kopanice; VN. Kopanice 1.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Kopanice 2* OSMp., web 30
TN.: → vyššie
VN.: → vyššie
Etym.: → vyššie; numerický znak 2.

Kopola jazero (obyvatelia ho nesprávne klasifikujú ako morské oko) J od obce Trstice a J od rybníka *Modrá voda.
VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)
2014 náreč. *Kopola* Trs.
Etym.: Názov *Kopola* je nejasný.

Koreň (1) prameň potoka Žliabok v lokalite Koreň Z od Malej Homole v k. ú. Modra; zdroj pitnej vody; TN. 1. Koreň, 2. Na Koreni; VN. Koreň (2).
VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)
VN.: 2010 *Koreň I*. MVRV, 202
TN.: 1854 *Haus Wurzel*, *Haus Wurzelberg* (vrch) NKKMp. (obydlie)
1854 *Der Wurzen* KKMp. Mod.
1875 – 1884 *Hauswurz* B.[erg] VM. III
1955 *Koreň* ŠMO. 5
1999 *Koreň* PMp. 10
2017 miest. *Koren* KJÚLŠ
2. 2017 miest. *Na koreni* KJÚLŠ (les)
VN.: → Koreň (2)
Etym.: Technický názov prameňa *Koreň I*. vznikol podľa TN. *Koreň* (< apel. *koreň* –nem. r *Wurzel*); pomenúva azda rúbanisko, porov. TN. 1854 *Rubaniska* KKMp.), numerický znak I. slúži na odlíšenie od prameňa → Koreň II.

Koreň (2) prameň Žliabku v lokalite Koreň Z od kopca Malá Homola v k. ú. Modra; zdroj pitnej vody; TN. Koreň; VN. Koreň (1).
VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)
VN.: 2010 *Koreň II*. MVRV, 202
TN.: → Koreň (1)
VN.: → Koreň (1)
Etym.: → vyššie, numerický znak II.

† ***Kormuntó** dnes neidentifikovaný

rybník pravdepodobne medzi osadami Balvany (časť obce Kameničná) a Kava (časť obce Lándor).

VMp. 50: [45-32; 23]; Šmil. Nr. 178
1268 *ad piscinam Kormuntu Šmil.*, Nr. 178

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 305) pokladal presnú podobu názvu a jeho etymológiu za nejasné. V doklade možno identifikovať maď. apel. *tó* (= jazero), ktoré sa v stredovekých dokladoch zapisovalo rôznym spôsobom (*thu, thew, tu* a pod.).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

† ***Korpod** zaniknutý močiar v smere S – J na S okraji osady Mlynisko JV od obce Vrakúň (na jeho V okraji bol neskôr vybudovaný Vrakúnsky kanál), spojený bol zo SZ s močaristým korytom Ritet; jeho pôv. časť tvorí úsek Vrakúnskeho kanála, v lokalite Široké je rozpoznateľné aj jeho bočné močaristé koryto; variant: *Blatistý močiar; TN. Korpod.

VMp. 50: 45-31 (čiastočne zaniknutý)

1782 – 84 *Morast Korpod VM. I*

1884 *Lápsár VM. III*

TN.: 1. 1893 *Korpod KMp. Vrak.*

1992 *Korpod (pole) GNDS. Vrak.*

Etym.: Názov *Korpod* nie je jasný, azda súvisí s maď. apel. *korp* – otruby. Názov *Lápsár* interpretujeme ako *Blatistý močiar (maď. *láp* – močiar, *sár* – blato).

Kotlíky sústava troch menších vodných nádrží vo vinohradoch Z od obce Grinava v lokalite Stará hora; TN. Kotlíky.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1984 *Kotlíky VMp. 50*

1991 *Kotlíky VMp. 50*

1991 *Kotlíky ZMp. 50*

1996 – 2007 *Kotlíky TMp. MK. Ba. 50*

1999 *Kotlíky ZMp. 10*

2003 *Kotlíky VMp. 50*

2004 *Kotlíky ZMp. 10*

2004 *Kotlíky PTA. 25*

2005 *Kotlíky TAS. 50*

2007 *Kotlíky TAS. 50*

2008 *Kotlíky ZMp. 50*

2010 *Kotlíky ZBGIS*

2011 *Kotlíky TAS. 50*

TN.: (1962 – 1990 *Kotlíky Pezinok – Grinava; pole*) ŠMO. 5

1968 – 1978 *Kotlíky MEN*

1987 *Kotly ZMp. 25*

1974 *Kotlíky ZMp. 10*

1983 *Kotlíky GNOBAv. Pez.*

1985 – 2004 *Kotlíky ZMp. 10*

1999 *Kotlíky PMp. Pez.*

2009 *Kotlíky PMp. Pez.*

2010 *Kotlíky, Kotly ZBGIS*

2011 *Kotlíky TAS. 50*

Etym.: Názov *Kotlíky* vznikol podľa TN. *Kotlíky* (< demin. apel. *kotlík* < apel. *kotol* < psl. *kotъlb; Machek, 2010, s. 283) a motivoval ho tvar terénu s priehlbina-mi.

† **Kováčova studnička** zaniknutý prameň v obci Dubová na mieste, kde v súčasnosti stojí socha sv. Floriána; studňa „na škrepec a vedrá“ (Polčicová, 2005, s. 5); OM. Kováč.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 2014 náreč. *Kováčova studnička Dub.*

OM.: 2014 náreč. *Kováči Dub.*

Etym.: Názov *Kováčova studnička* vznikol z OM. *Kováč* (úradné meno vlast-

níka pozemku je König, *Kováč* je živé, neúradné meno utvorené podľa zamestnania < apel. *kováč*; porov. Polčicová, 2005, s. 5), demin. apel. *studnička*.

Lit.: T. Polčicová, 2005, s. 5

***Kováčovo jazero** jazierko v obci Sap.

VMp. 50: 45-33 (nepomenovaný)

1889 *Kovács tó* KMp. Sap

Etym.: Názov vznikol z OM. *Kováč* alebo apel. *kováč* (maď. *Kovács, kovács*), apel. *jazero* (maď. *tó*), pomenúva jazero patriace Kováčovi/kováčovi, prípadne jazero v blízkosti obydľia Kováča / kováča.

† **Ködmenés** zaniknuté močaristé koryto J od mesta Kolárovo v lokalitách Jazernisko a Zákruty.

VMp. 50: [45-32]

1837 – 40 *Ködmenes Laposága* VM. II

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *köd* – hmla a *menés* – chôdza; apel. *laposág* – močaristé rameno (v lokalite sa podľa VM. stretávalo viacero nevýrazných koryt, asi ramien Váhu a Částej; motiváciou bola možno skutočnosť, že v močaristej lokalite bývala hmla v dôsledku vlhkosti a prasytenia ovzdušia vodnými parami.

Koziarka obmurovaný prameň (obmuroval ho Pavol Krčmár → VN. Krčmár) v Z časti vrchu Koziarka v k. ú. Bratislava-Vinohrady vo výške cca 280 m n. m., napája → Drieňovku; súradnice: 48.1879569N, 17.1100383E; TN. Koziarka; UO. Na Koziarke.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Koziarka* OSMp.

2018 miest. *Koziarka* Ba

TN.: 1. *Koziarka* (vrch; 287 m n. m.)

2010 *Koziar hora* ZBGIS

2. 2018 miest. *Koziarka* (záhradkárska oblasť) Ba.

UO.: *Koziarka* (novovzniknutá ulica)

2013 *Na Koziarke* Náv.,2

2014 *Na Koziarke* OSMp.

Etym.: Názov *Koziarka* vznikol transonymizáciou TN. *Koziarka* (< apel. *koziar*, pastier kôz) a motivovala ho lokalizácia.

Lit.: Návrh na pomenovanie..., 2013, s. 2.

***Kračianske lúky** jazierko J od obce Kostolné Kračany v lokalite Kračianske lúky; ON. 1. [ ] Kračany, 2. Amadeho Kračany (časť Kostolných Kračian); TN. Kračianske lúky; VN. Kračiansky kanál.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1898 *Karcsai rétek* MTT. 75

ON.: 1., 2. → Kračiansky kanál (1)

TN.: 3. 1837 – 40 *Karcsai rétek* (lúky)

VM. II

1971 *Kračianske lúky* VMp. 50

VN.: → Kračiansky kanál (1)

Etym.: Názov *Kračianske lúky motivovala lokalizácia jazierka a vznikol podľa TN. *Kračianske lúky* (< ON. *Kračany* → Kračiansky kanál; Názvy vodných tokov...); sufix *-ske*, apel. *lúky*.

***Kráľova studnička** prameň Vajnorského potoka vytekajúci J od horárne Biely kríž v lokalite Kráľova búda vo výške asi 445 m n. m. v lokalite Mestské lesy v k. ú. Svätý Jur; TN. 1. Kráľovský les, 2. Kráľova búda.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: ½ 17. stor. *Königs brünl* Tur., 29

1769 *Königs Brunn*. Krieg.
1896 *Königsbründel* KMp. Jur
TN.: 1. 1875 – 1884 *Königs Wald* (Svätý Jur; les) VM. III
1896 *Königswald* KMp. Jur
1953 *Kráľovský les* Voj. Mp. 50
1953 *Kráľovský les* ŠMO. 5
1955 *Kráľovský les* Voj. Mp. 10
1982 *Kráľovský les* DubŽud., 33
2. 1875 – 1884 *Königshütte* (Svätý Jur; pôvodne chata, dnes chotár) VM. III
1896 *Király gynyhó* KMp. Jur
1945 *Kráľova búda* ŠMp. 75
1953 *Kráľova búda* Voj. Mp. 50
1955 *Kráľova búda* Voj. Mp. 10
1959 – 1975 *Kráľova búda* TMp. MK. 75
1974 *Kráľova búda* BLP. 20
1976 *Kráľova búda* ŠMO. 5
1983 *Kráľova búda* GNOBAV. SJur (uvádza ako zaniknutý názov)
1996 *Kráľova búda* TMp. MK. Ba. 50
1996 *Kráľová búda* PMp. Rača
2006 *Kráľova búda* PMp. obrys.10. Stp.
2011 *Kráľova búda* TAS. 50
Etym.: Názov **Kráľova studnička* vznikol z TN. *Kráľovský les* alebo *Kráľova búda* (< adj. *kráľovský* resp. poses. adj. *kráľov* (= nem. *königs*), demin. apel. *studnička* (= nem. *r Brunnen*; bav. *r Bründel*). Motivácia názvu nie je úplne jasná, prikláňame sa však skôr k motivácii OM., napr. *Jozef König* (majiteľ pily na drevo v Častej v 19. stor. – porov. Lichard, 1871, s. 45) alebo Bernát König (1894 PP Pezinok).
Lit.: D. G. Lichard, 1871, s. 45.

Krčmár obmurovaný prameň → Drienovky v lokalite Kamzík (Bratislava)

a Z časti lokality Krivé jarky vo výške 340 m n. m., S od prameňa Pod lúkou a SV od prameňa Kamzík; súradnice: 48.1852044N, 17.1031547E; variant: Kamzík – v lese.

VMp. 50: 44 -22 (nezakreslený)
1997 *Kamzík – v lese (Krčmar)* Žen.
2018 *Krčmár* OSMp.
2018 miest. *Krčmár* Ba.

Etym.: Názov *Krčmár* vznikol transonymizáciou OM. *P. Krčmár* (< apel. *krčmár*; *P. Krčmár* v r. 1969 obmuroval prameň (takisto prameň Koziarku; doklad o tom sa nachádza pri oboch prameňoch).

Názov *Kamzík – v lese (Krčmar)* je technický názov, vznikol z TN. *Kamzík* (→ *Kamzík*), prep. *v*, apel. *les* a motivovala ho poloha v odľahlejšej zalesnenej časti lokality Kamzík.

Pozn.: Nápis v podobe *Krčmár P. 1969* sa nachádza na prameňoch *Krčmár i Koziarka*, preto dochádza k ich zámene (na prameni *Krčmár* sa nesprávne nachádza drevená tabuľka s názvom *Koziarka*) alebo sa v daktorých zdrojoch uvádzajú ako *Krčmár 1, Krčmár 2*.

Krivé jarky prameň nepomenovaného toku na západnom okraji Sliacskej ulice hraničiacej s lokalitou Vtáčnik v k. ú. Bratislava-Vinohrady vo výške 257 m n. m.; súradnice: N 48°10'41.99" E 17°06'39.10"; TN. *Krivé jarky*.

VMp: 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Krivé jarky* OSMp.
TN.: 1974 *Krivé jarky* BLP. 20 (les; 287 m n. m.)

2018 *Krivé jarky* OSMp.

Etym.: Názov *Krivé jarky* vznikol trans-

onymizáciou TN. *Krivé jarky* (adj. *krivý* → *Krivý jarok*; *Názvy vodných tokov...*), pl. apel. *jarky* a motivovala ho lokalizácia. Je možné, že TN. *Krivé jarky* vznikol z nedochovaného VN. *Krivé jarky*.

Krupicová studienka neidentifikovaný prameň v k. ú. Modry.

VMp. 50: [44-22; 34-44]

2017 náreč. *Krupicová studénka* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Krupicová studienka* vznikol z adj. *krupicový* (< apel. *krupica* < **krup-* + hydroformant *-ica*; < psl. *krōpъ (*jb*)/ *krupъ (*jb*); hrubozrnný; t. j. studnička s kamenitým, štrkovitým, hrubozrnným dnom porov. VN. *Krupica* → *Dudváh* (J. Hladký, 2011, s. 76 – 77), demin. apel. *studienka*.

Lit.: J. Hladký, 2011, s. 76 – 77.

† **Kučerova studnička** bližšie neurčený prameň v k. ú. Dubová.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

2014 náreč. *Kučerova studnička* Dub.

Etym.: Názov *Kučerova studnička* vznikol z OM. *Kučera* (vlastník pozemku, na ktorom sa prameň nachádzal), demin. apel. *studnička* a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

Kuchajda štrkovisko v Bratislave v blízkosti železničnej stanice Bratislava-Nové Mesto; slúži ako prírodné kúpalisko a vzniklo priesakom spodných vôd po bagrovaní štrku na bývalých pasienkoch; variant: *Pasienky*. TN. *Pasienky*.

VMp. 50: 44-22, 44-23, 24, 42

VN.: 1983 – 1984 *jazero Pasienky* VMp. 50

1987 *jazero Kuchajda* THMp.

1989 *jazero Kuchajda* ŠMO. 5

1991 *jazero Pasienky* VMp. 50

1994 *Kuchajda* GNOBA. NM.

2003 *jazero Pasienky* VMp. 50

2004 *prírodné kúpalisko Kuchajda* ZMp. 10

2004 *Kuchajda* PTA. 25

2004 – 2007 *Kuchajda* Tmp. MK. Ba. 50

2005 *Kuchajda* TAS. 50

2007 *Kuchajda* TAS. 50

2013 náreč. *Kuchajda* BA.

TN.: 1954 *Pasienky* (Bratislava; mestská časť, kedysi pasienky) ŠMO. 5

1969 *Pasienky* ŠMO. 5

2011 *Pasienky* TAS. 50

2013 náreč. *Pasienki* BA

Etym.: Názov *Kuchajda* vznikol z nem. TN. *Kuhheide* (v uvedenom materiáli nie je doložené; < *e Kuh* – sloven. krava, *e Heide* – sloven. pastvina) a motivovalo ho využitie lokality.

Názov *Pasienky* vznikol proprializáciou plurálového tvaru apel. *pasienok* a motivovalo ho využitie lokality.

Kučišdorfská priehrada → [v. n.] Vinosady

Kučišdorf → [v. n.] Vinosady

L

† ***Labvány** dnes neidentifikované jazero v okolí obce Bodza (pravdepodobne JZ od nej, resp. medzi Bodzou a Klúčovcom; porov. → *Labanský jarok (kapitola *Názvy vodných tokov...*)).

VMp. 50: [45-32; 34]; Šmil., Nr. 172

1261 *stagnum Labuan Šmil.*, s. 304
1268 *ad piscinam Labuantho Šmil.*, Nr. 172

1383 *Labwantow Šmil.*, Nr. 172

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 304) pokladá presnú podobu a etymológiu názvu za nejasné a pokúsil sa o rekonštrukciu v podobe *Labvány. Nevyklučuje, že môže ísť o ten istý objekt, ku ktorému sa vzťahuje doklad *Laboan* (→ *Lábányere; *Labanský jarok), stotožneniu však prekáža vzialenosť obcí.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

† **Lajprún** bližšie neidentifikovaný prameň v k. ú. mestskej časti Bratislava-Rača. VMp. 50: [44-23]

2014 náreč. *Lajprún* Rača

Etym.: Názov vznikol z nem. apel. *r Brunn*, resp. bav. demin. *r Pründl*, sloven. *studnička*). Prvá časť je nejasná, asi súvisí s náreč. apel. „*lajtne*“ (→ VN. Vo vlčom jarku; < bav. *Leite*, sl. *briežok*, *svah*; Turcsány et al., 2009, s. 234); t. j. studnička na svahu.

Lit. Turcsány et al., 2009, s. 234.

***Lesné jazero** jazero na J okraji obce Mad; TN. 1. Lesné jazero, 2. Les, 3.

*Lesné jazero.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1893 *Erdő tó* KMp. Mad

TN.: 1. 1957 – 71 *Lesné jazero* TM. 10

1978 *Lesné jazero* ZMp. 10

1989 *Lesné jazero* ZMp. 10

1992 *Lesné jazero* (pole) GNDS. Mad

2. 1893 *Erdő hely* (pole, lúka) KMp. Mad

1955 – 61 *Lesné (Erdő hely)*, Lesovisko (*Erdő hely*) TM. 5

1957 – 71 *Lesné (Erdő hely)*, Lesovisko (*Erdőhely*) TM. 10

1978 *Les* ZMp. 10

1989 *Les* ZMp. 10

1992 *Les* (pole) GNDS. Mad

3. *Erdő tó karé* KMp. Mad

Etym.: Názov *Erdő tó* vznikol z TN. *Erdő tó karé* alebo *Erdő hely* (< maď. *erdő* – les, *hely* – miesto; v doslovnom preklade *Lesné miesto) a interpretujeme ho ako *Lesné jazero > TN. *Lesné jazero*.

Limbach vodná nádrž, banský tajch v lokalite Slniečné údolie S od obce Limbach, vyteká z nej → Limbašský potok; variant: Limbašské jazero, Slniečné údolie; ON.: 1. Limbach, 2. † Sumberg; TN.: 1. Slniečné údolie; 2. † Sumberg. VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Vodná nádrž Slniečné údolie* VMH.

1967 *retenčná nádrž Limbach* ZVMp. 50

1971 *vodná nádrž Limbach* ZMp. 50

1973 *vodná nádrž Limbach*, *Vodná nádrž Limbach* ZMp. 10

1983 *Limbach (Vodná nádrž Limbach)* GNOBAv. Pez.

1984 *vodná nádrž Limbach* VMp. 50

1984 *vodná nádrž Limbach* ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Limbach* ZMp. 25

1987 *vodná nádrž Limbach*, *Vodná nádrž Limbach* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Limbach* ZMp. 50

1991 *vodná nádrž Limbach* ZMp. 50

1994 *vodná nádrž Limbach* ŠMO. 5

1996 *Vodná nádrž Limbach* TMp. MK. Ba. 50

2003 *vodná nádrž Limbach* VMp. 50

2004 *vodná nádrž Limbach* PTA. 25

2004 vodná nádrž Limbach Tmp. MK. Ba. 50

2005 vodná nádrž Limbach TAS. 50

2006 vodná nádrž Limbach, Vodná nádrž Limbach ZMp. 10

2007 vodná nádrž Limbach TAS. 50

2008 vodná nádrž Limbach ZMp. 50

2009 miest. *Limbašské jazero* web 15

2010 vodná nádrž Limbach ZBGIS

2011 vodná nádrž Limbach TAS. 50

2015 miest. vodná nádrž *Slnčné údolie* Lim.

2017 rybník *Slnčné údolie* KJÚLŠ

2018 miest. *Slnčné údolí* Pez.

ON.: 1. Limbach: → Limbašský potok

2. 1287 *Sumbergh* (zaniknutá osada) DubŽud., 199

1390 *Sumberg/Sutuberg* DubŽud., 199

16. st. *Zombergh* DubŽud., 199

1620 *Sumpergh* DubŽud., 199

1824 *Zumberg/ Zum Berg* DubŽud., 199

TN.: 1. 1982 *Údolie slnka* DubŽud., 39

2015 miest. *Slnčné údolie* Lim. (lúka)

2017 *Slnčné údolie* KJÚLŠ

2. 1340 *monte Sumberg* DubŽud., 197

1660 *Sonnenberg* DubŽud., 199

Etym.: Názov v. n. *Limbach* vznikol podľa ON. *Limbach* (→ VN. Limbašský potok; Názvy vodných tokov...) a motivovala ho lokalizácia. Rovnakú motiváciu má aj názov *Limbašské jazero*; vznikol z ON. *Limbach* (→ VN. Limbašský potok; časť A), apel. *jazero*.

Názov v. n. *Slnčné údolie* vznikol transonymizáciou TN. *Slnčné údolie* (< ON. *Sumberg* < TN. *Sumberg* (*Sonnenberg* – Slnčný vrch – exponovaný na slnečnom mieste vhodnom na pestovanie viniča; porov. Dubovský – Žudel, 1982, s.

197) < adj. *slnčný* (situovaný smerom na východ), apel. *údolie* a motivovala ho poloha v údolí, v ktorom sa nachádzajú haldy vyťaženej banskej hlušiny po ťažbe zlatej rudy.

Lit.: Dubovský– Žudel, 1982, s. 197.

Limbašská vyvieracka prameň pri Račom potoku v lokalite Kozí chrbát; prameň je charakteristický tzv. „piráctvom vodného toku“ – odoberá vodu z jaskynných systémov (ponorov) v doline Prepadlé (KS, 2013, s. 21) a zo Stupavského potoka a odvádza ju na východnú stranu pohoria (ibid.); variant: *Vyvieracka*; ON. *Limbach*; TN. *Vyvieracka*.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1996 – 2007 *Limbašská vyvieracka* Tmp. MK. Ba. 50

2004 *Vyvieracka* PTA. 25

2005 *Limbašská vyvieracka* TAS. 50

2007 *Limbašská vyvieracka* TAS. 50

2011 *Limbašská vyvieracka*, *Vyvieracka* TAS. 50

2015 miest. *Limbašská vyvieracka* Lim.

ON.: *Limbach*: → VN. *Limbašský potok* (časť A).

TN.: 1999 *Vyvieracka* (*Limbach*; časť lesa) PMp. Pez.

2009 *Vyvieracka* PMp. Pez.

2006 *Vyvieracka* PMp. obrs.10. Stp.

Etym.: Názov *Limbašská vyvieracka* vznikol z ON. *Limbach* (→ *Limbašský potok*; Názvy vodných tokov...), apel. *vyvieracka* (prameň).

Názov *Vyvieracka* vznikol proprializáciou apel. *vyvieracka*.

Limbašské jazero → [v. n.] *Limbach*

Lipinská studnička bližšie neidentifikovaný prameň v lokalite Lipiny (dnes Juriška) v Kučšdorfskej doline v k. ú. Cajla-Pezinok; TN. Lipiny; ON. Lipina. VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 miest. *Lipinská studnička* Pez. TN.: 1775 – 1884 *Lipiny* VM. III (cho-tár)

1895 *Lipini* KMp. Cajla

1952 – 1957 *Lipiny* TM. 25

1971 – 2008 *Lipiny* ZMp. 50

1973 – 2006 *Lipiny* ZMp. 10

1990 *Lipiny* ŠMO.5

1999, 2009 *Lipiny* Por. Mp.

2014 *Lipiny* ZBGIS

2018 miest. *Lipiny* Pez.

ON.: 1895 *Lipina* KMp. Cajla (usadlosť)

1953 *Lipina* ŠMO.5

Etym.: Názov *Lipinská studnička* vznikol z TN. *Lipiny* (< apel. *lipa*, bot. *Tilia*; < psl. *lipa < azda ide. **leip-*, *potierat' tukom*, lepiť sa, čo súvisí s lepkavým lykom stromu kedysi využívaným na výrobu obuvi, košíkov a pod; Králik, 2015, s. 328; sufix *-ina*, pl. *-iny*).

† **Locs** dnes neidentifikovaný rybník v blízkosti obce Zlatná na Ostrove.

VMp. 50: [45-34]

1268 *piscina Louch* Chal., s. 162

1368 *piscina Louch* Stanislav, 2004, s. 394

1383 *Lowth* Stanislav, 2004, s. 394

Etym.: J. Stanislav (2004, s. 394) doklady rekonštruje v podobe *Loveць (= *lovec* < verb. *lovit'* [ryby]), resp. uvažuje aj o tom, že tu mohla byť osada *Loveць, podľa ktorej bolo pomenované aj rybárske jazero. Zároveň nesúhlasí s výkladom V. Šmilauera (1932, s. 8),

ktorý názov odvodzuje od maď. apel. *locs* (= močiar).

Lit.: Stanislav, 2004, s. 394; Šmilauer, 1932, s. 8.

Lóhát → Lohotské jazero

Lohotské jazero močaristé jazero a chránená krajinná oblasť Lohotský močiar SZ od obce Kameničná; varianty: Lohotské močiare, Lóhát; ON. Lohot; TN. Lohot.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1966 *Lohát* TS., s. 108

1966 *Lohotské močiare (Lóhát)* TS., s. 176

1966 *Lohotské močiare* TS., s. 168

1977 *Lohotské močiare* VSO. II, 14

1983 *Lohotské jazero* ZMp. 10

1991 *Lohotské jazero* GNKo. Kam.

1993 *Lohotské jazero* ZMp. 10

ON.: Lohot (samota; Kameničná):

1977 *Lohót* VSO. II, 14

1981 *Lohot (Lohót)* GN. 11

1983 *Lohot* ZMp. 10

1991 *Lohot* GNKo. Kam.

1993 *Lohot* ZMp. 10

2005 *Lohot* TAS.

TN.: 1889 *Lohót holt Duna sziget* (lúka) KMp. Kam.

1971 *Lohót* ZMp. 50

1978 *Lohót* ZMp. 50

1991 *Lohot* (pole) GNKo. Kam.

1994 *Lohot* ZMp. 25

2008 *Lohot* ZMp. 50

Etym.: Názvy *Lohotské jazero* a *Lohotské močiare* vznikli z ON. alebo TN. *Lohot*, apel. *jazero*, resp. apel. *močiar* (pl. *močiare*). Staršie doklady *Lóhát*, *Lohót* ukazujú, že pôvodný bol TN. *Lóhát* (< maď.

lô – kôň, hát – chrbát; *TN. *Konský chr-
bát*) > ON. Lohot > VN. Lohotské jazero;
resp. TN. Lóhát > ON., VN. Lóhát.
Doklad *Lehotské močiare* (1966) je tla-
čová chyba.

Lohotské močiare → Lohotské jazero

† ***Lúč** zaniknutý rybník na lúke v blíz-
kosti obce Opatovský Sokolec pri rieke
Váh.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Luuth, Luuch*
CDSL. II, Nr. 647

1260 *Luucs* Ortway, 1882, s. 489

Etym.: Doklady *Luuch, Luucs* interpre-
tujeme ako *Lúč – názov motivovala
lokalizácia rybníka (apel. *lúka* – rybník
nachádzajúci sa na lúke; porov. ON.
Lúč na Ostrove → Malolúčsky kanál).
Doklad *Luuth* je možné rekonštruo-
vať ako **Lút(y)* – názov by motivovala
charakteristika objektu (adj. *lúty* „krutý,
nelútostný, divý“; psl. *lute*, Šmil., s. 463;
porov. Machek, s. 337). Uprednostňuje-
me prvý výklad.

Lúky močaristý trstinový porast v ka-
tastri obce Čičov; TN. Lúky.

VMp. 50: 45-34

VN.: 1991 *Lúky* (*Pri kúpališti*) GNKo.
Čič.

TN.: 1991 *Lúky* (*Pri kúpališti*) GNKo.
Čič.

Etym.: Názov *Lúky* vznikol podľa TN.
Lúky alebo z apel. *lúka* (pl. *lúky*) a moti-
vovalo ho využitie lokality. Starší názov
Pri kúpališti nie je korektný – správne by
malo byť *Pri kúpalisku*.

Lyko neidentifikovaná studňa JZ od

obce Klúčovec a S od obce Čičov; TN.
Lyko.

VMp. 50: 45-34 (neidentifikovaný)

VN.: 1837 – 40 *Like* VM. II

TN.: 1899 *Likó és Bikaréti* dülő KMp.
Klúč.

1952 – 57 *Likó* TM. 25

1957 – 71 *Likó* TM. 10

1984 *Liko* ZMp. 10

1992 *Lyko* (*Liko*) (pole) GNDS. Klúč.

1993 *Lyko* ZMp. 10

Etym.: Názov nie je jasný.

M

† **Madik** močiar na S okraji obce Opa-
tovský Sokolec v lokalitách Dolný diel,
Nad mostom a Okov; tvoril hranicu
medzi Bratislavskou a Komárňanskou
župou; variant: *Mostový jarok.

VMp. 50: [45-32]

1782 – 84 *morast madik* VM. I

1837 – 40 *Hidas Árok* VM. II

Etym.: Starší doklad z nemeckej mapy
nie je jasný, ale vzhľadom na to, že S časť
koryta tvorila prirodzenú hranicu medzi
Bratislavskou a Komárňanskou župou,
môže ísť o nemecký zápis maď. názvu
*Megyei (< *megye* – župa; t. j. **Hranič-
ný*) a motivovala by ho poloha koryta na
medzi, hranici. Mladší doklad interpre-
tujeme ako *Mostový jarok (< maď. apel.
híd – most, *árok* – jarok), názov vznikol
podľa premostenia koryta.

***Maglov** → Mohyla (2)

Mahrova studnička prameň Vajnor-
ského potoka vo Vajnorskej doline pod

domom Mahrova búda J od Sakrakopca v k. ú. Bratislava-Vajnory; variant: Pod Márovou búdou; TN. Márove (polia); UO. Márova búda.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2010 *Mahrova studnička, Márova studnička* web 14

2014 náreč. *Márova studnička* SJur (všeob. nepoužívané, iba poľovníkmi, lesníkmi)

2018 *Pod Márovou búdou* OSMP.

TN.: 2017 náreč. *Márové* KJÚLŠ

UO.: 2010 *Márova búda* (Svätý Jur; budova v lese) web 14

2014 náreč. *Márova búda* SJur

Etym.: Názov *Mahrova studnička* vznikol z OM. *Karol Mahr* (majiteľ pozemku a staviteľ budovy, pred ktorou sa prameň nachádza; postavil ju v roku 1911; zomrel okolo r. 1938 bez dedičov, preto majetok pripadol urbáriátu Vajnory; web 14), demin. apel. *studnička*.

Názov *Pod Márovou búdou* vznikol z prep. *pod*, OM. *Mahr*, apel. *búda* (< sthn. *buode*, *búde*; nem. *Bude* – prístrešok; Králik, 2015, s. 84).

Lit.: web 14.

Malá barina → Barina

***Malé Bendovo** (1) močaristé koryto JV od obce Vrakúň v lokalite Veľké Červivé (Z od lokality Staré Bendovo), na jeho časti bol vybudovaný nepomenovaný kanál, ktorý sa spája s kanálom Jurová-Veľký Meder; pôvodne sa spájal s močiarom *Šajdon a *Vaskon derék; ON. Bendov; TN. 1. Staré Bendovo, 2. Malé Bendovo, 3. Veľké Bendovo; VN. *Malé Bendovo (2).

VMp. 50: [45-31]

1782 – 84 *Morast Kis Bendü* VM I.

ON.: Bendov (samota; Vrakúň):

1884 *Bendö m.* VM. III

1893 *Bendö* KMp. Gab.

1898 *Bendö mjr.* MTT. 75

1938 *Bendöpuszta* SŽO., s. 168

1952 *Bendö ps.* Mp. 25

1952 – 57 *Bendö* TM. 25

1955 – 61 *Bendö puszta* TM. 5

1957 – 71 *Bendova pusta* TM. 10

1976 *Bendov majer* ZMp. 10

1981 *Bendö* ZMp. 50

1991 *Bendov (Bendö)* GN. 11

1992 *Bendov (Bendov majer)* GNDS.

Vrak.; ZMp. 10

2006 *Bendov* VMp. 50

2008 *Bendov* ZMp. 50

TN.: 1. 1893 *Öreg bendö* KMp. Gab.

1955 – 61 *Öregbendö* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Staré Bendovo (Öreg bendö)* TM. 10

1985 *Staré Bendovo* ZMp. 50

1988 – 93 *Staré Bendovo* ZMp. 10

1994 *Staré Bendovo* ZMp. 25

2008 *Staré Bendovo* ZMp. 50

2. 1893 *Kis bendö* (pole) KMp. Vrak.

1955 – 61 *Kisbendö* (pole) TM. 5

1995 *Malé Bendovo* ZMp. 25

3. 1955 – 61 *Nagybendö* (pole) TM. 5

VN.: → Malé Bendovo (2)

Etym.: Doklad *Morast Kis Bendü* interpretujeme ako *Malé Bendovo (nem. apel. *r Morast* – močiar, maď. adj. *kis* – malý, *Bendö* → † *Bendovský jarok, † *Hraničné Bendovo). Pomenúva močiar pri osade alebo v lokalite Bendov, Bendovo (porov. ostatné TN. a VN. Malé Bendovo; 2).

***Malé Bendovo** (2) zvyšky močiara upraveného na 0,5 km dlhý kanál, ktorý spája Čiližský potok a Chotárny kanál SZ od mesta Veľký Meder a Z od Šarkanovskej pustatiny nad preložkou Čiližského potoka; TN. 1. Malé Bendovo, 2. Bendovo; VN. Malé Bendovo (1). VMp. 50: 45-32 (čiastočne zaniknutý; nepomenovaný)

VN. 1889 *Kis Böndö* KMp. VMed.

TN.: 1. 1889 *Kis Bendö* KMp. VMed.

1955 – 61 *Kisbendö* TM. 5

1957 – 71 *Malé Bendovo* (*Kis bendö*) TM. 10

1984 *Malé Bendovo* ZMp. 10

1993 *Malé Bendovo* ZMp. 10

2. 1837 – 40 *Bendö Rét* VM. II

1884 *Bendö-rét* VM. III

1984 *Bendovo* ZMp. 10

1992 *Bendovo* (pole) GNDS. VMed.

1993 *Bendovo* ZMp. 10

VN.: → Malé Bendovo (1)

Etym.: → Malé Bendovo (1).

† ***Malé jazero** (1) zaniknuté jazierko S od obce Pataš v lokalite Staré Bendovo.

VMp. 50: [45-31]

1837 – 40 *Kis tó* VM. II

1884 *Kis tó* (už len ako TN.) VM. III

Etym.: Názov *Malé jazero motivovala relatívna rozloha jazera, vznikol z adj. *malý* (maď. *kis*), apel. *jazero* (maď. *tó*).

† ***Malé jazero** (2) zaniknuté jazierko v k. ú. obce Lúč na Ostrove v lokalite Veľká medza J od Veľkej Lúče; variant: *Vtáčie; TN. *Vtáčie*.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Málé tó* KMp. VLúč

1955 *Madaras* ŠMpO. 5

TN.: 2006 *Vtáčie* (pole) TAS.

Vtáčie GEOP. ZMp. 10

Etym.: Názov *Málé tó* vznikol pravdepodobne z maď. apel. *málé* (1. kukuričná kaša; 2. truľo, chumaj), *tó* (jazero). Motivácia nie je jasná. Názov *Vtáčie motivoval výskyt vtákov pri jazere (< adj. *vtáčí*, maď. *madár* < apel. *vták*).

† ***Malé Šikaro** močiar alebo sčasti zaniknuté močaristé rameno sa odpájalo od ramena *Staré Šikaro, smerovalo na SV po SV okraji obce Vrakúň, po J okraji obce Povoda a S okraji obcí Mad a Dolný Bar, kde sa od dnešného koryta kanála Gabčíkovo-Topoľníky vzdialilo na S k obci Ohrady (zvyšky tohto úseku identifikujeme v podobe mokradí), pokračovalo na JV a V, pri obci Topoľníky sa spájalo s močiarom *Čanádske jazero; zvyšky možno identifikovať v lokalite Hrušovské; VN. *Staré Šikaro. VMp. 50: [45-31]

1782 – 84 *Morast Kis Schikaro* VM. I

VN.: → *Staré Šikaro

Etym.: L. Kiss (II, 209, 471) pri etymologicky príbuzných názvoch *Nagy-sikárló* a *Sikáros* pripúšťa vznik názvov z maď. *sikáros* – obrími prasličkami zarastená mokrá lesná čistinka (< maď. *sikár* – praslička); názov by motivoval hydrofilný porast v zamokrenej lokalite. Nedá sa vylúčiť ani to, že súvisí s pôv. maď. názvom Malého Blahova *Sik* [*Abo-ny*], resp. rodovým menom *Sik* (→ Malo-blahovský kanál), v zápise maď. *s* = nem. *sch*; maď. názov by sme tak rekonštruovali v podobe *Sik ér (najsevernejší výbežok smeroval od obce Malé Blahovo).

† ***Malý rybník** (1) zaniknutý rybník v lokalite Šúr v k. ú. Svätý Jur na mieste dnešného Šúrskeho rybníka; najprv mal samostatný výpust, neskôr bol spojený s → † *Veľkým rybníkom (porov. Pišút et al., 2009, s. 15).

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

1769 *Kleiner Teich* Krieg. b

Etym.: Názov **Malý rybník* vznikol z adj. *malý* (nem. *klein*), apel. *rybník* (nem. *r Teich*) a motivovala ho relatívna veľkosť (v porovnaní so susedným **Veľkým* rybníkom).

† **Malý rybník** (2) zaniknutý rybník v k. ú. obce Vištuk; rybník vznikol prehradením Prostredného potoka „nad Stavnicou“ (Hrdl. 2017b., s. 7).

VMp. 50: 35-33 (nezakreslený)

VN.: 12. – 13. stor. *Malý rybník* Hrdl., 2017

Etym.: Názov *Malý rybník* vznikol z adj. *malý*, apel. *rybník*.

Lit.: Hrdlovičová, 2017b., s. 7.

Malý Šúr mokrad' v k. ú. Modra (medzi Modrou a Vinosadmi), súčasť slatiniska → Modranský Šúr S od Vinosadov vo výške asi 150 m n. m.; časť je rekultivovaná (→ Malý Šúr, 2010, ZBGIS) a tvorí ju lúka; TN. Šúrske.

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1810 – 1869 *Kleine Schur* VM. II

1854 *Klein Schur* (*Kleinschur*) Voda, 579

1854 *Klein Schúr* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Klein Súr* VM. III

1894 *Kis Súr* KMP. Mod.

1923 *Malý Šúr* VTMP. 25

1955 *Malý šúr*, *Malý šur* ŠMO. 5

1961 *Šúr malý, stredný, veľký* Lehot., 178

1967 – 1988 *Malý Šúr* MEN

1968 *Malý Šúr* VTMP. 10

1976 – 2006 *Malý Šúr* ZMP. 10

1983 *Malý Šúr* GNOBAv. Mod. (Ies)

1990 *Malý Šúr* THMp.

2012 náreč. *Malí Šúr* Mod.

2010 *Malý Šúr* ZBGIS (TN.)

TN.: → Modranský Šúr

Etym.: Názov *Malý Šúr* vznikol z adj. *malý* (v opozícii k VN. Veľký Šúr), VN. *Šúr* (< apel. *šúr*; → Modranský Šúr).

† **Marcelkina studnička** bližšie neurčený prameň v k. ú. Dubová.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

2014 náreč. *Marcelkina studnička* Dub.

Etym.: Názov *Marcelkina studnička* vznikol z demin. podoby OM. *Marcela* (= Marcelka; vlastnička pozemku, na ktorom sa prameň nachádzal), demin. apel. *studnička* a motivovalo ho vlastníctvo pozemku.

Mária kvalitný sírovodíkový prameň v objekte bývalých sírnych kúpeľov na okraji šúrskeho močarín v k. ú. Svätý Jur; UO. 1. Kaplnka Nanebovzatej Panny Márie;

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2014 náreč. *prameň Mária* SJur

UO.: 1. 50. roky 19. stor. *Mária K.* (kaplnka) Piš., 20

2009 *Kostol Nanebovzatej Panny Márie* Piš., 20

Etym.: Názov *Mária* vznikol podľa kaplnky zasvätej Panne Márii (< *Mária* – matka Ježiša Krista, Bohorodička) v blízkosti prameňa.

† ***Martinovo jazero** zaniknuté jazero na J okraji obce Padáň.
VMp. 50: [45-32]
1893 *Márton tó* KMp. Pad.
Etym.: Názov *Márton tó* vznikol z OM. *Martin* (maď. *Márton*), maď. apel. *tó* (= sloven. jazero) a pomenúva jazero, ktoré patrilo Martinovi.

Martinský rybník rybník na SZ od osady Svätý Martin v k. ú. Senec; ON. Svätý Martin.

VMp. 50: 45-11 (nezakreslený)
VN.: 1991 *Martinský rybník* ZMp. 50
2000 *Martinský rybník* ZMp. 50
2006 *Martinský rybník* ZMp. 10
2008 *Martinský rybník* ZMp. 50
2010 *Martinský rybník* ZBGIS
ON.: 1. Svätý Martin (samota):
1409 *Zenthmarthon* SSM, 58
1764 – 1787 *St Marton* VM. I
1954 *majer svätý Martin* ŠMO. 5
1959 – 1965 *Svätý Martin* Tmp. MK. 75
1957 *Svätý Martin* VTmpš. 50
1965 *Martin* Voj. Mp. 10
1967 *Martin* ZVMp. 50
1967 *Martin* MEN
1970 – 1984 *Martin* Tmp. MK. 75
1971 *Martin* ZMp. 50
1973 – 1992 *Martin* ZMp. 10
1978 *Martin* ZMp. 25
1978 – 1994 *Martin* ŠMO. 5
1983 *Martin* GNOBAv. Snc.
1986 *Martin* ZMp. 50
1991 *Martin* ZMp. 50
1997 *Martin* Tmp. TPS. 50
1999 *Osada Martin* Pmp. Pez.
2000 *Martin* ZMp. 50
2003 *Martin* Tmp. TPS. 50
2004 *Martin* ZMp. 25

2005 *Martin* TAS. 50
2006 *Svätý Martin* ZMp. 10
2007 *Martin* TAS. 50
2008 *Svätý Martin* ZMp. 50
2009 *Svätý Martin* Pmp. Pez.
2011 *Martin* TAS. 50. 50

Etym.: Názov *Martinský rybník* vznikol z ON. [*Svätý*] *Martin* (< OM. *Martin*; sv. *Martin*; v lokalite sa nachádzal Kostol sv. Martina z asi 10. stor.; porov. V. Rábik (In: SSM, 2013, s. 57), apel. *rybník*).

Materiálová jama A, Materiálová jama B → Šulianske jazero

† ***Matiášova voda** zaniknutý rybník medzi obcou Opatovský Sokolec a riekou Váh.

VMp. 50: [45-32]
1260 *piscina in pratis Mathyaveyze* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad *Mathyaveyze* môžeme rekonštruovať ako **Mátyás víz* – **Matiášova voda* (maď. *Mátyás*, sloven. *Matej*; maď. *víz* – voda) podľa vlastníctva územia, na ktorom sa rybník nachádzal. T. Ortway (1882, s. 510) uvádza, že v inej listine sa tento objekt označuje ako lúka, ale uvedený doklad naznačuje, že ide o močaristú lúku, resp. rybník na lúke.

† **Matulova studienka** zaniknutý prameň v k. ú. Modra; podľa údajov v PP Modry predpokladáme lokalizáciu v S až V časti Modry-Kráľovej; OM. Matula.

VMp. 50: 45-11 [neidentifikovaný]
VN.: 2017 miest. *Matulová studénka* KJÚLŠ

OM.: 1894 *János, Kristóf, Mihály, József, Mária, Mátyás Matula* PP Mod.

Etym. Názov *Matulova studienka* vznikol z OM. *Matula* (vlastník vinice), demin. apel. *studienka*.

Pozn. Priezvisko *Matula* nachádzame aj v susedných k. ú. – Pezinok (Jakab *Matula*), Cajla (József *Matula*), Rača (István *Matula*).

† ***Medzijazerný močiar** zaniknuté jazero v lokalite ***Druhé medzijazerné** v k. ú. obce *Blatná na Ostrove*; nachádzalo sa na ľavej strane cesty z *Rohoviec* do *Blatnej na Ostrove*, na pravej strane oproti nemu zasa † ***Rohovský močiar**; TN. 1. ***Druhé medzijazerné**, 2. ***Prvé medzijazerné**.

VMp. 50: [45-13, 45-31]

VN.: 1894 *Tókózi lapos* KMp. BlaO.

TN.: 1. 1894 *Első tókózi tábla* (pole) KMp. BlaO.

2. 1894 *Második tókózi tábla* (pole) KMp. BlaO.

Etym.: Názov ***Medzijazerný močiar** motivovala lokalizácia močiara (maď. *tó* – jazero, *köz* – medzi, *lapos* – močiar, bahnisko; teda „močiar medzi jazerami“.

† ***Megyertelek** zaniknutý močiar alebo jazero s brodom pri Močiari (3) medzi *Kračanmi* a *Veľkým alebo Malým Blahovom*; názov *Fuenzoim* asi pomenúval časť, kde bol priechod cez močiar (porov. *Ortvay*, 1882, s. 322); variant: *Fuenzoim*.

VMp. 50: [45-13; 31]

VN.: 1256 *paludis Mogorteluk, Fuenzo*[i] m CDSL. II, Nr. 553

Etym.: Doklad *Mogorteluk* rekonštruu-

jeme ako ***Megyertelek** – ***Maďarská zem** (z názvu staromaď. kmeňa *Megyer*; M. Marek uvádza, že *Mogor* je staršia podoba etnonyma; 2006, s. 30; berúc do úvahy stredoveké osadné názvy *Mederč*, *Meder* a obdobie vzniku hydronyma pokladáme za vhodnejšiu rekonštrukciu názvu v podobe ***Megyertelek** pred rekonštrukciou ***Magyartelek**; maď. apel. *telek* – pozemok, zem; vzhľadom na obdobie vzniku názvu uprednostňujeme druhý význam; v lokalite pravdepodobne sídlili staromaďarské stráže). Názov *Fuenzoim* nie je jasný.

*Miller rybníky v blízkosti *Dunaja*, ktoré vznikli na mieste odrezanej (odstavenej) *J trate Malého Dunaja* (***Calova**), ktoré sa nazývalo *Miller* (*Millér* → kapitola *Názvy vodných tokov...*) v blízkosti obcí *Čičov* a *Trávnik*; ON. (TN.) ***Miller**; porov. heslá ***Hraničný Miller**, **Huruškový Miller**, **Hadí Miller** a i.

VMp. 50 [45-34]

VN.: 1310 *terre et piscature de Milertu* RDSL. I, Nr. 814, 815

ON. (TN.) 1308 (terra) *Milertw, Milertu* RDSL. I, Nr. 569, 570, 586,

1309 – 1313 *Milertu* RDSL. I, Nr. 652, 653

1310 *Milertu* RDSL. I, Nr. 766, 767, 753

Etym.: → *Miller* (kapitola *Názvy vodných tokov...*), maď. apel. *tó* (= jazero); VN. > ON. (TN.).

Mlynský jarok jazierko (pôv. krátke močaristé koryto; → † **Mlynský jarok**, *Polný kanál*) S od obce *Zemianska Oľča* v lokalite *Družstevný pasienok*; TN. **Mlynský jarok**; VN. † **Mlynský jarok**.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)
VN.: 1884 *Malom árok* VM. III
1955 – 61 *Malom árok* TM. 5
1957 – 71 *Mlynský jarok* TM. 10
TN.: 1984 *Mlynský jarok* ZM. 10
1991 *Mlynský jarok* (pole) GNDS. ZOLča
1993 *Mlynský jarok* ZM. 10
VN.: → † *Mlynský jarok* (kapitola *Názvy vodných tokov...*)
Etym.: Maď. názov *Malom árok* zodpovedá sloven. názvu **Mlynský jarok* (< maď. *malom* – sloven. *mlyn, árok* – sloven. *jarok*). Motiváciou bola skutočnosť, že v minulosti na toku stál mlyn (mlyny); VN. **Mlynský jarok* (maď. *Malom árok* > TN. *Mlynský jarok*).

† **Močiar** (1) zvyšky močaristého koryta (močiara) na J okraji obce Ohrady v blízkosti močaristého koryta Han.
VMp. 50: [45-32]
1893 *Lapsár* KMp. Ohr.
TN.: 1984 *Lapsár* ZMp. 10
1991 *Lapsár* ZMp. 10
1992 *Lapsár* GNDS. Ohr.
Etym.: Názov *Lapsár* vznikol z maď. apel. *láp* (= sloven. *močiar, bahnisko*) a *sár* (= sloven. *blato*); **Močiar*.

† ***Močiar** (2) zaniknutý močiar J od obce Vrakúň medzi cestou vedúcou do Gabčíkova a dnešným Vrakúnskym kanálom; zanikol pri budovaní Vrakúnskeho kanála a jeho zvyškom môže byť jazierko J od obce v lokalite Lúčne.
VMp. 50: [45-31]
1875 – 1884 *Lapsár* VM. III
1898 *Lapsár* MTT. 75
1955 – 61 *Lapsár* TM. 5
Etym.: → *Močiar* (1).

† ***Močiar** (3) dnes neidentifikovaná vodná plocha v blízkosti Dunajskej Stredy a Malého Blahova.
VMp. 50: [45-31]
1253 *Lapos Er* CDSL. II, Nr. 420
1256 *Lopuser* CDSL. II, Nr. 553
1298 *Lápsár* SŽO., 1999, s. 154
1306 *Lapsér* RDSL. I, Nr. 421
1323 *ad aguam Lapsaár* RDSL. II, Nr. 1097
Etym.: → *Močiar* (1).

Modra vodná nádrž v lokalite Biele hliny v meste Modra; ON. Modra.
VMp. 50: 45-11
VN.: 1991 *vodná nádrž Modra* ZMp. 50
1992 *vodná nádrž Modra* VMp. 50
2000 *vodná nádrž Modra* ZMp. 50
2003 *vodná nádrž Modra* VMp. 50
2008 *vodná nádrž Modra* ZMp. 50
2010 *vodná nádrž Modra* ZBGIS
2017 náreč. *Cehelna, Tehelna* Mod.
ON.: Modra: → VN. *Žliabok* (1); (časť A)
Etym.: Názov vodnej nádrže *Modra* vznikol transonymizáciou ON. *Modra* (→ VN. *Žliabok* (1); (časť A)).

*Modrá voda rybník v k. ú. Trstice, nachádza sa asi 4 km J od obce, S od rybníka Kopola.
VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)
2014 náreč. *Kék víz* Trs.
Etym.: Názov **Modrá voda* (maď. *Kék víz*) vznikol z adj. *modrý* (maď. *kék*), apel. *voda* (maď. *víz*) a motivoval ho vizuálny efekt modrej, resp. čistej, priezračnej vody.

Modranská Baba → Studienka na Babe

Modranský rybník vodná nádrž v meste Modra; variant: Rybník (1); ON. Modra.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1941 *Modranský rybník* VMH.

2012 náreč. *Ribník, Modranskí ribník* Mod.

ON. Modra: → VN. Žliabok (1); (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Modranský rybník* vznikol z ON. *Modra* (→ VN. Žliabok (1); Názvy vodných tokov...), apel. *rybník*, a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Rybník* vznikol proprializáciou apel. *rybník*.

Modranský šúr močaristé územie, slatinisko na J až JZ od mesta Modra; odvodňuje ho Stoličný potok, v minulosti doň ústil spolu s Brestovým jarkom. V súčasnosti tvoria šúr malé zvyšky mokradových spoločenstiev zaplavovaných len počas vlhkých období (Podolák – Huba – Hanušin, 2011, s. 10). Modranský šúr bol v minulosti súčasťou → Šúru (3), tvorili jedno rozsiahle územie. Lokalita je komplexom bývalých slatinísk, dnes z väčšej časti tvorených ornou pôdou alebo lúkami, no napriek tomu, že sú súčasťou Modranského šúru, uvádzame ich v samostatných heslách → 1. Veľký šúr, 2. Malý šúr, 3. Zadný šúr, 4. Stredný šúr. Variant: šúr (1); TN. Šúrske.

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1977 *šúr* VSO II., 261

2006 *šúr* Žud., 549

2012 náreč. *šúr, Modranskí šúr* Mod.

TN.: 1894 *Surszké, Súr földek* (Modra; pole) KMp. Trnie

1850 – 1920 *Schuracker, Schurwiesen* Voda, 20 (rkp.)

1968 *Šúrske* VTMP. 10

1976 – 2006 *Šúrske* ZMP. 10

Etym.: Názov *Modranský šúr* vznikol z ON. *Modra* (→ [v. n.] *Modra*), apel. *šúr* (slatinisko; < stnem. adj. *schur* > nem. *sauer* – sloven. kyslý; bav. *der Sur* – sloven. močaristá pôda, *die Sur* – sloven. solanka, močaristé územie; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 579; Voda, 1947, s. 19 – 20). V. Rábik (In: SSM, 2013, s. 54), čerpajúc z monografie V. Sedláka *Die älteste Besiedlung* (1994, s. 99), uvádza, že *šúr* je „označením pre rašelinisko a močaristú zem občasne zaplavovanú vodou“).

Názov *šúr* vznikol proprializáciou z apel. *šúr* (→ vyššie) a motivoval ho charakter lokality.

Lit.: Podolák – Huba – Hanušin, 2011, s. 10; I. Voda, 1947, s. 19 – 20; I. Voda, In.: Žudel, 2006, s. 579.

Mohyla (1) močaristý trstinový porast v katastri obce Mad; TN. Mohyla.

VMp. 50: 45-31; 32 (nepomenovaný)

VN.: 1992 *Mohyla* GNDS. Mad

TN.: 1985 *Mohyla* ZMP. 10

1992 *Mohyla* GNDS. Mad

1993 *Mohyla* ZMP. 10

Etym.: → Maglov (kapitola Názvy vodných tokov).

Mohyla (2) zvyšky močiara SZ od obce Veľké Kosihy medzi kanálmi Olča-Kosihy a Blatné; TN. Maglov; VN. Maglov. VMp. 50: 45-34 (čiastočne zaniknutý)

VN.: 1889 *Maglya* KMp. VKos.

1955 – 61 *Mohyla (Maglya)* TM. 5

1957 – 71 *Mohyla* TM. 10
TN.; VN.: → Maglov (kapitola Názvy
vodných tokov...)
Etym.: → Maglov (kapitola Názvy vod-
ných tokov...).

Mokrad' → † *Čiliž

Mostové → † *Kamenné jazero

***Mostový jarok** → Madik

***Mŕtva krútnava** pôv. jazierko, dnes
zvýšok močaristého koryta Z od obce
Ňárad medzi *Okrúhlou krútnavou
a *Tekvicovou krútnavou.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1889 *Holt örvény* KMp. Ňár.

Etym.: Doklad *Holt örvény* (< maď.
adj. *holt* – mŕtvy, apel. *örvény* – vodný
vír, krútnava) interpretujeme v podobe
*Mŕtva krútnava; vodná plocha vznikla
počas povodne a postupne sa zmenila
na močaristú plochu (= metaf. *mŕtva*).

***Mŕtvy Dunaj** (1) → Čičovské rybníky

***Mŕtvy Dunaj** (2) trstinový porast
a mokrad' JZ od obce Čičov medzi kory-
tom Dunaja a Čičovským ramenom pri
Čičovskom lese; VN. Dunaj.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 1889 *Holt Duna csurgó* KMp. Čič.

Etym.: Názov *Mŕtvy Dunaj (maď. *Holt
Duna* < adj. *holt* – mŕtvy, VN. *Duna* –
Dunaj, apel. *csurgó* – odkvap, odtok);
mokrad' je pozostatkom pôv. ramena
Dunaja.

N

***Na prvé jazero** → *Čanádske jazero

Na Šimovej lúke → Studienka v Šimo-
vej

Na žabej neidentifikovaný lesný pra-
meň v k. ú. Modra-Kráľová; môže ísť aj
o variantný názov → Žabacej studienky.
VMp. 50: [34-44]

VN.: 2017 miest. *Na žabej* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Na žabej* vznikol z prep.
na, apel. *žaba* a motivovala ho lokalizá-
cia alebo čistota vody (prameň na mies-
te s výskytom žiab, príp. so špinavou
vodou).

Nad Hájnikom prameň pitnej vody vo
výške cca 275 m. n. m. na okraji lesa pri
Stupavskej ulici v k. ú. Bratislava-Rača;
napája vodný tok → Pisárka; súradnice:
48°12'48"N, 17°8'3"E; ON.: 1. *Háj-
nikova chata (*Hájovňa), 2. Vináreň
u Hájnika.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Nad Hájnikom* OSMp, web 27

ON.: 1. 1764 – 1787 *Heger hutte* VM. I

2. 2001 miest. *Vináreň u Hájnika* Rača

Etym.: Názov *Nad Hájnikom* vznikol
z prep. *nad* (prameň nachádzajúci sa
v S časti lokality), nedochovaného
TN. *Hájnik (< apel. *hájnik*; doložené
z nem. *Heger hutte* < apel. *r Heger*, slo-
ven. *hájnik*; apel. *e Hütte*, sloven. *chata*,
chatreč; obydlie hájnika).

Nad včelínom neidentifikovaný pra-
meň v k. ú. Modra

VMp. 50: [44-22; 34-11]

VN.: 2017 miest. *Nad včelínom* KJÚĽŠ
Etym.: Názov *Nad včelínom* vznikol z prep. *nad*, apel. *včelín* (< apel. *včela*, lat. *Apis*) a motivovala ho lokalizácia.

† **Najroge Derka** zaniknutý močiar; zo S bol spojený s *Karábskym močiarom JV od obce Bohelov v blízkosti obce Padáň, z J so *Smradlavým močiarom.

VMp. 50: [45-32]

1782-84 *Morast Najroge Derka* VM. I

Etym.: Presná podoba názvu nie je jasná; nem. apel. *r Morast* (= močiar).

† ***Narpošská studnička** zaniknutý prameň vo vinohradoch Narpochy v k. ú. Pezinok; prameň a časť vinice zanikli v dôsledku výstavby sídliska Turie brehy v Limbachu; TN. Narpochy.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2018 miest. *Narpošská studnička* Pez.

TN.: 1974 – 2004 *Narpochy* ZMp.10

2014 *Narpochy* ZBGIS

2018 miest. *Narpochy* Pez.

Etym.: Názov *Narpošská studnička* vznikol z TN. *Narpochy* (→ VN. Limbašský potok, variant Nyrbach), demin. apel. *studnička*.

Níglovská studienka vysychajúci prameň → Limbašského potoka vo vinici Nígle (Sadložov mlyn) v k. ú. Pezinok; súradnice: 48°17'54''N, 17°13'57''E; TN. Nígle, UO. Níglovská cesta.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2017 miest. *Níglovská studénka* KJÚĽŠ

2018 miest. *Níglofská studnička* Pez.

TN.: 1875 – 1884 *Mügl* (sčasti vyklčované vinice) VM. III

2014 *Nígle* ZBGIS

2017 miest. *Nígľ, Nygľe* KJÚĽŠ

2018 miest. *Nígľe* Pez.

UO.: 2017 miest. *Níglovská cesta* KJÚĽŠ

Etym.: Názov *Níglovská studienka* vznikol z TN. *Nígľe* (skomolená podoba nem. *Mügl* < apel. *r Mugel*, sloven. *kopček, pahorok*; najvyššie položené vinice v pezinskom chotári), demin. apel. *studienka*.

Nitrperská studienka prameň → Holombeckej doliny (Názvy vodných tokov...) v lokalite Nižné vršky, SZ od centra mesta Modra; TN. Nižné vršky (Nitrperky).

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1982 miest. *Nitrperská studénka* Mod. Kraic, 12

2012 náreč. *Nitrperská studénka* Mod.

TN.: 1506 *Mitt perig* (Modra; kedysi vinice, dnes zastavané územie) Voda, 576
1854 *Mitterberg* NKKMp. Mod.

1569 *Mitterberg* Voda, 576

1923 *Nitrbg* VTMP. 25

1961 *Mittelberg, Nitrperky, Nižné vršky* Lehot., 176

1982 miest. *Nitrperky* Mod., Kraic, 10

2017 miest. *Nidrperky* KJÚĽŠ

Etym.: Názov *Nitrperská studienka* vznikol z TN. *Nitrperky* (< nem. TN. *Mittelberg* < adj. *mittle* – sloven. uprostred ležiaci, prostredný, apel. *r Berg* – sloven. kopec, vyvýšenina; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 576). Korektná podoba názvu by mala byť *Mittelberská studienka*.
Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 576.

† **Nitrperská studienka pri Hrobá-
roch** → † Hrobárska studienka

***Nová krútnava** jazierko na J okraji
obce Ňárad, kde susedí s *Dóckou krút-
ňavou.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1889 *Új örvény* Kmp. Ňár.

Etym.: Názov *Új örvény* (< maď. adj. *új* –
nový, apel. *örvény* – vodný vír, krútnava)
interpretujeme v podobe **Nová krútna-
va*; vodná plocha vznikla počas povod-
ne ako relatívne mladšia v porovnaní
s inými objektmi tohto typu v lokalite
(teda *Mŕtvou krútnavou, *Okrúhlou
krútnavou a pod.).

***Nová studňa** dnes neidentifikovaná
studňa S od obce Ňárad.

VMp. 50: 45-31 (nelokalizovaný)

1837 – 1840 *Új kút* VM. II

Etym.: Doklad *Új kút* interpretujeme
ako *Nová studňa (maď. adj. *új* = sloven.
nový, apel. *kút* = sloven. studňa).

Nové Košariská jazero po pravej strane
cesty z Nových Košarísk do Tomášova
pri žel. priecestí SV od Nových Koša-
rísk; varianty: Dunajská Lužná-Malá
voda, Nové Košariská II; ON. 1. Du-
najská Lužná (vznikla v roku 1974 zlú-
čením obcí Jánošíková, Nová Lipnica
a Nové Košariská; Majt. 78), 2. Nové
Košariská (v súčasnosti súčasť Dunaj-
skej Lužnej, Majt. 78); VN. 1. Dunaj, 2.
Nové Košariská I.

VMp. 50: 44-23, 44-24, 44-42

VN.: 1984 *jazero Nové Košariská* VMp.
50

1990 *jazero Nové Košariská* ZMp. 10

1991 *Nové Košariská II* VMp. 50

1993 *Nové Košariská II* VMp. 50

1995 *Jazero Nové Košariská* TMp. 50
(Gab.)

1999 *jazero Nové Košariská* TMp. 50
(Gab.)

1999 *Jazero Nové Košariská* TMp. 50
(BA)

2003 *jazero Nové Košariská* ZMp. 10

2003 *Nové Košariská II* VMp. 50

2005 *Nové Košariská* TMp. 50 (M. K.-
-juh)

2007 *jazero Nové Košariská* TMp. 50
(M. K. BA)

2008 *jazero Nová (!) Košariská* TASR. 50
2009 *Dunajská Lužná-Malá Voda* Rmp.
SR

2013 *jazero Nové Košariská II* RP.

ON.: Dunajská Lužná (vznikla v r. 1974
zlúčením obcí Jánošíková, Nová Lipni-
ca a Nové Košariská; Majt. 78):

1. 1974 *Dunajská Lužná* Majt. 78

2. Nové Košariská:

1258 *Mysser* VSO. II, 327

1283 *Misser* VSO. II, 327

1293 *Miser* VSO. II, 327

1302 *Misser* DL.

1323 *Misser* RDSL. II, Nr. 930

1437 *Mischesdorff* VSO. II, 327

1453 *Misserd* VSO. II, 327

1773 *Misérdi*, *Mischdorff* Majt. 78

1786 *Mischdorf*, *Mischérdi* Majt. 78

1808 *Misérd*, *Mischdorf* Majt. 78

1863 – 77 *Misérdi* Majt. 78

1882 – 1913 *Misérd* Majt. 78

1920 – 45 *Mischdorf*, *Misérd* Majt. 78

1945 – 73 *Nové Košariská* Majt. 78

VN.: 1. → Dunaj (1)

2. Nové Košariská I. → Rovinka

Etym.: Názvy *Nové Košariská* a *Nové Ko-*

šariská II (numerické označenie vodného objektu slúži na odlišenie od jazera Nové Košariská I) motivovala lokalizácia vodného objektu a vznikol podľa ON. *Nové Košariská* (adj. *nový* + propr. apel. *košarisko* „miesto, kde sa košarujú ovce, alebo pasie sa iný dobytok“, HSSJ. II, s. 113; < apel. *košiar*; V. Machek (s. 282) uvádza, že pôvodný význam je „ohrada z prenosných dielcov prúteného plota, pleteného podobne ako kôš, v ktorej sú počas dojenia a v noci ohradené ovce; v priebehu dňa alebo dní sa viac ráz premiestňuje, aby sa aj ostatné časti pastviny pohnojili ovčím trusom“, predpokladá, že slovo má južnoslovan. pôvod a vzniklo zo slova *kôš*, mohlo sa sem dostať vplyvom valaskej kolonizácie). Obec bola ešte začiatkom 18. storočia čisto nemecká a ako čisto nemeckú ju spomína aj M. Bel (Marek, 2006, s. 94, 95).

Názov *Dunajská Lužná-Malá voda* motivovala lokalizácia: < ON. *Dunajská Lužná*; < → *Dunaj* (1), adj. *lužný* < apel. *luh* – vlhký listnatý nížinný les, KSSJ., s. 306; psl. **logb* – háj, lesík, krovie na močaristej pôde; Machek, s. 343; adj. *malý*, apel. *voda*.

Nové Košariská I → Rovinka

Nové Košariská II → Nové Košariská

O, Ŏ

+ ***Obecné jazero** zaniknuté jazero na S okraji mesta Veľký Meder; TN. Obecné jazero.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Polgár tó* KMp. VMed.

TN.: 1955 – 61 *Polgártó* TM. 5

1952 – 57 *Polgártó* TM. 25

1957 – 71 *Obecné jazero* TM. 10

1992 *Obecné jazero* (pole) GNDS. VMed.

Etym.: Názov interpretujeme ako **Obecné jazero* (< maď. apel. *polgár* – sloven. občan, apel. *tó* – sloven. jazero); VN. *Polgár tó* (**Obecné jazero*) > TN. *Obecné jazero*. Názov bol motivovaný lokalizáciou alebo vlastníctvom územia, na ktorom sa nachádzalo („jazero nachádzajúce sa v obci“ alebo „jazero patriace obci“). Vylúčiť sa nedá ani pôvod názvu z antroponyma **Polgár* (v takom prípade by sme ho interpretovali ako **Polgárovo jazero*).

+ **Ohnavská barina** zaniknutá močaristá plocha v k. ú. Modra v lokalite Ohnavy; TN. Ohnavy; VN. Ohnavská dolina. VMp. 50: 34-11 [neidentifikovaný] VN.: 1854 *Ohnavska Barina* NKKMp. Mod.

TN.: → Brestový jarok (Názvy vodných tokov...)

VN.: Ohnavská dolina: → Brestový jarok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Ohnavská barina* vznikol z TN. *Ohnavy*, *Ohnavská dolina* (→ Brestový jarok; Názvy vodných tokov...), apel. *barina* (močaristá vodná plocha).

Okočské rašelinisko zvyšok starého ramena Dunaja, dnes rašelinisko slatinného typu v katastri obce Okoč; ON. Okoč.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

VN.: 1966 *Okočské rašelinisko* TS., s. 197
ON.: Okoč: → Okočský kanál (kapitola
Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Okočské rašelinisko* vznikol z ON. *Okoč* (→ Okočský kanál), apel. *rašelinisko* (močaristá lokalita s výskytom rašeliny); pomenúva rašelinisko v katastri obce Okoč.

***Okrúhla krútnava** (1) pôvodne jazierko, dnes zvyšok kanála Z od obce Nárada (susedí s *Mŕtvou krútnavou a *Tekvicovou krútnavou).

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

1889 *Kerekes örvény* KMp. Nár.

Etym.: Doklad *Kerekes örvény* (< maď. adj. *kerekes* – okružly, apel. *örvény* – vodný vír, krútnava) interpretujeme ako *Okrúhla krútnava; motiváciou je skutočnosť, že vodná plocha vznikla počas povodne, a jej okružly tvar.

† ***Okrúhla krútnava** (2) pôv. asi rameno, neskôr močiar na V okraji obce Dolný Štál.

VMp. 50: [45-32]

1837 – 40 *Kerek Örvény* VM. II

Etym.: → *Okrúhla krútnava (1).

† ***Okrúhla plytčina** bývalý močiar JV od obce Okoč uprostred územia utvoreného kanálom Čeček; TN. *Okrúhla plytčina*.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Keringő lapos* KMp. Okoč

TN.: 1889 *Keringő lapos* KMp. Okoč

1955 – 61 *Keringő lapos* TM. 5

1957 – 71 *Okruhla plytčina* (*Keringő lapos*) TM. 10

1984 *Okrúhla plytčina* ZMp. 10

1985 *Okrúhla plytčina* ZMp. 50

1993 *Okrúhla plytčina* ZMp. 10

1995 *Okruhla plytčina* ZMp. 25

2008 *Okrúhla plytčina* ZMp. 50

Etym.: Názov *Okrúhla plytčina* vznikol prekladom staršieho maď. názvu *Keringő lapos* (< maď. adj. *keringő* – okružly, apel. *lapos* < *láp* – bahnisiko, močiar; azda by bol na pomenovanie zaniknutej vodnej plochy vhodnejší názov *Okrúhly močiar).

† ***Okrúhle jazero** (1) zaniknuté jazero S nad obcou Klúčovec v lokalite Eperješ pri ceste vedúcej do Čilizskej Radvane (v teréne je rozpoznateľné podnes).

VMp. 50: [45-34]

1899 *Kerek tó* KMp. Klúč.

1955 – 61 *Okrúhle jazero* (*Kerek tó*) TM. 5

Etym.: Názov *Kerek tó* vznikol z maď. adj. *kerek* (= sloven. okružly), apel. *tó* (= jazero), prekladáme ho ako *Okrúhle jazero. Názov motivoval tvar jazera.

† ***Okrúhle jazero** (2) neidentifikované jazero na V okraji obce Kútники (časti Čenkesfa); podľa KMp. obce by mohlo ísť o jazero, ktoré sa neskôr vysúšaním zúžilo na niekoľkometrový pruh vody.

VMp. 50: [45-31; 32] (nelokalizovaný)

1893 *Kerek tó* KMp. Kút.

Etym.: → † *Okrúhle jazero (1).

Pozn.: Iné † *Okrúhle jazero (1247 *piscina Kerekto* Šmil., Nr. 179), ktoré v povodí Čiernej vody, resp. dnešného Malého Dunaja pri Komárne uvádza V. Šmilauer, sa nachádzalo medzi riekami Váh a Nitra pri osade Kava, a preto ho neuvádzame (nie je isté, či sa nachádzalo na Žitnom ostrove).

† ***Okrúhle jazero** (3) zaniknuté jazero JZ od obce Kameničná a S od osady Čerhát v blízkosti † *Veľkého jazera.

VMp. 50: [45-43]

1247 *ad piscinam Kerekto* CDSL. II, Nr. 284

1898 *Kerek tó* MTT. 75

Etym.: → † *Okrúhle jazero (1), lat. apel. *piscina* – rybník.

*Okrúhle jazero (4) dnes neidentifikovaná vodná plocha v blízkosti Dunajskej Stredy a Malého Blahova.

VMp. 50: [45-31]

1248 *stagnum Kerketou* (?) CDSL. II, Nr. 309

1323 *ad aquam Kerectov* RDSL. II, Nr. 1097

Etym.: → † *Okrúhle jazero (1). Prvý doklad sa lokalizuje ku Kračanom, ale azda ide o názov toho istého objektu.

† ***Okrúhle jazero** (5) zaniknuté jazierko S od obce Nkyje na Ostrove; TN. Kerekto.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Kerekto* ŠMpO. 5

TN.: 1955 *Kerekto* (pole) ŠMpO. 5

Etym.: → † *Okrúhle jazero (1).

† **Okrúhle panské jazero** zaniknutý močiar S od obce Klúčovec pri Čiližskom potoku a na západnom okraji lokality Homod; v minulosti bol spojený → s Dlhým panským jazero a na VM. je chápaný ako jeden objekt (*Staré jazero); variant: *Staré jazero; TN. Okrúhle panské jazero; VN. Dlhé panské jazero.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1837 – 40 *Öreg Tó* VM. II

1889 *Kerekes uras tó* KMp. ČRad.

1955 – 61 *Okrúhle panské jazero* (*Kerekes urastó*) TM. 5

1957 – 71 *Dlhé panské jazero* (*Kerekes urastó*) TM. 10

TN.: 1984 *Okrúhle panské jazero* ZMp. 10

1993 *Okrúhle panské jazero* ZMp. 10

VN.: → Dlhé panské jazero

Etym.: Názov **Staré jazero* vznikol z adj. *starý* (maď. *öreg*) a apel. *jazero* (maď. *tó*). Mladší názov *Okrúhle panské jazero* (maď. *Kerekes urastó*) motivovali vlastnícke vzťahy a tvar jazera (→ porov. Dlhé panské jazero); VN. > TN. Panské jazero.

† ***Olejku** neidentifikovaný zaniknutý prameň. M. Fekete (1994, s. 152) uvádza hranicu rovnomennej osady (zanikla asi v 14. stor.) takto: od Kostola sv. Jakuba (nelokalizovaný obcou) ako hraničného znaku k potoku Barzanch (*Brzanec, dnes Vištucký potok – pozn. M. B.), cez ktorý prechádza smerom na JZ, odtiaľ sa tiahne k prameňu *Olejku a odtiaľ k čatajskému chotáru. Podľa týchto informácií môžeme usudzovať, že prameň sa nachádzal na JZ od cesty spájajúcej obce Čataj a Veľký Grob; ON. † Olejkuta.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1240 *Oleikwtha* Fek., 109

ON.: † Olejkuta:

1309 *Oleykutha* RDSL., Nr. 630, 637, 644

1323 *Oleykutha* RDSL., Nr. 961

Etym.: Zaniknutý názov **Olejku* súvisí s ON. **Olejku*, nevieme však spoľahlivo určiť, ktorý názov bol motivantom.

Mohli by sme usudzovať, že VN. vznikol z apel. *olej* (< stsl. *olějb* (Machek, 2010, s. 413); azda aj v prenesenom zmysle nekvalitná voda; maď. *olai*), maď. apel. *kút* (= sloven. studňa) a motivoval ho charakter vody, príp. výskyt „zemného oleja“, ropy. L. Kiss (1988, s. 272) uvádza ON. Olajpatak, ktorý motivovala „iridescentná, farbami hrajúca voda“. Nevylučujeme ani motiváciu OM. *Ole* (sufix *-i*).

Lit.: M. Fekete, 1994, s. 152; L. Kiss, 1988, s. 272.

Opatovské jazierko malé jazero na pravej strane cesty vedúcej z obce Klúčovec do obce Medvedov; TN. Opatovské.

VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)

VN.: 2005 *Opatovské jazierko* PMp. 10

TN.: 1955 – 61 *Opatovské* TM. 5

1957 – 71 *Opatovské* TM. 10

1984 *Opatovské* ZMp. 10

1993 *Opatovské* ZMp. 10

1995 *Opatovské* ZMp. 25

Etym.: Názov *Opatovské jazierko* vzniklo z TN. *Opatovské* (< apel. *opát* – predstavený mníšskej komunity alebo OM. *Opát*) a deminutívnej podoby apel. jazero (= *jazierko*); pomenúva jazierko v lokalite Opatovské.

P

Panónsky les štrkovisko na J od Šúrkeho rybníka v k. ú. Sv. Jur; ON. Panónsky Háj; TN. Panónsky háj; VN. Hájsky kanál.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2018 *Štrkovisko panónsky les* OSMp.

ON., TN., VN. → Hájsky kanál

Etym.: Názov *Štrkovisko Panónsky les* vznikol z apel. *štrkovisko* (→ VN. *Štrkové jazero), ON., resp. TN. *Panónsky les* (háj s teplomilnou panónskou vegetáciou; < adj. *panónsky* < ON. *Panónia*; rímska provincia < lat. *Pannonia*; apel. *les*) a motivovala ho poloha a charakter objektu.

Panská studnička prameň v lokalite Panský dom v časti Modra-Piesok. Prameň sa nachádza na rozvodí Gidry a Stoličného potoka; ON. Panský dom (horáreň); TN. 1. Panská studňa, 2. Panský les; VN. Panský potok.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1894 *Úri kút* Mod.

1945 *Panská studnička, Herrenbrunnen* Šulla, 5

1961 *Panská studnička, Herrenbrunnen, Herrn-Brunn* Lehot., 177

1982 náreč. *Pánska studénka* Mod., Kraic, 12

2006 *Herr Brunn (Herrenbrunnen), Panská studnička* Žud. a, 7

ON.: Panský dom (Modra; hájovňa):

1854 *Herrn Hütte* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Herrenhaus* VM. III

1894 *Úriház* KMp. Mod.

1955 *Panský dom* ŠMO. 5

1961 *Panský dom, Rathaus* Lehot., 177

1969 hájovňa *Panský dom* VTMP. 10

1971 hájovňa *Panský dom* ZMp. 50

1977 – 2008 horáreň *Panský dom* ZMp. 50

1983 *Panský dom* GNOBAv. Mod.

1984 hájovňa *Panský dom* VMp. 50

1991 – 1999 horáreň *Panský dom* VMp. 50

2012 *Panský dom* TAS. 50
TN.: 1. 1945 *Panská studnička, Herrenbrunnen* (Modra; les) Šulla, 5
1955 *Panská studňa* ŠMO. 5
1969 *Panská studňa* VTmp. 10
1983 *Panská studňa* GNOBAv. Mod.
2. 1894 *Úri erdő* (Modra; CHKO, les) Kmp. Mod.
1945 *Panská hora, Herrenwald* Šulla, 5
1955 *Panský les* ŠMO. 5
1969 *Panský les, Panská hora* VTmp. 10
1982 miest. *Pánska hora* Mod., Kraic, 5
1983 *Panská hora* GNOBAv. Mod.
VN.: → Stoličný potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Vznik názvu *Panská studnička* (nem. *Herrenbrunnen*) motivovala poloha v lokalite Panské a vznikla z adj. *panský* (maď. *úri*; patriaci „pánovi“), demin. apel. *studnička* (maď. *kút*). *Panský dom* (1889) bol prvou stavbou v lokalite Piesky a slúžil ako ubytovacie zariadenie pre turistov.

† **Parlag** zaniknutý močiar na V okraji obce Veľký Grob v lokalite Parlag, časť bývalého Šúra; TN. Parlag.
VMp. 50: [45-11]

VN.: 2017 *močiare Parlag* KJÚLŠ
TN.: 2014 *Parlag* OSMp.
Etym.: Názov *Parlag* (< maď. apel. *parlag* – nevyužívaná, neúrodná pôda, úhor; porov. SSN II, s. 737) motivoval charakter lokality.

Pasienky → Kuchajda

***Pastierska studňa** nelokalizovaná studňa JV od obce Topolníky pri samote Janoštelek; TN. Pastvinné.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)
VN.: 1884 *Pasztor réti kút* VM. III
TN.: 1992 *Pastvinné* (pole) GNDS. Topol.

Etym.: Názov *Pasztor réti kút* (správne by malo byť *Pásztor réti kút*) vznikol pravdepodobne z TN. *Pásztor réti (< maď. apel. *pásztor* – 1. pastier, 2. duchovný pastier, kňaz; *rét* – lúka), ktorý nie je v uvádzaných prameňoch doložený, ale významovo mu zodpovedá TN. *Pastvinné*, a maď. apel. *kút* (= sloven. studňa). Interpretujeme ho ako **Pastierska studňa* (< adj. *pastiersky* < *pastier*, apel. *studňa*).

Patákova studienka prameň Patákovho jarku JZ od Harmónie. variant: Firiglovská studienka; TN. 1. Paták, 2. Pri Patákovi, 3. Firigle, 4. Firiglovská dolina.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)
VN.: 1982 náreč. *Patáková studénka* Mod., Kraic, 12
1982 miest. *Firiglovská studénka* Mod., Kraic, 12
2012 náreč. *Firiglouská studénka* (*studnička*) Mod.

TN.: 1., 2. → Patákov jarok (Názvy vodných tokov...)

3. 1563 *Viereckl* (Modra; kedysi viniče, dnes časť zastavaná, časť zalesnená) Voda, 582

1572 *Zwey Oden Viereckhl genandt* Voda, 582

1590 *vier Eckhel* Voda, 582

1854 *Vierriegel* NKKMp. Mod.

1868 *Furigel* Voda, 582

1961 *Vierriegel* (*Vierhügel*), *Firigle*, *Štve-ráky* Lehot., 177

4. 2012 náreč. *Firiglouská dolina* (Modra; dolina v lese) Mod.

Etym.: Názov *Patákova studienka* (náreč. *Patákova studénka*) vznikol z poses. tvaru OM. *Paták* → *Patákov jarok* (Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádza na území patriacom *Patákovi*.

Názov *Firiglouská studienka* (náreč. *Firiglouská studénka*) vznikol z TN. *Firigel* (→ *Patákov jarok* – *Firiglouský potok*; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka*.

† ***Pavlovo jazero** dnes neidentifikované jazero v blízkosti obce Čalovec (azda aj v blízkosti samoty Pavel, dnešnej časti mesta Komárno); ON. Pavel, OM. Pavel.

VMp. 50: [45-34; 41]

VN.: 1268 *Paultou* ŠMil., Nr. 177

1383 *Paultow* Šmil., Nr. 177

ON.: Pavel → [kanál] Buk-Pavel

Etym.: Názov môžeme podľa dokladov rekonštruovať ako **Páltó*, teda **Pavlovo jazero* (< maď. OM. *Pál* < *Paul*, sloven. *Pavol*, *Pavel* < lat. *Paulus*; maď. apel. *tó* – jazero; Šmil., s. 305, 489). Nemožno s istotou určiť, či ho motivoval osadný názov Pavel alebo vznikol podľa vlastníctva lokality („jazero nachádzajúce sa v lokalite, ktoré patrilo Pavlovi“; porov. výklad pri názve → Buk-Pavel).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

Peiso neidentifikované jazero v k. ú. Pezinok.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1914 *Peiso* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Peiso* je nejasný, môže ísť aj o chybný zápis v kartotéke.

Pozn.: KJÚLŠ čerpal z: SMSS XIX, 1914, s. 62.

† ***Petrov rybník** zaniknutý močiar S od obce Opatovský Sokolec bezprostredne nad Komárňanským kanálom.

VMp. 50: [45-32]

1890 *Péter hálás* KMP. OSok.

Etym.: Predpokladáme, že názov mal byť zaznačený v podobe **Péter halásztó* (< OM. *Peter*, maď. *Péter*, maď. apel. *halásztó* – rybník). Názov by sme tak mohli interpretovať v podobe **Petrov rybník*.

Pezinok vodná nádrž na SZ okraji mesta Pezinok J od lokality Stará hora; vznikla v 70. – 80. rokoch 20. stor. pre tzv. kejdové hospodárstvo; variant: [v. n.] Rozálka; Kejda; ON. Pezinok; TN. Rozálka; CHO. Rozálka.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1984 *vodná nádrž Pezinok* VMp. 50

1991 *vodná nádrž Pezinok* VMp. 50

1991 *vodná nádrž Pezinok* ZMp. 50

1999 *Vodná nádrž Pezinok* ZMp. 10

2003 *vodná nádrž Pezinok* VMp. 50

2004 *Vodná nádrž Pezinok* ZMp. 10

2010 *Vodná nádrž Rozálka* ZBGIS

2011 *vodná nádrž Pezinok* TAS. 50

2012 *rybník Kejda* APC, 40

2018 miest. *Kejda* Pez.

ON.: Pezinok: → Šúrsky kanál (časť A)

TN.: 1618 *Rosalien* (lúka) Voda a, 69

1875 – 1884 *Rosalien Haide* VM. III

1895 *Rosalien* KMP. Pez.

1963 *Rozálka* VTMP. 10

1974 *Rozálka* ZMp. 10

1983 *Rozálka* GNOBAv. Pez.
1985 *Rozálka* ZMp. 10
2004 *Rozálka* ZMp. 10
2010 *Rozálka* ZBGIS
2011 *Rozálka* TAS. 50
CHO.: 1875 – 1884 *Rosallen* *Kpl.*
(kaplnka) VM. III
1895 *Szt. Rozália kápolna* KMp. Pez.
1971 kaplnka *Rozália* ZMp. 50
1973 – 1974 kaplnka *Rozálka* ZMp. 50
1984 – 1985 kaplnka *Rozálka* ZMp. 50
1989 – 1991 kaplnka *Rozálka* ZMp. 50
1999 kaplnka *Rozálka* ZMp. 50
2004 kaplnka *Rozálka* ZMp. 10
2008 *Kaplnka sv. Rozálie* ZMp. 50
2011 *Rozálka* TAS. 50
2014 miest. *Rozálka* Pez.

Etym.: Názov *Pezinok* vznikol transonymizáciou ON. *Pezinok* (→Šúrsky kanál;-Názvy vodných tokov...).

Názov *Rozálka* vznikol transonymizáciou TN. *Rozálka* (< CHO. *Rozálka* [kaplnka] < OM. [sv.] *Rozália* (+ asi 1160; kaplnka bola vystavaná v r. 1730 na pamiatku morovej epidémie) a motivovalo ho patrocínium.

Názov *Kejda* vznikol proprializáciou českého apel. *kejda* (= sloven. hnojovica) a motivovalo ho hospodárske využitie alebo znečistenie rybníka.

Piate jazero súčasť komplexu Slniečnych jazier v jeho V časti (Fedor et al., 2004, s. 171) v obci Senec.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
2004 miest. *na Piatom jazere, Piate jazero* Snc., Fed., 171, 172

Etym.: Názov *Piate jazero* vznikol z num. *piaty* (označujúce poradie jedného z jazier), apel. *jazero*.

Pivnička jazero na V od Šúrského kanála, Z od jazera Dunajček v k. ú. Ivanka pri Dunaji; jazero vzniklo na mieste vyschnutého koryta → Ladovej vody; UO. Pivnička.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 miest. *Pivnička* IpD.

UO.: 2018 miest. *hostinec Pivnička* IpD.

2018 miest. *Šenk pri Dunajku* IpD.

Etym.: Názov *Pivnička* vznikol transonymizáciou z UO. *Pivnička* (< demin. apel. *pivnička* < apel. *pivnica*; „nápojová miestnosť“).

Pod Čiernym vrchom prameň Račianskeho potoka na Peknej ceste na Z okraji lokality Dieliky v k. ú. Bratislava-Vinohrady vo výške cca 280 m n. m.; súradnice: 48°12'33"N, 17°6'53"E; TN. Čierny vrch.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Pod Čiernym vrchom* OSMp.

TN.: 1764 – 1787 *Schwarze b.[erg]* (vrch; 411 m n. m.) VM. I

1875 – 1884 *Schwarzer B.[erg]* VM. III

1974 – 2002 *Čierny vrch* ZMp.10

2002 *Švarcberg* (geodetický bod) ZMp. 10

1935 *Schwarzberk* (geod. bod) KMp. odt.

1996, 2006 *Švarcberg* Por. Mp.

2016 *Čierny vrch* Por. Mp.

Etym.: Názov *Pod Čiernym vrchom* utvorený z prep. *pod*, TN. *Čierny vrch* (< adj. *čierny*, apel. *vrch*) a motivovala ho poloha.

† **Pod Gernom** bližšie neidentifikovaný zaniknutý prameň v lokalite Gerna v k. ú. Modra-Kráľová; TN. Gern.

VMp. 50: [34-44]
VN.: 1982 miest. *Pod Gernu* Mod., Kraic, 12
TN.: 1569 *Gern* (Modra; vinohrad) Voda, 571
1590 *Im Ghern* Voda, 571
1628 *eine Wies in Gerne* Voda, 571
1868 *Gern* Voda, 571
1961 *Geren, Gerna, Puky, Púčky* Lehot., 176
1982 miest. *Gerny* Mod., Kraic, 9
Etym.: Názov *Pod Gernom* (náreč. *Pod Gernu*) vznikol z prep. *pod*, TN. *Gern* (< bav. apel. *r Gern, Geren* (= sloven. krátky poľný záhon, klin, špic, hrot; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 571) a motivovala ho poloha v lokalite tvaru špicu. P. Šulla (1945, s. 28) navrhol adaptovanie TN. v podobe Hroty, Roháče, Oštepy.
Lit.: P. Šulla, 1945, s. 28; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 571.

+ **Pod Kontrhauzármí** zaniknutý prameň na J okraji Grófskej lúky v meste Modra, S od lokality Štúrovo; TN.: 1. Kontrhauzáre, 2. Pod Kontrhauzármí.
VMp. 50: [44-22]
VN.: 2012 náreč. *Pot Kontrhauzármí* Mod.
TN.: 1. 1590 *Kaltenhauser* (Modra; polia, časť lúka) Voda, 571
1607 *Kaldenhauser* Voda, 571
1854 *Kalterhauser* NKonMp. Mod.
1868 *Kaltenhauser* Voda, 571
2006 *Galtenhauser* Voda, 571
2012 náreč. *Kontrhauzáre* Mod. (známe len staršej generácii)
2017 miest. *Kontrhausár, Kontrhauzáre* KJÚLŠ

2. 2017 miest. *Pod Kontrhausári* KJÚLŠ (pole)
Etym.: Názov *Pod Kontrhauzármí* vznikol z prep. *pod*, TN. *Kontrhauzáre* (< nem. adj. *galt* – sloven. jalový (dobytok), apel. *s Haus* – sloven. dom; pozemok pri dome pastiera; D. Lehotská (1961, s. 176) uvádza motiváciu vlastníkmi vzťahmi a označuje prameň upravený ako napájadlo pre dotyok s vodou zlej kvality; do konca 2. svetovej vojny bol zastrešený drevenou búdou). Prameň sa nachádzal v barinatom území na bývalom pohrebisku uhynutých domácich zvierat (koní a dobytka), preto zapáchal a voda nebola vhodná na konzumáciu. KJÚLŠ charakterizuje lokalitu ako „mrcinový cintorín“, informátor dokladá, že sa tu pochovávali uhynuté kone.
Lit.: D. Lehotská, 1961, s. 176.

Pod lúkou → Kamzík – pod Somárskou lúkou

Pod Márovou búdou → Mahrova studnička

Pod Pieskami 1 prameň vo výške cca 320 m n. m. na JV svahu vrchu Piesky (446 m n. m.), S od lokality Kopanice; súradnice: N 48°13'37.68" E 17°08'51.06"; na prameni je zachované torzo pieskovcovej plastiky, pravdepodobne svätca; TN. Piesky; VN.: 1. Pod Pieskami 2; 2. Pod Pieskami 3; 3. Pod Pieskami 4; 4. Pieskový potok.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Pod pieskami 1* OSMp, web 30

TN.: → VN. Pieskový potok (časť A)

VN.: 1. → nižšie

2. → nižšie

3. → nižšie

4. → Pieskový potok (časť A)

Etym.: Názov *Pod Pieskami 1* má technický charakter (porov. aj VN. Pod Pieskami 2 – 4) a vznikol z prep. *pod*, TN. *Piesky* (→ VN. Pieskový potok; časť A), num. 1. Motivovala ho poloha.

Pod Pieskami 2 prameň vo výške cca 333 m n. m. na JV svahu vrchu Piesky (446 m n. m.), S od lokality Kopanice; súradnice: N 48°13'35.34" E 17°09'07.39"; TN. Piesky; VN.: 1. Pod Pieskami 1; 2. Pod Pieskami 3; 3. Pod Pieskami 4; 4. Pieskový potok.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Pod pieskami 2* OSMp, web 30

TN.: → VN. Pieskový potok (časť A)

VN.: 1. → nižšie

2. → nižšie

3. → nižšie

4. → Pieskový potok (časť A)

Etym.: Názov *Pod Pieskami 2* má technický charakter a vznikol z prep. *pod*, TN. *Piesky* (→ VN. Pieskový potok; časť A), num. 2. Motivovala ho poloha.

Pod Pieskami 3 prameň vo výške cca 322 m n. m. na JV svahu vrchu Piesky (446 m n. m.), S od lokality Kopanice; súradnice: N 48°13'35.03" E 17°09'11.39"; TN. Piesky; VN.: 1. Pod Pieskami 1; 2. Pod Pieskami 2; 3. Pod Pieskami 4; 4. Pieskový potok.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Pod pieskami 3* OSMp, web 30

TN.: → VN. Pieskový potok (Názvy vodných tokov...)

VN.: 1., 2., 3. → nižšie

4. → Pieskový potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Pod Pieskami 3* má technický charakter a vznikol z prep. *pod*, TN. *Piesky* (→ Pieskový potok; Názvy vodných tokov...), num. 3. Motivovala ho poloha.

Pod Pieskami 4 prameň vo výške cca 325 m n. m. na JV svahu vrchu Piesky (446 m n. m.), S od lokality Kopanice; súradnice: N 48°13'36.98" E 17°09'24.84"; TN. Piesky;

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 *Pod pieskami 4* OSMp, web 30

TN., VN.: → Pieskový potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: → vyššie; num. 4.

*Pod Pugnármi bližšie neurčená studňa v lokalite Pugnáre v k. ú. Pezinok; TN. Pugnáre.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 miest. *Podpugnari* KJÚLŠ

TN.: 2017 miest. *Pugnáre* (chotár) KJÚLŠ

Etym.: Názov **Pod Pugnármi* vznikol z prep. *pod* a TN. *Pugnáre* a motivovala ho poloha.

Pod rybníkom termálne jazero Z od obce Chorvátsky Grob; variant: Pri prameni; TN. 1. Diely pod rybníkom, 2. Pri studni.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2014 náreč. *Pri prameni* ChoG.

2014 náreč. *Pod ribníkom* ChoG.
TN.: 1. 1974 *Diely pod rybníkom*
(Chorvátsky Grob; pole) ZMp. 10
1974 *Pod rybníkom* ŠMO. 5
1983 *Diely pod rybníkom* GNOBAV.
ChoG.
1990 *Pod rybníkom* MEN
2. 1895 *Pri studne* (Chorvátsky Grob;
pole) KMp. ChoG.
1974 *Pri studni* ŠMO. 5
1974 *Pri studni* ZMp. 10
1980 *Pri studni* GNOBAV. ChoG.
Etym.: Názov *Pod rybníkom* vznikol
z prep. *pod*, apel. *rybník* (→ *Rybník*)
a motivovala ho lokalizácia.
Názov *Pri prameni* vznikol z prep. *pri*,
apel. *prameň* (termálny vrt; porov. napr.
web 23 a i.).
Lit.: web 23.

Pod Skalkou prameň v k. ú. Modra
v lokalite za Kalváriou a nad Záhradami,
SZ od lokality Solcáre; TN. 1. Skalka, 2.
Podskalka.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 1982 miest. *Pod Skalku* Mod.
Kraic, 12
TN.: 1. 1580 *Griessel* (Modra; les, vino-
hrady) Voda, 21 (rkp.)
1792 *Steinhübel oder Skalka Voda*, 580
1854 *Skalka, Sautanz* NKKMp. Mod.
1894 *Szikla* KMp. Mod.
1947 *Grízl Voda*, 21 (rkp.)
1961 *Grízl, Scharnízl, Skalka* Lehot.,
176
1982 miest. *Skalky* Mod., Kraic, 10
2017 miest. *Skalki, Skalka* KJÚLŠ
2. 1854 *Podskalka, Schülzensteig* (Mod-
ra; les) NKKMp. Mod.
Etym.: Názov *Pod Skalkou* (náreč. *Pod*

Skalku) vznikol z prep. *pod*, TN. *Skal-
ka* (pôv. nem. *Steinhübel* < nem. apel. *r
Stein* – sloven. kameň, *r Hübel*, hovor.
podoba spis. apel. *der Hügel*; sloven.
malá vyvýšenina, kopček (súčasť chr-
bátu Staré hory)); porov. aj Voda, In:
Žudel, 2006, s. 580) a motivovala ho
lokalizácia.
Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 580.

Pod Slalomkou prameň na JV sva-
hu kopca Veľká Baňa (444 m n. m.)
Z od lyžiarskej zjazdovky vo výške 332
m n. m.; súradnice: N 48°13'27.64"
E 17°08'19.99"; TN.: 1. Slalomka; 2.
Pod Slalomkou.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Pod Slalomkou* OSMp.,
web 30
2018 miest. *Pod Slalomkou* Rača
TN.: 1. 2018 miest. *Slalomka* (vrch)
Rača
2. 2018 miest. *Pod Slalomkou* (les) Rača
Etym.: Názov *Pod Slalomkou* vznikol
z prep. *pod*, TN. *Slalomka* (< apel. *sla-
lom*; lyžiarske preteky na trati vyzna-
čenej brámkami < nórske apel. *slalám*;
lyžiarske preteky < nór. *sla* –naklonený,
šikmý; *lām* –dráha; lokalita určená na
zjazd, zjazdovka) a motivovala ho po-
loha.

Pod Šnaudami → Kadlúbok (1)

Pod Šustrom bližšie neurčený prameň
na JZ okraji mesta Modra za Kalváriou;
TN. Šuster; OM. Martin Šuster.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: 1982 náreč. *Pod Šustrem* Mod.,
Kraic, 12

TN.: 1607 *Schuster* (Modra; bývalé vinohrady) Voda, 580

1961 *Schuster*, *Šuster* Lehot., 176

1982 miest. *Šuster* Mod., Kraic, 10

2006 *Šustr* Voda, 580

2012 náreč. *Šustre* Mod.

OM.: 1894 *Márton Suszter* (majiteľ viníc, lúky a prilahlého jarku) PP Mod.

Etym.: Vznik názvu *Pod Šustrom* (náreč. *Pod Šustrem*) motivovala lokalizácia a vznikol z prep. *pod*, TN. *Šuster* (< OM.

Šuster < nem. apel. *r Schuster* – sloven. obuvník; pôvodný majiteľ dvoch menších vinohradov; porov. Voda, In: Žudel, 2006, s. 580)

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 580.

Pod Výbarom prameň v meste Modra S od futbalového štadióna, na ľavej strane od Štampoškého potoka, studňa slúžila aj pre lokalitu Štampochoy; variant: *Výbare*; TN.: *Výbar*.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Pod Výbarem* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Víbare* Mod.

2012 náreč. *studnička Víbare* Mod.

TN.: 1578 *Weber* (Modra; vinohrad) Voda, 582

1850 – 1920 *Výbar*, *Weber* Voda, 65 (rkp.)

1854 *Weber* NKKMp. Mod.

1868 *Weber* Voda, 582

1961 *Weber*, *Víbar*, *Krosnár* Lehot., 177

1982 miest. *Výbare* Mod., Kraic, 10

2017 miest. *Víbare* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Pod Výbarom* (náreč. *Pod Výbarem*) vznikol z prep. *pod*, TN. *Výbar* (< nem. OM. *Weber*; zeman žijúci v 1. polovici 15. stor. v Modre, majiteľ

pozemkov; pre spreneveru mestského majetku a i. bol vykázaný z Modry a bol mu odobratý majetok (porov. Lehotská, 1961, In: Žudel, 2006, s. 588); < nem. apel. *r Weber* – krosnár, tkáč; názov motivovala lokalizácia.

Názov *Výbare* vznikol z TN. *Výbar*, ktorý je skomolením pôvodného nem. OM. P. Šulla (1945, s. 29) navrhol poslovenčiť TN. na Krosnár, Krosnár.

Lit.: D. Lehotská, 1961; P. Šulla, 1945, s. 29; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 588.

Pokoj prameň pitnej vody na JV okraji lesa JV od → Zlatej studničky medzi ulicami Okrajovka a Popolná v k. ú. Bratislava-Rača, vo výške 312 m n. m.; nejde o prameň v pravom zmysle slova, ale o umelo privedený výtok z prameňa Zlatá studnička; prameň priviedol Libor Pajdlhauser k svojmu pozemku a neskôr bol zaplombovaný, v súčasnosti zostalo len obmurované torzo; súradnice: 48°13'15"N, 17°8'21"E.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2018 miest. *Pokoj* Rača

2018 miest. *Pokoj* OSMp.

Etym.: Názov *Pokoj* vznikol z apel. *pokoj* a motivovalo ho azda tiché prostredie záhradkárskej osady.

† ***Porcika** zaniknuté jazierko v katastri mesta Šamorín; TN. Korzika.

VMp. 50: [44-23; 24; 42]

VN.: 1884 *Kis Porcika* VM. III

1894 *Porcziká tó* Kmp. Šam.

TN.: 1884 *Korsika* (niva) VM. III

1954 *Korszika* ŠMpO. 5

1974 *Korzika* ZMp. 10

1978 *Korzika* ŠMpO. 5

1992 *Korzika* (les) GNDS. Šam.

Etym.: Názov *Porcika azda motivovala relatívna veľkosť; < maď. *porcika* „čiastka, čiastočka“). TN. *Korzika* vznikol asi deformáciou názvu *Porcika*, prípadne analógiou s názvom francúzskeho ostrova *Korzika*.

† ***Potápač** zaniknutý močiar JV od obce Gabčíkovo na Z okraji samoty Kotlíba.

VMp. 50: [45-31]

1893 *Buvár* KMp. Gab.

Etym.: Názov *Buvár* nie je jasný, vznikol azda proprializáciou maď. apel. *búvár* – potápač.

Prameň Jozefkovo údolie prameň toku → Jozefkovo údolie vo výške asi 265 m n. m. v k. ú. Sv. Jur, v lokalite Jozefkovo údolie, vo V časti lokality Trúby, pri rekreačnom zariadení; TN. Jozefkovo údolie; VN. Jozefkovo údolie; súradnice: 48°15'49"N, 17°11'31"E

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1941 *Prameň Jozefkovo údolie* VMH.

TN., VN. → Jozefkovo údolie (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Prameň Jozefkovo údolie* vznikol z apel. *prameň*, TN. *Jozefkovo údolie* (→ Jozefkovo údolie; Názvy vodných tokov...).

Prameň kapitána Nálepku prameň Krkavčieho potoka v blízkosti lokality Zlatá studnička vo výške 490 m n. m. v k. ú. Grinava.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

1975 *prameň kpt. Nálepku* TMp. MK. 75

1981 *prameň kpt. Nálepku* TMp. MK. 75

Etym.: Názov *Prameň kapitána Nálepku* vznikol z apel. *prameň* (< žiadlo vody), skratky *kpt.* (*kapitán* – vojenská hodnosť), OM. [Ján] *Nálepka* (*1920 – †1943; partizánsky veliteľ, slovenský dôstojník). Ide o pamätný názov.

Prameň pod Gašparským → Gašparské

Prameň pri Horárni Krasňany murovaný, v súčasnosti zaplombovaný prameň na konci ulice Pekná cesta v k. ú. Bratislava-Nové Mesto V od horárne Krasňany vo výške cca 285 m n. m.; súradnice: 48°12'30"N, 17°7'17"E; varianty: Chatársky prameň, Horáreň Krasňany; ON. Krasňany; TN.: 1. Pod Horárňou Krasňany; 2. Krásny vrch; VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1997 *Chatársky prameň* Žen.

2018 *Horáreň Krasňany* OSMp.

2018 *Horaren Krasnany, Prameň pri Horárni Krasnany* web 27

ON.: 1952 – 1957 *Krasňany* (miestna časť mestskej časti Bratislava-Rača)

TM. 25

2010 *Krasňany* ZBGIS

2014 náreč. *Krasňani* Rača

TN.: 1. 2018 *Pod Horárňou Krasňany* (rekreačný areál) web 28

1974 *lesovňa Krasňany* BLP. 20

2018 *Krasňanská horáreň* web 28

2018 miest. *Krasňanská horáreň* Ba

2. 1274 *Schinberg (vrch, les) Marek, 74

2010 *Krásny vrch* ZBGIS

Etym.: Názov *Prameň pri Horárni Krasňany* vznikol z apel. *prameň* (bývalý zdroj pitnej vody), prep. *pri*, TN. *Ho-*

ráreň Krasňany (< apel. *horáreň*, ON. *Krasňany* < adj. *krásny*), suf. *-any*; ON. je motivovaný azda TN. Krásny vrch; t. j. „osada pod Krásnym vrchom”; pri výklade treba uvažovať aj o starom slovanskom názve (nemeckým etnikom neskôr preložený ako Schönberg) konzervujúcim predkresťanské kultové tradície – V. Uhlár (1988, s. 333) chápe apel. krásno vo význame „predkresťanské kultové miesto pochovávaní a odpočinku, miesto pokoja”.

Názov *Chatársky prameň* vznikol z adj. *chatársky* (< apel. *chatár* < apel. *chata* – stavba určená na rekreáciu), apel. prameň a motivovala ho lokalizácia.

Lit.: L. Králik, 2015, s.218; V. Uhlár, 1988, s. 333.

† **Pri baze** zaniknutý prameň vo vinohradoch Sekery (dnes zastavaná časť obce pri domove dôchodcov) v k. ú. Bratislava-Rača.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

2014 náreč. † *Pri Gbezi* Rača

Etym.: Názov *Pri baze* (náreč. *Pri Gbezi*) vznikol z prep. *pri*, apel. *baza* (náreč. *gbez*) a motivoval ho výskyt bazy čiernej pri prameni.

Pri Dominikovi → † Halacka

† **Pri Pastierni** zaniknutá žrdová (vahadlová, náreč. *húlová*) studňa pri domove dôchodcov (Kubačova a Trávna ulica) v k. ú. Bratislava-Rača; studňa bola veľká, s kvalitnou a čistou vodou, zásobovala časť obce a slúžila aj ako napájadlo pre dobytok obecného pastiera, ktorý sa o studňu zároveň staral; ON.

† Pastiereň; TN. † Račianska pažiť pri Pastierni.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 2014 náreč. † *Pri Pastírni* Rača

ON.: Pastiereň (Rača; kedysi obydlie pastiera):

1989 *Pastírňa* Pod., 249

2014 náreč. † *Pastírna* Rača

TN.: 2014 náreč. † *Račanská pažiť pri Pastírni* (Rača; lúka) Rača

Etym.: Názov *Pri Pastierni* (náreč. *Pri Pastírni*) vznikol z prep. *pri*, TN. *Pastiereň* (bývalé obydlie račianskeho pastiera

Lukačoviča a obecná miestnosť na ošetrovanie býkov; Podolák, 1989, s. 238) a motivovala ho poloha.

Lit.: Podolák, 1989, s. 238.

Pri prameni → Pod rybníkom

† **Pri starej tehelni** zaniknutý prameň Hruškoveho potoka V od mesta Modra a Z od objektu bývalej tehelne, cca 300 – 400 m od Kontrhauzár; voda z prameňa sa využívala pri výrobe tehly; TN. 1. Stará tehelňa (U Jermara), 2. Pri starej tehelni.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1982 miest. *Pri starej cihelny* Mod., Kraic, 12

TN.: 1. 1945 miest. *Stará tehelňa* (Modra; dnes zastavaná plocha, bývalé pole; tehelňa je zbúraná) Šulla, 13

2012 náreč. *Stará cihelna*, *U Jermara* Mod.

2. 1945 miest. *Pri starej tehelni* (Modra; pole) Šulla, 13

1982 miest. *Pri starej cihelny* Mod., Kraic, 12

Etym.: Názov *Pri starej tehelni* (náreč. *Pri starej cihelny*) motivovala lokalizácia

prameňa a vznikol z prep. *pri*, adj. *starý*, apel. *tehelňa* (továreň na výrobu tehly; náreč. *cihelna*, *cehelna*; v r. 1957 bola vybudovaná nová tehelňa).

Pri troch vrbičkách neidentifikovaný prameň v k. ú. Modra; TN. Pri vrbách.

VMp. 50: [34-44; 44-22]

VN.: 2017 miest. *Pri troch vrbičkách* KJÚLŠ

TN.: 2017 *Pri vrbách* (lúka) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Pri troch vrbičkách* vznikol z prep. *pri*, num. 3, demin. apel. v pl. *vrbička* (< *vrba*).

Priehrada → [v. n.] Vinosady, Vajspeter

† ***Priekopa** (1) jeden zo šiestich dnes neidentifikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Asoan* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe **Ásvány* – vznikol poprializáciou maď. apel. *ásvány* [ášváň] (= sloven. priekopa) a pomenúva priekopu naplnenú vodou (porov. Šmilauer, 1932, s. 457).

† ***Priekopa** (2) zaniknuté jazero v blízkosti obce Klúčovec.

VMp. 50: [45-34]

1252 *locus Asoanthu, Asoanthu, Asawanthu, Asuanthu* CDSI. II, Nr. 400

Etym.: → *Priekopa* (1), maď. apel. *tó* (= jazero).

† ***Psie jazero** neidentifikované jazero v blízkosti osady Hadovce (k. ú. Komárno) a rieky Váh.

VMp. 50: [45-43] (nelokalizovaný)

1247 *Ebethwo* Šmil., Nr. 179

Etym.: V. Šmilauer rekonštruoval názov v podobe **Ebtó* (< maď. apel. *eb* – pes, *tó* – jazero); teda **Psie jazero*.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 306.

Pustoúľanská mokraď' močaristá lokalita (od r. 2003 chránené vtáčie územie) v k. ú. Pusté Úľany v nive Stoličného potoka, Tarnockého kanála a Nového potoka (porov. Mociková, 2009, s. 37). Slatinné územie sa využívalo aj ako pasienky. Lokalita zahŕňa tri celky (Pustoúľanská mokraď', Tarnocká mokraď', Čádska slatina; porov. aj Káčerová, 2008, s. 23); variant: Úľanská mokraď'; ON. Pusté Úľany.

VMp. 50: 45-11

VN.: 2006 *Úľanská mokraď'* Dém., 25

2006 *Úľanská mokraď'* TOOZ. VG., 12

2008 *Úľanská mokraď', Pustoúľanská mokraď'* Káč., 23

2009 *Úľanská mokraď'* Moc., 37

ON.: Pusté Úľany: → VN. Reca-Úľany (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Pustoúľanská mokraď'* vznikol z adj. *úľanský* (< ON. *Pusté Úľany* → VN. Reca-Úľany; Názvy vodných tokov...), apel. *mokraď'* (< adj. *mokrý* < stsl. *mokrъ* < základ *mok-* s významom *vlhký*; porov. Machek, 1957, s. 304), motivovala ho lokalizácia a charakter lokality. Rovnakú motiváciu má aj VN. *Úľanská mokraď'* (< skrát. tvar ON. *Pusté Úľany*; apel. *mokraď'*).

Pustoúľanské rybníky názov komplexu rašelinových a štrkopieskových rybníkov (→ VN. Rašeliny, Štrky) v k. ú.

obci Veľký Grob a Pusté Úľany; variant: Úľanské rybníky; ON. Pusté Úľany.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1992 *Pustoúľanské rybníky* VMp. 50

2003 *Pustoúľanské rybníky* VMp. 50

2006 *Úľanské rybníky* Dém., 27

2008 *Pustoúľanské rybníky* ZMp. 50

2006 *Pustoúľanské rybníky* TOOZ. VG., 13

2010 *Pustoúľanské rybníky* ZBGIS

ON.: Pusté Úľany: → VN. Reca-Úľany (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názvy *Pustoúľanské rybníky* a *Úľanské rybníky* vznikli z ON. [*Pusté Úľany*] → VN. Reca-Úľany (Názvy vodných tokov...), apel. *rybník* (vodná plocha, ktorá vznikla v dôsledku ťažby štrku a rašeliny). Názov motivovala skutočnosť, že rybníky sa nachádzajú v katastri obce [Pusté] Úľany.

Pustý rybník bližšie neurčená vodná plocha v k. ú. Bratislava-Rača; TN. Pustý rybník.

VMp. 50: 44-22 (nelokalizovaný)

VN.: 1989 miest. *Pustí ribník* Rača, Pod., 249

TN.: 1896 *Pusztí Ribnik* KMp. Rača

Etym.: Názov *Pustý rybník* vznikol z adj. *pustý* (vo význame vyschnutý), apel. *rybník*.

R

Rákosie rozľahlý močiar (pozostatok ramena Dunaja) nachádzajúci sa po celej južnej strane Tavorského kanála v lokalite Rákosie Z od obce Veľké Kosihy; varianty: Vistó, Tavara; TN. 1. Tavara, 2.

Rákosie; VN. Tavorský kanál.

VMp. 50: 45-34

1837 – 40 *Favoró* VM. II

1889 *Tavara* KMp. VKos.

1889 *Vöstü* KMp. ZOľča

1898 *Vistó* MTT. 75

1952 – 57 *Tavara* TM. 25

1957 – 71 *Tavara* TM. 10

1995 *Rákosie* ZMp. 25

TN.: Tavara → Tavorský kanál

2. Rákosie → Trstinový kanál

VN.: → Tavorský kanál

Etym.: Názov *Rákosie* vznikol podľa TN. *Rákosie* (apel. *rákosie*, správne trstina, trstie – vysoká vodná tráva; KSSJ., s. 485).

Názov *Tavara* nie je jasný, azda súvisí s maď. adj. *tav/as* – jazerný. Jasný nie je ani názov *Vistó* (*Vöstü*) – azda *Víz (rameno Dunaja) > *Vízto* (vodná plocha, ktorá vznikla jeho odrezaním od toku rieky) < *víz* (= voda), *tó* (= jazero); porov. výklad názvu Tavara.

† ***Rakytová lúka** zaniknutý močiar SV od obce Bodza v lokalite Rakytové pasienky; ON. Rakytie; TN. 1. *Rakytie, 2. Rakytové lúky; VN. 1. Rakytie, 2. Rakytový kanál.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Rakottýási rét* KMp. Bodza

ON.: Rakytie: → Rakytie (kapitola Názvy vodných tokov...)

TN.: 1. *Rakytie → Rakytie (kapitola Názvy vodných tokov a kanálov)

2. *Rakytové lúky* → Rakytový kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

VN.: 1., 2. → kapitola Názvy vodných tokov...

Etym.: Doklad *Rakottýási rét* môžeme

interpretovať v podobe *Rakytová lúka; pomenúva močiar v lokalite Rakytová lúka (dnes Rakytové lúky; → Rakytový kanál).

† ***Rameno** zaniknutá vodná plocha asi na močaristom území pri Kračanoch (porov. VM. I, VM. II; Chaloupecký, 1923, s. 67; Ortway, 1882, s. 73, 74).

VMp. 50: [45-31]

1248 *stagnum Agton* CDSL. II, Nr. 309

1253 *Agto* CDSL. II, Nr. 420

1260 *Agtoa* CDSL. II, Nr. 647

1323 *Agtow* RDSL. II, Nr. 1032

Etym.: Doklad rekonštruoval J. Jerney (Ortway, 1882, s. 74) ako *Ág tó* (maď. *ág* – rameno, *tó* – jazero). Vodná plocha pravdepodobne vznikla odstavením pôvodného ramena.

Rašelina → Rašelínisko

Rašelíniská → Rašelínisko

Rašelínisko súhrnný názov rašelínových rybníkov v k. ú. Pusté Úľany a Veľký Grob medzi Stoličným potokom a kanálom Boldog-Sládkovičovo (pôvodne tu bolo 5 – 6 rybníkov, v súčasnosti sú 4, pretože jeden z rašelínových brehov prehorel). Pôvodná plocha rašelíniska pred odvodnením bola 588 ha (porov. Mociková, 2009, s. 32), v súčasnosti je časť skultivovaná a premenená na ornú pôdu a pasienky. V minulom storočí rybníky slúžili ako prírodné kúpalisko, od r. 2003 je lokalita vyhlásená za chránené územie; v lokalite sa nachádzajú ložiská rašeliny, ktoré vznikli v starých vyschnutých ramenách Dunaja; varian-

ty: Rašelina, Rašelíniská, Rašeliny; TN. Rašelíniská.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

1965 *Rašelínisko* VTMP. 10

1967 – 2004 *Rašelínisko* MEN

1992 *Rašelíniská, Rašelínisko* ZMp. 10

1993 *Rašelínisko* (Pusté Úľany; močaristá pôda; trstinový porast; les) GNOG. PÚ.

1993 *Rašelíniská* GNOG.VG.

2005 *Rašelínisko* PMp. obrys.10. Gal.

2006 miest. *Rašeliny* PÚ., Dém., 17

2006 *Rašelina* Dém., 67

2006 *Rašelíniská* TOOZ VG., 13TN.

2010 *Rašelíniská, Rašelínisko* ZBGIS

2017 *rybníky Rašelina* KJÚLŠ

Etym.: Názvy *Rašelínisko* a *Rašelíniská* vznikli z apel. *rašelina* (humusovitá pôda, ktorá sa v lokalite ťažila; slovo nejasného pôvodu; porov. Machek, 2010, s. 509), sufixu *-isko*. Názvy *Rašeliny* a *Rašelina* vznikli proprializáciou apel. *rašelina*.

Rašeliny → Rašelínisko

† **Ritet** veľký zaniknutý močiar; odpájal sa močaristým korytom od močiara *Čary pri osade Dedinská lúka, pokračoval na S až SV po S okraji obce Vrakúň a v smere od J okraja obce Vrakúň sa spájal s močiarom Korpod; jedným korytom smeroval na Z, kde sa spájal s močiarom *Uroš (v dnešnej lokalite Únos); podnes sa dá identifikovať v teréne na JZ okraji obce Vrakúň, v teréne vidno aj pôvodné spojenie s močiarom Korpod.

VMp. 50: [45-31]

1782-84 *Morast Ritet* VM. I

Etym.: Názov nie je jasný (nem. apel. *r Morast* = močiar).

† **Riziko** vodná nádrž v obci Dubová; vybudovaná v r. 1933 pred domom Ignáca Lederleitnera, č. d. 201. „Na návrh Lenharta Fandla... bola zrušená v r. 1966 pri budovaní novej cesty. Na nádrži bola ...socha sv. Floriána“ (Kronika obce Dubová, s. 39). Nádrž mala funkciu obecného vodovodu a napájal ju ešte jestvujúci prameň v záhrade Samuela Grossa (teraz pozemok rodiny Kollárovej; porov. Polčicová, 2005, s. 5). Prebytočná voda sa odvádzala do Dubovského potoka.

VMp. 50: 35-33 [neidentifikovaný]

2014 náreč. *Riziko* Dub.

Etym.: Názov *Riziko* vznikol proprietizáciou apel. *riziko* (možnosť, nebezpečenstvo straty, neúspechu, škody; KSSJ, s. 595)) a motivovala ho udalosť – nádrž bola vybudovaná na vlastné riziko majiteľa, t. j. bez príslušného povolenia, a ľudia takisto pili vodu z nej na vlastné riziko.

Lit.: Kronika obce Dubová, s. 39; T. Polčicová, 2005, s. 5.

† ***Roháč** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Rogach* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad *Rogach* by sme mohli rekonštruovať ako **Roháč*, no motivácia názvu nie je jasná (< apel. *roháč* „rohaté zviera, napr. jelen“ alebo „chrobák s parožkovitými hornými čelustami, zool. Lucanus“, KSSJ., s. 624), prípad-

ne ho motivovalo vlastníctvo územia (< OM. *Roháč*) alebo lokalizácia vodného objektu (apel. *roh* – nachádzajúci sa v rohu).

Rohlík → Ružinovské jazero

† ***Rohovský močiar** zaniknuté jazero v lokalite Rohovské v k. ú. obce Blatná na Ostrove; nachádzalo sa na pravej strane cesty z Rohoviec do Blatnej na Ostrove, na ľavej strane oproti nemu sa nachádzal zaniknutý **Medzijazerný močiar*; ON. 1. Malé Rohovce, 2. Rohovce; TN.: 1. **Malé Rohovské*, 2. *Rohovské*.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1894 *Szarva teleki lapos* Kmp. BlaO.

ON.: 1. Malé Rohovce (časť obce Rohovce):

1294 *Zorus* VSO. II, 494

1342 *Kyuszaruad* VSO. II, 494

1884 M. H. *Kis Szarva* (mlyn) VM. III

1894 *Kis Szarva major* Kmp. Roh.

1952 *Kis Szarva major* ŠMPO. 5

(od pol. 19. st. súčasť obce Rohovce)

2. Rohovce:

1250 *Zarva* VSO. II, 494

1250 *Zerwa* SJ. I, 244

1269 *Zarwa* SJ. I, 244

1294 *Magna villa Zorus* VSO. II, 494

1302 *Zarus* RDSL. I, Nr. 107

1309 *Sanctus Andreas* VSO. II, 494

1310 *Zarus* RDSL. I, Nr. 800

1323 *Zorwa* RDSL. II, Nr. 1072

1397 *Nagzarwad, Nagzarua* VSO. II, 494

1410 *Zenthandras* VSO. II, 494

1773, 1808 *Nagy-Szarva* Majt. 251

1786 *Sarwa, Nagy-Sarwa* Majt. 251
1863 – 1920 *Nagyszarva* Majt. 251
1927 – 38 *Velká Sarva, Nagy-Szarva*
Majt. 251
1938 – 45 *Nagyszarva* Majt. 251
1945 – 48 *Velká Sarva, Nagy-Szarva*
Majt. 251
1948 – *Rohovce* Majt. 251
TN.: 1. 1952 *Kis Szarva* (lúka) ŠMpO. 5
2. 1894 *Szarva telek* (pole) KMp. BlaO.
1954 *Szarva telek* ŠMpO. 5
2006 *Rohovské* TAS.

Etym.: Názov *Rohovský močiar motivovala lokalizácia močiara a vznikol z ON. *Rohovce* (maď. *Szarva*) < adj. *rohový* < apel. *roh* (maď. *szarv*); pravdepodobne „obec na vzdialenejšom, ťažšie dostupnom mieste, v rohu“; porov. SSJ. III, s. 756); nie je však vylúčený ani vznik názvu z OM. *Roh*; porov. SJ. I, s. 244; SJ. II, s. 399; suffix *-ovce*); apel. *močiar* (maď. *lapos*); porov. Šmil., s. 459.

Adjektívnu časť VN. (analogicky aj TN. *Malé Rohovské) uvádzame podľa PSP. (s. 569), hoci vhodnejšia by azda bola podoba *rohovecký* (*Roh-ov-c-e* → *roh-ov-ec-k-ý*, ale ON. *Rohov* → adj. *roh-ov-sk-ý*); porov. aj TN. *Rohovské*.

***Rolandská studienka** bližšie neurčený prameň v k. ú. Svätý Jur.

VMp. 50: [44-22]

2017 miest. *Rolanská studénka* KJÚLŠ SJur

Etym.: Názov **Rolandská studienka* vznikol z OM. *Roland*, dem. apel. *studienka*. Motivácia je nejasná, názov súčasní obyvatelia už nepoznajú.

Rovinka jazero v lokalite Nové pole

V od obce Rovinka; varianty: Nové Košariská I, Rovinka-Velká voda; ON. 1. Nové Košariská, 2. Rovinka; VN. 1. Nové Košariská, 2. Rovinka-Za hrádzou.

VMp. 50: 44-23, 44-24, 44-42

VN.: 1984 *jazero Rovinka* VMp. 50

1990 *jazero Rovinka* ZMp. 10

1991 *Nové Košariská I* VMp. 50

1993 *Nové Košariská I* VMp. 50

1995 *Jazero Rovinka* Tmp. 50 (Gab.)

1999 *jazero Rovinka* Tmp. 50 (Gab.)

1999 *Jazero Rovinka* Tmp. 50 (BA)

2000 *Rovinka* ZMp. 10

2002 *jazero Rovinka* ZMp. 10

2003 *Nové Košariská I* VMp. 50

2007 *jazero Rovinka* Tmp. 50 (M. K. BA)

2008 *jazero Rovinka* TASR. 50

2009 *Rovinka-Velká voda* RMp. SR

2013 *jazero Nové Košariská I* RP.

ON.: 1. → Nové Košariská

2. Rovinka:

1913 *Csölle* Majt. 252

1920 *Waltersdorf* Majt. 252

1927 – 48 *Čela, Waltersdorf* Majt. 252

1948 – 60 *Štefánikovce* Majt. 252

1960 – *Rovinka* (zlúčením obcí Horná Čela a Dolná Čela) Majt. 252

VN.: 1. → Nové Košariská

2. → Rovinka: Rovinka-Za hrádzou

Etym.: Názvy *Rovinka* a *Rovinka-Velká voda* motivovala lokalizácia jazera a vznikol podľa ON. *Rovinka* (< apel. *rovina* „územie s rovným povrchom“; demin. suffix *-ka*); adj. *velký*, apel. *voda* (podľa veľkosti vodnej plochy).

Názov *Nové Košariská I* (→ VN. Nové Košariská), numerický znak *I* (= 1).

Rovinka-Veľká voda → Rovinka

Rovinka-Za hrádzou štrkovisko pri obci Rovinka po ľavej strane cesty do Podunajských Biskupíc; variant: *Jazero; ON. Rovinka; TN. Za hrádzou; VN. Rovinka.

VMp. 50: 44-23; 24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1894 *Viz állás* KMp. Rov.

2009 *Rovinka-Za hrádzu* RMp. SR

ON.: → Rovinka

TN.: 1972 *Za hrádzou* (pole) ZMp. 10

VN.: → Rovinka

Etym.: Názov *Rovinka-Za hrádzou* motivovala lokalizácia a vznikol podľa ON. *Rovinka* (→ VN. *Rovinka*) a TN. *Za hrádzou* (prep. *za*, apel. *hrádza* – stavba, násyp na zadržanie vody; priekopa, KSSJ, s. 197). Názov *Jazero vznikol proprializáciou spojenia *vodná plocha* (< maď. *víz* – voda + *állás* – plocha).

Rozálka [v. n.] → Pezinok [v. n.]

Rozumperská studienka → Ružová studnička

Ružínovské jazero jazero v mestskej časti Bratislava-Ružinov v lokalite Trávniky; vzniklo pri ťažbe štrku; variant: Rohlík; ON. Ružinov.

VMp. 50: 44-22

VN.: ½ 19. stor. miest. *Rohlík* BA. web 9
1983 – 1984 *Ružínovské jazero* VMp. 50

1991 *Ružínovské jazero* VMp. 50

1994 *Ružínovské jazero* GNOBA. Ruž.

2003 *Ružínovské jazero* VMp. 50

2004 *Ružínovské jazero* PTA. 25

2011 *Ružínovské jazero* TAS. 50

2017 miest. *Rohlík* web 24

ON.: Ružinov (mestská časť v Bratislave):

1974 *Ružinov* ŠMO. 5

1987 – 2010 *Ružinov* THMp.

Etym.: Názov *Ružínovské jazero* vznikol z ON. *Ružinov* (< apel. *ruža*; lat. *Rosa canina*; v minulosti rástli v lokalite ruže), apel. *jazero*.

Názov *Rohlík* vznikol zo subšt. apel. *rohlík* (správne *rožok* < apel. *roh*) a motivoval ho tvar.

*Ružová studnička prameň na V okraji mesta Modra za areálom Strednej odbornéj školy vinársko-ovocinárskej; variant: Rozumperská studienka; TN.: 1. Ružový vrch; 2. Horné Rozumperky, 3. Dolné Rozumperky.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Rozumperská studénka* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Rozumperská studénka* Mod.

TN.: 1592 *ober Rosenberg* (Modra; terénna vyvýšenina, vinica) Voda, 577

1854 *Rosenberg* NKKMp. Mod.

1868 *Rosenberg* Voda, 577

1894 *Rózsa hegy* KMp. Mod.

1955 *Ružový vrch* ŠMO. 5

1961 *Rosenberg, Rozumperky, Ružovec* Lehot., 176

1972 *Ružový vrch* ZMp. 10

1982 miest. *Rozumperky* Mod., Kraic, 10

1983 *Ružový vrch* GNOBAv. Mod.

2006 *Rosenberg, Rozumperek* Voda, 577

2009 *Ružový vrch* PMp. 10

2012 náreč. *Rozumperki* Mod.

2017 miest. *Rozenperki, Roznperk, Rozumperok* KJÚLŠ

2. 2017 miest. *Horné Rozumperki* (vini-ce) KJÚLŠ

3. 2017 *Dolné Rozumperki* KJÚLŠ

Etym.: Názov **Ružová studnička* vznikol z TN. *Ružový vrch* (< adj. *ružový* < apel. *ruža*, lat. *Rosa canina*; kopec, v minulosti porastený divými šíповými ružami; apel. *vrch*), demin. apel. *studnička* a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Rozumperská studienka* má rovnakú motiváciu ako názov **Ružová studnička* a vznikol z TN. *Rozumperk* (< nem. TN. *Rosenberg* < *e Rose* – sloven. *ruža*), apel. *r Berg* (sloven. *kopec, vrch*; porov. aj *Voda*, In: Žudel, 2006, s. 577) – nem. podoba názvu *Ružový vrch*.

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 577.

+ ***Rybársky Miller** jedno z deviatich neidentifikovaných jazier, ktoré vznikli na mieste bývalého toku Miller (Millér) v okolí mesta Veľký Meder; VN. Miller. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1789 *Hollómillér* Pišút 2006

VN.: → Miller (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov interpretujeme v podobe **Rybársky Miller* (možno aj **Rybný Miller* < maď. *hal* – ryba, VN. *Millér*); jazero slúžilo azda ako chovný rybník.

Rybníček prameň, zdroj pitnej vody v lokalite Rybníček na SV od poľovníckej chaty Rybníček v k. ú. Cajla vo výške 360 m n. m.; zdroj steká do zbernej studne Stupy; v r. 1952 tu bol vybudovaný vodovod; VN. Rybnický potok; TN. Rybníček; ON. Rybníček. VMp. 50: 34-44 (nezakreslený) VN.: 2011 *Rybníček* ÚPPez.

2018 miest. *Rybníček* Pez.

Etym.: Názov *Rybníček* vznikol transonymizáciou ON. (príp. TN.) *Rybníček* (→ Rybnický potok; časť A) a motivovala ho poloha.

+ ***Rybník** (1) zaniknutý rybník v k. ú. obce Lúča na Ostrove pri Malej Lúči. VMp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Halastó* KMp. MLúč

Etym.: Názov vznikol proprializáciou apel. *rybník* (maď. *halastó*).

+ **Rybník** (2) zaniknuté jazero, ktoré slúžilo ako zásobáreň vody pre zaniknutý mlynský náhon v obci Chorvátsky Grob; rybník zanikol v 50. – 60. rokoch 20. stor. počas meliorizácií, pri jarých záplavách ho prirodzene naplnila voda; TN. 1. Pod rybníkom, 2. Rybník, 3. Diely pod rybníkom; VN. Pod rybníkom (→ VN. Pri prameni).

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1895 *Ribnik* KMp. ChoG.

2014 náreč. + *Ribník* ChoG.

TN.: 1. 1895 *Pod ribnik* (Chorvátsky Grob; pole) KMp. ChoG.

1962 *Pod Rybník* VTMP. 10

2014 náreč. *Pod ribníkom* ChoG.

2. 2014 náreč. *Ribník* (Chorvátsky Grob; dnes pole) ChoG.

3. (1974 *Diely pod rybníkom* Chorvátsky Grob; pole) ZMp. 10

1985 *Diely pod rybníkom* ZMp. 10

VN.: Pod rybníkom: → VN. Pri prameni

Etym.: Názov *Rybník* vznikol proprializáciou apel. *rybník* (< adj. *rybný* < apel. *ryba* + suf. *-ík*; jazero určené na chov rýb) a motivovalo ho využitie vodnej plochy.

Rybník (3) → Blahovský rybník

Rybník (4) → Modranský rybník

Rybníky → Blahovský rybník

S

***Sapská krútnava** jazierko na JV od obce Nárada a SZ od obce Sap (susedí s *Novou krútnavou); ON. Sap. VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)
VN.: 1889 *Szapi örvény* KMp. Nár.
ON.: Sap: → Chotárny kanál
Etym.: Doklad *Szapi örvény* (< ON. *Szap*, sloven. *Sap*; apel. *örvény* – vodný vír, krútnava) interpretujeme v podobe *Sapská krútnava; motivovala ho skutočnosť, že vodná plocha, ktorá vznikla počas povodne, sa nachádza pri obci Sap.

+ ***Saská studňa** dnes neidentifikovaná studňa v lokalite Studňovské JV od obce Vrakúň a SV od osady Mlynisko; VN. 1. Saský kanál, 2. + *Saský.

VMp. [45-31]

VN.: 1884 *Szászelői kút* VM. III

VN.: 1. Saský kanál → Predný kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

2. → + *Saský

Etym.: → + *Saský, maď. apel. *kút* (studňa).

+ ***Saský** zaniknutý močiar JV od obce Vrakúň; VN. 1. Saský kanál, 2. + *Saská studňa.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1893 *Szászelő* KMp. Vrak.

VN.: 1. Saský kanál (maď. *Szászelő*) → Predný kanál (kapitola Názvy vodných tokov...)

2. → * + Saská studňa

Etym.: Názov *Szászelő* (< maď. *szász* – etnonymum Sas, adj. *predný* = nachádzajúci sa vpredu, maď. *elő*) interpretujeme ako *Saský [močiar]; porov. → Predný kanál.

+ **Scylew** zaniknutý rybník na lúke pri obci Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Scylew* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa a motivácia názvu nie je jasná. Pravdepodobne ide o latinizovaný doklad maď. názvu, ktorý vznikol z maď. apel. *szil* – brest (bot. brest poľný, *Ulmus campestris*); v stredovekých listinách sa maď. *sz* bežne zapisovalo ako *sc* (porov. Šmil., s. 531). Nedá sa vylúčiť ani to, že doklad patrí k zaniknutému rybníku → + *Szélvész.

+ **Sebrecká studienka** neidentifikovaný prameň *Mokrej doliny → *Holombecká dolina* v lokalite Sebreky v k. ú. Modra; variant: *Sebrecké*. TN. 1. Sebreky, 2. Sebrecké rúbanisko. VMp. 50: [34-44; 44-22]; (neidentifikovaný)

VN.: 1982 miest. *Sebrecké (tri)* Mod., Kraic, 7

2012 náreč. *Sebrecká studénka*, *Sebrecké* Mod.

TN.: 1. → VN. *Holombecká dolina* (časť A)

2. 2017 *Sebrecké rúbanisko* KJÚLŠ
Etym.: Názov *Sebrecká studienka* (náreč. *Sebrecká studénka*) vznikol z TN. *Sebreky* (→ VN. Holombecká dolina; časť A), demin. apel. *studienka* a motivovala ho poloha. Názov *Sebrecké* [studničky] vznikol z TN. *Sebreky* (→ vyššie) a pomenúva tri pramene v lokalite Sebreky, ktoré napájajú tri prítoky Holombeckej doliny.

Sebrecké → † Sebrecká studienka

† **Semtesigete** neidentifikovaný veľký močiar medzi obcami Mad a Kútniky (časťou Čenkesfa) asi na mieste dnešného kanála Gabčíkovo-Topoľníky.
VMp. 50: [45-31]
1260 *Semtesigete* CDSL. II, Nr. 654
Etym.: Názov nie je jasný; maď. *sziget* – ostrov.

Senecké jazerá → Slnčné jazerá

† **Serk** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Dudváh.
VMp. 50: [45-32]
1260 *piscina Serk* CDSL. II, Nr. 647
Etym.: Presná podoba názvu nie je známa a motivácia názvu nie je jasná. J. Stanislav (SJ. II, 506) vykladá názov obce v oblasti Ráby v podobe *Serk z OM. *Zvěřkč (> *Zverk-*), ktoré vzniklo z psl. *zvěř* – zver; porov. Kiss, II, s. 468.

† **Sevadföt** zaniknutý močiar J od obce Bohelov a Z od Bohelovských rybníkov v lokalitách Okružla sihoť a Veľký ostrov, spájal sa bahnistým korytom smerujúcim na V s *Karábskym močiarom.

VMp. 50: [45-32]

1782-84 *Morast Sevadföt* VM. I
Etym.: Presná podoba názvu nie je jasná.

Sklená → Sklenená studnička

Sklenená studnička prameň potoka Žliabok v lokalite Sklenený vrch SZ od osady Modra-Harmónia; variant: Sklená; TN. Sklenený vrch.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1854 *Glasbründl, Das Glas Bründl* NKKMp. Mod.

1880 *Glasbrunn* Voda, 17 (rkp.)

1894 *Üveg forrás* (prm.) KMp. Mod.

1945 miest. *Sklená studnička, Glasbrunnen* Mod., Šulla, 6

1947 *Glasbrunnen* Voda, 17 (rkp.)

1961 *Sklená studnička, Glasbrünnen* Lehot., 177

1982 náreč. *Sklená studénka* Mod., Kraic, 7

2010 *Sklená* MVRV, 202

2010 *Sklená* ÚPR (prm.)

2012 náreč. *Sklená, Sklená studnička* Mod.

TN.: 1854 *Glasberg ober dem Glasbründl* (Modra; kopec; 645 m n. m.) NKKMp. Mod.

1894 *Üveg hegy* KMp. Mod.

1961 *Glasberg* Lehot., 177

1969 *Sklenený vrch* VTMp. 10

1972 *Sklenený vrch* ZMp. 10

1983 *Sklenený vrch* GNOBAv. Mod.

1982 miest. *Sklené* Mod., Kraic, 5

2009 *Sklená* PMp. 10

2017 *Sklená* (hora) KJÚLŠ

Etym.: Vznik názvu *Sklenená studnička* motivoval charakter (čistota) vody

a vznikol pravdepodobne z adj. *sklenený* (v prenesenom význame čistý, lesknúci sa ako sklo) a demin. apel. *studnička* (nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*).

† **Slané jazero** (1) zaniknuté jazero Z od obce Sap na mieste dnešného Dunajského kanála; TN. Slané jazero.

VMp. 50: [45-33]

VN.: 1889 *Soós tó, Soóstó* Kmp. Sap

TN.: 1889 *Soós tó, Soóstó* Kmp. Sap

1955 – 61 *Slané jazero (Sós tó)* TM. 5

1957 – 71 *Slané jazero (Sós tó)* TM. 10

1975 *Slané jazero* ZMp. 10

1987 *Slané jazero* ZMp. 10

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *sós* (= sloven. slaný), apel. *tó* (= sloven. jazero) a motivovala ho skutočnosť, že sa nachádzalo v zamokrenej, slaniskovej lokalite; *Slané jazero.

† **Slané jazero** (2) zaniknuté jazero J od mesta Gabčíkovo v lokalite Slané jazero.

VN.: 1971 *Slané jazero* ZMp. 50

1994 *Slané jazero* ZMp. 25

TN.: 1971 *Slané jazero* ZMp. 50

1987 *Slané jazero* ZMp. 10

2008 *Slané jazero* ZMp. 50

2010 *Slané jazero* VMp. 50

Etym.: → † Slané jazero (1).

Slnečné jazerá komplex jazier, ktorý vznikol zlúčením 5 samostatných jazier (v kartografických prameňoch sa z tohto dôvodu uvádza názov Slnečné jazerá pri viacerých vodných plochách, napr. v MEN 1975, ŠMO. 5 1976 sa názvom označuje aj dnešné Čiernovodské jazero, rovnako v ZMp. 10 z roku 1993). „Vznik jazier sa datuje do roku 1845,

keď tu prebiehalo bagrovanie štrku na výstavbu železnice Bratislava-Galanta...“ (web 10). Pôvodná ručná ťažba bola nahradená „korčekovým bagrom poháňaným parou“ (Fedor et. al., 2004, s. 26), čo súvisí aj so vznikom staršieho variantu Bager. Ťažba sa ukončila v roku 1978. „Jazero sa ako prírodné kúpalisko začalo používať v roku 1919, vtedy pod názvom Slovenské Tahiti. Nový názov Slnečné jazerá dostal areál v roku 1960“ (web 10); rozloha je asi 116 ha; varianty: Bager (1), Senecké jazerá; ON. Senec; TN. 1. Slnečné jazerá-sever, 2. Slnečné jazerá juh.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1919 *Slovenské Tahiti* web 10

1956 *Bager* VTMP. 25

1957 *Bager* VTMPš. 50

1967 *Slnečné jazerá* ZVMp. 50

1968 *Slnečné jazerá* Voj. Mp. 10

1971 *Slnečné jazerá* ZMp. 50

1972 *Slnečné jazerá* ZMp. 10

1975 *Slnečné jazerá* MEN

1976 *Slnečné jazerá* ZMp. 50, ZMp. 25

1976 – 1993 *Slnečné jazerá* ŠMO. 5

1983 *Slnečné jazerá* GNOBAv. Snc.

1984 *Slnečné jazerá* Tmp. MK. 75

1986 *Slnečné jazerá* ZMp. 50

1991 *Slnečné jazerá* ZMp. 50

1991 *Slnečné jazerá* VMp. 50

1992 *Slnečné jazerá* ZMp. 10

1992 *Slnečné jazerá* MEN

1997 *Slnečné jazerá* Tmp. TPS. 50

2000 *Slnečné jazerá* ZMp. 50

2000 *Slnečné jazerá* VMp. 50

2003 *Slnečné jazerá* Tmp. TPS. 50

2004 *Slnečné jazerá* ZMp. 25

2004 *Slovenské Tahiti, Bager* Fed., 169

2005 *Senecké jazerá* PMp. obrys.10. Gal.

2005 *Slnecné jazerá* TAS. 50
2007 *Slnecné jazerá* TAS. 50
2006 *Slnecné jazerá* ZMp. 10
2008 *Slnecné jazerá* ZMp. 50
2011 *Slnecné jazerá* TAS. 50
ON.: Senec: → VN. Boldog-Sládkovičovo (časť A)

TN.: 1. 2011 *Slnecné jazerá sever* (Senec; časť lokality) TAS. 50

2. 2011 *Slnecné jazerá juh* (Senec; časť lokality) TAS. 50

Etym.: Názov *Slnecné jazerá* vznikol z adj. *slnecný*, pl. apel. *jazerá* a motivoval ho charakter lokality nachádzajúcej sa na slnečnom mieste. Názov vznikol v roku 1960 pri verejnej súťaži o názov strediska, jeho autorom bol Ing. arch. A. Németh. Pôvodná podoba bola *Slnecné jazero*. (porov. Fedor et al., 2004, s. 171). Názov vznikol ako marketingové VM. rovnako ako obrazný názov *Slovenské Tahiti* (< adj. *slovenský* < CHRN. *Slovensko*), CHRN. *Tahiti* (ostrov Francúzskej Polynézie), ktorý sa neujal; používal sa pôvodný názov → *Bager*.

Názov *Bager* vznikol proprializáciou apel. *bager* (< hol. apel. *Bagger* „rýpadlo, stroj na ťažbu zeminy, piesku a pod.“ (SSSJ, A – G, 2006, s. 209); motivoval ho spôsob vzniku vodnej plochy.

Názov *Senecské jazerá* vznikol z ON. *Senec* (→ VN. Boldog-Sládkovičovo; časť A), apel. *jazerá* a motivovala ho poloha. Lit.: Fedor et al., 2004; web 10.

Slnecné údolie → v. n. Limbach

***Smradlavé rameno** → † *Smradlavý močiar

† ***Smradlavý močiar** pôv. rozľahlý, dnes zaniknutý močiar medzi obcami Padán a Pataš na JZ okraji súčasných Bohelovských rybníkov, jeho J okraj je rozpoznateľný na V okraji Padánskeho majera; na konci 19. stor. už len na malej ploche pri kanáli Kračany-Boheľov; variant: *Smradlavé rameno; TN. *Smrdáky*. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1782 – 84 *Morast Budesch Hen* (alebo *Hon*) VM. I

1837 – 40 *Büdös Ér* VM. II

1884 *Büdös ér* VM. III

1893 *Büdös han* KMp. Boh.

1952 *Büdös ér* Mp. 25

TN.: 1893 *Bóde Hana* KMp. DŠtál

1955 – 61 *Büdös han, Büdöshan* (pole) TM. 5

1957 – 71 *Smrdáky (Büdös han)* TM. 10

1984 *Smrdáky* ZMp. 10

1992 *Smrdáky* (pole) GNDS. Boh.

1995 *Smrdáky* ZMp. 25

Etym.: Názov interpretujeme ako *Smradlavý močiar, vznikol z maď. adj. *büdös* (= sloven. *smradlavý*, *páchnuci*), maď. apel. *han* (= sloven. *močiar*, *bahnisko*), nem. apel. *r Morast* (= sloven. *močiar*) je vo funkcii geografického termínu. Názov motivoval zápach močiaru z odumierajúcich tiel rastlín a živočíchov v stojatej vode; s podobnou motiváciou vznikol aj názov *Smradlavé rameno (maď. *Büdös ér*; močiar tvoril súčasť viacerých močaristých korýt v okolí obcí Bohelov a Pataš); VN. > TN.

† ***Sokolec** zaniknutý rybník medzi obcou Opatovský Sokolec a riekou Váh; ON. Opatovský Sokolec; VN. Sokolský kanál.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Solumus* CDSL. II, Nr. 647
ON.: Opatovský Sokolec: → Komárňanský kanál

VN.: → Sokolský kanál

Etym.: Názov rekonštruujeme v maď. podobe *Sólyom (slov *Sokolec < apel. *sokol*, maď. *sólyom*; porov. historický doklad ON. *Sokolec* v Turci: 1251 *villam Solumus* CDSL. II, Nr. 370 a výklad ON. Opatovský Sokolec pri hesle Komárňanský kanál; kapitola Názvy vodných tokov...). Nie je isté, či je pôvodný VN., alebo ON.

† **Solcárka** neidentifikovaný zaniknutý prameň vo vinohradoch Solcáre v mestskej časti Bratislava-Rača; TN. Solcáre.

VMp. 50: [44-22]

2014 náreč. *Solcarka* Rača

2018 miest. *Solcáre* Rača

Etym.: Názov † *Solcárka* vznikol z TN. *Solcáre* (→ VN. Solcársky potok; časť A), sufixu *-ka* a motivovala ho poloha.

† **Somsovské jazero** zaniknuté jazero V od obce Dolný Bar bolo pozostatkom barinatého koryta → Han na mieste, kde sa spájalo s Belským kanálom; TN. 1. Somsovské, 2. Somovské lúky.

VMp. 50.: [45-32]

VN.: 1955 – 1961 *Somsovské jazero* (*Szomszo tó*) TM. 5

TN.: 1. 1955 – 61 *Somsovské* (*Szomszo*) (pole) TM. 5

1957 – 71 *Somsovské* TM. 10

2. 1955 – 61 *Somsovské lúky* (*Szomszo rétek*) TM. 5

Etym.: Názov *Somsovské jazero* (maď. *Szomszo*) vznikol azda z OM. *Somsa, apel. *jazero*.

Spariská prameň Vajspeterského potoka na JZ svahu kopca Spariská (387 m n. m.) vo výške 365 m n. m.; súradnice: N 48°13'00.42" E 17°07'24.88". TN.: Spariská.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2018 prameň *Spariská* OSMp., web 30

TN.: 1764 – 1787 *Pariska* VM. I

1875 – 1884 *Spariska* VM. III

1920 – 1934 *Spariská* VM. III (reamb.)

1952 – 1957 *Spariská* TM. 25

2014 *Spariská* ZBGIS

Etym.: Názov *Spariská* vznikol transonymizáciou TN. *Spariská* (< apel. *sparisko* – miesto, kde sa udržuje voda, zamokrené miesto; porov. HSSJ, V., 2000 s. 340) a motivovala ho lokalizácia.

Pozn.: V lokalite sa plánuje vystavenie vodnej nádrže Spariská určenej na hasenie prípadných lesných požiarov.

***Spevavá studňa** nelokalizovaná studňa SV od obce Sokolce v blízkosti dnešného hospodárstva Maderét a lokality Bodzianske lúky; TN. Spevavé.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

VN.: 1837 – 40 *Énekes Ágai Kút* VM. II

1889 *Énekesága kút* KMp. Sok.

TN.: 1889 *Énekes ága* (pole) KMp. Bodza, Lip.

1955 – 61 *Spevavé* (*Énekes aga*) TM. 5

1955 – 71 *Spevavé* TM. 10

Etym.: Ako ukazujú doklady, názov *Spevavá studňa vznikol podľa staršieho TN. *Spevavé* (pôv. asi VN. *Spevavé rameno < maď. apel. *énekes* – sloven. *spevák*, *ág* – *rameno*; VN. > TN.) a pomenúva studňu v lokalite Spevavé. Mohli

by sme ho interpretovať aj v podobe
*Studňa pri Spevavom ramene.

*Stará studňa asi zaniknutá studňa 200 m na V od Padánskeho majera.
VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)
1837 – 1840 *Ó kút* VM. II
Etym.: Doklad *Ó kút* interpretujeme ako **Stará studňa* (maď. adj. *ó* = sloven. starý, apel. *kút* = sloven. studňa).

*Staré jazero (1) močaristé koryto na SV okraji obce Čičov, pôvodne asi bolo spojené s dnešným Dvorským kanálom.
VMp. 50: 45-34 (nepomenovaný)
1837 – 40 *Öreg Tó* VM. II
Etym.: Názov **Staré jazero* vznikol z adj. *starý* (maď. *öreg*), apel. *jazero* (maď. *tó*).

+ ***Staré jazero** (2) zaniknuté jazero na J od mesta Veľký Meder a SV od lokality Stará Muňota.
VMp. 50: [45-34]
1889 *Öreg tó* KMp. VMed.
Etym.: → **Staré jazero* (1).

*Staré jazero (3) → + Dlhé panské jazero, + Okrúhle panské jazero; Hamský kanál

+ ***Staré Šikaro** zaniknutý rozľahlý, asi 3 km široký močiar v tvare trojuholníka medzi obcami Kostolné Kračany (časťou Amadeho Kračany), Povodou a Nekyjami; vo V časti bol spojený dvomi močaristými korytami so zaniknutým močiarom **Malé Šikaro* a ďalšími močiarmi v dnešnej lokalite Široké jazero; jedno z jeho dlhých močaristých koryt smerovalo od Malého Blahova, potom

sa od neho odpájalo, pokračovalo veľkým oblúkom cez centrum Dunajskej Stredy a JV smerom sa spájalo s močiarom J od osady Lidér-Tejed; VN. **Malé Čukárske rameno.*
VMp. 50: [45-31]
1782-84 *Örek Schikaro* VM. I
VN.: → **Malé Šikaro*
Etym.: → **Malé Šikaro*, maď. adj. *öreg* – starý.

Starohorská studnička prameň v lokalite Stará hora (184 m n. m.), SV od voďojemu a JZ od golfového ihriska v k. ú. Pezinok; TN. Stará hora; UO. Starohorská cesta.
VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)
VN.: miest. *Starohorská studnička* Pez.
TN.: 1810 – 1867 *Altenberg* VM. II
1875 – 1884 *Altenberg* VM. III
1895 *Altenberg* KMp. Pez.
1952 – 1957 *Stará hora* TM. 25
1952, 1957 *Stará hora* VTmp.50
1956 *Altenberg* ŠMO.5
1968 *Stará hora* VTmp. 10
1971 – 2008 *Stará hora* ZMp.50
1973 – 2006 *Stará hora* ZMp.10
1988 *Stará hora* ŠMO.5
1999, 2009 *Stará hora* Por.Mp.
2014 *Stará hora* ZBGIS
UO.: 1999, 2009 *Starohorská cesta* Por. Mp.

Etym.: Názov *Starohorská studnička* vznikol z TN. *Stará hora* (pôv. nem. *Altenberg* < nem. *alten* – starý; apel. *Berg* – vrch; vrch so starším zaniknutým osídlením), demin. apel. *studnička* a motivovala ho lokalizácia.

*Starý Dunaj → Čičovské rybníky

† **Starý Kamváš** zaniknutý močiar SZ od mesta Veľký Meder v lokalite Priečny kút.

VMp. 50: [45-32]

1889 *Öreg Kámvás* KMp. VMed.

Etym.: Názov nie je jasný (maď. *öreg* – starý).

Strapatá bližšie neurčený prameň → Strapatého jarku na J svahu kopca Veľká Homola; TN. Strapatá; VN. Strapatý jarok.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1945 miest. *Strapatá* Mod., Šulla, 14 TN, VN...: → Strapatý jarok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Strapatá* [studnička] vznikol transonymizáciou TN. *Strapatá* (→ Strapatý jarok; Názvy vodných tokov...).

Stratenka prameň, zdroj pitnej vody v lokalite Pri stratenke SZ od Modry-Harmónie vo výške cca 305 m n. m.; vyteká S od lokality Zámčisko, steká do zbernej studne Stupy rovnako ako Rybníček a Kňazove diery; variant: Vápenka; TN. 1. Stratenka, 2. Pri Stratenke; ON. 1. Vápenka, 2. Stratenka.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1854 *Verlornes Bründl* KKMp. Mod.

70. roky 20. stor. *Stratenka* PZ Mod.

2011 *Vápenka* ÚPPez.

2012 náreč. *Stratenka, Stracenska* Mod.

TN.: 1. 1956 *Stratenka* (Modra; les) VTMP. 25

2012 náreč. *Stracena* Mod.

2. 70. roky 20. stor. *Pri stratenke* (Modra; les) PZ Mod.

2012 náreč. *Pri Stratenke, Pri Stracenske* Mod.

2012 miest. *Pri Stratenke* Mod.

2017 miest. *Stracenska, Stratenka* KJÚLŠ ON.: 1. 2018 *Vápenka* (Pezinok; lesný dom) web 33

2. 2018 *Stratenka* (Modra) web 33

Etym.: Názov *Stratenka* vznikol skrátením nem. *Verlornes Bründl* (náreč. *Stracenska*) < z nem. adj. *verlornes* (= sloven. *stratený*; náreč. *straceny*), apel. r *Bründl* (= sloven. *studnička*, prameň) a pomenúva studňu nachádzajúcu sa v hustom lesnom poraste. Vznik názvu mohol motivovať aj TN. *Stratená* (lokalita je vzdialená od obce aj prameňa). Názov používajú obyvatelia obce Modra.

Názov *Vápenka* vznikol transonymizáciou TN. *Vápenka* (< adj. *vápenný* < apel. *vápno*; lokalita, v ktorej sa ťažil vápenec a následne spracúval; dodnes sa dochovala menšia budova → ON. *Vápenka*, slúžiaca ako úschovňa náradia a prístrešok pre robotníkov pracujúcich s vápnom; web 33; obyvatelia Pezinka si spomínajú na rod. Hansuskovcov, ktorých prezývali *Vápenníci* – pálili vápno). Názov používajú obyvatelia Pezinka.

Lit.: web 33.

Stredný Šúr mokrad' v lokalite → Modranský Šúr. TN. Šúrske.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1961 *Šúr malý, stredný, veľký* Lehot., 178

TN.: → VN. Modranský Šúr.

Etym.: Názov *Stredný Šúr* vznikol z adj. *stredný* (*nachádzajúci sa v strede*, medzi Zadným a Veľkým Šúrom), apel. *šúr*

(→ VN. Modranský Šúr) a motivovala ho poloha a charakter lokality.

Strieborné jazero → Zelené jazero

† ***Strmeň** (1) dva neidentifikované rybníky v blízkosti zaniknutého jazera *Dudváh SV od obce Sokolce (časť Sokolce-Lúky).

VMp. 50: [45-32]

1260 *due piscine Kengel* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *kengyel* (= strmeň), lat. apel. *piscina* (= rybník) a motivoval ho tvar vodného objektu.

† ***Strmeň** (2) zaniknutý rybník medzi osadami Balvany (časť obce Kameničná) a korytom Váhu, resp. osadou Kava (časť obce Lándor).

VMp. 50: [45-32; 23]; Šmil., Nr. 178

1268 *aqua Kengelfeu* Šmil., Nr. 178

Etym.: → † ***Strmeň** (1), maď. *fő* (= horná časť toku).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

*Strmeňská studňa dnes neidentifikovaná studňa v lokalite Studňovské JV od obce Vrakúň; TN. *Strmeňské.

VMp. 50: 45-31 (nelokalizovaný)

VN.: 1884 *Kengyelesi kút* VM. III

TN.: 1893 *Kengyeles* (pole) KMp. Vrak.

Etym.: Názov *Kengyelesi kút* je odvodený z TN. *Kengyeles* (< maď. apel. *kengyel* = sloven. *strmeň*, príp. z OM. *Kengyel*; apel. *kút* = sloven. *studňa*), interpretujeme ho ako ***Strmeňská studňa**, príp. ***Kendeľská studňa** (→ vyššie).

*Kendeľská studňa (→ vyššie).

Studená prameň Vajnorského potoka v lokalite Piesky (447 m n. m.) vo výške asi 430 m n. m v k. ú. Bratislava-Vajnory. VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2011 *Studena* TAS. 50

Etym.: Názov *Studená* vznikol z adj. *studený* a motivovala ho teplota vody v prameni.

Studenka prameň Stoličného potoka v k. ú. Blatné, nachádzajúci sa v lokalite Horné lúky.

VMp. 50: 45-11 (nezakreslený)

2001 náreč. *Studenka* Blat., Fek., 263

Etym.: Názov *Studenka* vznikol proprietizáciou demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*) a motivoval ho charakter objektu.

Studenka na Babe prameň Stoličného potoka pri Čermákovej lúke v k. ú. Modra. V súčasnosti po zmene hydrografickej situácie je prameňom Vištuckého potoka. Prameň je obmurovaný (ako jediný v okolí) a je zdrojom pitnej vody, napája vodný tok Rázsoška; varianty: Modranská Baba, Čermákova sudňa; TN. 1. Modranská Baba, 2. Čermákova lúka.

VMp. 50: 34-44 (nepomenovaný)

1941 *Modranská baba* VMH.

1982 náreč. *Studénka na Babe* Mod., Kraic, 7

2010 *Čermákova studňa* web 19

2012 *Modranska baba* TAS. 50

2012 náreč. *Modranská Baba* Mod.

TN.: 1. 1854 *Baba* (Modra; vrch, 517 m n. m.) NKKMp. Mod.

1894 *Baba* KMp. Mod.

1923 *Baba* VTMP. 25

1961 *Baba (modranská)* Lehot., 178
1979 *Baba* GNZMp. 50, 7
2012 náreč. *Modranská Baba* Mod., Pez.
2. 1981 Čermák (Modra; sedlo, lúka)
TMp. MK.
1996 Čermák TMp. MK.
2004 Čermák TMp. MK.
2007 Čermák TMp. MK.
2011 Čermák TAS. 50
2014 náreč. Čermák, *Starí cintorín* Mod.
Etym.: Vznik názvu *Studienka na Babe*
motivovala lokalizácia a vznikol z demin.
apel. *studienka*, prep. *na*, TN. *Baba*
(→ vyššie).
Názov Čermákova *studňa* vznikol z TN.
Čermákova lúka (< OM. Čermák, podľa
informátorov „horár“ v lokalite; PP
Modry z r. 1894 uvádza OM. József
Csermák; PP Pezinka (1895) OM. Samu
Csermák < apel. čermák, červienka oby-
čajná, lat. *Erithacus rubecula*; < stsl. adj.
čръмънъ; červený < psl. apel. *čъrmъ;
červ; Machek, 2010, s. 98), apel. *studňa*.
Názov *Modranská Baba* vznikol z TN.
Modranská Baba (< ON. *Modra* → Žlia-
bok (1); (Názvy vodných tokov...);
názov odlišuje lokalitu od susednej
Pezinskej Baby, apel. *baba*, *bába*, „čaro-
dejnica, bosorka i nebezpečné miesto“
(porov. Šmilauer, 1932, s. 464, 518)
alebo ho motivoval okrúhly, kuželovi-
tý tvar kopca (porov. Lichard, 1871,
s. 38); → aj Babovský kanál v kapitole
Názvy vodných tokov...
Lit.: D. G. Lichard, 1871, s. 38.

Studienka v Žliabku rezervoár v dol-
nej časti toku Žliabok v mestskej časti
Modra-Harmónia.
VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

1982 náreč. *Studénka ve Žlábku* Mod.,
Kraic, 7
2010 *Žliabok, studňa* MVRV, 202
2012 náreč. *Studénka v Žlábku* Mod.
Etym.: Názov *Studienka v Žliabku* mo-
tivovala lokalizácia a vznikol z demin.
apel. *studienka* (< apel. *studňa*), prep.
v, TN. *Žliabok* (→ VN. *Žliabok*; Názvy
vodných tokov...).

Studienka v Šimovej stavaná studňa,
prameň Kamenného potoka (1) v lo-
kalite Šimova lúka J od rozhľadne Veľká
Homola v k. ú. Modra; variant: Na Ši-
movej lúke; TN. Šimova lúka.
VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)
VN.: 1982 náreč. *Studénka v Šimovej*
Mod., Kraic, 7
2012 náreč. *Na Šimovej lúke* Mod.
TN.: 1854 *Šimova* (Modra; lúka, les)
NKKMp. Mod.
1984 *Šimova* KMp. Mod.
1945 miest. *Šimová* Mod., Šulla, 7
1982 miest. *Šimová* Mod., Kraic, 5
2009 *Šimova lúka* PMp. 10
2012 náreč. *Šimová* Mod.
2012 náreč. *Šimová lúka* Mod.
Etym.: Vznik názvu *Studienka v Šimovej*
motivovala lokalizácia studne a vzni-
kol z demin. apel. *studienka* (< apel.
studňa) prep. *v*, TN. *Šimová* (< OM.
Šimo; PP Modry (1894) uvádza OM.
Šimko (Simkó – János, Károly, András,
Samu, Mihály a Simon), môžeme teda
predpokladať aj motiváciu týmto priez-
viskom, príp. rodným menom Šimon).
Názov *Na Šimovej lúke* vznikol z prep.
na, TN. *Šimova lúka* (< OM. *Šimo*, apel.
lúka).

***Studňa** podnes jestvujúca studňa na SZ okrají mesta Komárno.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)

1888 *Italóhely* KMp. Kom.

Etym.: Názov *Italóhely* (správne *Itatóhely*) vznikol z maď. apel. *itató* (= sloven. napájadlo), apel. *hely* (= miesto) a pomenúva verejnú studňu s pitnou vodou. Interpretujeme ho v podobe *Studňa.

† ***Studňa pri Čiernom jarku** dnes neidentifikovaná studňa V od obce Okoč v blízkosti hospodárstva Maderét.

VMp. 50: [45-32]

1837 – 40 *Fekete Éri Kút* VM. II

Etym.: Názov je odvodený od názvu staršieho neidentifikovaného ramena alebo iného vodného toku s názvom *Čierny jarok (maď. *Fekete ér*). Názov môžeme preložiť ako **Studňa pri Čiernom jarku*.

† **Studnica arcikniežaťa Štefana** →
† Štefanský prameň

Studňovské studňa v lokalite Studňovské Z od obce Padáň; TN. Studňovské.

VMp. 50: 43-31 (neidentifikovaný)

VN.: 1884 *Kútas* VM. III

1937 *Kutas* ŠMp. 75

TN.: 1898 *Kutas* MTT. 75

1937 *Kutas* (pole) ŠMp. 75

1952 *Kutas* Mp. 25

1955 – 61 *Studňovské* TM. 5

1957 – 71 *Studňovské* TM. 10

1971 *Studňovské* ZMp. 50

1978 *Studňovské* ZMp. 10

1989 *Studňovské* ZMp. 10

1994 *Studňovské* ZMp. 25

Etym.: Doklad *Kútas* (< maď. apel. *kút*

– sloven. studňa) interpretujeme v podobe *Studňovské* (< apel. *studňa*); názov vznikol zo staršieho maď. TN. *Kútas* (sloven. *Studňovské*) a motivovala ho skutočnosť, že v blízkosti sa nachádzalo viacero studní (→ *Saská studňa, *Strmeňová studňa, *Topoľová studňa).

Stupy prameň, vodný zdroj slúžiaci ako zberná studňa troch prameňov → Rybníček, Vápenka a Kňazove diery v lokalite Stupy vo výške 286 m n. m.; súradnice: N48°20.159' E17°13.339'; TN. Stupy; VN. Stupský jarok (Názvy vodných tokov...).

VMp. 50: 34-44

VN.: 2011 *Stupy* ÚPPez.

TN., VN.: → Stupský jarok (Názvy vodných tokov...)

Etym. Názov *Stupy* vznikol transonymizáciou TN. *Stupy* (→ Stupský jarok).

Suchá studnička prameň napájajúci p. prítok Blatiny *Butlerova dolina na SV svahu kopca Suchý vrch (396 m n. m.)

J od horárne Sirková vo výške asi 310 m n. m. v k. ú. Pezinok; TN. 1. Suchý vrch, 2. Pod Suchým vrchom; 3.*Suchá dolina; 4. Suché.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1719 *Dürnkegl* Žud., 7

1799 *Dürnkegl* Vályi, 624

1895 *Dürres Bründl* KMp. Pez.

1945 *Dürresbründl*, *Suchá studnička* Šulla, 6

1947 *Dürre Bründl* Voda, 17 (rkp.)

1982 miest. *Suchá studnička* Mod., Kraic, 12

TN.: 1. 1875 – 1884 *Dürnerberg* (Pezinok, vrch) VM. III

1880 *dürrer Berg* Voda, 25 (rkp.)
 1960 *Suchý vrch* VTMP.
 1973 *Suchý vrch* ZMp. 10
 1983 *Suchý vrch* GNOBAV. Pez.
 1987 *Suchý vrch* ZMp. 10
 2006 *Dürnkegel (Suchý vrch)* Žud., 7
 2006 *Suchý vrch* ZMp. 10
 2010 *Suchý vrch* ZBGIS
 2. 1960 *Pod Suchým vrchom* (Pezinok; les) VTMP.
 1973 *Pod Suchým vrchom* ZMp. 10
 1983 *Pod Suchým vrchom* GNOBAV. Pez.
 1987 *Pod Suchým vrchom* ZMp. 10
 2006 *Pod Suchým vrchom* ZMp. 10
 3. 1880 *dürrer Graben* (Pezinok; dolina v lese) Voda, 25 (rkp.)
 4. 1983 *Suché* (Pezinok; vinica) GNOBAV. Pez.
 Etym.: Názov *Suchá studnička* (nem. doklad *Dürres Bründl*) vznikol pravdepodobne z TN. *Suchý vrch* (< adj. *suchý* – nem. *dürr*; aj vo význame neplodný, neúrodný, apel. *vrch*), demin. apel. *studnička* (nem. apel. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*) a motivovala ho lokalizácia. Motivácia názvu môže priamo súvisieť aj s výdatnosťou prameňa (< *suchá* – málo výdatná).

+ ***Suchý piesok** nelokalizovaný močiar pravdepodobne pri Etreho Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1248 *stagnum Zarazfuen, Zarazfuen* CDSl. II, Nr. 309

Etym.: Doklady *Zarazfuen* a *Zarazfuen* rekonštruujeme ako **Szarázfövény*. Názov azda motivovala charakteristika močiara (< maď. *száraz* – suchý, *fövény*,

fövény – piesok, ale aj piesočná alebo bahnistá zemina; azda močiar s piesčitými brehmi alebo dnom, príp. močiar s bahnistými brehmi alebo dnom (podľa názvu pravdepodobne išlo o vysychajúcu vodnú plochu).

Szaporka → Hamské trstie

+ **Szegtó** zaniknutý močaristý les JV od obce Topoľníky susediaci s dnešnou lokalitou Kozma.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

1884 *Szegtó* VM. III

Etym.: Názov vznikol pravdepodobne z TN. **Szeg* (v excerpovaných prameňoch nie je doložený) alebo z maď. apel. *szeg* (= sloven. kút, miesto), apel. *tó* (= sloven. jazero). Motiváciou by tak bola azda lokalizácia močaristého lesa („nachádzajúci sa na okraji, v kúte“).

+ **Székes sáros ér** zaniknutý močiar na SZ strane močiara Blatná (→ Blatná, Olča-Kosihy) SZ od obce Veľké Kosihy; TN. *Székes sáros ér*; VN. 1. **Blatná*, 2. *Olča-Kosihy*.

VMp. 50: [45-34]

VN.: 1889 *Székes sáros ér* KMp. VKos.

TN.: 1889 *Székes sáros ér* KMp. VKos.

VN.: 1. → **Blatná*

2. → *Olča-Kosihy* (kapitola *Názvy vodných tokov...*)

Etym.: Názov vznikol z VN. *Sáros ér* (**Blatistý pôtôčik*) a maď. adj. *székes* – stoličný – svojím tvarom pripomínajúci stolicu (močiar sa pripájal vodorovne z V k pôvodnému močiaru na jeho S strane, čím táto časť pripomínala stolicu).

† ***Szélvész** dnes neidentifikované jazero v blízkosti obce Okoč a jej miestnej časti Opatovský Sokolec.

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 171 B

VN.: 1283 *piscinae Sceleueyze* Šmil., Nr. 171 B

ON.: 1258 *villa Sceuleus* CDSL. II, Nr. 614 (nelokalizovaná obec patriaca hradu Komárno)

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 304) v podobe *Szélevejsz(e)*: < maď. apel. *szél* (= okraj), maď. apel. *vejšsz* > *vejsz*, *vejsze* > *vész* (= miesto, kde sa lovia ryby vršami; *vrša* – košovitá nádoba na chytenie rýb; HSSJ. 6, s. 449); pravdepodobne išlo o jeden z rybníkov, ktoré stáli na okraji sústavy vodných plôch medzi obcami Bohelov a Čiližská Radvaň (porov. situáciu na VM. I – VM. III).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

† **Szöröm Lapos** zaniknutý rozľahlý močiar Z od obce Čičov a S od osady Klúčovec pri † *Starom jazere.

VMp. 50: 45-34

1837 – 40 *Szöröm Lapos* VM. II

1899 *Földégési ér* Kmp. Klúč.

Etym.: Názvy nie sú jasné.

Š

Šajbovská studienka prameň JZ od mesta Modra v lokalite Šajby J od Kalvárie; varianty: Čertova studienka, Čertova studienka pod Šibenícami; TN. 1. Šajby, 2. Dolné Šajby, 3. Šibenice, 3. Pod Šibenícami.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Šajbovská studénka* Mod., Kraic, 12

1982 náreč. *Čertová studénka* Mod., Kraic, 12

1982 náreč. *Čertová studénka pod šibenícami* Mod., Kraic, 15

2012 náreč. *Šajbovská studénka, Šajbovská studnička* Mod.

2012 náreč. *Čertová studénka* Mod.

2017 miest. *Čertová studénka pod šibenícami, Čertová* KJÚLŠ

TN.: 1. 1439 *Schaeywn* (Modra; bývalé vinohrady; pole) Voda, 578

1578 *Scheibn* Voda, 578

1590 in den *Scheuben* Voda, 578

1854 *Schaiben* NKKMp. Mod.

1868 *Scheiben* Voda, 578

1961 *Scheiben, Šajby, Krúžky* Lehot., 176

1966 *Kruhy* MEN

1968 *Šajby, Kruhy* VTMP. 10

1974 – 2006 *Šajby* ZMp. 10

1982 miest. *Šajby* Mod., Kraic, 10

1983 *Šajby* GNOBAv. Mod.

1990 *Šajby* THMp.

2006 *Šajba, Šajby* Voda, 578

2012 náreč. *Šajbi* Mod.

2. 2017 miest. *Dolné Šajby* KJÚLŠ (hon)

3. 1945 miest. *Šibenice* (Modra; vinohrady, sčasti zastavaná plocha) Mod., Šulla, 13

2012 náreč. *Šibenice* Mod.

4. 1945 miest. *Pod Šibenícami* (Modra) Mod., Šulla, 14

Etym.: Názov *Šajbovská studienka* vznikol podľa TN. *Šajby* (< nem. apel. *e Scheibe* – sloven. kotúč, okrúhla plocha, trúb; spodný kotúč na hrnčiarskom kruhu, hrnčiarsky kruh; porov. Palkovič, 1993, s. 69), porov. *bav. scheiben* (= slo-

ven. vinút sa, točiť sa) a pomenúva „vinohrady ležiace pri kotúčovito zaoblenej ceste“ (Voda, 2006, s. 578) kedysi spájajúcej Šenkvice a Bratislavu; demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*). Autori monografie mesta Pezinok (Dubovský – Žudel, 1982, s. 249) zasa popisujú „vozy opatrené drúkmi: ... Aby sa povozy na úzkych úvozových cestách nezrazili, mali kolesá opatrené plechovými taniernami – šajbami...“ P. Šulla (1945, s. 2) charakterizuje lokalitu Šajby ako strelnicu na výučbu strelby do šajby. Navrhol preto úpravu názvu na *Strelnice, Kruhy (Terče), Okriúhle*.

Motivácia názvu *Čertova studienka* vznikol z adj. *čertov* (patriaci čertovi, vzťahujúci sa naň < apel. *čert*, démonická bytosť), demin. apel. *studienka*. Variant *Čertova studienka pod Šibenicami* vznikol z adj. *čertov*, demin. apel. *studienka*, prep. *pod*, TN. *Šibenice* (< apel. *šibenica* – miesto popráv obesením) a motivovala ho lokalizácia.

Lit.: J. Palkovič, 1993, s. 69; P. Šulla, 1945, s. 2; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 578.

† ***Šajdon** močaristé koryto s dĺžkou 1,5 – 2 km V od obce Gabčíkovo a SZ od obce Pataš medzi dnešným Šajbárskym kanálom a kanálom Jurová-Veľký Meder; pôvodne sa spájalo s močiarmi Beszlústo a *Malým Bendovom a prostredníctvom nich s ďalšími močiarmi; TN. 1. *Šajdon, 2. Slané jazero.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1782 – 84 *Morast Schaidom* VM. I

TN.: 1. 1884 *Sájdony* VM. III

1893 *Sajdom* (pole) KMp. Gab.

1955 – 61 *Sajdom* TM. 5

1957 – 71 *Šajdom* TM. 10

2. 1992 *Slané jazero* (pole) GNDS. Gab. Etym.: Názov interpretujeme v podobe *Šajdon* (nem. apel. *r Morast* – močiar je použitý vo funkcii hydrografického termínu). Názov pravdepodobne etymologicky súvisí s maď. názvom *Sajó* (aj *Šajava*; < maď. *só-* – slaný; porov. rieka Slaná na Gemeri; výklad → Sičáková, 1996, s. 74); porov. aj TN. *Slané pole* v blízkosti zaniknutého močiara.

Lit.: Sičáková, 1996, s. 74.

† **Šalaperek** → † Šalaperská studňa

† ***Šalaperská studňa** zaniknutá studňa na rozhraní k. ú. Chorvátsky Grob a Bernolákovo v lokalite Šalaperská hora; podľa údajov KJÚLŠ v tejto „starovekej studni pastieri napájali dobytok“; variant: Šalaperek; TN.: 1. Šalaperek; 2. Šalaperská hora; 3. Pri Šalaperskej studni; 4. Šalaperská.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Šalamperská studňa* Bern. KJÚLŠ

2017 miest. *Šalaperek* ChG. KJÚLŠ

TN.: 1. 2017 miest. *Šalaperek* (ChG.; vinice, pole) KJÚLŠ

2. 1875 – 1884 *Šalaperska hora* (kopec) VM. III

1952 – 1957 *Šalaperská hora* TM. 25

1952, 1957 *Šalaperská h.[ora]* VTMP.

1957 – 1971 *Šalaperská hora* TM. 10

1967 *Šalaperská hora* VTMP. 10

1971 – 1994 *Šalaperská h.[ora]* ZMp. 50

1974, 1985 *Šalaperská hora* ZMp. 10

2014 *Šalaperská hora* OSMp.

3. 2017 miest. *Pri Šalaperskej studni* (Bern.; polia) KJÚLŠ

4. 2017 miest. *Šalaperska* (Bern.; polia)
KJÚLŠ

Etym.: Názov *Šalaperék* vznikol transonymizáciou TN. *Šalaperék* (< azda TN. *Sahlenberg* > *skomol. Šalaperk* (v Modre doložené TN. Salhenberg, Salhenperig, Salenerg, Salaberg; Dubovský – Žudel, 2006, s. 578) < bav. *e Salchen, Salen, nem. e Salweide*, sl. *rakyta*, lat. *Salix caprea*) a motivovala ho lokalizácia.

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 2006, s. 578.

† ***Šárd** pravdepodobne zaniknutý močiar pri Veľkom Légu (časť obce Lehnice).

VMp. 50: [45-13]; Šmil. 127

VN.: 1239 *Sard* CDSL II, Nr. 48

1239/1241 *Said, Saaid, Sard* Šmil., Nr. 127

Etym.: Maď. názov *Sard* motivovala charakteristika objektu a vznikol z maď. demin. *sárd* (z maď. *sár* „blato, bahno, močiar“; porov. Šmil., 1932, s. 470), čiže pomaly tečúci blatistý, bahenný vodný tok (porov. Hladký, 2011, s. 120, 121).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 470; Hladký, 2011, s. 120 – 121.

Šarkaperská studienka prameň s kvalitnou vodou v lokalite Šarkaperky S od Chalupy Šikula v k. ú. Modra; TN. Šarkaperky.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Šarkaperská studénka* Mod., Kraic, 10

2012 náreč. *Šarkaperská studénka* Mod.

TN.: 1. 1572 *Schreckenberg* (Modra; vinohrady; les) Voda, 579

1580 *Jung Schrecken Perg* Voda, 579

1608 *Schreckenber* Voda, 579

1854 *Schreckenber* NKKMp. Mod.

1868 *Schröckenber* Voda, 579

1961 *Šarkaperky, Schreckenber, Rozsutec* Lehot., 176

1982 miest. *Šarkaperky* Mod., Kraic, 10

1983 *Rozsutec* MEN

2006 *Šarkaperék* Voda, 579

Etym.: Vznik názvu *Šarkaperská studienka* motivovala lokalizácia prameňa a vznikol z TN. *Šarkaperky* (< bav. verb. *schrecken* – sloven. praskať, pukať – rozoklaný vrch, medzi dvoma lokalitami, orientačný bod; Voda, 2006, s. 579), demin. apel. *studienka*. P. Šulla (1945, s. 4) navrhol upraviť zaužívaný nemecký názov na *Klaný vrch, Klané vrchy*. TN. *Šarkaperky* významovo zodpovedá sloven. názov *Rozsutec*.

Lit.: P. Šulla, 1945, s. 4; I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 579.

Šenkárka obmurovaný a zastrešený prameň toku Šenkárka na Z svahu kopca Piesky (446 m n. m.) v k. ú. Bratislava-Rača vo výške asi 422 m n. m. napája potok Šenkárka; Súradnice: 48°14'17"N, 17°8'30"E; TN. Šenkárka; VN. → Šenkárka.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1875 – 1884 *Wirthinbründl (Senkirka)* VM. III

1941 *Šenkárka* VMH.

1945 *prameň Šenkírka* ŠMp. 75

1974 *Šenkárka st[u]d[ienka]* BLP. 20

2006 *Šenkárka* PMp. obrys.10. Stp.

2011 *Šenkárka* TAS. 50

2014 náreč. *Šenkérka* Rača

TN., VN: → Šenkárka (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Šenkárka* vznikol transonymizáciou TN. *Šenkárka* (→*Šenkárka*; Názvy vodných tokov...) a motivovala ho poloha.

Šenkírka → Šenkárka

Šenkvice vodná nádrž vybudovaná na Hruškovom potoku S od obce Šenkvice; plocha 14 ha. Nádrž sa využíva na chov rýb a závlahy. ON. 1. Šenkvice, 2. Veľké Čaníkovec, 3. Malé Čaníkovec, 4. Čaník.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1991 *vodná nádrž Šenkvice* ZMp. 50

1992 *vodná nádrž Šenkvice* VMp. 50

1994 *vodná nádrž Šenkvice* ŠMO.5

2000 *vodná nádrž Šenkvice* ZMp. 50

2003 *vodná nádrž Šenkvice* VMp. 50

2007 *vodná nádrž Šenkvice* DOPP, 6

2008 *vodná nádrž Šenkvice* ZMp. 50

2010 *vodná nádrž Šenkvice* ZBGIS

2012 *vodná nádrž Šenkvice* TAS. 50

2017 miest. *Priehrada, Šenkvicá priehrada* Šenk.

ON.: 1. Šenkvice (obec vznikla zlúčením Veľkých a Malých Čaníkoviec):

1437 *Sankvycz* Fek., 142

1550 *Senkuicz* VSO III., 128

1575 *Schenkowitz* LMŠ., 293

1624 *Senkvitz* Fek., 433

1697 *Šenqvicz* Fek., 428

2. Veľké Čaníkovec:

1773 *Welke Sekwicze* VSO III., 128

1773 *Velke Senkwicze, Gross Schenkowitz, Nagy Senkvicz* Vars. b., 68

1773 *Nagy-Senkvicz, Grosz-Schenkowitz, Welke Senkwicze* Majt., 288

1799 *Nagy Senquicz* Vályi, 253

1786 *Groß-Schenkowitz, [Groß]-Schenkowitz* Majt., 288

1808 *Hrubé Seenkvice* VSO III., 128

1808 *Nagy-Senkvicz, Groß-Schenkowitz, Hrubé Ssenkwice* Majt., 288

1863 – 1907 *Nagysenkvic* Majt., 288

1913 *Nagysenkőc* Majt., 288

1920 – 1948 *Velké Šenkvice* Majt., 288

1948 – 1964 *Velké Čaníkovec* Majt., 288

1964 *Šenkvice* Majt., 288

3. Malé Čaníkovec:

1597 *Male Senkwicze* VSO III., 128

1624 *Czeroberdo* Fek., 433

1773 *Male Senkwicze* VSO III., 128

1773 *Kis-Senkvicz, Klein-Schenkowitz, male Senkwicze* Majt., 288

1786 *Klein-Schenkowitz, [Klein]-Schenkowitz, Kisch-Schenkowitz* Majt., 288

1808 *Cerové Ssenkwice* VSO III., 128

1808 *Kis-Senkvicz, Klein-Schenkowitz, Cerové Ssenkwice, Malé [Ssenkwice]* Majt., 288

1863 – 1907 *Kissenkvic* Majt., 288

1913 *Kissenkőc* Majt., 288

1920 *Cerové [Šenkvice], Malé Šenkvice* Majt., 288

1927 – 1948 *Malé Šenkvice* Majt., 288

1948 – 1964 *Malé Čaníkovec* Majt., 288

4. Čaník:

1216 *Chanuk* Stan., O., 47

1256 *Chanuk* Vars. b., 68

1287 *Chanuk* Vars. b., 68

1310 *Chanok* Fek., 118

1335 *Chanyk* Fek., 122

1342 *Chanyk* Vars. b., 68

1345 *Chanuk* Vars. b., 68

1347 *Chanuk* Šmil., Nr. 133

1371 *Chanik* Fek., 125, 147

1382 *Chanok* Fek., 125, 147

1390 *Sankawy(ch), Sankavich* Vars. b., 68

1390 *Schankwicz* Marek, 89
 1393 *Chanok* Vars. b., 68
 1434 *Chanuk* Fek., 142
 1437 *Sankavycz* Vars. b., 68
 15. stor. *possessione Chanak* Marek, 89
 1575 *Schenkowitz* Stan. O., 47
 1575 *Gross Schenkowitz* Vars. b., 68
 1634 *Senkvicz* Vars. b., 68
 1799 *Kis Senquicz* Vályi, 253
 Etym.: Názov *Šenkvice* vznikol transonymizáciou ON. *Šenkvice* (< slovan. OM. *Čaník*, *Čanik*; majiteľ osady, jobjagión bratislavského hradu; Marek, 2006, s. 89; < verb. *ča-kať*; porov. Stanislav, 2004, s. 511; Stanislav, 2008, s. 47. Podľa Lutterera et al. (1982, s. 293) OM. *Čaník* mohlo vzniknúť z podoby *Čán* (< „*čajati*“, očakávať s nádejou), teda išlo o „dedinu ľudí Čaníkových“. Nemeckou adaptáciou pôv. názvu Čaníkovce vznikol ON. *Šenkvice* (ibid.). J. Stanislav (1999, s. 70) spája pôv. ON. so slovan. *Čaňa*, *Čankov*. Š. Ondruš (2002, s. 58) vykladá názov z nem. apel. *Schenke* (= sloven. krčma, výčap), *Schenk* (= sloven. šenkár, krčmár), verb. *schenzen* (= sloven. nalievať, čapovať; starší význam darovať, venovať; nem. *r Schenker* – darca, krčmár).
 Pozn.: Šenkvice vznikli v r. 1964 zlúčením V. a M. Čaníkoviec. Čaníkovce založilo v r. 1557 – 58 83 rodín z Kostajnice na mieste zaniknutej obce Čaník (+1435). Malé Čaníkovce založilo v r. 1597 8 rodín z chorvátskeho Sisaku. Lit.: Lutterer – Majtán – Šrámek, 1982, s. 293; Ondruš, 2002, s. 58; Stanislav, 1999, s. 70; J. Stanislav, 2004, s. 511; Stanislav, 2008, s. 47.

Šiclovská studnička čiastočne obmurovaný prameň vo vinohrade Šicle – Chreny v k. ú. Pezinok; súradnice: 48°18'10''S 17°14'37''V; TN. Šicle. VMp. 50: 44-22 (nezakreslený) VN.: 2018 miest. *Šiclovská studnička* Pez. TN.: miest. *Šicle* Pez. Etym.: Názov *Šiclovská studnička* vznikol z TN. *Šicle* (< nem. *s Schitzel*, sloven. *kuchynská doska*; porov. DWB.), demin. apel. *studnička* a motivovala ju lokalizácia.

+ **Šimečkovská studienka** bližšie neidentifikovaný zaniknutý prameň v mestskej časti Modra-Kráľová, pravdepodobne na S až SZ okraji obce; OM. Šimeček. VMp. 50: [34-44] VN.: 1982 náreč. *Šimečkovská studénka* Mod., Kraic, 12 OM.: 1894 *Márton, József, Mihály Simecsek* PP Modra Etym.: Názov *Šimečkovská studienka* vznikol z OM. *Šimeček* (majiteľ viníc, ornej pôdy, gazdovského dvora a priľahlých pozemkov) demin. apel. *studienka* a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

Šíny jeden z rybníkov Rašeliny za Tarneckým kanálom v k. ú. Pusté Úľany. VMp. 50: 45-11 (nezakreslený) 2006 *Šíny* Dém., 67 2012 náreč. *Šíni* PÚ. Etym.: Názov *Šíny* vznikol proprializáciou hovor. plurálového tvaru apel. *šíny* (kolajnice; < *šina* – *kolajnica*; < nem. apel. *e Schiene*) a vzťahuje sa na rybník, pri ktorom boli v minulosti umiestnené kolajnice slúžiace pri odvoze vyťaženej

rašeliny. Názov poznajú už len starší obyvatelia.

† ***Široká studnička** zaniknutý prameň Z od mesta Modra v lokalite Široké; ON. 1. Pod Širokým (rekreačná oblasť), 2. Pod Širokým (horáreň); TN. 1. Široký vrch, 2. Pod Širokým.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 1854 *Breitenbrunnen* KKMp. Mod. ON.: 1. Pod Širokým (Modra; rekreačná oblasť):

1969 *Pod Širokým* VTMP. 10

1974 – 2006 *Pod Širokým* ZMp. 10

1983 *Pod Širokým* GNOBAv. Mod.

1989 – 2008 *Pod Širokým* ZMp. 50

2012 *Pod Širokým* TAS. 50

2. Pod Širokým (Modra; horáreň):

1971 hájovňa *Pod Širokým* ZMp. 50

1975 – 1984 horáreň *Pod Širokým* ZMp. 50

TN.: 1. 1923 *Široký* (Modra; vrch; 326 m n. m.) VTMP. 25

1961 *Široký* Lehot., 178

1971 – 2008 *Široký* ZMp. 50

1978 – 1989 *Široký vrch* ZMp. 50

1969 *Široký* VTMP. 10

1984 *Široký vrch* VMp. 50

1991 – 2003 *Široký* VMp. 50

2012 *Široký vrch* TAS. 50

Etym.: Názov † ***Široká studnička** (nem. doklad *Breitenbrunnen*) vznikol podľa TN. *Široký vrch* (< nem. verb. *breiten* – sloven. rozširovať; apel. *r Brunnen* – sloven. studnička, prameň).

† ***Široké jazero** zaniknuté jazero medzi obcami Nekyje na Ostrove a Kostolné Kračany, príp. medzi Mliečanmi a Nekyjami na Ostrove.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Szélestő* ŠMPo. 5

Etym.: → † ***Široké jazero, Široké rameno** (kapitola Názvy vodných tokov...).

*Škaredkovská studienka v súčasnosti vysychajúci prameň vo vinohradoch za Kalváriou na Z okraji mesta Modra.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

1982 náreč. *Škaretkovská studénka* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Škaretkovská studénka* Mod.

Etym.: Názov *Škaretkovská studienka* (náreč. *Škaretkovská studénka*) vznikol z OM. *Škaredka* (majiteľ pozemku; PP Modry (1894) uvádza majiteľa viníc Jána Škaredku – *János Skaredka*), demin. apel. *studienka* a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

Škovránková studienka prameň ľavostranného ramena Javorníka v lokalite Jazvečie diery JZ od lokality Brezová lúka v k. ú. Svätý Jur.

VMp. 50: 44-22 [nezakreslený]

VN.: ½ 17. stor. *Lerchenfanger brünl* Tur., 29

1769 *Lerchenfanger Brün.*[del] Krieg.

1896 *Lerchenfanger Bründel* KMp. Jur

2017 náreč. *Škovránková studénka*

KJÚLŠ; SJur

Etym.: Názov *Škovránková studienka* vznikol z adj. *škovránkový* (nem. *Lerchenfanger* (< nem. apel. *e Lerche* – sloven. škovránok, lat. *Alauda*; apel. *r Fänger* – sloven. lovec, chytač), demin. apel. *studienka* (nem. *r Brunnen*; bav. *r Bründel*). Názov súvisí azda aj s lovom škovránkov v lokalite; nevylučujeme ani motiváciu OM.

† ***Šomod'** močiar; podnes sa zachovali zvyšky na V od osady Karáb a zaniknutého Karábskeho močiara, s ktorým bol spojený z J aj S, smeroval na V a spájal močiarom *Doboš v katastri obce Bohelov.

VMp. 50: [45-32]

1782 – 84 *Morast Schomogy Derka* VM. I
Etym.: Pôvodná podoba maď. názvu bola *Somogy, názov je odvodený od maď. apel. *som* (= sloven. drieň; bot. drieň obyčajný, lat. *Cornus mas*), hoci drieň nepatrí medzi hydrofilné rastliny; porov. aj Kiss, 1988, II, s. 486.

† **Schomost** zaniknutý rozľahlý močiar S od obce Gabčíkovo Z od osady Mlynisko v lokalite Staré Mlynisko (jeho J okraj vymedzoval dnešný Akovský kanál); močaristými korytami bol spojený s močiarimi Ritet (S od neho), *Čary (SZ od neho) a Korpod (V od neho).

VMp. 50: [45-31]

1782-84 *Morast Schomost* VM. I
Etym.: Presná podoba názvu sa nedá spoľahlivo určiť. Názov pravdepodobne vznikol z maď. apel. *som* – drieň (bot. *drieň* obyčajný, lat. *Cornus mas*; v nem. zápis maď. *s = sch*) a možno by sme ho mohli interpretovať v podobe **Šomod'*; porov. ďalšie VN. odvodené od maď. apel. *som*: Šmilauer, 1932, s. 483), nem. apel. *r Morast* = sloven. močiar.

† **Šprinclov rybník** zaniknutý rybník v lokalite Šprinclov majer SZ od mestskej časti Bratislava-Vajnory; rybník bol ešte v 80. rokoch vyznačený v kartografických podkladoch, zanikol počas

rekultivácií; ON. Šprinclov majer; TN. Šprinclove; OM. Sprinzl.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 2014 náreč. *Šprinzlúf ribník* Rača 2018 miest. *Šprinzlák* Rača (používajú ho starší obyvatelia)

ON.: Šprinclov majer (Bratislava-Vajnory; hospodársky dvor):

1963 *Šprinclov majer* VTMP. 10

1971 *Šprinclov majer* ZMp. 50

1974 *Šprinclov majer* ZMp. 10

1978 *Šprinclov majer* ZMp. 50

1984 – 1985 *Šprinclov majer* ZMp. 50

1984 *Šprinclov majer* ZMp. 10

1988 *Šprinclov majer* ZMp. 10

1989 – 1991 *Šprinclov majer* ZMp. 50

1989 miest. *Šprinclový dom*, *Šprinlúv majer* Pod., 205; 215

1992 *Šprinclov majer* GNOBA. Vaj.

1999 *Šprinclov majer* ZMp. 10

TN.: 1963 *Šprinclové* (Rača, pole) VTMP. 10

1974 *Šprinclové* ZMp. 10

1984 *Šprinclové* ZMp. 10

1988 *Šprinclové* ZMp. 10

1992 *Šprinclovo* GNOBA. Vaj.

1999 *Šprinclové* ZMp. 10

OM.: 1894 – 1895 *Mór Sprinzl* (majiteľ dielne) PP Ba.

Etym.: Názov *Šprinclov rybník* (náreč. *Šprinzlúf ribník*) vznikol z poses. tvaru OM. *Šprincl* (veľkostatkár, vinohradník z Bratislavy, 19. stor. < OM. Sprinzel < bav. apel. *r Sprinz* – rýchlo vyrastený mladík, mladá rastlina; Dubovský – Žudel, 2006, s. 580), apel. *rybník* a motivovalo ho vlastníctvo lokality. Názov *Šprinzlák* vznikol z VN. *Šprinclov rybník*.
Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 2006, s. 580.

† **Šprinzlák** → † Šprinclov rybník

† ***Štagnovica** zaniknutý močiar J od mesta Kolárovo v lokalite Štagnovica; ON. Štagnovica; TN. Štagnovica; VN. 1. Štagnovický kanál, 2. Štagnovica-Čergov.

VMp. [50: 45-32]

VN.: 1906 *Stagnóza* KMp. Kol.

ON., TN. → Štagnovica-Čergov

VN.: 1. → Štagnovický kanál

2. → Štagnovica-Čergov

Etym.: → Štagnovica-Čergov.

Štamposká studienka prameň vytekajúci do Brestového jarku Z od mesta Modra v lokalite Štamposchy; prameň má kvalitnú vodu a obyvatelia v minulosti verili v jej liečivé účinky; TN. Štamposchy (Kamenec).

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Štamposká studénka* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Štamposká studénka (studnička)* Mod.

2017 miest. *Štamposká studnička* KJÚLŠ

TN.: → VN. Brestový jarok (Názvy vodných tokov...).

Etym.: Názov *Štamposká studienka* (náreč. *Štamposká studénka*) vznikol z TN. *Štamposchy* (→ Brestový jarok; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

† **Štefanský prameň** prameň v objekte bývalých sírnych kúpeľov na okraji dnešnej CHKO Šúr (Turcsány et al., 2009, s. 139) v k. ú. Svätý Jur; prameň bol objavený v roku 1679 pri zakladaní kúpeľov; variant: Studnica arcikniežaťa

Štefana; TN. Kúpeľ; UO. *Štefanove kúpele.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

VN.: 1871 *Studnica arcikniežaťa Štefana* Lich., 41

2009 *štefanský prameň* Tur., 139

UO.: 1615 *Bad Hauß* (Svätý Jur; zaniknuté kúpele) Piš., 4

1.½ 18. stor. *Lóportár, Isvánfürdő* Tur., 118

1896 *Kénfürdő* KMp. Jur

50. roky 19. stor. *Istvánfürdő* Piš., 20

2017 *Kúpele, Sirkové kúpele* KJÚLŠ

TN.: 2017 miest. *Kúpeľ* (hora) KJÚLŠ

Etym.: Názvy *Štefanský prameň* a *Studnica arcikniežaťa Štefana* vznikli z OM. *Štefan*. Motivácia nie je jasná.

*Štrkové jazero jazero vo V časti mesta Senec J od lokality Vinohrady pri dnešnej Ulici Fraňa Kráľa; jazero vzniklo ako bagrovisko a dnes slúži aj ako „recipient dažďovej vody zo S časti mesta“ (porov. Fedor et al., 2004, s. 24, 27, 52); plocha jazera sa postupne znižuje, patrí k najstarším jazerám v Senci, „terajší tvar získalo v 60. rokoch pri rozsiahlom bagrovaní“ (web 21).

VMp. 50: 45-11

2004 *Kövecstó* Fed., 24, 27

Etym.: Názov **Štrkové jazero* (pôv. maď. *Kövecstó*) vznikol z adj. *štrkový* (< apel. *štrk*; maď. zastar. *kövecses* „štrkový, kamenistý“ < maď. apel. *kövecs* (maď. náreč. apel. *kövecské*) „štrk, kamienok“), apel. *jazero* (maď. *tó*).

Lit.: Fedor et al., 2004; web 21.

† **Štrkovec** (1) zaniknutý močiar V od obce Čalovec.

VM. 50: [45-34; 43]
VN.: 1955 – 61 *Štrkovec* (*Kövecses hát*)
TM. 5
1957 – 71 *Štrkovec* TM. 10
Etym.: Názov *Štrkovec* (po maď. *Kövecses hát*) pravdepodobne motivoval spôsob vzniku vodnej plochy (ťažba štrku) alebo vznikol podľa povahy dna alebo brehov.

Štrkovec (2) → Štrkovecké jazero

Štrkovecké jazero jazero v mestskej časti Bratislava-Ružinov, v minulosti k nemu siahalo + Mlynské rameno (I. Malý Dunaj; neskôr bolo zasypané); jazero bolo vybudované v 50. – 60. rokoch 20. stor; varianty: *Žemľa*, *Štrkovec*; UO. 1. *Štrkovec*, 2. *Štrková cesta*.
VMp. 50: 44-22
VN.: pol. 19. stor. miest. *Žemľa* BA web 9
1983 – 1984 *Štrkovecké jazero* VMp. 50
1987 *Štrkovecké jazero* THMp.
1989 *Štrkovecké jazero* ŠMO. 5
1991 *Štrkovecké jazero* VMp. 50
1994 *Štrkovecké jazero* GNOBA. Ruž.
2003 *Štrkovecké jazero* VMp. 50
2003 *Štrkovecké jazero* THMp.
2004 *Štrkovecké jazero* PTA. 25
2004 – 2007 *Štrkovecké jazero* TMp. MK. Ba. 50
2005 *Štrkovecké jazero* TAS. 50
2007 *Štrkovecké jazero* TAS. 50
2011 *Štrkovecké jazero* TAS. 50
2013 náreč. *Štrkovec* BA
UO.: 1. 1971 *Štrkovec* (Bratislava; mestská časť) ZMp. 50
1974 *Štrkovec* ŠMO. 5
1994 *Štrkovec* GNOBA. Ruž.
2011 *Štrkovec* TAS. 50
2013 náreč. *Štrkovec* BA

2. 1954 *Štrková cesta* (mestská časť) ŠMO. 5

Etym.: Názov *Štrkovecké jazero* vznikol z UO. *Štrkovec* (→ vyššie), apel. *jazero*; názov motivovalo využitie objektu – ťažba štrku.

Názov *Žemľa* vznikol proprializáciou apel. *žemľa* (< nem. *e Semmel*) a motivoval ho tvar lokality (v porovnaní s vodnou plochou → Rožok).

Štrkovka (1) vodná plocha na V okraji obce Bernolákovo, vznikla v dôsledku ťažby štrku.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
2014 náreč. *Štrkofka*, *Štrkovka* ChoG.
2014 *Šutrovka* web 22

Etym.: Názov *Štrkovka* vznikol z apel. *štrk* + suf. *-ovka*; názov motivovalo hospodárske využitie, resp. spôsob vzniku. Názov *Šutrovka* vznikol zo subšt. apel. *šuter* (spis. kameň, štrk), sufíxou *-ovka*.
Lit.: web 22.

Štrkovka (2) jazero obdĺžnikového tvaru medzi obcou Veľký Biel a mestom Bernolákovo V od jazera Štrkovka (1); vzniklo v dôsledku ťažby štrku.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
2014 miest. *Štrkofka*, *Štrkovka* ChoG.
Etym.: Názov *Štrkovka* (→ vyššie).

Štrky názov sústavy rybníkov medzi Stoličným potokom a Tarnockým kanálom v k. ú. Veľký Grob a v lokalite Čadíky v k. ú. Pusté Úľany. Lokalita patrí do sústavy Pustouľanských rybníkov (→ VN. Úľanská mokraď). V minulosti sa rybníky využívali ako prírodné kúpalisko.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
2006 *Štrky* Dém., 67
2006 miest. *Štrky* PÚ. Dém., 17
Etym.: Názov *Štrky* vznikol proprializáciou apel. *štrk* a motivovalo ho využitie lokality – ložiská štrkopiesku.

Štúrova lavička prameň → Holombeckého ptoka v lokalite Štúrova lavička v k. ú. Modra vo výške cca 235 m n. m.; súradnice: 48.3408900N, 17.2930800E; TN. Štúrova lavička.

VMp. 50: 44 -22 (nezakreslený)
VN.: 2018 *Štúrova lavička* OSMp.
TN.: 2017 miest. *Štúrova lavička* (les) Mod.

Etym.: Názov *Štúrova lavička* vznikol transonymizáciou TN. *Štúrova lavička* (< OM. *Ludovít Štúr* – predstaviteľ sloven. nár. obrodenia v 19. stor., jazykovedec; demin. apel. *lavička* < apel. *lavica* a motivovala ho skutočnosť, že L. Štúr sa tu údajne rád zdržieval.

Šulianske jazero jazero medzi Dunajom a Dunajským kanálom pri obci Šulany; pozostáva z dvoch prepojených častí; obteká ho Šulianske rameno; varianty: Materiálová jama A, Materiálová jama B; ON. Šulany; TN. Šulianske; VN. Šulany-Jurová.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)
VN.: 2005 *Materiálová jama* PMp. 10
2008 *Šulianske jazero* TASR. 50
2009 *Materiálová jama A, Materiálová jama B* RMp. SR
ON., TN., VN.: → Šulany-Jurová (kapitola *Názvy vodných tokov...*)
Etym.: Názov *Šulianske jazero* motivovala lokalizácia jazera a vznikol z ON.

Šulany (→ VN. *Šulany-Jurová*); sufix *-ske*, apel. *jazero*. Technické názvy *Materiálová jama A, Materiálová jama B* < adj. *materiálový* < apel. *materiál*; apel. *jama*, grafémy *A* a *B* slúžia na odlišenie jednotlivých častí.

Šúr (1) pôvodne široké močaristé územie JV od k. ú. Blatné až po k. ú. Reca a Veľký Grob; v súčasnosti je územie z veľkej miery vysušené (odvodňujú ho melioračné kanály a vodné toky v k. ú. Veľký Grob a Pusté Úľany) a rekultivované na pasienky a ornú pôdu, názvy preto uvádzame ako TN.: 1. Predný Šúr, 2. Zadný Šúr, 3. Šúrske lúky, 4. Šúr, 5. Panský Šúr, 6. Šúr – Predné kusy, 7. Šúr – Pasienky za kanálom, 8. Šúr – Vrškove lúky, 9. Šúr – Zadné lúky, 10. Šúr – Bahná.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)
VN.: 1895 *Súr*, *Sur* KMp. Igram
TN.: 1. 1895 *Súri első* (Igram; močaristá plocha, pole) KMp. Igram
1955 *Predný Šúr* ŠMO. 5
2. 1895 *Súri hatsó* (Igram; močaristá plocha) KMp. Igram
1955 *Zadný Šúr* ŠMO. 5
3. 1955 *Šúrske lúky* (Veľký Grob, Čataj; polia) ŠMO. 5
1969 *Šúrske* VTmp. 10
1973 – 1993 *Šúrske* ZMp. 10
1983 *Šúrske* GNOBAv. Čtj., Pez., Vin.
4. 1956 *Šúr* (Igram; polia) ŠMO. 5
1969 *Sur* VTmp. 10
1973 – 1993 *Šúr* ZMp. 10
1975 *Šúr* ZMp. 50
1993 *Šúr* GNOG. VG.
1997 *Šúr* MEN

5. 1895 *Urasági Sur* (Igram; polia) KMp. Igram

1956 *Panský šúr* ŠMO. 5

6. 1969 *Šúr – Predné kusy* (Igram; polia) VTMp. 10

1973 *Šúr – Predné kusy* MEN

1973 – 1993 *Šúr – Predné kusy* ZMp. 10

7. 1969 *Šúr – Pasienky za kanálom* (Igram; pole, sčasti pasienky) VTMp. 10

1973 – 1993 *Šúr – Pasienky za kanálom* ZMp. 10

1973 *Šúr – Pasienky za kanálom* MEN

1983 *Pasienky za kanálom, Šúr – Pasienky za kanálom* GNOBAv. Báh.

8. 1969 *Šúr – Vrškové lúky* (Igram; polia) VTMp. 10

1973 *Šúr – Vrškové lúky* MEN

1983 *Vrškové lúky, Šúr – Vrškové lúky* GNOBAv. Báh.

9. 1968 *Šúr – Zadné lúky* (Igram; polia) MEN

1969 *Šúr – Zadné lúky* VTMp. 10

1973 – 1993 *Šúr – Zadné lúky* ZMp. 10

10. 1973 *Šúr – Bahná* (Igram; polia) MEN

Etym.: *Šúr* → VN. Modranský *Šúr*.

Šúr (2) relikt pleistocénneho jazera, v súčasnosti rašelinisko, mokrad, nár. príř. rez. Lokalita bola postupne odvodňovaná a hospodársky využívaná na ťažbu rašeliny (príčina častých požiarov). V r. 1952 bol *Šúr* vyhlásený za rezerváciu ako „posledný a jediný pôvodný biotop jelšového lesa v strednej Európe“ (PVŽP, 2011, s. 52). Podľa M. Jasíka (KS, 2013, s. 29) ide o „najväčší komplex slatinných jelšín, ...stredo-európsky unikát..., „zlomok pôvodne

rozľahlých lužných lesov, slatín a močiarov.“ *Šúr* bol v roku 1990 zapísaný do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (PVŽP, 2011, s. 52). Jeho odvodňovanie sa začalo v roku 1941 výstavbou *Šúrskeho kanála* a reguláciou ostatných tokov v lokalite, hoci už v roku 1864 bola veľká časť *šúrskeho lesa* vyrúbaná na vinohradnícke účely. V rokoch 1941 – 1943 bol *Šúr* takmer úplne odvodnený. V minulosti bol súčasťou lokality aj → Modranský *Šúr*.

Rozloha mokrade je 655 ha, nachádza sa na pomedzí k. ú. Svätý Jur a Chorvátsky Grob. V 13. stor. siahal po hranice obcí Jelka a Hrubá Borša; varianty: Jurský *Šúr*, *Blato; ON. Svätý Jur; TN. 1. *Šúrske kúsky*, 2. Pri *Šúre*, 3. *Šúrske*, 4. *Šúrske lúky, 5. *Šúrsky les, 6. Nad *Šúrom*, 7. Pod *Šúrom*.

VMp. 50: 44-22

1324 jazero *Saar Duch.*, 41

1343 *silva Saar Vars.*, 41

½ 17. stor. *Schor Wald Tur.*, 29

1735 *Schoor Vav.*, 59

1764 – 1787 *Schur Morast VM. I*

1810 – 1869 *St Georger Sur VM. II*

1875 – 1884 *Súr VM. III*

1892 – 1895 *Súr Gönczy*

1955 – 1991 *Šúr ŠMO. 5*

1957 *Šúr VTMpš. 50*

1956 – 1975 *Šúr rez.[ervácia] Tmp. MK. 75*

1966 *Šúr MEN*

1969 *Šúr VTMp. 25*

1973 *Šúr rezervácia ZMp. 10*

1974 *rezervácia Šúr, Šúr rezervácia ZMp. 10*

1981 *Šúr Tmp. MK. 75*

1983 *Šúr GNOBAv. Čtj., Sjur, SG.*

1984 *Jurský Šúr* Tmp. MK. 75
 1984 *Šúr* Vmp. 50
 1985 *Šúr rezervácia* ZMp. 10
 1987 *Šúr* ZMp. 25
 1988 *rezervácia Šúr, Šúr rezervácia* ZMp. 10
 1996 – 2007 *Šúr* Tmp. MK. Ba. 50
 1999 *Šúr rezervácia* ZMp. 10
 2000 *štátna prírodná rezervácia Šúr, Šúr* ZMp. 10
 2004 *Šúr* PTA. 25
 2005 *Šúr* TAS. 50
 2006 *Šúr rezervácia* ZMp. 10
 2007 *Šúr* TAS. 50
 2010 *Jurský šúr* Vav., 62
 2010 *Šúr* ZBGIS
 2011 *Jurský Šúr, nár. prír. rez. Šúr* PVZP, 31
 ON.: Svätý Jur: → VN. Jurský potok (Názvy vodných tokov...)
 TN.: 1. 1966 – 2011 *Šúrske kúsk* (Svätý Jur; pole) MEN
 1974 – 1991 *Šúrske kúsky* ŠMO. 5
 1974 – 2000 *Šúrske kúsky* ZMp. 10
 1983 *Šúrske kúsky* GNOBAV. SJur
 1987 *Šúrske kúsky* ZMp. 25
 1996 *Šúrske kúsky* Pmp. Rača
 2004 *Šúrske kúsky* PTA. 25
 2010 *Šúrske kúsky* ZBGIS
 2. 1966 *Pri Šúre* (Svätý Jur; lúky, pole) Voj. Mp. 10
 1988 *Pri Šúre* ZMp.10
 3. 1896 *Schooräcker* (Svätý Jur; polia) Kmp. Jur
 1968 *Šúrske* Voj. Mp. 10
 1969 – 1990 *Šúrske* MEN
 1971 – 1993 *Šúrske* ŠMO. 5
 1974 – 1988 *Šúrske* ZMp. 10
 2004 *Šúrske* PTA. 25
 4. 1896 *Schoor wiesen* (Svätý Jur; dnes

časť lokality Chlebnice, lúky, polia) Kmp. Jur
 1955 *Šúrske lúky, Šúrske lúky* ŠMO. 5
 1956 *Schoorwald Wiesen* ŠMO. 5
 1960 *Šúrovské lúky* ŠMO. 5
 2017 miest. *Šúrske kúski, Šúrske kúsky, Schorwaldwiesen, Šúrvolvíz* KJÚLŠ; SJur 5. 1769 *Schor Waldt* (Svätý Jur; les) Krieg.
 1896 *Schoorgasse* Kmp. Jur
 1896 *Schoorwald* Kmp. Jur
 6. 1954 – 1990 *Nad Šúrom* (Rača; pole) ŠMO. 5
 1966 *Nad Šúrom* MEN
 1989 miest. *Nat Šúrem* Rača, Pod., 249
 1989 – 2001 *Nad Šúrom* THMp.
 7. 1853 *Pod surem* (Rača; pole) KKmp. Rača
 1896 *Pod Šúrem* Kmp. Rača
 Etym.: Názov *Šúr* vznikol proprializáciou apel. *šúr* (→ VN. *Modranský Šúr*). Z VN. *Šúr* vznikli všetky uvedené TN. Názov *Jurský Šúr* vznikol z ON. *Svätý Jur* (adj. *svätý*, OM. *Juraj*; patrón skautov; patrón kostola v meste Sv. Jur), VN. *Šúr* (→ vyššie); názov motivovala lokalizácia.
 Názov *Blato (v dokladoch *Saar*) vznikol z maď. apel. *sár* (= sloven. blato) a motivoval ho charakter vodného objektu.

Šúr (3) → Modranský Šúr

Šúrske jazero jazero J od Šúrskeho rybníka v k. ú. Sv. Jur.
 Vmp. 50: 44-22 (nepomenovaný)
 2013 *Šúrske jazero* web 13
 Etym.: Názov *Šúrske jazero* vznikol z VN. *Šúr* (→ VN. *Modranský Šúr*), apel. *jazero* a motivovala ho lokalizácia jazera.

Šúrsky rybník retenčná nádrž vody z Fanglovskeho potoka na JZ okraji Šúru (3) v k. ú. Svätý Jur; obnovený bol v r. 1949 na mieste staršieho vyschnutého rybníka (v dokladoch *Teicht*) napájaného potokom Javorník; pôvodný rybník *Teicht* vznikol na mieste starších rybníkov → † *Malý rybník (1) a † *Veľký rybník, ktoré boli oddelené polkruhovým násypom a mali samostatné výpusty (porov. Pišút et al., 2009, s.13); variant: Jurský rybník; VN. Šúr; ON. Svätý Jur; TN. súvisiace s VN. Šúrsky rybník → VN. Šúr (3).

VMp. 50: 44-22

VN.: ½ 17. stor. *Teicht* Tur., 29

1967 *Šúrsky rybník* ZVMp. 50

1971 *Šúrsky rybník* ZMp. 50

1974 *Šúrsky rybník* ZMp. 10

1983 *Šúrsky rybník* GNOBAv. SJur

1984 *Šúrsky rybník* VMp. 50

1984 *Šúrsky rybník* ZMp. 50

1984 *Šúrsky rybník* Tmp. MK. 75

1985 *Šúrsky rybník* ZMp. 10

1988 *Šúrsky rybník* ZMp. 10

1991 *Šúrsky rybník* ZMp. 25

1989 *Šúrsky rybník* ZMp. 50

1991 *Šúrsky rybník* VMp. 50

1991 *Šúrsky rybník* ZMp. 50

1999 *Šúrsky rybník* ZMp. 10

2003 *Šúrsky rybník* VMp. 50

2004 *Šúrsky rybník* PTA. 25

2005 *Šúrsky rybník* TAS. 50

2006 *Šúrsky rybník* ZMp. 10

2007 *Šúrsky rybník* Tmp. MK. Ba. 50

2007 *Šúrsky rybník* TAS. 50

2008 *Šúrsky rybník* ZMp. 50

2009 *Jurský rybník* Piš.

2010 *Šúrsky rybník* ZBGIS

2011 *Šúrsky rybník* TAS. 50

ON.: Svätý Jur: → VN. Jurský potok (Názvy vodných tokov...).

VN.: → VN. Šúr (3)

Etym.: Názov *Šúrsky rybník* vznikol z VN. → Šúr (3), apel. *rybník*.

Názov *Jurský rybník* vznikol z ON. [Svätý] *Jur* → Šúr (3), apel. *rybník*. Obidva názvy motivovala lokalizácia rybníka.

Lit.: Pišút et al., 2009, s. 13.

T

*Takáčova studňa prameň pravostranného prítoku Blatiny na J svahu kopca Čmelok (709 m n. m.) v blízkosti lokality Baba vo výške asi 550 m n. m. v k. ú. Pezinok.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

1895 *Takács kút* KMp. Caj.

Etym.: Názov **Takáčova studňa* vznikol z OM. *Takáč* (majiteľ pozemku; PP Modry (1894) uvádza napr. OM. István Takács), apel. *studňa* (= maď. *kút*) a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

Tarnocká mokraď močaristé územie v lokalite Tarnok v k. ú. Veľký Grob. Mokraď je súčasťou celku → Úľanská mokraď. ON. Tarnok.

VMp. 50: 45-11 (nepomenovaný)

VN.: 2008 *Tarnocká mokraď* Káč., 23

ON.: Tarnok: → Tarnocký kanál (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Tarnocká mokraď* vznikol z ON. *Tarnok* (→ VN. Tarnocký kanál; Názvy vodných tokov...), apel. *mokraď* (→ VN. Úľanská mokraď), a motivovala ho lokalizácia.

Tarnocký rybník rybník v Z časti lokality Tarnok v k. ú. Veľký Grob, ktorý vznikol po ťažbe štrku; variant: Veľkogrobský rybník, [štrkovisko, jazero] Veľký Grob; ON. 1. Tarnok, 2. Veľký Grob.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1992 *Tárnocký rybník* VMp. 50

1992 *štrkovisko Veľký Grob* ZMp. 10

1994 *štrkovisko Veľký Grob* ZMp. 25

1994 *Tarnocký rybník* ZMp. 25

2000 *Tarnocký rybník* ZMp. 50

2003 *Tarnocký rybník* VMp. 50

2006 *Tarnocký rybník* TOOZ. VG., 13

2006 *Veľkogrobský rybník* Dém., 26

2006 *jazero Veľký Grob* TOOZ. VG., 13

2008 *Tarnocký rybník* ZMp. 50

2010 *Tarnocký rybník* ZBGIS

2012 *Tarnocký rybník* TAS. 50

ON.: 1., 2. → VN. Tarnocký kanál (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Tarnocký rybník* vznikol z ON. *Tarnok* (→ Tarnocký kanál; Názvy vodných tokov...), apel. *rybník*, a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Veľkogrobský rybník* vznikol z ON. *Veľký Grob* (→ Tarnocký kanál; Názvy vodných tokov...), apel. *rybník*, a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Veľký Grob* vznikol transonymizáciou ON. *Veľký Grob* (→ VN. Tarnocký kanál).

Tavara → Rákosie

† **Téglická studienka** zaniknutý prameň S od lokality Štúrovo v k. ú. Modra; TN. 1. Tégliky.

VMp. 50: 45-11 [neidentifikovaný]

VN.: 1982 náreč. *Téglická studénka* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Téglická studénka* (*studnička*) Mod.

TN.: 1. 1961 *Téglik* (Modra; bývalé vi-nohrady, dnes zastavané územie) Lehot.

177

1982 miest. *Tégliky* Mod., Kraic, 10

2012 náreč. *Tégliki* Mod.

Etym.: Názov *Téglická studienka* vznikol podľa TN. *Tégliky* (< azda z nem. apel. s *Teil* – sloven. časť, diel; pozemky s menšou rozlohou), demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*). P. Šulla (1945, s. 116) navrhol zmeniť zaužívaný TN. na Tégglák.

Lit.: P. Šulla, 1945, s. 116.

Tehelňa jazero v S časti mesta Senec pri dnešnej Priemyselnej ulici v bývalom ťažobnom priestore tehelne; rozloha je asi 2 áre; veľká časť kedysi pomerne veľkého jazera je dnes zavezená, v lokalite vzniklo ihrisko futbalového klubu Slávia (Fedor et al., 2004, s. 25, 27); jazero nie je zakreslené v kartografických dielach, je však viditeľné na ortofotomapách; ON. Tehlový majer; UO. Tehelná; TN. Stará tehelňa.

VMp. 50: 45-11 (nezakreslený)

VN.: 2004 *Tehelňa* Fed., 27

2004 *Vályogvető* Fed., 24, 27

ON.: Tehlový majer (Senec; samota):

1983 *Tehlový majer* GNOBAv. Snc.

UO: 2004 *Tehelná* (ulica) Snc.

TN.: 2004 *Tehelňa* (Senec; bývalá tehelňa)

Fed., 41

2004 *Vályogvető* Fed., 25

2006 *Stará tehelňa* web 16

Etym.: Názov *Tehelňa* vznikol propriálizáciou apel. *tehelňa* (miesto ťažby hliny používanej pri výrobe tehál na výstavbu

domov; porov. Fedor et al., 2004, s. 27) < apel. *tehla* < lat. *tegla < *tegula*; Machek, 2010, s. 85) a motivovalo ho využitie lokality.

*Tekvicová krútnava pôvodne jazierko, dnes zvyšok kanála Z od obce Ňárád (susedí s jazierkom *Mŕtva krútnava). VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný) 1889 *Töklevelandes örvény* KMp. Ňár. Etym.: Doklad *Töklevelandes örvény* (< maď. apel. *tök* – tekvica, adj. *levelés* – listnatý; apel. *örvény* – vodný vír, krútnava; plocha vznikla počas povodne) interpretujeme v podobe **Tekvicová krútnava*. Názov azda motivovala skutočnosť, že vodná plocha sa nachádza v lokalite, kde zvykli rásť tekvice.

† ***Tmavé jazero** zaniknuté neidentifikované jazero v bývalom k. ú. Bernolákovo; podľa obchádzky chotárnych hraníc Bernolákova z r. 1324 (Duchoň, 2009, s. 41) možno jazero lokalizovať J od mesta Bernolákovo k chotárnej hranici s obcou Ivanka pri Dunaji medzi lokalitami Malé lúky a Ostré rúbanisko. VMp. 50: [44-22] 2009 jazierko *Suthtu* Duch., 41 Etym.: Názov nie je jasný. Duchoň et al. (2009, s. 41) ho rekonštruujú ako *Tmavé jazero (< maď. *Sötéttó; < maď. adj. *sötét* – sloven. tmavý), apel. *tó* – sloven. jazero). Motivácia by súvisela s vizuálnym efektom vodnej plochy. Keďže jazero sa nachádzalo v tesnej blízkosti Malého Dunaja, nedá sa úplne vylúčiť ani etymológia zo strhn. apel. *e Schütte*, *Schüt* (= sloven. umelá hrádza proti povodňam), označujúceho priestor pri

Malom Dunaji (Žitný ostrov). Nem. apel. *e Schütte* označuje aj otep slamy, hromadu slamy resp. sýpku.

Lit.: M. Duchoň et al., 2009, s. 41.

Tomášov prameň prameň vo výške 280 m n. m. na pravej strane Račieho potoka vo V časti obce Limbach, SZ od vrchu Krkavec (349 m n. m.), J od chatovej oblasti; súradnice: 48°17'24"N, 17°11'11"E.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1941 *Tomášov prameň* VMH.

2018 *Tomášov prameň* web 27

Etym.: Názov *Tomášov prameň* vznikol z OM. *Tomáš*, apel. *prameň*. Motivácia nie je jasná.

† ***Tôňa** nelokalizované jazierko pri Dunaji neďaleko zaniknutej osady Keltkevy pri Komárne (patrila hradu Bana); nie je isté, či sa ešte nachádzalo na Žitnom ostrove.

VMp. 50: [45-43]

1226 *Thana* CDSl. I, Nr. 320

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe *Tôňa, motivovala ho charakteristika vodného objektu (< apel. *tôňa* „hlboké, stojaté miesto na vodnom toku vhodné na rybolov“; porov. Šmilauer, 1932, s. 8; v maď. mu významovo zodpovedá apel. *örém*, *örém*). Latinský údaj v listine *que vulgo Thana dicitur* („ktorý sa nazýva ľudovo *Tôňa“) môže naznačovať, že tu bolo slovanské osídlenie (porov. Stanislav, SJ, II, 457).

Pozn.: Ďalšie dve jazierka *Tôňa neuvádzame ako samostatné heslá, pretože sa nedá zistiť, či išlo o objekty na dnešnom sloven. alebo maď. území:

1. v blízkosti Dunaja blízko dnešnej maď. obce Gönyű: 1223 *Tona, Thagna, Euren, Euren* CDSL. I, Nr. 286; 1244 *Tana* CDSL. II, Nr. 147; 1882 *Euren, Euren, Euven, Eurven* Ortway, 297, 298;
2. pri Dunaji, niekde pri neznámej obci Zumsou: VN.: 1222 *Thania* CDSL. I, Nr. 274.

*Topolová studňa studňa (dnes jazierko) J od lokality Studňovské JZ od obce Padáň v blízkosti začiatku Topoľového kanála a Malého Topoľového kanála; TN. Veľké Topoľové; VN. 1. Topoľový kanál, 2. Malý Topoľový kanál. VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný) VN.: 1884 *Nyáradi kút* VM. III VN.: 1., 2. → kapitola Názvy vodných tokov...

Etym.: Názov jazierka motivoval porast v okolí pôv. studne; → Malý Topoľový kanál, apel. *studňa* (maď. *kút*).

+ ***Töröm** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1260 *piscina in pratis Teurum* CDSL. II, Nr. 647

ON.: Terem (samota; Lipové):

1837 – 1840 *Törös* VM. II

1884 *Töröm* VM. III

1889 *Töröm major* KMp. Tõň

1898 *Terem psz. [puszta]* MTT. 75

1981 *Terem* GN. 11

TN.: 1889 *Töröm* (lúky) KMp. Tõň, Bodza

Etym.: Názov rekonštruujeme v podobe *Töröm*, vznikol z maď. apel *tör* – pasca. Predpokladáme, že starší bol VN. > ON. > TN.

Tovarišská studienka vysychajúci prameň Z od lokality Badogy v mestskej časti Modra-Harmónia S od lokality Sebreky vo výške cca 390 m n. m.; TN.: 1. Tovariška, 2. Tovarišská studienka, 3. Pri Tovarišskej studienke.

KMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1894 *st[u]d.[ienka]* *Tovariska* KMp. Mod.

1945 miest. *Tovarišská studnička* Mod., Šulla, 7

1982 náreč. *Tovariska studénka* Mod., Kraic, 7

2012 náreč. *Tovarišská studénka* Mod.

2017 miest. *Tovarišská studénka* KJÚLŠ TN.: 1. 1854 *Tovariska* (Modra; časť lesa) NKKMp. Mod.

1955 *Tovariška* ŠMO. 5

80. roky 20. stor. *Tovaryšská* (Modra; časť lesa) PZ Mod. 10

2. 1989 – 2009 *Tovarišská studienka* (les) PMp. 10

3. 2017 miest. *Pri studénki tovaristěj* (les) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Tovarišská studienka* vznikol z TN. *Tovariška* resp. *Tovarišská(é)*; < apel. *tovariš* (k apel. *tovariš*, *tovarník* → VN. Tarnocký kanál; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*). Názov pomenúva prameň blízko križovatky obchodných ciest, po ktorej prechádzali „tovariši“.

Tri studničky (1) jeden z prameňov Račieho potoka na J svahu vrchu Malý Javorník (604 m n. m.) vo výške 480 m n. m., Z od Medvedej doliny v k. ú. Limbach; TN. Tri studničky.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1880 *Drei Bründl* Voda, 17 (rkp.)

1895 *Drei Bründeln* KMp. Lim.
1982 *Tri studničky* DubŽud.
TN.: 1999 *Tri studničky* (Pezinok; les)
PMp. Pez.

2006 *Tri studničky* PMp. obrys.10. Stp.

2009 *Tri studničky* PMp. Pez.

Etym.: Názov *Tri studničky* vznikol z num. *tri* (nem. *drei*; počet susediacich prameňov), demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*; nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*) a motivoval ho počet studní. VN. > TN. *Tri studničky*.

***Tri studničky** (2) tri pramene Vajnorského potoka S od lokality Šenkárka a J od horárne Biely kríž v k. ú. Bratislava-Rača.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1769 *Drey Brünnel* Krieg.

1986 *Drei Brunnen* KMp. Rača

1896 *Drei Bründeln* KMp. Jur

Etym.: → vyššie.

† ***Trstinová studňa** dnes nelokalizovaná studňa SV od obce Sokolce v lokalite Rakytové pasienky.

VMp. 50: [45-32]

VN.: 1889 *Nádaséri kút* KMp. Sok.

Etym.: Doklad *Nádaséri kút* ukazuje, že názov je odvodený (maď. suf. *-i* = sloven. *-ský*) pravdepodobne zo staršieho VN. *Nádas ér (< maď. *nádas* < *nád* – trstina – vysoká vodná tráva), apel. *kút* (= studňa); teda *Trstinová studňa.

† ***Trstinové jazero** dnes neidentifikované jazero v blízkosti obce Okoč a jej miestnej časti Opatovský Sokolec.

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 171 A

2. pol. 13. st. *Kakthu* Šmil., Nr. 171 A

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer v podobe *Kákató (-tő)*, môžeme ho preložiť ako *Trstinové jazero (maď. *káka* – trstina, vodná tráva, *tó* – jazero).

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 304.

***Trstinové rameno** zvyšky močiara S od mesta Komárno pri osade Nová Osada.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)

1888 *Kákas ér* KMp. Kom.

Etym.: Názov pôvodne asi pravostranného ramena rieky Váh vznikol z maď. adj. *kákas* < apel. *káka* (= sloven. trstina), apel. *ér* (= rameno) a motivoval ho trstinový porast na brehoch ramena, resp. močiara.

Turecká studnička prameň v lokalite Malé Nové hory v k. ú. Svätý Jur smerom k mestu Pezinok. Pravdepodobne v r. 1967 bol pri rekultivácii vinohradov Turek nájdený reliéf z bieleho pieskovca s hlavou Turka slúžiacou ako výzdoba studničky (latinský nápis s vročením 1626); reliéf je umiestnený v Mestskom múzeu mesta Sv. Jur; TN.: 1. Turky; 2. Turek; 3. Turečiny; 4. Turecký vrch; UO. Turecká cesta.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2010 *turecká/Turecká studnička* Vav., 82

2013 náreč. *Turecká studnička* SJur

2017 miest. *Turecká studénka* KJÚLŠ

TN.: 1. 1956 *Turky* (Svätý Jur; les) NKÚ

2. 2017 *Turek* (vinice) KJÚLŠ

3. 2017 *Turečiny* (polia) KJÚLŠ

4. 2017 *Turecký vrch, Turecký vršek* KJÚLŠ

UO.: 2017 *Turecká cesta* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Turecká studnička* vznikol z adj. *turecký* (< etnonymum *Turek*), demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*) a vznikol azda z ON. *Turecký vrch* alebo TN. *Turek*. K prameňu sa viaže povest o tureckom plienení; porov. web 11, KJÚLŠ dokladá, že v lokalite sa usadili turecké skupiny, I. Voda však túto motíváciu považuje za vymyslenú a TN. *Turek* chápe ako skomoleninu z pôv. bav. *Dürreck* („suchom trpiaci vinohrad na úzkom a prudkom svahu“; In: Turcsány et al., 2006, s. 235).

Lit.: Turcsány et al., 2006, s. 235; web 11.

† ***Tvrdoš** jeden zo šiestich dnes neidentifikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.

VMp. 50: [45-32]

1260 *Turdus* CDSI. II, Nr. 647

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe **Tvrdoš* (< slovan. OM. *Tvrdoš*; konsonant *-v-* v skupine *tvrd* > mad. *-u-*; v sufixe *-oš -o-* > *-u-*; porov. Stanislav, 2004, s. 459; Šmilauer, 1932, s. 524, 507).

U, Ů

U Karola prameň toku → Klokoč na JZ svahu kopca Veľká Baňa vo výške 405 m n. m.; súradnice: N 48°13'26.28" E 17°07'21.44"

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2018 *U Karola* OSMp.

Etym.: Názov *U Karola* vznikol z prep. *u* a OM. *Karol*.

Uhorská studienka výdatný a kvalitný prameň v k. ú. Modra-Kráľová pri Domoze sociálnych služieb Merema; TN.:

1. Uhorské; 2. Uhorský vrch.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. *Uherská studénka* Mod., Kraic, 12

TN.: 1, 2 → VN. *Žliabok* (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Uhorská studienka* vznikol z TN. *Uhorské* (→ VN. *Žliabok*; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*) a motivovala ho lokalizácia studne.

Uhlárikovská studienka bližšie neidentifikovaný prameň; podľa informátora sa nachádza v blízkosti Uhorskej studienky.

VMp. 50: 34-44 (neidentifikovaný)

1982 náreč. *Uhlárikovská studénka* Mod., Kraic, 12

Etym.: Názov *Uhlárikovská studienka* vznikol z OM. *Uhlárik* (majiteľ pozemku, na ktorom sa nachádzal prameň; PP Modry z roku 1894 uvádza mená *Pál, János a Samu Uhlárik*, ktorí vlastnili vinice a lúky), demin. apel. *studienka* a motivovali ho vlastnícke vzťahy.

† **Uchtus** nelokalizovaná vodná plocha pravdepodobne na močaristom území pri Etreho Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1248 *stagnum Uchtus* CDSI. II, Nr. 309

Etym.: Názov *Uchtus* nie je jasný.

Úľanská mokrad' → Pustoúľanská mokrad'

Úlanské rybníky → Pustoúlanské rybníky

Urbanka prameň vo vinohradoch na J svahu Cajlanskej homôľky S od lokality Pustáky v k. ú. Cajla vo výške cca 270 m n. m.; súradnice: 48°19'18"N, 17°14'48"E; TN. Urbanka.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2014 *Urbanka* web 30

2018 *Urbanka* OSMp., web 27

2018 miest. *Urbanka* Pez.

TN.: miest. *Urbanka*, *Urbanky* (vinohrad) Pez.

Etym.: Názov *Urbanka* vznikol z OM. *Urban* (< azda OM. Majiteľa lokality; priezvisko Urban je v Pezinku doložené; motivácia patrocíniom je nepravdepodobná, keďže nie je známa zmienka o soche svätca vo vinici), suf. *-ka*.

Urbárska studnička prameň Piesockého potoka na V svahu kopca Veľká Baňa (444 m n. m.) JV od Panského lesa a SZ od lyžiarskeho vleku vo výške asi 415 m n. m v k. ú. Bratislava-Rača.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2004 *Urbárska studnička* PTA. 25

TN.: 1994 *Urbársky les* GNOBA. Rača

Etym.: Názov *Urbárska studnička* vznikol z TN. *Urbársky les* (< adj. *urbársky* < apel. *urbár* < strhn. *Urbor* – sloven. výnos; výnosový pozemok, zoznam pozemkov a príjmov z nich; Machek, 2010, s. 670), demin. apel. *studnička* a motivovala ho lokalizácia.

† ***Uroš** zaniknutý močiar široký asi 2,5 km s tromi ostrovmi, spojený bol dvomi bahnistými korytami s *Malým

Šikarom (zo SZ) medzi obcami Vrakúň a Mad, na J v lokalite Líščie diery sa spájal s močiarom Beszlústo; jeho zvyšky boli naposledy zaznačené na ZMp. 10 (1978); TN. Únos.

VMp. [45-31]

VN.: 1782 – 84 *Morast Urosch* VM. I

TN.: 1893 *Únos* (pole) KMp. Mad

1955 – 61 *Únos* TM. 5

1971 *Únos* ZMp. 50

1978 *Únos* ZMp. 10

1989 *Únos* ZMp. 10

1992 *Únos* GNDS. Mad

1994 *Únos* ZMp. 25

Etym.: Jediný doklad ukazuje, že názov močiara bol *Uroš (< maď. OM. *Uros*; porov. Šmilauer, 1932, s. 496; v nem. zápise maď. *s* = *sch*). Súčasný TN. vznikol (nevhodnou) úpravou staršieho názvu zaniknutého močiara.

† ***Utranvölgy** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Vtranvelg* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa, druhá časť názvu vznikla z maď. apel. *völgy* (= dolina).

† ***Ügyes** neidentifikovaný vodný objekt v blízkosti obce Čalovec.

VMp. 50: [45-32]; Šmil., Nr. 177

1268 *Yguz* Šmil., Nr. 177

1383 *Igyz* Šmil., Nr. 177

Etym.: Doklady rekonštruoval V. Šmilauer ako *Ügyes < maď. apel. *ügy* – prameň.

Lit.: Šmilauer, 1932, s. 305.

V, W

V Kolískach na Kráľovej prameň vo viničiach Grimbol S od Starých hôr vedľa Záhrad v k. ú. Modra-Kráľová; ON. Kráľová; TN. Kolisky.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. V *Kolébkach na Kráľovej* Mod., Kraic, 13

ON.: Kráľová:

1553 *Kyralfalwa* VSO II., 261

1786 *Kráľowa* VSO II., 261

1786 *Királyfalwa*, *Kráľowa* Majt., 191

1808 *Modor-Királyfalva* VSO II., 261

1808 *Modor-Királyfalva*, *Königsdorf*, *Kráľová* Majt., 191

1863 *Modorkirályfalva* Majt., 191

2012 náreč. *Kráľová* Mod.

TN.: 1570 *in den Wiegen* (Modra; 1 – 2 vinohrady, zamokrená lúka) Voda, 583

1868 *Wiege* Voda, 583

1945 miest. *Kolébka* Mod., Šulla, 13

1982 náreč. *Kolébky* Mod., Kraic, 10

2006 náreč. *Kolébka* Mod., Voda, 583

2012 náreč. *Kolébky* Mod.

Etym.: Názov *V Kolískach na Kráľovej* vznikol z prep. *v*, TN. *Kolisky* (v dokladoch nespis. tvar *Kolébky*; < nem. *e Wiege* – sloven. *kolíska* – podľa tvaru doliny; porov. Voda, 2006, s. 583), prep. *na*, ON. *Kráľová* (< apel. *král*; „osada patriaca kráľovi“) a motivovala ho lokalizácia prameňa.

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 583.

V Klúčikovskej Koze na Kráľovej prameň na miernom svahu pri dnešnom Výskumnom ústave liečiv J od m. č. Modra-Kráľová; ON. Kráľová, TN. *Klúčik, 2. *Koza*.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1982 náreč. V *Klúčikovskej Koze na Kráľovej* Mod., Kraic, 13

TN.: 1. 1571 *Schliessel zum lant* (Modra-Kráľová; vinohrady; dnes sčasti zastavaná plocha) Voda, 579

1590, 1868 *Schlüssel zum Landt* Voda, 579

2. 1489 *Gaysleytn* (Modra-Kráľová; bývalé vinohrady) Voda, 571

1575 *Geysleyt* Voda, 571

1590 *Gayss lajätebm* Voda, 571

1607 *Geysseutten* Voda, 571

1868 *Gasleiten* Voda, 571

1961 *Gesmsleiten*, *Kozy* Lehot., 176

1982 miest. *Koze* Mod., Kraic, 10

2006 *Gaissleiten*, *Koza*, *Kozy* Voda, 571

2012 náreč. *Koze* Mod.

Etym.: Názov *V Klúčikovskej Koze na Kráľovej* (náreč. *V Klúčikovskej Koze na Kráľovej*) vznikol z prep. *v*, TN. *Klúčik (< bav. apel. *Schlüssel* – sloven. *klúč*; informátor uvádza motiváciu OM. *Schlüssel*; predpokladáme motiváciu pôvodným OM. *Klúčik* – PP Modry (1894) uvádza OM. *Klúčik* v podobe *Klucsik/Klúcsik Mihály, Pál, Samu, József a János* (majitelia viníc); podľa I. Vodu (2006, s. 579) apel. *Schlüssel* označuje v bav. poľnohosp. názvosloví pravouhlý výsek z poľa), TN. *Koza* (< apel. *koza*; prenesene „pastvisko pre kozy“; bav. *e Gaiss* – sloven. *koza*), prep. *na*, ON. *Kráľová* (→ VN. *V Kolískach na Kráľovej*). TN. *Klúčikovská Koza* slúži na odlíšenie od lokality *Gaissberg (Kozy)* v Modre a pomenúva prameň na pastvisku pravouhlého tvaru. Vzhľadom na pravidlá štandardizácie a účelnosť používania

názvu odporúčame podobu *V Klúčikovej Kozе*.

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 579.

Vo Vlčom jarku bližšie neidentifikovaný prameň (pravdepodobne Procházkovho potoka) v areáli Výskumného ústavu liečiv Modra v k. ú. Modra-Harmónia; TN. Vlčí jarok.

VMp. 50: 34-44 (nelokalizovaný)

VN.: 1982 náreč. *Ve vlčém járku* Mod., Kraic, 12

TN.: 1568 *Wolfleuten* (Modra; bývalé vinohrady, dnes lúka) Voda, 583

1578 *Wolfläuten* Voda, 583

1607 *Wolfleiten* Voda, 583

1868 *Wolfleiten* Voda, 583

1961 *Wolfsleiten, Bofslajtne*, Vlčiny Lehot., 177

2006 *Bofslajtna, Golflajtna* Voda, 583

2012 náreč. *Vlčí járek, Bofslajtne* Mod.

Etym.: Názov *Vo Vlčom jarku* (náreč. *Ve vlčém járku*) vznikol z prep. *vo*, TN. *Vlčí jarok* (< adj. *vlčí* < *vlk*, nem. apel. *r Wolf*, „súvisiaci s vlkom“; apel. *jarok*) a pomenúva prameň pod „kedysi krovinami husto porasteným svahom“ s výskytom vlkov (porov. aj Voda, 2006, s. 583).

Lit.: I. Voda, In: Žudel, 2006, s. 583.

Vahadlová studňa vyschnutý prameň so zrekonštruovaným vahadlom; nachádza sa Z od ulice Suvorovova a SV od vinohradníckeho domu Pavelka pri v. n. Pezinok; súradnice: 48°18'13.14"N, 17°15'36.48"E.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2018 *Vahadlová studňa* web 27

2018 miest. *vahadlová studna, váhová studna* Pez.

Etym.: Názov *Vahadlová studňa* vznikol proprializáciou pomenovania *vahadlová studňa* (< apel. *vahadlo* – dvojramenná páka, apel. *studňa*) a motivoval ju druh objektu.

Vahadlová studňa pred Žitnými

bývalá obecná studňa s napájadlom, nachádza sa pri bývalej židovskej synagóge pred bývalým domom rodiny Žitnej (dnes kino) v k. ú. Bratislava-Rača; v súčasnosti je zakrytá platňou a je poslednou zachovanou studňou v lokalite.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

1989 miest. *húlová studna pred Žitňáci* Rača, Pod., 189

2014 náreč. *Húlová studna pred Žitňáci, Húlová studna pred Žitnými* Rača

Etym.: → vyššie, prep. *pred*, OM. *Žitný* (PP Rače z r. 1896 uvádza príslušníkov rodu – Márton, Ferenc a Imre Zsitny); P. Podolák (1989, s. 193) píše o vinárni patriacej rodine Žitných.

Lit.: Podolák, 1989.

Vajnorrák → Vajnorské jazero

Vajnorka jeden z prameňov Brestového jarku v bývalých viničiach Prudké JV od Srncieho kopca v k. ú. Modra.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

1982 náreč. *Vajnorka studénka* Mod., Kraic, 12

2012 náreč. *Vajnorka* Mod.

Etym.: Názov *Vajnorka* vznikol azda z nem. apel. v pl. *r Weingarten* (= sloven. vinice) a motivovala ho skutočnosť, že prameň sa nachádzal v bývalých viničiach (porov. ON. Vajnory, m. č. mesta

Bratislava); o nem. apel. r *Weingart* porov. aj *Voda*, 2006, s. 570 nn.

Lit.: *Voda*, In: Žudel, 2006, s. 570 – 583.

Vajnorské jazero sústava dvoch jazier spojených kanálom J od m. č. Bratislava-Vajnory a SV od vodnej plochy Zlaté piesky; varianty: Vajnorák, Bager (2); ON. Vajnory; TN. Pri jazere.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1971 *Vajnory* ŠMO. 5

1991 *Vajnorské jazero* VMp. 50

1991 *Vajnorské jazero* ZMp. 50

1994 *Vajnorské jazera* GNOBA. Vaj.

2003 *Vajnorské jazero* VMp. 50

2004 – 2007 *Vajnorské jazero* TMp.

MK. Ba. 50

2005 *Vajnorské jazero* TAS. 50

2007 *Vajnorské jazero* TAS. 50

2008 *Vajnorské jazero* ZMp. 50

2011 *Vajnorské jazero* TAS. 50

2013 náreč. *Vajnorák*, *Vajnorské jazero* BA

2013 náreč. *Bager* BA

ON.: Vajnory: → Vajnorský potok (Názvy vodných tokov...)

TN.: 1895 *U jazera* (Vajnory; časť obce) KMp. Vaj.

Etym.: Názov *Vajnorské jazero* vznikol z ON. *Vajnory* (→Vajnorský potok; Názvy vodných tokov...), apel. *jazero*, a motivovala ho lokalizácia.

Názov *Vajnorák* má povahu slangového názvu; vznikol skrátením pôvodného názvu *Vajnorské jazero*.

Názov *Bager* vznikol z apel. *bager* → VN. *Bager* (2) a motivoval ho spôsob vzniku vodnej plochy – bagrovanie.

Vajnorský rybník vodná plocha V od m. č. Bratislava-Rača SZ od Vajnor

a Z od Šprinclovho majera. Rybník napája Vajnorský potok a tvorí ho sústava 12 malých vodných plôch; vodu z nádrže odvádza kanál do Račianskeho potoka; ON. Vajnory; UO. Rybníčná ulica. VMp. 50: 44-22

VN.: 1984 *Vajnorský rybník* VMp. 50

1991 *Vajnorský rybník* VMp. 50

1994 *Vajnorský rybník* GNOBA. Vaj.

2003 *Vajnorský rybník* VMp. 50

2010 *Vajnorský rybník* ZBGIS

ON.: Vajnory → VN. Vajnorský potok (Názvy vodných tokov...)

UO.: 2014 náreč. *Ribníčná ulica* (Vajnory) Rača

Etym.: Názov *Vajnorský rybník* vznikol z ON. *Vajnory* (→Vajnorský potok; Názvy vodných tokov...), apel. *rybník*, a motivovala ho lokalizácia.

Vajspeter umelo vybudovaná vodná nádrž v blízkosti lokality Pekná cesta Z od mestskej časti Bratislava-Rača; vznikla prehradením Vajspeterského potoka v roku 1974 na zavlažovanie viníc, v súčasnosti slúži na rekreačné účely; varianty: Jazierko, Priehrada; TN. Vajspeter; VN. Vajspeterský potok.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 2014 náreč. *Vajspeter*, *Vajspeterská vodná nádrž* Rača

2014 náreč. *Jazierko* Rača

2018 miest. *Priehrada* Rača

TN.: Vajspeter → Vajspeterský potok (časť A)

VN.: → Vajspeterský potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Vajspeter* vznikol skrátením VN. → *Vajspeterský potok* (Názvy vodných tokov...).

Názov *Jazierko* vznikol proprializáciou demin. apel. *jazierko* (< apel. *jazero*).

Názov *Priehrada* vznikol proprializáciou apel. *priehrada* (umelo vytvorená vodná nádrž).

Valéria sírovodíkový prameň v blízkosti bývalých sírnych kúpeľov na okraji dnešnej CHKO Šúr v k. ú. Svätý Jur.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

2014 náreč. *pramen Valéria* SJur

Etym.: Názov *Valéria* vznikol z OM. *Valéria*. Motivácia nie je jasná.

Vápenka → Stratenka

+ ***Vážska tŕňa** nelokalizovaný rybník alebo jazierko pri ústí Váhu do Dunaja pri Komárne (porov. Chaloupecký, 1923, s. 67, 159); VN. Váh.

VMp. 50: [45-43]

VN.: 1075 *Wagetuin* CDSL. I, Nr. 58

VN.: → Krško, 2011, s. 161–165

Etym.: Doklad *Wagetuin* rekonštruujeme v podobe **Vážska tŕňa* (porov. → **Tŕňa*). Motivovala ho lokalizácia (< VN. *Váh*; tŕňa nachádzajúca sa pri Váhu).

Veľká barina → Barina

+ ***Veľké jazero** (1) zaniknutý močiar JZ od obce Kameničná v lokalite Čerhát pri kanáli Čalovec-Kameničná.

VMp. 50: [45-41]

1837 – 40 *Nagy Tó* VM. II

1898 *Nagy tó* MTT. 75

Etym.: Názov **Veľké jazero* motivovala veľkosť, rozľahlosť jazera, vznikol z adj. *veľký* (mad. *nagy*), apel. *jazero* (mad. *tó*).

+ ***Veľké jazero** (2) 2,5 km; zaniknuté jazero pri obci Macov S od obce Blatná na Ostrove; TN. Veľkojazerné.

VMp. 50: [45-13]

VN.: 1894 *Nagy tó* KMp. BlaO.

1954 *Nagy tó* ŠMpO. 5

TN.: 1894 *Nagy tói dűlő* (pole) KMp. BlaO.

1979 *Veľkojazerné* ŠMpO. 5

Etym.: Názov **Veľké jazero* motivovala veľkosť jazera (adj. *veľký*, mad. *nagy*; apel. *jazero*, mad. *tó*), prípadne porovnanie s iným jazierkom pri obci.

+ ***Veľké jazero** (3) zaniknuté jazero alebo močiar na močaristom území pri Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

1253 *stagnum Nogto* CDSL. II, Nr. 420

Etym.: Doklad rekonštruujeme ako *Nagy tó* – **Veľké jazero*; motivovala ho relatívna rozloha jazera (porov. Chaloupecký, 1923, s. 67).

*Veľké jazero (4) → + *Čiliž

Veľké rameno → Čičovské rybníky

Veľké Vranie močaristý trstinový porast a močiar J od obce Gabčíkovo pri kanáli napájajúcom VD Gabčíkovo; ON. Veľké Vranie, TN. Veľké Vranie.

VMp. 50: 45-31 (nezakreslený)

VN.: 1992 *Veľké Vranie* GNDS. Gab.

ON.: + Veľké Vranie → Vranie-Kotliba

TN.: Veľké Vranie: → Vranie-Kotliba

Etym.: → Vranie-Kotliba (kapitola *Názvy vodných tokov*...).

Veľkogrobský rybník → Tarnocký rybník

Veľký Grob → Tarnocký rybník

Veľký les močaristý trstinový porast v katastrálnom území obce Gabčíkovo; ON. Veľký les; TN. Veľký les.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1992 *Veľký les* GNDS. Gab.

ON.: Veľký les (samota; Gabčíkovo):

1992 *Veľký les* GNDS. Gab.

TN.: 1992 *Veľký les* (pole, les) GNDS. Gab.

Etym.: Názov *Veľký les* vznikol podľa TN. Veľký les; pomenúva mokrad' s trstinovým porastom v lokalite *Veľký les* (< adj. *veľký*, apel. *les*); TN. > VN., ON.

† ***Veľký močiar** (1) zaniknutý rozľahlý močiar na Z a JZ okraji mesta Kolárovo. VMp. 50: [45-32]

VN.: 1906 *Nagy Lápos* KMp. Kol.

TN.: 1957 – 71 *Veľká plytčina* TM. 10

1984 *Veľká plytčina* ZMp. 10

1993 *Veľká plytčina* ZMp. 10

Etym.: Názov interpretujeme ako **Veľký močiar* (maď. *nagy* – veľký, apel. *láp* – močiar); VN. > TN.

† ***Veľký rybník** zaniknutý rybník na mieste dnešného → Šúrskeho rybníka v k. ú. Svätý Jur.

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

1769 *Großser Teich* Krieg. b

Etym.: Názov **Veľký rybník* vznikol z adj. *veľký* (= nem. *groß*), apel. *rybník* (= nem. *r Teich*) a motivovala ho relatívna rozloha rybníka – vzhľadom na susedný → † **Malý rybník* (1).

Veľký Šúr mokrad', lúka, súčasť slatiniska → Modranský Šúr; TN. Šúrske.

VMp. 50: 34-44; 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Gross Schur* Voda, 579

1854 *Groszschor* NKKMp. Mod.

1875 – 1884 *Gross Súr* VM. III

1894 *Nagy Súr* KMp. Mod.

1923 *Veľký Šúr* VTMP. 25

1955 *Veľký šúr* ŠMO. 5

1961 *Šúr malý, stredný, veľký* Lehot., 178

1968 *Veľký Šúr* VTMP. 10

1976 – 2006 *Veľký Šúr* ZMp. 10

1983 *Veľký Šúr* GNOBAV. Mod. (pole)

2012 náreč. *Veľkí Šúr* Mod.

TN.: → VN. Modranský Šúr

Etym.: Názov *Veľký Šúr* vznikol z adj. *veľký* (nem. *groß*, maď. *nagy*; v opozícii voči inému susediacemu Malému Šúru), VN. *Šúr* (→ Modranský Šúr); motivovala ho relatívna veľkosť. Do Šúra vtekal Štampošký, Holombecký a Modranský potok, ktoré odvodňovali Modru a pod Modrou sa spájali do jedného toku (v lokalite Pastieren').

* **Vič** nelokalizovaný prameň pri Etreho Kračanoch (časť Kráľovičových Kračian).

VMp. 50: [45-31]

1248 *fontem Vich* CDSL. II, Nr. 309

Etym.: Názov *Vich* nie je jasný. Etymologicky súvisí s názvom rieky Vyčoma v Ponitří (1246 *rivulus, aqua wichama*, 1293 *flumen Wichema* atd., Hladký, 2004, s. 210). V. Šmilauer (1932, s. 340) pokladal jej etymológiu za nejasnú (sufix *-oma* > maď. *-ama*). B. Varsik (1990, s. 48) poukazuje na staršie výklady príbuzných toponým so základom *vič*, ktoré V. Moór a J. Stanislav dávali do súvisu s apel. *vlk*.

† **Vimpercká studňa** zaniknutý pra-

meň v lokalite Vimperereg na Z okraji mesta Pezinok; TN.: 1. Vimperegy; 2. Dolné Vimperegy, 3. Horné Vimperegy; UO.: Vimperecká cesta.

VMp. 50: [44-22]

VN.: 2017 *Vimperecká studňa* KJÚLŠ

2018 miest. *Vimperecká/Vimperecká studna* Pez.

TN.: 1. 2017 *Vimperegi, Vimperek* KJÚLŠ

2018 miest. *Vimperek, Vimpergi* (vrch) Pez.

2. 2017 *Dolné Vimperegi* KJÚLŠ

2018 miest. *Dolný Vimperereg* Pez.

3. 2017 *Horné Vimperegi* KJÚLŠ

2018 miest. *Vimperegy, Vimperek/Vimperek, Vimperegy* Pez.

UO.: 2017 *Vimperecká cesta* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Vimperecká studňa* vznikol z TN. *Vimperegy* (< *Weinperereg* < *Weinberg* < *s Wein* – víno; druhá časť kompozitného názvu pravdepodobne vznikla z nem. *perereg* – volený správca vinohradov, HSSJ, III, s. 508, príp. z nem. *s Berg* – kopec; *vinica* na kopci), apel. *studňa*.

Viničné vodná nádrž na Z okraji obce Viničné na Viničnianskom kanáli; ON. Viničné; VN. Viničniansky kanál.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1968 – 2009 *Vodná nádrž Viničné* MEN

1984 *vodná nádrž Viničné* VMp. 50

1991 *vodná nádrž Viničné* VMp. 50

2010 *vodná nádrž Viničné* ZBGIS

ON., TN.: Viničné: → VN. Viničniansky kanál (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Viničné* vznikol podľa ON. *Viničné* (< adj. *viničný* < apel. *vinič*;

lat. *Vitis*, t. j. „obec s tradíciou pestovania vinnej révy“; pôvodne nemecká osada vznikla v chotári zaniknutej osady *Žúžľany (porov. Marek, 2006, s. 89; Stanislav, 2004, s. 235; Varsík, 1984, s. 61).

*Vinohrad rybník v objekte bývalého vinárstva 1 km na S od obce Trstice.

VMp. 50: 45-32 (nepomenovaný)

2014 miest. *Szöllös* Trs.

Etym.: Názov **Vinohrad* (maď. doklad *Szöllös*) vznikol proprializáciou maď. apel. *szöllös* (= sloven. vinohrad, vinica).

Vinosady vodná nádrž vybudovaná na Trnianskom potoku v k. ú. Vinosady, plocha 8 ha; nádrž sa začala stavať v r. 1981 (DubŽud., 1984, s. 198); varianty: Kučišdorf, Kučišdorfská priehrada, Priehrada; ON. 1. Vinosady, 2. Kučišdorf (dnes Vinosady); TN. Kučišdorfská dolina; VN. 1. Kučišdorfská dolina, 2. Kučišdorfský potok

VMp. 50: 44-22

VN.: 1941 *Kučišdorfská priehrada* VMH.

1989 *Priehrada* PMp.10

1991 *vodná nádrž Vinosady* ZMp. 50

1991 *vodná nádrž Vinosady* VMp. 50

1999 *Vodná nádrž Kučišdorf* PMp. 10

1999 *vodná nádrž Vinosady* ZMp. 50

1999 *vodná nádrž Vinosady* ZMp. 10

2003 *vodná nádrž Vinosady* VMp. 50

2007 *vodná nádrž Kučišdorf* DOPP, 6

2008 *vodná nádrž Vinosady* ZMp. 50

2009 *Vodná nádrž Kučišdorf* PMp. 10

2010 *vodná nádrž Kučišdorf* ZBGIS

2012 náreč. *Kučišdorfská priehrada* Mod., Vin.

2012 vodná nádrž Vinosady TAS. 50

ON.: 1. Vinosady:

od 1964 Vinosady web 12

2. Kučišdorf: → VN. Trniansky potok (časť A)

TN., VN.: → VN. Trniansky potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Vinosady* vznikol transonymizáciou ON. *Vinosady* (< apel. *vinič*, verb. *sadiť*; vinohradnícka obec).

Názov vodnej nádrže *Kučišdorf* vznikol transonymizáciou ON. *Kučišdorf* (→ VN. Trniansky potok; Názvy vodných tokov...).

Lit.: J. Dubovský – J. Žudel, 1984, s. 198.

Vistó → Rákosie

Vištucká priehrada → [v. n.] Vištuk

Vištucký rybník → [v. n.] Vištuk

Vištuk vodná nádrž vybudovaná na Vištuckom potoku v k. ú. Vištuk; plocha je cca 29 ha. Nádrž bola sprevádzkovaná v roku 1968 s pôvodným zámerom rekreačného využitia (porov. Hrdlovičová, 2017b, s. 7). V súčasnosti sa využíva na chov rýb a závlahy; varianty: Vištucká priehrada, Vištucký rybník; ON. Vištuk.

VMp. 50: 45-11

VN.: 1959 vodná nádrž Vištuk STM. MK. (SČ). 75

1967 akumulčná nádrž Vištuk ZVMp. 50

1970 Vištuk Tmp. MK. 10

1971 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

1973 vodná nádrž Vištuk ZMp. 10

1975 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

1978 vodná nádrž Vištuk ZMp. 25

1979 Vištuk GNZMp. 50, 113

1983 Vištuk (v. n.) GNOBAv. Viš.

1984 vodná nádrž Vištuk Tmp. MK. 10

1984 vodná nádrž Vištuk Tmp. MK. 10

1986 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

1989 vodná nádrž Vištuk Tmp. MK. 10

1991 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

1992 vodná nádrž Vištuk VMp. 50

1992 vodná nádrž Vištuk ZMp. 10

2000 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

2003 vodná nádrž Vištuk MK (stred). 25

2003 vodná nádrž Vištuk VMp. 50

2005 Vištucká priehrada Pol., 5

2007 vodná nádrž Vištuk MK (stred). 25

2007 vodná nádrž Vištuk DOPP, 6

2008 vodná nádrž Vištuk ZMp. 50

2009 vodná nádrž Vištuk PMP. 10

2010 vodná nádrž Vištuk ZBGIS

2012 vodná nádrž Vištuk TAS. 50

2017 miest. Vištuckí rybník Vištuk

ON. Vištuk: → Vištucký potok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov vodnej nádrže *Vištuk* vznikol transonymizáciou ON. *Vištuk* (→ Vištucký potok; Názvy vodných tokov...). Miestny názov *Vištucký rybník* vznikol z ON. *Vištuk* a apel. *rybník* (vodná plocha určená na chov rýb).

† ***Vízszeg** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri rieke Váh. VMp. 50: [45-32]

1260 piscina Vysceg CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa. Pravdepodobne ide o latinizovanú podobu maď. názvu **Vízszeg* (maď. *víz* – voda, *szeg* – kút, miesto); názov pravdepodobne pôvodne pomenúval záhyb, ohyb rieky alebo ramena.

+ ***Vlčie jazero** močaristé koryto s dĺžkou 1,5 – 2 km V od obce Gabčíkovo a SZ od obce Pataš medzi dnešným Patašským kanálom a kanálom Jurová-Veľký Meder JV od osady Staré mlynisko; TN. *Vlčie jazero.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1837 – 40 *Farkas Tó* VM. II

TN.: 1893 *Farkas tó* (pasienok) KMp. Gab.

Etym.: Názov vznikol z maď. apel. *farkas* (= vlk), apel. *tó* (= jazero), interpretujeme ho v podobe *Vlčie jazero; VN. > TN.

***Vlčí han** → † *Čiliž

+ ***Vnútorne blato** zaniknutý močiar v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu (porov. Ortway, 1882, s. 124).

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Belsar* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: → *Vonkajšie blato; doklad *Belsar* rekonštruujeme ako *Belső-sár – *Vnútorne blato (maď. *belső* – vnútorný, maď. *sár* – blato; porov. Ortway, 1882, s. 457; Šmilauer, 1932, s. 460).

***Voda** → *Čanádske jazero

Vodná nádrž v Sebreckej doline vodná nádrž v lokalite Sebreky v k. ú. Modra; TN. Sebreky (časť A); VN. Sebrecký potok (časť A).

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 2009 *Vodná nádrž v Sebreckej doline* PPM

TN.: → VN. Sebreky (časť A)

VN.: → VN. Sebrecký potok (časť A)

Etym.: Názov *Vodná nádrž v Sebreckej doline* vznikol zo združeného pomenovania *vodná nádrž*, prep. v, TN. *Sebrecká dolina* (→ VN. Sebrecká dolina; časť A) a motivovala ho lokalizácia vodnej nádrže.

+ **Woioser** nelokalizovaný rybník pri obci Kameničná na Ostrove.

VMp. 50: [45-43]

1075 *piscina Woioser* CDSL. I, Nr. 58

Etym.: Doklad nie je jasný; druhú časť názvu tvorí maď. apel. *ér* – rameno.

Vojčianske jazero jazero pri Vojke nad Váhom medzi Vojčianskym ramenom a Dunajom; ON. Vojka nad Dunajom; VN. 1. Vojčianske rameno, 2. Vojka-Kračany.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 2008 *Vojčianske jazero* TASR. 50

ON.: → Vojčianske rameno

VN.: 1. → Vojčianske rameno

2. → Vojka-Kračany

Etym.: Názov *Vojčianske jazero* motivovala lokalizácia jazera, vznikol z ON. *Vojka [nad Dunajom]* (→ Vojčianske rameno); sufix *-ianske*, apel. *jazero*.

***Volavčia studňa** dnes neidentifikovaná studňa V alebo JV od obce Bohelov a Z od osady Jánošíkovo na Ostrove asi v lokalite Šarkan.

VMp. 50: 45-32 (nelokalizovaný)

1837 – 40 *Gémesi kút* VM. II

1884 *Gémesi kút* VM. III

Etym.: Názov nie je jasný, maď. sufix *-i* ukazuje, že ide o odvodený názov. Pravdepodobne vznikol z terénneho názvu *Gémes*, ktorý však nie je v uvádza-

nom materiáli doložený. Ten pravdepodobne vznikol z maď. apel. *gém* (= sloven. volavka, zool. vták z rodu *Ardea*), apel. *kút* (= studňa). Názov rekonštruujeme v podobe **Volavčia studňa* s motiváciou výskytu volaviek v okolí studne.

† ***Volské jazero** zaniknuté jazierko pri samote Blatná J od obce Malá Lúča; TN. Volský pasienok.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Ókör tó* ŠMpO. 5

TN.: 1992 *Volský pasienok* (lúka)

GNDS. TnOs.

Etym.: Názov **Volské jazero* pravdepodobne motivovala funkcia jazera – mohlo slúžiť na napájanie hovädzieho dobytku, volov (adj. *volský* < apel. *vól* – vykastrovaný býk; maď. *ökör*; apel. *tó* – jazero).

† ***Vonkajšie blato** zaniknutý močiar v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina Kyusar* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad *Kyusar* T. Ortway (1882, s. 457) rekonštruoval ako **Külső-sár* – **Vonkajšie blato* (maď. *külső* – vonkajší, maď. *sár* – blato); podľa neho názov vznikol ako kontrastný k názvu blízkeho močiara → **Vnútorné blato* (maď. *Belső-sár*).

† **Vrábľova studnička** prameň v obci Dubová na Hlavnej ulici, na pozemku Terézie Polčicovej (porov. Polčicová, 2005, s. 5).

VMp. 50: 44-22 [neidentifikovaný]

2005 miest. *Vrábľova studnička* Pol., 5

Etym.: Zaniknutý názov *Vrábľova studnička* vznikol z OM. *Vrábel* (vlastník pozemku a studne), demin. apel. *studnička* (< apel. studňa) a motivovalo ho vlastníctvo lokality.

*Vrbina → † ***Čiliž**

† ***Vrbová voda** zaniknutý rybník v blízkosti obce Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Vrbanveyze* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Doklad môžeme rekonštruovať ako **Vrbová voda*, menej pravdepodobne aj **Vrbanova voda* (maď. *víz* – voda) a názov motivoval výskyt vrbového porastu (< apel. *vrba*), prípadne vlastníctvo lúky, na ktorej sa nachádzal rybník (< azda OM. *Vrban*; porov. DPS., 1998).

Vrchnácka studnička bližšie neurčený prameň v lokalite Vrchnáky v k. ú. Modra; TN. Vrchnáky.

VMp. 50:

VN.: 2017 miest. *Vrchnácka studnička* KJÚLŠ

TN.: 2017 miest. *Vrchnáky* (vinohrad) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Vrchnácka studnička* vznikol z TN. *Vrchnáky* (< adj. *vrchný* < apel. *vrch* – vyvýšené miesto v teréne; vrchné, horné vinohrady na svahu pod horou), demin. apel. *studnička*.

*Vtáčie → ***Malé jazero** (2)

Würflov rybník rybník pri bývalom

mlyne na dnešnej ulici Pri vinohradoch v k. ú. Bratislava-Rača, SV od železničnej stanice v lokalite Pánty; slúžil aj ako prírodné kúpalisko; OM. Würfel; ON. Würflov mlyn; VN. + Würflov kanál.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1989 miest. *Virflúv ribník* Rača, Pod., 249

2014 náreč. *Virflúf ribník* Rača

ON.: 1989 *Würflov mlyn* Pod., 114

OM.: Würfel:

1840 – 1896 *Würfel* Pod., 114

VN.: → Würflov kanál (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Würflov rybník* vznikol z poses. tvaru nem. OM. *Würfel* (< nem. apel. *r Würfel* – sloven. kocka; František Würfel bol mlynár, vlastník krčmy; *asi 1840 – † asi 1896; PP Rače z r. 1896 uvádza príslušníkov rodu Würfel, Würfl: István, Ferenc, Károly, Viktória, Antal; Podolák (1989, s. 114) ich charakterizuje ako starý mlynársky rod zo Štajerského Hradca), apel. *rybník* a motivovali ho vlastnícke vzťahy.

Lit.: Podolák, 1989, s. 114.

Výbare → Pod Výbarom

Vyvieračka → Limbašská vyvieračka

Z

Zadný Šúr vodná nádrž na JZ okraji mesta Modra napájaná Stoličným potokom s plochou 16 ha. Nádrž je vybudovaná v močaristej lokalite Zadný Šúr (→ VN. Modranský Šúr). Súvisiace TN. → VN. Modranský Šúr; VN. Modranský Šúr.

VMp. 50: 44-22 (nepomenovaný)

VN.: 1854 *Hinter Schur* Voda, 579

1854 *Hinterschur* NKKMp. Mod.

1894 *Hátulsó Súr* KMp. Mod.

1941 *Zadný šúr* VMH.

1955 *Zadný šúr* ŠMO. 5

1967 – 1988 *Zadný Šúr* MEN

1984 – 2003 *Zadný Šúr* VMp. 50

2006 *vodná nádrž Zadný Šúr* ZMp. 10

2007 *vodná nádrž Zadný Šur* DOPP, 6

2008 *vodná nádrž Zadný Šúr* ZMp. 50

2010 *vodná nádrž Zadný Šúr* ZBGIS

2011 *vodná nádrž Zadný šúr, Vodná nádrž Zadný Šur* PMP

2017 miest. *Šúre* Šenkv.

2017 miest. *Zadni Šúr* Mod.

TN.: → VN. Modranský Šúr

VN.: → Modranský Šúr

Etym.: Názov *Zadný Šúr* vznikol z adj. *zadný* (nachádzajúci sa v najvzdialenejšej časti lokality Šúr), VN. *Šúr* (→ VN. Modranský Šúr) a motivovala ho lokalizácia.

*Zámocká studnička prameň → Fanglovského potoka, vyteká z JV svahu Veľkého Javorníka v lokalite Brezová v k. ú. Svätý Jur vo výške asi 420 m n. m.; TN. *Gaštanica.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: ½ 17. stor. *Casteller brünl* Tur., 29

1769 *Kaßtaluner Brun*. Krieg.

1896 *Kasthober Bründel* KMp. Jur

TN.: 1796 *M. Kaßtalun* (Svätý Jur; les)

Krieg.

Etym.: Názov ***Zámocká studnička** (v dokladoch *Casteller brünl*) vznikol z apel. *zámok*, opevnenie, pevnosť; lat. *castel* > nem. *s Kastell*), nem. apel. *r Höber* – sloven. pahorok, kopček, nem.

demin. apel. *r Brunnen*, bav. *r Bründel* – sloven. studnička; názov motivovala lokalizácia. Nevylučujeme ani motiváciu porastom z adj. *gaštanový* (nem. *Kastanien* < apel. *e Kastanie* – sloven. gaštan), apel. *studňa* (nem. *r Brun*, bav. *r Bründel*).

Zbojnická studienka bližšie neurčený lesný prameň Zbojníckeho jarku v lokalite Zbojnícke v k. ú. Modra; TN. Zbojnícke; VN. Zbojnícky jarok.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 2017 miest. *Zbojnická studenka* KJÚLŠ

TN., VN.: → Zbojnícky jarok

2018 miest. *Zbojnícke* Mod.

Etym.: Názov *Zbojnická studienka* vznikol z TN. *Zbojnícke* (→ Zbojnícky jarok), demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

Zbojnická studňa prameň pitnej vody v lokalite Panský les, na turistickej trase Štefánikova magistrála vo výške asi 415 m n. m. v k. ú. Bratislava-Rača; súradnice: 48°13'45"N, 17°7'22"E; variant: Zbojníčka; TN. Zbojníčka.

VMp. 50: 44-22

VN.: ½ 17. stor. *Rauber brünl* Tur., 29

1875 – 1884 *Rauber bründl* VM. III

1945 *Zbojníčka* ŠMp. 75

1959 *Zbojníčka studňa* TMp. MK. 75

1965 – 1975 *Zbojníčka studienka* TMp. MK. 75

1971 prameň *Zbojníčka studňa* ZMp. 50

1974 *Zbojníčka studňa* BLP. 20

1981 *Zbojníčka studňa* TMp. MK. 75

1984 prameň *Zbojníčka studňa* VMp. 50

1984 *Zbojníčka studňa* TMp. MK. 75

1989 prameň *Zbojníčka studňa* ZMp. 50

1989 miest. *Zbojníčka* Rača, Pod., 249

1991 prameň *Zbojníčka studňa* ZMp. 50

1994 *Zbojníčka (Zbojníčka studňa)*

GNOBA. Rača

1996 *Zbojníčka* PMp. Rača

1996 *Zbojníčka* TMp. MK. Ba. 50

2007 *Zbojníčka* TMp. MK. Ba. 50

2008 prameň *Zbojníčka* ZMp. 50

2014 náreč. *Zbojníčka* Rača

TN.: 1875 – 1884 *Kl.[eine] Rauber* (Rača; CHKO; rekreačný areál s kúpaliskom) VM. III

1896 *Zbojnicska* KMP. Rača

1952 *Zbojníčka* ŠMO. 5

1955 *Zbojníčka* Voj. Mp. 10

1973 *Zbojníčka* ŠMO. 5

1974 – 2002 *Zbojníčka* ZMp. 10

1984 *Zbojníčka* TMp. MK. 75

1989 *Zbojníčka* Pod., 56

1990 *Zbojníčka* ŠMO. 5

1994 *Zbojníčka* GNOBA. Rača

2006 *Zbojníčka* PMp. obrys.10. Stp.

2011 *Zbojníčka* TAS. 50

2018 *Zbojníčka* OSMp.

Etym.: Názov *Zbojníčka studňa* vznikol podľa TN. *Zbojníčka* (< apel. *zbojník* – nem. *r Rauber*; < verb. *zbiť*; Machek, 2010, s. 712; k lokalite sa viaže povest' o zakopanom zbojníckom poklade), apel. *studňa* (= nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*) a motivovala ho lokalizácia.

*Zbojníčka studnička prameň Javorníka J od Myšieho vrchu (459 m n. m.) a Z od Mníchovho vrchu vo výške asi 300 m n. m. na hranici k. ú. Svätý Jur a m. č. Bratislava-Vajnory.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

1769 *Rauber Brun*. Krieg.

1875 – 1884 *Rauberbründl* VM. III

1896 *Raaber Bründel* KMp. Jur

Etym.: Názov **Zbojnica studnička* (nem. doklad *Rauber Bründel*) vznikol z adj. *zbojnicky* (< apel. *zbojník*; nem. *r Rauber*), demin. apel. *studnička* (= nem. *r Brunnen*, bav. *r Bründl*). Doklad *Rauber Bründel*, ktorý by sme mohli rekonštruovať ako **Krkavčia studnička*, je pravdepodobne chybným zápisom a opiera sa o ľudovoetymologický výklad.

Zbojnica → Zbojnica studňa

Zelená voda sústava jazier pri ústí Šúrského kanála do Malého Dunaja v k. ú. Most pri Bratislave; súčasťou sú dve jazerá v bezprostrednej blízkosti, technicky označované Zelená voda 1 (14 ha, štrkovisko), Zelená voda 2 (3,6 ha); porov. web 20.

VMp. 50: 44-23, 24, 42 (nepomenovaný)

2011 *Zelená voda* TAS. 50

2013 nmiest. *Zelená voda* Ba

Etym.: Názov *Zelená voda* vznikol z adj. *zelený*, apel. *voda* a motivovalo ho sfarbenie vody.

Lit.: web 20.

Zelené → Zelené jazero

Zelené jazero rozlohou menšie jazero Z od mesta Senec, vzniklo ako bagrovísko štrku pri stavbe cesty, slúži ako prírodné kúpalisko (porov. web 21); varianty: Zelené, Strieborné jazero, Baňa.

VMp. 50: 45-11

1991 *Zelené jazero* ZMp. 50

1991 *Zelene* VMp. 50

1997 *Strieborné jazero* TMp. TPS. 50

2000 *Zelené jazero* ZMp. 50

2000 *Zelené jazero* VMp. 50

2003 *Strieborné jazero* TMp. TPS. 50

2005 *Strieborné jazero* TAS. 50

2007 *Strieborné jazero* TAS. 50

2008 *Zelené jazero* ZMp. 50

2011 *Zelené jazero* TAS. 50

2013 miest. *Baňa* Fed., 168

2014 náreč. *Strieborné jazero* Snc.

2014 náreč. *Baňa* Snc.

Etym.: Názvy *Zelené jazero* a *Zelené* → vyššie, apel. *jazero*.

Obrazný názov *Strieborné jazero* vznikol z adj. *strieborný*, apel. *jazero* a motivovalo ho sfarbenie vody.

Názov *Baňa* vznikol proprializáciou apel. *baňa* – miesto, kde sa ťaží štrk, štrkovisko; vzniknuté jamy sa často zavážali a zapľňali, menili sa napr. na stavebné pozemky (porov. Fedor et al., 2004, s. 20). Názov motivoval spôsob vzniku jazera.

Lit.: Fedor et al., 2004, s. 20; web 21.

† ***Zelestó** nelokalizované jazero pravdepodobne na močaristom území pri Etreho Kračanoch (porov. VM. I, VM. II).

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1248 *stagnum Zelostou* CDSl. II, Nr. 309

Etym.: Názov nie je jasný, maď. *tó* – jazero.

Zlatá studnička prameň pitnej vody na JV od vrchu Veľká Baňa, v S časti lokality Nad Lichtkami, v lokalite Čistinky v k. ú. Bratislava-Rača vo výške 305 m n. m.; súradnice: 48°13'20"N, 17°8'4"E;

napája nepomenovaný ľavostranný prítok Banského potoka; TN. Zlatá studienka.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 1989 miest. *Zuatá studienka* Pod., 249

2018 *Zlatá studnička*, *Zlatá* OSMp.

TN.: 1896 *Zlata Sztudenka* KMp. Rača
Etym.: Názov *Zlatá studienka* vznikol z adj. *zlatý* (< apel. *zlato*), demin. apel. *studienka* a motivoval ho azda zlatonosný charakter prameňa.

Zlaté piesky jazero v mestskej časti Bratislava-Ružinov; šírka jazera je 400 m; variant: Bagrovisko; UO. Zlaté piesky.

VMp. 50: 44-22

VN.: 1965 – 1984 *Zlaté piesky* TMp. MK. 75

1967 *Zlaté piesky* ZVMp. 50

1969 *Zlaté Piesky* Voj. Mp. 10

1971 *Zlaté piesky* ZMp. 50

1971 – 1988 jazero *Zlaté piesky* ŠMO. 5

1971 *Bagrovisko* ŠMO. 5

1975 *Zlaté piesky* ZMp. 10

1983 *Zlaté piesky* ZMp. 10

1984 *Zlaté piesky* ZMp. 50

1986 jazero *Zlaté piesky* THMp.

1987 *Zlaté piesky* ZMp. 25

1988 *Zlaté piesky* ZMp. 10

1989 *Zlaté piesky* ZMp. 50

1989 *Zlaté piesky* THMp.

1991 *Zlaté piesky* VMp. 50

1991 *Zlaté piesky* ZMp. 25

1994 *Zlaté piesky* GNOBA. Ruž.

1996 *Zlaté piesky* PMp. Rus.

1996 – 2007 *Zlaté piesky* TMp. MK. Ba. 50

1997 *Zlaté piesky* ZMp. 10

2002 *Zlaté piesky* THMp.

2003 *Zlaté piesky* VMp. 50

2004 *Zlaté piesky* ZMp. 10

2004 *Zlaté piesky* PTA. 25

2005 *Zlaté piesky* TAS. 50

2006 *Zlaté piesky* PMp. obrys.10. Stp.

2007 *Zlaté piesky* TAS. 50

2008 *Zlaté piesky* ZMp. 50

2011 *Zlaté piesky* TAS. 50

UO.: 1986 *Zlaté piesky* (Bratislava; mestská časť) THMp.

1989 *Zlaté piesky* THMp.

1990 *Zlaté piesky* ŠMO. 5

1994 *Zlaté piesky* GNOBA. Ruž.

1971 – 1988 *Zlaté piesky* ŠMO. 5

1987 *Piesky* ZMp. 25

2011 *Zlaté piesky* TAS. 50

Etym.: Obrazný názov *Zlaté piesky* vznikol z adj. *zlatý*, apel. *piesok* ako komerčný názov (odkazuje na známu pláž *Zlaté piesky* v Bulharsku, vyhľadávanú lokalitu letnej zahraničnej turistiky v 2. pol. 20. storočia).

† **Zoromeley** jeden zo šiestich neidentifikovaných rybníkov v blízkosti Čalovského Dudváhu V od obce Sokolce.

VMp. 50: [45-32]

1260 *Zoromeley*, CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa. Druhú časť názvu tvorí maď. adj. *mély* (= hlboký).

† ***Zubviz** zaniknutý rybník pri obci Opatovský Sokolec pri Čalovskom Dudváhu.

VMp. 50: [45-32]

1260 *piscina in pratis Zubveyze* CDSL. II, Nr. 647

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa. Prvá časť názvu nie je jasná, druhú časť tvorí maď. apel. *víz* (= voda).

+ **Zundar** dnes neidentifikovaný vodný objekt; nachádzal sa asi v lokalite Eperješ medzi obcami Klúčovec a Čiližská Radvaň.

VMp. 50: [45-34]

1252 *aqua Zvndar, Zundar* CDSL. II, Nr. 400

Etym.: Presná podoba názvu nie je známa.

Ž

Žabacia studienka neidentifikovaný prameň v k. ú. Modra.

VMp. 50: [44-22; 34-44]

VN.: 2017 miest. *Žabacá studénka* KJÚLŠ

Etym.: Názov *Žabacia studienka* vznikol z adj. *žabací* (< apel. *žaba*), demin. apel. *studienka* a motivoval ho výskyt žiab v okolí.

+ ***Žabí hrad** zaniknuté jazero v obci Gabčíkovo na pravom brehu Čiližského potoka.

VMp. 50 : [45-31]

1893 *Béka vár* KMp. Gab.

Etym.: Názov je metaforický, motivovalo ho množstvo žiab žijúcich pri jazere (maď. *béka* – žaba, *vár* – hrad).

Žabie jazero jazero, ktoré je pozostatkom mŕtveho ramena Dunaja JV od obce Bodíky pri Bodíckom kanáli.

VMp. 50: 45-31

VN.: 1893 *Békás tó* KMp. Bod.

1952 *Békás tó* ŠMpO. 5

1971 *Žabie jazero* VMp. 50

1975 *Žabie jazero* ZMp. 10

1988 *Žabie jazero* ZMp. 10

1992 *Žabie jazero* GNDS. Bod., LnOs.

1993 *Žabie jazero* VMp. 50

1994 *Žabie jazero* ZMp. 25

1999 *Žabie jazero* Tmp. 50 (Gab.)

2003 *Žabie jazero* VMp. 50

2008 *Žabie jazero* TASR. 50

Etym.: Názov *Žabie jazero* motivoval výskyt žiab v jazere (< adj. *žabí* < *žaba*, maď. *békás*, apel. *jazero*, maď. *tó*).

***Žabinec** (2) najsevernejšie jazierko v skupine jazierok na S okraji obce Opatovský Sokolec.

VMp. 50: 45-32

1890 *Békás tó* KMp. OSok.

Etym.: → *Žabie jazero (1).

Žabkovská studienka obstaný prameň so zachovaným portálom a údajmi BV 1896 FJ; nachádza sa v lokalite Šicľa v k. ú. Pezínok; súradnice: 48°18'2" N, 17°14'46" E; TN.: 1. *Žabky*, 2. *Žaba*.

VMp. 50: 44-22 (nezakreslený)

VN.: 2017 miest. *Žabkovská studénka* KJÚLŠ

2018 miest. *Žapkovská studénka* Pez.

TN.: 1. 2017 *Žapki* (vinohrad nad močiarom) KJÚLŠ

2. 2017 *Žaba* (les) KJÚLŠ

Etym.: Názov *Žabkovská studienka* vznikol z TN. *Žabky* (< apel. *žaba*, demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

Žemľa → Štrkovecké jazero

+ ***Žeriavie jazero** zaniknuté jazero J od obce Vrakúň pri železničnej trati z Dunajskej Stredy do vodnej elektrárne Gabčíkovo.

VMp. 50: [45-31]

VN.: 1955 *Darvastó* ŠMpO. 5

Etym.: Názov *Žeriavie jazero (maď. *darvas* – žeriav, *tó* – jazero) motivoval výskyt žeriavov pri jazere (apel. *žeriav* „veľký vták podobný bocianovi, zool. *Gurs*, KSSJ., s. 978); apel. *jazero*.

Žliabocká studienka bližšie neurčený prameň v lokalite Žliabok v k. ú. Modra; TN.: 1. Žliabok; 2. Žliabky; VN. Žliabok.

VMp. 50: 34-44 (nezakreslený)

VN.: 1917 *Žlábek* Schreib., 28

2017 miest. *Žlábecká studénka* KJÚLŠ

TN.: 1. 2017 miest. (les) *Žlábek* KJÚLŠ

2. 2017 *Žlábký* KJÚLŠ (vinice)

VN.: → Žliabok (Názvy vodných tokov...)

Etym.: Názov *Žliabocká studienka* vznikol z TN. *Žliabok* (< apel. *žľab* → Žliabok; Názvy vodných tokov...), demin. apel. *studienka* a motivovala ho lokalizácia.

† **Žrebčinec** zaniknutý močiar, dnes

trstinový porast JV od obce Gabčíkovo; TN. Žrebčinec.

VMp. 50: 45-31 (nepomenovaný)

VN.: 1992 *Žrebčinec* GNDS. Gab.

TN.: 1992 *Žrebčinec* (pole) GNDS. Gab.

2005 *Žrebčinec* TAS.

Etym.: Názov *Žrebčinec* vznikol podľa TN. *Žrebčinec* (apel. *žrebčinec* – žrebčín, maštal, v ktorej sú ustajnené žrebce).

† ***Žriebäcie jazero** zaniknuté jazero V od obce Vojtechovce v lokalite Horné diely; TN. Žriebäcie lúky.

VMp. 50: [45-13]

VN.: 1884 *Csikós tói* VM. III

1955 *Csikostó* ŠMpO. 5

TN.: 1971 *Žriebäcie lúky* (lúka) VMp. 50

Etym.: Doklad rekonštruujeme v podobe *Csikostó a pravdepodobne ho motivovalo využitie jazera (< maď. *csikós* – pastier koní, prípadne z maď. *csikó* – žriebä, žrebec), maď. *tó* – jazero; pravdepodobne slúžilo na napájanie alebo kúpanie koní).

SKRATKY

→	1. radenie toku 2. odkaz na iné heslo	fr. ha	francúzsky hektár
†	zaniknutý objekt	gréc.	grécky, po grécky
[ ]	1. vynechaná časť 2. pri čísle kladového listu označuje zaniknutý objekt 3. určenie typu vodnej plochy	h. č. hnm. h. t. hol.	horná časť hornonemecký horný tok holandsky
<	smer vývinu, prevzatia	hovor.	hovorovo, hovorový
>	smer vývinu, prevzatia	CHO.	chrématonymum
*	rekonštruovaná podoba	CHRN.	choronymum
(?)	nejasný údaj	ide.	indoeurópsky
adj.	adjektívum	irán.	iránsky
adverb.	adverbium	J	juh, južne, južný
apel.	apelatívum	JV	juhovýchod, juhovýchodne, juhovýchodný
archeol.	archeologický		
B.	nem. <i>der Bach</i> (potok)	JZ	juhozápad, juhozápadne, juhozápadný
bav.	bavorsky, bavorský		
bot.	botanický	k.	kanál
celoslov.	celoslovenský	KJÚĽŠ	kartotéka Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra v Bratislave
č.	číslo		
čes.	český, po česky	k. ú.	katastrálne územie
d. č.	dolná časť	lat.	lat., po latinsky
d. t.	dolný tok	lit.	literatúra
demin.	deminutívum	l.	ľavostranný prítok
EO.	eklézionymum	ľud.	ľudový
ErO.	ergonymum	maď.	maďarský, po maďarsky
ETN.	etnonymum	m. č.	mestská časť
etym.	etymológia	miest.	miestne, miestny
event.	eventuálne	map. list	mapový list
fls.	falzum	min.	minimálne
fluv.	lat. <i>fluvium</i> (rieka)		

náreč.	nárečový	s.	strana
nem.	nemecký, po nemecky	s. t.	stredný tok
nespis.	nespisovne, nespisovný	sg.	singulár
nár. príř. rez.	národná prírodná rezervácia	skml.	skomolene
num.	numerálium, číslovka	skrát.	skrátene, skrátены
odvod.	odvodený	skýt.	skýtsky
ofic.	oficiálny	slov.	slovenský, slovensky
OM.	osobné meno	slovan.	slovanský
OMP.	orientačná mapa dediny	spis.	spisovne, spisovný
ON.	osadný názov	sloven.	slovenský, po slovensky
p.	1. pravostranný prítok 2. potok	staromadĽ.	staromaďarský, staromaďarsky
part.	partikula	starotur.	staroturecký
pejor.	pejoratívne	stnem.	staronemecký
PCH.	prírodné choronymum	stor.	storočie
pl.	plurál	stsl.	starosloviensky
poľ.	poľský, po poľsky	subst.	substantívum, podstatné meno
pomaď.	pomaďarčený	subšt.	šubštandardne
poses.	posesívny	suf.	sufix, prípona
poss.	lat. <i>possessio</i> (majetok, držba, pozemok)	sv.	svätý
pôv.	pôvodne, pôvodný	SV	severovýchod, severový- hodne, severovýchodný
prep.	prepozícia	SZ	severozápad, severozápad- ne, severozápadný
privl.	privlastňovací	TN.	terénny názov
prm.	prameň	tur.	turecký
propř.	poprium, propřializácia	UO.	urbanonymum
psl.	praslovanský, praslovansky	V	východ, východne, východný
r.	rok	v. n.	vodná nádrž
reamb.	reambulovaný	var.	variant
rkp.	rukopis	verb.	verbum, sloveso
rekonštr.	rekonštruovaný	VN.	vodný názov
resp.	respektíve	Z	západ, západne, západný
riv.	lat. <i>rivulus</i> (potok, potôčik)	zač.	začiatok, začiatkom
rkm	riečny kilometer	zastar.	zastarané
rkp.	rukopis	zool.	zoologický
rus.	rusky, po rusky	44 – 22	číslo mapového listu na VMp. 50
S	sever, severne, severný		

[44 – 22] predpokladaná lokalizácia (1) (2) a i. označenie odlišných
zaniknutého objektu na objektov s rovnakým
mapovom liste VMp. 50 názvom

SKRATKY OBCÍ

Amad.	Amadeho Kračany (miestna časť Kostolných Kračian)	ČRad.	Čiližská Radvaň
BA.	Bratislava	Čtj.	Čataj
Báč	Báč	ČV.	Čierna Voda
Báh.	Báhoň	DBar	Dolný Bar
Bal.	Baloň	Ded.	Dedinka pri Dunaji (miestna časť Novej Dedinky)
BAv.	Bratislava-vidiek	Dev.	Devín (miestna časť Bratislavy)
Bek.	Beketfa (miestna časť Holíc)	DJan.	Dolné Janíky (miestna časť obce Janíky)
Ber.	Bernolákovo	DKlát.	Dunajský Klátov
Bern.	Bernolákovo	DM	Dedina Mládeže
Bk.	Baka	Dob.	Dobrohošť
Bl.	Blahová	DpD.	Dedinka pri Dunaji
BlaO.	Blatná na Ostrove	DS.	Dunajská Streda
Blat.	Blatné	DŠtál	Dolný Štál
Bod.	Bodíky	Dub.	Dubová
Bodza	Bodza	El.	Eliášovce (miestna časť Nového Života)
Boh.	Boheľov	Far.	Farná
BPot.	Benkova Potôň (miestna časť Hornej Potône)	Gab.	Gabčíkovo
Bres.	Brestovec	Gal.	Galanta
Bud.	Budmerice	Ham.	Hamuliakovo
BVes	Bellova Ves	HBar	Horný Bar
Caj.	Cajla	HJan.	Horné Janíky (miestna časť obce Janíky)
Čak.	Čakany	Hlc.	Holice
Čale.	Čalovec	HMýto	Horné Mýto
ČB.	Čierny Brod	Hol.	Holiare
ČBr.	Čierny Brod	HPot.	Horná Potôň
Číč.	Číčov	HŠúr	Hrubý Šúr
Čil.	Čilistov (miestna časť Šamorína)	HVes	Hurbanova Ves
ČPot.	Čečínska Potôň (miestna časť Hornej Potône)	Hviez.	Hviezdoslavov

---

CHG.	Chorvátsky Grob	Ml.	Mliečno (miestna časť Šamorína)
IpD.	Ivanka pri Dunaji	Mlieč.	Mliečany (časť mesta Dunajská Streda)
Ižop	Ižop (časť mesta Veľký Meder)	MLúč	Malá Lúč (časť obce Lúč na Ostrove)
Jah.	Jahodná	MnOs.	Michal na Ostrove
Jan.	Janíky	Mod.	Modra
Jel.	Jelka	MopB.	Most pri Bratislave
Jur.	Jurová	Mysl.	Myslenice
Kom.	Komárno	Ňár.	Ňárad (predtým Topolovec)
Kam.	Kameničná	NDed.	Nová Dedinka
Kal.	Kalinkovo	Nek	Nekyje na Ostrove (časť obce Vrakúň)
KGal.	Kostolná Gala (miestna časť Holíc)	NJel.	Nová Jelka (miestna časť Jelky)
KKrač.	Kráľovičove Kračany	NKo.	Nové Košariská (miestna časť Dunajskej Lužnej)
KLúč.	Kľúčovec	NM	Nové Mesto (mestská časť Bratislavy)
KNemá	Klížska Nemá	Nov.	Nová Ves pri Dunaji (miestna časť Novej Dedinky)
Kol.	Kolárovo	NStráž	Nová Stráž (časť mesta Komárno)
Komv.	Komárov (miestna časť Bratislavy)	NVpD.	Nová Ves pri Dunaji
KosK.	Kostolné Kračany	Ohr.	Ohrady
Koš.	Košúty	Okoč	Okoč
Kráľ.	Kráľová pri Senci	OnO.	Okoličná na Ostrove
Krm.	Krmeš	OPot.	Orechová Potôň
Kút.	Kútniky	OSok.	Opatovský Sokolec (časť obce Okoč)
KVes	Karlova Ves	Pad.	Padáň
Kys.	Kyselica	Pat.	Pataš
Leh.	Lehnice	PBis.	Podunajské Biskupice (mestská časť Bratislavy)
Lim.	Limbach	Pez.	Pezinok
Lip.	Lipové	Pov.	Povoda
LnOs.	Lúč na Ostrove	Priev.	Prievoz (miestna časť Bratislavy)
LTej.	Lidér Tejed (časť obce Povoda)	PÚ.	Pusté Úľany
Mad	Mad		
Mal.	Malinovo		
MBlah.	Malé Blahovo (miestna časť Dunajskej Stredy)		
MBud.	Malá Budafa (miestna časť Holíc)		
MDvor.	Malé Dvorníky		
Med.	Medveďov		
Mier.	Mierovo		

Raj.	Rajka (obec v Maďarsku pri maďarsko-slovenskej štátnej hranici)	Tráv.	Trávnik
Ras.	Rastice	Trs.	Trstice
Roh.	Rohovce	Tur.	Tureň
Rov.	Rovinka	Vaj.	Vajnory (mestská časť Bratislavy)
Rus.	Rusovce (mestská časť Bratislavy)	VB.	Veľký Biel
Ruž.	Ružinov (miestna časť Bratislavy)	VBlah.	Veľké Blahovo
Sap	Sap	VBud.	Veľká Budafa (miestna časť Holíc)
SG.	Slovenský Grob	VDvor.	Veľké Dvorníky
SGal.	Stará Gala (miestna časť Holíc)	VG.	Veľký Grob
SJur	Svätý Jur	Vin.	Vinosady
Slád.	Sládkovičovo	Viš.	Vištuk
SM.	Staré Mesto (mestská časť Bratislavy)	VKos.	Veľké Kosihy
Snc.	Senec	VI.	Vlky
Sok.	Sokolce	VLúč.	Veľká Lúč (časť obce Lúč na Ostrove)
Stp.	Stupava	VMed.	Veľký Meder (predtým Čalovo)
Šam.	Šamorín	Vnč.	Viničné
Šenk.	Šenkvice	Voj.	Vojka nad Dunajom
ŠnOs.	Štvrtok na Ostrove	Voz.	Vozokany
Šuľ.	Šuľany (miestna časť Horného Baru)	VPaka	Veľká Paka
THrad.	Trhová Hradská	Vr.	Vrakuňa (miestna časť Bratislavy)
TnOs.	Trstená na Ostrove	Vrak.	Vrakúň
Tom.	Tomášov	VÚ.	Veľké Úľany
Tomáš.	Tomášikovo	Vyd.	Vydrany
Ton.	Tonkovce (miestna časť Nového Života)	Zál.	Zálesie
Tõň.	Tõň	ZKl.	Zlaté Klasy
Topoľ.	Topoľníky	ZnO	Zlatná na Ostrove
		ZOlča	Zemianska Olča

PRAMENE, LITERATÚRA; LITERATÚRA PODĽA SKRATIEK

Kartografické pramene:

- AGMp. – *Mappa Comitatus Posoniensis Accuratione Astronomico-Geometrica concinnata opera*. S. Mikoviny Nob: Hungar: Soc. Scient. Reg. Bor. Membr. P. 74. Wien: Paul Straube, 1735. 1700 – 1750. Dostupné na: <http://mapy.mzk.cz/mzk03/001/052/430/2619316519/>
- AMp. 200 – *Automapa 1 : 200 000*. Zv. 15. Juhozápadné Slovensko. Red. A. Kubaljaková. Bratislava: Slovenská kartografia, 1989.
- ASSR – *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*. Red. E. Mazúr. Bratislava: SAV, SÚGK, 1980. 296 s. + 20 s. prílohy
- BLP. 20 – *Bratislavský lesný park*. Bratislava: Slovenská kartografia, 1974. Mierka 1 : 20 000.
- Fabriciova mapa Moravy* (Marchionatus Moraviae. Das Marggrafftumb Mährern. Markrabství moravské). 1 : 288 000. Rytec A. F. Viedeň 1569.
- GEOp. – *Geoportál Slovenskej agentúry životného prostredia*. Verejne prístupný mapový portál Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. (ZMp. 10: Základná mapa 1 : 10 000). Dostupné na: <http://geoportal.sazp.sk/web> [10. 1. 2015].
- GMp. 50 – Generálne mapy ČSR M-33. 1952, 1953, 1957. 1 : 50 000.
- Gönczy – *Pozsony vármegye térképe* (Mapa Bratislavskej župy). Mierka 1 : 390 000. Pál Gönczy. 1892 – 1895.
- GŠ. 50 – *Generální štáb Československé armády*. 1 : 50 000. 1952 – 1957.
- HA – *Handatlas*. Andrees Neuer Allgemeiner und Österreichisch-Ungarischer Handatlas in 126 Haupt und 131 Nebenkarten. Herausgegeben von A. Scobel. Wien: Verlag von Moritz Perles. 1904. 174 s. (využili sme mapu v mierke 1 : 750 000).
- KKMp. *Konkretuálna mapa obce*. K. ú.: Bernolákovo (1853), Blatné (1894), Cajla (1854, 1881), Chorvátsky Grob (1852), Ivanka pri Dunaji (1853), Malé Trnie (1852), Modra (1854), Pezinok (1852), Rača (1853), Senec (1853), Slovenský Grob (1852), Vajnory (1854), Viničné (1857), Vištuk (1855).
- KMp. – Katastrálna mapa obce. 1 : 1440; 1 : 2880; 1 : 5000. Obce: Amadeho Kračany, Báč, Baloň, Beketfa, Bernolákovo, Baka, Blahová, Blatná na Ostrove, Bodíky, Bodza, Bohelov, Benkova Potôň (miestna časť Hornej Potône), Blatné, Bresto-

-
- vec, Bellova Ves, Cajla, Čakany, Čalovec, Čataj, Čierna Voda, Čierny Brod, Čičov, Čilistov, Čečínska Potôň, Čiližská Radvaň, Dolný Bar, Dedinka pri Dunaji, Devín, Dolné Janíky, Dunajský Klátov, Dedina Mládeže, Dobrohošť, Dunajská Streda, Dolný Štál, Eliášovce, Farná, Gabčíkovo, Hamuliakovo, Horný Bar, Horné Janíky, Holice, Horné Mýto, Holiare, Horná Potôň, Hrubý Šúr, Hurbanova Ves, Hviezdoslavov, Chrovátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Ižop, Jahodná, Janíky, Janovce, Jelka, Jurová, Komárno, Kameničná, Kalinkovo, Kostolná Gala, Kráľovičove Kračany, Klúčovec, Klížska Nemá, Kolárovo, Komarov, Kostolné Košúty, Kračany, Kráľová, Krmeš, Kútники, Karlova Ves, Kyselica, Lehnice, Limbach, Lipové, Lúč na Ostrove, Lidér Tejed, Maď, Malé Trnie, Malinovo, Malé Blahovo, Malá Budafa, Malé Dvorníky, Medvedov, Mierovo, Mliečno, Mliečany, Malá Lúč, Michal na Ostrove, Modra, Most pri Bratislave, Myslenice, Nárada, Nová Dedinka, Nekyje na Ostrove, Neštich, Nová Jelka, Nová Ves pri Dunaji, Nové Košariská, Nová Ves pri Dunaji, Nová Stráž, Ohrady, Okoč, Okoličná na Ostrove, Orechová Potôň, Opatovský Sokolec, Padáň, Pataš, Pezinok, Podunajské Biskupice, Povoda, Prievoz, Pusté Úľany, Rača, Rajka (obec v Maďarsku), Rastice, Rohovce, Rovinka, Ružinov, Sap, Senec, Senec (Nový Svet), Sládkovičovo, Slovenský Grob, Stará Gala, Staré Mesto (m. č. Bratislavy), Sokolce, Svätý Jur, Šamorín, Šenkvice (Veľké Šenkvice, Malé Šenkvice), Štvrtok na Ostrove, Šuľany, Trhová Hradská, Trstená na Ostrove, Tomášov, Tomášikovo, Tonkovce, Tôň, Topoľníky, Trávník, Trstice, Tureň, Vajnory, Veľké Blahovo, Veľká Budafa, Veľké Dvorníky, Veľké Kosihy, Veľké Trnie, Veľké Úľany, Viničné, Vištuk, Vlky, Veľká Lúč, Veľký Meder, Vojka nad Dunajom, Veľká Paka, Vrakúňa, Vrakúň, Veľké Úľany, Vydrany, Zálesie, Zlaté Klasy, Zlatná na Ostrove, Zemianska Olča.
- KMP. odt. *Odtlačok katastrálnej mapy*. Mierka 1 : 2000. K. ú.: Slovenský Grob (1956), Senec (1949).
- Korab. – KORABINSKY, I. M. (KORABINSKÝ, J. M.): *Atlas regni Hungariae portabilis*. Com. Poseniensis. Tab. I., II. Vindobonae 1804.
- Krieg. – *Der Königlichen Freyen Stadt Sanct Georgen, Schor Waldt*. S. Krieger. 1769.
- Krieg. b – *Der königlichen Freyen Stadt SANCT-Georgen Bann-Waldt und Eichen-Au*. 1769. Samuel Krieger. 50, 5 x 69, 5 cm; mierka 143 mm = 350 viedenských siah.
- Komorské mapy, sign. S 11 No 474:1 (Arcanum 2006a)
- LHP. Mod. – *Lesný hospodársky plán*. Lesy Modra (vo vlastníctve Lesného podniku Modra).
- Lip. – *Mappa Generalis Regni Hungariae*. Joannes de Lipszky. 1806 (dvd verzia).
- Lip. b – *A Magyar Királyság és társországai térképe és névtára*. Joannes de Lipszky. (1804 – 1810); (dvd verzia).
- MEN – *Mapa evidencie nehnuteľností*. Bratislava: ÚSGK – ÚGKKS. Mierka 1 : 2880. Map. listy z r.: 1964 – 1969, 1973, 1977 – 1981, 1983, 1984, 1988, 1990 – 1992, 1994, 1995, 1997, 1998, 2002 – 2005, 2009 – 2011.

-
- Mp. BŽ. 144 – *Pozsony vármegye földadókataszteri beosztásának átnézeti vázlata* (Mapa Bratislavskej župy). M. kir. állami nyomda, Budapest 1911 (mapa udáva stav z r. 1871).
- MpPN. 200 – *Podunajská nížina*. 1 : 200 000. Bratislava: Kartografický a reprodukčný ústav v Bratislave, 1966.
- MTT. 75 – *Vzdialenostná mapa Uhorska (Magyarország távolsági térképe)*. Mierka 1 : 75 000. Károly György. Budapest: Kiadja a kereskedelemügyi m. kir. Ministerium Budapesten, Nyitra v. m. (1898, 1899).
- MTS. – *Mappa territorii Szemptsziensis*. OSzK Budapešť. (Mapu sme získali z monografie obce Senec – bránou do tretieho milénia; porov. bibliografický údaj v časti Knížné pramene a literatúra)
- NKKMp. – *Konkretuálna mapa – matrica*. K. ú.: Cajla, Ivanka pri Dunaji, Modra, Rača, Senec, Slovenský Grob, Viničné.
- NKÚ. – *Náčrt katastrálneho územia mesta Sv. Jur*. Vo vlastníctve Mestského úradu mesta Sv. Jur. 1956.
- Nové Zámky, Komárno*. Mapa mesta. 1 : 10 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1999.
- OZA. – *Ottův zeměpisný atlas*. Vyd. F. Machát, Praha: Nakladatelství J. Ottu, 1924.
- PAS. – *Podrobný autoatlas. Slovenská republika 1 : 100 000*. 2. vyd. Red. J. Vašek et al. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1997.
- PM. – *Pozsony-megye*. 1 : 144 000. Wien: Herausgegeben vom kais. u kön. Militarisch geographischen Institute, 1869.
- PMp. 10 – *Porastová mapa lesných hospodárskych celkov SR: LHC Čalovo – Galanta – Šamorín* (2005), Rusovce (1996, 2006), Pezinok (1999, 2009), Rača (1996) a i.
- PMp. obrys. 10 – *Porastová mapa obrysová*. Zvolen: Lesoprojekt. Mierka 1 : 10 000. LHC Stupava (2006), LHC Galanta (2005).
- PMp. obrys. 25 – *Porastová mapa obrysová*. 70. roky 20. stor. Mierka 1 : 25 000 (v súkromnom vlastníctve informátora, bez vročenia).
- PP. – *Parcelný protokol. Birtokrészleti jegyzőkönyv*. Modor (1894), Rača (1896), Czajla (1895), Pozsony (1894 – 1895).
- PTA. 50 – *Malé Karpaty*. Podrobný turistický atlas. 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav 2004.
- PTA. MK. 25 – *Podrobný turistický atlas. Malé Karpaty*. Mierka 1 : 25 000. 1. vydanie. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2004.
- PZ Mod. – *Porastová mapa Modry*; v rukopise, bez vročenia, mierky (v súkromnom vlastníctve informátora).
- RMp. SR – *Rybárska mapa: Slovenská republika*. 2. vyd. 1 : 250 000. Harmanec: VKÚ, akciová spoločnosť 2009 + Textová časť. Zost. P. Beleš, T. Krajč, M. Faršký a kol. 47 s. ISBN 978-80-8042-550-0

-
- RP. – *Región Podunajsko*. Ed. D. Kollár. Harmanec: VKÚ, a. s., Harmanec, 2013.
- STMp. M. K. – *Súbor turistických máp Malé Karpaty (juž. časť)*. 1 : 75 000. Správa geodézie a kartografie na Slovensku, 1959.
- ŠMp. 25 – *Špeciálna mapa*. Praha: Vojenský zeměpisný ústav v Praze. Mierka 1 : 25 000. Mapové listy: 4658/2, 4; 4659/1, 3, 4; 4759/1, 2, 3, 4 z r.: 1936, 1937, 1951, 1952.
- ŠMp. 75 – *Špeciálna mapa*. 1 : 75 000. Praha: Vojenský zeměpisný ústav. 1935 – 1938, 1945.
- ŠMpO. 5 – *Štátna mapa odvodená*. 1 : 5 000. 1951 – 1993. Územie: Bratislava, Pezinok, Galanta, Dunajská Streda, Vojka nad Dunajom a i.
- TAS. – *Turistická atlas Slovenska*. 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2005. 372 kladových listov + 16 s. príloh.
- TAS. 50 – *Turistický atlas Slovenska*. 2. vydanie. Harmanec: VKÚ, a. s., 2007. Mierka 1 : 50 000.
- TASR. 50 – *TurAtlas*. Turistický atlas Slovenskej republiky. Elektronická verzia. Sprac. B. Oravec. Shocart, spol. s r. o., 2008. Version: 1.0.0. Date: 10.10.2008.
- TGJ. – *Tabula generalis episcopalis dioecesis Jaurinensis* (Všeobecná mapa Györskej biskupskej diecézy). Bez vročenia.
- THMp. – *Technicko-hospodárska mapa*. Bratislava: SÚGK – ÚGKKS. Mierky 1 : 5 000, 1 : 1000, 1 : 2000. Map. listy z r.: 1965, 66, 68, 1974, 1975, 1983 – 1987, 1989, 1990, 1992, 94, 96, 97, 1999, 2000 – 2003, 2005
- TM. 5 – Mapa 1 : 5 000 (1955 – 61). Dostupné na:
<http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- TM. 10 – Mapa 1 : 10 000 (1957 – 71). Dostupné na: <http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- TM. 25. Mapa 1 : 25 000 (1952 – 57). Dostupné na: <http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- TMp. 50 (Gab.) – *Turistická mapa. Gabčíkovo*. 1 : 50 000. 1. a 2. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1995, 1999.
- TMp. 50 (Sen.) – *Turistická mapa. Trnavská pahorkatina – Senec*. 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1997.
- TMp. 50 (BA) – *Turistická mapa. Malé Karpaty. Bratislava*. Edícia letných turistických máp. 1 : 50 000. 2. vyd. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1999.
- TMp. 50 (M. K.-juh) – *Malé Karpaty-juh*. 1 : 50 000. Freytag&Berndt, 2005.
- TMp. MK. Ba. 50 – *Turistická mapa. Malé Karpaty. Bratislava*. 2. vydanie. Bratislava: Slovenská kartografia. Mierka 1 : 50 000. Map. listy z r.: 1996, 2004, 2007.
- TMp. MK. 75 – *Malé Karpaty. Letné turistické mapy: Malé Karpaty. Severná časť*.

-
- Mierka 1 : 75 000. Bratislava: Slovenská kartografia. Roky: 1959, 1960, 1965, 1970, 1973, 1975, 1981.
- TMp. MK. 75 – *Malé Karpaty. Letné turistické mapy: Malé Karpaty. Južná časť*. Bratislava: Slovenská kartografia. Mierka 1 : 75 000. Map. listy z rokov 1959, 1984.
- TMp. MKs. 25 – *Malé Karpaty. Stred. Podrobná turistická mapa*. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 2003. Mierka 1 : 25 000.
- TMp. TPS. 50 – *Turistická mapa. Trnavská pahorkatina. Senec*. 1. vydanie. Bratislava: Slovenská kartografia, 1997. Mierka 1: 50 000.
- TMp. TPS. 50 – *Turistická mapa. Trnavská pahorkatina. Senec*. 2. vydanie. Bratislava: Slovenská kartografia, 2003. Mierka 1: 50 000.
- TMp. 143 – Gabčíkovo. Turistická mapa. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1995.
- TMp. 153 – Diakovce. Turistická mapa. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1999.
- TMp. 154 – Veľký Meder. Turistická mapa. 1 : 50 000. Harmanec: Vojenský kartografický ústav, 1999.
- TS. – DOŠEK, O. a kol.: *Turistický sprievodca ČSSR. Podunajská nížina. Zv. 37*. Bratislava: Šport, vydavateľstvo SV ČSTV, 1966. 256 s. + príloha *Mapa Podunajskej nížiny*. 1 : 200 000.
- TME. – *Tvrquie Meridionale en Europe. Hongrie*. Mallet Alain Manesson. De L'Europe. Figure LVII.). Dostupné na: <http://mapyuhorskaslovenska.blogspot.com/2011/06/uhorsko-1683-mallet-alain-manesson.html> [29. 06. 2018]
- VMH. – *Military Survey of Hungary*. 1941. Dostupné na: www.arcanum.hu
- VM. I – I. vojenské mapovanie – *Az első katonai felmérés*. Budapest: Arcanum, 2004 (DVD vydanie).
- VM. II – II. vojenské mapovanie – *Die zweite militärische Vermessung. Kartenprofilen des Königreich Ungarn und Banat von Temes (1806 – 1869)*. A második katonai felmérés. Budapest: Arcanum, 2005 (DVD vydanie).
- VM. III – III. vojenské mapovanie – *Az Osztrák-Magyar Monarchia harmadik katonai felmérés. (1869 – 1887)*. Budapest: Arcanum, 2006 (DVD vydanie).
- VM. III re – III. vojenské mapovanie reambulované (1920 – 34). Dostupné na: <http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- VMp. 50 – *Vodohospodárska mapa SR (SSR, ČSFR, ČSR, ČSSR)*. 1 : 50 000. Mapové listy 44-22, 23, 24, 42; 45-11, 13, 14, 31, 32, 33, 34, 41, 43; 34-44.
- VTMp. 10 – *Vojenská topografická mapa*. Bratislava: SSGK. Mierka 1 : 10 000. Map. listy: M-33-131-C-d-2 (1961), M-33-143-A-b-1 (1962), M-33-143-A-b-2 (1962), M-33-143-A-b-4 (1968), M-33-143-A-d-1 (1968, 1955), M-33-143-A-d-2 (1966), M-33-143-A-d-4 (1969), M-33-143-B-a-3 (1966), M-33-143-B-a-4, M-33-143-B-c-1 (1965), M-33-143-B-c-3 (1968), M-33-143-B-d-1

-
- (1968), M-33-143-B-d-3 (1966), M-33-143-B-d-4 (1967), M-33-143-A-c-3 (1968), M-33-143-C-b-1 (1966), M-33-143-C-d-2 (1959)
- VTMp. 25 – *Vojenská topografická mapa*. Praha: Generální štáb ČSLA. Mierka 1 : 25 000. Map. listy: M-33-143-A-b Svätý Jur (1956), M-33-143-A-d Bratislava – sever (1956), M-33-143-B-a Pezinok (1956), M-33-143-B-c Bernolákovo (1956), M-33-143-B-d Senec (1956), M-33-144-C-a Jelka (1956), M-33-144-C-b Horné Saliby (1956), M-33-144-D-c Trstice (1956).
- VTMp. 50 – *Vojenská topografická mapa*. Praha: Generální štáb ČSLA. Mierka 1 : 50 000. Map. listy: M-33-143-A Bratislava-severná časť (1953), M-33-131-C Malacky, M-33-143-B Pezinok (1952), M-33-144 A Sereď (1953), M-33-144-C Jelka (1952), M-33-144-D Šaľa (1953), (pokračovanie ako pri šedotlačí).
- VTMpš. 50 – *Vojenská topografická mapa – šedotlač*. Praha: Generální štáb ČSLA. 1957. Mierka 1 : 50 000. Map. listy ako pri VTMp. 50.
- VVMp. 50 – *Vojenská vodohospodárska mapa*. 1: 50 000. 1965, 1970. Jelka (M-33-144-C), Šamorín (M-33-143-D), Bratislava (M-33-143-C), Pezinok (M-33-143-B), Bratislava-sever (M-33-143-A); Holice (L-33-11-B), Dunajská Streda (L-33-12-A).
- ZBGIS. – *Základná báza GIS*. Dostupné na: <http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- ZMp. 10 – *Základná mapa Slovenskej socialistickej republiky (Základná mapa Slovenskej republiky)*. 1 : 10 000. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- ZMp. 25 – *Základná mapa Slovenskej republiky*. 1 : 25 000. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- ZMp. 50 – *Základná mapa Slovenskej socialistickej republiky (Základná mapa Slovenskej republiky)*. 1 : 50 000. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra SR (podľa mapových listov VMp. 50).
- ZVMp. 50 *Základná vodohospodárska mapa Československej socialistickej republiky*. Bratislava: Kartografické nakladateľstvo. Map. listy z r. 1967 – 1971: M-33-131-C Malacky (1968), M-33-143-A Bratislava – sever (1967), M-33-143-B Pezinok (1967), M-33-144-A Sereď (1970), M-33-144-C Jelka (1971), M-33-144-D Šaľa (1971).

Pramene, literatúra

- APC – *Administratívno-prevádzkové centrum Panholec, Pezinok*. Zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Riešiteľ: J. Marko, 2012. 117 s.

-
- Bel. – Bratislava Mateja Bela. Výber z diela Notitia Hungariae novae historico-geographica I, II. zv. vydaného r. 1735 – 1736 vo Viedni. Zost. J. Tibenský. Bratislava: Obzor, 1984. 232 s.
- BEL, M.: *Notitia Hvgariae Novae Historico-Geographica*. Tomus I. Comitatus Posoniensis (1735; 696 s.). Tomus II. Comitatus Posoniensis (continuatio; 1736; 587 s.). Tomus 4. Comitatus Neogradiensis. Comitatus Barsiensis. Comitatus Nitriensis. Comitatus Hontensis. (1742). Vienna.
- BELÁK, A.: Mapový fond Ústredného archívu geodézie a kartografie ako prameňová báza výskumu hydronymie. In: *Z hydronymie západného Slovenska. Zborník vedeckých štúdií*. Zost. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2010, s. 61 – 73. ISBN 978-80-8082-392-4
- BELÁKOVÁ, M.: Nemecké názvy prítokov (i prameňov) „Stoličného potoka“ ako svedectvá o nemeckej kolonizácii. In: *Jednotlivé a všeobecné v onomastike*. Ed. M. Ološtiak. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2012, s. 199 – 207. ISBN 978-80-555-0594-7.
- BELÁKOVÁ, M.: O daktorých hydronymách z povodia Malého Dunaja (*Plazov, Čeklís, *Červie jazero). In: *19. slovenská onomastická konferencia* (Bratislava 28. – 30. apríla 2014). Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2015, s. 372 – 378.
- Ben. – BENYOVSZKY, K.: *Prechádzka starým Prešporkom*. 2. vyd. Bratislava: Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, 2001, 96 s. ISBN 80-88912-22-9.
- Bern. – BERNOLÁK, A.: *Slovár slovenský česko-latinsko-nemecko-uhorský* (Slowár Slowenski Česko-Latinsko-Ňemecko-Uherski). Budín 1825. Dostupné na: <http://www.juls.savba.sk/ediela/bermolak/>
- Biz. – BIZUBOVÁ, M. – KOLÉNY, M. – NOVÁKOVÁ, M.: Príspevok k poznaniu niektorých krasových území v Pezinských Karpatoch. In: *Slovenský kras*. 2001, roč. XXXVIII. Red. P. Holúbek. Liptovský Mikuláš: Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, s. 155 – 163. ISBN 80-88924-14-6.
- BOHUŠ, M. – RUŽIČKOVÁ, J. – LEHOTSKÁ, B.: *Dunaj, jeho ekosystémy a ľudská činnosť*. Bratislava, 2011. Dostupné na: http://www.enviro-edu.sk/database/publikacie/dunaj_jeho_ekosystemy_a_ludska_cinnost/cd/index1.html
- CABAN, P.: *Lingua latina in millenio tertio*. Nová učebnica latinského jazyka. Bratislava: Magnet Press Slovakia, 2002, 208 s. ISBN 80-968073-7-4
- CDSL. – *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus I. (805 – 1235; 1971; 472 s. + 32 s. prílohy), II. (1235 – 1260; 1971; 640 s. + 32 s. príloha). Ed. R. Marsina. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- ČPV – *Čiastkové povodie Váhu*. Rukopis. Dostupné na: http://www.vuvh.sk/rsv/docs/PMP/prilohy/priloha_2/priloha_2_1/V%E1h.pdf
- CMR. – HLADKÝ, J. – PAVLOVIČ, J. – PAVLOVIČOVÁ, K. – ZÁVODNÝ, A.: Cyrilo-metodské replikácie byzantsko-slovanskej kultúry v interpretácii. Tr-

-
- nava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2013, 124 s. ISBN 978-80-8082-752-6. Dostupné na: <http://pdf.truni.sk/veda-vyskum?e-kniznica#monografie>
- Dejiny Bratislavy 1. Od počiatku do prelomu 12. a 13. storočia. Brezalauspurc na križovatke kultúr.* Zost. J. Šedivý, T. Štefanovičová. Bratislava: Slovart, 2012, 608 s. ISBN 978-80-556-0330-8
- Dém. – DÉMUTH, A.: *Pusté Úľany – Príbeh obce.* Trnava: Edition Ryba, 2006, 279 s. ISBN 80-89250-00-9
- DGNSR. – *Databáza geografických názvov SR.* Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- DOPP – *Dokumentácia ochrany pred požiarom obce Dubová.* Smernica č. 6. č. j. 529/2007. 10 listov. Dubová: Obecný úrad Dubová, 2007.
- DORULA, J.: *Tri kapitoly zo života slov.* Bratislava: Veda, 1993, 152 s. ISBN 80-224-0351-2.
- DPS. – ĎURČO, P. a kol.: *Databáza vlastných mien a názvov lokalít na Slovensku.* Podklady k projektu: Copernicus Programme, project COP-58: ONOMASTICA-COPERNICUS DATABASE. CD ROM. Paris: ELRA – 1998. Dostupné na: <http://slovniky.korpus.sk/>
- Dub. – DUBOVSKÝ, J. et al.: *Šenkvice.* Šenkvice: Obecný úrad Šenkvice, 1994, 220 s. ISBN 80-96729-2-6
- DubŽud. – DUBOVSKÝ, J. – ŽUDEĽ, J.: *Dejiny Pezinka.* Bratislava: Obzor, 1982, 272 s.
- DUCHOŇ, M. – TURCSÁNY, J. et al.: *Bernolákovo. Dejiny obce.* Obec Bernolákovo, 2009, 208 s.
- ĎURKOVSKÁ, M.: *História nemeckého osídlenia na území Slovenska do začiatku 19. storočia.* Dostupné na: www.saske.sk/cas/archiv/2-2007/durkovska.html
- DWB. – *Deutsches Wörterbuch von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm.* 16 Bde. [in 32 Teilbänden]. Leipzig: S. Hirzel 1854 – 1960. – *Quellenverzeichnis 1971.* Dostupné na: <http://woerterbuchnetz.de/DWB/>
- ES. – *Encyklopédia Slovenska. Súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska.* Zv. 1 (A – D; 1972; 624 s.), 2. (E – J; 1978; 536 s.), 3. (K – M; 1979; 656 s.), 4. (N – Q; 1980; 600 s.), 5. (R – Š; 1981; 792 s.), 6. (T – Ž; 1982; 776 s.). Red. J. Veľký. Bratislava: Veda.
- ESH. – PLAČEK, M. – BÓNA, M.: *Encyklopédia slovenských hradov.* Bratislava: Slovart, 2007, 392 s. ISBN 978-80-8085-287-0.
- ESS. – *Encyklopédia slovenských spisovateľov.* Zv. 2. (P – Ž). Red. K. Rosenbaum. Bratislava: Obzor, 1984, 536 s. + 8 príloh.
- ESSJa. – *Etimologičeskij slovar slavjanskich jazykov: Praslovjanskij leksičeskij fond.* Zv. 4. (*čaběniti – *děla; 1977; 236 s.), 5. (*dělo – *dъrъzъlъ; 1978; 232 s.), 6. (*E – *G *golva; 1979; 224 s.), 10. (*klepačъ – koň; 1983; 200 s.). Red. O. N. Trubačev. Moskva: Izdatelstvo Nauka.

-
- FASMER, M.: *Etimologičeskij slovar russkogo jazyka*. 2. (E – Muž; 1967; 672 s.), 4. (T – Jašur; 1973; 854 s.). Moskva: Progress.
- Fed. – FEDOR et al.: *Senec – bránou do tretieho milénia*. Mestský úrad Senec: Sinex, 2004, 320 s. + 5 strán príloh
- Fek. – FEKETE, S. et al.: *V svetle siedmich tisícročí*. Bratislava: KASICO, 2001, 552 s. ISBN 80-968579-3-2.
- FÉNYES, E.: *Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és pusta, betűrendben körülményesen leíratik*. Pest: Pesten Nyomatott Kozma Vazulnál, 1851. 286 s. Dostupné na: http://books.google.sk/books?id=C0pIAAAAYA-AJ&printsec=frontcover&hl=sk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q=grob&f=false
- FÉNYES, E.: *A magyar birodalom nemzetiségei és ezek száma vármegyék és járások szerint*. Pest: Eggenberger Ferdinánd Magyar Akadémiai Könyvtáránál, 1867. 78 s. Dostupné na: http://books.google.sk/books?id=fNoWAAAAYAAJ&printsec=frontcover&hl=sk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q=tur&f=false (*fényes b*)
- Fur. – FURDÍK, J.: *Water Phenomenon in the Current Master Plan of the City Bratislava*. Rukopis. 2012. Dostupné na: www.a-atc.sk.
- Fur.Gál – FURDÍK, J. – GÁL, P.: *Vinice v Rači: Pozrite sa, kde sú Špigle, Fixle či Cibule a aké sa v nich pestujú odrody*. 2013. Dostupné na: <https://raciansky-spolok.wordpress.com/2013/05/21/vinice-v-raci-pozrite-sa-kde-su-spigle-fixle-ci-cibule-a-ake-su-v-nich-odrody-foto/>
- GEBAUER, J.: *Slovník staročeský*. 1. zv. (A – J). Praha: Academia 1970, 676 s.
- GH. – MÚCSKA, V.: *Kronika anonymného notára kráľa Bela. Gesta Hungarorum*. Ed. P. Dvořák. Budmerice: Rak, 2000, 162 s. ISBN 80-85501-17-1
- GN. 10 – Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. *Kartografické informácie*. Zv. 10. Názvy nesídlných geografických objektov. Západoslovenský kraj. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1979, 124 s. + 1 príloha.
- GN. 11 – Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. *Kartografické informácie*. Zv. 11. Názvy sídelných geografických objektov. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1981, 168 s. + 1 príloha.
- GNBa. – *Geografické názvy okresu Bratislava*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky. Zv. A 43. Spracoval Sekretariát Názvoslovnej komisie pri ÚGKK SR. Bratislava: Slovenský úrad geodézie, kartografie a katastra, 1994, 36 s. + 1 príloha. ISBN 80-85672-13-8
- GNBaV. – *Geografické názvy okresu Bratislava-vidiek*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSSR. Zv. A 1. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1983, 70 s. + 1 príloha

-
- GNDS. – *Geografické názvy okresu Dunajská Streda*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 27. Spracovali A. Kubaljaková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie 1992, 70 s. + 1 príloha.
- GNGa. – *Geografické názvy okresu Galanta: Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky*. Zv. A 29. Spracoval sekretariát Názvoslovnej komisie pri ÚGKK SR. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, 1993, 51 s. + 1 príloha. ISBN 80-85672-02-2.
- GNKo. – *Geografické názvy okresu Komárno*. Edícia Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 20. Spracovali A. Kubaljaková, M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie 1991, 78 s. + 1 príloha.
- GNOB – *Geografické názvy okresu Bratislava A43*. Bratislava: ÚGKK SR v GKÚ Bratislava, 1994, 36 s. ISBN 80-85672-13-8
- GNOBAv. – *Geografické názvy Bratislava – vidiek A1*. Bratislava: ÚGKK SR v GKÚ Bratislava, 1983, 73 s.
- GNODS – *Geografické názvy okresu Dunajská Streda*. Bratislava: ÚGKK SR v GKÚ Bratislava, 1992, 72 s. ISBN 80-900509-9-9.
- GNOG – *Geografické názvy okresu Galanta A29*. Bratislava: ÚGKK SR v GKÚ Bratislava, 1993. 52 s. ISBN 80-85672-02-2.
- GNZMp. 50 – *Geografické názvoslovie základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej republiky. 1. Názvy nesídelných geografických objektov. Západoslovenský kraj*. Zost. Z. Koláriková – M. Majtán. Bratislava: Slovenský úrad geodézie a kartografie, 1979, 122 s.
- GOÓTŠOVÁ, A. – CHOMOVÁ, A. – KRŠKO, J.: *Hydronymia slovenskej časti povodia Hornádu*. Banská Bystrica, Filozofická fakulta UMB, 2014, 550 s. ISBN 978-80-557-0785-3.
- HČ. – *Hydrografický číselník tokov na Slovensku*. Bratislava: Vodorozvoj, 1971.
- Heg. – HEGEDŮŠOVÁ K., ŠKODOVÁ I.: *Prírodná rezervácia Jurské jazero. Chránené územia Slovenska*. 2004. 3 s. Dostupné na: http://ibot.sav.sk/usr/Ivet/docs/pdf18_Pr%EDrodn%E1%20rezerv%E1cia%20Jursk%E9%20jazero.pdf
- HLADKÝ, J.: *Hydronymia povodia Nitry*. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity 2004, 294 s. ISBN 80-8082-008-2.
- HLADKÝ, J.: *Hydronymia povodia Dudváhu*. Trnava: Typi Univeritatis Tyrnaviensis – Veda 2011, 198 s. ISBN 978-80-8082-504-1.
- HLADKÝ, J.: *Historické etnické vzťahy v ojkonymii a hydronymii Žitného ostrova*. Rukopis referátu predneseného na 19. onomastickej konferencii konanej v Bratislave v dňoch 28. – 30. apríla 2014 (rkp.)
- HLADKÝ, J. – VONDROVSKÝ: *Sta viator: Kapitoly z dejín Leopoldova*. Zv. 1. Leopoldov: Mesto Leopoldov, 2009, 120 s. ISBN 978-80-970062-1-1
- HLADKÝ, J. – ZÁVODNÝ, A.: *Slovansko-slovenské kulturologické fenomény v starej slovenskej toponymii*. In: *Studia slovakistica*. Zv. 15. Slovacka filolohija

-
- v Ukrajini. Ed. S. M. Pachomová, J. Džoganík. Užhorod: Vydavnyctvo O. Har-kuši, 2014, s. 15 – 29. ISBN 978-617-531-104-2.
- HLADKÝ, J. – ZÁVODNÝ, A.: *Hydronymia Žitného ostrova*. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, 2015, 320 s. ISBN 978-80-8082-840-0
- HOMOLOVÁ, M.: *Vlastné mená a ich motivácia v meste Nové Zámky*. 2014. Rukopis seminárnej práce. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave.
- HORŇANSKÝ, I.: Slová brod, brázda, brána, vráta a mohyla v slovenských geogra-fických názvoch. In: *Kultúra slova*, 2005, roč. 39, č. 4, s. 218 – 231.
- HORŇANSKÝ, I.: Spresnenie lokalizácie vodných tokov Plazov a Dolná s využitím pôvodných katastrálnych máp. In: *Geodetický a kartografický obzor*, 2013, ročník 59/101, č. 10, s. 266 – 270.
- HORVÁTH, V.: *Bratislavský topografický lexikón*. Bratislava: Tatran, 1990, 408 s. + 48 s. obrazovej prílohy. ISBN 80-222-0229-0.
- HORVÁTH, I. – TELEKINÉ Nagy, I.: *Csilzköz földrajzi nevei*. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó. 2000, 96 s. ISBN 80-714-9312-0.
- HORVÁTH, V. – LEHOTSKÁ, D. – PLEVA, J.: *Dejiny Bratislavy*. Bratislava: Obzor, 1978, 480 s. + 68 príloh.
- HORVÁTHOVÁ, M.: *Nemci na Slovensku. Etnokultúrne tradície z aspektu osídlenia, remesiel a odievania*. Komárno: Lilium Aurum, 2002, 125 s. ISBN 80-8062-152-7.
- HP. – *Hydrologické pomery Československé socialistické republiky*. Sv. 1. Texty. Praha: Hydrometeorologický ústav, 1965, 414 s.
- HRADNÝ, M.: *Vištuk – príspevok k dejinám r. kat. farnosti*. 1984, 97 s.
- Hrdl. a. – HRDLOVIČOVÁ, K.: Vymedzenie chotárnych hraníc Vištuka podľa po-toka Barzanach (Brzinec). In: *Veci vištucké*, 2016, roč. II., č. 2/2016, s. 7. (ob-časník).
- Hrdl. b. – HRDLOVIČOVÁ, K.: Rybnikárstvo vo Vištuku. In: *Veci vištucké*, 2017, roč. III., č. 1/2017, s. 7. (občasník).
- Hrdl. c. – HRDLOVIČOVÁ, K.: Z histórie Vištuka (pokračovanie). In: *Veci vištuc-ké*, 2015, roč. I., č. 2/2015, s. 7. (občasník).
- Hrdl. d. – HRDLOVIČOVÁ, K.: Z histórie Vištuka. In: *Veci vištucké*, 2015, roč. I., č.1/2015, s. 7. (občasník).
- HSSJ – *Historický slovník slovenského jazyka*. Zv. 1. (A – J; 1991; 536 s.), 2. (K – N; 1992; 616 s.), 3. (O – P *pochytka*; 1994; 656 s.), 4. (P *poihrať sa – pytlovať*; 1995; 583 s.), 5. (R – Š; 2000; 692 s.), 6. (T – V; 2005; 700 s.), 7. (Z – Ž, dodatky; 2008; 542 s.). Red. M. Majtán. Bratislava: Veda.
- Chal. – CHALOUPECKÝ, V.: *Staré Slovensko*. Bratislava: Filozofická fakulta Uni-verzity Komenského, 1923, 444 s. + 5 s. príloha.
- Jak. – JAKUBCOVÁ, R.: 720. výročie, kedy sa obec prvýkrát spomína v historických dokumentoch. In: *Dubovské noviny*, 2007, 7. ročník, júl – september 2007; č. 3/2007, s. 3.

-
- JAKUBÍK, J.: *Vývoj vojenskej kartografie na území Slovenskej republiky*. Banská Bystrica: Fakulta prírodných vied UMB, 2009, 142 s. + 1 príloha (DVD nosič).
- JASÍK, M.: Cesnakové hory. In: *Krásky Slovenska*. 2013, roč. 90, č. 7 – 8/2013, s. 21 nn. ISSN 9770323064003.
- JUDÁK, V. – POLÁČIK, Š.: *Katalóg patrocínií na Slovensku*. Bratislava: Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave, 2009, 478 s.
- Káč. – KÁČEROVÁ, A. et al.: *Hlavné ciele riešenia územného plánu obce Reca. Návrh*. Reca 2008, 46 s. Dostupné na: http://www.obec-reca.sk/dok/upn_o_reca-na-vrh-spriev.sprava_20080525.pdf
- KÁLAL, M.: *Slovenský slovník z literatury aj nářečí (Slovensko-český slovník a český ukazovateľ)*. S praktickou mluvniciou československou. Banská Bystrica, 1924, 1216 s.
- KAVULJAK, A.: *Historický miestopis Oravy*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1955, 324 s.
- KISS, L.: *Földrajzi nevek etimológiai szótára*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1980, 728 s.
- KISS, L.: *A földrajzi nevek etimológiai szótára*. 1. (A – K; 822 s.), 2. (L – Zs; 822 s.). Budapest: Akadémiai Kiadó, 1988.
- KLEMPA, J.: Zámok a mestečko Frašták. In: *Pútnik svätovoješský*, 1892, roč. 21, s. 81 – 99.
- KMJ *Kronika mesta Svätý Jur*.
- Kön. – KÖNIG, T.: Vývoj osídlenia a vznik mesta Senec v zrkadle archeologických názvov. In: *Senec – stáročia mesta. Zborník štúdií*. Zost. G. Strešňák. Mesto Senec: Sinex, 2013, s. 45. ISBN 978-80-971518-5-0.
- Kott – *Česko-německý slovník zvláště grammatico-fraseologický*. Zv. 1. (A – M). Ed. F. Š. Kott. Praha: Tiskem a nákladem Knihotiskárny Josefa Koláře, 1878, 1098 s.
- KONCSOL, L.: *A Csallóköz városai és falvai*. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó. Zv. 1. (2001), 2. (2002), 3. (2005)
- KRAIC, A. J.: *Opis chotára mesta Modry*. Modra: Múzeum Ludovíta Štúra v Modre, 1982, 20 s.
- KRAJČOVIČ, R.: O kontinuite starej slovanskej a praslovanskej lexiky III. In: *Slovenská reč*, 1988, roč. 53, č. 6, s. 321 – 328.
- KRAJČOVIČ, R.: *Živé kroniky slovenských dejín skryté v názvoch obcí a miest*. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2005, 232 s. ISBN 80-88878-99-3.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (1). In: *Kultúra slova*, 2007, roč. 41, č. 1, s. 21 – 28.
- Kraj. a – KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (11). In: *Kultúra slova*, 2008, roč. 42, č. 5, s. 291 – 298.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest. In: *Kultúra slova*, 2008, roč. 42, č. 4, s. 223.

-
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (15). In: *Kultúra slova*, 2009, roč. 43, č. 3, s. 154 – 161.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (21). In: *Kultúra slova*, 2010, roč. 44, č. 3, s. 146 – 153.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (28). In: *Kultúra slova*, 2011, roč. 45, č. 4, s. 207 – 215.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (19). In: *Kultúra slova*, 2010, roč. 44, č. 1, s. 21 – 27.
- KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky stredovekej slovenčiny s výkladmi názvov obcí a miest (22). In: *Kultúra slova*, 2010, roč. 44, č. 4, s. 228 – 236.
- KRÁLIK, L.: *Stručný etymologický slovník slovenčiny*. Bratislava: VEDA, 2015, 704 s. *Kronika obce Dubová*. s. 39.
- KRŠKO, J.: *Hydronymia povodia Turca*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2003, 167 s.
- KRŠKO, J.: *Spracovanie hydronymie Slovenska. Metodické pokyny na spracúvanie projektov Hydronymie Slovaciae*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2005, 104 s. ISBN 80-8083-142-6.
- KRŠKO, J.: *Hydronymia povodia Hrona*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2008, 351 s. ISBN 978-80-8083-611-5.
- KRŠKO, J.: *Hydronymia horného povodia Váhu (od povodia Rajčanky po prameň Váhu)*. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela, 2011, 228 s. ISBN 978-80-557-0325-1.
- KS. – *Krásky Slovenska*. 2013, roč. 90, č. 7 – 8/2013, 80 s. ISSN 0323-0643.
- KSSJ. – *Krátky slovník slovenského jazyka*. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková, M. Považaj. Bratislava: Veda, 1997, 948 s.
- Lehot. – LEHOTSKÁ, D.: *Dejiny Modry. 1158 – 1958*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1961, 184 s.
- Lich. – LICHARD, G. D.: Z topografie Malých Karpátov. In: *Letopis Matice slovenskej*. 1871, roč. VIII., č. 27, s. 36 – 46
- LMŠ. – LUTTERER, I. – MAJTÁN, M. – ŠRÁMEK, R.: *Zeměpisná jména Československa. Slovník vybraných zeměpisných jmen s výkladem jejich původu a historického vývoje*. Praha: Mladá fronta, 1982, 376 s.
- LUTTERER, I. – ŠRÁMEK, R.: *Zeměpisná jména v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. 2. vyd. Havlíčkův Brod. Tobiáš, 2004, 318 s.
- MAÁ CZ, Emre.: *Földrajzi tájszótár*. Budapest: Honvédelmi Minisztérium Térképészeti Intézet, 1955.
- MACHEK, V.: *Etymologický slovník jazyka českého a slovenského*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1957, 628 s. (2 vyd. 2010, 868 s.).
- MACHEK, V.: *Etymologický slovník jazyka českého*. Reprint 3. vydania. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010, 868 s.

-
- Majt. – MAJTÁN, M.: *Názvy obcí Slovenskej republiky. Vývin v rokoch 1773 – 1997*. Bratislava: Veda, 1998, 600 s.
- MAJTÁN, M.: Slová pút a závoz (úvoz, súvoz, vývoz) v slovenských chotárných názvoch. In: *Kultúra slova*. 1972, 6. roč., č. 5, s. 172 – 174.
- MAJTÁN, M.: *Z lexiky slovenskej toponymie*. Bratislava: Veda 1996, 192 s. ISBN 80-224-0480-2.
- MAJTÁN, M.: Súčasná slovenská hydronymia. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 18. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 11. Red. J. Mistrík. Bratislava: Alfa, 1982, s. 279 – 288.
- MAJTÁN, M. – POVAŽAJ, M.: *Vyberte si meno pre vaše dieťa*. Bratislava: Art Area, 1998, 344 s.
- MAJTÁN, M. – RYMUT, K.: *Hydronimia dorzecza Orawy*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Łódź: Wydawnictwo PAN, 1985, 141 s.
- MAJTÁN, M. – RYMUT, K.: *Hydronymia povodia Oravy*. Bratislava: Veda, 2006, 208 s.
- MAJTÁN, M. – ŽIGO, P.: *Hydronymia povodia Iplá*. 1. vyd. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV Bratislava – Filozofická fakulta UK, 1999, 116 s.
- MAJTÁN, M.: Prostriedky identifikácie. In: *Jazykovedné štúdie XXIX. Život medzi apelatívami a propriami*. Bratislava: VEDA, 2011, s. 15 – 19.
- MAJTÁN, M.: *Naše priezviská*. Bratislava: Veda, 2014, 196 s. ISBN 978-80-224-1357-2.
- Mar. – MAREK: Dá sa mať rád Vištuk? In: *Veci vištucké*. 2016, roč. 2., č. 4/2016, s. 7 (autor príspevku uvádza len krstné meno).
- MAREK, M.: *Cudzie etniká na stredovekom Slovensku*. Martin: Matica slovenská, 2006, 520 s. ISBN 80-7090-822-X
- Moc. – MOCIKOVÁ, I. et al.: *Športovo-rekreačno-rezidenčný komplex Pusté Úľany. Správa o hodnotení*. Bratislava ENVIG, s. r. o, Rakovčik, 2009, 85 s.
- MoSe. – Fedor, P. a kol.: *Senec bránou do tretieho milénia*. Senec: Reklamná agentúra Sinex, 2004, 327 s. ISBN 80-969134-7-6.
- MSS. – CHRENKOVÁ, E.: *Magyar-szlovák kéziszótár. Maďarsko-slovenský príručný slovník*. 2. vyd. Veľký Meder: Talentum, spol. s r. o., 2007, 628 s. ISBN 978-80-88979-20-3.
- Náv. – *Návrh na pomenovanie novovzniknutých ulíc... v k. ú. Vinohrady. Materiál určený na rokovanie Miestneho zastupiteľstva zo dňa 11. 6. 2013*, 3 s. Dostupné na: <https://www.google.com/search?q=n%C3%A1zov+koziarka+&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b>
- Nemecko-slovenský, slovensko-nemecký veľký slovník... nielen pre prekladateľov*. Bratislava: Lingea, 2011, 1564 s. ISBN 978-80-89323-69-2.
- NKÚ SR – *Geografické názvoslovné zoznamy OSN – SR. Názvy katastrálnych území Slovenskej republiky*. 3. vydanie. Bratislava: ÚGKKS SR v GKÚ Bratislava, 2003, 138 s.

-
- ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh: Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, č. 1, s. 40 – 41.
- ONDRUŠ, Š.: Ešte o mene rieky Dudváh. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975b, č. 4, s. 225 – 229.
- ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 15. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 8. Red. J. Mistrík. Bratislava: Alfa, 1979, s. 267 – 289.
- ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky. In: *Slovakistické štúdie: Zborník vybraných prednášok Letného seminára slovenského jazyka a kultúry Studia Academica Slovaca*. Zost. J. Mistrík. Bratislava: Matica slovenská, 1985, s. 269 – 275.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. I. Martin: Matica slovenská, 2000, 244 s. ISBN 80-7090-530-1.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. II. Martin: Matica slovenská, 2002, 228 s. ISBN 80-7090-659-6.
- ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. III. Martin: Matica slovenská, 2004, 232 s. ISBN 80-7090-762-2.
- ORTVAY, T.: *Magyarország régi vízrajza*. Budapešť: A. M. T. Akademia könyvkiadó-Hivatala, 1882, 544 s.
- OVR. – *Obnova vodného režimu v Národnej prírodnej rezervácii Šúr* (záverečné stanovisko). Bratislava: Ministerstvo ŽP SR, 2006, č. 6974/2006-7.3. Vydané podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. 26 s. Dostupné na: www.enviroportal.sk/eia/dokument/30815
- PALKOVIČ, K.: *Z nárečia starej Modry. Ľudová keramická terminológia*. Modra: Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, 1993, 88 s.
- PHPR. – *Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu*. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR. Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizik, 2011. 204 s. Dostupné na: http://www.minzp.sk/files/sekcia-vod/vah_suhrnny-dokument.pdf
- PIŠÚT, P.: Humér – zaniknutá stredoveká rieka. In: *Geographia – Geologia*, 2007, 10, s. 77 – 93.
- Piš. – PIŠÚT, P. – TIMÁR, G. – VIDLIČKA, L.: *Šúr a Panónsky háj na starších mapách*. 2009. 51 s. (rukopis).
- PIŠÚT, P.: Changes in the Danube riverbed from Bratislava to Komárno in the period prior to its regulation for medium water (1886 – 1896). In: *Slovak-Hungarian Environmental Monitoring on the Danube*. Ed. I. Mucha, M. J. Lisický. Bratislava: Ground Water Consulting, 2006, s. 186 – 190. Dostupné na: <http://www.gwc.sk/svd/doc/moson/>
- Pod. – *Rača*. Zost. J. Podolák. Bratislava: Obzor, 1989, 292 s. ISBN 80-215-0024-7.

-
- PODOLÁK, P. – HUBA, M. – HANUŠIN, J.: O stave a perspektívach Podmalokarpatskej kultúrnej krajiny. In: *Prognostické práce*, 3. roč., 2011, č. 1, 25 s. Dostupné na: http://www.prog.sav.sk/fileadmin/pusav/download_files/prognosticke_prace/2011/no1/PP1clanok_2011_Geogr_uprava.pdf
- Pol. – POLČICOVÁ, T.: O potokoch, studniach a studničkách v našej obci a chotári. In: *Dubovské noviny. Nezávislé noviny malokarpatskej obce Dubová pri Modre*, 5. ročník, január – marec 2005, č. 1/2005, s. 4 – 5.
- PPM. – *Povodňový plán záchranných prác mesta Modra*. Modra 2011. Vypracovaný v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/2010 Z. z. z 2. decembra 2009 o ochrane pred povodňami, 6 s. + 4 s. príloha.
- PP Dub. – *Povodňový plán záchranných prác obce Dubová*. 2007, 13 s. + 13 príloh
- PSP. – *Pravidlá slovenského pravopisu*. Tretie, upravené a doplnené vydanie. Bratislava : Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2000, 592 s. ISBN 80-224-0655-4
- Pukk. – *Galanta*. Zost. L. Pukkai. Galanta: Mesto Galanta, 2008, 272 s. ISBN 80-969180-2-8.
- PÜSPÖKI – NAGY, P.: (1985). A Csallóköz vízrajzi képeinek története Strabón Geógraphikájától IV. Béla király koráig. Új Mindenes Gyűjtemény, 4, 63 – 124. In: Pišút: Humér – zaniknutá stredoveká rieka. In: *Universitas Ostraviensis Geographia – Geologia Acta Facultatis Rerum Naturalium* 237/10/2007, s. 78. Dostupné na: <http://www.fyzickageografia.sk/pisut/Humer.pdf>
- PÜSPÖKI NAGY, P.: *A Csallóköz neveiről*. Bratislava: Dh – Press, 1991, 324 s. ISBN 963-7228-004.
- PVŽP. – *Text zámeru II. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie*. Rukopis. 2011, s. 29 – 75. Dostupné na: <http://eia.enviroportal.sk/dokument.php?id=126563>
- Ráb. – RÁBIK, V.: Sídliškový a správny vývoj Senca a jeho okolia v stredoveku. In: *Senec – stáročia mesta. Zborník štúdií*. Zost. G. Strešňák. Mesto Senec: Sinex, 2013, s. 54. ISBN 978-80-971518-5-0.
- RDSL. – *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. T. 1. (1301 – 1314; 1980; 654 s.), 2. (1315 – 1323; 1987; 636 s.). Ed. V. Sedlák. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- Ruž. – RUŽIČKA, L.: Brožúra bez názvu. Rukopis. Obecný úrad Dubová. 1993. 41 s. Dostupné na: www.dubova.sk/docs/2010/brozura.doc
- Ruž. ml. – RUŽIČKA, L.: Premeny Dubovej... (9). In: *Dubovské noviny*, 6. ročník, január – marec 2006, č. 1/2006, s. 5.
- RV Dub. – *Realizácia výstavby zóny Dubová – Novosady*. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja. 2011. 41 s. Dostupné na: www.build.gov.sk/mvrrsr/source/document/000997.doc
- RYMUT, K. – MAJTÁN, M.: *Gewässernamen im Flussgebiet des Dunajec. (Nazwy wodne dorzecza Dunajca)*. Hydronymia Europaea. Tom 13. Hrsg. Von W. P. Schmid, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1998, 516 s.

-
- SEDLÁK, V.: Slovánske a slovenské v najstaršej histórii Slovenska. In: *IX. slovenská onomastická konferencia (Nitra 26. – 28. júna 1985)*. Red. M. Majtán. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1987, s. 23 – 32.
- SEDLÁK, V.: Die älteste Besiedlung des Komitates Bratislava. In: *Studia historica Slovaca*, zv. 18, 1994, s. 13 – 128.
- SEGEŠ, V. a kol.: *Kniha kráľov. Panovníci v dejinách Slovenska a Slovákov*. 3. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2006, 302 s. ISBN 80-10-01091-X
- SEKEREŠOVÁ, Z.: *Živé chotárne názvy v okolí Močenka*. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave. Rukopis diplomovej práce, 2015.
- Schreib. – SCHREIBER, J. J.: *Popis slobodného kráľovského mesta Modry*. Modra: Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, 1998, 88s. ISBN 80-967416-3-2.
- SICÁKOVÁ, L.: *Hydronymia slovenskej časti povodia Slanej*. 1. vyd. Prešov: Pedagogická fakulta UPJŠ, 1996, 108 s.
- Slez. – SLEZÁK, P.: *Bratislava, Kanalizačný zberač D, Rekonštrukcia*. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zák. č. 24/2006 Z. z. Bratislava 2010, 25 s. Dostupné na: www.enviroportal.sk.
- Słownik prasłowiański. Zv. 5. (D)*. Red. F. Sławski. Wrocław 1984, 236 s.
- Správa Slovenskej republiky spracovaná pre Európsku Komisiu v súlade s Rámcovou smernicou o vode, článkom 3 a Prílohou I*. Spracovali: Ministerstvo životného prostredia SR, Výskumný ústav vodného hospodárstva, Slovenský hydrometeorologický ústav, Slovenská agentúra životného prostredia. Jún 2004, 34 s.
- SSJ. – *Slovník slovenského jazyka*. Zv. 1. (A – K; 1959), 2. (L – O; 1960), 3. (P – R; 1963), 4. (S – U; 1964), 5. (V – Ž; 1965), 6. (doplňky, dodatky; 1968). Red. Š. Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- SSSJ. – *Slovník súčasného slovenského jazyka*. Zv. 1 (ag; 2006; 1134 s.), 2. (hl; 2011, 1088 s.), 3. (mn; 2015, 1104 s.). Red. K. Buzássyová, A. Jarošová. Bratislava: Vydavateľstvo SAV.
- SSM. – *Senec – stáročia mesta. Zborník štúdií*. Zost. G. Strešňák. Mesto Senec: Sinex, 2013. 288 s. ISBN 978-80-971518-5-0.
- SSN. – *Slovník slovenských nářečí*. Zv. 1. (A – K; 1994; 936 s.), 2. (L – P povzchádzať; 2006; 1066 s.). Ed. I. Ripka. Bratislava: Veda.
- STANISLAV, J.: *SJ. I – Slovenský juh v stredoveku*. 1. Vydanie 2. Bratislava: Národné literárne centrum 1999, 485 s. ISBN 80-88878-49-7.
- STANISLAV, J.: *SJ. II – Slovenský juh v stredoveku*. 2. Vydanie 2. Bratislava: Literárne informačné centrum 2004, 534 s. ISBN 80-88878-89-6.
- STANISLAV, J.: *Odkryté mená slovenských miest a dedín*. Martin: Matica slovenská, 2008, 72 s. ISBN 978-80-7090-889-1.
- SŽO. – Kol.: *Srdce Žitného ostrova, okres Dunajská Streda*. Dunajská Streda: Zdru-

-
- ženie priateľov Žitného ostrova – Vydavateľstvo NAP Kiadó, 1999, 208 s. ISBN 80-85509-79-2.
- ŠMILAUER, V.: *Vodopis starého Slovenska*. Praha – Bratislava: Nákladem Učené společnosti Šafaříkovy 1932, 564 s. + 3 s. príloha.
- ŠMILAUER, V.: Etymologie Šimona Ondruše. In: *Zpravodaj místopisné komise ČSAV*, 1973, roč. 14, č. 2–3, s. 530 – 532.
- Poznámka V. Šmilauera. In: ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh. Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, 1, s. 40 – 41.
- ŠMILAUER, V.: Šimon Ondruš: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Zpravodaj místopisné komise ČSAV*, roč. 21, 1981, č. 1 – 2, s. 151 – 156.
- Švar. – ŠVARDA, A.: Vážení spoluobčania! In: *Bernolák*, ročník I., č. 1, apríl 1995, s. 1.
- ŠULHAČ, V. P.: *Praslovjanskij hidronimnyj fond. Fragment rekonstrukcii*. Kyjiv: Nacionalna akademija nauk Ukrajiny, Instytut ukrajinskoj movy, 1998, 368 s. ISBN 966-02-0431-0.
- ŠULLA, P.: *Poslovenčenie miestopisných názvov pozemkov v chotári Modry* (rukopis). Modra: Miestny odbor Matice slovenskej, 1945 (?). 17 listov. Rukopis je uložený v Štátnom archíve v Modre.
- TOOZ, VG – *Text oznámenia o zmene – štrkovisko Čadíky II. „Vodná ťažba štrkopieskov plôch“* Veľký Grob 2006, 25 s. Dostupné na: www.enviroportal.sk/eia/dokument/109278
- TÖRÖK, E.: *Mikoviny Sámuel*. Budapest 2011, 376 s. ISBN 978-963-08-1495-9. Dostupné na: www.mek.oszk.hu
- Tur. – TURCSÁNY, J. et al.: *Svätý Jur 1209 – 2009*. Svätý Jur: Mestský úrad, 2009, 256 s. ISBN 978-80-970198-5-3.
- UHLÁR, Vlado: Z hydronymie Ponitria: Názvy so sufixom -ňa, -iňa a -ica. In: *Slovenská reč*, 1987, roč. 52, č. 6, s. 346 – 356.
- UHLÁR, V.: Miestne názvy zo základu krás- a otázka kultových pohrebnych miest. In: *Slovenská reč*, 1988, roč. 53, č. 6, s. 328 – 336.
- ÚMSS. – MENDRESZÓRA, O. a kol.: *Új magyar-szlovák szótár (Nový maďarsko-slovenský slovník) II*. 2. vyd. Bratislava: WIGANG, K. F. Bratislava, 1933, 602 s.
- ÚPBu. – *Územný plán obce Budmerice*. Zodp. M. Dudášová. 2010, s. 52. Dostupné na: http://www.budmerice.sk/admin/Budmerice_Koncept_Textova_cast_OK.pdf
- ÚPDub. – *Územný plán obce Dubová*. Návrh riešenia. Čistopis. Sprac. D. Kaliská. Dubová: Obecný úrad, 2010, 26 s.
- ÚPPez. – *Územný plán mesta Pezinok*. Správa o hodnotení strategického dokumen-

-
- tu podľa Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Vypracoval: V. Hrdina et al., 2011, 197 s.
- ÚPR. – *Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj*. Vodné hospodárstvo. Sprac. V. Hrdina. Bratislava: Aurex, spol. s. r. o., 2010. Mierka: 1: 50000.
- Ur. – *Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku*. Zv. 1. (16. stor.; 1959; 576 s.), 2. (17. stor.; 1959; 596 s.). Zost. R. Marsina, M. Kušík. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- UŠ Dub. – *Urbanistická štúdia lokality „Za Hoštáky“ v obci Dubová*. Návrh. Sprac. Krumpolcová et al. Bratislava: AŽ Projekt, s. r. o, 2011, 55 s.
- VÁLYI, András.: *Magyar országnak leírása*. Budan: A királyi Universitásnak betűivel. Zv. I. (A – F; 1776; 704 s.), Zv. II. (G – Ö; 1799; 738 s.), Zv. III. (P – Zs; 1799; 690 s.). Dostupné na: http://books.google.sk/books?id=00dDAAAAY-AAJ&hl=sk&source=gbs_book_other_versions
- VARSIK, B.: *Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku*. Bratislava: Veda, 1984, 260 s.
- VARSIK, B.: *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí: Príspevok k etnogenéze Slovákov*. Bratislava: Veda, 1990, 184 s. ISBN 80-224-0163-3.
- Vav. – VAVÁK et al.: *Zo starších dejín Svätého Jura*. Svätý Jur 2010, 88 s. ISBN 978-80-970501-8-4
- VAVERKOVÁ, I. a kol.: *Nemecko-slovenský/slovensko-nemecký slovník*. 7. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984, 912 s.
- VELÍSKOVÁ, Y.: *Hydraulické parametre kanálovej sústavy Žitného ostrova pre počítačovú simuláciu jej hladinového a prietokového režimu*. In: *Acta Hydrologica Slovaca*, roč. 6, č. 2, 2005, s. 267 – 273.
- WOLNICZ-PAWŁOWSKA, E.: *O nazwach wodnych w Polsce*. Warszawa: Towarzystwo Miłośników Historii, 2013, 236 s. ISBN 978-83-7181-769-4.
- Voda a. – VODA, I.: *Die deutschen Flurnamen des Bezirkes Modern*. Rukopis. 1943, 91 s. (v texte označujeme skratkou rkp.).
- VODA, I.: *Nemecké chotárne názvy. Vznik chotárných názvov a ich podoby*. In: *Dejiny Modry*. Zost. J. M. Dubovský, J. Žudel. Modra: Mestský úrad Modra, 2006, s. 566 – 588. ISBN 80-969550-3-9
- Vrab. – VRABLÍKOVÁ, D.: *Zmeny režimu výdatnosti vybraných prameňov kryštálinka*. Bratislava: Katedra hydrogeológie Prírodovedeckej fakulty UK. Dostupné na: www.preveda.sk/conference/download_poster/id=845/
- VSO. – *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku*. Zv. 1. (A – J; 1977; 528 s.), 2. (K – R; 1977; 520 s.), 3. (S – Z; 1978; 536 s.). Red. M. Kropilák. Bratislava: Veda.
- ZaD. – KRUMPOLCOVÁ, M. et al.: *Zmeny a doplnky ÚPN SÚ Modra*. Modra 2005, 84 s. Dostupné na: http://www.modra.sk/fileadmin/user_upload/documents/uzemny_plan/UPN_SU_MODRA_ZaD.pdf

-
- ZÁVODNÝ, A.: *Hydronymia slovenskej časti povodia Moravy*. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2012, 494 s. ISBN 978-80-8082-561-4.
- ZIMMERMANN, F.: *Historisch-ethnographische Analyse der deutschen Siedlung im Pressburgerland*. — *Ethnos* 19. Viedeň: W. Braumüller, 1980, 383 s.
- ŽENIŠOVÁ, Z. – FLAKOVÁ, R.: *Kvalita vôd prameňov Bratislavského lesného parku*. Dostupné na: <https://www.google.com/search?q=kvalita+v%C3%B4d+prame%C5%88ov+bratislavsk%C3%A9ho+lesn%C3%A9ho+parku&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b>
- ŽIGO, P.: *Hydronymia Slovenska a Hydronymia Europaea*. In: *Slovenská reč*, roč. 59, 1994, s. 150 – 155.
- Žud. – *Dejiny Modry*. Zost. J. M. Dubovský, J. Žudel. Modra: Mestský úrad Modra, 2006, s. 566 – 588. ISBN 80-969550-3-9

Internetové odkazy:

- web 1 – <http://www.obec-reca.sk/historia-obce-reca>
- web 2 – www.dolnesaliby.sk/historia-obce
- web 3 – <http://www.velkybiel.eu/o-obci/z-historie-po-sucasnost.html>
- web 4 – <http://az-europe.eu/sk/68469-harmonia-vznik-a-vyvoj-turistickeho-strediska/n>
- web 5 – <http://www.e-obce.sk/obec/ivankapridunaji/3-historia.html>
- web 6 – <http://www.ivankapridunaji.sk/hierbuttons/hierbuttons/historia.html>
- web 7 – <http://www.reviry.sk/index.php?stranka=popis&id=97&miera=0&plocha=6,5&ucel=1>
- web 8 – <http://blatne.fara.sk/view.php?cislocianku=2011030006>
- web 9 – <http://www.tvr.sk/tvprogram/arena/arena-historia-ruzinova/2013-04-24-150000>
- web 10 – <http://www.slncnejazera.eu/sk/jazera/historia-slncnych-jazier.html>
- web 11 – <http://www.svatyjur.sk/content/povesti>
- web 12 – <http://www.vinosady.sk/>
- web 13 – <http://www.pluska.sk/regiony/bratislava/zo-surskeho-jazera-hasici-odstranili-olejovu-skvrnu.html>
- web 14 – http://hiking.sk/hk/ar/1451/pramene_racieho_potoka_javornik.html
- web 15 – <http://obec-limbach.sk/o-obci/historia/>
- web 16 – http://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/bytova-zastavba-lokalita-trnavska-ulica-stara-tehelna-senec
- web 17 – <http://www.la-genealogie-entre-amis.com/provinces/artois.php>
- web 18 – <http://www.e-obce.sk/obec/novadedinka/2-historia.html>
- web 19 – <http://www.pekaringo.sk/malekarpaty.php>
- web 20 – <http://kamnaryby.sk/bratislavsky-kraj/strkovisko-zelena-voda-2/>
- web 21 – http://www.senec.sk/index.php?menu_id=720

-
- web 22 – <http://www.infoma.sk/firma-kontakt-cinnost.php?firma=30008>
- web 23 – <http://www.slovakiatrip.sk/destinacie/Vyvieracka-Chrovatsky-Grob?o-id=7820>
- web 24 – <http://bratislava.dnes24.sk/ruzinov-zrevitalizuje-jazero-rohlik-pomoze-im-aj-bratislavsky-kraj-270371>
- web 25 – <http://vinicne.sk/index.php/sprava-obce/historia-obce/>
- web 26 – <http://www.ivankapridunaji.sk/historia-obce.html>
- web 27 – <https://raca.oma.sk/priroda/pramen>
- web 28 – <https://www.raca.sk/rekreacny-areal-pod-horarnou-krasnany/>
- web 29 – http://www.wikiwand.com/sk/Zoznam_vodn%C3%BDch_tokov_v_Bratislave
- web 30 – <http://sk.estudanky.eu/721-pramen-kamzik-luka>
- web 31 – <http://www.koliba.wbl.sk/Historia.html>
- web 32 – <http://www.mindrej.szm.com/Ivanka.htm>
- web 33 – <https://www.pezinok.sk/?yggid=247>
- web 34 – http://www.shmu.sk/File/cms/PM_2008-2010_priloha_17.pdf
- web 35 – <http://zahoraci.huncokari.sk/2018/03/>
- web 36 – <https://www.wein-lexikon.de/Kr%C3%A4tzer>
- web 37 – http://sk.wikipedia.org/wiki/Vodn%C3%A9_dielo_Gab%C4%8D%C3%ADkovo [2014-08-12]
- web 38 – Břízová, E. – Pišút, P. – Uherčíková, E.: *Rekonstrukce vývoje lesní vegetace na Žitném ostrově na základě pylové analýzy*. Dostupné na: <http://www.zitnyostrov.estranky.cz/clanky/rekonstrukce-vyvoje-lesni-vegetace-na-zitnem-ostrove-na-zaklade-pylove-analyzy.html> [02-02-2015]
- web 39 – *Analýza stavu protipovodňovej ochrany na území Slovenskej republiky (Súhrn výsledkov analýzy), Príloha č. 2, MŽP SR, 151 s.* Dostupné na: http://www.minzp.sk/files/sekcia-vod/priloha_2-doplnenie_k_castiam_analyzy.pdf
- web 40 – <http://geoportal.gov.sk/sk/map?wmc=http%3A%2F%2Fgeoportal.gov.sk%2Fwmc%2F4ee52ab9-1dd0-4429-ab58-597ac0a80139.xml>
- web 41 – (http://www.vvb.sk/old.gabcikovo.gov.sk/doc/manip/A_4_5.htm)
- web 42 – DL. – *Kresťanstvo na území obce Dunajská Lužná*. Dostupné na: <http://www.dunajskaluzna.sk/obec-1/historia/krestanstvo-na-uzemi-obce-dunajska-luzna/> [2015-03-02]
- web 43 – OBL. – Obec Blahová. Oficiálne stránky obce. Dostupné na: <http://www.blahova.ocu.sk/index.php?ids=5> [24. 2. 2015]
- web 44 – Tom. – *Obec Tomášov/Fél. O obci. História obce*. Dostupné na: <http://www.new.tomasov.sk/index.php?obec=historia> [2015-02-02]

-
- web 45 – VW. – Vokabulář webový [on-line]. Verze 0.4.2. Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny. Oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Dostupné na: <http://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx>
- web 46 – LSTN. – Lexika slovenských terénnych názvov [on-line]. Jazykovedný ústav E. Štúra SAV v Bratislave. Dostupné na: <https://lstn.juls.savba.sk/entry/19438>

PaedDr. Mária Beláková, PhD.
doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD.
PaedDr. Andrej Závodný, PhD.

HYDRONYMIA
MALÉHO DUNAJA

Zodpovedný redaktor: PhDr. Jozef Molitor
Grafická úprava a zalomenie: Jana Janíková
Fotografia na obálke: Ján Vajas
Návrh obálky: Mgr. Mária Moravčíková, PhD.

Vydalo vydavateľstvo TYPUS UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS,
spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave
a VEDY, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied,
v roku 2018 ako 258. publikáciu.
Vytlačila VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

ISBN 978-80-568-0167-3